II
12181
Incunabel

E.S.

II
12181
Incunabel

IVVENALIS

Anto. Manci. Domici? Geor. Val.

Argumenta Satyrarum Iuuenalis per Antonium Mancinellum.

Prima docet Satyræ causas: formāq; libelli:
Qui simulant curios satyra patuere secunda.
Ex Vrbe vmbritii digressum Tertia narrat.
Quarta quidē crispinū odit: caluūq; neronē:
Ganeo quæ tolerat parasit? Quinta notauit.
Sexta hæc infidas mulieres pandit abunde:
Septima demōstrat Romā nil ferre poetis.
Nobilis Octaua propria virtute vocatur
Turpia qui tolerāt Nona carpunt auari
Curæ hominū decima rerūq; libido notant
Arguit Vndecima vates conuiuia lauta
Bissena argutis Satyra captator auarus:
Tertia post decimā solatur damna dolentes
In decima quarta dāt praua exēpla parentes.
Numina diuersa ægypti Penultima mōstrat
Vltima militiæ fœlicis præmia narrat.

Abraha Torger

Antonii Mancinelli Veliterni ad Reuerendum Aedis Geminianæ Antistitem. Diuiq; Marci Canonicum Nicolaum rubeum patritium Venetum Omnium bonarum artium & virtutis Cultorem. In Iuuenalis satyrici poetæ Commentarios præfatio.

Didere hactenus Cōmentationes in Iuuenalē presul dignissime Viri clarissimi quatuor. Sabinus Calderinus. Merula. Georgius Valla. Quintus igitur ipse accedā: est enim opus lōge omniū difficilimū: hinc plurimorum studio: plurimorū diligentia: plurimorum doctrina acumine. expositione: iudicio indiget. Præclicti quatuor multa recondi-
e tissima in lucem dedere. multa expositu necessaria tanq; facillima omiserūt: quo circa dore infinita omiseris: nihil vere intactū: nihil implicitū: no dosum nihil reliqui: ita subiecta explicita enodata passim mihi sunt omnia. Poterūt ergo iamiam. quicūq; Iuuenalis satyras adolescētibus facilime interpretari. Non eni carminum sensus non dictionū ordo non etiā auctorū testimonia locis suis deserant. Textum quoq; mēdosum prius emendatissimū habent: & punctis suis notatū id nanq; potissimū debet esse interpreti. Verū q; impressorū incuria sæpe aliter legitur: q; quis scripserit: baud ignauiæ mihi ascribendū: siquid forte ab illis vt assolet erratum fuerit. Anima duertēt præterea locis meq; plurimis superiorū sententiis non bæsisse: neq; alienis demū institisse vestigiis. Qua de re priusq; meis ab interpretationibus diuertāt: consulto opus erit: Nec velint vbiq; vetustioribus fidē potius q; recēsioribus adhibere: nam & quo iuniores eo perspicatiores interpretandis haberi solēt: neq; eni lapsa & effera natura est: vt aiunt. Nec etiā tam auctores in disputādo q; rationis momenta quærenda sunt: vt Cice. inquit. hinc & Zeno aiebat. Quod ratione vtiē melius esse: q; id quod ratione nō vtitur. Quicquid deniq; vigilatū est Nicolae Rubee vir omniū præstantissime: tibi tua sublimi prudētia: beniuolentia q;: & fide erga omnes singulari allectus: generosa etiā natalīū dignitate: constantia: integritateq; nō rum. quibus sane te fortē omnes. te iustū: seuerū: grauem: magnanimū liberalēq; prædicant: & ipse experior. Tibi inquā offero ac dedico. Suscipe igitur Mancinelli tui grata munuscula: non argentū: non aurū Sardonicas ve afferentis. Ea eni omnia vana sunt & fortunæ talis obiecta. Verūtamen almæ petuas opes & verba bona virtutis. Id eni omne Iuuenalis Satyra continet: meaq; officiosa sedula & diligens lucubratio auxit: lateq; ampliauit. Viue & Vale. Datum Venetiis. v. idus Iunias Anno christianæ salutis. M. cccc xcii.

Iuuenalis Cōmoda per Antonium Mancinellum.

Emper ergo auditor tm: Hæc prima Iuuenalis celeberrimi vtilissimiq; poetæ Saty. ē. Quo
e carminis genere primus insignē laudem adeptus est apud latinos lucilius: vt Fabius libr. x. scri. Nam eruditio in eo mira: & libertas atq; inde acerbitas: & abundātia. salis multū etiam inerat. Tersior inde ac purus magis Hora. & ad notandos hominū mores præcipuus. Multum quoq; & vere glorie q; uis vno libro & Persius meruit. post illos autē Iuuenalem habemus. Cuius certe facundia ac probitas cuiq; legenti patere potest amplissime. Est eni in eo quod flaccus in arte inquit. Aut prod. Te volunt. aut delectare poetæ. Aut simul & iucunda & idonea dicere vitæ. Edocet itaq; quæ mala quæ bona sint. Quid vitia. Quid itē virtutes hominibus pariant. Nā in impios. superbos. auaros. luxuriosos. iracūdos. gulosos. inuidos. veneficos. & id genus inuectus ostēdit pessimos illorum euentus. Ecōtra virtutis optimos. nam sine illa beata fœlixq; vita constare nō potest fœlicitas eni consistit in operationibus. quæ ab virtute proficiscunt. De qua quidē scire non satis est: sed enitendum ipsam habere ac vti: sola naq; vitia fugat. Vnde q; optime scribit. Virtus est initium fugere. Virtus affectio est animi constans conueniēsq;: laudabiles efficiens eos: in quibus inest. hinc omnia quæ pulchra. honesta præclara sunt: & q; per virtutē efficitur affici voluptate. Siquis igitur prudētiæ quærat effectus: cuius finis est: quidnam sit agendū: aut non agendū præcipere in Iuuenale inuenit. Si fortitudinis. i. nōne pleniſſime edocet idem quæ sint agenda: vt fortes magnanimiq; efficiamur: Si continentiæ. quam quidē in superando consistere dicunt: vti constantiā in resistēdo. idem quoq; q; plurima admonet. Si Iustitiæ Nōne in eo variis sæpe locis exempla atq; præcepta reperiunt: q; certe sola vt aiunt perfecta est virtus: atq; propterea iustitia ipsa præclarissima virtutū esse videt. Vnde Aristo. ait in ethicis. Iustitia in sese virtutes continet omnes. Est eni naturæ conuentio in adiutorium multorū inuenta seu iustitia virtus est animi: cuiq; secūm merita distribuēs teste philosopho. Vtq; iustus babearis: nō solum non nocebis. sed etiā nocentes prohibere curaueris. Siquis itaq; Iuue. ipsum diuinū sane poetā morūq; censorem q; optimū non amauerit: amādoq; intelligere. & edíscere non curauerit: q; tum ab ipso virtutis vestibulo seu fonte aberret. omniū sit iudicium.

De Satyra per Antonium Mancinellum.

Satyra est carmen apud ro[illegible]s maledicū: & ad carpenda hominū vitia compositū. Olim
f vero carmen quod variis poem[illegible]s constabat. Saty. vocabat: quale scripserunt pacuuius & ennius. Saty. autem dicta siue a satyris: q; in hoc carmine ridiculæ res. pudendeq; dicunt. velut ab satyris prolatæ ac factæ: Siue [illegible]yra lance quæ referta variis multisq; primitiis. in sacris cereris inferebat: & ab copia & saturitate [illegible]ura vocabatur. Alii autē dictam putant ab lege satyra: quæ vno rogatu multa simul comprehend[illegible]scilicet & satyra carmina multa simul poemata comprehenduntur[illegible]unctæ ex Diomede accepimus. Quibus etiam addit. q; in satyrica fabula apud gre

cos tragici poetæ nō reges aut heroes: sed satyros induxerunt ludendi causa. iocandiq; simul. Vt spectator inter res tragicas seriasq; satyrorum quoq; iocis & lusibus delectaretur. Festus vero sic. satyra est cibi genus ex variis rebus conditū. & lex multis aliis referta legibus: & genus carmis vbi de multis rebus disputatur.

Loca quedā e plurimis vel intacta vel secus ab aliis q̄ Anto. Mancinello exposita: quibus cognitis facile quod in cæteris senserit. nosci poterit.

Satyra prima.

Antrum Vulcani. Quid agant venti.
Manum ferulæ subduxim⁹. Mercedē sanguinis.
Cum fas esse putet curam sperare cohortis &c.
Ipse dies pulchro distinguit ordine rerum &c.
Et latum media sulcum deducit harena

Satyra tertia.

Quondā hi Cornicines. Et verso pollice vulgi.
Si trula inuerso crepitum dedit aureo fundo.
Quum tibi vestiti facies scorti placet.
Me quoq; ad Eluinam cererem.

Satyra quarta.

Rubrius offensæ veteris reus: atq; tacendæ
Sæuior illo. Pōpeius tenui iugulos apite susurro

Satyra quinta.

Salua sit artocopi reuerentia

Satyra sexta.

Deinde adamas notissimus & beronices
In digito fact⁹ preciosior: hunc dedit olim
Barbar⁹ incestæ. dedit hūc agrippa sorori
Tu tibi tūc curruca places: quæ psaltria penē &c.
Magnaq; debetur violato pœna caduceo
Et mouisse caput visa est argentea serpens
Tremulūq; caput descendere iussit In cælum

Satyra septima.

Et spes & ratio studiorū in cæsare tantū &c.
Vel si tetigit latus acrior illo
Qui venit ad dubiū grandi cum codice nomē.
Et cum se verterit annus
Accipe victori populus quod postulat aurum

Satyra octaua.

Famosos equitū cum dictatore magistros
Ante nūmantinos si dormire incipis ortus
Luciferi: quo signa duces & castra mouebant.
Ergo cauebis
Et metues ne tu sis creticus aut camerinus
His ego quē monui: Tecū ē mihi sermo rubelli
Et de marmoreo citbarā suspēde colosso
Nobilis ornatur lauro collega secunda.

Satyra decima.

Quid si vidisset prætorem in curribus altis
Extanntē. & medii sublimen in puluere circi &c.
Pannum & circenses
Atq; suos iam dextra computat annos.

Satyra. xii.

Et beticus adiuuat aer.
Biberat quo callidus emptor olynthi
Tandē intrat positas inclusa p æquora moles
Tyrrbenāq; pbaron: porrectaq; brachia rursus
Sed trunca puppe magister
Interiora petit baianæ peruia cymbæ

Satyra. xiii.

Ne dubitet laudas: si non eget anticyra.

Satyra. xiiii.

Laudant boc numina ruris.

Satyra. xv.

Et minor igne rogi.

Satyra. xvi.

Et samia genitrix quæ delectatur barena
Et grandes magna ad subsellia suræ
Quod mea cū vetulo coluit puls annua libo
Iam facundo ponente lucernas Cæditio.
Ipsius certe ducis bæc referre videntur.
Vt qui fortis erit: sit fœlicissimus idem.
Vt læti pbaleris omnes: & torquibus omnes

Domitii calderini Veronensis secretarii apostolici in commentarios Iuuenalis ad doctissimū virum Iulianum Medicē Petri cosmi filium florentinum.

d Omitius Iuliano Medici salutem: & si multa de prudentia: bumanitate. virtute tua olim mibi sæpe afferebantur Iuliane tamen cum superiore anno istic essem. ea omnia ita in te prospexi: & admiratus sum vt ad eam fidem & obseruantiā imortalem. quam in Laurentium fratrē contuli & locaui: tu quoq; magna ex parte impuleris. Nam cum me & omnia laurentino domuiq; vestræ traderem. inter cætera ornamenta: quæ egregia & amplissima habetis: & parta a maioribus vestris: & a vobis non modo conseruata sed aucta. illud in primis laude singulari dignum arbitratus sum q̄ duo fratres cum domestica gloria tum ciuitatis bonoribus florentissimi tanta. cōcordia viuitis: tam mutua pietate. tanta virtutum omniū similitudine: vt quum tu maiori natu Laurentio: diuini ingenii: summeq; sapientiæ vero cedas: ista insigni pietatis laude ad præcipuam gloriā contendas: efficiaq; vt nemo Laurentium colat: qui te non plurimū obseruet: quod mibi profecto accidit. Nā quū ei laborem omnē: industriam: deniq; me ipsum dicatum esse debere statuerim: boc studium meū & consilium ei probare non posse videor: nisi fidei in te argumentū quod extiterit: id vt fiat boc anno elaboraui diligenter. Nam Iuuenalis satyras noua cōmentatione tuo nomine explicare conatus sum: in quibus interpretandis non ignoras q̄ multi bonarum artium studiosi operam posuerint. & tamen ali quando ingenue fint professi se multa non assecutos esse vel carminis obscuritate: vel temporū ignoratione. Equidem quod sine arrogantia dictū velim multa in bis græcorum latinorūq; auctoritate cōfirmata me explicasse contenderim: quæ vel alii grauioribus studiis occupati neglexerūt: vel multi nostrarum litterarū studiosi scire magnopere expectabant. Atq; id sane non in iis tantū q̄ quotidianis disputationibus quæri solebant: sed vbi etiam pleraq; pro aperitis & expositis in bominum opinionē

recepta fuerant: quum vel historiæ inuolucro adhuc laterent: Vel figurata elocutione remotiora essent vt illud Dimidio magicæ resonant: vbi mēnone chordæ. Quí lacedemoniū pytísmate lubricat orbem Quantū laufeia bibebat pro populo faciens. Et tota sonat vlmea cœna suburra. Quæ custos gallicus vrbis. Vsq; a Lucifero aliaq; per multa: in quibus quid effecerint: qua ratione ab aliorum interpretatione discesserim eorum sit iudiciū: qui cōmentarios nostros in manus aliquādo sument. De bis vero locis: quæ iam diu in disceptatione versantur. Vt cecropiam baptæ solití lassare cocyton Cambre repetita. Translatus subito ad marsos ita me disputasse arbitror: vt labor noster & ea ignorātibus vtilis futurus sit: & iis qui eadem habent cognita admodū probari possit: q̄uis quidam quem toto opere Fidentinum iui appellauimus: auctore & magistro Brotheo grāmatico nostra cum suis ineptiis coniungere tētauerit: in quo mecum ob id certe vnum proclare actum est: quod vterq; eum se prestitit: vt alterum odisse: alterum etiā stultum esse: nemo qui vel hæc vel illa legat: ignoret. Hic est ille Brotheus Iuliane: qui lucubratione nostra in Martialem: quā Laurentio fratri dicaui: tantopere offensus est: vt contumelijs: calumniis: cauillationibus non aliter me insectet: q̄ si in eo omnis vitæ & dignitatis rationes positas haberet. Huius aliquot epistolis hactenus respondi: quod in fine huius operis leges: rursusq; actum vt hominis ignorantiam in recognitione Plinii: quē ducentis & septuagintaquinq; locis ab eo deprauatum fuisse altera in lucubratione facile coniicimus: quæ vero de cōmentarijs Mar. nobis obiecit: ita diluimus: vt iisdem locis grauioribus cum criminibus rem agamus: quod & hac de qua dixi epistola meditamur & altera actione absoluimus. Vnū illud a bonis doctisq; viris vehemēter petimus: vt ne mihi: neu ve Brotheo fidem habeant: nisi & Mar. carmen prius legerint: & quod scripserimus ex cōmentarijs nostris cognouerint. Solet enī Brotheus calumniis agere: alia inuertere: alia falso recitare.

Nam cum ei pellis leonis hactenus non profuerit: nunc demum vulpinam viuere meditatur. Nam omnia tentat: ne homo quinquagenarius ab eo: qui nondū vigesimumnonum compleuit annum discere videatur. Sed de Brotheo & Fidentino hactenus. Tu quum omnia legeris: melius de bis statues. Itaq; hos cōmentarios tibi tradimus & dicamus in Laurentiū obseruātiæ: in te domumq; vestram egregiæ voluntatis & fidei meæ testes & sempiternos. Eo autem celerius emittunē q̄ Marcus Aurelius senatus Veneti scriba vir doctissimus eloquētissimusq; mecum iam pridē per litteras egit: vt tandē aliquando hos ederem quos vehementer legere cuperet. Est enim bis studiis eruditissimus: & quum fides: morum grauitas aliaq; ornamenta quotidie in eo spectentur: doctrina maxime eminet. Marsiliū ficinum nostrū aliquando ad hos legendos adhibebis: si a philosophis suis discedere potest: in quib? locum obtinet honestissimum. Vale.

Iuuenalis vita ex antiquorum monumentis.

IVNIVS Iuuenalis libertini locupletis incertum alumnus an filius. Ad mediam fere ætatem declamauit animi magis causa q̄ scolæ: aut foro preparet. Deinde paucorum versuū satyra non absurde composita in Paridem Pantomimū: poetaq; eius semestribus militijs tumentem genus scripturæ inde strioſe excoluit. Et tamen bene diu ne modico quidem auditorio quicq; cōmittere ausus est. Mox magna frequētia: tantoq; successu bis aut ter auditus est vt ea quæ prima fecerat inficeret nouis scripturis. Quod non dant proceres dabit histrio tu camerios. Et bareas tu nobiliū magna atria curas. Præfectos pelopea facit philomena tribunos. Erat tamen in delitijs aulæ histrio. multiq; fautorū eius quotidie prouebebantur. Venit ergo Iuuenalis in suspitionē quasi tempora figurate notasset. ac statim per bonorem militiæ q̄q; octogenarius vrbe summot? est. Missusq; ad præfecturā cohortis tendentis in extremam ægypti partem id supplicij genus placuit: vt leui atq; ioculari delicto par esset. Verum intra breuissimum tempus angore & tedio periit. Temporibus Domitiani floruit. ad neruecq; tempora peruenit: quod quoniam eius carmen plane indicat. Multaq; præterea testimonia: nobis non est lōga disputatione confirmandum.

In fine operis defensio apud Brotheum grammaticum calumniatorem cōmentariorum Martialis cū recriminatiōe Opus totum in sedecim satyras diuiditur. Neq; iis assentior: qui in libros distribuūt sed iam de satyra dicamus.

Domitii Calderini Veronensis Secretarii apostolici cōmentarii in satyras Iuuenalis ad clarissimum virum Iulianum Medicen Petri Cosmi filium florentinum.

Satyrarum genera duo agnoscimus: alterum antiquitus tam a græcis quā latinis vsurpatum recentius alterum: quod ab antiquiore defluxit: quod latini tantū excoluerūt: prius illud sola varietate carminū constat: personisq; introductis: comediæ par: sed maiore lasciuit licentia salibusq; & iocis absoluitur. nam introducti Satyridii siluestres procaces iocularia & lasciuia inter se iactant: hi sunt Satyrus: canus: satyrus impubes: satyrus adolescens. Silenus pater atq; id genus personæ victæ: quod Pollux apud græcos docet: in hoc poematis genere Aeschilus & græci præterea multi versati sunt: apud nos Pacuuius: Ennius: Varro: qui eo stillo satyras menipeas conscripsit Satyris igitur introductis satyra nomen accepit: quā appellationem hæc recentior: quæ a priore manauit: & latinis tantū vsurpata est seruauit: ac ex licentia illa veteri satyrorum in apertam hominū reprehēsionem & obiurationē exiuit: mutato carminis colore & numeris. nam in exameros assurgit cum prior intra iambicos & eius generis versus contineretur. Hinc Lucilius: qui si eius studiosis credim? nō modo cum eiusdem operis autoribus: sed cum omnibus poetis certat: q̄uis non sine suspitione æmulationis lutulentus fluere ab Oratio dicatur. Mirum est in eo libertas & acerbitas: qua Mutium Scæ-

uolam sui temporis ciuem Romanū ita insectatus est: vt eum secuisse dicatur a Perseo vna cum lupo Horatius tersior. Persius indignatione ita euehitur: vt vix sensum absoluat verborum: quæ ira cōfun dit. Iuuenalis lucilii acerbitatem puritate horatiana quā maxime adamauit & imitatus est calore Per sci addito ita temperauit: vt quæ singula in illis laudabantur: vniuersa probentur in hoc vno. scio festū Diomedem: & qui ab eo satyræ expositionem singulis ferme verbis mutuatus est Porphyrionem bu ius appellationis causas alias attulisse: sed a satyris olim introductis satyrā dici vero similis est. pœne sti lo heroicum. libertate simplex: figuris intercisum. tum peripbrasis: quæ velandæ reprehensioni adhi betur: frequenter occurrit historiæ suorum temporum cognitione plurima: nam quæ antiquiora sunt non inseruntur nisi in præsentium inuidiam personis: nisi aut viuant aut illustres sint nō parcit. hoc ge nere sedecim satyræ a Iuue. conscriptæ sunt. Quarum prima dum poeta ex diuturno erumpens silētio suam accusat patientiam: qua recitantes poetas adiuerat: cum & ipse quoq; possit scribere & nihil ma gis scribendū sit quam satyra Causasq; demonstrat ardore quodam & rebus congestis potiusq; dispo sitis in obscuritatem pene confunditur. Non libet confutare illorum opinionem: qui poetam se indo ctum fateri putant: nam risu potius hoc est explodendū: quam refellendum rationibus: quibus res a pertissima non indiget. Hic inq; primum se audiendis poetis iam fessum esse ostendit: & cum tm̄ tem poris audiendis alienis carminibus consumpserit. se quoq; reponere oportere ait: hoc est scribēdo re parare & resarcire. Nam hæ duæ voces. Reponere. s. & impune: cum in varias significationes accipiant a Iuuenale vsurpatæ sunt: non secus quam ab Oratio. Reponere. reficere. & resarcire est quod fuit de tractum. Iuue. Meliora ac plura reponit Persicus orborum lautissimus. Vir. hæc rapta pro virginitate reponit. Papinius. qui damna dolens aliena repono infœlix lachrymas. s. meas quas reparo & renouo Mar. qui amissum somnū in vrbe in prouincia reparabat. Ingenti fruor improbo q; somno. Et totum mihi nunc repono. Quicquid terdenos vigilaueram per annos Surgentem locus excipit. Quamuis quidam Mar. sensus nulla habita ratione. Repono pro scribo tradiderit cum dormiens nihil minus a gat q; scribat: inde reponere poetæ dicunt: cum auditas fabulas scribunt nam ita tempus audiēdo cō sumptum reponunt. i. reparant & resartiunt. Hora. Scriptor honoratum si forte reponis Achillē: scri ptum iam. s. ab Homero alibi. Fabula quæ posci vult & spectata reponi. Porphirio vero eo loco aliter interpretatus nouum morē confixit. Impune sine pœna dicitur quæ autem sine pœna fiunt: passim a guntur: qua ratione Hora. impune pro passim vsurpauit in arte poetica. Ne spisse risum tollant impu ne coronæ. i. passim. alibi. sed mente recepta Obturem patulas impune legētibus aures. Nam interro gando versus legitur: & cum Hora. ostendat sibi magnam esse molestiā a poetis cum scribo inquit ha beo eorum rationē & timeo ne offendam genus irritabile natum. Cum mens recepta est. i. cum volo relaxare animum possum ne fugere: quo minus auelam recitantes: cum & aures meæ patulæ sint. & il li impune. i. passim legant. i. vbiq; occurrentes: & volentes audiri. inde alibi. Scribimus indocti doctiq; poemata passim. Legetur ita mea quidem sententia sat. initium hoc pacto.

ILLVSTRI viro Ioanni Tucci pannonico Georgius Valla Salutem dicit plurimam.

Erispecta pridem mihi tua Ioannes Tucci vir illustris vita integerrima me tibi plurimū de uinxit: & cum edendos censeremus tantopere affligitatos quos in iuuenalem vitiorū acer
p rimum reprehensorem scripsimus cōmentarios: eos tibi emittendos dicandosq; existimaui quo aliqua in parte affectissima tibi mens: tuiq; studiosissimus nominis animus meus inno tescceret: nec me sane fugit: q; hic tota tibi iucunda futura sit materies: qui res maximas cum prudentis sime belli domiq; gesseris administraueris q; cauisti semper ne quid vnq; cōmitteres quod a quo q; carpi atq; damnari posse videretur. Quamobrem propter vitæ tuæ integritatem fortuna vsus es: vt alii plæ riq; solent paulo iniquiore: talemq; longe potiorem arbitratus es quam in magno honore minus re cte viuere quāq; huius te vitæ non pœniteat: alacritas hilaritasq; quæ constantiam fortitudinemq; co mitari fere consueuerunt: certissime nobis sunt indices: & perinde optimi iustissimiq; viri tibi famā pla ne excitasti singularem: præcipue cum bonorū iustorūq; hominū colas & obserues omne genꝰ. anim aduerti equidem sæpenumero cum insignes cuiuspiā virtutes te audiente memorassem quam oris mihi exultare videbare præcordiis: quēadmodum cum de fortuna mea apud te loquerer aduersa: refe rebam inter non parū multas variasq; fortunæ ab extrema vsq; infantia. Cum primulū ex aluo matris euasi: in me cōi quodam fato patriæ & nimium familiari sæuientes tempestates: arietatesq; sese turbi nes illos: vt fomentū sum adeptus Albertum scotum comitem placentiæ clarissimū: illius olim vrbis patrem: quē vtriq; Catoni non dubitauerim conferendū atq; adeo multis rebus anteponendū. Inde porro longo interuallo cum ille mortem obiisset sollicitudinū mearum leuamen nactus sum Ioānem Iacobum triuultium nomis celebratissimi equitem iuratum est nimirū Mediolanensis tota domus il la triuultia eiusmodi: vt ex ipsius gremio tanq; ex equo illo Troiano præstantissimi viri emerserint. at præ cæteris qui adhuc in hominū obuersanē oculis tres clarissimi fratres Ioannes Firmus caucasia ru pe side constantiaq; firmior. Ioannes Iacobus: & Renatus duo illi Scipiones: duo inq; belli fulmina: nec cum Renato liberalitate: munificentia: animi magnitudine: militari scientia: bellicaq; industria nisi fra ter conferri potest. ecquis Ioannis Iacobi prætoris in tot bellis inuictissimi res gestas non audierit: q; ductans in liguribus exercitū gessit: vt quos aliquando Romani consules duo vno tempore summo militum labore ægre superarunt: ipse rei bellicæ admiranda scientia: sapientia: fortitudie: vi illa ingenii

quaſi flamma:tánta celeritate in preruptis editiſſimiſq; illis alpibus:& prelio & bello ſuperauit: vt ipſi certe genuenſes:nam per id tempus nos genuæ retboricã ex ticinenſi gymnaſio:vbi bumanitatis ſtudia dictabamus:acciti profitebamur:tametſi motus illi inteſtinq; diſcordie quibus me fortuna imerſerat parum admodũ liberalib⁹ ſtudiis operã nauare permittebãt.id bellũ inq; genuenſes ipſi diuinit⁹ admiſtratum eſſe vociferarint.quandoqdem rupibus illis nõ latebre:nõ minantes i cœlũ alpes triuultianæ virtuti obſiſtere potuerunt.beluetios quoq; alioquin gentẽ martiã minacibus cateruis i agrum in ſubrium deſcendentes adeo vt oĩa terrore formidieq; compleuiſſent:ſolo aduentu ſuo repreſſit in betruria:in parmenſi:i cremonenſi agro quotiens cum boſte conflixit ſemper iuictus:ac adortus ex improuiſo boſtes deſperata ferme rerũ ſumma triuulti⁹ & ducis & militis munera ſubiens nec dum tamen ſatis armis expeditus:prim⁹ ipſe ſummo illo ingenii ardore bellicaq; induſtria:paucíſſima collecta manu at fideliſſima i boſtium iſtructam aciem:alioquin bellica virtute inſignẽ irrumpens protruſit paſſim fugauit:aut obſiſtentẽ cecidit.nuper quoq; q̃tus i armis ſit non longe ab vrbe caſtrametatus oñdit.Cæterũ hũc bellica gloria tam iditũ ducẽ nemo lenitate:manſuetudine:bumanitate:gratia:munificentiaq; anteceſſerit:nec porro vbi maxis de rebus ſtatibuſq; admiſtrandis conſulteẽ prudẽtia grauitate:acumie quiſq; ſuperauit. Proinde iter fortunæ meæ fluctus mecũ ipſe lætabar quod tantorũ virorum non vulgarem nactus forem amicitiã:impenſiſſime vero conſolabar antiquari ſuauiſſima conſuetudine cuius mentẽ ab omni perturbatione adeo ſe datã nimio opere demirabar:prudentiã: iudicium:conſiliũ:ingenium:quæ i ipſo ſumma oĩa:quod q; talem ipſum ſtatuerit deus vt ſi tot⁹ orbis collabatur non poſſit a iuſto æquoq; eum quiſq; deterrere excitabant autẽ me inueniq; aciem quãtulacũq; eſt intendebat exacuebat q; mirifica doctria Lazari dactyli conterranei mei pbiloſopbi eximii & medici excellentiſſimi.nam a pueris eadẽ ſtudia nobis iter nos ſummã beniuolentiam conciliarunt.is doctiſſimorũ oĩm conſenſu adeo precellit vt iam quattuordecim ſint anni cum primũ ſibi locum i tam inſigni gymnaſio iure medicinam profitendo defenderi t ſiue medicinæ auctorum locus abſtruſos doctiſſime exerando ſiue opere morbos curando:vt promptiſſima i eo ſit ſcientia iudicium acre: experientia certa ad leuandos confeſtim ægrotos.at non bæc modo vtrum etiã elegantiſſimi vrbaniſſimiq; eius mores me & plæroſq; alios ipſum ſummo proſequi amore compulerunt. Hæc ego dum fortunas meas quererer apud te morabã.tu porro interea loci tametſi i ampliſſimis bonoribus ſemp verſatus: & quæ dominatis admiſtrare ſolẽt magna tractauiſti:ab illo tamẽ faſtu non vt multo maxia pars faſtidire conſueuit:ſed nullũ prorſus trabens ſupercíliũ:vt cunctis in rebus ſummã præ te fers lenitatem:ita bæc fedatis atq; adeo benignis excipiens auribus tales nũc iueníri ac beniuolẽtia mibi iunctos vixiſſe congratulatus es.mox ingenti vt mos fere in bmõi tuus eſt grauitate ſubieciſti.mirarer equidẽ ipendio quos tu mibi pauculos memoraſti niſi Venetiæ vt ſemper ita i dies magis me in ſt mirabundum ſpectabundũq; totum cõuertiſſent.proinde cũ ſæpe mecum buius ciuitatis diuinitatẽ tacitus olim cõſiderarem:ſtatui denicq; banc potius colere:q; uſq; alibi vitam agere:ſatiuſq; duxi bic eſſe vbi numinũ quoddã coiuiſſe videẽ concilium.omitto nunc opes referre.miſſam ſingularẽ facio potentiam. ſiquidem fortunæ quæ cæca eſſe palã proclamatur quod plærũq; bæc indigniſſimis cõmoda largiatur: potiuſq; mentis cultui:ac laudi aſcribenda eſſe confeſtim acclamabit inuidia:q; q; diſſimilis buius nimirum eſt ciuitatis aliis opulentiæ ratio:quãdoquidẽ non vtiq; fortunæ ludibriis obnoxiæ tam diutnæ opes debẽt exiſtimari quippe quæ non caſu aliquo confluxere:ſed ratione atq; conſilio:& perinde ita ſuis nixe radicibus videnẽ vt niſi ab optimo maxio deo qui ipſas iampridẽ cuſtodit ac defendit:conuelli neutiq; poſſe videanẽ.quare ſi vt dici ſolet male parta:male ac cito dilabuntur:bene quoq; parta bene ac diu iure incõcuſſa permanſere. Verũ enimuero maius aliud ſuſpicimus:nobiliſſimã diuinæ buius ciuitatis:incredibilẽq; ſapientiam:quod q; uis longe lateq; dominẽ italiæ robur ad cbriſtianũ nomen defenſandũ ſemp extiterit:inſolẽteſq; oẽs etiam maximas vires cõtuderint:ſemp tamẽ ſe ſummiſſius manſuetiuſq; gerat vt nuſq; gentum exteris tanta ſit libertas nulla ipſis impantibus inſolẽs licentia:nulla turpitudo:nullũ turpe facinus toleretur:adeo vt ne quidẽ pater filio:nec filius patri ignoſcat delinquenti:neq; id crudelitati imputandũ fereq; inmanitati. dolent ſiquidẽ ipſimet cum aliquos eſſe uerius aiaduertendũ.nuſq; quoq; tam nobilis clementia tam inſignis gratitudo:tam ſingularis bumanitas:tam egregia lenitas:iuſtitiæ æquitatiq; cõmixta:nunq; vt memoria proditũ eſt in bancrem pubcam quenq; beneficia vlla contuliſſe adbuc pœnituit.Itaq; munificentia:liberalitate:gratitudie:æquitate omnes facile antecedit.ſunt magiſtratus ſubinde ipſi ſancti itegerrimiq;:vt cũ ad ſupremos ventum eſt:qui rei ſummã admiſtrant.non plus poſſint q; iuſtitia æquitaſq; permiſerit:quod ſi mali quicq; admoliantur:atq; perpetrent.tum e cæterorũ conſortio turpiter eiciunt:ac pro delicti magnitudie plectuntur & perinde quotquot patres atq; patricios videas quod ſupra q; dici poſſit admirabile eſt tot viros regia admiſtratione digniſſimos cognoſcas:qualẽ igitur bancrẽ publicã putabim⁹:vbi tot virorum tãq; collucentiũ ſiderũ fulgor:an nõ ſcripſit Plato fœlicẽ illã demũ fore rempublicã:q; pbiloſopbi boc eſt ſapiẽtes viri admiſtrarint:ſunt bi nimirũ bmõi:cuiuſmõi voluit Plato:& maius adbuc quiddã efficiunt q; ille aut dixerit:tãetſi facundus:aut mẽte:licet diuin⁹ appelleẽ conſeq potuerit.O fœlicẽ:nõ Italiã mõ:ſed ipſum plane orbẽ terrarũ ſi Venetorũ ſapientiſſimis exactiſſimeq; normæ regaẽ inſtitutis. Talis nãq; vel inuidorũ confeſſione venetus bic cœtus i gubernãdiſq; populis confuſus atq; adeo conſenſus eſt:vt cunctorũ populorũ babenas tenere:rerũq; potiri mereaẽ:nam vt ſingulatim attigam

aliquos.omnes.ñ qui possum:quis Nicolao Marcello:quandoquidē superiorū ne noie quidē satis teneo:quis inq̄ illo ad rēpublicā admistrandā vtilior prorsus referri pōt:quis Petro Mocenico sūmæ viro prudētiæ iustitie:igeniiq̄ pricipe digni cūctis i rebus magis admirādus. Cui? frater Ioānes Mocenic? iclytus bonitate priceps.quid Andreas Vēdramin?:qui oia cōsecut? q̄ in eminētissimo atq̄ optimo pricipe ꝓbari posse videanē. Hoc secut? nup functꝰ vita Marc? ille Barbadic? oi vi; tute precellēs:mitis:seuer?:iustus pius sagacissimi igenii:admirā deq̄ iregēda re publica prudētiæ. Cui? frater æq̄ priceps Augustin? Barbadic? itegerrimus:quid Bernardi Iustiniani preter alias ei? preclaras ai dotes quæ multæ & dariſſime sunt:fulgurantē illā memorē eloquentiā:grandē:incitatā:ornatā:grauissimā: succo illo ac sanguie icorrupto:i qua naturalis:nō pbucat?:nō accersitus:sed spōte occurrēs nitor.denīq̄ quā religiosus scriptor:& verus:an quicq̄ imprudēter fieri putandū est.vbi Thomas Triuisan? pfuerit:quis Dñici Maurocenī grauitatē nō adorat atq̄ prudentiā:simulq̄ doctrinā qs Frederici Cornelii lenitatē:sapientiā non colat:non obseruet cuius gētilis Autoni? acutus sane dialecticus: doctus pbilosopbus:theologus insignis & matbematic? egregius.an Leonardi Lauredani virtus latere pōt: quæ profecto p oim aures peruagat:Cuiusnā aures ita peregrinanē:vt Sebastiani Baduarii omni laudis genere cumulati nomē possit ignorare:vllo ne æuo iteritura.aut etiā obscura videri potest Bernardi Bebi grauitas.elegantissimū:multaq̄ doctrina potissimū ingeniū:libatū illud doctū:fluens: expeditum orationis gen?. An Zacbarie barbari vsq̄ potest delitescere sapiētia nota gregalib?:nota nobilibus:nota pricipibus:nota regibus:summis notissima nostri seculi potificibus. Cui? filius Hermola? noster qui sapit pleno pectore:qui nunq̄ satis laudat?: qui nō aquas ille quidē colligit pluuias sed viuo:largo & perenni fonte exundat:quē ætas cerne nostra alterū nobis Varronē suscitauit.ita n.omnifaria excellit scientia.cuius oratio benedocta:pressa:enucleata:limata:grauis in laudādo:arguta i docendo:subtilis in disserēdo:& denīq̄ vrbana & Venetiis ipsis digna.His quos recensui alios tu mihi innumeros Ioannes Tucci vir dariſſime adiiciebas:quos profecto oi laude celebratissimos esse aiebas, quorū noia mihi exciderūt:quod si in presentia etiā succurrāt:me illa recēsere posse nullo mō confidā præsertim boc tēpore. In bac demū diuinitus gubernata ciuitate.sic vt tu quoq̄ vere predicas:quēad modū ois virtus ita dicendi studiū in constituētibus rempu.nō vt impeditis tyrānico dñatu ais · sed i optime cōstituta repu.regnat. Proin tuo illustri:tuæ iustitiæ:qua vir admirādus iure baberis.gratulor cum a tā inclito cœtu cerno quotus babeare:nec latere perspicua iam oibus virtus tua potest:q̄ in bac ciuitate i totius orbis terrarū cōspectu esse necesse est:q̄q̄ mauis esse tu quidē quā videri at quoniā se pulte pars est inertie celata virtus:similisq̄ vel lyræ que reticet vel qui nō tendit arcus:nō potes:nō potes Venetiis:vbi conspicuæ oēs sunt virtutes:assequi:vt tue silentio oblitterenē.tu n. pannoniā quā mirificis effers laudibus:& rerū gestarū gloria ad cælū tollis patriā tuā.tuis ipse moribus impēsissime exornas:bonitate:grauitate:iustitia:pietate:bumanitate: prudentia:virtutū denīq̄ oim quasi aceruo prætendis & facis & omnibus spectandā prebes & iniustus maluscq̄ nō iniuria babeatur quisqs te nō amat ac obseruat:miror equidē sæpe mecū tam pacatā esse mentē tuā posse:vt quibus plurimū profueris:ingratosq̄ subinde erga te esse noueris.tu cū cæteri de ipsis obloquanē:defendas aut oratione qđ defendere nō queas aliorsum detorqueas:tā ab omni maledicētia abborres. At ne iā sim: nō vtiq̄ nimius:id ego nō vereor in tuis recensendis virtutib?:vbi me etiā parcissimū fuisse sentio: sed ne inquā verbosior q̄ tu ipsa pati possis præsertim tua memorantē:qui & iusti & æqui obseruātissimus es custos iam virtutes ipsius rigidissimū lege satellitē quo deinceps liberis tuis discipulis nostris quos innocentissime esse vite cupis legendū atq̄ adeo ediscendū exbibeas. Vale.

Georgii Vallæ Placentini in Iuuenalis satyras Cōmentarii.

Vuenalia satyræ intellectu obscuræ a plerisq̄ nō iniuria iudicari solent. Nō equidē quo verborū durior significatio.accersita nouitas:vetustasue vlla ab nostrate isto dicēdi more abborrens ignorationē sensibus quo min? dilucide accidianē obiiciat Ne sententiarū quidē tā pfusi ambitus:aut tā crebre allegoriæ:quæ in enigmata sæpe exeūt:aut tā concisa breuitas:vel bmōi quicquā:vt poetæ sensus facile deprebēdi nō queant:q̄ animo si bæc dūtaxat spectes nemo erit tam indoctus qui būc in sua ptāte babere nō possit. At rerū tam multiplex copia tantaq̄ in boc poeta eruditio est:vt cuius cunctaq̄ explicare multo difficilimū sit eo autē difficili? boc tēpore quod & latinorū & græcorū multa perierint:quæ si nō desint:vt aliorū ita bui? poetæ plurima melius nobis apertum iri confidā:saue cōperti mibi sunt nup probi grāmatici in Iuuenalē cōmentarii quantū adbuc audiuerim nulli alii cogniti sed miræ breuitatis:alioquin tamē per quā opportunos aliquando se nobis obtulerūt:obtulissent vero sese adbuc magis nisi nobis singula rimātibus codicis nimiū cariosa induisset vetustas:& si in oēs lib ros compati babeanē:qui vix terti libri scdam attigere saty . Inuigilauim? vero ipsi si modo id cōsequi potimus:vt ois buius poetæ pateret eruditio,probi interpretameta eiusmodi ea fuerūt quæ lane per exigua sunt:ne in mima quidē parte subtraxim?:aut imutauimus. Cetequæ nā peritia nostra:& quonā demū iudicio aliena tradiderim? docti & pariter acuti viri iudicarint qua qūocūq̄ sint talia esse puto vt nec nos nec allos nostræ pœnite at pigeatq̄ industriæ:sed de Iuuenale ipso iā a pricipio ꝓbi verbis:deinde paucis q̄ sentiā ipsel subnectēs dicere aggrediar. Iuni? Iuuenalis libertini locupletis incertū fili? an alumnus ad mediā fere ætatē declamauit animi magis causa q̄ quod scholæ se aut foro preparet:& deinde paucorū versuū satyra nō absurde cōposita in paridon pantomimū poetāq̄ semestribus militiolis emitāte genus scripturæ industriæ excoluit; & tamē bene

diu ne modico quidē auditorio quicq̄ cōmittere ausus: mox magna frequentia tantoq̄ successu bis aut ter auditus vt ea quoq̄ q̄ prima fecerat infert nouis scriptis. Quod no dant proceres dabit bistrio tu camerinos & bareas: tu nobilium magna atria curas. Præfectos pelopea facit pbilomela tribunos. erat tunc in delitiis aulæ bistorio multiq̄ fautorū eius quotidie promouebanē. venit ergo Iuuenalis in suspitionē: quasi tēpora figura notasset: ac statim per bonorē militiæ: q̄q̄ octogenarius vrbe sūmotus est missusq̄ ad præfecturā cohortis in extremā ægypti partem tendetis id supplitii genus placuit: vt leui atq̄ ioculari delicto par esset. Verū itra breuissimū tēpus angore ac tædio periit. At vt aliis placet bic paris bistrio neronis gratissimū primū: quod principis luxū intendere solitus esset. post sunt q tradant ab eo occisum quasi graue aduersariū. vt bistrionica videreē excellere. Domitian⁹ quoq̄ adeo buic bistrioni infestus fuit vt discipulū eius puberē adbuc: velut Trāquillus inquit: & vt maxie ægro quæ quod arte formaq̄ nō absimilis magistro videbaē: occidit. sane Hora. scribit pridem pantomimū a domitia neronis filia decē quæ ei sestertia pro libertate dederat repetiisse p iudicē: nec fuisse quæsitū an domitia sciens liberū accepisset: vnde deprebendiē nō amplius a nerone dilectum: Iuuenalis vero post domitiani impatoris mortē vixit: vt in quarta buius libri satyra multis rationibus conuinceē. Vixit ergo neruæ Traianiq̄ tēporibus. Qui potuit igiē aut propter paridē quē perstrinxerit domitiano inuisus esse: aut ab eo in exiliū mitti: vt sum motus ab vrbe perierit: velut probus: vt iam diximus: putauit. Aquinatē fuisse coniectare possum⁹: quod in tertia buius libri satyra Vmbritiū ita sit allocutus. Ergo vale nostri memor & quoties te Roma tuo reficī properantē reddet aquino: Me quoq̄ ad eluinam cererem nostrāq̄ dianā Cōuelle a cumis Martiali & consuetudine & amicitia coniunctū fuisse cū ex aliquot apud Mar. ipsum epigrāmatis constat: tum ex illo. Cū Iuuenale meo quæ tu cōmittere tentas. Quid nō audebis perfida lingua loqui. Te fingente nefas pyladē odisset orestes: Tbesea perithi delituisset amor: Tu siculos fratres & maius nomē atridas. Et ledæ poteras dissociare genus. Hoc tibi pro meritis & talibus imprecor ausis. Vt facias illud quod puto. lingua facis. Hæc de auctoris genere. Porro quid sit: ac vnde satyra dicatur paucis concludemus: quādo id vberrime a nobis vbi de arte poetica sicut de cæteris quoq̄ liberalibus disciplinis locuti sumus vt locus exigebat expositū puto. Satyra vt Fest. inquit cibi genus fuit ex variis rebus conditū: & lex multis aliis confecta legib⁹ & genus carminis vbi de multis rebus disputaē. Carmen sane maledicū fuit: & ad carpēda bominū vitia inuentum quales archææ fuerunt eupolis cratini aristophanis & aliorū veterū grecorū comœdiæ: quos apud latinos primus Liuius andronicus secutus fertur: vt Valeri⁹ Maxi. Paulatim deniq̄ ludicra ars ad satyrarū modos prexit: a quib⁹ omniū primus poeta Liuius ad fabularū argumēta spectantiū oculos & animos transtulit: eum secuti Pacuuius & ennius. Id olim carmē dictum satyra: quod ex variis constabat poematis. Hos secutus lucillius alio quodā suo vsus reprebēdendi ritu quē sunt imitati Hora. Persius: Turnus & si qui alii fuerunt & bic noster. Satyrā autem dictā aiunt a satyris nemorū numinibus: imo equidē rusticis a quibus duxit originē veluti in libro quē de expetēdis fugiēdisq̄ reb⁹ scripsimus euidentissimis rationibus ostēdimus: quod similiter in boc carmine ridiculæ res putādeq̄ referantur: quæ velut a satyris proferunē: velut Macrobius σάτυρ quod genitale membrū significat: vt quidam alii a satyra lance quæ referta variis multisq̄ primitiis in sacris diis inferebat. Alii autē putant dicta a lege q̄ vno rogatu multa simul comprobat: quod & in eiusmodi carmine multa simul poemata comprebendantur. De satyra bactenus.

Vocũ ac rerum Index.

A

Aeolis ii
æoliæ insulæ ii
ætna ii
æacus ii
ægina ii
æeta rex ii
aurei velleris fabula iii
amplum v
assis.xii.partes vii
arar vii
alcæus viii
automedon x
anulorũ sculptura x
alget xi
anima quid xi
animus xi
auaritia xiii
armiger xiii
arteria xvi
animal xvi
apodyterium xvi
aconitum xvii
æneas xviii
ardea xviii
appia via xviii
algidum xviii
aquinũ xviii xlvii
augusti mausolcũ xviii
aristoteles xix
archetypus xix
ægrotatio xx
abortiones xxi
amicitia xxii
aragne xxii
abdomen xxiiii
actor propriũ xxv
annales xxv
antistes xxvi
ancile xxvii
araneæ xxvii
artaxata xxx
amicus quid xxx
assirii xxxiiii
amigdon xxxiiii
andros xxxiiii
alabandæ xxxiiii
apolonius xxxiiii
aliptes xxxv
antæus xxxv
æschilus xxxvi
abolla xxxvii
aganipe xxxvii
ædiles xxxix
alba xl
ausones xlii
asseres xliiii
anima quid xliiii
anaritia iter mortuos .xlv
achillis luctus xlv
apicius xlviii
adria xlix
adiaticum mare xlix
ancon xlix
autumnꝰ l
ægrotationum causæ l
auster l
aquilo l
alba l
amonum lii
aricia lii
arctophilax lvi
albana vina lvi
artocopus lix
asparagi lix
anguilla lx
amicitia lxi
aper meleagri lxi
aphricæ fertilitas lxi
astræa lxv
autonoe lxviii
atellanæ lxviii
ælia lxviii
æliorũ familia lxviii
ambrosius lxviii
æris inuentio lxx
amoris remedia lxxi
adamas lxxii
antiochus xxii
aloe lxxiiii
archigenes lxxv
argumentũ lxxvi
auctio lxxvi
annibal vrbi ꝓxi.lxxviii.
ãnibal'asta i vrbẽ. lxxviii
anticatones lxxx
armenia lxxxiii
aliptes lxxxiiii
andromache lxxxvii
autumnus lxxxviii
apis bos lxxxviii
anubidis forma lxxxix
ammon lxxxix xc
ægyptii sacerdo. lxxxix
arquatus morbꝰ xci
annales xci
aconitum xciiii
æta xcv
alcestis xcv
admeti oraculũ xcv
amphiareus xcv
antidotum xcv
alcedo xcvii
alcyon xcvii
anabatras xcviii
ambitiosus xcix
apollo musarũ dux. xcix
agaue ci
ægystus ci
acta cii
aduocati ciii
asser ciiii
ametistus ciiii
annibal ad cãnas cvi
annibal ad vrbẽ cvi
achillis laus cix
allobroges cix
anchemolus cx
annus vnde cx
altinum op. cxii
ætna cxii
amplificatio cxiii
atheniensiũ origo cxiii.
ænigmata cxiiii
aqla i vexillis cxiiii
atheniensiũ statuæ. cxiiii
arbiter cxv
auaritia cxv
ædicula cxvi
aquitania cxvii
acersecomes cxvii
ambitio cxviii
aquitania cxviii
amomum cxviii
apulia cxix
ægistus cxix
apium cxxii
antigone cxxii
ægistus pr̃patriæ. cxxiii
auxilia cxxiiii
achillis arma cxxvi
asylum cxxvi
asseclæ cxxviii
appellat cxxix
areopagus cxxix
archimagirus cxxx
abdera cxxxiiii
amplustra cxxxvii
aphricæ termini. cxxxvii
alpes cxxxviii
annibal fit luscꝰ. cxxxviii
anuli cũ vene. cxxxviii
alexãdri mors cxxxviii
alexãdri sepul. cxxxviii
athos cxxxix
auspicia cxlv
animus cxlvi
atlas cxlvii
anuli cxlviii
æneæ mors cxlix
asparagus cxlix
agnati cxlix
æris vsus cxlix
ægis palladis cliiii
alexandri mores clvi
aura clvi
antium clvi
apium oñta clxi
antisthenes clxiii
albana vina clxv
ægei rupes clxvi
aranea clxviii
anaglypha clxviii.
aquila iouis clxviii
auaritia clxix
auarus animus clxx
auarorũ miseria clxx
agricultura clxxi
aconitũ clxxiii
abyla clxxv
auarorum curæ. clxxvi
ægypti terminꝰ clxxviii.
ægyptioꝝ nũina. clxxviii
anubis clxxviii
apis clxxvi i
aretalogus clxxix
athenarũ inuẽta. clxxxi
agathyrsi clxxxii
affectus clxxxiii
angor clxxxliiii
amicitia quid clxxxv
armillæ clxxxvi

B

Beatus vii
bulla aurea xi
bacchanalia xviii
balsamum xxii
bombix coa xxiii
bombices xxiii
bona dea xxiiii
baptæ xxiiii
bebriacus xxv.
britannicus xxix
britannia xxix
bracæ xxx
baiæ xxxi.
bustum xxxii
bareas soranus xxxvii
brutus li
bellona liii
bootes lv
berylli lvii
boletus lxiii
britannicus lxx
beronice lxxii
balteus lxxvi
bone deæ sacra lxxix
bacchanalia lxxix
bellona lxxxvii
belides xcv
bithini xcvii
bromius lxxxi
bacchari poetarũ xcix
bathaui cxiiii
brachata gallia cxxv
bruti filii i patria. cxxviii
bona vera cxxxii
biantis dictum cxxxii.
bona nocent cxxxiii
balena cxxxiii
babylon cxxxviii
bruti mater cxliiii
bellorophon cxlv
betica clv
betis fluuius clv
bascauda clv

bonus quis clix
batylli ſtatus clxiii
beata vita clxiii
brigantes clxxii
buſiris clxxviii
bona malis mixta. clxxix
britones clxxxii
bos in ægypto. clxxviii
baltheus clxxxvi

C

Corinetus i
cercyo i
colchi iii
conſilium iiii
clementia v
cauſa v
cynnamus tonſor vi
canopus vi
criſpinus vi
colera vii
cornellus fuſcus ix
centuria ix
cobors ix
calena vina x
cales x
cyclades xi
citreæ menſe xi
cupiditas xi
caper xi
creta argentea xiiii
concordia xv
cornices xv
citreæ menſe xvi
corſinium xvii
caſinum xviii
curius dentat⁹ xviii
chryſippus xviii
cleantes xix
cinedus xix
ceuere xx
criſſare xx
clodius adulter xx
catilina xx
ciceronis cædes xxi
catones xxii
cauſa xxii
colipbia xxii
codex xxii
caudex xxii
cylindrus xxiii
cenſura xxiii
crecicus xxiii
crudus xxiii
contagio xxiii
cotytos xxiiii
cleopatra xxvi
cybeles ludi xxvi
clipeus xxvii
charo xxviii
contus xxviii
camillus xxix
cannæ vicus xxix
cumæ xxx
capena porta xxx
camœnarũ lucus xxx
camœnarũ fons xxx
copbinus xxx
cæroma xxx
chios xxx
caricæ xxx
coctana xxx
cognatio xxx
cachinnor xxx
cytberon xxx
chione xxx
cybele xxx
conſilium xxx
cœnula frugi xxx
curius dentatus xxx
cucullus xxx
coſſi xxx
cantharus xxx
campania xxx
cognius xxx
clauata xxx
culina xxx
charontis ſtips xxx
coccos xxx
coccinos xxx
concbis xxx
cornelia virgo xxx
corbulo xxx
cognationis grad⁹ xxx
ceſtus veneris xxx
caluus nero xxx
cornelius fuſcus xxx
circeium xxx
colũbe nunciæ xxx
cerdones xxx
crepido xxx
canicæ xxx
corybantes xxx
cardia xxx
cardiacus xxx
corone i cõuiuiis xxx
caldum xxx
corſica xxx
cyrnos xxx
charibdis xxx
cognata xxx
crypta xxx
cena diuerſa xxx
cotta xxx
chironomon xxx
caprarũ pili xxx
cilicia veſtimẽta xxx
cynthia xxx
clodia xxx
ciſta xxx
cereris ſacra xxx
chironomia xxx
choraules xxx
conopeum xxx
canopus xxx
cento xxxi
canuſium xxxi
cleopatra xxxi
criſtallus xxxi
cornelia gracorũ xxxi
coniuges, cur nocte coe- xxxiii
unt. xxxiiii
celſi cornelii ſer. xxxv
cæroma xxxv
ciclas veſtis xxxvi
curuca xxxvi
cuculus xxxvii
collina porta xxxvii
carpopbor? xxxvii
coronæ xxxix
caput vellare in ſacris xl
xl
cometes xl
capilli mulierũ xli
canis i ægypto xlii
caduceus xlii
copbinus xliii
colũbe dodoneæ, xliii
comagena xliii
chaldei xlv
crepidule xlv
cæſonia xlv
caligula xlvi
claudii mors xlvii
colchis xlviii
cauſa xlviii
cappadocia xlix
cedrinæ tabulæ xlix
cocoetbes li
cyrrba lii
creditor liiii
codex liiii
centũuiri lv
cordyla lv
cauſidici lvi
crambe lvi
color lvi
cauſa lvii
cor lix
colũnæ cur lx
cœnaculũ lx
cicutã lx
cadurci lx
coram lx
catina lx
contentio lxi
cecrops lxi
chati lxiii
centuria lxiii
centurio lxiiii
cæſarum ſeries lxiiii
cur nati ſumus lxvi
cilices lxvi
concbilia lxvii
corynthus lxviii
calleci lxix
celtiberi lxix
celtogallia lxx
celeno lxxii
cerdones lxxii
comœdiæ lxxii
conſul lxxiii
culeus lxxv
coloſſus lxxv
catilina lxxvi
ciceronis laus lxxvi
cymbri lxxvii
cocles lxxv
chloelia lxxvii
colaphus lxxviii
cruſtulum lxxviii
conuiuæ quales lxxviii
cæreris ſacra lxxviii
cumæ lxxxii
caducum lxxxiii
conti lxxxvii
cõſul in laudis lxxxix
capreæ inſulæ lxxxix
curules ſellæ lxxxix
craſſi mors lxxxix
ceſaris cedes xc
ciceronis carmia. xcix
canicies xciii
circũſcribere xciii
cronicis ætas xciii
croeſus xciii
cyrus xcv
cetbegus xcvi
catilina xcvii
cbilonis precepta. xcviii
curtius mõtanus. xcix
compedes xcix
cenſor cii
cenſura cii
citreæ menſe ciii
calculus ciii
caprarũ genera ciii
conuiuia ciiii
ceſpes cv
clitunus fluuius cv
caſtores cv
callidi cvii.
circeum cvii
caieta cviii
coronæ cix
coturnix cxi
cirrba cxii
cynici cxiii
cõſciẽtia ſcelerũ cxiii
carnis cibus cxiiii
conſuetudo cxiiii
catõiſ verba bõeſta. cxiiii
cerebrum cxiiii
caieta cxiiii
circũciſio cur cxv
chaones cxvi
cadmi dentes cxvi
ceruorum vitia cxvii
corycum cxvii

coricos clxxiiii
cilycia clxxiiii
corus clxxiiii
caurus clxxiiii
creta clxxv
carpatos clxxv
calpe clxxv
catonis pnia clxxv
croesus clxxvi
crocodilus clxxviii
cercopitbecus clxxviii
canis i ægypto clxxviii
crocodili clxxviii
cæpe i ægypto clxxviii
cyaneæ clxxix
coptus vrbs clxxix
combos clxxix
calaguriū clxxxi
cymbri clxxxii
cereris festa clxxxii
ciuitates curſa clxxxiii
centurio clxxxiiii
cobors clxxxiiii
cordis ꝓpritas clxxxiiii
clauata clxxxv
cerno clxxxv
chirograph? clxxxv
centūuiri clxxxv

D

Diomedes ix
dædalus ix
deucalion xi
diuitiæ xiiii
discipuli xix
diuitiæ necessarie xix
digitus ad caput xx
domitiani iceſt? xxi
domitiani cēsura xlvii
domitiani caluitiū xlix
domitian? pōtifex xlix
domitian? dñs & de? l
domitiani muscę li
delubra xxxi
dedalus xxxii
demodes xxxv
demetrius xxxvi
diplois xxxvii
dipbilus xxxvii
dirum xlvii
dorus xlix
dorienses xlix
daci liii
domitiani cædes liiii
diligi liiii
donādi gloria lxi
dom? antiquorū lxiiii
diuitiæ quid lxxviii
dii quid lxxxii
dido casta lxxxiiii
dionysi? lxxxvi. lxxxix
eliana lxxxvii
dodōeæ sacer. lxxxix
diuinatores xc
delphica ora xc
delphi xc
diarium xci
decolor xcii
desertus xcviii
deducit xcix
dyonisii cunabula xcix
dionysi? vnde xcix
dionysi? cū musis xcix
demosthenis oleū cii
declamatoris or. cv
deformis ifœlix cviii
discipuli officiū cix
drusus cxiii
decurio cxiiii
dolobella cxvi
damasippus cxviii
danubius cxix
dolabra cxxiiii
decius cxxiiii
diademata cxxiiii
dolor quid cxxxiii
digito cāp scal. cxxxi
diuitiæ qd agūt cxxxiii
delphin cxxxiii
democritus cxxxiii
demosthen? cxxxvii
de? bona tra. vl. dementia cxlvi
deorū fauor cxlvi
dii rectores oim cxlvi
depositū denegare clix
de? est timend? cxlii
diadema cxii
deorū ira leta cxii
dogma cxiii
doledū nō esse cxiii
depositi exemplū cxv
deo parere oia cxv
dentium ortus cxvii
quid de? cxix
diligētia cxix
diuitiæ mala cxx
diuitiarum amor cxx
dolia clxxvi
diogeni dolium clxxvi
diues quis clxxvii
diana clxxviii
dionedes i æneā. clxxx
delta insula clxxxii
dolor quid clxxxiiii

E

Flegia ii
ergo iiii
eunuchus v
eupbrates xiii
elenchi xxiii
exemplū mali xxiiii
ephebus xxx
enaria xxxi
elumes xxxiii
exquiliæ xxxiii
epulādi mos i lec. xxxiii.
endromis xxxvi
erimantus xxxvii
equestria xxxviii
exodium xl
exodos xl
eupbranor xlii
eurípidis socrates adiu- tor xlvii
ecce xlvii
echini liii
echineus liii
electrum lvii
exodium lxviii
ecbion lxviii
endromis lxxvi
ebrietas quid lxxviii
ebriorum visio lxxix
entbimama lxxxiiii
elenchi lxxxv
effigies i cōpitis. lxxxviii
eudæmones xci
ephimeris xci
eripbile xcv
eloquens xcviii
euoe xcix
epilogi affectus cv
euganei cxii
eugenia cxii
eupbrates cxiiii
epirbedia cxv
ephire cxvii
eruca cxxxi
ennosigeus cxl
endymion cxliii
erunna cxlvi
elphantis insula cli
euentus cliii
exemplum clvii
epicuri cibus clxiii
exempla mala clxvii
exemplū quid clxvii
epicuri bortus clxxi
epicuri victus clxxvi
ebriorum lingua clxxx
elpenor clxxix

F

Fronto folio iii
ferulæ iiii
flaminia via x
farrago xi
ferculum xiii
fides xv
fortitudo xv
forum augusti xv
funus xvi
facies xviii
ferentinum xx
frusino xviii
fabrateria xviii
frons bominis xix
fatum xx
furor xxi
forum xxii
fusus xxii
flamea xxvii
fuscina xxviii
fabii xxviii
foricæ xxxiii
filia cui danda xxxix
fucinus lacus xl
fermentum xli
friuola xli
frio xli
foruli xlii
fiscus xlix
febris l
frugalitas lv
fide pro fidei lx
flauus color lxi
fulcra lxv
fidenæ lxvii
fabula comœdorū. lxviii
furciferi lxxv
floralia lxxvi
formicæ natura lxxxi
focus lxxxii
fides lxxxii
foliatū vnguētū. lxxxv
facies lxxxvi
figura lxxxvi
flagella lxxxvi
fons solis xc
fulgura xcii
fulmina xcii
falæ xcii
fortuuæ vis xciii
fata cviii
famosus cxi
fabia gens cxii
filii cur parentibus dissimiles cxiii
miles cxiii
frons cxxvi
facetus sermo cxxvii
febris quartana cxxviii
fatum cxxviii
far tostum cxxxi
fortunæ bona cxxxv
fortunæ mutatio cxl
filiorū anxietas cxlvi
furor cxlvi
fortuna dea cxlvi
fulcrum cl
ferreus cli.
fibri clv
fauere linguis clvi
focus clvii
fides necessaria clviii
fortunæ tela clix
framna clxi
flauus color clxiiii
filios educare clxvi
fritillus clxvi
formiæ clxvii

fortuna neronis clxix
fons moſæ clxix
forum auguſti clxxiiii
fabis pitbagoras cur ab ſtituit clxxxiii
formido quid clxxxiiii
fatorum ſtatua clxxxiiii
filius familias clxxxvi

G

Gyaros xi
gaudium xi
gypſum xviii
graccbi xx
galbaneus color xxv
genius xxv
galli ſacerdotes xxvi
gradiuus xxvii
gentiles xxxiii
gutur xxxv
gula xvi xxxv
galli vox xxxv
gymnazo xxxvii
gymnaſium xxxvii
grypbes xxxvii
gorgones xxxvii
gallorū dotes xxxix
gabii xli
gracari xlii
guttus xliiii
graſſari xlvi
gallaria pinus xlvi
græcorum gentes xlix
getæ liiii
geminus lix
gens priſca lxiiii
glapbyrus lxviii
gutta lxxxiiii
gallogræcia xcvii
galatia xcvii
gazam eſſe neceſſariam xcix
gnauus cii
genus cauſe cv.
generoſus cx
genus triplr cxi
gaurus cxv
gallia cxvii
ganimedis ſtatua cxxvii
gallorū veſtes cxxviii
gaurus cxxix
gades cxxxii
ganges cxxxii
genua boim cxxxiiii
gyaros cxxxviii
gnothi ſe auton cxlvii
gobius cxlviii
ganeo cxlviii
gallorū aduētus cl
galline numidicæ cli
gaditanæ puellæ cli
gorgonis caput cliii
gallinæ clvii
germanorū come. clxiiii
gallus victima clxvi
gratitudo populi clxxi
graſſari clxxi
græcia mendax clxxiii
getuli clxxv

H

Hiera folio ii
beracles viii
bercules viii xxxv
berculis labores ix
berculis virtus xx
bexapboron x
bonos xv
byas xviii
biſtoriæ xxv
baruſpices xxvii
baruga xxvii
bara xxvii
bodie xxxii
bere xxxii
belycon xxxvii
bippocr ne xxxvii
beliades lvii
belios lvii
bomuncio lxii
bomulus lxii
bomululus lxii
beſperidū borti lxiii
boſtilia lxiiii
bomines primi i ægypto lxv
boſtie aurate lxvi
bippomanes lxxi
bomo quid lxxv
bernia lxxx
beliodorus lxxxi
bidymeles lxxxii
bleroſolyma lxxxix
bedera poetarū xcviii
belycon xcix
bexapboron ciiii
babitus quid cxii
bermes cxiiii
birpinꝰ equꝰ cxiiii
bipona cxviii
beraclitus cxxxiii
biſtoria cxxxix
berculis mors cxlix.
boſtia litans cl
biſpaniæ ptes tres clv
bercules in centauros clv
boſtienſis portus clvi
becatombe clvii
bymetus clxv
bulcus lxxxvi
byperborei lxxxv
beſiodi etas xcviii
bomerſetas xcviii
berculis ara cxii
berculis ædea clxix
borti i vrbe clxxi
byemis initium clxii
berníci clxxii
boim diſcreſcētia clxxxii
bominum figura cur recta clxxxii
bominum i ſe ſæuitia clxxxiii

I

Impune folio i
iouis filii ii
neptuni filii ii
iaſon ii
igitur iiii
iecur vii
irus vii.
icarus ix
imber xi
ira xi
igenium xvii
infremuit xviii.
iulia lex xxi
ius xxii
iſpo xxii
ius ciuile xxii
iuno cuiuſcꝫ xxv
iuuerna xxix
in arime xxxi
inuentus xxxii
iamdudum xxxiii
iampridem. xxxiii
iſæus xxxiiii
iſmenus xxxvii
impenſe xl
inferorum ſermo xlv
ignauus xlv
iumentū xlvi
inceſtum xlvii
ilia lii
iaſpis lviii
iuſtitia lxv
inſanus lxvi
iuno pronuba lxvi
ionium mare lxix
iſtri lxxviii
iani ſacra lxxxii
ianus lxxxii
indice opes lxxxv
iſidis templū lxxxvii
iſis lxxxvii lxxxviii
iſidis columna lxxxviii
iſidis chorus lxxxviii
iſidis ſacra lxxxix
iouis nomia lxxxix
iſidis ſomnia xc
icteros xci
iouis ſtella xci
indi pbi xcii
iaſon xcv
iecoris natura xcv
indorum vxores xcv
iſtrio vnde ci
iecur ciii
iudices ciii
imagies i atriis cxi
iugurtba cxii
iuſtitia cxii
iulus cxiii
iulia gens cxiii
idumea cxviii
iſter cxix
inquilinus cxxiii
iocoſus vir cxxvii
ius trium nato cxxx
inuidia cxxxiiii
iſeus rbetor cxxxvii
irus xli
iani nūer? cxli
inſania cxlvi
iraſci cxlvi
ibices cliii
improbi clviii
iuſiurandum clviii
iouis ſortes clx
iudeorum deus clix
iudei cur ſue abſtinent clx
iugerium clxxi
ius ciuile clxxii
inſanie genera clxxv
ibis clxxviii

L

Lucusmartis folio ii
lipara ii
lacerna vi
lugdunū vii
lacunar ix
lacus ix
laquear ix
legio ix
locuſta xi
letitia xi
ludendi modus xiii
libertinus xiii
laurentum xiiii
licinii diuites xiiii
libertas xvii
latina via xviii
lepidus triumuir xxi
lauronia xxi
lex iulia xxi
lex xxii
linum xxii
luperci xxviii
laurus i purgatoib? xxix
lacbeſis xxxii
lictores xxxvii
lecti triclinares xli
litis xlii

li burnia xliii
li guria xliiii
læna xlv
lupi xlix
lamiæ liiii
lingula lv
ligula lv
lupus piſcis lx
libiæ fertilitas lxi
lares lxiiii
leſbia lxiiii
ludii lxix
ludiones lxix
lagus lxix
lælii filia lxxiii
latona lxxiii
lodix lxxiiii
loci lxxvi
lepidus lxxvii
lumbi lxxix
lares lxxxviii
laurus poetarum xcvii
laur⁹ delphica xcvii
lucanus diues c
læna c cxxviii
ludio ci
lachryme cv
luna in calceis cviii
ludi magiſter cix
ludus cix
lunæ annus cx
lepidus cxi
lucifer cxi
lanarum nobilitas cxii
lumbi cxii
lictores cxii cxxv
lucrinus cxv
leges cxv
lar cxvi cxxxi
luſitania cxvii
libido cxviii
lucania cxix
laureolus cxix
leucas cxxiii
legio cxxiiii
legum imperia cxxvi
lex quid cxxvi
legatum cxxx
luteus color cxxxvii
luxuria cxli
luctus cxli
laertes cxlii
lepidus cxlii
lentulus cxliii
lucretia cxliii
lautus cxlvii
lupa romuli cl
litare cliiii
libitina clviii
lucrū ex quolibet clxxii
luceres clxxxv

M

Mars folio ii
medea ii
monicbus iii
magnum v
matbo vi
marius priſcus viii
minotaurus ix
mecœnas x
metus xi
maieſtas xiiii
meotis xviii
mendaces xix
mariſcæ xix
morbus xx
milo xx
mars cum venere xxi
multitia xxiii
mars xxvii
martius cāpus xxvii
manlius capitol xxviii
manes xxviii
manum xxviii
mane xxx
media xxx
magia xxxv
magus xxxv
matrona xxxvi
meduſa xxxvii
mantis xxxvii
metellus xxxvii
marſi xl
marſicum bellū xl
metreta xliii
militum dauí xliii
mortuorū tranatio xlv
mullus xlvii
municipes xlviii
marræ xlvi
menus fluuius xlix
meotis xlix
montanus li
monumenta lviii
monimenta lviii
murena lx
meleager lxi
mimus lxiii
molares lxiii
mundi ordo lxiiii
mulli lxvi
megaleſia lxviii
mirmillo lxix
meſſalina lxx
myrrina lxxii
magnes lxxii
mulieris natura lxxv
muſtacea lxxv
maritorū numer⁹ lxxv
manilia lxxvi
manicæ lxxvi
miletus lxxviii
menſe ſecūde lxxviii
moyſes lxxii
menades lxxix
media lxxxiii
maro lxxxiiii
maris aialia lxxxv
minerua lxxxvii
mania dea lxxxviii
meroe lxxxviii
macedon lxxxix
moyſes lxxxix
mathematica xc
martis ſtella xci
meretricū rñſa xcii
medea xcv
mitridatis vene xcv
metus quid xcvi
macheropboros xcvii
muſarū ædes xcviii
muſæ nouē xcix
media ciiii
manipulus cxiiii
mercurii inuēta cxiiii
maleolus cxv
miro cxvi
mentor cxvi
mimus quid cxx
mirmillo cxx
menalippe cxxii
marius arpinas cxxiii
mucius ſceuola cxxv
marſius cxxvi
martiæ calēdæ cxxviii
miſenum cxxix
malum quid cxxxii
milonis mors cxxxiii
minerua a pueriſ. cxxxvi
mauri cxxxvii
mors optimū ē. cxli
mecinatis votū cxl
metellus cxlii
mitridatis anni cxlii
marii exilium cxliii
mugiles cxliiii
meſſalina cxlv
mens cxlvi
miſcelli ludi cxlvii
matbon cxlviii
mangones cliii
maris ſemen cliii
megaleſia cliii
mappa in ludis cliii
melas fluuius cliiii
mola ſalſa clvii
magnanimus clx
mulæ partus clxi
mula cur nō parit clxi
martis vulnus clxiii
meroe clxiiii
marmorū patrie clxviii
minutal clxx
moloſſi clxxi
metuentes clxxii
mœneceus clxxiii
marinus bomo clxxii
meſſaline cedes clxxvii
mēnois ſepultura. clxxvii
menſes clxxviii
memphis clxxxii
militiæ bonor clxxxiiii
mars iunonis clxxxiiii
miles amatur clxxxiiii
manipulus clxxxiiii
milltia legitima clxxxv

N

Neptuni filii ii
nilus vi
nimbus xi
nomen xiii
narciſſus xiiii
nunquid xxii
nicopolis xxvi
nuper xxxiii
niciteria xxxiiii
numa pōpilius xxxvii
numida li
niobes liberi lxxiii
nequitia lxxiiii
nequam lxxiiii
natales lxxx
nipbates lxxxiii
niſa vrbs xcix
niſus xcix
nomē pro debito cii
numidie marmor cvii
nobilis cx
numātia cxi cxvii
nanus cxiii
naulum cxvi
nauarcbus cxix
narbonenſis prouincia cxxii
nepos cxxxv
nortia dea cxxxv
neſtoris anni cxli
nabatbei cli
naſſa clviii
nefas clviii
nili boſtia clix
nectar clx
neptuni ſortes clx
nebulo clxvii
numina ruris clxxii
nereides clxxv
numen clxxvi
naturæbona clxxvii
natura quid clxxvi

O

Oreſtes ii
odium xi
occonomos xiii
oceanus glatialis xviii
opobalſamū xxii
orgia xxiiii
otbo xxv xlv
otbo roſius xxxviii
orcbades xxix
obſes xxx
orontes xxxiii

oemus xxxvi
olmus xxxvii
orchestra xl xcviii
opicus xlii
osci xlii
oscæna xlii
obiter xliii
oestrus liii
ostrea liii
oenopborum lxxxiiii
orexis lxxxiiii cli
oua lxxxviii xc clv
osiris mors lxxxix
occupatio xciii
obe xcix
osiris lxxxix
oculi vnius visus ciii
octopboron ciiii
orator cvi
opes cxxxiii
oryges cli
osympia ludi clxii
omentum clxiii
occasio clxiiii
oceani monstra clxxv
orestis furor clxxv
oppidum clxxviii
occasio cxcvii

P

Poetarum principia i
procustes i
pbryxus ii
platani iii
pilorum causa v
patres vi
patricii vi
prouintia viii lx
pasipbae ix
pbalerna vina x
prætoria xi
prætexta xi
poeta per naturam xi
pauor xi
prætor xiii
pallas libertus xiiii
pecunia xiiii
pax xv
parasitus xvi
pbilox enī gula xvi
pallor vnde xviii
præcordia xviii
parentes xix
pittacus xix
plutei xix
peribomius xx
pbalanx xxii
penelope xxii
pellex xxii
pelliceo xxiii
porrigo xxiiii
profanum xxiiii
pbucus xxv
patbos xxv
pbanaticus xxvi
pyxis xxvii
pauli æmilii xxviii
podium xxviii
procbyta xxxi
procbeo xxxi
pendere pœnas xxxi
pueritia xxxii
pollices premere xxxii
pridem xxxiii
palliolum xxxv
persona xxxvi
patria xxxvi
permeflus xxxvii
pegasi xxxvii
protogenes xxxvii
palladium xxxvii
perseus xxxvii
paropsis xxxviii
penates xxxviii
penus xxxviii
popularia xxxviii
pinnirapus xxxviii
pinna xxxviii
plebis dis.a pa. xxxix
peculium xli
polycletus xlii
pbecasii xlii
pytbagoras xliii
pbocæ xliii
portbmeus xliiii
plaustrum xliiii
patellæ xliiii
peluis xlv
patroclus xlv
proemium xlvi
porrum xlvi
prosecba xlvi
pontina palos xlvi
papyrum xlvii
prouincia xlviii
palpburius xlviii
pierides xlix
pierus m. xlix
ponti mensura xlix
picenum l
pegasus propriu.a l
pompeius falco li
pægma lii
prometbeus lii
possis liii
plaustrū.i.vrsa ma. lv
pbiala lvi
pisones lvii
pbeaces lvii
prætexta lvii
pactum lxi
posthumus lxiii
p sio lxiii
persona lxiii
pbaros lxiii
pecunia lxiii
priuignus lxiii
pbalernus ager lxiii
pæan lxiii
pugillum voces lxiii
pellex lxiii
psaltria lxiii
penis lxiii
prodigus lxiii
pecunia seuanda lxiii
priapus lxiii
plectrum lxiii
paludati lxiii
paludamentū lxiii
partbi lxiii
palemon lxiii
popea neronis lxiii
pygmei lxiii
popanon lxiii
popysma lxiii
pbryges lxiii
pbiltra lxiii
papas lxiii
poetæ furor lxiii
parnassus lxiii
paupertas lxiii
pelopea lxiii
proculeius lxiii
petaso lxiii
petasunculus lxiii
pelamides lxiii
pragmatici lxiii
pulmentaria lxiii
puls lxiii
pulmentum lxiii
pceptorū merces lxiii
paulus æmilius lxiii
palam lxiii
posspboros lxiii
pumices lxiii
proceres lxiii
pardus lxiii
palmes lxiii
pbalaris lxiii
perillus lxiii
pietas lxiii
pirata lxiii
parrabasius lxiii
pbidias lxiii
picus rex lxiii
proauus lxiii
parens lxiii
peccare lxiii
pbasma lxiii
planipedes lxiii
principiū vitia lxiii
parricidæ lxiii
pedites lxiii
porsena lxiii
pyramides lxiii
pomoerium lxiii
pulypbemus qd lxiii
pagos lxiii
patbicus lxiii
pompeii digitus ad ca. lxxi
put lxxii cxxxi
pecunia obest lxxii cxxxiii
plauci?lateran? lxxiii cxxxiii
paupis securitas lxxiii cxxxiii
prætexta lxxiii cxxxiiii
pretor in ludis lxxiii cxxxiiii
pretor quis lxxiii cxxxiiii
purpura tyria lxxiii cxxxiiii
potentia lxxiii cxxxiiii
pānus i lu. lxxiii cxxxv cliiii
pilum lxxiii cxxxvi
potestas lxxiii cxxxvi
pbilippi cedes lxxiii cxxxvii
pyreneus mōs lxxiii cxxxviii
pella ciuitas lxxiii cxxxviii
pilos lxxiii xli
præfica lxxiii cxlii
paridis naues lxxiii cxlii
pberecdus lxxiii cxlii
pudor lxxiii cxlviii
pus lxxiii cxlviii
placenta lxxiii cxlviii
pyra syria lxxix cxlix
pbale lxxix cl
pergula xci cli
pigardus xci clii
pbœnicopterus xciii clii
pytisma xciii cliii
palladis ægis xciii cliii
prasinus xciii cliii
penates xcvii cliii
partbenius xcvii clv
pbol? centaur? xcvii clv
pbilippi poculum cx clv
pbilippi mores cxi clv
parcarū stamina cxi clvi
pbari cxi clvi
patientia cxii clx
peierat cxii clx
plutonis sortes cxii clx
pbtbisis cxiii clxii
pisa cxv clxii
pigmei cxv clxiiii
pœna malorū cxv clxiiii
pbilosopbia cxv clxv
prudentia cxvi clxv
pytbo cxvi clxv
pytbia cxvii clxv
per frica frontē cxvii clxvi
parentū exempla cxviii clxvi
pyrgos cxviii clxvi
pugillares cxix clxvii
pauire cxix clxvii
pauimenta cxx clxviii
patrie amor cxx clxviii
pbengis lapis cxxi clxix
porides cxxiii clxix
p upertatis laus cxxv clxx
portum cxxvii. clxx
pbrenesis cxxix clxx
p ls cxxx clxxi
pero cxxxi clxxii

petauriſtæ clxxiiii
petaurus clxxiiii
paſſum clxxv
pactolus clxxvi
perſarum vict? clxxvii
pbæaces clxxix
pmethei ignis clxxxi
pitbagoræſta. clxxxiii
pauor quid clxxxiiii
peculium clxxxvi

Q

Quirin? romul? xxvii
qnquatria.L. cxxxvi
quadra lv
queſtio cv
q̄ſtionū genera cv

R

Rubigo ii
ratio v
regulus vi
rbodanus vii
rubeta x xxxiii
rutuli xviii
rubor vnde xviii
retia xxii
redimicula xxiiii
reticulum xxv
rbeda xxxi
recbidinna xxxiiii
rideo xxxvi
rbombus xlix
rubrius gallus li
rutupinus fundus liii
retiarius lxix
rudis virga lxx
ratio quid lxxvii
rbodos lxxviii
rediuiuus lxxxi
rumor lxxxiii
rbetorice lxxxiiii
rbānuſia. lxxxvii.
regius morbus xci
ratio xcvi cv
recitaturi cura xcviii
rbinoceros ciiii
rome uiuere ciiii
rbetor cvi
rubellius cxiii
rbenus cxix
rbetiarii cxx
romæ incendiū cxxi
romanorū origo cxxvi
romanorū reges cxxvi
rodope meretrix cxxvii
reſina cxvii cxxvii
repere cxxx
romani colles cxxxi
ruta cxxxi
recens clviii
rutilius gallus clxiiii
rbodos cxvi
ramnes clxxxv

S

Scbinon folio i
ſcyros i
ſylla iiii xx
ſueſſa v
ſpado v
ſperma quid vii
ſportus puer x
ſignatores x
ſetina vina x
ſporades xi
ſeſtertius xiii
ſportulæ ſumma xiii
ſarmatæ xxxv
ſauromatæ xviii xxxv
ſtudioſus vir xix
ſocrates xix
ſcaurus xxi
ſcatinia lex xxii
ſtamen xxii
ſubtegmen xxii
ſtoici xxiii
ſupciliorū ūguētū. xxiiii
ſcutulata xxv
ſarcina xxv
ſemiramis xxvi
ſegmenta xxvii
ſalii xxvii
ſecutor xxviii
ſtyx xxviii
ſcipiadæ xxix
ſcipio vnde xxviii
ſocius quid xxx
ſubura xxxi
ſcriptorum ſeceſſus. xxxi
ſenecta xxxii
ſubbaſta xxxii
ſecreta celāda ſūt xxxiii
ſyria xxxiii
ſeleucia xxxiii
ſycion xxxiiii
ſamos xxxiiii xxxviii
ſcboenobates xxxv
ſi. xxxv
ſtratocles xxxvi
ſacrum xxxvi
ſanctitas xxxvi
ſecund? carinas xxxvii
ſcipio naſica xxxvii
ſamotbracia xxxviii
ſtolidus xxxix
ſacer mons xxxix
ſamnites xl
ſabelli xl
ſora xlii
ſextarii xliii
ſportulæ xliii
ſarracum xliiii
ſtrigilis xliiii
ſpecularis lapis xlviii
ſilurus xlviii
ſarcula xlvi
ſolſtitia
ſumen
ſergius orata
ſycambri
ſtoras fluuius
ſarmentus ſcurra
ſeptentrio
ſuccida lana
ſaguntus
ſociale bellum
ſetina uina
ſupercilia
ſuperbia
ſiligo
ſquilla
ſcylla
ſenece opes
ſaturni ætas
ſponſalia
ſponſa
ſtultus
ſubligar
ſentina
ſoſtratus
ſerapidis tēplū
ſegmenta
ſabbatum
ſtatue in atriis
ſabinarū pax
ſypbax
ſerui an ſint boies
ſapbium
ſalaria porta
ſybaris
ſodes
ſipbones
ſimpuuium
ſimpulum
ſardonis
ſeres
ſextarius
ſerpens
ſtilla
ſoloeciſmus
ſmaragdus
ſpecies
ſpadonū vox
ſiſtra
ſerapis
ſolima
ſerapis templū
ſeleucia
ſeleucus
ſeripbus
ſaturni ſidus
ſuccinum
ſagum
ſpurcus
ſolea
ſopbocles
ſybaris
ſpes quid xcvi
ſcriptorū premia ci
ſaturnalia ci
ſaturni ara ci
ſtatuæ in atriis ciii
ſtatue equeſtres ciii
ſtatue cauſidicorū ciii
ſtlata ciiii
ſopbiſtes cvi
ſeruius tullius cvii
ſecund? carinas cvii
ſtemmata cx
ſcipio minor cxi
ſecures cxii
ſulpiti? camerin? cxiii
ſermo cxiii
ſenatus cxv
ſententia cxvi
ſymonia cxvii
ſantones cxviii
ſandapila cxix
ſamnites cxix
ſecutor cxx
ſyrma cxxii
ſenones in vrbē cxxii
ſueſſa cxxiii
ſerpēs i boiem cxxiiii
ſceuola vnde cxxv
ſalſum cxxvii
ſequani cxxxi
ſummū ius cxxix
ſolers cxix
ſyrenum verba ad Vlyſ. cxxxi
ſem cxxxi
ſtilbonis dictū cxxxii
ſenece diuitiæ cxxxiii
ſenecæ mors cxxxiii
ſubſellia cxxxiiii
ſellæ curules cxxxiiii
ſarra cxxxiiii
ſeianus cxxxv
ſpiculum cxxxvi
ſarcopbagus cxxxviii
ſoſtratus cxl
ſtigma cxl
ſenecte mala cxl cxliiii
ſenes cur nigri cxl
ſimiæ i lybia cxl
ſtruma cxliiii
ſeruilia bruti cxliiii
ſtbenobea cxlv
ſyllius meſſaline cxlv
ſocrates de diis cxlvi
ſtultitia cxlvi
ſardanapalus cxlvi
ſapiens cxlvi
ſocratis victus cxlvii
ſiliqua cxlviii
ſeria cl
ſyene cli
ſcelus clviii
ſenectutis bonor clxi

sinciput clxi
sistrum clxii
stentoris vox clxiii
samos clxiii
sapientia clxv
sophia clxv
scobs clxviii
silurus clxx
solis occasus clxxiiii
soror clxxv
socratis victus clxxvi
simplegades clxxix
saguntin⁹ infans clxxxi
saguntus clxxxi
syllæ pira clxxxii
sollicitudo qd clxxxiiii
samos clxxxiiii
suræ clxxxiiii

T

Theseus folio i
togatæ fabulæ ii
telephus ii
tusci v
thio v
thireni v
thuscia vi
tyrus vi
thimele vii
thimelicus vii
timẽtes cur pallẽt vii
tigillin⁹ ix xvii
testamenta x
toga xi xxxvii xl
timor xi
tunica xiii
tribunus xiii
triclinium xvi
trẽor & pallor vñ xviii
tanais xviii
tunica xxviii
thule xxix
templa xxxi
tagus xxxiii
typhon xxxiii
tympana xxxiii
thespis xxxvi
trula xxxvi
tribuni plebis xxxix
tibicines xli
trerus fluui⁹ xliii
tignum xliii
tenarus xlv
tribuni militum xlv
tribuni qñ creati xlvi
tonsores primi li
tarracina liii
timeri liiii
triones lvi
thrasea lvii
typos lviii
tullus hostilius lviii
tauromínium lx
tubera lxi
tergemini lxii
thorax lxii
turtur auis lxvi
temetum lxvi
thymele lxvii
thyrrenum mare lxix
tigris lxxvii
tuscus vicus lxxviii
tarentum lxxviii
tribas lxxix
trutina lxxxiiii
tiara lxxxviii. in pri.
tyberis aqua lxxxviii
tanaquil xc
thessala venefícia xciii
tinea xcviii
thyrsus xcix
tribuni aurum ci
tribus romane ciii
tynni ciii
tyria purpura ciiii
turia fluuius cvi
tessera cvi
theodorus cvii
trasymacus cviii
terme cx
turma cxiiii
troica neronis cxxi
tunica molesta cxxii
toga cxxiii
teutoni cxxiiii.
terra parens cxxiiii
tarquini⁹ supb⁹ cxxiiii.
trabea cxxiiii cxxxiiii
tusciæ finis cxxvi
thersites cxxvi
trifolinus ager. cxxviii
triumphantium ornamẽ
ta cxxxiiii
tyrus cxxxiiii
triumphantium corona
& anulus cxxxiiii
tyberii anni cxxxv
tropbea cxxxvii
tabraca cxl
themison cxli
tomacula cxlvi
terror cxlvi
testudines cl
thebæ clix
tubera clxvi
tineæ clxviii
tubero clxxiii
tritones clxxv
tagus clxxvi
thebæ ægiptiæ clxxviii
thule clxxxi
taurica diana clxxxi
thrasilus clxxxii
timor quid clxxxiiii
terror quid clxxxiiii
tyro clxxxiiii
termini sacra clxxxv
tribus vnde clxxxv
tacienses clvxxv
testandi ius clxxxvi
torquibus clxxxvi

V

Vulcanus folio ii
venabula vi
verna vi
vesica vii
vulua vii
venusia viii
vela ix
voluntas xi
voluptas xi
vitia xi
virtus xv xvi xl
virtus infœlix xxiii
vestibulum xvi
vitium xvi
valeria via xviii
valeria vrbs xviii
vitium xx
verres xx
vmbo xxii
vmbritius xxx xxxiii
vultur xxx
vstria xxxii
viminalis collis xxxiiii
vanus xxxviii
venetus color xl
veiento xli
volaterani xli
volsinii xli
vcalegon xli
vituli marini xliii
vibius secundus l
li
venter li
veiento lii
vitelii fictile liii
vatinii calices lviii
venaphi oleum lix
vxor an ducẽda lxv
vena lxvi
vrbs i. roma lxix
vidua lxxi
vxorum imperia lxxv
voluptas lxxvi
venus vnde lxxviii
venustas lxxviii
vaticanus lxxx
vesta lxxxii
varices lxxxii
vipera lxxxiiii
vxor diues lxxxv
vulnus lxxxvi
vestes picte lxxxvi
venus lxxxvii
ver lxxxviii
vestes icõpitis lxxxviii
veneris stella xci
uipere coitus xcv
voluptas xcviii
uini virtus ciiii
uentidius cviii
uienna cix
uesper cxi
uerona cxii
uirtus cxii
uitis cxv
unguẽtorũ luxuria cxv
ueneris tẽplũ cxvii
uoluntas cxviii
uenusia cxix
uindex cxxi
uolsci cxxiii
uitis centurionũ cxxiiii
umditi⁹ seru⁹ cxxv
uebemens cxxvii
ue cxxvii
uiscum cxxvii
ueris initium cxxviii
uillicæ officiũ cxxxi
ulysses cæra cxxxi
uera bona cxxxii
vota stulta cxxxii
uiros inclitos ubiq; nasci
cxxxiiii
ulubræ cxxxvi
virt⁹ sin̄ pmio fu. cxxxvii
uiuendũ recte cxl
uirginia cxliii
uẽtidius cxlvii
uulua cxlix
uterus cxlix
uox puberum cli
uoluptates cliiii
uotorum locus cliii
uersuti clvi
uentus clvi
uirtus vnde clix
uomica clxii
uita recta clxiiii
uultures clxviii
uerpi clxx
uestini clxxi
uirtus clxxvi
uitia clxxvi
uascones clxxxi
uita clxxxi
uidere clxxxv

X

Xibalsamum xxii
xãtippe socratis xxvii
xerapelinæ lxxxviii
xerxes cxxxix.
xanthus clv

Z

Zeno xxiii clv
zelotipus lviii lxv
zelos lviii
zonæ nũmosæ lviii

FINIS

ARGVMENTVM SATIRE PRIME.

Antonius man. Argumentū sat. primæ

Rrima docet Satyræ causas: formamq; libelli.

Ndignatus poeta q; diutius auditor esset. q; Spadones vxorem ducerent. Mulieres in theatro feras occiderent. Delatoresq; nobilissimū quēq; opprimerent. Adulteri bæredes fierent. Pupilli circūuenirent. Damnati repetūdarum inani quodā iudicio pudorē omnē exuerent. Mariti ipsi lenones moechoꝝ bona acciperent ꝓtorine coborti infames etiam ꝓponerentur. Testamentoꝝ signatores falsi diteſcerent. Matrone viris suis venena parent. Sceleratissimi dona plurima cōsequerent. Soceri nurus corrūpent. Nuberent viris pueri. Viciorum copia buberior esset. Auaricia maxima. alea frequens. Villaꝝ impensæ plurimæ Gula vorax prætoresq; & tribuni etiam sportulam peterent pauperibus constitutā. libertini diuitiis affluerēt & inde superbia. Clientes iam lassi quidem diuites comitando nulli cœne adhiberentur. Illi vero mē se totos etiam apros apponerent. Vicia oīa vlterius ire minime possent. Difficile sibi esse non scribere satyrā inquit. At quoniam viuos carpendi libertas illa pristina minime aderat. Quid in mortuos cōcedatur expiri velle concludit. Semper ego: latini quidē poetæ vbi tractanda ꝓposuere. inuocare deinde postremo narrare solent satyrici vero nec iuocāt: nec breuiter quicq; primitus dicendum ꝓponunt. sed ex abrupto cum indignatione incipientes. de quibus locuturi sunt longiori processu ꝓponūt. Itaq; cū indignatiōe Iuuenalis erūpit. seipm incusans. q; totiēs recitātes poetas audierit. nec scripserit vnq;. Vnde inferius ait. Si natura negat. facit indignatio versum. Eius aūt propositio illic extat. Quicquid agūt homines votum. timor: ira. voluptas. Gaudia discursus. nostri est farrago libelli. Semper ego auditor tantū? Aposiopisis figura ē. quā Cycero reticentiā. Celsus obticentiā. nōnulli interruptionē appellant. vt Fabius lib. ix. ait. Est. n. hoc Iuuenalis quasi interceptū silentium. vt Terentii illud. Si sensero & poete. Quos ego. deest. n. puniam. vel quid simile. Id autē fit quū quis iracit: aut ꝑturbatur. Semper ego: supple ero. Dicendo aūt ego: maiores affectus ostēdit est em̄ emphasis in ꝓnomine. i. significatio vel demonstratio. Nūq; ne reponam ꝓscribam. scribēdo em̄ reponimus rem. de qua igit̄. Vnde si talia non scripsisset: baud reposita nobis essent. & reseruata hinc & Naso ad Suillium lib. iiii. de ponto ait. Scripta ferunt annos: scriptis Agamennona nosti. Et quisquis cōtra. vel simul arma tulit. Nūq; ne: plus ē nūq; q; nō: vt donatus in hercyra scribit. Rauci: assidua quidem recitatione. Codri: is profecto ille est. de quo tercia satyra inquit. Lectus erat Codro ꝓcula minor. vrceoli sex: Ornamentū abaci. Theseide: fabula de theseo celebrata. fuit aūt Theseus athræ pittbei filiæ ac neptuni seu Aegei filius. herculeæ virtutis imitator ad ea. n. certamia adiecit animū. q; laudem & gloriā essent allatura. hinc subtulit Chorinetū externoꝝ interfectorem. Itē schinona arboribus homines laniantem. Aprum siluestrem. qui plurimos interimebat. Deleuit Scyroen: qui calce e scopulo homines in mari deiiciebat. Item certionē a se victos perimentē. Inde ꝓcustem: qui viatores in lecto lacerabat. longiores aut breuiores. Occidit & minotauꝝ. belenā decennē peritboi consilio lacedemone cæpit Athenasq; vbi regnabat aduexit. Inde ad rapiendā proserpinā cum peritboo ad inferos descendit. sed vterq; ibi captus est. Hercules vero Theseum liberauit. Mortuo deinde bypplito filio pulsus patria periit. Athenienses pœnitentia ducti. Thesei ossibus athenas allatis: eum pro deo coluerūt. bæc & plura Diodorus libro. v.

Poetarum principia

Aposiopisis

Emphasis

Repono

Nūq; non

Theseus

Chorinetus

Schinon

Scyros

Cercyo

ꝓcustes

DO.

IVVENALIS SATIRA. I.

Semper ego auditor tantū? nunquam ne reponam
Vexatus totiens rauci theseide codri?

Ero ne semper auditor. s. alienorum carminum. de qua molestia & temporis iactantia conquerit Mar. Tum alibi. tum eo loco. Auditur toto sæpe poeta die. Ora. Hic sponsum vocat. hic auditū scripta relictis omnibus officiis. Nūq; ne reponam: nonne aliquando scribendo resarciam hoc tempus quod aliis audiendis consumpsi. Ita. n. poete reponere dicūtur apud Ora. vt antea ē dictum. Ergo ille. hoc ē alius recitauerit mihi togatas comœdias quas scripserit. Impune. passim. cum noluit repete. Et ego non reponam. Nam vt ante ē dictum: impune legere & impune recitare dicebant poetæ: cum passim id agerent. Hic elegos: repete Recitauerit & ego non reponam. deniq; repete. Et ego non reponam vsq; ad nota magis: vt p indignatōnem legas. Scriptus in ter. ex vsu antiquoꝝ hoc ait qui in pugillaribus membranis scribebant: itavt scripta possent deleri tanq; ex tabulis. pugillares membrani apud Mar. hoc distichon habēt. Esse puta cæras: licet bæc membrana voceṫ. Delebit quotiens. scripta nouare voles. Qui interiore pagina nō cōtenti: in tergo scribebant: damnabantur tanq; loq;ces & mimmi. Mar. Scribit in aduersa dicens epigrammata charta. Et dolet aduerso quod facit illa deo. Nota magis. dū bæc verba parum recte accipiuntur a nonnullis: totius pene satyræ sensus de prauatus ē. Nam ita accipiūt quasi Iuuena. dicat se operam dedisse bis fabulis cognoscendis. Inde illa deliramenta astruūtur. q;. s. fateaṫ ætatem cōsumpsisse in fabulis & inani disciplina. Ego vero bæc verba accipio referenda ad multitudinem recitātiū. quos audiuerat de bis fabulis q; subsequūtur. vt dicat. Nulli magis domus nota ē sua. q; lucrus. Martis mihi. & proinde sit ac si diceret. Nulli sæpius aut a pluribus poetis bæ fabulæ recitatæ fuerūt q; mihi. Rauci codri. eiusdē nominis ē poeta apud

Mar. Illic tamen semper legi Cordū in antiquis codicibus. Hic pauper fuit. quod indicat alibi Iuue. & Mar. Plus credit nemo q̄ tota Cordus in vrbe. Cum sit tam paup: quomo. cæcus amat. eūdem appellat alpha penulatoꝝ. Quod composuerit historiā de theseo: nusq̄ extat testimoniū: nisi de praua to versu Mar. vbi ait Marsum scripsisse amazonidē. Nam nonnulli illi supponūt Cordum: ꝙ amazonidem scripserit. i. tumultū amazonū cū theseo. Theseus monumētis Plutarchi & Diodori satis notus est. Vnū illud addā ex pausania scriptore græco præstātissimo. Corinetū: qui proprio nomie Periphitus: vel vt ille scribit. Periphanes dicebat: a theseo interfectum. Vulcani filium fuisse: quod fortasse ambigebat: vbi Ouidius eū vulcaniā ꝑplem appellauit. Home. quoq̄ theseida scripsit: & Plutar. tradit. Rauci retulit ad assiduam recitationem.

VAL. Semp ego auditor tantū nūq̄ ne reponam. Ab indignatione multi bunc orsum fuisse existimant: sicut persius cœpit. O curas hominū: o quantum est in rebus inane. & Hora. Qui fit mœcenas vt nemo quā sibi sortem. Seu rō dederit seu sors obiecerit vlla. Contētus viuat. Ego in se dictum potius ab hoc poeta existimauerim. ꝙ tandem sibi aliquid edendum esse cogitarit: postea q̄ multos annos aliis operam dederat. Sed cur potissimū ad scribendas satyras animū induxerit. paulopost ostendetur. Semper: quia vltra fere mediam ætatem declamando & recitantes poetas audiendo ætatē cōsumpserat. Ego κατέξοχήν vt ille ego q quondā gracili modulatus auena Carmen, aut annotata differentia intulit: perinde ac si dixisset nihil scribens alios semp audiā sua mihi poemata recitantes: cū docti & indocti passim omes aliquid scribāt. Nā aut multo post infert. Cū tot. Vatibus occurras alioquin. n. ego ad verbi primā psonā: sicut tu ad secundam supflue adiūgitur cū sine eis certæ sint psone. At in tertiis verboꝝ psonis recte nomē vel ꝓnomē tertiæ psone semp accomodat: vt ea cōfusio q̄ in eis est cuitet. Auditor tātum. nūq̄ scriptor: nūq̄ meoꝝ. sicut cæteri recitator opeꝝ. Sane audio ἐτ οτήϛάυδήϛ. i. a voce: cuius propriū ē vt audiatur babet inclinationem. Nūq̄ ne. cū in ætate quidem media sim aut iam grandis natu: vt ipse in boc. Nostra bibat verum cōtracta curicula solem. nūq̄ ne ergo cū ætas iam mihi sit grandis. Reponam scribā: recitabo: referā: vicem reddam bis qui mihi male recitarūt. Pono quidē scribo plerūq̄ significat: vt apud persiū. Ecce modo heroas sensus afferre videmus. Nugari solitos græcæ: nec ponere lucum. Ponere: sculpere & pingere. Hora. Solers nūc hominē ponere nūc deum. Nam de sculptore & pictore loquit̄. Repono aūt: reuoco: reprimo. siue cohibeo. Statius. Quotiens iam torta reponā. Fulmina q̄ rarus terris hic imperet ignis. Repono Reddo. Horati. Inspice si possum donata reponere lætus. Plautus in persa. Des mihi nūmos sex centos quos pro capite illius pendam: quos cōtinuo tibi reponam in hoc triduo aut quatriduo. Repono: depono: Martialis. Vllus si pudor ē repone cœnā. Repono reduco & reficio. Virgi. in secūdo georgicon. Et quantū longis carpent armenta diebus: exigua tantū gelidus ros nocte reponet. Repono supaggero. Idem in tercio eiusdē. Atqui non massica bacchi Munera non illis epulæ nocuere repostæ. Repono: scribo. Horatius. scriptor bonoratū si forte reponis achillē: ita & hic exponēdum.

Vexatus totiēs. iteratam audiēdo recitatōem quasi ad idem frequenter vetus. Rauci. vicioſi aut obscuri. aut assidua recitatione rauci. Theseide. fabula: vt tragœdia de theseo: vel vt æneis de ænea de thebis thebais & ilias de ilio nominat̄: & dissoluta dipbthongo Theseide q̄ per sinæresim in masculino coit & theseides vocali ante vocalē longā quod verso ε in η a græcis a latinis in e vertat̄ longum. ita ab Ouidio. elegeia solue capillos dictū. Cordi. sui tempis poete. aut certe illud tāgit quod codrus a deucalione: vt Nellanicus scribit historicus hoc modo ducit ortū: ex deucalione & Pyrrha vt aūt quidam putant. ioue & pyrrha. bellen: bellenis aūt & othreidos xutbus: æolus. dorus. xenepatra: æoli autē & ypbidis filiæ. penei salmoneus: salmonei & alcidoces tyro: cuius & neptuni filius peleus: pelei & cboridis periclymenus: periclymeni & pisidices borus. bori & lysidices pentbilus: pentbili & ancirobes andropompus: andropompi & Henioches filiæ bermenii: qui filius fuit zeuzippi & zeuzippus eumeli. & eumelus admeti: malātbus filius fuit. buic beraclidis ex mesene atbenas migrantibus natus ē filius codrus aliquāto post cū oborta esset lis inter boboetos & atbenienses. vt q̄dam ferūt de œnone & panacto. ali ob aliam causam & boboeti peterent vt reges inter se de imperio vtriusq̄ populi decertarent soli. Xantbius quidē boboetoꝝ rex fœdus non detractat: sed Thymoetes atbeniensium rex id recusat certamen. aitq̄ se imperium cessurum ei qui id certamen velit subire: Melanthus itaq̄ discrimē subit. vt ipe ac qui ab ipo descenderint atbenienses imperet. armatus itaq̄ ꝓcedit & prope Xantbiū stetit inquiens. facis o Xantbi iniuriā cum non solus vt pollicitus es ꝓcesseris. Xantbius id audiens se auertit spectabūdus: an quisq̄ se comitaret̄: quem auersum occidit: & perinde attice rex Melantbius declaratus est. Cum igitur atbenienses regionem obtinuissent: visum est ipis festum celebrare ob perpetuam eius rei memoriā: quod pridem aptenoriam: postea apaturiam vocitarūt ab apate. id ē fallacia inuenta: Melanthi autem filius codrus atbeniensium mortuo patre aduit imperiū qui ꝓpter patriā se morti obiectauit boc mō: forte fortuna inter Dorienses & atbenienses bellum trabebatur. cum appollo cōsulentibus ipm dorienſibus respōdit fore vt atbenas caperent. si codrum regem nō occiderent. id cognoscens codrus humilē & abiectū induit habitū. securim & falcem sibi capiens. & ad bostiū vallum ꝓcessit. Cūq̄ ex bostibus ei duo occurrissent. vnum quidē verberauit ac sautiauit: ab altero aūt incognitus cæsus occubuit. vñ illud Codrus pro pria non timidus mori. & ꝓinde medonti filio maiori natu regnū stabiliuit. nam iunior filius Neleus ioniam dodecapolim adeptus est. binc apud atbenienses in ꝓuerbiū venit codridarū genus vt cū nobilissimā

quempiam vellent dicere codro nobiliorē esse prædicarēt: qua cōsuetudine potest hic Iuuenalis uideri locutus: ꝙ quo lauciores essēt romæ: eo ineptiores scriberēt uersus: qđ etiā Persius ostēdit elegidia ipsoꝝ. diminutiuo usus per cōtemptū uocans cum inquit. Elegidia crudi Dictarunt proceres & lectis quicquid scribitur in citreis: & quoniā cauet ne sui temporis aliquem unum inquā noie proprio infamet: sicut & in sequentibꝰ plærisq; in locis uideri pōt: & plærique alii sicut Martialis idē sepe faciūt: hunc quem damnat codrum interim appellauit: & huic poetæ frequēs mos est nominū similitudine uti. qđ acutius intuenti cuius erit manifestum. Sunt tn etiam qui legāt cordi non codri Impune frustra & si ne effectu aliquo. ut nihil pcæpisse uidear. Vel impune. i. passim & cōtinue. Si em̄ ego scribēdi cura non detinebor alios passim & cōtinue auditū iuero. Impune uero significare frustra & si ne affectu in becyra pꝫ Vbi lacbes inquit: Nam illum uiuum & saluū uellem postea respondet pbidippus. Impune optare istuc licet: illa reuiuiscet iam nunc̄: & tamen utꝝ mauis scio. Pōt autem bic etiā passim & cōtinue exponi: cū dicat: ille reuiuiscet iam nunc̄ itaq; bocuno Terētii & iuuenalis loco: utrūque Impune significat: frustra uidelicet & passim. MAN.

Impune ergo mihi recitauerit ille togatas.
Hic elegos? impune diē cōsumpserit ingēs

Ergo si nunc̄ reponā. Togatas: Togatæ fabulæ dicūtur: que scriptæ sunt fm ritus & habitus bominū togatoꝝ. i. romanoꝝ. Toga nāque romana est. Sicut græcas fabulas ab habitu æque palliatas Varro ait nominari plura etiā Diomedes. Elegos. Elegū metꝝ binis uersibꝰ constat: bexametro beroico subiuncto quinario ut idem quoque edocuit ἐλεγρὼ & ἐλέξω misereor dicit. ἔλεγος. luctus dicitur ἐλεγεῖος: uersus ad mœsticiā: soleut em̄ Elegis uersibus miserabiles bominū erūnæ: amorumq; labores describi. Quod autem elegia penultima lōga dicendū sit aut elegia nostrū carmen de floribus te docebit si legeris. Diem cōsūpserit: similiter Martialis. li. x. ad potitū: Auditur toto sæpe poeta die. Togatæ fabulæ. Elegia.

Togatas. comœdias: in quibꝰ insignē laudem assecutus est Aphraneus maiore laude futurus: nisi in bis amores in pueros esset fassus. Prætextæ item comediæ attellanitæ tabernarie dicebantur & rbytoni cæ a Rbinthone actore quo p loquaci utitur Columella & Varro bis uerbis. Quis contra nūc Ryntbō non dicit sua nibil intereſſe: utrum bis piscibus stagnum babeat plenū: an ranis? Fidentinus plagiarius præceptoris sui fraudem & prauitatem secutus: cū boc scriptis meis acceptum ad suas nugas transferret quas multa pecunia curauit imprimendas: ut buius interp̄tationis laudē nobis præriperet. furtum plane prodit per ignorantiā. nam Varronis uerba cū publice profiterer iuuenalem: nō dictaui auditoribus nec Fidentinꝰ cū nusquā mea legisset in suis nugis recitauit modeste qđē ut fortasse uideri uoluit. Ego uero imperite factū sentio & p ignorātiā. Quæ de repono & impune diximus: multos & fortasse moue bunt qui ueteri quadam opinioni imbuti sunt. sed vnum illud petimus: nt ne tam multoꝝ cōsensum q̄ linguæ ingenuitatē accipiant: & antiquorum usū quis obsecro uos p̄bare possit: quod Tortellius: qđ eum secuti tradiderūt. Impune idest sine effectu esset exponendū. Quid cōtinue babēt bæc verba Apuleium afferunt: non tā antiquoꝝ usus imitatorē: q̄ suorū verborū opificem: apud quē si de eo esset disceptatio: impune aliter intelligi facile demonstrari posset: sed Apuleium amittimus. Non em̄ quod ipe sed quid Hora. & iuue. dicant audiuimus. Impune ergo mihi: impune incassum: fruſtra: sic Horatius. VAL.

Optarem patulas impune legentibus aures. & rursus alibi: Totue tuos patiar labores impune tolli: carpere liuidas obliuiones. Ille p quocunq; posuit. Togatas. latinas comœdias: nam palliatæ græce dicuntur: ut nos de arte poetica locuti poematum genera scribentes tradidim?. Hic elegos uult uideri bic iuuenalis omnia si poematū audisse genera: quia delirum ualde uidetur. quod quidā putāt. Iuuenalis esse futuræ materiæ propositionem cum nusquā bos reprebēdat mitto q̄ stultū sit in principio ipo poetæ alios poetas carpere. qua em̄ licentia id concederetur ut se bic iactet & alios incessat? quod q̄ insulsum creditu tā a iuuenalis mente est alienum: qui ad scribendas se satyras impulsū dicit quo bominum carpat uitia. Nam si Aristropbranes æschylum et erupidē carpit: & pindarus bacchilidem & alii alios lacerant: non tamen in eo genere omnes incessunt: sed scriptionem illoꝝ tangunt imperitam: quod ut arrogantiam effugiat nullus in ipso id facit principio. Hic elegos. uersus impariter iunctos quos p dimi nutionē subsanando irridēdo Persiꝰ elegidia: ut dimus: appellauit. Versus inquā bexametro pentametro que constāt beroico: cuius carminis quisnā fuerit inuentor grammatici certant: & ad buc sub iudicis ē: ut inqt Hora. Funerale aūt carmē fuit: ut Cicero de legibus libro tercio: Extrui aūt inqt uctat sepulcrum altius q̄ q quinq; diebus absoluerint nec e lapide excitari prius nec imponi: quā q capiat laudez mortui incisam: nec plus quattuor versibus quos elegos appelat Ennius. Sumpsit aūt Cicero duodecimo Platonis de legibus libro. Cur autem boc sibi apud grecos nomē vendicauerint: in arte poetica diximus. Impune: ut nibil assecutus uidear ad scribeudū commodis: & est tropus pallilogia.

Telephꝰ aut summi plena iā margine libri
Scriptꝰ & in tergo necdū finitus orestes?
Nota magis nulli domꝰ ē sua: q̄ mibi lucꝰ
Martis: & æoliis vicinū rupibus antrum.

Tbelephus: tbelephi fabula. fuit autem is berculis filius ex Auge Alai archadum regis filia: qui quidē ab matre inter uirgulta absconsus cōtinuo vt natꝰ ē: a pastoribus reptus fuit a cerua exbibito bubere nutriri. In mysia tādē magno in bonore babitus ē: quod diodorꝰ libro quinto scribit. Quū autem emisia grecos arcere uoluisset: ab achille percussus ē in femore sinistro MAN. Talapbus

Vulcani: quid agāt vēti: quas torqueat vmbras
Aeacus: vnde alius furtiuæ deuehat auruꝫ.
Pelliculæ: quantas iaculetur monychus ornos.
Frontonis platani cōuulſaq; marmora clamant
Semper: & aſſiduo ruptæ lectore columnæ
Expectes eadem a ſummo minimoq; poeta

Rubigo

conſulto ex in oraculo. intellexit nullo pacto ſanari poſſe: ni rurſus eodē in loco ab achille vulneraretᵉ. Vñ: vt Pli. ſcribit. li. xxxiiii. capᵒ. xviii. rubigine Telephum proditur ſanaſſe Achilles: ſiue id ærea ſiue ferrea cuſpide fecerit. ita certe depingebatᵉ ex ea decutiens gladio. Rubiginis autem vis ē: ligare: ſiccare: reſtrigere. Sūmi. id eſt magni. Et in tergo: exteriori pte mēbranæ: conſue uere em̄ ut plurimum poemata aut orationes in uoluminib⁹ membranis ſcribere: quo ſcripta facilius delerentur Oreſtis autē fabula cum ab interiori capi non potuiſſet: in tergo etiā ſcripta erat: & tñ nondū finita. Oreſtes de oreſte tragœdia. dictus autem Oreſtes quia το ορος ορος: mons dicitur. eius enim cadauer: ut Solinus de homine ſcribit: inuētū eſt cubitoꝝ ſeptem. Is p̄terea Agamēnonis filius matrem Clyteneſtrā occidit: & p̄birtbū achillis filium. de quo quidē p multa poete ſcribunt: hīc maro dixit: Scænis agitatus Oreſtes: hinc & Iuuenalis: Script⁹ & in tergo. &c. Nota magis nulli domus eſt ſua. Oſtendit poeta doctos et indoctos inferiora deſcribere: ſe etiam noſſe ea cūcta: Cum ſæpiſſime audierit. attamen ad ſatyrā indignatione potius trahi. Lucus Martis: boc eſt romuli ac Remi: urbiſq; hiſtoria: luc⁹ eī martis nō longe ab alba erat. In quo Rhea Munitoris filia clauſa tanq; ſacerdos electa: duos pueros in certū ſtupro: an ex marte cōceptos enixa eſt. Noia pueris: alteri Remo fuere. qui poſtea urbē romā condiderūt. De quibus omnib⁹ Iuſtinum libro penultimo legito Martis. Martē fabulæ tradūt primuꝫ fabricatis armis armaſſe milites. pugnādiq; ac certādi. more induxiſſe: ut ſcribit Diodo. li. vi. Aeoliis rupibus: αιλος apud nos uarius ac doloſus interp̄tatur. fuit autē Aeol⁹ hippotæ ex menalippe filius: Cuius filia arne Metapōti duos filios peperit. Aeolum ac boetum Aeol⁹ poſtea ad inſulas Thyrreni maris appulit: que ab eo Aeolides ſunt appellatæ. Vrbemq; cōdidit: quam liparam uocauit. hæc ex Diodo. libro. v. excerpta. Solinus uero ait: q; lipare nomen dedit rex liparus: qui eā ante ælum rexit. At plinius ſcribit dictam a Liparo rege qui ſucceſſit ælo: nam antea longinis uocitata eſt. Aeoliæ aut em inſulæ ſeu lipparēæ ſeptem ſunt. e quibus maxima lipparis: ſiliciæ p̄xima iacēs. poſt Termeſſa eſt. hiera ſacra uulcano eſt: colle in eo nocturnas euomēte flammas: ſaxoſa tota & ignita eſt. trifaci amq; quaſi ternis ex crateribus efflat In ſtrongile regnauit ælus: quæ etiā ignibus ſcatebat: flāmaꝝ qui dem vi minor: ſiue vero maior. cuius fumo quā flaturi eſſent uenti in triduū p̄dicere incolæ traduntur. Vnde ælo uētos paruiſſe exiſtimatᵉ. Cætere ſunt Dydime. id ē gemella uocata. Frycuſa. hbenicuſa: ab arbuſtis dicte. Septima & nouiſſima eademq; minima Euonima dicta. i. ſiniſtra: quoniam e lipara in ſiciliam nauigantibus ſiniſtra maxime offertur. Strabo: plinius: ſolinus ſcribunt: & Diodorus. qui dicit etiam ſitas eſſe inter italiam ſiciliamq; recto curſu: diſtareq; ab ſicilia cētum quinquaginta ferme ſtadiis.

Lucus Martis
Mars
Aelus
Aeoleæ insulæ
Lypara
Aeoliæ
Lipareæ
Hiera
Aetna

Antrū uulcani: Aetna ſiciliæ mōs littori catanenſi imineus: & thyrrheno pelago: atq; liparitanis inſulis que etiā aeoliæ dicte: p noctem quidē lucet: e cacumine. Interdiu autem fumo & caligine obſidetᵉ. inſula tota cauernoſa ſub terra eſt: fluuiis & igne pleniſſima: ut libro. vi. ſtrabo docet. Diodorus quoq; libro vi. ſcribit: q; aſſerunt non nulli meatus eſſe ſubterraneos ab aetna ad ælias: & eis omnib⁹ eandē ignem ſpirandi cauſam eſſe. Nos uero ſuperius oſtendim⁹ hierā Vulcano ſacram: Itaq; uulcani antrum: illā totum intellīgas. Aetnam. ſ. meatuſq; illos ſubterraneos: Ac hieram: quæ proprie vulcano ſacra erat. Vulcani: Vulcanus: ut Diodorus in principio ſcribit: fuit Ignis inuētor apud ægyptios: ubi prim⁹ regnauit de igni tamē plura dixim⁹ li. i. g. ibi. mellaq; decuſſit foliis ignēq; remouit. Dicitur autē Vulcanus. ut aiunt: quaſi uolicanus: q; per aerem uolet: ignis enim e nubibus naſcitur. Vulcanum item ferri: æris: auri: argēti: omniūq; q; igne fabricantur Artem inueniſſe ferunt: eamque cætæros docuiſſe. Quapropter harum rer⁹ opifices omnes uota ſacroq; huic deo maxime facientes: Ignē in eternā memoriam ſuſcepti beneficii Vulcanū uocant. Auctor eſt Diodo. li. vi. Quid agāt uenti: in Aeoliis & aetna Strabo enim libro. vi. ubi de hiera meminit: ſic ait. Elonga uero obſeruatione creditū eſt flāmas ipſas flatibus concitari tum in aeoliis: tum in ætna quibus ceſſantibus ceſſant & flammæ. Si ſpiraturus ē auſter: nebuloſā: circū inſulam effundi caligīnē dicunt: adeo: vt lōge ſicilia cerni nequeat: flante uero borea puras flāmas altius extolli: ac maiores emitti ſtrepitus Zepbyrum autē mediū quēdā tenere ordinē. Aeacus: is iouis ægi næq; filius ſcribitur. ab Diodoro li. v. qui in ea regnauit inſula: quæ ab matre ægina dicta eſt. Vnde Ouidius in me. inquit. Enopiam ueteres appellauere: ſed ipe Aeacus æginā genitricis noie dixit. Eum præterea apud inferos bonorum malorumque iudicē factum fabule ferūt. Sic Rhadamantum: ſic & minoē iouis filios ut idē Diodo. ſcribit li. vi. & Tullius li. i. Tuſ. hīc ait in ibin Naſo: Noxia mille modis lacerabitur vmbra: tuaſque Aeacus in pœnas ingenioſus erit. Notandū præterea. ut Gellius li. xiiii. c. xxi. ſcribit p̄ſtantiſſimos: uirtute: prudētia: uiribus: Iouis filios poetas appellaſſe: ut Aeacum: minoa: Sarpedona ferociſſimos uero & immanes: & alienos ab oi humanitate tāquam e mari genitos: Neptuni filios dixiſſe: ut eiclopa: cercyōa: & leſtrygonas. Quas torqueat vmbras: æcus per id oēm inferorū fabulā denotat. Furtiue aurum pellicudæ: phryxns Athamantis filius ex europa in pontum ſuper aureo ariete proficiſcens: in colchos delatus eſt qui cuꝫ ſecundum oraculum Arietem ſacrificaſſet. pellem in tēplo martis ſuſpendit. poſtmodū Aeeta rex tēplum muro circumdedit: cuſtodeſq; plures appoſuit: & Draconem. ſed reuera tēpli cuſtos draco dictus ē. Cetærum medæā regis filiam tradūt iaſonem & argonau

Aeacus
Aegina.
Iouis filii.
Neptuni filii
Phryxus
Aeta rex

tas ad templum deduxisse Martis: longe ab urbe Sybari colchoꝝ regia stadiis septuagita Militesq; aptis ianuis vt regis filiam introduxerunt. Argonautæ templū simul ingressi eductis ensib⁹: quum plures occidissent aliis territis diffugientibusq; : erepta aurea pelle cuestigio ad nauē reuersi sūt. Medæaq; vna cum Iasone mare conscēdit. bæc autem latius Diod. li. v. Tamen græcorum quidā aliter retulere: ferunt eñ Neptunum correptum amore Theophanes Altbidis filiæ illam in ouem cōuertisse: & in arietis forma cognouisse. ex quo cōpressu aries chrysomalus nat⁹ fuerit: sic enim appellāt græci arietē illum: qvt est in tabulis lanam aureā habuit: de bis pontanus in li. de aspiratione meminit. Strabo autem li. xi scribit quod apud cholchos: torrentes dicuntur aurū deferre: quod barbari perforatis tabulis ac lanosis pellibus excipiunt Vnde aurati velleris fabula conficta est inquit Furtiuæ: furtim & clā erupte. Monychus fuit is e centauris vnus: quem Nestor a pirythoo vocatus ad nuptias pugna inter conuiuas exorta superauit: Vnde est apud Valeriū flaccum: fert grauis inuito victorē nestora collo Monych⁹. homerus aūt dat hoc epitetbon equis: q; nō babeant fissas vngulas: interpretat enī monicus vnicus vnguis: sic enī est equis: non fissus vt bobus: μόλος solus dicit. & ολνξ vngis. Quantas iaculetur monycus ornos. p id cētaurorum fabulam ac pugnam ab aliis scriptam significat. Frontonis: fronto nobilis quidā fuit: qui poetis egregias domos pro poematum recitatione cōmodabat ad quem Martialis. li. i. inquit: Vota tui breuiter si uis cognoscere marci: Clarum militiæ fronto togæ q; decus: Huius etiā tacitus meminit scribit. enim li. xvii. Iulium frontonē tribunum exauctoratū ab Galba ex vrbanis cobortibus. Platani: erant in vsu platani apud romanos vel in villa: vel in bortis vrbanis ad vmbras inambulationū. quem vsum docuerunt Athenæ in philosopboꝝ ocio. platos ät latitudo dicitur platis latus. platyno dilato. Macrobius autem li. iii. refert bortensiū platanos suas vino irrigare cōsueusse: adeo vt in quadā actione quā babuit cum Cicerone suscepta: pcario a tullio postulasset: vt locum dicendi pmutaret secum. abire enim in villam necessario se velle: vt vinum platano: quam in tusculano posuerat ipe suffunderet. Conuulsa: assidua sessione cōcussa et cōmota. Marmora: marmorea podia. Clamant: resonāt: referunt: Quid agant venti: quas torqueat vmbras eacus. &c.

Semper: boratius etiam satyra quarta inquit: In medio qui scripta foro recitent sunt multi. Ruptæ nimio. s. clamore lecto. Colūne. supple clamant: Quid agāt venti &c. Eadē q retulimus. i. Minimoq; poeta: borati⁹ itē li. ii: epistola ad augustū: Scribim⁹ indocti doctiq; poemata passim. Quid ergo amplius restat: nisi q; & ego aliquid scribere debeam:

Thelephus: poetas tragicos omnes sui temporis notat: qualis fuit Bassus: in quem martialis. Colchida quid scribis: quid scribis amice Thyestem: Quid tibi cum Niobe basse vel andromade: Thelephum vero tragœdiam ante scripserat actius: vnde illi sunt versus Nam si a me regnū atq; opes fortuna eripere quiuit: & virtutem non quiuit: Thelephi bistoria ab Eusta: bio & Diodoro satis perscripta est. Lucus martis hoc est bistoria de origine vrbis: nam in luco martis ad albā: vt Trog⁹ & Dionisius Halycarnasseus scribunt: Rheallia peperit Romulū & Remū vrbis conditores. Lucus item martis Athenis areopagus dictus: Lucus præterea martis in ponto: vbi erat vellus aureus. vt scribit Diodorus. sed Fidentin⁹ cum hoc ex scriptis nostris accipiat: negat lucum martis dici in ponto: ignorans nullū eē templū sine luco: & versū Mar Custodem scythici fuisse luci. i luci pōtici ad ædē Mart⁹

Ingens Telephus non poeta ingens, sicut ipse putabat velut quidam: nec corpore ingens sicut alii ed certe ingens de thelepho tregœdia. Thelephus auges & Herculis filius a cerua nutrit⁹: vnde & nomen dicitur babuisse rex missorum fuit. bic euntibus ad troiam excidendam græcis: eis armatis copiis occurrit incognitis: ac quid molicentur tanto apparatu ignarus conflixit: ubi ab Achille saucius ac postea errore cognito græcorum sibi reconciliauit gratiam & berbarum virtute ab achille: quarū scientiam a chirone babuerat sanatus est: vt Claudianus. Sanus achilleis remeauit telepb⁹ berbis. Cuius pertulerat vires & sensit in vno Letbalem placidamq; manu medicina per bostem Contigit & pepulit quos fecerat ipse dolores Sunt vero qui dicant ferri rubigine sanatum. vt plinius. binc fabulæ locus est concessus: q; eadem basta repercussus qua saucius fuerat vt san⁹ fieret: plene iam margine. extrema foliorum parte. margine fœmineo genere enunciauit: cum & masculino efferri possit. Script⁹ est in tergo: retro Necdum finitus orestes: de oreste trægœdia: nota autē satis est de oreste fabula. Nota magis nllī domus est sua q; mibi lucus martis. lucus alicui sacer deo a veteribus est appellatus per antipbrasim. vt etiam Hieronymus scribit cum minime luceat. Lucus martis: valde alienus esse arbitror vt bic areopagus exponatur. licet omniū bonarum disciplinarum domicilium fuisse dicatur. Valerius libro quinto de ingratis œdipodis. Ossa cede patris nuptiis matris contaminata inter ipsum areopagum diuini atq; certaminis bumanivenerabile domicilium excelsis prasidiis minerue arcem bonore decoratos. Nam areopagus villa non lucus martis nominatur. Longe etiam petitum mibi illud videtur vt lucus martis assyllus intelligatur: quem romus martis filius constituit. vt sit indefensus romanorum mibi primordia nota notæq; bistoriævt romanus populus ab infami nomē deducit asyllo: sicut post ipsum dicit. nam & asyll⁹ luc⁹ dictus est: vt asconi⁹ pedianus scribit inquies. Totus populus romanus a principio tres fuerunt tribus tatienses vna a tatie rege. ramnes altera a romulo: luceres altera a lucomone siue a luco quem lucum asyllum vocauerat romulus: post de nominibus sabinorum plures fecit: ne aliis quidem astipulat⁹ fuerim vt lucū credā bic eum intelligi. qui vt Prob⁹ inquit apud colobū fuit: vbi æolus erat ex auro: quem substituerat romulus martis filiꝰ & vbi in signe apollinis oraculum fuisse perbibetur. Vtrum ergo lucum martis in quo peperit ilia remum & romulū

Neptun⁹ tbeophane crisomalus

Aries Colchi Aurei velleris fabula

Monych⁹

Fronto

Platani

DO.

VAL

golíis vicinum inſulis. an certe velut etiam Probus interpretatur: an lucum martis dicit qui romæ fuit in apia ibi ſolerent multi dícere: vt item Probus putat de quo æ Marcus varro inquit ſecundæ regionis exquilie. Alíi bas ſcripſerunt ab excubiis regis dictas. Alíi ab eo quod excultæ a rege tullo eſſet huic originí magis concinunt loca vicina. quod ibi lacus dicitur facultatis æ larnū quarqtulanū ſacellum: & lucus martis & iunonis lucinæ: ex hoc enim luco lucina dicta eſt niſi ſit cp puerperiis præbet lucem. Ouidius in ſecūdo faſtorum. Gratia lucinæ dedit bæc tibi noie lucus: Aut quod principiū tu dea lucis habes. Nam hic auditorium fuiſſe multis frequēs ſcolaſticis potuit. Et æoliis vicinum rupibus antrum vulcani. Poete enim rupes ſiluas æ deuia petebant ad ſcribendū loca: Aeoliis vicinū rupib⁹ antrum vulcani. Virgilius inſula ſicanum iuxta latus œliamcp Erigitur liparem fumantibus arduа ſaxis inde ſubnectit: Vulcani domus eſt & vulcana nomine tellus. Vulcani ſecundā litteram o veteres faciunt ita vt Donatus etiam refert vbicunqp v æolicum erat digamma: vnde & coruos & ſeruos i ſingulari noiatiuo dixiſſe Plautū legimus. plane ſunt qui iunctim accipiāt vulcani quid agant vēti. vt ſit vulcani pro vulcanii: ſicut Antoni gladius potuit contemnere: alibi dixit pro antonii & ſit vulcani venti ideſt volles quibus vtuntur brontes ſteropes & nudus membra Pyracmon: qui vulcani miniſtri dicebantur. Sunt vero qui vulcani antrum dicāt: leganecp ſeperatim quid agāt venti. Et æoliis vicinū rupibus antrum vulcani. poetica ē loci periphraſis: Quid agant venti. verborū hic ē ordo. Platani frontonis conuulſacp marmora & colūnæ ruptæ aſſiduo lectore clamāt ſæper quid agant venti. Quas vinbras torqueat æacus. vnde alius deuebat aurum furtiuæ pelliculæ: quātas ornos iaculetur monychus & eſt aſyndeton tropus. Quid agant venti: quos voluant turbines. aut certe quia alii peſtilentes ſūt vt Auſter: alii aquas in glaciem conuertunt: vt Boreas: alii arborū & ſeminum fœtus educūt: vt Zephirus: Hæc id genus alia apud Ariſtotelem in libro meteororum legas. motus autē huius cauſa prima ac præcipua ſunt ſtellæ ſicut iuppiter qui mouet a ſeptentrione ſalubres ventos: ſol ab oriēte: luna ab occidente: Mars a meridie. ſigna quoqp ventos pariunt. nam tria ſigna quæ habent calidas qualitates: quæ ignia triplicitas appellantur: Aries: Leo. Sagittarius: orientales mouent ventos: altera triplicitas Taurus: Virgo: & capricornus terrea ventos excitat meridianos: quæ qualitates habet frigidas & ſiccas tercia qualitates calidas & humidas habens aerea: ob hoc etiam appellata occiduos: Gemini: Cancer: Libra: Tria vero reliqua ſigna quæ dicūtur aquea triplicitas qualitates habent pituitoſas ventoſqp exſuſcitant ſeptentrionales: Quas torqueat vmbras æac⁹: deſcriptio notatur inferni. Aeacus Iouis & æginæ filius: qui exē deide Chironis filia Telamonem & pelea habuit. tantæ dum viueret fuiſſe dicitur iuſtitiæ: vt apud inferos animarum credit⁹ fuerit a Plutone delectus iudex. Vnde Horati⁹. Quā pene furuæ regna proſerpinæ: & iudicātem vidimus æacum. Socrates apud Platonem in gorgia Iouis dicta referens. Ego igitur inquit vtpote qui ante vos hoc præuiderim conſtitui iam meos filios iudices: duos quidem ex Aſia minoem & Rhadamātum: vnum vero ex europa æacum. bi ergo poſtea qp mortui fuerint iudicabunt in prato quodam: ibiqp in triuio ex quo geminæ portāt uiæ: altera quidē ad tartarum: altera vero ad inſulas beatorum. & aſiaticos quidē rhadamantbus: eos vero qui ab europa venient æacus iudicabit: Minoi vero id munus iniungam: vt ipſe diiudicet: ſiquid aliis ambiguum fuerit: vt iuſtiſſime procedat iudicium rectecp fiat tranſmiſſio animorū. in Socratis vero apologia addit etiam Triptolemū inquiens: qui illic iudicare peribentur Minos: rhadamantbus: Aeac⁹ Triptolem⁹ Quas torqueat vmbras. torqueat proiudicet: quod enim ſequitur pro eo quod antecedit poſitū accipimus. Vnde alius furtiuæ deuebat aurum pelliculæ. iaſonem dicit qui ex colcbo auream ſuſtulit vellus: & medeā Oetæ filiā rapuit: nota eſt fabula. Sane Strabo aureivelleris fabulā ita interpretatur: vt dicat inter colcbidas populos torrētes aurum conuebere: quod barberi quibuſdam præſepib⁹ perforatis pellibuſqp villoſis excipiant. Sed varo romanorum omnium doctiſſimus tradit aureas pelles babuiſſe oues a vetuſtiſſimis dictū propter rei pecuariæ ſummā obſeruantiā ſummoſqp redditus: vt argis attre⁹ quā ſibi Thyeſten fratrem ſubduxiſſe queſtus eſt ſic in colcbide Oetam ad cuius arietis pellem profecti ex regione dicuntur argonautæ qui⁹ nynie dicti ſunt. Quam biſtoriam Orpheus primū. mox Appollinius apud græcos quidem ſcripſit apud latinos vero Valerius flaccus. Quantas iaculetur monychus ornos: centauri proprium fuit nomen. Lucanus. Ille ſemiferos ixionidas centaurus: Fæta peletroniis nubes effudit in antris: Aſpera te pboloes frangentem manyche ſaxa. Tecp ſub œtæo torquentem vertice vulſas Rhœte ferox: quas vix boreas inuerteret ornos. Iaculetur ornos. in pugna: monychus hic proprium eſt. Veruntamē centaurorum omnium epitheton ē perpetuum cp pedes habere equinos dicerentur a μονόσ ſolus ὄνιξ vnguis: quod epitheton equis datur a græcis: vt bomerus. ὅσσον τε ἡμίονοι περ ἀνὴρ ἐπιτείλεται ὄνοσ ἀγρονόμος ἀνίκα σίτου. Sane colligit Iuue. q̄ fere a poetis tractari ſolēt: vt maris tēpeſtates: ſicut in. i. æneidos Virgilius. aut mentis perturbationes dare pœnas: vt idem in. vi. aut nauigationes & itinera: vt in. iii. et in. v. aut bella: vt in ſex vltimis libris: quæ omnia bis pauciſſimis complexibus eſt verſibus: quid agant venti: quas torqueat vmbras Aeacus: vnde alius furtiuæ deueat aurum Pelliculæ: quātas iaculetur maniychus ornos. nam cætera ornandi poematis & variandi cauſa inſerunt: de poeſi loquor beroica. quæ alias videtur omnes poeſes complexa: ideo proprie quidā exiſtimant encyclium poema vocari: quāobrem Proclus Platonicus in vnico libro: cuius iudex eſt de epico circulo: vbi quæ poetarum propria ſūt & ipſorū virtutem ſcribens ait: præcipue bomeri poeſeos hoc eſſe nomen cp ſicut in circulo qui eſt circum centrum omnis ambitus & circumcurrēs linea omnes a centro exeuntes lineas rectas æque concludit: ita bomeri poeſis reliquorū poetarum excogitata cōplecta

tur inde encyclopediam heroicam poesim dictam voluit. q̄q̄ varias de hac re video sententias. nam sunt qui dicant annum stipendium enciclium vocari: q̄ in sua terga annus reuoluatur. & apud Aristotelem in primo de argumentis demonstratiuis sunt qui nimiū ridicule verba circulum agere ad hoc quicq̄ attinere arbitrentur. cum figura circularis circulus vocitetur. vt fur fuit tibi pater. si similis erat tibi. illud etiam ab hoc alienum q̄ in primo etbicorū. Nycomachion inqt abunde diximus i encycliis. encyclias siquidem questiones dicit q̄ de rebus omnibus tanq̄ in circulo passim quereret ne ei quidem accesserim qui encyclopedim musicem vocet. sicut quidam apud Aristophanem in fabula quæ inscribitur. Hippis interpretantur atobone neq̄ musicam scio. i. encyclopediam. cur tamen ita interpretentur rationem adducunt. vt ferant musicam omnes amplecti disciplinas. q̄ ostendit plato in primo de legibus dicens: musicam sine vniuersa disciplina tractari non posse. Alii autem q̄ cum sint melodiarum duæ species vna quæ perfecta. altera autem imperfecta nominatur & perfectam didici velint quæ a mediis pbtbongis incipiens per omnes pbtbongos se effundens vario cōcentu in se denicq̄ terminetur medioq̄ rediens pbtbongos concludatur. quasi sit hæc ars & disciplina in girum acta cyclica vocitatur. probabilius autem alii omnem artem atq̄ scientiam in vnum quasi corpus confluentem encyclopædian dici volunt. vt apud plutarchum vbi de musica scribens inquit: non solū circa musicam. verūetiam circa aliam encycolpædian. & paulopost babes inquit epicyclios de musica sermones: ita plinius in p̄fatione naturalis bistorie. ita Quintilianus vbi de musica locutus ē. encyclopædian intelligi dederūt. Heron autem alexandrinus vbi de geometria scribit. quālibet liberam disciplinam encyclopædian appellandam esse videtur innuere. q̄ mens nostra potentiis intelligendi circulariter circa scibile tanquā circa centrum moueatur actiones vndiq̄ suas explicans. at cum heroycæ poesis omnia bmōi attingere videantur: non p̄fecto iniuria encyclopediæ dici possunt. Frontonis platani. synecdocbicos platanos pro domo in qua platani fuerant. fuit autē frontonis domus in qua poetæ recitabant. Conuulsaq̄ marmora. byperbolicos propter frequentem turbam. eāq̄ assiduam pene conuulsa. Clamant: resonant clamore. Assiduo ruptæ lectore colūnæ. lectorum manibus percussæ. ac per hoc attrite. Expectes eadem a summo minimoq̄ poeta i. de iisdem scribūt summi & mi nimi poetæ. Sed bi bene. illi vero male. quod & boratius carpendo inquit. Scribimus indocti doctiq̄ poemata passim.

MAN

Et nos ergo manū ferule subduximus & nos
Consilium dedimus syllæ: priuatus vt altum

Et nos ergo ostēdit se quoq̄ aptū fore scribendis poematis. Cum grāmaticæ oratoriæq̄ vacauerit. ē itaq̄ & hoc loco afferent s. secus n. mime sensus p̄cederet. Ergo cū docti & indocti scribant. Vbicūq̄ n. ergo vl igitur est. conclusio sit necesse est: qđ etiam scribit Victorinus in rbe. Manū ferulæ subduximus. i. manū verberibus suppositis. quo grammaticā discere mus. Qui quoq̄ li. i. in arte de achille ait: poscēte magistro verberibus iussas prebuit ille manus Item libro. i. de amoribus. ad aurorā. Tu pueros somno fraudas. tradisq̄ magistris. vt subeant teneræ verbera sæua manus. Nec me latet: suducere alibi etiā subtrabere significare. vt Ouidii illud subducunt oneti colla perusta boues. Et martialis. Clinicus berodes trulam subduxerat ægro &c. Ferulæ nulli fruticum leuitas maior q̄ ferulæ. ob id gestata facili baculorum vsum senectuti prebet. vt Plinius ait li. xx. Ea etiam p̄ceptores vtebant. Vnde Martialis inquit li. x. Tristesq̄ ferulæ sceptra pædagogoꝝ cessent & idus dormiāt in octobris. Aestate pueri si valent satis discunt Et nos consilium dedimus syllæ. i. declamando rbetoricem didicimus. in genere deliberatiuo versantes. Fabius. n. li. iii scribit: q̄ plerūq̄ exercitatōnis gratia ponebant priami verba apud achillem. aut verba syllæ dictaturam deponentis inconcione. Consiliū dedimus: suasimus. Est em cōsiliū vt inqt Ci li. i rbeto. ve. aliquid faciendi aut non faciendi vere ratio excogitata. Syllæ. sylla gentis patriciæ nobilis fuit litteris græcis atq̄ latinis doctissime eruditus. animo ingenti. cupidus voluptatum: sed gloriæ cupidior. qđ Salustius in Iug scribit. Rep. ordinata vt docet Pli. dictaturā deposuit puteolosq̄ concessit & morbo. qui pytbiriasis vocat interiit pythomæ autem putresco significat. & pytho putrefactio dicit. Priuatus vt altum dormiret Mar. li. i. ad Licianum scribēs. inter alia quidem cōmoda ait. Non rūpet altum pallidus somnū reus. Sed mane totum dormies. Ver. item in fine li. iii. geor. inqt nec somnos abrūpit cura salubres. Vtq̄ pbūs. li. i. etbi. ait. Somnus ociū ē aiæ tam studiosæ q̄ viciosæ. Et Pli. li. x de somno animaliū sic: ē aūt somnus nibil aliud. q̄ animi in mediū sese recessus. At Oui. li. ii. de amoribus sic. Stulte quid ē somnus gelidæ nisi nisi mortis ymago: longa q̄ scendi tempora fata dabunt.

Ergo Igitur

Ferulæ.

Consilium Sylla

DOMITIVS

Subduximus manū ferulæ. i. sub pedagogo triuiali grammaticē didicimus. vbi metu verboꝝ sub ducebamus & subtrabebamus manū. nam pedagogi triuiales ferula verberabant pueros. Columella Ferulæq̄ minaces. Mar. Tristesq̄ ferulæ sceptra pædagogoꝝ. Ingenui tamē vapulabāt pellib⁹ anguillaꝝ. auctor pli hoc ait. cū quotidie ab omībus fabulæ recitentur. doctiq̄ & indocti scribant pœmata. nos quoq̄ ydoneipossumus videri ad scribendum. satisq̄ didicisse & grammaricē & rbetoricē. Et nos dedimus consiliū sylle rbetoricē didicimus. ex cuius preceptis & exercitatione ficto tbemate de clamauimus quoq̄ & difficillimis causis qualis fuit declamatio cum suasimus syllæ vt deponeret dictaturā in genere deliberatiuo versantes. hunc declamandi more testat. Quintilianus ipe alibi. Vt pueris placeas & declamatio fias. Persius. Ten ciratoꝝ cētū dictata fuisse. Pro nibilo pēdas fidētin⁹ vero

cū preceptorre ſuo. q̄ portēta. q̄ deliramēta. ſomnia hic narrant. Aruſpices mihi cōſule re videē: nō Iuue. interpretati. Quid em̄ aiūt malū poetā ſuaſiſſe. Syllevt deponeret dicta turā. Scribit ne hoc Cicero. quo vtūtur auctore. an Capitolinus. an mālius. quid p̄terea illud ad ſatyre ordinē & ſenſum. Non ne tradit appianus Sillam ſpōte nullo cogēte dictaturā depoſuiſſe hæc erat declamatio & fictum the ma ſtulti boies. Ad cæſar dicebat ſillā depoſuiſſe dictaturā. q̄a neſciſſet lr̄as Quid hoc ad ſenſum Iuue. an p̄pterea eū puertitis. Vox ea erat Ceſaris. qui imperii cupidus ſillā obiurgabat. q̄ in aim̄ iducere potuiſſet. vt dictaturā deponeret. Addit tn̄ ex ſcriptis nr̄is Fiden. aiūt poetā declamaſſe ad mediā ætatē. q̄d male p̄bāt. Credo eū voluiſſe: ſcribere q̄ inuitus p̄bo. Priuatus vt altū dormiret. hæc erat rō ſuaſionis in declamatōe: Priuatus depoſito impio.

VAL. Et nos ergo manū ferulæ ſubdiximus. Si q̄d bidicat oēs p̄cepimus. ſeqtur vt ſub grāmatico ſuerimus q̄ plerūq̄ plagoſi ſunt. Vñ & ait manū ferule. i. virgæ qua puerorū manus feriūt. Subduximus aūt ſubtraximus: vt vir. Subducite naues. ex hoc aūt ſe emeritū oñdit. & grāmatice eruditū. & ad ferendū aliq̄d ydoneū. Et nos: exaggerat ex repetitione magis. Conſiliū dedimus ſille i. deliberatiuā dicētes ſuaſimus. ac p̄ hoc declamauimus ſicut apud veteres mos fuit vt ſe declamatōnibus foro aut ſenatui p̄parent. q̄d de ipō iuuenale oñdit etiā Mar. Cōſiliū dedimus: verbi græci etimologiā e p̄ſſit. Nā q̄d nos deliberatiuū illi ſυμβoυλεύτικόν vocāt. Hic ſi q̄ſpiā q̄ erat. q̄d de ſe bas laudes referre attinebat: ſciat vt gratior lectio redderet. morē būc fuiſſe veteribus. vt in beroū exponendis rebus geſtis: aut q̄cūq̄ re q̄ humanū videret modū excedere muſas inuocare: q̄s vatibus p̄ſidere creditū ē: coſueſſe: vt in arte poetica abūde p̄ viribus ſumus interp̄tati. idq̄ etiā facere ſolebāt q̄d veterū referētes biſto iā diuinū aliq̄d iplorarēt auxiliū: q̄d rei p̄teritæ ſuggereret memoriā. vñ Homer⁹ in. ii. iliados ἐξέπετε νυν μοι μούσαι ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι. ὑμεῖς γὰρ θεαὶ ἐστε πάντα ἵστε ἴδε κλέος οἶον ἀκούομεν οὐδέ τι ἴδμεν. Quē ſecut⁹ vir. piter ipe igt. pādite nūc helicona deæ. cantuſq̄ mouete. Qui bello exciti reges: q̄ quēq̄ ſecutæ. Cōplerit cāpos acies: qs ytala iā tū floruerit terra alma viris: qbus arſerit armis Et meminiſtis em̄ diue & meminiſſe poteſtis. Ad nos vix tenuis famæ plabit aura cōtra cū ſe materies ex eorū q̄ ſcribebāt educebat i geg no i ipo plerūq̄ initio ſuā ipi perſonā extollebant velut Homerus cum in Iliade aut in odiſſea de ſe nihil fere loquatur. In primo tamen ad apollinem hymno inquit.

Callimachus pariter de ſe inquit.

Et pindarus olimpion hymno primo.

Latinos quoq̄ qui g græcoꝝ ſecuti veſtigia ſunt in oi ſcribendi genere id feciſſe obſeruauimus. vt Virg nā cū in primo ſecūdoq̄ georgicon beſiodū ſecutus eſſet de ſe nihil admodū dixit. i tercio aūt q̄ ſuaptē ingenio ea ſcripturus videret gloriatus. ita p̄ē. Primus ego in patriā mecū mō vita ſupſit. Aonio redies deducā vertice muſas. Primus idumeas referā tibi mantua palmas. Itē Hora. latinorū oim artificii longe ſtudioſiſſimus idēq̄ acutiſſimus in prima carminū oda ingt. Me doctarū hederæ p̄mia frontiū. Dus mi cēt ſuperis. me gelidū nemus Nympharūq̄ leues cū ſatyris chori. Scernūt populo ſi neq̄ tibias. Euterpe cohibet. nec polimnia Leſboum refugit tendere barbyton. Q̄d ſi me lyricis vatib⁹ iferis. Sublimi feriā ſidera vertice. & ipe i. i. epigrāmaton li. Mar. Hic ē quē legis ille quē requiris. Toto notus in orbe. Mar. argutis epigrāmaton libellis. Cui lector ſtudioſe q̄d dediſti viuenti decus atq̄ ſentienti. Rari poſt cineres hnt poetæ. Nec non & p̄ſius in prima ſatyra pua p̄ totius opis principio vtiē & ſe ad ſcribēdū parat. Audaci q̄cūq̄ aflate cratino. Iratū eupolidē p̄grādi cū ſene palles. Aſpice & hoc ſi forte aliq̄d decoctius audis. Inde vaporata lector mihi ferueat aure. Id g̃ Iuuenalem noſſe & eos ſecutū fuiſſe conſtat. q̄d de ſe profari mali & quā idoneus ad ſcribēdū accederet oſtēdere. teaquā futuri p̄ponere libri materiā. itaq̄ beniuolū ſibi lectorē facit pariter & attentū. ſane mō hæc in principiis præſtēt nō refert quōcūq̄ ordiant q̄m receptū eſt & principia & fines in oibus fere libris nullius legis formula cōtineri. vñ Vir. æneida cœpit. Ille ego quondā georgica porro finiuit. Illo virgiliū me tpe dulcis alebat. Pertbenope. & q̄ ſequūt. ita Hora. ita cæteri. Et nos cōſiliū dedim⁹ ſyllæ priuatus vt altū dormiret. Sylla gentis patriciæ vſq̄ ad q̄ſturæ ſuæ initia vitā libidine & vino inquinatā cōtinue p̄duxit poſt iugurthæ cathenas iniecit. mariū ſupauit. Cinnæ dominatū fregit. Sulpitiū ruſum p̄ſcripſit. ſeruiū Sulpicii qui dūm p̄diderat de tarpeia rupe p̄cipitari iuſſit mithridatē cōpeſ uit. eūq̄ ex oi europa & euboea reppulit. & intra auitii regnū cœ,it pugnauit añ vrbē ad portam collinā vbi romanoꝝ octoginta milia tuſa dicūt. Mox vrbē ingreſſus q̄ plor boim milia q̄ ſe ei dederāt nulla fide frenata in ermia bellator. ſtrēnuus occidit plurimi q̄oq̄ tunc inſontes. & qui eius ſequebant nutū. occiſi ſunt ab hoc naturæ efferato monſtro bos q̄ ſupra nouē milia fuiſſe tradunt de nde infamē illā p̄ſcriptōis tabulā p̄duxit quā octoginta bo m milia q̄d ſcribūt cōtinuiſſe. ſecunda inde tabula quingentos dr̄ habuiſſe. M. Mariū Caii frem nec,rii iuſſit oculis prius effoſſis. & deinde membris minuatim amputatis carinatē Marii p̄torem iugulauit. tanta deniq̄ cedes facta. vt nō vrbs mō ipa. ſed & cūcta ytalia illius cruēta rabie ac peſte temulēto q̄ furore ſanguine inū dauerit. fortis ad vicia & ad ſecura facinora ſatis ſtrēnuus. fides ei nulla. nullus dei timor nullaq̄ clamnētia. qua

tuor em legiones mariānæ ptis fidē eius fluxam & vanā secutas trucidauit, misericordiā q̄ in ipō nulla erat frustra implorantes. gnq̄ p̄nestino⁹ milia fide prius data trucidauit. & spergi p agros iussit. vt iacerēt in sepulta. gn & aduersus fœminas distrinxit enses. multo⁹ viro⁹ abscissa capita ad se iussa deferri spectauit illudens. Caii Marii cineres erutos sperſit in thiberim. Sed tandē dei in se iram sensit vltricē: cū. n. dictaturā q̄ sibi asciuerat. depositisset. laruis vexat⁹ sæpe nocturnis ē e lecto aliq̄n tract⁹i pauimētū aliq̄n i sublime eleuatū. i terrā missū a laruis. semineceē famuli i lectū reportarūt. ac tādē spm rabie cruore ac plenū. vt scribūt qdā. vomuit. alii vitæ exiliū fuisse adhuc atrociorē scri. Erodente. n. se corpe & suppliciū gignēte cædis & calamitatis multo⁹ vermiculis. quos pediculos dicimus ferunt absumptum. idq̄ etiā sereno docente. Sed quis non paueat pberecidis fata tragœdi. Qui nimio sudore fluens animalia tætra. Eduxit turpi mise⁹ q̄ morte tulerūt: Silla quoq̄ infœlix tali langore pesus. corruit & fœdo se vidit ab agmine vinci. Ergo consiliū dedimus Sille. ne ad tantū euectus a fortuna fastū dictaturam deponeret. & exercendi ingenii cā banc nobis ppo sueramus inquit materiā. Priuatus vt securius em viueret illa se dignitate sponte priuauit. Vt altū pfundū. & ē schema metalesis nomē pro aduerbio.

MAN
Clæmentia

Dormiret: stulta est clemētia cum tot vbiq̄.
Vatibus occurras. pituræ parcere chartæ.
Cur tamen hoc potius libeat decurrere cāpo
Per quē magno equos arūcæ flexit alumnus.
Si vacat: et placidi ratōnem admittitis edam.
Cum tener vxorem ducat spado: neuia thuscum:

Clementia. ea ē tāpantie ps: p quā animi temere in odiū alicuius inuentionis cōcitati comitate retinēt. Vt scribit Tul li. ii. rbe. vete⁹. Et Seneca ep'a. lxxxix. ingt. q̄ Clemētia alieno sanguini tāq̄ suo pcit. Cū ibiq̄ vatibus occurras: id etiā pli. i. ep'a⁹ asserit: scribit. n. sic. Magnū puentū poetaꝝ annus hic attulit. toto mēse aprili & nullus fere dies quo non recitaret aliquis. Perituræ parcere chartæ suas ingenii vires extenuat perituꝝ etem dicit qcqd reponet. tñ ñ ppter id pcere debet qn scribat cū tot vatibus occurras. Mar. etiam in detractorē li. vi. ait Audes preterea. quos nullus nouerit, in me scribere versiculos. miseras & pdere chartas. At siquid nīæ tibi bilis inusserit ardor. Viuet & bærebit. toto q̄ legēt in orbe. Cur tñ hoc potius. hic poeta scribē de satyræ causas rōnesq̄ varias orditur.

Magnum
Amplum
Ausonius
rex

Campo vitio⁹ copiā campū appellat. Magnus. Magnū ē. qd in cumulū sui & magnitudie crescit. Amplū vero ē. qd late patet & p multa dīfundit. vt ingt Victorinus in rbe. Equos ingenii mē tisq̄ vires intellige metaphoricos. Aruncæ ausoniū vlixis calipsusq̄ filiū vrbē aruncam cōdidisse ferunt a quo etiā ausonia dicta vt scribit Festus fuerūt autem arunci populi antiquo in latio. qd a tyberi vsq̄ circeios seruatū ē. vt pli. docet li. iii. Liuius vero li. viii. narrat. Arūcam a fidicinis deletā fuisse eiusq̄ ciues antea profugos cum cōiugibus liberisq̄ suessam coisse quæ suo tempore arunca appellabatur. vt inquit Idem vero Plinius ait suessam in extremo adiecti latii hoc est noui sitam esse.

Suessa

Flexit exercuit. aruncæ alūnus peripbrasis est. id est circuitus eloquendi pluribus enim explicuit verbis quod vno poterat. intelligit nanq̄ Lucilium is enim vt Fabius lib. x narrat. In scribenda satyra primus insignē laudem adeptus est apud latinos de quo latius in principio diximus. Alūnū autē significare & qui nutrit & qui nutrit diuersis quidem in locis. In carmine de floribus iam pbauim⁹ Si vacat si ociū est vobis. Rōnem Ratio inquit fabius. li. vii. Est qua quod factū esse constat defendi tur. Victorinus aūt li i rbe. sic ait: Causa ē animi impulsus ad aliq̄d agendū. Rō ē gerendoꝝ ordo ex cā venientiū. vt qd quo loco facias ac dicas intelligas. Ci. vero li ii ad berend sic ait. Rō ē cā q̄ demōstrat id ve⁹ eē. qd intēdimus breui subiectōe: Cū tener vxorē ducat spado. Mulieꝝ libidinē reprehendit: Estq̄ longū hipbaton tēdit. n. illuc vsq̄. Difficile ē satyrā nō scribere. interp̄tat aūt verbi transgressio sm fab li. vii Longius em verbū ppriebypbaton ē. ab hipbæno qd est trāseo vel trāsgredior. Tener spado. i. mollis & lenis pili em post geniti iis. q añ pubertatē castrati sunt. nō exeūt. Et p⁹ pubertatē excisis soli decidūt. pterq̄ pub. ita scribit Aristo. li. iii. de aialibus Iuue. item sat. vi. ait. Sūt quas eunuchi imbelles ac mollia sp oscula delectēt. & despatio barbe. Macro. vero li. vii. scri. calorem esse qui pilos creat. vñ eunuchis desunt. quoꝝ naturā nullus negauerit frigidiorē. Spado: is castratus aliqs dr: fitq̄ a verbo σπάω ó vel σπάω qd ē aufero. trabo diuello. testes. n. euellūt. Dicūtq̄ aliq Arist. inter eunuchū & spadonē facere dīam. vt sit eunuch⁹ adolescēs. at grādior ætate spado. Eunuchus tūt dr abὲ ὐνηqd est cubile & ἐχό custodio teneo bēo. qa id boim gen⁹ adhibebat fuādis cubilib⁹ regū & principū Domi. vero castrari mares vetuit. vt sueto: tradit. Vxorē postq̄ iulia lex in adulteros reuocata ē a domi. Mœchæ mœchis nubebāt. ne supplicio afficerēt. hinc Mar. ait li. vi. iulia lex pplis ex quo faustine renata est. A tq̄ intrare domos iussa pudicicia. aut min⁹ aut certe nō pl⁹ tricesima lux ē. Et nubit decio ia⁹ p̄clesina viro ait itē eodē in li. Qd nubis pculina cōcubino. Et mœchū mō nūc facis maritū. Ne lexit⁹ ia te notare possit. Non nubis pculina. sed fateris inter adulteros aūt erant & spadones & eunuchi q̄ quod quidē ipe Iuue. sat. vi. ostendit dicēs. Sunt quas eunuchi imbelles &c. vt iam patuit. Sed de lege iulia late diximus in sa. ii. Neuia vel Meuia. Mulieꝝ impudentiam carpit nam in thea. vti & viri feras occidere audebāt. ē itaq̄ nomē impudice mulieris.

Pilorum
causa
Spado
Eunuchus

DO
a v

Dormiret altū alludit ad histo. nā vt Pli. scri. Pediculare morbū. in quē incidit sylla somno dissimulabat ne adiret: Vxorem ducat spado: reuocata lege iulia a domiciano in adulteros mœchæ mœchis

nubebant.neu ſupplicio afficerent̄.Mar: Qd nubis ꝓculmia cōcubino:Ne lex iulia te notare poſſit: Non nubis ꝓculmia:ſed fateris.alibi ſepæ idē.Inter adulteros aūt erāt ſpadones & eunuchi. Marti. cur tantū eunuchos habeat,tua gellia q̄ris pannichę.vult ſutui gellia nō parere.alibi. At prius o mores.& ſpado mœchus erat alibi.Cū ſene cōem vexat ſpado.Dindimus æglen:bis ergo nubebāt mulieres q̄ illos bębant adulteros:Mar.Nubit lictoria ligdo.Turpior vxor erit q̄ mō mœcha fuit.Rep benſio igit̄ ē in libidinē mulierū:& irriſio legis iulie.cui ꝓ fraudē diuerticulū inuentū ē.nā cū ſit reuocata a pudoris ſanctitatē tuendā mulieres impudēter ſpadonibus ꝯbus oblectate fuerāt nubebāt:cū & ipſi ſpadones teneri molleſq; eſſent.Mæuia nomē meretriciū ē apud Mart.& ꝓ quacūq; impudēti muliere ponit̄:quæ in venationem pugnāq; deſcēdit theatralē tpibus Domi. Ille em̄ non viroꝝ mō ſed mulieꝝ pugnas edidit.& venationes in theatro:in quibus illuſtres quoq; mulieres operam ſcænicam p̄ſtiterunt.Mar.De feris occiſis a mulieribus illic.Hæc iam fœminea vidimus acta manu.

VAL Vt altum dormiret.qm̄ ꝓfundior in paupe ſomnus ē. Vñ ſtati⁹.Inuitat tenues ad dura cubilia ſomnos.& Lucan⁹.In quoꝝ pectora ſomno.Datvires fortuna minor. Stulta ē clemētia.ordo ē.ſtulta ē clemētia parcere chartbæ periture cū tot vatibus vbiq; occurras.ſenſus hic ē.ꝓcere perituris mēbrāis q̄n in eis nihil ſcribat̄ ſtultū ē cū ꝓ multi alii ſcribāt & nūeroſa occurrat tibi poetaꝝ turba.i.dicere ſine etiā nos ſcribere qcq; incipiamus. Stulta imprudēs Clæmentia:cultus mentis ocium. Perituræ chartæ q̄ ne pereat in ea ſcribat̄ qcq̄:Chartæ libro apud latinos mutata termiatō e immutauit etiā genus. cū apud græcos maſculinū ſit nomē:ſic cæra.ſic catapulta & pleraq; alia. Cū tot vbiq; vatib⁹ occurras.ita pli.in epl̄is.Magnū ꝓuentū poetaꝝ annus hic attulit toto mēſe aprili.nullus fere dies quo nō recitaret aliqs:iuuat me ꝙ vigēt ſtudia.ꝓferūt ſe ingenia boim & oñtant. Cur tñ hoc libeat poti us decurrere campo i.ſcribere.nec i vno ſenſu immorari.ſed ad diuerſa ſtilū vertere & decurrēdo mētos repbendere.& ē allegoricos dictū.eſtq; antipopbora.Per quē magn⁹ equos .adhuc in allegoria longius euehit̄: Magnus alūnus aurūcæ.Lucilliū dicit.vt ſit aurūca ꝓ ytalia ſinecdochicos poſita: velut Probus exponit.turnū dicit ſcæui rumoris tragyci poetæ frēm.turnus hic libertini generis ad honores ambitōe ꝓuect⁹ ē potēs in aula veſpaſianoꝝ.tyti & domitiani.vel leniū dicit ga & ipe ſatyras ſcripſit.vel Silū & ipm ſui tpis ſatyricū q oēs vt ꝓbus refert ex aurūca fuerūt.Aurūcā vrbē:vt Feſtus Pō.inqt cōdidit Auſon Vlixis & Calipſus filius. a quo auſonia dicta fuit ea Italiæ pte in q̄ ſunt vrbes Beneuētū & Cales:deniq; tota Italia g a pēnino finit̄.dicta ē auſonia.vt ſatyraꝝ inuētor intelligit̄.Lucillius quū & magnū eū dixit alūnū.& ſi ex aurūca nō fuerit ſit a vicino nomē ſumptū. Flexit equos ſtillo cōmoratus ē. Si vacat.ſi ociū ē cōciliat̄ auditor.impſonale verbū vacat.dicim⁹ etiā vacat ad nihil vtile ē.Proptius in ſecūdo elegiaꝝ.Et vetus in templo bellica pma vacat.& vaco vacuus ſum.Ceſar in q̄rto cōmentario de geſtis in gallia publice.Maximā putāt laudē eſſe quā latiſſime a ſuis finibus vacare agros & poſt paulū.Itaq; vna ex pte a ſueuis circiter milia paſſuū ſexcēta agri vacare dicūt̄.Edā.qd ſcripſi ꝓferā. Cū tener vxorē ducat ſpado. Ordo verboꝝ. difficile nō ē ſatyram ſcribere cū tener ſpado ducat vxorē.& quæ ſequūtur:Eſt n.longū hipbatio. Tener. mollis:ſpado ὁ ϖρτυόπάvid eſt ab euellēdo cui ſunt teſtes euulſi.Vlpianus tñ inqt. Si ſpadoni mulier nupſerit. diſtinguēdū arbitror caſtratus fuerit nec ne.vt in caſtrato dicat̄ dotē nō eē.in eo g caſtratus non eſt: ga ē mrimoniū.& dos & dotis actio ē.gvī ſpado etiā dici.q natura coire nō q̄at.Inter ſpadonē & eunuchū Areſto.facit dr̄iam.vt ſit eunuchus qdē adoleſcens & grādior ætate .Spado ὁμὲν em̄ inquit ἐὐνόχόσμιρέκιόνώντὸ ΔιΔιμώνἐξέρḤτάιὸΔέσ ϖάλόνπρόλόφάξḤΔḤμḤνḤλḤκιάρ. Cū tener vxorē ducat ſpado.Nūqd didim⁹ hic de quo & Mar igt. Cū ſene comœno vexat ſpado dyndim⁹ æglen.Et iacet in medio ſicca puella thoro.Viriḇ⁹ hic operi nō ē hic vtilis annis.Ergo ſine effectu prurit vterq; labor:Supplex ille rogat ꝓ ſe.miſeriſq; duobus. Hūc iuuenē facias. būc cytherea viꝝ.An certe ꝓ quocūq; ſpadone ponit̄. Næuia thuſcum figat aprū ꝓ q̄cūq; impudica & laſciua.Mœuiā accipio.Thuſci a riru ſacrificādi quē romanis dederūt.i ἀϖὸ τοῦθεῦιν Plinio teſte dicti aprí:vt Marchus Varro ingt ab eō ꝙ aſpera colāt loca.niſi ſint a græcis qui eos capros vocant.

MAN Tuſcū aprū. in tuſcia.n. ferociores erāt hinc Mar.ait li.vii.Tuſcæ glādis Aper populator. & ylice multa iam piger. etbolæ fama ſecunda feræ &c. Tuſci autem vt feſtus ait a tuſco rege filio Herculis ſunt dicti. hinc volunt aliqui per ſimplex ſcribi.Pliniusvero lib.iii. docet ꝙ a ſacrificio ritu lingua græcoꝝ Thuſci ſūt cognomiati & tunc iubēt aliq ꝓ tb ſcribi.θυώ.n.ſacrificio ſignificat:Romāi ꝑterea.vt Strabo li. v.Inqt tyrrbenos betruſcos appellāt atq; thuſcos .Thuſcieq; lōgitudinem maximā docet eē ab luna vſq; oſtiam per littus ſtadioꝝ milibus duobus & qngentis.Latitudinē ꝓ mōtana min⁹

Tuſci

Thuſci
Thyo
Tyrrbeni

Figat aprum & nuda teneat venabula mamma
Patricios omnes opibus cum ꝓuocet vnus
Quo tōdēte grauis iuuenī mihi barba ſonabat
Cū pars niliacæ plæbis cum verna canopi
Criſpinus tyrias humero reuocante lacernas
Ventilet æſtiuū digitis incidantibus aurum
Nec ſufferre queat maioris pondera gemme
Difficile eſt ſatiram nō ſcribere. nā quis in quæ
Tam patiens vrbis: tam ferreus: vt teneat ſe

dimidio. Camposq; vsq; ad amnē tyberim tbuſci poſſidēt. Parte ex altera tyrrbeno ātq; ſardonico mari ſunt cōfines. ex altera ſabinis. bæc ex ſtroboñ. Nuda māma. i. aperta. impudice. n. mulieris bitum. & in vulnera pne oñdit. Venabula. ea baſtilia ſūt. dicta quaſi venatu babilia. vt aiūt. Plī. aūt li. vii Pileon venabula inueniſſe ſcribit. Patricios. i. generoſos. Romul⁹. n. cētum ſenatores creauit: ſiue qa is nūerus ſatis erat. ſiue quia ſoli cētum erant. qui creari prēs poſſent. prēs certe ab bonore. parritiiq; progenies eoꝝ appellati. Auctor liuius li. i. Saluſtius vero in Catil. ita ſcribit. Delecti quib⁹ corpus annis infirmū ingenii ſapia validū erat reip. cōſultabat. ii vel ætate vel curæ ſili'tudiue prēs appellabant: plura etiā leges i Romulo plutar. Prouocet ad certamē vocet aut cōuoueat. Vn⁹ quo tōdēte. de cynamo ſua tēpeſtate tōſore itelligit: Is. n. eqs effect⁹ erat Amicæ donis: demū dānatus in Siciliā exulauit qđ qdē Mar. li. vii. ſic edocuit. Qui tōſor fueras tota notiſſim⁹ vrbe: Et p⁹ bec dñæ munere fact⁹ eqs: Sicanias vrbes. ætnæaq; regna petiſti. Ciname. quū fugeres triſtia iura foti. Qua nūc arte graues tolerabis inutilis annos: Quid facit ifœlix & fugitiua quies. Nā rbetor: nō grāmatic⁹ ludiue mgr: Nō cynicus. non tu ſtoic⁹ eē potes. Vēdere nec vocē ſicu'. plauſūq; tbeatris: Q đ ſupeſt ite ꝝ cynanie tonſor eris. Grauis barba. i. moleſta. Pars niliacæ plæbis. i. ſeru⁹ ex plæbe. Nilus aprica ab æthyopia diuidens medios æthyopas ſecat: lōgo poſtea iteruallo i ægyptū mare mare ſe euomit. Certis tñ dieb⁹ auctu magꝝ p totā ſpatiat⁹ ægyptū fœcūdus inatat terræ. qđ plī. li v. c. x. edocet. Verna vernas veteres appellabāt q vere ſacro fuerāt nati: babebaēq; nomē boc vitabili maledicto. de quo Marc. auctor. ver aūt ſacīm q̄dā dictū putāt vitabile & execrādū: vt idē ſcribit de doctoꝝ idagine. Feſt⁹ vero ſic vernæ appellantē ex ancillis ciuiū romanoꝝ vere nati: qđ tps anni maxie natural' fœturæ ē. Canopi canop⁹ cētū ac vīginti ſtadiis diſtat ab alexādria pedeſtri itinere vadētib⁹: dicta de noīe canobi: qui menelai claſſem gubernabat. & ibi mortu⁹ē. Strabo auctor. li. xvii. Eſt aūt canop⁹ i q̄dā nili īſula teſte ſolino: quāvrbē aiunt ab alexādro pelleo edificatā i. macedonico: pella. n vrbs macedoniæ ē teſte mela. Criſpin⁹. Que rīē Iuue. cp is cū ſeru⁹ fuerit. eqs euaſerit ad quē quidē Mar. li. vii. ita ſcribit. Sic placidū videas ſp criſpine tonantē: Nec te Roma mīn⁹ q̄ tua mēphis amet Qui etiā li. viii. đ abolla criſpini ait. Neſcit cui dederit tyriā criſpin⁹ Abolandū mutat cult⁹. iduiturq; togā: Quiſqs bēs būeris ſua mūera redde p̄ca mur nō boc criſpin⁹ te: ſed abolla roget. Tyrias lacernas. i. purpureas. Nā apud tyrū p⁹ ſidonē maximā & antiqſſimā pbœnicū vrbē purpuraꝝ piſcat⁹ē. bic tyria purpura optia oīm pbibet. cæteraq; oia q̄ ad ifitiendas veſtes ptinēt: abūde bēt: Auctor ē Strabo li. xvi. plura tñ dixīm⁹ li. ii. geor. Lacernas erat lacerna vt aiūt: palliu fimbriatū. quo oli ſoli milites vtebāt: vñ & in diſtinguēda caſtrēſi vrbanaq; turba bos togatos. illos lacernatos vocabant. Eadē vero abolla dicebatur vt martialis oñdit. dicens. Neſcit cui dederit tyriam criſpinus abollam. Humero reuocante propter earum videlicet pondus. vnde Ammianus ait. ſudant ſub ponderibus lacernarum. Ventilet in aera. ſ. iaciendo oſtentatōis gratia. Aeſtiuum aurū luxuria inuenerat probus inquit alios anulos æſtiuos alios vero biemales. peſſimū vitæ zel⁹ fecit qui anulū primus induit digito inquit Plī. li. xxxiii. c. ii. addens cp alii pondera coꝝ oſtentant aliis plures q̄ vnum geſtare labor eſt. Alii bracteas inſerūt leuiori materia & propter caſum gemmarum totam ſollicitudinem putant. alii ſub gemmis venena claudūt. anuloſq; mortis gratia babent. bæc autem de ſua tempeſtate ſcripſit Gemme. ideſt præcioſi lapides. gemme aūt vocatæ. vt aiūt cp inſtar gummi tranſluceant. Vt teneat ſe intra ſuam pelliculam. ſ. nec ſcribat ſatyram.

Nuda mamma babitum impudicæ & incūbentis in vulnus ferę oſtendit Patricios oēs. nō in antiochum imperitum tonſorem cuius meminit Mar. Is enim diues non fuit nō in Licinīū. nō in tonſorem neronis. ſed in Cinnamū: qui muneribus mulieris ad equeſtrē cenſum peruenerat. de boc alibi Quot villas poſſideat nūc. Quo tondente grauis iuueni mibi barba ſonabat. vt cū nūc dicūt nō potes intelligere niſi tonſorem buius temporis. Is demū damnatus in Siciliā exulauit. Inde illud Mar. Qui tonſor fueras tota notiſſimus vrbe. Et poſt boc dñæ munere factus eqs. Sicanias vrbes ætneaq; regna petiſti. Fidentinus hunc locum accipiens ex noſtris ſcriptis ne ſubripuiſſe videretur exponēdo amplificat. & ait factus diues munere dñæ ideſt Romæ vbi lucrātus eſt arte tonſoria Olepidum caput vide in quas tenebras te coniecerit preceptor tuus. cur audes diſcedere a meis veſtigiis. nullam excuſationem afferre potes erroris tui. niſi cp nondum interpretatōnem meam buius verbi audieras. nam verſum tantum Mar. inſerueram non addidi expectare voluiſti vt vna cum aliis nobis ederetur mūere dñæ ſtolidiſſimæ muneribus mulieribus intelligit qua ratione multi locupletabantur & fiebant eqtes. vt Gabinia acbillam fecit ex pugile equitem. Mar. Caſtora de poluce gabinia fecit acbillā. Criſpinus. q̄tuor criſpinos fuiſſe biſtoria traditur. primū q eqs dignitate ſenatoria Claudio īpante p̄fectus p̄torii cōſularibus iſignibus donatus ſub nerone crimine cōiuratōnis exactus in Sardiniam accepto iuſſæ mortis nuncio. ſemet interfecit. Tacitus auctor. Alterum neronis priuignum. qui puer adbuc patris imperio ſubmerſus eſt. Tranquil. ſcribit. Tercium qui temporibus Otbonis cum duobus cēturionibus tumultu militari necatus eſt. Plutar. & Tacitus ſcribunt. Quartum qui ex ſeruili condītione ægiptius Domiciani indulgētia ad equeſtrē cenſum puenit ad eum Mar. Sic placitum videas ſemper criſpine tonantem. Nec te Roma minus quam tua mempbis amet. Hunc alibi lacerat perpetua ferme ſatyra. Nunc conqueritur cp ex ſeruo ad equeſtria inſignia fuerit prouectus. Pars niliacæ plebis. boc eſt ſeruus ex plebe. nam in egypto in plæbe tantum erant ſerui. Martialis. Non de plæbe domus. nec auaræ verua. Cataſtæ. Trāquillus in Veſpaſiano. Quidam e plæbe luminibus orbatus. is fuit alexādrinus: vt tradit Tacitus. Lacernas tyrias: purpureis veſtibus oblectatū eſſe. Criſpinum

Tbuſcia
Venebula
Patres Patrini
Cynamus
Tonſor
Nilus
Verna
Canopus Criſpini
Tyrus
Lacerna

DQ.

tradit Mar. Neſcit cui dederit tyriam criſpinus abollam. Dum mutat cultus induitur q̄ nouos: ea ſup induebatur togae. Tranquil Dedit negocium ædilibus ne pateretur in foro circoue quēq̄ conſiſte re niſi poſitis lacernis togatum. Aeſtiuū aurū: quid delirat boc loco Fidentinus cum præceptore ſuo neſcio quid ridiculum de veſte aurea aſſerens: nonne Iuue. iam dixit in tyrias veſtes Criſpini an ſuperinduerat attalicas. O ineptum hominem Iu. deſcribit inſignia equæſtria in Criſpino. vt diſcas qđ ex præceptore tuo non potuiſti. Nō enim mouetur q̄ veſtes habeat Criſpinus: ſed q̄ equæſtris cenſus ſit & dignitatis: quæ deſignatur veſtibus purpureis & annulo. Aeſtiuū aurum: leuem bratteam & filium aureum vt ita dixerim intelligo: nam res ſubtiliores & leuiores æſtiuas ſolemus appellare. In annulis autem vt ſcribit Plí. alíi: pondera & magnitudinē auri oſtentabāt. Aliis plures q̄ vnū geſtare labor erat. Alíi p̄grandes gemmas ſubtiliſſimis brateis & filis: quibus pro annulis vtebātur inferentes: earum p̄cio gloriabuntur. Hoc annulorum genus luxurioſi hominis erat & diriſſimi: q̄lē Iuue. vult oſtendere Criſpinum fuiſſe. Plinius de annulis: Alíi pondera eorum oſtentant: aliis plures q̄ vnum geſtare labor eſt: alíi bratteas inſerunt leuiore materia: & ꝓpter caſum gemmarum totā ſollicitudinem putant. Nec ſufferre queat: plane deſcribit annulum quem dixit leuiorem bratteā cum ait æſtiuum aurum prægrandem vero gemmam boc verſu maioris pondera gemmæ. Ventilet: boc ad molliciem Criſpini rettulit: qui manus incedendo: ita languentes pendere ſinebat & moueri: vt quaſi ei labor eſſe videretur & ſudor geſtare annulum & ꝓpterea ventilare.

VAL. Nuda teneat venabula māma: vt amazonum corpori obducitur: læua ſiquidē pars ad pectus nuda: cætera deinde velantur. altera papilla intacta ſeruatur: qua muliebris ſexus liberos alant: aduritur dextra vt arcus facilius intendant & tela vibrent. Patricios omnes. id eſt genere inſignes: nā vt Liuius inquit a romulo creati centum ſenatores nec plures: ſiue q̄ numerus ſatis erat: ſiue quia ſoli centum erant qui creati patres poſſent. patres certe ab bonore patricii q̄ ꝓgenies eorum appellati.

Opibus cum ꝓuocet vnus licinium dicit. Pars nyliacæ plæbis. Plæbs dicitur in qua gentes ciuiū patrictæ non inſuut. Verna canopi. canopus oppidum quod poſitum fuit in boſtio nili fluminis. vult ergo eum in egypto ſeruiſſe oſtēdere: nam bic criſpinus e plæbe fuit ægyptia: magnarum poſtea Romæ facultatum & promotionum ſiquidem ex libertino ſenator eſt a nerone factus: vt Probus inquit. Tyrias bumero reuocante lacernas. tyrias purpureas a tyro vrbe q̄ & magnitudine & dauitate ante vrbes omnes ſyriæ pbœniciæq̄ memorabilis fuit: quam diruit alexander macedo. Lacerna virilis veſtis & fere militaris q̄ græce chlamys nominatur vt paſſim latinos græcoſq̄ auctores teſtari video. Ventilet: per manus verſet e digitis eximēdo. ſic apuleius. Ad bæc ego inſperato lucro diffuſius in gaudium & in aureos refulgentes: quos idētidem manu mea ventilabā. Aeſtiuumq̄ digitis ſudantibus aurum: & boc luxuria inuenerat inquit Probus alios anulos æſtiuos alios vero byemales. Vt teneat ſe. id eſt non ſcribat.

MAN Matbonis: de boc etiam Martialis lib iiii. ait boſpes eras noſtri ſemp matbo tiburtini: boc emis impoſui: rus tibi vendo tuum. Et iterum eodem in libro. Declamas in febre matbo: bāc eſſe pbreneſim Si neſcis: non es ſanus amice matbon & li x. Omnia vis belle matbo dicere dic aliq̄nando & bñ dic neutum: dic aliquando male & li. xi. Parua rogas magnos ſed nō dāt bæc quoq̄ magni vt pudeat Leui⁹te matbo: magna roga. Noua pauloante delationib⁹ cōpara. cū pauꝑ eēt. Plena ipo: ſol⁹. n erat tāq̄ ſupbus & delicat⁹. Magni delator amici Si magni amici accuſator: g & minimi nō. n. ab re addidit magni. Delator: pb⁹ de belio doro itelligit. Inqt n. vt aiūt q̄ belio d⁹ ſtoic⁹ Licinīū ſillanū diſcipulū ſuū: quū argueret cōiuratōis ificientē p̄ter domeſticā dilectionē opp̄ſſit. Qđ qđē baud credideri. Tacit⁹ ei de belio doro nō meminit. nec de illi⁹ doctrina. Ver. de C Caſſio cui⁹ qdem diſciplina. L. Syllanū imbutum oñdit. Scribit aūt li. xiii. Agripinā iunio Syllano ꝓcōſuli aſiæ: ignaro nerone. mortē pauiſſe. inde etiā fratri eius L. Syllano necē molitā vltor ē. n metuebat. Cū eēt crebravulgi fama: añ ponendū eſſe vix dū pueritiā egreſſo neroni: & imperiū ꝓ ſcel⁹ adepto. Vir erat ætate cōpoſita: iſons: nobilis: & e Cæſarū poſteris. Quippe diui Auguſti ab nepos erat bæc cauſa necis. li. etiā xv. ſcribit idē L. Syllanū eximia nobilita diſciplina q̄. C. Caſſii: apd quē educat⁹ erat: fuiſſe. Et li. xvi. oñdit neronē Syllanū miſiſſe i exiliū: clauſumq̄ fuiſſe in municipio apuliæ: cui nomē bariū ē. ibi demū cēturione ad cædē miſſo iubēte: eū milites agreſſi ſunt. cecidit q̄ tāq̄ in pugna receptis vulneribus aduerſis a cēturione &c. Delator amici. Et cito raptur⁹ &c De vnico tantū bic intelligit. De regulo. ſ Plinius n iunior li. i epiſtolar Voconio romano ſcribēs: docet M. regulū ſub domitiano nō minora flagicia cōmiſiſſe q̄ ſub nerone ſed tectiora. Erat aūt regul⁹ vt ibidē legit. locuples: factioſus: curabat a multis timebat a pluribus. At li. ſecundo in epla ad Caſuiſiū ſcribit regulū p fraudē & legata & teſtamēta ipetraſſe. De eo q̄ ita inqt. Aſpice regulū q ex paupe & tenui ad tātas opes p flagitia ꝓceſſit. vt ipe mibi dixerit. Quū cōſuleret q̄ cito ſeſtertiū ſexcēties ipleturus eēt: inueniſſe ſe exta duplicata: qb⁹ portēdi milies & ducēties babitus & babebit: ſi mō vt cœpit aliena teſtat: qđ eſt iprobiſſimū gen⁹ falſis ipis quorum ſunt illa dictauerit:

MAN Matbo

Cauſidici noua cum veniat lectica matbonis
Plena ipſo: & poſt hunc magni delator amici
Et cito rapturus de nobilitate comeſa
Qđ ſupeſt: quē maſſa timet: quē munere palpat
Carus: & a trepido tbymele ſummiſſa latino.

Iunius. Syllanus. L. ſyllano.

Barium

Regulus

rapturus:cōsumpturus delatōnib⁹ suis. Comesa:plures em̄ e nobilib⁹ ꝓscripti:occisiq; fuerāt Mu
nere palpat.i.cui mūere blandit̄.palpare em̄ & palpari blādiri ē vt inquit festus. Quē massa timet.De Palpat
bebio Massa delatore plinius li.vii.epistola vero vltima meminit. Car⁹ idē plini⁹ li.i.epistolarū Vo Bebius
conio rbomano scribēs Metiū caꝛ delatorē fuisse oñdit.Et li.vi.epistola ad hispanū sic ait:petis vt ca- massa
rus veniat.noscꝫ si pōt in aliqua inqsitois vestigia inducat A trepido Tbimele submissa latiuo.Lati- Metius
nus Domitiani mim⁹ fuit.cui⁹ qdē iocis:& Tbimeles vxoris ipe oblectabat̄.bic martialis li.i.ait.Qua Carus
tbimelen spectas:derisorēcꝫ latinū.Illa frōte precor carmīa nr̄a legas: θημελη autē dicit̄ pulpitū: scæ Tbymele
na θυμελικος istrio. Trepido latio:ab latino delatorē timeri ait vt oñdat:ne mimū qdē impato- Tbymelic⁹
ris.cꝫcꝫ ei iucūdissim⁹ eēt:a delationib⁹ tutum eē. Submissa:vel ad coitum:vel ad iocos:& istrionicā
oblectationem:vt delatorem placaret.

Causidici noua.bic grauiorē scribendæ satyræ cām ordit̄ ob delatores.s.quos Domitian⁹ tātope fo DO.
uebat:vt ne bi quidē qui ei amicissimi videbant̄:tuti a crimiationib⁹ eēnt. Cum autē in eo & q̄stus eēt
& gr̄a impatoris parareť.multi paupes causidici a forēsib⁹ causis ad delatōes se cōferebāt:vt Pōpeius
Flacco qui iisdē tpibus accusabat.vt alibi notat̄ a Iuue.Senior ille pōpei⁹ tenui iugulos apire susurro.
Eundē fuisse causidicū pli.docet qui epl'a ei cōsulit:vt creat⁹ tribun⁹ abstineat actoe cāꝛ. Nos oēs sub
persona matbonis notat:quem paupem & diuitē factū videri vult delationū q̄stu.paupem fuisse indi
cat.Mar. Parua rogas magnos:sed nō dant bæc quocꝫ magni vt leuius pudeat iā matbo parua roga.
Iuue.alibi.Matbo deficit. Noua.nup compata delationib⁹ cū antea esset paup. Plena ipo:in q̄ ge
statur sol⁹ tancꝫ luxuriosus & delicat⁹. Post būc:ex bystoria suoꝛ tpm boc ait.Nā domitian⁹ arenti-
nū clemētē cū leui delatoe serui:cꝫuis prius amicū intimū capitis eēt cōdēnaturus:nibil prius ei dixit:
cꝫ cōspecto delatore iuxta lecticā:nā vna gestabat̄.ita ait. Vis būc nequissimū seruū cras audiam⁹:atcꝫ
ita dānauit. Cōqueriť igitť Iuue.aures pricipis adeo patere delatocib⁹:vt ne eius quidē amicissimi tu
ti sint:vt exponas Delator magni amici. Magni.i.impatorii:nā magna amicitia impatoris dicit̄.alibi
Iuue.In quoꝛ facie miseræ magnæcꝫ sedebat Pallor amicitiæ. Nōne inqt poeta scribēda est satyra.cum
plericꝫ causidici delationib⁹ locupletent̄.& tot sint delatores:vt si alii defuerint iuxta lecticā suus sit de
lator q amicissimū impatori leui delatōne pōt tollere:vt ille Arētinū clementē. Qđ supest.nam mul
tos iam patricios:& senatores nobiles in exiliū eiecerat:& trucidauerat Domitian⁹.auctores Eusebi⁹
& trāquil. Quē:nō certū aliquē designat delatorē:sed simpliciter delatorē:boc ē delatores etiā ipi de
latorē timēt apud Domitianū:vt bebius massa:būc delatorē fuisse tēporib⁹ Domitiani scribit tacitus i
nece pisonis. Aderat inqt bebius massa qui nosceret iā tū.i.tpibus Vespasiani optimo cuicꝫ exitiosus
suis scilicet delationib⁹:& in cās maloꝛ q̄ mox.i.deinceps tpibus Domitiani. Tulli⁹ sepe reditur⁹ eius
dem meminit Pli.ad tacitū scribēs. Carus:temporib⁹ domitiani būc delatorē fuisse ostendit Pli.bis
verbis Nisi forte cp nō fui reus fuissem:si domitian⁹ sub q̄ bec acciderūt:diuti⁹ vixisset.nā in scrinio ei⁹
datus a Caro i me libell⁹ inuētus est.Mēdose acer̄ p a caro i aliis codicib⁹ repio. At q̄m fidētinus cum
pceptore boc loco dānat.me desprauare codicē Pli.nec vscꝫ extare caꝛ fuisse delatorē.audiat mart.Ec
ce reꝛ carus te detulit:adsit agellus.Nec aliter cōueniret:nā vt ꝓposui oñdit Iuue.delatorē etiā delato
res ipos timere apud principē:qui eos admodū amplectabat̄.De eodem caro Martia.O cui virgineo
flauescere cōtigit auro.Dic vbi paladiū sit tibi care decus. Tbymele:prima fuit q̄ saltatōem scænica i-
stituit.Plutarcbi vero interpres verbo græco tbymelē Neronis ꝓ saltatōe reddit:eiusdē nois vxor lati
ni q mimm⁹ fuit Domitii auctore Trāquil.nā eius iocis & pāniculi & tbymeles oblectabat̄ impator.
Mar. Qua tbymelē spectas:derisorēcꝫ latinū.Illa frōte p̄cor carmina nr̄a legas.latino aūt ait timere de
latorē:vt ostēdat ne minimū quidē impatoris cꝫuis ei iocūdissim⁹ sit delationib⁹ tutū eē:sed oportere
cū clam mittere tbymelē vxorē ad eū placādum. Sumissa:ego nō intelligo supposita ad libidinem.q̄
em̄ forma erat in tbymele mimima vt expetereť:Sed summissa.i.clam missa ad delatorē placādū iocis
nolebat em̄ videri latinus timere apud impatorem. Munere palpat.mūeribus cōciliat:nā palpare tra
ctare est & lenire.Absoluta iā est a Iuue.cā satyræ scribendæ:q̄ erat ꝓpter fauorē principis in delatores:
eos repressit.Tytus.eosdē in initio imperii Domitianus:sed postea eosdem ita excitauit vt bæc de eo
Trāquillus scribat:bona viuoꝛ & mortuoꝛ vsquequaq; quolibet & accusatore & crimine corripiebā
tur.Satis erat obiici qualecūcꝫ factū dictūcꝫ aduersus maiestatem principis.

Causidici matbonis adouati qui scelerib⁹ diues effect⁹ est. Magni delator amici.sunt quendā fabi VAL
um dicant lucani amici sui patris delatorē:probus autē Heliodorus inqt.stoicus qui p̄ceptor licinium
syllanū discipulum suū cum argueret̄ cōiurationis inficiātem pter domestica dilectionē oppressit.Alii
pbylosopbū traiani voluut qui bareā nobilem detulit senatorem & dānauit. Nōnulli demetriū causi-
dicū qui neroni multos detulit. De nobilitate comesa:aut ad bona boc referemus quæ ꝓscriptio ab
stulerat priuatis nobilibus:aut ad crudelitatē delatoris:aut comesa.vt probus putat ꝓpter syllam: qui
prosecutus est senatores marianos. Quod supest quia multos proscripsit. Supest: restat reliquū
est. Quod supest nam maiorem ptem iam proscribi fecerāt vt soli in bereditatib⁹ grassarent̄: Quē
massa timet.massa:vt ꝓbus inqt:morio traiani fuit.Plini⁹ tñ i epl'is.affui beticis inqt cōtra bebiū Mas-
sam.& tacitus i bystoria bebi⁹ massa ꝓcuratorib⁹ Aphricæ iā tū optimo cuicꝫ exitiosus. Quē mūere
palpat carus.Carus inquit Probus nanus fuit traiani.Plinius autem in epistolis metiū carum quendā
nominat. Palpat blandit̄ vnde palpones.Plautus in ampbitriōe timidā palpo pcutit.Tbimele sum
missa latino.Latinus actor fuit.i.minimus.omes autē bi fuerunt:vt mea fert opinio:libertine conditō

nis ac ſub Nerone delatores.latinus inquit probus quaſi cõſcius adulteriorum meſſalinæ occiſus eſt a Claudio Thimele rogabat Heliodorum ipſum:eumq; placabat adulteriis vnde martialis.Qua tbi melem ſpectas deriſoremq; latinum.illa fronte precor carmina noſtra legas.

MAN. Cum te ſubmoueãt: alia ſcribẽde ſatyræ cã:turpi em̃ queſtu: & vetularum cõſuetudine multi dites fiebãt Sub moueant:ab bereditate expellãt Noctibus:nocturno coitu. Jn cælum.i. ad magnas opes. Inde ad bonores & dignitates. Optima via. Ironia eſt. boc eſt illuſio:ſeu diſſimulatio. Proceſſus i.augmenti. Veſica.ea infra aluũ eſt.per quam vuluã bic intellig̃im? Plini? em̃ li.xi.ſcribit.q; veſicæ iũctus eſt vtriculus. Vnde dictus vterus.qđ alio nomine locos appellãt.boc in reliquis animalib? vuluam. Beatæ:locupletis & diuitis. Tullius em̃ libro.v Tuſc. exiſtimat beatos eſſe:qui ſint in bonis nullo adiũcto malo:latius tamẽ id carmẽ de floribus edocet. Vnciolã proculeius babet. Secũ do libro inſtitutionũ de bæredibus inſtituendis:ita ſcribitur bæreditas plerũq; diuidiur in.xii.vncias:que aſſis appellatione continẽt.babent em̃ & bæ partes propria nomia ab vncia vſq; ad aſſem. vtputa bæc Sexcunx.Sextãs.Quadrans.Triens Quicunx.Semis.Septunx Bes.Dodrãs.Dextãs. Deunx As.Ea vero omia carmibus memoriæ gratia notaui quibuſdã.Denotat as libra.Sextans bina vncia fertur.Tres retinet quadrans.ſed quatuor adde trienti.Quicunx quinq; tenet:verum ſex ſenis babebit.Septũx dat ſeptem.Beſſis bes ſiue:dat octo.Dodrans quippe nouẽ Dextãſq;:Decunx ue:decẽ fert.Rite decẽ atq; vnã:ſcito retinere deuncẽ Inguinis:mẽbri genitalis.Inguiã autẽ ſumme coxe partes dicunt̃.

Velica. Vnlua.

Beatus

Aſſis partes.xii.

Spma qd

Mercedem ſanguinis:nimio em̃ coitu ſanguis emittit̃.nam cũ ſpma:vt auicẽna ſcribit.ſit pri? ſãguis magis digeſt? & magis ſubtil ex ſupfluitate digeſtiõis quartæ.& inde i teſticulis dealbet̃.nimio coitu dealbari neqt binc ſanguis emittit̃ neceſſario Docet etiã dictus auctor:q; oporet vt deuitetur coitus menſtruatæ coitus vetulæ.& ægræ.& illius quæ nõ nuper coiuerit:& coitus virginis:debilitat̃ em̃ virtus membrorũ coitus proprie. Palleat:palleſcũt timentes quoniã natura viſq; corporis improuiſa veret̃:ne quid extrinſecus patiat̃ & quẽadmodũ nos quoq; in domũ profugimus:ita ipſa fugit tuendi ſui gratia.intra corpus.contrabit autem ſecum ſanguinem quo vtitur nutrimento atq; vebiculo.Jdque erat:quod roſeam rubicundamq; cutim redebat. Auctor eſt alexandri probleumatis. Lugdunenſem aram:munacius plancus Ciceronis diſcipulus:& orator:quũ galliã comatam regeret:lugdunũ condidit vt ſcribit Euſebius. Strabo autẽ docet libro quarto.q; vbi Arar amnis rbodano cõmiſcetur Lugdunum in colle conditum eſt:prope viennam. Templũ ante vrbem ab vniuerſis gallis cõmuni deſignatum impenſa.& Auguſto cæſari dicatum erat.vbi fluuiorũ eſt coitio. Aderat item ara dignitatis eximiæ.Alia ſubinde ingens locata erat.Suetonius autem de caligula ſcribit:q; in gallia lugduni certamen grecæ latineq; facundie inſtituit.quo certamine ferunt victoribus premia victos contuliſſe Eorundem & laudes componere coactos.Eos autem qui maxime diſplicuiſſent:ſcripta ſua ſpongia:linguaue delere iuſſos.niſi ferulis obiurgari.aut flumine proximo mergi maluiſſent.Oratores igit̃ illic dicturi pallebant ſupplicii metu. Quid reſeram:diuerſæ indignationis cauſæ exponunt̃. Siccũ iecur ardeat ira.id propter choleram ait:qui calida eſt:& ſicca.Cholera autem ab ipſo epate ad fel tranſmittit̃.ex qua ira mouetur.binc cholerici facilius iraſcũtur propter bumoris tenuitatem. Spoliator in omẽs pupillorum ſpoliatores accipi poteſt.De ira tamẽ iatyra.x.Juait.Quot baſilus ſocios quot circumſcripſerit irus pupillos. Sũmoueãt:te ſibi cedere cogant. Qui teſtamenta:alia indignationis cauſa:q; turpi queſtu & vetularum conſuetudine multi diuites fiebant: nam cum illis decrepitis & prurietibus officium preſtitiſſent:bæredes poſtea ſcribebant̃.Martialis in Caridemum:qui amiſſas opes ita volebat reparare. Nunc ſectaris anus o q̃tum cogit egeſtas. Plurima preterea Martialis epigrãmata vetulis prurientibus:& futui cupientibus illudũt. Hunc totum locum ad Otbonem referri perridiculũ eſt.q; ſcilicet ille per aulicã anũ decrepitã inſinuatus ſit Neroni: In omẽs dicitur qui eo quæſtu locupletabantur:vt diximus & merebant̃ teſtamenta:quæ de Otbone nõ poſſunt intelligi.non em̃ fuit illius anus bæres.Preterea ait nunc:id eſt ætate noſtra. Aram lugdunenſem:ex byſtoria boc dicitur.nam Calligula certamina oratorum in gallia inſtituit ad lugdunum ea lege:vt victi victorum laudes componeret.& q maxime diſplicuiſſent ſpongia linguaue ſcripta abſtergerent:niſi maluiſſent aut ferulis obiurgari.:aut in proximum fluuium mergi.Oratores igitur illic dicturi pallebant propoſitum ſupplicium timentes.Non tamen inquit Juue.pallidiores erant bis qui ſanguine exbauriunt ur:dum prurientibus vetulis operã preſtant.Dixit autem aram:quoniã lugdunũ cũ oppidũ eſſet Auguſti:& duæ aræ:altera erat eximiæ dignitatis.de qua nũc loquit̃.nã illic titul? erat inſcript? qnquagita gẽtiũ:& ſingul'ſtatua vna erat locata.bec ex trãqllo & ſtrabone.Addit euſebi?

Timentes cur pallent Lugdunũ. Arar. Rbodanus

Iecur colera.

DO.

Cũ te ſubmoueãt qui teſtamenta merent̃
Noctibus:in celum quos euebit:optima ſummi
Hũc via proceſſus:vetulæ veſſica beatæ
Vnciola proculeus babet:ſed gillo deuncẽ.
Partes quiſq; ſuas ad mẽſurã inguinis:& ſic
Accipiat:ſane mercedem ſanguiuis:beres
Palleat:vt nudis preſſit qui calcibus anguem
Aut lugdunenſem rbecor dicturus ad aram
Quid referam q̃ta ſiccum iecur ardeat ira
Cũ populũ gregib? comitũ p̃mit bic ſpoliator.

lugdunū conditum fuisse a trebatio Proculeiusvir optimus.cuius meminit Hora.qui eques Roma nus tantæ pietatis in fratres fuit.vt bona cū his ite⁊ æqua portione diuiserit.cū bellis ciuilibus attri ti pauperes essent.Hic ꝓ optimo viro & minime mentulato ponit̄.Gilo.pro mētulato.Maro & Ti tus apud martialē. Spoliator pupilli.in omēs spoliatores pupillo⁊ boc dicit.& numerus singularis pro plurali ponit̄. in boc notat̄ Irus quidā ficto nomine. Quot pupillos circūscripserit Irus q̄uis boc cōmode possit videri dictū in eos qui viduas habentes liberos adultero⁊ blanditiis spoliabant in quo carpit̄ Galla a mar.Cū placeat pbileros tota tibi dote redemptus.Tris pateris natos galla pe rire fame.atq; boc cum supioribus conuenit.q̄ de vetulis dixit. Spoliator pupilli. dum.s.viduā ex baurit bonis.

Sum moueant.Excludant a testamentis. In cœlū ad summas opes. Vetulæ vesica beatæ.qui libi VAL. dinosam faciet vetulam.idq; generaliter dictū crediderim potius q̄ vt aniculā intelligat neroni amí cissimā ob quā otbo amore ficto summū imperiū dicat̄ adeptus.quod mibi non liquet. Sed gillo deunce.i.dempta vncia exasse.sic.n.libra vel bas diuidit̄.vt post duodecim vncias sequat̄ deunx vn ciæ vndecim.dextans vnciæ decem.dodrans vnciæ nouē. bes vnciæ octo septunx vncie septē. semis media pars libræ.quincunx vnciæ quinq;. triens vnciæ quatuor. quadrans vnciæ tres. sextās vnciæ due.vncia quin etiā totū omne in partes equales volentes aliquid diuidere veteres vt hereditatem & quiduis sil'e id assem appellātes & ptes vncias atq; bis appellatōibus notarūt.vñ illud Plinii de lu na locuti.baud dubiū ē licere dodrātis semūcias bora⁊ ab secūda adiciente vsq; ad plenū orbē ac fre quenter ita ipm & alios latine lingue auctores locutos inuenias.Et sic palleat. exāguis nimia coitus consuetudine.aut nimia expectatione hereditatis.aut metu adulterii. Nudis pssit q calcibus anguē sumptum boc a Virgilio est cum inquit. Obstipuit.retroq; pedem cum voce repressit. Improuisum aspris veluti q sentibus anguē.Pressit bumi nitēs trepiduscq; repente refugit.Aut potius ab Home ro pp illud palleat.i tercio.n.iliados ita reliqt

aut lugdunēsem rhe

tor dicturus ad aram boc in cōmentariis leges apud cesarē.Lugduni.n.galli oratores quotānis cō cionem habere solebāt.cōsidebāt in secreto loco.& q cōtrouersias habebāt vndiq; conueniebāt eo⁊ q̄ iudiciis decretisq; parebāt.disciplina bec in brtānia repta atq; inde in gallia trāslata esse existimatur. Quāta siccū iecur ardeat irā.aristo.ira diffiniēs ita inqt.

.Sí ire du

plex diffinitio ē huiusmodi vt altera materiā.altera speciem ipam & rōnem demonstret boc pacto vt dicatur aut ira est vltionis appetitus.aut succensus ad cor sanguis.quo pacto dictū ē iecur ardeat ira a vicino igit̄ sumptū boc intelligat̄.vt ꝓ corde iecur positū sit. nisi qd in Timeo docet plato. iecur a deo bomini factū qd iucūda & amara contineat bis verbis.

Siccū qm̄ ira incalescit.aut certe siccū iecur ardeat.ira q; estuante iecore bilis nascat̄ flaua & biliose oriant̄ egritudines.Hic spoliator.vt notū sui tpis quēpiā tangit.

Pupilli prostantis:at bic damnatus inani
Iudicio:quid em̄ saluis infamia nummis?
Exul ab octaua marius bibit: & fruit̄ diis
Iratis:at tu victrix prouincia ploras.
Hæc ego ñ credā vēusina digna lucerna?

Prostantis in questu pro meretrice publice MAN.
stantis ob pauptatem.Ouidius lib.i.de amori
bus.Quid pue⁊ veneris p̄cio ꝓstare iubetis?
Et li.ii.de ponto.Illud amiciciæ quondā vene
rabile nomē ꝓstat.& in q̄stu ꝓ meretrice sedet
& pstibulū dr̄.q; añ stabulū q̄stus diurni & no
cturni cura.vt Marcellus scribit ast bic damna
tus.carpit iam impudētes & nibil infamiæ ina
niscq; iudicii curantes.salua pecunia.Quid em̄
ast quid enim scilicet est.quasi dicat nibil. Exul ab octaua Marius bibit.Marium adducit in exem
plum.ille damnatus inani iudicio. Quæ enim cum exemplo fiūt.licere videntur. vt inquit Cycero. Marius
Marius.Plinius libro secūdo epistolarum sic ait.Marius priscus accusantibus apbris. quibus ꝓcon Maruis
sul prefuit.omissa defensione iudices petit.ego & Cornelius tacitus adesse prouincialibus iussi. exi Priscus
stimauimus fidei nostre conuenire. notū senatui facere excessisse priscū immanitate & seuicia crimia
quibus dari iudices possent.Cum ob innocentes condēnandos. interficiendos etiam.pecunias ac
cepisset.Cornutus Tortullus consul designatus censuit septingenta milia. q̄ acceperat Marius era
rio inferenda.Mario vrbe ytaliaq; interdicēdum.&c. Ab octaua.finita octaua bora. Oui.li.iiii.met.
Nays ab iis tacuit.Octaua aūt palestris impēdebat̄ cū nona.decima vero mēse erat. Vñ martialis ait Horarum
li.iiii.Prima salutātes atq; altera cōtinet bora.Exercet raucos tercia causidicos. In qntā varios exten officia
dit Roma labores.Sexta qes lassis.Septima finis erit.Sufficit in nonā nitidis octaua palestris.Impe
rat extructos frangere nona toros.Hora libellos⁊ decima est eupbeme meo⁊.Tpat ambrosias qum
tua cura dapes. Fruit̄ diis iratis.i.voluptate capit ex diis iratis.frui.n.ē delectionem cape ex vtēdo.
Diis iratis.bene iratis.nā exulabat marius.qd quidē actū esse iratis supis videbat̄. Victrix prouin Prouincia
cia ploras.apbrica intelligitur. q̄ damnato mario vicerat in iudicio.plorabat tamen non sibi restituta
pecunia, quā marius acceperat. fuerat enim illata ærario.vt diximus. ꝓuincie autem appellate sunt.

Marius Priscus Venusia Oracii Prima

ꝙ ppl'us romanus eas ꝓuicit.i.añ vicit. Auctor ē festus. Victrix ꝓuincia. Plinius libro.iii. epistola ad Cornelīū minitianū scribit. ꝙ marium prisc̄um vna tantū ciuitas apbricæ publice. multiꝯ priuate reum peregerūt. Hæc ego nō credā: multiplici scelerū causa iratus poeta: sic loquit̄. Venusina lucerna: horatiana vigilia. vel satyra: seu stilo. fuit em̄ ad notandos hominū mores p̄cipuus: vt inqt Fabius lib.x. Venusina. Venusia vt scribit Plinius Daunioꝝ colonia fuit. Flaccus aūt primo sermone libri secūdi. sic ait. Vita senis. Sequor hūc Lucanus an appulus anceps. Nam venusinus arat finem sub vtrūꝯ colonus. Missus ad hoc pulsis: vetus est vt fama: sabellis. Sequor autem hūc. Lucilium in

DO. telligit. Agitem. i. tractem: insecter.

Prostantis. nam pauptate cogit̄ turpitudine corporis quæstum facere. Marius. ¶Marium. Priscū intelligi planum est. qui cum apbricam prouinciam spoliasset. accusatus Romæ ab apbris varias bauit sententias. tandem Cornutus septem milia nummum. quæ prouincialibus eripuerat. ærario inferenda censuit. cū apbris restitui debuissent spoliatis. quod Iuuena. conquæritur publicam detestās auariciam & iudiciorum iniquitatem. alibi. Cum tenues nuper Marius discinscerit apbros hæc exēplis Pli. Diis iratis aduerso iudicio. Ab octaua: statim post octauam quæ palestritarum erat: Nam ante nonam mensæ destinatam cœnare bominis luxurioſi & dissoluti babebatur. Victrix prouincia. q̄ mariū damnasti. Ploras: tibi nō restituta pecunia. Inani iudicio. inane iudiciū appellat: qđ nibil apbris ꝓfuit: nam in ærariū deriuata est pecunia. Lucerna venusina. Lucubratione horatiana. nā Hora. Lucillior tersior & magis purus ad notandos bominum mores p̄cipuus. vt scribit Fabius Venusiā daunioꝝ coloniā in apulia patriam babuit.

VAL. Pupilli prostantis. infamis pronūciati: ideoaut egentes pupillos per tutores factoś videri vult vt eos ꝓstrare necesse sit. Damnatus inani iudicio. quod sine dāno fuerit fortunatum licet damnatus. nam si infamia etiam insignis babebatur quid nocet. Quid enim saluis infamia nummis. deest nocet: idꝯ ironicos ac vultuose legendum est ne assererevideatur poeta quod repræbendere contendit. Exul ab octaua Marius bibit. Marius priscus qui pecuniarum repetundarum accusatus est. Exul ab octaua. deest bora. Nam q̄ iudicio rebusꝯ publicis vacabant. decima comedebant id est decima cœnare consuerant. Mar. Prima salutantes atꝯ altera continet bora. Exercet raucos tercia causi dicos. In quintam varios extendit roma labores. Sexta quies lassis. septima finis erit. ¶Sufficit in nonam nitidis octaua palestris. Imperat instructos frangere nona toros. Hora libelloꝝ decima est rufe ne meorum. Temperat ambrosias cum tua cura dapes. Et bonus æthareo lassatur nectare cæsar. Ingentiꝯ tenet pocula parca manu. Diis iratis. quod damnatus siquidem marius priscus cum procō sul apbricam tenuisset accusante Plinio secūdo damnatus ē. Fruitur. quia necminus sibi indulget ꝙ prius vt videatur damnatio nibil incommodi attulisse. Prouincia. subaudi apbrica ideo victrix q̄ victoriam assecuta est. quod marius damnatus sit. Ploras: quoniam spoliata. vt ipse in tercio huius nuper marius discinxerat apbros: licet tamē nobis intueri Augustinū bunc marium arpinatem intelligere. quippe qui in secūdo deciuitate dei inquit. Quid ꝙ esse videntur eorum affuisse cupiditatibus implendis. & ostendunt̄ nō præfuisse refrenādis: qui enim Marium nouū bominem & ignobilem cruentissimū auctorem bellorum ciuilium atꝯ gestorem: vt septies consul fieret. adiuuerūt. atꝯ vt in septio suo cōsulatu moreretur senex nec in manus Syllæ futuri mox victoris irrueret. si. n. ad bæc eum dii non iuuerunt non parum est ꝙ fatentur etiam non propitiis diis suis posse accidere bomini istā tpalem: quā nimis dilīgūt tantā fœlicitatē. & posse bomies sicut fuit marius salute: viribus. opib⁹. bonoribus. dignitate. lōgæ vitæ cumulari & ꝓfrui diis iratis. Hæc ego. bæc q̄ paucis pstrixi & bis sil'ia. Venusina digna lucerna. vtꝯ lucerna qa satyricus ad oim vicia q̄si lucernā admouet. vt intueri qs possit crimia q̄ nouit. an certa lucerna lucubratōe & studio? Venusina lucerna. horatiana. patria em̄ boratii venusiū. lucerna igit̄ satyrica q̄li boratius scripsit. siue a venusio vbi laternæ leues fuerūt. ut ꝓbus inqt. q̄ vilissimi veniebāt. vel potius boratiano scribēdi genere q se vennsinū testat̄ cum

MAN. inqt. Sequor hūc Lucanus an apulus anceps. Nā venusinus arat finem sub vtrūꝯ colonus.

Sed qd magis beracleas. ꝙ beracleꝯ potiꝯ q̄ berculeias legendū sit probi auctoritate & veteris codicis indicio vt quidā aiunt. assero

Heracles equidē. beracles. n. græcæ beracleus possessiuū format. Hercules vero cum sit latinū facit berculeum. Sillius lib.iii. berculeam factis seruans a nomine famā. Assero item vt etiā berculeias pentbasillabum legi possit. Heracleas id est berculis erūnas ΗΡΑΚΛΗΣ aūt interpretatur ΗΡΑ id est iunonis ΚΛΕΟ id ē gloria. q̄

Hercules si illa persequente magnam gloriam sit consecutus. Fuit preterea bercules alcmenæ iouisꝯ filius. ferunt enim Iouem tris noctes in vnam redactas alcmenæ operam dedisse. Infans autem bercules duos dracones vtraꝯ manu appræbensos transgulauit. quos Iuno ad eum perdendum mise-

Alceus rat. Vnde illum argiui quoniam Iunonis opera gloriam esset adeptus. cum antea alcæus vocaretur. beracleum dixere. Succedente tempore duodecim labores executus est. quos ei Euristbeus mycena

Hæc ego nō agitē: sed qd magis beracleas
Aut diomedeas: aut mugitum labyrintbi:
Et mare ꝓcussum puero: fabrūꝯ volantem
Cū leno accipiat mœcbi bona? si capiendi
Ius nullum vxori: doctus spectare lacunar
Doctus & ad calicē vigilanti stertere naso
Cū fas esse putet curā sperare cohortis:

rū rex iusserat. Manib⁹ itaq; suffocauit inter Mycenas ac Nemeam siluam ingentē leonem. Interemit lerneam bydram aprū Frymantbeū archadie vastantem agros viuū super bumeros ad euristeū attulit. Centauros expugnauit aureis cornibus ceruam velocitate eximia feliam cōtinua in psecutione cepit Stympbalydas aues finitimarū regionū fruct⁹ vastātes ad fugā cōpulit. Aulā ægei nemine iuuāte purgauit Pignione flumie supinducto fuerat aūt illa per multos annos contractis sordibus repleta. Diomedis tbracis equos ad Euristbeum deduxit. Amazones superauit: mandatum nanq; fuerat ei ab Euristbeo: vt cingulum bippolite amazonis afferret. gerionis boues bispani ad Euristbeum occiso Gerione adduxit. Ab inferis cerberū ad superos eduxit. Vltimo ei labore indicto mala besperidū aurea afferendi: occiso peruigil idracone executus est bæc & plura Diodorus li. v Apuleius li. iiii floridoq; scribit berculem monstra illa immania bominum ac ferarū virtute sub egisse: orbemq; terræ purgasse. Similiter aduersum iracundiam: & inuidiā: atq; auariciā: atq; libidinem: cæteraq; animi bumani monstra & flagitia. Philosopbus iste bercules fuit: eas oms pestes mentibus exegit. familias purgauit maliciam pdomuit. seminudus & ipse & claua insignis: etiā tbebis oriundus. bæc ex illo. Genuit preterea berculles duos & septuaginta liberos. Ait em pbilosopbus libro. vii. animaliū sic. Sunt & viri qui nō nisi fœminam ꝓcreent. Et mulieres qui non nisi marem. & cōtra. vt de bercule fabulant̄: qui inter duos & septuaginta liberos: fœminam vnā tantūmodo genuit. Aut Diomedeas: id est Diomedis fabulas: & erumnas. q quidem ad troia rediens ab Aegialia vxore nō receptus: vt lycopbron scribit: in apuliam venit: vbi Arpos & beneuentū condidit. & submersi socii: a pallade in aues q̄ Diomedeæ dicunt̄: conuersi sunt. De quibus solinus plurima scribit. Mugitū labyrintbi. Pasipbae miois vxor tauro supposita Dædali arte: genuit Minotaurū: natura duplici: qui vsq; ad bumeros taurus: cætera bomo esset. Ad boc nutriendum monstrum: aiunt ab Dædalo labyrintū fabricatū difficiles babētem egressus: & inscijs penitus irremeabiles. In quo recluso minotauro septē atbenienses pueri: totidemq; virgines singulis annis dabantur. bunc tandē tbeseus peremit De quibus omnibus latius libro. v. Diodorus is iram posset: sibi ac filio fabricauit alas. Icarus altius euolans in mare cecidit. Vnde ait. Oui Icar⁹ ica reas nomine fecit aquas. Dædalus vero ad siciliā puenit incolumis: vbi opa quidē multa & miranda construxit p̄clarus. n. archītectus fuit De quo item diodorus late li. v. Et naso li. de arte secūdo. Eos autem volasse fictū est: quoniā teste plinio. li. vii. Vela icarus: Malū aūt & antemnā dædalus inuenit Euseb⁹ tamē scribit Dædalū cū filio Icaro minoē nauī fugisse. & ꝓpter inuestigabilem fugam euolasse pennis existimatus est. Diodorus vero scribit li. vi. q⁹ velis vti nautas Aeolus docuit. Cū leno accipiat mœchi bona. Si capiendi ius nullum vxori Domitianus vt suetonius scribit: ꝓbrosis fœminis lecticæ vsum ademit. Iusq; capiendi legata: beredītatesq;: Earū itaq; viri itanq; lenones mœchor legata accipiebant. Ius: potestas. Lucanus: Iusq; datū sceleri canimus. Spectare quo. Cadulter suā cōiuge licentius potiatur. Lacunar quadratus locus in tabulis principaliter lacus dī. Lucili⁹ resultāt edesq; lacusq;. Dimiuutio lacunar facit. Hora. Nec mea renidet in domo lacunar. Inde etiā sit alia diminutio lucanariū. & p antistœchon laq̄riū qđ qdē fui⁹. li. i. æn edocet. Et apulei⁹. li. v. ait. Nā summa laq̄ria cytro & ebore curiosæ cauata subeūt aureæ colūnæ pietes oēs argēteo cælamine cōtegūt. Ad calicē: in mēsa. quū forte adulter ingredit vel secū ederit. Oui. itē. lib. i. de amoribus sic. Si be compositus somno. vinoq; iacebit. Consiliū nobis resq; locusq; dabūt. Cum fas esse &c. Cogitanti mibi & plura legēti. de quo nam bic intelligere conueniret. Nullus ꝓfecto occurrit conueniēdem desertor ac proditor. Vnde non alium pertinatius ad pœnam flagitauere quibus odium neronis inerat. & quibus desiderium. Paulo autē inferius ait. Tigillinus accepto apud suessanas aquas supremæ necessitatis nūcio inter stupra cōcubinarum: & oscula deformes moras sectis nouacula faucibus infamē vitam fœdauit etiam exitu fero & inboneſto. p bmōi igitur intimā in libidinibus amiciciam neroni iūctum. Tigillinū illius etiam aurigam in turpibus presertim fuisse quis deueget. Cū etiam li. xv. Tacitus ita scribat de coniuratione in neronē. Nibil aduersum boc neroni ꝓpositum. Etiā fortes viros subitis terreri. Nedum ille scænicus Tigillino cum pellicibus suis comitante arma cōtra cieret. quod quidem per yroniam dixit: quasi diceret neronem comitante eum tigillino cū pellicibus suis non potuisse arma in coniuratos parare. De Cornelio fusco bic intelligere minime conuenit. cuius Suetonius scribat eum domitiani temporibus prefectum cohortium pretorianarū fuisse. eidēq; belli summā domitiani cōmisisse. Nō conuenit inq̄. qm̄ fuscus ipe & ante domitiani tpa in senatorio ordine fuerat. claris quidem natalibus adeptus etiam fuerat ꝓcurationē. Vnde si curam cohortis speraſſet: merito quidem. bincq; Iuuenalis ppea irasci nō iure potuisset. Et cuis putet Iuuenalis pnti tpe dixerit mimie refert. Nā & in fine buinscæ primæ satyræ ait de eodē tygillino iam qdē

Herculis Labores

Diomedes

Pasipbae Minotaurus

Dedalus Icarus

Vela

Lacunar Lacus Laquear

Tigillinus

mŏrtuo vt oſtendimus. pone tigillinū &c. Item qui dedit ergo tribus patruis aconita vebatur per-
ſilibus plumis. Nam p tigillinū ſimiles poeta carpit. De ſuſco demū Tacitus li. xvii. impatore adhuc
vitellio ita ſcribit. Titus fabianus pannoniā pompeius ſillanus dalmatiā tenebant. ſed pcurator ade
rat cornelius fuſcus vigens ætate. claris natalibus. prima iuuenta quietis cupidine ſenatoriū ordinē
Cornelius exuerat. Idemq; p galba dux colonie ſuæ. eaq; opera pcurationem adeptus. ſuſceptis veſpaſiani pti-
fuſcus bus acerrimā bello facē pretulit &c. Inde ſubdit. pxima Cornelii fuſci pcuratoris auctoritas. Is quo-
q; inclementer in Vitellium inuebi ſolitus nihil ipei ſibi inter aduerſa reliquerat: Cohortis. in legio
Legio ne erant centuriæ lx. Manupuli. xxx. Cobortes. x. vt cynthi⁹ li. vi. notauit auctore gellio li. xv. c. iiii.
Centura Cobors igitur continebat milites. dc. Sed de cobortibus late modeſtus. Vtq; feſtus ait. pretoria co
Cobors bors dicta q a ptore non diſcedebat.
DO Sed quid magis berculeias. ex ſenſu in quo orſus eſt ſatyrā. q; ſ docti & indocti fabuloſa quotidie
ſcriberent: quaſi reſpirās. Nonne inquit ſatyra ſcribenda eſt potius cū tot ſint cauſæ. q; fabuloſæ. Dio-
medeas fabulas ſcriptas de ſociis Diomedis qui in aues conuerſi ſunt quæ diomedeæ dicūtur. Fa-
brumq; vo. verbū græcū expreſſit. Nam dedalus fabrum ſignificat & ingenioſum. Cum le acci. Do
micianus legē tulit qua pbibuit mulieres relictas hereditates & legata capere auctor Trā. Nā adul-
teri preteritis ſæpe liberis mœchis ſuis bona relinquebāt. Inuenta inqt Iuuenalis fraus eſt legi. nā ex
quo per legem mœchæ ſuoꝝ adulteꝝ bona capere non poſſunt: mariti: tanq; eaꝝ lenones pecunia cor-
rupti eas ab aliis attractari pmittūt. iam eruditi ad diſſimulandā conſcientiā. intuentes. ſ. lacunar cum
mœchis accedit aut ſtertētes immenſa ſi forte tunc ingredī cum tñ vigilent. Si capiendi ius nullū
vxori. ſi legiē in codicibus antiqs non ſit. hoc eſt q; ſublatū eſt in vxoribus capiendi hereditates &
legata mortuoꝝ p legē Domitiani. Maritus tanq; leno excogitauit quo pacto viuentes ſpoliet adul
teros nam corruptus pecunia & muneribus ſe conſciū eſſe diſſimulat. Alienas opiniones & fabulas
hoc loco ego quoq; diſſimulabo. ne ſi cœpero refellere: aut aliqua ex pte pbare videar. aut non ſatis
habere fidei huic ſententiæ quæ apertiſſima eſt. Cum fas eſſe putet. eū notat qui puer educatus in-
ter aurigas. & ipe auriga aliq̄n. tandem ad tantā puenerat dignitatem. vt coborti prætoriæ pficeretur
Tigillinū intelligere nō placet q̄is non ignorē illum neroni fuiſſe gratiſſimū. non em̄ poetæ tempi-
bus viuebat. quod ex plutarcho & Tacito ſcimus vt eius cauſa ad ſatyras ſcribendas impelli poſſevi
deatur: nam de homine ſui tempis loquitur cum dicat Cum fas eſſe putet. ſ. nūc. Præterea viuos tā-
tum notat obſcurioribus quidē verbis & ambagibus: qđ exitu ſatyræ plane fatet. Expiar qđ cōceda-
tur in illos & cætera. quoniā iam. ſ. cœperat de viuis ſcribere: Sed mutato conſilio de mortuis ſcriptu
rum pollicet. nec o: bonem intelliges. ex qua dixi de eā. Cornelīū vero fuſcū mea quidem ſentētia no
tat. nam his tempibus domiciani. & poetæ pfectus cohortis ptoriæ fuit. qđ ſcribit Tranquillus. Idē
olim flagitioſiſſimus: & ſuſceptis. Veſpaſiani ptibus ardentē bello ciuili facem pretulit. vt ſcribit tacit⁹
Idem tempibus Neronis aurigauit. vt principi q eodem ſtudio tenebat. placeret. nam Nero: vt ta
citus ſcribit. ſui aurigatōnis infamiā leuiorem videri poſſe putauit. ſi plures fœdaſſet ita; nobiliū fa-
miliarum poſteros egeſtate venales in ſcænā deduxit. Fuiſſe nobilem fuſcū ſcribit Taci. his verbis.
Procurator aderat. Cor fuſcus ingens ætatæ claris natalibus poſt neronis tempa ſenatorio ordine
depoſito ſe in ociū quietis cupiditate contulit Demū tempibus domi. coborti ptoriæ pfectus bellū
aduerſus dacos geſſit vbi occubuit Clarus epithaphio Mar. Ille ſacrilateris cuſtos martiſq; togati.
&c. & Iuuenalis alibi Et qui vulturibus ſeruabat viſcera dacis fuſcus marmorea meditatus plia villa
hoc eſt q in vmbra ſp erat verſatus. & molli aurigatōe eodē crimie alibi damaſippū ficto noie notat.
VAL Sed quid magis beracleas. Non berculeias ſicut librarioꝝ menda nūc ſcribit cum non ſtet verſus
Heracleas ergo vera lectio eſt. quā refert Probus. & vetuſtiſſimo emendatiſſimoq; codice legimus
preterea quoniā beracles græce dicī beracleus etiā poſſeſſiuū eius eſt græcū. at Hercules cum ſit la
tinū facit Herculanū. & apud poetas berculeū. quoniā breuē inter duas longas heroicus verſus non
admittebat. vt. At ſinus berculei ſi vera eſt fama tarenti. quod ſi berculeas dicas quis non videt i me
tro barbariſmū fore penultima aūt in beracleā ideo pducī quod apud grecos diphtongus ſit q in e
pductum a latinis vertī vt in ænea & ſpōdeo. beracleas igitur legas. qđ ſi ea diphtongus diuidaē:
t im erit beracleas & vtraq; tam penultima q̄; ante penultima corripiē. vel ſi verſo ε in H a latinis p
ducatur. vt theſeide codri. ſecūda tamen ſemp breuis manebit. manifeſtariū ergo errorem ex grāma
tica cognitione eſſe berculeas poſſis deprehendere. Heracleas. i berculis ærūnas ſcribam cum ad
ſcribēdas ſatyras tanta mihi ſuggerat materia: Herculis labores ſatis noti. Aut diomedeas num vt
venerem mortemq; palladis iumento pertulit. an q ab adraſti filia coniuge ſua domum reuerſus ex
vrbe fuerit electus Cū em̄ regi adraſto fuiſſent filie argia. deipbile & aegialia. argiam polinici deſpon
dit. deipbilem Tideo multo maiorē natu egialiam diomedi vxorem poſtea dedit: quā vt licophron
ſcribit. cum maritus ad Troiam iens domi reliquiſſet ac rectorem ſuoꝝ bonoꝝ ſtbenelū calamiſtra-
tum quendam ſuffeciſſet. & tantiſper. quoad a troia rediiſſet venus. a diomede ſaucia libidinis furo
rem in egialiam immiſit. vt camiſtratum iſtum deperiret. qui ambo multis copiis Diomedem ab ilio
red untem ſui ſecurum imparatumq; inuadūt. Cum igitur multitudine obſiſtere non poſſet in palla
dis templum profugit. poſt in ytaliam peruenit. & apud regem daunū boſpitio ſuſceptus eſt. eius ſo
ciis in fluctib⁹ immerſis quos in aues erodios cōuertit pallas. vt aliis aūt videt. cū oeax nauplii filius
palamedis frater audiuiſſet græcos domū victores remeare. argos venit vbi egialiā & ditemneſtram

falsis nūciis aduersum maritos armauit q̄ secum vxores e troia ducerent alias valde dilectas. q̄obrē vt credulū quod leuitatem arguit ingeniū muliebre semp est magisq̄ aduersum suos incēdit. ita egy alia aduenientē diomedē p ciues accederc prohibuit. Aut mugitio labirintbi. nota de minotauro fabula. quem tbeseus peremit. & vt Catullus inquit Inde pedem sospes multa cū laude reflexit. Errabunda regens tenui vestigia filo. Ne labirintbeis de flexibus egredientem. Tecti fruſtrarē inobseruabilis. Et mare pcussum. puero Icaro. Fabrūq̄ volantem. Dedalū dicit. nota a Diodoro & cæteris fabula narrat. Cum leno accipiat mœchi bona. qd potius fabulas inquit scribam qui notissime sunt. q̄ quæ ab oīibus deberēt repbendi vt q̄ maritus vxoris pudorē vendit adultero? Si capiendi. si fallendi. aut certe capiendi p accipiendi ab adultero qcq̄. Ius potestas sic Luc. Iusq̄ datū sceleri canimus populūq̄ potentē: Nullū vxori deest. ē. Doctus spectare lacunar. sic Hora. Iam nūc & incæstos amores de tenero meditat vngui. Mox iuniores q̄rit adulteros iter mariti vina Neq̄ elegit cui donet intermissa rapti gaudia luminibus remotis. Sed iussa coram nū sine conscio surgit marito. Seu vocat institor seu nauis bispanæ magister dedecor̄ pciosus emptor. Lacunar primitiuū est lacus. Lucre. Resultantiū adeoq̄ lucus diminutiuū lacunar: Hora. Nec mea retinet in domo lacunar. nec trabeas bymettiæ p mūt colūnas vltima recisas africa. Curā sperare cohortis. militie damasippum dicit circensibus deditum.

MAN

Qui bona donauit præsepibus. & caret omni
Maiorum censu. dum peruolat axe citato
Flamineam puer automedon. nā lora tenebat
Ipse lacernatæ cum se iactaret amicæ.
Nonne libet medio cæras implere capaces:

Qui bona donauit p̄sepibus ostendit Tigillinū fuisse veneri deditū. qd etiam superius patuit hinc pauperem effectū. q olim patrimonio carens nā obscuris parentibus ortus erat vt diximus aurigam se neroni tradiderat. vti putare possumus. Præsepibus id ē lupanaribus & meretricib⁹ post q̄ s. ab nerone ditatus fuerat. cū autē dicit puer. oīdit eum tūc nibil babuisse quo s. tempe aurigare cœperat. puer aūt donare non poterat meretricibus. ergo iam grandis donauit illis placet item vt p̄sepibus. i. equis alendis exponas. Dū id ē eo tempe quo. Flaminiā. Caius flaminius consul. M. Lepidi collega. victor ligur̄ strauit flaminiam e roma per tbusciā & vmbriā vsq̄ ariminū. auctor ē Strabo li. v. Puer automedon: ipe Tigillinus auriga neronis. vti fuerat acbilli automedon hinc ait Ouidi. in arte. Curribus automedon lentisq̄ erat aptus babenis. Et Homerus li. yliados vltimo. Circūq̄ epulas & vina parabat beros automedon ac clar̄ robur in armis alcimus. De quibus etiā paulo inferius sic beros automedon. simul & comes alcimus ibant. Quos sibi delegit socios: post tristia cbari fata meneciadæ. & primo venerat⁹ bonore. Ipe iactaret. supple nero: is em intelligitur. nam Suetonius sic ait. pueq̄ sporq̄ exectis testibus etiam in muliebrem naturā transfigurare conatus cum dote & flammeo p solenni. nuptiaq̄ celeberrimo officio deductū ad se. p vxore babuit quē sporq̄ augustaq̄ ornamentis excultū. lectica q̄ vectū. & circa cōuentus. mercatusq̄ græcie ac mox romæ circa sigillaria comitatus est. identidē exosculans. Lacernate amice. lacerna induta p qd marē oīdit. lacerna em militaris erat vestis. vt patuit supra. Amicæ sporo. s. Nōne libet. quasi dicat. immo est aūt alia indignatōnis causa. Cæras capaces. cæratas tabulas. ingentes & āplas. plerūq̄ em̄ antiq cæratis i tabulis scribere solebant. qd etiā Prisciano docet.

Flaminia via
Automedon
Neronis nequitia
Sporus puer

Donauit p̄sepibus. consumpsit in equis alendis ad aurigatōem. Caret censu maiorū. nam egestate venal s quis nobilis Neroni se aurigam præstitit. Curam cohortis: prefecturam cohortis prætorie.

DO

Puer: cum esset olim puer fuscus iam tenebat lora. tractabat babenas equorum auriga Neronis.

Automedom. i. auriga: Nam automedō acbillis auriga fuit: bic simpliciter pro auriga. Ipe fuscus: cum alii nobiles suos aurigas babere soleant. Cum se iactaret amicæ lacernatæ. i. dum Nero sporum suum comitaretur. quem sigillaria & varios secessus impudenter comitatus est. Nota ē bistoria Trāquilli. quasi dicat. non in carminibus sacris. sed in molli & obscœno vitæ genere fuscus neroni aurigā di operam præstitit. Flamineam viam strauit Flaminius consul post victoriam partam de lyguribus a roma per tbusciā ariminū vsq̄ Strabo: Capaces cæras. ingentes pupillares.

VAL

Præsibo. Lupanaribus. vt Cicero in pisonem. verum audis in præsepibus. audis in stupris. audis in cibo & vino aut gula. vnde Horatius. Secura vagus non qui certum præsepe teneret. Plautus in curculione. paues quia parasitus non rediit e caria afferte argentum credo. nam si nō ferat tormento non retineri poterit ferreo quin se reciperet buc esum ad p̄sepe suum. Puer automedon. automedon dioreī filī⁹ auriga fuit acbillis. quod nomē yronicos ad neronis aurigā trāstulit. p aurigā alii Neronem. alii damasippum volunt intelligi. Amice lacernatæ. satyrice babitu viri fœminā describit. Neronem lacerat qui occisis adolescenti sporo testibus non puduit tantum. s. imperatorem in muliebrem formā figurare. Capaces cæras. ingentes tabulas.

Quadriuio cum iam sexta ceruice feratur
Hinc atq̄ inde patēs: ac nuda pene catbedra
Emultum referens de mecœnate supino

uad Qriuio. Loco publico. & qi uē viæ quatuor confluūt. Patens. aptus Nuda. Quo melius videret. Catbedra i. lectica. quam appellāt bexapboron. quoniam a sex seruis portaretur

MAN

Hexapboron

Mœcenas

ſicut octopboron ab octo ſeruis. De mecœnate ſupino.i.molli. Mecœnas em̃ ſolutis tunicis in vrbe ſemper inceſſit. Comitbanturq; eum ſpadones duo. magis duo tum viri q̃ ipe. apparet itaq; mollem fuiſſe. bæc ſcribũtur a Seneca in epiſtola.cxv. Idemq; Iuuenalis in ſaty.xii. ait. Veſtem purpureã teneris quoq; mecœnatibus aptam.i. viris mollibus. Supino.i. ſuperbo. vt aliqui dicunt. non ꝓcedit. Seneca em̃ epiſtola prædicta de mecœnate ſic ait. Maxima laus illi tribuitur manſuetudinis. pepercit gladio. ſanguine abſtinuit. Nec vlla alia re ꝙ poſſet q̃ licẽtia oſtendit. Signator falſo. Regulum notat de quo late ſuperius Nam ex paupere ditiſſimus per flagitia euaſerat, aliena em̃ teſtamenta falſo dictabat ſignabatq; falſo. Preterea vt habet̃ in inſtitutionibus de publicis iudiciis. li. iiii Lex cornelia falſos teſtamentoꝝ ſignatores puniebat legit̃ em̃ ibi ita. Item lex cornelia de falſis. q̃ etiam teſtamentaria vocat̃, pœnam irrogat ei qui teſtamẽtum. vel aliud inſtrumentũ falſum ſcripſit: ſignauerit. recitauerit. ſubiecerit. vel ſignum adulterum fecerit. ſculpſerit. expreſſerit ſciens dolo malo &c. Signator. Signatores erant: qui aut teſtamentis. aut cauſis ſe ſubſignabant. Lautum. Delicatum veſtibus & victu. Tabulis. Secũdo libro inſtitutionũ de teſtamẽtis ordinandis: ſic ſcribitur. Nibil autem intereſt vtrũ teſtamentum in tabulis. aut in chartis membranisue: vel in alia materia fiat. Gemma buda. Sigillo ſaliua madido. Macro. autem lib. vii. ſat inqt ꝙ imprimebatur ſculptura materiæ anuli. ſiue ex ferro. ſiue ex auro foret. poſtea vero vſus luxuriantis etatis ſignaturas p̃cioſis gemmis cœpit inſculpere. Occurrit matrona potens. Arguit veneficia. q̃ quidem bincinde etiam a coniugibus fiebant. Matrona non de agrippina imperatoris Claudii vxore. quæ virum boleto venenauit. ſed de qualibet alia ſui tẽpis intelligit̃. indignat̃ em̃ poeta ſuorum temporum vitiis: bincad ſatyrã ſcribendam impulſus. Molle ſuaue & dulce. Caloenũ. Srabo li. v. a campania optima vina aduebi ſcribit. pbalerna ſetina atq; caloena. quibus ſurentina contendunt facto nuper eoꝝ periculo inquit. qm̃ longam accipiũt vetuſtatem. Dicitur aũt caloenum ꝙ καλόσ bonũ ſignificat οἶνόσ vinum preterea vti ſtrabo lib. v. edocet. Caloenũ in campania vrbs in primis eximia adiũcta caſilino eſt. Sunt aũt qui œ negent. aſſerũt em̃ a calibus calenũ dictũ de quibus Maro. li. vii. æn ait. Aequora quiq; tales linquũt. Rubetam. Ranæ rubetæ & in terram & in humore viuũt plurimis refertæ medicaminibus. q̃ deponere quotidie & reſumere paſtu dicuntur venena tantũ ſibi reſeruantes. auctor eſt Plinius lib. viii. ca. xxix. ἀμφίβιόσ autem dicit̃ in terra & in aqua viuens.

Lex cornelia

ſignatores

Teſtamẽta anulorum ſculptura

Caloena vina

Pbalerna

Setina

Surentina

Caloenum

cales

Rubeta

DO

Sĩgnator falſo qui ſe lautum atq; beatum
Exiguis tabulis & gemma fecerat buda:
Occurrit matrona potens q̃ molle caloemũ
Porrectura viro miſcet: ſitiente rubetam

Iam ſexta ceruice. eum notat qui tempibus ſuis ſignatis falſo teſtamẽtis factus erat diues. bũ alii interptes modo incognitũ fatent̃: modo Tigillinũ eſſe affirmant. a quibus omnibus vt diſſentiam Pli. auctoritate adducor. qui Iuue. temporibus Regulum ſic taxat. Aſpice Regulum. qui ex paupere & tenui ad tantas opes per flagitia proceſſit. vt ipe mibi dixerit. cum conſuleret q̃cito ſexcenties ſeſtertium impleturus eſſet. inueniſſe exta duplicata quibus portendi millies. & ducenties habiturum & habebit ſi mõ vt cœpit aliena teſtameuta. quod ẽ improbiſſimũ genus. falſis bis quoꝝ ſunt illa dictauerit. Hũc laudat Mar. aſſentando cum diues & potens eſſet. vt etiam Pli fatet̃ & inquit diues & potens nec me fugit hunc regulũ eſſe Pli. & boc loco. & alibi modo teſtamentorum captorem oſtẽdit. mõ omniũ bipedũ neqſſimũ appellat. Quali impudẽtia ẽ fidẽtinus g cũ hũc locũ ex ſcriptis nũis didiciſſet inuitus confictas a ſe fabulas in buius loci expoſitionẽ bac vna noſtra opinione emẽdare vellet. & p inuidiam noluit banc vnam amplecti. & p ignorantiã reliquas narat tanq; probet cũ tñ fieri non poſſit. vt vlla p̃ter banc vera ſit. Puduit gnquagenariũ diſcipulũ ab boie. q vix vigeſimũ annũ nactus ẽ diſcere qđ per omnẽ vitã nõ potuerat. ſed nebulonem p̃tereamus de quo verba nuſquã facerem. niſi me p̃ceptoris recordatio moneret. Scio em̃ quos habuerit Fiden fraudis & verſutiæ magiſtros ac ipulſores. Sexta ceruice. Latine bexapboron dixit i. lectica a ſex ſeruis geſtata. Nuda. Nudũ littus dicimus' qđ babitatoribus nõ occupat̃. & nudã cathedrã boc loco. in qua ſolus geſtabat̃ ille: qđ erat luxurioſi: ſi añ dixit. Plana ipo. Supino. i. molli & delicato. vt ego ſuſpicor. nam Mecœnatẽ mollem fuiſſe legimus veſtiũ p̃ſertim elegantia & Hora. eũ malacinũ appellãt qđ mollẽ ſignificat. Porpbirio ita interpretatur nam μόλακόσ mollem ſignificat. Vñ malacinus: alibi Iuuenalis. Teneris quoq; mecœnatibns aptam. i. tenero & molli mecœnati. Qui ſupino ꝓ ſuperbo exponũt & elato: nullũ bñt auctorem licet quidã Perſiiverſum male interptari latio: qđ bonore ſupinus ſuperbũ expoſuerint. cũ plane illic luxurioſum ſignificet & mollem. Mecœnatẽ ſupbũ appellatũ nuſq; legim⁹: Mar. ſupinũ pro molli dixit. nuſquã delitiæ ſupiniores. i. molliores. Fidentin⁹ p̃ceptoris cõſilio vſus bunc a me locum acceptum: & inuertit. Matrona potẽs: veneficia accuſat: q̃ ita paſſim fiebant: vt ĩã viri ab vxoribus & vxores a viris tollerentur. Galla ſeptem necauit Funera poſt ſeptem nupſit tibi galla viroꝝ Picentine: ſequi vul puto galla viros. Venenũ vino miſceri tpibus Iuue. maxime in vſu erat Mar: Diceres bac celebs factus q̃ter eſſe lagœnæ indito. Veneficia olim coercuit ſenatus multis mulieribus damnatis, vt eſt apud Liuiũ copioſe ſcriptũ. Rurſus eruperũt fraude agrippine q̃ claudium viurm venato buleto ſuſtulit. vel certe veneno cibo delectabili infuſo. Tacitus tradit docente Locuſta quæ iam veneficii coniuncta fuerat eadem magiſtra Britannicus a nerone ẽ necatus educta ex iulii Pollionis cuſtodia apud quem ob idem ſcelus ſeruabatur.

Quadriuio .i. publico vt omnes ſpectent. Sexta ceruice. bexapboron boc eſt a ſex bominibus. Cathedra .ipa lectica. De mecœnate ſupino. mortuo vel certe ſuperbo & erecto de nobilitatis faſtu & integritatis conſcientia. Et gemma fecerit: vel impreſſo cæra ſigno ſalua tacto. Sunt q̄ bũc damaſippum qui orpboniũ tigillinũ velint. Occurrit matrona. matro quæ ſemel peperit. quæ ſepẽ materfamilias ſicuti ſus qua ſemel peperit. porrecta. qua ſæpius ſcropba alii que cũ viro in matrimonio conueniſſet dictam matronam volunt. Potens. vt agrippina vel q̄is alia a locuſta in veneficiis erudita: Molle: Lubricũ ac dulcacidũ. illita eẽ rebus dulciſſimis venena dantur. Caloenum. a calle oppido campanie niſi loci ſit proprium vbi dulce naſcebatur vinũ. Hora. p̄lo domitam caloeno tu bibes vuam. Sitiente .p ſitienti vt minus aduertat q̄ miſceat. aut ſitiente viro miſcet. Rubetam. ranũculum qui in ſicco ſemp rubei. ex boc venena confici credũtur. VAL.

Inſtituitq̄ rudes melior locuſta propinquas
Per famã & populũ nigros efferre maritos.
Aude aliquid breuib⁹ gyaris & carcere dignũ
Si vis eſſe aliquid: probitas laudatur. & alget.
Criminibus debent bortos. pretoria menſas:
Argentum vetus: & ſtantẽ extra pocula caprũ
Quem patitur dormire nur⁹ corruptor auarꝰ?
Quem ſponſe turpes: & pretextatus adulter
Si natura negat facit indignatio verſum
Qualẽcũq̄ poteſt. quales ego vel cluuienus.
Ex quo deucalion nimbis tollẽtibus equor
Nauigio montem aſcendit: ſorteſq̄ popoſcit.
Paulatimq̄ animas caluerunt mollia ſaxa.
Et maribus nudas oſtendit pirrba puellas.
Quicqd agunt boies. votũ timor. ira. voluptas
Gaudia. diſcurſus. noſtri eſt farrago libelli.
Et quando buberior vitiorum copia quãdo

Melior locuſta. i. doctior q̄ fuerit locuſta illa quæ Suetonio teſte: venenoꝝ index fuit & neroni charissima. binc britannico Claudii & meſſalinæ filio venenũ parauit. qui cenans cum Nerone ad primũ guſtum concidit. MAN.

Propinquas. eius vicinas. nec intelligendum de prima locuſta. ſed de matrona ſimili locuſte. Per famam & populum. id eſt per infamiam populi endiadis eſt infamia autẽ populo erat viros venenatos efferri. Cum nõ caſtigaret id ſcelus: Seu per famam & populũ. i. palam. & per famam populi. dicebatur eẽ p populũ. tamẽ non puniebant. Liuius li. viii. ſcribit poſt Decii deuotionem veneficiũ q̄pluri um matronarum deꝓbenſum quarũ plurime ſtatim epotis medicaminib⁹ perierũt. Lex q̄ de veneficio tunc primũ conſtituta ẽ. Iuuenalis vero quæritur ſui tempis impunitatem: Memi nit etiam Valerius li. ii. Videto quoq̄ Liuiũ lib. lxviii. Nigros: veneno luridos. & ſupra modum palidos.

Breuibus gyaris. Gyaros inſula eſt in mari ægeo cum oppido: vna ſporadũ. circuitu xii. miliũ paſſuũ vt ſcribit Pli. li. iiii. c. xiii. Illuc autẽ noxii mittebantur. Sporades p̄terea ita dictæ vt ſcribit Mela. quia diſpſe ſunt. Cyclades vero quia in orbem iacent. Breuibus aũt gyaris non multum extantibus vel ad paruũ oppidum retulit. nam inſula tota. xii. M. paſſuũ circuitũ babebãt. Probitas optimus quiſq̄. Alget. friget: Seneca epiſtola lxxxvii. Nibil mibi videt iam intereſſe algeat balneũ an caleat. Criminibus. i. criminoſis & ſcelera tis. Manilius etiã lib. iiii. ait. Et male conſultis p̄ciũ eſt. Et Saluſtius in Iug. Quam quiſq̄ peſſime fecit tam maxime tutus eſt. Pli. item li. vi. epla ad ſeruiũ inquit. Recordabar etiã plurimos bonores peſſimo cuiq̄ delatos &c. Pbũs item li. iiii. etbi. inquit. Sed interdum quos oportet eſſe pauperes eos diuites faciũt. & bis quidem qui moderatis ſunt moribus nibil darent adulatoribus autem multa. aut quãpiã aliã afferentibus voluptatẽ. Criminibus debẽt. ſunt & qui velint intelligere q̄ diuites ſcelerati debent diuitias quas babẽt propriis ſceleribus: nam per ſcelera bona ipa aſſecuti ſunt. Lucanus item li. v. ſic ait. Non vltra cũcta carine debebis. Verba ſunt ceſaris ad amiclam nautam. Demũ & ſuperior ſenſus p verba pbi. & bic vltimus p verba Lucani ſatis conuenit Cõfirmat & vltimus p Martialem. ait enim libro. vi. Quum coleret puros pauper Tbeleſinus amicos. Errabat gelida ſordidus in togula. Obſcœnos poſtq̄ cœpit curare cinædos. Argentum menſas predia ſolus emit. Vis fieri diues bitbinice conſcius æſto. Nil tibi vel minimum Baſia pura dabunt. Plinius item libro. ii. epiſtola vltima de regulo ait. Et bic bereditates bic legata quaſi mereat accipit (alla ti diateinomai) In ea ciuitate in qua iampridem non minora præmia immo maiora nequitia & improbitas q̄ pudor & virtus babent ἀλλὰ autem ſed τί quid διατείνομαι Inuebor. Prætoria: prætoria dicuntur propie eo q̄ ibi prætores ſedeant ad diſcutiendum. ponũtur etiam pro magnificis ædificiis ruri manentibus. Martialis libro. x. ad lapidem torquatus babet prætoria quartum. Ad quartũ breue rus emit Oracilius. Menſas. citreas ſcilicet & acernas. De citreis videto ſatyra. xi. ibi. ſ. latos niſi ſuſtinet orbes grande ebur. De acere autem Pli. lib. xvi. c. xxvi. &. lx. legito: Martialis ait libro. xiiii. de mẽſa citrea. Accipe fœlices atlantica munera ſiluas. Aurea qui dederit dona minora dabit. Item de menſa acerna. Non ſum criſpa quidem. nec ſiluæ filia Mauræ. Sed norunt lautas & mea ligna dapes. Argẽtum vetus. argentea vaſa celata q̄optime animalium figuris. Vnde ait: Et ſtantem extra pocula capr⁹

Gyaris

Sporades Cyclades

Alget

Criminoſi ditantur

prætoria Ciertæ menſa

Martialis item lib. viii. Stat caper in phiala thebani vellere phrixi. Cultus ab hoc malleet vecta fuisse soror. vtq; gellius li. viii. c. ix. scribit auctore. M. Varrone is demū latine caper dicitur. qui excastrat? est. Quem patitur. soceros arguit qui pecunia nurus corrūpebant. vt pueris subirent quibus dep' bensis abuterent ē ipi. Dormire. ne satyram scribat. Corruptor socer. Auaræ. nihil em infamiam curat dum sibi pecunie dentur. Quem sponse turpes. pueros intelligit: qui viris nubebant. Pre
Prætexta textatus adulter. puer qui in adulteriū allicitur vt pedicetur. Non em mouetur poeta q puer in præ texta adulter sit. sed q fraude afficiatur. Tullius autem hostillius rex romanorum tercius debellatis hetruscis sellam curulem littoresq; & togam pictam atq; prætextam. quæ insignia magistratuum be truscornm erant primus vt rome haberentur instituit. Sed ptextam illo seculo puerilis non vsurpa' bat ætas. erat em. vt cætera quæ enumerauí bonoris habitus. sed postea Tarquin? priscus rex de sa'
Bulla au' binis egit triūphum. quo bello filium suum annos quatuordecim natum q hostem manu percusse' rea rat. bulla aurea prætextaq; donauit. Bulla autem gestanem erat triumphantium. quam in triumpho pre se gerebant. inclusis intra eam remediis aduersus inuidiam quæ bulla cordis figuram tenebat: p' texta vero toga erat cui purpura prætexebat. hec ex macrobii. li. i. sat. Nobiles itaq; tm pueri ptexta vtebantur. Vnde pedianus li. ii. Verrinarum ait. Toga cōmunis habitus fuit & Marium & fœmina' rum. sed pretexta honesto. Toga viliorum quod etiam circa mulieres seruabatur. Si natura ne
Toga gat. predictis causis poeta cōmotus: si natura negante carmina componere nequibit. indignatōe dí' cit se id executurum. Nec ab re dixit. si natura negat. Quoniam Cicero pro archia scribit. Cætera' rum rerum studia & doctrina & præceptis & arte constare poetam natura ipa valere & mentis viri'
Poeta p na bus excitari. & quasi diuino quodam spiritu inflammari Horatius item in arte. Natura fieret lauda' turam bile carmen an arte. Quesitum est. Ego nec studium sine diuite vena. nec rude quid prosit video in' genium. alterius sic. Altera poscit opem res. Cluuienus. bunc sui temporis malum poetam etiā car pit imitatus maronem in Buc. Qui bauium non odit amet tua carmina Meu Ex quo deucalion. sensus est quecūq; viciorum genera inualuere ex quo humanū genus reparatum est libelli nostri ma'
Deucalion teria fiet. Deucalion deucalionis & pirrbe temporibus vt narrat Ouidius li i. met aiunt diluuium per vniuersam terram fuisse quūq; ipi duo tantūmodo. quia op' imi restitissent vecti. s. parua rate in parnassi mōtis phocidis cacumina nam cætera texerat æquor. Themidis oraculo ducti lapides post tergum iecerunt inq; breui spacio superō numine saxa missa viri manibus faciem rraxere virorum. Et de fœmineo reparata est fœmina iactu. Inde genus durum sumus experiensq; laborum. Et docu' menta damus. qua simus origine nati. Veritas tamen alia est. Mam vt iustinus li. ii. scribit. Ampbitbe onis athenarum regis temporibus aquarum illuuies maiorem græciæ partem assumpsit super fuere quos refugia montium cœperūt a tadregem thessaliæ Deucalionem ratibus euecti sunt. a quo p
Nimbus pterea genus humanū conditum dicitur. Nimbis: nimbi proprie dicuntur repentine & precipites pluuiæ. plerūq; tamen ventos significant aliquando nubes. ita demū vt locus sumit intelligatur. Ser. Et bircius libro. v. de bel. apb. sic ait. Circiter vigilia secūda noctis nimbus cum saxorum grandine su bito est exortus ingens. In exercitum videlicet cæsaris. Apuleius item in lib. de mūdo ita: imber plu uia iugis. Nimbus vero quanto repentinior est: tanto vebementior & quanto improuisior & pcipi' tatior est. tanto breuiore casu restinguitur. Nimbis. i. repentinis pluuiis. ait em li. i. met. Ouidius pœ' na placet diuersa: genus mortale sub vndis pdere & ex omni nimbos demittere cœlo. Nauigio: parua rate. Sortes oracul Anima caluerūt. id dixit. qm vti Macro. li. i. de son scribit. bipparchus
Anima qd dixit animā esse ignē. Parmenides ex terra & igni. Bœtos ex aere & igne: Epicurus spēm ex igne & aere & spū mixtā. bypocrates vero spūm tenuem p corpus oīe disperssum. Animus denīq; proprie mens ē: quā diuiniorē anima nemo dubitauit: sed nō nūq; sic & animā vsurpantes vocamus.]dē au ctor ē: & Cice. li. i tusc. Quicqd agunt homines: Animi perturbationes denotat: quæ sequūtur em sunt motus animi rationi non obtemperantes: de quibus late in tusc queſt. Cicero. boc præterea lo
Cupiditas co Iuuenalis ꝓponit diximus em satyricos poetas longiori processu proponere agenda sibi. Vo
Timor tum. Cupiditas quæ velut Cicero scribit lib. iii. tusc. ē immoderata appetitio opinati magni boni ra'
Pauor tioni non obtemperans. Et Seneca epistola. xlv. inquit optamus cōtra id quod optauimus pugnāt
Metus vota nostra cum votis consilia cū cōsiliis. Timor. id metui subiicit. ait em Cice. lib. iiii. Tusc. q sub
ra metū subiecta sunt pigritia. pudor. terror. timor: pauor. exanimatio. cōturbatio formido. Timorē di
Odium xit metū esse mali appropinquātis. Pauorē vero metū mentē de loco mouentē. Metū aūt rerū absen
Voluntas tiū esse. Presentiū aegritudinem. Ira. oīdit Cice. li. iiii. tusc q ira libido ē. puniendi eius qvideatur
Voluptas lesisse iniuria. Odiū vero ira inueterata ē. Voluptas. Volūtas ē. q qd cū rone desiderat. Voluptati
Gaudium subiecta sunt maliuolentia: lætans malo alieno delectatio iactatio: & similia. Cice. li. iiii. tusc. Apulei?
Lætitia li. vi. scribit. Voluptatē filiā esse cupidinis & psyches puelle mylesiæ plura tn diximus de voluptate sat. vi. ibi. nam quātula nra voluptas. Item plurima sat. xi. in fine. Gaudia. gaudiū dicit quū ratōne animus mouet placide atq; cōstanter. Q uū aūt & inaniter & effuse animus exultat. tū illa lætitia ge' stiens vel nimia dici pōt Cice li. iiii. tusc Gellius vero li. ii. c. xxvi. sic ait. Sigdem lætitia dicit exulta'
Farrago tio qdam animi gaudio efferuētiore euentu rerū expetendarum. Discursus varius. itus ac reditus.
Vitia Farrago. i diuersa materies. farrago em appellat id qd ex pluribus satis pabuli causa dat iumētis. auctor. se o. Et qn buberior vicioꝝ copia. Indignatōe poeta exclamās ad satyrā scribendam sc co gi omnino oīdit. Vitioꝝ. prauitates animi recte vitia dicūtur. vt inqt Cicero in parad.

DO.

Locusta hoc est ipa matrona tanquã locusta magistra. Melior peritior aliis. Per famam. quoniam non arguebantur. nam silentium quoddam fieri putatur bis locis. in que rubeta venenata rana cadauera efferebantur. vt est apud Plinium. Gyaros insula ex cicladibus vna locus exilii grauissimi.

Argentum vetus i. arcbetipa pocula anglipba. ea erant excisa in asperitatem. vt scribit Pli. & exculpta vt incisæ animaliũ effigies eminerent. Hinc ait stautem extra pocula. Adulter ptextatus: suorũ temporum turpitudinem ex boc notat. quod vxores a viris coacte pueros molles in adulteria allicie bant vt bis deprebensis viri abuterẽtur. Martialis. subdola famose moneo fuge rætia mœchæ. Leuiro conchis galle ciceriacis. alibi vxorem nolo tbelessinam ducere. quare Mœcha est sed pueris dat tbelessina. volo. Quem igitur patitur dormire. id est silere & non perturbari in satyrã. Corruptor senex qui corrũpit nurum. nam cum ea iunior sit. facilius potest allicere pueros q̃ vxor. Auaræ que pecuniam pudori prefert. Turpes sponsæ. nam pueri viris nubebant. vt alibi repbendit. Et adulter prætextatus. puer qui in adulteriũ allicitur. vt pædicetur. Non em̃ mouet Iuue. q̃ puer in ptexta adulter sit sed q̃ fraus illi sit excogitata Cluuienus ego nomen mali poete eorum temporum intelligo. Solent em̃ satiri sui temporis hominis breuiter & vrbaniter notare. vt Mar: Picentem. Bassum. Liguriũ. Iuuenalis. Hispulam. & alios. quod etiam comici veteres stilo prope satyri faciebãt. vt legere est apud aristophanẽ. cluuienũ. cberilum fuisse. aut aliquem notum poetam quis scribit aut somni at Discursus. verbum est temporum Iuuenalis quo martialis vsus est pro concursione eo& qui discurrendo aliquid captabant. Mar. Discursus varios vagũq̃ mane.

VAL.

Instituitq̃ rudus melior locusta. ipa matrona alias matronas docet quasi alia locusta. quæ alias locustas id est locuste similes antecedat. tranquillus & tacitus buius locuste meminerũt quæ ex gallis. p pterea q̃ famosa venefica esset neroni exbibita est. eidẽq̃ familiaris effecta. vt inquit Probus. vt & illum doceret: & plures puellas. vñ ait Turnus in satyra. Exquo cæsarea sobolos locusta cecidit. Horrẽdum curas. dum liberat atra neronis bæc increpita a nerone q̃ lentum venenũ britannico compasset deinde tam efficax dedit. vt anteq̃ poculum britannicus exbauriret in conuiuio neronis expiraret. a nerone venenũ inde accipiebãt multæ. vt maritos suos enecarent. Nigros efferre maritos. vt venenı lurida liuentiaq̃ appareant vestigia. Aude aliquid breuibus giaris. vt in exiliũ relegati dign9 sis. breuibus giaris. i bumilibus exiliis: solebant em̃ in gyaron insulam proscribi damnati. quæ in freto ẽ siculo. Criminibus. criminosis hominibus. Pretoria. magistratuũ loca. veteres autem. vt Pædianus inquit. omnẽ magistratũ cui pareret exercitus prætorem appellauerũt. vñ & prætoriũ & p̃fectus p̃torio. p̃toria bic excelsa ædificia. vt Mar. Ad lapidem torquatus babet p̃toria quartũ. Ad quartum breue rus emit otalicius. Argentum vetus. i. veterumcælatoris insigne. Caprũ. sine testibus byrcũ. qui qd̃ abrodat vites bacbo immolat & vino spargitur. vt Qui in fastis. Rode capervitem tamen binc cum stabis ad aram. In tua quod spargi cornua possit erit. Probus autem caper bic inquit precipue ab hominibus p̃dicatur. quem etiam Mar. carmine suo laudauit. Stat caper pbiala tbebani velle repbrixi. Cultus ab boc mallet vecta fuisse soror. Quem poetarum patitur dormire. vt nõ in eorum carpẽda vitia inuigilet. Dormire dissimulare. tacere. Nurus corruptor auaræ equos fuisse cõ plures crediderim. licet quidam sillanũ senatorem velint qui iuniam calninã vitellii nurum viciarit:

Pretextatus adulter p̃texta insigne fuit romanor& quod supra tunicas bonorat omnes sumebant. Tullius de suppliciis sentẽtiæ dicende locũ toga p̃textam sellam currulẽ vis imaginis ad memoriam posteritatemq̃ p̃dendam. Prætextas apud betruscos originẽ inuenisse auctor ẽ Pli. Vel cluuien9 malus poeta p id tempus. Ex quo deucalion equo reparatũ ab internitione atq̃ diluuio bumanũ genus est: nota satis fabula. Sortesq̃ popposcit. subaudi a tbemide inquit Probus quæ ante apollinẽ responsam dabat. sed sortes p oraculis posuit nam sortes insortunæ fuerunt templo. quar& inuentionem Cicero in libris de diuinatione tradidit. Quicqd agant homines. votũ. timor. ira voluptas. Gaudia discursus nostri farrago libelli ẽ. hoc dicit. omẽs animi affectus qui mentẽ pturbant totius libri saliuam mibi babere in animo est. atq̃ docilẽ summa breuitate facit sibi auditorem. sed quo id fiat darius. longius de hac re mibi repetendũ arbitror. Cũ ex duabus substantiis corpore animaq̃ bominem cõstare certũ sit. anima quidem rõne: corpus vero sensibus maxime viget. quos tamẽ sensus sine animæ copula non mouet. anima aũt sine etiam corpe bos motus complectitur. Est siquidem rõnalis cõcupiscibilis irascibilis p rõnem lumine quodam singulari ad aliquid cognoscendũ illustratur. per concupiscibilẽ vero & irascibilem ptem sit apta ad aliqd appetendũ fugiendũue amandum odio babẽdumue. itaq̃ de rõnabili pte sapientia prudentiaq̃ oriũtur. de concupiscibili aũt & irascibili oĩs affectus. sapientia rerum immortaliũ prudẽtia vero mortaliũ dicit̃ cognitio. Sapientiæ imperitia opponitur. q̃ duplex est. Vna quidem cuius nos sumus causa. ea repbendenda. Altera naturalis ob quã nullus repbendi merito possit. defectus siquidẽ nature quidam est. Prudentiæ duo sunt cõtraria stultitia & furor. Stultitia cũ quis maturæ nibil agit dum aut glorioſa iactatione aut soluto risu ineptus prosunditur. temere irascitur: dolet: sperat: lætat̃. aut simili mẽtis ægritudine detinetur. Furor. i. amẽtia aliqñ ex ipsa vitiosa natura. plerũq̃ ex pessima consuetudine & libidinosa vita solet euenire. bi omnes morbi de corpore orti in anima terminantur. prudentiam atq̃ sapiẽtiam caligine quadã obruentes. Omnis autem affectus quadrifarie partitus est cum de eo quod amamus iam gaudemus. vel gaudendũ speramus. & de eo qd̃ odimus iam dolemur vel dolendũ metuimus: & ob boc de cõcupiscibili pte gau diũ & spes de irascibili dolor & met9 oriũtur: idq̃ dupliciter põt euenire. aut bmõi

pulsationes animū non contingunt & leuis iacture sunt. nec in nostra dicuntur esse potestate. errata tñ sunt. aut ad animū vsq; penetrant nec ratione domina corrigūtur & grauissima peccata nominantur. Cum ergo animū non contingūt. sed sensum & latenter euanescūt: vt quibus se lapsum invidēdo vel audiendo aliquis dicat & quibus carere hominem impossibile est a græcis vocantur. a nobis. si modo recte conuersum videri possit verbū everbo vertentibus. ante passiones pūt appellari q̄ pulsationes vitioꝝ cūctoꝝ titillent animos & quasi in meditullio prudentiæ nostre iudiciū sit. vel abiicere cogitata. vel ad admittere. & quoniā sine vitiis nemo nascitur optimus ille q̄ minimis vrgeť. a philosophis magnopere reprehendi non solent q̄ nostræ non videantur optionis. Et cum corporis incentiua violentiora sunt & ad animū vsq; penetrant. cum aut non leues molliter palpando. sed potius pulsando corpus mouent. & consentit anima corporis titillationi vt gignatur inde voluptas. aūt porro si erunt tales pulsationes asperitate quadam p̄ditæ vt dolorem efficiāt a græcis a latinis. tum affectus tum perturbationes. a neotericis vero passiones nomina consueuerūt. Harum perturbationū cætere pulsationes quasi pedisequæ sunt atq; consentaneæ. vt inuidia. obtrectatio. odium. iactantia. glorię vanitas formido. iracūdia. seuitia feritas auaricia. libido. quæq; sunt bis p̄ximæ. Nam ex illis quatuor animi affectibus omne animi vicium nasci voluerunt. Aresto teles tamen hominū ita distinguit culpas. vt earum tria efficiat genera. vicium vtpote leuioris rep̄hēsionis. incontinentiā grauioris. grauissime vero feritatem. cum ad feras proximi homines accedūt. vt phalaris. dionisius. darcus & in hoc genere alii. Contra vero quas græci. latini sicut Cicero constantias nominarūt. bas stoyci tris esse consueuerūt dicere in animo tantum sapientis pro tribus perturbationibus. pro cupiditate quidem vel spe voluntatē. pro leticia gaudiū. pro metu cautionem. pro ægritudine vel dolore nihil adiicientes. Itaq; voluntas. vt isti inquiūt. appetit bonū quod facit sapiens. gaudium de bono iam habito ē. quod nimirum sapiens adipiscitur. quotiens aūt sine rōne. ac sine modo cōmouemur agresti quodam ardore mentis. aduersum quem instruiť anima cautionis salubritate dicebant euitari dolore. porro quia de malo est quod iam accedit. cū nullum malū existimarent stoyci posse accidere sapienti. nihil in sapienti animo p̄ illo esse posse dixerūt. sic ergo loquūtur vt velle gaudere. cauere negant nisi sapientē. stultum aūt non nisi cupere. letari. metuere. cōtristari. & illas tres constantias bas aūt pturbationes appellarūt. Est tamen videre vbi in malo vsurpētur quas vocant constantias. vt in illo virgiliano. Hinc metuūt cupiuntq;. dolent gaudētq;. itaq; velle. cauere. lætari. boni & mali plerūq; dicūtur. Cum ergp prudenter. continenter. fortiter. iuste bi affectus. anteq; ad animā penetrarint instituūtur in virtutes exurgūt. hoc est prudentiam. continentiam fortitudinem. atq; iusticiam quæ origines & quasi cardines omniū sunt virtutum. sin vero rōnē subuertant in flagitia & facinora. quæ duo sunt prima vicioꝝ genera p̄silūt. hæc sunt quæ se Iuue. reprehensurum professus est. & totius libri habiturum materiam. sed ita dicit ex quo deucalion hoc est de orbis exordio in hoc vsq; tempus quicquid vitii homines excogitarint hinc incessere incipiam.

Quicquid agant homines. nam actio in primis repræbendi solet. Votum. id est spes: Timor. qui spē oppugnat. Ira: iram pro dolore posuit q̄ de irascibili parte nascantur dolor. genus p̄ specie schema metalesis Voluptas. distulit gaudium variande locutionis causa. Sed cur illis quatuor affectibus voluptatem & discursus adiecerit. coniectemus. Plato in timæo animi duos primarios ponit affect⁹ voluptatē & ægrimoniam inqens ΠΡΟΤΟΝ ΜΕΝΙΔΟΝΗΝΗΜΕΥΙΣΟΝ ΚΟΚΟΥΔΕΛΕΑΡ. ΕΠΕΙ ΤΑ ΛΥΤΑΣΑΓΑΘΟΝΦΥΣΑΣ: contra aristoteles non vt plato malorum escam omnino esse voluptatem. sed genere quidem ipo bonam. specie vero tum bonā. tū malā. qđ maturæ quidem bonæ bona malævero mala voluptas. sic ita cm̄ inquit ὡΡΩΕΡ ΓΑΡΟΥΔΑΝΔΡΙΑΡΤΟΩΙΟΝ ΘΕΩΡΕΙΝ ΔΕΙΝΠΟΙΟΣ ΤΙΣ ΕΞΙΝΣ ΡΕΞΩΝΑΠΕΤΥΧΕΥΚΑΙΚΩΣΕΙΡ ΓΑΞΑ ΤΟΑΛΛΑ ΕΞΟΝΕΥ. ΟΥΩΣ ΟΥΔ ΕΠΕΣΗΜΗΝ ΟΥΔΕΦΙΣΕΝ ΟΥΔΕΑΛΔΟΟΥ ΔΕΝΠΟΙΟΝΤΙ. ΕΞΙΝΣ ΕΚΤΩΝΦΑΥΛΩΝΑΥΔΕΚ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΙΩΝΟΜ ΟΙΩΣ ΔΕΚΑΙ ΗΔΟΝΗΤΩΥΕΝΕΙ ΑΓΑΘΟΝ ΕΣΙΝ ΕΠΕΙΟ ΤΙΥΕΕΙΣ ΙΝ ΙΡΦΛΑΙ: ΗΔΟΝΑΙΟΥΔΕΗΜΑΣ ΔΑΥΝΘΑΝΕΙ. Tria g̃ voluptatū genera vnum ab irascibili. alterꝝ ab concupiscibili: tertiū ab rōnali parte nascit. Discursus. discursus dictos possumus accipere q̄s supra añ passiones dici oñdim⁹. qđ mō invitī rōnē corrūpēs. mō rōe duce emēdate in virtutes discurrāt. aut discursus boim dicit: cui sniæ magis accedo. cū aut reb⁹ nimiū secūdis cōfidētes. aut futuroꝝ ductilca ligine eo discurrim⁹. vt quæ nobis deniq; nocitura sint vebementer affectem⁹. labimur cupiditate. nō roe & prudentia expetim⁹ cū summū id bonū arbitramur si valeam⁹ adipisci. vt sit discursus phantasiæ. quā visionē qdam dixere. ballucinatio. siqdem virtutis p̄priū ē boncsta expetere & ea cōseq. nā ita omnes animi motus duce prudentia ad beatitudinem tendunt. ballucinationes autem ille ducente stultitia contrarium labuntur. vt ergo naturæ ordo exigit. inferiores anime partes hoc est pturbationes superioribus hoc est rationi & intelligentie pareant: ita passim discurrentes ac non quæ expediant consultantes dum affectibus ducūtur proruunt in pniciosissima. in quibus tenebris q̄s errare multi soleant & falso trabi iudicio ipe in quarto huius locupletissimis docuit exemplis in ea Satyra. cuius initium est: Omnibus in terris quæ sunt a gadibus vsq; aurorā & gangem pauci dinoscere p̄nt Vero bona. Nostri est farrago. fagina succus scribēdi pinguis & buberrima silua. vt circa effectus rep̄bendeos potissimū versabor. Est autem farrago pabulum quo & equi & cetera iumenta vero tempore purgantur ac signantur. dicta autem farrago vt Var. existimat. aut q̄ primum in farratia segete fieri cœpta ferro cœsa sit. Persius autem farraginem pro farre vel frumento posuit cum inquit Vappalip⁹ & in tenui farragine mendax.

Maior auaricię patuit ſinus alea quando
Hos animos: neq; enī loculis comitanbus ītur
Ad caſum tabule: poſita ſed luditur arca.
Prelia quanta illic diſpenſatore videbis:
Armigero: ſimplex ne furor ſeſtertia centū
Perdere: & horrentī tunicam nō reddere ſeruo
Quis totidem erexit villas: quis fercula ſeptem

MAN. Auaricię

Auaricię eſt auaricia opinio vehemens de pecunia. quaſi valde expetēda ſit inherens & penitus inſita Cicero. li. iiii tuſc. Alea. ludus eſt tabulæ. vbi quidem fraus mendaciū piuria. odium damna. rerum cōtinue inſunt. hinc aliquando interdicta legibus fuit. Loculis. crumenis & bulgis. Caſum. fortunam periculum.

Ludendi modus

Poſita arca: Hora. lib. i. epi. inquit. Nec luſiſſe pudet. ſed nō incidere ludum. Et cicero li. i offi. ludendi etiam eſt quidam modus retinendus. vt ne nimis omnia profundamus elatiq; voluptate in aliquam turpitudinem delibamur. Prælia. pugnabit em̄ cum ſeruo berus amiſſa pecunia volens eius tunicā vt ludat eripere. qđ ſequentia indicant.

Oeconomos

Diſpenſatore i. cū Oeconomo. eſt em̄ oeconomos tam pecunie q̄ frugum & omniū quc dominus poſſidet diſpenſator de quo Hieronimus in homelia poſt pentecoſten. Vtq; Fabius lib. iii. meminit. Oeconomia grecæ appellata ē cura rerum domeſticar. Armigero. eſt armiger qui in plio gerit tela domini ſui. vt ſcutū & arcum. vt lanceam &c. hmōi hic vero ironice armigerum appellauit ſeruū qui aleæ tabulas tulerat.

Armiger

Seſtertia. Seſtertius nūmus duarum librarum & ſenis. de quo Aruntius bæcait. Seſtertius olim dupondius & ſemis. quaſi ſemis tercius. Priſ. de numerus. Dicit aūt ſeſtertiū & ſeſtertius. Suetoni? in cæſare in italia non vltra quingenos ſeſtertios remiſit. Horenti ſeruo. i. diſpenſatori vel ſeruo alicui ſuo algore trementi. per quod etiam ſerui tunicā perdidiſſe oñdit. Tunicam tunica proprie veſtimentū erat. ſine manicis auctore Nonio. hiuc Maro illud arguit. Et tunice manicas & habent redimicula mitræ. Gellius li. vii c. xii. ſcribit. q̄ viri ro. primo quidem ſine tunicis toga ſola amicti fuerūt. poſtea ſubſtrictas & breues tunicas circa humerū deſinētes bēbant ſine manicis Quis totidem erexit villas. nimiā ruſticanor carpit impenſam ædificior. Quis au? bis repetat Quis fercula ſeptē. priuatæ gule luxuriā arguit Septem fercula i. ſeptem iura dicitur aūt ferculum a ferendo. Priſciano teſte. lib. iiii. p quod vas ipm epular proprie intelligit. hic vero iura accipimus.

Seſtertius

Tunica

Eercuium

Alea. tempora ſua notat quibus & domi. & alii effuſe alea oblectati ſunt. de domitia. Tranquillus: Claudius ita amauit vt de ea librum compoſuerit. Exquo deucalion. non ꝓmittit ſe deducturum ſatyra a temporibus deucalionis de hominū viciis ad etatem vſq; ſuam. vt nonnulli ſuſpicati ſunt. Id em̄ eſſet infiniti prope operis preſtare. & polliceri arrogantis poete. non em̄ mouet Iuue. antiquorū vitiis. ſed ſuorum temporum: ſed hic ſenſus eſt cum vitia omnia. quæ inualuerūt inter mortales a tēpore Deucalionis. ex quo reparatum eſt hamanum genus. quorū. ſ. timor. ira & reliqui affectus ſint farrago & argumentum noſtri libelli id eſt ſatirici ſtilli. in quo volumus verſari quando vberius argumentum datum eſt. ac ſi dicat. quando plura vitia fuerunt carpenda nunq; tanta ſatyre facultas & argumentum oblatum eſt. Noſtri libelli non exponas huius ſatyræ quam nunc ſcribimus. namvitia omnia ab initio orbis non inſectatur: ſed noſtri libelli. i. generis & poematis ſatirici in quo nos poete ſatiri verſari ſolemus. Et quando vberior copia vitiorum. id eſt quando fuit minus argumentū ſatyræ. id eſt quando fuerunt plura vitia. quorum reprehenſione ſatyræ argumentū conſtat. Diſpēſatore. diſpenſator ſeruus erat qui curam habebat rei domeſticæ. Plinius. Seruus eius nomine rotūdus diſpenſator. Tatius. Diſpenſator argius e prioribus ſeruis. Seruo borrenti. id eſt diſpenſatori frigenti. qui totam arcam ſuppeditat cum ipe careat tunica. Erexit villas non villarum ædificationē reprehendit. vel a ſeueriſſimis cenſoribus conceſſam. ſed q̄ plus ſpacii occupabant ville & edes ruſticane q̄ æget lege cenſoria iubente ne plus verterent q̄ ararent. vt & eſt a Pli. ſcriptum.

DO.

Alea quando bos animos. ellipſis. ſubauditur em̄ habuit & alea pro luſoribus poſita. Poſita ſed luditur arca cum omni patrimonio aut patrimonii magna parte. Illic in tabula. Diſpenſatore. ſum miniſtrante pecuniam qui græce ταμίας appellatur Varro. ab eodem ære inquit pendendo diſpenſator & diſpendium: ideo q̄ in diſpendendo ſolet minus fieri. Armigero. tropicos dictum pro eo qui ludi arma ſuggerat. vt in verbo laus inde & ſenſu vituperatio intelligatur. nam armiger q̄ domino arma vel cuipiam alii inferiori ſuggerit. aut omnino gerit appellatur. quod cum multi tum Plautus in Caſina ſæpius docet. ſed vnum ſatis erit nobis exemplum eius. vbi inquit filius autem armigerum allegauit ſuum. Seſtertia centum dicimus & ſeſtertius quaſi ſemis tercius duobus ſemis diſpondius em̄ & ſemis antiquus ſeſtertius fuit & veteris conſuetudinis erat vt ſemis anteponerent vt ſemiſquiritus ſemiſquartus ſemiſtertius ſeſtertius dictus. Et borrenti tunicam non reddere ſeruo. borrenti frigenti. ſic Perſius. Scis comitem borridulum trita donare lacerna. Quis totidem erexit villas. Romanorum notat luxuriam. erexit ædificauit. moris autem erat. vt probus inquit. apud antiquos ne quis adderet poſſeſſionibus ſuis aut de illis minueret ſed cur aut id. Quis fercula ſeptem. vt nunc.

VAL.

MAN. Auorū cœne

Secreto cœnauit auus. secreto. i. intra ædes olim eī intra ædes cœnabāt magno luxu: hinc multæ leges de cenis & sumptibus ad populū ferebantur. Et imperari cœpit: vt patentibus ianuis pransitaretur. & cœnitaretur. Sic oculis ciuiū testibus factis luxuriæ modus fieret. Auctor i his ē Macro. li. iii. sat. Est autē Iuuenalis sensus q̄ q̄uis antiqui illi luxuriarent. nullus attamē fercula septem cenabat vti suo sæculo agebatur. Valerius itē lib. ii. ait q̄ Maximis viris prādere & cœnare in ꝓpatulo verecūdiæ non erat. nec sane vllas epulas babebant. quas populi oculis subiicere erubescerent.

Secreto cœnauit auus? nunc sportula primo
Limine parua sedet turbe rapienda togatæ.
Ille tamen faciē prius inspicit. & trepidat ne
Suppositus venias. & falso nomine poscas.
Agnitus accipies: iubet a præconevocari
Ipsos troiugenas: nam vexāt limen & ipsi
Nobiscum. da prætori: da deinde tribuno.
Sed libertinus prior ē: prior inquit ego adsum
Cur timeā dubitem ve locū defendere. quāuis
Natus ad eupbratē? molles q̄d inaure fenestræ

Sportulæ summa

Nūc sportula. Indignat poeta q̄ etiam nobiles ac diuites. & magistratus sportulam captent. quæ quidem in seruorem & pauperū salutantiū vsum fuerat instituta. Nūc. nun ait. quādo nero rectas cœnas ad sportulas reuocauerat. Sportula parua. Martialis ait. lib. iii. Centum miselli iam valete quadrantes. Tot enim dabit sportula: Et libro. x. Sportula nos iunxit q̄drantib⁹ arida cētū. Vtq̄ Asconi⁹ scri. li. ii. verrinar sportæ. sportulæ sportellæ nūmorū sunt receptacula. hic denicq̄ paruam ipius receptaculi q̄titatem nūmor intelligimus. & qa parua ꝓpterea quisq̄ primus esse optabat. vti etiā tempestate hac romani gymnasii lectores agūt. nouisi imi nāq̄ in anes redeūt semp hinc illud beati primi. Turbe rapienda togatæ. i. ab seruis & pauperibus. Mar. li. iii. Exigis a nobis operā ſne f ne togatam. Non eo libertum sed tibi mitro meū. Erat em̄ toga vilior vt iam ostendimus. Ille tamē. s. sportulam diuidit. Suppositis. ꝓ altero positus ac missus. Falso nomine. alicuius s. alterius gratia. Nomē aūt est q̄d vnicuiq̄ psone attribuit. vt inquit Cice. li. i. rhe. vet. Troiugenas romanos insignes troianis oriūdos Da ptori. verba sunt ipius prætoris quærentis sportulam: Prætor aūt dictus qui ꝑiret iure & exercitu auctor ē Varro. Creabatur autē ex patrib⁹ prætor. Dictusq̄ ptor vrbanus. quia inter vrbanos ius diceret q̄d quidem ius honorariū ob ipi⁹ honorem vocabat. Postea ptor alter creatus est. qui q̄m inter pegrinos cognoscebat pegrinus appellatus est. Festus vero ait. q̄ initio ptores erant qui nūc consules. & bella administrabant. Videto tamen plura in satyra. x. Da deinde tribuno. ipius tribuni petentis verba sunt. Tribuno Erat tribunus plæbis qui plæbem defenderet. erat item tribunus militū. vtq̄ babet digestis de origine iuris ab plebe creati sunt tribuni. & sic dicti. quia tunc in tris partes populus diuisus erat. qui ex singulis singuli creabantur tribuum suffragio scilicet tribunorum vero militarium officiū vt ē digestis de re militari. vel eorum qui exercitui presunt: Erat milites in castrii continere. ad exercitationem producere. dapes portarum suscipere. vigilias interdum circuire frumentatōnibus cōmilitonū interesse. frumentum præbere mēsure fraudem coercere delicta fm suam auctoritatem bis modis castigare quærelas cōmilitonum audire valitudinarios inspicere &c. interdum vero. xx fuerunt. interdū plures. nōnun quā pauciores. Sed libertinus. sua tempa notat. Suetonius em̄ de Domiciano sic ait. Quedā ex maximis officiis inter libertinos militesq̄ romanos cōicauit. hic vero Crispinus itelligend⁹ de quo supra: Libertinus aūt dicebatur ingenuus ꝓcreatus e manumissis. vñ Suetonius in Claudio inquit. Ignarus tempibus appii. & deinceps aliquādiu libertinos dictos nō ipos. q manumitterent sed ingenuos exiis ꝓcreatos. Fabius vero li. vii ait. Seruus quū manumittit libertinus libro etiā secundo institutionū de libertinis sic scribit. Libertini sunt q ex iusta seruitute manumissi sunt: Locū quem primus cœpi nam ē superius prior inquit ego adsum. Eupbratē. p boc seruile intelliges cōditōem ex assiriæ aūt montibus. & g potissimū ad orientē cōspiciūt: Eupbrates amnis clarissimus erūpit. lōgo deinde discursu mediam inundat babilonem. postremo in pticum mare celeri cursu dilabitur. auctor est Dionisius. Molles. molliciem quādam designātes. In aure fenestræ. in oriente em̄ vt plin. scribit. Viri decoris gratia in auribus aurum. gestabant. Nūc aūt bebreæ fœmine in latio etiā serūt cū gemmis. Et supiori ætate mea in patria xpiane mulieres extant em̄ adbuc foramina in auribus babētes. quaq̄ vna & mea socrus. quæ eadem & nouerca.

Prætor

Tribunus

Domiciani officia

Libertin⁹

Eupbrates

In auribus aurum

DO.

Secreto. non conquæritur q̄ in publico non epulent tempibus suis. q̄ mos. & si olim fuit. vt scribit Vale. tū ita desidera sed boc infectat. q̄ cū epulaq̄ luxus pontificalibus tantū cœnis sit cōcessus. vt ē apud Marro. & septem viris epulātibus in capitolio publice. eadem luxuria inter priuatas ædes mēsa paretur. quod etiam ita conqueritur Varro. sed propter luxuriam epulum ē quodammodo cuotidianū rome intra priuatas ædes vt exponas. secreto id est intra ædes priuatas. Septem fercula. alludit ad septem viros epulones quorum cœua lautissima erat testis Macro. ea additialis vel adipalis dicebatur. q. d. quis luxum septem virū epulonū intra priuatas ædes pauit vt nunc videmus. Nūc sportula: excandescit ex boc q̄ cum pauperes tantū olim salutaret & inde captarent sportulam ad victum. iam & nobiles & diuites & magistratus eundem faciunt questum. vt Mar. Paulum consulem carpit salutantem & alibi ad nobiles ita conqueritur. Quid faciam Romæ. cui non liceret esse clienti:

Dimiſit noſtras purpura veſtra togas .i. nos nobiles iuſſiſtis nos togatos abire a ſalutationib⁹ quas occupaſtis: Nero rectas cœnas ad ſportulas reuocauit. Domi ſportulas ad rectam cœnam ſed nodū id egerat ſcribente Iuue. Ille .ſ. cuſtos balneorum nam ab eo erogabatur ſportulam. hoc eſt centum quadrantes. Martialis. Quos balneator diuidebat elixus. Sed libertinus notat tempora ſua quibus Domi. cōunicauerat quedam ex maximis officiis inter libertinos & milites auctore Trāquillo libertini olim in quatuor tribus diſtribuit fuerunt exquillinam. Pallatinam. ſuburbanam. Colinā. ornati temporibus claudii. nam claudius ſiue bareas ſoranus conſul Claudio promittente prætoria inſignia. Pallanti illius liberto decreuit. qđ etiam Plī. in naturali biſtoria ſe vidiſſe refert. nunc vero libertini prætoria inſignia non habebant. ſed tantum cum tribunis. id eſt militibus cōunia quædā officia. Inde Iuue. eos diſceptantes. introducit. cum prætor & tribunus id eſt milites ante vocarētur & indignantes. q̄ non ſint eque nō ſolū tribunis ac militibus. ſed & pretoribus. vt temporibus claudii fuerunt. Defendere locum datum nobis abimpatore. & cōem ordinem inire cum tribunis ac militibus. Natus ad eupbratē q̄uis ex ſeruili conditione ſim ex cappadocia aduectus. nā eupbrates. vt longum ambitum omittam. iuxta cappapociam fluit. vnde & ſerui aduecti cappadoces appellati ſunt. Mar. Quid te cappadocum ſex onus eſſe iuuat.

Secreto cœnauit auus hoc dicit. quis auus aut tam locuples aut tam luxurioſus fuit vt nunc pœne omnes ſunt. Secreto cœnauit non publico ſed priuato oſtendit apud veteres hanc vitam non fuiſſe vnde & auus ait. Macrobius in libro ſaturnalium. Longum fiat ſi enumerare vel in quot inſtrumēta gulle inter illos vel ingenio excogitata ſint vel illud ſtudio confecta & bee nimirum cauſe fuerunt p̄pter quas tot numero leges de cœnis & ſumptibus ad populum ferebantur & impari cœpit vt patē tibus ianuis prāſitaretur & cœnitaretur. Nūc ſportula primo limine parua ſedet. vult intelligi apud veteres maiorem humanitatem fuiſſe q̄uis pauperiores eſſent. nūc autem eam ſolam clementiā exiberi q̄ ſportulam. & ipam quidem tenuem p̄ferant. niſi tamen ab bonoratis. excludaris. qui ad eam ſine pudore conueniūt. Parua ſportula. compatione maiorum damnorum paruulam ſportulam dixit. ſporte & ſportule vt ait Pedianus nummo⁹ receptacula ſunt. Tranquillus tamen in claudio inquit exbibuit anniuerſariū in caſtris pretorianis ſine veneratione apparatuq̄ iuſtum atq̄ legitimum in ſeptis ibidem extra ordinariū & breue dierumq̄ paucorumq̄ quod q̄ appellare cœpit ſportulam. quia primū daturum ſe dixerat velut ad ſubitam dictamq̄ cœmulam iuuitare ſe populum. Turbæ rapienda togate toga inquit Pedianus cōunis habitus fuit & maritum & fœminarum. ſed p̄texta boneſtorum. toga vilorum. Ille tamen ex pretore ne an ex quocūq̄ alio bonorato venias inſpicit. VAL.

Troiugenas patricios qui niſi agniti ſint nedum humiles non poterūt quicq̄ licet efflatent imperare explorati vero aſſequentur ſane troiugena & graiugena cum gemino i ſcribi debuerint mutarūt i ſequens in u alternitatis cauſa vt pro troiugena & graiigena troiugen & traiugena factū ſit. Ipos troiugenas. oſtendit autem nobiles romæ familias a troianis eſſe ſicut a ſergio ſergia familia. a cloanto cloantea a gia gega. Da pretori cum conſules vt inquit Pomponius auocarentur bellis finitimis. neq̄ eſſet qui in ciuitate ius reddere poſſet factum eſt vt prætor quoq̄ crearet̄ qui vrbanus appellatus. q̄ in vrbe ius diceret. poſt aliquod non ſufficiente eo prætore. q̄ multa turba in ciuitatē etiā peregrinorum veniret creatus eſt alius prætor qui peregrinus appellatus ē ab eo q̄ iter peregrinos plerūq̄ ius dicebat. Deinde Cornelius ſilla pretores quatuor adiecit. Iulius cæſar duos: Da deinde tribuno. cum plebs a patribus. vt Pomponius inquit. ſeceſſiſſet āno fere ſeptimodecimo poſt reges exactos. tribunos ſibi in monte ſacro creauit. qui eſſent plebis magiſtratus. dicti tribuni q̄ tūci tres partes populus erat & ex ſingulis ſinguli creabantur. vel quia tribuū ſuffragio crearentur deinde cū poſt aliquot annos duodecim tabluæ ſunt latæ & plebs contenderet cum patribus & vellet ex ſuo quoq̄ corpore conſules creare & patres recuſarent. factum eſt. vt tribuni militum crearentur partim ex plebe. partim ex patribus conſulari poteſtate. biq̄ eōſtituti ſunt vario numero interdum em vigīti fuerūt interdum plures. nōnūq̄ pauciores. Sed libertinus prior eſt. hoc eſt prior venit: Natus ad eupbratem. meſſopotamiæ fluuiū ex barmeniæ montibus profluentem. inter tygrin autem & eupbratē iacentia pecora tam buberi & pingui ſolo eſſe peribent̄ vt e paſtu repelli dicat̄ ne ſatietas perimat. cā fertilitatis ē būor q exutroq̄ amne manat toto fere ſolo p̄pter venas aq̄ reſudāte. vñ & voluptatib⁹ merſari ibi dicūt̄ boies. hoc g̃ dicit. donati libertate cū ipudētia. meruerūt et bereditates. Molles q̄ i aure feneſtre. mollia foramia i aurib⁹ p̄ q̄ facile agnoſcūt̄. tū liberti tū ex eupbrate ro. cōceſſiſſe. MAN.

Arguerint licet ipe negem: ſed quinq̄ tabernæ
Quadringēta parant. qd cōfert purpura mai⁹
Optandū. ſi laurenti cuſtodit in agro
Conductas coruinus oues: ego poſſideo plus
Pallante & licinis: expectent ergo tribuni:
Vincāt di uitiæ: ſacro nec ceda bonori
Nuper in hanc vrbē pedibus qui venerat albis
Quando quidē inter nos ſanctiſſima diuitiarū

Arguerint oñderint. Quinq̄ taberne. poſtq̄ ſe ab genere extollere ñ potuit. ab pecunia & diuitiis ſe iactat. & cenſu equeſtri. Liuius p̄terea ſcribit q̄ arſerunt circa forum tabernæ. q̄ olim ſeptem ſuo tempore quinq̄ dicebantur ponuntur hic pro foro vicinis domibus. vnde penſio ſibi dabatur. Idē Liuius li. vi. tercīæ decadis de annibale vrbē obſidēte ait. q̄ voca to p̄cone tabernas argētarias. q̄ circa fo⁹ romanū tūc eſſent iuſſerit venire

Tabernæ quinq̄

Cenſus equeſtris

Quadringẽta .i. censum equestrẽ qui quadringentis sestertiis continebatur: Tiberii edicto vt docet Plini⁹

Maiestas et si funesta pecunia templo
Nondũ habitas: nullas nũmorũ erexímus aras

Laurentũ

Confert. dicit affert. Purpura .i. equestris dignitas, quæ designaẽ vestibus purpureis & anulo: Si siquidẽ. Laurenti agro. Erat laurentum oppidum prope lauinĩ antiquo in latio de quo Strabo lib. v. Sunt ꝑterea magna illic campi

Laurentes

æquora & pascuis apta, vtq; Liuius li. i. ostendit. Lauinii quoq; incole laurentes dicebanẽ Condu

Pallas libertus

ctas non ꝓprias sed alienas. Coruinus. nobili genere natus ex coruina f. domo. Pallante. Sueto

Narcissus libertus

nius scribit pallantẽ Claudii libertum fuisse & Narcissum. quos decreto quoq; senatus non premiis modo ingentibus sed & questoriis ꝓtoriisq; ornamentis ornari libenter passus est. tantũ ꝓterea ac quirere & rapere. vt querente eo quondam de fisci exiguitate non absurde sit dictum abũ daturum si ab duobus libertis in consortiũ reciperet. Tacitus item li. xii. scribit pallantem claudii libertũ fuisse. eiusq; auctoritate adoptionem in domitiũ .i. neronem festinatam. qui obstrictus agrippine vt cõcilia

Licinidie

tor nuptiaꝝ ipius. f. agrippine & claudii ac mox stupro eius illigatus stimulabat. Claudiũ consuleret reipu. Britannici puericiam robore circũdaret &c. Subdit item Tacitus eodem lib. xii. Claudiũ pallanti pretoria insignia: & centies quinquagies sestertiũ censuisse scribit etiam pallantem ipm sestertii ter milies possessorem fuisse libro vero. xiiii. ait neronẽ veneno interfecisse pallantẽ q; immẽsam pecuniam longa senecta detineret. Licinis. plurali est vsus. quoniã plures boc nomine dites fuere: fuit emꝫ licinius cæsaris libertus quem postea augustus curationi galliaꝝ ꝓposuit & eas spoliauit. qđ ꝓbus scribit vt aiũt Idq; Tranqllus asserere videẽ ait emꝫ de augusto sic. Multos libertorũ in bonore & vsu maximo babuit. vt Liciniũ Enceladũ alioq;. Dictus. item vt scribũt babuisse campos quãtum milui volant binc persus. Nũc licini in campos nũc crassi mittit in ædes. fuit & licinoꝝ domus inclyta & diues. Pli. li. iii. epistola ad Marcũ ita ait. de plinio f. auũculo suo. Referebat ipse potuisse se quũ ꝓcuraret in bispania vendere bos cõmentarios laercio licinio quadringentis milibus nũmum &c. Et Tacitus li. xiiii. Liciniũ gabolum pretura functum scribit Et li. xv. Marcũ liciniũ consulẽ. Et libro xvii. liciniũ ꝓculum otbonis familiarissimũ atq; pretorii ꝓfectum. Ergo quũ diuitiis affluã. Vin-

Diuitiæ

cant diuitie cum indignatione exclamat poeta. Hora quoq; sat iii li ii. sic ait. Omnis emꝫ res virt⁹ fa-

Creta argẽtea

ma decus diuina humanaq; pulcris diuitiis parent: quas qui construxerit. ille clarus erit fortis iustus sapiens etiam rex. Sacro bonori. sacris ꝓtoribus & tribunis. Pedibus albis .i. argentea creta illo creatis: ꝓ qđ venalem fuisse oñdit Pli emꝫ li. xxxv. capite vero penultimo ait. q; alia creta argẽtaria ap-

Maiestas

pellaẽ. nitoteẽ argenteũ reddens ẽ & vilissima q̃ pedes venaliũ transmare eductoꝝ denotare instituerunt maiores. Maiestas. amplitudo ac dignitas. Nã Cice. li ii. de oratore ait. Si maiestas ẽ amplitu-

Pecunia

do ac dignitas ciuitatis is eã minuit q exercitũ bostibus ppli ro. tradidit. Funesta pecunia. dicebat Socrates laertio teste. Opes atq; nobilitateẽ nõ solũ nibil in se bre bonestatis. Veꝝ & malũ omẽ ex iis oboriri. Et Iuue. sat. x. Sed plures nimia cõgesta pecunia cura strangulat. & cuncta exuperans primonia census.

DO.

Quinq; taberne. non de numero tabernarum loquiẽ. qđ tm̃ qnq; essent sed rome ita quædam tabernæ appellabantur iuxta forum eædem septem dicte sunt. Liuius: Arserunt taberne circa foꝝ. quæ olim septem nunc quinq; dicuntur eas bic posuit pro omnibus prediis vicinis foro. quæ præcio siora sunt. Hanc meam sententiam. quã quod sine arrogantia dictum sit. primus boc loco excogitaui. vt in aliis multis. Fidentinus ex scriptis nostris accipiens cõmemorat quidem tanq̃ alienam. sed non probat quid mirum: non percipit.

Quadringenta .id est censum equestrem qui quadringentis sestertiis continebatur Tiberii edicto. Plinius auctor. Pallante. pallas ex arcadia auctore tacito libertinæ cõditõis immensas opes possedit. claudii idulgẽtia tpib⁹ neronis necat⁹ est q; nimiũ longa senecta grandem pecuniã occuparet. eius frater fœlix iudee ꝓfectus est. Et liciniis. & licinũ diuitem fuisse ostendit Persius. Nunc licini in campos nũc crassi mittit in edes. hunc libertine conditõnis intelligere placet: vt cõueniat cum pallante. De licinio stolone. cuius meminerũt Valerius Liuius Plinius: q; .s. centũ iugera agri babuerit: & eo nomine sit damnatus. quoniã plus possideret. q̃ ipe lege sua permiserat. non cõuenit. Licini tonsoris meminit Hora. Sed melius ad aliquẽ libertoꝝ boc cognomen referẽ. Expectent ergo tribuni i. cedant nobis milites. quibus impator nos æquauit officiis cõmunicatis. nam parem ꝓtoribus locum volumus quem babuit pallas.

Quinq; taberne q̃ reditũ parant. taberne q; tabulis apud veteres vt diomedes putat coopirentur.

VAL.

Quadringẽta. subaudiendum sestertia. Conductas coruinus oues. Coruinus nobilissimus genere sed pauper. vtrum. M. Valerium messallam dicit. cuius in bistoria meminit Tacitus. Pallante & licinis qui nobiles fuerunt. Licini autem dicti sunt crassi. pallas libertus: vt inquit Probus: claudii cæsaris officiũ rationũ administrauit: & in numero pretorum relatus q; primum percũctantem cæsarem de incestu agrippine ad nuptias confirmasset: eamq; ipe consuetudinem stupri adeo palam fecerat: vt in quodam simulacro palatinæ mineruæ ascriptum sit Pallas ΔΙΤΙΩΝΟΙ de quo in quadam epistola Plinius secundus boc magnũ votum senatus boc precipuũ gaudiũ ppli boc libertatis materia gratissima. si pallãtis facultates adiuuare publicoꝝ operũ egestiõe cõtigerit bui⁹ etiã Trãql. meminit

Et liciniis: licini⁹ inqt ꝓbus ex germania puer capt⁹ tãte industrie fuit vt reliqas cibarioꝝ inter cõseruos fœneraret: & cu iquid credidisset q̃ li potera cbirographo pugillarib⁹ subnotaret. quos cũ expe

ditione quadã transiturus flumen in vestimentis recõdidisset. C. Iulio Cæsari quodam denegante ei pugillaribus q̃cq̃ annotatũ barbarus lugẽs eos obtulit. statim ad dispẽsationẽ ẽ admissus non multo post manumissus & deinde curationi gallia⁹ ab augusto p̃positus eas spoliauit. & cũ flageret inuidia basilicã sub nomĩe Caii Iulii ædificauit. decessit sub tyberio. ꝓinde diues fuit q̃ cassii opes etiã exhausisset: & dictus ẽ habuisse nũmos q̃tum milui volant. Vñ persi Nũc licini in campos nũc crassi mittit in ædes. Sacro nec ce:bo. tribuno⁹ q ad sportulã venerãt. est aũt sacrum. vt Trebatius ait. quicquid ẽ qđ deo⁹ habeẽ. Nuper in banc vrbẽ pedibus qui venerat albis. aliis calceis nec dũ acceptis qui nigri sunt. aut nudis. aut puluerulentis. aut cretatis sicut in seruis mos fuit. Pli. alia creta inquit argentaria appellãt nitorem argenteũ reddẽs. estq̃ vilissima & qua pedes venaliũ seruorum transmare aduecto⁹ denotare instituerũt maiores. Oui. Nec tu siquis erit capitis mercede retentus Despice gipsiati nomẽ iane pedis. Tibulus. Barbara gipsatos ferre catasta pedes. Pedibus qui venerat albis. Probus hic exponit alias consuetus habere bracbas. vl' q̃ pedales nouos haberet in brachis. quos pedurnos dicunt. vel q̃ non nigris non calceis senato⁹. vñ vrbane oñdit plus bonoris ĩ calceis esse q̃ in psona. Sanctissima diuitia⁹ maiestas. ironicos dictũ. sanctum inquit Mar. ẽ qđ ab iniuria hominũ defensum atq̃ munitũ est. sanctũ aũt dictum ẽ a sagminibus. sunt aũt sagmina q̃dam herbe quas legati populi Ro. ferre solent ne quis eos violaret. sicut legati græco⁹ ferũt ea quæ vocãtur cerithia: in municipiis quoq̃ muros esse sanctos sabinũ recte respondisse cassius refert. Diuitiarum maiestas. deest. est. Et si funesta pecunia quæ p furta & pericidia cõgerit. Templo nõ dũ habitas. nec dum diis consecrata es nec in numero deo⁹ haberis. vt ꝓ dea colaris. dicta a pecudibus pecunia. Ouid. Cætera luxuriæ nondũ instrumenta vigebant. aut pecus aut latam diues habebat bumũ Hinc etiam locuples hinc ipa pecunia dicta est. idem Pli. idem Varro ait.

Vt colitur pax: atq̃ fides: victoria virtus
Quequæ salutato crepitat concordia nido.
Sed cũ summus bonos finito cõputet anno
Sportula quid referat. quantũ ratonibus addat
Quid faciẽt cõites qb⁹ hinc toga. calce⁹ hinc ẽ
Et panis. fumusq̃ domi. densissima centum
Quadrantes lectica petit: sequiturq̃ maritũ:
Languida vel pregnans. & circũducitur vxor
Hic petit absenti nota iam callidus arte.
Ostendens vacuam & clausam ꝓ cõiuge sellã:
Galla mea ẽ inquit. citius dimitte moraris?
Profer galla caput: noli vexare quiescit:
Ipse dies pulcro distinguitur ordine rerum
Sportula deinde forum: iurisq̃ peritus apollo
Atq̃ triumphales: inter quas ausus habere
Nescio quis titulos ægyptius atq̃ arabarches

MAN. Pax Fides

Pax Vespasianus templũ pacis foro proximũ fecerat. auctor ẽ Tranquillus. Fides. fides est firma opinio. vt docet Cicero in partitionibus. Et Seneca epistola. lxxxix. inquit fides sanctissimũ humani pectoris bonum est nulla necessitate ad fallendũ cogitur. nullo corrũpitur præmio. Vre inquit occide non ꝓdam. Liuius ꝓterea li. i. scribit. Numã pompiliũ fidei solenne instituisse. ad q̃d sacrariũ flamines bigis curro arcuato vebi iussit manu q̃ ad digitos vsq̃ inuoluta rem diuinam facere. significantes fidem tutandam. sedemq̃ eius etiam in dextris sacratam esse. Cicero aũt in lib. de n d. scribit fidem in capitolo ædificatam ꝓxime. M æmilio scauro añ autẽ ab attilio collatino erat fides cõsecrata. Videto etiã sat. xiii. in pricipio. Victoria victoriæ templũ in palatio fuisse oñdit Liul. li. viii. de secũdo bel. pun.

Virtus

Virtus: virtus ẽ affectio animi constans. cõueniẽsq̃ laudabiles efficiens eos. in qbus ẽ. Tul. li. iiii. tusc. & li. v. ait. Bonũ aũt mẽtis virt⁹ ẽ. ergo hac beatã vitã cotineri necesse ẽ. hinc oia q̃ pulcra honesta p̃clara sũt Virtuti aũt & honori Marcellus sepatis ædibus simulacra statuit. vt Valerius li. i. ostẽdit. Liuius autẽ li. xxix sic ait. ædem virtutis eo anno ad portã capenã. M. Marcellus dedicauit septimodecimo anno posteaq̃ a patre ei⁹ primo consulatu vota in gallia ad Clastidium fuerat. vtq̃ Cycero. libro. ii. tusc. ait. Virtus ex viro appellata est. Viri autem propria virtus maxime est fortitudo cuius munera duo maxima sunt mortis doloriscq̃ contentio. Diximus & plura in sat. viii. ibi. Nobilitas sola ẽ atq̃ vnica virtus. Salutato crepitat concordia nido. cõcordie templũ Liuia drusilla constituerat. vt scribit Naso li. i. fast. Tiberius vero eius filius dedicauit vñ Suetonius ait Dedicauit & concordie ædem Crepitat. alludit ad Ciconiam cõcordie dicatam. sub cuius forma colebatur. Solinus capite. xxxvii. scribit q̃ eximia inest ciconiis pietas. & enim quantũ temporis impenderint fœtibus educãdis. tãtũ & ipse a pullis suis inuicem alũtur. ita enim impense nidos fouent. vt incubitus assiduitate plumas exuant. & sonum quo crepitant oris potius q̃ vocis esse idem ait. Politianus vero vir bac tẽpestate & græce & latine eruditissimus cornicem, potius q̃ ciconiam accipit. ductus vt inquit beliani græci scriptoris testimonio. q lib. de animalibus tercio. Cornices inquit inter se fidissime sunt. & quum societate coierint maximo se opere diligunt. Neq̃ id genus animalia videat q̃spiam licẽter misceri & temere quin

Virtus Foncordia Cortitudo

Politianus

Cornices

boc quoq; dictitant. qui res istiusmodi callent. altera extincta comparem viduam degere. Cæterū id quoq; audio. Veteres in nuptiis post hymenæum cornicem inuocare. signūq; id concordiæ dare iis consuesse. qui liberum quærendorū gratia conuenissent. Tum qui sedes auium & volatus obseruāt in auspicatum esse captantibus auguria dicunt. Vnius tantum cornicis obsequium. Sic belianus sed & numismatis aureis duobus faustine auguste manifestam prorsus imaguntulam nuper sibi laurē tum Medices ostendisse cum titulo ipo concordiæ idem politianus ait. Placet igit vt de cornice intelligat. Nec displicet etiam de ciconia intelligere ꝓpter illud crepitat salutato nido. nam illius natu re vt ostendimus id conuenit: Nec absurdum videri potest. & ciconiam & cornicem cōcordiæ dicatas. Sed quū summus bonos. peetorum auaricia cerpit. quorum quidem bonos summus erat. tantum & em aucta erat pretoris auctoritas vt quod pretor ipe edixisset ob ipius bonorem. Ius bonoratium vocaretur. hinc & Ouid. li. i. fast. ait. Verbaq; bonoratus libera pretor habet. Vtq; ostendim⁹ etiam auctoritate festi. Initio pretores erant. qui postea consules. & bella administrabāt. Præterea de bonore Cicero de claris oratoribus sic ait. bonos premiū est virtutis iudicio studioq; ciuiū delatum ad aliquē qui eū sententiis & suffragiis adeptus est is mihi & bonestus & bonoratus videt. Comites diuitum clientes. Densissima multis stippata ac plena erant em in ea viri & vxores ac filii. hinc ait sequiturq; maritū. Sequitur maritū. Noua captan de sportule ars exprimitur. Ipe dies. Diuitū atq; nobiliū notat auariciam. q cum salutati fuissent postea comitati in foꝝ diuersaq; loca. reducti inde domū. Clientes non cibabant. qđ illi quidē sperarant. hinc lassi & ieiuni. vestibulis abibāt. Hæc profecto vera huius loci sententia ē. Pulcro ironia est. i. irrisio. Sportula. sportulæ tempus. s. distinguit prima em & secūda bora salutabant sportulæ causa: Deinde forū. tercia bora iuris dicendi tempus distinguebat. qua qdem causidici comitabant reducti postea clientes nō pascebant vt diximus. Forū Augusti foꝝ intellige. Suetonius em ait q augustus publica opera plurima extruxit. ex quibus p̄cipua forum cum æde martis vltoris. Templum apollinis in palatio fori extruendi causa fuit hominum & iudiciorum multitudo: quæ videbatur non sufficientibus duobus etiam tercio indigere. Ita q festinantius nec dum perfecta martis æde publicatum est. Cautūq; vt separatim in eo publica iudicia & sortiones iudicum fierent. vtq; Plini. scribit li. vii. c. lv. in augusti foro apollo fuit eboreus. p id igitur ait poeta iurisq; peritus apollo. nam ibi iudicia dabantur. hinc apparet totum hoc de vnico foro intelligendum. In eodem & statue triumphales erant. Martialis em ait li. v. Nec litis tetricas forumq; triste noscemus nec imagines superbas. Mescio quis. Crispinū intelligit cuius iuphiam paulo superius ostendit. Aegiptius. asie prima pars aegiptus. cui propinqua arabia. qđ mella scribit. p pterea Iuuenalis ait. aegiptius atq; arabaches. i. arabum princeps. eoꝝ. s. q tuncin vrbe erant per qđ etiam eum taxat conditionis libertine ostendens.

DO Comites. idem togati dicebantur. Hinc toga. nam ex sportula comites aliquando togam emebāt Mar. vnde tibi togula est: Centum quadrantes. nam tot dabantur ex sportula. Mar. Dat baiana mihi quadrantes sportula cētum. Idem Tacitus scribit. Ipe dies. alii aliter būc locū acceperūt. ego ita sum interptatus q̄ Iuue. diuitū romanoꝝ & nobiliū auariciam carpat: qui vt sportulam carperent: nō modo mane salutabant domi quoscūq; prima & secūda bora poterant adire. nam prima & secūda bora salutationibus dabantur. sed etiam terciam in eo consumerent. Venirentq; in foꝝ ad equites salutandos qui iudices in triplici foro sedebant. nam tertia litibus forensibus erat destinata. Martia. Exercet nucos tercia causidicos. Eodem argumento idem in auarū salutatorem. Et mane sudas vbis osculis vdus: Foloq; triplici sparsus añ equos oēs. acdemq; martis. q̄ s. erat altero foro & colossum augusti intero. Pulcro ironice dictū. Sportula. s. petit. boc ē mane duabus boris salutāt. & comittāt cā sportule. Deinde. s. tercia bora. Foꝝ. s. latinū petit. Apollo iurisperitus alteꝝ foꝝ vbi erat colossus apollinis. de quo pli. Vidimus certe apollinē in bibliotheca templi augusti tuscani cū qnq̄ginta pedum a pollice. dubiū ære mirabiliorē. an pulcritudine & Trā. Templū apollinis in ea pte palatine dom⁹ ex citauit quā fulmine icta desiderari a deo aruspices pnūciarūt. & paulo post. Quo loco iam senior sæpe etiā babuit. decuriasq; iudiciū recognouit. Iuspitus. nā vt dixi illic consi debāt iudices. ad quos al ludens Ora. cū de Bolano ius tracto loqtur. Sic me seruauit apollo. i. iudices ad statuā apollinis sedētes: ad quos tractus ē bolanus. Nō ignoro tn porpbirionē ex imitatone bomoerica eū locū interpta tum esse. illud addi pōt. qđ tn non ꝓbo. Iurisperitus apollo. q̄ ab eo lycurgus leges se accepisse dicebat. auctor ē Dioni. Atq; triumphales. terciū foꝝ notat. quo ibant ad salutandos egtes. q illic iudicabant nam bæ erant in tercio foro. Inter quas. boc in tpa sua dicit quibus Domi insignia triumphaliū statuaꝝ per vrbem sibi erexerat. cuius rei dignitatē deprimit. cum dicat seruis quoq; triūpbalē statuā datā esse. & vt scribit Tacitus. Tigillino & Coceo statuæ datæ sunt inter triūpbales Aegypti⁹ atq; arabaces. libertine conditionis notat. quē egiptiū etiā dixit in crispini exprobationem.

VAL Vt. quemadmodum colitur. Salutato crepitat cocordia nido. In tutela concordiæ ciconia ē. Templum concordie inquit probus est ventus in quo ciconia multa est. aut q̄ venientibus salutatum concordiæ crepitu consensum prodebant. & satyrice salutato nido non templo concordie crepitat rostro ciconia. s. quæ cōcussione rostri sonitum pacis videtur reddere. Sed cum sum. bo. Sed cum senatores auidi sportulæ sint. quid parasiti facient comites. & assectæ. Densissima. maxie stipata eunuchis. Cētum quadrantes lectica petit. lectica nobile vehiculū. Lecticarum vsum inquit probus primi dicūtur inuenisse bithinii. Cicero. nam vna baud mos ē bithinie regibus vehi lectica. Lecti. pe. octopboro in

quit probus vehebatur. Hic petit absenti. subaudiendum vxori. absenti pro absente. Nota iã cal. ar. nota fallacia quæ simulat vxorem in lectica portari cum ibi aut eunuchus portet aut ancilla aut interdum quod vex est in animis ducatur. Profer galla caput. facroget. Noli vexare. potentis vox est. Ipse di. pul. di. ipe pro toto ponitur. sic totos dies inquit consumũt diuites dum ad sportulam vadunt. aut ad forum. Inde ad templum Apollinis librorum aut iurisperitorꝝ causa. inde ad triũphales imagines inspiciendi gratia. & interea clientes eorum domi expectauerunt. & cum illi sero se domũ receperint soli cœnaturi sunt. & spes quæ sola fuerat clientibus discũbendi cum dominis tandem deponitur. Iurisꝙ pe. apol qui inter iurisperitos statuã habet hic est apollo inqt probus cuius & Hor. meminit. sic me seruauit apollo. licet id ab Homero sumptum quidam existiment. iurisciuilis & liberaliũ disciplinarum bibliothecam in templo apollinis palatini augustus dedicauit. vñ Hor. Quid mihi celsus agit monitus multumꝙ monendus. Priuatas vt querat opes & tãgere vitet. Scripta palatinus quecũꝙ recepit apollo. Ibi circa ædem apollinis iuris studiosi conuenibant. siue quod Cicero domum scæuulæ oraculum dixit ciuitatis. siue ꝙ tam deuia iurisperitorum responsa sint. vt etiam inquit probus ꝙ apollinis. Atꝙ triũphales. subaudiendum imagines vel statuas. Aegiptus. per aegiptiũ crispinũ incessit triũphalibus ornamentis & statua donatum. Araboches. vt libiarches arabum princeps inuidiose tamen dictum.

MAN

Cuius ad effigiem: non tantũ meiere fas est:
Vestibulis abeũt veteres lassiꝙ clientes:
Votaꝙ deponũt q̃q̃ longissima cœnæ
Spes hoĩm caules miseris atꝙ ignis emendus
Optima siluarum interea pelagiꝙ vorabit
Rex horum. vacuisꝙ toris tantũm ipse iacebit.
Nam de tot pulcris. & latis orbibus: & tam
Antiquis. vna comedunt patrimonia mensa
Nullus iam parasitus erit. sed quis ferat istas
Luxuriæ sordes? quãta est gula. quæ sibi totos
Ponit apros animal ꝓpter conuiuia natum?
Pœna tamen presens: quũ tu deponis amictum
Turgidus & crudum pauonẽ in balnea portas
Hinc subite mortes: atꝙ intestata senectus
It noua nec tristis per cunctas fabula cœnas.
Ducitur iratis plaudendum funus amicis.
Nil erit vlterius qd nostris moribus addat
Posteritas eadem cupient facientꝙ minores
Omne in præcipiti vicio stetit vtere velis:
Totos pande sinus: dicas hic forsitan vnde

Non tãtum meiere. sed etiam egerere. Vnde Horatius. sat. viii. in primo volumie ait. atꝙ in me veniat mictum. atꝙ cacatum Iulius. Et Suetonius scribit Neronem fuisse religionum contemptorem. pter vnius dee syriæ quã mox ita spreuit. vt vrina cõtaminaret alia superstitione captus.

Vestibulis

Vestibulis abeũt. Nisi vti superius exposui intelligatur ibi. s. ipe dies puero &c hic locus nõ recte exponi poterit. nam illud hoc aperit. Vestibulis aũt ipoꝝ. s. diuitum. Est autẽ vestibulũ locus ante ianuam domus vacuus per quẽ de via aditus accessusꝙ ad fores ædium fit. Ipa. n. ianua ꝓcul ab via fiebat area interfita quæ vacaret auctor macro. li. vi. sat. Veteres propter hoc arguit magis amandos a diuitib ipis. Lassi satis supra cur lassi ostendimus. Votaꝙ deponũt. ordo est & deponunt cœna vota q̃q̃ longissima: appositio spes hominum per acclamationem erat em̃ quid minimũ quod sperabant. longissima autem dicit. quoniam serius dominum reduxerant diutiusꝙ esurierant præterita iã nona hora. nam decima erat mense vt patuit Sensus vero est. Vestibulis abeuntes clientes cœne spem relinquebant. quãuis diutius eã sperassent atꝙ expectauissent. vltra. s. sportulam. quæ erat centum quadrantum. Deponũt. non em̃ recta cœna dabatur eo tempore sed sportula tantum: Emendus ex quadrantibus. s. sportulæ: quos loco cœnæ acceperant. Interea. dum clientes emebant caules & ignem ex centũ quadrantibus. Vacuis. quia solus sine clientibus. Toris. lectulis seu puluinis. quibus stratis olim vescebantur hinc Tridinium ab tribus lectulis stratis dicebatur. De tot: pro ex tot. Orbibus: Cytreas mensas intelligit. de quibus Plinius ipe libro. xiii. c. xvii. multa dixit. vbi fm quosdam Cedrus pro Citro male legitur. Ex hac autem arbore mensæ magno emebantur. nec putredinem seu cariem vllam sentiebant: propterea dixit & tam antiquis. Est autem Citrus apud Mauros plurima. In principio vero decimi li. xiii. & Cedri & Citri legitur. Potes & argẽteas patinas intelligere Iam. quia soli optima edũt diuites. Parasitus. dicens is enim parasitus dicebatur. qui omia cibi gratia laudabat tolerabatꝙ etiã Dicitur autem a para quod est iuxta. & siton cibus sitos vero frumentum. Quanta est gula. pbyloxenus erixius voluptatibus deditus epularum precatus est. vt longius sibi guttur ꝙ gruis fieret. pterea ꝙ tactu delectabatur. Auctor ẽ pbũs li. iii. etbi. Gula aũt vt idem ostẽdit li. i. de animalibus in-

Tridiniũ
Citree mense
Parasitus
Pbiloxeni gula
Gula

Arteriatr Animal Apoditerium

a collum est cui comes arteria iungit priorem obtinens situm. nam chartilagine arteria constat. & sanguinis q̄q̄ exigui compos est. venulis complexa tenuibus arteria. accipiendi reddendiq̄ tm̄mō spiritus officio fungit. li. vero. ii. eiusdem operis ait: q̄ gula incipiens ab ore deorsum tendit ad pulmonem septumq̄ transuersum. binc se ad ventrem applicat maiorē. Animal. Macrobius lib. ii. de so. ait. Animal esse corpus animatū. Conuiuia de conuiuio videto in sat. xi. videto etiā plurima apd gel. lib. xii. c. xi. Luxuriæ. voracitatis. Sordes maculas vicia. Deponis amictus. videlicet in apodyterio. i. spoliatorio. Apodio em̄ exuo significat. Turgidus cibo repletus. quod quidem iniquū est. Nam vt scribit cycero in Catone maiori tantū cibi & potionis adbibendū. vt reficiant vires non opprimant. Nec vero corpori solū subueniendū est: sed etiā menti. atq̄ animo multo magis. Crudū pauonem. i. indigestum incoctū nimio luxu. Cruditates aūt vt refert macrobius. lib. vii. sat. eueniunt aut qualitate succi in quē cibus vertitur. si nō sit aptus bumori. q corpus obtinuit. aut ipius cibi multitudine nō sufficiente natura ad om̄ia que cōgesta sunt cōcoquenda. In balnea portas instituerūt em̄ quidam medici balneas ardētes teste Pli. qbus psuasere cibos cōcoqui. multi vero ad sepulcrum efferebant. Hinc subite mortes. ab luxu videlicet. cui? qdē modus ē optim?. de socrate em̄ laertius scribit. q̄ adeo pce ac tpate vixit. vt cū atbenas luxs sæpeuūero vastaret. solus ipe nūq̄ ægrotauerit.

Cibi mod? Funus

Et Horati? lib. i. epi. ad villicū suū ait. Cœna breuis iuuat. atq̄ intestata senectus. oia luxu cōsumpserant. binc senes effecti nibil testari poterāt. seu subita morte oppīsi intestati moriebāt. Ducit fun? funerale verbū. Vir. li. iiii g. de apibus. Tū corpa luce carentū exportāt tectis. & tristia funera ducunt Ducit aūt funus. i. fiūt exæqe. seu effertur fun? i cadauer ipum. funus pterea quū exequias designat ab funalibus dicit. quū vero mortē significat ab græco trabitur. nā pbonos cædes interpretat. Plaudendū lætitiæ dandū. Iratis. nibil em̄ bonor illius babuerāt Nil erit vlterius. postq̄ poeta ipe varia diuersaq̄ vicia supra ostendit merito bæc verba pfert. In p̄cipiti. in abrupto & cacumine ac sūmi

Vicium

tate. adeo q̄ vlterius pgredi non pōt. Vicū dixit pbūs auctore laertio. vitiū ad miseriam atq̄ infœlicem vitā sufficere quātūlibet corpis affluat bonis. Vtere velis. seipm̄ hortat ad scribēdam satyram vel monitorē amicū introducit. Loquitur aūt metapboricos. nautæ em̄ velis vtuntur. quo cicius portum teneant. Sinus: ingenii vires. Dicas dicere posses.

DO

Meiere nam quæ cōtemnebantur simulacra spargebant vrina. aut Nero in statuam deæ syrie vrinam pisci iussit auctor Tranquillinus. Deponunt vo. cœnæ. nam Domitia nondum sustulerat sportulas. & rectam cœnam dari iusserat clientibus. quod postea fecit vt est apud tranquil. & Martia. Cē tum miselli iam valete quadrātes. Emendus. ex centum. s q̄drantibus sportule. quos loco cœne accepērūt a diuite. Vacuis to. at añ dixit. ac nuda pene catbedra. qa s. solus iacebat qd Fidentinus latrando nō audit. Orbibus. i. mensis citreis q̄ dimidiatis orbib? fiebāt: & orbes a Mar. sæpe appellant. Vt mauritiacis sustentē dētibus orbes. Rex bor rege Ora. Columella: vt alibi dicemus Mar. Iuuenalis eū appellat: qui multos babet diētes. vt boc loco: Rex bor quē colūt: Totos apros: Seruilius Rutulus eius Rulli qui in consolatu Ciceronis legem agrariam pmulgauit: pater primus romanorum solidum aprum epulis apposuit: auctor Pli. Deponis amictus: nam ante cœnam romani lauabant quod multis in locis indicat Martialis ait igitur: qui tota vorant patrimonia: & epulis replentē in sequenti die cœnaturi: cū se lauāt adbuc sunt crudi. boc est nōdum concoxerūt pridianū cibum. Id est ex satyra Oratii eo versu. Crudi timidiq̄ lauamur. Quid deceat quid non oblitī. Deponis amictus. s. in spoliatorio vel apodyterio id erat locus in balneis vbi vestes reponebant. pauonem. primus Hortensius posuit cœna adiciali nam ita appellabatur cœna pontificum: cū augur fuit: vt Pli. scribit. sed Fidentinus olim scriptis suis: quæ ex nostris nuper emendare conatus est: locum Plinii ita interseruiret. exitiali cœna sacerdotii: quia vt si deo placeat interptat pauo exitialis ē: & mortē affert: nūc euro deprauationem. Pli. præceptoris secutus eundem locum ita refert adialitii cœna sacerdotii. Sed oblitus pristini erroris non sustulit insequētia verba. quæ olim addiderat: ea sunt: non n. facile digeritur. O rem ridiculam. o bominem sustuarium. crudum appellat. non ppter pauonis naturam. sed ppter nimium ingurgitationem epulorum: quæ multitudine sua concoqui non possunt ab bis: quorū gulam carpit Iuue. Disce tandem cum pceptore tuo locum plinii emendate legere: quem a Varrone Pli. accepit. Varro de pauonibus. Primus bos Q. u. Hortensius augur in aditiali cœna posuisse dicit pauonem. M. Lurco: vt Var. est auctor: supra sexagena milia nummum ex pauonū prouentu accipiebat. Intestata: sine testamento: quia nibil babent quod relinquāt consumptis patrimoniis: vt illud Martia. Nil dedit vxori: cui dedit ergo: sibi. i. gulæ suæ. Iratis. dolentibus nibil sibi relictum esse.

VAL

Ad effigiem. in conspectu non tantum meiere. sed & spurciora facere. Vestibus abeūt. vestibulū domus ingressus. Oui. Hic quoq̄ vestibulū dici reor inq̄ præcādo: Dicimus o vesta q̄ loca prima tenes. Abeunt. sero recedunt. Clientes. diuitum. Quāq̄ longissi. cœne spes. i licet bi nō multus babeant apud se quodcœnant: tamen nō patiuntur diuitū mensa inexpectare. Caules mis. at. ignis emen. deest. spes domini bæc manet. caules p quibus cunq̄ oleribus posuit. sicut ignem pro lignis eq̄ sit caulis berbæ ea pars vnde se pducit folium: Plinius lactucæ greci tria facere genera. vnum latifolium: inde subuectit. alterū rotundi caulis. tertium sessile. quod laconicon vocāt. Optima sil. quæ de veneratione sunt optima Et la. o. mensis quæ orbiculatæ fuerūt: probus exponit mensas citreas quæ inquit antiquitus in magno precio babebantur. vel de marmore. vel quæ de indico ebore affabre factæ sunt. Luxurie sor. quāta ē gula q̄ sibi totos ponit apros. apud antiquos em̄ magnificentiæ vide

bãtur apparatus ſicut in cõuiuio aper integer exibitus eſſet. Mar. Iſte tibi faciet bona ſaturnalia porcus
Inter ſpumantes elice paſtus apros. Cum tu dep. amictus turgidus. cum ſis indecoctus: & eſt figura
bypallage pro cibo indecocto indecoctũ boiem dixit. Noua. ſubdita. Iratis plaudẽdũ fun⁹ amicis:
cp inteſtatus mortuus ſit: aut cp in eius teſtamento nõ ſint amici quicqd de eius bæreditate conſecuti.
Omne in preci. vi. ſte. ſic Hor. dãnoſa quid non imminuite dies. Aetas parentũ peior auis tulit nos
nequiores mox daturos ꝓgeniem vitioſiorem: ſenſus eſt: eo vſq; bominũ creuit improbitas vt altius
nõ poſſit conſcẽdere: eteni oẽe vitiũ paulatim creſcit: vt indies fiat maius nũc augeri nõ poteſt: nam
dixit. Nil erit vlterius qđ noſtris moribus addat poſteritas. Vtere velis. velis dictionis & ſatyre.
Totos pande ſinus: incumbe materiæ nec in ꝓbœmiis diutius imoreris.

Ingenium par materiæ eſt: vnde illa priorum
Scribendi quodcũq; animo flagrãte liberet
Simplicitas cuius non audeo dicere nomẽ?
Quid refert dictis ignoſcat mutius: an non?
Pone tigillinum: tæda lucebis in illa:
Qua ſtantes ardent qui fixo gutture fumant
Et latum media ſulcum deducit barena.
Qui dedit ergo trib⁹ patruis aconita vebat?
Penſilibus plumis: atq; illinc deſpiciat nos?
Cum veniet contra: digito compeſce labellũ

Ingeniũ: naturalis ſapientia ingeniũ MAN.
eſt: auctore nonio. Et victorin⁹ in Rb.
ſic ait. Ingeniũ eſt vis quædam naturali Ingenium.
ter animis inſita: ſuis viribus prævalẽs.
In ingenio itaq; & ſapiẽtia eſt & eloqn
tia. Materiæ: vitioꝝ. ſ. Vnde illa priorũ
flaccus id eſt ſatyra quarta oſtendit Eu
polis atq; Cratin⁹: Ariſtophaneſq; poe
tæ. Atq; alii quoꝝ cœmedia priſca viro
rum eſt. Siquis erat dign⁹ aſcribiq; ma
lus aut fur. Qđ mœchus foret: aut ſica
rius: aut aliogn famoſus multa cũ liber
tate notabant: hinc oẽis pendet Lucil
lius boſce ſecutus mutatis tãtum pedi
bus numeriſq; facetus Cicero demum
libro. iiii. tuſc. ſcribit: cp ne liceret carmẽ
fieri ad alteri⁹ iniuriam leges ſanxerũt.

Simplicitas: libertas: ſimpliciter enim loquiẽ: qui aperte & libere dicit. Eſt aũt libertas poteſtas viuẽ Libertas
di vt velis: auctore Cicerone in parad. Cuius nõ audeo dicere nomen. Domitian⁹ eñ libertatem ip
ſam oppreſſerat. Quid refert dictis: loquiẽ adhuc amicus: & ſenſus eſt. Si Mutius ſcævola in quem
olim lucilius inuectus eſt in ſe dictis parceret vel non: nihil referret: & id qñ nulli erant impatores: ſed
reſp. libera hinc lucilius eum libere carpe potuit. Nũc vero minime liceret impune aliquẽ carpere im
peratores eñ vlciſcerent. Hinc ait pone Tigillinũ. Refert. diſtat. Dictis: in ſe ab lucilio quondã. Po
ne tigillinũ: vt olim mucium lucillius poſuit. Tigillinũ vero id eſt boiem gratũ impatori: vt fuerat Ti
gillinus Neroni. De tigillino autem latius dictũ eſt ſuperius: ibi. Cum fas eſſe putat &c. Pone tigillinũ
teda lucebis &c. Hinc Cicero li. ix. epiſtola ad papyriũ optime ait. Reliquũ eſt ne quid ſtulte ne quid te
nere dicam faciãue contra potentem. Tæda affixo ligno: quod tædam appellauit: quia vti tæda ar
deret. Fixo gutture. ſ. vnco quo tracti fuerant in arenã ad ſcalas gemonias: vbi poſtea pendentiũ crura
frangebanẽ: & iniecto igni ardebant. Vel fixo gutture fumant: qñ affixi palo: vt Seneca tradit cõbure
banẽ: vel vt Suetonius refert: quia noxiis gladii Mucro mento ſupponebaẽ: vt viſendã faciem ꝓberẽt
oẽibus. Deducit: ordo eſt lucebis: in illa tæda: qua ardent ſtantes: qui fumãt fixo gutture: & qui de
ducit latũ ſulcũ in media arena p quod nõ oẽes qui vrebanẽ vnco tractos intelligendũ. Is autẽ ordo
veriſſim⁹ eſt: quẽ p me excogitatũ: poſtea magis cõfirmauit qdã antiquiſſim⁹ text⁹: erat eñ ſup deduc
it pro gloſula q appoſitũ. Deducit: trahit. Qui dedit ergo tribus. Reſpondet amico poeta. Ergo
quia ſimpl'r ac libere in aliquos ſcribere minime nũc liceret vti quondã Lucilio. Trib⁹ patruis: de ip
ſo tigillino intelligendũ: probus eñ (vt aiũt) ſic ſcripſit. M. opbonius tigillinus bõ olim nequiſſimus Tigillinus
tris patruos habuit: quos oẽes: vt eoꝝ bæreditatib⁹ potiretẽ: veneno aſſumpſit: ſubtractiſq; anulis &
falſo tabulis ſignaris bæreditates ſũmo ſcelere cõſecutus eſt: Aconita. Solinus ſcribit in põticis oris
Aconẽ portũ eſſe: qui ꝓuentu malo⁹ graminũ vſq; adeo celebris eſt: vt noxias herbas Acolita illinc Aconitum
noiemus. Vebaẽ: ſupple ſine repbenſione. Penſilib⁹ plumis: eleuatis in lectica. Quũ veniet cõtra
cõſulentis ſeu cõmonentis amici verba. Digito cõpeſce labellum. Perfert erit lucro lingua retenta tuo
inquit Ouidius: Qui: ſupple illi.

Vnde illa prioꝝ: Monitorẽ introducit libertatẽ ſcribendi nõ eſſe quæ olim fuerat: nam & veteribus DO.
comicis olim quoq; lex præſcripta eſt ne principes ciuitatis noiatim notarent. Hora. Quin etiam lex
Pœnaq; nata malo q nollet carmie quẽq; deſcribi: & poete tẽporib⁹ Domi. Auctore trãquillo ſcripta
famoſa non ſine auctoꝝ ignominia deleuit: Sed Lucilius q ante occupatã rẽpu. ab impa toribus ſatyrã
ſcripſit: mira libertate & acerbitate mutiũ Sceuolã & alios eſt inſectatus: nihil eñ timebat ab impatori
bus cũ nulli eſſent. Lucilius in mutiũ: Græcũ te albuti cẽ rbomanũ atq; ſabinũ: Municipẽ põti tritamẽ
centurionũ: & demũ cbere Tite Mutii Albutius: bic eſt ille Albutius: cuius ſatyras eſſe ſcribit Var. lu
ciliano ſtilo. Amicus igitur ignoret Iuue. luciniana libertatẽ ſublatam eſſe. Perſius: Secu it lucili⁹ vrbẽ
Te lupe: te muti: & genuinũ fregit in illis: Meminiſti ne Fidentine plagiarie cẽtis vocibus olim clama
bas: eum banc ſententiã in Silii interptatione quẽ publice ꝓfitebar recitaſſem: & tamẽ eam nũc accipiſ
inuerſam qdem & male expoſitã: Sed inepte cõiungis cum illa tua veteri opiniõe metiũ Tarpã intel

líges deprauato Iuue. verſu & ſenſu: Mutius nota pro eo qui ſit mortuus ponit: ſed vt ſit ſenſus Lucilius nondū occupata ciuitate a tyrānis potuit libere capere quē libebat: vt mutium reprehēdit: parum enim curauit iraſceretur ne mutius: an leuiter ferret. Sed poſtea q̄ apud impatores multi gratioſi ſunt quorū libidine cuncta gerūtur: qualis fuit Tigillin⁹ apud Neronē: nō eſt tutū in hoc ſcribere: nam afficerent ſupplicio. Pone Tigillinū: hoc hoiem cax impatori: vt fuit Tigillin⁹ Neroni: Tacit⁹ cū multa alia: tum hæc de eo. M. Opbonius Tigillin⁹ obſcuris pentibus fœda pueritia: impudica ſenecta: præfecturā vigilū: & prætorii: & præmia virtutū que velotius erat vitiis adeptus crudelitatē mox deinde auaritiā & virilia ſcelera exercuit: corruptio ad oñe facinus Nerone quādam ignato auſus: poſtremo eiuſdē deſertor. Plutarch⁹ & Tranquill⁹ ſcribūt eundē cax fuiſſe Galbæ: quē populi inuidiam timens donis corruperat: tēporibus Otbonis mortuus eſt impante populo ſinueſſæ exactis faucib⁹: cū mortis nūcium accepiſſet quē muneribus corrūpere nō valuit. In illa tæda. Ad palū duo genera ſupplicii eraut apud antiquos: aut eā puniebant more maiorum hoc eſt pendens furcā nudis corporibus & cæſi virgis vſq̄ ad mortem: vt Trāquil. interpretat: aut ad ſcalas gemonias trahebant. hoc eſt inſerto gutturi vnco producebātur in barenā: vbi poſtea pendētium crura frangebant & iniecto igni ardebant: hoc genus ſupplicii in Claudio cōmemoratū eſt a Trāquillo: & Nero exercuit in xp̄ianos: quib⁹ ardentib⁹ in vſum lumīs vſus eſt. Nouū excogitauit Dom. qui faces p obſcœna imitti iubebat. Fixo gut. ſ. vnco quo tracti fuerant. Media barena. ſ. theatri caſus noiatiui eſt nec ſyllaba rapugnat: quæ pētimemeri defendit. Deducit: facit deſignat. Latū ful. cum dānatus traberet: atq̄ ita pfecte ſupplicium deſcripſit: q̄. ſ. trabant vnco: & poſtea ardeāt hoc erat abiici i gemonias qđ legim⁹. Simplicitas: ſimplr loqtur q aperte dicit ſine vllis verbor⁹ ambagib⁹. Idem ſimplr agere: vnde ſimplicitas verborū cum nulla adbibetur figure ad ſenſus valendos. Qui de. aco. tri. pa. Tigillum aptiſſime intelligit: nam verba ſunt Iuue ad id reſpondētis quod dixit: pone Tigilliniū: nullum tamē extat teſtimoniū: niſi quod circūfertur ex libello: Probi grāmatici bis verbis. M. Opbonius Tigillin⁹ homo omniū neqſſimus tris patruos habuit: quos oñes vt eor⁹ hereditatib⁹ potiretur veneno abſumpſit: ſubtractiſq̄ antilis & falſo tabulis ſignatis hæreditates ſummo ſcelere conſecut⁹ eſt. Plumis pen. nam in lectica pulminaria erant alibi Iu. conducit cellam puluminar. Hylas: thyodamantis filius: vt ſcribit Apollonius vel Theomenis: vt tradit Apollo: raptus ab Hercule thiodamante necato in pugna: cum berculi poſcenti cibum negaſſet: & ille Tyodamātis mactaſſet boues raptus a nympbis in Bythinia ſub monte quem Stra. corrupto nomie argantoniū appellat: emēdatius pauſa. Argantopbygiū: propter. Hic erat argātopbygii ſub vertice mōtis: plura de hoc alibi diximus. Flāmina & latina: tres erant viæ rbome nobiliſſimæ. Latina appia valeria: inter valeriam & appiā latina ad caſſylenū appyæ cōiungebat in duabus tumuli mortuor⁹ erant: flamia & latina. Tacita culpa: conſciētia ſceler⁹.

VAL. Simplicitas: libertas quā noiare nō audeo: cuius libertatis vſq̄ adeo libertas periit ſcribendi: vt nō ſolū mutiū nobiliſſimū nō liceat carpe: ſed & tigillinū mutio inferiorē ſi leſeris plæbeū funus patieris. i. poſt morcē inbonorat⁹ eris. Simplicitas tu ſimplr dicat quicqd vex eſſe videat. Ignoſcat mutius an nō: de mutio Lucillius ſcripſit: & nō metuit de potentia ipſius aliqđ iminere periculū: qđ vtiq̄ fuit metuēdū: ſed tūc loquēdi libertas oibus data. Pone tigilli nūc ſicut olim mutiū Lucilli⁹: vt Perſi⁹: Secuit Lucilli⁹ vrbē. Te lupe te metui: & genuinū fregit i illis. Hūc tn Muti⁹ fortiter & ſapiēter tulit: q̄q̄ in eū dictū ſit: ſi mutiū inſectauere futur⁹ ē vt miſer ſis. Quid re. vtq̄ igno. an nō baud laboraueris: ſed ſi tygillinū læſeris viuus ardebis quēadmodū viuēte & impante Nerone viui aſſerūt multi de qb⁹ cæreos fieri iuſſerat: vt ſpectatorib⁹ collucerēt cū confixa illis fuiſſent guttura ne ſe flecterēt. Pone tigil. būc ſenſum qđ ita accipiūt: nō tm deferēdā libertatē: ſed etiā maximā pſonā carpendā eſſe in vitiis: cū etiā ſi taceas plebeio funere moritur⁹ ſis: vt pone tygillinū quaſi ex alterius pſona ſit: quæ cōem futurā cū vulgarib⁹ cadauerib⁹ vſtrinā denūciet etiā ſi a ſatyra abſtineat: notiorē vero futur⁹ ſi inſignē notauerit: vt ſit locus bic ita accipiēdus: pone tygillinū nobilē vt tigillinū: quod niſi facias i rogū cadauer tuū mittetur i quo nō iacētia corpa: ſed ad ligno⁹ parſimoniā ſtantia exurunt: vñ putant dici: & latum media ſulcum deducit barena: qđ parcus oſtor ſuditi ligni inopia ſcrobe ſubterfacto ſubcauet vt ardere poſſit: hæc prob⁹. & rurſus ſi eū in ſatyra tangas qui olim periit nō eſſe quod metuas: ſinautē tygillinū ponas id eſt hoiem potentē pœnā affuturā intelligas: fuit aūt offonius tygillinus prefagrigētino ſcyllaceū relegato iuuenis egēs. vex admodū pulcer: & ob hoc maritis agrippinæ & ſuluie ſoror⁹ cæſaris ſuſpectus: vrbe ſum motus piſcatoriā in achaya exercuit: deinde reditū ſub cōditone impetrauit: vt cōſpectu clauſii abſtineret. Quare ſaltibus i apulya & calabria cōparatis cū ſtudioſi⁹ equos qdrigarios aleret amicitiā neronis nactus eſt primuſq̄ ſtudiū circēſiuꝫ fecit. mortuo aūt Nerone: & a Galba impatore pplo⁹q̄ rbomano depoſcēte ſuppliciū aloti & tygillini ſolos ex oibus Neronis emiſſariis vel maleficentiſſimos incolumes p̄ſtitit atq̄ inſup balotū pcuratone ampliſſima ornauit p tigillino etiā ſeuitiæ populū edicto increpuit. Et latū mediaſculū: foſſa i qua ſtipites figebant. & eſt ordo pone tygillinū lucebis i illa tæda: qua ſtātes q fumant fixo gutture ardent & ſubaudiendū qua: & ſubiūgendū tæda media barena deducit latū ſulcū. Tæda. face. Stantes. erecti. Tæda me. in medio barenæ ſurrecta. eſt eñ ablatiu⁹ caſus: ſicut barena noiatiui. Harena. locus vbi coibat ad certamia ſpectāda pplus. Deducit. intra ſe deductū habet. Latū ſul. latā foſſam ad eū vrēdū q fixo ſurrect⁹ eſt gutture. Qui dedit ergo trib⁹ patruis: generaliter dixit de quocūq̄ vt ſui tp̄is aliquo. Patruis: maioribus. ſic Perſius. Cū ſapim⁹ patruos.

Aconita: venena: ab acone portu heraclee oppidi lico flumini oppoſito. q̄ cuentu malo⁹ graminum

vſq; eo celebris fuit: vt noxie herbæ illinc aconita notata sint.

Accusator erit qui verbum dixerit: hic est.
Securus licet æneam: rutulumq; ferocem
Cõmittas: nulli grauis est percussus achilles:
Aut multum quæsitus hylas: vrnamq; secutus:
Ense velut stricto quotiens lucillius ardens
Infremuit: rubet auditor: cui frigida mens est
Criminibus: tacita sudant præcordia culpa.
Inde iræ & lachrymæ: tecũ prius ergo voluta
Hæc: animante tuba galeatum sero duelli
Pœnitet. experiar quid concedatur in illos:
Quorum flaminia tegitur cinis atq; latina

Pẽsilibus plu. in altũ extructis.

Verbũ dixerit: sic legi aiũt in antiqssimis codicibus: quod quidẽ magis superiori sententiæ cõuenit: nã si etiam bñ diceres accusator tñ falsa referret: hinc tacere melius. Hic est: eiusdem amici ostendẽtis accusatorẽ vox est. Securus licet Aeneam: p hũc & alios subsequentes mortuos tm̃: & quasi incognitos viuentibus impune reprehẽdi posse ostendit. Aeneã: Aeneas laudabilis interpretari potest ἀινόω em̃ laus: ἀινέω. laudo: Anchisæ autem troiani & veneris filius troianoq; dux fuit: de quo late Maro. & Liuius. Rutulũq; ferocem: Turnum intelligit rutuloq; regem: qui ardeã incolebant antiquo ĩ latio sitam. Vnde & Strabo li. v. Appellat ardeam Rutuloq; coloniaz: de distãtia vero ab mari: quã ponit ipse secus est: nam longe ꝓpior mari est: ponit em̃ stadia. lxx. Cõmittas: tuæ satyre inferas. Percussus: reprehẽsus ab aliquo. Hylas: Is vt strabo docet li. xii. ex sociis hercu lis fuit qui etiã argonauta erat. Probus addit q; in mysia dum ad hauriendã aquam Ascanii fluuii vrnam excutiisset: & ad ripam accederet adamatus ab nympbis: & raptus est. Strabo vero iuxta prusiadẽ vrbem in bitbynia fuisse scribit: vbi festa quædã celebrantur: in quibus p montes vagi ac saltantes bylam vocabant: υλάω autem resono: vel clamo significat. Ense velut stricto: Cõsulere Iuuenali amicus videtur ne reprehẽdendo aliquos nominet: quisq; em̃ suæ culpe conscius in se quoq; reprehensionẽ accipiet. q̃uis minime nominatus. Velut. tanq; Stricto: euaginato. Ardens: iracũdus. Infremuit: reprehendẽdo exclamauit insonuit. Est em̃ fremere magnũ sonare: vt Noni? ait. Virg. Fremit impia plæbes. Rubet auditor: speculũ em̃ mẽtis ẽ facies (vt inquit Hiero. de castitate loquens) & taciti oculi cordis fatẽtur arcana. Rubet auditor: id q dem pudore accidit. Natura em̃ quũ aliqd ei occurrit honesto pudore dignũ. imũ penetrat sanguinẽ: quo cõmoto atq; diffuso cutis tingit: & inde nascit robor: q color est sanguis: quẽ natura pudore tacta añ pro velamẽto tẽdit: vt pbysici dicunt: de quo legito Macrob li. vii. Cui frigida: mẽs est criminib?. Vacare culpa magnũ est solatiũ inqt Cicero li. vii. epla ad Trebatiũ. Frigida mẽs criminib?: sceleꝝ timore id euenit. Vñ etiã tremere solent q timẽt: quia virtus ante introrsum fugiẽs neruos relingt q̃bus tenebat fortitudo membroꝝ: & inde saltu timoris agitat. de boc etiã Mac. li. vii. sat. Tacita latẽti: Sudãt: ꝓpter angorẽ ipsi? culpe & anxietatẽ Præcordia. Exta boi ab inferiore visceꝝ pte sepant mẽbranis. quæ p̃cordia appellãt: quia cordi p̃tendũtur Pli. li. xi. Interpres. Itẽ Arist. li. i. de anialib? sic ait. Tenuissimũ medio sub pulmõe septũ trãsuersum pectoris est: quæ p̃cordia & cinctũ appellãt: costis & sub cartilagineis spine annexũ ptẽ media tenue mẽbraneaq; exilitate cõtextũ. Inde ex culpa & intellecta reprehensione: q̃uis mime notatus irascit: qd igitur ageret notatus? Iræ. s. veniũt: & lachrymæ: solẽt em̃ præ nimia ira etiã lachrymari. Prius. anteq; alĩ quẽ reprehendas. Ergo: qm̃ reprehensi maxime irascũtur: & scribẽdi libertas ablata est. Hæc q̃ superi? dicta sunt. Animãte tuba. i. bortãte & impellẽte ad pugnã: quo verbo Macrobi? etiã vsus est li. i. de som. sic dicens. Spem regis animauit. Et li. v. sat. sic. Sed & spe futuræ fœlicitatis animauit. Vel si ante añ tubas vti in antiqssimis codicib? legi aiũt placeret sic construe. Ergo prius tecũ voluta bæc o anie. i. o mens añ tubas. i. anteq; tubæ sonẽt ad puguæ initiũ: boc est anteq; scribas: & sic poeta loquet: nam seipm cõmonet. Aliter em̃ amici verba essent. Poete vero illa. Experiar q̃d cõcedat &c. Duelli. boc est belli: ex duello em̃ bellũ factũ est: auctore Fabio li. i. Experiar: ostẽdit se mortuos repræbensuꝝ.

Flaminia: de bac iã superius Latina: prædarissime sunt viæ: vt Strabo docet li. v. Appia latina. Valeria. Appia q̃dem ad mare vsq; sinuessam protendit. Valeria vero in sabiniã vsq; marsos: a tyburtinis em̃ capiens initiũ ad marsos: & corpbiniũ pelignoꝝ metropolin ducit. In ea latinæ vrbes sunt Valeria: & carseoli: & alba. Inter appiam & valeriã media latina est: quæ ad casinũ oppidũ cõiũgit appiæ: ab capua decem & nouẽ distans stadiis. Transit aũt latina p Tusculanos montes ad oppidum descendens Algidũ post modũ in ipa latina vrbes sunt Ferentinũ & frusino fabrateria iuxta quã Trerus amnis fluit Aquinũ quæ magna ciuitas est: iuxta quã Melpis flumẽ labit ingens. Casinum præclara ciuitas est latinoꝝ nouissima. bæc ex li. v. Strabonis: Via autẽ flaminia & latina mortuoꝝ tumuli erãt. Vñ idem poeta satyra qnta ait. Et cui p mediã nolis occurrere noctẽ. Cliuosæ veteris dum per monumẽta latinæ: Augusti quoq; reliquias in Mausolæo boc est monumẽto inter flaminiã viã ripãq; tyberis condiderũt: q̃d opus sexto suo consulatu extruxerat circũiectasq; syluas & ambulatões in vsum populi tũc iam publicarat qđ Suetonius scribit latius tamẽ Strabo li. v.

Accusator erit qui ve. di. bæc est vera sicut in antiqssimis codicibus legit lectio: vt verbũ nõ verum dicatur. dicit siquidẽ multis modis verum vbi nõ lædas quenq; at si verbũ sumurmures prætereunte

MAN.

Aeneas

Ardea Rutuli

Hylas

Hylao

Infremuit. Facies Rubor vnde.

Tremor & pallor vnde.

Præcordia

Appia via.

valeria via. Corfiniũ Valeria. c. Latina via. Algidum. Ferentinũ. Frusino. fabrateria Aquinum Casinum Latina via. Augusti Mausol.

VAL.

malo aliquo de ſe ſtatim dici arbitratur: ideo etiã prætulit digito compeſce labellum: qđ cum illo cõuenit: accuſator erit qui verbũ dixerit. Hic eſt oſtendentis vox eſt accuſatoris. Securus li. æneam. ſecurus heroicũ opus ſcribis: aut ſecurus de mortuis loqueris ꝓpter metũ legis iuliæ nõ debere viuentium vitia lacerari: ſed eoꝝ qui vitia priuati ſunt per allegoriam. Cõmittas: ꝓmittas & credas mihi Teren. Quem cõmiſiſti lupo Percuſſus. Achil. vtꝝ enſe peridis & deipbobi in tẽplo thymbræi apollinis ꝓcuſſus: an certe percuſſus reꝑbenſus: poſteaq̃ mortuus eſt neminẽ lædit: nã viuus in agamẽnona multã euomit bilem: vt Hom. ſcribit. & tberſitẽ pugno occidit ſtomachatus ab eo reprehenſus: vt cõitus refert. Aut mul. que by. ſubaudi ab Hercule: nã vt in fabulis tradit̃: bylas Herculis comes cũ ſupra pruſiadem orã vbi mons imminet: quẽ organton appellat Prop. orgãto pbægii ſub vertice montis: aquatũ nauem fuiſſet egreſſus. a nymphis dr̃ attractus: vt orpheus & apol. ſcri. Nã Dio. & Strabo ſtoriam potius ſecuti aiũt Herculẽ illic cõmoratum a ſe argunautas dimiſiſſe: & nomis eius vrbẽ condidiſſe. vbi pruſiani feſta quæ inſtituit Her. oribaſia. i. montanos inceſſus diu obſeruauerint ſaltãtes ꝓinde: ac ad illius indaginẽ bylam: bylam vociferantis. binc Theocritus. τρισπευλάνάυσεν καὶ ὁσόυβάθυσ ἡρύσε λαιμόστριλάρόπάεσ ὑπάκόύσεόϛ: ἀράιάλικετό φόνό ἐξύλάτόσ. Quẽ Virgilius ſecutus inqt. Hinc adiũgit bylam nautæ quo fonte relictũ Clamaſſent: vt littus bila: byla oñe ſonaret Vrnãq̃ ſe. fatum: aut certe vrnã qua aquã e fonte hauriebat. dicta autẽ ab orinãdo. i. imergendo vrna: vt inqt Var. vnde etiã vrinatores. Enſe ve. ſtri. quo. Lu. ar. infre. Sic Horat. qđ cum eſt lucillius auſus. Primus in bũc operis cõponere carmina morẽ. Detrabere & pellẽ nitidus qua quiſq̃ p ora Cederet introrſum turpis nõ læuius aut q Duxit ab oppreſſa meritũ carthagine nomen. Ingenio offenſe: aut læſo doluere metello. Famoſiſq̃ lupo copto verſibus at qui. Primores populi arripuit populũq̃ tributi. Scilicet vni equus virtuti atq̃ eius amicis. Rubet auditor. i. ira excandeſcit.

Cui frigida mens eſt: boc eſt nocens. Sic Horatius. O puer: vt ſis vitalis metuo & maioꝝ neqs amicus frigore te capiat. Frigida mens: qua cõſcietia exæſtuat. Hæc ania ante tubam. Hæc eſt verior lectio: quæ in codicib⁹ antiqſſimis eſt q̃: vt nũc animãte tuba deprauatũ eſt ſi diligẽter aduertamus.

Quoꝝ flaminia tegit̃ cinis atq̃ latina: qm̃ in latina & flaminia via nobiliũ buſta vel maxia erãt.

Secundæ ſatyræ argumentũ.

Qui ſimulãt curios ſatyra patuere ſcda

MAN. Ltra ſauromatas &c. Indignat⁹ poeta multoꝝ bipocriſi: boc modo exclamat.

Satyra ſecunda.

ULtra ſauromatas fugere binc libet & glaciem
Occeanum: quotiens aliquid de moribus audent
Qui curios ſimulant: & bacbanalia viuũt.
Indocti primũ: q̃q̃ plena omnia gypſo
Cbryſippi inuenias. nam perfectiſſimus horum
Siquis ariſtotelem ſimilẽ vel pitacon emit:

Sauroatæ. Sauromatas: Sauromatæ ſupiorem aſiæ ptez occupãt: quæ ad boream cõſpicit. Ipſi em̃ ſunt q meotidẽ paludem circũbabitãt ex amaꝛonũ ſemie ꝓcreati: vaſtã quãdã ſyluã inbabitãt cuius p mediũ tractus tanais intra propiquã paludẽ dilabit̃: multoq̃ prius inflatus borea: & p ſcytbiã diffuſus imenſam illuc cõuebit glacie: infœliceſq̃ illoꝝ facit q vicina incolũt loca: vt Dyoniſi⁹ ſcribit. Glacialem: oceanũ. Supius ad boreã cũ ſol ibi tarde tæpideq̃ illuceat ob ipſi⁹ ab curſu diſtãtiam: & vallatã altiſſimis collib⁹ regionẽ: ex q̃bus obdurata inborreſcit glacie: qcqd ea loca circumfluit oceani ab cõcretis vndis glacialẽ pontũ appellãt: aut ab eo q̃ ibi fluctus interiſſe videãtur mortuũ mare: qđ etiã Dyoniſi⁹ ſcribit. Audẽt: loqui. ſ. Curios. i. curii ꝓbitatẽ. Marcus em̃ Curi⁹ dentat⁹ qui de ſ mnitib⁹ triũpbauit: & de ſabinis tertio de lucanis pyrrbũ epirotã ex italia pepulit: legatis ſamnitũ aurũ offerẽtibus: cũ ipſe in foco rapas torreret malo bæc inqt in fictilib⁹ meis eſſe & aur̃ habentib⁹ impare. Demũ ſua plurima ob merita domus eius amplificata eſt. & agri iugera quingẽta publice data. Auctor eſt Plini⁹. Qui curios ſimulãt Martia. itẽ li. vii. ad Gallã inqt. Quære aliquem curios ſp fabioſq̃ loquentẽ Hirſutũ: & dura ruſticitate trucem: Inuenies: ſed babet triſtis quoq̃ turba cinædos Difficile ẽ vero nubere galla viro. Et bacchanalia viuũt. i. tãq̃ bacchanalia celebrãtes. Hæc em̃ ſacra noctu in vrbe & dã celebrabãtur ab marib⁹ & mulierib⁹: binc ſtupra ꝓmiſcua ingenuoꝝ fœminarumq̃ erãt: addite voluptates religioni vini & epulaꝝ: quo pluriũ animi illicerent̃: erãtq̃ plura viroꝝ inter ſe q̃ fœmiaꝝ ſtupra. Siqui min⁹ patiẽtes dedecoris fuiſſent & pigriores ad facin⁹ pro victimis imolare nefas nõ putabãt: ibi denicq̃ oia infanda patiẽda primũ deinde faciẽda erãt: inde etiã falſi teſtes exibãt: venena itẽ & inteſtinæ cædes: multa dolo plæraq̃ ꝓ vim audebãt: bæc ex Liuii li. ix. de bel. mace donico plura etiã dixim⁹ ſat. vi. ibi bululãte priapo.

Meotis. Tanais. Oceanus glacialis. Curi⁹ dentatus. Bacchanalia. Gypſum. Cbryſipp⁹.

Gypſo Gypſum calcis albæ genus eſt: plura ei⁹ genera. gypſo aũt madido ſtati vtẽdũ eſt qm̃ celerrime coit ac ſiccat̃. de quo Pli. li. xxxvi. Cbryſippi: Cbryſippus Zenonis ſiue Cleãtis auditor fuit vir quidẽ ingenioſus ac acutiſſim⁹ in om̃i genere oronis: adeoq̃ in dialectica inſignis vt plæriq̃ dicerẽt ſi apud deos vſus eſſet dialectice nõ futurã aliã q̃ cbryſippeã fuit & laboris patientiſſim⁹ vltra oẽs qđ ex eius volumib⁹ cõſtat: quæ ſunt nũero ſeptingẽta quinq̃. Aiũt itẽ quingẽtos eũ verſus quotidie ſcribere ſolitũ. Erat aũt imbecilli tenuiq̃ corpuſculo: vixitq̃ annos

tris & ſeptuaginta. Auctor eſt Laertius. Ariſtotelē:is voce gracili exilibus cruribus paruiſq; oculis fuit:veſte inſigni & anul' ac tonſura vtens:ſeptimodecimo ætatis āno Platonē audire cepit:ānoſq; vigintí apud eū cōmorat⁹ eſt. Interrogat⁹ quid nā mēdaces lucrātur:inqt vt cū vera dixerint nō illis credaē. Rogat⁹ itē quo differrēt docti ab indoctis inqt quo viuētes ab mortuis:pentes q liberos erudiē dos curaſſent dicebat longe bonorabiliores eſſe bis qui ſolū genuiſſent:bos em viuēdi tm illos etiā bene btēq; viuendi auctoros eē. Interrogat⁹ quo pacto diſcipuli egregie ꝓficerent:ſi excellētiores ait ꝓ ſequētes tardiores nō attendāt:virtutē ad btām vitā ſibi minime ſufficere dixit:quippe corpalibus bonis exterioribuſq; indigere:miſeq; atq; infœlicē fore ſapientē ſiue doloríb⁹ afficiaē ſiue inopia:& ceteris bmōi incōmodis ꝑmatur:obiit aūt quū eſſet ānoꝝ.lxiii. bæc oia ex Laertio. Pittacon fuit mityleneus e ſeptē ſapiētibus vnus:qui cū decē annis remp. tenuiſſet ei a ciuibus traditā ſeipm ſponte magiſtratu abdicauit:pbocaico dicenti quærēdū eſſe ſtudioſum ac frugi virū:inqt etiā ſi valde quæſieris nō inuenies. Dixit item amico noli maledicere ne inimico quidē pudicitiā ama:veritati ſtude:tēpus noſce. Vixit ānos pluſq; .lxx. auctor in iis Laertius.

Aristoteles

Mendaces
Indocti
Parentes
Discipuli
Virtus
Diuitiæ
Necessarie
Pittacus
Studiosus vir.

Ecūdæ ſatyræ argumētū & indignatio ex boc ꝑſertim dē. cꝙ Domi. cū pditiſſim⁹ moríb⁹ eēt
S nōnullas vel reuo cauerat vel tulerat leges ad vitia coercēda tāq; ſeueriſſim⁹:nā probroſis feminis lecticæ vſum ademit:quoſdā ex vtroq; ordine lege ſcātinia condēnauit inceſta virginū vaſtaliū varie & ſeuere coercuit:ſtupratores virgis in foro cædi iuſſit. deniq; legem iuliā depunien dis adulteris reuocauit:vt Mar. eū appellet cenſore:Cēſor maxime princeps:cū tn ipſe iuliā fratris filiā ardētiſſime amaret:habereteq; ꝓ vxore:qua frequētíb⁹ abortiuis perire coegit:vt Trāquil. & Pli. ſcribūt:hinc igiē poeta excādeſcit:hic exclamat:& ne in principē tātū ferri videaē. ſatyre initiū detorquet in oēs:qui cū turpiſſime viuāt:moꝝ ſanctitatē aliis preſcribunt:mox aperte principē deſignat:cum de lege iulia verba facit. Sauromatas:a græcis ſaromatæ dicūtur: oriundi ab amazonib⁹: vt ſcribit Herodotus:incolentes loca a Tanai & Meotide palude triū dieꝝ ſpatio. tāta vi frigoris:vt ꝓximus oceanus congeleē. De bis Pli. Florus:& alii ꝑterea ſcribūt:copioſus Herodot⁹ Curios:qui ſimulāt ſe eſſe tāta cōtinentia q̄ta fuit Curius:qui de ſabinis:ſamnitib⁹: Lucanis triūpbauit:& accuſat⁹ prædæ ſubreptæ cadū protulit ligneū:quē ſibi ex præda ſolū reſtare iurauit. Martia. in boc genus boim. Qui loquiē curios aſſertoreſq; camillos:& alibi. Quære aliquē curios ſemp fabioſq; loquentē. Gypſo:id eſt ſtatuis ex gypſo:bois autē imaginē gypſoe facie ipſa primus oim expreſſit:cœraq; in eius formā gypſi infuſa emendare inſtituit Lyſiſtratus Sicyonius frater Lyſippi.

DO.

Ltra ſauromatas fugere hinc libet. de pbyoſophis obſcœnis locuturus in hac ſatyra mores &
V inſtituta incipit ſenatus lacerare cōiter poſt ſimulata veritate domeſtica vitia celantē inceſſit cui quaſi reſpōdere facit laroniā inter meretrices in primis inſignē. Vltra ſau. ſauromatæ populi ſunt qui tanaim accolūt. Et glacialem oceanū. qm ad ſeptētrionalē plagā iuxta oceanū. ac etiā circa ſparſim ſauromatæ incolūt. Quotiēs aliquid de moribus audent ſubaudiē dicere. Qui curios ſimulāt:qui volunt videri. M Burio ſimiles. qui vt Valerius maxim⁹ inquit exactiſſima norma rboma ne frugalitatis fuit:idēq; fortitudinis pſpicaciſſimū ſpecimē. nā cum ſamnites magnū auri pondus obtuliſſent:benignis verbis iuitatus:vt eo vti vellent:vultū riſu ſoluit ꝓtinuſq; ſupuacuæ inquit ne dicā inepte legatōnis miniſtri narrare ſamnitib⁹. M. curiū malle locupletib⁹ imperare quā ipm fieri locupletem:atq; iſtud:vt præcioſum:ita malo boim excogitatū munus pferto te:& memētote me nec acie vinci:nec pecuniapotuiſſe corrumpi. Qui curios ſimulāt:ſimulo nō dicimus licet ſimilis eſt dicaē:ſed ſimulo:eſt autē ſimulo imitor & refero. Cice. de repub. q̄ alius ſimulare. Horatius in arte pœtica & fortaſſe cupreſſum ſcis ſimulare:idem in epiſtol'. duceret æra fortis Alexādri vultū ſimulātia:hinc quia ꝓxima ſignificatio eſt pro fingo poniē:eſt ergo ſenſus qui ſimulāt ſe curios: id ē fingūt aut ſimulāt verbis quidē curios:id eſt referūt ſed viuūt obſcœne. Baccbanalia viuūt:quia in baccbanalib⁹ atbenienſes vſq; eo turpiter vixiſſe dicūtur:vt & bomicidia facerēt:& alia cōpluria obſcœna actitarent ex cōſule baccbanalia intetdicta ſunt cum in bis matronæ adulteria paterentur aut quia in italia:vt cum multi ſcribunt:tum Auguſtinus de ciuitate dei quædā ſacra liberi celebrata cum tāta licentia turpitudinis:vt in eius bonorem pudenda virilia colerentur:non ſaltem aliquātum verecundiæ in ſecreto:ſed i propatulo exultāte nequitia. nā buc turpe membrum per liberi dies feſtos cum bonore magno ploſtellis impoſitum prius rure incompitis & vſq; in vrbem poſtea vectabatur. In oppido autem Lanuino vni baccbo totus menſis tribuebatur:cuius diebus oēs verbis flagitioſiſſimis vterētur donec illud mē brum per forum trāſuectum eſſet:atq; in loco ſuo quieſceret:cui membro inboneſto matrēfamilias bo neſtiſſimā palam coronā neceſſe erat imponere:ſic videlicet baccbus placatus fuerat in prouentib⁹ ſeminum ergo baccbanalia viuūt:fœdiſſimā agunt vitam:& eſt baccbanalia pluralis nomiatiuus non accuſatiuus:vt cum dicimus bic viuit pecus vel viuit mulier. & longe magis turpitudinem exageret:q̄ ſi baccbice eos viuere intuliſſet: Quanq̄. plena omnia gypſo. id eſt gypſatis tabulis in quibus pbylopborum ſimulacra fuerāt gypſum eſt quo tectoria parietibus inducuntur. Vnde gypſare pro eo qđ eſt aſpergere:& medicaminibus perfundere. Cicero vſus eſt in epiſtolis ad trebatiū:qui Medeam gypſatis fuiſſe manibus dicit. & gypſo obturo & occludo. vt Columella. Tum in fictili picata fidelia componito:& aut paſſo aut defruto completo. ita vt omne pomū ſummerſum ſit:operculo deinde poſito gypſato. Idem nō multum poſt. Cum deinde modicæ aruerūt in vaſa noua ſine pice operculata & gypſato ſicco loco reponito. Cbryſippi inuenias. Cbryſippus pbyloſopbus Aſianus ſtoicoꝝ cum Zeno

VAL.

ne princeps. Nam perfectissimus bonꝰ: est siquis tabulā de gypso vel eburneā aut aureā habet: quæ antiquā imaginem cōtineat. Perfectissimus bonꝰ: deest est. Siquis Aristotelē simile: id est picturā vel statuā quæ Aristotelē referat. Vel pittacon emit: de septē sapientibus vnū quē pua insula prope mithylenē & eius frēm antimenidam emisit.

MAN. Archetyp? Archetypos: principalis seu antiquæ figuræ ἀρχή ēm principalis dr: & τυπος figura: ἀρχέτυπος itē antiquū significat nobis: Dicūt etiā archetypum quodcūq; ita primū fabricatū sit vt exē plar reliquis fiat:

Et iubet archetypos puteum seruare cleantas
Eronti nulla fides: quis ēm nō vicus abūdat
Tristibus obscœnis? castigas turpia: cum sis
Inter socraticos notissima fossa cinædos?
Hispida mēbra quidē: & duræ p brachia setæ
Promittūt atrocem animū: sed podice leui
Cæduntur tumidæ medico ridente marisсæ
Rarus sermo illis: & magna libido tacendi:
Atq; supercilio breuior coma: verius ergo
Et magis ingenue peribonius: būc ego fatis

Plutei Pluteū: armarium: Plutei nanq; tabulæ dicūtur quib? aliquid præsepiē: vt Festus ait. Plutei etiam dicūtur qui ad similitudinē cassidis contexuntur e vimine: & cilitiis vel coriis protegūtur in vsum bellicū. De quibus latius scribit Vegetius li. iiii. Celantes vel cloātas vt in antiqs legi. Celantes autem primū pugil fuit: profect? vero athenas apud Zenonem studiose philosophat? est. Memoriæ proditum est ipm laboriossimū fuisse: adeo vt inopia cogente se mercēnariū faceret ac noctu quidē in hortis hauriret aquas. interdiu autē operam studiis liberalibus daret. Erat illi quidē eximiū studium: Cæterum ingeniū obtusum atq; tardissimū: tamen id labore studio ac diligentia vincebat. Et quū aliquādo probo sibi dareť q; esset timidus: at ideo inquit parum pecco: Aiūt eum quæ ab Zenone audierat in testa boumq; ossibus inscribere solitum: cū pecuniis careret quibus chartā emere potuisset hoc vitæ instituto clarus obtinuit: vt Zenoni succederet. Reliquit autem pulcherrimos libros ac multos hæc ex Laertio. Fronti: seueræ videlicet & graui. Plinius libro vndecimo scribit. q̄ frons boni tantum tristiciæ hylaritatis seueritatis index est. Vtq; philosophus libro primo de animalib? ait. Quibus hæc magna segnes: quibus pua mobiles: quibus lata mente moueri idonei: quibus rotunda iracundi sunt. Nulla adhibēda est. f. Vicus: dictus ab vicinis: vel q̄ vias habeat tantū sine muris: est ēm villa licet & vici dicūtur ipsæ quoq; habitatōnes vrbis: vtrumq; potest hic intelligi. Tristibus obscœnis: seueris & immundis. Castigas turpia: absenti loquitur per apostrophē: id est auersum sermonē seu auersionem teste Fabio libro nono: fit ēm quū ad aliquem p secūdā personam fit cōuersio. Castigas turpia: cōuenit hic Horatii illud in satyra tertia Cum tua nō videas oculis mala lippus inunctis. Cur in amicoꝝ vitiis tam certus acutū? Et Ciceronis illud libro primo offi. fit ēm nescio quō vt magis in alios cernamus q̄ in nobismetipis si q̄d delinquitur Idem vero libro. iii. Tusculano ait. Esse propriū stultitia alioꝝ vitia cernere obliuisci suoꝝ. Socraticos cynædos. Socrates patre lapidario matre obstetrice natus fuit in oratoria promptus atq; acer. prim? cū æschine discipulo oratoriæ cāpos aperuit: primusq; de vitæ rōne differuit: hinc prim? ethycen inuexit ea potius inqrenda exhortās quæ mores instruerent. Magna vero mentis altitudine carpentes se atq; obiurgātes contenebat: dicebatq; scire se nihil præter hoc ipsum q̄d nescire: nunciāti sibi quendā se maledictis incessere bene ait loqui non didicit. Apollinis demum oracvlo mortalium omniū Socrates sapientissimus predicatus est. Sed ēm ex his q̄ succedere socrati appellāturq; socratici nobilissimi sunt. Plato Xenophon & Antisthenes: auctor est Leartius. De Socrate item sic ait Cicero li. v. Tusculanarum. Socrates autē prim? philosophiā deuocauit e cœlo: & in vrbibus collocauit: & in domos etiā introduxit: & coegit de vita & moribus rebusq; bonis & malis quærere &c. Scribit etiam inferius idem ita Socratem ferunt quū vsq; ad vesperum contentius ambularet: quæsitumq; esset ex eo quare id faceret respondisse se quo melius cœnaret obsonare ambulādo famē. Cinædos socraticos: id est pathycos de moribus disputātes: vt Socrates agebat: qui primus de vitæ rōne differuit. Cynædus autem dr a κινέω quod est moueo: & αἰδοῖα pudenda. Notissima fossa: id est notissimus omnibus vti fossa viatoribus. Vel notissima fossa: id est notissima vitiorum labes: seu receptaculū vitiorum vti fossa est sordium: seu fossa id est vitiorum lacus aut fons notissimus. Hispida membra quidem: polyphen? apud Ouidium inqt barba viros hirtæ que decent in pectore setæ. Macrobius libro septimo ait: q̄ in corpore humano illæ ptes maxime vestiūtur quibus amplius ineſt caloris: leue autem est mulierū corpus quasi naturali frigore densentur: comitatur ēm algorem densitas leuitas densitatem. Atrocem fortem seuerum Podice leui: depilata sede. Marisсæ. Celsus ait in sede bulcus simile fungo nasci solere: q̄d tollitur vel medicamentis væbementioribus: vel ferro adurendū est: quem fungū medici quidā putāt eum esse: quem iuniores ficū appellauerūt. Iuuenalis autem festiuitate poetica marisсas scripsit: sunt ēm marisсæ ficus insipidæ Martialis libro septimo. Infanti melimella dato fatuasq; marisсas. Nā mihi quæ nouit pungere chia sapit. Medico ridente: pro deridente turpi ēm causa morbus ille euenerat. Libido: id est cupiditas: proprie tamen libido est cupiditas effrenata: quæ in omnibus stultis inuenitur. est ēm aduersus rōnem incitata. de qua Cicero libro quarto Tusculanarum. Verius: iustius & recti?

Celantes

Eros bois:

Apostrophe.

Socrates

Cynædus.

Marisсæ

agit. Ingenue: libere. Peribomius: id dici potest vltra scurrã. πέρι ẽm hoc loco significat vltra: & βωμόλοχνος scurra est: Vel peribonius appellat? est: quia phiberet ac diuulgaret vitia sua: Peribon ton ẽm diuulgatum dicũt. Peribomi? Periboni?.

Pluteũ: per pluteũ intelligit pinacboteca: id est repositoriũ tabulaꝝ pictarũ: ea tantũ dabatur archetypis & veteribus imaginib?. Plinius pinacbothecas veterib? tabulis consumũt: alienasq; colũt effigies DO.

Tristibus. i. boibus seueris: qui tristi supcilio graues & censorii videri volunt. Martia. Sed habet tristis quoq; turba cinædos. Socraticos cinædos: socratici dicũtur q de moribus disputãt. Nam Socrates primus de morib? disputare cœpit: dictusq; pbylosopbiã de cœlo in terrã traduxisse: bi ergo erant Socratici cum de morib? loquerent. Sed tamẽ erãt cinædi: nã draucos id est mentulatos sibi adoptabãt: vt in pannicũ Martia. qui cum verbis & supcilio pbylosopbarẽ: erat cinædus. Dic mihi præcidi pãnice dogma qd est. Et nos in cõmentariis Martialis quos edidimus: vbi boc genus boim notabaẽ diximus in socraticos cinædos scribi. Peribonius: fictũ nomen est: & scurrã potest referri: nam græci vomolchon appellant scurram.

Et iubet: & vult. Archetypos: antiquos. ab eo qd est archæos antiqu? & typos forma. Marti. Sic tanq; tabulas scypbosq; paule oẽs archetypos babes amicos: nec refert q; scdam syllabã archaus producat: & eandẽ archetypus corripiat: qd in plærisq; aliis idem soleat iueniri: vt in geometra & acheronte. VAL.

Pluteũ: armariũ bic significat: nam est vbi pluteus dicaẽ macbina ad expugnãdos muros: quæ ad siꝑitudinẽ cassitudinis contexiẽ e vimine & cilitiis vel coriis protegiẽ terniscq; rotulis quaꝝ vna in medio: duæ in capitibus apponunẽ. in quãcũq; ptem volueris admouenẽ more carpẽti: bos obsidentes muris admouẽt: applicãtq; eorũq; munitõe protecti sagittis siue fundis vel missilibus defensores oẽs de ꝑpugnaculis ciuitatis exturbãt: vt scalis ascẽdẽdi præstẽ occasio: vt inquit Vegetius. Cæsar in cõmetariis. Semq; hostib? spes victoriæ redintegreẽ eo magis q; deustos pluteos turriũ videbant: nec facile adire apertos ad auxiliãdum aniaduertebãt. Nũc etiã tabulæ: vt Festus inqt qbus aliqd præsepitur eodẽ noie dicunẽ Seruare cleãthas: imagines cleãthia. Cleantbes pbũs Zenonis attici scholã successor excepit. quã solensi chrysippo reliquit. Quis ẽm nõ vicus abundat tristibus obscœnis: bis pbylosopbis: mœstis animo: tristis vultu. Plautus in curculione: tum isti græci q ambulant capite operto tristes incedunt: constant: conferũt inter se sermones. Obscœnis: sunt qui obscœnum sine b littera scribãt: quod ad oscis deducãt qui spurce loquebanẽ: & apud quos frequẽtissim? fuerit libidinũ vsus & ab illis verba obscœna impudentia appellari. Alii cum b subscribi arbitranẽ: sed ex obs & cœnũ verbum compositũ: quidã ex ob & scœna obscœnos dictos putant turpes & funestos: ac ideo obscœnum quod nisi in scœna dici nõ debeat: quidã ab eo quod absit nõnulli obscœnũ quasi obscœũ quod græci scœam siniſtrã vocent: ita Festus Pompeius Varro & Prisc ianus inter se dissentiũt: quid autem boꝝ magis quispiam probauerit: babebit quem sequatur auctorẽ. Cum sis inter socraticos notissima fossa cinædos Cinædos socraticos molles pbylosopbos qui Socratem imitari volũt videri: cũ sint domi molles: aut certe socraticos q; moralis pbylosopbiæ Socrates inuẽtor fuisse existimeẽ: Vñ Cicero bis opposuit sese qui subtilitate quadã disputãdi refellere eoꝝ instituta solebat: verbis buius ex vberrimis sermonib? extiterũt doctissimi viri a quo primũ pbylosopbia nõ illa de natura quæ fuerat antiqor: sed bæc in qua de bonis rebus & malis: deq; boim vita & moribus disputaẽ inuenta dr. vñ & ab Horatio dictum illud in arte poetica est. Rem tibi socratice poterũt ostendere chartæ: quanq; Aristotelẽ in magnis æthicis video dissentire. est ergo sensus. Socraticus palam videri vis qui de morib? disputes: aut domi cinædus esse: nec cinædus tãtum: sed inter omes qui se socraticos iactãt domiq; turpissimi sunt: tu notissima fossa es: cui sententiæ magis accedo: nam est & alter sensus: vt socraticos videaẽ cinædos dixisse: quia Aristopbanes in comœdia quæ nepbalæ inscribiẽ: lacerat Socratem & discipulos ipsius: cum si ipse peior. Promittũt: ostentãt. Atrocem: fortẽ animũ. Podice leui: depilato. Mariscæ: bæmoroides caricæ ficus. Medico ridente: ideo ridet medicus: quia cognoscit cãm: vnde illud vitiũ mariscæ extitit quæ pars secari debet. Magna libido tacendi: magna voluptas in silentio sane: vt augustinus inqt: est vlciscendi libido: quæ ira dr: est libido babendi pecuniam quæ auaritia est: est quõcũq; vincendi libido: quæ pugnacia nominaẽ. libido gloriandi quæ iactantia nũcupatur. sunt multæ variæq; libidines: quarum nõnullæ babent etiam vocabula propria: quædã vero non babent: quis ẽm facile dixerit quomodo vocetur libido tacendi: aut libido dominandi. Cum igitur sint multaꝝ libidines rerum cum libido tamen dicitur. neq; cuius rei libido si additur: nnn fere assolet animo occurrere nisi illa q obscœne ptes corporis excitanẽ. Periboni? nomẽ cinædi Cybellis mris deoꝝ: qui impudicitiã publice ꝑfessus est. nomẽ aũt effictũ est a πέρι circũ & βωμός: quæ latine ara dicitur.

Imputo: qui vultu morbum incessuq; fatetur:
Horum simplicitas miserabilis: bis furor ipse
Dat veniam: sed peiores qui talia verbis
Herculis inuadunt: & de virtute locuti
Clunem agitant: ego te ceuentẽ sexte verebor

Fatis imputo: id quidẽ Manilii sentẽ tẽtiæ cõuenit: inq ẽm li. iii. fata quoq; & vitas boim suspendit ab astris. Sic fœlix aut triste venit p singula fatũ. Fatum vero dicit plato ee volũtatẽ & iussionẽ dei: vti Prisci. lib. vi. de duodecim car. scribit. Chrysippus aũt fatũ est inqt sempiterna quædã & indeclinabilis series rerum: de quo latius Gelius li. vi. capo MAN. Fatum

Infamis varillus ait: quo deterior te?
Loripedem rectus derideat: æthiopem albus:
Quis tulerit gracchos de seditione querentes?
Quis cœlum terris nō misceat? & mare cœlo:
Si fur displiceat verri: homicida miloni?
Clodius accuset mœchos: catilina cethegū
In tabulam syllæ si dicant discipuli tres:

Morbus ægrotatio. Vitium

Icdo & Seneca ait epla. cix. Ducūt volentem fata nolentē trabunt. Morbum: morbū appellant totius corporis corruptionē. Aegrotatō em morbū cū imbecillitate: vitiū cum ptes corpis inter se dissident: ex quo prauitas membrorum distorsio deformitas: Sic Cicero libro. iiii. Tuscu. hic tamē morbum accipimus impudicitiā. Qui vultu morbū incessuq; fatetur. Seneca quoq; epistola. liii. sic ait. Oīa rerum oim si obseruentē indicia sunt: & argumentū morum ex minimis quoq; licet cape. Impudicū & incessus ostendit & manus mota & vnū interdum responsum & relatus ad caput digitus. & flexus oculorum. Improbū interdum risus: insanū vultus habitusq; demonstrat. Et Hieronymus in aureola sic. Speculum em̄ mentis est facies: & taciti oculi cordis fatentur arcana. Vtq; Cicero libro. iiii. Tuscu. ait. Ennius dixit. Indiciū insaniæ est color vox oculi spiritus impotentia dictoq; atq; factoq; quā partē habent sanitatis. Fatetur: ostendit. Hoq; similiū peribomii. Furor insania: furor em̄ est mentis ad oīa cæcitas: vt inquit Cicero li. iii. Tuscu. Talia. s. vitia Inuadūt: castigant: arguūt. Verbis berculis. i. grauibus & seueris qualibus Hercules vsus est in voluptatem eā incusando. scribit em̄ magnus Basilius: q; Hercules quū adolescēs esset diu secū multūq; dubitauit quā viam caperet: cum duas videret vnā voluptatis: alterā virtutis. Inter ambigendū autē duæ accesserunt matrone: hoc est & virtus & malitia. quarū altera ornatissima erat & omniū voluptatum examen post se trahebat oīaq; ostentabat: ac multo etiā plura pollicebatur: vt ad se Herculē traheret. Altera vero aspera & dura seuereq; intuēs talia econtra dixit polliceri se nec voluptatē aliquam nec quietem: sed labores pericula sudoresq; infinitos terra mariq; tolerādos: præmiū autē illorum fore deum fieri. bāc itaq; Hercules secutus fuisse dicit̄ magna verboq; grauitate accusata voluptate. Clunem agitant: nates atq; inferiora mouent dū Venerem patiūtur voluptate siquidē affecti. Ceuentē clunes agitantē & apte motantē dum pateris turpia. Nam Ceuere mariū est hoc ē apte se motare dū Veneris turpitudinē patiūtur. Hinc Martialis ait. Sed pædicaris sed pulcbre næuole ceues. Crissare vero mulierum est apte scilicet se motantiū dum coeūt. Hinc idem inquit libro. x. in Læliam. Nunqd quū crissas blandior esse potes. Sexte: erat sextus Seueri atq; cinædi nomen. Loripedē claudum. Similiter fere Cicero in Salluſt. ait em̄: Carere debet oīi vitio: qui in alterū dicere paratus est. Quo deteriore te. Horatius item satyra septima libro scdo ait. Tu cum sis qđ ego & fortassis nequior: vltro insectere velut melior: verbisq; decoris obuoluas vitiū: quid si me stultior ipso. Quis tulerit: poete verba probat autem p exempla vitio carere oportere qui in alios dicere parati sunt. Gracchos. Tyberi? Gracchus Aphricani ex filia nepos tribun? plæbis quū prorogare sibi potestatem vellet: aduersis auspiciis in publicum processit statimq; capitoliū petiit: vbi oppressus est ab Scipione nasica: & eius cadauer in tyberim missus. Caius item Gracchus quū accersitus in senatum non iuisset armata familia Auentinū occupauit: vñ fugiens postea vel sua vel serui manu interfectus reptus est. De quib? oīb? legito Plini. de viris illustri. Seditōne tumultu populi. Verri. Caius Verres cum succesisset in sicilia. C. sacerdoti prætori: eamq; nō sibi succedēte Arrio per triēnium tenuisset atq; in ea fuisset libidinose auare crudeliterq; versatus: succedente tandē in eadē prouincia Metello repetundaq; reus ab siculis postulatus est: accusanteq; Cicerone damnatus: quæ oia ex Asconio Pediano habuim?. Miloni: Annius Milo Ciceronis amicissimus consulatū petebat Clodius Ciceronis inimicissimus præturā eodē anno: quam debilem futuram consule Milone intelligebat: sæpeq; inter se Milo & Clodius cū suis factionibus rbome depugnauerāt. Milo tādem Lanuuiū exquo erat municipio & ibi tum dictator profectus est ad flaminē prodendum. postera die occurrit ei circa borā nonam Clodius paulo vltra bouillas rediens ab aricia Vebebatur Clodius equo: serui. xxx. fere expediti gladiis cincti sequebantur. erāt cum Clodio præterea tres comites eius. Milo rbeda vebebatē cum vxore fausta. Et. M. Fusio familiare suo sequebatur eos magnū seruorum agmen: inter quos gladiatores quoq; erāt: ex quibus duo noti Euclamus & Byrrbia: ii in vltimo agmine tardius eūtes cum seruis Publi Clodii rixam cōmiserunt ad quem tumultū quū respexisset Clodius minitabūdus humerum eius Byrrbia rumpbea traiecit. Inde cum orta esset pugna plures milioniani accurrerūt. Clodius vulneratus in tabernam proximā Bouillano delatus est. Milo vt cognouit vulneratū Clodiū cū sibi periculosius illud etiā viuo eo futurū intelligeret: occiso autē magnū solatium esset habiturus etiā si subeūda esset pœna exturbari tabernā iussit. Atq; ita Clodius latens extractus est: multisq; vulneribus confectus: cadauer eius in via relictum. Accusatus est Milo patricidii Cicero defendit: bæc & plura babentē apud Pedianum. Clodius accuset mœchos: Publius Clodius Pompeiam. C. Cæsaris vxorem adamans dum sacra bonæ deæ per noctem fierent in Cæsaris domo qui pontifex maxim? erat muliebri veste illuc ingressus est viris em̄ nō licebat cognitus tādem & captus est: sed tamen corruptæla iudicium absolut? euasit de quo in vita Ciceronis babetur: fuit idem duarum sororū mœchus: quarum altera Lucullo: altera Metello nupserat. auctores Liuius: Cicero: & Plutarchus in Cæsare. Catilina: cōiurauerant contra rempublicā corrup-

Impudic?. Digit? ad caput

Insanus Facies Furor

Herculis virtus.

Ceuere Crissare

Gracchi

Verres

Milo

Clodius

Clodii vulnus.

Clodius adulter

Catilina

tiſſimi ciues & ſuæ amentiæ ducem Catilinam habebant: qui Lentulo Cetbego & aliis quorum prom ptam audaciam cognouerat mandauit vt opes cōiurationis quantum poſſent confirmarent inſidi aſq; conſuli Ciceroni ſcilicet maturarent: De quibus oīibus Salluſtius ampliſſime ſcribit. In tabu lam Syllæ: De Sylla in prima ſatyra latius ſ autem proſcriptionis tabulas primus propoſuit, quod & Plinius de viris illuſtribus docet: & Valerius libro nono de crudelitate ait. q; Lucius Sylla quatuor milia &. cc. diræ proſcriptōis edicto iugulatos in tabulas publicas retulit: videlicet ne memoria tam præclare rei diſueretur: nec contentus in eos ſæuire qui armis ad ſe diſſenſerant etiam quieti animi ci ues propter pecuniæ magnitudinem per nomenclatorem conquiſitos proſcriptorum numero ad iecit &c. Diſcipuli tres: Lepidus Octauius. Antonius: quos Syllæ diſcipulos vocat: quoniam eandem diſciplinam adminiſtrandæ reipublicæ ſecuti ſunt: ii em̄ triūuiri fuerant qui per cruentum fœdus iuncti quū rempublicam inuaſiſſent: Syllam imitati ſenatum & equeſtrem ordinem proſcripſere. Liui us em̄ libro. cxx. ſcribit: q; Cayus cæſar pacem cum Antbonio & Lepido fecit: ita vt tres viri reipubli cæ conſtituendæ quidem per quinquenniū præeſſent. Ipſe Lepidus & Antbonius ſtatuerunt vt ſuos quiſq; inimicos proſcriberent: in qua proſcriptōne plurimi equites: cxxx: ſenatorum nomina fuerāt & inter eos L. Pauli fratris. M. Lepidi: &: L. Cæſaris Antbonii auūculi. &. M. Ciceronis: cuius occiſi a popilio legionario milite cum haberet annos. lxiii. caput quoq; cum manu dextra in roſtris poſitū eſt

Syllæ ſæuitia.

Lepidus Antonius Octauius

Ciceronis cædes

Verbis Herculis: Nam Hercules: vt eſt apud Xenophontem eo libello quem ſcripſit de dictis & factis Socratis memoratu dignis cum voluptatem & virtutem babitu muliebri vidiſſet: cobortatio nemq; audiuiſſet vtriuſq;: magna verborum grauitate accuſata voluptate uirtutem eſt ſecutus. Sed bi cum voluptatem iiſdem prope verbis damnent: quibus olim Hercules turpiſſimi ſunt. Locum Xe nophontis in officiis ſuis traduxit Cicero: licet multa omiſerit. Et Silius in quarto decimo: Sextus nō qui apud Domitianū fuit notatur: ſed qui grauis erat ſupercilii temporibus Iuuena. & turpiſſime vi tæ. Varillus infamis: notiſſimæ iufamiæ temporibus Iuuena. vt olim fuit Sippus: quod ſcribit Plu tarchus. Loripedem: loripes: vt Plinius Megaſtbenis teſtimonio docet, in india anguium modo in greditur & obrepit. Milo qui cæde clodiana damnatus cum in Lucanis res nouas moliretur ad coſ ſam in oppugnatione ſaxo ictus occubuit: in eo præcipue notatus ab annalibus q; ſeptingentorum milium ſeſtertiorum æris alieni curam pertulerit Clodius: non modo mœchus Pompeiæ: de quo multa in commentariis Tranquilli diximus: ſed etiam duarum ſororum: quarum altera Lucullo: altera Metello nupſerat. auctores Liuius. Cicero & Plutarchus. Diſcipuli tres. Lepidus: ſcilicet Octauius. Antbonius: qui diſcipuli Syllæ dicuntur: quoniam eandem diſciplinam adminiſtrandæ reipublicæ ſunt ſecuti: nam & ipſi proſcripſerūt ciues vt Sylla: Cicero: prima ætate incidimus in perturbatio nem veteris diſciplinæ. Tranquillus. Locuſtæ prædia dedit: ſed & diſcipulos: boc eſt qui eam imitati ſunt. In borum boīm: quos carpit iuuenalis vitam ſimulatam Plinius: Vultus epicuri per cubicula geſtant: & circūferunt ſecum natali eius, viceſima luna ſacrificāt: feriaſq; oīi menſe cuſtodiūt: quas icadas vocant. maxime bi qui ſe ne viuentes qdem noſci nolūt.

DO.

Verbis berculis: ſanctis cuiuſmodi vſus eſt Hercules ad virtutem & voluptatem cum ſingulæ eum ad ſe allicere: vt apud Prodicum & Xenophontē eſt: coronarentur. Clunem agitant: ad ſtuprum: aut certe clunem agitant dum ſibi nimium placent & gloriantur. Clunis a græco γλόυτός verſo g in c media littera in tenuem. Ceuentem: declinantem te ad ſtuprum. Sextæ: ſenator. Varillus: pro vulgari & plæbeio ponitur. Loripedem: claudum. Aetbyopem albus. boc dicit: qui ſine vi cio eſt: ille vicioſum rideat. ſic Plautus. Qui alterū incuſat probri ſumme ſe nitere oportet: æthyopes dictos quidam putant q; vſtas ſolis calore facies babeant: ab æthro vro & ops facies. alii a rege æthiope. Quis tulerit gracchos. Quis cœlum terris nō miſceat? & mare cœlo. Lucretianū eſt. nam & ille inquit. Non ſi terra mare miſcebitur & mare cœlo. Quis tulerit gracchos. De ſeditione quærentes: qui turbulentiſſime tribunatum gerentes ab ipſa republica cuius ſtatum cōuellere conati erant interfecti ſunt: atq; eorum inſepulta iacuere cadauera. Si fur diſpliceat verri. Cneo Pompeio & Marco Craſſo conſulibus. C. Verres: vt inquit Pædianus perfunctus quæſtura & prætura vrbana patre. C. Verre & prætexato filio cum vxore ſeceſſit in ſiciliam: atq; in ea liuidinoſe auare crudeliterq; verſatus ſecedente tandem in eandem prouinciam Metello: repetundarum reus a ſiculis poſtulatns eſt. qui Marcum Tullium illo tempore in foro pene regnantem & defenſoribus amicorum florentem ad ac cuſandum deſcendere compulerūt: iampridem ipſis neceſſitudine copulatum q; quæſtor in ſicilia fuiſſet prætore ſexto Peduco. Homicida miloni: qui Clodium appium in via apia paulo vltra bouillas occidit: pro cuius defenſione Cicero longe pulcherrimam babuit orationem. ſed nota eſt byſtoria:

VAL.

Clodius. L: Syllæ neptem inter publicas cerimonias ad eam muliebri veſte penetrans viciauit: cuius rei tam conſtans fama fuiſſe dicitur. vt ſenatus queſtionem de pollutis ſacris decreuerit: & licet. P. Clodius Ciceronis accuſatōne grauatus ſit: tamen abſolutus eſt. Clodius accuſet mœchos: quippe qui etiam in templis ſtupra commiſit: cum in bonæ deæ templo Cæſaris vxorem per adulterium cōpræſſerit. Catilina cetbœgum: qui in patriam Cicerone conſule cōiurauerant. quam byſtoriam Criſpus Sallu ſcripſit. In tabulam ſyllæ: quam & Auguſtinus in eo libro quem de ciuitate dei inſcripſit: referens ita deteſtatur. Obſeſſo inquit ſenatu a ſylla victore de ipſa curia tanq; de carcere protrabebantur ad gladium qui iam in ipſa pace bello crudeliore deſæuiens ſeptem milia deditorum inermia non

pugnando sed iubendo prostrauerat: & in tota vrbe quē vellet vnusquisq; syllanus feriebat: vnde tot funera numerati oino nō poterant donec sylla rogaret sineret aliquos viuere vt essent qbus possent imperare q vicerant: tūc iam cobabita quæ hac atq; illac passim furibūda ferebat licentia: tabula illa cū magna gratulatōe proposita est: quæ boim ex equestri ordine splēdido atq; senatorio occidendo; at q; proscribendo; duo milia continebat. Sed dicāt discipuli tres: dicāt in tabula boc est syllam seuitiæ arguant Cæsar Pompeius Crassus qui sylle fuere discipuli: aut certe tres discipuli. Augustus Lepid? Antbonius: bi em triūuiri fuerāt: qui per cruentū fœdus iuncti cum rēpublicā inuasissent syllam imitati senatum & equestrē ordinem pscripsere: vt ait Probus: qs ergo nō miretur si tabulam pscriptōnis syllanæ improbrauerint? Discipuli tres si Trāquillū sequamur Marcum Crassum syllam: & Luciū Antboniū: qui Marci Antonii in quem Cicero pbylippica scripsit frem accipiemus: nam ante paucos inquit dies q̄s edilitatē iniret venit in suspitōem cōspirasse cū Marco Crasso consulari: item. P. sylla &. L. Antbonio post designatōem cōsulatus ambitus condēnatis: vt principio āni senatū adorirent & trucidatis quos placitū esset dictaturā Crassus iuaderet. & ipe ab eo mgr equitū diceret cōstitutaq; ad arbitrium republica Syllæ & Lucio Antbonio consulatus restitueret: sed ei sententiæ quam de triūuiris protulimus ipse magis accedo.

MAN. Domitiani incestus

Qualis erat nuper: tales erunt vitiosi turpia castigantes qualis erat Domitianus: qui leges in adulteros reuocarat: & tamen adulter & mœchus erat: Iuliā nanq; Viti Germani filiam adamauit: coegitq; conceptum a se abigere bincille obiit. auctores Tranquillus: & Plinius ad Cornelium scribens: per cui? verba bic de Domitiano intelligendū est: non de Claudio vt quidā ait. Tragico concubitu: id est turpissimo: qualem tragici tractare solēt: scribunt em de turpissimo amore Pbædræ in Hippolitū: & Tbyestæ in filiam &c. turpissim? autem erat Domitiani concubitus: quia cum Iulia nepte. Leges reuocarat: Iuliam legē intellige: quæ multo ante ab Augusto contra adulteros lata fuerāt: vt Trāquillus docuit. Ait em sic: leges retractauit & quosdam ex integro sanxit. vt sumptuariam: & de adulteris & de pudicitia: & de ambitu: de maritandis ordinibus. Amaras omnibus se ueriss̄ime em puniebantur adulteri.

Qualis erit nuper tragico pollutus adulter
Concubitu: qui tūc leges reuocarat amaras
Omnibus: atq; ipsis veneri martiq; timendas:
Cum tot abortiuis fœcūdam iulia vuluam
Solueret: & patruo similes effunderet offas:
Nonne igitur iure ac merito vitia vltima fictos
Contemnūt scauros: & castigata remordent
Non tulit ex illis toruum lauronia quendam
Clamantē totiens: vbi nūc lexiulia dormis?
Ad quem subridens: secilia tempora quæ te
Moribus opponūt: habeat iam roma pudorē.
Tertius e cœlo cecidit cato: sed tamen vnde
Hæc emis birsuto spirant opobalsama collo
Quæ tibi? ne pudeat dn̄m monstrare tabernæ
Quod si vexantur leges: ac iura: citari
Ante omnes debet scatinia: respice primū
Et scrutare viros: faciunt bi plura: sed illos
Defendit nūerus: iunctæq; vmbone pbalanges
Magna inter molles concordia: nō erit vllum
Exemplum in nostro tam detestabile sexu.

Mars cum Venere.

Ipsis veneri martiq; timendas: id est numinibus etiā. Mars autem adulter cum Venere ab Vulcano deprebēsus est atq; adamantinis vinculis circūuenti diis omnibus spectacula præbuere. Horatius. Quis martem tunica tectū adamantina Digne scripserit: Sed latiꝰ Naso libro secūdo de arte. Abortiuis: ante tempus editis. Effluxiones vocantur quæ intra septimū diem corruptōnes incidunt Abortiones autem quæ intra quadragesimū ita scribit interpres pbylosophi libro septimo de animalibus. Vuluam ea est quæ semen recipit. Solueret: aperiret veneficiis scilicet. Patruo: Domitiano. Offas: carnis frusta informata. Igitur: cum pessimi sint alios arguentes. Vitia vltima: vitiosi & in præcipiti vitiorum existentes: vt Varillus infamis. Scauros fictos: nobiles & bypocritas: vti fuit. M. æmilius scaurus. de eo enim sallustiꝰ in Iugur. sic ait. Sed ex omnibus maxime æmilius scaurus bomo nobilis impiger factiosus auidus potentiæ bonoris diuitiarum. Cæterum callide vitia sua occultans. bæc ille itaq; non ab re Iuuenalis fictos scauros inquit. Meminit enim plurima asconius in oratione pro. M. scauro. Castigata: repræbensa vitia ab bypocritis.

Effluxiōes
Abortōes
Scaurus

Remordent: repræbendūt em bypocritas aliorum repræbensores. est autē ab canibus metapbora.

Nō tulit: boc loco virorum vitia lauronia insectat. Exillis: fictis & bypocritis. Toruū pro torue. Lauronia: sic est in antiquis. sed quæna bæc fuerit Mar. li. ii. in ponticum ita scribēs ostendit. Abnegat & retinet nm lauronia seruū. Respōdes orba est diues anus vidua. Dormis: tūc em leges dormire dicunt: quū impune quid mali agitur. Cū itaq; adulteri adultereuæ nō puniebant: Julia lex dormire videbat. præterea vt babet in institutōnibus libro. iiii. de publicis iudiciis lex iulia de adulteriis cobercendis non solum temeratores aliarum nuptiaꝝ gladio punit: sed & eos qui cū masculis nefan-

Lauronia.
Lexiulia

dam libidinem exercere audent: ſed eadem lege Iulia etiam ſtrupri flagitiũ punitur. Quũ quis ſine vi vel virgine vel viduã boneſte viuentẽ ſtuprauerit. Erat & lex Iulia de ambitu. Lex Iulia repetundarũ Lex Iulia de ānona. Lex Iulia de reſiduis. Ad quem ſurridens: ſupple ait. Fœlicia. ſ. ſunt ironia eſt: Pudorem: boneſtatem. Tertius Cato. Catones fuere plures: duo autem celeberrimi & mo⁊ cenſores. Marcus Cato orator & cenſor. Et. M. Cato prætorius qui ſe bello ciuili vticæ interemit cenſorii pronepos. Natus eſt ẽ ex. M. catone tribuno plæbis filio Marci catonis ſaloniani filii. M. catbonis oratoris atq; cenſoris quod ſcribit Gel. libro. xii. cap̃. xviii. æmilius vero probus ait: q⁊ Cato cenſor factus ſeuere præfuit ei poteſtati. Nam & in cõplures nobiles animaduertit: & multas res nouas i edictũ addidit: quare luxuria reprimeret. quæ iam tum incipiebat pululare. Quomõ autem Cato maior factus eſt cenſor vide Plutarchum. Sed tamen vnde: eum facete remordet. Opobalſama: omnibus odoribus præfertur balſamũ. Eſt autem arbuſcula viti ſimilior q̃ myrto perpetua coma ſuccus e plaga manat: quem opobalſamũ vocant eximiæ ſuauitatis. Liguũ xylobalſamũ vocatur: & coquitur in vnguentis: pro ſucco ipſum ſubſtituere officinæ. Præcipua autem gr̃a lachrymæ: ſecunda ſeminis: tertia cortici: minima ligno. auctor Pli. libro. xii. cap̃. xxxvi. Dominũ vnguentariũ. ſ. Quod ſi. eum ac cuſat turpiſſimi coitus. Vexãtur: excitãtur. Leges ac iura: lex iuris eſt ſpẽs. Ius em̃ generale ẽ ius ad non ſcripta etiã pertinet: leges ad ius ſcriptum. Ser. i. æn. Iura dabat legeſq; iuris: Ius præterea dictũ quia iuſtum eſt. Scatinia: ea lex lata in pædicones: ex cui⁹ ſanctitate multos vtriuſq; ordinis damnauit Domitianus auctore trãquillo. Dicta autem a Cayo ſcatinio: qui vt ſcribit Valerius li. vi. filio Marcelli vim inferre auſus eſt: & patre accuſante dãnatus. Scrutare: exquire. Defendit numerus: Lucanus ait. Quicquid multis peccatur inultum eſt. Iunctæq; vmbone phalanges. i. acies: loquitur autẽ metaphoricos. Sed quid ſit phalanx Curtius aperit ita dicens. Macedones phalangem vocãt peditũ ſtabile agmen: vir viro: armis arma conſerta ſunt. Continet autem phalanx viros centum & viginti: vt aliqui ſcribũt fiebatq; armorum ſeries vmbonibus inter ſe colligatis Vmbone: vmbo proprie ſcuti pars media eſt quaſi vmbilicus. Deteſtabile: vituperabile. Magna inter molles concordia. Nihil ẽ em̃ quod ad ſe rem vllam tam allíciat: & tam attrabat: q̃ ad amicitiã ſimilitudo: vt inquit Cicero. Vera tamen amicitia in bonis dumtaxat habetur.

Catones

Balſamum

Opobalſamum.

Xilobalſamum.

Lex Ius Scatinia Lex

Pbalanx

Vmbo

Amicitia

Qualis. Domitianũ notat: vt initio ſatyre diximus: nam Iuliam Titi fratris filiã ardẽtiſſime dilexit: ac frequentibus abortiuis perite coegit: auctores Trãquillus & Plinius: Tragico concubitu: qualẽ tragici ſcribere ſolent Leges: legem iuliam aduerſus adulteros. Nartia. Iulia lex populis ex quo fauſtine renũtie eſt & alibi ſæpe. Lex præterea erat Iulia de ſiccariis. Lex item Iulia: quæ probibet magiſtratus munus ab hoſpite accipere: vt ſcribit Pedianus. Scauros: lege Plinius de viribus illuſtribus: & Valerium Maximum: Laronia. pro ditiſſima muliere accipitur. Martia. Abnegat & retinet noſtrũ laronia ſuũ. Rõdes orba eſt diues: anus: vidua. Quem verſum ex noſtris ſcriptis acceptum increbile eſt mire⁊q; peruerterit. Fidentinus. Hoc totum fictum eſt de Laronia a Iuuena. cui partes ſuas aſſignat ad [illegible]rum vitia inſectanda. Scantinia: lex data in prædicones ex cuius ſanctitate multos vtriuſq; ordinis damnauit Domitianus vt refert Trãquillus. dicta a. C. ſcantinio: qui vt ſcribit Valerius Maximus: vim filio Marcelli inferre auſus eſt: & pr̃e accuſante dãnatus.

DO.

Qualis erat tragico nuper pollutus adulter concubitu: ſunt qui Domitianũ Veſpaſianũ qui germanicus dictus intelligi velint: qui vt Trãquillus inquit fratris filiã adbuc virginẽ oblatam in matrimonium ſibi cum deuictus domitiæ nuptiis ptinaciſſime recuſauit: non multo poſt alii collocatã corrupit vltro: & quidem viuo cum Tyto: mox patre ac viro orbatam ardentiſſime palãq; vt etiam cauſa mortis extiterit coactæ conceptum a ſe abigere: ſed ſiquis Iuue. verba attentius inſpiciat: hic ſenſus nullo modo congruit: cum & tot abortiuis dicat & offas ſimiles patruo & leges eum amaras reuocaſſe: qualis ergo nuper erat: Claudium Cæſarem inceſſit: cuius conſilio occiſa meſſalina vxore impudiciſſima Iuliam agrippinã fratris filiam matrem Neronis reuocatam ab inſula in matrimoniũ accepit conceſſo iure nuptiarum ex ſenatuſconſulto: quem dicit frequenter abortum appetiſſe apud Clodium: ne ex ipſo cobæredem Neroni filium pareret: cui præpabat imperium: vt Probus inquit: Tragico igitur concubitu infamis Claudius qui ſcelerate fratris germanici Domitiani filiam Iuliã in adulterio ſumpſerat maritatã cum ipſe de adulteris leges ſæuiſſimas promulgaſſet. vnde & Tacitus. At Claudius inquit matrimonii ſui ignarus: & munia cenſoria vſurpans theatralem populi laſciuiam ſeueris ædictis increpuit. Certum eſt igitur Claudium taxari qui fratris filiam duxit vxorem agrippinã occiſa priore vxore meſſalina. Agrippina autẽ Neronis mr̃. Veneri mar. ti. qui in adultero præbenſi a Vulcano adamantinis vinculis ligati feruntur omnibus diis ſui præbuiſſe ſpectaculum: quã apud Homer⁊ fabulam in. viii. odiſſeæ Domodocus cantor in cõuiuio alcinoi latiſſime & copioſiſſime cãtauit ad cytbarã: vñ Nora. Quis m̃em tunica tectũ adamãtina digne ſcripſerit. Fœcũdã iu. vul. bæc em̃ potõem accipies abortum faciebat quippe quæ per adulterium concipiebat. Patruo ſi. q̃m conſtat Claudium eo v⁊q; deformem fuiſſe: vt mater antonia portentũ eũ bomies dictitaret nec abſolutum a natura: ſed tm̃ inchoatum: at ſi quem ſocordiæ arguebat ſtultiorem aiebat filio ſuo. Patruo: quia Germanicus. Tyberii Claudii frater cuius germanici agrippina filia. Offas: pro parte poſuit. Vitia vl. extrema vitioſi.

VAL.

Fictos con. ſcau. qui ſcauro⁊ ſeueritatem ſimulant. Marci ſcauri continentiã & Valerius Maximus: & multi alii laudibus extulerunt. Caſtigata: a fictis pbyloſopbis cum ſe frugi prædicãt & turpiſſimi inueniũtur. Laronia: meretricis nomen. Lex iu. quæ in adulteros eſt conſtituta. Subridens in

dignabunda laronia. Tertius e cœ.ce.Cato. Tu es tertius irridens:multi quidē Catones fuisse legū tur:sed duo inter cæteros nobilissimi prior censorinus:posterior qui de loco mortis vticensis est appellatus. Spirāt boc loco significat sudāt vel redolent. Opobalsama:balsami succus ad ops opos succus:& balsamus:ita & syropus a syro trabo: & ops opos.i.succus qui trabit. Dominū mō.ta.vt bæc nos quoq; opobalsama domi habeamus quibus perungamur:& ironicos dictū accipiēdum est.

Scatinia:in pudicitiā virorū lata lex quæ in cinædos ꝓmulgata fuit:lex in q̄:vt qui ingenuū stuprasset sestertioꝝ decem milia exolueret. Faciūt bi.plu.quæ repræbendēda sint q̄ mulieres. Iunctæq; vm.pba populus multitudo:quod em̄ a multis peccatur pene multū est aut quod boc crimē milites plus cæteris consectent Pbalax em̄ lingua macedonū peditū stabile agmē dr̄. Home.ἀιάσ Δέπιρὸ τόστελάμόνιόσ ἐρκόσάιόν πρώων ρήξεφάλάγγά. Inter mol.i.cinædos:aut quoscūq; generaliter enūcietur. Magna inter mol.con. Concordiā pro amicitia posuit:cū amicitia beniuolentia atq; concordia auctore Aristotile distinguātur:vt sit amicitia mutuus amor:beniuolentia cum Incognitus mihi ob ingenuos mores aut eloquentiā vel simile aliquid placet. Cōcordia: autem in actione cōuenientia quædā est:vt Plato & Aristoteles cōcordes sunt vbi de naturæ principiis loquūtur. Vterq; em̄ tria esse rerum principia voluit:licet non oīno eisdem vtātur verbis:sed vno verbo possumus concludere amicitiā & beniuolentiā in intelligibilibus consistere:vt beniuolentiā initium amicitiæ sit:concordia vero in actione. Est ergo sensus magna inter molles concordia.i.amor mutuus:qui de voluptate procreatur:aut concordia:ad idem agendum similis consensus:& vt exemplo vtar Aristotel'si dnari tibi voluero & tu mihi seruire cupias:ac me optes dnari erit cōcordia. In nō muliebri.

MAN. Tædia nō lambit:in fellatores id scribitur. Tædia vero meretricis nomē cū aliis. Ispo: cinædi nomen:& dicī pōt ab ἰσπώ quod est sequor sectabat em̄ draucos. Plinius libro quarto epistola ad Vrsum de altero vel de eodē memi nit ita. Censuit Bebius Macer cōsul de signatus lege repetunda Bassum teneri Cæpio Ispo salua dignitate iudices dādos vterq; recte &c. Subit: ad fellādum.s.& patiendū Vtroq;:agēdi & patiēdi:vel potiꝰ quia fellat & pædicat.vt exemplū cōueniat. Dixit em̄: Tædia nō lābit cluuiā &c. Nunquid boc aduerbiū indicatiuo soli adiungit ad quod pertinet interrogatio auctore Prisciano li.xv. Sæneca tamen epistola nona subiūctiuo adiunxit:ait em̄. Nū quid perdisset omīa: inquit bona mea mecum sūt. de Stilbone pbō loquitur: Item epistola.lxxii. ait. Nunquid illo definiendum sit. Agimus tractamus

Ispo

Nunquid

Tædia non lambit cluuiam:nec flora catullam.
Ispo subit iuuenes:& morbo pallet vtroq;
Nunquid nos agimus causas:ciuilia iura
Nouimus:aut vllo strepitu fora vīa mouemus
Luctant paucæ:comedunt colipbia paucæ.
Vos lanam trabitis. calatisq; pacta refertis
Vellera:vos tenui pregnantē stamine fusum
Penelope melius:leuius torquetis arachne.
Horrida quale facit residens in codice pellex.
Notū est cur soli tabulas impleuerit bister
Liberto:dederit viuus cur multa puellæ.
Diues erit magno quæ dormit tertia lecto:
Tu nube:atq; tace:donant arcana cylindros:

Causa Causas:causa est negotium cuius finis est cōtrouersia: vt finit Apollodorus auctore Fabio libro.iii.

Ius ciuile Ciuilia iura:ius ciuile est æquitas constituta iis qui eiusdem ciuitatis sunt ad res suas obtinendas. Item ius ciuile est quod in legibus senatusc̄onsultis rebus iudicatis iurisperitoꝝ auctoritate edictis magistratuū more æquitate constat. Quod quidem Cicero scribit in topicis.

Forum Fora:forum iudicatorū & litium est sedes:auctore Nonio:vtq; Festus etiam ait:forum est in quo iudicia fieri solent.

Colipbia Colyphia:id est panes luctatorum. Aliqui ꝯunt dici a κώλόν: quod est membrum: & ἰφι robur. Aliqui vero collipbia a κόλλιξ: quod est panis subcineritius.

Stamen Stamine:filo. dr̄ autem stamen ab stādo: q; eo stat oīe in tela velamentum.

Subtegmē Subtegmē vero est quod subit stamini:vt Varro scribit

Penelope Penelope melius:bæc Vlyssis vxor absente viro procos tela decipiebat:pollicebatur em̄ absoluta tela se eis obsecuturā:noctu autē retexebat.

Penion Ab officio itaq; nomen absumpsit πήνιόν em̄ fusus est quo reuoluitur

Arachne subtegmen.

Arao Arachne:de bac Naso in metamorpbosi. Lyda puella fuit quæ textura cum pallade certauit:a qua postea in araneum cōuersa. Dr̄ autem ab ἀράω:quod est compono apto congruo. Plinius

Fusus libro septimo scribit q; fusos in lanificio repperit Closter filius Arachnes:Linum & rætia Arachne.

Linum Horrida:inculta. Quale.s.stamē. Fodice:arboris trunco. Codex em̄ vel caudex in arbore dr̄ qđ

Rætia supra terrā simplex assurgit:in berbis vero caulis appellatur.

Codex Pellex.i.ancilla vel meretrix: quæ vxorum pellices esse possunt:cum ad eas viri accedere valent. Martial' in libro.xii.in Zelotypā etiā ministros pellices appellat dicens.

Caudex Cum tibi nota tui sit vita fidesq; mariti
Nec premat vlla tuos:sollicitetq; toros:
Caulis Quid quasi pellicibus torqueris inepta ministris
In quibus & breuis est:& fugitiua venus.

Pellex

Pellex autē appellata est ea quæ iūgerē cum eo:cui alia matrimonii cā foret:& interptari pōt concubina.De quo Gel.li.iiii.ca.iii. Notū est cur soli:illos boc loco lauronia reprædēdit:qui quidē mulie briaspatiebanē.Nec solo legas cū nemo dixerit vnq̄ desunt em̄ exēpla buiꝰ vocis:& si dixere olim bu ius soli vni ipsi.Antiq etiā textus soli habēt. Hister:seueri cinædi nomē. Tabulas:testamēti videlicet. Puellæ vxori dedecoris sui cōsciæ. Tertia:vir em̄ medius est Draucus & vxor extremi. Tu nube ad mulieres apostropbe.i cōuersio. Cylindros cylindrus dicit a κυλινδω.vel a κυλιξω.qđ est voluo:est em̄ lapis tæres in modū colūnæ:quo area æquabat.Vn cylindri etiā dicti sunt lapides quidam oblongi quibꝰ mulieres ornabātur:erat em̄ sūma cōmēdatio in lōgitudine:vt Plinius scribit libro xxxvii.cap.xii.Intelligūtur autē Elenchi qui fastigiata lōgitudine erant:quos digitis suspēdere & binos ac ternos auribus fœminarū gloria est inqt Plinius li.ix.cap.xxxiiii. Pellex

Cylindrus

Cylindro

Elenchi

Tædia nō lambit:in fellatorē boc dicit:qui lingere & lābere alterꝰ dicit.Martia.Lingas nō mihi: nā proba & pusilla est.Pbylenis tn notat a Martia.Vendenas vorat in die puellas:& laupbea ac medulina alibi carpunt a Iuuenale qđ tribades inter se essent:id prima Sappbo dicit excogitasse.vn masculla est appellata:& cū Lesbya fuerit λεσβιειν id agere est:vt ex Aristopbane discimꝰ. Hispo:nomē fictum ab bispo famī:cuiꝰ meminit Plutar. Subit:ore scilicet ad fellandū. Agimꝰ cās:agere cās in mulieribꝰ turpissimū babebat.Vn in exēplis antiqtatis est Apbraniā Licinii Brutonis vxorem:nō q̄ aduocatis deficeret:sed quia impudentia abūdabat egisse:Calpburnia & Amesia pari infamia notātur DO.

Paucæ:excipit:nam alibi notātur a Iuuena.quædā quod luctent Eudromydas tyrias & fœmineū ceroma.Quis nescit. Colopbia:colibum scribit Pollux panē esse forma proceriore in modū passali:vt græce dicam:qua figura quoniā erant panes qbus vescebant gladiatores appellati sunt colipbia.Martia.Priapū dixit in quā spēm ex siligine erat formatus:vt in distichis est: & genitaliū mulierū formā in qbusdā panibꝰ fuisse idem alibi indicat. Illa siligineis pinguescit adultera cunnis. Colopbia:id est panes luctatoꝝ:gladiatoꝝ vero cibus erat ad firmādos artus ficus arida:vt scribit Plinius.Martia.de Pbyleni luctante cū colipbia sexdecim comœdit.Scio aliis videri posse colipbia dici.θόλόν. qđ membrū significat:& ιφι robur:placet magis a colibo:de quo est dictū. Penelope:icarii & polycastæ:vt Pausanias vero scribit:Icarioti filia:idem cariotis a Proper.Quæq̄ terūt fastus icarioti tuos:& Ouid. icariotide tæla:in bāc lanificiū auctoritate Homeri cōmendat:qđ ea arte absente marito procos elusit: Arachne:vt fabule ferūt in lanificio certauit cū pallade:vt ex bystoria scribit Plinius:prima repetit linū: & retia:& eius filius Closter fusos in lanificio. Residēs in codice pellex:aliena est:vtputo eoꝝ interp̄tatio:qui p pellicē intelligūt aut Arachnē:aut Pbylomenā:cum loquat:vel de ancilla tetrice:vel de scorto:nam scorta ad sūmenū babitātia texebāt:Iuue.alibi:q̄q̄ vento so cōducto sub aggere texit:meretrices aūt sunt vxoꝝ pellices cū ad suas viri accedere possint:Si de ancilla intelligis:sume auctoritatem ex Martia.qui scribit Quirinalē cū ancillis rem babuisse:bæc aūt dicunt a Laronia:vt ita designet viros tanq̄ mulieres a draucis subagitari:qđ aperte exp̄sona sua obiecit Iuue.Sed verecūdius Laronia:atq̄ vt tandē exprimat qđ repbendat addit. Notū est cur bister:pacuuius captone testamētoꝝ locupletatus libertū draucū suū bæredem reliquit:Artelii item bistri memin t tacitus sed de boc alibi Iuue.Mora nulla per bistrū pacuuiū. Cur impleuerit tabulas solo liberto:id ē cur eū vnū scripserit bæredem.q.d. eo vtebat grauco puellæ:vt illa consci sceleris sileret. Cylindros:cylindri lapilli omes sunt fastigiata longitudine in spēm cylindri:id est columellæ formati.Solinus:indici reges boc genus gemmaꝝ in longissimos cylindros amant fingere eosq̄ perforatos:& cœtera.Nam cylindrus columella est ad æquandam aream:vt scribit Virgilius.Quidā tamē putauit cylindrum esse genus gemmæ:quod non placet. Cum autem elenchi qui sunt ex genere vnionū fastigiata & oblonga figura sint:& bi grauissimi mulieribus:nam eos digitis suspendere:& binos ac ternos auribus gloria mulierum erat:vt scribit Plinius. Iuuena.mibi desīgnare videtur elenchos:& per cylindros a figura elenchos intelligere:cum munera mulieribus gratissima exprimere videatur:vt elenchi erāt.

Tedia non lambit cluniam:nomina bæc sunt meretricum. Lambit: labendo deosculatur. Hispo:cinædi nomen. Morbo pallet:ex stupra.quod passus est sabinus morbum diffinit babitum cuiuslibet corporis contra naturam:qui suum eius faciat deteriorem.cuius causa natura nobis eis corporis sanitatem dedit:id autem alias in toto corpore alias in parte solet accidere:namq̄ totius corporis morbus est:vtputa febris:partis velut cæcitas:licet bomo ita natus sit:vicium q̄ a morbo multum differre arbitratur.Nam siquis vtputa balbus sit:bunc vitiosum esse magis q̄ morbosum.Sed bæc ab Vlpiano in ædilitii ædicti interprætatone abunda exposita. Nunquid nos agimus causas:quod virorum est. Luctantur pa ucæ.crissant:vel certe luctantur certant:quod virorum est. Comœdunt colœpbia paucæ:membri virilis formam:atblætæ enim comedunt de fermento offas quæ vocant coloepbia. Lanam trabitis scatimnatis. Peracta: perfecta. Aracbne:quæ a pallade ob inuidiam in araneam cōuersa fertur. Et ast ablatiuus a nomine aracbnes:nam aracbne quod est fœmininum vt pbœbe: tæla ipsa nominatur cum animal ipum genere masculino aracbnes:vt Anchises sit. Horrida:incompta. Quale facit residens in codice.sedens assiduo opere diligenter pensa conficere solet: codex arboris tronchus.Virgilius.Quin & codicibus sectis mirabile dictu. Pellex.concubina quam pelacam quidam vocarūt. Tabulas impleuerit bister:nomen fuit infamis. Libertum:qui liqertum solum bæredem instituit:quod ab altero stupretur:alterum lambetur vel quasi consciū turpitu VAL.

dinis ſuæ. Dederit viuus cur multa puellæ: cōſcie inqt Probus quæ dñm ſuū nouit præcidi. Quæ dormit tertia lecto: aut ordine aut nomē propriū eſt: vt putat Probus: & dormis & eris legit ſcdæ pſonæ: vt ſit: tu o tertia diues eris quæ magno lecto dormis: Donant ar. quæ recōdita animo cōtinens. Donant arcana cylindros. hoc dicit: mariti obſcœni ſuis vxorib⁹ morbi ſui conſciis ad ornamentum compant lapides p̄cioſos. Plinius ideo ex his cylindros facere malūt q̄ gēmas qm̄ eſt ſumma cōmēdatio in longitudine qua dā & angulosos putant ſtatim naſci: & pſuratos gratiores fieri medulla candoris exempta addita auro repcuſſa: aut oino caſtigata: i dē quoq; & Soliuus dicit: eſt etiam cylindrus ad æquādas areas rotatilis lapis. Cato. Aream vbi frumētū terat ſic facies: cōfodiat minute terra: amurca bñ conſpargat & cōbibat q̄ plurimū: cōminuito terrā & cylindro aut pauicula coæquato. Vnde & Virgilius in georgicis. Area cū primū facili eſt æquāda cylindro: eſt etiā cylindrus om̄e quod rotatu facile. Cicero de fato. ſed reuertat ad cylindr⁹ & ad turbidinē ſuā quæ moueri incipe niſi pulſa nō poſſunt: id autē cum accidit ſuapte natura quod ſupeſt & cylindr⁹ volui & verſari turpidinē putat. Veteres item pbyloſophi vt btūs Thomas in cōmētario qđ ſcripſit ſup ariſtotelis libro. qui de cœlo & mundo inſcribit inquit duos inſtituēdi ad pbyloſophiā modos babuere. Primū cylindr⁹ dixerūt qđ intra multitudinē rudium adhuc diſcentiū tractaret dyzo voluo. ſcdm vero ſyntagmaticon quod iam eruditis exponebant auditoribus.

MAN. Triſtis ſnia: illa videlicet vbi ſnūc lex iulia dormis: Coruis vitioſis. Manilius etiā libro quarto ait: Quin etiā infœlix virtus: & noxia fœlix. Censura iudiciū cum ſenerītate. Cēſura item bonor quidā a cēſendo: id eſt iudicando: eratq; nefas olim cenſores p̄terq; ex patribus creari. Sed de cēſura ample i vita Catonis primi Plutarchus edocet. Diximus & plura in ſatyra vndecima Columbas inocētes. Stoicidæ: ficti pbyloſophi: de moribⁿ em̄ locuti dunē agitabāt. Stoici autē a στόα: id eſt porticu dicti ſūt: apud athenas em̄ porticus erat vbi Zeno docebat: qui ſummo in bonore apd atheniēſes habebat: adeo vt vrbis ac mœniū claues apud illū deponerēt plura Laertius. Cum tu multicia ſumas: quendā mollē vt habitus oſtēdebat arguit cū in mulierē mores ille inueberet. Multicia: veſtes erāt tenues ac lucidæ e ſerico dicta: q̄ mulcerent ſuauitate ſua. Poeta vero intelligit de bombice coa: ait em̄ Plini⁹ libro vndecimo ca. xxii. Nec puduit bas veſtes etiā viros lenitate vſurpare ꝓpter onera æſtiua: intantū ab lorica gerenda diſceſſere mores vt oneri ſint etiā veſtes: ſuperiore vero capite dixerat q̄ bōbices tælas araneor⁹ mō texūt ad veſtē luxūq; fœminar⁹ quæ bōbicina appellat. Creticæ: id eſt iudicās vel iudex vt ſequētia indicāt: deducit em̄ mutatis lr̄is ab græco κριτής qđ iudex dr̄ κρίσις vero iudiciū. Perores: indignatōem cōmoueas: cōmouent em̄ affectus in ip̄a peroratōe: id eſt oīonis finē. In proculas: proculæ ſil'es meretricū noīa ſunt bæc oīa. Talem: tam turpem. Nō ſumet dānata togam: fœmine em̄ adulterii cōmiſſe conuictæ in publicū ꝓcedere cogeb⁹ t̄ virili toga indutæ. Auctores ſunt Porphyrio & Acron libro primo ſermonū. Sed Iuliu⁹ ardet: cretici v rba. Minus q̄ mollities. En habitū: exprobātis eſt. Crudis: cruentis adhuc. nam crudus dr̄ q̄ ſit cruētus. Popul⁹ mō victor. Romanus qdem populus. Nam Veſpaſianus Claudio imperāte vt Trāquillus ſcribit inſulam vectem britāniæ proximam in ditionem redegerat. Domitianus item armenios vicerat & dacos Montanus vulgus: in vrbem em̄ plæbs ipſa ab agris confluebat quotiens leges promulgabātur. Quid nō proclames: quaſi dicat om̄e cōuit um. Deceant teſtem: quaſi dicat non: tanto minus decent iudicem. Acer: ordo eſt. O cretice tu acer & indomitus & magiſter libertatis: id eſt morum cenſor & rector. Pelluces: trāſluces ſeu valde luces: a per & luceo. Contagio: a contingo dicitur morbus qui polluit quicquid tangit: latius tamen in Tytiro iam diximus. Dedit hanc contagio labem. Alter alterum in vitia trudimus inquit Sæneca: & epiſto la ſeptima ait. Malignus comes q̄uis candido & ſimplici rubiginem ſuam affricuit. Et pbyloſopb⁹ libro ſecūdo etbi. ſic. Mos em̄ ipſi quia magis ad voluptates ſumus prodiues: idcirco facilius ad intēperātiam q̄ ad modeſtiam inclinamur.

De nobis poſt hæc triſtis ſententia fertur.
Dat veniam coruis: vexat cenſura columbas.
Fugerūt trepidi vera ac manifeſta canentē
Stoicidæ: quid em̄ falſi laronia? ſed quid
Non facient alii cum tu multicia ſumas
Creticæ? & hanc veſtem populo mirante pores
In poculas & pollineas. eſt mœcha labulla.
Damnetur ſi vis etiam carpbinia: talem
Non ſumet damnata togam: ſed iulius ardet
Aeſtuo: nudus agas: minus eſt inſania turpis
En habitum: quo te leges: ac iura ferentem
Vulneribus crudis populus mō victor: & illud
Montanū poſitis audiret vulgus aratris:
Quid nō ꝓclames in corpore iudicis iſta
Si videas quæro an deceant multicia teſtem?
Acer & indomitus: libertatiſq; magiſter
Crætice pelluces: dedit hanc contagio labem:

Virtus Noxia Cenſura — Stoici — Zeno — Multicia — Bōbix coa — Bombices Creticus — Fœmine damnatæ — Crudus — Vectes inſulæ. — Polluceo Contagio.

Triſtis ſentẽtia. Lex Iulia. Multicia. mollicia: & mollicinæ veſtes apud Neuium ſunt muliebres a mollitie dicte. Neuius. Mollicinã cortatã chirodotã: inde multitiæ manarũt: vt puto lris vel mutatis vel iuerſis: nã apud neuiũ lego molticinæ veſtes. Nõ ſumet dãnata: hic loc⁹ eſt: quo Brotheũ diſſentiẽtẽ in epygrãmate. Martia. interp̃tando facile vel docuſ: vl' refutaui. nã morẽ fuiſſe vt mulieres adulterii conuictæ virili toga indutæ in publicũ ꝓcedere cogerentẽ Porphyrio qdem & Acron ꝓdiderunt Martia. indicat. Coccina famoſæ donas & iantina mœchæ. Vis dari quæ meruit mũera: mitte togam. & hoc ex loco aptiſſime diſcit̃. de quo in Martia. cõmentariis a nobis copioſi⁹ diſputatũ eſt. Labulla. ſote clinici medici filia. cuius Martia. meminit. Iulius ardet. hoc dicit qm̃ viri quondã veſtẽ æſtate geſtabãt luxurioſi: & molles Plini. Nec puduit has veſtes etiã viros leuitate vſurpare propter onera æſtiua: in tm̃ a lorica gerenda diſceſſerũt mores: vt oneri ſint etiã veſtes. Cretice. cretici dicũtur acuti poetæ interptes: & cẽſores alienor̃ ſcriptor̃. Horatius. Quid critici dicũt. Martial' Aequal' liber eſt creticæ: qui malus eſt. Cicero. Ego tanq̃ criticus antiquos iudicaturus ſum. Cum igit̃ hoc nomen de cenſore tm̃ ſcriptores antiqui vſurpauerint: & codices oẽs cretice habebant: legamus cretice a creta: vt dicat. Tu qui tanq̃ Rhadamanth⁹ alter & minos Creticus leges ꝓmulgas: pelluces: nam a creta legum latores minos Rhadamanth⁹: & inde doctus Lycurgus lacædemoniis fuerũt. Paulatim accipient te ſexaginta verſus qui ſequũtur ad eũ vſq̃ locũ. Vicit & hoc monſtr̃ quot fabulas: quot iuenta. q̃t inanes cõmentatões & cõfictos ſenſus a nris interptibus habuerunt: qui dum figuratã & ſubobſcurã reprehenſionẽ poetæ nõ ꝓciperent: ex vno ſenſu & continuato ſpũ plures: & varios cõmenti ſunt: horum ſexaginta verſuũ: ne in alienis potius refellendis: q̃ in noſtris cõfirmandis verſemur vna eſt & ꝓpetua indignatio aduerſus ſacerdotes: quor̃ collegie mineruæ in albano Domitĩ. inſtituerat: ex quo forte ducti magiſterio fungerentẽ. redderentq̃ eximias venatões: & ludos ſcœnicos: horr̃ epulas: luxũ mollitiem ſcænicã: & ritum bacchanalib⁹ ſimilem luue. nũc inſectat̃. mõq̃ ait eos nihil differre a mulieribus colentibus bonã deam: aut a ſacerdotib⁹ eleuſinis qui facibus diſcurrentes: & curſu prope bachicho furentes Cererẽ colebant: modo eor̃ gulam carpit: nam lautiſſime epulabant̃. vnde albane dapes & Martiale luxurioſiſſimæ dicũtur Deniq̃ illud clamat & conquerit̃: ꝙ quidã ex his ſacerdotibus cornicini: cuius opera in ſcena illa albana vtebant̃ nupſerit: hic eſt poete ſenſus: hic ardor: hæc indignatio. Legat̃ igit̃ hic loc⁹ tutus in mollitiẽ ſacerdotũ albanor̃. de qb⁹ lege Trãqll'ũ in Domitiano. DO.

Dat veniam coruis. prouerbium de coruis fuit impudicos ꝙ ore coire dicantur. Mar. Corue ſaluta tor quare fellator baberis. In caput intrauit mentula nulla tuũ. Tacite igitur eos tangit qui oris & omnium membrorum amiſere pudicitiam in omnem proiecti libidinem. Stoicidæ. contumelioſe fœmineo vſus eſt genere. ſic Homerus. ὠμοὶ ἀπηλὴ τηρεσὶ γάλαι ἐλεόν ὀυκετάχιτον. & Virgilius. O vere phrygiæ neq̃ em̃ phryges. Et Perſius. Ne mihi pollydamas & troiades labeonem prætulerint. Quid em̃ falſi laronia: deeſt dixit. VAL.

Multicia ſumas. multicia molles tunicas de molli confectas: lana ab eo ꝙ mulciantur hoc eſt eliciantur: quia viduæ aut puellæ eſt vti genere veſtis perlucidæ.

Cretice: inuebitur in metallum creticum eum qui vicit cretenſes: vt Probus ait. ſed num longinum creticum dicit. cuius ad ruſticum monachum ſcribens beatus Hieronym⁹ meminit. Erãnius inquit incedebat ad loquendum gradu teſtudineo & per interualla quedam vix pauca capiebat: vt eum putares ſingultire non proloqui: & cum menſa poſita librorum expoſuit ſtruere adducto ſupercilio contractiſq̃ naribus: ac fronte rugata duobus digitulis concrepabat: hoc ſigno ad audiendũ diſcipulos prouocans tunc meras nugas fundere declamare creticum diceres eſſe longinum. Perores in procu. & pollíneas: in adulteras. Cõuicia quæ in fœminis arguat in ſe vel de ſolo cultu cognoſcat. Populo mirante: cum populus banc veſtem miretur oras tamen. Eſt mœcha labulla. Mar. Sote filia clinici labulla. Deſerto ſequeris clytum marito. Et donas & amas & ἐξεῖς ἁσσώτως. In quibuſdam tamen fabella legitur. Carpbynia: vna de meretricantib⁹. Non ſumet damnata: infamis. Togam. multicia: ſi damnata erit non tamen tali vtetur veſte. Nudus agas: nõ vt quidam interpretãtur nudus ores: ſed eas nudus. ſic Pompo. mella Exercent bellando animos corpora ad conſuetudinẽ laborum: maxime ad frigora nudi agunt anteq̃ puberes ſint caſum cum præpoſitõne habens ſine caſu poſtpoſito: idẽ paulopoſt: lino alii veſtiuntur aut lanis quas diximus ſiluæ ferunt arundinũ: alii auium ferarumq̃ pellibus: pars nudi agunt: pars tantũ obſcœua velant. Eodem modo locutus Valerius maximus cum inquit experiri volui an ſcires conſul agere. Idem rurſum alibi. P. Rutilius non publicanus in ſicilia egit ſed operas publicanis dedit: & rurſum vt enim in rebus ſeriis ſcæuola ita in ſcurrilibus luſibus homo agebat: & cum actio vt Hora. in libro ſermonũ lætum agit cõuiuium: & ſubauditur ſe. Vulneribus cruris: recentibus. Iſta ſi videas: veſtimenta iſta tam turpia. Acer & indomitus: ad illud videtur alluſiſſe Lucani Acer & indomitus quo ſpes quoq̃ ira vocaſſet. Pelluces: per veſtem luces: ita em̃ locuti ſunt veteres: ita Plau. teſte Priſci & in antiquo codice hunc locutum comperio. Dedit banc contagio labem. Et dabit in plures: per te inquit cretice & alii corrũpentur. dicitur contagio: vt hic & Cice. in libro de fato: vt in reliquis eiuſmodi naturæ contagio valeret. legitur & cõtagium Lucre. ex aliis alios auidi contagia morbi: & contages contagis: vt compago & compages. rurſus Lucre. Qui fuerãt autem præſto contagibus ibant.

Porrigie porci: porrigo morb⁹ ẽ vbi inter pilos q̃dam q̃ſi ſquamulæ ſurgũt: bæ MAN. Porrigo

Et dabit in plures: ſicut grex totus in agris

quoq; acute resoluũtur: & interdũ manent sæpius siccæ sunt: fereq; id in capillo fit: rarius in barba. aliqñ etiam in supcilio. Hec li. vi. celsi. ppter quod Iuuenalis ait. scabie & porrigine idẽ significans. Vuaq; cõspecta: similitudo est: sic eñ vnũ exẽplũ aut luxuriæ aut auariciæ multum mali facit. vt scribit Seneca epistola. vii. Fœdius boc. Ordo ẽ qñ q; audebis aliquid fœdius boc amictu

Exemplũ mali.

Accipient te: in sacerdotes inuebit quoꝝ collegium Minernæ in albano Domitian⁹ instituerat: vbi quidẽ molliſſime viuebãt: ostenditq; eos nihil differre ab mulierib⁹ colentibus bonã deam. Domi. nõ eñ in templo talia sed domi pagebãt. Redimicula: ea sunt quibus mitræ alligañ Sumũt tanq; mulieres Bonã deam: eandẽ esse ma iam bonã deam & terram ex ipso ritu occultiore sacroꝝ doceri posset confir mat Cornellus labeo. Bona dicitur q; oim nobis ad victum bonoꝝ causa est. Eandẽ alii pserpinam credũt: porcaq; ei rem diuinaz fieri. quia segetem quã Ceres mortalib⁹ tribuit porca depasta est. Præterea vinũ in templum eius nõ suo nomie solet inferri: sed vas in quod vinũ indituz sit mellariũ nominañ. & vinũ lac nũcupatur. tẽplũq; eius virum introire nõ licebat: bæc & plura Macrobius li. i. sat. sunt & plura in satyra. vi. Abdomine. i. sumine: qd antiqui abdomen vocabãt auctore Plinio. li. xi. More siniſtro: ritu cõtrario: viris eñ non licebat bone deæ sacris interesse. Propbanæ: impiæ sceleratæ pollutæ irreligiosæ. propbanũ inqt Festus dicitẽ q; pbani religione nõ tenẽt. Nullo: pro nulla tybicina. Gemit resonat. Talia qualia qdẽ in albano effœminati & molles sacerdotes colebant. Orgia bacchanalia: nam orgia bacchi sacra dicebantur. ὁργή ira dicitur. ὀργάω concito. concitabantur eñ in illis sacris & furore agitabantur. bic autem poeta orgia dixit ob similitudinem quandam lasciuiæ & luxus: sed de orgibus plura diximus circa finem georgicorum. Cecropiam soliti baptæ lassare cotyton. Soliti est in antiquo textu: cõuenit boc loco magis meo quidem iudicio probi illud: scribit eñ q; baptæ comediæ titulus fuit: in q; eupolis inducit viros athenienses ad imitatoꝝem fœminarum saltãtes lassare psaltriam cotyton: quod nocturno tempore agebatur: propterea secreta tæda: baptæ demũ viri ipsi impudici hic intelliguntur.

Redimicla

Bona dea.

Abdomẽ.

Propbanũ

Orgia

Baptæ

Cotytos

Vnius scabie cadit: & porrigi ne porci.
Vuaq; conspecta liuorem ducit ab vua:
Fœdius boc aliquid quãdoq; audebis amictu
Nemo repente fuit turpissimus. accipient te
Paulatim qui longa domi redimicula sumunt
Frontibus: & toto posuere monilia collo
Atq; bonam teneræ placant abdomine porcæ.
Et magno cratere deam. sed more siniſtro
Exagitata procul non intrat fœmina limen.
Solis ara deæ maribus patet: ite propbanæ.
Clamatur. nullo gemit bic tybicina cornu
Talia secreta coluerunt orgia tæda
Cecropiam soliti baptæ lassare cotyton.
Ille supercilium madida fuligine tinctum

Ille superciliũ: in eosdẽ sacerdotes mineruæ in albano baccbantes scribitur. Plinius libro. xi. cap. xlii. sicait. Extremũ ambitum genæ superioris antiqui Cilium vocauere: vnde & supcilia. Madida fuligine tinctũ. Vrsinus adeps raritatẽ supciliorum emẽdat mixtus cum fungis lucernarum ac fuligine quæ est in rostris earum. Auctor est plinius libro. xxviii. ca. xxi.

Supciliorũ vnguentũ.

DO.

Qui sumũt redimicula domi: ostendit eos esse tanq; mulieres: quæ cum colũt bonam deam domũ non templum parant: vt scribit Plutarcb. in Cæsare: illicq; multa pagunt baccbanalibus similia potu lasciuia scurrilitate Redimicula: teniæ sunt siue vittæ pendentes a posteriore pte mitræ: quod primi pbriges mollissimi inuenerũt. Placant bonam deam: non q; bonam deam illi sacerdotes colant: sed quo illorum ritus & ludi scænici nihil pene differant a sacris bonæ deæ quæ mulieres operantur Abdomine porcæ: nihil omittunt de ritu bonæ deæ: in cuius sacris sus prægnans mactabatur: de bona dea lege Macrobium: ne multas paginas boc tibi loco recitem: & Plutarcbum in Cæsare. Et magno crate re: nam crater in bis sacris erat vini: quod tamẽ lactis appellabãt: de quo lege Macrobium & Lactan.

Sed more siniſtro: sed in boc inquit non seruant ritum sacroꝝ bonæ deæ: quod cum ea sint tantum mulierum: ipsi eas excludunt satis inter se molles & effœminati: ne effigies quidem maris eo loco visebatur: vbi bona dea coleretur: Plutar. Ite propbanæ: clamatur. idẽ mos in sacris cereris erat Tranquil. Eleusinis sacris: quorum imitatione impii & sceleratí voce præconis submouenẽ: interesse ausus non est. Talia. eorundem sacerdotum mollitiem & scænicam illam agitationem comparat sacerdotibus Cereris nam Ceres olim babuit cõuncta sacra cum baccbo. Ouid. Ipse suos ludos vuæ commentor babebat. Quos cum tædifera nunc babet illa dea: & Claudianus. Baccbum ex aditis Cereris agredientem introducit. Eius deæ sacerdotes facibus discurrentes: quib⁹ vsa dicebañ ad filiam indagandã ad extremam vsq; lassationem debaccbabanẽ. Papi. Tuq; actæa ceres cursu cui semper anbelo. Votiuam taciti lassamus lampada mystæ. bic dicebantur mystæ. daduchi. i. gestantes facem: Ieropbante. i. sacrorum interpretes. Stra. auctor: idem baptæ a σάπτω. quod significat tingo & lauo. nam tingere madefacere est: quoniã qui initiabantur lauabantur aqua calida primũ: Aristopbanes: primum ex ritu veteri me lauerunt. Cocyto Ceres dicta ẽ a verbo actico σάπτω. quod lugeo significat: cuius alterum celidatur: vt corripiatur syllaba: nam Cererem raptu Proserpinæ mœstam: qualis apud arcades lu

gubri babitu colīt. vt ſcribit Pauſanias: lacrimis & gemitu placaſſe dicūtur. Inde reddita agris fertilitate: inſtituta ſunt illi⁹ ſacra a Cocyto. Auiā & antiqſſimā familiæ auctorē attici Cocytā appellarūt: auctore Suido: nā & cocyto boc ē Ceres deor⁹ ſacrorūq; antiqſſima & prima dī Qui. Prima ceres auidæ gauiſa eſt ſanguine porcæ: & vt ex Varronis re ruſtica diſcitur: initia dicūtur ſacra Cereris: qm̄ prima fuerūt: & inde initia principia ſunt appellata: boc igit̄ pacto legēdū eſt: nibil diſtāt ſacerdotes albani vt a mulierib⁹ colētibus bonā deā: vel ab bis qui coluerūt Cererē ſacris cū Baccho cōiūctis. Cecropbiam: epitbeton ē Cereris a patria: ſed nō magis de attica bic loquit̄ q; de ea quæ alibi colerēt eo ritu.

Secreta tæda. Nā taciti diſcurrebāt. Papi. Votiuā taciti laſſam⁹ lāpada myſtæ. Laſſare: nā ad extremā laſſatōem diſcurrebāt Papini⁹ Curſu cui ſp anbelo. cocit⁹ olim etiā lucrinus dicebat. Syllius. Aſt bic lucrino māſiſſe vocabula quōdā Cocyti memorāt. Nā vt ſcribit Homer⁹ in odiſſea: illic cocyt⁹ flu. & ſtix dicebat. Vir. de eo. Raptā cocytos eſt redſa diuā. nā illic pgebant ſacra plutonia: auctor Strabo.

Ille ſupciliū: de iiſdē ſacerdotib⁹ loquit̄. Madida fuligine: non de fuligine: vtputo loqtur: ſed medicamentū intelligit: qd ex ſanguine vel felle byrundinum: & ouis formicarum & muſcis tritis fiebat ad denigrāda ſupcilia auctore Plinio: Fuligine appellauit a colore. Hic teneo te depræbēſum fidētine. vt alia omittā: q ſubripuiſti nobis vna cū præceptore tuo: nā cū bæc verba trāſferes in tuas nugas: non intellecta inuertiſti: & qd ego dixerā appellauit a colo re fuligine de iuuenale intelligēs: tu vētris one re impedit⁹ nō audiēs fuligine dixiſti ꝓpter colorē appellatū medicamētū a Plinio. vbi ſcribit Pli. tur piſſime plagiariæ. Sed boc tibi remittim⁹: qui tua impitia oīa cōfundis: præceptori tuo nō ignoſcim⁹. q te nibil ſape docuit magna familiaritate Dabit in plures: cadet in multos: buiꝰ neutr⁹ plurale pluria ē i ante a: qm̄ deſcēdit a ſingulari bic & bæc pluris ſicut ois & boc plure ſicut om̄e: qd in veter⁹ vſu fuit: cui⁹ cōpoſitū cōplures & cōpluria. Cicero in ꝓtagora confirmāda genera cōpluria. Et Pli. in xiiii. naturalis byſtoriæ. ſunt autem cōpluria in bis maiora etiā terreſtrib⁹. nā qñ cōpatiuū eſt plura facit minus vna ſyllaba: ſicut maiora miora & ſilia. nec me p̄terit qd Gellius & cū Priſciano multi dixerint gelio aduerſati. Sicut grex totus in agris: boc dicit: pctō ex puo in ſummū facinus ſp exiliūt niſi rōne moderent̄: ſicut & plæraq; ſil̄ obueniūt negligētia quadā būana. Accipiēt te i ſuū nūer⁹ Poſuere apbæreſis pro appoſuere. Atq; bonā: deeſt deā quā ſolæ colebāt fœmie Placāt abdñe: pinguedine vel in teſtinis. Sed more ſiniſtro: cōtrario. Exagitata: excluſa ē actu. Clamat̄: a viris: nullo gemit bic tybicina cornu. bæc cereis ſacra faciūt baptæ. Talia ſecreta coluerūt orgia tæda: talia ſacra in baptis ſunt qualia romæ celebrant̄. ipſiſq; cōpant̄. Strabo de ſacris cybellis locut⁹ ſilia inqt ſunt q apud tbraces celebrant̄ quæ cotia & bendidia apud quos & orpbica initio babuerāt ipam cotim: itaq; i bæc cecropia coitos ab ea dicta ſit: ob aliquā forte ſilitudinē dubiū videri pōt: res vero ipa ſicut exponit prob⁹: babet baptæ comœdia inqt fuit in q eupolis inducit viros atbenienſes ad imitatōem fœminar⁹ ſaltātes laſſare pſaltriā cociton. cocitos apud atbenienſes pſaltria quā effœminati colūt noctu illā adeūtes: & baptæ titulus libri quo impudici deſcribūtur. Tæda ſecreta. qd noctu dyoniſia celebrarent̄. tæda fax ἀπὸ τῆς δαδὸς quæ a δάϊω i. vro deſcēdit Baptæ: molles quo titulo eupolis comœdiā ſcripſit: ob q alcibiades quē præcipue pſtrinxerat necuit ipm in mare p̄cipitādo dicēs: vt tu me in tbeatris madefeciſti: nūc ego te in mare madefaciā. ſunt q exiſtimēt Vir. illud: raptā cocytos oſtrēſa diuā ad būc locū quic q; ptineat q; minime ver⁹ eſt: eſt ſiqdē met⁹ pbalecinū vbi cocytos dactilū facit. bic aūt ampbibracum

VAL.

Ille ſu. diuerſas exprimit boūm nobiliſſimor⁹ agitatōes quæ fœminar⁹ ſunt cærulea a colore.

Obliqua ꝓducit acu: pingitq; trementes
Attollens oculos. vitreo bibit ille priapo:
Ræticulumq; comis auratū ingētib⁹ implet
Cærulea indutus ſcutulata: aut galbana raſa
Et per iunonem domini iurante miniſtro

Ille tenet ſpeculū patbici geſtamē otbonis
Actoris arunci ſpolium: quo ſe ille videbat
Armatum: cum iam tolli vexilla iuberet.
Res memorāda nouis annalibus atq; recenti
Hiſtoria: ſpeculum ciuilis ſarcina belli.
Nimirū ſummi ducis eſt occidere galbam:
Et curare cutem ſummi conſtantia ciuis:
Bebriaci in campo ſpolium affectare palati:
Et preſſum in faciē digitis extendere panem

MAN.

Producit: extēdit. pingit ordo eſt. Et attollēs oculos pingit tremētes: tremūt em̄ quū digitis attollūtur. Pingit: Pli. xi. ca. xli. ſic ait. Palpebræ in genis boi vtrinq;. Mulierib⁹ etiā infecte quotidie: tāta eſt de coris affectatio: vt tinganꝫ oculi quoq;. Id aūt græce Iuli⁹ pollux ſic appellat. τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπογράφει τὰς ὀφρῦς πελαίνει. Hoc ē oculos pingit: ſupcilia denigrat. Tortelli⁹ vero in dictione pbucus ſic ait. Eſt etiā pbucus color q dam purpureus q græce pbycos dī: vbi ỹ græcū in u nūm couertē. de quo xenopbō in pædia cyri. Quidā inqt oculor⁹ inferiores palpebras quodā pbuco depingentes de corē gratiſſimū in aſpectu contrabebant.

Pbucus pocula turpia.

Vitreo priapo. Pli. etiā li. xxxiii. ca. i. ſic ait. Auxere & artē vitior⁹ irritamēta: i poculis libidines cælare iuuit ac p obſcœnitates bibere. Ræticulū: tegimē capitis muli ebris auctore Nonio. Cærulea. i. viridi ſeu viridia ſi voles accuſatiui eſſe caſus.

Rætículū

Scutulata

Scutulata: veſtimenta orbiculos quoſ-

Galbaneus color.

dā babēria in siłitudinē scutulaꝝ.i.rotūdaꝝ formaꝝ.scutulis aūt diuidere gallia instituit. Auctor Plī. li.viii.ca.xlv. Galbana rasa:genera snnt vestiū dicta a galbaneo colore q̄ est sublucid⁹ & subalbus cū palore:bæ aūt vestes muliebres erāt dūtaxat. Et p iunonē.Et p etiā.nō em̄ dns tm̄:sed etiā minister

Genius Iuno

per iunonē iurabat imitās dnm ipm:qđ agere fœmie solebāt.Seneca epła.iii.libri.xix.sic scribit. Ita tū boc seponas volo:vt memineris maiores nros:q̄ crediderūt stoicos fuisse singulis em̄ & Geniū & Iunonē dederūt.At epła.xii.de villico suo ita ait.Jurat p geniū meū se oia facete.Pli.item li.ii.ca.vii.sic. Cū singuli quoq; ex semetipis totidē deos faciāt ionones genioscp adoptādo sibi.Hoc itaq; repræbē dit poeta q̄ nō p geniū sed p iunonē dni minister iuraret:muliebri.s.more. Vñ sic apud petroniū arbi trū quartilla loqtur:Junonē meā iratā babeā si vnq̄ memínerim virginē fuisse:de genio aūt latius sat. vi.ibi.s.nemo mathematic⁹. Ille tenet:speculū:in eosdē sacerdotes p̄sequit̄. q̄ vt fœminæ speculo se

Pathos Otbo

comebāt. Pathici:patietis libidinē:mutuo em̄ stupro cōsiliatus ē Neroni:παθός aūt passio dr̄: παθητικός passiuus. Gestamē otbonis:In otbonis repræbēsionē diuertit:Is aūt Galbæ succesłit fuit seq̄ tradit̄ mūditiaꝝ pene muliebriū vulso corpe:qn & facie quotidie rasitare ac pane madido linire

Actor

cōsuetū.Idq; instituisse a prima lanugine:ne barbat⁹ eēt vnq̄:qđ suetonius edocet. Actoris aruncī spoliū:ironice:Actor em̄ nō speculū sed basta ingētē portabat.bic aūt gloriabat̄ gestando speculū:qđ deuicto otbone rapuisset vti in li.xii.æn.Turnus gloriat̄ q̄ basta eripuerit Actori arūco . Est aūt Maronis carmē tale:Exin quæ mediis ingēti adnixa colūnæ Aedib⁹ astabat valida vi corripit basta Acto

Annales Historiæ

ris arūci spoliū: quassatq; tremētē vociferās &c. Ille.otbo.s. Res:supple ē.Annalib⁹:Dicūt Annales otno eē id qđ bystoriæ sint bystorias nō otno eē id qđ ānales sint.Ita bystorias aiūt rerū gestaꝝ expositōem vel demōstratōem eē:Annales vero eē:quū res gestæ pluriū annoꝝ obseruato cuiusq; annī ordine cōponunt̄.Gellius auctor li.v.ca.xviii.Annales Diomede scribēte dicti q̄ fere singulo ꝝ ānorū actus cōtineāt: Speculū:supple erat. Ciuilis belli:qđ otbo cū vitellio gesłit ab Bebriacū vicum in

Annales Sarcina

ter Veronā & Cremonā. Sarcina:ea ē vtēsiliū & eoꝝ quæ ad cultū:& ad cæterū vsum ptinēt:vñ milites cū castra mouere volūt:sarcinas colligere dicūtur. Nimirū sūmi:ironicos loqtur. Galbā:galba

Galba Otbo

septim⁹ impator Neroni succesłit:nullo gradu cōtinges Cæsarū domū:demū ab suis desertus trucidatus ē ab otbonis militib⁹. Otbo em̄ ab galba adoptari expectabat:sed Pisone plato:is em̄ adoptat⁹ est ad vim cōuersus ē:itaq; impator euasit.auctor ē Suetoni⁹. Bebriaci cāpo.Bebriacū li.vii.vicū eē Ta

Bebryacus

citus scribit inter Veronā cremonāq; situ duab⁹ romanis cladib⁹ notū infaustūq;. Vbi Srāquillo teste

Otbo

fraude supatus ē Otbo:quū spe colloquii facta q̄si ad cōditionē pacis militibus eductis ex improuiso atq; in ipa cōsultatōe dimicatū fuisset ab Vitellii.s.militib⁹ quos qđē p̄miserat aduersus Otbonē cum ipe in gallia eēt:vbi etiā de morte otbonis audiuit:q̄ sane seipm in castris occiderat:post sui exercit⁹ da dē. Spoliū palati.i.romani imperii spolia & exuuias in cāpo em̄ bebriaci cū vitellii militib⁹ pugnauit vt dixim⁹:quos vitellius ipe ab galba babuerat quū missus ab illo est in inferiorē germaniā.In palatio autē reges & consules & impatores maiori ex pte sedem babuerūt.

DO. Vitreo priapo:obscæna in pplis placuerūt in sacris p̄sertim priapi.Pli.in poculis libidines celare iuuit.ac p obscenitates bibere. Scutulata:vestes scutulis distinctæ:quas galli instituerūt:vt scribit Pli. muliebres sunt.inde Martia.boiem muliebriter indutū galbanatū vocat. Tenet speculū.boc in effœminatos dr̄.Martial⁹ in filiū cinædi:Et prīs speculū tōsi mīsq; togatæ Filius.speculā brunduſina maxime laudab anē.Plini⁹ Gestamē otbonis:abincepta repræbēsione otbonē defectit & cū dānat politēs cutē suo tpe libertius in illū inuebēdo omī ex pte eos insectet:nā otbo adeo mollis fuit: & mūdiciā rū muliebriū stu diosus:vt mutuo stupro Neroni sit cōsiliatus:auctores Trāquillus & Tacitus. Nimirū sub otbonis psona mollitē sacerdotū insectat̄ in expoliāda cute Otbo originē babuit a municipio ferētino:vt Tacitus scribit nece Galbæ & Pisonis imperiū occupauit. Vitellio appellato impatori & pperāti ex germania ad bebracū occurrit vicū inter Veronā & Cremonā duab⁹ cladibus infaustū: nā illic & Otbo.supatus ē & Martia.Macer. Cōstātia mortis añ acte vitæ mollitie emēdauit:nā dānatis bellis ciuilibus cū ei supesset exercitus:& de victoria sperare posset elegātissima otone babita se interfecit:in quo a Martiale ita ē laudatus. Sit Cato dū viuit sane vel Cæsare maior: Dū morit̄ nūqd maior otbone fuit. Curare cutē:nā vt Trāqllus scribit quotidie rasitabat facie:& linebat pane madido lacte scilicet asinæ:nam vt scribit Plinius:ita facies erugatur & tencrescit.

VAL. Scutulata:scutulis distincte:nā sicut colores diuersos picturæ babyloniī:vt Pli.scribit:plurimis vero lyciis alexādrini texere quæ polymita appellāt:ita galli scutulis vestes diuidere:quæ scutulata dixerūt instituere:nisi scutulatā a colore dicere malis.est sigdem scutulatus color vt palladius colores inqt bi præcipui albineus russeus mureus ceruin⁹ gilbus scutulatus albus gutatus cādidissim⁹ niger pressus

Galbana:a colore. Rasa:tenuiter pacta. Et p iunonē dñi iurāte min istro:seruo:sic em̄ solebāt iurare matronis ancillæ adulātes p iunonē tuā: ita borū ministros nō per iunonē dñi iurare dicit pinde atq; illic mulieres affuissent. Ille tenet speculū pathyci gestamē otbonis. Vrbane abutit̄ verbis Virgilianis.Clypeū magni gestamē abantis:occiso Galba Otbo romanū inuasit imperiū securus in expoliāda forma: vt tumido pane facie leniret ad sollicitādū candorē:vtebat̄ & speculo.būc vitæ eius copa rabilis Vitellius bello ciuili cōfecit apud vicū bebriacū:qđ bellū descripsit Cornelius Tacitus:post cornelii vero vt Probus inqt Pōpeius planta qui ait bebriacū vicū distare a Cremona viginti milia passuū. Pathyci:stuprū patietis qui a prima adolescētia pdigus:ac procax adeo fuit vt flagris a pre obiurgaret̄.ferebat̄ & vagari noctib⁹ solitus:ita em̄ Trāquil.scribit atq; inualidū quencq; obuioꝝ vel po-

tulentiū corripere:ac diſtento ſage impoſitū in ſublima iactare:deinde cū cœpiſſet vxorē deducto matrimonio ſepoſitus ē per cām legatois in luſitania:qđ boc diſtico cognitū eſt. Cur Otbo merito ſi queritis exul bonore Vxoris mœcbus cœperat eē ſuæ. Muliebriū pone mūdiciarū fuit vulſo ſiquidē corpore galericulo capiti ꝓpter raritatē capillo⁹ adaptato & ānexo vtebat. porro & faciē quotidie raſitare ac pane madido linire cōſuetū:idq; inſtituiſſe a prima lanugine ne barbatus vnq; eſſet. Actoris arunci ſpoliū & bic rurſum Virgiliano abutit illo verſu. Actoris arunci ſpoliū quaſſatq; tremētē:ſed illud quaſſatq; tremētē ad laudē Vir. bic vero quo ſe ille videbat armatū intulit:quæ figura aptiſſime in ſatyra inſeritur. Sic Horatius exennit illis verſibus. Eſt audire opere præcium procedere recte. Qui rē rbomanam latiumq; augeſcere vultis. Sed Horatius non multis intulit. Nouis annalibus atq; recenti byſtoria. inter annales & byſtorias bāc veteres differētiā eſſe voluerūt:qđ annales in byſtorias redigūtur noſtriq; tpis eſſe pōt. vñ Virgilius Et vacet aunales noſtro⁹ audire labo⁹: byſtoria vero res geſtas narrat:& ab ætatis noſtræ mēoria remotas. Cicero in ſcdo de oratore. Erat em̄ byſtoria nil aliud niſi ānaliū cōfectio:cuius rei mēoriæq; publicæ retinēdæ cā ab initio rerū romanarū vſq; ad Pub. Mutiū pontificē maximū res romanas ſingulo⁹ anno⁹ mādabat līs pōtifex maxim⁹:& ſubiūgit bi qui nūc annales maximi nomināt:bāc ſimilitudinē ſcribendi multi ſecuti ſunt q ſine vllis ornamētis monumēta ſolū relinquerūt. Annales ergo quædā monumēta rerū: byſtoriæ earū fuerūt ornamēta q̄ nūc cbronica appellāt:dī etiā a græcis byſtoria, quæcūq; in ordinē ꝓducta narratio:idq; præcipue ſi vera ſit vt Ariſtoteles in principio libri quē de ania inſcripſit Διάφωνα τὰ περὶ τὴν πολιτικὴν ὑποθέσεις ἂν ἐν πρότοις τιθείημεν. Recēti byſtoria. Otbonis impatoris qui facie ſuā vt mulier venuſtabat. Nimirū ſummi ducis ē occidere Galbā:qui de ponto fuit romanus imperator occiſo Galba ſeptimo & ſeptuageſimo ætatis āno imperii mēſe ſeptimo iuxta curtiū lacū trepedatōe ferentiū ꝓiectus eſt ſella ac ꝓuolutus eſt. Extremā eius vocē vt cuiq; odiū aut admiratio fuit varie prodiderūt. Alii ſupplici:er interrogaſſe qđ mali meruiſſet:plures obtuliſſe vltro pcuſſoribus iugulū agerent ac ferirēt ſi ita reipublicæ viderent:de pcuſſore nō ſatis cōſtat:qdam Terētium euocatū: alii Leucaniū: crebrior fama tradit camurriū. xv. legionis militē impreſſo gladio iugulū eius auſiſſe:cæteri crura brachiaq; :nā pectus tegebat fœde lania vero plæraq; vulnera feritate & ſcæuitia trunco iam corpori adiecta. Aliter tñ Trāquill⁹ ſcribit. Vñ aūt Galbæ cognomētū traxerit ambiguū fuieſſe refert quidā putāt q; oppidū byſpaniæ fruſtra diu oppugnatū illitis demū Galbano facib⁹ ſuccēderit. Alii q; in diuturna valitudine galbeo. i. remediis lana inuolutis aſſidue vteret:nonulli qđ pinguis fuerit viſus qui galbā galli vocant:vel cōtra qđ tam exilis q; ſunt animalia q̄ in æſculis naſcunt appellāturq; galbæ Sūmi ducis ē occidere galbā:qui cū mollis eſſet a molliore occiſus Otbone ē vt ſpeculū in qt babe, ret & curaret cutem panē in facie inducēdo qđ fœminarū eſt. Curare cutē:ad ſtuprū. Bebriaci campo:quē in pōto:& binc pelles bebrinas dictas eſſe Probus ait Galba em̄ ponticus fuit. Bebriaci cāpo:pro cāpo bebriaco ꝓpter bomœoteleuton euitādum:ſane bebriacus cāpus inter boſtiliā & cremonā eſt:vbi pugnauit Otbo aduerſus exercitum Vitellii. ac cū fame & loco⁹ anguſtiis vrgerē boſtis: q; primū tñ decertare ſtatuit:ſiue impatiēs longioris ſollicitudinis:ſperāſq; ante Vitellii aduentū proſligari plurimū poſſe:ſiue impar militū ardore pugnā depoſcētiū:nec vlli pugna fuit:ſubſtitit q; brixil li ex tribus qdem verū mediocrib⁹ prælis apud alpes citraq; factis apud bebriciā cū fraude ſupatus ē: qui de rerū ſumma deſperans ſibi mortē conſciuit. Valo Vitellii exercitus duce ex quo fuerat oppreſſus Nero. at nō multo poſt Otbonē extinctu; effœminatiſſim⁹ Vitellius occupauit imperiū & Otbonis molles habitus quos palatus infamor ſuſtulerat ſibi dari iuſſit vt eis vteret:ſed q; fortuna ei ad imperiū ſubito fauit:tam repēte imutata eſt:nā dilapſis vt in aduerſa fortuna ſolet euenire:nō amicis mō: ſed ſeruitoq; infamis letātem & occultantē ſeſe iulius placitus tribunus cobortis ꝓtraxit:cui iunctæ ſtatim poſt tergū manus laniata veſtis:ſpectaculū fœdum ductus multis increpātibus nullo lacbrymāte ipm̄ infeſtis mucroniб coactū modo erigere os & offerre cōtumelis nūc cadentes ſtatuas ſuas ingeſtis deinde vulneribus concidit. Spoliū affectare palati:qđ prius Galbæ mortuo palatus ſuſtulerat ſublatū ipſi palato infamori poſtea ab Otbone fuit.

Qđ nec in aſſyrio pharetrata ſemiramis orbe
Mœſta nec actiaca fecit cleopatra carina
Hic null⁹ verbis pudor aut reuerātia mēſæ
Hic turpis cybeles:& fracta voce loquendi
Libertas:& crine ſenex phanaticus albo
Sacrorū antiſtes:rarū ac memorabile magni
Gutturis exemplū: conducēduſq; magiſter.
Quid tñ expectāt:phrygio quos tps erat
More:ſupuacuā cultris abrūpe carnē? (iam
Quadragīta dedit graccbus ſeſtertia dotē

Semiramis:fuit bæc Nini regis aſſyriorum vxor:magni mulier animi:& bellatrix maxima:multos em̄ populos bello vicit: vixitq; ānos. lxii. cū. xlii. regnaſſet: de qua Diodorus libro tertio multa. MAN. Semiramis

Cleopatra ea filia fuit vltimi Ptolomei qui auletes dictus eſt. bæc mortuo parente ab alexandrinis regno præfecta eſt cū fratre natu grandiore demū eiecta fuit. Cæſar vero ab exilio reuocatā ægypti reginā cōſtituit. poſt Cæſaris mortē Antonius Cleopatrā accepit in vxorē: ex qua & filios ſuſcepit: ambo poſtea in actiaco bello fuerūt: ambo fugerūt. ambo poſtea ab Cæſare Auguſto ſunt euerſi. Hæc ex Strabonis libro. xvii. Suetonius etiā & Florus & Plutar. q; plurima

M. Antbonius.

Mœſta.timebat em̃ propterea mœſta:hinc prima dux fugæ fuit quã mox ſecutus antonius alexandriã vſq; vbi & ſeipm occidit capta vrbe ab auguſto & cleopatra:quæ poſtea adhibitis buberibus anguibus ſeſe interimit:qđ latius Florus ſcribit & Plutarchus. Carina: eſt actium epiri promontoriũ auguſti colonia cũ templo apollinis nobili ac ciuitati nicopoli:quæ victoriæ ciuitas interpretat̃. Vide Plinium & Stranonẽ. Hic nullus verbis pudor: ad ſacerdotũ vt ſupra nũc ſcelera redit. Turpis cybeles turpiũ ſacrorum libertas. Ludi em̃ romæ turpiſſimi fiebant cybele eo potiſſimũ die quo lauabat̃ in almone fluuio:ante cuius lectica vt Auguſtinus ſcribit ſpurciſſima quæq; audiente frequentiſſima multitudine vtriuſq; ſexus cantabant̃:& quæ vel obſcœniſſimo cuiq; pudorẽ incuterent. Fracta voce.laſciua enaruata. Et crine ſenex.& hic eſt ſenex albo crine: pbanaticus ſacrorum antiſtes rarum ac memorabile exemplũ magni gutturis & magiſter conducendus. Pbanaticus diuino afflatus numine & qui futura canit dicit̃.& pbani cuſtos. Antiſtes.princeps. Tullius pro domo ſua ad pontifices.Aliæ cerimonie nobis erũt.alii antiſtites deorũ imortaliũ.Ibidẽ qui eſtis antiſtites & cerimoniarũ & ſacrorũ. Conducendus:conſtituta mercede ducendus:adeo præſtat aliis in vitiis ſupple. Quid tamen expectant:ſenſus eſt.cum turpis cybeles mos eis placeant:cur ſe nõ caſtrant. vt Galli cybeles ſacerdotes:de quibus Naſo libro quarto faſt. Qui em̃ e gallo amni in pbrygia biberit inſanus reddit̃ & furens.hinc cibeles ſacerdotes galli dicti. Superuacuã:illis videlicet qui nubũt vt mulieres. Quadringenta ſeu quadraginta:vtrũq; em̃ in vetuſtis codicibus legitur:Quadringenta vero ſeſtertia erant equeſtris cenſus.lacerat autem maſculorũ nuptias:quæ quidem vti inter virum & vxorem celebrabantur omni ſeruato ritu. Gracchus:generoſus aliquis & diues inter illos ſacerdotes quales gracchi fuere:de quibus ſuperius patuit.

Nicopolis
Cibeles lu.
Pbanatic⁹.
Antiſtes
Galli ſac.

DO. Semiramis:nõ eſt exemplũ ab his mulieribus ad libidinẽ Otbonis coarguendã.quod ſcilicet his impudicis Otbo fuerit magis impudicus. Sed vt oſtendat ne mulieres quidem in caſtris eſſent curare ſolitas cutem:quod Otbo nõ prætermiſit Hoc idcirco dixi q̃ nõnulli ſemirami boc loco afferri putarũt:q̃ libidinoſiſſima equũ ad coitum vſq; adamauerit:vt ſcribit Pli. Semiramis a ſemiradib⁹ lingua aſſiria auibus dicit̃.a quibus educata eſt.tantæ fortitudinis:vt Ninus aſſiriorum rex eam vxorẽ optauerit:quo extincto tenuit imperiũ condita babilone in Nine vrbis.quã Ninus ædificauerat emulationem. Pbaretrata.cum eſſet in bello Dio.& Pli.meminerũt. Hic ad inſtitutõem repræbenſionẽ reuertitẽ boc eſt ſacerdotum.Hic inter bos ſacerdotes. Conducendus magiſter.nam ex eo collegio forte ducti magiſterio fungebantur.vt ſcribit Tranquillus.Ironia ẽ dignus inquit:qui magiſterio] inter bos fungebat̃: & præcio etiam optandus ſi forte ductus nõ fuerit Exemplum magni gutturis: in luxum mẽſæ albanæ boc dicit̃.nam illic lautiſſime epulabant̃ imperatoris prodigalitate:inde albanas dapes:& albanam menſam legimus apud Martialem. Quid tamen expectant:ratõem affert quare cibeleios eos appellauerint:cum ſint muneruæ:mulieres inquit ſunt.& genitalibus nõ magis indiget:q̃ cibelei qui caſtrãtur:quos caſtrari religio iubet. Supuacuam carnem:ſcilicet bis qui nubũt tanq̃ fœmine. Gracchus:bic non pro Nerone:vt quidã ſuſpicati ſunt:cõnubii neroniani biſtoria ex Tacito & Trãquillo decepti.nec quenq̃ præter Neronem nupſiſſe putantes.Cum tẽporibus Iuuenalis & Martia.nuberẽt multi.Martia.Barbarus rigido nupſit calliſtratus apbro Hac qua lege nubere virgo viro.Per Gracchum Iuue.vbiq; potentẽ & diuitem intelligit:alibi tunicati fuſcina gracabi.& alibi.Cũ gracchо iuſſus pugnare ſecutor:nam gracchorum domus nobilitate præſtabat & potentia populari ſeditione comparata:boc loco per gracchum intelligit antiſtitem vel ſacerdotem eius collegii in albano qđ plane indicat:cũ ait eũ nupſiſſe cornicini:cuius.ſ.opera in ludis ſcenicis vtebãtur.

VAL. Quod nec in aſſirio pbaretra ſemiramis orbe.Samiramis Nini vxor Ninũ babuit filium:bæc mortuo marito:filio imperium tradere impuberi adbuc nõ paſſa eſt.Itaq; ſe pro vxore Nini:filium pro fœmina puerum ſimulat.nam & forma & voce nõ erat filio abſimilis.igitur & brachia & crura velamentis:& caput tiara tegit.& ne aliquid videret̃ occultare oẽm populum eodem ornatu veſturi iubet:quæ poſt multas res geſtas quæ ſit fatetur.q̃ nec dignitatem regni ei ademit.ſed potius auxit admirationibus.bæc babilona condidit:murum prima cocto latere conſtruxit:& præclara multa alia confecit: poſtremo cum filii concubitum petiuiſſet ab eodem eſt interfecta. Aſſirio or.in plaga tractuq; babilonio dicta autem aſſiria vt beatus Auguſtinus exiſtimat ab aſſur qui filius fuit Sem maximi Noe filii.

Mœſta nec actiaca fecit clepotra carina.mœſta q̃ illic ab Auguſto Cæſare fuit ſuperata. Cleopatra filia Ptolæmei cognomento tibicinis perditæ mulier libidinis cum marco antbonio bellum Cæſari auguſto indicere auſa eſt:cum quo magna militum manu confligens ſuperata eſt:ac admotis colubris ſibi mortem conſciuit:vnde Sextus Proper.Fugiſti tamen in timida vada boſtia nili.Accepere tuæ rbomula vincula manus.Brachia ſpectaui ſacris admorſa colubris. Et trabere occultum membra ſoporis iter.Cuius furorem libidinis deteſtatus Hora. inquit.Capitolio regina demẽtes ruinas Funus & imperio parabat.Cõtaminato cum grege turpium Morbo virõq; quidlibet impotens Sperare. Actiaca:quæ attica:nũc prius acte eſt dicta ab boſtio & ſinu incboantibus ambratio primus acarnamũ loc⁹ eſt actium eodem vocabulo.& Apollinis actii templum & promontoriũ nuncupat̃. Hic turpis cibeles:ab archigallis turpiter colitur. Cibeles vnũ l ſubtraxit.ſic Orpheus in principio argonauticon boc verſu.ΜΗΤΡΟΣΑΤΕΝ ΚΥΒΕΛΟΙ ΛΟΙΣΟΡΕΣΘΥ ΜΗΤΙΣΑΤΟΚΟΥΡΗΝ nã gemino l Propertium profert. Vel tu qua tardo mouiſti fune cibelem.Et Luca.Et lotam paruo vocant alemone cibelem. Fracta voce loquendi libertas.licentia loquendi turpiſſima. Senex pbanaticus alto.alte

preſſo in multis eſt albo. Phanaticus phani cuſtos: ſed irriſorie cũm phanaticus furore dæmonico dicatur pollutus. Magni gutturis exemplũ. aut inſatiabilem damnat ingluuiẽ: quod ſe idco caſtrãdum dederit: vt oĩi ſe glutiendi & vorandi copia ſanaret: aut impuritatẽ oris obſcœni tangit. Phrygio more. quia ex phrygia romam vecta cybele eſt & ſacrificii ritus omnis obſeruatus. Abrumpere car. virilia dicit quæ ſibi ſolent præcidere in templo matris magnæ. Quadraginta dedit gracchus ſeſtertia dotem. gracchus pro infami generoſo: ſed Neronem ideo gracchum vocat & ſicut gracchus rempublicã ſubuertebat: ita Nero natus videbatur pnicies populi rhomani: cuius meminit Tacitus vt huic loco optime congruat cum inquit ipſe p licita atq; illicita fœdatus nihil flagitii reliquerat quo corruptio ageret niſi paucos poſt dies vni ex illo contaminatorũ grege: cui nomẽ pythagoræ fuit: modo ſolenniũ cõiugatorum denupſiſſet: inditum imperatori flameũ miſit aruſpices & nuptialis toros & faces nuptiales: cuncta deniq; ſpectata quæ etiã in fœmina nox operit.

MAN.

Cornicíni: ſiue hic recto cãtaucrit ære
Signatæ tabulæ: dictum fœliciter: ingens
Cena ſedet: gremio iacuit noua nupta mariti
O ꝓceres cẽſore opꝰ ẽ: an aruſpice nobiſ
Scilicet horreres maioraq; monſtra putares:
Si mulier vitulũ: vel ſi bos ederet agnum?
Segmẽta & lõgos habitꝰ & flamea ſumit
Arcano qui ſacra ferens nutantia loro
Sudauit clypeis ancilibus. o pater vrbis
Vnde nefas tantũ latiis paſtoribus? vnde
Hæc tetigit gradiue tuos vrtica nepotes?
Tradiẽ ecce viro clarꝰ genere atq; opibꝰ vir
Nec galeã quaſſas? nec terrã cuſpide pulſas
Nec quereris patri? vade ergo & cede ſeueri
Iugeribus campi: quẽ negligis. Officiũ cras
Primo ſole mihi pagendum in valle quirini.
Quæ cã officii? quid quæris? nubit amicus
Nec multos adhibet. liceat mõ viuere: fient
Fient iſta palam: cupient & in acta referri.
Interea tormẽtum ingẽs nubentibꝰ hæret
Qđ nequeũt pere: & partu retinere maritos.
Sed melius quod nil animis in corpe iuris
Natura indulget: ſteriles moriunt: & illis
Turgida nõ prodeſt in pyxide cõdita lyde.

Cornicíni: cornu cãtanti quod curuum erat. Recto ære: id ẽ tuba. Quidi? in metha. Nõ tuba directi nõ æris cornua flexi vſus erat. Tabulæ: dotis videlicet. Dictum fœliciter dictũ ſcilicet eſt: feliciter ſupple agantur nuptiæ. Cenſore: ad mores corrigendos. De cẽſura lautiſſime videto in ſatyra. xi. ibi. Cẽſoris mores. Haruſpice: ad monſtra expianda: nam virũ nubere par monſtrũ eſt mulieri parturienti vitulũ aut bouí agnum. In ruina hieroſolyme teſte Ioſepho cum hoſtia duceretur agnum in medio phano peperit. Et Plinius ſcribit libro. vii. ca. iiii. Alcyppen elephantũ peperiſſe: quod inter oſtenta eſt. Nam & anilla ſerpentẽ inter initia martici belli. Haruſpicæ: ſolebant eĩ haruſpices ꝓ oſtenta & ſimilia monere futura mala expianda: hinc Cicero in oꝛone de reſponſis haruſpicum ſic ait Haruſpices vt a ſeruitio caueremus monerent. Gellius item lib. xv. ca. vi. ita ſcribit Oſtentũ eĩ eſt & piaculis factis ꝓcurandũ. Haruſpice: Donatus in phormione ſic ait. Haruſpex ab baruga nominatur. nam baruga dicit hoſtia ab hara i qua concludit & ſeruat. Hara autẽ in qua pecora concludunt &c. De haruſpice autem Iuuenalis etiam ſatyra. vi. ait. Armeni? vel comagenus haruſpex Pectora pullorum rimat & exta catelli: Interdum & pueri.

Haruſpex
Haruga
Hara

Haruſpicẽ

Maiora: quaſi dicat minime. Segmenta: eoſdẽ arguit ſacerdotes molliciei: muliebrib? eĩ veſtibus & ornatu vtebantur.

Segmenta: Seruius lib. i. æn. Monile ſegmentũ appellat & ornamẽtũ gutturis: qđ quidẽ verũ eſſe credendũ. Valeri? eĩ ait. Datum eſt mulieribus vt ſegmenta aurea geſtarent. Et Plinius libro ſexto capitulo. xxxiiii. Segmenta circulos ſignificare oſtendit bis verbis. plura ſunt autem hæc ſegmenta mundi: quæ noſtri circulos appellauere græci pararellos.

Segmenta

Flamea: rubra tegmina quibus noua nupta velabatur. hinc Feſtus ait. obnubit caput operit. vnde & nuptiæ ab capitis opertione. Idem quoq; ait. Flameo amictẽ nubens omnis boni cauſa: q; eo aſſidue vtebat flaminica: id eſt flaminis vxor: cui nõ licebat facere diuortiũ. Arcano: eſt eĩ intrinſecus lorum. Loro: retinaculo corio. Nutantia: huc illuc declinantia. Clypeis ancilibus. Clypeus: ab ὑλυφῶ: quod ẽ ſculpo deriuat: quaſi ὑλυπτός. Idem ſculptus g verſo in c. ſcutis eĩ qualibus apud troiam pugnatum eſt continebant imagines. vnde & nomen habuere clypeorum: vt inquit Plinius lib. xxxv.

Flamea

Clypeus

Ancilibus: rege Numa ſcutum e cœlo decidit quod ancile vocauit: quia ab oĩi parte reciſum eſſet: vt ſcribit Ouidius libro tertio faſto. Reſponſum eſt inde ab haruſpicib? illic orbis imperium fore vbi ancille conſiſteret. Ne igitur ab hoſtibus raperet vndecim ſimilia Mamurius fabricauit: quæ in templo martis ſeruabant: duodecimq; ſacerdotes ab Numa inſtituti ea collo ſuſpenſa ferebant ſaltantes canentesq; etiam hinc ait Ouidius dicto libro. Iam dederat ſaliis a ſaltu nomina dicta Armaq; & ad certos verba canenda modos. Fuitq; reuerentiæ maxime ſaliorum collegium. hinc Aphricanus vnus

Ancilæ

Salíi

eoꝝ fuit:pluresq; viri dignissimi:patritii em̄ erant vt Lucanus ostendit dicēs. Quæ lecta iuuētus patri tia ceruice mouet. De salijs optime etiā Liuius in Numa. Clypeis ancilibus:scutis rotūdis & circūci sis. O pater vrbis:apostropbe ad Romulū vrbis fundatorē Latiis pastoribus.i.rbomanis q olim pastores duri ac rudes:nūc vero delicatissimi ac molles. Vel pastoribus.i.impatoribus:de Domitia-

Gradiuus. Mars

no em̄ & Otbone babuimus Gradiue:dicūt gradiuū tbrax vocabulū esse qđ bellicosum designat & fortem.latine vero Mars dr Iouis filius ex Iunone.vel Junonis tm̄ fm Ouidiū in Fast. Aliqui vero dicūt ab verbo græco ΥΡΑΙΔΑΙΝΙΝ qđ est vibrare. Vrtica:metapbora est aptissima:nā berbā mordacis & viuacis pruritus ad libidinis transtulit significantiā. Pulsas:irascentiū signa expressit. Seueri iugeribus cāpi. De campo martio loquit̄ qui Marti dicatus Martius dictus est auctore Liuio:ibi

Martius Campus

autē iura dicebant̄ propterea seueri dixit. De situ aūt Martii campi & ornatu. multa Strabo li. v. Liui⁹ aūt libro scdo sic ait. Ager tarquinioꝝ qui inter vrbē ac tyberim fuit cōsecratus Marti. Martius deinde cāpus fuit &c. Officiū cras:inductæ psonæ verba p irrisionē narrātia marium inter se nuptias celebrantiū:vtq; Victorinus ait in Rbet. Officiū est qđ ex legibus vel ex natura necesse ē nos implere.

In valle quirini:ad porticū qrini:quo plures cōueniebant. Martialis libro. xi. Vicinā pete porticum

Quirinus porticus Quirinus vnde Rbomulus

quirini. Turbā non babet ociosiorem Pompeii vel Agenoris puella. Romulus aūt Quirin⁹ dictus ē teste Ouidio libro scdo fast. Siue q basta quiris priscis est dicta sabinis. Bellicus a telo venit in astra deus. Siue suo regi nomen posuere quirites. Seu quia romanis iunxerat ille cures. In acta referri:notari in actis memoriæ causa. omia em̄ in vrbe in acta referebant̄. quæ qdem ad rēpubllcā & ad res priuatas ptinebant. De actis autē videto saty. vii. ibi acta legenti. Interea ordo est interea q nequeūt parere & partu retinere maritos nubentibus bæret ingens tormentū Et partu retinere maritos:multæ p fecto a maritis abigerent̄ ni proles adesset qđ qdem exemplo patet. Scribit em̄ Laertius q dicenti al

Xātbippe socratis

cibiadi nō esse tolerabilem Xantippen adeo morosam Socrates ait. An vero tu nō toleras clamore p strepentes anseres illo dicente at mibi oua pulloscq; pariūt. & mibi ait Xantbippe filios gignit. Sed melius:ordo est sed melius est q natura indulget:id est concedit animis nil iuris:id est potestatis i corpora:optant em̄ cōcipere:natura tamen repugnat. Turgida nō prodest condita in pyxide lyde:id ē

Araneæ

aranea:quæ olim puella lydia a pallade versa est. Plinius scribit libro. xi. Araneaꝝ plura genera:sed pbalangios parere & tricenos:cæteras pauciores itaq; scribūt alii mulieres eo remedio ad cōcipiendū vsas qđ bic poeta ostendere videt̄: Politianus aūt vult lydem bic esse propriū mulieris gestantis medicamenta in pyxidibus. legitq;. Turgida nec prodest condita in pyxide lyde qđ etiā ego legi in antiquo

Pyxis. DO.

textu. Pyxide:pyxis buxolum dicit̄. ΠΥΞΟΣ em̄ buxum significat.

Dictū fœliciter:nibil omissū ex ritu Himenei:vt oñdat eos iā imprudēter nubere legitimo ppe nuptiarū more:qđ in Nerone scribūt Trāgl. & Taci. Sedet:parata ē. añ limine pua sedet. Segmēta:muliebria ornamenta:quod verbo vsus est Valerius maximus. Datum inquit est mulieribus:vt segmenta aurea gestarent. Qui sudauit ferens & cætera:propius voluit designare se de sacerdotibus palladis loqui:nam & Pallas Bellona est:præstq; bello. vt Mars. Ancilibus:ancilia:cum pestilens annis italiam occupasset:scutum æneum in Numæ manus delapsum est:ad cuius similitudinē. xi. sunt efficta a Mamurio fabro tanta arte:vt primū non agnoscerent:ea circūferebant̄ mensæ martio a. xii. saliis:ita ei martis sacerdotes appellabant̄. vel a salio samotbrace:vel a salio mantineo:vel quod maxime probatur a saliendo:nam pulsantes gladiolis ancilia saliebant martis prius:tum veturii laudes canentes. Lōga est Plutarchi disceptatio:dum ambigit an ancile dicat̄. quod significat circum:nam in orbem erat figuratum:vel ab ΑΓΚΩΝ:quod est cubitus:vel ab ΑΚΗΣΙΣ:quod est remediū:nam fuit remedium pestilentiæ:nam nostri ab am quo est circum:& cessum dictum putarunt. Officium cras:ad irrisionem:& conceptum boc dicit per imitatōem:dum nuptias sacerdotis repræbendit. Valle qrini:ad porticum quirini intelligit. ad quam ociosi bomines cōueniebant. Mar. Vicinam pete porticum qrini. Turbam non babet ociosiorem Pompei vel agēnoris puella. Quod nequeūt parere. Mar. de callistrato Dos etiam dicta est nōdum tibi rboma videtur. Hoc satis expectas nūquid & vt pariat. Lydæ boc est aracbnæ:ex cuius remedio fœcunditatem venire putabant. nam vt scribit Plinius:qui pbalangii dicūtur:vt alia omittam:tricenos vermiculos periūt:quo fœcūditatis anno steriles mulieres:eo vtebant̄

VAL.

remedio. Fidentinus q̄uis boc a nobis acceperit tamē auctore præceptore dissimulat.

Cornicini:siue ille cornicen seu tubicen fuerit par certe infamia:& est metapbora:id est expertus:vt Probus inquit:naturam:eumq; grandē babere cornu:sed iunxit pro vxore nupta:verum traxit:deinde infamiæ partem cornicini dicens siue bic recto cantauerit ære. Dictum est fœliciter:agantur istæ nuptiæ fœliciter. An baruspice:cum purtenta naturæ sint. baruspex ab ariga dicitur. bostia ab ara in q̄ concludit̄. aruspex vero ab auibus inspectis:sicut ab ara altari nomen babet ariolus. Si bos ederet pareret. Horatius. Mœcenas atauis ædite regibus. Segmenta & longos babitus fasciolæ quæ in ordine vestis extrema parte assutæ iunctæq; ornamento sint indumentis muliebrib⁹ vel qbus noua nupta amicitur. & ait Probus. Segmentarii etiam nūc dicūtur qui vestes ex auro elaborant:vt ipse post:& segmentatis dormisset paruula cunnis:nec me latet seruiū dicere segmentum esse segmentū gutturis. quod monile nominat̄. Plinius: segmenta sectiones vocat:vt in naturalis bystoriæ libro. vi. plura sunt autem bæc segmenta mundi:quæ nostri circulos:græci paralellos:& paulo post qnto continenter segmento ab introitu caspii maris bactria:byberia:armenia:& a secando segmina. vnde præsegmina. Plautus in aulularia quæ ab vnguibus amputant̄ vocat. Qui sacra ferens numantia loto:qui aliqñ salius

fuit Martis:nobiles em̃ erãt & illi. Sudauit clypeis.clypei a glypho sculpo:Plinius. Scutis em̃ qualibus apud troiam pugnatum:continebant imagines:vnde & nomen habuere clypeorum.nõ vt puersa grãmaticorum subtilitas voluit a cludendo origo. Cluere em̃ antiqui dicebant. Ancilibus:ancile Festus Pompeius exponit inquiens:mamuri veturi nomen frequenter in cantibus romani frequẽtabant.Causa fuit q̃ numma pompilio regnante e cœlo cecidisse fertur ancile:id est scutum breue:quod iõ sic est appellatũ quia ex vtroq̃ latere erat recisum vt summũ infinitumq̃ eius latus medio pateret: vnaq̃ edita vox omniũ potentissimam fore ciuitatem q̃diu id in ea mansisset:itaq̃ facta sunt eiusdem generis plura quibus id miscerẽ ne internosci cæleste posset:probatum opus est maxime mamuri: q̃ præmii loco petiit vt suũ nomen inter carmina Salii canerent. Ancilibus:dicimus autem hoc ancile & hæc ancilia ancilium & anciliorum.vt Hora.anciliorum & nominis & togæ oblitus:nam tanta fuit huius genitiui: vt Macrobius etiam scribit apud veteres licentia.vr viridium & viridiorum lectum sit & asinius pollio vectigalio⁹ frequenter vsurpet:itaq̃ alterum regula alterum defendit auctoritas.

Latiis pastoribus rbomanis:qui cum rudes primũ & omniũ voluptatũ ignari essent:quippe q̃ pastores erant:nũc ad tantum luxum peruenere:vt augeri non possit:& de luxu inde nata voluptas.

Næc quereris patri:pro nec quereris rbomanos apud patrem:funebria em̃ verba:& vt Priscia.docet ad accusatiuũ ferunt.vt lugeo te:ploro te.lachrymor:plango Propertius:Demissis plãgas pectora nuda comis.queror te. Virg.Dum queror & diuos quanq̃ nil testibus illi profeci.dicimus & queror de te.Hora. A elis fidibus querentẽ sappbo puellis de popularib⁹.

Seueri iugeribus campi:quẽ negligis.martium dicit campum vbi fiebant comitia & exercitatio erant militaris. Peragendum:cõficiendum. In valle quirini:rbomuli:quia a quiri hasta:aut q̃ cures vicerit:vel q̃ græce cœraneos a latinis rex vocetur.Ouidius in fastis.Siue q̃ hasta quiris prisci est dicta sabinis Bellicus a telo venit in astra deus.Siue suo regi nomen posuere qrites.Seu quia rbomanis iunxerat ille cures. Primo sole: primo diluculo. Cupiens & in acta referri:vtrum in acta non acta:an certe in codicillos transferri: vt Tranqllus in caligula:quibusdam absentiũ maritor⁹ nomine repudium ipse misit:iussitq̃ in acta referri. Nil animis:subaudi iuris. In corpe iuris:id est potentiæ:vt supra ipse ius nullum vxori:sensus ẽ & corpe & animo fracti sunt. Steriles:sine prole:a stero quod priuo significat.

MAN. Luperci

Nec prodest agili palmas præbere luperco.
Vicit & boc mõstr⁹ tunicati fuscina gracchi
Lustrauitq̃ fuga mediã gladiator barenam
Et capitolinis generosior & marcellis:
Et catulis: paulisq̃ minoribus:& fabinis.&
Omnibus ad podiũ spectãtib⁹:bis licet ipm
Admoueas:cuius tũc munere rætia misit:
Esse aliquos manes:& subterranea regna:
Et contũ: & stygio ranas in gurgite nigras:
Atq̃ vna transire vadũ tot milia cymba:

Luperco.mẽse februario vt scribit Ouidius in fast.Luperci sacerdotes per orbem nudi discurrebant:byrcinaq̃ pelle mulier⁹ palmas pcutiebant:vt concipe possent facilius binc ait idem. Nupta qd expectas: non tu pollentibus herbis:Nec præce nec magico carmine mater eris.Excipe fœcundæ patiẽter verbera dextræ.Iam socer optatum nomen habebit aui.plura etiam Plutarchus de iis in vita Antbonii.Item Valerius Maximus libro secundo de ordine equestri.Fabius libro primo scribit inueniri q̃ lupcalia tres ptes oõnis esse contẽderent quasi luere p capr⁹. Nam soli taurilia psuasum est esse sue:oue:tauro. Vicit & boc monstrũ.post q̃ sacerdotum vitia pœta exposuit bic nobiles arguit q̃ in barena gladiatores esse:vnde ait id turpius esse q̃ virum viro nubere. Hoc monstr⁹.q̃ vir viro nubat. Fuscina:certabant Rætiarius & secutor.erat fuscina rætiarii iaculum boc est ræte: quo aduersarium cuspide insequentem operiret implicitumq̃ viribus superet.vnde inferius ait:cuius tunc munere rætia misit.Secutor vero ab insequendo rætiarium dictus.gestabat em̃ cuspidem quæ aduersarii iaculum impediret binc idem satyra octaua ait.Cum gracchо iussus pugnare secutor. Tunicati est tunica vestimentum sine manicis vt Marcellus ait. Tunicati autem in arenam rætiarii gladiatores prodibant.de quo videto lati⁹ ibi.saty.viii.Credam⁹ tunicæ Gracchi:pro generoso positus:nobiles em̃ fuerãt gracchi vt supra patuit Capitolinis Manlius ob defensum capitolium Capitolinus dictus.Capta em̃ vrbe auctor in capitoliũ fugiendi fuit:a quo deinde capitolina gentilitas.de quo legito Pli. Marcellis: Marcus Marcellus vir rbomanus gallor⁹ ducem singulari prælio fudit:syracusas p tres annos expugnauit:qnquies cõsul insidiis Annibalis deceptus periit.Legito Pli.& Liuium latius de bello punico fo.fuit Marcellus alter Octauiæ sororis Augusti filius.de quo li.vi.æn. Catulis:Quintus Luctati⁹ Catulus primo punico bello.ccc:nauibus aduersum pœnos pfectus secentas cor⁹ naues inter siciliam & apbricam depressit de quo Plinius.Id tamen latissime lib.i.Polybius scribit. Paulisq̃ minorib⁹ id est Pauli æmilii nepotibus.Maiores paulos accipere possumus prem & filium:Pater bello cãnensi consul obiit:filius de liguribus triumpbauit:persen pbylippi filium apud samotbracas cæpit.fuit is etiam minoris Scipionis genitor:lege Plinii. Fabius:fuere ii nobilissimi:quor⁹ trecenti sex duce Fabio consule contra veientes pugnarunt:& sæpe victores extitere insidiis tamen ad vnum occisi sunt. Plinius & Naso & Liuius li.secdo. Podium: locus erat vnde principes & nobilissimi spectare solc-

Rætiarius. Fuscina Secutor Tunica

Manlius Capitolin⁹ Marcellus

Luctatius Catulus Pauli æmilii.

Fabii.

Podium

bāt. Trāquil. de Nerone. ſpectauit primū ex puis foraminibus: deinde toto podio adapto His licet ipm Admoueas: ipm ſcilicet imperatorē Nenorē. q Suetonio teſte etiā in arenā deſcēdit. ait em Certamina deinceps obiit omia. De Nerone quoq; hic Probus intellīgit: placet aūt magis Admoneas: nā etiam in tribus antiquis codicibus ita legi. Si tamē Admoneas tibi placuerit. oīnc ſenſus ꝓcedet ſi dili genter aduertes. Cuius munere: id eſt gladiatorio ludo. De Nerone em ſic ait Tranqllus. Spectacu lo⁹ plurima & varia genera edidit Eſſe aliquos manes: ſenſus eſt: quia inferri eſſe nō credunt apud quos ſcelera puniant. propte rea & imperatores & alios vitia plurima comittere. Tu tamē vera oīa de iſtis credere deb es: qd Curius qd Fabritius qd Camillus qd Fabii credidere. quapropter virtuti ope rā tribuerūt. Erit aūt ordo. Sed qd ſentit Curius & ambo ſcipiadæ qd Fabritius &c. Tu vera puta: ſi
Manes tamē qd legeres p interrogatōem: tūc Sed tu vera puta ſupiori ſniæ iūgeres. Manes: inferos dicit.
Manum Nam qdam manes deos inferos tradūt. Manū auctore Nonio dicit darum. vñ & mane poſt noctis
Mane tenebras diei ps prima Inde volūt etiam deos manes appellari bonos ac ꝑſperos. Inimanes vero nō
Cbaron bonos. Varro ſcribit ꝙ bonū antiq manū dicebant. Et contum: de Cbarote portitore apud inferos poeta libro ſexto æn. ſic ait. Ipſe ratem conto ſubigit. veliſq; miniſtrat. Et ferruginea ſubuectat corpora cymba. Jam ſenior: ſed cruda deo viridiſq; ſenectus. huc ois turba ad ripas effuſa ruebat. Matres atq; viri defunctaq; corpa vita. Magnanimū beroū: pueri innuptæq; puellæ. Impoſitiq; rogis iuuenes an-
Contis te ora parentū Contum: contus ſudes eſt ſiue baſta longior duriorq; & acuta ſine ferro ad ꝓcutiendū apta. Virg. Ac duris detrudere contis. Idem aſſueti longos muros defendere conto. Sude igit Cba-
Styx ron cymbam ſubigit ac impellit. Conti aſtæ longiores & robuſtæ dicūtur. vt ſcribit Nonius. Et ſtygio ranas. Strabo lib. ix. de arcbadia inqt apud pbaneū ſane ſtygis aquæ ſtant. ſic em vocant lætalis aquæ ſtillicidiū quam ſacram boīm facit opinio. Poetæ qdem fabulo ſe deſcribūt inferoꝝ paludem. Deducit autem ab στυγνός qd eſt triſtis: ſeu στυγέω qd eſt odi timeo: ſeu ab στυγνάζω qd eſt triſtor triſticiam fero. Vadum: ſtygis alueū cocyti & Acberontis: quæ ſunt inferna flumina.

DO Nec ꝓdeſt agili: de lupcorum origine ſatis ſcribūt Plu. in Romulo: & Ouidius in faſt. bis diſcurren tibus p vrbem ſteriles mulieres palmas cædendas præbebant. ita em fœcundas ſe fore ſperabāt: vt Plu tar. in Cæſare ſcribit. & Ouid. Excipe fœaunde patienter verbera dextræ. Jam ſocer optatū nomen ba bebit aui. Vicit & boc monſtr: Hactenus de ſacerdotibus: nūc de polluta nobilitate munere gladia-
torio & opa ſcænica: nam eius tpibus cum Domit. edidit pugnas viroꝝ & mulieꝝ multi nobiles illic præſtiterunt opam: alibi in eoſdem quanti ſua funera vendant. Quid refert vendūt nullo cogente Ne rone. In vitellio. Tacitus. Cautum ſeuere ne eqtes rbomani ludo & barena polluerent & Tranquil. Neronem ſcribit exbibuiſſe ad ferrum quadringentos ſenatores: ſexcentos eqtes ro. Domit. vero nō coegit: ſed illic educati ſub Nerone inter ludos ſcænicos ſponte in tbeatꝝ veniebant: quod Iuue. con-
querit etiam alibi Cytbarœdo principe natu Nobilis: bæc vltra qd erit niſi ludus. p Graccbum autem oēm nobilitatem intelligit Quid clamat Fidentinus: qd alibi ſcribit Iuue. Cū graccbo iuſſus pugna-
re ſecutor. Per ſecutorem nō intelligit nobilem ſtultiſſime: ſed eum q mercede opam in ſcœna præſta-
bat: q iuſſus eſt pugnare cum nobili retario in imperito. Tu plagiariæ pfectiſſime ſecutorē illic ſcripſi-
ſti eſſe nomen ꝓprium. Nos vero Tran. teſtimonio docuimus eum eſſe q cum retiario pugnat. Fu
ſcina: telum retiarii erat. Marmillo autem q aduerſus retiariū pugnabat geſtabat galeam in cuius verti ce erat priſcis in quem retiarius rbete coniiciens piſcem dicebat peto: te nō peto. Capitolinis: antiq-
ſima nobilitate fuit. capitolio a. M. Manlio gentis auctore ſeruato. q cum affectaſſet imperiū decreto ſe natus ſtatutum eſt neqs: M. Manlius ꝑterea in ea filia nuncupare. Marcellis: marcellorꝝ familia no-
bilitata duobus viris quoꝝ alter qntum conſul fuit. Alter primus Hannibalem in Italia vicit: plura le ge apud Plutarcbum. Catulis: catuli nobilitatis initium acceperūt ab eo Catulo: q tercentum nauí-
bus ſexcentas cartbaginēſium inter ſiciliam & africam ad egates deuicit. & finem primo bello punico impoſuit. Paulis: a Paulo Aemilio: quem pytbagoræ diſcipulum fuiſſe arbitrant: nobilitatem accepe runt. Ille primus dictus Aemelius ἀπὸ τῆς ὁμιλίας cuius lepore grauiſſimus erat. Duo familiam illuſtrarunt. Alter q ad cannas occubuit: alter q triumpbum duxit de perſeo macedonum rege: bic mi nor dictus eſt. Podium: locus vnde principes & nobiliſſimi ſpectabant. Tran. de Nerone. Specta-
uit primū ex paruis foraminibus. deinde toto pogio adaperto: Idcirco bumiliores in Neniano ſede-
bat: id erat ædificium a primo conditore appellatum. Trangl. Pauci ex proximis menianis: Feſtus & Marcellus auctores. His licet ipum admoneas. Quid dices boc loco Fidentine plagiariæ: q vel tu mido ventre obeſus. vel preceptoris tui ignorantia bunc locum ꝓcipere non potuiſti: cuis a me expo ſitum pluribus verbis bis ſcriptis: qbus ineptias tuas olim a te editas: & mali præceptoris conſilio nu-
per impſſas ornare ſtuduiſti. Tu cum ꝑceptore legis. Admoueas. i. debes addere Neronē aliis quos diximus: cuius munere. i. Tbyriadatis. Silete importunæ volucres: & canes obſcœni poetā puertitis quotidie oblatrantes. Admoneas legendū eſt: vt codices antiqſſimi babēt: & ſenſus expoſtulat: & nō admoueas: vt ſint verba Iuue. dicētis. Licet admoneas ipm. i. potes bæc verba referre ipſi impatori: q ſcs ſequūtur. Cuius mu. in cuius ludis gladiatoriis Graccbus nobilis cuis. Miſit rætia i. fuit retia rius: vt alibi ait: Ipſi pauca velint. Eſſe aliquos manes: bæc ſunt quæ nūciari vult noie ſuo impatori: ꝓ quæ monet: & ſi nullus metus ſit inferioꝝ: tameu opam virtuti eſſe dandam: pro qua maiores q im perium ꝓpagarūt: ſe in aptiſſima vitæ diſcrimina obiecerent.

VAL. Pyxide: vaſe ligneo ex buxo quod pyxū. Lyde turgida: quæ creſcit in vētre: ſane puella lyde: quæ

in aranea versa est ira palladis. p ipsa aranea posita est: hæc inclusa in pyxide fœcundã mulierẽ de steri li facit. Palmas præbere luperco: aut em osculabant: aut manibus vapulabant a luperco: quæ volebant concipe. Dicit vt Probus ait. & folia siqua post ipm descenderit: statim concipe. De lupco locut⁹ Ouid. in fast. Mupta quid expectas: non tu pallentibus herbis. Nec præce nec magico carmine mater eris. Excipe fœcunde patienter vulnera dextræ. Iam socer optatum nomen habebit auũ. Lupcalium autẽ originem verbiq; deriuatõem nullus: vt opinor est q ignoret cum tot sint auctores: q de ea re conscripserint. Monstrum: a monstrando: monstr q aliquid significãdo demonstret: monstra terrores: vt erigit plenus monstris: ostentũ ab ostendendo: portentũ a portẽdendo. i. põstendendo: & pdigia q porro dicant. i. futura pdicant. Tunicati: qm colobiis vtunt i. vestimentis sine manicis: si quidem tunica: vt Nonius Marcellus de viro⁹ docto⁹ indagine inqt: est vestimentis. Cice. in Catilinam: manicatis ac talaribus tunicis. Fuscina: tridens quo lanistæ vtebantur. Ergo hinc lanistæ: vt Probus ait: vel dissoluti dicunt q tunicis vterent. Capitolinis: vt⁹ qui in petillio capitolino descẽderũt: q cum capitolii curam ageret corone subreptæ de capitolio causam dixit. absolutusq; ab Augusto Cæsare est. an certe capitolinũ prius hoc nomen inuentũ. Omibus ad po. spe. ad podium ad spectaculum. Tranql. de Nerone. Cæte⁹ accubans primũ paruis foramibus: deinde toto podio adaperto spectare consuerat: His li. ipum: tyridatẽ armeniæ regem dici volunt: cui se Nero in spectaculis ludibundum exhibuit. Cuius tũc munere rætia mi. hic Probus gracchus inqt gladiator munere Neronis pugnauit: & Nero ipse pugnauit gladio: & in scœna cantauit: & auriga fuit: sed ille velim poti⁹ tunicatum gracchum neronem intelligere ipum: quem gracchũ vt reipublice subuersorem supra etiã appellauit: vt sit sensus. videri sibi maius monstr q palam spectante populo gladiatoriam exercuerit q nupserit. & sty. ra. in gur. ni hoc ab Aristophanis inuentõne sumptum: qui in comœdia quæ batbracon inscribit. inducit Dyonisium cum seruo anthio euripidem visendi desiderio cõmotum infernalia loca ab Hercule edoctum petiuisse: & cum duos Charonti obolos Dyonisius exoluisset: tãdem ad vlteriorem ripam traiecti ranas in palude stygia audiuere: βρεκεκεξ κοάξ κοάξ βρεκεκεξ κοάξ κοάξ: resonantes. Cotũ: quo nautæ innitũtur. Nigras: luce carẽtes aut pœna⁹ squalore luridas.

Nec pueri credũt: nisi q nondũ ære lauantur
Sed (tu vera puta) curius qđ sentit: & ambo
Scipiadæ: quod fabritius: manesq; camilli
Qđ cremeræ legio: & cãnis cõsũpta iuuẽtus
Tot bello⁹ anie: quotiẽs hinc talis ad illos
Vmbra venit: cuperẽt lustrari: si qua darent
Sulphura cũ tædis: & si foret humida laurus
Illuc deu miseri traducimur: arma qd vltra
Littora iuuernæ pmouim⁹: & modo captas
Orcbadas: ac minia cõtẽtos nocte britãnos

Qui nõdum ære lauantur: id est puuli: ii eñ in thermis nõ lauabant. vbi quadrantem soluebant loturi: Hora. in saty. iii. Dũ tu quadrante lauatũ Rex ibis. Et Iuue. sat. vi. Cædere syluano porcũ quadrante lauari. Curius qđ sentit: quasi di. inferos esse De Curio aũt in pricipio huiusce satyre ibi Qui curios simulãt poteris & videre plurima libro quarto Valerii Maximi in capite de continẽtia. Ambo scipiade Publi⁹ & Cn. Scipiones germani in byspania præliis ingentibus Hannonẽ & Asdrubalem frẽm Annibalis ceciderũt: raptaq; erat impetu byspania nisi fortissimi viri in ipsa victoria oppressi punica fraude cecidissent: terra mariq; victores. Quod Florus scribit. Horum vero alter pater: alter patruus fuit maioris apbricani. Præterea Macrobius libro primo sat. scribit non aliter dictos Scipiones nisi q Cornelius q partem luminibus carentem pro baculo gerebat Scipio cognomiatus nomen ex cognomie posteris dedit. Fabritius. Scribit Liuius libro. xiii. q bello tarentino Fabritius missus ad Pyrrbum epirotarum regem: vt de redimendis captiuis ageret frustra vt patriã desereret ab rege tentatus est. Lucius quoq; Florus vbi de tarentino bello meminit sic ait. Fabritius oblatam sibi ab rege imperii partem repudiauit: & paulo inferius de eodem Fabritio inqt: q decem pondo argenti circa Rusinũ consularem vi⁹ quasi luxuriam censoria grauitate damnauit. Valerius autem Maxim⁹ libro quarto in cape de cõtinẽtia scribit: q Fabritius licinius honoribus & auctoritate omi ciue tẽporibus suis ita maior fuit censu par vnicuiq; pauprimo. qui a samnitibus quos vniuersos in clientelã habebat decem æris & quiq; pondo argenti totidemq; seruos sibi missos in samniũ remisit cõtinentiæ suæ beneficio sine pecunia prædiues &c. Meminit etiam Gellius libro primo capitulo decimoquarto. Camilli: Furius Camillus falisços ditioni subdidit veyos domuit. Absens dictator dictus Callos interemit: populum rbomanum migrare veyos volentem retinuit: sic & oppidum ciuibus & ciues oppido reddidit. auctor Pli. De quo etiam Maro libro sexto ait. Referentem signa camillum. Manes animæ. Cremeræ legio. Cremera fluuius est in tbuscia. apud quem trecenti fabii occubuere. Hinc Ouidius libro secũdo fast. ait. Vt celeri passu cremeram tetigere rapacem. Turbidus Ibernis ille fluebat aquis &c. Et cannis consumpta iuuentus. Cannæ ignobilis apuliæ vicus: sed magnitudine cladis emersit: &. xl. milium cæde parta nobilitas: nam duo maximi exercitus cæsi ad bostium satietatem: do nec Annibal diceret parce ferro. Auctor est Florus. Liuius autem libro secundo tertiæ decadis scri-

MAN.

Scipiadæ

Camillus

Cannæ
Cannarũ
Cædes

bit: ꝙ quadraginta milia peditū: duo milia ſeptingenti eqtes cæſi dicunt. In iis alter conſulū Paulus ſcilicet quæſtores. L. Acilius & Lucius furius bibaculus. xxi. trib. mili. Conſulares q dā prætoriiq; ædilitii inter eos. Cn. Seruilius. & C. Minutius: Numatius lxxx præterea ſenatores aut q eos magiſtratus geſſiſſent. Capta eo prælio tria milia peditum & eqtes treceti dicunt. Talis vmbra: qualis ē Domitiani Otbonis & nobilium alioꝝ: de qbus iam dictū eſt Neronis item de quo paulo ante. Pli. lib. vii. ca. lvii. ait. Quæ genitis qes vnq; ſi in ſublimi ſenſus anie manet: inter inferos vmbræ Sulpbura cum tædis: purgabant olim ſulpbure aqua igni. Ouidius. Terq; ſenem flamma ter aqua ter ſulpbure luſtrat. De quib? latius videto ſatyra. vi. ibi. Niſi ſe centū luſtrauerit ouis

Laurus in purgationibus.

Laurus: ſcribit Pli. li. xv. bonorem lauris babitum in triūpbis: quia ſuffimētum ſit cædis boſtiū & purgatio vt tradit Maſſuri?. De lauro etiā lib. v. faſt. Ouidius ait. Eſt aqua mercurii portæ vicina capenæ. Si iuuat expertis credire numen babet. Huc venit incinctus tunica mercator & vrna: Purus ſuffuſa quam ferat haurit aquā. Huda fit binc laurus lauro ſpargunt ab buda Omīa quæ dnos ſunt babitura nouos &c. Illuc beu miſeri traducimur. Arguit imperii cupiditatē nibil pdeſſe oſtēdens multis impare. cū oibus ad inferos eundum ſit. vñ & Naſo ait. ſerius aut citius ſedē propamus ad vnā. Et Hora. in arte. Debemur morti nos noſtraq;. Itē Mortalia facta peribūt..

Iuuerna.

Iuuernæ: ſup brytanniā iuuerna eſt pene par ſpatio: ſed vtrinq; æqualis tractu littoꝝ oblōga. cœli ad maturā da ſemia iniq: cultores eius pietatis admodū exptes: qđ

Orcbades

mæla ſcribit. Et modo captas Orcbadas. Diuus Hieronym? de tp;bus ſic ait. Claudius de brytānis triūpbauit. & orcbadas īſulas romano adiecit impio. In cuius gloriæ mēoriā filium ſuū brytānicum appellauit. Sunt aūt orcbades trigita anguſtis intra ſe ductæ ſpatus. Auctor ē Mela. Pli. etiā li. quarto

Britānicus

de iis ſcribit. Brytānos: finis erat orbis ora gallici littoris niſi brytānia inſula nomen pene orbis alterius mereret. octingentis & amplius milibus paſſuū longa porrigit. Multæ & aliæ circū brytanniam

Brytannia.

inſulæ: e qbus tbule vltima in qua æſtiuo ſolſtitio ſole de cancri ſydere faciente tranſitū nox pene nulla. Brumali ſolſtitio pinde nullus dies. Actor eſt Solinus. Pli. etiā libro ſcdo ait. ꝙ in brytānia longiſſimus dies babet boras. xvii. vbi æſtate lucidæ noctes.

Tbule Brytannia.

Vtq; Cæſar li. v. de bel. gal. inqt. Omēs ſe brytāni glaſto inficiūt ꝙ cæruleum efficiat colorē: atq; boc borridiores ſunt in pugna aſpectu: capilloq; ſunt p miſſo: at omi pte corpis raſa præter caput & labꝝ ſupius. Vxores babent denicq; cōmunes & maxime frēs cum fratrib? & pentes cū liberis. Sed ſiqui ſunt ex iis nati eoꝝ babentē liberi: a qbus primū virgo:

DO.

quæq; adducta eſt. Nec pueri credūt: boc ē iam ſublatus ē apud omēs metus inferioꝝ: vt ne pueri q dem niſi g adbuc impuberes ſunt id credāt. Qui nōdum lauant ære. i. g ſunt impuberes: ab bis em quadrans nō exigit in tbarmis. imo nec lauant gdem in publicis tbermis: qđ ex oratore Ciceronis facile agnoſcas: boc eſt g nōdum ſapiūt. Quid ſentit Curius & Scipiadæ & Camilli: bi em virtutē coluerūt: & p dignitate imperii obierūt mortē. Quotiēs: bic Iuue. de Domitiano ait. Talis vmbra: qualis erat Domitiani. Sulpbura: purgabant antiq: ſi aliquo piaculo eſſent polluti. ſulpburæ aqua igne. Ouid. Terq; ſenē flāma: ter aqua: ter ſulpburæ luſtrat. Et lauro: maſſurius auctore Plinio triūpbantes coronari putauit. qm ea arbore purgarent cædes in bello cōmiſſæ Serui ſentētiā de generib? purgationū omitto: nā mibi nō probat. Ouid. vero de lauro bumida ad purgatōem.

Vda fit bic laurus: lauro ſpargunt ab vda.

Omnia quæ dominos ſunt babitura nouos. Putarent inqt ſe pollutos eſſe præſentia Domitiani viri illi præſtantiſſimi ſi illuc accederet. Iuuernæ: Iuuerna inter inſulas oceani brytannici numeratur: quam multi byberniam falſo putarunt. de bac Mela ſatis multa Orcades: orcas promotorium byberniæ: vt Ptolemæus ſcribit. Orcades item ſunt inſulæ eiuſdem oceani. de quibus Ptolæmæus Mela Solinus & Pli. bæ inter ſe modicis ſpatiis diſcretæ ſunt quo arma rbomana non penetrarūt niſi ad vicinitatem vſq; ſyluæ calidoniæ. Modo captas: boc ex byſtoria: nam Veſpaſianus Claudio impante: vt Tranqllus ſcribit: inſulam vectem brytanniæ proximā in ditōem redegit. Fidentinus plagiarius cum boc a nobis didicerit: vt id diſſimulet verba Suetonii refert ex loco quem indicauimus. Contētos minima nocte. Brytānos babere breuiores noctes Cæſar g dem teſtatur: videt q; negare verū eſſe: qđ alii tradiderāt: nullas. ſ. eſſe p brumam. Pli. ſcribit in Tbyle vltima orcadum ſole tranſeūte cancꝝ nullas eſſe noctes: & tpe brumæ nullos eſſe dies.

VAL.

Nec pueri credūt: nedum iuuenes: vnde & ipe Ci. p cluentio: nūc qđ tandem illi mali mors attulit: niſi forte ineptiis atq; fabulis dicimur: vt exiſtimemus illum apud inferos imperioꝝ ſupplicia pferre: ac plures illic oſtendiſſe inimicos: q; bic reliquiſſe: quæ ſi falſa ſunt: id quoq; omnes intelligunt: qđ ei tandem mors erupit: præter ſenſum doloris. Niſi q nondum ære lauant. qui infantes ſunt ac credunt quæq; etiam vaniſſima. Aere lauant. quia pueri gratis balnea intrabant q; diu fuiſſent impuberes: vt ait Probus. Scipiadæ: imitatone Vir. p ſcipionidæ. Maneſq; ca. boc eſt Camillus: & ē peripbraſis: plane putat Apuleus animas boīm dæmonas eſſe: ex bomibus autem q meriti bona ſint lares fieri. lemures vel laruas ſi mali ſint manes autem dici ſi incertum ſit bonoꝝ ne an maloꝝ ſint meritoꝝ.

Quid cremeræ legio. trecentos & ſex babios dicit. qui cum ſeruis & clientibus dimicarunt: inſidiis apud cremeram fluuiū interempti. Ouid. in faſtis Carmentis portæ dextro via proxima iano. Ire p banc noli: quiſq; es: omen babet. Illa fama refert fabios exiſſe trecentos. Porta vacat culpa: ſe tñ omen babet. Vt ſceleri paſſu cameram tetigere rapacem. Turbidus byberis ille fluebat aquis. Ex fabiis vero vnus ſupfuit tñ qui maximus Fabius appellatus. is autē propter teneram adbuc ætatē in vrbe remāſerat. & cum Annibalis impetum ferre nō poſſet. mora eluſit: vnde Ennianū illud eſt. Vnus qui nobis

cunctando reſtitit rem: nō em̄ rumores ponebat ante ſalutem. Canis cōſum. ſu. vbi Paulus Varroq̄ conſules ſuperati. Varro quidē fugit. Paulus vero libēter occubuit. Tot bellorū: pro tot bellantium & hæc cū interrogatōe oīa legēda ſunt. Hinc: a nobis. Talis: tā immūda. Ad illos: qui inferna loca eſſe ſentiētes bene mori q̄ turpiter viuere maluerūt. Cuperēt luſtrari: purgari. Si qua darentur ſulphura cū tædis & ſi foret bumida laurus: cum pœnarū octo genera corpi inuenta fuiſſe veteres ſcribāt: damnū: vincula: verbera: talionē: ignominiā: exiliū: ſeruitutē mortem. In ſacris vero tres: quas purgatōnes appellarūt: nā aut tæda purgabant̄ ſulphurue aut aqua: aut ære: proinde nullas niſi purgatorias poſt vitā defunctā pœnas eſſe credit vetuſtas. vnde & Virgi. Ergo exercent̄ pœnis veterumq̄ malorū. Supplicia expendūt aliæ pendunt̄ inanes. Suſpēſæ ad ventos: aliis ſub gurgite vaſto: Infectū eluitur ſcelus: aut exuritur igni. Et quoniā terris ſuperiora ſunt elemēta aqua: aer: ignis. ex aliquo iſtorum mūdari voluerūt quæ expiarēt pœnas eius qđ terrena contagione contractū eſſet: & q̄m materia hæc mū dana: vnde oīs ſtulticia & oīe malū naſcit̄. in quatuor hæc elementa diffundit̄: ex quatuor etiā elementis dilui & purgari oīe animi vitiū crediderūt. Aer quippe accipit̄ in eo qđ ait: ſuſpenſæ ad ventos. aqua in eo qđ ait ſub gurgite vaſto. ignis aūt ſuo noie cypreſſus eſt cum dixit: aut exuritur igni. Iuuenalis autē per ſepulcra & tædas ignem intelligēs: & p bumidā laurū. aquā duo ſolū piacula ponēs cætera ſubaudit. exempli em̄ cā hæc poſuiſſe ſatis putauit. Cuperēt luſtrari: piari purgari: qđ de cāpis ælyſius & virgilius inqt. Quiq̄ ſui memores alios facere merēdo. i. qui p̄meruerūt alios: eoſq̄ ſui memores p̄mendo fecerūt. prorſus tanq̄ diceret qđ ore chriſtiano frequēter dici ſolet: cū ſe cuiq̄ ſanctorū ſummiſſe ac ſuppliciter cōmendat: & infert: memor mei eſſe: ergo cuperē luſtrari animæ cū ad inferna tranſierūt: nā quæ in corpibus viuētes p dilectionē rerū viſibiliū corpalibus imaginib⁹ affi ciūtur: a corpibus exeūtes in eiſdē imaginibus tormēta patiūtur. propterea corpalibus paſſionibus ibi teneri poſſunt: quia a corruptione corpalium affectionū binc purgatæ nō ſunt: quā corpulentiam: vt ita loquar de corporis dilectione traxerūt. Illic: vbi ania cruciatur. Trucidamur circūducimur: & pœnarū varia ſubimus genera: in aliis legitur: illuc. vt ſit ſenſus: tādem morimur & vult & amentes fuiſſe cōprobamur: qui magnā rebus bumanis curā impenderim⁹. Miſeri: cœci: qui ſentientes nos quotidie mori cum infantes: cū pueri cū iam viri poſt ſenes & decrepiti efficiamur: & nibil morte certius babeamus: nos futuros tā credamus īmortales. Arma qđ vl. lit. iuuer. promo. qđ eſt q̄ multos vicim⁹ populos & fines extēdimus cū intra breuiſſimū tpis ſpaciū bæc ſint nobis deſerenda. Iuuerna inſula inter britanniā & byſpaniā ſita eſt: quæ lōgiore ab aprico in boreā tractu porrigit. Et modo ca or. oceani inſulas. orcbades vt Solinus ſcripſit: ſunt ſeptē dierū totidēq̄ noctiū curſus numero tres: nō babent ſyluas: tm̄ iunceis berbis inborreſcūt. cætera eaq̄ nudæ arenæ & rupes tenēt: ab orcbadibus tylen vſq̄ quinq̄ dier⁹ & totidē noctiū nauigatio eſt. Ac mi. con. no. bri. ſubaudi vbiq̄ vltra. Inſulæ in ipſa brytānia ſunt: vbi æſtiuo ſolſtitio prope nox nulla eſt: quia vicinus occaſus vel ortus ſolis ex obliquo terræ margine laxæ ad vndas proximā ſibi inſulā & noctibus illuſtrē facit. xii. boras dies longiſſimi babere dicūtur. At Solin⁹ inquit multæ circū brytanniā inſulæ e quibus tbyle vltima: in qua æſtiuo ſolſticio ſole de cancri ſydere faciēte tranſitū nox pœne nulla: brumali ſolſticio dies adeo cōductus: vt ortus iunctus ſit & occaſus.

Sed quæ nūc populi fiūt victoris in vrbe:
Nō faciūt illi: quos vicimus: & tamen vnus
Armenius ;alates cūctis narrat̄ epbebis
Mollior ardenti ſeſe indulſiſſe tribuno
Aſpice qđ faciāt cōmercia: venerat obſes:
Hic fiūt boies: nam ſi mora longior vrbem
Indulſit pueris: nō vnq̄ deerit amator.
Mittent̄ bracæ: cultelli: fræna flagellum:
Sic prætextatos referūt artaxata mores.

Satyra tertia.

Vamuis digreſſu veteris confuſus amici,
Laudo tamen vacuis q̄ ſedem fige re cumis
Deſtinet atq̄ vnū ciuem donare ſibylle.

Sed quæ nūc: rbomanos arguit: multa em̄ ſcelera cōmittebāt: quæ qđem victi populi vitabāt. Oſtēditq̄ boneſtos alibi rbomæ cōtagione corrūpi. Armenius: armeniam Cæſar Auguſtus vendicauit: vt Sue tonius docet Zalates: id obſidis proprium eſt. Datos autē fuiſſe ab armeniis obſides Clodio & domitio corbuloni Tacit⁹ ſcribit. Epbebis. ἐφήβός puber dicit̄. ἐφηβέω pubeſco: ἐφηβία ætas eſt pria adoleſcentiæ. Cōmercia: cōuerſationes. Obſes: is eſt q dari ſolet cū bonore cuſtodiēd⁹: nec vnq̄ ligant̄ obſides: auctore etiam Seruio libro ſecūdo æn. Et Feſtus ait: q̄ obſides dicūtur pro obfides i. ꝓpter fidē quia ob fidē patriæ pſtādā dant̄. Hic fiunt boies. Ironice loquit̄. Mittent̄ p omittent̄ & relinquent̄. Bracæ: id eſt veſtimenta qbus vtebant̄ in patria. & cultelli frena flagellū boc eſt ſtudia exercendoq̄ equoq̄: & virilis diſciplina dediſcet̄. reportabūtq̄ in patriā rbomanos mores pditiſſimos: bæc ſentētia placet: Perſius em̄ ſatyra tertia. Brachatos medos appellat. vtq̄ Ptolomeus libro ſexto edocet. Media ab occaſu terminatur maiori armenia. in qua ſunt artaxata: vt idem libro quinto oſtendit. Optime ergo poſt illud mitten-

MAN.

Armeni

Epbebos
Epbebeo

Obſes

Media

Bracæ. tur brachæ. Artaxata ſubiicit. Bracæ: ſunt qui bracas & braccas ſunt qui brachas & braccbas dicunt ſcribūtq; eſſe velamen illud ſiue lineū ſiue laneū ſiue etiam ſcorteū ab vmbilico incipiēs & ad crura vſq; ꝓtendens: quo nautæ in primis & gentes frigidioris plage vtūtur. Diodorus autē libro. vi. de galatis ſcribēs ait veſtes ad terrorē intōſas ac coloris varii ferūt. quas illi vocāt brachas. Sic in vrbe morādo & ſtudia priſtina omittēdo. i. romanos: ii em̄ prætexta veſte vtebant̄. Artaxata: vrbs ē maioris armeniæ in cāpis ſita iuxta araxem: teſte Plī. li. vi. Tacitus vero li. xiii. ſcribit Neronis tpe corbulonem romani exercitus imꝑatorem artaxatus ignē immiſiſſe. Illaq; deleta & ſolo æquata eſſe: quia nec tenere ſine valido præſidio ob magnitudinē mœniū: nec id romanis viriū erat qđ firmādo præſidio & capeſcendo bello diuideret̄.

Artaxata

Argumentum ſatyre tertiæ.

Ex vrbe Vmbritii digreſſum tertia monſtrat.

Vāuis digreſſu: ſcriptur⁹ poeta vrbis ſcelera vmbritii digreſſum deſcribit. Eumq; illa exprimē
Vmbritius q tem inducit Plinius libro decimo capitulo quarto de vulturib⁹ ſic ait. Vmbritius baruſpex noſtro æuo peritiſſimus parere tradlt oua tredecim. Tu tamen aduerte phyloſophum ſcribere li-
Vultur bro ſexto de animalibus ꝙ Vultur nidificat in excelſiſſimis rupibus: vnde fit: vt raro nidus & pulli vulturis cernant̄. pariūt vultures oua bina &c. De vmbritio item paulo inferius videto: ibi ſcilicet ra-
Amicus narū viſcera nunq; inſpexi. Amici: amicus eſt qui mihi vſu vitæ ſimilis pio ac fideli amore cōiungi
ſocius tur. ſocius vero eſt qui nobis aliquo pacto ad aliquid gerēdum cōiungit̄. vt inquit in ꝟbet. Victori-
Cumæ nus. Cumis: cumæ in campania ſunt antiquitate cūctas & ſiciliæ & Italiæ vrbes antecellit vrbs ipſa. Hippodes autem cumæus & megaſthenes calcidēſis condiderūt qua ex re cumæ nuncupant̄. nōnulli cumas ob κῦμάτα: id eſt fluctus nomē duxiſſe memorāt: littus em̄ proximū frequentib⁹ abūdat tergoribus: quib⁹ illiſæ fremūt: vnde auctor ē Strabo libro qnto. Ibidē vero Sibyllæ ſacellū erat: vt etiam Solinus ait & Maro. Vacuis: nō plenis ciuiū vti roma. Deſtinet: deliberet conſtituat.

DO. Quos vici. armeni. ſ. & daci quos vicit Domitian⁹. Zalates: propriū eſt nomē obſidis: vt Degis apud Mar. Accola iam noſtræ degis germanicæ ripæ. O fidentinū ridiculū: qui Zelotes populos eē ait armeniæ: id q; audet Joſephi auctoritate affirmare: bō vaniſſimus modo ait zelotas dici laſciuiis imbuſtos. teſteq; vtitur Mar. Trāſcurrūt zelote leueſq; lances: cū eo verſu ſcribat̄: trāſcurrāt gabatæ. Gabatæ autē ſunt lances quædā: vt in cōmentariis a nobis editis ſatis diſputatū eſt: hic autē cuius animis ſemp in patinis eſt cuiuſq; magnā ingluuiem vix venter capit. miror quō a lancibus ſibi ſucūdiſſimis ad populos diſceſſerit. Alterius ſatyræ hic erit finis: vbi vinū illud ab oīmbus lit[illegible]atis: & ſatyre Juue. ſtudioſis diligētiſſime peto noſtrū vt laborē vel ꝓbibent: vel adiuuent: deniq; vēnā liberius aliqñ iraſcenti & obiurgāti impudētiſſimū plagiarū: qui me quidē nō moueret: eſt em̄ oīno contēnendus: niſi quorūdam inuidoꝝ & maliuolentiſſimoꝝ boīm perditiſſima cōiuratio. hunc ſibi ducem & furoris facē ꝓferret: ego vero nec inſanis eorū vocib⁹: nec vllis iniuriis ꝓterritus: quæ laboraui: quæ peperi q̄ mea ſunt. de manib⁹ alienis auferā: & vindicabo. ꝓferā in lucē ad cōem ſtudioſoꝝ boīm vtilitatem.

DO. Vāuis digreſſu. Repbenſurus acerbitate ſatyrica ciuitatis vitia ex boc ꝑſertim: q; bonis viris locus nō ſit in vrbe: ſed tm̄ peregrinis ſeruilib⁹ aſſentatoribꝫ. Vmbritiū ſuæ ætatis virū optimū & aruſpicē migrare parātē introducit: eiq; ſuas dat ptes ad vrbis incōmoda exponēda Vacuis cumis: cumæ in cāpania italiæ oppidū italiæ & ſiciliæ vrbes antiqtate antecellit. conditū ab Hippode Cumæo & megaſthene calcidenſi: nomē ſortitū eſt a Cumæis. qui ex Euboia venerāt: q̄uis id calcidēſes cōdiderint: vt Strabo ſcribit. alii a fluctibus q dicunt̄ κῦμάτα: ſunt em̄ in littore appellatas putarūt. hæc ex Strabone & Plinio. Vacuis: ad vrbis differetiā: vbi multitudine ſceleratoꝝ & peregrinorū locus bonis viris nō erat. Baiæ in littore cāpo: a Baio Vlyſſis ſocio. Sillius. Sedes itbaecſia bai: quē locū de prauatū: vt multa alia apud Silliū emēdauimus. qđ in cōmentariis noſtris: quos in eum poetā compoſuimus: & prope diem edemus: facile apparebit.

VAL. Sed quæ nūc populi fiūt victoris in vrbe: id eſt quæ vitia admittūtur rbomæ. Zelotes: qui græce ζηλώτης id eſt imitator dicit̄ & eſt ſyſtole: quia propriū. Cunctis narratur epbœbis. puberibus. binc epbœbia pubertas. eſt etiam ætas prima adoleſcētiæ. adoleſcentia extrema pueritiæ: ab epi & bebe pubertas. Ardenti: amanti depereūti. Indulſiſſe: exbibuiſſe. Quid faciant cōmertia: conſuetudines: vnde vitia oriūtur. Hic fiūt bomines: ironia eſt bic fiūt obſcœni. Nō vnq; deerit amator. eſt ſynalœpba per craſſim. prior em̄ manet & ſequens abiicitur vocalis quod ſi duo e ſcribant̄: vt in q̄buſdam codicibus eſt: erit ſynalœpbia per ſynezeſim non per ſynæreſim. Mittent̄ bracæ: apbæreſis: vt placet Probo: mittent̄ pro omittent̄: alia abamatoribus mitti putant: vt apud Ariſtopbanem illud κὠι τοὺς γεπαιδάσ φάσι τοὐτὸ δραν οὐτων ἐρᾶσόν ἀλλὰ τὰρ γυριόυ χάριν.

Frœna dicimus & frænos. Lucanus. Saxa quatit pulſu rigido vexantia frænos. Flagellum quo equi excitantur ad curſum eſt autem flagellum virga ſurculus qui ex arbore porrectus vento perflatur. Virgilius in geor. Ne ve flagella ſumma pete aut ſumma defringe ex arbore plantas. Prætextatos: turpes romanoꝝ mores. Referūt artaxata: ad barmeniæ nobiliſſimas ciuitates: boc ē in vrbe corrupti referūt romana ad partbos vitia: artaxata em̄ vrbs barmeniæ fuit. ſane priſtinā bermenū tenuem admodū excitiſſe ferūt: inde artaxiæ & bariedis opam ampliorē factā. Strabo armeniæ inqt ciuitates ſunt artaxata: quā & artaxiata vocāt: quā ab ānibale cōditā ferūt regi artaxiæ: buic artaxin⁹ cāpus vicinus ē frequētib⁹ babitat⁹ colonis cū illis ſit regia. bāc vrbē ſub ſeuero Macrin⁹ vindex expugnauit.

Vāuis digreſſi veteris cōfuſus amici: de vrbis incōmodis & de receſſu vmbritii locutur⁹ vr-
q bis rome conſuetudinē deteſtatur ſub perſona vmbritii amici ſui. Confuſus deeſt lim. Va
cuis: carentibus moleſtia: aut certe minus q̄ roma habitantis. Cumis. cumæ ab vndis maris
quæ cymata dicūtur. aut a muliere prægnante: vt ſeruius putat: quod ἐγκυέιν prægnātem eſſe ſignificet. Deſtinet: nunc deliberet: aliquādo em̄ mittere ſignificat: vt ipſe alibi: deſtinat hoc monſtrū cymbæ liniq̄ magiſter Pontifici ſummo. Atq̄ vnū ciuē donare ſibyllæ: cumeæ: ſane ſibyllas veteres puellas oēs dixerūt: quarū pectus numen reciperet: & a conſiliis deorum nūciandis hoc nomen impoſuerūt: ſiue em̄ deos non tbeus: & conſiliū non bulem: ſed bylem æoles dicebant: itaq̄ ſibyllam dixerūt quaſi θεόυβόυλήν. Fuerūt autem ſibyllæ decem: quarū prima nominata ſambetbe. banc calcidicā veteres fuiſſe perbibent: ſunt qui hebræam dicant & vni filiorum Noe nupſiſſe. & cum ipſo arcam cōſcendiſſe & ipam prædixiſſe quæ de turri cōſtructa ferūtur linguarūq̄ varietate: linguaq̄ vſam bæbraica: & de alexandro macedone prædixiſſe multa: vt Nicanor refert: qui alexandri vitam ſcripſit. ſecūda ſibyſſa. cuius facit mentionē euripides in ſalaminis prologo. tertia delphis: quæ nata in delphis eſt ſicut Chryſippus ſcribit. quarta italica: quæ in Italiæ ſolitudinibus vixit. quinta erythrea quæ bellū imminens troianū prædixit: de qua apollo ſcribit erithræus. ſexta ſamia quā pytho nominatā ferunt: ſeptima cumæa nomine amalthea: vt alii erophyle: ſunt qui taraxandrā vocent. Virgilius autē ipam delphobem nominat. octaua belleſpontiaca quæ in vico marmiſſo nata fertur prope quondā oppidū gergetiona. nona phrygia. decima autem tyburtia nomine albumea: hanc aiūt oracula conſcripſiſſe cer tiſſima: cunctis vero præſtitiſſe erithræam ferūt: quæ cum prima nata eſt cepit loqui: & grauia & nomine ſuo multos compellare.

Ianua baiarum eſt & gratū littus amœni
Seceſſus: ego vel ꝓchytam ꝓpono ſuburæ
Nā quid tā miſerū: & tā ſolū vidim⁹: vt non
Deterius credas horrere incendia lapſus
Tecto⁹ aſſiduos: ac mille pericula ſæuæ
Vrbis & auguſto recitātes menſe poetas?
Sed cum tota domus rhæda cōponitur vna:
Suſtitit ad veteres arcus. madidāq̄ capenā:
Hic vbi nocturnæ numa cōſtituebat amice
Nūc ſacri fontis nemus. & delubra locantur
Iudeis: quo⁹ copbinus fœnūq̄ ſuppellex
Oēm em̄ populo mercedē pendere iuſſa eſt
Arbor. & eiectis mendicat ſylua camœnis.
In vallem egerie deſcēdimus. & ſpeluncas
Diſſimiles veris. quanto preſtātius eſſet
Numē aque viridi ſi margine clauderet vndas

Ianua baiarum: cōtiguus baiis lucrinus adeſt ſinus Baias aūt ab Vlyſſis ſocio baio noīe vocabulū traxiſſe ferūt. Erant ibi calidæ aquæ & ad voluptatem & ad ſanādos morbos accōmodiſſimæ: quod etiā Strabo li. v. ſcribit. Gratū littus: ſunt em̄ amena campaniæ littora vt ſcribit Mela. Procbytam: ante miſerū procbyta iacet inſula a pytbecuſis q̄q̄ diuulſa. vt ſcribit Strabo libro quinto Dicta autē procbyta a πρόχέω qđ eſt effundo. Nam vt Plinius ſcribit libro tertio ca. vii. ab enaria inſula profuſa erat. Enaria vero a ſtatione nauium. Aeneæ ab homero inarime dicta. vt idem aīt. Virgilius quoq̄ ſic. Tum ſonitu ꝓcbyta alta tremit: durūq̄ cubile Inarime iouis imperiis impoſta Typbeo. Dioniſius aūt ſcripſit a ꝓcbita muliere troiana procbitā inſulam dici. Suburæ: in antiquis textibus: & in Varrone quoq̄ ſubura eſt non ſuburra. itaq̄ per vnicū r melius ſcribitur. nam Varro inquit ſubura: q̄ ſub muro terreo carinarū. Et poſtea ſic ſubura Iuni⁹ ſcribit ab eo q̄ fuerit ſub antiqua vrbe: cui teſtimoniū poteſt eſſe q̄ ſubeſt & loco q terreus murus vocatur. Erat aūt celeberrima regio. propterea Iuuenalis illā opponit procbitæ: qđ quidē Martialis oſtēdit li. xii. dicens. Dū tu forſi tan inqetus erras. Clamoſa Iuuenalis in ſubura. Et paulo in feri⁹ ad Marcellā. Nulla nec in media cer tabit nata ſubura Nec capitolini collis alūna tibi. Ac mille pericula ſæuæ vrbis. Idem fere Cicero q̄ſtus eſt li. vi. epiſtolarū ſam. bis verbis. Equidē nos q̄ rome ſumus miſerrimū eſſe duco nō ſolum q̄ in oīmibus malis acerbius eſt videre q̄ audire: ſed etiā q̄ ad oēs caſus ſubitorum periculorū magis obiecti ſumus q̄ ſi abeſſemus. Auguſto recitantes menſe poetas: eos enim recitantes audiendo tedio maximo afficiebantur. Sed quū tota: in antiquis eſt quū & dum. Rhæda: dicunt aliqui rhædam vehiculum dici q̄ rotas habeat. Fabius vero. libro primo docet gallicum eſſe vocabulum. Vna: per id gazæ tenuitatem oſtendit. Ad veteres arcus. bos lateritios ab Romulo conſtructos dicunt: nec florentes poſtea rhomani paſſi ſunt in marmoreos cōmutari: vt antiquitatem & memoriam conditoris conſeruarent. Madidamq̄ capenam: porta capena. Appia quoq̄ dicta eſt vt Frontinus ſcribit: ſm vero alios a capena oppido iuxta quam portam fontes erāt & aqueductus ſuper eā. De aquis capene portæ vicinis Oui. li. v. Faſt. ſic ait. Eſt aqua mercurii vicina capenæ &c. Hic vbi nocturnæ rhomani po. auaritia carpit locabant & em̄ nemora aliis muſarum propria. Hic: pro illic. Conſtituebat loquebatur. Amicæ: id eſt ægeriæ. de qua libro tertio Faſt ait poeta. Aegeria eſt quæ præbet aquas dea grata camœnis. Illa Numæ coniunx conſiliumq̄ fuit. Sacri fontis nemus. Liuius em̄

MAN.
Baiæ
Procbyta
Procbeo
Enaria
Inarimæ
Subura
Rhæda
Capœna porta
Aegeria

Camœnarum lucus. Camœnarum fons. Scriptorū ſeceſſus. Templa. Delubra

libro primo ſic ait. Lucus erat quem medim ex opaco ſpecu fons penni rigabat aqua: quo quia ſe perſæpe Numa ſine arbitris velut ad cōgreſſum deæ inferebat: camœnis eū lucū ſacrauit ꝙ deārū ſibi cōcilia cū cōiuge ſua Aegeria eēnt. Plutarch⁹ vero ſcribit nō ſolū Camœnis lucū & prata q̄ circum erāt ſacrata ab Numa fuiſſe: ſed & fontē ipm ſacris veſtalib⁹ virginib⁹ cōſtitutū. Scriptores p̄terea nemora appetūt. vñ Hora. li. ii. epl'a ad floꝝ ait. ſcriptoꝝ chorus oīs amat nemus & fugit vrbē. Delubra: Camœnarū. ſ. vtq̄ Aſcon⁹ li. i. verrinarū ait. Tēpla ſunt ſinguloꝝ diis attributoꝝ locoꝝ. Delubra vero multarū ædiū ſub vno tecto ab diluuio pluuiæ munitarū. Alii delubra dicūt ea tēpla in qbus nūc delubra corpm abluēdoꝝ more dodonei iouis aut appollinis delphici: in qbus delubris lebetes tripodeſq̄ vi ſunē. libro aūt q̄rto georgicon etiā aliter ex Macrobio diximus. Iudeis: qbus edicto Domitiani vrbe pulſis neceſſe fuit ſyluas incolere.

Copbinus

Copbyn⁹: vas ex virgultis: græca aūt ē dictio: Priſcian⁹ corbem interp̄tat. Suppellex: ſubſtātia facultas ſarcinulæ. Copbyn⁹ fœnūq̄. ex tenui & vili ſupellectile inopiā declarauit iudeoꝝ. de iis aūt latius diximꝰ ſaty. vi. copbyno fœnoq̄ relicto. itaq̄ videre nō pigeat

Pendere pœnas

Pēdere: ſoluere: pēſo em̄ ære nō nūerato debitū ſoluebāt. vñ Feſtus ait. pœnas pēdere ꝓprie dr̄ q̄ ob delictū pecuniā ſoluit. quia pēſo ære vtebanē. Electis camœnis. qb⁹ ſacraꝝ erat nem⁹. Mēdicat: ab aliis neceſſaria q̄rit & captat. Sylua. i. iudei ipi ſyluā incolētes. vñ ſat. vi. ait. Q uū dedit ille locū copbyno fœnoq̄ relicto Arcanā iudea tremēs mēdicat in aurē interpres legū. ſolymarū &c.

DO.

Ianua baiarū eſt. vrbs cumarū. baiæ a ſocio Vlyſſis bayo illic ſepulto nomē adepte ſunt. ſylius ytalic⁹ Primores adſunt capuæ docet ille tepētes. Vñ ferāt nomē baiæ comitēq̄ dediſſe. Dulycbiæ pupis ſtagno ſua noia mōſtrat. Gratū littus qđ illac p̄tereūtib⁹ multā præſtet voluptatē. littus ἀπὸ τοῦ λιτὸν νεῦειν eſſe voluerūt qdā ꝙ ꝓficiſcentis & reuertētes ſoleāt ibi vota accipe: & dona litare. Ego vel procbytā: inarimes mōs fuit inqt Pli. q terræ motū paſſus alterā fudit inſulā: q̄ pcbyta ab effuſione dicta ē: nā procbeo effundo ſignificat. Ouidi⁹ inarimē procbytāq̄ legit. Virg. Tū ſonitu ꝓcbyta alta tremit. Præpono ſubur. ſuburrā ꝓ roma poſuit. q̄ romæ ps fuit. Suburra Iuni⁹ ſcribit ab eo q̄ fuerit ſua antiqua vrbe. cui teſtioniū eē potuit ꝙ ſuberat ei loco q terreus murus vocabaē. vt inqt Varro. Tam ſo. deſertū. Auguſto recitātes meſe poetas: cū recitatōi poetaꝝ tēpus magis aptū elegi debuerit: auguſto em̄ meſe hūanū corp⁹ maxime debile ē: vt vel mimo labori ſuppeditare nō queat: quo reficeret ergo corp⁹ ſuū coibat ppl's: poetarū labores q̄ti eēnt nō reputās. Sed dū to. do. amici ſummā exprimit inopiā. Rbeda copa. vna rbeda vehiculi gen⁹. Ci. ad Var. qđ ſituā beri rbedā nō habuiſſem. varices baberē: teſte aūt Quin. gallicū verbū eſt. Subſtitit: ſtetit rbedā ſpectās. Madidāq̄ capenā: portā Proper. Armaq̄ cū tulero portæ votiua capene. Madidā: ideo ꝙ ſup eā aquæ duct⁹ erat velut ait Probus Hic vbi nocturnæ numa cōſtituebat amicæ. egeriæ: egeria fuit nympha q̄ colebaē in aricino: cū q̄ numa & cōnubiū & colloquiū ſe bre ſimulauit ſup|cultū religionū. quo armoꝝ & præde ſtudio flagrāte pplm romanū abſtraberet. vñ Oui. Aegeria ē quæ p̄bet aquas dea grata camœnis. Illa numæ coiūx conſiliūq̄ fuit. Nūc ſacri fontis nemus: buius meminit Liuius. Ingens lucus erat quem medium ex opaco ſpecu fons per eū rigabat aqua: quo quia perſæpe ſe numa ſine arbitris velut ad cōgreſſu⁹ deæ inferebat: camœnis eū lucrum ſacrauit: ꝙ earum ſibi conſilia cū cōiuge ſua egeria eſſent: & ſoli fidei ſolē ne inſtituit: adid ſacrariū flamines bigis curru arcbuato vebi iuſſit: manu ad digitos vſq̄ inuoluta rem diuinam facere ſignificantes: fidē turandāq̄ cedem eius etiam in dextris ſacram eſſe. Et delubra. id'ē decoriata pro ſimulacbris deoꝝ more veterum poſita exiſtiment: ſe male proinde ſunt qui tēpla eſſe dicūt ſinguloꝝ diis attributoꝝ locorum: delubra multarum ædiū ſub vno tecto a deluo immutatum: alii delubra dicūt ea templa qbus nunc delubra corpoꝝ abluendo more dodonei Iouis aut apollinis delpbici in quoꝝ delubris lebetes tripodeſq̄ viſuntur. Iudeis: ſubaudi mendicis. Quoꝝ cobpynis fœnumq̄. qualos dicit vbi ſabbato calida ſeruat. Suppellex. pauperes autē ſignificat. Populo: rbomano. Mercedem: penſionē immēſam rbomanoꝝ: dat intelligi auaritiæ crudelitatem. Arbor lucum dicit vel bortum. Et ſpelunebas: eūdem locū dicit vbi ſunt fontes. Diſſimiles veris: quia nō erant naturales ſed manu confectæ. Quanto præſtantius: melius ſi natura ſua eſſent nympbæ q̄ marmoribus exornatæ: nec a flagitioſis bominib⁹ polluerentur.

Valla.

Procbytam: præpono ſuburæ. procbyta a πρόχεω boc eſt a profundendo dicta eſt. Eſt em̄ effuſa pytbecuſis: vt Strabo ait. ex miraculo ſponte nata prouolutis montibus: vt ſcribit Plinius inſula in littore campano. vt ſcribit Pli. Stra. Solinus vel a ꝓcbyta muliere troiana vt Diodoro Halycarnaſſeo placet. Suburro: dicta eſt ꝙ ſub muro terreo carinarū eſſet: vt ſcribūt Var. In ea erat ſextum ſacellum argeorum regio frequētiſſima rebus venalibus illic expoſitis. Inde Martia. clamoſam appellat. Clamoſa. Iuuena. in ſuburra. bæc igiē duo loca opponit: ſuburram. ſcilicet frequentiſſimam & procbytam deſertam. Et auguſto recitantes menſe poetas. Hunc locum Fidentinus & eius præceptor: vt alii peruertūt. ꝙ ſcilicet Iuuenalis carpat auariciam ſuorum temporū. cum dicat poetas recitare auguſto menſe. Ego vero intelligo boc referendum eſſe ad fauſtidium audiendi recitantes: vt ante dixit Rau. tbeſeide codri vexatus: vt dicat. Nil eſt quo non ſit deterius perpeti vrbis incōmoda: vbi ſcilicet borremus incendia: Deniq̄ cogimur audire poetas recitantes etiam auguſto menſe: qui nobis occurrentes audiri volunt. nam boc numerat inter cætera incommoda vrbis. Auguſto menſe dixit: quoniam calendis Iulii migrabant rbomani: ſed nunq̄ inquit tam exbuſta vrbs eſt: quin occurras poetæ menſe auguſto: cum omnes migrarunt: qui te recitatione vexet. Veteres arcus. Horatiorum intelligo: nā ad capenā portā erāt: vbi & cāpus erat tergenmoꝝ ſcilicet boratiorū. Martialis. Capena grādi por

ta qua pluit gutta. Phrygiæq; mīis almo: qua lauāt ferrū. Horatioq; qua nitet ſacer campus. Capena madida: nā illic celebrabant Fōtinalia coronatis puteis & ſparſis floribꝰ in fontes eo dē loco lapis manilis quē in vrbē inferebāt: quotiēs volebāt alicere pluuias. bæc ex Feſto. Egeriæ: ædē camœnarū cōſtructā fuiſſe a Numa ſcribit Plutar. cū ancillæ de cœlo lapſum eēt. nā vetus ē opinio egeriā vnā ex nouē muſis fuiſſe: cū qua ſe brē cōgreſſum Numa ita ppīo pſuaſit: nā cū multos iuitaſſet ad cœnā: biſq; añ borā ductis nihil patū eſſe onderet: eoſdē veſpi cū dixiſſet appatū ondit magnificētiſſimū: auctor ē Dio. boc Plu. mō fabuloſum eē ſcribit. mō natura potuiſſe fieri demōſtrat. Egerii ab egendo dicti. vt Plu. & Dio. ſcribūt. Egeria vero ab egerēdo: vt Feſto placet: nā putaī pregnātibꝰ fauere ad patū cōceptū egerēdū. De bac logū carmē extat Oui. Iudæis quoq; copbinus fœnūq; ſuppellex: iudeoq; pauptatē ondit notās tpa ſua: qbus ab bis tributū exactū eſt acerbiſſime: vt ſcribit Trāql. in Domi. & ſæpe in cōmētariis Mar. dixim⁹. Fœnūq. Quid ariolaī p̄ceptor fidētini boc loco: q diſcipulo ſtultiſſimo pſuaſit fœnū boc loco dici ex byſtoria. q. ſ. olim vt Ioſephus ſcribit: Iudei famæ coacti: nec cingulis nec coriis: nec fœno abſtinuerint: dignus fortaſſe ipe q fœnū edat: cū alii ambruſia alēdi ſint: migrates & errātes iudeos deſignat ſtolidiſſime: q ſp fœni faſciculū geſtāt & copbinū: alibi de iudea. Copbino fœno

Herba: nec īgenuū violarēt marmora topbū
Hic tūc vmbritiꝰ qñ artibꝰ inqt bōeſtis
Nullꝰ in vrbe locꝰ: nulla emolimēta laborū
Res bodie minor ē bere q̄ fuit: atq; eadē cras
Deteret exiguis aliq̄d: proponimus illuc
Ire: fatigatas vbi dædalus exuit alas
Dū noua canicies: dū prīa & recta ſenectus
Dſt ſupeſt lacheſi q̄d torq̄at: & pedibus me
Porto meis. nullo dextrā ſubeūte bacillo
Cedamus patria: viuant arturius iſtic
Et catulꝰ: maneāt q nigrum in cādida vertūt.
Quis facile ē ædē cōducere flumina. portus
Siccādā eluuiē: portandū ad buſta cadauer
Et præbere caput domina venale ſub baſta:
Quōdā bi cornicines: & mūicipal' barenæ
Perpetui comites: notæ que p oppida bucce
Munera nūc edunt: & verſo pollice vulgi.

Emolumēta. fructus Ho (q̄ relicto die: dī bodie quaſi boc die: vt inqt Aſconius li. ii. verrinarū. Here: Fabius li. i. ſic ait: bere nūc e lra termiamus: ac veterū comicorū adbuc libris inuenio beri ad me venit.

MAN. Hodie Heri Here

Deteret: deprimet: diminuet. Illuc. i. cumas poeta nāq; lib. vi. æn. ait. Dædalꝰ vt fama ē fugiēs minoia regna prepetibꝰ pennis auſus e credere cœlo inſuetū p iter gelidas enauit ad arctos. Chalcidicaq; leuis tādem ſupaſtitit arce. Redditus iis primū terris tibi pbœbe ſacrauit. Remigiū alarū poſuitq; imania tēpla Δαι Δαλόσ aūt ingenioſus interprætat. Δάι Δάλλω tū orno vario. De dædalo vero latius Diodorꝰ li. v. Et nos ſatyra prima. Dū prima & recta ſenectus. Anno ſexto et q̄drageſimo initiū ſenectutis maiores nīi eſſe voluerūt: vt inqt Cato maior in Cicerone. Gellius itē li. ix. ca. xxviii. ait. q̄ Tubero ſcripſit Seruiū Tulliū regē populi romani pueros eē extimaſſe q miores eēnt ānis septēdecim. Atq; inde ab āno septiodecimo quos ido neos iā eſſe reipublicæ arbitrareī milites ſcripſiſſe eoſq; ad ānū. xlvi. Iuniores ſupra q̄ eū annū ſeniores appellaſſe. Lacheſi: lacheſis vna parcaꝝ eſt q̄ interptaī protratio fm quoſdā. ab aliqbꝰ ſortiēs: quia de nobis ſortiaī λάχοσ em̄ ſors dī. λάχάνω aut̄ ſortior Cur vero tria fata ſūt latiꝰ vide Apuleiū in fine li. de mdo. De lacheſi itē Martia. ait li. iiii. Nil adiicit pē ſo lacheſis: fuſoq; ſororē Explicat: & ſp de tribꝰ vna necat. Arcturius & catulus: noia ſunt viliſſimoꝝ boim iā ſane diuitū. Nigꝝ in cādida: vitia ī virtutes: falſa ī vera: mala ī bona. Hoc ē q ex būili fortuna cleuanī. Solebāt em̄ veteres bona albo lapillo notare. mala vero nigro. vñ & Perſius ait. Quæq; ſeqn da foret & quæ vitanda viciſſim. Illa prius creta: mox bæc carbōe notaſti. Aedē cōducere fluuiam portus. i. vt ſint publicani: p ædē nāq; tēploꝝ intelligit loca vel agros. Fluuiē: voraginē cloacā imūdiciē lacunæ liquorē foſſarūue ſordes. Cadauer: erāt em̄ funeris locatores & cōductores. Buſta: buſtū ꝓprie dī locus ī quo mortuus eſt cōbuſtus & ſepultus. dicīē q̄ buſtū q̄ bñ vſtū. vbi vero qs cōbuſtus tm̄modo alibi ſepultus ē is ab vrēdo vſtria vocaī. ſed mō buſta ſepulcra vocamꝰ: bæc Feſtꝰ. Præbere caput: ii em̄ p̄cio ducti opam ſuā locabāt Plautꝰ in muſtellaria: vbi iſti q triū nūmoꝝ cā ſubeūt ſub baſta. Quōdā bi cornicines. bi ē in antiq̄ textu cū gloſa ſupius. ſ. Arcturius & Catulus: q̄d q̄dē aliter interptari nō debet. Cōqueriē aūt Vmbritiꝰ q̄ olim cornicines tybicines & bmōi boies nūc adeo dites ſint vt mūera gladiatoria edāt. Mūicipalis arenæ. i. mūera capiētis vel oppidanæ: nā in municipiis etiā theatra erāt. Perpetui: aſſidui. Notæ buccæ: in theatris em̄ canere ſolebāt: vel quia tybicines fuerāt. Mūera: gladiatoria. ſ. Et verſo pollice vulgi. i. vulgo refragāte repugnāte aduerſante: nā ſi p̄mēdo pollicē fauere dicimur vertēdo illū fauorē denegam⁹. vñ Pli. li. xxviii. ca. ii. ſic ait. Pollices cū fauea-mus p̄mere etiā puerbio iubemur. Et Horatiꝰ li. i. epīa ad Loliū ait. Fautor vtroq; tuū laudabit pollice ludū. Oſtēdit igiē Iuuenalis vulgo etiam aduerſante illos oīno exequi ſua vota.

Deteret exiguis aliq̄d: proponimus illuc — Dedalus

Lacheſis

Fluuies Buſtum. Vſtria Subbaſta.

Pollices premere

Vmbritius: Aruſpex temporibus Iuue cuius meminit Plinius cum de vulturibus ſcribit. Vmbritius inquit: aruſpex noſtro æuo peritiſſimus. Tacitus in Galba: qui eum ſcribit imperatori cædem imminentem prædixiſſe. Plutarchus idem tradidit in Galba. Arturius & Catulus: nomia viliſſimorū

DO.

boim:q̄ ex humillima fortuna iã opibus florebãt. Nã vmbritius nũc vrbẽ ex eo dãnat. ꝙ euexerit hõmies extreme sortis ad sũmas diuitias. Qui nigr̃ in cãdida vertũt:hoc ẽ.q ex humili fortuna & infœlicitate:ea aũt p nigr̃ lapillũ designãt ad fœlicitatẽ. quæ lapillo notãt cãdido:puenerũt:hæc snia magis videt cõuenire iracũdiæ Vmbritii:q̄ quæ sequat. ꝙ. s. vitia p virtutib⁹ vendãt: vt illud Ouidii. Qui facere assuerat patriæ nõ degener artis Cãdida de nigris & de cãdentib⁹ atra. Quõdã bi cornicines hũc totã locũ Fidẽtin⁹ nõ potuit nõ pbare in nobis:i quo eius pceptori gras ago:ꝙ discipulũ hoc eti am loco dilatare nõ pmisit. Sed tñ ita recitat ex nris scriptis:vt iuitus plane assentiri videat. Ita intelligo ꝙ Vmbriti⁹ cõquerat eos:q cornicines. tybicines:cytharœdi:nec romæ qdẽ:sed in municipiis fuerũt adeo locupletatos eẽ tpibus suis:vt iã tanꝝ magnifici & potẽtes mũera gladiatoria exhibeãt i vrbe:eius generis boibus cornicib⁹. s. et cytharœdis adeo facile erat ditescere tpibus Domitiani:vt illd scribat Martia. Ates discere vult pecunios as. Fac discat cytharœdos aut coraules. Alibi de se. Veniet cũ citheroed⁹ erit. alibi. Plus habuit didim⁹ plus pbylomel⁹ habet. Corni. i. q olim erãt cornicines.

Per oppid. :nã in municipiis theatra erãt:vt atellæ:vt antii:vt beneuẽti:vbi ædebant mũera etiã gladiatoria liberto Neronis Antii:a Vatinio Beneuẽti. Edũt mũera. s. gladiatoria. Hic legẽdũ est nõ bi. Mũera:ludos gladiatorios:vñ sæpe legim⁹ mun⁹ gladiatorũ. Harenæ municipal. quæ i municipiis est. Qđ aũt eiusmõi boies ludos gladiatorios ædiderint romæ. Martia. indicat duob⁹ epigrãmatis. q̄ alter ẽ i sutorẽ. Das gladiatores suor̃ regl̃æ cerdo. Verso pollice vulgi. i. cõciliato vulgo & ppli fauore:hoc aũt ẽ ex puerbio:vt scribit Pli. i magicis Pollices inqt cũ faueam⁹ pmere etiã puerbio iubemur

VAL. Nec ingenuũ:ibi natũ:vt Lucreti⁹. Vñ mare ingenui fontes extrema q̄ lõge Flumia suppeditãt:vñ æther syderа pascit Topbũ. Tbopbus lapis spes ẽ scabri & friabilis q vulgo nũc quoq; ita vocat. Virgi. Et tophus scaber & nigris exesa chelydris creta. Hic tũc vmbriti⁹:post locũ coem in quẽ exierat absolutũ ad se redit. Nulla emolumenta labor̃. i. null⁹ fructus doctis & peritis lr̃or̃ est. Res bodie minor bere q̄ fuit:sicut aũt multa tpis aduerbia veteres tã per e q̄ p i teste Donato pferebat: vt tpe & tpi:vespe & vespi:ita bere & beri. Martia. Quid nos derides bere q puer bylle fuisti. Dic nobis bodie qua rõne vires:qn & Quin. vsitati⁹ bere dici putat Inqt eñ. Here nũc elĩa termiamus:at veter̃ comicor̃ adhuc libris iuenio beri ad me venit qđ idẽ in epl̃is Augusti quas sua manu scripsit:aut emẽdauit depræbẽdit. Deteret:de ipa re puula deerit:& diminuit quotidie. Exiguis:paupib⁹. Vbi Dædal⁹ exuit alas:cumas dicit:nota fabula ẽ. Et recta senect⁹:nõ incuruãs corp⁹:aut iminues. Dũ supest labesu:dũ viuo:labesis parcæ vni⁹ ex tribus nomẽ est:q vitã præstare dicunt boibus. Hesiod⁹ in Theogonia. ΝΥΞ ΔΕΤΕ ΚΕΣΟΥ ΓΕΡΟΝ ΜΟΡΟΝ ΚΑΙ ΚΗΡΑ ΜΕΛΑΙΝΑΝ ΚΑΙ ΜΟΡΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΡΟΝ ΕΥΕΙΝΑΟΝΤΑ ΟΥΗΜΕΡΟΠΗΝΑΣ ΚΛΩΤΟΝ ΤΕ ΚΑΙ ΛΑΧΕΣΙΝ ΚΑΙ ΑΤΡΟΠΟΝ ΚΑΙ ΤΕΒΡΟΝ ΤΟΙΣΙ ΓΕΙΝΟΜΕΝΟΙΣΙ ΔΙΔΟΥΣΙΝ ΕΚΕΙΝΟΤΕ ΚΑΚΟΝ ΤΕ ΚΑΓΑΘΟΝ ΤΕ ΚΟΝΤΕ. Dicta aũt a lanebano:fortior ẽ labesis. Sed hæc & alia abũdæ tractata a nobis vbi de fato scripsim⁹. Nullo dextrã subeũte bacillo:quo parũ firmi corpore itineris laborẽ iurare solẽt:a baculo p iminutõem factũ esse bacillũ certũ est. M. tul. de supplicis:deniq; pximus littori:Sext⁹ de quo sæpe iã dixi cõuerso bacillos oculos misero vehemẽtissime cæpit. Afranius boiem bacillũ delígatũ cornelíũ poscit. Cicero de finib⁹ bonor̃ & malor̃:vt bacillũ aliud ẽ inflexũ & incuruatũ:aliud ita natũ. Viuat arctori⁹ istic:& catulus noia sectator̃:& assecla r̃. Qui nigrũ in cãdida vertit:q cũ mali sint bñficere & bñuiuere videri volũt. nigrũ malũ veteres dixerũt. Horati⁹. Hinc niger ẽ hũc tu romane caueto:sicut albũ bonũ Per p me eq̄ sint oia ptinus alba: ignobiles vero significat:& ex obscuris nobiles & diuites factos: Quis:qbus. Facile ẽ ædẽ cõducere. Probus exponit vt publicani sint:ego putauerim ædẽ locũ sacr̃:sicut veter̃ moris ẽ appellasse. vt eis difficile nõ fuerit vel sacris man⁹ admoliri. Siccãdã eluuiẽ:euacuãdas cloacas:vbiq; subaudiẽ cõducere:vt ad siccãdas latrinas mittãt ipsi quos vel it vel tenuissima mercœde cõtẽtos:cũ magnos ipi assequãtur ex hoc reddit⁹. Portãdũ ad busta cadauer:ad efferẽda mort cinia:nã busta p piris: vel sepulchris posita: nã pprie funer̃ solẽnia:vt Lactãtius inqt appellent. Et pbere caput dna:quæ dñm facit:quæ in libertate seruos vindicat:& basta p vindicta ponit q̄ serui manumittebant:vt in cõmẽtariis topicorũ Ciceronis exposuim⁹ Quondã si cornicines:sicut liticines a lituo:ita a cornu cornicines dicti.

Municipalis barenæ barenarii municipio r̃ municipiũ autẽ vt Festus ait. id genus boim dr̃ qui cũ romã venissent:neq; ciues romani essent:pticipes tñ fuerũt olim rerũ ad munus fungẽdũ vna cũ rbomanis ciuibus pterq̄ de suffragio ferẽdo aut magistratu capiẽdo:sicut fuerũt fundani:formiani:cumani:cerrani:lanuini:tusculani:q post aliquot ãnos ciues romani effecti sunt:alio mõ id genus boim diffinit: quor̃ ciuitas vniuersa in ciuitate romã venit: vt arricini cerites:tertio cũ id genus hominũ diffinitur quid ad ciuitatem Rbomam ita venerunt; vti municipia essent sua cuiusq; ciuitatis & coloniæ: vt tiburtes. præneſtini:pisani:vrbinates:nolani:bononiẽses:placẽti:vepesini:sutrini:lucẽses. Notæq; p oppida buccæ:parasiti:aut delatores. Munera nũc edũt:dãt munia & officia distribuũt. Et verso pollice:fortuna imutata. i. loco impatoris occidit gladiatores;exponit Prob⁹:cũ paulo ante intra gladiator̃ fuisset numerũ. Pollex digitus ꝙ prãte inter cæteros polleat dictus. Vulgi: quemlibet occi-

MAN. dũt in aliis est:vulgus cũ libet occidũt

Populariter:vulgo passim. Tulli⁹ li. v⁹. de republica homines eñ populariter annũ tñmodo solis. i. vnius astri reditũ metiuntur:sunt q aliter dixerint nõ rite tamen.

Quemlibet occidũt populariter. inde reuersi
Conducũt foricas:& cur non oñia;cum sint

Quales ex humili magna ad fastigia rerũ.
Extollit quotiẽs voluit fortuna iocari.

Quid rhome faciã? mentiri nescio: librũ
Si mal⁹ ẽ nequeo laudare & poscere: mot⁹
Astrox ignoro: funus ꝓmittere patris.
Nec volo: nec possuꝫ. ranaꝝ viscera nunc̃ꝑ
Inspexi: ferre ad nuptã quæ mittit adulter
Quæ mãdat norũt alii: me nemo ministro
Fur erit: atq; ideo nulli comes exeo tanc̃ꝑ
Mãcus: & extẽctæ corpus nõ vtile dextræ
Quis nũc diligit̃ nisi cõsci⁹? & cui feruẽs
Aestuat occultis anim⁹: semp q̃ tacendis?
Nil tibi se debere putat: nil conferet vnc̃ꝑ
Participẽ: qui te secreti fecit bonesti.

Carus erit verri: qui verrẽ tẽpe quo vult
Accusari potest. tanti tibi non sit opaci
Ois arena tagi. qdq̃ in mare voluit̃ aurũ:
Vt somno careas: ponendaq̃ ꝑmia sumas
Tristis: & a magno semp timearis amico.

Quæ nũc diuitib⁹ gẽs acceptissima nr̃is:
Et quos præcipue fugiã properabo fateri.
Nec pubor instabit. non possũ ferre q̃rites
Græcã vrbẽ. q̃uis quota portio fecis achææ
Iãpridẽ in tyberi syrus defluxit orontes.
Et linguã & mores: & cũ tibicine chordas

Occidunt: quum enim gladiatoria munerẽdũt illorum mortis causa existunt. Marcialis in cerdonẽ libro tertio. Innocuos permitte sales: cur ludere nobis. Nõ liceat licuit si iugulare tibi. Inde: ab muneribus & cæde. Foricas: cloacas: latrinas: foria eñ teste Nonio sterCora liquidiora dixerunt veteres: forire teste Probo deiicere deonerare ventrẽ foras eiicere Foricæ. Forire.

Non oñia: supple faciant. Ignoro vt futura canam. Funus. mortem: ait eñ Ouidius. Filius ante diem patrios inquirit in ãnos. De funere autem satyra prima latius dictum ẽ ibi scilicet Et iratis plaudendũ funus amicis Ducitur. Ranarũ viscera nunc̃ꝑ inspexi: ad venefícia videlicet parãda: auctore enim Plinio ex ranæ rubetæ visceribus boc est lingua oscículo liene iecore & corde mira fieri posse cõstat: sunt eñ plurimis referte medicaminibus. De quo latius videto satyra prima ibi sitiente rubetam. Tacitus libro. xvii. ita scribit. xviii. calen. Februarii sacrificanti pro æde Appollinis Galbe haruspex Vmbritius tristia exta & instantes insidias ac domesticum hostem prædicit audiẽte Otbone: nam proximus astiterat. &c. Quæ mittit munera. s. Quæ mãdat: verba videlicet. Norint alii: & norint & norunt in antiquis est. Mancus: manu carens dicitur quandoq̃ debilis. Cõscius: malorum scilicet vnde Mar. Vis fieri diues bitbynice: conscius esto. Horatius vero libro. i. epistola ad Lollĩ ait Arcanũ neq̃ tu scrutaberis vlli? vnq̃. Cõmissumq̃ teges & vino tortus & ira. Verri: diuiti: scelerato: & furi: qualis fuerat verres: de quo latius satyra ii. ibi. Si fur displiceat verri. Rubeta. Vmbritius

Tanti tibi nõ sit opaci: precipit aliorũ secreta fugienda & si lucrum consequi posses.

Tagi. Solinus capite. xxiii de lusitania loquens ait tagum ob arenas auriferas cæteris amnibus prætulerunt. Et Marcialis libro. i. liciano inquit: Aestus serenos aureo franges tago Obscuris vmbris arborum. Vt somno careas: malorum nanq̃ conscius anxius est ne ab diuite illo quando q̃ morti detur q̃ secreta manifestaret. Timearis: ne eius scelera patefacias. Græcam vrbem: id ẽ græcos viros ac mores eorum: vnde ait inferius. Omnia nouit Græculus esuriens. Quidq̃ adulandi gẽs prudentissima &c. Quanuis: supple sit. Quota portio fæcis achææ: id est minima portio vilissimorum græcorum. plures enim syri sunt. Iampridem. Dudum & iamdudum de paruo tempore dicitur nuper siue pridem & iampridem de longiore tempore. Syrus orontes: id est syrii rhomam venere. Syria autem septemtrionem versus cylicia & amano terminatur est in syria orontes fluuius olim Typbon dictus: eo enim in loco de Typbonis fulminatione fabulantur. Mutato autem nomine ab illo qui eum impotem fecit Orontes est appellatus. Effecitq̃ ostia amnis ipse apud seleuciam syriæ vrbem De quo strabo libro. xvi. latius Chordas obliquas: non solum tybias: sed etiam instrumenta quædam obliquis chordis. Tagus. Dudum. Iãdudum. Nuper. Pridem. Iampridẽ Syria. Orontes Typbon. Seleucia.

Occidũt: nam qui gladiatorum munus ædit eos dicitur occidere: nam eo auctore pereũt. Martia: in sutorem. Cur ludere nobis non liceat: licuit si iugulare tibi Populariter. magna gracia & fauore populi: quasi dicat oñibus applaudentibus. Subterfugies ne Fidentine tanto testimonio depræbensus nam cum sententiam nostram pro tua recitaueris: oblitus tollere sententiam: quam anteq̃ banc a nobis differes scripteis tuis inseueras: proditus es: nam in istis tuis nugis paulopost bæc sunt verba. Mu. nunc ædunt. idem Claudianus inquit. Et venditus ipse vendere cuncta cupit. O insultissime: nõ ne ex boc planum est quo modo exponeres. Aedunt munera: id est dant dona: vt tu putabas stultissime. Quare cum discis: nos quidem te bene docuimus: non bene percipis & confundis? Et poscere: scilicet librum transcribendum adulationem. Vt somno careas: nam qui diuitis secreta nouit scelera: semper anxius est timens ne aliquando obiiciat & puniat q̃ prodiderit ea in vulgus: quorum erat cõscius. Timearis: ne scilicet prodas scelera: id enim te angit. Græcam vrbem. Vmbritius mea quidem sententia tempora sua notat q̃ tota vrbs minimis: bystrionibus: ludis sit occupata: quod alibi DO

plærūq; indignando Iuue. carpit. Nam domitianus id genus hominū indulgentissime fouebat psaltriasq; psallo citharistas & choro citharistas aliquando exhibuit non contentus citharœdis. vt scribit Tranquil. Idem circensibus ludis addidit duas græcorum factiones: quibus præmium erat pannus purpureus & auratus. Non possum ferre græcam vrbem: nō possum ferre circenses: quanuis sit minima portio. Fœcis achea: id est græcorum. inter minimos: nam sunt tantū duæ factiones in circensibus. ex syria vero & phrygia adsunt tybicines & psaltriæ. quibus omnia theatra referta sunt. Græcam vrbem, Cecilius vt refert Strabo Rerum rhomanarū scriptor. sentit vrbem accepisse primordia a græcis: sed nunc mimmos noiaturus & bystriones: primū græcos additos circensibus notat. Græcam: id est græcos qui sunt ludis additi. Quota por. id est minima portio. Fœcis achææ: id est vilissimorum græcorum qui in ludis versantur: nam plures sunt syri. Orontes fluuius inter lybanum & antilybanū fluens. qui tripbon olim est appellatus: de hoc plura alibi ex Stra. & Pli. Chordas obliquas cum tybicinæ genus tybiæ notat. quæ obliqua dicebatur. quā primus Marsias inuenit in phrygia: vt scribit Plinius.

VAL. Populariter: fauente populo: quo pacto solet populus. Conducūt foricas: cloacas: forire eā inquit Probus veteres dicebant deiicere ac deonerare ventrem. binc forire foras eiicere: aut foricas foro vicinas tabernas & confines: quidā vectigal vini putant quod ex aprica in vrbem vehebatur. Alii domos publico sumptu edificatas ad locandū: quarū conductores lucra capiebant. Et cur non omnia: cū etiam latinas Quales ex humili. dicere eā debuit tales & sic quales. Ex humili magna: alii habent summa. Poscere vt videam: hoc est adulari nescio: id enim faciūt assentatores.

Motus astrorum ignoro: vt futura prædicta. Funus promittere patris: aut creditoribus meis: aut his cum quibus male viuitur qui sub seuero patre viuūt. Tanq; mancus: eleganter lusit de assessoribus: mancū debilem aliquādo dicimus. Cicero de finibus bonorum & malorū. Sed etiam alteris tribus qui mancā fore putauerūt sine aliqua accessione virtutem: sed metaphoricos: siquidē mancus proprie manu eneruatus dicitur. vt Vulpianus. Item sciendū est scæuā nō esse morbosum vel vitiosum præterq; si imbecillitate dextræ validus sinistra vtatur. at hūc non scæuam sed mancū esse. Est ergo scæua quē Ari. de incontinēte locutus amphidexiterion vocat. Nisi conscius: malorum. Secreti fecit honesti: malorum eā conscio donat. Tanti tibi nō sit opaci: omnis arena tagi: nullæ inquit diuitiæ tanti tibi sint vt cum mala conscientia quicq; concupiscas. Omnis arena tagi. tagus flumen hyspaniæ cū arena aurum inuehens. Omnis arena tagi: pigmata dicit auri vel chrysiti siue crisammū: quā quū sale aceto argento plumbo e medicamine ex crysocolla æris rubigine crysolyto infuso abolutionibus & ad ignem ac radios solis obseruatoribus aurū purissimū fieri Psellus docet philosophus Ponēdaq; præmia sumas: ponere debeas: id est abiicere negligere. Ttristis: vt torquearis conscientia. Et a magno semper timearis amico: ex diuitibus senatoribus qui tibi amicos esse simulet: ne eius arcana palam facias. Græcam vrbem: quā rhomani vitiis græcorum fecerūt græcam Fœcis achea. modo græco p tulit. Nam & achiuus dicimus æ diphthongo in i productam couersa: & væolica digamma interposito. Syrus in tyberim defluxit orontes. syria & antiochia oronte amne diuiditur. Strabo post cylitiā inquit prima syriæ ciuitas est seleucia imperia. iuxta illam Orontes affluxit amnis. sensus igitur est. Iāpridem factum est quū syria Rhomam delitiæ sunt vectæ quæ rhomanū robur effœminarent quæ per Orontem fluuiū deferebātur: quod & Sextus Propertius increpare etiam visus est: quū inquit. Aut quid orontea crines perfundere myrrha. Teq; peregrinis vendere muneribus. Et linguam: sermonis adulationem. Et mores: turpes. Et cum tybicine chordas: id est rusticas: quas tybicines in obliquum tangunt. aut certe chordas obliquas odas: hoc est ebriosas: vt interpretes apud Platonē in gorgiam exponūt: Nam quemadmodū Dicæarchus in musycis inquit. tria odarum fuerūt apud priscos genera. Vnum quod indifferenter ab omnibus caneretur. duo autem quæa quibusdam peritissimis: tantū eorū vnū bonestum: alterum ebriosum: quod obliquū dicebatur. Aristoxenus autem & Philis musici aiunt. in nuptiis circum mensam vnam plures fuisse lectos: vbi discumbentes myrtos haberent aut lauros canentes quæ vellent amatoria: eratq; propter lectorum situm ambitus obliquus ob multitudinē angulorū & iscantu dicebatur obliquus. Fuit ergo inquit Iuue. tybicen qui perflare tybias: & affuerunt qui obliquæ se spectantes amatoria canerent: & spurcidicos cantus: Syrus defluxit orontes: græci inquit hæc omnia a syriis mutuati rhomam aduexerūt: ac eousq; syrorum eis placuit cantus: vt syringa ab ipis noiarint. & syrizo verbū pro cano inuenerint.

MAN. Gentilia: gentis propria. Gentiles sunt qui inter se eodem sunt nomine ab ingenuis oriundi. vt Cicero scribit in topicis. Tympana ea dicuntur a quod est extendo: & verbero: sūt em vasa semisphærica: quæ semper bina feruntur. in quibus ab vno latere pellis extenditur: & virgula percutiūtur: quibus quidem in sacris Cybeles vtebantur. Picta

Gentiles
Tympana.

Obliqs: necnō gentilia tympana secum
Vexit. & ad circū iussas prostare puellas:
Ite quib⁹ grata ē picta lupa barbara mytra
Rustieus ille tuus sumit recbidinna grine
Et cæromatico fert nicæteria collo.

Hic alta ſicyone: aſt hic amydone relicta:
Hic ādro: ille ſamo: ꝫ trallib⁹ aut alabādis
Exquilias dictūq; petūt a vimine collem:
Viſcera mg̃narū domuū: dominiq; futuri
Ingeniū velox: audacia perdita ſermo

mitra. ex more gentis: ſcribit em̃ Herodotus: q; aſſyrii capita crinita babentes mitris redimūt. Ruſticus ille tuus: oſtēdit græcor̄ ſyrorumq; contagione etiam ruſticos & robuſtos romanos luxu mollicie & palæſtris corruptoſ vires animor̄ perdere. Recidinna: ſic eſt in antiquis codicibus: erant autem peregrinæ veſtes: quibns in gymnaſiis vtebantur. Cæromatico collo: cæromate peruncto. Erat em̃ cæroma vnguentum ex oleo & terra in ſpeciem luti. quo quidem in palæſtra vngebantur. Niceteria vel niciteria: vtrūq; inuenitur in antiquis. mutatur em̃ H in e vel in i. erant autem præmia relata ex victoria pugilum. em̃ victoria eſt: vinco: præmiū victorie. Alta ſicyone: ſicyon teſte plinio libro quarto achaiæ op. fuit item teſte eodem in mari ægeo inſula ex oppoſito ad epidaurum quam altam eſſe & eminentem voluit. Dixim⁹ & plura lib ii. g. Amydone: amydon peoniæ ciuitas quæ t[illegible]yanis auxilia miſit: quod Homerus libro ſecūdo iliados oſtendit. Andro: prima cycladum andros cum oppido: ipam Myrſilus Cauron: deinde Antandron cognominatā tradit. Callimachus laſſyam. Alii nonagriam bydruſam epagrin. Plinius libro quarto. Samo: in ionia Chios & ſamos eſt teſte mela. Gratiſſima olim Junonis pelaſgidos ſedes vt ſcribit Dyoniſius: vtq; Strabo libro decimoquarto edocet ſamos vino nō valde fortunata eſt: in cæteris vero feraciſſima. Vnde laudātes nō dubitant illud ei prouerbium accōmodare: q; etiam fert gallinæ lac: vt Menander inquit Apuleius libro ſecūdo floridor̄ ſic ait: ſamos icario in mari modica inſula eſt ex aduerſum miletos ad occidentem eius ſita. Trallibus. Trallis vrbs cita eſt in vertice quodam plano qui ꝓmontorium natura munitum habet: ea optime habitatur. binc clari oratores fuere Dyoniſocles: & poſtea Damaſus ſcombes. Trallis ab argiuis conditas dicūt & thracibus quibuſdam a quibus etiam nomen vrbi inditū eſt hæc & plura Strabo libro decimoquarto. Eſt autem in caria vrbs vt Ptolomæus libro quinto oſtēdit. & Plinius etiam libro quinto capitulo xxx. Alabandis: alabandæ minoris aſiæ vrbs in caria duobus montibus ſubiecta eſt. homines molles habet & pſaltrias multas: binc viri memorabiles fuere duo fratres oratores Menedes & Hierocles. Item Appollonius & Molon qui rbodum migrauerunt. Auctor eſt Strabo libro decimoquarto. Exquilias: exquilinus mons dicitur: vbi ædes eſt mariæ maioris & Viti in marcello dictæ exquiliæ ab excubiis regis ſeu ab eo q; excultæ ab rege tullo eſſent: vt varro docet. Ab vimine collem. viminalis collis incipit a thermis Dyocletiani. tenditq; in quirinalem ad portam populi verſus. Feſtus autem ſic ait viminalis porta & collis appellabantur q; ibi viminum fuiſſe ſylua videtur.

Aſſyrii. Recidinna. Cæroma. Niciteria. Nice. Sicyon. Amydon. Andros. Chios Samos. Trallis. Alabandæ Apolloni⁹ Exquilias. Viminalis Collis.

Iuſſas proſtrare puellas: in circo erat| ædificium: quod menianum dicebatur a| Meniano conditore. vt ſcribunt Feſtus & Marcel. Inde ludi ſpectabantur circenſes. Tran. Pauci ex proximis Menianis. in proximo proſtrabant meretrices. quæ ex eo appellate ſunt ſubmenianæ a Mar. quaſi ſub meniano: id tamen idem appellat ſubmenium Raraq; ſubmenii fornice rima patet: ex hoc Iuue. amare iocatur in ſcænicos homines dicens: puellaſq; prodibant in circum videri accedere ad ſubmenias vbi proſtrent Circus dictus: quod circum metas pompa ferebatur: & equi currebant. vt ait Varro. Quibus gra. eſt lupa. id eſt pſaltria meretricia. Mytra: nam lidiorum & phrigum erat. quos notat Hero. de aſſyriis Aſſyrii capita crinita babentes mytris redimunt. Itē inquit Iuue: qui oblectamini ludis: in quib⁹ puellæ meretriciæ ſaltant picta mytra: notans principem qui bis oblectatus eſt. Papi de eius ludis. Huc intrant faciles bemi puellæ. Ruſticus tu. Rbomani inquit ſeueriſſimi mutuo cōmertio molliſſimorum bominū & mimmor̄ effœminantur: ſumuntq;. Recidinna: peregrinas veſtes quib⁹ in gymnaſio vtebantur. Nam gymnaſium a peregrinis inuectum eſt in vrbem: vbi iuuenes ſe exercendo & vngendo vires animi amittebant. vt ſcribit Plinius. Recidinna autem veſtes ſunt quibus in gymnaſio vtebantur. vt Endronides bis non aſſentior: qui paraciticas veſtes putant. Nam q; nūc loquatur de mollitie gymnaſii: ex eo dicitur q; ait Collo cæromatico: ceroma autem in gymnaſiis tantū in vſum fuit: vt ſcribit Plinius. Fidentinus cum ſuo præceptore chirodita deprauato ſenſu & verſu: affertq; ex Gellio expoſitionem tam vulgarem q; non neceſſariam. Niceteria: inſignia victoriæ pupillum: qui in gymnaſio alios viciſſent a quod ſignificat victoriam. ego inde ſuſpicor eſſe verbum peregrinū: vt Recidinna dixit. Collo cæromatico: paleſtræ molliciem notat: in qua cæromate vngebantur: id erat vnguētum ex oleo & terra in ſpeciem luti Mar. Vara nec in lecto cæromate brachia tedis: alibi. Quod cæromata fæce de ſabina: palleſtræ mollitiem ita carpit Plinius. plura de hac parte non ſum dicturus. non Hercules magis q; de terræ vſu in cæromatis: quibus exercendo iuuentus noſtra corpora vires animorum perdidit. Hic alta ſicyone: e regione extat epidaurum: vt ſcribit Cice. Sicyon achaiæ item vrbs in laconia. Vnde laconia dicta eſt ſicyonia. Amidon: inter ſporadas inſulas molliſſimorum hominum patria. Andros oppidum habet eiuſdem nominis: inter cycladas inſulas eſt. dicta poſtea cauros. deinde antandros: vt ſcribit Myrſillus. Samos: eodem tractu circum nauigationem habet ſtadiorum. ccc. Parthenias dicta: cum cares olim inhabitarent: eadem Anthemus. Melampbilus. He-

Do.

ros vino caret:tanta præterea feracitate:vt Menander ſcribit Lae gallíne inde accipi poſſe: Alabanda:aſiæ minoris oppidum:duobus promontoriis ſubiacet in ſpeciem ciſtæ inuerſæ imminentibus.vn de Appollonius appellat alabandam ciſtam inuerſam: ſcorpionū plenam:nam eorum illic eſt copia.bo mines ſunt molles.& pſaltriæ multæ.vt ſcribit Strabo. Trales oppidum in pbrygia meandrum tran ſeunti occurrunt.

VAL. Gentilia tym.pbrygia orientalia gentis ſuæ. Ad circum ad tbeatrum in ſcænis. Iuſſas proſtra.pu. & boc a græcis tranſlatū dicit. Quibus gra.eſt quos oblectat. Picta lupa.ornata meretrix vel quæ pigmentis cæruſa & purpuriſſo faciem ornat:vt ſit beptimemeris in verſu:vel picta mytra geſtat.

Barbara mytra:tiaram dicit. Sumit re quirine.recbedipna inquit Probus curantium cœnas veſtimenta paraſytica:vel caligulas græcas dicit. Nyceteria:veſtes peregrinas victis cōuenientes:vel eſt recbedipna:vt putat etiam Probus:ipſe qui cœnam fert:vt ſit ordo.O quirine ille tuus ruſticus recbedipna ſumit & fert niceteria collo cæromatico:& eſt ſenſus en tibi o Rbomule ruſtici cui in oēm diffundi luxum iam didicerūt & palæſtris frui & ſyllacteriis:vt ad molliter certandum athletæ viciis græca diſſolutione omiſſariam erūpentibus Cæroma vnguēti eſt ſpecies. Nyceteria:ſyllogeria ſunt:quæ ob victoriam fiebant:& de collo pendentia geſtabantur:quæ [illegible] eſt a victoria nomen traxerunt,boc eſt ne babitu quidem rbomanus eſt. Hic:borum vnus. Alta ſicyone:ſicyon que poſtea belas dicta:ciuitas aſyæ:in qua primus regnaſſe ægialeus fertur. Amydone relicta:amydon pæoniæ vrbs fuit.Home.in.ii iliados

Hic andro:andros & abydos vicine inuicem ſibi.

Ille ſamo:& ſamo & ſamos & ſame apud Homerū ſtrabonemq; legimus vrbes.quidā ſamū & ſamem inſulam vero ſamem tantū dici voluerunt. Tbralibus:tbrales oppidum locupletiſſimū quondam in aſya vt ſtrabo refert. Aut ala vrbs indyta aſyæ ex tbralibus ex alabandis viri clariſſimi plærique emicue runt vt Strabo auctor ex alabandis præcipue Appolonius ille molon cui operam aliquot annis Ci. dedit oratoria facultate eminentiſſimus: vt ipe etiam Tul ait. Exquilias di.pe.aui.col.exquilias: vt Var.inquit.ſcripſerūt alii ab excubii regis dictas alii ab eoq; excultæ a rege tullo eſſent:buicq; origini magis concinnūt loca vicina:buic ſententie Ouid.quoq; conſentit inquiens. Adde q; excubias bic rex rbomanus agebat.Qui nūc exquilias nomina collis babet Et M.meſſalla buic ſententie aſtipulatur:qui de tullo boſtilio inquit..Duos colles vrbi tamē additi viminalis & quirinalis & exquilie vbi ipſe regiā volit aggere foſſa & muro que vrbi adiecerat circūcluſit.ergo qui per s litterā eſquilias ſcribunt verbi ignorant originem. Dictūq; petunt a vimine collem:de boc Varro tertie regionis colles quinq; a deorū fanis appellati.e quibus nobiles duo viminalis a Ioue vimino:q; ibi aræ ſint:q; ibi vimineta fuerint:idq; Feſtus ſentit inquiens:viminalis porta & collis appellabātur:q; ibi viminū fuiſſe ſilua videtur. Viſcera magnarū domuū dominiq; futuri.ita ſe inquit ingerunt ſuis artibus:vt etiā ſe beredes futuros arbitrentur. Ingeniū velox:volubile:& pprie velox.nā velox ad mentem: celer ad corpus magis refertur. Quintus curtius de geſtis rebus Alexādri:ad præfectos meos litteras ſcriptas manu mea perfer velocitate opus eſt qua celeritatem antecedas nocte peruenire illuc te volo poſtero die quæ ſcripta erāt exequi. Ingenium velox:ingeniū eſt vis quædā naturaliter animis inſita ſuis viribus prevalens ad inueniendū quod rōne iudicari poſſit.

MAN. Iſæo torrentio.Iſæus oratoris nomen:ſcribi
Iſæus. tur autem ſine b:& cum æ poſt s de boc vero Plinius in epiſtolis libro ſecūdo.epiſtola vero tertia ad nepotem ſcribens ita inquit.Magna Iſæum fama præceſſerat: maior inuentus eſt: ſumma eſt facultas copia bubertas:dicit ſemper ex tempore:ſed tanq; diu ſcripſerit: ſermo græcus imo atticus præfationes tarſæ graciles dulces graues interdum & erectæ:poſcit controuerſias plures electionem auditoribus permittit &c.poſtea inquit incredibilis memoria repetit altius quæ ex tēpore ne verbo quidē labitur annum ſexageſimū exceſſit &c.bæc & multo plura de Iſæo Plinius ſcribit. Plutarcbus præterea de altero Iſæo meminit etiam oratore Demoſtbenis quidē præceptore in arte dicendi. Grammaticus ſcilicet:eſt. Geometres:in antiquis geometer legitur:alii geometres volūt.vt geo vna ſyllaba ſit per ſynæreſim. Geometrie vero eouſq; dandam operam monebat Socrates quoad quiſq; poſſet terram menſura accipere aut dare: auctor eſt

Prōptus:& iſæo torrentio ede quid illum
Eſſe putes? quēuis boiez ſecū attulit ad nos
Grāmatic?:rbetor:geōetres:pictor:aliptes
Augur ſcenobates medic? mag?oia nouit
Græcul?eſuriēs:i celū iuſſeris ibit. (tbrax
Ad ſūmā nō maur? erat:neq; ſarmata:nec
Qui ſūpſit pēnas:mediis ſed natus atbenis.
Hoc ego nō fugiā cōcbylia?me prior ille
Signabit?fultuſq; tboro meliore recūbet
Aduect? rbomā:q; pruna & coctana vēto
Vſqueadeo nibil ē qđ noſtra infantia cœlū
Hauſit auctini baccba nutrita ſabina?
Quid qđ adulādi gēs prudētiſſima laudat
Sermonē indocti faciem deformis amici?
Et longū inualidi collū ceruicibus æquat

Herculis antæũ procul a tellure tenentis

Laertius. Aliptes: ἀλείφαρ oleũ vnguentum vernici ſimile oblucidiſatem ἀλείφω vngo ἀλείμμα vnctio ἀλείπτης aliptes qui in gymnaſio paleſtritas vngebat. Scbœnobates: funambulꝰ σχοινος eñ funis & σχοίνιον funiculꝰ dicit. Βάινο vado aſcẽdo. Magꝰ μάγος incantatio dicit μάγος incantator: ſ̃ pſarũ lingua ſapiens dicitur. In cœlum iuſſeris pro ſ iuſſeris. Virgiliꝰ libro ſexto. Tu quoq; magnã partẽ opere i tanto ſineret dolor icare haberes pro ſi ſineret. Horatius lib primo car. Sapias vina liques pro ſi ſapias. Sæpe enim per defectionem ſi ſubaudit̃: quod & Priſcianus latius libro decimo octauo de conſtructione ſubiunctiui oſtendit. Sarmata: ſarmatæ ſunt ſcytharũ gentes ab græcis ſauromatæ appellantur auctore plinio libro quarto capit. decimotercio. Mediis ſed natus athenis: concludit illud de grecis in cœlum iuſſeris ibit. Concbylia: concbyliatam veſtem ſignificat: de qua Sueto nius vium concbyliate veſtis abſtulit: ſunt autem concbylia piſces quorum inciſis concbis lacbrymæ manant. Concbylia ergo adulationes & pbucatos ſermones potes exponere. Signabit: ſcilicet teſtamẽtum. Toro meliore: bonoratiore loco diſcumbet: tribus enim ſtratis lectis olim epulabant̃. Epulandi vero morem in lectis ſtratis Cicero libro quinto tuſ. oſtendit: ait enim de Dionyſio tyranno ſiculo in Demodis conuiuio bæc verba. Collocari iuſſit hominẽ in aureo lecto ſtrato pulcberrimo textili ſtragulo magnificis opibus picto. Abacoſq; cõplures ornauit argento auroq; celato tum ad menſam eximia forma pueros delectos iuſſit conſiſtere & cetera. Quo pruna & coctana uento: id eſt eodem modo venalis. Coctona autem eſt in antiquis non coctana. Plinius de bis libro decimotercio ait q; ſyria peculiares babet arbores. In ficorum autem genere caricas & minores eius generis que coctana vocant. Item pruna in damaſco monte nata. Martialis libro decimotercio: bæc tibi que torta venerunt condita menta. Si maiora forent coctana ficus erant. Vſq; adeo: id eſt certe: vel intantuꝫ ſi interrogatiue legeris: vel vſq; adeo: id eſt continue hauſit cælum. eſt autem ſenſus q; romæ nati atq; nutriti fuerimus nibil eſt. græci enim & venales ſerui in precio ſunt. Hauſit cœlum: ſpirando concepit aerem. Bacca ſabina: fructus e ſabina in vrbem latis. Quid q; adulandi: adbuc etiam in grecos inuebitur. Quid ſupplevlterius dicam. Gens: greca ſcilicet. Prudentiſſima: ſcilicet eſt. Et longũ in nalidi: adulatio eſt in luctatatorem. Collum ceruicibus equat: collum dicitur quod inter pectus & faciem eſt: cuius pars prior guttur: poſterior gula: pars autem poſterior colli extrema ceruix appellata eſt: vt ſcribit pbiloſopbi interpres libro primo de animalibus. Antæum contrarius interpretatur. contra eleuo De Antæo cum Hercule pugnanti videto Lucanum libro quarto ibi nondum poſt genitos telllus effœta gigantes. Terribilem lybicis partu concepit in antris & cetera. Euſebius autem ſcribitq; dicitur Antæus terræ filius: quia ſolum palæſtricæ artis certaminumq; quæ in terra exercentur ſcientiſſimus erat & ob id videbatur a terra matre adiuuari. Procul a tellure tenentis apud Lucanum libro quarto Hercules cum antæo certans ait. Non credere ſolo ſterniq; vetabere terræ: Hærebis preſſiſq; intra mea pectora membris Hucantæe cades: ſic fatus ſubſtulit alte. Nitentem in terras iuuenem morientis in artus. Non potuit nati tellus ſubmittere vires. Alcydes medium tenuit iam corpora pigro. Stricta gelu terriſq; diu non credidit boſtem.

Aliptes

ſcbœnobates.

Magia

Magus

Si

ſarmatæ

ſauromatæ

Cõcbilia

Epulandi.

Mos in lectis.

Demodes.

Caricæ

Coctana

Collum

Guttur

Gula

Ceruix

Antæus

Antero

Anteus

Hercules

DO.

Iſæo torrentior. Iſæi duo quorum alter preceptor fuit Demoſthenis: alter qui romæ declamauit cuius mimi nerunt Lybanius & Plini. magna Iſæum fama præceſſerat. maior inuentus eſt. Torrentior Plini. de Aſclepiade rbetore: meditata & ab borrenti oratione blandiebatur. Aliptes: quod eſt vngo. is erat q paleſtritas in gymnaſio vngebat Martia vnctor dixit. Nec rapit immeritas ſordidꝰ vnctor opes. Clinicus vero medicus: qui male valentibus & iacentibꝰ in lecto medetur a κλι quod ſignificat lectum. nam aliptes ſonos palaſtritas curabat. Fidentius vero & eius preceptor vbi Mar ait. Sotæ filia Clinici labilla: preuertenda ſcribit Cotte clunici: aiũtq; Clunicum dici Cottam a dunia oppido biſpaniæ: nos ſuperiora ex Plinio accipimus. Scbœnobates dicitur qui per funes gradit̃: nã dicitur funi :& aſcendo Meſſala primus nouo vocem græcam latinis immiſceret. pro ſcbœnobate dixit funabulum. Ad ſummam: denicq; inquit: bominem volaſſe per cælum: de Dedalo græco fictum eſt: vt veriſimilis fabula videretur. nam bi in cœlum ſe volaturos promittent: vt dixit ſi voles: adeo vani ſunt & impudentes. Pruna & cottana: fructus ſunt peculiares ſyriæ: vt ſcribit Plinius. Cottana vero fici minores erant vt idem eſt auctor. Martia. Si maiora forent cottana ficus erãt

Longum collũ: bæc aſſentatio erat in gymnaſio in paleſtriram amicum. nam procera ceruix in palæſtrita laudatur: & obſtipa . Martialis de Tyrone paleſtre. Hec rapit antæi velox in puluere draucus. Grandia qui vana colla labore facit: pudet refellere deliramenta Fidentini & ius preceptoris. Amici: a quo vel cœnam: vel aliquid aliud captat. vt Selius cœnipota in paulino apud Martialem: cuius pedes comas & ſingula membra laudat. Quod deterius non ſonat gallus: ea vox maxime damnabatur. Quintilia. Nam & ſuffocatur ſæpe & maiore viſu minus clara eſt: & interim eliſa in illum ſonum crumpit: cui græci nomen a gallorum immaturo cantu dederunt.

Iſæo torrentior. Iſæus rbetor fuit atbenienſis: vt Probus inquit: illius temporis cuius & Tranquil. VAL.

meminit:alter Isocratis:vt ferunt:discipulus preceptorq; Demosthenis:ut quidam sentiunt: atheniensis:vt alii chalcideus:sed Isæum dixisse hunc credi pars est:de quo Plinius in epistolis:magna isæũ fama præcesserat maior inuentus est:summa est facultas:copia:vbertas:dicit semper ex tempore: sed tanq; diu scripserit:sermo græcus:immo atticus:prefationes tersæ graciles dulces graues: interdum & erectæ poscit controuersias plures electionem auditoribus permittit sæpe:& partim surgit.iam ergo incipit statim omnia:ac pene pariter ad mauum:sensus reconditi occursant verba:sed qualia quesita & exculta multa lectio in subitos multa scriptio elucet:prohæmiat apte:narrat aperte:pugnat acriter ornat excelse:postremo docet delectat afficit. Grammaticus.litterator. Rhetor geometres:sine zesis est in tercio pede rorgeo velut in illo Proper. Non eodem ferro stillet vterq; cruor. Cicero in aratro. Non eodem semper spacio portata teruntur:& apud alios latinos facile id inuenias quæ figura apud græcos frequentissima est.vt in primo versu iliados Homeri est:imperitia autem librariorũ in aliis geometer:in aliis geometra legitur:quorum neutrum carmen patitur: sed est propria lectio geometres. Sane breui & longa pro longa ponit̃:vt hic:& in superioribus exemplis aliquãdo duæ breues pro vna longa:vt ipse superius:nonnunq; deerit amator: aliquãdo coeunt in diphthongum vocales duæ.vt fixerit æripedem ceruam Licet apud Virgi.& Martia. o mi laertiade quicquid dicã aut erit aut non apud Hora.& cum te flagranti deiectum fulmine phæton:apud Varronem aliquando vocalis in duas diuiditur verbi originem respicientes:& aorion pro eo quod est orion. Catulus ꝓximus hydrochoi fulgeret aorion.ideo Luca.etiam oriona ensiferum nominauit. Aliptes aliptes est qui augendis viribus atq; exercendis corporibus medicatur vnguine. Aliptes etiam fons ephesi fuit. Augur ab augeo augur Ouid Sancta vocat augusta patres:augusta vocantur: Templa sacerdotum rite dicata manu. Huius & augurium dependeꝫ origine verbi. Et qd̃cunq; sua iuppiter auget ope Schœnobates:qui per funes id extensos ludibundus a schœnos funis & batto:quod poeticuꝫ verbum scando significat. Mag⁹:magos persæ sacerdotes & diuinos homines vocant:vt tam Apuleius in magia:q̃ Apollonius in epistola tradit. Ad summam ad postremum ne vager longius inter grauos fuit Dædalus quem volasse ferunt. Horum ego non fugiam:conchilia ostrinos colores & quos romana modestia debet auersari conchilia capitia purpurea:ita flagrantia:vt conchylia ipsa videri possint. Me prior ille signabit:subaudi testamentum:quia n.liquida est.id est corripitur.

Pruna damascena dicit:quæ ex damasco primum fuerunt auecta. Et coctona:caricæ minutæ. Plinius ficorum autem charitas minoris eius generis:quæ coctona vocant Hec tibi que cocta venerunt condita mensa. Si maiora forent coctona ficus erant. Quod nostra infantia cœlum ausit auentini. id est romani & qui rome nati sumus. Cœlum hausit auentini:aut ꝙ romani deorum genus esse crediti sint.aut cœlum aerem dixit:vt Lucre. Que generantis in hoc cœlo qui dicitur aer. Auentinum aliquot de causis dicunt:vt Varro inquit vocatum. Neuius ab auibus ꝙ eo se a thyberi ferrẽt aues: alii a rege Auentino albano:ꝙ ibi sit sepultus:in qua sententia messalla etiam est:qui inquit ex tyberino superfluit agrippa:ex quo Romulus siluius qui sine prole fulmine ictus stirpem eiusdem auentinum in regno reliquit:is decedens in quo sepultus fuerat:colli nomen dedit. Alii auentinum ab aduentu hominum:ꝙ commune latinorum ibi dianæ templum sit constitutum Ego maxime puto ꝙ ab aduẽtu inditum sit nomen:nam olim paludibus mons erat ab aliis disclusus:itaq; eo ex vrbe aduehebantur ratibus. Bacca nutrita sabina:quia romanum & sabinum imperium vnum fuit:bacca hic fructus est arborum agrestium. Nam & bachantem mulierem & margarita significat mutata tamen scriptura.

Antæum procul a tellure tenentis:sustulisse dicitur.nota est de antæo fabula. Gallina marito: gallo siquidem tum cum gallina mordetur inconcinnissime sonat.

Augustam:raucam suffocacam imꝑfectã mox vt emissa fuerit conticessit: iccirco nequaquam longius ꝓducit̃.

MAN

Qua deterius nec ille sonat.hanc vocem libro vndecimo. Fabius ita improbat. Vox autem vltra vires vrgenda nõ est:nam & suffocatur sæpe & maiore nixu minus clara est:& interim elisa in illum sonuꝫ erumpit cui græci nomẽ ab gallorum immaturo cantu dederunt.

Galli vox

Illis græculis s. An melior:scilicet est:ostẽdit aũt græculum personæ cuilibet in scæna idoneum esse Thaida.i. meretricem. Sustinet:representat. Comœdus:ipe græculus agens comedias. Dorida:nymphã Oceani filiam

Cultam ornatam tectam. Palliolo:velo & fascia. Fabius em̃ libro.xi. in

Palliolum.

Miratur vocem angustam:qua deterius nec
Ille sonat:quo mordetur gallina marito.
Hæc eadẽ licet & nobis laudare:sed illis
Credit̃:an melior cum thaida sustinet an cũ
Vxorem comœdus agit: vl̃ dorida nullo
Cultam palliolo:mulier nempe ipsa videtur
Non persona loqui:vacua & plana om̃ia dicas
Infra ventriculum & tenui distantia rima
Nec tamen antiochus:nec erit mirabilis illic
Aut stratocles:aut cum molli demotri⁹ œmo:
Natio comœda est:rides maiore cachinno
Concutitur.flet: si lachrymas conspexit amici:

Nec dolet:igniculũ brumæ ſi tempore poſcas.
Accipit endromydem ſi dixeris æſtuo ſudat
Nõ ſumus ergo pares:melior qui ſemp & oĩ
Nocte dieq; poteſt alienum ſumere vultum:
A facie iactare manus laudare paratus
Si bene ructauit:ſi ructum minxit amic⁹
Si trula in verſo crepitum dedit aurea fundo
Præterea ſanctũ nihil eſt & ab inguine tutũ:
Non matrona laris:nõ filia virgo:neq; ipſe
Sponſus leuis adhuc:nõ filius ante pudicus:
Horum ſi nihil eſt aulam reſupinat amici:
Scire volunt ſecreta domus atq; inde timeri:
Et quando cepit græcorum mentio tranſi

quit Palliolũ ſicut faſcias quibus crura veſtiunt focalia & aurium ligamenta: ſola excuſare poteſt valitudo. Perſo Perſona
na:vir pſonatus eſt em̃ pſona oris tegmen q̃ comœdi vtebantur & tragœdi Eam inuenit Aeſchylus Vnde ait Horatius in arte. Ignotũ tragicæ gen⁹ inueniſſe camœne Dicitur & plauſtris ve xiſſe poemata theſpis. Que canerent Theſpis
agerentq; puncti fœcib⁹ ora. Poſt būc pſonæ pallæ q̃ reptor boneſtæ Aeſchylus.
lus & modicis inſtrauit pulpita tignis Edocuit magnũq; loqui nitiq; cothurno. Diximus etiã plura in ſatyra ſexta.
Vacua oĩa planaq;:deeſt enim penis. Diſtantia ſeparata. Rima: ipſi⁹ hiat⁹ fiſſura. Illicvbi græci ſunt. Antiochꝰ is & alii mimi optimi ſuo tpe erãt. Vñ & Quintilianus libro vndecimo in fine ita ſcribit. Maximos actores comœ
dia⁊. Demetriũ & ſtratoclea placere diuerſis virtutibus vidim⁹. Sed illud mimis mirum q; alter de Demetri⁹
os & iuuenes & bonos patres ſeruoſq; matronas & graues anus optime. Alter acres ſenes callidos Stratocles
ſeruos paraſitos lenones & oĩa agitatiora meli⁹. ſunt em̃ natura diuerſa:nam vox quoq; demetrii,io
cundior illi⁹ acrior erat: Oemo:οἶμαι cantilena dicit̃ vel ꝓnunciatio:inde oemus viri ꝓpriũ. Na Oemus
tio:natio dicitur græcus an barbarus. Patria atbenienſis an lacædemonius. Cognatio qbus maiori- Natio
bus:qbus conſanguineis. Auctor eſt Cicero libro primo rbet. vet. Comœda:agendis comœdiis ap Patria
ta & mima. Cachinno. Cicero lib. quarto tuſcu. ſic ait. Vt ſi ridere conceſſum ſit:vituperat̃ tñ cachin- Cognatio
natio:κάυχάξό autem cachinnor ſignificat nobis:κάΝχάσμόσ vero cachinn⁹ dicit̃. Concutit̃ Rideo
græcus ſcilicet. Endromidem:erat bec veſtis bymalis craſſa:qua quidẽ in gymnaſiis poſt certamen Cachinnor
vtebant̃ ne refrigeſcerent:binc Martialis libro quarto ait de Endromyde: Endromys
Hanc tibi ſequanice pinguem textricis alumnam. Quæ lacædemonium barbara nomen babet.
Sordida ſed gelido non aſpernanda decembri. Dona peregrinam mittimus endromidem.
Seu lentum cæroma teris tepidũue trigona. Siue barpaſta manu puluerulenta rapis.
Plumea ſeu laxi partiris pondera follis: Siue leuem curſu uincere quæris atbam.
Ne madidos intret penetrabile frigus in artus: Neue grauis ſubita te premat iris aqua:
Ridebis ventos boc munere tectus & imbres. Nec ſic in tiria ſyndone tutus eris.
Si dixeris eſtuo ſudat:ſemper enim auget aſſentatio id quod is:cuius ad voluntatem diciturvult eſ
ſe magnum:vt ſcribit in Lælio Cicero. Ergo.quoniam ſcilicet adulandi gens prudentiſſima eſt: &
natio comœda. Alienum:nunc enim tbaida nunc vxorem nunc dorida ſuſtinet. A facie iactare
manus: admirantis ſigna. Laudare paratus ſi bene ructauit ſi rectum minxit amicus &c. Solebant Incontinẽ-
diuites luxurioſi quidem & intemperantes inter epulas & ructare & meiere & crepitum ventris ede tium epulæ
re palam. Que omnia ex luxu prouenientia edita corpori proſunt. quod ita fieri a quibuſdam vt dixi
mus Martialis me docuit libro tercio in zoilum ſic ſcribens: Iacet occupato galbanatus in lecto. Cu
bitiſq; trudit binc & inde cõuiuas. Effultus oſtro ſericiſq; puluinis Stat exoletus: ſuggeritq; ructanti.
Pennas rubentes cuſpideſq; lentiſci. Et eſtuanti tenue ventilat frigus. Supina praſino concubina fla
gello. Fugatq; muſcas myrtea puer virga. Percurrit agili cornus arte tractatrix Manuq; doctam ſpar
git omnibus membris. Digiti crepantis ſigna nouit eunuchũs. Et delicate ſuſcitator vrinæ. Domini
bibẽtis ebrium regit penem. Et libro decimoquarto Matella fictilis ſic loquitur Dum poſcor crepi
tu digitorũ & verna morat̃. O quotiẽs pellex culcitra facta mea eſt libro vero decimo ait Martialis
Nil aliud video quo te credamus amicum.
Quam q; me coram pedere criſpe ſoles.
Hæc autem omnia non in ægrotis arguit vt quidam putant veruntamen in ſanis luxurioſis: Itaque
trula non pro vaſe ad egerendum accipi debet. ſed pro vinario vaſe:nec vnq; aliter reperitur. Vnde Trula
Martialis libro nono ſic ait. Clinicus berodes trulam ſubduxerat ægro:id eſt furatus fuerat. Depren
ſus dixit ſtulte quid ergo bibis:eſt bic vinarium vas non autem ægeſtionis:vt ille intellexit. Horati
us item ſatyra ter tercia libri ſecundi ſermonum Qui veientanum feſtis potare diebus. Campana ſoli
tus trula:vappamq; ꝓfeſtis. Et Varro libro primo de lingua latina vinaria trula acceſſit. eſt autem di
minutiuum a trua. vt idem inquit. Trua vero vas erat:quod eculina in lauacrinam aquam fundebat
Expones igitur ſic laudare paratus ſi aurea trula inuerſo fundo dedit crepitum:id eſt ſi exbanſta trula
bibendo emiſerit diues luxurioſus crepitum ſcilicet ventris. Quod quidem abſurdum minime vlli
videri debet:ſolent enim bibaces id agere quod quum aduerterem illico locus iſte in mentem venit
qua de re bic verus eſt ſenſus. Hec vllus alius omnino conuenire poteſt Stoici autem vt Cicero ſcri-

Crepit? liber.

bit libro nono epistola ad Papyrium dicebant crepitus æque liberos ac ruptus esse oportere. & Claudius Cæsar vt Tranquill? scribit dicit meditatus edictū quo veniam daret & flatū crepitūq; ventri in cōuiuio emittendi: cum periclitatū quendā p̄ pudore ex cōtinentia reperisset. Sanctū: inuiolatū incorruptū: vt illud in marrone Tuq; o sanctissima coniunx fœlix morte tua. In quo castitas bonorē incorrupte vxoris amplexus est. Vnde & sancte leges quæ nō debeant pene sanctione corrumpi. Præterea sanctum quandoq; est idem quod sacrum: idemq; q̄d religiosum: vt ibi. Et sanctos restinguere fontibus ignes. In libro secundo æn. hic enim sanctos sacros accipiemus: quia diuinitus cōtigerunt

Sacrum Sanctitas Matrona

Sacrum vero dicit quicqd est q̄d deorum habet. Macrobius libro tercio sat. ita scribit Sanctitas vero vt scribit Cicero in libro de. n. d. est scientia colendorum deorum. Inguine pene. Matrona: Geli? libro septimo capīo septimo scribit Matronā dictam quæ in matrimoniū cum viro conuenisset: etiam si liberi nondum nati forent. dicit & plura Laris. i. domus. Leuis: imberbis & sine pilis. Resupinat subuertit. Quando: quoniam. Transi: præteri dimitte.

DO

Demetrius & stratocles. Hæmus antiochus temporum Iuue histriones. Papi de Hæmo: hunc intrant facils bæmi puellæ. Iuue. alibi. Mollius bæmo. Stratoclis & Demetrii Fabi? meminit: quos scribit maximos fuisse actores comœdiarum: alterum deos: iuuenes bonos patres seruos: matronas graues: anus optime representasse. alterum acres senes: callidos seruos: lenones melius. Stratoclis vox acrior. Demetrii iocundior. Endromydem: Endromys vestis villosa: qua potissimum in gymnasiis vtebantur: sed adulator hoc loco accipiebat ad fouendum corpus: vt ostenderet se algere. A facie iactare manus adulatoriū est. Martialis De adulatore. Geminas tendis in ora manus. Trulla: a trua dicit. vas erat quo aqua e culina in lauacrinam proiiciebat: hic significat vas quo sordes ventris accipiant. Aureis aūt vasis in obscœnis desideriis vti primus instituit Antonius auctore Messalla & astipulante Plinio. Martia. in bassam. Ventris onus misero: nec te pudet excipis auro. Assentator igitur græcus applaudebat amico: cum eius deiectione alui trulla: quæ suberat aurea: strepitum faciebat ob pondus & multitudinem sordium: quas in verso & facillanti fundo exceperat: & optime sequit post id quod dixit. Si rectum minxit Non mouear quorundam loquacitate: quin banc sententiā affirmem & putem veram. Quæ somnia ex præceptore suo narrat hic Fiden.

VAL

Cū thaida sustinet: refert. hoc dicit si voluerit græcus in scæna comœdus agere: ita idone? ita actuosus erit: vt cuilibet psone cōueniat. Comœd?: q̄ edit comedias: comicus q̄ scribit. Non psona loq persona tegmen & totius corporis operimentum. Horatius. Post hunc persone pallæq; repertor honestæ. Aeschylus: a personando dicta: vt Aul. Gellius scribit bassiam retulisse: q̄ indumentum oris illud claresceret & resonare vocem faciat: & o: litteram propter verbi formā producere: personam quoq; dicimus qualitatem quandam per translationem: quasi habitum: quem gerere deponereq; possum?. vel animo: vel corpore: vel in extrapositis: sicut cum dicimus hic vel ille: continentis aut incontinentis pueri aut senis formosi vel deformis: diuitis vel pauperis: ciuis vel peregrini: plebei aut clari personā geri. quo pacto Horatius locutus est cum inquit. Qui didicit patriæ quid debeat & quid amicis. Quo sit amore parens: quo frater amandus & hospes. Quod sit conscripti: quod iudicis officiū quæ Partes in bellum missi ducis: ille profecto. Reddere personæ sit cōuenientia cui. Sed hic persona pro indumento capitur. Vacua & plana omnia dicas: plana sine penne: id est inguina esse fœminea: q̄ re ferat fœminam. Infra ventriculum vmbiliculū. Tenui distantia rima: muliebria inguina significat.

Nec tamē antiochus: nec erit mirabilis illic Aut stratocles: aut cum molli demetrius ōmo: qui omnes actores fuerunt: quorum demetrius & stratocles clarissimi fuisse creduntur. Quintilianus. Maximos actores comœdiarum Demetrium & stratoclea placere diuersis virtutibus vidim?. Molli ōmo ὁιμὴ pronunciatio dicitur. ὁιμόσ aūt via: vnde prœmium: sed hic proprium: de quo ipe alibi. ōmo quāq; & carpopboro. Natio subaudi græca. Comeda: inimica. Maiore cachinno: solutiore risu. solutus enim risus græca nominatione cachinnus dicitur: a cancbazomæ: quod solute rideo significat. Homerus. ὑπόυκά ΥΧα λόωσι κάρηκόμοωΝ τέϝσχάτόι. Accipit endromydem: vestem pelliceā ad arcendum frigus pellitus fultam. A facie iactare manus: quod dum aliq̄d admirā tur adulatores solent facere Si bene ructauit. Hor. autem versus ructatur dixit. ergo ructo & ructor sicut assentio & assentior: fabrico & fabricor. & multa alia dicitur. Rectum: pro recte nomen pro aduerbio. & est metalessis. Si trulla inuerso crepitum dedit aurea fundo: trulla & trulleū p diminutionē truæ dicta sunt. Nonius marcellus de doctorum virorum indagine. Truam veteres a terendo: quam nos diminutiue trulam dicim?. Pompo. in paniceatis mulier vbi aspexit tam mirifice titulatam trullā Varro autem trulla inquit ad similitudinem truæ: quæ q̄ magna & bæc pusilla: vt trulla truæ qua ecu lina ad lauacrinā aquam fundunt: trua q̄ trauolet ea aqua: ab eodem vocatum est trulleum: quo manus perluunt. Varro de vita patrū. Ita ea sibi non ponere ac suspendere: que vtilitas postularet trul leum matellionem peluim nasiternam: simile enim trullæ fuit nisi q̄ latius erat. fuit etiā trullavas quo ventris onus deponit: vt apud Martialem: Clinicus berodes trullam subduxerat ægro. hic enim manifesto repræbenditur matellionem significare: hoc est vas ad secretiora naturæ binc sunt inducti quidam vt hunc sensum Iuuena. ita accipiant: vt si dives in matulam ex ventre egestionem tanto impulsu immiserit vt fundum trullæ inuerterit magnopere id scilicet a græculo laudari assentatore: nec refert q̄ aurea dicat leguntur enim qui aureas matulas habuerint: vt apud Martialē. Ventris onus mi-

sero: nec te pudet accipis anro Bassa bibis vitro: carius ergo cacas. Ego autem lōga alium fuisse Iuue. sensum arbitror: nam cum trulla ꝓ bascāda: id est lato ꝓfundoq; vase capiatur quod immensam inferri plærumq; solet: nec me præterit potui ineptum videri. ad potum tamen vsurpatū fuisse legimus vt apud Horatium Qui veientanum festis portare diebus. Campana solitus trulla vapāq; profestis: vt sit sensus si diues trullæ aureæ bibēdo fundum verterit crepitumq; dederit a græculo statim laudabit̄ bibacem ergo diuitem argui: ꝙ in trulla bibat ineptum ꝙ crepitus inter bibēdum ædat & stultum: ꝙ ob id a græculo sibi siniat adulari. Ab inguine: a græcorū libidine. Sponsus leuis adhuc imberbis

Aulam resupinat amici: id est subuertit: resupinare enim boneste ab incepto reuocare vl' percutere significat. Actius in antigona. quid agis ꝑturbas rem omnē ac resupinas sorori.

Gymnasia: atq; audi facinus maioris abollæ
Stoicus occidit baream delator amicum:
Discipulumq; senex ripa nutritus in illa.
Ad quā gotgonei delapsa est penna caballi.
Non est romano cuiq̄ locus hic: vbi regnat
Protogenes aliquis: vel diphilus: aut erimātus
Qui gentis vitio nunq̄ partitur amicum:
Solus habet: nā cum facilem stillauit in aurem
Exiguum de naturæ patriæq; veneno.
Limine summoueor: petierunt tempora longi
Seruitii: nusq̄ minor est iactura clientis.
Qđ porro officium: ne nobis blendiar aut qđ
Pauperis hic meritum: si curet nocte togatus.
Currere cum prætor lictorem impellat: & ire
Præcipitem iubeat dudum vigilantibus orbis?
Ne prior albinam & modiam collega salutet.
Diuitis hic serui claudit latus ingenuorum.
Filius: alter enim quantū in legione tribuni.
Accipiunt: donat caluinæ vel catienæ:
Vt semel atq; iterū super illam palpitet: at tu:
Quum tibi vestiti facies scorti placet: heres:
Et dubitas alta chionem deducere sella.
Da testem romæ tam sanctū: q̄ fuit hospes.
Numinis idæi: procedat vel numa vel qui
Seruauit trepidam flagranti ex æde mineruam
Protinus ad censum: de moribus vltima fiet
Questio quot pascit seruos: quot possidet agri.
Iugera: q̄ multa magnaq; paropside cœnat.
Quantum quisq; sua nummoꝝ seruat in arca

Gymnasia: exercitia palæstras & gladiaturas ludos item & certamina gymnica: quibus quidē romani ad græcoꝝ imitationē exercebantur Γυμλάζω. exerceo denotat Γυμνάσιά. g. f. græce exercitium nobis Γυμνάστική. ars exercitatiua Γυμνόσ nudus dicitur Γυμνόω nudo. Maioris abbollæ. maioris ait quoniam erat Abolla: vt aiunt vestis philosophica & militaris scribūtq; Diploidē dici ab græcis vestē duplicē quā latini abollam appellāt. Stoicus occidit bareā. Tacitus li. xvi. vbi đ Nerone meminit ita scribit. Ad Bream soranū iam sibi Torius sabinus æques romanus poposcerat reum ex pro cōsulatu asiæ: in qua offensiones principis auxit iusticia atq; industria: & quia portui ephesioꝝ aperiendo curā insumpserat: vimq; ciuitatis ꝑgamenæ ꝓhibētis Acratum Cæsaris libertū statuas & picturas auehere inultā omiserat. Sed crimini dabat̄ amicitia plauti & ambitio cōciliādæ ꝓuinciæ ad spes nouas. Postea inqt idē Tacit⁹ Nox dat⁹ testib⁹ loc⁹ & quātū nūc seuitia accusatiōis ꝑmouerat tātum iræ. P. Egnatius testis cōciuit. Cliēs hic sorani: & tūc emptus ad opprimendū amicū auctoritatē stoice sectæ p̄ferebat habitu & ore ad exprimēdā imaginē honesti & exerciti Cæterū animo ꝑfidiosus auaritiā ac libidinē occultās q̄ postq̄ pecunia reclusa sūt dedit exemplū p̄cauendi &c. Subdit inde ꝙ sorano & seruiliæ ei⁹ filiæ datū ē moris arbitriū. Stoicus delator: id ē Publius Egnatius. De stoicis autem vide satyra secūda ibi scilicet stoicidæ. Delator: suo enim testimonio damnatus est bareas

Discipulumq; senex: Heliodorus stoicus præceptor Licinium syllanum discipulum suum cum argueretur coniurationis inficiantem præter domesticam dilectionem oppressit. Auctore Probo satyra prima: ibi scilicet. Et post hūc magni delator amici. vbi nos varia retulim⁹ de. L. syllano. posser tamen quod Probus ait verum esse: nō omnis enim historicus omnia complectitur. posses itē hunc locum intelligere aliter de secundo carinate videlicet ꝙ discipulum aliquem detulerit. Nam vt Tacitus libro decimoquinto scribit Neronis tempore secundus carinas fuit græca doctrina ortem⁹ exercitus animumq; bonis artibus non imbuerat: & Philostratus in vitis sophistarum secundū athenienſem sophistam ait. Ripa nutritus in illa: græcum esse & thebanum ostendit: in Helicone enim monte Phocidi. affini. Nec procul a parnaso distante est consecrata musis ædes: fonsq; Caballinns &

MAN.
Gymnazo.
Gymnasia.
Abolla.
Diplois.
Secundus carinas.

Permeſſus Olmus. Helicon. Cytberon Iſmenus. Aganippe Hippocrene. Pegaſi. Grypbes Meduſa Perſeus Gorgone. Protogenes.

libetbridum ſpelunca nympbarum. Ex quo etiam monte Permeſſus & Olmeus fluentes in vnum q̄ permixti in copaidem lacum incurrunt: auctor eſt ſtrabo libro nono. Ripa igitur Iuuenalis ait propter Permeſſum & Olmeum fluuios. Solinus vero ſic ſcribit apud Tbebas belicon lucus eſt. Cytberon ſaltus amnis Iſmen⁹ fontes Aretbuſa Oedipodia pſarmate dirce: ſed ante alios Aganippe & bi-perpocrene: quos cadmus litterarum primus repertor dum rimatur quæ nam adiiſſet loca quoniam æqueſtri exploratione deprænbendiſſet incenſa eſt licentia poetarum. vt pariter vtrūq; vulgarent ſcilicet q̄ eorum alter alitis equi vnguicula ſollicitatus foret alter potatus &c. Penna caballi: ſcribit Hyginius q̄ aratus & alii cōplures pegaſum equum Neptuni & Meduſæ gorgonis filium dixerūt q in belicone boetiæ monte vngula ſaxum feriens fontem aperuit: qui ex eius nomine bippocrene eſt dictus. Naſo in libro quarto metamor. ſcribit pegaſum e meduſæ ſanguine natum eſſe. Plinius autē libro decimo capitulo quinquageſimoſexto ſic ait. Pegaſos equino capite volucres & Grypbas auritos aduneitate roſtri fabuloſos reor: Illos in ſcitbia bos in etbyopia. Gorgonei: meduſei fuerat em̄ meduſa gorgonidum regina: quæ cum vires auxiſſent ab Perſeo Iouis filio expugnatæ ſūt: vt libro quarto. Diodorus refert: pugnauerāt q̄ ſæpius antea cum amazonibus: a moribus igitur vtputo dictæ Gorgones. Nam γοργόσ terribilis acvelox dicitur. Protogenes: id eſt pictor qualis protogenes: qui teſte Fabio libro duodecimo capitulo decimo cura præſtantiſſimus fuit: ſicut ratiōe Pamphilus ac Melantbius. De Protegene etiam meminit Gellius. Dicitur quoq; Protogenes aliqs primi generis: a quo ſcilicet genus incipit vt oſtendit Dyoniſius in principio biſtoriarum.

Dipbilus Erimātus. Mantis.

Dipbilus: is interpretatur Iouis amicus: id eſt principis. Erimantus: id eſt matbematicus aliquis interpretatē em̄ ἐριλάοσ: id eſt litis & contentionis μάντισ: id eſt vates & diuinus.

Credere te mere

Partitur: participem facit de bono aliquo. Facilem: credulam: quod quidem vitiū eſt. Vnde Quintus Cicero de petitione conſulatus ait: Illud teneo neruos atq; artus eſſe ſapientiæ non temere credere.

Toga.

Aurē: diuitis alicuius. Stillauit: ſuſurrando immiſit. Limine: e domo ipſa diuitis. Nuſquā minor eſt iactura clientis: id eſt facilior ſeu ironice loquitur vt indicant præcedētia Porro: certe. Nobis qui mediocri cenſu ſumus. Blandiar. blandicias faciam: dicendo forte nos officia mereri. Nocte togatus currere: Erat toga viliorum vti ſuperius per aſconium docuimus banc ſalutātes clientes ſummo mane ſumebant. binc ait Martialis libro tercio ad Candidum.

Exigis a nobis operam ſine f ne togatam.
Non eo libertum ſed tibi mitto meum.

Lictores.

Et libro decimo ad Gallum: Manevel a media nocte togatus ero. Lictorem eius miniſtrū: ſex em̄ lictores prætor babebat: duo decim conſul. De lictoribus late in ſatyra octaua.

Scorta. Cbione.

Dudum: pauloante. Albinam aut modiam: ex quidem vetulæ erant diuites ac orbæ. Hic: Romæ Veſtiti: id eſt fucati: per quod natura turpem indicat meretricem: vt Cbione erat. Hinc Martialis libro nono in Gallā ait Nec dentes aliter q̄ ſerica nocte reponas: Et lateas centum condita pixidibus. Nec tecum facies tua dormiat. &c. Scorti: id eſt meretricis. Scorte enim vt Feſtus ait appellantur meretrices quia vt pelliculæ ſubigantur: Heres ſiſtis. Cbione: a χιών: id ē nix dicta eſt: de qua etiam Marc. ait libro. iii.

Digna tuo cur ſis indignaq; nomine dicam.
Frigida es & nigra es: non es & es cbione.

Cybele.

Da teſtem romæ: oſtendit in vrbe fidem non adbiberi bonis viris: licet eſſent qualis Scipio Naſica: vel Numa: vel Metellus: ſed diuitibus omia credi. Hoſpes numinis idæi: id eſt cybeles: quæ venit in vrbem ex ida troiana: vt babet libro quarto faſto. & apud Liuium libro vigeſimonono. vbi cybeles effigiem ſacrum lapidem fuiſſe oſtendit.

Scipio Naſica.

Publius autem Scipio Naſica ab ſenatu vir optim⁹ iudicatus matrem deum boſpicio recepit. Eloquentia primus iuris ſcientia conſultiſſimus fuit. vñ vulgo Corculum dictus bæc & plura Plinius. Solinus item capite ſecundo vbi de bomine meminit ſic ait. Vir optimus Naſica ſcipio iudicatus eſt: non priuato tantum teſtimonio ſed totus ſenatus ſacramento: quippe q̄ inuentus dignior non fuit cui præcipue religionis crederetur myſteriū &c.

Scipio Naſica. Numa pō.

Numa inclyta iuſticia religio q̄ Numæ pompilio fuit: Curibus ſabinis babitabat conſultiſſimus vir omnis diuini atq; bumani iuris. Auditoq; nomine eius patres romani ad vnū oēs et regnū deferendū decreuerunt: regno ita potitus vrbē iure legibuſq; ac moribus ornauit. bæc & plura Liuius libro primo Flagranti ex æde: libro ſexto faſt legitur q̄ ſignum cœleſte Mineruæ armigeræ: quod in troiā cōciderat romam deductum fuerat: ſeruabaturq; in templo veſtæ: ſed quum id templum arderet miniſtræ attonitæ flebant. Tunc itaq; Lucius Metellus bomo patritius & pontifex.

Palladium Metellus

Haurit aquas tollenſq; manus ignoſcite dixit Sacra vir intrabo non adeunda viro.
Si ſcelus eſt: in me commiſſi pœua redundet Sit capitis damno roma ſoluta mei.
Dixit & arripuit: factum dea rapta probauit: Ponti ficiſq; fui munere tuta fuit.

Videto item plutarcbum de comparationibus: & Pliniū libro ſeptimo capitulo quadrageſimoſexto vbi dicit metellum orbam liminibus exegiſſe ſenectā amiſſis incendio quū palladium raperet ex æde veſtæ. Trepidam mineruam: p trementem: palladium nanq; illud oculos mouebat atq; baſtam: quam manu detinebat: vel trepidā de qua trepidabatur. Protinus ad cenſum: ſiquis teſtis adbiberet de cenſu illico peterēt. de moribus vltimo. De moribus vltima fiet quæſtio: ſcribit Cicero li. ſe-

cundo offi.ita.ſitq; omne iudicium nō q̄locuples ſed qualis quiſq; ſit. Quod paſcit:ſeruos ſupple aiunt vel petunt. Paropſide:paropſis dicitur a παρὰ & ὀφον.id eſt ad cibum. Eſt enim proprie iuris genus auctore Polluce & Euſtachio:ſed pro obſoniorum lance acvaſe hic ponitur. Quantum q̄ſq; ſua &c Hinc falluſti? in iugur inqt Et iam antea expertus ſum parum fidei miſeris eſſe. Et Horatius ſatyra prima inquit. At bona pars hominū decepta cupidine falſo. Nil ſatis eſt inquit. quia tanti quantum habeas ſis.

Facinus maioris abollæ:ingenti teſtimonio oſtendit malas artes græcorū & pernitioſas:nam tem DO
poribus Neronis Torius ſeuinus:vt ſcribit Tacitus per calumnias accuſauit Baream ſoranum:addit q̄ q̄ pro eo ſeruilia filia magicas artes in principem tractaſſet. Egnatius ſorani amicus græcus ſtoice philoſophiæ profeſſor pecunia corruptus teſtimonium falſum in baream dixit. Tacitus Egnatius emptus ad opprimendum amicum auctoritatem ſtoicæ ſectæ præ ſe ferebat habitu & ore ad exprimēdam imaginē bonesti Cæterum animo perfidioſus & ſubdolus auaritiā ac libidinem occultans. quæ poſtq̄ pecunia recluſa ſint dedit exemplum præcauendi. vt fraudibus inuolutos.aut flagitiis cōmaculatos ſit ſpem bonorum falſos & amicitia fallaces.alibi. Corruptor amicitiæ. cuius ſe magiſtrum ferebat. Senex diſci.Egnatius Torium ſeuinū. Solus habet.ſolus vult poſſidere.non vult dare aliis Martia Solus habet nūmos. Currere togatus nocte.nam toga ſummo mane ſumebatur a clientib?. cum ibant ad ſaluandum Martialis.

Si matutinos facile eſt tibi rumpere ſomnos.
Attrita veniat ſportula multa toga.

Cum prætor idem in Paulum conſulem. Martia.quem nou pudebat ſalutare diuites more togati. Dum tu laurigeris intras.qui faſcibus annum. Mane ſalutator limina mille teras. Albinā & modiā vetulas orbas & diuites.Marc.Ad vetulas tecum plus minus ire decem. Filius ingenuorū claudit latus diuitis ſeruī. Ingenii inquit togati ſunt & comites diuitum ſeruorum & libertinæ cōditionis bominum.Libertini vero adeo ſunt diuites.vt caluinæ cacienæq; mechis donent quātumvix tribuni accipiunt ex ſtipendio:ad hoc alludens.q̄ vt diximus libertini & tribuni edicto imperatoris quædā ex maximis officiis habebant cōmunia.Prodigalitatem igitur libertinorum cum ſalariis tribunorumq; comparauit. Cbione.cuius meminit Martia.Scorti veſtiti ideſt meretices togatæ & publicæ.nā conuictæ adulterii togatæ in publicum procedere cogebantur. vt ante dixlmus: vel certe ad differentiam ancillæ.quæ pro veſte palliolum habent Martialis.Hanc volo quæ circū palliolata vagatur Seruos quot paſcit.nam tot alebant ſeruos diuites romani.vt eorum iuſtos & integros prope veſtitus domi baberent.vt ſcribit Plī.

Tranſi gymnaſia. res ludicras præteriti. ad maiora conſcende. Facinus maioris abollæ. msioris VAL
ponderis.abollam veſtem dicit ſenatoriam.vt ipſe alibi:rapta properabat abolla pægaſus.Noni? marcellus autem abollam veſtem dicit eſſe militarem. Stoycus occidit baream. Heliodorum baream dicit probi teſtimonio:cuius ſupra meminimus.vbi ipſe inquit. poſt hunc magni delator amici. Ad quam gorgonei delapſa eſt penna caballi.vtrum corinthium montem dicit vbi fama eſt.pægaſum alatum caballum a belleropbonte primo præbenſum fuiſſe.an parnaſum quem pægaſus primum conſcendit.& vngula terram ſcalpendo.fontem eduxit byppocrenem. Gorgonei.meduſæi. Nam licet tres ſorores gorgones dictæ ſint.ex ſolo tamē meduſæ ſanguine chryſaor & pægaſus progeniti ſunt vt in theogonia ſcribit Heſiodus. Rippa nutritus in illa.notiſſima autem illa in fabulis ſunt.vt muſæ termeſum bippocrenem & olmum in parnaſo coluerint: Protogenes aliquis vel diphilus. p bos græcos omnes bis ſimiles dantintelligi. Gentis vitio.ſiquidem inter ſe omnes conueniunt. Limine ſummoueor.domo eiicior: Cum prætor lictorem impellat. Lictorem populi miniſtrum. quē Nonius Marcellus a ligandi proprietate vult deriuari. Albinam aut modiam.nomina matronarū viduarum ſunt. Hic romæ. Claudit latus.ad obſequia ſubſequitur.ſic Horatius.vt ne tegā ſpurco damæ latus. Ire precipitem.q̄celerrime. Donat cluinæ vel catienæ. nomina ſunt meretricum.

Scorti meretricis cuius proprietas.vt Feſtus Pompeius putat. a corio venit. Cbyonem. nomen meretricis quæ a frigore niuis nomen habet.Martia. Digna tuo curſus indignaq; nomine dicam .Frigida es & nigra:non es & es cbione.cbion enim nix appellatur. Tam ſanctum q̄ fuit boſpes numinis idæi.P.Scipionem naſicam dicit qui a ſenatu vir optimus iudicatus matrem deum ſuſcepit boſpitio.nota eſt biſtoria. Procedat vel numa. Numa Pompi. vir ſabinus & pietate & iuſticia inſignis qui ſecundus a Romulo rex fuit.pacatis finitimorum odiis gemini lani templum edidit. q̄ apertum bella:clauſum pacem indicaret: mox ad religionem conuerſus in deorum timorem. quo ad mitiora truces flecteret animos.ſacra inſtituit. ſacerdotes creauit. virgines veſtales ſacrauit: pontificem maximum primus declarauit.dies faſtos nefaſtoſque condidit annum.in.xii. menſes diuiſit. Poſtremo vbi maxima cum reuerentia & ſuorum & finitimorum creuiſſet quadragintaque regnaſſet annos. diem ſuum obiit. Vel qui ſeruauit trepidam flagranti ex æde mineruam. Metellum dicit: qui amiſſa oculorum per incendium acie cum Palladium ex æde veſte raperet. memorabili quidem cauſa.ſed euentu miſero.orbam luminibus exegit ſenectam.quamobrem tribuit ei populus Romanus. quod nulli ante alii conceſſum fuerat. vt quotiens in ſenatum iret curru veberetur ad curiam.

magnum & ſublime dictus: ſed pro oculis datum inquit Plinius. Protinus ad cenſum: ſi quid cum aliquo contrabendum: vt ſi facienda ſponſalia: de cenſu queritur primum: poſt mentio ſolet de moribus fieri: & de his ſit poſterior cura. Quam multa magnaq; paraſide cœnat: q̄ magno ſumptu: para

MAN. pſis vas in ro obſonia reponuntur.

Penates Samotbracum & noſtrorū aras: Macrobius libro tertio ſat. ſcribit Varronem bumanarum ſecūdo referre: Dardanum deos penates ex ſamotbrace in pbrigiam: & Aeneam ex pbrygia in italiam detuliſſe: aitq; etiam Varronem nō expreſſiſſe qui eſſent dii penates ſed qui dili-

Penates. gētius eruunt veritatē penates eſſe dixerunt per quos penitus ſpiram⁹ per quos babem⁹ corp⁹q; quos rationē animi poſſidemus: eſſe aūt medium ætbera Iouem: Iunonē vero imum aera cū terra. & Mineruam ſummum ætheris cacumen. Et argumento vtūtur q; Tarquinus demarati corintbii filius ſamotbraticis religionibus miſtice imbutus vno templo ac ſub eodem tecto numina memorata coniungit. Caſſius vero bemina dicit ſamotbracas deos eoſdēq; romanorū penates proprie dici θεοὺς μεγάλους. id eſt deos magnos quod maro ſciens ait: Cum ſociis nato q; penatibus & magnis diis. Expreſſit em̄ θεοὺς μεγάλους. bæc & plura Macrobius: per quod intelligendū ſamotbraces & noſtros deos eoſdē eſſe

Penates boc etiam loco Dyoniſius autem libro

Penate. primo byſt. ſcribit: quod erant penates

Penus. adoleſcentes duo ſedentes: ac pila tenētes: & in omnibus ſimulacris iuuenes duo militari babitu apparebāt. Cicero vero in libro de. n. d. ſcribit penates dictos ſiue a penu. Eſt enim om̄e quo veſcunt̄ bomines penus ſiue ab eo q; penitus inſident: ex quo etiam penetrales a poetis vocantur. Samotbracia: ſamotbracia inſula ē in mari ægeo: ait enim Dyoniſius: tum etiam & imbros: vnde ſtatim tbracia illa & peruagata emicat ſamos: at Paulo inferius inquit: & ſamos ipſa gratiſſima olim iunonis pelaſgidos ſedes. Ptolomæus libro tercio ſcribit ſamotbraciam inſulam & ciuitatem eſſe in ægeo. Meminit & plura Plinius libro quarto capitulo decimotercio. Apuleius libro tercio ſcribit ſami Iunonem natam & nutritam fuiſſe ibiq; vetuſta delubra tenuiſſe. Quid: ſupple dicendum amplius. Lacerna: id eſt penula: nam ſequitur ſi toga ſordidula eſt: de lacerna autem videto ibi lacernatæ cum ſe iactaret amicæ Quam q; ridiculos bomines facit: Cicero item in Lelio ſic. Quid autem turpius q̄ illudi. Exeat inquit: Pedianus in oratione pro cornelio ſicait Quanq; Lucius roſcius Otbo biennio ante conſui firmauit in tbeatro vt equitibus romanis quattuordecim ordines ſpectandi gratia darent̄. Et ſeneca epiſtola quadrageſima q̄rta inquit. At me bercle multis xiiii gradus clauſi ſunt: non omnes curia admittit Hoc autem loco poeta in Domicianum inuebitur. Otbonis enim legem reuocarat: vt patet per Suetonium vbi ſicait ſuſcepta morum correctione licentiam tbeatralem promiſcuam iniquitate ſpectandi inbibuit. Florus etiā libro nonageſimonono epit. Liuii ſicait. Lucius Roſius tribunus plæbis legē tulit vt equitib⁹ romanis in tbeatro quattuordecim gradus proximi aſſignarentur. De puluino equeſtri id ē ab æquestribus in quibus ſedebant æquites. Seneca libro ſeptimo de beneficiis. Equæſtria omnium æquitum romanorum ſunt. Popularia autem dicebantur vbi plæbs in tbeatris ſedebat. Suetonius in Domitiano. Et quia pars maior intra popularia deciderat &c. Surgat: ſeruandis gradibus præfecti erant Lectius & Oceanus. Martialis libro quinto. Quadringenta tibi non ſunt tbereſtrate ſurge: Lectius ecce venit Et libro tercio.

Tātū babet & fidei: iures licet & ſamotbracum
Et noſtroꝝ aras: contēnere fulmia pauper
Creditur atq; deos diis ignoſcentibus ipſis.
Quid q; materiā præbet cauſaſq; iocorū
Oīmibus bic idem: ſi fœda & ſciſſa lacerna
Sí toga ſordídula eſt: & rupta calceus alter
Pelle patet: vel ſi cōſulto vulnere craſſum
Atq; recēs línū oſtendit. nō vna cicatrix.
Níl babet infœlíx paupertas durius in ſe:
Quā quod ridículos boíes facit: exeat inquit
Sí pudor eſt: & de puluíno ſurgat equeſtri:
Cuius res legi nō ſufficit: & ſedeant bic
Lenonū pueri quocunq; in foruice nati.
Hic plaudat nitidi præconis filius inter
Pinnirapi cultos iuuenes iuuenesq; laniſtæ.
Sic libitū vano: qui nos diſtinxit otboni.
Quis gener bic placuit cēſu minor atq; puellæ
Sarcinulis impar: quis pauper ſcribitur bæres:

Eſt & in boc aliquid vidit me roma tribunum.
Et ſedeo qua te ſuſcitat oceanus.

Fornices: cauerna antro. Plaudat manus percutiat gaudet laudet. Nitidi: ideſt diuitis & ſplendidi. Pinnirapi: retiarii gladiatoris a pinna & rapio dicitur: pinna acutum ſignificat binc pinnæ murorum: & pinnacula: binc pinnirapus rætiarius qui pinnam id eſt galeæ ſumitatem aduerſarii rapiebat

Laniſtæ principis gladiatorū: Laniſta enim gladiatores erudiebat. Vano: ſtulto: vt Seruius ait: exponit enim hunc locum libro vndecimo Aeneidos: Ibi ſcilicet vane ligur. Melius tamen vano

Otboni exponetur: & leuia & inania pro grauibus & veris astutissime componenti. Gellius enim libro decimoseptimo capitulo quarto sic ait. Nos autem postea ex apollinare didicimus. Vanos proprie dici non vt vulgus diceret desipientes aut bebetes aut ineptos: sed vt veterum doctissimi dixsisent: mendaces & infidos & leuia inaniaq; pro grauibus & veris astutissime componentes. Stolidos autem vocari non tam stultos & excordes q̄ tetros & molestos & illæpidos hæc ille. Quis genere hic placuit censu minor? Themistocles vt scribit Cicero libro secundo officio. quum consuleretur vtrum bono viro pauperi aut minus probato diuiti filiam collocaret. Ego inquit malo virum qui pecunia egeat q̄ pecuniam quæ viro. At q̄ puellæ sarciunculis impar: Cæsar libro sexto commenta. de bello gallico scribit q̄ Galliæ viri quantas pecunias ab vxoribus dotis nomine acceperunt tātas ex suis bonis æstimatione facta cum dotibus comunicant: huius omnis pecuniæ conuictim ratio habetur: fructusq; seruatur. Vter eorum vita superarit ad eum pars vtriusq; cum fructibus superiorum temporum peruenit. Viri in vxores sicuti in liberos vitæ necisq; habent potestatem. Sarciunculis: dotibus. Quando in conlilio est edilibus. Similiter fere Naso libro tercio de amoribus: Curia pauperibus clausa est: dat census honores &c.

Vanus

Stolidus

Filia cum danda Gallorum dotes

Samotracum: maximum iusiurandum habebatur: cum obtestabatur deos Romanos: id est Iouem Iunonem Palladem & penates: qui ex Samothracia aduecti fuerunt: ita iurat Scipio apud Syllium: Tarpeia pater qui templa secunda incolis a cœlo sedem: id est O Iupiter: & saturnia: id est O Iuno non dum iliacis mutata malis tuq; aspera pectus Aegidæ gorgoneos virgo succincta furores: id est O Pallas Hactenus numina Romana. Tum sequitur. Indigetesq; dei sponte inter numina nostra: id est o penates: hi e Samothracia aduecti a Dardano Troiam: & ab ænea e Troia Romam. vt varro scribit Nigidius: & Labeo auctore Macrobio scripserunt apollinem & Neptunum esse deos penates. Dionysius Halicarnasseus sententia Timæi confutata scribit penates fuisse deos Romæ: quorum duo simulacra ænea tenebant hastas. Non placet quod ex tarquinio recitat macrobius. Per Samothracum: id est per penates. Et nostrorum: per Iouem: Iunonem & Palladem. Exeat inquit: alii hunc locum sunt interpretati aduersus Neronem qui loca equitum Romanorum sedibus plæbis præposuit ad circum: nam de ordine sedendi in Theatro Lucius Rusius Otho tribunus plæbis. vt scribunt Pedianus Liuius Porphirio: multis ante annis legem tulerat: vt scilicet quatuordecim proximi gradus equitibus assignarentur. Ego aduersus Domitianum dictum interpretor: qui legem Othonis temporum vetustate ferme abrogatam restituit: quid Tranquillus his verbis indicat: de Domitiano licentiam theatralem promiscua iniquitate spectandi inhibuit Ex ea edictum erat ne in quatuordecim sederet: nisi cui essent quadringenta sestertia. Is enim erat census equester: ita factum est: vt multi nobiles & boni viri qui non integro censu equestri pro equitibus se præstantes ante legem reuocatam: illic sedere soliti erant magna cum ignominia singulis prope spectaculis iuberentur surgere: de hoc mlta extāt martia. epigrammata. Seruando ordini prefecti erant Lectius & Oceanus. Surgat: martialis. Quadringenta tibi non sunt cherestrate surge. Lectius ecce venit. Pinnirapi: retiarii dicuntur qui pugnātes aduersus mirmillonem pinnam: hoc est aduersus summitatem galæ rapiebant: iactantes illud. piscem peto: non te peto: nam piscis erat in capite mirmillonis. Laniste dicuntur quem eruditum gladiatores: habent familias paratas ad munus. Fidentinus banc sententiam nostram cum sua male confundit & peruertit.

DO:

Iures licet & samotracibuz & nostrorum aras. Macrobius samothraces deos penates dici vult. Varro autem neq; inquit: vt vulgus putat hi samothraces dii qui Castor & Pollux: sed hi mas & fœmina & hi quos augurium libri scriptos habent sic diui qui pote pro illo qui samothraces theæ dynatæ hæc duo cœlum & terra: idem q̄ anima & corpus: q̄ humidum & frigidum. Plinius in naturali historia scopas inquit cū his certās fecit venerez & Phætontem: qui samothrace sacris cærimoniis coluntur Nigidius vero deos samothracas dixit: quorum argumentum nefas sit recensere propter eos qui ministeris presunt: cui sentencie illuc accedit in argonautis Orphæi.

VAL.

Sunt qui zethum & amphiona velint Orpheus autem in hymno quem cureton scripsit deos samothracum curetas dicit inquiens

Samothracum

Samothraces populi sunt phrigiæ sic dicti: vt Apollodorus scribit: q̄ ducentis & nouem annis a troia condita samii ex Apolline pythio oraculum habuerint in troiade thracem incolerent: a quibus samothrace ea insula. appellata est: quod samii bonoris suæ gētis causa fictum putarunt: at ab altitudine nomen q̄ samos altitudo vocetur: cum ex eo loco tota prospectui ida pateat: & priami vrbs: & achiuorū naues olim viderentur. sunt qui a saiis priscis thraciæ incolis samothracie inditum nomen putarint. ita Strabo. Et nostrorum aras: vt Romuli & Cæsaris. Qz̄ q̄ ridiculos homines de quibus rident diuites: est enim ridiculus qui risui est: vt Cicero. Cneus Sicinius homo impurus: sed admodum ridicul⁹ nec q̄ aliud in eo oratori simile quic q̄.

Et de puluino surgat equestri: id est ex ordine & equitū sedibus exurgat q paup est. puluinū em̄ p sedili: in quo puluini adhibentur: posuit. est autem puluinus: vnde puluiuar: qui scabellis superimpo-

nitur:quo mollior ſit ſeſſio:buius imminutio eſt puluillus. Horatius in epodo. quid ꝙ libelli ſtoici in ter ſericos iacere puluillos amantes. Sedeant hic lenonum pueri: modo diuites ſint. Quocunꝙ in fornice:quouis lupanari. Hic in equitum ſedibus. Nitidi:lauti:opibus ſplendidi. Inter pinnirapi cultos iuuenes:ordo eſt: inter cultos:ſubaudi plaudant: iuuenes pinnirapi:& iuuenes laniſtæ: pinna acutum ſignificat:hinc pinniculum pinnæ murorum & templorum pinnacula dicta: hinc pinnarius gladiator. ꝙ ictibus ſuo aduerſarii caput inuoluere:& in terram trahere ſtudeat: vt mos gladiatorum fuit. Cultos:comptos:ac per hoc diuites. Iuuenicꝙ laniſtæ:& lanius & lanarius & laniſta dicitur: ſed inter ſe ita differunt:ꝙ lanius eſt qui canes venditat populo:quodꝙ eas concidat lanietꝙ lanius dictus Plautus in captiuis. Dii immortales: vt ego collos pertruncabo tergoribus quanta pernis peſtis veniet:quanta labes larido:quanta ſumini abſumendo. quanta collo calamitas. quanta laniis laſſitudo:q̄nta porcinariis:lanarius eſt qui lanam curat:idem in aululariaſtat fulſo:pbrigio: aurifex: lanarius: laniſta vero qui ad gladiatoriam homines inſtituebat:quo eos venderet facilius. Sic libitum vano ſtulto. Qui nos diſtinxit otboni. Lucius roſcius otbo legem theatralem tulerat: vt pauperes & ſerui ſeparārē tur a diuitibus:huius meminit in epodo Horatius inquiens:ſedibuſꝙ magnis in primis eques otbo ne contempto ſedet.

MAN. Quando in conſilio eſt ædilib⁹?: Romanos magiſtratus damnat ꝙ pauperes neꝙ in conſilio neꝙ in magiſtratu admitterent. Gellius autem libro decimoquarto capitulo vigeſimo ſeptimo ſic ait. Is qui non vniuerſum populū: ſed partem aliquam adeſſe iubet non comitia ſed conſilium edicere debet: vtꝙ Cicero libro primo rbetori. vet. ſcribit cōſilium eſt aliquid faciendi aut non faciendi vere ratio excogitata. Aedilibus: cum ædilibus: qui licet ex plebe creati pauperes in conſilio non admittebāt Aediliis autem inicio dictus eſt magiſtratus:q ædium non modo ſacrarum ſed etiam priuatarum curam gerebat: vt Feſtus ait & Varro. Pompeius vero iureconſultus ſic. Itemꝙ vt eſſent qui ædibus præeſſent in quibus omnia ſcita ſua plæbs deferebat duos ex plæbe cōſtituerunt: qui etiam ædides appellati ſunt. Scribunt alii apud ædiles plæbeios & conſularem & tribunitiam poteſtatem & tandē totius rei publice ſummam recidiſſe. Creſcentibuſꝙ plebæis opibus etiam dictatores ac pōtifices ex plæbe creati ſunt. Aſconi⁹ in oratiōe pro Cornelio oſtendit. Aediles etiam ludis agendis p̄ fuiſſe: ait enim ſic. Sed ſine mentione megaleſium. Aediles enim eos ludos facere ſoliti erāt. Scribunt alii ædilium quoꝙ officium fuiſſe vt cloacæ publicæ & aquæductus cæteraꝙ ædificia lauta munda integraꝙ & expedita aſſerarent. Plutarchus in Vita Marii ſcribit ꝙ duo erant ordines edilium. Vnus in quo ipſi ædiles in iure dicendo ſellis curuos pedes habentibus vtebantur: & hic nomen magiſtratus retinebat: erat enim maior ædilitas. Secundum ædilem popularem magiſtratum appellabant. Vel dicas ꝙ etiam conuenit antiquo tempore debuerant penitus pauperes romani a patribus diſceſſiſſe: & nunquam in gratiam rediiſſe. Hiſtoria enim talis eſt: populus a patribus receſſerat ꝙ tributum & militiam toleraret: nec reuocari poterat. Tunc Menenius Agrippa apud eum inquit: humani olim artus quum ventrem ociosum cernerent ab eo diſcordarunt: & ſuum illi miniſterium negauerunt. Cū eo pacto & ipſi deficerent intellexerunt ventrem acceptos cibos par omnia membra diſſerere: & cum eo in gratiam redierunt. Sic ſenatus & populus quaſi vnum corpus diſcordia pereunt concordia valent: hac fabula populus regreſſus eſt. Creauit tamen tribunos plæbis: qui libertatem ſuam aduerſus ſuperbiam nobilitatis defenderent. Auctor eſt Plinius: Dyoniſius quoꝙ libro ſexto ꝑplurima Liuius item libro ſecundo vbi ait plæbem Sicinio quodam auctore iniuſſu conſulum in ſacrum montem receſſiſſe trans anienem amnem tria ab vrbe milia paſſuum: orationeꝙ Menenii Agrippe: vt dictum

Conſilium

Aediles

Aedides

Aediles

Aediles

Aediles duo

Plæbs diſſentio a patribus

Menenius Agrippo

Tribuni plæbis

Sacer mōs

Qñ in cōſilio ẽ ædilibus? agmine facto
Debuerāt olim tenues migraſſe quirites.
Haud facile emergūt: q̄ꝙ virtutib⁹ obſtat
Res anguſta domi: ſed rbomæ durior illis
Conat⁹: mg̃no boſpitiū miſerabile magno
Seruoꝙ vētres: & frugi cœnula magno.
Fictilib⁹ cœnare pudet: qd turpe negauit
Trāſlat⁹ ſubito ad marſos menſāꝙ ſabellā
Cōtētuſꝙ illic veneto duroꝙ cucullo.
Pars mg̃na italiæ ẽ: ſi veꝙ admittimus ī q̄
Nemo togā ſumit niſi mortuus: ipſa dierū
Feſtoꝙ herboſo colit̄: ſi quando theatro
Maieſtas: tandēꝙ redit ad pulpita notū
Exodiū: cum perſonæ pallentis hiatum
In gremio mr̄is formidat ruſticus infans.
Aequales habitus illic: ſimilemꝙ videbis
Orchęſtrā & pp̄lm: clari velamen honoris
Sufficiunt tunicæ ſummis ædilibus albæ.
Hic vltra vires habitus nitor: hic aliqd plus
Quā ſatis eſt: interdū aliena ſumit̄ arca.
Cōe id vicium eſt: hic viuimus ambicioſa
Pauꝑtate oēs: quid te moror? oia rbomæ

Debuerant olim migraſſe: id eſt iam diu: quod placet

est in gratiam rediisse. Haud facile emergunt. Philosophus etiam libro primo ethicorum. ait fieri ẽ non potest: aut non facile fit: vt is res agat præclaras cui facultates desunt. Multa namq; per amicos per diuitias per ciuilem potentiam tanq; per instrumenta aguntur. Vtq; Laertius scribit dixit idẽ philosophus virtutem ad beatam vitam sibi minime sufficere. Quippe corporalibus bonis exterioribusq; indigere: miserum atq; infœlicem fore sapientem: siue doloribus afficiatur siue inopia & cæteris huiusmodi. Conatus: vltra vires impensa. Philosophus libro quinto politicorum inquit q; paruæ impensæ sæpe factæ consumunt substantiam. Magno: constat. s. Frugi cœnula: id est vtilis. hinc etiam Horatius ait libro primo epistolarum ad villicum suum. Cœna brevis iuuat. Fictilibus cretei vasis a fingo. Pudet romanos: scilicet pauperes: ne ab aliis ridcantur. Hinc Seneca epistola li ait. Non ego ambitiosus sum: sed nemo aliter Rome potest viuere. Non ego sumptuosus sum: sed vrbs ipsa magnas impensas exigit &c. Epistola vero quinta sic inquit. Magnus ille est qui fictilibus sic vtitur quemadmodum argento. Nec ille minor est qui sic argento vtitur quemadmodum victilibus. Quod turpe negauit. Marcus Curius dentatus bis de sabinis triumphauit: tercio de lucanis ouans vrbem introiuit pyrrhum epirotam ex italia pepulit. Legatis samnitum aurum offerentibus quum ipse in foco rapas torreret: malo hæc inquit in fictilibus meis esse & aurum habentibus imperare: hæc ex Plinio. Lucius etiam Florus sic ait. Quum Curius fictilia sua samnitico auro præferret. Quod turpe negauit: sunt qui nullo pacto velint ad historiam aliquam id referri: dicentes sensum esse q; romæ pudet bomines cœnare fictilibus: qui si repente ad marsos aut ad sabellos transferantur minime putaret id esse turpe. ibi enim modestius viuitur. Arguta sane interpretatio meo tamen iudicio ad historiam melius referetur: nam clara est nec ab re marsus mensamq; sabellam ait: quoniam quum samnites libertatem assequi vellent desciuerunt. Vnde Marsicum exarsit bellum quod latius infra patebit. Eritq; argumentũ a maiore ad minus. si enim Curium cænare fictilibus non puduit: eo minus pauperes Romanos inurbe ipsa pudere debet. Marsos mensamq; sabellam: Marsi italiæ populi veloci tate pedum plurimum ad cursum præstant: vt Dyonisius scribit. Solinus autem ait Marsorum gentem serpentibus illesam esse: sed nihil mirum a circes filio ii genus ducunt: & de auita potentia deberi sibi sciunt seruitium veneto rum: ideoq; venena contemnunt. Strabo vero ait libro quinto q; alba marsis finitima est in excelso loco cata saxo: prope fucinus est lacus longitudine par pelago. Is autem marsis & vicinis maximo omnibus vsui fit. Sabellam: Samnitas intelligit. qui vt Festus ait dicti sunt a colle samnio vbi ex sabinis adnentantes consederunt. Plinius vero libro. iii. capitulo: xiii. ait q; samnitii erant italiæ populi: quos Sabellos & Samnites græci dixere. Ea gens vt Fabius libro prio ait: Opulenta erat fallax rapida ac furiosa & in exitum vrbis agitata pertinax: sexies enim rupto fedore cladibusq; ipsis animosior. bos tamẽ quinquaginta annis per fabios & papyrios patres eorũq; liberos vrbs Roma subegit ac domuit. Sũt autem Samnites inter campaniam & apuliam: vt ostendit Strabo libro quinto regionem montanam possidentes & mari non admodum proximi. hæc autem natio exigua erat: cæterum fortitudine cõspicua ostentata Romanis eorum sæpissime virtute tandem quum libertatem assequi vellent desciuerunt vnde marsicum exarsit bellum. Marsicum autem ideo nominatum quoniam a marsis rebellandi sumptum fuerat initium Propter hæc igitur Iuuenalis ait: ad marsos mensamq; sabellam. vnde ad historiam Curii referendum est. Veneto: a colore dixit. Est enim venetus color marinis fluctibus similis autore Vegetio in fine Tituli liburnarum ait enim sic. Ne tamen exploratoriæ naues candore prodantur colore veneto qui marinis est fluctibus similis vela tinguntur: nautæq; vel per noctem sed etiã per diem facilius lateant exploratores. hæc ille. Isidorus etiam de coloribus sic ait venetum cæruleum temperare primum allexandria repperit in italia ex arenæ puluere & nitri flore idem faciunt. hæc ille. Putant alii illum esse quem nunc blauum appellant. Eo autem colore panni viles tingebantur. Mar. libro quarto. Si veneto prasinoq; faues: qui coccina sumis. Duro: Crassi fili: Cucullo: capitis velamento ad imbres ventos & frigora arcenda. Pars magna italiæ est. Vmbritius in oppidis facilios viuere posse ostendit: vbi nulla ambitio nulli impensæ conatus vltra vires. Vti in vrbe manentibus. Nemo toga sumit: ad salutandum scilicet diuites. Nisi mortuus. Toga enim mortuo addebatur. Mar. libro nono. Aut palles toga mortui tribulis. Dierum festorum maiestas: de ludis quibuscunq; intelligit: qui ab oppidanis vt etiam nunc moris est celebrantur. Maiestas: dignitas. Herboso: in pratis enim ludebant. Tandem post annum: scilicet solent & enim anno quoq; ludos celebrare oppida multa.

Pulpita: cathedras. Exodium notum: nõ enim nouum fiebat vt in vrbe. Exodium vt scribit Pollux cantus est quem cedentes de theatro cantabant græce cantus dicitur vero exitus: Sed quid proprie exodium sit latius videto satyra sexta ibi scilicet. Vbicus exodio risum mouet atellanæ. Liuius enim aperuit. Illic: in theatro herboso. Orchestram: in Orchestra apud Romanos senatorũ sedibus loca erant designata: cuius pulpiti altitudo non erat plus quinq; pedum: vbi ibi sedentes spectare possent omnium agentium gestus idq; ex Victruuio colligi potest. In theatro autem herboso loca omnia similia erant cunctis spectantibus. Erat autem proprie locus in theatro vbi saltabatur ab quod est salto: inde :id est saltator. Velamen: appositio est. Aedilibus qui ludorum curam habebant vti paulo superius etiam ostendimus.

Tunicæ albæ: ostendit q; non omnes in oppidis spectando albis tunicis vtebantur: vt Romæ: sed

Diuitiæ

Virtus

Impensæ

Cœnula frugi

Curius dentatus

Marsi

Alba

Fucinus

samnites

sabelli

samnites

samnites

Marsicum bellum

Venetus color

Cuculus

Toga

Exodium

Exodios

Exodos

Orchestra

Spectandi candidi erant

qui præerant ludis tantum. Marcialis libro quarto de Horatio. Et plæbs & minor ordo maximuſq; Sancto cum duce candidus ſederet &c. Nitor: ſplendor candor a niteo. Ambicioſa: glorioſa ſup ba bonoris cupida.

DO: Quando in cõcilio eſt ædilibus. ædiles vrbis luxus auxerunt ludis apparatiſſimis: quos ædebant Hæc repræbenſio eſt in tempora poetæ: quibus domitianus tbeatralem ſumptum mirum in modum auxerat. vt ſcribit Tranquil. adeo: vt ipſe aliquando præſederit ludis coronatus purpura amictus cuꝫ collegio flauiſinm ſacerdotum. Ait igitur vmbritius pauperem non admitti in conſilium ab ædilibus notans principis ſtudia: & ludorum luxum ad ſuperbiam. Olim quando ſeceſſerunt a patribus: quo tẽpore reducti ſunt ab agrippa creatis tribunis plebis. Quod turpe negauit: ſenſus eſt: Romani pau peres non audent cœnare in fictilibus: ne ſint ludibrio: ſed Curius dẽtatus: qui ab aratro euocatus cre atuſq; ſubito imperacor triumpbum duxit: de ſamnitibus ſatis docuit id turpe non eſſe. Nam ſamniti bus aurum afferentibus reſpondit ſe malle in ſuis fictilibus cœnare. Tranſlatus ſubito: boc eſt tranſ ductus ſubito ab aratro. Ad marſos: ad triumpbalem dignitatẽꝫ: quam de marſis & ſabellis deuictis reportauit. Sabelli enim a ſamnitibus ſunt: quos vicit Curius: idem a græcis ſamnites dicũtur: vt Stra bo & Plinius ſcribunt. biſtoria Curii ſupra eſt recitata & ſatis nota. Pars magna italiæ: ſuadet Vmbri tius luue. vt viuat in nuptiis: vbi toga non erit ſumenda ad colendos diuites nec ludorum ſententia ferenda. Plane vt intellῑgas ſuperiora dicta eſſe in tædia & luxum ludorum: vt expoſuimus. Pars ma gna: q̃ſi dicat qui in municipiis ſunt. Pars magna italiæ: vt nos quoq; illuc poſſum⁹ agere. Niſi mor tuus: nam mortuo addebatur toga. Martialis: Aut pallens toga mortui tribulis: quod Fidentinus a nobis didicit: vt alia multa: quauis eius præceptor inuertat. Si quando colitur maieſtas dierum fe ſtorum: veluti in luco iuxta fregellas in agro non procul ab Aquino: quo finitimi populi conueniebãt ſingulis annis: ludos & ſacrificia illic peragebant: vt ſcribit Strabo idem apud Sillyum. Exodium: fi nem ſignificat: vt Pompeius interpretatur: & Varro affirmat. Varro modo in via narrat vt ad exodiũ ducas. Exodia item ridicula intexta verſibus quæ iuuenes inter ſe iactare cœperunt: nolentes fabulas agere: ſed proprios verſus componentes: vt ſcribit Liuius. Et ſunt inſerta fabulis attelanicis. Partem igitur fabulæ ridiculis laſciuientem exodium appellarunt ab ἔξω & Yολη: quaſi extra cantilenam in ſtitutam: & numerum aliorum verſuuꝫ. Scio quid alii ſint opinati ſed ego boc ſentio & lego apud Sue tonium: Eodio attelanico laceſſitum tyberium. Notum exodium: nota ridicula: non enim noua bis componuntur in vrbe. Tunicæ albæ: non omnes inquit babent tunicas albas: ſed qui preſumunt lu dis illic in vrbe vero ſpectatores omnes babent: Martia. Ea plebs & minor ordo: maximuſq; ſanctorũ cum duce candidus ſederet: lacernæ albæ in diſticbis loquuntur: Ampbiteatrales nos commẽdamur ad vſus. Fiden: boc a nobis didicit: ſed recitando inuertit vt id quod ſequitur.

VAL. Quando in conſilio eſt ædilibus: ædilis dictus q̃ ædes ſacras & priuatas procuraret: quiq; emendis vendendiſq; rebus præerat: bunc græci agoranonum appellarunt. Pomponius. itemq; vt eſſent qui ædibus præeſſent in quibus omnia ſcita ſua plebs deferebat: duos ex plæbe cõſtituerunt: qui etiaꝫ ædi les appellati ſunt. Agmine facto: inito conſilio. Tenues: pauperes. Migraſſe: ita iſſe ne redirent: nota eſt biſtoria: vt plæbs armata Sicinio quodam auctore: ob truculentiſſimas ſeditiones in montem ſacrum ſeceſſerit: vt aliis videtur in auentinum. Anguſta: preſſa. Magno: ſubaudi precio: eſt autem elipſis. Quod vrbe negauit: Scipionem dici probus putat: quidam M. Curium dentatum: nos nihil dicimus: modo ſciamus bominem frugi intelligi voluiſſe: quicunq; ille fuerit. Marſos: italiæ popu los: quos a marſo Circes filio dictos quidam volunt. Sabellos: qui & ipſi italiæ populi ſunt. Virgili us de laudibus italiæ: Hæc genus acre virum marſos pubemq; ſabellam: & Plinius aufinates ciſmonta ni ſannitii: quos ſabellos græci dixere: bi inter apulos & lucanos fuiſſe verbis Horatii depræbendunt quiinquit. Nam venuſinus arat finem ſub vtroq; colonus Miſſus ad bæc pulſis vetus eſt vt fama Sa bellis. Quo ne per vacuũ romano incurreret boſtis. Contentuſq; illic veneto duroq; cucullo: veneto a colore: nam vt Vegetius inquit. Veꝫnetus color eſt marinis fluctibus ſimilis. Duro: filo craſſo. Cucullo: nautico tegmine: aut ruſtico: ad pluuias arcendas. Columella. Cultam veſtitamq; familiam magis vtiliter q̃ delicate babeat: munitam dilῑgenter a vento: frigore pluuiaq; cuncta probibẽtur pel libus manicatis: centonibus confectis vel ſagis cucullis. Herboſa tbeatro: q̃ in pratis veteres tbea tra baberent. Proper. Curia prætexto quæ nunc nitet alta ſenatu. Pellitos babuit ruſtica corda patres. Buccina cogebat priſcos adverba quirites. Centum illi in prato ſæpe ſenatus erat Nec ſinuoſa cauo pẽ debant vela tbeatro. Pulpita ſolennis non ſoluere crocus. Tbeatro: ſpectaculo: nam θεώρημοι: inſpicio ſignificat. Notum exordium: cognitus finis & epilogus: quod maiore artificio poſt exordi um fieri ſoleat: apud betruſcos nulla venuſtate & illecebra componitur: ſumitur exordium pro fine cu iuſq; actionis: dictum exordium: quaſi .id eſt extra viam. Varro: Cuꝫ in vinculis pub licis eſſet: & bibiſſet in exordio vitæ. Perſone pallentis biatum. In gremio matris formidat ruſticus infans: velut Home. aſtyonacta ſcribit armati patris Hectoris viſa terribili effigie inborruiſſe: & ſe in nu tricis ſinu conuoluiſſe. Similemq; videbis Orcbeſtram: Tbeatri locum vbi ſaltabatur ab ſalto deriuatum verbum eſt. Summis ædilibus albæ: nullo coloris decore inſignes. Habitus nitor: habitus genitiuus caſus: ſunt qui velint ſingula per ſe pronunciari babitus: nitor vt ſint nomina tiui caſus. Interdum alie. ſu. arcba: id eſt conducunt veſtem alienam quo plus fidei apud incognitos ucupentur.

Cũ pretio.quid das vt coſſu3 aliqñ ſalutes?
Vt te reſpiciat clauſo veiento labello?
Ille metit barbã: crinẽ hic deponit amati.
Plena domus libis venalib?:accipe et illud
Fermentũ tibi babe:p̃ſtant tributa clientes
Cogimur & cultis augere peculia ſeruis.
Quis tiet aut timuit gelida p̃neſte ruinã?
Aut poſitis nẽoroſa inter iuga volſiniis aut
ſimplicibus gabiis: aut proni tyburis arce?
Nos vrbem colimus tenni tibicine fultam
Nagna parte ſui: nam ſic labentibus obſtat
Villicus: & veteris rimæ contexit biatum.
Securus pendente iubet dormire ruina.
Viuendũ eſt illic: vbi nulla incendia:nulli
Nocte met?: iã poſcit aq̃:iã friuola trãſſert
Vcalegon: tabulata tibi iam tertia fumant
Tu neſcis: nã ſi gradibus trepidat ab imis:
Vltimus ardebit:quem tegula ſola tuetur
Apluuia:molles vbi reddũt oua columbę.
Lect? erat codro ꝓcula mior: vrceoli ſex
Ornamentũ abaci: necnon & puulus infra

Coſſum:fuit Coſſus poetæ temporibus captator quidã de quo ſatyra decima inquit: Vt captatori moueat faſtidia Coſſo. Hic tamen de Coſſo nobili genere orto intelliges & p eũ nobiliſſimum quẽq̃. Coſſorum enim familia nobilis erat. Hinc Tacitus libro decimognto vbi de Nerone meminit ita ſcribit: Defunctaq̃ virgo veſtalis læliain cuius locum Cornelia ex familia coſſorum capta eſt. Et libro decimoſeptimo ita. Ne Vitellius quidem minis ac verbis temperabat:quũ Claudius Coſſus vnus ex legatis notæ facundiæ ſed dicendi artem apta trepidatione occultãs atq̃ eo validior militis animũ mitigauit &c. Quid das:quaſi dicat multum. Veiento. De hoc ita ſcribit tacitus libro decimoquarto vbi de Nerone meminit: haud diſpari crimine Fabricius Veiento cõflictatus eſt: q̃ multa & probroſa in patres & ſacerdotes compoſuiſſet iis libris quibus nomẽ codicillorum dederat. Adiiciebat Talius Geminus lacuſator vendita ab eo munera principis:& adipiſcendorum bonorum ius:quæ cauſa Neroni fuit ſuſcipiendi iudicii. Conuictumq̃ Veientonem italia depulit: & libros exuri iuſſit conquiſitos lectitatoſq̃ &c. De eodẽ etiam Plini? iunior libro quarto: epiſtola vero ad ſempronium Ruffum ita inquit. Cœnabat nerua cum paucis Viento recumbebat proximus atq̃ etiam in ſinu &c. Oſtẽdit autem Iuue. hic Vientonem ſuperbum adeo quidem q̃ ſalutãtibus non ſolum non reſponderet: ſed nec eos aſpiceret niſi quicq̃ donaſſent. Ille metit barbam ordo eſt:ille metit barbam amati:ſcilicet pueri. Eſt autem ſenſus q̃ clientes munera mittere cogebãtur etiam in re turpi diuitibus:quotiẽs eorũ pueri primo radebanẽ:tondebãturue: dies enim ille ab amicis celebrabatur ſolenniter. Libis cibariis. Accipe:audi. Fermentum:id eſt iracũdiæ furorem:fermentũ;eñ a feruore dici volunt q̃ plus vna bora non poteſt contineri:creſcendo enim excedit ſeu p̃roni am fermentum:id eſt leuamentum & ſolamen. Præſtant:ſoluunt diuitibus. Clientes amici domeſtici. Cultis:diuitibus & amatis a principe. Peculia:peculium ſeruorum eſt:a pecore dictũ: ſicut & pecunia nobilium vt ſcribit Feſtus. Peculium alii eſſe volunt quicquid proprie alicuius eſt:& quicquid noſtro labore paratum eſt:de quo late Lau. Volſiniis:in betruria. Plinius libro tercio inquit Volaterani cognomine betruſci volſinienſes &c. Strabo etiam libro quinto de eadem ait:Cæterum in mediterranea præter iam dictas vrbes extant Arretium peruſia volſinii ſutrium &c. Simplicibus:byſtoriam tangit Gabii nãq̃ fuerunt rudes & ſimplices erga ſextũ Tarquinii ſuperbi filium:qui minor ex tribus erat: de quo libro ſecundo faſt. plene habetur:& apud Liuiũ libro primo latius. Gabiis:erant gabii in præneſtina via ſiti:vbi Latomiæ pluſq̃ reliquæ lapides rome ſuppeditabãt:diſtãtes roma & præneſte ex equo ad ſtadia centum. Auctor eſt ſtrabo libro quinto. Blondus ergo vir præſtantiſſimus De gabiis aliter.

Tibicine:ſubſtẽtaculo. Feſtus enim ſic ait tibicines in ædificiis dici exiſtimantur a ſimilitudine tibiis canentium qui vt cantantes ſubſtineant ita illi ædificia teneant. Præterea quicquid in ſubſtentaculo alterius ponitur tibicen dicitur. Ouidius libro quarto faſt. Hæc modo verſabat ſtantem tibicine telã. Fultam:munitam. Villicus:ville cuſtos proprie dicit. Pendente:iminente. Friuola:vaſa fictilia quaſ ſata a frio frias quod eſt vix tranctando confringere:quo verbo Plinius ſæpe vtitur. De friuolis vero latius videto ſatyra quinta. Per id autem oſtendit poeta ante meliora etiam tranſtuliſſe: tu tamen ſuperiora domus eius habitans nihil ſeruare poteris. Vcalegon:id eſt berus contubernii tui:qui ſub te habitat:nam ſuperiora domus inquilinis iocabãtur & pauperibus:hinc Martialis:ait. Et tribus habito ſcalis ſed altis. Et alibi Iuue. Rarus venit in cœnacula miles:id ẽ ad inquilinos. Alluſit autem ad illud æneidos libro ſecũdo. Iam proximus ardet Vcalegon:fuerat demum nomen troiani cuiuſdam apud Homerum libro tercio iliados vbi ſic legitur. Stãt circum ſimul Vcalegon deſuetus ab armis Iam ſenio: Antenorq̃ ambo:ſed plurima vtriq̃ conſilii virtus ſummis de rebus habebant Sermones: & multa inter ſe & magna loquentes. Tabulata tibi iam tercia fumant:hoc ideo quoniam vt ſcribit Ouidius libro primo de amoribus: Feruida ficino flamma vapore nocet. Et Horatius libro primo epiſtola ad Loliũ. Ad

MAN. Coſſus
Veiento
Veiento
Fermentũ
Peculium
Volaterã. Volſinii Gabii
Tibicines
Friuola Frio
Vcalegon

te poſt paulo ventura pericula ſentis. Nam tua res agitur: paries cum proximus ardet. Lectus: cubā/
di: ſcilicet vel triclinaris ait enim Plinius libro trigeſimoſeptimo capitulo quinto de triumpho pompeii
Lecti tridi/nares Lecti triclinares tres vaſa ex auro & gemmis abacorum nouem: & inferius inquit primuſq; Pompeius
ſex pocula ex eo triumpho capitolino Ioui dicauit: quæ protinus ad hominum vſum tranſiere: abacis
etiam eſcariiſq; vaſis inde expetitis. Abaci: menſæ in qua pocula exponuntur. Ornamētum vero aba
ci ironice: cum dixerit Vrceoli ſex. Infra: ſcilicet vrceolos qui ſuperiori gradu aſtabant.

DO. Quid das vt coſſum: pauperes inquit cogūt dare dona diuitibus: in rebus etiam turpiſſimis: vt ſint
amici & arrideāt: quod ſi diues puerum habet qui primam barbam deponat: aut crines tondeat paupe/
res ſtatim donāt. q; ſ. ille diem feſtum celebrat: vt Tran. ſignificat de Nerone. Martialis: de eo qui depo/
ſuit barbā die natali patris: & de crinibus Encolpi. Papi. de crinibus Earini: & Tran. in. C. principe: Vno
atq; eodem die togam ſumpſit: barbamq; poſuit ſine vllo bonore: id eſt ſine vlla celebratione diei feſti
qualis fieri ſolebat. Amati: pueri. Plena do. ſtatim diuitis domus ea die muneribus implebit. Ti
bicine: tibicines inquit Feſtus in ædificiis dicti æſtimat a ſimilitudine tibiarum canentium: qui vt can
tantes ſuſtinerent ita illa ædificia. Tenui ti. tenui ſuſtentaculo. Iam poſcit aquam Vcalegon carmi
ne Home. notus & Virg. verſu. Iam ꝓximus ardet vcalegon: habuit enim ædes coniunctas Aeneæ: ia
de interprætes noſtri decepti hunc acceperunt ꝓ ciue vicino. Ego vero ꝓ eo tantum cuius domus arde
ret: in cuius cœnaculis & tabulatis inquilini habitarent pauperes: nam ſupiora domus inquilinis loca
bantur. Martialis ſe inquilinum deſignans. Et tribus habito ſcalis: ſed altis: alibi Iuue. Rarus venit in cœ
nacula miles: id eſt ad inquilinos. Sunt enim pauperes hoc igitur incommodū eſt in vrbe pauperibus:
q; cum ſint inquilini & habitant ſuperiora domus diuitis: ſi domus ardet non monentur a domino: qui
vel friuola: & minima quæ ex domo tranſfert: illis neglectis. Vcalegon: non pro vicino: vt dixi: ſed ꝓ
eo cuius domus ardet. Tegula ſo. nam ſuperiora domus habitant inquilini proximi tecto. Abacus
menſam ſignificat: in qua pocula potoria diſponebantur: non capiebant autem ſupra ſex: quod eſt inſti
tutum: cum pompeius ſex pocula myrrina ex triumpho attuliſſet: numerum certum vaſorum in abaco
deſignat Plinius cum ait Pompeium attuliſſe vaſa ex auro & gemmis: nouem abacorum. Idem aūt de
ſex poculis: de quibus dixi. Lecti: ſ. triclinaris idem coniungit Plinius. Lecti inquit triclinares & vaſa
nomen abacorum.

VAL. Quid das vt coſſum aliquando ſalutes: nobilem Cornelium coſſum ne an alium ſicut ipſe etiam ali/
bi remoueat faſtidia coſſo. Vt te reſpiciat clauſo veiento labello: qui ne reſpicere quidem ſalutātem di
gnatur Fabritius veiento Neronis tempore baud diſpari aliis crimine: vt Taciti verbis vtar: conflicta/
tus eſt: qui multa & ꝓbroſa in patres & ſacerdotes compoſuit: inde Nero de ipſo ſuſcepit iudicium cō/
uictumq; italia depulit & libros exuri iuſſit. Ille me: barbam: vnus ideo gratior eſt quia domini aut a
trienſis ſerui barbam tondet: aut pueri qui in delitiis domini ſit crimen admutilat & componit: proin/
de ſi quis domini opera vti velit: hos occupet primum neceſſe eſt: & his dicentes quoq; munera cogun
tur offerre. Crimen amati: cirrum dicit: a quo cirratus nominatur: qui per libidinem in delitiis fuit.

Plena domus libis: liba pro quibuſcunq; muneribus poſuit: quibus veſci poſſent: quæ ꝓ barbæ ton
ſura offerebantur: quæ plura diuitum tonſoribus offerebant: aut certe liba dabantur non alia de cauſa
tonſoribus q; vt clientes ipſi diuitibus acceptiores accederent a libero liba dicta. Ouidius. Nomine ab
auctoris dicunt libamina nomen. Libaq; q; ſanctis pars datus inde focis: quomodo autē liba fierent Ca
to in rebus ruſticis docet. Et illud fermentum: malum quo ſtomacheris & indigneris. Clientes co/
gimur: nedum incogniti. Cultis qui ſunt in delitiis. Augere peculia: redditus peculium vt Vulpi
anus inquit dictum e quaſi puſilla pecunia: ſiue patrimonium puſillum: peculium tubero ita diffinit: vt
celſus libro ſexto digeſtorum refert quod ſeruus domini permiſſu ſeperatum a ratiōibus dominicis ba
bet: deducto inde ſi quid domino debet: vel vt quidam alii peculium ex eo conſiſtit quod parſimonia
ſua quis parauit: vl officio meruerit a quolibet ſibi donari: peculium creſcit ac decreſcit & morit: & ideo
eleganter Papirius fronto dicebat: pe. ulium eſſe ſimile homini: ſi id acquieſcit ſeruus quod dns neceſſe
non habet præſtare: id eſſe peculium dicit: ſi vero tunicas aut aliquid ſimile: quod ei dns habeat præſtare
non eſſe peculium: ita igitur naſci peculium creſcere cum auctum fuerit: deſcreſcere cui ſerui vicarii mori
untur: mori cum demptum ſit: a pecuniis autem peculium dictum. Gelida præneſte: ſic Virg. Aciem
præneſte ſub ipſa Strauī: ad vrbem referens adiectiuū: non ad vrbis nomen: quod neutri eſt generis: &
eſt ſoloecophanes: licet ſeruius & bæc præneſtis & boc præneſte dici putet. Aut ſim. ga. quippe feſto
die ſuo ſimplicibus: vt Probus putat nō ornatis: vel vt quidam ſimplicib?: q; ſua ſimplicitate dolo Tar
quinii ſuperbi ſuperati fuerint. Proniti. in colle poſiti vt longe euntibus ruenti ſimillimum eſſe vide
atur. Tenui ti. ful. tibicines appellant columellæ quibus ruſtici tecta ſua fulcire ſolent: vnde Virg. per
tranſlationem ſua bemiſtichia tibicines vocauit. Nam ſic la. ob. vil. ſic ruinam minantibus tectis occur
rit ruſticus. Villicus: qui villæ pēſt noiat. Securos: pro ſecure: boneſtiorem p nomen q; p aduerbiū
fecit locutionē. Iam fri. tranſ. ſuppellectilē paupis indicat cuius ardet dom?. Tranſfert: trā ſportat: fe
ſtinat. Vcalegon: alluſit ad illud Vir. iam ꝓxim? ardet vcalegon. Fuit ergo vcalegon ex priami ſenato

ribus vnus: vt Homerus ostendit in tercio iliados.

Tabulata tibi: superiora tecta: aut certe contignationes superiores dicit: ex quo diuitis domum dat intelligi quæ multis contignationibus celsa consurgit. Nam si gradibus trepidatur ab imis: si a primis scbalis ignis euaporet. Vltimus ardebit quem tegula sola tuetur: quia inquit Prob⁹: parietes texti rari & rumosi perfluant. Lectus erat codro procula minor: quod eos pauperes fuisse arguit. boc dicit: si inopes calamitate vlla circumuenti sint a nullo adiuuantur: sin diuites statim innumeri adsunt q subueniãt. Procula parui corporis mulier & gnana fuit: quidam banc eiusdem codri vxorem fuisse aiunt. Ornamentum abaci: genus fuit inquit Probus: suppellectilis: pro quo nunc mensam delpbicã dicimus: sic enim veteres mensam marmoream nominauere: quæ precii non magni apud ipsos fuit: qđ Hora. ostendit inquiens. Inde domum me ad porri & ciceris referro laganiq; catinum. Cœna ministrãt pueris tribus & lapis albus Pocula cum cyatbo duo sustinet astat ecbinus. Villis cum patera guttus cãpana suppellex. Quæ vtiq; filis est babita. Paruulus infra cantbarus: p cantbarum quidam poculum: quidam concbam significari volunt: alii ansatum vas.

Cãtbar⁹ et recubãs sub eodẽ marmore cbirõ
Iamq; vetus græcos seruabat cista libellos:
Et diuina opici rodebant carmina mures.
Nil babuit codrus (quis eñ negat) et tñ illud
Perdidit infœlix totum nibil: vltimus autem
Aerũnæ cumulus: qđ nudus et frustra rogãtẽ
Nemo cibo: nemo bospitio: tectoq; iuuabat
Si magna arturi cecidit domus borrida mĩ
Pullati proceres differt vadimonia prætor:
Tũc gemimus casus vrbis tũc odimus ignem
Ardet adbuc & iã occurrit: q marmora dõet
Cõferat impensas: bic nuda & candida signa.
Hic aliqd p̃clarũ euphronoris: & polycleti.
Pbecasianorũ vetera ornamenta deorum
Hic libros dabit & forulos: mediãq; mieruã
Hic modiũ argenti: meliora ac plura reponit
Persicus orborum lautissimus: & merito iam
Suspectus tanq; ipse suas incenderit ædes.
Si potes auelli circensibus: optima soræ.

Cantbarus: est id græcum nomen poculi genus: & proprium liberi patris poculum: quem maro sileno assignat: de quo Macrobius libro qnto sat. Marmore: scilicet abaci. Cbiron: statua cbironis centauri iacẽs sub pede seu columna ipsi⁹ abaci vel sculpta ibidem. Iamq; vetus: ordo est & cista iam vetus seruabat &c. per quod eius inopiam ostendit. Grecos græcorum auctorũ quibus codrus studebat. Opici: id est oscæni & barbari. Festus eñ sic ait. Opicum quoq; inuenimus p̃ osco: oscis enim frequentissimus fuit vsus libidinum spurcarum: vnde & verba impudentia appellant oscena. Titinnius Osce & vulsce fabulant: nam latine nesciunt. Strabo autem libro quinto de cãpania loquens ait q; alii asserunt opicos prius & ausones babitasse eam scilicet campaniam inter opicos aliqui numerãt baianos cumanos puteolanos neapolitanos: eæ nãq; vrbes opicorum dicunt fuisse: vocemq; opicus opprobrii vim babuisse & in conuiuiis in illos dici solitam qui litteras nescirẽt & incultius ineptiusq; loquerentur. Multa eñ verba trabunt a moribus nationum vt græcari ab eo p̃tulerunt q; græci liberalius se baberent in cõuiuiis. Opici mures: puto potius opicos dictos ab græco ΟΠΗ qđ est cauerna foramẽ vox. Cumulus: incrementum. Frusta: in antiquis frusta vidi: Probus vero frusta r addito legit: vt aiunt. Arcturi: diuitis p̃prium. Pullati: pulla & nigra veste induti. Vadimonia: sponsiones fideiussiones quibus mala plurima euenire possunt. Gemimus: non autem geminus casus: quoniam sus p̃ducitur. Conferat impensas: portet p̃ instauranda domo. Eupbranoris: de boc Fabius libro duodecimo sic ait. Eupbranorem admirandum facit q; & cæteris optimis studiis inter præcipuos: & pingendi fingẽdiq; idem mirus artifex fuit. Polycleti Fabius idem inquit Similis in statuis differentia &c. Diligentia ac decor in policleto supra cæteros cui q̃q; a plerisq; tribuit palma: tamen ne nibil detrabat deesse pondus putant: nam vt bumanæ formæ decorem addiderit supra verum: ita nõ explicuisse deorum auctoritatem videt: quin ætatem quoq; grauiorem dicit refugisse nibil ausus vltra leues genas. bæc ille. vide etiam Plinium libro trigesimo quarto capitulo septimo

Pbecasianorum: id est atbenien̄sium: in quorum templis statuæ ille fuerant. Pbecasii enim vocabãt sacerdotes atbenien̄sium & alexandrinorum auctore Appiano libro quinto: vbi de Marco Antbonio loquit boc pacto. Calciamenta candida qualia atbenien̄sium sacerdotes & alexandrinorum: quos pbecasios vocant: deferre cõsueuerunt: sibi assumpsit. Forulos: tbecas capsulas & cõditoria librorum: tabularum vel aliarum rerum. Dicti autem foruli q; foris tegant: Mediam: nõ pfecte staturæ. Modium: modius mensura erat librarum. xliiii. vt aiunt. Persicus: ditissimi orbi nomen. Orbus autem priuatus dicit aliqua p̃sona cbara vt Festus ait. Orborũ carentium liberis. Lautissimus: generosissimus celeberrimus. Tanq; ipse suas &c. binc etiam Martialis libro tercio ait. Empta domus fuerat tibi tongilia ne ducentis. Abstulit banc nimium casus in vrbe frequens. Collatum est decies: rogo non potes ipse vi

MAN. Cantbarus
Opicus
Osci
Oscena
Opici
Ausones
Campania
Opicus
Græcari
Eupbrãor
Policletus
Pbecasii
Foruli
Orbus

Sora Lyris deri Incendisse tuam congiliane domum. Circensibus: ludis & curruum certamine constitutis. Sorae: sora vrbs est non longe ab arpino Tullii patria: apud quam Lyris elabens fregellas affluit: vt Strabo libro quinto edocet. Ptolemeus lib. iii. numerat soram inter mediterraneas ciuitates latinorū.

DO. Cbiron ego opus Codri intelligo ita scriptū: nā grǽcarū & Cbironis fabulas continebat. Cista vas in quo panes seruant & obsonia. Horatius. Aut cistam effractam: & subita viatica plorat. Mures opici: populi fuerunt ex testimonio Antiochi polybii Straboniq; qui primis temporibus campaniam tenuerunt rudes & inculti: vnde cum latini barbari dicuntur in contumeliam opici appellantur. Cato ad filium de grǽcis. Nos quoq; dictant barbaros & spurios: nosq; magis q; alios opicos appellatione fœdant. Opici ergo mures: dicuntur mea sententia bic quasi barbari qui doctis carminibus infesti: alibi Juue. Opicæ castigat amice verba. Fidentini obiurgationibus ignosco: nam quantis bic clamet: tamen illic opicæ amicæ ex sententia nostra exponet agrestis. Eupbranoris. Eupbranor pictor fuit: cuius paris. Minerua catuliana a Q. Catullo dicata ad capitolium bonus euentus dextra pateram sinistra papauer: & spicam ferens latona cum Appolline & Diana infantius in æde concordiæ inter præclara opera numerantur. Idem sculptor scipbos & marmora sculpsit. Hic accipio pro sculptore: bæc ex Plinio.

Policletus: in leuioribus personis exprimēdis magnam obtinuit laudem: vt idem est auctor ætatem grauiorem refugiebat quam non exprimat commode. Pbecasianorum: nō possum boc loco partim risu: partim stomacbo abstinere: bucades Fidentine plagiarie: remitte mancipium: quod nostrum est: Non discedam inquit priusq; scelus fatearis tuum. Dic te obsecro: nonne veram buius loci sententiam ignorabas: quam in locis nostris legisti: & voluisti inferre tuis ineptiis: tu ante cōfixeras pbecasianos deos duodecim esse: affersq; Valerium anciatem: & Ennium tua ignorantia rudis præceptoris impudentiam sceleratus: vbi in vnq; legisti: sed paulo post sententiam nostram addis: quam inepte bone deus. Tu enim ita cōiungis: q̄si vna esset & altera ex altera dicat: si cū tua illa fabulosissima sit: nostra vero Appiani auctoritate confirmata: quæ tamen verba tu accipiens ex nostris pro tuis & abs te inuentis recitasti. Nam Appianus ita scribit de Antbonio: exutus nempe curis omnibus & imperii muneribus stolam quadratam grǽcorum more pro prima domestica induit: calciamentaq; candida sumpsit: qualia sacerdotes atbenienſium & alexandrinorum quos pbecasios vocant gestare consueuerūt. Hæc Appianus. Tu plagiarie cum bæc manumisisses in seruitutem tuam vindicasti. Sed tam imprudenter: vt nemo sit qui non agnoscat furtum & inscitiam damnet. Persicus: pactius gallita laronia: pro nobilibus durissimis a Juue. ponuntur. Reponit: resarcit: reparat. Merito iam suspectus: vt illud Mar. Collatum est decies: rogo nō pōt ipse videri Incēdisse tuā congiliane domū: de circensibus alibi dicemus.

VAL. Sub eodem marmore: sub eadem mensa si quidem tres mensas antiqua romanorum inuenit luxuria: quarum secunda erat vinaria lapidea quadraginta oblonga vna columella suffulta: vocaturq; tartibulum. Et diuina opici rodebant carmina mures: vtrum vrbane dictum est grǽcos libellos rodi ab italis muribus: quasi & ipsi grǽce loqui velint: nam opica gens italie est quæ ocia nominat: an certe opici fœtidi obscœni: vnde est q; ipse alibi inquit: opicæ castigat amicæ verba: id est barbare. Festus Pompeius opicuncæ quoq; inuenimus pro osco: oscis autem frequentissimus vsus libidinum spurcarum: vnde & verba impudentia appellantur obicœna. Tintinius: olisce & volsce fabulantur: nam latine nesciunt. binc Hora. campanum in morbum dixit opici: ergo putidi male olentes ex pbœnicibus aūt opicis sicula res in vnum coiuit imperium: vt Plato in quadam epistola

Nil babuit co.antbypopbora. Quod nudum & frustra rogantem: barbarissimus immetro vt inquit Probus est: non: vt quidam legunt frusta sed frustra videas tamen veteres aduerbia etiam a terminantia aliquando corripuisse: vt Ruffus Festus in aratro. Ima vebunt cœli luxit dum frustra frequenter: & Serenus. Curaq; nil prodest nec dicit vltra cicatrix. Si magna astyrii: diuitis & nobilis. Horrida: squalida. Mater: roma quæ tanq; mater filii casum luget. Pullati: nigram vestem induti: pullum enim nigrum significat. Virgi. Ne maculis infuscet vellera pullis. Differt in aliud tempus ꝓducit. Vadimoniū ꝓ altero ꝓmissio est q; qui facit vas appellat: consuetudo inquit Varro erat cum reus esset parū idoneus incœptis: vt ꝓ se alterū daret. Nūc gemimus casus vrbis: ac si tota vnius damno detrimēta patiat. Odimus ignem: non incendii sed laris nostri: vt præ mœstitia ne focum quidem apud nos incendi patiamur: boc em̄ apud lugentes ait Probus obseruatum: vt ignem non paterent incendi. Hic nuda: sine tegmine: vel non fucata sed ex vnica materia. Signa: statuas. Hora: centū potiores ignis munere donat. Hic aliquid præclarum: eupbranoris & pollicleti: eupbranor & pollycletus atbenienses: eupbranor: vt Quintilianus inquit pingendi arte mirus etiam artifex fuit: in policlete summa diligentia ac decor fuit. Hic asiamorū: in aliis legitur pbecasianorū est nomen gentis superstitioso: borū meminit Appianus: nec non & beatus Hieronymus contra Iouinianū inquiens Bactrianibuis ad boc ipm nutritis obiiciunt senes: q; cum Alexandri præfectus pbecasianorū emenda re voluisset pœne amisit ꝓuinciam. Dabit & forulos: loculos librorum si ue armaria quæ sunt tbecæ codicū. Mediamq; mineruam: quæ in media byblioteca semper ponebantur. Hic modium argenti: modius & semis vnciam facit. Meliora ac plura reponit perlicus: per-

ſicum aũt quaſi diuitem poſuit: ꝙ perſe auro abundauerint: ſic Horatius pſicos odi puer apparatas: nec de perſis tm̃ ſed de barbaris omnibus dici ſolet. Vnde Terentius: dinumeret nunc ille babylo viginti mi nas: & Virg. Barbarico poſtes auro ſpoliiſq; ſupbi. Orborũ: pupillorũ. Si potes auelli: circenſibus: ludis quos ediles ꝓcurabant & primũ quidẽ: vt Lactantius inquit venatões quæ vocatur munia ſatur no ſunt attributa. Ludi aũt ſcœnici libero: circenſes vero neptuno.

Aut fabrateriæ domus aut fruſinone paratẽ:
Quãti nunc tenebras vnum cõducis in annũ.
Hortulus bic puteuſq; breuiſ: nec reſte mouẽ
In tenues plãtas facili diffũditẽ bauſtu (dus
Viue bidentis amans: & culti villicus horti:
Vnde epulũ poſſis centum dare pythagoreis
Eſt aliquid quocunq; loco; quocunq; receſſu
Vnius ſeſe dominum feciſſe lacertæ.
Plurimus bic æger moritẽ vigilãdo: ſed illũ
Lãgorẽ pepit cibus imperfectus & bærens
Ardẽti ſtomacbo: nam quæ meritoria ſomnũ
Admittunt? magnis opibus dormitẽ in vrbe
Inde caput morbi rbædarũ tranſitus arcto
Vicorum inflexu: & ſtantis cõuicia mandræ
Eripiunt ſomnum druſo: vitulisq; marinis:
Si vocat officium turba cedente vebetur
Diues & ingenti curret ſuper ora liburno:
Atq; obiter leget: vel ſcribet: vl̃ dormiet int?:
Nanq; facit ſomnũ clauſa lectica feneſtra:
Ante tm̃ veniet: nobis ꝓperantibus obſtat
Vnda prior: magno pplus p̃mit agmĩe lũbos
Qui ſequitẽ: ferit bic cubito: ferit aſſere duro
Alter: at bic tignũ capiti incutit. ille metretas
Pinguia crura luto: plãta mox vndiq; magna
Calcor. & in digito clauus mibi militis bęret.
Nõ ne vides q̃nto celebretẽ ſportula fumo?
Centum cõuiuæ: ſequitur ſua quẽq; culina:
Corbulo vix ferret tot vaſa ingentia: tot res

Fabrateriæ: in via latina vrbes ſunt fruſino & fabraterĩa: iuxta quam Trerus amnis fluit: auctore Strabone libro qnto. Iuxtave ro fruſinonẽ coſas elabitẽ. Tenebras: tene broſam domũ. Puteuſq; breuis: id eſt ꝓpter ꝓpinquos amnes. Pythagoreis: py thagoras animatis abſtinere iuſſit: exercẽs atq; aſſuefaciens mortales ad faciliorem vi ctum: vt cibos ſemp parabiles haberẽt: qui bus igne ad coquẽdum opus non eſſet qui q; aquam ſimplicem biberent. Obſoniũ py thagore erat vt plurimũ cruda vel elixa bo lera: marinis raro vtebatur: plura Laertius.

Lacertæ: exigui agri & bortuli: vbi gdem lacertæ morari ſolent: poſuit g̃ cõtentũ ꝓ cõ tinenti p metonymiam: id eſt tranſmutatio nem. Langorem: morbum. Meritoria: boſpitia publica dicta a merẽdo. Nam q̃ meritoria ſomnũ admittunt: id etiam Mar tialis libro duodecimo conqueritẽ: ait enim ad ſparſum. Numerare pigri dãna quis po teſt ſomni? & paulo inferius ad clientes ait. Ocia me ſomnuſq; iuuant: quæ magna ne gauit Roma mibi. Mandre ſtantis: tardan tis ꝓpter vicorum inflexum. Mandre autẽ: id eſt gregis mulorũ ducentiũ rbedas. Con uicia vero mulionũ intellige in ipſos mulos

Druſo ſui temporis ſomniculoſum notat.

Vitulisq; marinis: vituli marini quos vo cant pbocas ſpirant ac dormiunt in terra. Ip ſis in ſono mugitus. Vnde nomen vituli ac ceperunt: nullumq; animal p̃mitur grauiore ſomno. Plinius auctor lib. nono. Si vocat officium: diuitum celeritas p vrbem expo nitẽ: illiuſq; in populum tædia & incõmoda.

Officium magiſtratus: vel negociũ aliqd ſibi agendum. Liburno: liburnia dalmacie iungitẽ: ſed auguſto dimicante attico bello cum liburnorũ auxilio præcipue victus fuiſ ſet Antonius experimento tanti certaminis patuit liburnorum naues cæteris aptiores: ergo ſimilitudine & nomine vſurpato earũ dem inſtar claſſem romani principes texue runt. bincq; naues ipſe appellantur liburnæ: quod Vegetius ſcribit. Hic vero liburnum genus eſt vebi culi ſeu lectícæ: vtrunq; enim intelligi poteſt. Obiter: dum in itinere eſt: quaſi circum iter. Tamen: q̃ uis legat ſcribat aut dormiat intus. Anteueniet: procedet. Obſtat: opponitur. Aſſere: aſſeres dicti ꝙ aſſideant parietibus trabibuſq; : vt Feſtus ait. Aſſeres demum pali dicuntur vel perticæ. Cæſar nanq; libro ſecundo de bello ciuili ait. Aſſeres enim pedum duodecim cuſpidibus præfixi. Et Hyrcius libro quarto de bello Alex. Aſſeres remorum vſum obtinebant. Aſſer item lignum eſt longum & eminens quo lectica portatur a ſeruis. Iuue. ſatyra ſeptima. Per ſolum iuuenes lõgo præmit aſſere medos Emptu rus pueros. Tignum: id lignum eſt quod de pariete in parietem porrigitur: vel quod in ædificio trãſ uerſum ponitur auctore Feſto. id autem Cæſar libro ſecundo de bello ciuili confirmat: inquit enim. Ita vt capita tignorum extrema parietum ſtructura tegerentur nequid emineret. Ibidem ſupraq; eum locũ duo digna tranſuerſa iniecerunt. Tignum vero boc loco mãgnum lignum intellige. Metretam: me treo metior dicit: inde metreta & metrõ id eſt menſura. Metreta vero menſura eſt liquidorum babens ſm quoſdam ſextarios decem. Dicti autem ſextarii ſm Priſcianum ꝙ eos capiat ſex cognius vnus. Mar

MAN. Fabraterĩa Fruſino Trerus Coſas flu. Pythago ras

Vituli ma rini Pbocæ

Liburnia

Liburnæ naues Obiter Aſſeres

Tignum

Metreta Sextarii Cognius

Militū clauī Clauata

tialis ait plurimus bispanas misit tibi nauta metretas. Pinguia:supple sūt. Mox deinde vbi e luto exū Clauus militis:milites enim tibialibus vtūtur multis clauis fabricatis:quod in armis Achillis scribit Homerus. Vnde Iuuenalis ait satyra decima sexta. Cum duo crura habeas offēdere tot caligatos milia clauorum &c. Festus etiam ait. Clauata dicuntur aut vestimenta clauis intexta:aut calciamenta clauis infixa. Nonne vides quanto:diuitum romanorum arguit gulam & sportulæ desiderium:scruorūq; miseriam narrat. Celebretur ab diuitibus scilicet. Quanto fumo:tanto enim studio obsonia quæ distribuebantur homines excipiebant:vt illa cum foculis exciperent ne intepescerent. De quo quidem Seneca epistola secunda libro vndecimo sic ait. Circa cœnationem eius supple ægri:de eo enim loquitur:non tumultus coquorum est ipsos cum obsoniis focos transferentium:hoc enim iam luxuria commenta est nequis intepescat cibus:ne quid palato iam calloso parum ferueat cœnam culina sequitur. Hæc ille. Sue

Sportulæ Culina

tonius item de Nerone ait. Adhibitus sumptibus modus:publicæ cœne ad sportulas redactæ: Interdictum ne quid in popinis cocti præter legumina aut bolera veniret. Cum antea nullum nō obsonii genus proponeretur. Culina autem locus ipse coquendi quoniam ipsos focos cum obsoniis transferebāt Festus ait sic:Culina vocatur locus in quo epulæ in funere comburuntur. Centum conuiue sunt:scilicet. Corbuso:Tacitus libro decimotercio vbi de Nerone meminit sic ait. Ne si ad accipiendas copias syriam intrauisset corbulo omnium ora in se verteret. Corpore ingēs verbis magnificus:& super experientiam sapientiamq; etiam specie inanium validus. paulo autem superius dixerat q̄ Nero Domitium corbulonem retinendæ armeniæ p̄posuerat.

DO. Vnius lacertæ:eximii spacii agri:vel a lacerta quæ ibi apricatur:vel a mēsura lacertorum. Somnum admittunt. Martialis. Nec requiescendi in vrbe locus est pauperi. Negant vita magistri mane pistores: ærariorum marculi die toto & ad cubile est. Roma tedio fessis dormire:quotiens libuit mus in villam. Arcto inflexu:nam vici:quorum nomina alibi recitabuntur:ita romæ erant cōuicti & obliqui: vt difficilem vehiculorum transitum præberent. Tacitus. Arctis itineribus bucq; & illuc & enormibus vicis: qualis vetus roma fuit. Mandra inter cætera significat mulorum multitudinem. Mulis autem vehicula olim trahebantur:vnde muliones dicti. Festus auctor. Mar. Vixq; datur longas mulorum scandere mādras. Hic pro mulionibus accipitur. Druso. Drusus quem nonnulli belli marsici auctorem putauerunt morbo comitiali laborauit:quo curatus est in antycira: sumpto eleboro: vt scribit Plinius. Drusus inqt qui comitiali morbo examinabatur:posset tanto strepitu excitari sed nō placet vt scilicet comitiale morbum somnum appellauerint:magis conuenit hominem sui temporis somno deditum ab eo notari: vt Martiale leuinum. In pompeiano dormis leuine theatro. Vitulis marinis:id est phocæ dicuntur:nullum animal grauiore somno præmitur:vt Homerus in odyssea cecinit: & repetitum est a Plinio in nono. Virg. Sternunt se somno diuerso in littore phocæ:earum pellis fulgura arcere putatur:vt scribit Plinius:in vsu etiam Augu. Asser. vt nōnulli sentiunt tabulam significat:sed mea sentētia a Iuue. & Mar. accipitur pro ligno eminenti:quo lectica sustinetur. Mar. vt canusinatus nostro syrus asserе sudet. Cato duobus asserculis appositis parieti:quibus gallinæ in nido possint irrepere. Tranquil. Lecticarii cū asseribus ad primum strepitum accurrerunt. Corbulo:pro quocunq; forti ponitur:hic temporibus Neronis rebus in armenia gestis claruit:de eius viribus Cornelius Tacitus. Ne si ad capiendas copias syriā intrauisset corbulo omnium ora in seuerteret. Corpore ingens erat:& supra experientiam sapientiamq; etiā validus. Mar. bis dē tpibus Masdionē & Minū p̄ validis celebrat.

VAL. Optima soræ. sora ciuitas italie. Virg. Summe deum sancti custos soractis apollo:nam & sora & soracte vt multa alia similiter dicitur. Horatius. vides vt alta stet niue candidum soracte. Paratur: emitur. Vnum conducis in annum:subaudi romæ. Nec reste mouendus:id est vnde non bauriatur funibus aut vllo labore aqua sed eam manu possis attingere. Plantas:bortorum. Viue bidentis amans:rusticorum ferramentorum:est enim sarculus ligneus bidens:aut ouium amans. Centum:pro multis posuit Dare pythagoreis:q̄ qui pythagore secuti sunt philosophiam abstinendum esse a carne censeant: pythagore enim illi versus fuere. Mutatos sobolis mactat pater ipsius artus. Diis epulum libans scæua p̄ce:territa mente Hostia: luctifica funestatur dape mensa. Natos vt pecudes cædit matremq; patremq;. Nec sentit caros mandens sub dentibus artus:& alibi. Comprimite o iam gens homicida:nonne videtis. Mandere vos proprios artus & viscera vestra. Vnius sese dolecisse lacer:aut inquit Probus ad animal rettulit quia sunt in agro q̄ plurimi:aut lacertam pro borto posuit per quem & discurrere & latitare consueuit & fœminino genere protulit:cum Virgi. dixerit. Et virides occultant spineta lacertos: sensus est:ab vrbe migrans quocunq; te receperis optimum putato domicilium: vbi tuam babeas domum & bortum licet tam exiguum vt vix vna ipsum discurrat lacerta. Pluri. hic æger:hic romæ. Meritoria id est tabernæ quæ labore mercedem promerentur. Magnis opibus dormitur:a magno & potenti domino vicinis tabernis silentium imponitur vel magno præcio somnus constat. Et stantis conuicia mādræ:conuicium inquit Festus a vicis in quibus primum habitum est videtur dictum vel immutata littera quasi conuocium:mandra inquit Probus est bostium vici vel flexum vel arctum aut breue & vile ædificium q̄ angustet latitudinem vici:vel ingens vehiculum quo trabes portantur. Theocritus vero in alia significatione hoc nomine vsus est in bucolico carmine inquiens

Eriperent ſomnum druſo: qui ſomniculoſus erat: vel vt quidam aiũt comitiali morbo rapiebatur. Vitulíſq; ma. vituli em̃ marini multum ſopiũtur. Virgi. in georgicis. Sternũt ſe ſomno diuerſo in littore phocæ. Plínius de bis locutus nullum inquit animal grauiore ſomno premit. Et ingenti curret ſuper ora liburno: liburnũ lecticam magnã dicit tanq; nauigium & eius baiulos liburnos ipſe alibi vocat tarde veniſſe liburnus dicit. Eſt & liburnus nauis ſpecies a liburnis populis. Horatius in epodo. Ibis liburnis inter alta nauiũ amice propugnacula: Atq; obiter leget: obiter ſimulatq; interim quaſi circum iter. Vnda: multitudo Ferit hic alter: lectitarios dicit ac gerulos & fabros tignarios. Hic ti. ca. incu. Vulpianus: tigni appellatiõe omnẽ materiã in lege duodecim tabellarum accipimus Metretã duo bati complent: qui ſunt ſextarii centum. Magna plãta: multorum pedibus Honne vides q̃to celebretur ſportula fumo: quãta fiat inuitatio cum qui ſportulã acceperant cõuiuiũ de illa ſibi faciant in cõmune tãtum quiſq; cõuiuiũ de illa ſibi pulmenta conferentes faciunt: Culina coquiua. Corbulo vix ferret tot vaſa ingentia: aut corbulo magnæ ſarcinæ homo vel atbleta ſorti: vel baiulus magnæ ſarcinæ: aut certe per ſimilitudinem. nam corbulo fuit rei militaris dux peritus vt Silius Italicus. Irumpit cumana rariſ quam corbulo ductor. Leſcaq; complebant ſtabulorum littora plæbes. Tacituſq; Claudius inquit adeo nouam in germanos vim prohibuit vt referri præſidia cis rbenum iuberet iam caſtra in boſtili ſolo molienti corbuloni bæ litteræ redduntur: ille re ſubito q̃q; multa ſimul offenderentur metus ex imperatore contemptio: & barbaris ludibrium apud ſocios nihil aliud perlocutus q̃ beatos quoſdam duces romanos ſignum receptui dedit. hic Corbulo a Nerone poſtea occiſus eſt: cuius filiam Titus imperator duxit vxorem. Corbulo igitur vix ferret cum ſuo exercitu tot vaſa ingentia tot res: quot infœlix ſeruulus capiti ſubaudi impoſitas portat recto verticæ: & eſt byperbolicos dictum. Scinduntur tunicæ: vtrum huius ſeruuli an cuiuſuis pauperis.

Impoſitas capiti: quas recto vertice portat.
Seruulus infelix: & curſu ventilat ignem
Scindũtur tunice ſartæ mõ: longa coruſcat.
Sarraco veniente abies: atq; altera pinum
Plauſtra vebunt: nutant alte populoq; minanẽ
Nam ſi procubuit qui ſaxa liguſtica portat
Axis: & euerſum fudit ſuper agmina montem:
Quid ſupeſt de corporib⁹: qs membra qs oſſa
Inuenit? obtritum vulgi perit omne cadauer
More animæ: domus interea ſecura patellas
Iã lauat: & bucca foculũ excitat & ſonat vnctis
Strigilibus: pleno componit lintea gutto:
Hæc inter pueros varie properantur at ille
Iam ſedet in ripa: tetrumq; nouitius horret

Ignem: quem ſcilicet in culina portabat. Sartæ modo: ergo ſtrictiores. MAN.

Scindunt̃: a ſeruis ſcilicet nimio pondere nixis. Longa coruſcat: vehiculorum pericula exponit: quem locum ex Horatio tranſtulit. is em̃ libro ſecũdo epiſtola ad Auguſtum inter alia huiuſ modi ait Torquet nunc lapidem nunc ingens machina tignum. Coruſcat: tremit micat. Sarraco: ſarracum vehiculi genus fortiſſimũ quo quidem lapides & ligna ferebantur. Plauſtra: plauſtrũ vehiculi genus: quod ex omni parte palam erat dictum q̃ perlucet In eo vebebãtur lapides aſſeres tignũ vt ſcribit Varro. Liguſt. ca. liguria in ipſis apœninis montibus inter galliam atq; betruriam ſita eſt: nihil deſcriptione dignum habẽs: niſi q̃ vicatim vitã agunt terram arantes aſpertimam: fatiganteſq; ligonibus. immo vero ſaxa incidentes vt poſſidonius inquit: vt ſcribit Strabo libro quinto. Montem ſaxum ipſum montis partem. Quid: quaſi dicat nihil More animæ animam ventum ac ſpiritum dicunt. ita ergo atterũtur corpora ſaxis illis oppreſſa: vt nihil ex eis ſupſit ac videri poſſit: & nõ ſecus q̃ ventus ac ſpiritus qui nõ videtur appareat. Vel more animæ perit om̃e cadauer: id eſt ſicut anima eua neſcit quũ a corpore migrat nõ apparendo: animam dixit eſſe Hipocrates ſpiritum tenuẽ per corpus omne diſperſum. De anima vero latius dictum eſt ſatyra: prima ibi ſcilicet paulatimq; anima caluerunt mollia ſaxa. Secura: de ſuo bero. ſ. Patellas. patellæ poſſunt lances & paropſides dici. Hotarius in epiſtolis. Nec modica cœnare times bolus omne patella. Feſtus vero ſic ait: patellæ vaſa picata parna ſacrificiis faciendis apta. Bucca: per id & foculum eius indicat paupertatem. Sonat: reſonat vnctis ſtrigilibus: apparando reſonabant: quæ quidem vncte erant propter oleum quo in balneis vtebãtur.

Liguria

Aníma qd

Patellæ

Strigilibus: ſtrigilis vti Priſcianus libro. vii. ſcribit: vel deriuat a ſtringo: vel a græco ſtleggis. Stringo autem rado eſt quãdoq; auctore Nonio. Erat denicq; ferreũ inſtrumentũ ad radẽdum lauãtium corpus ſudoremq; tergẽdum idoneũ. Hinc Suetonius de Auguſto bæc inquit. ſed & callis quibuſdã ex prurigine corporis aſſiduoq; & vehementi ſtrigilis vſu plurifariam contractis ad impetiginis formam Soliti autem erant priſci priuſq; comeſſent lauari: quare venturo domino ad balneũ neceſſaria parabãtur. Vnde Apuleius li. iiii. ſic ait. In fine ſermonis huius ſeſe deueſtiũt: nudaticq; & flammæ largiſſimæ vapore recreati calideq; perfuſi: & oleo peruncti menſas dapibus largiter inſtructas accumbũt. Lin

Strigilla Stringo

Guttus. tea.bis em̄ madida corpora ſiccantur Gutto:guttus vas erat ex cornu:quod guttatim fundebat ole um laudantibus ſe in balueis.Erat item vinarium vas. Varro em̄ ſic ait:q̄ vinum dabant vt minutatim fuuderent a guttis guttum appellarunt.De gutto etiam plura in ſatyra ſeptima videto ibi ſcilicet ma gno cum rbinocerote lauari. Pueros:id eſt filios illius oppreſſi ſaxis liguſticis:nec ſeruos intelligas cum pauper eſſet. Properantur in domo ſcilicet. In ripa: videlicet acheronis ac ſtigis.

DO. Sarraco:hic tot⁹ locus ad emulatōem Hor.ſcribit.Horati⁹.Feſtinat calid⁹ mullis geruliſq̄ redēptor. Torquet nūc lapidē:nūc ingens machina tignum. Triſtia robuſtis luctantur funera plauſtris. Mō tem:partem marmoris Iunenſis montem appellat.nam Strabo auctore fodiebantur Iune marmora cā dida & varia:vt integra ſæpe parte columne fierent:& menſæ. Patellas:patella vas fictile erat quo ad ſacra vtebantur.Cicero auctor & Liuius.Parabat domus patellas.Nam anteq̄ cœnarent lauabantur poſt rem diuinam. Strigiles.inſtrumenta ferrea quibus lauantium ſudor detergebatur a ſtrigendo: nam ſtringere:vt marcellus ſcribit eſt radere:& Tranquillus ſcribit:Octauium leſiſſe cutem nimio ſtri gilis vſu:laudatur Pythagoras q̄ quendam ſe diſtringuentem ita effixerit:vt a populo maxime dilige retur eam effigiem Agrippa dicauit ante thermas. Tyberius tranſtulit in cubiculum. Sed mox reſti tuit populo efflagitante ſtrigiles. στλεγγητες.dicuntur græce.Martialis de his. Pergamus bas manſit curuo diſtringere ferro. Lintea:bis madidum corpus ex balneis ſiccabant:dicebāturq̄ lintea territoria:quoniam a fullonibus ſæpe terebantur dum purgarētur. Martialis. Non tam ſæpe teret lin tea fullo tibi. Guttus: vas ex ligno ſacres adhibebat vinum guttatim fundens: auctor Varro.inde Marcus Curius iurauit ſe nihil ex præda habere præter guttum fagineū:quo ſacrificaret.Guttus item vas ex cornu guttatim fundebat oleum lauantibus ſe in balneis:quo verbo vtitur gellius:prima æſti matione fiebat ex cornu rbinocerotis:inde idem dicitur rbinoceros.de hoc Martialis. Geſtauit fron te modo me iuuentus. Verum rbinocerota me putabis. Pleno gutto ſcilicet oleo.Componit lintea: diſponit lintea & parat tanq̄ domino venturo & ſe lauaturo.

VAL. Sartæ modo:pauloante conſutæ. Coruſcat:micat vel apparet.Sarracum vehiculi genus. Abies materia:& eſt ordo.minatur abies veniente ſarraco. Mutant alte:celſe contremiſcūt. Populoq̄ mī nantur:cuicūq̄ de populo qui occurrerit.bos ſtrepitus.& Horatius queritur in vrbe eſſe cum inquit. Feſtinat calidus malis geruluſq̄ redemptor. Torquet nunc lapidem nunc ingens machina tignum. Triſtia robuſtis luctantur funera plauſtris.Hac rabioſa fugit canis: hac lutulenta ruit ſus.Nunc & ver ſus tecum meditare canoros. Qui ſaxa liguſtica portat.que ex liguria longe pulcherrima cōuehun tur. Axis ſynecdochicos:totum currum intelligit:nam axis eſt quem græci ἄξονα vocant. Mō tem:ſaxum ingens. More animæ.ſic inquit atteritur corpus vt putes ipſum animam quæ nuſq̄ vi detur. Patellas:a patulo patenas:vt Varro inquit dixerunt veteres inde puſillas q̄ bis libarent cœ nas patellas. Secura: nihil de tantis caſibus ſuſpicata que dominum neſcit occiſum. Et ſonat vn ctis ſtrigibus:ſunt ſtriges aues quæ noctu volantes infantes occidunt.vnde Ouidius:eſt illis ſtrigib⁹ nomen ſed nominis huius Cauſa q̄ horrenda ſtridere nocte ſolent.& at hunc locum hoc nihil attinet. ſtriges inquit Probus dicuntur quas habent capſarii vel candelæ tridentem dicit.ſunt qui ſtrilibus cor rigentes ſuam profitentur inſiciam.per ſyncopam enim dictum volūt pro ſtrigilibus qui nō vidēt ſtri gilem primam corrupere.Perſius.I puer & ſtrigiles criſpini ad balnea deffer.& ne hic quidem ſignifica tio cōuenit.ſed enim vt quidam volūt ſtrigiles velaria.vnde atletæ poſt laborem ſtrigūtur.vt alii va ſis ſpecies a verbo græco στριγίς στριγίδος: vt Strabo:inde ſtrigilſum & ampularum artifices ma turæ euaſerunt.& Plautus in perſa.ampulam ſtrigilem ſcaphium ſocos palium marſupium habeat:ſed & illa etiam velaria poteſt hic ſignificare.ſtriges vero bolera ſunt vilia:vt apud Plautum in pſeudulo coquus quidam oſtendit his verbis.Hei homines cœnas ſibi coquūt cum condiunt nō condimentis condiūt ſed ſtrigibus. Viuis cōuiuis inteſtinaq̄ exedunt. Hoc hic quidem homines tam breuem vitam colunt.Cum baſce herbas huiuſmodi in ſuam aluam cogerunt formidoloſas dictu non eſu mo do.Ita hic locutum Iuue.accipio. Pleno componit lintea gutto.guttus inquit Probus in quo oleū mittitur dictus q̄ guttam mittat.ſed poculum etiam ſignificare:vel quoduis vinarium vas ex ſereno colligimus qui inquit.Siue meri guttus ſeu frigoris efficit aura. Varro quoq̄ de vita patrum libro pri mo.item erant inquit vaſa vinaria ſuccymbia aquilanæ pateræ gutti ſeſtarii.idem de origine linguæ la tinæ:vt vinum minutatim funderet a guttis guttum appellarunt:quod ſumebant minutatim a ſumen do ſumpulium nominarūt in huiuſce locum in cōuiuiis ſucceſſit epiduſis & cyatbus in ſacrificiis remā ſit guttus & ſumpulium Iam ſedet in rippa:inferorum Horret portbmea:Portbmeus inquit Pro bus traiectus anguſtus:ſed portbmeus quidem traiectus a græcis dicitur.Orpbeus in argonanticis.

ἀλλοτε δὴ πορθμοῖο κατὰ σῶμα καὶ αὖτις Portbmeus portitor

Tbeocbritus in primo idilio. tætrum ergo portb

mea carontem dicit portitorem.dicitur & portbmis portbmidis pro nauicula. Orpbeus in argo nauticis.

MAN. Porbtmea:id eſt charontē:ait em̄ po eta.Portitor ille charon.De quo latius videto ſatyra ſecūda ꝓpe finem.Portb meus autē portitor dicitur:is ſcilicet q

Portbmea⁹

Portbmea:nec ſperat cœnoſi gurgitis alnum
Infœlix:nec babet quam porrigat ore trientem

Reſpice nunc alia: ac diuerſa picula noctis
Quod ſpacium tectis ſublimibus: vnde cerebꝫ
Teſta ferit: quotiens rimoſa & curta feneſtris
Vaſa cadant: quanto percuſſum pondera ſignēt
Et lædant ſilicem: poſſiſqꝫ ignauus baberi
Et ſubiti caſus improuidus: ad cœnam ſi
Inteſtatus eas: adeo tot fata: quot illa
Nocte patent vigiles te prætereūte feneſtræ
Ergo optes votumqꝫ feras miſerabile tecum
Vt ſint contente patulas effundere pelues

Ebrius ac petulans qui nullum forte cecidit
Dat pœnas: noctem patitur lugentis amicum
Pelidæ: cubat in faciem: mox deinde ſupinus
Ergo nō aliter poterit dormire: quibuſdam
Somnū rixa facit: ſed q̄uis improbus annis
Atqꝫ mero feruens cauet būc: quē coccina læna
Vitari iubet: & comitū longiſſimus ordo
Multū præterea flammaꝫ atqꝫ ænea lampas
Me quem luna ſonat deducere vel breue lumen
Candelæ: cuius diſpenſo & tempore filum

traducit homiens ac vebit nauigio.

Nec ſperat: quoniā bi quoſ vebit vn da ſepulti vt libro ſexto æneidos poeta edocuit. Cænoſi gurgitis. Virgilium imitatus eſt ille em̄ dixerat. binc via tar tarei quæ fert acherōtis ad undas. Tur bidus bic cœno vaſtaqꝫ voragine gur, ges. Aeſtuat atqꝫ omne cocyto eructat arenā. Alnū ſtygiam cymbam intelli, ge. Nec habet: non em̄ in eo funeris ſolennia ſeruata fuerant: vel inopiā eiuſ oſtendit. Trientem: Properti? quo: qꝫ vltima elegia dixerat. Vota mouent ſuperos: vbi portitor æra recepit. Ob, ſerat vmbroſos lurida porta rogos. Trientem: quæ de inferis græci fabu lantur ab ægyptiis acceperūt. Auctore Diodoro libro ſecūdo. ii em̄ mortuoꝝ corpora per fluuiū & acheruſiam palu dem ad ſepulchꝝ deferebant: ibiqꝫ con debant. Nauis quæ vectabat corpora Obulum aiebant dari portitori cui no men inditum erat ab incolis charon.

Inferorum ſermo

Mortuorū trematio

Apuleius itē lib. ſexto met. ſcribit. Ve, nerem pſycæ achillæ ſuæ iratam iuſſiſſe accepta pyxide adire proſerpinā: vt ei modicum de ſua formoſitate proſerpi, nam mit, eret. Tunc illam in altam tur, rim aſcendiſſe: vt inde ſe daret præcipi, tem ſic em̄ rebatur ad inferos recte atqꝫ pulcherrime ſe poſſe deſcēdere: ſed tur ris prorupit in vocem ſubitā admonuitqꝫ pſycen vt tænaꝫ adiret ppe lacedæmonē achaie ciuitatē: ibi em̄ ad inferos deſcenſus patet. vñ ad ipſam orci reginā pergeret. Nō tamē vacua deberet accedere: ſed offas polente mulſo cōcretas ambab? geſtaret manibus ac in ipſo ore duas ferret ſtipes. cunqꝫ ad flu, men mortuū appuliſſet cui præfectus Charon ptinus expetens portoriū ſic ad ripam vlteriorem ſub tili cymba deducit cōmeantes. Ergo & inter mortuos auaricia viuit. Nec Charon ille ditis: & patet tā tus deus quicqꝫ gratuito facit: & pauper moriens viaticum debet quærere: & æs ſi forte præ manu nō fuerit: nemo eum expiare patietur huic ſqualido ſeni daret nauli nomine de ſtipibus quas ferret alterā ſic tamen vt ipſe ſua manu de ſuo ore ſumeret. Alteram vero ſtipem in reditu eidem ſeruaret. Sic etiam offarum alteram Cerbero cani obiiceret tranſiēs: alteram tamen rediens &c. Quod ſupple reſpice.

Pſycæ ancilla.

Tænas

Charontis ſtips

Auaritia i, ter mortuos.

Spatium ſcilicet eſt. Curta: fracta. Ignauus: ineptus inutilis nō aptus induſtriæ: nam induſtrios ignauos dicimus. Tot fata: mortis genera ſunt. Effundere pelues: emittere ſolum quod in vaſis ē: peluis autem quaſi pedeuis a pedum lauatione vt ſcribit Varro. Ebrius ac petulans: noctis pericu, la in vrbe oſtendit. Trāquillus de Otbone ſic ait: ferebatur & vagari noctibus ſolitus atqꝫ inualidum quenqꝫ obuiorum vel potulentum corripere: ac diſtento ſago impoſitum in ſublime iactare. De Nero ne quoqꝫ ſic prius ſcripſerat poſt crepuſculum ſtatim accepto pileo vel galero popinas inibat: circum qꝫ vicos vagabatur ludibundus: nec ſine pernicie tamen ſiquidem redeūtes a cœna verberare ac repu gnantes vulnerare cloaciſqꝫ demergere aſſueuerat: tabernulas etiā effringere & expilare: ac ſæpe in eiuſ modi rixis oculorum & vite periculum adiit. Petulans: audax temerarius improbus Lugētis ami cum pelidæ. De boc ita Homerus libro vltimo iliados.

Peluis

Orbo gd noctu

Nero gd noctu

Achillis luctus

Carpitur alta quies: dirum ſed luget achilles
Patrocli exitium: nunc buc nunc vertitur illuc:
Et nunqꝫ dulci declinat lumina ſomno.

Patroclus.

Patroclum cupit ac defunctum robur amici
Crudeles fundens lacbrymas: haud immemor ille
Quam varios ſecum caſus belliqꝫ furores
Pertulit: & rapidos ſcopuloſa per æquora fluctus
In latus interdum iacet: interdumqꝫ ſupino
Corpore: nunc bæret vultu: tum ſurgit & alti
Anxius ad littus maris errat & omnia verſat.

Improbus: temerarius ſæuus Annis: propter annos in quibus mali nō puniūtur: vel quia iuue,

Coccos

Coccinos. nis est. Coccina: Coccos ruber dr. Coccinos granū & coloris genus purpurei scilicet grano infecti Plinius libro vicesimosecūdo capitulo tertio. Coccū berbā scribit esse ex qua granis impatoria paludamenta inficiantur. Læna: vestimentum militare quod supra omnia vestimenta sumitur auctore Narcello. Virgilius libro quarto. Tyrioq; ardebat murice læna. designat autem iuuenalis tribunum: qui armatus vrbem custodiebat. Atq; ænea lampas: vel & ænea lampas, vti est in antiquis: id ē candelabrum corinthium. Plinius libro tricesimoquarto de candelabris. Nec pudet tribunū militum ea salariis emere cum ipsum nomē a candelabrū nomine impositū appeat. Dispenso: distribuo.

Læna

Tri. mili. Cādelabrū

DO. Trientem quem porrigat: Aegyptii auctore Diodoro putabant mortuorum cadauera noua representatione apud inferos transuehi in vlteriorem ripam: aderat magister cimbæ. quem lingua sua carōtem appellabāt & cimba: quam varin græce. ειβόα ρά. dicitur: putabāt mortuos dare obulum: quem ipsi caronti representabant. & per acherusiam paludem traiicerēt in vlteriorem ripam: sed Iuue. suorum temporum auariciam notat: cum ostendit pauperi mortuo: ne obulum quidem esse. Ebrius: insolentiam iuuenum rbomanorum notat: quæ a Tranquillo in Nerone perscribit: nam per vrbem incedentes pauperes sago impositos iaculabantur: ex quo Martialis. Ibis ab excusso missus in astra sago. vt alio aliquo vexationis genere vexabant. Tranquillns de Nerone: redeuntes a cœna repugnātes verberare cloacisq; demergere assueuerat. Tacitus pererrabat comitantibus qui raperent ad venditōem exposita. & obuiis vulnera inferrent: & reliqua. Lugentis amicum. versus Home. sunt in principio vltimi iliados de Achille lugente patroclum. Munc lateri incumbens iacuit mox deinde supinus. Nunc cubat in faciem: nunc recto pectore surgens. Versat membra thoro. Cauet bunc: licet boc loco deridere Fidentini fraudem: nos bis versibus tribunum designari diximus, a Iuue. vt dicat iuuenes non lacessere tribunum armatum: cui tuendæ a crassatoribus vrbis custodia data est: idq; apparet ex eo verbo. Et ænea lampas: nam tribuni incedebant prælato candelabro. quod magno luxu ex ære corinthco fiebat Plinius in luxum candelabrorum inuectus bæc addit: nec pudet tribunum militum ea salariis emere: cum id nomen a candelis impositum sit: quasi dicat q̄uis candelabra a candelis quibus pauperes vtuntur auctore Festo dicta sint: tamen tribuni sine vllo pudore ea ad luxum emūt totis salariis: candelabrum in distichis Mar. Nomina candelæ nobis antiqua dederunt: Fidentini vero præceptor cum Pli. deprauaret: quod multis in locis ausus est: vt quarto nostri operis libro facile demonstrabimus: ita peruertit: nec pudet tribunum militum ea salinis emere: boc est ad salina: quoniam vt ille interpretatur: milites ex candelabris salina conflabant: in quo non ausus Fidentinus præceptori aduersari vix pauca quædam ex bac sententia nostra excerpsit reliqua siluit. Aenea lampas. id est candelabrum corinthium quo tribuni vtebantur. Candelæ: nam candelis auctore Festo pauperes vtebantur.

VAL. Alnum: cymbam quæ ex alno fit: nam non vebi dicuntur animæ cimba ante errorem quæ suo non moriuntur in lecto. Nec babet quem porrigat ore trientem. Virgilius inops inbumataq; turba boc autem de Aristopbanis fabula sumptum est qui in comœdia quam inscribit. βάτ ράχοι inducit Dyonisiū flumia inferni traiicere volentem cū mortuo de præcio paciscibis verbis Διό σέλεγώ. μέντόι. σέτόν τέθνήκό τα άντρόπέ. βόυλέις άΔόυφέρέιν νέκ πόσάττά. τάυτι νέκ. Δόι Δράχμας νιϐόν τέλέις τιό. μάΔι άλλέλάττον νέκ υπάγέθυμέις τιϛ. όΔόυ. Διό άνάμέινόνώΔάι μόι έξάν ξυμβώ τιϐόι. νέκ. έι μή κάτάθήσέις ΔόυΔρά μας μήΔιά γέγόυ. Διό. λάμβάν έννεοβόλόις.

Porrigat ore trientem. bic nummi speciem: nam est vbi calicem significet vt apud Persium: calidumque trientem excutit e manibus: & Propertium. Cum fuerit multis exacta trientibus ora. Quod spacium tectis sublimibus: id est quantum cunctæ sunt insulæ: aut e sublimibus tectis in terram. Rimosa: fracta. Curta mutilata curtata sine fundo & sine ansa. Ignauus: negligens. Ad cœnam si intestatus eas: inter tot pericula si ad cœnam voceris ante testamentum faciundum tibi est ne improuidus videaris: aut ne posterorum tuorum in dubium sit bæreditas. Note patent: patentes babent qui in eis euigilent. Diffundere pelues vasa fictilia. pelues tamen sunt vbi pedes lauare consueuimus: peluis enim quasi pedeuis: vt Varro inquit dicta a pedum lauatione. alii autem peluim sinum aquarium putant in quo variæ res perluūtur: vnde & nomen esse dicunt.

Noctem patitur lugentis amicum pellidæ. patroclum lugentis quod ab Homero sumptum est q̄ in vicesimoquarto iliados inquit. αύτόΔάγόν. λάόι Δεόθόάσέμι. νήάξέκάξόι έσκιΔνάν τιένά τόι μέν Δόρπόιό μέΔόντό. υπνόυ τελλάυκερόν υερπήμενοι. άυτάρά Χιλεύς κλεάφι λόύέ τάρόυ μέμνιμένός όύΔεμιν υπνός ήρει πάνΔαμάτώνι

Quibusdam sumnum rixa facit. vult ostendere vt pauperes rbome verberati sunt noctu in ambulantes eos aliquando in via dormire soporatos: aut certe dormiūt quidam cum rixam contraxerunt verberarūtue quempiam. aliter vero somnum admittere nullo modo possunt. Cauet bunc quem coccina læna: id est purpurea: sic Virgilius. Tyrioq; ardebat murice læna. quod græci coccum latini teres byrum vocarunt inquit Probus. Est autem coccus berba: vnde grana punicea tollūtur & medicaminib? diluūtur: vt Alexāder docet Apbrodiseus probariq; solet gnidia. Et ænea lampas: fax ærea

Dispenso:dispono. Et tempero silum:decerpo ne extinguatur:& est ordo me contemnit.

Contemnit: miseræ cognosce ꝓbœmia rixæ
Si rixa est: vbi tu pulsas ego vapulo tantum
Stat contra starique iubet parere necesse est.
Nã quid agas? cum te furiosus cogat: et idem
Fortior: vnde venis exclamat: cuius aceto
Cuius cbõcbe tumes? quis tecũ sectile porrũ
Sutor: & elixi veruecis labra comedit?
Nil mibi respondes? aut dic: aut accipe calcẽ:
Ede vbi cõsistas: in qua te quæro proseucba.
Dicere si tentes aliquid tacitusue recedas
Tantũdẽ est: pariter feriũt vadimonia deinde
Irati faciũt: libertas pauperis bæc est
Pulsatus rogat: & pugnis concisus adorat:
Vt liceat paucis cum dentibus inde reuerti
Nec tñ boc tantũ metuas: nam qui spoliet te
Non deerit clausis domibus: postq̃ ois vbiq̃
Fixa catenatæ siluit compago tabernæ.
Interdum & ferro subitus grassator agit rem:
Armato quotiens tutæ custode tenentur
Et pontina p[ro]ædia: & gallinaria pinus.
Sic inde buc omnes tanq̃ ad viuaria currunt.
Qua fornace graues: qua nõ incude catenæ
Maximis in vinclis ferri modus: vt timeas ne
Vomer deficiat: ne marræ: & sarcula desint.
Fœlices ꝓauos & arauos: fœlicia dicas
Sæcula: q̃ quondaꝫ sub regibus atq̃ tribunis
Viderunt vno contentam carcere romam.
His alias poterã et plures subnectere causas.
Sed iumenta vocant: & sol inclinat eundũ est.
Nam mibi cõmota iam dudũ mulio virga

Cognosce probemia rixæ q̃ ꝓbemia legatur meliꝰẽ & magis cõueniens sequẽtibꝰ? Quod autem principium latine vel exordium dicitur: græci videntur probemium nominasse inquit Fabius libro quarto vel etiã scribit q̃ probemium dictum est siue q̃ cantus est & citbaredi pauca illa q̃ ante ꝯ legitimum certamen incobent emerendi fauoris gtatia canũt probemium cognominauerunt. Oratores quoq̃ ea quæ priusq̃ causam ordiantur ad conciliandos sibi iudicum animos præloquuntur eadem appellatione signarunt: siue q̃ græce via appellatur id quod ante ingressum rei ponit: sic vocare est institutum. Concbe: conchis viridis faba est: quam bodie vt aiunt neapolitani c in g vertentes: dicunt gongulã: quã condiunt nunc porro nunc cœpe addito pipere aut cumino: alii anetbum miscẽt cibus iane rustican? est difficilisq̃ materiæ. De bac Martialis libro septimo in papillũ ait: Et be ne si cœnas concbis inuncta ibi .i. sine oleo. Et lib. xiii. Si spumet rubra concbis tibi pallida testa lautorũ cœnis sæpe negare potes.

Sectile porrum: quod leuiter secari & findi potest. sectiuo porro auctoritatem dedit princeps nero vocꝫ gratia ex oleo æstatꝫ mẽsium omnibus diebus. Auctor Plinius lib. xix. Est & aliud genus in capita excrescens.

Veruecis labra: olim enim veruecinũ caput inter alia munera mittebatur. Mar. libr. xiiii. de capite arietino Mollia pbryxei secuisti colla mariti Hoc meruit tunicam qui tibi sæpe dedit. Proseucba: oro adoro proprie deum: inde oratio quæ ad deum funditur: quasi quoniam attentione opus sit: enim attẽdo intendo adbibeo significat ponitur pro domo pauperum vbi elemosynas petunt. Vadimonia: fideiussiones ne postea offenderent. Tabernæ: caponæ vel apotbecæ: taberna a tabulis dicit. Grassator: grassari latrones dicunturvias obsidentes: vt scribit Festus. Pontina palus bæc antiquo in latio est: Plinius enim libro .iii. sic ait. A circeis palus pontina ẽ: quẽ locũ: xiiii. vrbiũ fuisse Mutianꝰ ter cõsul ꝓdidit. Iuuenalis aũt latronũ fuisse sedẽ ostẽdit: p eam. n. palludẽ Appia via tendebat: nã multa insũt vestigia vt vidimꝰ. Gallinaria pinus: Strabo li. v. de sinu cumano sic ait bocq̃ in sinu fruticosis virgultis frequẽs & arboribus sylua ẽ: multis porrecta stadiis aquarũ indiga: cæterũ fabulosa: quã gallinariã vocãt syluã. bic Sexti Pompei classis pfecti piratica struxere nauigia: q̃ tempestate siciliã a romano desciscere fecit imperio: bæc ille. Est & locus alter ad Gallinas dictus in villa cæsarũ fluuio tyberi imposita iuxta nonũ lapide via flaminia: vt late offendit Plinius li. xv. ca. xxx. Pinus: ꝓ sylua dixit: ibi. n. pinus fuisse credendũ: cũ vt Strabo ait in ea Sexti Pompei piratica nauigia struxerint. Huc: in vrbem. Viuaria: de viuariis apiariis leporariis piscinis &c. Videto Gelliũ li. ii. ca. xx. Qua fornace latronũ copiã ostendit. Qua nõ incude: nõ. s. fiunt: q̃si dicat vbiq̃: & tamen nõ satis est: omnino enim fures multiplicant: Idẽ quoq̃ bac tempestate romæ accidit.

Modus: mẽsura. Marræ: sappæ instrumẽta rustico. Columella. Tũ penitꝰ marris eradere viscera marris. Ne dubita. Sarcula: instra agricolæ a sarrio. i. purgo: vl' vt ait Var. a serẽdo ac sarciẽdo. Proauorũ atauos. Auus ẽ patris matrisq̃ pater. Proauus ẽ aui pater. Abauus ẽ proaui paterni aut materni pater Atauus est abaui vel abauie pater. Tritauus est atauí pater: vltimum cognationis nomen est. Deus omni

MAN. Probemiũ.

Concbis

Porrum.

Proseucba. Prosocbe.

Pontina palus.

Gallinaria pinus.

bus auctor est paulus digestis de gradibus. Proauoꝝ:cognatio ita se habet pater auus pauus abauus at
Tribuni auus tritauus. Tribunus:tribuni creati sunt.xvi.anno post reges exactos. Dum enim plebs a senatu &
consulibus præmeretur:tunc ipsa sibi duos tribunos quasi proprios iudices & defensores creauit aduer-
sus iniurias nobilitatis:quod quidem Liuius libro secundo edocet. Illi vero tres collegas sibi creauerunt
Vno nō enim tot vigebant latrones & scelerati. Carcere:Liuius libro primo de Anco Martio sic ait.
Carcer in Carcer ad terrorem increscentis audaciæ media vrbe imminens foro ædificatur. Iumenta:iumentū a iun-
vrbe ctu dicitur auctore Varrone.Columella vero in prologo libri septimi scribit iumenta nomen a re traxisse
Iumentū ꝙ nostrum laborem vel onera subuectando vel arando iuuarent.
Concbæ:conchis ab Apitio appellatur Fabatia viridis atꝙ ita conditur liquamine.Coriādro:Cimino
DO. Porro conciso:& oleo quod nisi in magna fuerit copia conchis ingrati est saporis. Martialis in mare cœ-
nantem:Et bene si cœnas conchis iniuncta tibi est.alibi.Si spumet rubra conchis tibi pallida testa: hoc ex
nobis Fidentinus accepit: sed inuertit & mutilat:alii conchам pro faba simpliciter accipiunt: quæ veluti
concha cortice tegitur:& cum ea coquitur:quod non facimus in fresa. Sectile porrum:idem sectiuū di-
citur:vt scribit Plinius ad capitati differentiam tarentiꝙ optime prouenichat apte nominat portum:nam
in frugali & pauperis mensa id erat.Martialis.inuitans amicum. Viles cappadocæ graueꝙ porri.alibi
In quibus est lactuca sedens & sectile porrum Veruecis labra.Fidentinus a nobis accepit sed peruertit
nec percipit:hoc est ex morem antiquitatis:nam in apopboretis mittebatur caput veruecinum inter cæte
ra munera.Martialis Mollia phyxei secuisti colla mariti. Ebrius igitur aperte interrogat sciēs boc esse in
vsum munerum & pauperis. Fixa catenatæ.Idem Martialis.Nulla catenatis præcincta est pila lagœnis
Pinus gallinaria:falluntur vt diximus:qui putant banc siluam esse:quæ ad gallinas dicebatur: nam ea
erat ad nonum lapidem in villa:quæ dicebatur Cæsarum:iuxta tyberim loco celebri:vt gratiores tuto hic
esse non possent:meminerunt.Tranquillus in galba & Plinius. Intelligo potius siluam gallinariā: quæ
auctore Strabone in sinu cumano erat in multis arboribus densa & portenta in multa stadia:aquarum in
digna:& fabulosa in ea præfecti classis Sexti Pompei piratica nauigia struxerūt cum Sicilia ab imperio ro
mano defecit.Hæc & vastitate erat apta grassioribus:& eodem tractu quo palus pontina:cuius ante me-
minit.
VAL Miseræ:infœlicis. Cognosce probœmia rixæ:exordia initia futuræ rixæ: non autem præmia vt libra-
rii inuerterunt:ita enim vetustissimi habent codices & sensus quoꝙ id exigit:vt probœmia no præmia scri-
batur. Stat contra:boc enim est rixæ futuræ probœmium:ac si dicat non ob culpam meam sed illorū q
me aggrediuntur temulentiam rixa contrabitur. Cuius aceto:pauperem bunc oste[illegible]dit. Cuius con
chæ tumes:fabæ cacabo tumes:nam conchis fabæ species est [illegible]us diminutiuum est c[illegible]la veluti in
quit Nestus fustius de octo partibus orationis ad Asinium pollionem. Sectile po[illegible]um:quia est & ca-
pitatum. Et elixi veruecis labra comedit.id est veruecum caput ē feruex:vt Varro inquit ouilis peco-
ris masculi testiculi dempti:& ideo vt natura versa veruex declinatur.Elixi:in aqua cocti:est enim elixum
quicquid aqua mollitur vel coquitur:quod lixam aquam veteres:vt Nonius inquit:vocauerint: vnd & lixæ dicti ꝙ militibus aquam ad castra vel ad tentatoria ferre soleant:siue ꝙ lix ignis appelletur cinis: Vt
Plinius inquit Ede vbi consistas:mendices vl domicilium babeas. In qua te quæro:proseucha locus
est vbi mendici stipem petunt vel victitant. enim a græcis orare dicitur. Feriunt pa
riter:siue moreris siue abeas. Vadimonia deinde irati faciunt.id est iudicia permutant gratia calumniā
di. Libertas pauperis bæc est ironicos dictum. Pulsatusꝙ rogat:veniam petit. Non deerit clausis
domibus:fur vel bomicida. Armato quotiens tutæ custo de tenentur:quotiens armato præsidio muni
untur infamia latronum loca. Et pontina palus & gallinaria pinus:loca latronum præsidis collocatis: a
solitis inquit locis quotiens depelluntur romam quasi ad certas prædationes confugiunt. Et pontina
palus:quam Iulius Cæsar fertur exiccasse.Et gallinaria pinus:id est silua quæ ad gallinas dicta est ꝙ sicut
multi ita Tranquillus bis verbis exponit.Liuiæ drusillæ olim post augusti statim nuptias veientanum su
um reuisenti præteruolans aquila gallinam albam ramulum lauri rostro tenentem ita vt rapuerat dimisit
ingremium:cunꝙ nutriri alitem:pangi rāmulum placuisset:tauta pullorum soboles prouenit vt bodieꝙ
villa ad gallinas vocetur:tale vero lauretum vt triumpbaturi cæsares inde laureas decerperent: Idem re-
fert Plinius. Tanꝙ ad vinaria:ad paratos pastus. Qua fornace graues qua non incude catbenæ:p
reorum copia. Maximus in vinclis ferri modus:vis ferri magna in vincula conjecta est. Ne marre
& furcula:ferramenta rustica marra marræ Columella.Contundat marra vel fracti dente ligonis:furculum
Varro a ferendo vel fariendo dictum putat. Vno contentam carcere romam:subaudiendum Tulliano
cuius & Salustius meminit a tullo rege sic appellato. Sæcula:inquit Hieronimus in commentario epi-
stolæ pauli ad Hæbreos:vt Ouidius Naso dicit dicuntur a sequendo se eo ꝙ sequātur atꝙ in se reuoluā
tur teste Varrone:sæcula autem ex eo dici possunt ex quo varietas cœpit esse temporis. Sub regib⁹ atꝙ
tribunis:& cum reges illi septem imperium romanum regebant: & cum incolem auentinum plebs se-
cessit creataꝙ tribunitia potestas est vt supra memorauimus. Sed iumenta vocant:equi & muli clitella-
rii:iumentorum autem nomen traxere ꝙ nostrum laborem vel onera subuectando vel arando iuuent.

Innuit:ergovale noſtri memor:et quotiens te
Roma tuo refici ꝓperantem reddet aquino:
Me quoq; ad eluinam cererẽ: veſtrãq; dianã
Conuelle a cumis: ſatyrarũ ego ni pudet illas
Adiutor gelidos veniam caligatus in agros.

Iunii Iuue. Aquatis ſatyra quarta.

Cce iterum criſpinus adeſt mihi ſæ-
e pe vocandus
Ad partes: monſtrum nulla virtute redemptum
A vitiis: æger ſolaq; libidine fortis:
Delitias viduæ tantum aſpernatur adulter.
Quid refert igitur quantis iumenta fatiget
Porticibus: quãta nemo ꝙ vectetur in vmbra:
Iugera quot vicina foro: quas emerit ædes:
Nemo malus fœlix: minime corruptor & idẽ
Inceſtus: cum quo nuper vittata iacebat

Aquino: in via latina aquinum magna ci uitas eſt: iuxta quam melpis flumen labitur Strabo ſcribit libro quinto. Eluinam cæ. rerem: a fonte non longe ab aquino ſic dictam exiſtimo: adhuc enim ab incolis Eluius fons appellatur: apud quem & templorũ veſtigia: quæ quidem & Cæteris & Dianæ putantur fuiſſe. Plinius libro tertio capitulo. xiiii. ſcribit eſſe in piceno beluinũ flumen ſed non ad rem. Satyrarum adiutor: Laertius ſcribit non defuiſſe qui Socratem iuuiſſe Euripidem exiſtimauerint. Vnde Meſi locbus ait pbrygibus Nouo Euripidis pœmati & ſocratẽ ligna miniſtraſſe: Euripidis recens pbryges eſt fabula Sarmenta cui ſup ponit & Socrates prudens.

MAN. Aquinura. Melpis flu. Euripidis. ſocrates adiutor.

Argumentum ſatyræ quartæ.

Quarta quidẽ criſpinũ odit caluũq; neronẽ

Cce iterũ: prima & enim Satyra di-
e xerat: Cum pars niliacæ plæbis: cũ verna canopi Criſpinus &c. Ecce iterum criſpinus adeſt mihi ſæpe vocandus: adeſt legi in antiquis codicibus. Ecce de ecce particula ſic ait Aſconius lib. ii. verrinarum. Ecce autem proprium boc Ciceronis eſt in rebus improuiſis: quod cũ cura Virgi. & legit & tranſtulit: vt ecce autem gemini a tenedo &c. Ad partes: ad ſatyras quæ ſunt operis partes. Aeger: debilis.

Ecce.

Viduæ tantum: per id voluptate ductum ad libidinem oſtendit: cum egeſtate vt multi alii non cogeretur: Mar. li. xi. ad Caridemum. Nunc ſectaris anus o quãtum cogit egeſtas Illa fututorem te carideme facit. Quid refert: prodeſt. q. d. nibil quia malus eſt: binc fœlix eſſe non poteſt. Porticibus: ſolebant priſci in domibus geſtationes habere: in quibus geſtarentur: habere item & hortulos oblectationuꝫ gratia.

Inceſtus: ceſtus cingulum dicitur veneris: quo vtitur ad honeſtas nuptias: binc inceſtum dicitur quod a ſacrato illo veneris cingulo non fuerit vinctum. Auctor eſt Lactantius libro ſecundo tb. Inceſtum vt inquit Seruius li. vi. æn. ibi inceſtat funere claſſem. id eſt polluit: eſt quæcunq; pollutio.

Cererem eluinam nonnulli dixerunt appellatam a loco iuxta aquinum: quem nuſq; repperi: ego potiꝰ eluinam puto dictam ab eluendo: id eſt lauando: nam qui ſacris initiabitur Cererie lauabantur vt teſtimonio Ariſtophanis docuimus. Pli. eluinum quidem oppidum nominat: ſed non bis locis: poteſt & boc referri ad cælebritatem quæ fiebat ab aquinatibꝰ & populis finitimis in luco minturnẽſi loco irriguo aquis vt ſcribunt Stra. & Syllius: vt propter eas aquas cæres quæ illic colebatur: dicatur eluina. Veſtrãq; Dianam: quam colitis in luco minturnienſi. Apertiſſimis vt arbitror argumentis ſingulis ferme locis: q̃ quidem obſcuriora habentur. Fidentinum plagiarium vel diſſentientem eluſimus vel aſſentientẽ ſceleris cõuicimus. ꝙ ſcilicet noſtra quæ non percipit nepbario præceptoris conſilio vſus inuerterit: confuderit: cõtaminauerit: infinitum: ita me deus amet: prope eſſet ſingula illius deliramenta bis cõmentationibus inſectati: ne igitur ſuſpenſum lectorem habeam: ſinam Fidentinum valere: & in triuio verſari vbi pueros q̃ttidie male docet:: nam cum in publica acbademia ſuperioribus annis profiteri cœpiſſet: ita ab omnibus eſt deriſus & exploſus: vt iam eum lucis pudeat nec diſcedat e tenebras triuii bomo nullius doctrinæ: incredibilis impudentiæ: in alieno furore miniſter in ſuo delitus. Reuocabimus ad tribunal quarto alteriꝰ noſtri operis libro eius præceptorem: & operiemur quid in cauſa meditetur: q diſcipulũ quem ad ſcelus impulit non defendit omnibꝰ ſuffragiis damnatũ.

DO.

Cce iterum accuſaturus Domitianũ crudelitatis: gulæ: auaritiæ: a Criſpino ordiẽ: in quo & prin-
e cipem notat. Nam Domitianus inceſta virginum veſtalium: vt ſcribit Tranquillus varie & ſeuere coercuit Papinius. Pulcbrius an tacita vigilet face troicus ignis: Atq; exploratas iã laudet veſta miniſtras. tamen Criſpino adultero notiſſimo & virginis veſtalis ſtupratori ignoſcebat. Iterum: naꝫ antea eſt notatus verna canopi Criſpinus. Ad partes. id eſt ad ſatyras quæ partes ſunt operis. Delitias viduæ tantum: nullo inquit adulterii genere abſtinet Criſpinus præterq; viduæ: ex quo oſtendit eum ſectari iucundiora adulteria: nam qui ad viduas & anus accedebant: paupertate cogebantur: vt. ſ. pararẽt diuitias: an te vetule veſica beatæ Mar. Nunc ſectaris anus o quantuꝫ cogit egeſtas alibi. Munera quot ſenibꝰ viduiſq; ingentia mittis: nullum igitur cõmittit adulteriũ Criſpinus: niſi per voluptatem & libidinem animi cum egeſtate non cogatur viduas adire.

VAL

VAL. Iam dudum: properanter & statim: vt iamdudum sumite pœnas & ad articum Cicero. Iamdudum pudet tam multa scribere: vereor enim ne re iam desperata legas. Properantem festinātem vt romā effugi as. Me quoq; ad beluinam cererem locus est in gallia: qui sic appellatur: vt Probus scribit. Vestramq; dianam: quæ apud aquinum colebatur. Conuelle a cumis: a cumis aduoca.

Cce iterum Crispinus & est mihi sæpe vocandus ad partes. De crispino: piscis magnitudine do
e mitianiq; temporibus scribit in hac satyra & crispini & imperatoris vitam in primis lacerans scæ nicum sumendo principium: intelligendum est aliquos cū crispino sermones præcessisse. Ecce iterum proprium Ciceronis & Virgilii: & huius est verbum in rebus improuisis. Virgili. Ecce autem gemini a tenendo tranquilla per alta. Ad partes: subaudiendum operis mei & est metaphora a comœdiis tracta. Monstrum nulla virtute redemptum hoc dicit. Hic Crispinus adeo fœdis & proiectis in omnem turpitudinem moribus vixit: vt naturæ monstrum inter homines videri potuerit. Nulla virtute redēptum a vitiis: id est quem nulla virtus a cōsuetis potest vitiis reuocare: qui nulla virtute vitium potest occultare. Solaq; libidine fortis: pertinax in venere. Delitias viduæ tātum aspernatur adulter: in minore debilis scælere. Iugera quot vicina foro: q̄ late patentes vndiq; campos vrbi vicinos habeant: aut foro ædes & hortos. ingerum inquit columella habet quadratorum pedum milia. xxviii. passus pedes habet quinq;: actus mínimus: vt ait Varro latitudinis pedes quattuor: longitudinis pedes. cxx. clima quoq; versus pedum est. lx. actus quadratus vndiq; finitur pedibus. cxx. hoc duplicatum facit iugerum: & ab eo qđ erit iūctus nomen iugeri vsurpauit. Nemo mal⁹ fœlix. i. ois q fœlix malusq; ē corruptor sit necesse ē vt sit fœlix: vel dives siue sit malus qui intra animū versat scelus siue corruptor: vtpote qui ppetrat peccatum fœlix esse nullo modo potest: alii separatim legunt. nemo malus fœlix: vt sit generaliter dictū: & mínime corruptor in crispinum: vt sit sensus: si nemo malus fœlix ē nec corruptor quidē crispinus fœlix erit: qui & incestus est. Incestus: qui illegitimam tentat venerem quasi cui cestos non fuerit adbibita: fuit autem cestos cingulum veneris. Homerus.

Nuper vitata iacebat: viris redimita.

MAN. Terram subitura sacerdos: Vestales eniz incesti dānatas a Numapompilio viuas suffodi institutum ē: vt plutarchus ostendit: & Dyonisius libro secundo. latius tamē ista diximus in ode Horatii secunda: ibi em̄ deve stalibus multa. Sed nunc scilicet dictuz & actum est. De factis crispini scilicet. Iudice morum: Domitiano nam videlicet legem iuliam i adulteros reuocarat: magistratibus quoq; vrbanis prouinciarumq; præsidibus coercendis tantum curæ adhibuit vt neq; modestiores vnq; neq; iustiores extiterint. Suscepta morum correptōne licentiam theatralem promiscua iniquitate spectandi inbibuit. Incesta vestaliū virginum a patre suo q̄q; & fratre neglecta varie ac seuere coercuit. Nam Corneliam virginem maximam absolutam debinc longo interuallo repetitā atq; conuictam defodi imperauit: stuprato resq; virginis in comitio ad necem cædi Auctor est Tranquillus. Martialis libro: v̄. ad Domitianum: etiaz ait censor maxime principumq; princeps. Titio Serioq;: sic est in antiquis. ii autem vt datur intelligi equitea erant vti & Crispinus ponunturq; pro quibuscunq; bonis. Agas dicas. Quū: quādo. Dira: dirum est triste & infestum & q̄si deorum ira missum Marcellus scribit. Dirum deorū ira natum inquit Festus. Mulum sex milibus: postq; lasciuiæ Crispinum damnauit: Iamgulæ arguit. Mulum Macrobius sat. lib. iii. scribit. Sammonicum retulisse quod Asinius Celer vir consularis mulum vnuz septem milibus nummū mercatus est. In qua re luxuriam illius seculi eo magis licet æstimare: quod Plinius secundus temporib⁹ suis negat facile mulum repertum qui duas pondo libras excederet. At nūc & maioris ponderis passim

Domitiani censura.

Cornelia, virgo.

Dirum.

Mulus.

Sanguie adhuc viuo terrā subitura sacerdos
Sed nunc de factis leuioribus & tamen alter
Si fecisset idem caderet sub iudice morum
Nam quod turpe bonis titio serioq; decebat
Crispinū: quid agas quū dira & fœdior omni
Crimine psona est? mulum sex milibus emit
Aequantem sane paribus sestertia libris
Vt pbibent: qui de magnis maiora loquūtur
Consiliū laudo artificis si numere tanto
Præcipuā in tabulis cærā senis abstulit orbi:
Est ratio vlterior magnę si misit amicæ:
Quæ vebitur clauso latis specularibus antro.
Nil tale expectes: emit sibi: multa videmus
Quæ miser & frugi nō fecit apicius: hoc tu
Succinctus patria quondam crispine papyro
Hoc præciū squamæ potuit fortasse minori
Piscator q̄p piscis emi: prouincia tanti
Vendit agros. sed maiores apulia vendit.

videmus. & præcia hæc insana nescimus. Hæc ille. Plinius autẽ libro nono ait. Et reliqua nobilitate & gratia maxima est & copia mulis sicut magnitudo modica: binasq; libras ponderis raro admodum exuperãt barba gemina insigniuntur inferiori labro. Nomen iis feneſtella a colore muleorum calciamentorum datum putat. Mulum octogínta librarum in mari rubeo captum Licinius Mutianus prodidit. Festus vero ait q̃ mulei calcei erant regum albanorum & post patritiorum a mulando: id est sumendo dicti: Mull⁹ vero est græcis. Philosophus autem libro quarto de animalibus scribit mulorum fœminas & maiores esse & viuatiores q̃ mares. Sex milibus: id est sex sestertiis: mille enim nummos valebat sestertium vt aiunt. Vt perbibent: vt asserunt assentatores: qui Crispinum excusantes dicũt mulum fuisse sex librarum. Consilium: scilicet emendi muli. Præcipuam æram principalem hæreditatis partem. Vlterior: magis vltra & maior. Magnæ diuiti: latis specularibus: Seneca etiam epistola octogesimasepti-ma sic ait. Nihil mihi videtur iam interesse algeat balneum ac caleat. Quantæ nunc aliquis rusticitatis dã nat scipionem q̃ non in caldarium suum latis specularibus diem admiserat: q̃ non in multa luce decoquæ bat. Plinius aũt lib. trigesimo sexto ca. xxvi. scribit q̃ specularis lapis faciliore natura fundit̃ in tenues crustas. Et Martialis ait libro octauo. Hibernis obiecta notis specularia puros Admittunt soles & sine fæce diem. operiebantur enim specularibus loca in domo voluptatis gratia: quæ sic tecta antrum appellat Iuuenalis. Tale vt mulum donauerit. Multa videm⁹: hoc scilicet tempore fieri: & per Crispinum & alios gulæ causa. Non fecit: scilicet gratia gulæ. Apicius: Seneca de consolatione ad Elbiam matrem hæc ait Apicius nostra memoria vixit: qui & in ea vrbe aliquando ex qua philosophi velut corruptores iuuentutis abire iussi sunt scientiam popinæ professus sua disciplina seculum infecit Cuius exitium nosse opere præcium est: cum sestertium milies in culinam congessisset: cum tot congia principum & ingens capitolii vectigal singularis comessationes suas sisset: aere alieno appressus rationes suas tunc primũ coactus inspexit super futurum supra sestertium centies computauit: & velut multa fame victurus si in sestertio centies vixisset veneno vitam finiuit: quanta luxuria erat cui centies sestertium egestas fuit: & quod alii voto petunt veneno fugit. Frugi vtilis posteris quia se interemit. Succinctus papyro: per id ostendit eius inopiam & conditionem vilissimam. Papyro: papyrum nascitur in palustribus egypti: ex quo nauigia texunt: & e libro vela tegetesq; nec non & vestem: atq; stragula ac funes Plinius libro nono. Prouincia: ea prope extra italiam dicebatur. Plinius in epistolis prouincialis es an italicus. Et festus ait prouinciæ appellantur q̃ populus romanus eas prouicit. id est anteuicit.

Mulí.

Mulei calcei.

Specularis lapis.

Apícius.

Papyrum.

Prouincia.

Terram subitura: designat supplicium virginis vestalis: nam in via ad portam collinam tumulus erat: vbi erat domus subterranea cum lecto strato: lucerna ardente primitiis rerum quæ ad victum spectãt boc est pane: aqua: & lacte: ne virgo tanta religione sacra detrudi illuc videretur: & fame periret: ipa viua imposita feretro ferebatur per forum magno silentio & horrore: cum erat ad domum illam peruentum deposito feretro solutis vinculis: pontifex arcana quæ precatus eam educebat: deinde collocabat in scalis: quib⁹ in domum descendebatur: & statim se auertebat: tum huius iniiciebat̃ quod numa instituit vt scribit Plutarchus. Domitianus cum alias puniuit tum Corneliam: vt scribit Plinius & Tranquil. earum stuprato-res cædebantur virgis in comitio: vt Celer, eques romanus ex suspitione Cornelie stupratæ iubente Domitiano cæsus est: quod scribit Plinius. Iudice morũ. Domitiano qui vult videri censor. Martialis. Censor maxime principumq; princeps. Titio seioq;: per titium & selium aliquem æquitem romanum & alios æquites intelligit: qui leuissimis suspitionibus accusati de incestu vestalium: in commitio virgis cæsi fuerant iubente Domitiano. Mullum sex milibus emit. Asinius celer vir consularis: vt samonicus refert mullum septem milibus nummũ mercatus est: in quo teste Macrobio luxuria sæculi illius eo magis æstimari potest: q̃ Plinius negat mullum repertum: qui duas pondo libras excederet at nũc maioris ponderis passim videntur: vt scribit Macrobius: eodem Plinio auctore Mutianus refert mullum octoginta librarum captum fuisse in mari rubro: mulli pisces a colore muleorum calciamentorum: mulei enim erant calcei regum albanorum: & post patriciorum a mulando: id est sumendo dicti: vt scribit Pompeius: mendosa dictio est apud Plinium molliorum muleorum. Vt perbibent: peripbrasis est assentatorum: q volentes excusare Crispinum affirmant mullum fuisse sex miliũ librarum: ne cui mirum sit si sex milib⁹ emit

DO.

Maiora de magnis: hoc est proprium assentatorum & delatorum. Præcipuam æram: magno testamento hoc munere. Quæ vebitur clauso antro. latis specularibus: speculares lapides perlucidi: quibus orti operiebantur & nonnunq̃ construebantnr aluearia: tales ortos habuit Tiberius imperator & martialis carmine celebrat. Sub bis gestabantur diuites in voluptatem: Hæc ex Plinio: Iuuenalis diuitem mulierem designans scribit eam gestari in eiusmodi ortis: carpensq; suorum temporum luxum eos appellat antrum: Nam cum ita tecti essent speluncæ videbantur. Emit libi: in gulam suam. Mart. Cui dedit ergo sibi. Apitius sola sui de bistoria cognoscitur: bic multa milia nummum gula consumpsit: tam dedicati appetitus: vt cum audisset in Lybia maiores locustas nasci: pro quibus multa in Gallia impenderat illuc nauigauerit: & quod falsum audiuerat deprehendisse: iussit nauis gubernatorem ita vertere cursum: vt Lybya amplius inspici non possit: prouinciam detestatus & incolas: plura suidas & Dion & nos in commentariis sílii diximus a Pli. altissimus nepotũ gurges dicit̃: & maius ad oẽm luxum ingenium. Prouincia

apbrica. Sed apulia vendit maiores. boc eſt tanti quidem emuntur in apulia: ſed maiores.

VAL Sanguine adbuc viuo terram ſubitura ſacerdos: id eſt quā viuam obrui moris eſt ſi crimine conuincat: boc enim ſupplicium in virgines in inceſtu deprebēſas ſtatutum eſt: vt Plinius in epiſtolis. Fremebat. n. inquit Domitianus æſtuabat cp ingenti inuidia conſtitutus: nam cum corneliam maximillam veſtalē defodere viuam concupiſceret: & vt qui illuſtrari ſæculum ſuum eiuſmodi exemplis arbitraretur pontificis maximi iure ſeu potius immanitate tyranni licentia domini reliquos pontifices non in regiam ſed in alba nam vilam conuocauit: nec minore ſcelere cꝫ cp vlciſci videbatur abſentem inauditamqꝫ damnauit inceſti cum ipſe fratris filiam inceſto non polluiſſet ſolum: verumetiam occidiſſet: nam vidua ab ortu periit miſi pontifices qui defodiendam necandamqꝫ curarent. Caderet ſub iudice morum: id eſt a cenſore dānaretur. Nam quod turpe bonis tyrio ſereoqꝫ decebat criſpinum. bonis cp boni eſſent: aut bos laudat cō paratione criſpini. Quid agas cum dira & fœdior omni crimine perſona ē: niſi obiicias quod in ea turpiſſimum eſt. Nullum: piſcem. Sex milibus emit: deeſt ſeſtertium. Aequantem ſane paribus ſeſtertia libris: ſex librarum præcipuus fuit. Vt perbibent qui de magnis maiora loquuntur: ſuperius dictum temperat boc eſt vt eius aſſentatores ferunt eum mirum in modum inde ſe laudare arbitrati vt dictum videatur: παρά υπονοιαν ſicut Ariſtophanis illud.

eſt & alter ordo & ſenſus alter vt deſit copula & dicas ac maiora & ſubaudiatur cꝫ dixerimus. Vt perbibet: putant qui loquuntur de magnis. id eſt qui ſunt verbis magnifici aſſentatores & de aliquo loquuntur diuite ſemper magnifice: me in hunc ſenſum trabit: cp loquūtur non dicunt dixit vel ferunt quæ in priore ſenſu magis congruebant: binc autem recte ſequitur: conſilium laudo artificis in munere tanto: vt ipſe quoqꝫ id feciſſe criſpinum affirmare cōtendat. In tabulis cæram ſenis abſtulit orbi: vbi nomen ſcribitur bæredis: boc eſt aut ſi bæreditatem captauit: aut amorem amicæ locupletis. Quæ vebitur clauſo latis ſpecularibus antro: feneſtra clauſa. Multa videmus: quæ miſer & frugi non fecit apicius: qui ſcribit de ciborū condimētis: vt Plinius meminit. Miſer & frugi Marcus Apicius fuit ſi cum Criſpino comparetur: cum ille gulæ baberetur exemplū. Hoc tu ſuccinctus patria quondā criſpine papyro: papyro patria qđ i ægypto papyri plurim? ſit vſus. vt Plini? ex ipſa quidē papyro nauigia texunt: & e libro vela tegentes: nec non & veſtem atqꝫ ſtragula ac funes: mandūt quoqꝫ crudum decoctumqꝫ ſuccum: tantum deuorantes: papyrus ergo naſcitur in paluſtribus ægypti locis quieſcētibus nili aquis. Hoc præcium ſquame: exaggerat bæc in Criſpinum: ſquama autē pro piſce dixit ſynecdochicos. Prouincia tanti vendit agros: ampbibologia inquit Probus vtrum agros an mulos: vt per anaſtropben poſtpoſitum ſit: ſed boc pacto: ſed agros maiores apulia vendit: vel certe prouincia tantiven dit agros quanti tu mulos emiſti. Sed maiores apulia vendit. boc dicit maiores apulia vendit mulos. vt placet Probo: quos tu prouincialibus gratis abtuliſti: & ironia eſt: maiores apulia vendit

MAN. Quales tunc epulas: poſtꝫ poeta Criſpini vitia patefecit: iam in Domitiani gulam inuebitur. Induperatorem: pro imperatorem: ē em epentbeſis. id eſt interpoſitio. Alii parentbeſim vocant: quidam pleonaſmum appellant quod Donatus & Diomedes ſcribunt. Nos vero latius in carmine figurarum. Quum: quando Tot ſeſtertia: id eſt ſex. Partem appoſitio ē Modice reſpectu guloſi imperatoris vel ironia eſt. Scurra: irriſor paraſitus adulator.

Indupera-tor.

Epentbeſis

Purpureus: Criſpinus em inter equites aſcriptus erat: binc & priusdixerat Criſpinus tyrias bumero reuocāte lacernas. Princeps equitum. Tacitus libro decimoſeptimo ſic ait. ſeptimamdecimam cobortem e colonia boſtienſi in vrbem acciri Otbo iuſſerat. Armandæ eius cura Vario Criſpo tribuno e ptorianis data &c.

Criſpinus. Varius.

Municeps: in eodem municipio natos: in nilo enim naſcuntnr. Municipes item erāt vt Feſtus ait qui ex aliis ciuitatibus romā veniſſent quibus non licebat magiſtratum capere: ſed tā tum muneris partem vt fuerunt cumani acerrani &c. Gellius quoqꝫ libr. xv. ca. decimotercio ait: cp mūicipes erāt ciues romani ex municipiis ſuo iure & legib? ſuis vtētes: muneris tantuꝫ cū populo romano bonorarii ptcipes a q̄ munere capeſſendo appellati videtur. Siluros ſi-

Municipes

Siluros.

Quales tūc epulas ipm glutiſſe putemus
Induperatorē ? cum tot ſeſtertia partem
Exiguā: & modicæ ſumptā de margine cenę
Purpureus magni ructaret ſcurra palati?
Iam princeps equitū: magna q voce ſolebat
Vendere municipes fracta đ merce ſiluros.
Incipe calliope licet bic conſidere non eſt
Cantandū: res vera agitur: narrate puellæ
Pierides profit mibi vos dixiſſe puellas
Cum iā ſemianimū laceraret flauius orbē
Vltimus & caluo ſeruiret roma neroni:
Incidit badriaci ſpatiū admirabile rbombi
Ante domū venerī: quā dorica ſuſtiet ācbō
Impleuitqꝫ ſinus neqꝫ em mior bæſerat illis
Quos opit glacies męotica: ruptaqꝫ tādem
Solibus effundit torpentis ad boſtia ponti
Deſidia tardos & longo frigore pingues
Deſtinat boc monſtrū cymbæ liniqꝫ magī
Pontifici ſūmo: quis enim ꝓponere talem
Aut emere auderet? cū plēa ea littora mlto

Delatore forent: díſperſi protinus algæ.
Inquiſitores agerent cum remige nudo
Non dubitaturi fugitiunm dicere piſcem
Depaſtumq; diu vinaria cæſaris: inde
Elapſum verterem ad dominū debere reuerti

lurus in nilo eſt graſſaturq; vbicūq; eſt omne animal appetēs: equos innatantes ſæpe demergēs precipue in meno germanie amne ꝓpter liſboum: & in danubio. Plinius libro nono capitulo decimotercio. Menus fl.

Fracta: putrida. Cantandū: fingēdū poetico more. Pierides: ex dicte ſūt muſe a pierio monte: vt ſcribit feſtus. Pierides

Eſt autem Pierus mons theſſalie: quí ad macedoniam protenditur auctore Plinio libro quarto. In Heſiodí autem theogonia legitur ex Ioue & Mnemoſyne muſas in pieria natas. Puelle: olim puere pro puelle. Varro de vita patrum: pueri liberi & puere miniſtrabant. puericia quoq; pro putitas Auctor eſt Nonius. Et feſtus ait ꝙ puelli pueri dicebantur per diminutionem. Puellas: quaſi puras & virgines. Flauius vltimus. Domitianum intelligit. De gēte autem flauia ſcribit. Tranquillus ꝙ obſcura fuit initio. Nam Titus Petronius municeps rheatinus fuit filiumq; habuit ſabinum cui mortuo Veſpaſia polla Sabinus & Veſpaſianus liberi fuere ſuperſtites. Maior Sabinus ad prefecturā vrbis. Minor Veſpaſianus ad principatum vſq; ꝓceſſit: q ex domicilla vxore liberos tulit. Titum & Domitianum & Domicillā. Vxori & filie ſupſtes fuit: vtrāq; autē adhuc priuatus amiſit. Titus ei ſucceſſit in principatu: Tito vero Domitianus vltimus quidē flauie gētis princeps. Caluo Neroni: id eſt Domitiano: ſic eñ appellatus eſt immanitate atq; ſeuitia. Auſonius de ordine duodecim imperatorū. His decimus fatoq; accitus Veſpaſianus. Et titus imperii felix bonitate: ſecutus Frater: quē caluū dixit ſua roma neronem. Trāquillus item ait: Caluitio ita offendebaē vt in cōtumeliā ſuā traberet ſicui alii ioco vel iurgio obiectaret. Ait idē in Tyberio ꝙ Nero lingua ſabina fortis ac ſtrenuus ſignificaē. Laceraret. Domitianus Aretinum Clementē conſularem capitis condemnauit: F' ium clæmentem patruelem ſuum illiuſq; etiam filios interemit plura videto apud Suetonium. Adriaci rhombi: Adriam inclytam ciuitatē fuiſſe memoriæ ꝓditum eſt: a cuius noie modica' poſitione ſumpta & ſinus appellatus eſt Adriaticus. Strabo ſcribit libro quinto. Caluus nero Domitiani caluitium, Adria Adriaticū mare

Rhombi: rhombus piſcis eſt planus cui dextrum latus reſupinatum eſt. Plinius ait libro nono. Et Martialis lib. decimotercio inquit: Quamuis lata gerat patella rhombum: Rhombus latior eſt tamen patella. Plinius libro nono capitulo quinq̄geſimoquarto ſcribit ꝙ rhombus rhauennæ optimi ſaporis habeē. Dorica ancon: Mela ſcribit in piceno vrbem eſſe: quæ in anguſto duorum promontoriorum ex diuerſo coeuntium inflexi cubiti imagine ſedet: & ideo a graiis dicta anchona. inter gallicas italicaſq; gentes quaſi terminus intereſt. Plinius autē ſcribit libro tercio ꝙ ab ſiculis colonia ancon appoſita eſt ꝓmontorio cunero. In ea vt etiā Catullus oſtendit Venus colebaē. Ancon aūt cubitū ſignificat. Rhombi Rhombꝰ Ancon

Dorica: Dorus dorienſes parnaſo affines habitatores cōſtituit: ſibiq; ſupſtites a ſe vocatos reliquit. auctor eſt Strabo libro octauo. Et plinius libro ſexto capitulo ſecūdo ſcribit tris tantū gētes græcas iure dicí: Doricam: Ionicam: Eolicam. Ceteras barbarorum eſſe. Sinus rætium ſcilicet. Minor: rhombus. Hæſerat: in rætibus. Illis: rhombis. Glacies mæotica: Scribit Dionyſius meotidem paludē in ſuperiori aſiæ parte: intra quā tanais dilabiē: mlt'q; prius inſlatus borea immēſam illuc conuebit glaciē: infœliceſq; illos facit q vicina incolunt loca. Strabo vero libro vndecimo ſcribit: Meotim lacum eſſe qui tanaim recipit: ſic etiā plinius libro ſexto. Et philoſophus libro nono de animalibus ſic ait. Apud meotidē paludē lupos eſſe piſcatorū familiares aiunt & niſi partē ſuā a piſcatoribus acceperint rætia quum in terra expanſa reliccanē lacerare. Dorus Dorienſes Græcæ gētes. iii. Meotis palus Lupi

Aſtia ponti: Menſura ponti a boſphoro ad meotidis lacum ꝓtendiē: vt ſcribit Plinius lib. vi. vbi etiā dicit ꝙ ora ipſa boſphori vtrinq; ex aſia atq; europa curuaē in meotim. Torpētis: ſegnis frigidi glaciati. Pontifici ſummo: De Domitiano etiā Plinius Cornelio ſcribēs ait: q vt pōtificis maximi iure reliquos pōtifices nō in regiā ſed in albanā villā cōuocauiē vt inceſti Corneliā maximillā cōdemnarent. Proponere: publicæ ponere ad vendendū. Algæ marini littoris qđ alga ſpargitur. Ponti mēlura Domitianus pontifex ſum.

Agerent: accuſationē tractarent. Remige nudo: piſcatore paupere. Viuaria cæſaris: piſcinas enim Domitianus habuit: vbi auctore Plinio piſces nominatim ad eſcam veniebant. DO.

Quales: inſinuatio eſt in rēpbenſionē epularum qua Domi. inſtituerat in albano eas an carpſit rarum ac memorabile magni gutturis exemplum: quicquid enim ſequiē de rhombo & ſi fictum eſt tamen ita narraē vt aptiſſime notetur luxus albanus: de quo ante diximus. Purpureus: inuidioſe eum appellauit purpureum propter multitudinem purpurearum veſtiū quas habebat. Repete q̄ diximus de criſpinis in prima ſatyra. Siluros: ſiluri piſces in Nilo tantum natant: & in niliade lacu iuxta mōtem inferioris mauritaniæ: quo argumēto iuba rex contendebat nilum ex eo oriri: cum idem piſces a labere. ſ. coracini. ſiluri illic tantum & in nilo reperianē. Flauius vltimus. Domitianus qui ex gēte flauia tertius fuit & vltimus: nam Veſpaſianus primus: Titus ſecundus. Poſtremo Domitianus qui templum quoq; flauiæ gēti erexit: collegium flauialium inſtituit: vt ſcribit Tran. caluus item fuit eodem auctore & Papi. Qui genti patriæ futura ſemp ſanxit limina flauiumq; caluum. Idē appellaē Nero a crudelitate qua ſcilicet Nero in primis notus eſt. Dorica: condita a grecis: nā ſyracuſani a græcis oriundi Dionyſii tyrannidem fugientes anconem cōdiderunt in ora galliæ ciſalpi

ne iuxta Cymerum promontorium: auctores Silius & Strabo & Plinius. Pontifici ſummo: ſatyrice appellat Domitianum ſummū pontificē: cum eivelit exprobrare luxum ſacerdotum: quos in albano inſtituerat. Plini. de Domitiano: pontificis inquit maximi iure: ſeu potius immanitate tyrāni: licētia domini. Viuaria Cæſaris: nam piſcinas habuit Domi. in quibus auctore etiā Plinio nominatim vocari piſces a magiſtro ad eſcam enatabāt. Ad veterē dñm hactenus dānauit Domitianū a multitudine delatorū: quod ſequit oſtendit multos fuiſſe eodē tpe qui iniqua iuris interptatione multa vendicabant fiſco publico: bos quidē habuit: ſed prius repreſſit. Tranquillus: fiſcales inquit calumnias magna calumniantium pena repreſſit. Ferebaturq; vox eius: delatores qui non caſtigat irritat: poſtea eoſdem fouit: vt idem eſt auctor.

VAL. Quales tunc epulas ipm glutiſſe putamus: induperatorē. Domitianū potius: q; Neronē dicit.

Induperatorē due pentbeſis eſt patbos boc metri neceſſitate cōpulſus: ſic Lucretius. Indugradi porro pariter ſimulacra pedēq; ponere: & rurſum. Indugredi motus boim geſtūq; ſequentem: & in quinto. Induperatorem clauſis ſup equora ventis: & in ſexto. Indupedata ſuis arti cōnexa cobæret

Incipe Caliope: per irriſionē inuocatio facta quaſi p piſcis magnitudinē exprimendā diuino muſarum opus ſit auxilio: quo ſatyrice in impatorem dicta bæc accipiant. Licet bic cōſidere: id eſt ſedere: tenues nō reficere: vel in bis a principe tam p̄clare geſtis immorari. Nō eſt cantandū: effingēdum more vatū: nā ſubiungit: res vera agit. Narrare puellæ Pierides: bæc abunde in arte poetica tractauimus. Proſit mibi: iuuet me q; vos puellas nominauerim. Cū iam ſemianimum laceraret flauius orbem vltimus: flauiæ gentis vltimū Domitianū dicit: boc em ordine regnarunt. Veſpaſianus Titus: & inde Domitianus. Et caluo ſeruiret roma Neroni. boc conuiciū in flauium Domitianum Titi fratrem Veſpaſiani filium iacitur: qui caluus fuit: at quoniam caluicio ita offendebat vt in contumeliam ſuam traberet ſi cui alii ioco vel iurgio oblectaret: ſunt qui dicant exilii Iuuenalis bos verſus fuiſſe cauſam. Rbombi: Rbombus genus piſcis bic ſignificatur: nam eſt vbi vas incātamētis aptum ſignificet. Theocritus Χώϱ Δινεῖ θόλε ρόμβος ὁ χάλκιος ἐξάφρος Δίτας & apud Propertium. Deficiunt magico torti ſub carmine rbombi: & figura geometrica: ſicut etiam rbomboides. inde tam piſcis q; vas illud quod talem habeant faciem ſunt appellata. Domū: templum. Suſtinet: cui eminet ancon: vrbs quā græcorum dorienſes cōdiderunt. Impleuitq; ſinus: concaua rætia. Operit: tegit. Glacies mæotica: mæotidis paludis p̄funda de qua Ruffus Feſtus de orbis ſitu. In boream vrgens boreali rurſus in arcto. Oreſinus patulo mæotidis arta paludis. Aequora prorumpunt ſcytba late barbarus oras Incolit: & matrem ponti coguominat vndam.

Torpentis: glacie cōcreti. Deſidia tardos: ſegnes nimio pingui. Deſtinat: mittit. Hoc monſtrum: būc rbombum. Cymbæ linicq; magiſter: piſcator: cymba nauicula & fere piſcatoria nominat. Afranius cū cōſcendo cymbam interibi piſcatoriā lucivenio iacit ancbora: binc ad nauis ſilitudinē cymbia pocula dicta. Lini: linum pro ræte ex quo cōtexitur poſuit. Pontifici ſummo: imperatore vt Plinius in epiſtolis cum de Domitiano loq cepiſſet inquit. pōtificis maximi iure ſeu potius immanitate tyrāni licētia: pōtifex aūt maximus: vt Varro inquit dicebat a poſſe & facere: ego a ponte arbitror. nā ab bis ſubtilius eſt factus primum & reſtitutus: aut pontificē ſummū dixit imperatorē q; veterū conſuetudine pōtificum cœnæ eſſent lautiſſimæ. Horatius: aſſumet bæres cæcuba dignior ſeruata centū clauibus & mero tinget pauimēta ſupbo pontificū potiore cœnis. Cum plena & littora: & littora nedū fora. Multo delatore foret: boneſta dictio cū ſingularis ponit & plurale intelligimus: vt apud Vir. armato milite cōplēt: q; ſignata crebra apud Liuiū eſt: vt etiā illud orba cōſilio auxilioq; gabina res regi romano ſine vlla dimicatione in manum tradit. Diſperſi protinus algæ inquiſitores: algæ mari: per cuius littora berba alga paſſim naſcitur. Agerent cum remige nudo: cum piſcem abſtuliſſet accuſandum furti adbuc putarent quod piſcem diu intra Cæſaris viuaria tenuerat inde fugientem auſi fuiſſent attingere. Veterem ad dominum: ad imperatorem.

MAN. Palpburio: Palpburius Sura: & Armillatus magni viri fuerāt: ſed delatores poſtea euaſerūt: de quib⁹ lege Trā quillum in Domitiano & Caligula: ac Probum: vl' bos fiſci cauſas agētes accipimus. Suetonius aūt ſic ait de Domitiano ſed & capitolino certamie cū

Palpburiū ſuram ctos ingēti cōſenſu p̄cates vt Palpburiū Surā reſtitueret pulſum olim ſenatu: ac tūc de oratorib⁹ coronatū nullo reſpōſo dignatus tm̄mō iuſſit voce p̄conis. Fiſci fiſcus ſaccus eſt public⁹ quē babēt exactores: in q̄ mittūt debitū publicū: qd regi reddit. Pedian⁹ li. .ii. verrinarū ſcribit q; fiſci erāt vtēſilia ad maioris ſumme pecunias capiēdas vñ fiſcus pecunia publica & cōfiſcare

Fiſcus

Si quid palpburio: ſi credimus armillato
Quicquid cōſpicuū: pulcrūq; eſt æquore toto
Res fiſci eſt vbicūq; natat: donabitur ergo.
Ne pereat iam lætifero cedente pruinis
Autumno: iam quartanam ſperantibus ægris.
Stridebat deformis byems: prædāq; recentē
Seruabat: tamē bic p̄pat velut vrgeat auſter
Vtq; lacus ſuberāt: vbi quāq; diruta ſeruat
Ignem troianū & veſtā colit alba minorem
Obſtit intranti miratrix turba parumper.
Et ceſſit: facili patuerunt cardine valuæ.

Excluſi expectant admiſſa obſonia patres.

dici ſolet. Ne pereat: pdaē: nā piſcatori ablatus fuiſſet ab inqſitoribus.

Lætifero autumno. Ouidius in arte Autumn⁹
de autūno ait: Aere nō certo corpa lāgor habet. Et Iuuenalis ſatyra decima. Quot themiſon ægros autūno occiderit vno. De autūno aūt latius in ſatyra ſexta ibi. ſ. ſeptēbris & auſtri Quartanā ſperātibus ægris. Alcino⁹ ſcribit ægrotationū cauſas cōplures eſſe. Primū quidē elementoꝝ aut defectū Aegrotatiaut ſupabundantiā ac trāſmutationē ad aliena loca. Febris quidē cōtinua fit quum ignis ſupabūdat onū cauſe
Quottidiana vero quum aer. Tertiana qum aqua. Quartana aūt quum terra. Diximus attamen de Febris
quartana latius in ſatyra nona. Hic: piſcator. Auſter: Plinius lib. ii. ca. q̄ drageſimonono ſcribit ꝙ Auſter
humidus eſt auſter pſertim italiæ: nā aphricæ ſerenus eſt. ſaluberrimus oim aqlo: noxius auſter: noctu auſter interdiu aqlo vehementior. De auſtro tamē multo plura videto ſatyra ſexta ibi Septēbris Aquilo
& auſtri. Diruta alba: a tullo boſtilio ſcilicet. Strabo lib. quinto ſcribit ꝙ alba diruta eſt tēplo dūta- Alba
xat excepto. fuerat aūt illud veſte: ſuperius ēm dixerat ꝙ Amulius Numitoris filiā ſyluiā veſtæ ſacerdotē cōſtituit. Veſtam minorem ad differentiā templi veſtæ in vrbe cōſtructi a Pompilio q auctore Liuio virgines veſtæ legit alba oriundum ſacerdotium & gēti cōditoris baud alienum.

Turba ſacerdotū albanorū ſcilicet: nā vt ſcribit Tranquillus celebrabat Domitianus & in albano quotannis quinquatria mineruæ: cui collegiū inſtituerat: exquo ſorte ducti magiſterio fungerentur Quinquaredderentq̄ eximias veneraciones & ſcænicos ludos: ſuperque oratorū ac poetarū certamina. tria mineruæ.

Ceſſit: locum dedit. Excluſi: a paſtu rhombi ſcilicet: & a valuis. Admiſſa: recepta interius. Obſonia: ea ſunt quecūq̄ pani & vino addunt. Patres qui domitianum fuerant comitati.

Palpburio & armillato: ibi fuerunt oratores. de Palpburio Trāquil. in Domitiano ſcribit ꝙ ſcili- DO.
cet pulſus olim fuerit ex ſenatu: & tunc coronatus de oratoribus in certamine capitolino, armillati itē meminit in callígula: ſed ii duo ponunt hic a Iuue. ꝓ oibus q fiſci cauſas agebāt p calumnias.

Vbicunq̄ natat: ratio eſt & iniqua interptatio illorū. Tanq̄ au. vr. nā auſtrino flatu obſonia corrumpunt: vt ſcribit Plinius. Vrgeat. cogat ꝓperare timētes ne corrumpat. Alba minorē: locum deſcribit vbi Domi. quinquatria ſua in albano celebrabat. Quanq̄ diruta: idē Strabo ſcribit alba euerſa templū tantū veſtæ remāſiſſe. Vtq̄ lacus ſuberāt: id eſt poſtea quā puenerūt ad eū locū vbi lacus albani dicunt. Veſtā colit alba minorē: ad differentiā tēpli: qđ condidit numma in vrbe: nouum rotundū & maius vt ſcribit Plutarchus: minorem igitur hoc eſt deteriore templo cultam.

Si quid palpburio: palpburius ſura: vt inquit Probus cōſularis viri filius ſub Nerone luctatus VAL.
eſt cū virgine Lacedæmonia in agone: poſtea a Veſpaſiano ſummotus e ſenatu trāſiit ad ſtoicā ſectā in qua cum eloquētia p̄celleret Domitiano familiaritate coniunctus delationē acerbiſſime exercuit: ſed interfecto Domitiano accuſatus eſt a ſenatu & dānatus: nō ergo dubiū eſt quin hæc in Domitianum dicta ſint ſub Palpburii & armillati delatorum nomine. Si credimus armillato: nomē delatoris ſub Nerone & domitianno. Trāquillus armillatus ꝓceſſit in publicum & eandē ſententiā tenuit: ab armillis armillatus. Propertius. Atq̄ armillatos colla moloſa canes. Res fiſci eſt. id eſt imperatoris: vñ fiſcalis & fiſcale Papinianus de pactis. pactis & enim priuatorū formā iuris fiſcalis conuelli nō placuit. Pedianus ſicut inquit ſportæ ſportule & ſportellæ numorum ſunt receptacula: & ſacci ſacculi & ſacelli crumenæ manticæ & marſupia: ita fiſci fiſcinæ fiſcelle: vnde pro loculis & arcba theſauri fiſcus: vt ipſe alibi ærata multus arca fiſcus: Inde fiſcus pecunia publica & cōfiſcare dici ſolet. Res fiſci eſt: ſentētia eſt: piſces cōducentiū. Iam letifero cedēte pruinis autūno. Lætifero autumno: ꝙ cū ver & autumnus plus cæteris temporib⁹ morbis obnoxia ſint ꝓpter mutationes quæ vtiq̄ corporibus grauiſſimæ ſunt: autūnus vere grauior eſt: quia corpe calido refrigeſcente q̄ frigido recaleſcēte citius ægrotamus: vt igit vere frigidū recaleſcit: ſic autumno calidum refrigeſcit. Sūt & cauſæ aliæ quas apud Aphrodiſium Alexandrum: cæteroſq̄ pſtantiſſimos medicos legas. Cedente pruinis: id eſt byemi in qua pruinæ maximæ cadūt. Autumno: autumnū quidā dictū exiſtimāt ꝙ tum p̄cipue augeant hominū opes coactis agrorū fructib⁹ Iam quartanā ſperātibus: catachreſis eſt pro timētibus & ſcite dictū quartanā dudū ſperātib⁹ ægris: ſiqdē quartane eſtiue breues eē ſolēt autūnales fere lōgevt Hippocrates in aphariſmis ὁἰθρινοὶ τετάρταιοὶ τὰπόλλὰ γι νόντάι βράχέος ὁιἀφθινόπόρόνοι μάκροι κάι μάλιϛὰό ιπρόσπόνχει μώνάσυ νάπτόντέσ. Docte igit Iuuenalis ſub byemē quartanā timeri ab egris dicit. & eſt a ꝓpoſito breuis declinatio fere in cōmunē locum. Stridebat deformis byems: ordo eſt: byems deformis ſtridebat p̄dāq̄ recentē ſeruabat: vbi alba q̄q̄ diruta ſeruat ignē troianū & colit veſtā minorē: cetera vero p parentheſim interpoſita ſūt. Deformis: q̄ deformes frigore videri boies facit: ſicut pallida mors q̄ pallidos reddit: byems dicta: vt Varro ait cū multi imbres binc bibernacula & gibernū tps: vel ꝙ tū aia q̄ flat oim appareat ab biatu byems. Tamē hic ꝓperat velut vrgeat auſter: ꝙ auſtro flāte corrumpantur corpora vt Horatius: vos o auſtri coquite horum obſonia & Per. & quicquid preparet auſter infœlix pecori ſecur⁹: ſiquidē nature vētus eſt calide & humide qbus in corpe ſupfluētib⁹ aia liū febris ſolet excitari. Vtq̄ lacus ſuberāt: hoc eſt tm̄ feſtinat is pedibus vt cū lacus ſuberāt ꝓperabat & natatu aquarū celerius euebebat. Vbi quanq̄ diruta: nā ſub tullo boſtilio eū romani ex duabus vrbibus: vnā potētiſſimā romā extruere cuperēt albā diripuerūt. temploꝝ tamē ruinis: ita cm̄ a rege edictū fuerat: temperatū eſt. licet ſacra diriperēt: q̄ cū romā trāſferre vellēt tāta repēte grando

missa est: vt intellígerent e suis locis mouẽda nõ esse. Ignẽ: q̃ veste summa díligẽtia ne extinguere tur asseruabãt. Troianũ: quẽ eneas vexit in italiam. Vir. Sacra suosq; tibi cõmẽdat troia penates. Hos cape fatorũ comites. Vestam colita alba minorẽ: vtrũ qa minuta tẽpla edesq; dirutæ essent an certe minorẽ: qa paucioríb⁹ incolis diruta alba vesta p̃sideret. Vestã colit alba. hãc em̃ Hector trãsportandã enee dedit. Vir. Vestãq; potentẽ: eternũq; additis effert penetralib⁹ ignẽ: q̃ vesta a latinis a grecis besta nominata est: vñ & veteres bestã scripserũt vt apud Pomponiũ scriptũ legimus illud: deinde cũ esset necessarius mogistratus q beste pẽsset decẽ viri cõstituti sunt in litibus iudicãdis: de inde versa aspiratione in vlram p eolico digamma positã vestã dixerũt: banc poete Saturni filiã & domus mediũ colere dixerũt: Orpbeus ἐρία ἐνδυνατόιό κρόνόυθυατέρ βάσιλείάν ἠν ἔσν όικόνέ χείσ πατρόσ άένναόιό μεγιστόν. culta in pytbo cũ apolline fuit: vt Homerus ἐρθήν τέάνάκτάσ άπόλ γόνόσ έκάτόιό πυθόιένήγατέι ιέρόν δομόν άμφιπόλέ ευισ ab ιστιμή nomẽ a grecis videt impositum: vt Homerus in hymno qui ad vestem scriptus est. όυγάρατέροσ όυείλατινάι θνήτόισι νόυ πρώτή πήματήτεισιήάσ χόμένόσ οπτε νδειμεδιήδεά όινόν. banc Plato in libro qui timeus inscribit solã ait manere in sua sede: vestã aiam corpis vniuersi mentẽq; eius aie moderantẽ cœli stellarũ lumine collucẽtis babenas iuxta legẽ a diuina potẽtia cõfirmatã: quã legẽ fatũ nobis licet appellare: poetæ vero ignem esse dixerũt: & cur virgines díligerent̃ sacerdotes. Ouidius rõnem reddit in fastis postremo subiungit. Statui terra sua iustando vesta vocat̃. Causaq; par graii nois esse põt: qd irrides Aug⁹. in lib. quẽ de ciuita. dei inscripsit: cũ tũ vestã inquit sæpius nõ nisi ignẽ esse pbibeãt ptinentẽ ad focos sine qbus ciuitas cẽ nõ põt: & ideo illi virgines solere seruire: q̃ sicut ex virgine ita nbil ex igne nascat̃: quã totã vanitatem aboleri & extingui vtiq; ab illo oportuit q est natus ex virgine: Patuerũt cardine valuæ: id est regiæ ianuæ repente reserare rbombũ portãtibus: at quoniã potificem imperatorem noiauit: valuas etiã p ianua posuit: cum vuluæ temploꝝ sint Cicero ad põtifices postem inquit teneri in dedicatione oportere videor audiisse tẽpli. ibi em̃ postis est vbi aditus tẽpli est valuæ ambulationis.

MAN. Domitiani sæuitia. Picenum

Atriden: Domitianum: nã sicut Orestes matrẽ occiderat: ita Domitian⁹ flauiũ clementẽ patruelẽ suũ illiusq; filiũ trucidauit: & plures. Picens: piscator ex piceno picena regio inqt Festus in q̃ est Asculum dicta: q̃ sabini cũ asculũ p̃ficiscerent̃ in vexillo eoꝝ picus cõsederat. De piceno aũt multa Plini. libro tertio ca. xiiii. Genialis voluptuosus & cõuiualis nã quoties voluptati operã dam⁹ indulgere dicim⁹ genio: ut etiam Seruius edocet: Laxare: apire.

Domitianus dominus & de⁹

Saginis: pingui. Diis eq̃ ptãs: Trãquillus ait de arrogãtia domitiani q̃ cũ p̃curatoꝝ suoꝝ noie formalẽ dictaret epl̃am sic cœpit. Dñs & de⁹ nr̃ sic fieri iubet: vñ institutũ post bac vt ne scripto qdẽ ac fmone cuiusq; appellaret̃ aliter. Magne ipatoriæ. Liburno: p̃ cone: a liburnia q̃ dalmatiæ iungitur.

Pegasus

Sedit: in cõcilio. s. Propabat: ad cõciliũ. Abolla: militari veste seu poti⁹ pbilosopbica. de q̃ lati⁹ supra. Pegasus: is alban⁹ ciuis erat: & iure cõsult⁹ & causidicus De q̃ in vitis principũ p Aeliũ spartianũ: fuit aũt ab Vespasiãno vrbi p̃fect⁹: vt Põponius tradit in origine iuris. De eodẽ q̃q; Pegaso. lib. ii. institu. i rubrica de fidei cõmissaris bereditatib⁹. pagrapbo postea vo fit mẽtio. Attonite: ppter domitiani seuitiam ac scelera. Villicus: qa albanus ciuis: nõ aũt roman⁹. Aliud. s. erãt q̃q; villici. Optim⁹: videlicet erat. Diris: asperis: infestis: detestabilib⁹. Inermi: debili sine vi & potẽtia. Venit: in cõsiliũ. Crispi: Tacitus lib: xvi. sic ait. Vibius Crispus pecunia potẽtia inge

Vibius

Itur ad atriden: tunc picens accipe dixit
Priuatis maiora focis: genialis agatur
Iste dies propera stomacbũ laxare saginis:
Et tua seruatũ consume in sæcula rbombum:
Ipse capi voluit: quid apertius? & tamen illi
Surgebant cristæ: nibil est quod credere de se
Non possit cũ laudatur diis æqua potestas.
Sed deerat pisci patinæ mensura: vocantur
Ergo in concilium proceres: quos oderat ille
In quorũ facie miseræ magnæq; sedebat
Pallor amicitiæ: primus clamante liburno
Currite iam sedit: rapta properabat abolla
Pegasus attonitæ positus modo villicus vrbi.
An ne aliud tũc p̃fecti? quoꝝ optimus atq; bic
Interpres legum sanctissimus: omnia quanq̃
Temporibus diris tractãda putabat inermi
Instítia: venit & crispi iucunda senectus.
Cuius erant mores: qualis facundia: mite
Ingeniũ: maria ac terras populosq; regenti
Quis comes vtilior? si clade & peste sub illa
Sęuitiã damnare: & bonestum ferre liceret
Consilium: sed quid violentius aure tyranni?
Cum quo de pluuiis: aut estibus: aut nymboso
Vere locuturi fatum pẽdebat amici?
Ille igitur nunq̃ direxit brachia contra.
Torrẽtem: nec ciuis erat quã libera posset

Verba animí proferre: & vitã impendere vero
Sic multas byems: atq octogesima vidit

nio iter claros magꝫ q̃ iter bonos &c.
Libro vero. xiiii. de Nero. scribens ita
dixierat: sine anni Vibius scds eques Vibius fs
romanus accusantib⁹ mauris repetun-
darũ damnaꝫ: atq italia exigiꝫ: ne grauiore pœna afficereꝫ Vibii Crispi fris fauore enixus. hic idem
Crispus vt Trãquillus scribit: Cuida interrogãti eẽt nequis intus cũ Cæsare nõ absurde rñdit ne mu-
sca quidẽ. Domitian⁹ em̃ inter initia principat⁹ q̃ttidie secretũ sibi borariũ sumere solebat: nec quidẽ Domitiani
amplius q̃ muscas captare ac stilo pacuto cõfigere. Erãt mores. s. tales. Regẽti: Domitiano. s. muscæ
Clade: calamitate piculo illius tpis. Seuitia: q̃ quidẽ Domitian⁹ vtebaꝫ: vũ Suetonis ait q̃ celerius ad seuitiã desciuit q̃ ad cupiditatẽ. Violẽtius: terribilius. Aure: auditu. Seneca in epl̃is inqt
vtrũq̃ em̃ vicĩũ est: & oĩbus credere & nulli. Tyrãni: Domitiano: nã si aliqd audisset nõ placiturũ:
eos peremisset. De pluuiis aut æstibus. i. de re parua & leuissima: scribit em̃ Trãquillus q̃ Domitia-
nus multos peremit leuissima de causa. Fatũ: mors imminebat instabat. Ille. Crispus. Brachia:
mentẽ & animũ metapbora est a natãtib⁹: q cõtra aquas natare refugiũt. Torrentẽ: impatoriã vo-
luntatẽ. His armis: id ẽ assentatione. Illa: impatoria: scilicet impedere cõsumere vitã dicẽ doverũ. DO.
Atriden. Domitianũ appellauit cũ eũ iã dixerit Neronẽ: nã Nero Atrides põt dici: hoc ẽ alter bo
restes: q & ipse matrẽ interemit: vt ille. Picens: nomẽ piscatoris: alterius meminit Martialis. Scri-
bit in aduersa picens epigrammata charta: & alibi. Diis æqua ptãs: ex bistoria est: nã tãtæ stolidita-
tis & elationis fuit Domitianus: vt cũ audiuisset se nominari deum per libellum: statim edixerit ne
alia præfatione appellaretur: vnde dictus dominus & deus. Pegasus: & Crispus. Crispi meminit.
Tacitus quem inter potentes potius fuisse scribit q̃ inter bonos. Cum quo de pluuiis: idem scri
bit Tranquillus de hoc imperatore: nam cum scripsisset cerealem Saliudenũ Corianum alioq̃ sena
tores & consulares: fuisse partim exilio: partim morte damnatos: addit alios præterea idẽ fuisse pas
sos leuissima quenque de causa: Leuissimam igiꝫ Iuuenalis mortis causam esse ostendit.
Itur ad atriden: id ẽ ad Domitianũ p similitudinẽ q ita volebat cũcta ad se speciosa pcioſaq̃ defer- VAL.
ri: vt quondã agamenõ atrides cũ græcoꝝ apud troia duceret exercitũ: qd Achilles vehemẽter apud
Homerum increpat eũ ppli deuorantẽ appellãs cũ inqt. ὀινοβαρὲς κυνὸς ὀμματέχον κραὶ
δειλὸ ὀύτε φότ ἐς πόλεμου ἁμα λαὸ θορηχετηι ὀύτε λόχον δειένα ι ξ
υν ἀρισ ἡεσθιν ἀχαιόν τὲτ λικάς θυμὸ τὸ δὲ τοικ ἡρεὶ δὲ τάι εἰνὶ ἡ πόλυ λαὸν
ἐξι κἀκὰ σρατὸν ἐυρυν ἀχαιὸν δωρᾶπόαι ρεὶ δὲι ὸς τις σέθεν ἀν τιὸν ειπ ἡ δημὸ
βόρος βασιλεὺς ἐπεὶ ὀυτι δὰν ὰὸισ ἰνὰν ὰσσι. Tunc picens accipe dixit: piscator de pice
no q rbombũ cõportauerat: sane vir picẽs: picen⁹ aũt æger dicitur: a sabinoꝝ aũt terra piceni olim du
xere originẽ & ductu ac auspicio pici ex sabinis migrãtes nomẽ enacti sunt. Genialis: natalis.
Stomachũ laxare: relaxare aphæresis. i. quantũ queas capacẽ facere. Saginis: ad saginas hoc est
ad piscis pingue: in quibus dã est iactare sagittis: & hac lectiõe hũc locũ Probus exponit: vt sit sagit-
tis. i. curis vel certe exercitationib⁹ sagittarũ stomachi tibi cõpara decoctionẽ: vt in albano sagittis lu
sitantẽ iperatorẽ piscator videaꝫ offendisse: nã sagittãdi peritia clarus a Trãquillo etiã scribit sagit-
tarũ inquies vel pcipuo studio tenebaꝫ. cẽtenas em̃ varii generis feras sæpe in albano secessu cõficiẽ
tẽ spectauere plæriq̃: atq etiã ex industria ita quarũdã capita figentẽ: vt duob⁹ ictib⁹ q̃si cornua effi-
ceret: nonunq̃ in pueri pcul stãtis pbẽtisq̃ p scopulo dispãsam dextre man⁹ palmã sagittas tãta arte
direxerat: vt oẽs p interualla digitoꝝ innocuæ euaderẽt. Quid aptius: q̃ ita adulari. i. ex apto adu-
labaꝫ: & tñ ipator sic erigebaꝫ falsa laude: vt vera. Et tamẽ illi surgebãt cristæ: exclamatio est poetæ
tã apta adulatiõe piscatoris moueri ipatorẽ. Surgebãt erigebant falsa laudatiõe. Cũ laudaꝫ diis
æqua ptãs: qualis totius orbis fuit ipatoris. Patinæ mẽsu. q̃m integrũ piscem coqui voluerat.
Quos ode. il. subaudi Domi. Pallor ami. timor: qd sequiꝫ posuit p eo qd pcedit. Primus clã. li.
qui admissionib⁹ pẽrat. Rapta ppe: abol. i. toga quã ppere induit ne sæuissimũ moraretꝫ imperatorẽ
Pægasus at. po. mõ vil. vr. pegasus iurisperit⁹ tũc vrbi pfect⁹ vñ & pegasianũ senatusc cõsultũ: hui⁹
meminit põpo. de origine iuris: fuit & pegasus triarchi fili⁹ cui⁹ nauis pegase monumẽtum accepit.
Posit⁹ mõ vilic⁹ vrbi. i. pfect⁹ vrbi & abusus vocabulo ẽ ob ipatoris scæuitiã: q senatores de re leuis
sima deinde aci villa rusticos cõgregaret. An ne aliud: pcũctãtis pegasi vox: nũquid noui eẽt quic q̃
Tũc pfecti. i. qui tũc pfecti eẽnt decurrãt aut pfecti tũc dixere nũquid eẽt noui. Interpres legum.
pegasus. Inermi: inutili sine effectu. Venit & crispi iocũda senect⁹: Vibius Crisp⁹ placẽtin⁹: vt in-
quit Probus: nec me pterit quid Tacitus scribat: & manu pmptus & ligua sub claudio & consulatũ
adept⁹ ita modestia studiũ orãdi tẽperauit: vt amorẽ in se principũ puocaret. i. postremo amissis plu
rimis filiis ab vxore speciosa quã formæ gra duxerat: veneno necat⁹ est: hic itẽ Crispus Tyberiũ Cæ
sarẽ p alpes iter facientẽ adolescẽs secut⁹ est: & nullo audiẽte ab eodẽ interrogat⁹ baberet ne stupri
cõsuetudinem: rñdit caute nõdum: vt se libidinem exueret: & ne principis libidinosi aures offende-
ret. Venit & crispi iucũda senect⁹: q Domitiani cruenti ipatoris senator fuerit. Cuius erãt mo
res: qualis facũdia: qui sic dicebat vt sapienter sentiebat. Quis comes vtilior: quocunq̃ ire destina
ret. Cum quo de pluuiis aut æstibus. i. diebus incertis futurus ve æstus an pluuiæ immĩnerent.
Fatum: mors. Pendebat: dubia erat mors. Amici: attrocitatem exprimit: cũ & amici mors esset
ambigua. Ille: Crispus. Nunc q̃ direxit brachia cõtra torrentem: nunc q̃ cõtradixit ipatori.

Et vitã impendere degere cõsumere. quia q̃ impendunt̃ consumunt̃: vñ impendiũ & impensa: nã vt dicas impendere vitam p vero non couenit sensus. Multas byemes: multos annos.

MAN. Solstitia

Solstitia: bis armis illa quoq; tutus in aula
Proximus eiusdem pperabat acilius æui
Cum iuuene indigno quẽ mors tã sæua maneret
Et domini gladiis iam destinata: sed olim
Prodigio par est in nobilitate senectus.
Vnde fit vt malim fraterculus esse gigantũ
Profuit ergo nihil misero: qd cominus vrsos
Figebat numidas albana nudus arena
Venator: quis enim iam nõ intelligat artes.
Patritias: quis priscũ illud miretur acumẽ
Brute tuũ. facile est barbato imponere regi?
Nec melior vultu quãuis ignobilis ibat
Rubrius: offense veteris reus atq; tacẽdæ:
Et tamen improbior satyram scribente cinædo.
Nontani quoq; venter adest abdomie tardus

Solstitia uũ. ix. cal. ianuarii brumale solstitiũ est. Aestiuũ vero. viii. &. vii. &. vi. cal. iulias: in q̃ fauonius & calor. Auctor ẽ colu. li. xii. ca. ii. Solstitiũ Varro scribit q̃ sol ea die sistere videt̃ appellatũ Proxim⁹: crispo. Propabat: ad cõcilium.

Acili⁹ gla brio

Acili⁹: Trãllus de Domitiano sic. Cõplures senatores in iis aliq̃t cõsulares interemit: ex quib⁹ ciuicã cerealẽ in ipo asiæ pcõsulatu. Saluidienũ orfitũ Aciliũ glabrionẽ exilio q̃si molitores nouaꝝ rer̃. Cũ inuene: qs hic fuerit latet. Dñi: domitiani. Olim: iãpridẽ Nero. n. vt Suetonius ait nobilissimo cuiq; exitiũ destinauerat. Prodigio: mõstro. Par: similis. Gigãtũ. i. mali eẽ ignobilis & icerto pre nat⁹ sicut gigãtes nati ex terra & sanguine titanũ: vt li. i. meta. Ouidius indicat. Comi

Numidia

nus. i. ense. Numidas vrsos: Numidia ps est lybiæ masinissæ clara nomie vt scribit Pli. li. v. Idẽ q̃q; li. viii. ait Anali⁹ notatũ ẽ domitiũ enobarbũ ædi

Vrsi

lẽ curulẽ ursos numidicos. C. & totidem venatores æthiopas i circo dedisse: sed mirari adiectũ numi dicos fuisse: cũ i apbrica vrsos nõ gigni cõstet. Albana arena: scribit Sue. q̃ Domitian⁹ armoꝝ nul lo vel sagittaꝝ pcipuo studio tenebat̃: & cetenas varii generis feras sæpe i albano secessu cõficientẽ spectauere pleriq;. Artes patritias. i. nobiliũ astus: nobiles. n. i rbeatrales pugnas defcẽdebãt: fe re stultos ondentes: q̃ ipatoris sæuitiã effugerẽt: vti bruto cõtigerat de supbo rege. De q̃ lege Plinii

Iuni⁹ Brutus

de viris illustrib⁹: & Liuius lib. i. circa finẽ ait: Iunius Brutus tarqnia sorore regis natus iuuenis lõge ali⁹ ingenio q̃q; cui⁹ simulationẽ induerat: is cũ primores ciuitatis i quib⁹ frem suũ ab auũculo interfectũ audisset: neq; in aio suo quicq; regi timendũ: neq; i fortuna cõcupiscendũ reliqre statuit: cõtẽptuq; tut⁹ esse: vbi i iure parũ pfidii eẽt. Ergo ex industria fact⁹ ad imitationẽ stultitiæ cũ se suaq; p

Brutus

dæ esse regi sineret. Bruti q̃q; baud abnuit cognmẽ: vt sub ei⁹ obtẽtu cognminis liberator ille ppli ro. anim⁹ latẽs aperiret̃ tpe suo &c. Acumẽ: ingeniũ prudẽtiã acuitatẽ naturalẽ sapiam. Barbato regi prisco & rudi: vti Tarqnius supb⁹ fuerat prisca ætate: q̃ quidẽ romani barbati erãt. Nã teste Pli. lib.

Tonsores primi

vii. in italiã ex sicilia venere tõsores post Romã cõditã anno. cccc. liiii. adducẽte. P. Ticinio Mena vt auctor est Varro lib. ii. capite vltimo de re rust. Vbi etiã ait q̃ olim tonsores nõ fuisse assignificãt statuæ antiquoꝝ q̃ plereq; bñt capillũ & barbã magnã. Imponere regi. i. decipe regem. Impono. n. cũ datiuo decipe significat. Melior: q̃; iuuenis ille: erat. n. timore pricipis pallidus. Ignobilis: ignobi

Rubrius Gallus

les emi tutiores erãt apud Domitianũ. Ibat: ad cõsiliũ. Rubrius: de Rubrio Gallo oio intelligẽdũ est de q̃ tacit⁹ li. xvii. sic ait. Earũ q̃ brixelli egerãt cohortiũ pces Rubri⁹ Gallus tulit &c. Itẽ lib. xviii. sic credere pleriq; Flauii gabini cõsiliis cõcussam cecinæ metẽ mistro fmonũ Rubrio Gallo &c. Veteris itaq; offensæ reus ppi id poetã dixisse crediderim. Et tñ: q̃uis. s. reus offensæ veteris. Improbior: peior ipudẽtior supple erat. Satyrã scribẽte cinædo. i. illo: q & si iprobissim⁹ i alios tñ iuebit̃: qd est incõuenientissimũ. Carere. n. debet oi vitio q̃ i aliũ dicere parat⁹ est. Vt Ci. inqt: potes etiã de Ne

Nero nupsit pythagoræ

rone cinædo itelligere. Nã vt scribit Tacit⁹ lib. xv. pythagore Nero nupsit. Taciti verba hec sunt de Nerone: ipe p licita atq; illicita fedat⁹ nihil flagitii reliqrat: q̃ corruptior ageret. Nisi paucos post dies vni ex illo cõtaminatoꝝ grege cui nomẽ pythagoræ fuit i modũ soleniũ cõiugioꝝ denupsisset. in

Nero i qntianum

ditũ ipatori Flameũ: misit auspices duos: & genialis torus & faces nuptiales cũcta deniq; spectata q̃ etiã in fœmina nox opit. Inde subdit hec Tacitus Quintianus molli corpe infamis: & ab Nerone p

Montanus

broso carmie diffamatus cõtumelias vltũ ibat. Mõtani. Tacitus li. xi. Trauli mõtani eqtis romani meminit. libro vero. xiii. de Iulio mõtano li. xxi. de Alpino Mõtano. hic ãt de Curtio Mõtano itelligẽdũ. De q̃ tacit⁹ li. xvi. sic ait. Et curtiũ mõtanũ detestãda carmia factitãtẽ eludere ipune sineret: p

Curti⁹ mõtanus

subdit. Enuero Mõtanũ pbe viuentẽ neq; famosi caris qa ptulerit ingeniũ extorre agi. Et li. xx. sic Cẽsuit Curti⁹ Mõtan⁹ vt Pisonis q̃q; mẽoria celebraret̃. Inde subdit occurrit truci oione Curti⁹ mõtan⁹ eouseq; pgressus vt p⁹ cædẽ galbæ data iterfectori Pisonis pecuniã: & ab regulo appetitũ mor-

Venter Ilia

su Pisonis caput obiectaret &c. Is ãt Curti⁹ mõtan⁹ etiã ad Domitiani tpa puenit: qd pdicta oñdunt & in tacito late patet. Vẽter: vẽter pect⁹ est pte priore: eiusq; radix vmbilic⁹ est: Cui radici ps subie

Abdomẽ. Sumen

cta in latus vtriq; ilia dicit̃: vt scribit pbũs li. i. de aialibus. Abdomine: abdomẽ a pube sursum ver sus ad præcordia puenit auctore Celso. Et Pli. xi. Sumen & abdomen idem esse ostendit.

Acilius: duo acilii fuerũt vterq; affect⁹ supplicio a Domitiano: Acili⁹ glabrio: quẽ Pli. in eplis pru dentia & fide singulari fuisse scribit. Alter acilius lamia: cuius nonulli codices habeãt Heli⁹: qa parũ prudenter iocat⁹ esset in ipatorẽ: qs ãt sit iuuenis qui cũ eo ueniebat: bistoriã fingũt multi: sed nullã pferũt Domitiani tpib⁹ accõmodatã. Arena albana. h. d. qm̃ i albano Domi. cõficiẽdas seras exbi bebat: & ipe cõficiebat: adeo vt cẽtenas aliqñ pstrauerit auctore Trã. debebat igr buic igscere cũ eo fortitudinis genere oblectaret: vñ carpopborus in assentationẽ laudat a Mar. Artes patritias: nã nobiles nobilitatis nulla rõne babita ad vitandã ipatoris seuitiã in arenã & scenicas operas descẽde bãt se stultos simulãtes: Brutũ imitati qui tarquinii crudelitatẽ declinauerat. Quis miret tuũ acu mẽ: qs laudet iã cõsiliũ tuũ. Brute: nibil em̃ pdest. Regi barbato. q. d. potuisti facile decipe regẽ. DO.

Tarquiniũ illa ætate rudi & simplici. Barbati: antiq dicunt: nã q̃dringẽtis & quadragintaquatuor ãnis romani intonsi fuerunt carentes tonsorib⁹: qs postea ticinius mena esicilia duxit: vt scribit Pli.

Rubrius. Hic tpib⁹ Domitiani fuit: sed ex hui⁹ noie alludit ad ãtiquũ Rubriũ qui tpibus Neronis depbẽsus in cõiuratione pisoniana: magno aio dixit Neroni se illũ odisse qđ bistrio eẽt aurige incẽ diari⁹ & tñ bic cuius ita audax erat tñ iprobior: vt ait Iuue. ipo Nerone q satyrã scripsit in quintianũ appellauitq; eũ mollẽ & effœminatũ ipe cinæd⁹: Nã nupserat pythagoræ: bec scribit Cor. Tacit⁹ plu rib⁹ vbis. re⁹g Rubri⁹ veteris offensæ: ad rubriũ ãtiquũ alludit: nã rubriũ veterẽ accipi p pprio noie vt Tacit⁹ meminit: nec loco cõuenit nec bistoria patit. Fuit itẽ Rubrius Gallus mister Flauii sabini: vt tacit⁹ scribit: de q̃ nõ põt intellígere. Cinædo: Nerone. Scribẽte satyrã: q pbrosum carmẽ scri psit in Quintianũ: vt Cor. scribit. Mõtani: trium mõtanor; meminit Tacitus: Curtii: Alpini: Iulii.

Fuit itẽ mõtanus Atacinus de q̃ scri. Pli. ad tyronẽ de eo Iuuena. itelligit: nã fuit Do. tpibus.

Atq; octogesima vidit solstitia: vtrũ octogesima p octogita: vt sit sensus crispinũ quadragita an nos vixisse in aula principũ cũ singulis sint ãnis solstitia duo biberna & æstiua: an certe solstitia sin gula p vno anno posuit: vt sit sensus eũ vixisse octogita ãnos: & in aula Domitiani occubuisse sol stitiũ aũt dictũ q; sol eo die sistere videat: cũ duo ãt sint topici bibernus & æstiu⁹ bibern⁹ quidẽ est p quẽ sol trãsmittẽs octauã capricorni ptẽ solstitiũ bibernũ facit: æstiuus vero p quẽ sol octauã ptẽ cã cri solstitiũ estiuũ facit: sane veteres solstitiũ ferevocãt æstiuũ licet nibil adiiciat. Hora. facit qđ pœnu la solstitio. Virg. humida solstitia atq; byemes optare serenas agricolæ: ita bic Iuue. nã iuenias: vbi adiicit brumale vbi de biberno fit mẽtio: columella sextodecimo kalẽdas ianuarii sol in capricornũ trãsitũ facit brumale solstitiũ: vt Hypparco placet cũ de altero solstitio idẽ dixerit. vi. cal. iulias solsti tiũ: nec adiecit æstiuũ: ita Cice. de vniuersitate locut⁹ solstitiali inqt se brumali rõne cõuerterẽt cũ vtrũ q; intelligi velit solstitiũ. Pli. q; de vtroq; inquit de solis vicib⁹ locut⁹ bis pmutatis spaciis est auctũ diei bruma octaua in pte capricorni: noctis vero solstitio totidẽ in ptib⁹ cãcri. His ar. bac comitate & facilitate qua & crispus. Illa aula. Domitiani. Proximus æui. in eadẽ ætate qua Crispus ppera bat Acilius. Acilius glabrionis fili⁹ cõsul sub Domiti. fuit Papinii Statii carmie de bello germanico qđ Domi. egit pbat⁹. Lumina nestorei mitis prudẽtia crispi. Et Fabius veiẽto: potentẽ signatvtrũq; Purpura ter memores implerũt noie fastos. Et ppe cesareæ cõfinis acilius aulæ. Cũ iu. indi buius cũ filiũ Domitiũ Domitian⁹ occidisset ipm acilium q̃ pœnas sentiret seruauit incolumẽ: qvt ei⁹ virtutẽ se amare fingeret: se amare studia simulabat. Prodibio par est. sed iã olim cœpit in pdigiis baberi senect⁹ in senatore. Vñ fit vt ma. fra. esse gigã. i. ignobilis vt aliis sim supstes: nã p⁹ gigãtas dr̃ simi am terra in deor; cõtemptũ pcreasse. Qđ cominus vrsos: poetice vrsos p feris posuit. Figebat nu. libycos: q; in libya maiores sint feræ. dicta aũt libye ps numidia. ἀπὸ τῶν νόμων. i. a pascuis locis versa o lra in v. Albana nudus aretina venator: vbi fere asseruabant ad arbitriũ impatoris. VAL.

Quis priscũ: prioríb⁹ sæculis. Facile est barbato iponere regi: nota bistoria est: vt cũ tarqnio sup bo romanor; rege vltimo portẽtũ olim terribile anguis ex colũna lignea elapsus esset rex domestico exterrit⁹ visu delphos ad oraculũ maxie inclytũ duos in græciã misit filios quib⁹ addit⁹ Decius Bru tus tarquinia sorore regis natus iuuenis loge alius ingenio q̃ cui⁹ simulationẽ induerat: quippe q ex industria stultus videri volebat: vt oẽm de se regni suspitionẽ a rege amoueret vñ & bruti nõ ab nuit cognomẽ vt animũ operiret: cũ g delphos pueniss ent incessit cupido iuuenũ animos sciscitãdi ad quẽ eor; regnũ romanũ eẽt vẽturũ ex infimo specu voce reddita q; is iperiũ summũ babitur⁹ eẽt q osculũ mr̃i prim⁹ tulisset: iuuenes rẽ summa ode taceri iubẽt: vt frẽm domi relictũ pterirẽt: dũq; in ter se cõmittũt sorte: Brutus alia ratus spectare oraculũ velut si plapsus cecidisset terrã osculo cõtin git. s. q; ea cõmunis mr̃ oĩm mortaliũ eẽt. Facile est barbato iponere regi. Tarqniũ supbũ fallere. p spexam em̃ barbã babuit cũ socer ei⁹ seruius tullus attõsam baberet quẽ ipe occidit. Imponere cũ datiuo solo decipe significat. Nec melior vultu: & ipe pallidus. Quãuis ignobilis ibat: & impa tor solis nobilibus videret infestus: Offense veteris: stupri. Et tñ improbior satyrã scribente ci nædo: flagitiosior eo qui cũ sit effœminatissim⁹ alios tñ incessere nõ dubitat cinædi dicti a veterib⁹ saltatores vel pãtomimi ἀπὸ τοῦ κινεῖν q; libidine oẽs añirẽt: Plautus i aulularia ita fustib⁹ sum mollior q̃ vllus cinædus. Mõtani q̃q; vẽter adest: acerbe ventrẽ poti⁹ q̃ ipm venisse dixit. bui⁹ de Nerone meminit Tacitus in bistoria. Abdomine tardus: Curtius mõtanus segnis nimio pigui.

Et matutino sudans crispinus amomo.
Quantũ vix redolẽt duo funera: sæuior illo

Matutino amomo: Amomi vua in vsu est: frutice venoso palmi altitudine: carpi turq; cum radice: nascitur in armenia i me MAN. Amomũ.

dia in ponto: vt docet Plí. lib. xii. Dyoscorides ait cp amomū genus est odoratissimæ herbe cui⁹ frutex similis est botro coloris ruffi: florē habet albū. Matutino: orientali: a matuta. i. aurora. Funera: cadauera q̄ vngi solebant Ennius Tarquini corpus bona fœmina lauit & vnxit.

Pompeius falco

Pōpeius supple adest. Plí. lib. ii. in epistolis docet pompeiū falconē causidicum fuisse: cōsulit em̄ eivt creatus tribunus abstineat actione causarū Tacitus lib. xx. de Pompeio syluano seu syllano vtroq̄ em̄ mō in variis locis scriptū est meminit his verbis: Actum in senatu vt sexcenties sestertium a priuatis mutuū acciperet: præpositusq̄ ei curæ Pompeius syluanus: vt cp ibidē apparet: fuit etiā is Domitiani tēporibus. de nullo eorū tamē hic intelligē dū fuerit. Verū de Pompeio ruffo is em̄ delator Domitiani tempe fuisse apparet.

Pompeius tenui iugulos aperire susurro:
Et qui vulturibus seruabat viscera dacis
Fuscus marmorea meditatus prælia villa.
Et cū mortifero prudens veiento catullo:
Qui nunc̄p visæ flagrabat amore puellæ.
Grande & conspicuū nr̄o quoq̄ tpe monstrū
Cæcus adulator: dirusq̄ a ponte satelles
Dignus aricinos qui mendicaret ad axes.
Blandaq̄ deuexæ iactaret basia rhædæ:
Nemo magis rhōbū stupuit: nā pluria dixit
In leuam couersus: at illi dextra iacebat
Bælua: sic pugnas cilicis laudabat & ictus:
Et pegma: & pueros inde ad velaria raptos.

Plí. em̄ lib. iii. epistola ad corneliū Minitianū ita scribit. Quin etiā duo consulares Pompeius ruffus & Libo frugi leserunt eum Norbanū videlicet testimonio tanq̄ apud iudicē sub Domitiano Saluii liberalis accusatoribus affuisset: damnatus & in insulam relegatus est. Et qui: adest intellige.

Domitian⁹ in dacos Cor. fusc⁹

Fuscus: scribit Tranquillus Domitianū expeditiones duas in dacos suscepisse: primā appio sabino cōsulari oppresso: Secundā Cornelio fusco p̄fecto cohortiū p̄torianarū: cui belli summā cōmiserat. De fusco aūt latius vide in satyra. i. ibi. Cū fas esse putet. Villa marmorea: p̄liari em̄ excogitauerat dū ibi in ocio esset. Nā vt scribit tacitus li. xvii. Cornelius fuscus viḡs ætate claris natalib⁹ prima iuuēta qetis cupidine senatoriū ordinē exuerat. Seruabat viscera dacis: ibi em̄ oppressus est fuscus. De q̄ Martia. lib. vi. Ille sacri lateris custos martisq̄ togati: Credita cui summi castra fuere ducis. Hic situs est fuscus: licet hoc fortuna fateri: Nō timet hostiles iam lapis iste minas. Grāde iugū domita dacus ceruice recepit. Et famulum victrix possidet vmbra nemus.

Daci

Dacis: diuidunt̄ daci a germanis danubio vt scribit Tacitus. De eisdē vero latius Strabo. li. vii.

Veiento Catullus messalin⁹

Et cū mortifero pru. ve. ca. De his ad semproniū russum Plí. li. iiii. ita scribit. Cœnabat nerua cū paucis veiento recūbebat pxim⁹ atq̄ etiā in sinu. Dixi oia quū boiem noiaui: incidit sermo de Catullo messalino: q̄ luminib⁹ orbat⁹ ingenio sæuo mala cæcitatis addiderat: nō verebat̄ nō erubescebat nō miserebat̄: q̄ sæpius a Domitiano nō secus ac tela quæ & ipa cæca & improuida ferunt̄ in optimū quenq̄ cōtorquebat. De huius nequitia sanguinariisq̄ sentētiis in cōe oēs sup cœnā loquebant̄. Hec ille. plura tamē diximus in satira. iii. ibi. Vte respiciat clauso veiento labello. Prudēs: ironia est: vel serio dicit: qm̄ doctus erat veiento: vt Tac. li. xiiii. oñdit: Cōspicuū: p̄clarū mirandū. Nr̄o q̄. tē. Nā pri⁹etiā talis fuerat catullus. Dirusq̄ a pō. sa. tanq̄ a pōte vbi mendicāt similes cæci impatori satelles sæu⁹ effectus eēt & familiaris ac minister scelerū.

Aricia

Aricinos axes: solebāt em̄ egeni in Aricino Cliuo mēdicare. vñ Mar. ait. Debet Aricino conuiua recūbere cliuo: Est aūt Aricia in colle sita cui pxime subest Appia via vltra albā ad mille passus. Municipiū aūt Aricinū Cicero philippica tertia scribit vetustate antiqssimū iure fœderatum ppinqtate pene finitimū Romæ. s. splēdore municipū bonestissimū hinc Voconie: hinc Scatiniæ leges: hinc multe sellæ curules: hinc eqtes romani lautissimi plurimi & bonestissimi. Deuexæ: declinate pne ipm ppter cliuū qui etiā nunc extat. Sic: similiter adulando cum nil videret. Cilicis: gladiatoris nomē.

Pægma

Pægma: De pægmatis Seneca sic ait iis annumeres licet machinatores: q̄ pægmata p se surgētia excogitāt & tabulata tacite in sublime crescentia: & alias ex inopinato varietates aut debiscentibus q̄ coberebant aut quæ distabāt sua sponte coberētibus: aut bis q̄ eminebāt paulatim in se residentibus. In quē sensum Mar. ait. Et crescunt media pægmata celsauia. Iosepbus itē lib. vii. de triumpbo Vespasiani & Titi pægma sic describit. Maxime aūt stupor erat machinar⁹ q̄ portabantur siue pægmatū fabricatio: p quor⁹ magnitudine timēdum virib⁹ portātium occurrētes timebāt: multa em̄ in tertiū nidum quartūq̄ surgebāt: & magnificētia fabrice cum admiratione delectabat.

Pueros: laudabat etiā pueros qui erant in pægmate. Inde a pegmate finitis ludis. Raptos: stupratos. Velaria loca vbi vela seruabant̄: quibus theatrum exornabatur.

DO.

Duo funera: boc inuidiose & satyrice: nam cadauera vngebant̄ & illum vult intelligi tanq̄ mortuum: vt Mar. nō dedes ferri mortuus bexapboro. Pompeius: delator temporib⁹ Domitiani: vt in prima satyra est dictū: alterius Pōpeii meminit Tacitus. perculis is dies Pompeiū q̄q̄ Elianū iuuenem q̄ storiū tanq̄ flagitior⁹ Fabiani gnarum: eiq̄ italia & hispania interdicta est. Fuscus: Cornelius fuscus p̄fectus p̄torie cohortis post necem Aulí sabini missus in dacos a Domitiano illic interfectus est ab hostibus quos domuerat prima etate deposuerat dignitatem senatoriam: secesseratq̄ ad quietem: mox per ambitionē ad Domitianū ē reuersus: de boc plura in prima satyra dixim⁹. Vil-

la marmorea:mollitionē Cornelii Fuſci notat.p.d.qui putabat ita bella geri: vt per ignauiā meditabat in ſeceſſu molli & vmbra ac villis ſuis marmoreis. Veiento catullo: Fabritii Veietonis & Catulli meſſalini meminit Plini⁹ in quarta epiſtola.vterq; ſub Domitiano delator fuit: & ad tempora Neruæ vixit. Sed eo crudelior Catul.quod cæcus tela delationum in optimum quenq; conquerebat ſine rubore. Plinius. Cœoabat nerua cum paucis:veiento recumbebat proximis atq; etiam in ſinu dixi omnia cum hominem nominaui. Incidit ſermo de Catullo Meſſalino:quib⁹ luminibus orbus ingenio ſæuo mala cæcitatis addiderat: quo ſæpius a Domi.nō ſecus ac tela: quæ ipa cæca ac improuida ferunt in optimū quēq; contorquæbat. Nunq; viſæ:& Martialis in cordum cæcum. Cū ſit tam pauper quo modo cæcus amat. A ponte:nam cæci & mutilato corpore ad pontem mendicant. Axes aricinos.vt illud Martia.Dent aricino conuiua recumbere clīuo. Sic pari adulatione

Pugnam cilicis:ex hoc notat Domitiani tempora quibus ille ſpectaculis intentus intermiſſa munera gladiatoria reuocauit:duoq; paria dabat ex ſuo ludo quæ populus petiiſſet. Cilix apud Martialem nomē proprium furis.hic gladiatoris:vt buria & Eridanus temporibus Pompei. Pægma. machina erat lignea:quæ pueris inſidentibus aut ludicro alio aliquo ornatu:in ſcænam producebatur.Caius princeps in cruſtatum argēteis lammis pægma primus in ludis populo exhibuit:& Claudius eos quoq; puniebat:qui parum proſpere pægma producerent:dicitur a ΠΗΥΝΗΜΙ qđ eſt compingo:nam eſt molles compacta:inde a ſpectatoribus formoſiores pueri rapiebant:quod Cornelius Tacitus in theatro notauit:ibi inquit qđ cuiq; collibuit in tenebras rapitur. Velaria:locus vbi vela ſeruabātur:quibus theatrū operiebatur:quod primus Lentulus Spinter inſtituit.vt ſcribit Pli.

Et matutino ſudans criſpinus amomo:q; mane inungueretur matutino mane per corpus diffuſo VAL.

Sudans:feſtinans:vel ſudans quo vnguento diffluente ſudare videret. Amomo: amomum p quocunq; vnguento poſuit. Quantū vix redolent duo funera:cadauera : moris enim fuit priſcurum ne malus in funeribus odor obeuntes offenderet odoris multi aromatis cadauer perfundere.

Scæuior illo Pōpeius tenui iugulos aperire ſuſurro:qui clandeſtino murmure ad cædē inſeqbat fuit'ergo & hic delator. Et qui vulturibus ſer.vi.dacis Fuſcus:q; cū luxuria affluret inter delitias bellicos actus exerceret. Fuſcus:ſub Domitiano exercitui delectus dux in dacia periit.Mar.ille ſacri lateris cultor martiſq; togati Credita cui ſūmi caſtra fuere ducis.Hic ſitus ē fuſcus licet hoc fortuna fateri.Nō timet boſtiles iā lapis iſte minas.Grāde iugū domita dacus ceruice receſſit. Et famulū victrix poſſidet vmbra venus. Marmorea villa.fuſci ondit luxū qui in villa marmorea prælia meditarē. Et cū mor.pru.veg.ca.bos quoq; vult ſtudio crudelitatis impatori fuiſſe familiariſſimos

Mortifero:qa delator. Prudēs:ironicos q; ſibi videret cū ex ſcelere pricipis beniuolētiā cōquirebat. Diruſq; a pō.ſa.buius in epl'is Pli.meminit inquiens : incidit ſermo de Catullo meſſalino q luminibus orbatus ingenio ſcæuo mala cecitatis addiderat:non verebat:nō erubeſcebat: non miſerebat ſepius & Domi.nō ſecus ac tela q̄ & ipſa ceca & improuida ferunt in oppidū.in quēcunq; cōtorquebat:de buius nequitia ſanguinariiſq; ſniis in cōe oēs ſup cœnā loquebāt. Diruſq; a pō. ſa. .i.de numero mēdicoꝝ.in ingreſſibus.n.potiū mēdici tuguria habuerāt. vnde a p̄tereūtib⁹ mēdicarent ſtipē:vt in ſequēri ſatyra ipe nulla crepido vacat nuſq; pons & tegetis pars dimidia breuior:& alibi inuitat⁹ ad bæc aliis de ponte negabit:eſt g̃ ſenſus.diruſq; a ponte ſatelles:qui a pōte vbi mēdicabat ab impatore petitus ei familiaris & crudelis ſatelles effectus eſt. Dignus ari.q mē.ad axes.i. inter iudeos q erāt illo exvrbe trāſmiſſi:fuit.n.aricinus lucus:vt Probus inqt in quo iudei mendicabāt:ab aricia dictus.q̄ nō lōge abvrbe diſtabat.Hora.Egreſſū magna me cœpit aricia roma boſpitio modico . axem autē p curru poſuit:eſt aūt axis quē greci ἄξων dicunt.hic nomē bēt axungia:qđ vt Pli.auctor eſt:antiqui maxie axib⁹ vehiculoꝝ pungēdis ad facilioꝛē circū actū rotaꝝ vterent . & cœli ea pars ſup qua vertit:& ſectilis tabula axis:vt Feſtus inquit appellat. Blādaq; de.ia. ba.ræ.irogaret tranſeuntes & ſtipem mendicaret: iactaret vero baſia rædæ quo magis humilē ſe & ſupplicem oſtenderet. Bellua.i.rbombus. Sic pu.ci.gladiatoris. Et pægma.pægma ſublime ædificium fuitvbi ludebat ἀπάιξω em̄.i.ludo ducit originem.Claudianus.Mobile ponderibus deſcendit pægma reductis.Inq; cori ſpēm ſpargētes ardua flāmas. Scæua rotet. & ad Atticū Ci. qua quidē in re mirifica opa Dioniſii & menophili tui opus fuit nihilvenuſtius q̄ illa tua pægmata poſtq; miſit libros illuſtrarunt valde.vt ſcribas ad me velim de gladiatoribus. Et pueros inde. ex eo loco. Ad ue.ra.ad alta theatri velamina.Non cedit veiento:laudationibus Cat.Sed vt phanaticus oeſtro percuſſus bellona tuo diuinat:diuinatio q̄drifariā fit:aut diuinitus aut p demonas:aut p boies:aut per naturā :quia de bello mentio eſt bellona ſpiritū vī diuinū immiſſiſſe.fanaticus vt quidā putant:qui fano p̄eſt dicit.ſed apud Auianū q̄ritur ſi fuus inter fanaticos non ſemp caput iactaret & aliqua p̄fatus eſſet an nihilominus ſanus videt: g̃ fanaticus qui ſe cōcutit dum futura p̄fatur.

Non cedit veiento : ſed vt phanaticus oeſtro
Percuſſus bellona tuo diuinat:& ingens
Omen habes inquit magni clariq; triumphi
Regem aliquem capies: aut de temone britāno

Nō cedit:catulli.ſ.laudatōib⁹. Phanatic⁹:q p̄eſt phāo dī.Eſt āt ordo: ſed vt phanaticus a bellona pcuſſus tuo oeſtro diuiat Oeſtro.i.furore:ſcribit em̄ Feſt⁹oeſtꝝ furorē dici greco vocabulo. dī itē Aſil⁹ ὀιστρέω vero iſanio dic ὀιστρηλατέομαι ſtimlor MAN. Phanatic⁹ Oeſtrus

Excidet aruiragus pegrina eſt belua: cernís
Erectas in terga ſudes? hoc defuit vnum
Fabritio patriávt rhombi memoraret & annos.
Quid nam igitur cenſes? cõcidítur? abſit ab illo
Dedecus hoc mõtanus ait: teſta alta paretur:
Quæ tenui muro ſpacioſum colligat orbem.
Debetur magnus patinæ ſubituſq; ꝓmetheus:
Argillam atq; rotam citius ꝓperate: ſed ex hoc
Tempore iam cæſar figuli tua caſtra ſequantur:
Vicit digna viro ſententia: nouerat ille
Luxuriã imperii veterem nocteſq; neronis
Iam medias: aliamq; famem cum pulmo falerno
Arderet: nulli maior fuit vſus edendi
Tempeſtate mea: circeiis nata forent: an
Lucrinum ad ſaxum: rutupinoq; edita fundo
Oſtrea callebat primo deprẽdere morſu.
Ft ſemel aſpecti littus dicebat echini

Bellona: Tullius in li. de. n. d. ſcribit q; minerua Iouis fui filia inuẽtrix bel lo; fuit atq; priceps: & ob id a nõnul lis bellona appellata ẽ: et ſoror martis & auriga. Hui⁹ autẽ dee ſacerdotes rẽ diuinã faciebãt ꝓprii ſanguis effuſioe quẽ ritũ Lactãti⁹ li. i. oñdit: i ipaq; ſan guinis effuſioe diuinũ afflatum capie bãt ita vt pñtia explicarẽt futura vati cinarentur. Tibullus etiã dixit. Hecvbi bellone motu ẽ agitata &c. Temone regimie alludit. n. ad curr⁹. quib⁹ britã ni vtebantur i pliis. Aruiragus: britã nie rex. Sudes: ſpinas criſtas pinnas

Veiento fab.

Fabritio: veiẽtoni. Taci. etiã ſcri. li. xiiii. ita baud diſpari crimine Fabriti⁹ veiento cõflictat⁹ eſt: q; multa & ꝓbro ſa i pres & ſacerdotes cõpoſuiſſet bis libris: quib⁹ nomẽ codicillo; dederat

Vitellii fictile

Teſta: vas fictile. Muro tenui: ſubti li creta. Spatioſum orbẽ: alluſit ad il lud vitellii: de quo Pli. li. xxxv. ca. xi. ait. At Hercules Vitellius in pricipa tu ſuo. cc. ſeſtertiis cõdidit patinã: cui faciẽdæ fornax in campis exedificata erat: qm̃ eo puenit luxuria: vt etiã ficti lia pluris cõſtent q; murina. Prometheus. i. figulus prudens q̃lis ꝓmetheus qui boiem ex humo terræ cõpoſuit. Figulinã vero fabricã teſte plinio li. vii. inuenit Chorebus Atheniẽſis. προμηθέα aũt prudẽtia ſeu puidẽtia dr̃. προμήθεω puideo. προμήθης puidens ſeu prudẽs. Argilla: ea vt quidẽ putãt ab argis vocata ẽ: apd q̃s vt aiunt primũ ex eavaſa confecta ſunt. Rotã: in figulinis orbẽ inuenit. auctore Plinio li. vii. Anacharſis ſcytbes: vt alii bypbios corintbius. Figuli. luti cõpo ſitores. Viro: mõtano. Noctes neronis. De Nerone Trãquillus ſic: epulas e medio die ad mediã noctẽ ꝓtrabebat: refotus ſæpi⁹ calidis piſcinis ac tpe æſtiuo niuatis. Itaq; id poeta mõtanũ nouiſſe dicit: cũ dicat etiã luxuriã iperii veterẽ. De Domitiano aũt Trãquillus ait q; prãdebat ad ſatietatem: conuiuabaturq; freq̃nter ac large ſed pene raptim certe non vltra ſolis occaſum. Aliãq; famẽ. i. fu turã: adbuc em̃ in meſa ſedẽs de futura cogitabat. Nulli: q; ipſi mõtano: binc dixit veter abdomẽ tardus. Oſtrea: piſces ſunt ſilicea teſta incluſi Ouidius faſto; li. v. Oſtreaq; in cbonchis tuta fuere ſuis. Sergius aũt orata primus optimũ ſaporẽ oſtreis lucrinis adiudicauit: ſed nõdum britãnica ſer uiebant littora quũ orata lucrina nobilitabãt: a brunduſio poſtea aduectæ oſtreæ cõpaſcebantur in lu crino. Plini⁹ li. ix. Circeiis: circeium poſt Antium eſt ſtadiis. cc. xc. diſtans mons mari & paludib⁹ iminet inſtar bñs inſulæ. babet etiã caſtellũ & circes ſacellum: & mineruæ aram: in medioq; ſtoras eſt fluuius. Deinceps circeio ꝓxima intra ſtadia. C. Tarracina eſt: antea trachina. i. aſpera vocata: qd̃ ſtra bo libro. v. edocet. Horatius item ait. Oſtrea circeiis miſeno oriunt̃ echini. Lucrinũ ad ſaxum. Lu crinus ſinus vſq; baias latitudinẽ pandit: qui ex exteriori pelago p aggerẽ lõgitudinis ſtadio;. viii. latitudinis aũt vnius orbitæ arceẽ: illũ aũt ab Hercule traducendæ; Gerione boum cauſa aggregatũ fuiſſe ꝓbibent. Captandis vero oſtreis buberrimus. Strabo lib. v. Rutupino fundo. i. britãnico ab oppido littorali: qd̃ Ptolomæus edocet libro ſecundo: vbi dicit canticoꝝ vrbẽ eſſe rutupias. Echi ni piſces ſunt e cancro; genere: in quib⁹ ſpinæ p pedibus. Ingredi eſt iis in orbem volui. ora in me dio corpe in terrã verſu. Plinius ſcribit li. ix. vbi etiã alio rapite dixerat q; & puus admodum piſcis aſſuetus petris echineus appellatus: boc carnis adherente naues tardius ire credunt̃.

Prometbeus ꝓmitbia ꝓmitbeo Rota figuli Neronis epulæ Domitiani cibus Oſtrea Sergi⁹ orata Circeium Storas flu. Tarracina Trachina Lucrinus Rutupin⁹ fundus Echini Echineus

DO.

De temone britãno: boc ẽ vincẽ tuis auſpiciis: nã britãni curribus in bello vtunt̃ vt ſcribit Cæſar Britannicã victoria p̃dicit impatori cum ſciat eũ puerũ illic pugnaſſe. Tenui: ſubtili: nã laus ẽ figu lo;: vt ſcribit Pli. vt cretã tenuẽ in conficiẽdis patinis ducãt. Medias noctes: boc nonvidẽ in Do mitianũ conuenire poſſe. quẽ ſcribit Trãquillus: non ꝓduxiſſe dapes vltra ſolis occaſum: ſed vt idẽ eſt auctor cõuiuabaꝫ freq̃nter & lautæ: de Nerone nullo pacto intelligẽdũ ẽ: ſed de Domitiano quẽ ſatyrica bypbole Iuue. ait ad mediã vſq; noctem ingurgitaſſe. Oſtrea: oſtrearum luxus magnæ ex probratioi apud antiq̃s erat: Sergius oratavt Pli. ſcribit in baiano oſtrea; viuaria inſtituit. primuſq; docuit optimũ ſaporẽ eſſe lucrinis: vñ Brunduſii capta in lucrinũ lacũ aduebebant̃: vt illic paſcerentur. Martialis. Oſtrea tu ſumis ſtagno ſaturata lucrino. Lucrinũ aũt lacũ olim auernũ dixerũt: vt Ar temidorus & Dio. dixerunt Sillius cocyton. Aſt bic lucrino manſiſſe vocabula quondã Cocyti me morãt lucrinũ ſaxũ: intelligit eam viã quã ſtrauit Hercu. vii. ſtadio;: vel vt Dio. ſcribit. v. candẽ ſtru xit melius Agrippa in exteriore pte ad arcendum pelagus ita vt poſtea ſinus efficeretur lucrinus: o ſtreis capiendis vberrimus vt ſcribit Stra. Eundo rutupino: oſtrea britãnica intelligit: quæ poſt lu

crina inuenta sunt. Sed maiore gloria saporis. Pli. nōdum britānica cubant littora: cum orata docuit aduebere ostrea brundusio: & compascere in lucrino. Rucupinum: britannicum significat ab oppido littorali. Ptolomæus auctor. Luca. Aut vaga cum tbetis rutupinaq; littora feruet. Vnde callidonios fallit turbata britānos. Ecbinus: miseni nascebant meliore sapore. Hor. Ostrea circeis miseni oriunt ecbini. ii sunt in speciem castanee ecbineis vero quam latini remotam dixerunt: & ei⁹ meminit Opianus: naues plenis velis euntes retinere dicit: si carine beserint. quod Pli. credidit cecinit Luca de bis vero Mar. Cortice deposito mollis ecbinus erit.

Oestro: oestrū inquit Fest. furor grece οἶστρος. Orpbeus in argonauticis. ΝΥΝ ΔΕΠΕΙΔΕΡΟΦΟΙ ΤΟΣΣΑΠΕΠ ΤΑΤΟΔΗΙΟΣ ΟΙΣΡΟΣ: oestq; poeticum vocat furorem sic Sta. Tps erit cū laurigero tua fortior oestro sctā canā quidā dicunt frontē esse isto noie apd siculos vbi musæ colerent: quē greci oestq; romani tabanum eū noiauerunt. quē asillum dicim⁹. Virg. in car. geor. Est locos silari circa ilicibusq; virentē. Plurim⁹ alburnum volitās cui nomē asillo Romanoq; ē oestq; graii vertere vocātes Asp. acerba sonās quo tota exterrita siluis Diffugiunt armēta. Magnicq; clariq; triūpbi. qui captus magnum & claq; tibi pstabit triunpbum de temone de regimie de regno: cp vt Cæsar in cōmētariis d bellis in gallia docet: curribus britāni in bello vterent. Excidet aruigarus. britānoq; rex qui curribus vectus in plium dimicabat. Cernis erectas: in terga sudes: vides q̄tus cōsurgat in squamas. sudes. n. p surrectis squāmis posuit: sudes ppie torres seu pusti apice paxilli. Hoc defuit vnū fab. boc inquit ab aliis dictum nō est aut Fabrici⁹ vnguēto tot dixit. vt boc solum ptermitteret. Cōcidit: quasi boc ipator a mōtano q̄sierit. Testa al. pa. vas inquit pare maxie patulum pfundūcq; cp piscē bunc q̄t cōpbēdere. Muro bypbolicos quasi muro vas p spōda deberet cōsurgere: sed bypbolē minuit adiicies tenui. Subitusq; pme. i. prudēs figulus cuiusmōi pmetbeus in fabulis fuisse legit qui boiem ex limosa terra finxisse pbibet. Argillā atq; rotā: vñ fingunt vasa: est aūt argilla creta: Columella: nā p seipsa creta qua vtunt figuli quāq; nōnulli argillā vocāt: inimicissimū ē nec min⁹ ie iun⁹ fabulo: & quicquid: vt ait Iulius articus retorridā bumū facit. Luxuriā imperii veterē: impatoris crapulā. Nocteq; neronis iā medias: media em̄ nocte exurgebat Nero nequid incōtinētie suæ deesset dedecoris. vt. s. saginaret & vētrē distenderet. Aliāq; famē: nō aliis siem: aut aliā alio tpe sa tiatā. Falerno arderet: nimia crapula ebuliret: falernum ab oppido cāpaniæ vinum potens vocat & multū euaporās. Nulli maior fuit vsus edendi tēpestate mea: vtrū montano an Domi. b. d. nullus quātum ipse viderim aut tpe meo audiuerim fuit qui tantū indulgeret gulæ. Tēpestate mea: salustianue p tpe dixit. Circeis nata forent: tursculanū em̄ a circes & vlixis filio telegono conditum est Horatius & telegoni iuga parricide: & in epodo: neq; & supni villa cadens tuscusculani circæa tāgat mœnia: sed ad boc nibil a loco igit nō lōge a caieta de quo Horatius. Ostrea circeis missseno oriunt ecbini: in acæa insula lucrinū ad saxum vn Romā pisces deportabant locus magna romanoq; impēsa ad pisces cōtinēdos cōparatus in q̄ iulii Cæsaris opa maxie enituit. vñ Virg. An memoreq; portus lucrinoq; addita claustra. Atq; indagatū magnis stridorib⁹ æquor. Iulia qua ponto longe sonat vnda refuso. Tbirryenusq; fretis immittit æstus auernis. Lucrinū ad saxū: vñ optimi succo afferebantur pisces. Martialis. Concba lucrini delicatior stagni. Rutupinoq; edita fundo. Lucanus. Autva ga cum tetbys rutupinaq; littora feruet Vada cælidonios fallit turbata britannos. Ostrea callebat primo depbendere morsu: tam sagax fuit inquit impatoris gula: vt in quo littore lecta esset concba calidæ cognosceret saporibusq; discerneret puincias. Depræbendere: scire & est synæresis. Et semel aspecti littus dicebat ecbini: ecbinus aquaticum animal birsutū in tbecæ castaneæ modū: d̄ boc Martialis. Ille licet digitos testudine pūgat acuta Cortice deposito mollis ecbinus erit. saxa petit inter quæ se locat ne a fluctibus iactetur binc tempestates metuens & ne scopulis illidatur cauet: vnde Opianus vbi de natura piscium scripsit ἐξι ΔΕΚΑΙΟΞΥΚΟΜΟΙΣΙΝΟΟΣΚΑΙ ΗΤΙΣΕΧ ΝΟΙΣΟΙΤΑΝΕ ΜΟΝΙΣΑΣΙ ΒΙΑΣΣΑΜΕΝΑΙ ΤΕΘΥΕΛΛΑΣ ΟΡΝΥΜΕΝΑΣ ΝΩΤΟΙΣΙΝ ΔΑΝΟΧΛΙΣΟΙ ΣΙΝΕΚΑΣΟΣ ΜΑΛΛΟΝ ΟΣΟΝΒΑΡΥΘΟΝΤΑ ΠΕΡΙΣΦΕΤΕΡΟΙΣΙΝΑΚΑΝΤΑΙΣ ΡΗΙΔΙΩΣ ΦΕΡΕΟΙΕΝ ΙΝΑΝΤΙΑΚΥ ΜΑΤΟΣ ΟΡΜΗΒΡΙΘΟΜΕΝΟΙΜΙΜΝΟΥΣΙ. ΤΟΥΑΡ ΤΡΟΜΟΥΣΙ ΜΑΛΙΣΤΑ ΜΚΟΦΑΣ ΕΠΗΙΟΝΕ ΩΙ ΚΥΚΩΜΕΝΟΝ ΟΙΔΜΑΚΥΛΗΩΗ. ē & ecbin⁹ castaneæ tbeca: tunica inquā illa q̄ndicq; cōpugetib⁹ cōsurgit spinis. Plini⁹ nuces vocam⁹ & castaneas quāq; accōmodatiores glandiū generi armatū bis ecbinato cortice vallū. ē & ecbinus vas vt apud Horatiū. Astat ecbinus vilis cū patera guttis cā pana suppellex. cbinus etiam ciuitas fuit cuius Demostbenes in delpbicis meminit. & Cicero in arato. Vt quondā orion manib⁹ volasse dyanā Dicit excelsis errās in collib⁹ amnes Quos tenet egæo defixa in gurgite ecbinus: est etiā apud Nicandrum ecbinus vētris ps: ecbeneis vero sicut etiā docet Plinius: piscis naturæ incredibilis: cū em̄ nauibus beserit: vtcunq; venti incubuerint mari & ab imo exæstuet fundo pelagus: īmobiles tn eas firmat. binc Lucanus. Nō pupim retinēs euro tundēte rudentes: in mediis ecbineis aquis traxerat qui ob impatoris seuitiā nō libēter apud ipm coierant.

VAL.

Surgitur: & misso pceres exire iubent
Concilio: quos albanam dux magnus in arcem
Traxerat attonitos: & festinare coactos:
Tanq; de getis aliquid: toruisq; sycambris

Getis: Iuue. primam produxit: alii vero corripiunt. Ouidius. Nulla getis toto gens est truculentior orbe. Getas aūt græci tbraces opinati sunt. qui vtrūq; istri latus incolebāt. Getæ quidē ad pontū i oriētē vergūt. Toruis sycābris, Sycābri germanie pplī d

MAN. Gete

Sycambri

Penne nũ/tiorum

quib⁹ lege cæsaris cõmẽtarios. Præcibiti pẽna Cursores: vt Dion scribit pegrinãtes soliti erãt pẽnas in vertice arrectas ferre. Plinius autẽ de colũbis sic ait libro.x. Quin internunciæ in rebus magnis fuere: & epĩas annexas eaꝝ pedib⁹ obsidione mutinẽsi in castra consulũ ptulere. D. Buto mittẽte. Quid vallũ & vigilũ obsidio atq; etiã rætia amne p̃tenta ꝓfuere. Antonio p cælũ eunte nũcio: Abstulit. Domiti anus. ſ. Impune: nullo nobiliũ vlciscẽte.

Dicturus: tanq; diuersis partibus orbis
Anxia præcipiti veniſſet epiſtola penna.
Atq; vtinã bis potius nugis tota illa dediſſet
Tempora ſeuitię: claras quibus abſtulit vrbi
Illuſtres animas impune: & vindice nullo
Sed periit: poſtq; cerdonibus eſſe timendus
Cęperat: hoc nocuit lamiarũ cęde madenti.

Cerdones Domitiani cædes

Cerdonib⁹. i. plæbeis & vilib⁹. Cerdones em̃ dicunt qui artificio & lucro victũ q̃runt. nã κέρδος luctũ dr̃. κερδαίνω lucror. Trãquillus de Domitiano sic: p hæc terribilis cunctis & inuisus tandẽ oppressus est amicoꝝ libertinorũq; intimoꝝ cõspitatõe fil' & vxoris. Trucidat⁹ aũt ẽ vulnerib⁹ septẽ. xiiii. cal'. octob. Anno ætatꝫ quadragesimoqnto imperii. xv.

Diligi Timeri Lamiæ

Sed periit poſtq; &c. Hinc Cicero li. ii. offi. sic ait. Rerũ aũt oim nec aptius ẽ quicquã ad opes tuẽdas ac tuẽdas: q; diligi. Nec alienius q; timeri. Præclare Ennius quẽ metuũt oderũt. quẽ quisq; odit periisse expedit. Hoc: timeri scilicet a cerdonib⁹ & vilissimis. Lamiaꝝ. i. nobiliũ: lamias em̃ nobiles ꝓ aliis posuit: quos multos Domitianus occiderat. licet etiã Aeliũ lamiã. De quo ita Trãquillus Aeliũ lamiã ob suspiciosos qdẽ veꝝ & veteres & innoxios iocos q; p⁹ adductã vxorẽ laudãti vocẽ suã: beu taceo dixerat. Aelii qdẽ vxor Domitia lõgina appellabat: quã vero ablatã Domitian⁹ etiã i mr̃imoniũ adduxit. deide lamiã ip̃m in exiliũ misit. vt Trãquillus scribit. Horati⁹ q̃q; libro tertio carmi nũ de lamiis ita scribit ode. xxii. Aeli vetusto nobilis ab lamo q̃n & priores hinc lamias ferũt denoiatos & nepotũ p mẽores gen⁹ oẽ fastos. Auctore ab illo ducis originẽ: q formiaꝝ mœnia dr̃ p̃nceps & innantẽ maricæ littorib⁹ tenuisse lyrim late tyrãn⁹ &c. Ab lamo itaq; formiaꝝ rege lamii dicti sũt.

DO

Sicambri. ppli germanie sunt finitimi caubis ad oceanũ bucteris & cymbris bos nomiat: q̃m Domitianus germaniã domuerat: inde etiã accepto cognomie: vt boꝝ seditionẽ & tumultũ possent timere. De getis: nam daci & getæ bis defecerant ab eo. Anxia: tum de graui aliqua re agebat cum ab aue epla erat allata: inde Plinius scribit Colũbas fuisse internũcias in magnis reb⁹: nã in obsidiõe mutinẽsi eodẽ auctore epas pedibus alligatas in castro cõsulũ attulerũt. Cecinna volateran⁹ birũdinibus ad id vsus est: & Fabius annaliũ scriptor se birundine vsum testat: cuius pedib⁹ lino alligato & factis nodis significauit suis quoto die erupto fieri deberet. His nugis: bis reb⁹ ridẽdis: vt fuit cõsultatio de rbombo. Cerdonibus eẽ timẽdus: nescio qd figuratũ & celatũ putet hoc loco Tortelius. nam de Fidentino qui eũ sequit' nulla mihi erit mẽtio qui putat de Nerone intelligẽdũ. hic ẽ sensus meo iudicio: vtinã domitian⁹ bis nugis totũ tp̃s imperii consumpsisset: nec abstulisset nobiles & illustres viros. Cærealem. scilicet Salutidenũ. Acilium Glabrionẽ filium lamiã. Impune. i. nullo ex nobilib⁹ existẽte: qui principis crudelitatẽ vlciscerẽt: in quo ignauiã nobilitatis eoꝝ tẽpoꝝ notat: sed tandẽ periit inquit cerdonũ hoc est vilissimoꝝ boim beneficio: qui cũ illius sæuitiæ onderent' vlti sunt publicam vicẽ: ii fuerunt Clodianus Cornicularius. Maximus partheni libertus. Saturius decurio cubiculariorꝝ: & alii ꝑterea eius cõditionis homines vt scribit Trãquillus. Impune: nullo nobiliũ vlciscẽte. Hoc qd scilicet tande etiã a vilissimis timerẽt. Cerdones dicunt' qui artificio & lucro victum quærunt a κέρδος: qd significat lucrum: sed ꝓ plæbeis & vilibus accipiunt' a Iuuenale alibi. Et quæ turpia cerdoni: volesos brutosq; decebunt. Lamiarum: nõ posuit lamias q; bi tãtum essent nobilissimi: sed vt pariter nobilitatẽ indicarẽt: & vnũ ex bistoria referret de nobilibus interfectis a Domi. Heliũ. ſ. lamiã: quẽ ob suspitiosos & veteres & innoxios iocos iteremit: vt ẽ apd Trãquil. Lamiæ aũt gen⁹ dixeit a Lamo: q caietæ regnauit: vt Homer⁹ cecinit: repetiit Silius. Etregnata lamo caietæ. Oui. Atq; lamiveterẽ legrigonis inqt i vrbẽvenim⁹. Hora. Heli vetusto nobil' ab lamo.

VAL.

Attonitos: tanq; de cedæ alicui⁹ terrore pculsos. Tanq; de catbis: catbi galliæ ppli sunt. Rufus Festus d̃ situ orbis. Pinguia rura tenẽt sunt illic agro piceni Sũt catbi & mardæ tepidũ qui rursus ad austrũ Orã babitãt scythiæ deducũt semia gẽtis. Plini⁹. ꝓximi aũt reno iste vones quoꝝ ps cymbri mediterranei bermones: quoꝝ sueui bermũ duri catbi cberusi. nã ne getis dicas sicut librarioꝝ mẽda m'ti bñt codices carme claudicãs vetat. Toruisq; sycambris. Mar. Crinib⁹ in nodũ tortis venere sycãbri. atq; aliter tortis crinib⁹ etbiopes. Vox diuersa sonat ppoꝝ: & tñ vna ẽ. Cũ ver⁹ p̃riæ dicteris eẽ p̃. Cuiusmõi ppli sint docebit te Cæsar in cõmẽtariis reꝝ gestaꝝ in germanos. Anxia: q̃ anxios & sollicitos reddit. Precipiti veniſſet epla pẽna: vtrũ penna p̃cipiti q̃ q̃ celerrime pscripta sit an certe q; complicatas litteras sub alitis ala alligatas veteres mittere solerent: & ne videar sine exẽplo hæc dicere. frotini verba bic referam: qui de lyrcio consule inquit: columbis quas inclusas ante tenebris & fame affecerat: epistolas ad collum seta religauit easq; a propinquo inquãtum poterat loco mœnibus emittebat: ille lucis cibiq; auide altissima edificiorum petentes excipiebantur a bruto: qui eo modo de omnibus rebus certior fiebat: vtiq; postq; dispositio cibo quibusdam locis colũbas illuc inde volare instituerat: & Plinius de bis locutus: quin & internũcie inquit in rebus magnis fuere: & epistolas annexas eaꝝ pedibus obsidione mutinensi in castra cõsulum pertulere. d. Bruto mittente. Epistola ab ἐπιστέλλω immitto dicta: cuius diminutiuum epistolium. Catul. Conscriptum

hoc lachrymis mittit epistolium: nam ex nomine greco derivatione plerunq; greca vtimur. sic Persius ab elego diminutivo vsus greco elegidia crudi dictarunt proceres dixit: & a calatho calathyscū Catul. Quibus subaudiendum temporibus: ordo est: quibus vrbi impune abstulit & illustres animas & nullo vindice: qui tātam cedem punierit seuitiamq; vindicauerit. Sed perit postq; cerdoni huæ esse timendus cœperat. id est ignobilibus: vel hominibus qui turpissimi sunt. Persius. Respue q; nō es tollat sua mūera cerdo: ἀπὸ τοῦ κέρδους id ē. lucror cerdo dictus sicut κέρδος lucrum. Hoc nocuit lamiarum cæde madēti: vt occisis nobilibus a cerdonibus etiam timeretur. Lamiarum: nobilium q; nobilis & antiqua in vrbe Roma lamia familia fuerit. Horatius. Heli vetusto nobilis ab lamo. Quando & priores hinc lamias ferūt denominatos & nepotum. Per memores genus omne fastos. Lamiarum: belium enim lamiam domiciauus occidit.

Argumentum satyræ quintæ.

Quæ ganeo tolerat parasitus quinta notauit.

Iunii Iuuenalis aqnatis satyra quinta

I te propositi nondum pudet: atq; eadem mens

Vt bona summa putes aliena vivere quadra:

Si potes illa pati: quæ nec sarmentus iniquas
Cæsaris ad mensas: nec vilis galba tulisset
Quis iurato metuam tibi credere testi
Ventre nihil noui frugalius: hoc tamen ipm
Defecisse puta: quod inani sufficit aluo:
Nulla crepido vacat? nusq; pons: & tegetis ps
Dimidia breuior: tanti ne iniuria cœnæ?
Tam ieiuna fames? cum possis honestius illic
Et tremere: & sordes farris mordere canini?
Primo finge loco: quod tu discumbere iussus
Mercedem solitam veterum capis officiorum
Fructū amicicitię magnę cibus imputat hūc rex
Et quis rarum tamen imputat: ergo duos post
Si libuit menses neglectum accire clientem
Tertia ne vacuo cessaret culcitra lecto:
Vna simus ait: votorum summa: quid vltra
Queris? habet trebi⁹ ꝓpter qđ rumpere somnū

Ite ꝓpositi: Incertū quendam alloquit hic Iuuenalis arguēs illū q; diuitum cœnas sectaret in quibus intolerabilia pati oporteret. hi ncad mendicandū potius eundem hortat: quem postea trebiū esse infra oñdit. Quadra. id est. mēsa seu potiꝰ frusto panis &c. Martialis lib. sexto quū mittis turdumue mihi quadrāue placentæ. Et libro duodecimo in vacerram nec q̄dra deerat casei tolosani. Quadra

Sarmētus. de hoc satyra. v. Flaccus ait Nūc mihi paucis sarmēti scurre pugnā messiq; cicerri Musa velim mēores fuit is Cæsaris scurra. De quo Plutarchus in vita. M. Antoni. Galba: is etiā scurra fuit. Martialis libro primo in cecilium. Qui Galbam salibus tuis & ipm posses vincere testū caballum. Et libro decimo de capitolino. Ille suo fœlix cæsare galba vetus. Frugalius: modestiꝰ ac parcius paruo em̄ contentus esse potest. Cicero ꝓ deiotaro sic ait. Ego tamē frugalitatē: id ē. modestiam temperātiā virtutē maxima iudicio. Idem quoq; libro tertio tusc. ait. Eas tres virtutes fortitudinē iustitiā prudētiā frugalitas ē cōplexa Reliq; igit & quarta virtus vt sit ipsa frugalitas necesse ē. Frugalitas vt opinor a fruge: q̄ nihil meliꝰ a terra orit. Sarmētus scurra Galba Frugalitas Frugalitas

Hæc ille. Inani: ieiuno & vocuo. Crepido. abrupti saxi altitudo & cauerna. Vacat: vt ibi. s. maneas mēdicans. Pons: vbi item mēdicare possis. Tanti scilicet est. vt eius causa tot patiaris. Tam ieiuna: supple est tibi. Possis: sis Iuuenalis corripuit: alii ꝓduxere. Horatius satyra secunda. Meteri possis oculo latus. Illic in crepidine aut ponte aut tegete. Tremere: frigoris. s. causa. Farris canini sordes caninas intellīgit. Festus em̄ ait sic. Canicæ furfures de farre a cibo canū vocate. Primo loco: in primis. Finge: cogita. Discūbere: vesci. Iussus. ab diuite. Solidā: totā & integrā. Capis: ex ipsa mēsa scilicet. Vnde ait. Fructus amicitiæ magnæ cibus Imputat: exprobat. Hūc: cibum scilicet. Rex: diues. Ergo qm̄ imputarat cibū. Libuit: regi & diuiti. Tertia culcitra: tres em̄ in sas in cōuiuio apponere cōsueuerat iuxta q̄s erāt tori in qbus federent. Pli. libro scdo epla ad auitū. Eadē oibus pono. ad cœnā em̄ nō ad notā inuito cūctisq; rebus ex æquo quos mēsa & toro æquaui Ne cessaret culcitra: nō tui boni gīa inuitaberis: sed q̄ triclīniū certo nūero cōuiuaꝝ impleat. Vocatorū: desiderate cœne. Sūma. s. est cliēti. Rūpere somnū: salutaturi siqdē summo mane surgebāt. Canicæ

Ite propositi: temporum iniquitate & auaricia multi diuites colebant passimq; captabāt cœnas vilissimis quibusq; officiis: ii multis epigrāmatis a Mar. notant. Solius i primis & aper. DO.

Trebatium amicum in eodem vitæ instituto versantem: modoq; præstātē ante ambulonem modo comitem ita monet & deterret: vt per occasionem suorum temporum conditionem notet: inuebaturq; in superbas & cōtumelioſas mensas diuitum: qui olim centū quadrātum sportulam comitibus dabant & clyentibus: postea rectam cœnam dare cœperunt edicto Domitiani quod scribit. Tranquil. Mar. Centum missilli iam valete quadrantes. alibi. Cum vocor ad cœnam non iam vena-

lis:vt ante hoc conqueritur Iuue.hic fremit:q̄ ea cœna diuitum plena eſſet contumeliis & iniurie in pauperem clyentem:ſtructuram & ſenſum ita incipio:nihil noui frugalius ventre:o trebi.q.d.potes eſſe contentus pauciſſimis rebus tamē eſto q̄ hoc ipſum quo indiges deficiat: quare nō mendicas: hoc dico ſi te nodū putet ꝓpoſiti & inſtituti tui. Et ſi potes pati ad menſas diuitū: quæ nec Sarmentus nec Galba ſcurra tuliſſent:q̄uis tibi iuranti:q̄.ſ.no pudeat:& poſſis ferre nō auſim credere:ac ſi dicat ſcio certe teipſum ſponte tua pudere. Sarmentus:ſcurra ſeruus Cæſaris:cuius meminit Plu. in Antoniū Geminius ingt Plu.dixit amicis Antonii vinum acidum infundi Sarmentū romæ pba lernū portare. Hora.farmeti ſcurræ pugnā meſſiq̄ ciceri muſa velim memores. Galba:item ſcurra. Mar.Ille ſuo fœlix cæſare Galba vetus.alibi.Qui galba ſalibus tuis & ipſum poſſes vincere teſtium caballum.Nuſq̄ p.vbi.ſ.mēdices.Mar.Errat per vrbis potens exultet cliuos. Tegetis pars.id ē. teges mutilata. Mar.de paupere.Et teges & cimex & nudi ſpōda grabati. Sordes farris canini.id eſt panem ſordidum caninum.Mar.Olet canīas panis improbi buccas. Varro in re ruſtica: panem ordeaceum canibus dandum putat.q̄ autem dicat panem caninum: non tam puto ad ſordes referri q̄ ad duritiem.Duritiæ em̄ tibi canes malas firmāt:& paulo poſt dicet. Quæ genuinum agitent nō admittentia morſum. Diſcumbere iuſſus.id eſt.acceptus diuite ad rectam cœnam. Ceſſaret cul citra lecto:inuitat inquit non vt tibi proſit:ſed vt triclinium impleat:nam triclinia certum numerum cōuiuarum capiebāt.Mar. Septem ſigna capit ſex ſumus adde lupum :vt ſcilicet adimpleat triclinium. Poſt duos menſes.Mart.rectam vocatus cum currit ad cœnam.Quam tot diebus noctibuſq̄ captauit. Rumpere ſomnum.Mar.ſi matutinos facile eſt tibi rūpere ſomnos . Attrita veniet ſportula multa toga.

VAL. I te propoſiti nondum pudet.De paraſitis & cœnis contumelioſis in hac ſatyra ſcribit:& eſt s ordo ac ſenſus:puta paraſite hoc ipm tibi defeciſſe ſubaudiendum apud diuites quod inani aluo ſufficit ſi tamen te nōdum putet propoſiti atq̄ eadem eſt mens : vt putes viuere: aliena quadra eſſe ſumma bona ſi potes pati illa:quæ nec ſarmētus ad iniquas menſas Cæſaris tuliſſet nec tuliſſet vilis Galba quāuis metuam credere tibi teſti iurato qui dicas nihil noui frugalius vētre meo

Aliena quadra.id eſt.ex alienis fruſtis quæ in diuitum menſis ſuperfueruntvitam ducere ſummū eſſe bonum putas q̄ pecudis non hominis eſt. Quadra:panis fruſtum quadra dicitur.Mar.Cum mittis turdūq̄ mihi quadramq̄ plancentæ.Buccellas miſiſſe tuas te pontia dicis. Si potes illa pati quæ nec ſarmentus iniquas Cæſaris ad menſas:ſarmentus tempore Auguſti fuit:qui q̄ vrbanitate & audacia notus equeſq̄ romanus eſſet ſe in gratiam Cæſaris tranſtulit.huius etiā Horatius meminit in ſermonibus inquiens:nunc mihi paucis Sarmenti ſcurræ pugnam meſſiq̄ cyceri. Muſa velim memores & quo patre natus vtriq̄ Contulerit lites meſſi darum genus oſci. Sarmenti domina exta ab his maioribus orti Ad pugnam venere. Nec vilis Galba tuliſſet.Appicius Galba ſub Tyberio ſcurra nobilis fuit. Quāuis iurato metuam tibi credere teſti: iurato qui iuraſti actiua ſignificatione.ſic Plautus in ampbitrione:at egō tibi per Mercurium iuro tibi Ioue nō credere: nā iniurato ſcio plus credet mihi q̄ iurato tibi : eſt vbi paſſiua ſignificatione ꝓferatur.Lucanus. Mihi per latium iurata tonantem. Ventre nihil noui frugalius:hoc quaſi ipſe paraſitus iureiurādo cōfirmat

Quod inani ſufficit aluo:vtrum quod ad famem tantum leuādam ſufficiat:an q̄ viliſſimis aluum cibis inanitate rugientē poſſis ſaturare. Nulla crepido vocat: hoc cum interrogatione legendum eſt.crepido inquit Probus ē ora terræ quā aq̄ alluit ex hoc appellata q̄ ibi aqua allidens concrepitet:montis quoq̄ concauitas crepido nominatur niſi ſit quod græci ΚΡΥΠΤΉΝ occultare dicunt.

Nuſq̄ pons:vbi mendices. Aut tegetis:pars dimidia breuior.id eſt ꝓſeudbæ pars vetuſtate minutæ dirutæq̄.Probus vero exponit tegetis pinnatæ:aut tegetis de ſcirpo factæ. Iniuria cœnæ.id eſt contumelioſa cœna Cum poſſis boneſtius.id eſt magis intrepide:aut boneſtius copioſius diutius:namvt Aſconius inquit ſicut bonos antiqui pro magnis ita boneſtos ꝓ diuitibus poſuerunt.

Poſſis boneſtius.ſ.vltimū amouēdū ne ſit barbariſmus in metro. Et tremere:frigore inborrere.

Et ſordes farris mordere canini.panis ſordidi qui canibus comedēdus obiicitur. Primo figelo co:in prima fige iniuria. Imputat hunc rex:quid aliud dabit cum quod vile eſt imputet. Tertia ne vacuo ceſſaret culcitra lecto : nec in tertia menſa deſit qui diſcumbat: culcitra inquit Var.dicta q̄ in ea ſagus:aut tomentum aliudq̄ calcabant:ab inculcando culcitra dicta ac quicquid inſternebant a ſternendo ſtragulum appellabant babet trebius paraſiti nomen

MAN. Ligulas:lingua diminutiuū format lingula:& ſine n ligula ꝓ ea q̄ calceoꝝ
Lingula Ligula eſt.Martialis ait.Nō extrema ſedet lunata lingula planta:ligula vero primā corripit: vt hic. Orbem: vt redierit

Debeat & ligulas dimittere ſollicitus ne
Tota ſalutatrix iam turba peregerit orbem

Sideribus dubiis : in crepuſculo:id eſt.dubia luce.Tūc em̄ ſtellæ nō ita vti prius apparēt. Illo tpe.id eſt.eodēcre puſculo:idē em̄ declarat.tūc aūt plauſtrū ſe circūagit ad nos ꝟſus rediens.

Sideribus dubiis:aut illo tempore qno ſe
Frigida circumagunt pigri ſarraca bootæ.

Bootes Pigri ſarraca bootæ. Bootes aliter

Qualis cœna tm̄ ? vinum quod ſuccida nollet
Lana pati:de cōuiua corybanta videbis.
Iurgia proludunt : ſed mox & pocula torques

Saucius & rubra deterges vulnera mappa:
Inter vos quotiens libertorũq; cohortem
Pugna saguntina feruet cõmissa lagena.
Ipse capillato diffusum consule potat

Arctophylax:id est.vrse custos est appellatus.Legitur enim libro secundo de.n.d. Arctophylax vulgo q dicitur esse bootes. Manilius etiam libro primo ait. A tergo venit Arctophilax idemq; bootes:scribit item Higinius sic:itaq; & ille qui antea plaustrum sequens bootes est appellatus Arctophilax est dictus. Est aũt signũ pximũ plaustro.i.maiori arctoquã cõplures plaustro similem dixerũt a figura posituraq; stellarũ:vñ & septentrio appellat a septẽ stellis. Triones boues appellant quasi terriones:boc ẽ arandæ colendeq; terre idoneos. De trionib⁹ vero latius Gellius libro secũdo capitulo vicesimoprimo: βοώτέω autẽ aro significat:βοωτης bubulcus bootes. Pigri:boc iõ qm adeo polo iũctus est: q nunq; totus occidit:& tardius voluit.

Arctophylax.

Plaustrũ.i. vrsa maior

Septẽtrio.

Triones

Booteo

Bootis

Circũagunt:circũuoluũt. Succida lana:q̃ sudante oui lana tondet eã. Varro succidã appellat bec vt mollescat vino suffundit. Varro aũt libro secundo capitulo vndecimo sic ait. Tonsuræ tps inter equinoctiũ vernum et solstitiũ quum sudare inceperint oues a quo sudore recens lana tonsa succida est appellata. Coribanta:te insanũ & furentẽ pessimi vini culpa. Corybantes scribit Strabo libro decimo crete pplos cybeles ministros. Inter quos esse tradunt quosdã spiritibus afflatos & bacchi cos cũ strepitu ac fragore cymbalisq; ac tympanis & armis item etiã tibiis & vociferatoibus interfa crificandũ stupefacientes:inq; ministros; babitu publica modo quodã sacra factitãtes. Iurgia:altercatões cõuicia. Saucius:vulneratus ab eo cui cõuicia dixeras. Vos:clientes & parasitos. Sagũtina lagena:fictili vase Martialis em ait libro vltimo. Que nõ sollicitus teneat fuetq; minister Sume saguntino pocula picta luto. Saguntus aũt vrbs sita est vltra iberum in radicibus montis:qui hispanos a celtiberis diuidit circiter mille passus distãs ab mari: cuius incole & copia terrestrium fructuũ & multitudinis incremento:& virtute militari cæteris byspanie populis præstant. Auctor est Polybius libro tertio. Capillato consule.i.intonso & antiquissimo. Ouidius in fastis. Hoc apud intonsos nomẽ babebat auos. De tonsura aũt latius diximus satyra q̃rta ibi.s.Barbato imponere regi.

Corybãtes

Saguntus

Ligulas:ligulã ptem quandã in calceis scribit esse Festus ad similitudinẽ linguæ exertæ: pollux apd græcos scribit glossam.id est.linguã eẽ ptem in calceo:banc festinãtes dimittebãt:plura in cõmentariis Mar.diximus de boc:& dicemus alibi. Turba salutatrix.id est turba diuitũ:nam intelligo trebatium timuisse.ne omnes diuites iã salutassent:quos nolebant:ita vt nullus restaret:cui aut comes esset:aut ante ambulo a quo posset cœnam captare. Martialis. Denariis tribus inuitas & mane togatum. Obseruare iubes atria basse tua. Deinde bærere tuo lateri præcedere sellam. Advetulas tecum: plus minus ire decẽ. Succida lana:lana inqt succida cũ oẽm humorẽ facile attrabat:sine vllo discrimine:tamẽ talevinum respueret. Coribanta:insanũ & furentẽ q̃les sunt corybantes cybelei:de quibus Ouidius de bis bæc est bystoria. Cirbas sacerdos pinæ vrbis cõditor occasionẽ rbodis præbuit vt vulgarent Corybantes demones esse quosdam Mineruæ & solis filios & saturni. & alii Iouis & aliopes:& abiisse in samotbraciam q̃ quondã melita dicebat:pfectoq; bactriana vel ex cholcbis vt nonnulli affirmãt eosdẽ cum curetibus Hecates ministris. Sceptius putat Corybantes esse curetes: qui ad sacra Cybelis admissi sunt casti & puri.illicq; saltant armati: ita appellati a iactatiõe capitis qd κόρυβάν dicunt græci:bos betarmonas Homerus vocat. Strabo ait eos qui capita saltãdo iactãt furiis agitãtur κορυβαντιάν quidam ab idæis dactilis putauerũt manasse corybãtas. bi in pbrygia tantũ & troyade fuerũt vt Septius scribit:alii in creta quoq; dixerũt. Diodorus vero scribit corybantum Lasei & cybele filium bis nomẽ dedisse: qui vna cum dardano deorũ matris sacra in pbrygiam attulit. Saguntum:bispanie terrã mittebat vnde pocula fiebant saguntina. Mar. Picta saguntino cymbia malo luto.alibi.Septenaria sintbesis saguntí. Capillato cõsule:id est antiquissimo cõsule:nam antiqui intonsi dicebant. Oui. Et caput intonsum nomẽ babebat auos.

DO

Et ligulas dimittere:calciari properanter & ansas caligæ prætexere. dictæ vero ligulæ a ligando:nisi q Priscianus in diminutiuis inquit lingua lingula & per concisionem ligula. Festus quoq; ligula per diminutiuum lingue dicta alias a similitudine exerte lingue vt in calceis alias inserte.id est. intra dentes coercite. vt in tibiis. Columella autem ligulam vocat instrumentum ad purgandam ex vase spumam bis verbis:deindevbi liquatum mel in subiectum alutum defluxit transfer in vasa fictilia:q̃ paucis ante diebus aperta sint dum musteus fructus efferuscant idq; sepius ligula purgandns est. Pli.sunt qui comitialibus morbis dandum putant luna quarta:sexta septima. Ligule mensura:id ẽ. cochiliaris. Mar. Quãuis me ligulam dicant equitesq; patresq;. Dicor ab indoctis lingula grammatici. Iam turba peregerit orbem:itineris ambitum quem salutantes per vrbem primo diluculo cõficiebãt. Syderibus dubiis:matutino tempore.id est.prima luce diciq; crepusculo. Aut illo tempore quo se Frigida circũagũt pigri sarraca boote.id est.ante crepusculum. vel nõ longe a media nocte non quin ceteris quoq; temporibus vertatur polus sed q nunq; occidat & appareat quoq; tũc nec multo post nox ceilura diei sit: similiter locutus ẽ Lucanus:sed nocte sopora Parasis obliquos belice cum verteret axes: nã septentrionis due vrse sunt que vocant belice & cynosura:bootes autem qui currum regit. Frigida:quia in septentrione:nam poli quasi mundivertices cardines quoniam a zodiaco sol q eclyptica longe absunt clima frigidissimum babeant singuli necesse est. Circuma-

VAL.

gunt:vocabuli vim græci expoſuit: nam polus a polo q̄ verto ſignificat & circumago deriuat. Pigri:quia & ſi occidere bootes cū quatuor ſignis videtur neq̄ tamen totus poteſt occidere:nam ſiniſtra eius manus circulo arctico concluſa neq̄ orit neq̄ occidit. Sarraca bootes:ideſt.currus bubulci:antiqui enim ruſtici:vt inquit Varro primum notarunt quædā in cœlo ſigna quæ præter alia erāt inſignia atq̄ ad aliquem vſum culturæ tempus deſignādum cōuenire animaduerterbantur:vt bæ ſeptem ſtellæ:quas græci vt Homerus ἅμαξαν vocant: ideſt plauſtra:vt propinquum huic ſignū bootem noſtros ea ſeptem ſtellas boues & teriones inde ſeptentriōes vocaſſe:& q̄ ita ſitæ ternæ ſtellæ proxime inter ſe trigina:id eſt triquetram figuram faciant. Bootes: eſt qui & arctophylax dicitur. Rufus Feſtus in arato. Arctophylax ſiuevt veteres cecinere bootes.habet aūt ſtellas in dextra manu quatuor quæ non occidunt:vnde & pigri dixiſſe videri poteſt niſi dixerit pigri q̄ in pauco ambitu tantum conſumat temporis quantum in maximo multe alie ſtelle: quē vero bunc eſſe poetæ finxerint & Higinus & multi alii tradiderunt. Vinum q̄ ſuccida nolit lana pati: quæ dicatur lana ſuccida. Varro exponit tonſure tempus inquit inter equinoctium vernum & ſolſtitium cum ſudare in cœperunt oues:a quo ſudore recens lana ſuccida tonſa appellata eſt tonſas recentes eodē die perunt vino & oleo nec non admixta cæra alba & adipe ſuillo.boc ergo dicit tam tibi vile apponit vinum.vt ne oues quidem lauri paterent .De cōuiua corybanta videbis vtrum: vt Probus q̄ ſi malo vino mentes turbant quomodo lana tincta mutatur.an certe videbis corybanta:id eſt.ſeruorum cō tumeliis furenē perinde ac ſi ex corybantibus vnus ſit corybantas multi eos dixere quos & curetas & cabyros & idæos dactylos & telchines nominarunt.alii puſillas inter bos facere differentias. Ita apud Platonē in ſympoſito exponunt κορυβάντων.interpretes.id eſt. in ſana & furioſa ſaltatione baccbantibus. Rubra:ſanguinea vnde & corybanta dixit. Mappa:mātili. Pugna ſaguntina ſeruet cōmiſſa lagœna.id eſt.ſaguntino vino:vel certe ſaguntino vaſe ac p boc fictili.q̄ ſaguntino luto vaſa fingerētur.Martialis.Quæ nō ſollicitus teneat ſeruetq̄ miniſter. Sume ſagūtino pocula facta luto:ſaguntbus a zacintbo dicta:vt Lactantius in.iii.ad Probū volumine. relinquo inquit eam partem libye q̄ græcis vrbibus plena eſt:ad biſpanias tranſgrediar nōne ſaguntbum græci ex inſula Zacyntbo profecti condiderunt & oppidum tarteſſon quod nūc vocat carteia iones græci bomines locaſſe referūtur. Lagœna:vaſe:vt Columella omnis ſpurcitia cum ſpumis eximatur: quæ decocta cum iam craſſa fuerit q̄ defrutum refrigeret & bene picatis lagœnis condatur. Ipſe capillato diffuſum conſule portat:capillatum arguit inquit Probus mollioris vitæ capillato intonſo vt mitra crinemq̄ madentem:aut proprium eſt nomen:per boc autem vetus vinū ſignificat. ſic Horatius diffuſum conſule planco:niſi q̄ Pli.antiquior enim inquit illa eſt ſed incerta eius ætas quæ capillata dicit:quoniam veſtalium virginum capillus ad eam defert.

MAN. Sociale bellum

Calcatamq̄ tenet bellis ſocialibus vuam:
Cardiaco nunq̄ cyatbum miſſurus amico.
Cras bibet albanis aliqd de montibus: aut de
Setinis:cuius patriam: titulumq̄ ſenectus
Deleuit multa veteris fuligine teſtę.
Quale cotonati tbraſea beluidiuſq̄ ſolebant

Calcatamq̄ tenet bellis ſocialibus vuam:id eſt. vinum peripbraſticos. Bellis ſocialib⁹: Iulio Cæſare et Martio pbilippo conſulibus vt ſcribit Florus de bello ſociali:& Liuius lib.lxxi. Marcus Liu.Druſus tribunus plebis vt maioris viribus ſenatus cauſam ſuſceptam tueret:ſocios & italicos popoſos ſpe ciuitatis romāe ſollicitauit: iiſq̄ adiuātibus per vim legibus agrariis frumētariiſq̄ latis:legeq̄ iudiciale tulit:vt æqua parte iudicia penes ſenatum & equeſtrem ordinē eſſent. Cum inde promiſſa ſociis ciuitas præſtari non poſſet irati italici defectionē cœperunt agitare. Propter qæ Liuius Druſus etiam ſenatui inuiſus factus velut ſocialis belli auctor incertum a quo domi occiſus eſt.Idem Liuius ſuperiori libro narrat q̄ cum ſenatus impotentiam equeſtris ordinis in iudiciis exercendis ferre nollet omni vi niti cœpit:vt ad ſe iudicia tranſferrent ſuſtinēte cauſam.M. Liuio Druſo trib.plæb.&c.Id appoſui vt ſenat⁹ cauſa aperiret. Cardiaco: καρδίᾳ cor ſignificat inde cardiacus qui cordis moleſtiam patitur & dolorem: cui quidem optimum vinum mederi ſolet

Cardia Cardiacus

Vtq̄ Cornelius celſus ſcribit.Cardiaci morbus nibil aliud eſt q̄ nimia imbecillitas corpis: quod ſtomacbo langtente in modico ſudore digerit.licetq̄ protinus ſcire id eſſe vbi venæ exigui imbecilliq̄ pulſus ſunt ſudor autem ſupra conſuetudinē & modo & tempore ex toto torace & ceruibus. atq̄ etiam capite prumpit.pedibus tm̄ modo & cruribus ſitioribus atq̄ frigentibus q̄ ſi ſtomacbus reſolutus parum continet:& ante cibum & poſt eum ſponte vomere oportet: rurſuſq̄ poſt vomitū cibum ſumere: ſine id quidem manſerit ſorbere vini ciatbū:interpoſitaq̄ bora ſumere alterum.ſi id quoq̄ ſtomacbus reddiderit:totum corpus bulbis cōtritis ſuper illinendū eſt:qui vbi inaruerūt effi ciunt vt vinum in ſtomacbo contineat. exq̄ eo toti corpori calor & veniſq̄ vis redeat. Cardiaco nunq̄ legitur item cardiaco cyatbum non porrecturns amico: Albanis montibus. Pli.libro decimoquarto ſcribit.Albanas vuas prædulces ac raras in auſtero.vbi etiam ait q̄ Diuus Auguſtus Setinum prætulit cunctis. Eſt autem Sētina in monte ſita pontinas paludes deſpectans. binc Martia-

Albana vina Sentina vina

lis ait. Pendula pontinos despectat setia campos. Thrasea: is & Heluidius erant brutorum æmuli q patriam liberam a tyrannis reddiderat. Tacitus libro vicesimo sic ait. Heluidi⁹ priscus regione italiæ tarracinæ municipio duuio patre qui ordinē primipili duxisset: ingenium illustre altioribꝰ studiis iuuenis admodū dedit nō vt plæriq; vt nomine magnifico segne otium velaret: sed quo firmior aduersus fortuita rempublicā capesseret: doctores sapientie secutꝰ est: q sola bona quæ honesta: mala tantū quæ turpia: nobilitatē cæteraq; extra animū neq; bonis neq; malis annūerāt. Quæstori⁹ adbuc a peto thrasea gener delectus e moribus soceri nihil æque ac libertatem hausit. Ciuis senator maritus gener amicus cunctis vite officiis æquabilis: opum contēptor recti peruicax constans aduersus metus. Erāt quibus appetentior famæ videretur: quando etiam sapientibus cupido glorie nouissima exuit. Ruina soceri in exilium pulsus vt Galbæ principatu rediit Marcellum Eprium delatorem Thraseæ accusare aggredit &c. Postea subdit: deniq; constantia fortitudine Catonibus & brutis æquaretur Heluidius &c. De thrasea item libro. xvi. scribit Tacitꝰ Neronē thraseæ infensum fuisse q; ille senatu egressus est quum de Agrippina referret. quodq; Iuuenalium ludicro parum expectabilem operāprębuerat: eaq; offen io altius penetrabat quia idem thrasea patauii vnde ortus erat ludis cæsticis a Troiano Antenore institutis habitu tragico cecinerat. die quoq; quo pretor Antistius ob probra in neronem composita ad mortem damnabat mitiora censuit: obtinuitq;: & quum diuini honores popeæ decernerent sponte absens funeri non interfuit &c. Inde subdit Tacitus Capitonem Consutianū Thraseæ inimicū Neroni dixisse Frustra Cassium amouisti si glisscere & vigere brutorum æmulos passurus es &c Subiicit quoq; Tacitus Thraseæ datum esse moriis arbitrium: quodq; Heluidi⁹ gener italia pelleret: q; item ad Thraseam in bortis agentem quæstor consulis missus est. Thraseæ vero Domiti⁹ Cecilianus ex intimis amicis quid senatus censuisset exposuerat. Tum progressus in porticū illica quæstore reperit lætitiæ propior: quia Heluidium generū suū italia tantū arceri cognouerat. Accepto debinc senatuscōsulto Heluidiū & Demetriū cynicæ institutionis doctorem in cubiculū induxit. porrectis vtriusq; brachii: venis postq; cruorem effudit bumū supspargens propius vocato quæstore libemus inquit Ioui liberatori &c. Placet præterea q; in Domitiani inuidiam Thraseæ & Heluidii meminerit Iuuenalis Nam suetonio teste Iuniū rusticū necari iusserat. quoniā peti Thraseæ: & Heluidii laudes ediderat: appellabatq; cos sanctissimos. Coronati: Valeri⁹ libro secundo de institutis antiqs vbi de ciuitate Spartana meminit scribit primos Ionas vnguenti coronarumq; in conuiuio dandarū & secundæ mensæ ponendæ consuetudinem baud parua luxurie irritamenta repperisse.

Heluidius

Thrasea.

Thrasea.

Vnam calcatam bellis socialib⁹: & boc qđ sequit primi excogitauimus in interpretatione huius loci: vt multa alia: sed fidentin⁹ surripuit & pro suis recitat: vinū opimianū intelligit Iuuenalis. nam Lucio Opimio cōsule: cum Graccbus tribunus plæbis interemptus est: temperies quædam fuit quæ coctura dicit tanta vini fertilitate & præstantia: vt quæ eo anno diffusa sunt in ducentesimum fuerint seruata sedacta in speciem mellis: vt scribit plini⁹ id vinū a Martiale multis epigrammatis celebrat: idē vinum celebrat Cice. & anitianū. anno aūt Opimii Liuius Drusus auctor fuit belli socialis: quo socii italici nominis romani a partibus defecerunt: idem bellum dictum est marsicum: qm defectionis initium a marsis sumptum est. Drusus senatui inuisus incertum a quo domi occisus est: bic laborauit comitali morbo: vinumq; opimianum diffusum est tempore bello socialiū. i. belli marsici: auctores Plu. Liuius. Stra. Pli. Tenet vuam: potat vinum opimianū. Cardiaco: amico cardiaci cordis dolore laboranti: quo morbo si perierint cor cremari non potest: vt scribit Pli. iis eodem auctore medet vinuꝫ optimū: propterea dicebat Caius Censius pretor. Cbium vinū in domū suam illatum fuisse tum primum cum sibi cardiaco medicus dedisset: & boc a nobis acceptum dissimulat Fidentinus. De albanis montibus. vinum albanum intelligit p̄dulce & ex prædulcibus vuis: vt scri Mar. Hoc de Cesareis mitis vindemia cellis Misit Iuleo quæ sibi monte placet. De setinis. nam Setinum primam laudē obtinuit inter vina iudicio Aug. vt scri. Pli. Silius ipsi⁹ mensis sepostа lyæi setina meminit item Stra. plura diximus incōmentariis Marti. Thrase beluidiusq; bibebant. Heluidius priscus auctore Tacito ex patre q ordinem primipilarem duxit ingenium illustre altioribus studiis accōmodauit: secutꝰ dogmata stoicorum: genera peto thrasea patauino delectus est: q ex eius moribꝰ nihil tam sumpsit q; libertatis studiū. Thrasea pereunte cōiuratione pisoniana vel stoliditate Neronis q eum interfecit q; tristioris vultus erat: vt Tranquillus scribit: ipse in exilium est missus Galba vero ad imperiū euecto reuersus Heluidi⁹ Marcellum delatorem thraseæ soceri accusauit. bi ergo duo beluidius & Thrasea brutorum æmuli fuerunt in tuenda libertate: bæc Cornelius tacitus de thrasea: frustra Cassium admouisti si glisscere & vigere Brutorum æmulos passurus es: cum autē dies natalis celebrat antiqui coronati subtilibus coronis optima bauriebant vina: sed bistoria bæc inserta est a Iune. non tam vt bonū designaret virum q; in Domi: inuidiam: q vt scribit Tranquil Iuniū rusticū necari iussit qm peti: Traseæ & beluidii laudes ediderat: appellatq; eos sanctissimos: præterea eadem de causa pbilosopbos omnes abvrbe expulit: & Heluium Heludii filium sustulit.

DO.

Bellis socialibus: quæ inter latinos & romanos gesta sunt: in quibus strennua opa sicut multorū ita metelli in primis fuit sed boc apud apiannm quisq; legerit aut aut socialia p seruilibus posuit. nā & cū socii muti a roman is defecere uasa fregere & absumpsere pœne omia vnde Hor. Spartacū si qua potuit vagantem fallere testa. & latenter mea quidem sententia romanas detestat delitias: quas sociale seruite & ciuile bellum frangere non potuit: cum etiam tum quæ erant ad bumanos vsus exbibita ani

VAL.

malia monerevi derent: vt cauerent. canes siquidem: equi: asini: muli: boues & quecp alia huiusmodi pe cora repente efferata domesticæcp lenitatis oblita relictis tectis libera: ut ferunt vagebant & omne non modo eorum quos nuncp viderant: verū etiam dominorum accessum auersabant: non sine exitio oc currenti: siquis ex proximo locovrgeret. Cardiaco nuncp cyathum missurus amico, cardiaco ægroto Priscianus in possessiuis: alia inquit ex morbis: vt cardiacus ΤΗΡΚΑΡΔΙΑΣ. i. a corde deductum nome atqui nouimus cor nullam omnino pulsatione sine animalium interitu sustinere: cardiacū vero morbū frequenter esse curatum: proinde si quis nominis præsumptione inductus cor pulsari boc morbo cre dat fallitur: quippe cp illam passionem non cordis sed stomachi esse constat. & a corde nomen habere: quod ne cor attingat periculum sit: cp obrem vinū lene minimecp austerum huic morbo conuenire arbi trant: vt stomachum reconciliet & Pli. at vero cardiacis in mamma læua merum in spongia imponi p deest. ad omnia aūt maxime album inuet crescens. Cyathum missurus: vel pusillum vas neutiqp ad ami cum miserit. cyatus enim: vt Pli. scribit: pendet drachmas decem. Cuius patriā titulumcp senectus de luit. inscribunt enim in lagœnis in testis vinariis loca & temporavini. Fuligine nigrore situ. Qua le coronati in conuiuiis. nam moris fuit antiqui festis dieb⁹ & in conuiuiis caput sertis vincere. Thra sea beluidiuscp beluidies priscus regione Italiæ: tarracine municipio duuio patre q ordinem primipili duxerat: ingenium illustre altioribus studiis iuuenis admodum dedit. non vt plericp: vt nomine ma gnifico segne otium vallaret: sed quo firmior aduersus fortuita rempu. capesseret: doctores sapientiæ secutus est: qui sola bona quæ honesta putarunt: mala tantū que turpia: nobilitatem: cæteracp extra ani mū necp bonis necp malis annumerauit: questorius adhuc a peto thrasea gener delectus e morib⁹ so ceri nihil æque ac libertatem hausit: cuius senator gener: amicus cunctis vite officiis æquabilis opū cō temptor: recti peruicax. constans aduersus metus erant quibus appetentior fame videret. quin etiam sapientibus cupido gloriæ nouissima exuitur. hæc de beluidio prisco tacit⁹ in historia: qui beluidi⁹ post damnationem: vt inquit Probus: soceri peti thrasea interdicta sibi italia appolloniam cōcessit: sed post interfectum neronem restitutus a galba nō aliter cp libero ciuitatis statu egit: hic tn industrius fuit: vt cum sub nerone achaiam quæstor administraret: ciuitates quedā quas non adierat inclamarent ΟΙΗ ΜΕΥΩΡΕΠΟΥ hic postea Vespesianum in studio libertatis offendit ut putaret id optante aunnculo claudio pristinū libertatis statum posse reuocari: quo nomine reus ac preter spem absolut⁹ est sed thra sea a nerone in senatu de nece matris agente: cum quasi patricidā damnās e curia se proripuisse: actcu satus crimine maiestatis defendi se noluit: secundascp venas prebuit: concursuscp ad demetriū cynicū nonne tibi libare videor Ieu liberatori: atcp singulis amicis oscula offerens examinatus est. Bibe bant brutorum & cassii natalibus: vtpote & ipse libertatis vindices. sicut bruti duo & Cassius: Bruti em qui iunius est dictus opera ob Lucræciæ p vim illatū stupri dedecus a Tarquinio Tarquinii regis su perbi filio rex ipso regno pulsus est: in betruriācp cum sceleste coniuge & filiis fuga perrexit anno re gni trigesimoquinto: abvrbe vero condita ducentesimo quadragesimoquarto. ac depulsis hoc pacto regibus sub consulibus annuo imperio regnare ceptum est: alter vero brutus cui Decio nomen fuit cum cassio. C. Iulium Cæsarem in senatu pugionibus aggressi bumi affixerūt: necicp ad postremū de dere pristinæ libertatis amore cōmoti.

MAN. Brutorū: Iunius eni Brutus reges expulerat Decius vero brutus cū Cas sio sororis eius marito & aliis cōiura tis Iuliū cæsarē occiderat: studio liber tatis. Heliadū crustas. vasa quæ ex ele ctro cauabant significat ferūt enim be liadas sorores phætontis fratris interi tū tamdiu deploraſſe: vt mortuæ oms in alnos tandem arbores lacrimantes: adhuc cōuerterent: eascp lachrimas a celtis ipsis. q ea circūbabitāt loca sæpe numero emungi cū in aureū vertantur electrū: & tancp lapides durescāt qđ & Dionisius scribit. Helios præterea sol dicit. Inde beliades solis filiæ ex ele ctro āt calices flebāt. De quo lege Pli. li. xxxiii. c. v. vbi inuenies etiā cp oi au ro argentū inest. sed vbicūcp quinta ar genti portio est: Electrū vocat. Cuius natura est ad lucernarū lumina clari⁹ ar gento splendere. Inequales beryllos Beryllos india giguit raro alibi repertos: poliunt oms sex an gula figura artificum ingeniis: qm bebescunt ni color repercussu angulos excitet. aliter em politi nō haberent fulgorē eūdem. Probatissimi sunt ex bis q viriditate puri maris imitant. Indi mire gaudēt longitudine eorum soloscp gemmarū esse prædicant q carere auro malint. & ob id pforatos elepban torū setis religant. Quidam & angulosos putant statim nasci: & pforatos gratiores fieri medulla can

Heliades

Helios

Electrum

Beryll

Brutorum & cassi natalibus: ipse capaces
Heliadum crustas & ineæquales berillos
Virro tenet phialas: tibi nō committit aurum:
Vel si quando datur: custos affixus ibidem
Qui nūeret gēmas vnguescp obseruat aduncos
Da veniam: preclara illic laudatur iaspis:
Nā virro vt multi gemmas ad pocula transfert
A digitis: quas in vagine fronte solebat
Ponere zelotypo iuuenis prelatus byarbe
Tu beneuentani sutoris nomen habentē:
Siccabis calicem naforum quattuor: ac iam
Quassatum: & rupto poscentem sulphura vitro
Si stomachus domini feruet vinocp ciboscp

doris exẽpta &c. Auctor eſt Plí. li. xxxvii. c. xii. Inæquales g Iuuenalis ait ꝓpter angulos vt dictũ eſt

Ipſe capaces. ordo eſt ipſe virro tenet capaces beliadũ cruſtas & inæquales beryllos appoſitio pbialas. Pbialas. pbiala vaſa quæ ꝙ deſignat vini aut aquæ capacia: quib⁹ in menſa vtimur vt ſcribit pollux. Da veniã. ſi cuſtos affigit ibi. Iaſpis. viret & ſæpe tranſlucet iaſpis: plurime ferunt eam gentes optia quæ purpuræ quicq̃ habet. ſcda quæ roſæ: tercia quæ ſmaragdi eſt & ſtellata rutilis punctis Plí. li. xxxvii. c. xx. Virro. ita legit in anttquis codicib⁹. Ad pocula gemmas Martialis etiã ait li. vlti. Gemmatũ ſcytbicis vt luceat ignib⁹ aurũ. Aſpice quot digitos exuit iſte calix. Plí. item li. xxxii. c. i. ait Nec boc fuit ſatis turba gemmarũ potamus: & ſmaragdis teximus calices. Vagine fronte i. capulo

Pbiala Iaſpis

Zelotypo: ſuſpicioſo: zήλός amor & emulatio dicit. τυπός forma figura. Iuuenis æneas: quẽ Dido biarbæ regi libyæ prepoſuerat. vt li. iiii. æn habet. Vbi de ænea dixit. Stellatus iaſpide fulua enſis erat. Beneuentani ſutoris. De nerone cornelius ait. Apud beneuentũ interim conſedit: vbi gladiatorum mun⁹a Vatinio celebre edebat. Vatinius inter fœdiſſima eius aulæ oſtenta fuit ſutrinæ alũnus corpore detorto facetiis ſcurrilib⁹: primo inter cõtumelias aſſumptus debinc optimi cuiuſq̃ crimínatione eo vſq̃ valuit: vt gratia pecuniavi nocendi inter maximos emineret. Beneuentani ergo ſutoris. i. vatinii: qui fuerat ſutor vitrearius ex beneuento: a quo calices vitrei Vatinii dicti ſunt Sicca bis calicem: Apuleius li. iiii. floridoꝝ ſcribit ita. Sapientis viri ſuper mẽſam celebre dictum eſt. prima inquit, cratera ad ſitim ptinet. ſecunda ad bilaritatem: tercia ad voluptatem. quarta ad inſaniam. Naſorum quatuor. fiebat enim in Vatiniis poculis naſus longior. vnde Mar. ait. li. vlt. vilia ſutoris calices monumenta Vatini Accipe: ſed naſus longior ille fuit. Sulpbura. ruptum vitrũ ſulpburatis permutabat. Mar. Qui pallentia ſulpburata fractis permutat vitreis.

Zelotypus zήλός τυπός Vatinius

Vatinii cali ces.

Brutorũ antiqui. ſ. q regis eiecit & alterius q interfecit Cæſarem vterq̃ libertatis ſtudío. Virro tenet pbialas. pbialæ vaſa potiora ex eo genere auri fiebant qđ electrũ appellant. i. vbi quinta argenti portõ eſt: qđ ſcribit Plí. ex eo calicẽ ſacrauit Helena in templo Mineruæ lindiæ: erãt aũt pbiale ꝓpter emblema tantæ æſtimatiõis: vt vna duarũ vnciarũ venerit viginti: quã pytbeas fecit: in cui⁹ emblemate erãt Vlixes & Diomedes palladium ſurripientes. electrũ item notiſſimũ eſt: qđ ſuccinũ appellam⁹ id fuit ex populis. Mar. de pbiala ex electro. Vera min⁹ flauio radiant electra metallo: Vera electra. i. ſuccinũ qđ fuit ex populis minus lucet bac pbiala: inferebat aũt beryll⁹ potiſſimũ q criſtalli coloris eſt ſed craſſioris: de boc Martialis. Et fœlix niueũ puſtula vincit ebur. boc genus lapilli inferi poculis ſcribit Strabo in indiis maxime Inæquales beryllos: nam in ſexangularẽ polliebant figuram vt repercuſſu angulorũ color excitaret. legat igit bic locus mea quidem ſententia bac ſtructura. Virro tenet pbialas appoſitio capaces. i. amplas cruſtis. Eliadũ electri ſ. metalli. & beryllos inæquales & ita expreſſit ex q bus rebus conſtaret pbiala ex electro. ſ. berillis inſertis. Qui numeret gemmas de gemmatis pocu lis intelligit: nam aureis calicibus gemmas inſerere ſmaragdos præcidue excogitarũt: q ſcitbici dicũtur Plí. nec boc fuit ſatis: turba gemmarũ potamus & ſmaragdis teximus calices. Martia. Gẽmarũ ſcytbicis vt luceat ignibus aurum. Aſpice quot digitos exuit iſte calix. Numeret gemmas. inſertus. ſ. in calice Hiarbæ. boc ex Vir. Stellatus iaſpide fulgens enſis ſed ex ea biſtoria omnem intelligit antiquitatem: vt ſuorũ temporũ mollíciem accuſet. Tu beneuentani calices vitrei vatinii dicti ſunt non tam qđ vnus: vt puto vatinius fuerit opifex eorũ: q̃ in eius æternam cõtumeliam: nam Vatinius temporibus Neronis cũ olim vitrearius fuiſſet facetiis ſcurrilibus & bonorũ ciuiũ crimínatione ad ſummas opes peruenit. quod ab aliis prætermiſſum nos ex biſtoria cornelii taciti obſeruauim⁹: & Fidentinus præceptoris caliditate inſtructus pro ſua recitat Sed inuento nõ inuidens p ignorantiã ſubdit ꝓpifice vaſorum nõ memini me legiſſe. nõ audis ſtultiſſime: qđ tibi recitaui ex Cornelio qđ ait Sutrine alumnus: quid illud eſt niſi quod fuerit ſutor vitriarius: & furtum tuum & ignorantiam prodidiſti impudentiſſime Plagiarie: nam tu putas alumnũ tabernæ Sutrinæ dici Vatiniũ: quoniam ſutrii ſit educatus. Cornelius de Nerone: apud beneuentum interim conſedit vbi gladiatorum muuus a vatinio celebre ædebat. Vatinius inter fœdiſſima eius aule oſtenta fuit Sutrinæ alumnus corpore detorto: Facetiis ſcurrilibus primo inter contumelias aſſumpt⁹: debinc optimi cuiuſq̃ crimínatione: eo vſq̃ valuit: vt gratia pecuni: vi nocendi inter maximos emineret. Mar. alludens ad diſtortum corpus Vilia ſutoris calicis monumenta vatini Accipe: ſed naſus lõgior ille fuit. Vitro rupto: nã vitrũ ruptũ ſulpburatis permutabat. Martialis. Qui palantia ſuipburata fractis ꝑmutat vitreis alibi Quæ ſulpburato nolit empta ramento. Vatiniorum proxenera fractorum. Papinius. Quiquæ comminutis ꝑmutat vitreis gregale ſulpbur.

DO.

Natalibus: quia quotiens brutorum & caſii natales dies redibant ſolennia feſta celebrabant. Ipſe capaces beliadum cruſtas: ſucciua dicit vaſaq̃ ex electro q̃ pbetontis ſorores electra diſudent quæ beliades ἀπὸ τοῦ ἡλίου id eſt a ſole dictæ ſunt. in quibuſdam eſt beliadum: & ita legit Probus vt ad illud alludat virgilianum. Impleuitæ mero pateram quam belus & omnes a bello ſoliti niſi beliadum a belo amnæ ſyriæ vbi primo compertum fuiſſe vitrum Plí. ſcribit. Heliadum cruſtas fœmínino genere cruſta ligni aut gelu aut aut ſimilis rei nominat. Virgilius in georgicis. Concreſcunt ſubitæ currenti in fluminæ cruſtæ neutro autem genere edulium aliquod ſignificat vt ipſe alibi. Nos colapbum incutimus labenti cruſtula ſeruo: Virgili. in ſeptimo æneidos. orbem fatalis cruſti. Hor. pueris dant cruſtula blandi Doctores elementa velint vt diſcere prima. Et inæquales beryllos. inæqualem reddẽtes pateram. eſt autem beryllus gemma, Claudian⁹. Beryllo paries & iaſpide lubrica ſurgunt limina.

VAL.

Virro tenet phialas. neronem dixit vel quẽuis diuitem. fictum enim a poeta verbũ sicut ab Horatio pirria vt vino saglomos furtinæ pirria lane. Phialas. pocula quæ plerũq; ex auro cõflabãt. Pindar⁹ i Olimpiis φιάλαν ἐι τισ χειρόσ ἐλόν αμπελό υένδον κάχλάοισάν Δρόσῳ Δώρηισε τάι ἡεάνια Υάλβρῶπρόπινόν οικόφεν οικάδε πάΥχρυσόν κόρυφαν τάνώνθημ πνοιόν τε χάριν Plato quoq; in atlantico Χρύσαισφιάμμασι σεκτόκρατηρόσαρυτόλεν οισκατάτόυπρόσοπεν Δόντεσ. idq; Iuuenalis ostendit cũ subiungit. tibi nõ cõmittit aurum dicta aũt phiala quasi πιάλα ἀπό τόυ πιέιν. id est a bibendo. Vngues obseruet aduncos. neqd eis agglutinet. Da veniã. verba custodis. Illic. in phiala. Laudãt iaspis preciosus lapis. Iaspis inquit Pli. de græco in latinũ viridis gemma interptat. ias quippe viride pinasis id q; gẽma valet. est vero viridis sicut smaragdus sed crassi coloris. Laudãt iaspis: species p genere. In vagipæ fronte. in ensis capulo. Zelotypo iuuenis ptatus biarbæ. æneæ quẽ biarbæ ptulit dido. In vagine fronte. solebat ponere Virgi iaspide sulua ensis erat tyrioque ardebat murice lena. Tu beneuentani sutoris nomen habentẽ. siccabis calicem nasorum quatuor. vatinius dictus est sutor qdam beneuentanus ingẽti naso. vnde calices vatiniani dicebanẽ q erant deformes. Mar. Vilia sutoris calicem monumenta vatini Accipe: sed nasus longior ille fuit. Et rupto poscentem sulpbura vitro. Prob⁹ exponit quia boc solent vitrũ solidare. i. maltare Pli. vitrũ inquit sulpburi incoctũ ferruminãt in lapidẽ: qdã existimant de pmutatione intelligi testimonio inniſi Martialis. pallentia sulpbura fractis pmutat vitreis. & statii. quiq; comminutis. pmutat vitreis gregale sulpbur.

MAN. Aqua decocta

Decocta. Neronis principis inuentũ est decoquere aquã: vitroq; demissam in niues refrigerare: ita voluptas frigoris contingit sine viciis niuis Pli. scribit li. xxxi. c. iii. Cursor: pincerna minister. Getulus. niger. Ossea man⁹ id est duræ & sine pulpa p qd etiã grãdẽ oñdit Ouidi⁹ iu ibim ait: insequar: & vultus ossea forma tuos. Cliosæ: inequalis. De latina vero via late dictũ est in fine saty. primæ. Mouumenta. i. sepulcbra. Sunt aũt aliq Monumenta p u. aliq monimenta p i: dicentes. Mibi tamen p; u potius placuerit: dicimus eñ documentũ a doceo nõ documentũ est etiã monumẽtũ pleni⁹ q; moniñtũ: Demũ Prisl. li. iiii de denominatiuis tractans terminatis in en: sic ait. Sin a secũda vel tercia i: babent correptã: vt moneo mones Monimen: rego regis regimen Et paulo supi⁹ dixerat monui vel monit⁹ monimentũ: oñ dens a ptõ actiuo vl ptcipio deriuari. Qua de re arguo a monui monumentũ p v. a monitus vero monimentũ p i. dicendum. Verũ quia documentũ p u dicim⁹ eodem pacto monumentũ p v. censeo p ferendũ. Flosasiæ. vt fuit Ganimedes

Monumenta Monimenta

Frigidior geticis petitur decocta pruinis
Nõ eademvobis poni modo vina querebar
Vos aliam potatis aquam: tibi pocula cursor
Getulus dabit: aut nigri manus ossea mauri:
Et cui per mediam nolis occurrere noctem:
Cliosæ veberis dum per monumẽta latinæ
Flos asiæ ante ipsum pretio maiore paratus:
Quam fuit & tulli census pugnacis & anci.
Et ne te teneam: romanorum omnia regum
Friuola: quod cum ita sit: tu getulũ ganymedẽ
Respice cum sities: nescit tot milibus empt⁹
Pauperib⁹ miscere puer: sed forma: sed ætas
Digna supercilio: quando ad te peruenit ille
Quando uocat⁹ adest calide: gelidæq; minister
Quippe indignatur veteri parere clienti
Quodq; aliqd poscas: & q; stante recumbas:
Maxima quæq; domus seruis ẽ plena superbis
Ecce alius quanto porrexit murmure panes
Vix fractum: solidæ iam mucida frusta farine.
Quæ genuinũ agitent non admittẽtia morsum:
Sed tener: & niueus: mollique siligine factus
Seruatur domino: dextram cobibere memẽto:
Salua sit artocopi reuerentia: finge tamen te

Tullus bostilius

Tulli pugnacis & anci. Tull⁹ bostili⁹ terci⁹ roma. rex fuit romulo fœrocior binc Marro li: vi. ait Cui deinde subibit ocia q; rumpet patriæ resideq; mouebit tullus in arma viros & iam desuetatriũpbis agmina. Quẽ iuxta sequit iactantior ancus: bi aũt paupes fuere.

Friuola

Omia: supple q; fuerint. Friuola: ea sunt ꝓprie vasa fictilia quassata. Vnde dicta verba friuola quæ min⁹ sunt fide subnixa: vt scribit festus.

Supercilia. Superbia Supercilia.

Getulũ ganimedẽ: nigrũ pincernã. Sed forma: est ei. Supcilio: grauitate. Maro cõueniens latio pone supciliũ Plini. li. xi inquit. Supcilia bomini & pariter & alterne mobilia: & in bis pars animi: negam⁹ an annuim⁹ bæc maxime indicant fastus supbia aliubi cõceptaculũ: sed bic sedem babet in corde nasciť buc subit bic pendet nibil altius simul abruptiusq; inuenit in corpore vbi solitaria esset. Pbilosopbus aũt li. i. de animalib⁹ ait. Si supcilia in rectum porrigunť mollẽ subesse animũ indicãt. Si iuxta nasum inflexa sunt austerum notant & acerbũ. Sed si iuxta tempora inflectunť derisorem dissimulatorẽ q; indicant. Si vero in totũ demissa notã inuidiæ babent. Calidæ gelidæq; minister: olim eñ roma-

ni & calidam & frigidam aquã miſcebant. binc Martialis li. vlti. ait frigida nõ deerit nõ deerit calida petenti. Sed tu moroſa ludere parce ſiti. Quintilian⁹ ꝓterea li. primo vbi de vtilitate declinatõis meminit oñdit auguſtũ in epiſtolis ad. C. cæſarem ſcriptis emendati⁹ calidũ dicere maluiſſe ꝙ calidũ nõ quia id nõ latinum eſſet ſed quia eſſet odioſum. Veteri. Vili. nouis em̃ clientib⁹ vt allicerent̃ blandiciæ fiebant. Alius. miniſter. ſ. Vix: cum labore. Genuinum. Genuinus dens eſt a genis dependens vt ſcribit feſtus. Siligine. Siligo nunc ꝙ matureſcit pariter: nec vlla ſegetũ minus dilatione patitur ꝓpter teneritatem: ſemp rectam habet ſpicam: nec rorem cõtinet q rubiginem faciat. Ex aphrica dulciſſim⁹ panis: ipa ſpiſſior ꝙ far & maior: ſpica eadem & ponderoſior far ſine ariſta eſt. item Siligo. Pli. li. xviii. c. x. Molli ſiligine. mollem appellat ꝓpter eius teneritatem de qua iam diximus. Artocopi. artocopi in antiquiſſimis codicibus legi non aliter. Dices igit̃ artocopi. i. panis cum labore facti: ἄρτος em̃ panis dicit̃ κόπος labor. Nec ꝑ alio accipit̃ hic niſi ꝓ ipſo pane. q̃ ſubſequit̃ ſupereſt illic qui ponere cogat. Licet confector panis græce dicatur ἀρτόκοπος & ἀρτόποιος Superius etiã dixerat Sed tener & niueus molliq ſiligine factus ſeruatur domino. Salua reuerentia: ea quidẽ tum ſalua erit. quũ panis ille niſi a domino tactus fuerit.

Genuinus

Siligo

Artocopus

ἄρτος

κόπος

Decocta eſt: refrigerare docuit Nero: quia alata ſibi plauſtri aqua ingemiſcens qđ ꝓprio careret inuento: hæc eſt inquit decocta Neronis. nuib⁹ aũt ꝑcolata & atrenuta gratior erat. Plini⁹ decoquũt alias quas mox & illas byemant. plura in mar. dixim⁹. Cliuoſæ latinæ: nam in latina ſepeliebant̃ mortui quoꝝ bunc vmbrã eſſe timeres. Gelidæ calidæque miniſter. huic miniſtro negotiũ erat miſcere calidã & gelidã vrceis quos miniſtratorios appellabant de quib⁹ Mar. Frigida nõ deerit nõ deerit calida petenti. Sed tu moroſa ludere parce ſiti. Siligine. Pli. ex ſiligine laudatiſſim⁹ panis: priſtinarum quoq opera laudatiſſima præcellit in Italia: ſi campana piſcis nate miſceat̃. Artocopi: artocopus ab ἄρτος dicit̃ qđ ſignificat panem & κόπος laborem: inde omnes artocopum pro piſtore acceperũt ego vero ꝓ genere panis intelligo. nam cum Plini⁹ oſtrearios artolaganos: ſpeuſicos: furnaceos: per ricbos multoſq præterea nominaſſet: addit multa eſſe præterea eoꝝ nomina: bec ſententia mibi probatur: vt Juuenal: s. ſ. derideat æ delitias & excogitatas panis appellationes.

DO.

Frigidior geticis petit̃ decocta pruinis. an niuatam aquam dicit vel quãcunq & cõcoctam: poſtvero frigidatam. Non eadem vobis poni modo vina quærebat. ordo eſt quærebat modo vobis poni vina non eadem ſubaudi quæ domino: nunc aũt querorvos non eandem aquam potare. Tibi po. curſor gætulus dabit. q egætulia aphricæ regione romam venit. Manus oſſea. aggreſtis dura vt os eſſe exiſtimes: aut certe oſſea quã tu putes extincti eſſe bois. cuius præter os omnia cõtabuerint: & quoniam vmbrarum imago nigra perbibet̃ oſſeam manum mauri dixit. ſic Ouí. íníbi. Inſequor & vult⁹ oſſea forma tuos. Cliuoſæ veberis dum per monumenta latinæ. quia ibi plurima ſunt monumenta

VAL.

Flos aſiæ. de aſia venuſtus puer. Ante ipſum ſubaudiendum eſt dominũ & deeſt ſtat. Quam fuit & tulli pugnacis & anci. q romanorum reges paupes fuiſſe dicunt̃. ſed pugnaces. vtrum tulli qui ad bella fuit promptiſſimus & Romulo animoſior albam ſubegit: an anci pugnacis ꝙ martius appellat⁹ ſit vir & pace & bello clariſſimis. Et ne teneam te romanorum omnia regum friuola. Tarquiniũ ſuperbum dicit regum romanorum vltimum flagitiis ſuis ex vbe in exilium pulſum a bruto potiſſimũ & Valerio publicola cui coniunctus erat. Omnia regum friuola: πάρα πρᾶσ Δόκιαν dictum cum cæteros laudauerit. Friuola. vt feſtus inquit: ſunt vaſa fictilia quaſſata: vnde dicta verba friuola quæ minus ſunt fidei ſubnixa eadem ratione quæ ſunt non recte geſta friuola dici poſſunt. Tu gætu. ganymedẽ reſpice cum ſities. aphrum elegantis formæ puerũ qualis ganymedes fuit regis troos & caliroes filius: quem aquile miniſterio in cœlum rapuiſſe iouem & ſibi pincernam delegiſſe homerũ ſecuti pleriq ſcripſerunt. mœrentem autem troia patrem iuppiter equis immortalibus ſummæq celeritatis donauit placuitq Homeri teſtimonio in eo bymno quem de veneris laudibus ſcripſit. Getulũ ganymedem. ganymedem i. impuberem puerum. gætulum egætulia vtpote qui ſole ſit exuſt⁹. Paupertibus miſcere puer. miſcere potum exibere: ita veteres locuti ſunt. vnde illud. qui raptus ab lite ſacra. Miſcet amatori pocula grata ſuo: & bic loquendi modus e græcis effluxit apud quos κιρνάν dicit̃ Homer⁹ λέν Δάιθ ὁτε περτὲ Υερούσιόν ἀι θοπάὸι νόν ἀρΥέων ὁι ἀρισόισεν ικρι τηρσι κερώντάι. Calidæ gelidæq miniſter. vt portantes calida miſtros & ſubaudit̃ aquæ. Quintiliani bæc ſunt ad verbum in primo inſtitutionum oratoriarũ Auguſtus quoq in epiſtolis ad. C. cæſarem ſcriptis emendatius calidum dicere ꝙ caldum mauult. non quia id non ſit latinum. ſed quia ſit odioſum. & vt ipſe græco verbo ſignificauit περιέρΥον atq banc quidam ὀρθόπεάν ſolã putant quam ego minime excludo: ego vt proprietatem inquirendam ita inter bæc differentia eſſe banc ſemper arbitratus ſum vt ſit calidum ſponte nullo extrinſecus calorem ſuggrente vt ignis vt ſpirit⁹ noſter qui corpus animat. Caldum vero aliunde quomodo locutus pedianus eſt corpus nudum caldatum ſicut in lecto erat poſitum vtvulneraviderí poſſent in forum detulit: nec me præterit bæc confundi ſolere ab auctoribus. Quocũq aliqd poſcas. indignat̃. Vix fractum. frangibilem tam ſolidus eſt.

Calidum

Fruſta mucida. mucoris lanuginẽ babentia. Solidæ farinæ ex qua nõdũ excuſſi ſũt furfures: aut peripbraſticos panem ſignificat. Quæ genuinũ agitent dentem interiorẽ ſi dictũ ꝙ cũ homine generet̃ & cũ ipſo intereat. Mollíq ſiligine factus. Pli. naturalis biſtoriæ li xviii ſiligine inquit latiſſimus panis piſtrinarũq opera laudaciſſima præcellit in italia & quæ ſequunt̃. naſcit̃ autem ſiligo non ſicut qdã arbitrati ſũt vt non multo poſt. Idem ſiligo inquit nunc ꝙ matureſcit pariter: nec vlla ſegetũ

minus dilationem patiẽ ꝓpter teneritatem: biſq; quæ maturuere protinus granũ dimittentibus: ſed min⁹ q̃ cætera frumenta in ſtipula periclitant q̃m ſp rectã habet ſpicã necrorẽ cõtinet q rubiginẽ faciat. Salua ſit artoptæ reuerentia. artoptæ piſtoris vel vaſis quo pan:s coquiẽ: vt probus inquit & artopræ in codicib⁹ emẽdatiſſimis nõ artocopi ſcribiẽ ſicut a multis legiẽ vt ſit artopta ab artos. i. panis deriuatũ verbũ. Plaut⁹ in aulularia. ego hic arroptã ex ꝓximo vtendã peto: q tñ verſus an plauti ſit pli. ſubditare viſus eſt. vbi inquit arroptã: Plaut⁹ appellat in fabula quã aulularia inſcripſit magna ob id cõ certatõe eruditor̃ an verſus poete ſit illi⁹.

MAN. Improbulũ importunũ dict⁹ aũt improb⁹ q etiã inſtet ꝓhibenti. Vix tu cõſuetis. Vix ſupple dign⁹ es diſpenſator inquit Caniſtris cõſuetis. i. conſueto pane. Scilicet bocfuerat. Clientis & paraſiti rñſum. Hoc. vt male cœnarẽ: vt opprobria reciperẽ. Exquiliias. De exquiliis videto ſatyra tercia ex quilias dictũq; petũt abvimine collem Fremeret. ſtrideret. Vernus Iuppiter aquoſus ventoſuſq; aer: Iuppiter ei vt Varro ſcribit aer dicitẽ & cœlũ. Aſpice q̃ longo: poetæ verba diuitũ gulæ luxũ Clientũq; miſeriã oñdentis. Diſtendat: impleat. Squilla de boc piſce multa phũs li. iiii. de aialib⁹ ſcribit. Meminit item Pli. li. ix. c. xli. vbi etiã ſquilla nõ ſcylla legiẽ. Et cicero in li de. n. d. ſic ait. Pina vero ſic em̃ græce dicitẽ dua bus grandib⁹ patula concbis cũ parua ſquilla q̃ſi ſocietatẽ coit cõparandi cibi Et Hora. ſaty. viii. li. ii. afferẽ ſquillas in ter murena natãtes in patina porrecta. Pli. item li. ii epla ad Gallã ſic ait. Mare non ſane precioſis piſcib⁹ abũdat ſo leas tñ & ſquillas optimas egerit. At Mar. li. xiii ſic. Cærule⁹ nos lyris amat quem ſylua maricæ ꝓtegit: binc Scyllæ maxima turba ſum⁹. Aſparagis. aſparagi cumino addito inflatiões ſtomachi coliq; diſcutiũt. Ventrẽ leniter molliunt pectoris & ſpinæ doloris⁹ inteſtinorũq; vitiis ꝓſunt venerẽ ſtimulant vrinã cient vti liſſime preterquã q̃ veſicam exulcerant bæc & plura Plinius. Feralis cœna exitialis: cammari ſiqdẽ ſtomacbo nocent & capitis dolorẽ inducũt: ſũt em̃ difficilis digeſtiõis. Si negas experire. Ouo: cãmari cm̃ mixtis ouis frigunt̃ etiã bodie. Venafrano: laudes babet olei totus maxie venafran⁹ ager planis finitim⁹ aruis: vt ſcribit Strabo li. v. de campania loquẽs. Olebit laternã. i. oleũ illud in caulib⁹ ad te latis immiſſum laternæ odorẽ babebit. quæ peſſime olet ibi extincta potiſſimũ candela. Alueolis: ventriculis. Cãna mycipſaꝝ. i numidarũ: Mycipſa em̃ Maſiniſæ filiꝰ ibi regnũ ſol⁹ obtinuit Mana ſtabale & Guluſſa fratrib⁹ morbo aſſumptis: Auctor eſt Sal. in iug. Præterea ſcribit Melade india loquẽs q̃ Arundinũ fiſſa internodia nauitas binos & q̃dam ternos etiã vebunt. Qui verolſcribũt ſtra bonẽ referre in apbrica ad cubitos quinos longas craſſitudine aũt digiti minoris cãnas naſci. Sec⁹ eſt Stra em̃ li. xvii. vbi de libia & regno Micipſæ loquiẽ ſic ait. Nõnulli terrã biſeram babẽt & duas meſſes faciũt. Culm⁹ eſt quinũ cubitor̃ longitudine: craſſitudine vero paruí digiti: bæc ille de culmo itaq; ſpicæ dixit: nõ aũt de cãna aliq̃ g̃ &c. Canna micipſaꝝ poſuit cannã boc loco ꝓ nauí: alluſit em̃ ad cannas indicas nõ q̃ in apbrica cannæ ſint tantæ vt ex eis nauicula fiant vti ex indicis. Nec etiã intelligẽdũ eſt de oleo apbro vtputo q̃m vt ſcribit pli li. xv. c. ii. apbrica oleo carebat. Ait em̃ ſic de oleo loq̃ns. Vicina bonitas ꝓuinciis. Excepto apbricæ frugifero ſolo. Cæteris totũ id natura cõceſſit oleũ ac vinũ buic inuidit tantũ. ſatiſq; gloriæ in meſſib⁹ fecit Poſſes attñ ex bis verbis itelligere aut q̃ apbrica oleo careret penit⁹ aut q̃ bono oleo careret. Itaq; boc pacto apbrũ oleũ peſſimũ intelligerem⁹. Alitervero oleũ ſiſaminũ q̃ in ægipto ſit cibis fœdũ. Lucernis exile vt ſcribit Pli. li. xv. c. vii. de oleo ficticio. Cũ baccare. i. cũ numida aliquo vel mauro ægiptioue: nã eoꝝ regẽ ꝓ quocũq; poſuit. Vtebant̃ aũt in bal

DOMI. Penula veſtis erat ſup tunica: ea ſcortea fiebat. i. ex pelli neis fetido oleo de quo iam dictũ eſt. bus aduerſus imbres. Martialis. Ad ſubitas nunq̃ ſcortea deſit aq̃s. Var. Nõ quereda eſt bomini penula q̃ babet virtutẽ imbri oppoſitã eadẽ ex lana appula texebat̃: vt ſcribit Pli. fiebat em̃ penula gauſapina: q̃ byeme ſumebat̃ viloſa & candida. Squil. inter piſces teſtatos numerat̃ eſtque ex genere locuſtarũ q̃d Pli. oñdit. Cicero ſquillã puã dixit ad bui⁹ differentiã quã magnã deſignat Iuue Cauda. nã in Squilla & locuſta cauda potiſſimũ expetiẽ: fuiſſe aũt lautæ gulæ vel ſuidas indicat q ſcribit Apitũ

Improbulũ: ſupereſt illic qui ponere cogat.
Vix tu conſuetis audax cõuiua caniſtris
Impleri paniſq; tui nouiſſe colorem
Scilicet boc fuerat: ꝓpter quod ſæpe relicta
Cõiuge per montem aduerſũ gelidaſq; cucurri
Expuilias: fremeret ſæua cum grandine vernus
Iuppiter: & multa ſtillaret penula nimbo
Aſpice q̃ longo diſtendat pectore lancẽ
Que ferẽ dño ſquilla: & quibus vndiq; ſepta
Aſparagis: qua deſpiciat conuiuia cauda
Quum venit excelſis manibus ſublata miniſtri
Sed tibi dimidio cõſtrictus cammarus ouo
Ponitur exigua feralis cœna patella.
Ipſe venafrano piſcem perfundit: at bic qui
Pallidus affertur miſero tibi caulis olebit
Laternam: illud em̃ veſtris datur alueolis quod
Canna micipſarum prora ſubuexit acuta
Propter quod romæ cũ boccare nemo lauatur
Quod tutos etiam facit a ſerpentibus atris.

Squilla

Scylla

Aſparagi cyal

Venafri oleum

Mycipſa Cannæ indicæ

eo cibi genere bona cõsumpsisse & eius auiditate in lybiam nauigasse. græci κἀράτιΔβάς Squillas Pli. interpretat ex aristotele eã dictionẽ accipiens. nã vbi Aristo. scribit genera pisciũ crusta opera: vt locuste & carides more quadrupedũ retro mingentiũ coeunt. Pli. ita ait. reliqua molliũ vt canes coeũt item locuste & squille. Asparagis. s. altilib⁹. nam duplex est vt Pli. scripsit. Siluestris. s. q sponte nasciẽ & altilis q cultu excrescit. Pli. siluestres fecerat vt quisq; demeteret passi. Ecce altiles spectanẽ asparagi. paulopost Heu pdigia gulæ. Cammar⁹ inter locustas vilis saporis ꝓpterea opponit squillæ eiusdẽ generis: ad belespontũ & circa taxũ magna copia ꝓuenit: ut scribit aristo. Mar. Concolor in nra gammare lance rubes. Dimidio ouo. nam dimidiatis ouis & salsamẽta & q dam pisces cõdiebanẽ in coena paupis. Mar. diuisis cibũ latebit ouis: alibi. Secta coronabũt rutatos oua lacertos. Canna micipsarũ. i. mundaq; nã post sipbacem Massissa illic regnauit: tũ Micipsa q Girtam vrbẽ amplissimã reddidit vt scribit Stra. Canna nã india: si melæ & Pli. auctorib⁹ credim⁹: canne sunt arboreæ magnitudinis. q̃rum internodie lembi & nauicule vicem præstant. Sissaminũ vt puto oleũ designat. qđ vt scribit Pli. cibis fœdum: & lucernis exile est: meminit Strabo in vsu ægypti: indiæ aphricæ illud erat. Cũ boccore. Boccoris rex ægypti fuit & Numidæ: vt scribunt Diodorus: & solinus. & Tacitus ægiptiũ regem fuisse ostendit. sed hic ꝓ omnib⁹ numidis & mauris ponit: q. s. more patrio sissamino oleo fœtido in balneis vtebanẽ. Liuius: Boccar ea tempestate rex mauro⁹ erat. bi versus: vt dixi: nihil repræbensiõis cõtinent. sed tm̃ sissaminũ oleum designaut qđ dabaẽ dientibus.

Supereſt illic q præeſt. Vix tu. ſed in aliis comperio ſcriptũ vis vt ſecũda ſit ꝑſona a voloverbo anor malo. Vix tu conſuetis: verba ſunt increpantis ſerui. Paniſq; tui nouiſſe calorẽ. ſubaudiendũ debes vt cum indignatiõe legaẽ: cui rñdet dicens. ſ. boc fuerat & quæ ſequunẽ. Gelidaſq; cucurri: exquiliias locũ romæ vnde exquilina trib⁹: ſicut ſuburbana: palatina: collina. Plinio teſte. Fremeret: tonitribus cõſonaret & ventoq; cõflictib⁹ omnia miſceret. Ver. Iuppiter aer vernus: vnde & ſubito dicim⁹ cum Διά iouem vocent græci quẽ oia eſſe voluerũt. vt Valeri⁹ ſoranus: Iuppiter omnipotẽs regũ rerumq; deũq; Progenitor genitrixq; deũ de⁹ vnus & oms ꝙ mund⁹ ſit iuppiter in mundo ſint oia: vt Var. ponit Orpheus quoq; tradit & ariſto. in libello quẽ de mũdo inſcripſit. quẽ Apuleius pœne in latinũ vertit. firmioribꝰ oñdit argumentis. Multo ſtil pœnu. ni. pœnula inquit Nonius Marcell⁹ eſt veſtis quã ſup tunicã accipimus. Pomponi⁹ in paniceatis. pœnulã in caput indue ne te noſcat bæc ad arcendas a corpore pluuias fere ſumiẽ. vnde Hora. facit qđ pœnula ſolſticio campeſtre niualib⁹ auris ꝑ brumam tyberis. Quã lon. pe. quantũ impleat lancem aut a pectore longe porrecta Quæ ferẽ domino. ſcyl. quæ græce apios dici a nõnullis crediẽ. eſt aũt ſtirpis ſpecies vt ariſto. libro primo deve getantibus & ſturpibus. & quædã inquit habent vnam tantũ radicem vt ſcylla quia illa naſciẽ ex ſolo raro ꝓceditq; inferne dilatando ſe q̃ntoq; magis creuerit ſolicq; acceſſerit tanto magis augebiẽ. quia ſol ſurculos elicit: ita etiã apud Nicandrũ inuenias in tberiacis ſunt q piſcem boc nomine accipiant: vt apud Hora. toſtis marcentem ſcyllis recreabis & afra potorẽ cocblea: & alibi. Afferẽ ſcyllas inter murænа natantes. in patina porrectas. Vnd. ſæ. aſpa a loci aſperitate vbi naſciẽ: vt Var. inquit aſparagus dictus. Deſpiciat. quia ferẽ ſublimis. Sed tibi dimidio cõſtrictus gammarus ouo ponit gammar⁹ aquaticũ anial cancri ſimile cui bina bracbia dentilatis forcipib⁹ ad caput porrigunẽ coctũ rubens. vnde Mar. Cõcolor in noſtra gammare lance rubes. Cõſtrictus ouo: ſingulare ꝑ plurali ꝙ multa oua cõtinet ſub cauda. niſi ꝙ ſunt q dam q ouo inco quí piſcem credaẽ eumq; gammarũ appellari. Feralis cœna: aut modica aut lugentibus digna: ferale em̃ exitiale ſignificat. Lucanus ferale ꝑ vrbẽ iuſticiũ laruit plebeio tect⁹ amictu. Apulei⁹. togũ demolirenẽ cœnã feralẽ a tumulo ad menſam referrent. binc feralia. Ouidi⁹ in faſtis. Hanc quia iuſta ferunt dixere feralia lucẽ: Vltima placandis manib⁹ iſta dies.

Ipſe vena. oleo multũ a loco ꝓbatum. Hora. Preſſa venafrano ꝙ bacca remittit oliuo. & Martialis Hoc tibi campani ſudauit bacca venafri. Vnguentũ quotiens ſumis & illud olet. Ole. laternã. freqntius ꝑ accuſatiuũ. vt Terentius. olent vnguenta de meo: loquimur q̃ ꝑ ablatiuũ. Ouidi⁹. Perq; locos ſacros & olentia ſulpbure ferẽ. qđ ab Ouidio vicioſe dictũ diomedes putat. ſed inuenim⁹ præter Ouidiũ & alios ita locutos vt Proper. Cur nardo flammæ non oluere meæ. illud vero Virgili. redolent, q; thymo fragrantia mella. iungendum non putat Diomedes vt ſit redolent thymo: ſed fragrantia thymo redolent. fragrare ſiquidem cum ablatiuo iungimus caſu. Laterna quod in ipſa ignis lateat incluſus Martialis Dux laterna viæ cluſis ferõr aurea flammis. Et tuta eſt gremio parua lucerna meo. Veſtris daẽ aluolis. Fame multa minoribus factis. auleolis ventriculis. Quod canna micipſarum ſprora ſubuexit acuta canna micipſarũ nauis aphra. Prob⁹ exponit cannã nauẽ eſſe quæ gandeia dicaẽ vt ſit gandeia micipſarũ. i. aphrorũ gandaiam em̃ ſoli. afri. i. zamæi velut alii bizacenivt alii barcæ inuenerũt: aut canna: vas in quo feraẽ oleũ. columella. vrcei qbus oleũ ꝓgeriẽ cannæ tegetes qb⁹ oliua excipiẽ. quin & Strabo refert in aphrica ad cupitos quinos longas. craſſitudine vero digiti minoris cannas naſci. q̃re mirũ nõ videẽ ſi in eis romam comportatũ oleũ ſit. Micipſaq; i. aphroq; qđ poſt ſipbacẽ maſimiſſa: poſt maſimiſſã vero micipſa in aphrica imperitauit. Cũ baccbare nemo lauaẽ. ſimili aliquo boccbari qui rex in aphrica peſtilenti terræ remediis ſuccurrere conabaẽ.

Mulus erit dño: quẽ miſit corſica: vel quem
Tauromenitanæ rupes: quãdo omne pactũ eſt

Corſica: in ligueſtico mari eſt corſica quã græci Cyrnon appellauere: ſed tuſco ꝓpior a ſeptentrione in meridiem ꝓiecta: qđ Plini⁹ ſcribit lib. iii. plura tñ MAN. Corſica Cyrnos

Et iam defecit nostrũ mare: dum gula sæuit:
Rætibus assiduis penitus scrutante macello
Proxima: nec patitur tyrrhenum crescere piscẽ
Instruit ergo focum prouincia sumitur illic:
Quod captator emat lænas: aurelia vendat
Virroni murena datur: quæ maxima venit
Gurgite de siculo: nam dum se continet auster:
Dum sedet & siccat madidas in carcere pennas
Contemnunt mediã temeraria lina charibdim
Vos anguilla manet longæ cognata colubræ
Aut glacie aspersus maculis tyberin⁹: & ipse
Vernula riparũ pinguis torrente cloaca:
Et solitus mediæ cryptam penetrare subure:
Ipsi pauca velim facilem si præbeat aurẽ
Nemo petit: modicis que mittebantur amicis:

Tauromi-nium

Prouincia:

Murena

Charibdis

Anguilla

Cognata

Fide pro fi dei

Lupus Piscis

Cripta κρύπτα

Cœna di-uersa.

DO.

meminit Diodorus libro sexto. Mu lus: de mulis late dixim⁹ supra. Tau rominitanæ rupes. Tauromiriũ oppi dũ apd Messanã in sicilia vt scribit stra bo li. vi. olim naxũ vocarũt auctore So lino. Macello. p piscatore posuit: Cũ loc⁹ sit vbi obsonia vendunt. Instruit. parat. Focũ. ardẽtẽ gulã. Prouincia extra Italiã puinciæ dicunt quia ppls roman⁹ eas puicit auctore festo: qd ite rũ supra oñdim⁹. Aurelia. dues & or ba. Murena: murenas in sicco littore elapsas vulg⁹ coitu serpentiũ ipleri pu tat: Aristo. Myrinũ vocat marẽ q gene rat: Discrimẽ esse cp murena varia & in firma sit. Myrin⁹ vnicolor & robust⁹ dẽ tesq; extra os habeat. In sicilia aũt mu renæ optimi saporis capiebant. Pli. scri bit lib. ix. Macrobi⁹ etiã li. iii. sic accerse bant aũt murenæ ad piscinas nr̃evrbis abusq; freto siculo: qd regiũ a messana respicit: illic em optime a pdigis eẽ cre dunt. Temeraria lina: temerarii pisca tores. Charibdi añ messanã vrbẽ peloro adiũctã charibdis oñdit. pfundũ qdẽ imẽsum: quo inũdatõ nes freti mirũ in modũ nauigia detrabũt magnas p circũductões & vortices pcipitata. Auctor ẽ stra. li vi. Anguilla: ea neq; mas neq; fœmina est: neq; prolẽ ex se aliquã põt pcreare. vt phũs li. iiii. de aiali bus scribit. Cognata eiusdẽ generis dicit vti Fabi⁹ li. i. exponit. Glacie maculis. p glacie: oli nanq; quinti ordinis gtũs etiã in e terminãbat. Oui li. iii. met. pria fide vocisq; ratæ tentamina sumpsit. Et li. vi. vtq; fide pign⁹ dextras vtriusq; popposcit fide p fidei dixit qd etiã prisciañ⁹ li. vii. oñdit. Tyberi nus: piscis lup⁹ intelligit. nõ aũt q inter duos pontes captus esset nã is præcipuũ locũ tenebat. Vt late Macro. meminit li. iii. c. de acipensere hinc addidit poeta aspsum macul & solitũ penetrare cloacas. nã lupi optimi sine macul erãt. Vñ columella li. ix. c. xvii. De positõe piscinæ sic ait Tũ etiã sine macula nã sunt & varii lupos includam⁹. Vernula: alumn⁹. De verna aũt satyra prima latius. Torrente. fluente. multæ ei in vrbe cloacæ ingẽtes sũt. Crypta: ea dici põt occulta seu absc̃sa: κρυπτώ em̃ absc̃do di cit. Inde crypta absc̃sus & occult⁹ loc⁹ & cauernosus. Suburæ: de bac lati⁹ i principio satyra iii. Ipi virroni. s. Velim sup. dicere. Nemo petit. bæc illi uerba diceret. Est aũt sensus cp ab ipso nõ magna do na peteret: nisi vt eadẽ cœna esset om̃ib⁹ Pli. etiã bmõi cœnas vitupat: li. em̃. ii. epla vero ad auitũ sic ait Longũ est alti⁹ repetere: nec refert quẽadmodũ acciderit: vt bõ minime familiaris cœnare apud q̃ndã vt sibi videt. Lautũ & diligentẽ: vt mibi sordidũ simul & sumptuosũ. Nã s. bi & paucis optia q̃dã cæte ris vilia & minuta ponebat. vinũ etiã puulis lagunculis in tria genera descripserat: nõvt ptãs eligendi sed ne ius esset recusan di Et aliud sibi & nobis aliud minorib⁹ amicis: nã gradatim amicos habet: alia suis nr̃isq; libertis &c. Modicis. i. charis. vl quia difficile est plures habere amicos qveri & fidi sint.

Quẽ mi. cor. nã pisces qbusdã i locis palmã optinet vt Coracin⁹ i ægypto: faber gadib⁹: belops rbo di: Salmo in aqtãnia: mul⁹ ad corsicã insulã cũ in ligustico mari est: a græcis Cyrn⁹ dicta: longa sex milli bus passuũ: distãs a nadiis volateranis sexaginta: incolas habet feros truculenta effugie: vñ fuo⁹ gre gẽ ducebãt olim romani puo pcio: bæc ex Pli & Stra. Tauromiñũ. colonia in sicilia ad pmontoriũ drepanũ antea naxos dicebat. Pli. acutissimis rupibus: vt refert Apian⁹. binc addit Iuue. rupes. Ma cello: foro piscario: cui⁹ rõem quære a Var. Hortensius qdem & Lucius pbilippus piscinarũ studio te nebat: vt est apud Var. Pli. macro. sed bic gulã nõ uillarũ aut piscinarũ luxũ carpit. Prouincia. mare puinciæ externæ vt sicilie & apbricæ & britanniæ: Lenas: temporib⁹ Cæsaris: Lenas item Neronis et Claudii temporib⁹ damnat⁹ est auctore tacito cp puinciã sardiniã cui præfuerat spoliasset: bic p auaro captatore ponit: vt aurelia pro orba vidua diuite: cui multa mitterent munera: vtrunq; nomen est tẽ porũ Iuue. vt gallica: & pactius. Murena: murenæ anguillis similes: lautæ. n. gulæ babebant a freto siculo missæ. illic em adeo saginant: vt in summũ pelag⁹ emergant: & fluitẽt inde plorę dicte a græcis πλέω quod est nauigio. Flue a latinis a fluendo: nam torrefacta pelle sole mergi iterũ non possunt: capiũturq; manu. auctores Var. & Macro. eadem est eius obiurgatio in gulã quis neget inquit indo mitam. vt ait Cecilius: Et vallatã gulã apud illos fuisse. q ex tam longinquo mari instrumenta luxu riæ cõpararẽt murenarũ uiuaria. vt pli. auctor ẽ priuatim excogitauit curi⁹: q ex triũphalib⁹ cœnis cæ saris dictatoris septem milia murenarũ apprendit. & Hortensius murenã in piscina mortuã fleuisse di cit. Antonia trusi murenæ: quã diligebat: in aures addidit Baulis: quo multi cõueniebãt ei⁹ rei fama excogitatũ quoq; est damnatus boies inter murenas proiici: vt eo⁹ morsu perirent. Siculo: nã illic capiebantur vbi regium a messana oppido siciliæ despicit. Colubre vulgus existimat serpentes & an gues cum anguillis coire Pli. id tantũ de murenis refert. Cloaca: nam tota vrbs pensilis erat cloacis

corriuatis.vii.annib⁹a.M.Agrippa ſordes vrbis in tyberim deferentib⁹. Ipſi pauca velim:vt añ bis licet ipſum admoneas. A ſeneca:bunc diuitem & liberalem fuiſſe Cornelius ſcribit:piſonem quoq; a galba optatum exercuiſſe largitiones in amicos & ignotos quoq; idem tradit.

Mullus erit dño:mullus piſcis Mar.Spirat in adriaco ſed iã piger æquore mull⁹.Langueſcit viuus prændere ſortis. Tauromínitanæ rupes:q ex tauromínio delati romam ſunt:tauromíniũ oppidum cõdiderũt zanclæi. Noſtrũ mare:tyrrbenũ. Dũ gula ſcæuit.i. guloſi & glautones oĩa infeſtãt piſces inquirẽdo. Pœnitus ſcrutãte macello.i.piſcatorib⁹.macellũ loc⁹quo venalia oĩa cõtracta fuerãt q̃ ad victũ bumanñ ptinebãt edificatuſq; loc⁹ & appellatũ macellũ velut quidã ſcribũt q̃ ibi fuerit bortus: alii q̃ ibi fuerit dom⁹ cuiuſdã cui cognomẽ erat macellus:q̃ diruta publice fuit & ædificatum qđ ab eo macellũ dictũ. Nec patiẽ tyrrbenũ creſcere piſcẽ.in mari tuſco ꝓgenitum:tyrrbenũ mare dictũ aut a tyrrbenis atys filio.vt Stra.memorat:aut a tyrrbenis nautis quos Home.in bymno q đ baccbo ſcribitur Inſtruit ornet. Focũ ꝓuin.iſtruit qñ icorrupti romã deferri nõ poſſũt.Qđ ca.emat læ.q bis mune rib⁹ alienas captabat bereditates:qđ nomẽ in fine circũflectiẽ priſciano docẽte cũ nominatiuũ lænatis faciat vt arpinatis rauẽnatis & ſimilia Murræna.piſcis. Quæ maxi.venit gurgite de ſiculo.Mar.q̃ natat in ſiculo grãdis murræna ꝓfundo.Nõ valet exuſtã mergere ſole cutem. Et ſiccat madidas in carce pennas.nã & ab bumore notus ẽ appellatus boc ẽ ἀποτηνοτητος Lina.i nautæ q ex lino canabeue contorto retibus vtunt. Charybdim.in ſiculo mari ſed omnem p charibdym in mari accepit æſtũ pelagi ac fretũ bui⁹genitiuus,ꝓpter alternitatẽ effugiendã charibdys ẽ.nã charibdys eſſe debui Logæ cogna.cola.quia ex anguis naſci dicit. Aut gla.aſper.ma.tbybe.vtruꝫ in glacie an certe glacie ꝓ glaciei dixit:vt genitiuus ablatiuo par,ꝓferat:vt Saluſtius in ꝓmo biſtoriar dubitauit acie pars ꝓ aciei. Vir.in ſecũdo georgi.Libra die ſomniſq; pares vbi fecerit boras.Oui.in tercio meta morpbo ſeos.Prima fide vocisq; rare temptamina ſumpſit fide ꝓ fidei.idem in ſexto. Vtq; fide pignus dextras vtriuſq; popoſcit. Et ipſe vernacula ripparũ.in rippis tbiberis ſemp reſidẽs auerna q dicit ex ancilla nobis dñatus.vnde vernaculum oñe q̃ a nobis domeſtica cõſuetudine vſurpatur.vñ & ſermo vernaculus & lingua vernacula.Cicero in bruto.ſed tineã non minus multa ridicule dicentẽ granni⁹ obruebat neſcio quo ſapore vernaculo.Var.multa ei verba litteris cõmutat,ſunt iterpola.neq; omis origo ẽ nr̃e linguæ e vernaculis verbis. Pin.tor.cloa.i.q ꝓ vrbis cuniculos ad ſterqlinia vſq; penetrãs ſordin⁹ i limo ſaginat:dicte aũt cloacæ a colluẽdo:q̃ vrbẽ immũdiciis purgent.Plaut⁹ vero p ſto macbũ immũdæ vetulæ aluũ i curculione cloacã notat.age effunde bic cito i baratbr̃ ꝓpere ꝓlue cloacã. Cryptã pe.ſub a.κρύπτω i.oculo cryptã. Ipi ſubaudiẽdũ virroni.Pau.ve.deeſt dicere. Ami. mo paupib⁹.aut certe tẽperatis. A ſene.q̃ pi.bo.ſenſus ẽ nõ poſco eg dem vt tã munific⁹ virro vti ſeneca cotta:piſo ſuos amicos accipiat qñ quidẽ donãdi ea cõſuetudo iã abſoleuit:ſed vt ciuili ritu victi tet. A ſeneca.anneus ſeneca ꝓpter ingentes opes animiq; mores excultiſſimos neronis inuidiã meruit.baud dubie cito peritur⁹ niſi ſeptyſcũ ſimulaſſet:Et vt Tacit⁹ſcribit: cũ nõ potuiſſet impetrare vt neroni opes q̃s i ei⁹ iperii exordiis fueret aſſecut⁹ cũctas relegaret.prioris tñ potẽtiæ iſtituta cõmutauit ꝓbibuit vt min⁹opprimeret iuidia:ſalutantiũ cœtus:vitauit cõitatus:rarus p vrbẽ q̃ſi valitudine i feſta aut ſapiẽtie ſtudiis attineret:& vt ſcribũt quidã:p nimio ſtudio q̃ſi tabe cõfectus erat: bic:vt inqt Probus ſub claudio q̃ſi cõſcius adulterio⁹ iuliæ germanici filiæ i corſicã relegat⁹ poſt triennĩ reuocatus ẽ.q & ſi magno deſiderio atbenas intẽderet ab aggrippina tamẽ erudiẽdo neroni in palatium adductus ſcæuũ immanẽq; natũ & ſenſit cito:& mitigauit iter familiares dicere non fore ſcæuo illi leoni. qn guſtato ſemel bois cruore igenita redeat ſcæuitia.buic poſtremo q̃ babit⁹eſſet iter cõſcios cõiurationis piſouianæ nero p tribunũ vltimũ neceſſitatẽ denũciauit.bic iterritus amico⁹ animos:qbus iam eius caſus lacbrymas excĩuerat ad firmitudinẽ reuocauit rogitãs vbi ꝑcepta ſapiẽtiæ: vbi tot p annos meditata ratio aduerſum iminentia:cui ꝑterea ignata fuit neronis ſcæuicia: neq; aliud ſupeſſe poſt matrẽ fratrẽq; terfectos:q̃ vt educatoris ꝑceptoriſq; necẽ adiiceret: deinde ſibi venas ꝑſecãs crurũq; venas abrũpens & durãte tractu lentitudineq; mort⁹ bauſto veneno. & poſtremo calidæ aq̃ ſtagnũ itroi eus exanimat⁹ ẽ. Quæ pi.bo piſo calpburni⁹:vt Prob⁹ inqt:antiq familia ſcænico babitu tragœdias actitauit i latrunculato⁹ iuſſa tã pfect⁹& callid⁹vt ad eũ latentẽ cõcurreret ob bæc iſinuat⁹. C.cæſari repente etiã relegatus eſt q̃ conſuetudinem priſtine vxoris adducte ſibi ab ipo deinde remiſſæ repetita eſſe exiſtimabatur. mox ſub dudio reſtitutus: & poſt conſulatum materna bæreditate ditatus magnificẽtiſſim⁹ vixit: meritis ſubleuare inopes ex vtroq; ordie ſolit⁹:đ plebevero certos quotquot annis ad equeſtrẽ cenſũ dignitatemq; puebere.

VAL.

A Seneca.is ei diues erat.vñ Tacit⁹ li. xiiii. ſic ait:bi uariis criminatiõib⁹ Senecã adoriũt:tanq; ingẽtes & ꝓuatim ſup̃ modum euectas opes:adbuc augeret:q̃q; ſtudia ciuiũ i ſe verteret:borto⁹ quoq; amoenitate & villar magnificẽtia q̃ſi ꝓncipẽ ſu pgrederet &c. Piſo bon⁹:Pedian⁹ i oꝛoe ꝛ̃ lucĩũ Piſonẽ de m.piſone oratore iſigni meminit.In oꝛoevero ꝛ̃.C.Antm̃ &.L.ca

MAN. Senecæ. opes.

A ſeneca:quæ piſo bonus:quæ cotta ſolebat
Largiri nãq; & titulis:& faſcibus olim
Maior habebatur donandi gloria:ſolum
Poſcimus:vt cenes ciuiliter: boc face:& eſto
Eſto vt nunc multi diues tibi:pauper amicis
Anſeris ante ipm magni iecur anſerib⁹ par
Altilis: & flaui dignus ferro meleagri
Fumat aper:poſt bunc radunt tubera: ſi ver
Tunc erit & faciẽt optata tonitrua cœnas

Pisones

tilinā scribit. Cn. Pisonè adolescentē per ditū cōiurasse cum Catilina ad cædē senat⁹ faciendā. Cicero autē de claris oratoribus d. L. pisone viro doctissimo meminit. Itē de. M. pisone græcis doctrinis eruditō q hominum ineptias ac stultitias nō ferebat hic vero iutelligendū ē de. C. pisone senecæ socio.

C. Piso.

Tacit⁹ ei in li. xv. sic ait: C piso Calpburnio genere ortus: ac multas insignesq familias paterna nobilitate cōplexus claro apud vulgum rumore erat p virtutē aut species virtutib⁹ silles. Nanq facundiā tuendis ciuibus exercebat: largitionē aduersus amicos: & ignotis quoq comi sermone & cōgressu: aderant etiam fortuita corpus procerum decora facies: Sed procul grauitas morum aut voluptatum parsimonia. Le nitati ac magnificentiæ & aliquando luxui indulgebat &c. In fine vero libri. xiiii. sic ait idem tacitus.

Cotta

Romanus secretis criminationibus incusauerat senecam vt. C. pisonis socium &c. Cotta. Asconi⁹ in oratione p cornelio scribit fuisse tris cottas fratres qui omnes adepti sunt consulatum. C. autem cotta magnus orator habitus & compar in ea gloria. P. sulpitio. &. C. cæsari Cicero vero de claris oratorib⁹ scribit. L. cottam prætorium in mediocrium oratorum numero habitum esse. Caius autem cotta dicebat pure ac solute: nihil erat in eius oratione nisi sincerum atq sanum &c. Titulis: honoribus Fascibus: consulatibus pturis & buiusmōi dignitatibus.

Donandi gloria

Donandi gloria: Salustius etiā in Catil. de romanis inquit magisq clandis q̄ accipiendis beneficiis amicitias parabant. Et pbūs. li. iiii. etbico. ait q ipius virtutis est beneficia potius conferre q̄ suscipere. Ciuiliter. id est comiter & communibus epulis. Esto diues tibi: id est nil dones nisi cœnam communem tibi & amicis. Pauper amicis: Pbus li. iiii. etbi. ait. At vero facile non est liberalem diuitem esse: Et li. viii. inquit. amicitiam in cōmunicatiōe societateq consistere.

Amicitit

Anseri

Anseris iecur: Plinius li. x. de iecore anseris sic ait fartilibus in magnam amplitudinem crescit. Exemptum quoq lacte ac mulso augetur. nec sine causa in questione est. Quis prim⁹ tm̄ bonum inuenerit Scipio an Metellus vir consularis: an M. sessius eadem ætate eques ro. Mar. li. xiii. ait. Aspice q̄ tumeat magno iecur ansere maius.

Altilis gallina.

Altilis. gallina intelligitur quæ ad saginam alebatur: de qua Martialis ait: Pascitur & dulci facilis gallina farina: Pascitur & tenebris ingeniosa gula ē Sed quo pacto gallinæ saginent̄ legito Varronē li. iii. & columellā li. ix.

Fauuscolor.

Flaui: flauus color videtur ex viridi & rufo & albo cocretus: Verba sūt frontonis apud Gellīū li. ii. c. xxvi.

Aper meleagri.

Meleagri. Indigna ta diana in agrū calydoniæ aprū ingentē omniaq vastantē imiserat ad quē occidendū Meleager œnei filius multos insignes iuuenes aduocauit de quo lati⁹ in metamorpbosi babet̄.

Meleager.

Tubera.

Tubera: Pli. li. xix. scribit: q tubera nascunt̄ locis siccis & sabulosis fructicosisq laudatissima q̄ apbricæ crescūt: quum fuerint imbres autumnales ac tonitrua crebra: tunc nasci dicunt̄ & maxime e tonitribus: nec vltra annū durare: tenerrima aūt verno esse: De iis Mar. li. xiii. sic. Rumpimus altricē tenero de vertice terrā. Tubera boletis poma secūda sumus.

Apbricæ

Fertilitas

Lybye fertilitas.

Tibi babe frumentū. Pli. li. v. de apbrica sic ait: Libypboenices vocatur qui Byzantiū incolūt: ita appellatur regio. ccl. M. passuū p circuitū fertilitatis eximiæ: Cū centesima fruge agricolis foenus reddēte terra.

Χειρ νόμος cbironmō.

Structorē: parandæ mensæ ministrum & dispensatorem. Vir. cura penum struere &c. Cbironomonta Χειρ. manus dicit̄ νόμος lex. In antiquis textib⁹ inueni Cbironomonta & Cbironomanta: itaq declinabit̄ cbironomon vt leon leontis vl' cbironomas vt diamas diamantis: Cbironomos em̄ cbironomū apud illos cbironomi apud nos faceret gtm̄. Ponit̄ aūt cbironomon p illo q ad mensam edenda incidebat certa lege manus.

Lucisionis mensæ.

Volāti cultello. Seneca epla. xlix. inquit: Alius p̄ciosas aues scindit: & p pectus & clunes certis ductibus circūferens erudītū manum in frustra excutit & plura.

DOMI.

Dictata præcepta.

Cotta buius meminit Hora. fuit item Aurelius Cotta temporibus Neronis: cui princeps annuam pecuniam instituit: q̄uis auitas opes per luxum dissipasset: addit fidentinus: vt aliquid nostris scriptq quæ recitat inferret. Cottam clunicam fuisse cuius meminerit Marci. ab oppido bispaniæ clunia cum apud illum legatur Sote clinici. id est medici. nisi clunicum velimus intelligere plenis clunibus: qualis est fidentinus. Vt cœ. ciui. id est cōmunibus epulis: eadem ē expostulatio Mar. in ponticum. Cur sine te cœno: cum tecum pontice cœnem. Sportula quod non sit prosit edamus idem. Pauper ami. Mar. pauper amicitiæ cum sis lupe non es amicæ.

Lecuran. fartilibus in magnam amplitudinem crescit: lacte mulso cū exemptum est augetur: docuit Apitius saginare anseres: Fico carica & facie extinguere incertum Scipio ne an metellus fuerit an. M. sesseius eadem ætate: qui iecur anseris optimi sapores esse docuerit: verba sunt Varro. & a Pli. recitata.

Altilis: gallina altilis deliciarum inuentio in tantū venit luxum: vt lata lege sumptuaria a Fannio edictum sit ne quid volucrum apponeretur mensis: p̄ter gallinam: quæ altilis non esset.

Ferro melea. id est parsui ætolo. Mar. Aetolo de sue diues erat: alibi. Qui diomedeis metuendus fetiger alis: Aetola cecidit cuspide talis erat.

Tubera: in apbrica aul ctore Pli. laudatissima sunt. prouenuntq magna copia si autumno imbres & tonitrua fuerint. tenerrima autem sunt verno tempore & gratiora vt idem scribit Atilius: vt ex antiqui codicis fide legam⁹ pro guloso bic ponitur: cuius etiam meminit Mar. Tanq babeas tria nomina. id ē si velles loqui qua si tu quoq vnus esses ex nobilibus: quasi innuat q tantū bis qui nobiles sunt loq liceat: nobilitas em̄

Maiores: tibi babe frumentū aledius inquit
Olibye: disiunge boues: dum tubera mittas
Structorem interea: ne qua indignatio desit:
Saltantem spectas: & cbironomontavolanti
Cultello: donec peragat dictata magistri
Omnia: nec minimo sane discrimine refert

cognomine agnomine & nomine deſignabatur: vt Gaius Iulius Cæſar. Poſſidonius ſcribit cognomen & agnomen mulieribꝰ nō datum fuiſſe vt ita cōiungas. Si quid tentaueris diſcere tanꝙ tu quoꝙ nobilis ſis & habeas tria nomina vt nobiles duceres planta & ponere foris. VAL.

Quæ cotta ſole lar. de boc ipe alibi qs tibi mœcenas qs nūc erit aut pculeius: aut fabius. quis cotta iterū quis lentulus alter. Et fa. quibuſcūꝙ vl' clariſſimis dignitatibꝰ. q lectores cū virgarū faſcibus p cedētes dignitatē illiꝰ oſtentarēt: quē ea longo ordie anteibāt. Hoc fa. pagoge patbos: licet veteꝛ cō ſuetudine vt analogia exigebat dictū videri poſſe videat. Eſto vt nūc multi diues tibi paup amicis. ſchema. ὡάρὰυπόνοίάν. Anſeri. par. alti. altilis ab alo q domi diligēter alat. ē em altilis vt gallina capus & ſimiles q domi alunt volucres. Et fla. fer. di. meleagri fumat aper. κάτεξόχην. qd magni tudine is alios anteiret quē meleager occidiſſe dicit: vñ & Mar. Et quantū calydō rutiliſſe ferē. Par & purpureis aper capiſtris. Ferro di melea. de calydonio apro ſatis nota e byſtoria. tū p bomeꝛ in no no iliados: tum p multos alios græcos & latinos. Flaui. ſic bomerus in ſecūda Iliados. θάνὲξξάν θόσ.μελέάγρόσ Meleagri boc nomē a venationis peritia inditū eſſe exiſtimat. ὡάρατόένμὲ λέτητησάγράξεινάι: qd ætoli p cæteris venatione oblectarent. Poſt būcra. tube. q̄ſi ſolis cōceſſa diuitibꝰ. romanis em in delitiis fuere maximis. Martialis. Rumpimꝰ altricē ſummo de vertice terrā.

Tubera bolletis poma ſecūda ſumꝰ. boleti ſiquidē ſummo fuere pcio. Et fa. opta. toni. cœnas maio. q tonitrus crepitu & tellure citius erumpāt. Tonitrua dicimꝰ & tonitrus. ſtatius tonitrus agis & mea fulmina torques. Ale. inqt. luxurioſus aledius ſeuerus æques romanꝰ. Diſiūge bo. ne ob terræ culturā tubera naſci pbibeas. Libya dicta lybia q̄ſi lipya. i. plumis deficiens. Iſocrates tamen ab epaphi filia libyam de laudibꝰ buſiridis dictā voluit: licet quidā fabulamētis inducti ferāt oceanū duas cō preſſiſſe nymphas pampbolygen & ptenopē & ex partbenope europam: ex pampbolyge vero aſſyā & libyem babuiſſe: q orbi poſtea diuiſo nomē indiderūt. Structo. dicit geſtu & ſaltatione carnes i cō uiuiis concidentem velut nomo cbirariū cultello quippiā iuſſus deſecare binc cbironomia Quintiliānus geſtus legē interptatus ē. Sane cbiro penultima p u. in antiqs ſcriptū codicibꝰ cōperio: vt Lucre. acberunte ſub imo dixit priſciano etiā teſte. Donec pa. dicta. ma. omia q a magiſtro accepit cbiro nomunte. ſunt em dictata q̄ a magiſtris in ludo litterario pueris de aliquo auctore tradunt interptamēta vt pdiſcant eadēꝙ ipi poſt paulū ita reddant vt tradita ſunt. Hora. in epiſtis Hecianꝰ ſummus ab imo. Hæc recinūt iuuenes dictata ſeneſcꝙ. & rurſum. Sic iterat voces & verba cadentia tollit. Vt puerū ſcœuo credas dictata magiſtro. Per. Ten cirratoꝛ centū dictata fuiſſe: p nihilo pendas Cice. quoꝙ ad quintū fratrē de caluēti inqt Marii oratōe qd ſcribis miror tibi placere eidē reſcribere pſertim cū illam nemo lecturus ſit: ſi ego nihil reſcripſero meā illū pueri oēs tanꝙ dictata pdiſcāt. Inſuete igit pindeꝙ nō latinæ lectiones a multis dicunt. binc dictare verbū q ſignificat auctoris alicuius verba ſenſumꝙ excutere. Hora. in ſecūdo epiſtaꝛ. Nō equidē inſector delendaꝙ carmina liui. Eſſe reor memini q̄ plagoſum mihi paruo Orbiliū dictare ſed emēdata videri. Idē in primo ſermonū. an tua demens. Vilibꝰ in ludis dictari carmina malis. a dico autē deriuari certū ē. Varro dico binc dictata i ludo. binc dictator mgr ppli. Peragat dictata magiſtri. i. geſtus quos magiſter docuit pludi loco babendos.

Quo geſtu lepores: & quo gallina ſecet
Duceris planta: velut ictꝰ ab hercule cacus
Et ponere foris: ſi quid tentaueris vnq̄
Hiſcere: tanꝙ babeas tria noia: qñ propinat
Virro tibi: ſumitꝙ tuis contacta labellis
Pocula: qs veſtrū temerarius vſꝙ adeo qs
Perditus vt dicat regi bibe: pl'ima ſunt quæ
Non audent bomines pertuſa dicere læna
Quadringēta tibi ſi qs deus aut ſimilis diis
Et melior fatis donaret bomuncio quantus
Ex nibilo quantus fieres virronis amicus:
Da trebio: pone ad trebiū: vis frater ab ipis
Ilibus: o nūmi vobis būc præſtat bonorem
Vos eſtis fratres: dñs tamen & domini rex
Si vis tu fieri: nullus tibi paruulꝰ aula
Luſerit æneas: nec filia dulcior illo
Iucundū & carū ſterilis facit vxor amicum
Sed tua nūc mycale ꝓiat licet & pueros tres

Tria nomina. i. tanꝙ nobil'. Nobiles em notabant tribus noibus: prænomine: nomine & cognomine. vt Caius Iulius Cæſar. Quadringenta: ſic eſt in antiqs libris & ita legendū e: nō quadragínta nam parua eſſet nummum copia. Quadringēta. oñdit boc loco nūmoꝛ atqꝙ diuitiarū gratia quēꝙ amatum iri. Similis diis. id eſt beros aliquis. Melior fatis. nam fata fecere te pauperē bomūcio vero diuitē. bomūcio autē dixit: quia ſuperiꝰ ait. Aut ſimilis diis: De beroe ibi intelligēs. Homūcio bō bomuncul' bomuncio bomulus & bomulus facit diminutiua. vt Priſcianꝰ edocet li. iii. Trebio. clienti. ſ. ac paraſito. Luſerit æneas: ad illā q̄rti æneidos alluſit. ait ei Dido: Siquis mihi paruulus aula luderet æneas q te tātum ore referret Dulcior illo. ſ. Verrone captatore. Iucundū & carū ſterilis facit vxor amicū. binc Martialis li xi. ad vrbicum ait, Dicat prægnantē tua ſe coſconia tantum. pallidior fiet iam pariē te lupus. Charum captoribus. ſ. Nunc dū pauperes. Licet q̄uis: vl' licitū ē vtrū ꝙ em bic cōuenire poteſt. Pueros tres. i. MAN. Homūcio. Homulus. Homulꝰ

tergemios qđ qđē baud ē insolēs & in usitatum. Anno em̄ salutis xp̄iane. M. cccc. lxxviii. mense augusti. velitris mulier q̄dam adhuc quidē viuēs tris vno partu edidit abortiuos mares oēs triū mēsium. postea vero secuta sunt Bellū Caritas pestilētia. Pli. itē. li. vii. c. iiii. sic ait: Tergeminos nasci certū ē boratiorū curatiorūq; exemplo. sed boc iter ostēta adducit̄ &c. Præterea inqt phs. li. vii. de animalibus in gne būano paucos geminos seruari si alter mas fit alter femina. Gellius li. ix. c. ii. scribit Diuo Augusto imperante ancillā eius augusti in agro laurente peperisse quinq; pueros: eosq; pauculos dies vixisse. matrē quoq; eox nō multo postq; pepit mortuā monumentūq; ei factum iussu augusti in via laurentia: inq; eo scriptū esse numex puerperii eius quē dixim?. Nido. allusio est ad aues. Viridem thoraca θώραξ pectus dī bicvero vestis ē: vt apud Suetoniū in augusto ait em̄ Thorace laneo & feminalibus & tibialibus muniebat̄. Minimasq; nuces. i. corylos. Rogatū. a puero s. Vilibus ancipites. pergit cœne varietatem narrare. Ancipites periculosi. Pli. li xxii. scribit q; fungox tutissimi qui rubent calloimox candidi tertium genus suillis venenis accommodatissimum familias nuper interemere & tōta conuiuia. Noxii erunt fungi qui in coquendo duriores fiunt.

Thorax. θώραξ

DO

Quo gestu lepo. nā in secādis altilib? ars erat Pli. cū de saginātis scribit: bic artes inqt culinatū vt spectent̄ clunes diuidāt̄ i tergora & a pedevno delacerate tota repositoria occupēt. Da trebio. alter Trebius fuit comes luculi p cōsulis i betica. Vos estis fratres: tpa nota qbus diuites etiā erāt captatores alienæ hereditatis: vt Mar. in Gargilianū. Munera qđ senibus viduisq; igentia mittis. Vis te munificū gargilane vocē. Fieri do & rex i. si vis vt bic te colat. Carū ami. captatorib?. Micba vrbs Ioniæ: vt scribūt herodot? & Stra. vbi ē paniom?. michale bic nomē ppriū ē vxor Trebii nō cōcubine nec meretricis. Sensus ē. cū nō habeas pecuniā nō offendes captatores si filios habebis. Dul. il. virrone. s. captatore. Pueros tres. tergeminos vno partu. nō pōt parere: supra pdigiū ē. Thora. thorax indumentū pectoris: nā θώραξ græce: latine pectus dī. id erat viride i puero. Papini? de glaucia. Semp ad annos texta legēs mō puniceo velabat amictu. Nūc berbas imitāte sinu. Ancipites. inter fungos rutissimi sunt q rubēt. Tercīū gen?: de quo bic loquit̄ Suilli dicūt̄ venenis accōmodati. Familia iteremerūt: & tota cōuiuia aliqn̄ Anneū serenū pfectū vigilū Neronis & tribunos & centuriones: tāta ē voluptas ancipitis cibi vt scribit Pli i. pniculosi. Mar. Sūt tibi boleti: fūgos ego sumo suillos

VAL.

Duci. plan. ve. ictus ab ber. cac. cacci fabulā latinox plærisq; scriptis tradiderūt vt iā oibus sit q; notissima. Duce. plan. ve. ictus ab bæc. caccus. vt Vir. Hic caccū in tenebris incendia vana vomentem. Corripit in nodū cōplexus & angit inberēs. Elisos oculos: & siccū sanguine guttur Pandit̄ ex templo fori bus dom?atra reuulsis: Astractæq; boues adiuratæq; rapine Cœlo ostendunt̄ pedibusq; iforme cadauer: Protrabit̄: duceris igit̄. i. ptraberis. Si qđ tenta. vnq; bi. i. loqui: pprie aūt biscere os aperire: q; cū ab bio bias desc̄dat biasco facere debuit. sicut & verbū itineratiui biato. Tanq; ba. tria no. nūquid tria noia more græcox: qui vt suidas scribit: cū malū boiem volūt puerbio significare: vnū cappa: cum peiorē duo: cū vero pessimū tria habere dixerūt: vñ intelligi nolunt eū esse cretēsem: cilica cappadoca. q singularis fuisse iprobitatis existimatur: an tria noia tres gradus positiuū cōparatiuū & suplatiuū intellīgit: vt ipe locutus videri pōt alibi cū scribit trisurria pricox: an certe verborū ordo ē. nō ponere foris tanq; habeas tria noia. Sed po fo. si tentaueris biscere. Tanq; q habeas tria noia: boc ē q laude isignī pditus sis: & ome singulare nomē cōsecut?: qñ & bic numerus quia principiū mediū & finē cōplect̄it̄ pfectus etiā a phs & ab ipo i primis Arist. in primo de cœlo & mūdo eē demeret̄. Quā. p. pi. vir. ti. boc ē tibi poculū porrigit vt bibas. cōpositum. n. verbū ē a. ώρὸ ppositiōe & ώρὸ bibo. Nonius mar. de doctox virox idagine ppinare inqt græco tractū ē p potū tradere. Mar. q nulli calicē tuum ppinas. Humane facis borne nō supbe. Itē Plautus i curculione ppino magnū poculū ille ebibit Pindar? vero ppinare p eo qđ ē epulū facere i Olimpiis posuit cū inqt φιάλαν ὡσέι τισάφνειάσ ἀώόχειρόσ ἐλων ἀμώλόν κἀχλαῤόισάνάρόσωλαῤήξειτάινεᾶνια Ὑάμβρώπρόπι νόνό ὀθένοικλεώάΥχρυσόν. Pertu. di. læna i paup es quox ptusa vestis est. Quadra. subaudiendum sestertia vel talenta. Dona. bomū. bomullulus. Da tre trebius parasiti nomē. Fra. ab ipis vt si ita dicat virro. Nullis ti. par. au. luse. æneas. ad illud Vir. allusit. Saltē si q; mibi de te suscepta fuisset. Añ fugā sobo'es: Si qs mibi puulus aula Luderet æneas q te tantū ore referret. Nec fi. dul. il. qa nubit ac ipe hereditatē facili? adire se posse cōsideret. Sed tua nunc mi nunc q;diu pauperes. mycale vt Stra. scribit mons ē ferarū copiā babēs. vñ & videri pōt Iuue trebii vxorē micalē appellasse qđ mōsti loco babēda sit: si tres vno partu sit enixa filios: inquit ei & pueros tres in gremiū patris fundat simul. Quāq; legūt̄ q adhuc multo pīes ediderit. In gre. pa. ne sibi ipositū fuisse ac data verba q; supposīti possit existimare. Nido. cunabulis cū tres sit vno enixa ptu nidū cunabula vocauit. Viridē thoraca. tunicā parasiticā: aut certe q manicata būero tantū & pect?ac stomachū cōtegat cuiusmōi ifantes gestare moris ē. ē etiā qñ torax turrim & qñ pect? significet. ὡάρά τόθειόνὡρεῖντόύτέσιφ ὀυλάνττεῖντόλιάνόή τικόνόεξινεν̈ήμιν̈οθειόν. Minimasq; nuces. auellanas dicit velquiduis simile. Ancipites. periculosi.

In gremium patris fundat: simul ipe loquaci
Gaudebit nido: viridem thoraca iubebit
Afferri: minimasq; nuces: assemq; rogatum
Ad mensam: quotiens parasitus venerit infans
Vilibus ancipites fungi ponentur amicis

Boletus domino: sed quales claudius edit
Ante illum vxoris: post quem nil amplius edit
Virro sibi & reliquis virronibus illa iubebit
Poma dari: quorum solo pascaris odore:
Qualia ppetuus pbæacũ autumnus babebat
Credere quæ possis surrepta sororibus aphris:
Tu scabie fruere mali: quod in aggere rodit.

MAN. Boletus.

Bolet⁹ dño. Optim⁹ ẽ boletis cib⁹ ſ̃ imenſo exẽplo in crimẽ adduct⁹ venẽno tyberio. Claudio ꝓncipi ꝑ bãc occaſionem a cõiuge dato. Agrippina. Auctor ẽ Plí. li. xxii. vbi etiã ſic ſcri. Claudius ſtomacho vtiles putat boletos

Pbeaces Heſperidũ bortí.

Pbeacũ autũnus Pbæaces inqt Mella ꝓprie illyricos vocãt. Plí. li. xix. ſcribit ꝙ antiqtas nibil pri⁹ mirata ẽ ꝙ̃ & beſperidũ bortos ac Regũ adonis & Alcinoi. Sororib⁹ aphris. In æthyopia ſpecioſiſſimũ poma⁊ atlãti fuit in quo naſcebanẽ mala aurea q̃ beſperides cuſto diebãt Aegle: beretuſa: beſperetuſa: & Draco puigil. Qđ lactãſcribit. li. ii. tbe. Dyoniſi⁹ itẽ inqt beſperidũ iſulas nõ fruſtra fabulatũ eẽ aurea poma ꝓduxiſſe: Cũ plurimo auro ditiſſimæ ſint atq̃ oim pene metallo⁊ genera pariãt. Plini⁹ aũt li. v. vbi de mauritania ſcribit ait portẽtoſa græciæ mẽdacia ꝓdita eẽ de beſperidũ aurifero nemore. Cũ nil aliud ꝑter oleaſtros ꝓduxerit plura dixim⁹ in Buc. egloga quidẽ ſexta. In aggere. caſtro⁊. ſ̃ poma & ei q̃dã i aggere ſerebãt. binc Plí. li. xv. c. xiiii. ſic ait. De gnib⁹ diuerſis malorũ æq̃ pegriæ ſũt zinzipba & Tuberes: q̃ & ipa nõ pridẽ venere i Italiã. bæc ex aphrica. Illa ex Syria. Sex Papinius quẽ conſulẽ vidim⁹. Prim⁹ vtraq̃ attulit diui auguſti nouiſſimis tpib⁹ i caſtro⁊ aggerib⁹ ſata: baccis ſimiliora q̃ malis: Sed aggerib⁹ ꝑcipue decora: quoniã & in tecta iã ſylue ſcandũt bæc ille.

DOMI.

Bolet⁹: optim⁹ qđẽ cib⁹ auctore Plí. ſed imẽſo exẽplo i crimẽ adduct⁹ locuſte artificio dato veneno Claudio impatori. Tacit⁹ ſcribit venenũ iſuſum delectabili cibo. Mar. Boletũ q̃lem Claudi⁹ edit edas.

Poma cytrea vtputo itelligit: q̃ maſſylia & medica dicũt. nã Mar. de bis idẽ ſcribit: aut coccyrei ſunt bæc de fraudib⁹ borti. Aut bæc Maſſylli poma draconis erãt bæc ſũt poma: vt docet Macro. q̃ nũc in delitiis babem⁹ mẽlaogla appellãtes. Pbeacũ. alcino⁹ pbeacũ rex bortos babuit ppetuis fructib⁹ virẽtes Homeri teſtimonio: nã vt ille ſcribit pirũ piro ſuccedebat. Fidẽtin⁹ iã ſe alte⁊ zoilũ ꝓfiteẽ. q verſu⁊ bomeri a nobis acceptũ recitat: & paulo poſt iſaniẽs addit: vt nos in odyſſeã ſcripſimus. Cũ nec caracteres qdã græca⁊ lra⁊ agnoſcat. Sed zoilli ẽ æmul⁹ nec iprudẽtia nec miſeria iferior ẽ: q Home⁊ tãq̃ cẽſor redarguebat: in quẽ eſurientẽ facere Ptolome⁹: Miror inqt cũ bomer⁹ mortu⁹: quẽ repbẽdis tot iterptes ſuſtentẽt: tu q illi⁹ cẽſor es: te ipm alere neq̃as. Pbeaces a pbeace Neptuni & cortycæ filio dicti ſunt: vt ſcribit Diodor⁹. Scabie mali: bũc locũ a nobis acceptũ Fidentin⁹ inuertit: nec itelligit: q̃uis ꝑceptorẽ ſuũ adbibuerit etiã cõſiliariũ de pomo militari loquiẽ Iuuenal'. nã poma ſerebanẽ i aggerib⁹ caſtro⁊: ꝙ Plí. de tuberib⁹ & zinziphis ſcribẽs oñdit. Sext⁹ iquit Papinian⁹. quẽ conſulẽ vidim⁹ nouiſſimis Auguſti tpibus: vtraq̃ attulit i caſtro⁊ aggerib⁹ ſata. tũ idẽ repbendẽs mollitiẽ militũ: qui poma in aggeribus ſererent ex ſtomacho addit. Sed aggeribus ꝑcipue decora: quoniam & in tecta ſiluæ iam ſcandunt: ita & eum morem notauit & clientem trebium tyroni laborioſo comparat.

VAL

Boletus do. nã romanis id eduliũ in delitiis fuit. Nar. Argentũ atq̃ au⁊ facile ẽ lenãq̃ togãq̃ Mittere: boletos mittere difficile ẽ: & rurſum idẽ. Dic mibi quis furor ẽ turba ſpectãte vocata Solus boletos ceciliane voras. Quid regnũ tanto ventriq̃ gulæq̃ ꝑcabor: Boletũ qualẽ Clodi⁹ edit edas. Antẽ il. vxo: quo agrippina Clodiũ necauit. Poſt quẽ ni. amplius edit nãvt tacitus ſcribit in byſtoria cũ Clauduis ob ingẽtes curas valitudine aduerſa correptus eſſet: refouendiſq̃ viribus mollicie cœli ſalubritate aqua⊻ ſinueſſã prexiſſet: agrippina ſcœleris olim certa: & oblatæ occaſionis ꝑpera: locuſtã artificẽ veneficii poſtea damnatã deligit: eius mulieris ingenio paratũ virus cui⁹ magiſter e ſpadonibus balotus inferre epulas & explorare guſtu ſolitus infuſum delectabili cibo boleto⁊ venenũ: ſed medicaminis nõ intellecta ẽ vis ſocordia ne an Claudii violẽtia: incentũ ſimul ſolutã aluum ſubueniſſe vide baẽ: alii inter initia conſopitũ tradunt: deinde cibo affluẽte euomuiſſe oia: igitẽ exterrita agrippina xenophontis Medici cõſcientiã adbibet: ille tanq̃ niſſus euomẽtis adiuuaret repetito toxico incertum pultine addito an immiſſo p clyſterẽ vt q̃ſi abundãtia laboranti ſubueniret vl' pinnã rapido veneno illitã faucib⁹ eius demiſerit: multi ſtatim bauſto veneno obmutuiſſe aiũt: excruciatũq̃ doloribus nocte tota defeciſſe: Agrippina velut odore victa & ſolatia cõquirẽs tenet amplexu britannicũ verã paterni oris effigiẽ appellans Antoniãq̃ & Octauiã ſorores ei⁹ variis artib⁹ demoraẽ vulgabatq̃ principis valitudinẽ ire in meli⁹: quo ad Neronis res cõponunẽ & caldeo⁊ monitis futura attentanẽ imperia: tũc medio diei terciũ ante idus octobris foribus palatii repente diductis comitante birro. Nero egrediẽ ibi monẽte ꝑfecto veſtis vocib⁹ exceptus: ferũt quoſdã dubitaſſe ac cogitaſſe vbi britãnicus eſſ̃ mox nullo in diuerſum auctore Nero impator ſalutaẽ. Virro ſibi & reliquis virronib⁹: num virro nẽ ꝑ quocũq̃ indifferẽter diuite poſuit: an inclinatũ verbũ a virro afranio egregiæ quondã famæ militaris qui a Claudio aſſeuerante vxore Agrippina præfectus regimini cohortium fuit: an certe quaſi ciuem romanum a veſte nominauit romanorũ: quam Suidas ait ΒΙΡΡΩΝ nominatã ſicut ipe in ſecundo buius vnguenta poppæana a poppæa nominauit: ꝙ illis plurimum vſa fuerit. Sola paſca. odore: ꝙ ſolo illorum fruitibi odore contingat. Paſcaris: oblectaris: ſic Virg. Atq̃ animum pictura paſcit inani nam cum odor nulla corpulentia concretus ſit: vt ariſt. ait: paſcere non poteſt. Lucretius tamen corpus eſſe docet cum inquit. Tum porro varios rerum ſentimus odores. Nec tamen ad naris venientis cer-

nimus vnq̄. Nec calidos æstus tuimur. nec frigora quimus. Vsurpare oculis: nec voces cernere suem? Quæ tamen omnia corporea constare necesse est. Natura quoniam sensus impellere possunt. Tangere enim & tangi nisi corpus nulla potest res: sed & aristo. ipe se ambigere ostendit sit ne odor fumus an aer aut vapor: quæ omnia plane corpulenta sunt: quod eiusdem sententiæ contrarium minus acute dispicientibus esse videtur atqui odor ipse qualitas quædam est fumido illa immixta vapori qui ex aliquo corpore egreditur: & ab ea qualitate vapor ipse nomen habet qui cū sit corpus pascere posse certum est: ergo & verborum hic sensus esse poterit: quorum solo pascaris odoree: pasceris quidem & ob ea poma sed eo odore qui late per aera diffunditur: nam eis vesci minime tibi licet. Qualia perpetuus phæacum autumnus babebat: vbi rex alcinous diligens cultor hortorum fuit. Perpetuus phæacum autumnus babebat: quoniam nullo tempore deficiebāt fruges: vt Homerus in octauo odyssex τάων οὐτὲ καρμὸς ἀπύλλυται οὐτὲ πόλειπει χειμάτος οὐλέφερους ἐπὲ τήσι ὁσ. ἀλλ' ἀμάλαι ἐιξέφηρι πνέιουσά τα μὲν φυείαλλα δὲ πέσοι ὀχνήεπ ὀχνήν γν ρασκι μήλον δὲπι μήλο. Credere quæ possis surrepta sororibus aphris. hæc in pomorum laudem exempla iungere poæte solent: vt Mar. Nō mea masillus seruat pomaria serpens. Regius alcinoi nec mihi seruit ager: & Propertius. Nō mea phæacias æquāt pomaria siluas. Nec operosa rigāt martius antra liquor. Surrepta sororib? aphris: besperidib?: q̄ vt græca narrat bystoria ortū habuerūt: ī quo pom? mala tulit aurea q̄ vigilātissim? custo diuit draco: ea Hercules empto dracone ī græciā asportauit: licet varro nō poma ſ3 capras & oues adduxisse existimet: quos dā aūt poma ido credidisse: φ μήλα voce græca & poma & pecora dicāt φ. suavoce me vl' be sonare videāt e quo post balare dictum ē extrita littera vt i multis. Sororibus: nā tres fuere stheno euryale & meduſa phorcinos filiæ.

Jn aggere rodit: vbi castra metantur rodit tm̄ austera non comedit.

MAN. Qui tegit: tyro itelligitur. Parma clypeo. Dicit aūt parma vt Varro scribit φ e medio i ois ptes par. Ab birsuta capella i. ab amēto: boc est loro cā pna pelle facto: quo illigatæ bastæ mitti solēt. Vl' ab birsuta capella. i. a sago cilicio: qđ ex pilis bircinis texebat. Auctore etiā Varrone: li. em̄. ii. ca. vlti. scribit: Capras pilos admistrare advsū nauticū & ad bellica tormēta & fabrilia vasa: neq̄ nō q̄sdā natiōes bas pellib? vestiri: vt i Getulia & Sardinia: ait itē magnis villis eē i magna pte phrygiæ: vñ & Cilicia & cætera ei? gener fieri solēt Columella etiā meminit li. viii. cap. vi.

Caprarum pili.

Ciliciaveſtimenta.

Ab birsuta capella: pōt etiā exponere a bellicis tormētis: nā vt ex varrone diximus ad bellica etiā tormēta capræ pilos admistrāt: quod nō eēt absurdū.

Mim?: Diomedes de mimo hæc ait Mim? ē fmonis cuiuslibet mot? sine reuerentia: vl' factorū cū lasciuia imitatio Mim? dictus q̄si sol? imitet. Cū & alia poemata idē faciāt: sed sol? q̄si priuilegio quodā qđ fuit cōe possedit: Plorāte gula: plorāte guloso. Est aūt sens? φ nulla comoedia null? Mim? tāta affi cit voluptate quanta qđē plorās gulosus. Bilē iracū diā p lachrymas aūt ait q̄m vtin qt Oui. Expleē lachrimis egerit q̄ dolor.

Qui tegitur parma & galea metuēsq̄ flagelli
Discit ab birsuta iaculum torquere capella.
Forsitan impensæ vitronem parcere credas:
Hoc agit vt doleas: nam quæ comœdia mimus
Quis melior plorante gula? ergo omnia fiunt.
Si nescis vt per lachrymas effundere bilem.
Cogaris: pressoq̄ diu stridere molari.
Tu tibi liber homo: & regis cōuiua videris:
Captū te nidore suæ putat ille culinæ.
Nec male cōiectat: quis em̄ tam nudus vt illum
Bis ferat betruscum puero si contigit aurum:
Vel nodus tantum: & signum de paupere loro.
Spes bene cœnandi vos decipit: ecce dabit iam
Semesum leporem: atq̄ aliqđ de clunibus apri:
Ad nos iam veniet minor altilis inde parato
Intacto q̄ omnes & stricto pane tacetis:
Ille sapit qui se sic vtitur: omnia ferte.
Si potes & debes: pulsandum vertice raso
Præbebis quandoq̄ caput: nec dura timebis
Flagra pati: bis epulis: & tali dignus amico.

Molares Molari: vltimi dentiū sūt molares: q cōcisa a poribus atq̄ cōfracta subigūt & molūt: vñ & molares vocati sūt. Nidore odore. Quis ei tā nud? vt illū bis ferat &c. Sensus φ null? ingenuus aut libertinæ cōditōis posset illū pati ni suus eēt ingenui. n. bullā auream gestabāt cordis figurā habentē

Bulla aurea. libertinos vero filii nō aureā. sed ex loro habebāt. Macro. li. i. sat. ita scribit. Nōnulli credūt ingenuis pueris attributū vt cordis figurā ī bulla aū pectus annecterēt: quā ispiciētes ita demū se bonos cogitarē tsi corde pstarēt. Togā quoq̄ ptextā iis addita vt ex purpuræ rubore ingenuitatis pudore tegerent. Libertinis vero nullo iure vti ptextis licebat: sed postea libertinos quoq̄ filiis ptexta concessa est. Et paulo iferius ait ex quo cōcessum vt libertinos quoq̄ filii q ex iusta dūtaxat mrefamilias nati fuissent Togam ptextam & lorū in collo pro bullæ decoro gestarēt: Hetruscū aurū. quare auream bullam betruscum aurū appellet latius videto satyra prima & prætext? adulter. Puero: illi. s. tam nudo. Nodus: ipsius lori circulum intelligit: nam lorum in collo pro bullæ decoro gestabant libertinorum filii:

Prætexta

vt dictum est. Ecce dabit iam: verba sunt clientū. Minor altilis. gallina imperfecta & diminuta. Inde quia leporem & altilem expectatis. Stricto nō aperto & inciso. Si: quia ē em̄ ordo. Si quia potes oīa ferre & debes ferre. s. Vertice raso. in dedecus. s. ac irrisionē Flagra verbera percussiones.

Quandoq; id est paulatim: in tam seruilem animū delaberis: vt sis passurus verbera capite raso more seruī: quod genus pulsationis notat Martialis: hoc scilicet caput Salmādra notet: aut sæua nouacula nudet: Vt digna speculo fiat imago tuo: id est pulsatione speculi: quo ancillā verberauerat. Videant Fidentinus & p̄ceptor q; peruersē hunc locū legant accipiētes interrogatiue. Quādoq;. & nescio qd ex historia inculcantes: tam temere q; nō necessario. nam quandoq; nūq; interrogatiue legit. Praterea si de libertate interpretant: quo pacto sequit: nec dura timebis flagra pati: id enim tantum in seruū: non in manumissum conuenit: sed leuitatem explosam & stultitiam nimis insector. DO.

Qui tegitur parma & galea: peripbrasis est gladiatoris aut peditis: nam parma clypeus peditū fuit. Aemilius probus bipbicrates inquit athenienſis pedestria arma mutauit cum ante illum imperatorem maximis clypeis: breuibus bastis minutis gladiis vterentur: ille ecōtrario peltam p parma fecit a quo postea peltastæ pedites appellatur vt ad motus concursusq; essent leuiores: bastæ modum duplicauit: gladios longiores fecit. Idem genus loricarum & sertis atq; thoracis lintea dedit quo facto expeditiores milites reddidit vbi parmam graue scutum accipit: quod Nouius marcellus de doctorum virorum indagine negare contendit: dicta sane parma est. vt Var. putat. q; e medio in oīs partes esse par. VAL.

Metuensq; flagelli. id est & ictus aduersarii paratus arcere aut metuens dum discit ne feriatur. Discit ab birsuta iaculum torquere capella: torquere vibrare iaculum ab birsuta capella. i. de caprina pelle facto loro: ac per boc bastam amentatam intellīgit: an certe lenem magistrum capellam dicit vt probus

Namq; comedia quis lusus cum lusum præstet comœdia. Minimus quis melior. minimus q; altius facta dictaue imitetur dictus ē. Pressoq; diu stridere molari. i. dēte infrendere: boc est grauiter indignari: licet ad poma quidam referant: quæ acerba dentes ledant & obstupefaciant. Regis cōuiua videris: cum non vnius assis æstimeris. Captum te nitore suæ putat ille culinæ. nidore odore. Hora etenim me dixerat ille duci ventre leuem nasum nidore supinor imbecill⁹ iners si quiduis adde popino. bicq; in bonū. contra Virgilius. Galbaneoq; agitare graues nidore chelydros. binc renideo: qd & splendeo etiam significat. Hora. remidet luna mari. Captum te nidore suæ putat ille culinæ. coquí ne licet colinam scribi Nonius Marcellus velit. ait em̄ colinā vetetes coquinā dixerunt. dicta ab eo q; ibi colebant ignem locupletiorem domus. Tam nudus: tam pauper modo sit liber. Illum diuitē colophos incutientem. Aetruscum puero si cōtingit aurum. betruscum q; ab betruscis romani bullam acceperunt: siquidem Tullius Hostilius romanorum rex debellatis: vt Macro. ait betruscis sellā curulem lictoresq; & togam pictam: atq; prætextam quæ insignia magistratuum betruscorum erāt primus vt romæ baberentur instituit. prætextam illo sæculo puerilis non vsurpabat ætas. erat enim vt cætera quæ enumerauí bonoris habitus: sed postea Tarquinius demaratbi exulis corintbii filius quē lucomonem vocitatū ferunt de sabinis egit triūpbum: quo bello filium suū annos quatuordecim natum qui hostem manu percusserat & p concione laudauit: & bulla aurea p̄textaq; donauit insigniens pueꝝ vltra annos fortem præmiis virilitatis & bonoris. Et signum de paupere loro. i. corrigiam: vt Probus exponit partbicam vnde solet bulla pendere signuꝫ ingenuitatis. Pli. autem. sed a Prisco tarquio inquit omniū primo filiū cum in p̄textæ annis occidisset hostem: bulla aurea donatū cōstat. vnde mos bulæ durauit vt eorum qui equo meruisset filii id insigne baberet: cæteri lorum. Ecce dabit. iam parasiti sunt verba. Ad nos iam veniet minor altilis. vt pullus gallinacius. aut minor vilior. altilis ab alendo: q; domi saginetur. Item altile pingue ab alēdo: ac vt Nonius Marcellus inquit opulentū Plautus in cystellaria ꝓbibet diuitiis maximis dote altiliatq; opima. Inde parato intacto. q; mucidus aut vilissimus panis sine alio obsonio comedi non possit. Tacetis. dum pulmentaria expectatis panem omnino nō attingitis. Stricto pane mensa is etiam auferatur. Tacetis. indignatione animo comprimens. nec quicq; in dominum dicere audetis licet irati. Omnia fer. si po. & de ordo verboꝝ est & debes ferre omnia si potes. Pulsandū vertice raso. nunqd raso vt ei meli⁹ illudat: an q; q liberi fiebāt si ne capillo essent: q; seruitutis quandam viderent effugisse tempestatē. vñ Plautus in ampbitryone: vt ego raso capite caluus capiā pileū sicut liberati naufragio. vt ipse in quarto buius. gaudent vbi vertice raso: Garrula securi narrare pericula nautæ.

Satyra sexta. Li. ii.

Redo pudicitiam saturno rege moratam.
In terris: visam q; diu: quum frigida paruas.
Præberet spelunca domos: ignēq; laremq;.
Et pecus: & dominos cōmuni clauderet vmbra
Siluestrem montana torū quum sterneret vxor

Argumentum Satyræ sextæ.

Sexta bæc infidas mlieres pādit abūde. MAN.

Redo pudicitiā: Rep̄bēsurus poeta mulieruꝫ lasciuiā inqt: Aureo seculo quod fuisse sub saturno pbibēt se credere pudicitiā in terris fuisse: Seculo vero argēteo quo quidem Iuppiter regnare cœpit cœpisse etiam adulteria: Vnde antiquum & vetus est alienum cōcutere lectū. Itaq; vrsidio nullo pacto vxorē dicēdā consulēs mulierum vitia explicat

Saturni ætas.

Saturno rege: Saturnus ætate aurea in latio regnauit quo tẽpore fides iustícia & omnis virtus colebatur: & tellus per se dabat omnia non bella non enses erant ver erat æternum. De hoc Maro li. viii. Inquit primus ab ætbereo venit Saturnus olympo Arma iouis fugiens & regnis exul ademptis. Is genus indocile ac dispersum mõtibus altis composuit: legesq; dedit latiumq; vocari malnit: Is quoniã latuisset tutus in oris. Aureaq; vt perbibent illo sub rege fuere sæcula: sic placida populos in pace regebat. De terior donec paulatim ac decolor ætas. Et belli rabies & amor successit babendi. De hoc etiam latius

Frondibus: & culmo vicinarumq; ferarum
Pellibus: baud sili's tibi cinthia nec tibi: cui us
Turbauit nitidos extinctus passer ocellos
Sed potanda ferens infantibus bubera magnis
Et sæpe borridior glandem ructante marito
Quippe aliter tunc orbe nouo cœloq; recẽti
Viuebant homines: qui rupto robore nati.

Domus antiquorũ Lares.

besiodus li. primo georgicon. Spelũca domos: Plinius li. vii. sic ait: laterarias domos constituerũt primi curialos & biperbios fratres athenis: antea specus erant pro domibus. Laremq; colebãt eñ domi lares in ipso voco: qui deorum penatium ara est: vt etiam porbyrio edocet. binc naso. li. primo tristium de vxore inquit: Illa sed ante lares sparsis pstrata capillis. Contigit extinctos ore tremẽte focos Et columella li. xii de villico inquit. Consuescatq; rusticos circa larem domini focum familiarem epulari: Cato item in re rustica de officio villicæ inquit: Calẽdis nonis festus dies quum erit. Coronã in focum indiat: per eos itaq; dies lari familiari pro copia supplicet.

Cynthia. Hostia

Cynthia. ea propertii fuerat amica: Vnde ait ipse Cynthia prima suis miserum me cœpit ocellis. Itẽ Cynthia prima fuit. Cynthia finis erit ꝑprie tamen bostia dicebatur vt edocet Apuleius in prima oratione.

Lesbia

Nec tibi. o lesbia catulli amica quæ extinctum passerem fleuisti. De quo ipse cutullus sic. passer mortuus est meæ puellæ. Quẽ plus illa oculis suis amabat: & inferius. Tua nunc opera meæ puellæ flendo turgiduli rubent ocelli:

Clodia.

Ea proprie Clodia dicebatur auctore Apuleio in prima oratione. Infantibus bubera magnis: tradit besiodus: vt aiũt primo sæculo homines centum annis sub matris imperio stetisse tanq; adbuc infantes.

Mundi ordo

Cœloq; recenti Diodorus li primo refert ab rerum primordio & cœlum & terra vnicam babuisse ideam immixta eorum natura: Exinde distinctis inuicem corporibus cœpisse mundum hunc ordinem quẽ videmus.

Gens prisca.

Rupto robore nati: Virgilius idem libro octauo vbi euander æneæ loquitẽ Hæc nemora indigenæ fauni nympbæq; tenebant: Gensq; virum truncis & duro robore nata. Quis neq; mos. neq; cultus erat: nec iũgere tauros. Aut componere opes norant: aut parcere parto. Sed rami atq; asper victu venatus alebat.

DO.

Redo pu. adulteriam: quæ lege probibuerat. Domi. tota satyra insectatur: & legem irridens
c quæ continebatur: & notans tempora sua. monet aũt postbumũ vrsidiũ qui de vxore ducẽda cogitabat: omnem vitæ sortem connubio præferendam esse: repetitaq; sæculorũ origine ostendit nullum vitium apetiisse prius mortales: q̃ adultería. Saturno. Ioues tres fuerũt duo tbeologi nati in arcadia: alter filius ætberis & Proserpinæ frater: alter filiꝰ cœli & pater Mineruæ tertiꝰ Saturni filiꝰq; cũ Iano regno pulsus a Ioue latio impauit: ætate aurea: vt Hesio. docuit pꝰbome. vero si Pla. credimus: Sæculũ aureũ designauit in cyclopibꝰ quos scribit post diluuiũ montiũ cacumina tenuisse: in speluncisq; victitasse fructibus sponte nascẽtibus. Præberet spe. do Hom. de ætate aurea in celsis babitantes montibus antra. Et pe. & do. vt de Polypbemo scri. Hom. Cydopc: quẽ vt diximus aurea ætate fuisse designat. Cynthia. Propter. amica proprio nomine bostia dicebaẽ. Ait autẽ vxorem illã rusticanã nõ fuisse similẽ Cytbie: quoniã bæc luxu vestiũ & margaritarũ oblectabaẽ vt sæpe cõquæritur. Prope. quod iuuat ornato procedere vitta capillo. & alibi Matrona incedit cẽsus induta nepotum. Lesbia ꝑprio nomiue Clodia dicta est. Turbauit alludit ad verbum Catulli cõquerẽtis de passere mortuo. Catul. Tua nunc opera meæ puellæ flendo turgiduli rubẽt ocelli. Marti. Non quales teneri plorauit amica Catulli. Rupto ro. ad carmen Virgilianum alludit: Gensq; virtruncis: & duro robore nata. Quis neq; mos neq; cultus erat.

In Iunii Iuuenalis satyrarum librum secundum Georgii Valle Placentini cõmentationes.

VAL

Redo pudiciciam sa. re. mo. in terris. sicut in superiore libro virorum: ita in boc feminarum
c vitia insectatur ac lacerat. dum vrsidium postbumum incusat amentiæ: q̃ castam atq; continẽtem se reperire posse mulierem confideret. Credo pudi. sa. re. mo in ter. videri vult iustici am ac pudiciciam inuicẽ sibi comites quæ terras saturni coluere temporibus e terris abeuntes in cœlum cõmigrasse Saturno rege. ꝑ regnante saturno. Cum frigida paruas. præbe. spe. do. Saturni describit tempus: & aureæ ætatis victum & mores notat. Spelunca domos & specus & spelunca dicitur latine sicut a græcis τόσπεος & τόσπεϊγάιόν. Virgi. igitur spelea ferarum. ad græcam imitationem dixit. Ignemq; laremq; familiarem deum domusq; custodẽ. veteres eñ vt Aug. memorat & scribit apuleius: putarunt bominum animas cum corpus exuissent fieri dæmonas: sed si bona fuissent ptomeriti lares: sin mala lemures aut laruas. si vero bonorum ne an malorũ fuissent meritorum erat incertum: manes dicebanẽ. Ci. tamen in li. de vniuersitate. Reliquorum autẽ inqt quos græci dæmonas appellant: nostri vt opinor laris: si modo boc recte cõuersum videri potest. Et pe. & do. cõmuni clau. vm. & sub eodem tugurio & pecora & pecorum domini tegebãtur. Silue. monta-

na torum cum vxor. binc etiam torus ab herbis tortis: ſicut a lectis herbis dicit appellatus lectus: ꝙ lectus: vt ait Var. herbis & frondibus ſtramēta facerēt. niſi ſit ꝙ antiqui greci lectro lectū dicebant.

Et cul. ꝙ paleis lecti ſternerent. Vici. fe. ꝙ & nōdum cōditis vrbibus ſiluas colere dicti ſunt.

Haud ſi. ti. cyn. amicam ꝓpertii dicit q̄ cynthio eſt appellata. Proper. Cynthia patria ſuis miſerum me cœpit ocellis. Et captum nullis ante cupidinibus. quod fictū a Proper. fuiſſe nomē conſtat. Apulei us in magia. eadem igitur opera accuſent. C. Car. qui leſbiam proclodia nominauit & ticidam: ſimili ter quodcunq; metella erat ꝓpriū nomen p illam ſcripſerit: & Proper. qui cynthiam dicat boſtiā diſ ſimulet: & Tibul. ꝙ ei ſit plania in animo delia. i. verſum: ꝓinde & cynthia quaſi diana quedā videri poteſt appellata. Nec ti. Leſbiam. dicit Catul. amicam cuius turbauit nitidos extinctus paſſer ocellos: vn Catul. pulcher ille paſſer Veſtra nunc opera meæ puellæ. Flendo turgiduli rubēt ocelli.

Orbe nouo. ꝙ prima ſaturni ſæcula fuiſſe exiſtimata ſint: idq; Lucr. imitatione dictū q̄ ait. Quare etiā tellure noua cœloq; recenti. Talia pfingit potuiſſe animalia gigni. Orbe nouo celoq; recenti: qm̄ ex chao oia ꝓcreata ſunt. vt Heſio. in rheogonia ſcri. Pla. tame ſiluā ac ideas: Ari. vero ſiluā formas & priuationē olim rerū exordia eſſe diſputauit: ſed de rerū primordiis de expetēdis fugiēdiſq; rebus ſcribētes veterū ſentētias abunde ꝓſecuti ſumus. Orbe op. cū aurea fuit ætas. Qui rupto robore nati. vt Home οὐμὲν πῶς ἐξ ἰνάπο ὑρυός οὐδ' ἀπὸ πέτρης τῶ ὁἀρ ἐξελεύαι τε πάρθενός τε. Virgi. Genſq; virum truncis & duro robore nata. & Sta. cū arcadas primos in orbe fuiſſe boies dicit. Arcades huic veteres aſtris lunaq; priores Agmina fida datis nemorum vos ſtirpe rigenti. Fama ſatos cū prima pedū veſtigia tellus. Admirata tulit nondū arua domuſq; nec vrbes. Cōnubiiſq; modus quercus lauriq; ferebat. Cruda puerperia: ac populos vimbroſa creauit Fraxinus & fœta viridis puer excidit orno. Curant rudis illa vetuſtas id crediderit reddit ipſe rationē didymus: ꝙ cum priſci abruptas rupes inuiaſq; ſiluas paſſim colerent nec tuguria ne dum domos habitarent: at ſubdio ferarū ritu degerent: fœminæ in rupibus ſaxarumq; cryptis: aut in nimia vetuſtate carieq; exteſis & cauis ac cameratis arboribus fœtus eniterent rudi & ignaro adhuc humano genere illac iter vt libido tulerat facientes ad eos infantes reſpectando ex petris atq; arboribus erūpens inde editos eſſe putauerunt.

Cōpoſitiq; luto nullos habuere parentes.
Multa pudicitiæ veteris veſtigia forſan
Aut aliq̄ extiterant & ſub ioue: ſed ioue nondū
Barbato: nondū grecis iurare paratis
Per caput alterius: quū furē nemo timeret
Caulibus aut pomis: & apto viueret horto.
Paulatim deinde ad ſupos aſtræa receſſit
Hac comite: atq; duæ pariter fugere ſorores
Antiquū & vetus eſt alienū poſthume lectū
Cōcutere: atq; ſacrigeniū contēnere fulcri.
Omne aliud crimen mox ferrea ꝓtulit ætas
Viderūt primos argentea ſecula mechos:
Conuentū tamē & pactū: & ſponſalia noſtra
Tempeſtate paras: iāq; a tonſore magiſtro
Pecteris: & digito pignus fortaſſe dediſti.
Certe ſanus eras: vxorem poſthume ducis?
Dic qua riſipbone: quib⁹ exagitare colubris?
Ferre potes dominā ſaluis tot teſtibus vllam?

Cōpoſitiq; luto nullos habuere parentes. Tradunt ægyptii ab orbis initio primos boies apud ſe creatos: tū bonitate fœlicitateq; ſoli: tū ꝓpter nilum q & multa generat auctor eſt Diod. libro primo. Multa pudicitiæ. hactenus de prima: nūc vero de ſecunda dicet ætate. Per caput alterius. Aſcanius libro nono æn. etiā ait p caput hoc iuro per quod pater ante ſolebat. Paulatim deinde. ſcribit Hyginius ꝙ ỽgo teſte Heſiodo iouis & Themidis filia teſte Arato Aſtræi & aurorę: que in aureo ſeculo fuerat: eorumq; princeps ꝓpter diligentiam & æquitatem iuſtitia appellata in cælum fugit ætate ænea: Cum boium ſcelera pati non potuiſſet. Aſtræa: aſtræi & aurore filia iuſtitia appellata: vt patuit

MAN. Homines primi in ægypto

Aſtræa Iuſtitia

Hac comite. videlicet pudicitia.

Due ſorores: iuſtitia ſcilicet & pudicitia. Sacri. i. matrimonialis Ouidius libro tertio de arte nuptam venerantem iri oſtendit: dicēs. Nupta virum timeat: rata ſit cuſtodia nupte: hoc decet hoc leges iuſq; pudorq; iubent.

Nupta

Genium. numen. Fulcri. id eſt lecti: fulcra em̄ dicunt eſſe ſumme lectorum partes & ornamenta: dicta ꝙ toros fulciant & ſubſtineant. Conuentum. hominū coetū.

Fulcra Sponſalia

Pactum: Cicero libro ſcdo rb. ſic ait. Pactū eſt quod inter aliquos cōuenit qđ iam ita iuſtum putatur vt iure præſtare dicatur.

Pactum

Sponſalia: ea dicuntur eſſe futurarum nuptiarum promiſſiones. Gellius autem libro quarto. c. iiii. ſcribit ꝙ olim in latio ſic ſponſalia fiebāt. Qui vxorem ducturus erat ab eo vnde ducenda erat ſtipulabatur eam in matrimonium ductum iri. Qui daturus erat itidem ſpondebat daturum. Is contractus ſtipulationum ſponſionumq; dicebatur Sponſalia: Tum quæ promiſſa erat ſpōſa appellabatur qui ſpoponderat ducturum ſponſus. Iam pecte-

Sponſalia

Sponſa Sponſus

i

ris.vt cultior eas ad ſponſam. Pignus.anulum intelligit. Quem vt ſcribit Macrobius libro ſeptio cōmunis quidē aſſenſus in digito qui minimo vicinus eſt: & manu pcipue ſiniſtra geſtandū eſſe per ſuaſit: qm̄ neruus quidā e corde natus vſq; ad digitū manus ſiniſtræ minimo ꝓximū pergat: & illic deſinat implicatus ceteris eiuſdē digiti neruis: ideoq; viſum veteribus vt ille digitus anulo tanq; co
poſtbum⁹ rona circūdaret. q̄ quidē anulo vtriuſq; cōiugis amor cōiungi ſolet. Poſtbume.poſtbum⁹ hic pro priū eſt viri nome.nā & aliud ſignat: vñ ceſellius poſtbuma inqt proles nō eū ſignificat q patre mor
Vxor anducenda tuo: ſed q poſtremo loco natus eſt Auctor eſt Gellius lib.ii.c.xvi. Vxorē poſtbume ducis. Metel li numidici de ducēdis vxoribus ad ppl'm bec verba fuere. Si ſine vxore poſſem⁹. Quirites eē oēs ea moleſtia careremus: ſed quoniā ita natura tradidit. vt nec cū illis ſatis commode: nec ſine illis vllo mō viui poſſit: ſaluti ppetue potius q̄ breui voluptati cōſulendū Auctor eſt Gellius lib.i.c.vi.

DO. Nullos parētes. quaſi dicat. Exquo boies ex parētibus naſci cœperunt & cōiugia ſunt adulteria cōmittunt Caulibus ac pomis: exponit victum argēteæ ætatis: q̄ initio aureæ cōiuncta bortis promacello vtebat. Aperto borto: nā vt Plinius ſcribit: Sæua latrocinatio coegit pfigere aſpect⁹ bortorum. Fidētinus boc a nobis accepit: ſed a ſua opinione ſtulta nō diſcedēs: quā olim cōceperat: pceptoris cōſilio ita repetit: & nemo viueret aperto borto ꝓpter beſtias: vide q̄ cōueniat bic ſenſus cū verbis a nobis ex Plinio recitatis: q̄ ipſe inſerendo cōfundit: nos intelligimus & quiſq; viueret aperto borto. Nam vt diximus poſtea: Sæua latrocinatio coegit: & cetera: ſcribit Plinius ante igitur viuebant apertis bortis. Comite. ex verſu Heſiodi eſt: qui ſcribit pudorem & iuſticiam in cœlum fugiſſe ætate ænea. Poſtbume: poſtbumus fictum nomen apud Martialem. Mar. Non dicam licetvſq; me rogeris. Qui ſit poſtbumus in meis libellis. Ferrea: Heſiodus ſcribit etatem beroicam: q̄ ſcilicet Heroes claruerunt ante ferream fuiſſe: quod ptermiſerūt noſtri. Digito pi. annulus ferreus ſtatim pactæ vxori mittebat: vt ſcribit Plinius ſed bic aureus erat: vtputo.

VAL. Compoſitiq; luto. de terra ficti. quia rudes nibil diuini habere videbant aut ad promethei id fabulam refert. Nullos habere parētes. quia nemo nuptias viderat legitimas: non certos quiſquam inſpexerat liberos. Sub ioue. ſub quo etas fuit argētea. Sed ioue nondū barbato: q̄n & ipe adulter perbibet. Nondū grecis iurare paratis. Per caput alterius. i. nondū inducto periurio: grecorū vero maluit exemplo vti: quia ea gens magis periura ſemp fuit: Plau. in aſinaria. cetera q̄volum⁹ vti greca mercamur fide. boc eſt tradito in manibus pcio: & pro flacco Tullius. boc dico inquit de totogenere græcorū tribuo illis litteras do multarū artium diſciplinā. non adimo ſermonis leporem ingeniorum & acumen dicēdi copiam: deniq; etiā ſi qua ſibi aliam aſſumūt nō repugno teſtimoniorū religionē & fidem nunq; iſta natio coluit: totiuſq; buiuſce rei quæ ſit vis: quæ auctoritas quod pondus ignorant: vñ illud eſt da mibi teſtimonium mutuum. ac deniq; Hieronymus in pauli epiſtola ad Galatas cōmentario idem refert. verum em̄ vero litterati ac ſanctiſſimi viri fuere complures nec quiq; ibit inficias ſed de imperito loquimur vulgo. Per caput alterius. quale apud Homerum illud. εἰ δέθελε σπά τρόρ κεφάλή μέγάν όρκόνόμόνμάι Cum furem nemo timeret caulibus ac pomis. dicimus timeo te & de te necnon a te & tibi & timeo banc rem tibi vt bic. Cum furem nemo timeret caulibus ac pomis: & aperto viueret borto: ſic Virgilius. Hæc nemora indigenæ fauni tympbæq; tenebāt: Genſq; virum truncis & duro robore nata. Quis neq; mos neq; cultus erat: nec iungere tauros. Aut componere opes notant: aut pcere parto. Paulatim deinde ad ſuperos aſtrea receſſit. aſtræa iuſtitia filia aſtræi qui crius & euribiæ filius fuit. Heſiodus in georgicis quidē pudorem & indignationē in cœlū ꝙ argenteam ætatem effugeret migraſſe ſcribit. Iuuenalis autem iuſtitiam & pudicitiā ſed iuſticiā: vt Ouidius in metamorphoſi. Victa iacet pietas & virgo cede madētes. Vltima celeſtum terras aſtrea reliquit. idem aratus & Ceſar & Rufus Feſtus in arato ſcribunt: idque ideo a poetis fictum biginus putat: ꝙ illis temporibus aſtræus princeps eſſet & ꝓpter diligentiam & equitatē eris filia iuſticia dicta ſit ꝙ nondum exteræ ab bominibus nationes bello laceſſitate eēnt neq; nauigio quiſq; fuerit vſus: ſed agris colendis vitam agere cōſueſſent: poſt vero eos qui fuerūt: vt minus officioſos fuiſſe ita magis auaros conſtat: qua de re iuſticiam inter bomines minus fuiſſe conuerſatam itaq; confictum eſſe eā nō potuiſſe in terram amplius conſidere & in cœlum euolaſſe.

Hac comite pudicitia. Alienū poſtbume lectum cōcutere. adulterio violare. Atq; ſacri genium cōtemnere fulcri. fulcra ſumme lectorum partes & ornamenta dicta ꝙ tboros fulciant. Virgilius lucent genealibus altis aurea fulcra tboris Sacri genium contemnere fulcri. byppalage. id eſt ſacrum fulcrum genii. ſacrum autem propter connubium legibus & auſpicato factum a romanis dixit genium qui prefuit bominum. generi pro geniali camera. i. tbalamo poſuit. nec me latet Auguſtinumve terum ſententiam genium dixiſſe eſſe vniuſcuiuſq; animā rationalem: ideoq; eſſe ſingulos ſingulorum: fuerunt autem qui genios deos dicerent aquam terram ignem aerem quæ rerum ſæmina ſunt elementaq; appellata: duodecim quoq; ſigna lunam & ſolem inter bos deos putabant & agēdo quidam: ꝙ multa gerere poſſent: genulos deinde genios vocitarunt: ideo etiam docte inquit Hor. Sit genius natale comes qui temperet aſtrum nature deus bumane mortalis in vnū quodq; caput vultu mutabilis albus & ater. bic etiam ille ſocratis demon fuiſſe a multis perbibet. Viderūt primos argentea ſecula mœcbos. q̄ ꝙ aureis eſſent ſeculis inferiora ac nequiora e metallo deteriore nomen iuuenerunt. Et ſponſalia noſtra tempeſtate paras. cum te adulterium metuere oportuerit. Conuentum tamen & pactum. & ſponſalia noſtra tempeſtate paras iamq; a tonſore magiſtro pecteris.

boc iuuandū ꝓnūciatione eſt: vt & rei dignitas & dicentis exprimatur indignatio. A tonſore magiſtro pecteris.i.vt Probus ait nō ſeuerus es: vt maritus quia pueris ad magiſtrum tonſoris tranſis aut certe.vt idem exponit deſiiſti pueros ſectari qui iam vxori munera nōnulla miſiſti q ſolito diligentius ornatis: vt vxori placeas cui annulum dediſti: an potius libidinis vicio vxorem tibi cōparaſti: vt in adulteriū iſta dicant. Vxorem poſthume ducis. interrogatione magis exaggerat poſtumi vicium. Dic qua tiſiphone.i.quibus furiis: qñ tres eſſe certum ſit: ac aedibus autem plectendis tiſiphone dicta τιώ plecto φόνός cedes ficte vero ſunt a poetis inferna loca habitare: ſed tormenta ſceleſte mētis eſſe veteres voluerunt. Ci. pro roſcio. nolite enim putare quemadmodū in fabulis ſæpenumero videris eos qui aliquid impie ſceleratecq; cōmiſerunt agitari & perterreri tedis ardentibus: ſua quēq; fraus & ſuus terror maxime vexat ſuū quemq; ſcelus agitat amentia afficit ſue male cogitationes cōſcientieq; animi terrent: hec ſunt impiis aſſidue domeſticeq; furie que dies noctesq; parentum pœnas a ſceleratiſſimis filis repetant. Quibus exagitare colubris. quoniam furie pro crinibus ſerpētes a vertice demittere ſcribunt. Orpheus. νυκτερίαι κόιρει όφιόπγόκάμοι φόβερώπες. Saluis tot teſtibus. quibus te poſſis ſuſpendere.

Caligantes.i.oculos obſcurantes. MAN.

Cum pateant altæ: caligātesq; feneſtræ.
Cum tibi vicinum ſe præbeat æmilius pons
Aut ſi de multis nullus placet exitus: illud
Nonne putas melius: q; tecū puſio dormit?
Puſio qui noctu non litigat: exigit a te
Nulla iacēs illic munuſcula. nec quærit q;
Et lateri parcas: nec quantū iuſſit anbeles.
Sed placet vrſidio lex iulia: tollere dulcem
Cogitat bæredem cariturus turture magno
Mulorumq; iubis & captatore macello.
Quid fieri nō poſſe putes: ſi iungitur vlla
Vrſidio? ſi mechorum notiſſimus olim
Stulta maritali iam porrigit ora capiſtro.
Quem totiens texit perituri ciſta latini?
Quid q; & antiquis vxor de moribus illi
Queritur o mædici mediā pertūdite venā.
Delitias hominis tarpeium limen adora
Pronus: & auratam iunoni cæde iuuencam
Si tibi contigerit capitis matrona pudici.
Paucæ adeo cereris vittas contingere digne
Quarū non timeat pater oſcula: uecte coronam
Poſtibus: & denſos per limina necte coribos
Vnus iberinę vir ſufficit: ocyus illud
Extorquebis: vt bec oculo contenta ſit vno.
Magna tamen fama eſt cuiuſdā rure paterno

Aemilius pons. is eſt in via flaminia diſtans ab vrbe vltra primum lapidem quē auctore Plinio de viris illuſtribus M. Aemilius ſcauros cenſor fecit. Idē q; Miluius etiam dicit. Exit⁹ finis.

Nonne putas. Ironice loquit oſtendit em illū pædiconē. nam dormit non dormiat inquit. Inferius etiā ait. Mœchorū notiſſimus. Puſio. Varo ſcribit puſum puerū dictum fuiſſe: & puſam pueram. Vnde puſio naſcitur: qđ nomen in pathicos conuicii fuit. Qua quidē voce Apuleius lib. ix. in adultero ſic vtit. Atvero adulter belliſſimus ille puſio inclinatam dolio ꝓnam vxorem fabri ſup incuruatus ſecute dedolabat. Exigit. quærit. Queritur. vti mulier aſſolet. Lateri parcas. i. q; nō coeas: Latera em tūc offendunt. Martialis libro. xii. Rumpis baſſe lat⁹: ſed in comatis Vxoris tibi dote quod paraſti. Iuſſit quid mulieres agūt non enim ſatis eſt ei ſemel & bis aſcendi.

Puſus Puſa Puſio

Latus rumpere

Lex Iulia. quæ adulteros puniebat. de qua in ſatyra ſecunda latius videto

Tollere: educare: quia maritus & verus pater: nō adulter. Cariturus turture magno. Captatores em orbis tantum donabant: vt ipi heredes fierent.

Turtur auis

Turture magno. nō de piſce intelligas: ſed de aui. Martialis em lib. iii. ait. Aureus immodicis turtur te clunibus implet. Ponitur in cauea mortua pica mihi. Item eodem in libro in zoilū. Et cōcubino turturū nates donat. Et lib. xiii. Dum piguis mihi turtur erit &c. Quid fieri non poſſe putes. Similiter fere & Maro in buc. Mopſo nyſa dat: quid nō ſperem? amātes. Iubis. barbis. nā barba gemina inſigniunt inferiori labro Mulli: vt docet Plinius libro. ix. Stulta ora. Stultum minus eſt q; inſanum. Horatius ſat. tertia lib. ii. Stultum me fateor. liceat concedere veris. Atq; etiam inſanum. Perituri latini. i. habentis vxorem mœchum ſicut latinus. Thymelen babebat: qui minus erat Domitiani. Perituri. id inquit: quoniam nō ſine periculo deprebendunt vxores: quæ quidem adueniente viro adulterū celant quocunq; mō. quod ſi non licuerit inter virum atq; adulterum pugna oritur Horatius item mœchos occultari tradit bis verſibus. An turpi clauſus in arca. Quo te demiſit peccati conſcia berilis. Contractum genibus tā gas caput. Erat autem Ciſta celandis idonea: vnde Macrobius libro. i. ſat. vbi de ſeruis loquit: ſic ait: Cepionem quoq; qui in Auguſti necem fuerat animatus: poſtq; detecto ſcelere damnatus eſt.

Mulli Stultum Inſanum

Ciſta

Media vẽa

Vena

Iuno pro nuba

Hostiæ Auratæ

Cereris sacra

Oscula mulierum

Temeũt

DO.

VAL.

Seruus ad tyberim in cista detulit peruectũq; ostiam in agrum laurentem ad villam patris nocturno itinere perduxit. Quid.dicendũ.scilicet. Mediam venam. Medicorum peritissimi in brachio eã aiunt esse:quæ q; epati & cerebro sanando cõmunis sit media dicitur. Id itaq; Iuuenalis ait.vt vrsidium insanum & furiosum ostenderet. Placet autem potius vt media vena frontis intelligat̃:ait enim satyra.xiiii. Iãpridem caput hoc ventosa cucurbita quærit in quo loco etiam plura diximus. Vena aũt ea dicitur:qua sanguis continet̃:vt inqt interpres philosophi lib.iii.de animalibus. Delitias bois solẽt auctores in re leuiore ab o supsedere vt Cic.in Antonium indignum facinus & boiem nequã: qui nõ dubitaret vel in foro alea Ludere vel cum lege de alea condẽnatis:Et plinius Iunior ad octauium bominẽ te patientem vel potius durum ac pene crudelem qui tã insignes libros: tãdiu teneas Est autẽ Acclamatio in eum:qui moribus sui seculi nõ contentus electissimam mulierem quærat.

Tarpeium limen.Iouem capitolinum:continens pro cõtento. Auratam iunoni iuuencam.hoc ideo quoniam iuno pronuba est: Vnde Vir.Iunoni ante oẽs cui vincla iugalia curæ.Itẽ lib.iiii.& ꝓ nuba iuno. Auratam iuuencam.Deorum bonori vt li.xxxiii.c.iiii.Plinius tradit in sacris nihil alí ud excogitatum est q; vt auratis cornibus bostiæ maiores dũtaxat immolarent̃.meminit Item & li. xvi.c.iiii. Pauce adeo.Cereris victas cõtingere digne:hoc ait quoniam vt inquit Ouidius li.i. de amoribus:Casta est quam nemo rogauit.Aut si rusticitas nõ vetat:ipa rogat:& Mar.ait. Quero diu totam sopbroni ruffe per vrbem.Siqua puella negat nulla puella negat. Adeo:certe vel intantum vtrũq; bic cõuenit. Cereris victas.Diodorus li.vi.scribit q; Atbenienses publice deam cerer̃ ꝑ cæteris coluere tũ sacrificiis ãplissimis: tũ eleusinæ mysteriis q̃ antiqtate castimoniaq; apud oẽs boies vulgata erãt.Colebat̃ & Ceres in vrbe a matronis binc Liuius ait.Sacrũ anniuersariũ cereris intermissum esse: qa nec lugẽtib⁹ facere id fas est:nec vlla illa tempestate matrona luctus expers fuerat. Quod autẽ castæ deberẽt esse. Ouidius q̃q; lib.iiii.fast.oñdit dicẽs:Sed si tura aberint budas accendite tædas.Parua bonæ cereri sint mõ casta placẽt. Timeat.tanq; lasciue data.Plutarchus in ꝓblematis scribẽs cur institutũ fuerit:vt mulieres cognatos ore oscularent̃: An inquit vt multi putãt q; iis vini vsus interdictus esset.& iccirco ne bibẽtes laterẽt:sed domesticorũ cõgressu redarguerent̃. osculandi cõsuetudo inducta est. An q; cognator; connubiis lege ꝓbibitis boc comitatis genus ad osculũ vsq; ꝓcessit:& hoc solũ cognationis signũ & cõmunicatio relicta est.Refert & duas alias causas:eæ tñ placuere magis Plinius itẽ lib.xiiii.c.xvi.sic Cato ideo ꝓpinquos fœminis osculũ dare vt scirent an temetũ olerent hoc tum nomẽ vino erat Vñ & Temulẽtia appellata. Vnus iberinæ vir sufficit.Id superiori sentẽtiæ accõmodat̃. Extorquebis.torquẽdo elicies atq; extrabes.

Aemilius pons.idem Miluius dictus est:quẽ Scaurus æmilius in cẽsura fecit & struxit. Peritus cista latini.latinus Domitiani Mimmus: vt scribit Tran. vxorẽ sumittebat bis quoq; delationem apud impatorẽ timebat:hic ponit̃ ꝓ eo cuius vxor mœcha esset:Perituri:epitbetbõ latini:q; semper timebat se periturũ delationib⁹ apud Domitianũ:non q; postbumus fuerit adulter Tbymeles:sed vt dixi ꝓpter Latinũ:quẽ summittere vxorem ad placãdos alios:quos timebat notissimũ erat:simpliciter ostẽdit postbumũ esse adulterũ.Mediam venam:media frõte ꝓminentẽ.nã furentes emisso in de sanguine leuant̃. Iuuencã auratam.cornibus auratis: quod primus Home.docuit in odyssea accersito Fabro a Nestore:qui aurum cornibus victimæ infunderet:idẽ seruatum fuisse testat̃ Pli.q; zoilus quoq; noster a nobis acceptũ recitat:mutilatũ & imperfectum. Iunoni. Vir. Iunoni añ omẽs & cætera:colebant̃ item Iuno iugis in vico iugario non iugulario: vt est apud Liuium:quod scribit Festus:ita appellatam:quod nubẽtes coniũgeret:binc suspicatus est Seruius ex Varronis testimonio nubẽtes sub iugũ mitti solitos fuisse. Cereris vittas alii de virginibus intellexerũt & sacerdotibus Cereris:sed nõ placet.poterat eñ nominare virgines vestales.quarũ pudicitia est notior: de matronis mea sentẽtia intelligit:q̃ anniuersariũ Cereris celebrãt.nam solis matronis id licebat ait Iuue. Inter matronas nullam esse pudicam quãuis olim babitæ sunt pudicissimæ:vt illud Valerii Ad pudicitiã te custode matronalis stola censẽt̃.i.ꝑcio est. Ouidius. Este ꝓcul vittæ tenues insigne pudoris:ꝑterea.subnouimus oẽs.Quas stola cõtingit sumptaq; vitta vetat:Liuii.Sacrũ anniuersariũ Cereris intermissum est:quia nec lugẽtibus facere id fas est.nec vlla illa tempestate matrona luctus expers fuerat. Paucæ adeo.c.v.c.d.peripbrasis est matronarũ.i.paucæ sunt matronæ.Fidentinus clunicus cũ boc a nobis accipiat:vt furtum dissimulet longã verborũ seriem de pudicitia ex Valerio recitat:sed tam imperite:vt cum perueniat ad ea pauca verba:quæ nos ꝓtulimus in argumentũ pudicitiæ matronalis:te custode matronalis stola censẽt̃.ille bæc omittat miser & rudis. Nõ timeat osculabant̃.nam occurrentes affines osculabant̃ veteri instituto:quod scribit Plu.quæstionibus. Et viri amicos cum mane salutabant. Tyberius vero quottidiana oscula edicto probibuit:quod postea abrogatum est. Iberinæ.pro muliere quæ in vrbe agat accipitur boc loco.

Caligãtes. altitudis nimiæ spalorẽ: & caliginẽ visui obducẽtes. Fenestræ.vñ te ꝑcipitẽ dare satius fuit. Cum tibi vi.se ꝑbeat æmi.pone.vñ te delicias mea quidẽ sententia q̃ vt Probus ibi q; lupanaria essent inqt. Quod te.pu.dor.nõ dixit dormiat exq̃ cũ pueros turpiter adamasse oñdit. pusio aũt Prob⁹ legit:& ita in vetustissimo legim⁹ codice.ipe aũt interꝑtat̃ pueri nomen esse:vt si pusio legas a puero factã diminutionẽ certũ est.nam pusio pusillus puer appellat̃.Cicero ꝓ celio & ꝓpter nocturnos quosdã manes metu:tecũ semp pusio cũ maiore sorore cubitauit.& Hieronymus ad demetriadẽ.an vereris ne ꝑles furiana deficiat:& ex te parens tuus nõ babeat pusionẽ.at quod a pusil

Iopuſio deriuet. & ſi q s acute ſenſum borũ verborũ diſpiciat videbit plane melius pugio p noie p prio ſumendũ. Litigat. iurgiis tecũ cõtendat. Sed pla. vr. lex iu. quæ de maritãdis ordinibus fuit cõtraq; adulteria. Tollere. nutrire. i. filiũ habere. Tollere dul. co bæ. vñ illud epigramma. Cogitat vrſidius ſibi dote iugare puellam. Vt placet dño cogitat vrſidius. Cogitat vrſidius beredem tollere paruum. Vt placeat domino cogitat vrſidius. Cogitat vrſidius domino quacunq; placere Virgine vel puero q; ſapit vrſidius. Cariturus tur. ma. piſce quem ſolent mittere captatores.

Multorumq; iu. inquit Probus criſtis τοῖσλόφοισ. Quid ſi. nõ poſ. pu. ſi iun. vl. vr. buic ſimile illud Virgin. Mopſo nyſſa datur: q nõ ſperemus amãtes. Quẽ to. texit perituri cyſta latini: latinus minimus fuit q mœchus: vt Probus inquit in cyſtam deuolutus ſupueniẽte aliq tegebatur: q poſtea ꝓpter adulteriũ meſſallinæ punitus eſt. Quẽ to. te. peri. cy. la. i. qui latinũ paulo logius adulteri partes agentẽ imitatus eſt: cũ quaſi periturus in cyſta deliteſceret. O medi. me. pertun. venã. q græcæ ἓν τῶμὲτῶπῶ μέδΗΤΗ appellabat Delitias bo. deeſt o vt ſit integrũ o delitias. & delitias p delitioſo: vt ipe rurſum alibi. Te nũc delitias extra cõmunia cẽſes ponendũ. dicit aũt delitiũ neutro genere. Mar. ſtellæ delitiũ mei colũba. & delitia fœminino vt apud plantũ mea voluptas mea delitia. Tarpeium li. ado. numẽ capitolinũ q; a virgine tarpeia nomẽ habuit. nota eſt hiſtoria. Et au. iu. ce. iu. auratam pulchrã aut auro tectam. iunoni q; impudicis grauiter eſſet inſenſa iuno mulieribus: vñ & a numa rege lex lata. pellex aras iunonis ne tãgito: ſi tãget iunoni criníbꝰ dimiſſis agnũ fœmina cedito. Pauce adeo ce. vit. con. di. i. cereris ſacerdotes fieri pauce meruerũt. aut q; vittas deorũ cõtingere nefarius eẽt nefas. vñ Virgi. manibuſq; cruẽtis. Virgineas auſi diue cõtingere vittas.

Necte corimbos. ſerta poſtibus apponas eiꝰ q inueniet virgo. Per lu. tem. co. aut bedere aut cuiuſuis alterius ſtirpis. idq; cũ riſu omne pronunciandũ qñ & ironicos dictũ eſt. Vnus bi. vir. ſuf. femine: idq; pronunciantis adiuuandũ uoce eſt vultuoſq; legendũ: vñ & infert Ocius illud extorquebis: vt hec oculo contenta ſit vno. ſenſus eſt illud potius aſſequere: vt hec biberina aut queuis mulier altero careat oculo q; vt vno viro contenta ſit.

Viuentis. viuat gabiis vt vixit in agro:
Viuat fidenis: & agello cedo paterno:
Quis tamẽ affirmat: nil actũ in montibus aut in
Speluncis: adeo ſenuerunt iuppiter & mars
Porticibus ne tibi monſtratur fœmina voto
Digna tuo? cuneis an habent ſpectacula totis
Quod ſecurus ames: qdq; inde excerpe poſſis?
Chironomon lædam molli ſaltante batillo
Tuſcia veſicæ non imperat appula gannit
Sicut in amplexu: ſubitũ & miſerabile longũ
Attendit thymele: thymele tunc ruſtica diſcit

MAN.

Viuat gabiis. de gabiis late iã dictũ eſt: Eſt aũt ſenſus: viuat in oppidis etiam paruis nõ ſolũ magnis vti vrbs eſt in quibus cõpti ſunt iuuenes ac multi q quidẽ oia in agro deſunt. Et ſic difficile erit caſtam fore. Fidenis: Fidenates betruſci fuerunt: & vrbi ꝓximi: vt Liuius primo libro oſtendit. Et libro quarto inquit. Sed neq; capi poterat vrbs alta & munita. poſtea ait: quia ſuapte natura tutiſſima erat. Et inferius. Claſſibus quoq; ad fidenas pugnatũ: p qd oſtẽdit iuxta tyberim ſitas fuiſſe

Fidene

Et agello cedo paterno. i. cõcedo q; rure paterno boneſta vixerit: ſi gabiis aut fidenis erit eiuſmodi. Adeo intantũ. Senuerunt Iuppiter & mars. Hos poſuit pro adulteris: nã & in mõtibus & in antris ii ſtupra & ſimilia ſæpe cõmiſerant vt paſſim legit. Porticibus. illuc eñ mulieres conueniebant. Ouidius libro primo de arte. Tu mõ pompeia lentus ſpatiare ſub vmbra. Quum ſol berculi terga leonis adit. Nec tibi vitet q priſcis ſparſa tabellis Porticus auctoris liuia nomẽ habet.

Mulierũ Spectacula

Cuneis: ſedibus theatri: q mulieres ibãt. Ouidius ibidẽ. Sic ruit ad celebres cultiſſima fœmina ludos. Copia iudicium ſæpe morata meũ eſt. Spectatũ veniunt: veniunt ſpectentur vt ipe. Ille locus caſti damna pudoris habet. Chironomon ledã. Ordo eſt molli batbyllo ſaltante ledã chironomon Tuſcia nõ imperat veſicæ. Chironomon ledã. i. ſaltationẽ geſticulatricẽ leda eñ eſt hic ſaltationis nomen q chironomia. i. manuũ lege & motu agebat Χείρ manus dicit. Νόμω moueo Νόμόσ vero lex dicit. Batbyllo: mimo illo. Tuſcia. Tuſcia habent antiq textus: & ita legendũ quoniã appula ſequit: Tuſcia ergo id ẽ mulier a tuſcia ſicut appula ex apulia. Veſice nõ imperat. vrinã cohibere nõ pot adeo libidinis furore corripit. Veſica aũt loco vltimo poſita eſt: meatibus annexa illis porretis a renibus ad cruricẽ. vt oñdit Philoſopbus libro primo de animalibus. Gannit. gemit obmurmurat. Subitum & miſerabile longum. geſtuum nomina bec erant: vt Julius pollux edocet. Attendit. obſeruat. Thymele. mulier quæ ſaltationibus oblectabat. θυμέλΗ ꝓprie dicit pulpitum ſcena. θυμελικόσ iſtrio. Diſcit. ſ. attendere turpes geſtus iſtrionis.

Chironomia Χείρ Νόμω

θυμέλΗ Thymele

Gabiis. vbi eruditi ſunt Romulus & Remus: ſi Dionyſio credimus: de boc alibi plura. Fidenis. Fidenæ liberi iuris erant ante vrbem cõditam. nec enim albe paredant: vt etiam antenne Colaria Lauinum. Fidenates venerunt autem in ditionem quãuis aliquãdo tentauerint boſtem preterrefacere nouo commento: nam furiali babitu in aciem proceſſerunt: vt ſcribit Florus. Porticibus de porticu Pompei & iſidis intelligit: quo mulieres cõueniebant. Martialis. Cur nec Pompeia lentus ſpaci

DOMI.

atur in vmbra. Nec petit in aedibus Limina: ne futuat: Idem Ouidius de porticu Liuia. Cuneis. nam spectatores suis ordinibus spectabant: qui appellabant cunei. Tranquil. Quinquagenas tesse ras in singulos cuneos equestres: ac senatorii ordinis pnūciauit. Chironomon ledā. ego hunc lo cum preter aliorum sententiam interptabor: quāuis Fidētinus clunicus tentauerit hoc nobis quoq percipere: sed tamē suam opinionē non intelligit: quā maxime pbat: meam vero cōfundit. quā ma le recitat. Ego Fidentine clunice: vt discas: qui putasti subitum miserabile longum dici de membro virili saltatoris & ledam esse nomē propriū mulieris temporū Iuuena. te aliter docui. sed male acce pisti. Audi iterū: sed pceptorem tuum postea consule: cum quo multis annis & summa familiaritate delirare didicisti. Chironomia significat manuum gesticulationē a Χιό: quod ē manus & νόμος lex. Sunt enim motus quidā pscripti: quibus saltātes manibus vtunt: quod psertim in grecorū vsu fuit. Hoc eruditionis genus laudat apud illos. quod scribit Fabius. Iuuenalis vero allaturus causas quare mulieres sunt impudice: id fieri ait spectaculis lasciuissimorū ludorum: quos. scilicet edebat. Domiti. primū omniū mollem saltationem exhiberi solitam oēdit: nā olim Pirricha & saltatio ama ta sola in theatro exercebatur: integris vrbis moribus. Sed postea gatitani modi & mollissimæ græ corum saltationes recepte fuerunt per luxum tempoꝝ: illi aūt eas in plura distingunt genera: vt ἐκ τερὶ λάσ & θερμάστιρι λάσ χειρόνομία: que manuum gestu fit θερμάστριος. quæ pedum ἐλάκτισμά: que calcibus ad humerū iactis a mulieribus fiebant: In chironomia aūt alii gestus di cebantur subiti: alii miserabiles: alii longi. veluti in dityrambicis alius Χειρκέτελλάνης Alius ξυλόνπαρολιφις Alius διμήχιρόξάθιόκος. Lædam. nomē pprium saltationis est: quæ chironomia repsentabat & Titus: vt auctor est Cicero saltationis nomē est. ait igit Mimmo aliquo saltantē lædam saltationem per Chironomiam spectantes mulieres emolliri & corrumpi. Lædam chironomon. i. lædam saltationem: que chironomia sit. Batbyllus. puer amatus ab Anacreonte: vt scribit Horatius Batbylli item populi septentrionales: vt scribit Ptolæmeus: Batbyllus itē virga ferrea: vt est apud Plinium quāuis Porpbyrio apud Horatium aliter sit interpretatus: hic pro molli saltatore. Tuscia. virgo vestalis: quæ austa aqua cribro ex tyberi suspectam pudicitiam probauit.

Tuscia. id est mulier que etiam sit altera Tuscia. Non imperat ve. non abstinet pruritu libidinis.

Subitum miserabile longū. id ē Thymele. Hec ponitur pro quacunq muliere quæ saltationibus oblectatur: vt ante diximus: attendit & obseruat singulos gestus Chironomia: & subitos: & misera biles: & longos: hec erant nomina gestuum tanq discat. bæc accepimus ex Iulio Polluce: quo auto re hunc locum: ita intelleximus. Thymele tunc rustica discit. per risionem legendum quasi dicat. Obseruat singulos motus saltationum. atq ita discit.

VAL. Viuat gabiis. in paruis degat oppidis nedum in magnis: vt Roma est vbi lauti sunt iuuenes & alie q ad libidinē inuitēt illecebre: q si ne tum quidem corrumpi potuerit iudicanda castissima est.

Viuat Fidenis. acsi dicat non poterit cōtinenter. Et agello cedo paterno. cedo pro cōcedo apbæ resis patbos boc est tum concedam non quia peccandi nullam baberet occasionē sed quia mentem nulli sceleri obnoxiam babuerit vixisse castam. Adeo. eo vsq. Seruit iuppiter & mars: quos in montibus antrisq stupra & multos babuisse cōcubitus græce ferūt bystorie idq generaliter accipiē dum est. Senuerunt. quia dixit sed ioue nondum barbato. Porticibus ne tibi monstrat fœmina voto digna tuo. q tam alios quam te spectet transeunt: vt amorum libidine trabi videant eas siqui dem id non esse castas arguit. Cuneis. vbi in theatrum cōuenere & numeroso cœtu theatra stipan tur tota. Quod securus ames. vñ stuprum non metuas. boc dicit num in theatris: vbi totus ad spe ctandum coit populus est aliqua quam tibi castam esse possis polliceri. Chironomon lædā. deest amat. dicunt aūt chironomōtes: vt supra diximns manibus gestientes. vñ & nomen babuerunt.

Molli saltante batbyllo tuccia vesicæ non imperat. Tuccia in vetusto codice scriptū: sed quidā thu scia scribunt. sensus aūt est. dum batbyllus pantomimus pedibus plaudit choreas tuccia libidinem vix potest cobibere. Saltante. saltare pedibus plaudere: vnde alibi ipe virorū saltus nigro tibicine.

Saltante batbyllo mimmo. allusitq ad puerum quē anacreon se adamasse confinxit. vnde & Ho ratius non aliter samio dicunt arsisse batbyllo anacreonta trium. Vesicæ vulue. vt ipe supra. vetu le vesica beate. Appula gannit. id est libidinis furore vexata in vocem perinde ac si in ipso sit cōcu bitu tenuem erumpit. gannire em est canum pprium cum murmure conqueri videntur. Lucretius. Longe alio pacto ginnitu vocis adalant. Et cum deserti baubant in ædibus: aut cum Plorantis fugi unt summisso corpore plagas. Inde ad homines translatum cuius cōpositum oggannio Plautus in asinaria. Cui nō licet vnam rem semel præcipue furi quin centies clamem atq ogganiam. Sicut in amplexu subitum. ac si tenacissimis complexibus quem videt mimmum cōplexura esset ideoq gan nit. Et miserabile. nomen pro aduerbio Longum. quando qd appetit consequi non quit. queri turq q longum aut ita in fabula inducatur aut certe: vt ipa affectat: vel cum sequenti iungit. Lon gum attendit thymelem. id ē totum oculis lustrat theatrum: thymelem enim in emendatissimis ve tustissimisq codicibus lego: denicq vt Probus theatrum interpretat. nam thymele a græcis theatri ea pars vocatur: vbi gestiunt histriones & θυμέλικός Ludius histrioq nominatur. sensus est. dū bec a mimmis venerea gestu exprimunt impudico quonā ea libidinem excitant cūcta attētissime spectant. Thymele. quasi a theatri scænis nomen babens. i. Ludia attendit: sed rustica vtrū rudis & indocta: an q rustica vrbanam imitetur licentiam.

Aſt alie quotiens aulæa recõdita ceſſant:
Et vacuo clauſoq; ſonant fora ſola theatro:
Atq; a plæbeis longe megaleſia: triſtes
Perſonã: thyrſumq; tenẽt: & ſubligat acci
Vrbicus exodio riſum mouet attellanę
Geſtibus autonoes: hunc dilígit elia pauper:
Soluitur his magno comœdi fibula: ſunt quę
Chryſogonum cãtare vetẽt: biſpulla tragœdo
Gaudet: an expectas vt quintilianus ametur?
Accipis vxorem: de qua citharœdus echion
Aut glaphyrus fiat pater: ambroſiuſq; choraules

Aſt aliæ quotiens. Senſus eſt q; aliq; mulieres finitis ludis Mimorum tractant ornamẽta: ludoſq; agunt. Aulea. vela depicta. Fora ſola. ſola fora ſonant: quia theatrum eſt clauſum: qđ prius ſonabat ob ipos ludos. A plebeis longe megaleſia. Deſignat hic iuuenalis duo ludorum genera: Ludos ſcilicet cybeleios qui megaleſia dicuntur & plebeios: q quidẽ exactis regib⁹ pro libertate plebis facti: aut pro recõciliatione plebis poſt ſeceſſionẽ in auẽtinum: Vt docet Aſconius lib. ſecũdo verrinarum. De quibus Liuius ſic ſcribit libro. xxiiii. plebei ludi. M. Aurelio Cotta & M. Claudio Marcello cõſulibus ter inſtaurati ſũt. Romane igitur mulieres q̃ ludis gaudebãt triſtes erant illis ceſſantibus & Megaleſibus longo poſt tpe plæbeios ſequentibus. Megaleſia. ii ludi magne matri. id ẽ cybele erãt dicti a Iunio Bruto: quod docet Liuius his verbis. Marcus Iunius Brutus ædem magne matris deũ in palatio dedicauit: & Ludos ob eandem dedicationẽ factos Megaleſia appellauit. μέγαλη autẽ magna dicit. μεγάλειος magnus. Thyrſum: baſtam pampinis inuolutam. Perſonã. faciei tegmen. perſona autẽ dicta eſt a ꝓſonando: quoniã indumentũ illud oris & capitis vna tantũ vocis emittẽde via peruium: & magis claros canoroſq; ſonitus facit: vt. C. Baſſus putauit auctore Gellio libro quinto capi. vii. Diximus & plura in ſatyra tertia. Tenent. Domi continẽt ac tractãt: hinc etiam ait inferius. Si gaudet cantu: nullius fibula dura eſt: vocẽ vendẽtis pretoribus: organa ſemper in manibus denſi radiant teſtudine tota Sardonices: criſpe numerantẽ pectine chordæ. Quo tener bydemeles operã dedit. Hunc tenet boc ſe ſolatẽ: gratoq; indulget Baſſia plectro. Subligar. quo pudende partes obteguntẽ id ſubligar & ſubligaculũ dicit. Cicero in officiis: Scænicorum quidẽ mos tantũ habet vetere diſciplina verecundiam: vt in ſcæna ſine ſubligaculo ꝓdeat nemo. Acci. illius mimi. Vrbicus. mimi nomen eſt. Exodio attellanæ. erant exodia ridicula quædã vt Liuius videtur oñdere: ait enim in principio libri ſeptimi ſic. Iuuẽtus iſtrionibus fabellarum actu relicto ipſa inter ſe more antiquo ridicula intexta verſibus iactitare cœpit: Vnde exodia quæ exodia poſtea appellata. conſertaq; fabellis potiſſimũ attellanis ſunt: quod genus ludorum ab oſcis acceptum tenuit Iuuentus: nec ab iſtrionibus pollui paſſa eſt. Hæc ille de exodio etiã videto ſara tertia. Attellanæ. Diomedes ſic ait: Tertia ſpecies eſt fabularum latinarum: que a ciuitate oſcorũ Attella in qua primum cœptæ: Attellanæ dicte ſunt argumentis dictiſq; iocularibus ſimiles ſatyricis fabulis grecis. Geſtibus autonoes. id ẽ dum fabula autonoes agit fuit aũt Autonoe cadmi filia thebarum regis & mater Actæonis cõuerſi in ceruum: & a canibus lacerati de quo in met. Hunc dilígit Aelia pauper. id ẽ aliqua nobilis paupervt fuit Aelia de Aeliorũ familia pauperrima ex qua fuit Aelia quædã: quæ fauente narciſſo ſtuduit præferri Agrippinæ & Lolie Pauline in Claudii imperatoris matrimoniũ vt ſcribit Tacitus & Valerius Maximus libro quarto. c. iiii. de paupertate: vbi de aelia familia ſcribens. Inquit q; ſedecim eodẽ tpe aelii fuerunt: qbus vna domũcula fuerat: & vn⁹ in agro veiente fundus: inq; maximo circo flaminio ſpectaculi locus: q̃ quidẽ loca: ob virtutẽ publice donata poſſidebãt. Soluit ad coitũ. ſ. Fibula. vtebant comœdi & citbaredi nõ tã vt velarẽt pudenda: q; vt a coitu cõprimerent: ne eo rauceſcerent vt celſus docet. Mulieres vero bos ad coitũ magno pcio conducebant eis videlicet ſoluẽdo. Martialis li. vii. Menopili penem tã grandis fibula veſtit. Vt ſit comœdis oibus vna ſatis: hũc ego crediderã. nã ſæpe lauamur in vno Sollicitũ voci parce re flacce ſue. Dũ ludit media ppl'o ſpectante paleſtra. De lapſa eſt miſero fibula: Verpus erat. Idẽ lib. xiiii. Dic mihi ſimpliciter comœdis & citbaredis fibula qd pſtat: carius vt futuant. Cantare vetant ꝓpter coitum. ſ. q raucos efficit. Vt Quintilianus ametẽ. Senſus eſt q; mulieres Mimos & biſtriones amant: nõ aũt doctos viros ac ꝓbos: Qualis erat Quintilianus. Accipis vxorẽ &c. Similiter fere Ouidius lib. iii. de amoribus: ait em. Et cole quos dederit: multos dabit vxor amicos. Echion hic citbaroedi nomẽ. In metamorpboſi. vero cadmi ſocius in cõſtruendis thebis. Glaphyrus: citbaroedi nomẽ interpretatẽ aũt feſtiuus iucũdus aſtutus ornatus politus Martialis li. iiii. ait: Plaude re nec cano plaudere nec Glaphyro. Ambroſius choraules: Ambroſius viri ꝓprium: ſed interpretatur diuinus aut immortalis. Choraules autem eſt is qui in choro fiſtulam inflat eſt igitur tibicen. Χόρός enim dicitur tripudium coetus: chorus αὐλός tibia fiſtula αὐλέω tibia cano.

Subligar. indumentũ athlete ad vilia tegẽda & cõpeſcẽda libidinẽ: q; in olympico certamine olim ſumptũ eſt: vt ſcribit Thucydides. Athenienſes vero eodẽ autore nudis corporib⁹ vncti oleo primi i gymnaſio ſe exercuerũt. Alie inqt quotiẽs ludi ceſſent theatrales: & ludi circẽſes lõge ſũt a plebeis id ẽ quotiẽs ludi circẽſes ꝓfecti ſunt: & ab his diſceſſerunt plebei. nã plebs ludis circẽſib⁹ in primis

MAN. Magaleſia μέγαλη Perſona Subligar Exodium Antonoe Aeγuήτlã Fibula mœdorum Echion Glaphyr⁹ Ambroſi⁹ Chorau-les χόρός αὐλός αὐλέω DO.

oblectabaē:& ſacrñ populare a Mar.appellaē:q; gratū ſit pp'o alibi Iuue.nā ſi deficeret mœſtā atto nitāq; videres.Hāc vrbem.Megaleſia dicti a μέγαλι:q; ſignificat magnā:nā magne matri erāt di cati a Marco Iunio Bruto:vt ſcribit Liuius:Quid garriūt nonulli:qđ diſcedētibꝰ plebis nobiles ma nerēt:immo diſcedētibus plebeis ceſſabāt ludi.qui in plebis gām exbibebanē. Vrbicus. Pompe ius apud Tacitū:Vrbicus infans apud Mar.Hic Mimmus exodiarius.nā exodia:vt añ dictū eſt:at tellanis fabulis erant inſerta ridicula cōtinētia. Helia.p muliere paupere bic ponit̄.nā beliorū fa milia pauperrima fuit:adeo vt.xvii.Heli eodē tpe domūculā eandē babitauerint:vnū tantū babētes agrū veientanū & locū ſpectandi in circo:ex eadē familia Helia fuit:q̄ fauente narciſſo ſtuduit p̄fer ri Agrippine & Iuliæ paulinæ in Claudii imperatoris matrimoniū:autores ſunt Valerius:Porphy rio:Cornelius Tacitus. Fibula vtebanē comœdi & citbarœdi:nō tā vt velarēt pudenda q̄ vt a coi tu cōprimerenē:ne eo rauceſcerēt: ſed mulieres in vetitū nitētes bos ad coitum magno præcio con ducebāt.Mar.Dic mibi ſimpliciter comœdis & citbaroedis fibula quid præſtat:carius vt futuant.

Hiſpula.epiſtola Plinii nota mulier.nā eius fratris filia Plinio nupferat integris moribus & pudi citia fœmina.Pli.Necaliud decet manibus tuis educatā:tuis p̄ceptis inſtitutā: q̄ nibil in cōtubernio tuo viderit:niſi ſanctum boneſtūq;.Ponit igitur biſpula:vt ſupra:Tutia p muliere: q̄ pudica vene rit in ſpectacula:ſed illic corrūpebaē:quod aūt amaret comœdos.Mar. Comœdi tres ſunt: ſed amat tua paula lupce quatuor. Ecbion.citbarœdus tbebanus:vñ tbebæ ecbioniæ: is fuit ſocius Cadmi: vt ſcri.Oui.bic p citbarœdo tm̄. Glapbyrus.citbarœdi nomē etiam apud Mar.Plaudere nec cano: plaudere nec glapbiro. alibi: plus babuit glapbirus: plus pbilomelus babet. Cboraules.cboraule a greci.a nñis tibicines appellanē Χόρός.em̄ cborū ſignificat:& αὐλός tibiā magna olim æſtimati one & mēſis principū grati.Trāquil.de Galba:Cano inqt cboraule mire placēti ſup cœnā denarios quinq; donauit.Idē Plu.in Galba in boc genere claruerūt Iſmenias.Dioniſius Micbomacbus Am broſiæ aūt dapes principū dicebanē:qbus exbilarādis:qm̄ adbibebaē cboraules: Ambroſius appel latur a Iuue.Quam turpiter erat p̄ceptor Fidētini:q̄ pueriliter inſanit bone deus. Ait enim cborau lem accipi pro proprio noie:Idq; affirmat Trāquilli teſtimonio in Nerone:qui ſcribit eum nouiſſe ſe prodituru:boc eſt ſe exbibiturum bydraulem & cboraulem:&vtricularium:bic inuertens legit pe riturum.id eſt necaturum cboraulem:quem accipit pro nomine proprio.

VAL. Aulæa recondita ceſſant.quotiēs ſublatis ex tbeatro ornamētis oēs domos iere.aulæa: vt Noni us Marcellus inqt:genus eſt veſtis pegrinā. Virgilius in tertio georgi.Purpurea intexti tollant au lea britanni.& eſt tanq; paludamentū babitus militaris.immo & boc Virgi.verſu ornamentū q̄ pa rietibus obtendiē etiā ſignificat q̄ in aliquo ſolet apparatu adbiberi. idq; etiā greci quorū boc ῥῆμ ē cōfirmant.polibius. ἀκούωντάν τάὡάν τάΔιάτης αὐλαίας ἀγέλαόβάσιλεύσ & rur ſus ὁΔελάβών ἐκτης πάράπέτάσ μένης αὐλαίαν κάλώΔιονἑαυτόν ἀπεκρέμάσεν ſe græci fœminino genere p̄tulerūt.latini aūt quantū ipe me legiſſe meminerim neutro ſemp:vt bic alibi:ex bumeris aulæa roge.vt Horatius in ſcdo epiſtolarum.Quatuor aut plures aulea p̄munt in boras.idē in libro ſermonū.Interea ſuſpēſa graues aulea ruinas.In patinā facere. bec a latinis vela dicta ſunt p̄per. Nec ſinuoſacuo pendebāt vela tbeatro. Clauſoq; ſonant fora ſola tbeatro.ſola qñ oēs abierāt fora ſpectacula:nā vt Feſtus Pompeius docet multis modis dictum aveteribus forū eſt. A plebeis.ſubaudi ludis. Megaleſia ludos magnæ matris: ἀπό τῆς μεγάλης. dicta:vt Var. inquit grecis q̄ in libris ſibylinis accerſita ab atalo rege pergami ibi p̄pe murū megaleſion in templū eius deæ:vñ aduecta romam eſt Triſtes.amantes.aut certe triſtes quia ſpectare deſiuerunt Perſonā tbyrſumq; tenent.animo retinent & rerum quas viderūt quandā animo tenēt effigiem. Tbyrſum.quē manibus biſtriones dum bacbas agunt geſtāt. Et ſubligar acci.ſubligat q̄ & ſub ligaculū nominaē amictus fuit quo pantomimorū tragœdorumq; & comœdorū inguina religabā tur. Aci.pro aci nomē eſt acius minimi. Vrbicus exordio riſum mouet attellanæ geſtibus anto noes:ordo ē vrbicus exodio antonoes attellanæ mouet riſum geſtibus.vrbicus nomē exbodiarii li cet apud Martia.boc nomine poeta fuiſſe legatur q̄ non optimus vrbicus poeta & puer apud eun dem.Conditus bic ego ſunt baſſi dolor vrbicus infans.Cui genus & nomen maxima roma dedit.

Riſum mouet.cōtione:quā ipe exbodiarius ſaltat. Antonoes: de antonoe ſorore agaues ſeme les & inus confictæ fabule. Attellane.proprie comœdiæ fuerunt que res ſerias in riſum vertebāt: ſic ergo & vrbicus per antonoem riſum mouet niſi q̄ Diomedes dicit attellanas Latina tantum ba bere argumenta bis verbis.Tertia ſpecies eſt fabularū latinarum que a ciuitate oſcorum attella. in q̄ primum cepte appellate ſunt attellane: argumētis dictiſq; iocularibus ſimiles ſatyricis fabulis græ cis. Hunc diligit elia pauper.buncalium & eſt ſenſus:pauperum alie pantomimos: alie exbodia rios amant. Soluitur bis.ab aliis. Magno.ſubaudiendum precio vel lato munere. Fabula.qua ſubligaculū contractum alligatur. Sunt que cbryſogonum cantare vetent.epbeborum.n.nos per veneris vſum ſolet immutari.Cauſamq; pbiloſopbi pleriq; tradunt & ipſe in primis alexander a pbrodiſeus in libro problematon:que nos latina olim fecimus nomē autem citbarœdi cbryſodon⁹

An expectas vt quintillianus.boc dicit.nulla ſapientē amat bominem quia ne cōtra quidem ama ri poteſt.ſed de populo viliſſimi quiq;.Quintil.qui rbetor & declamator fuit pro quolibet pruden tiſſimo poſuit. Ecbion.proprium.Glapbitus lydii proprium. Ambroſius.propriū cboraules a cbur & αὐλός tibia.nā vt Cicmedes refert pantomimus & piraules & cboraules in comœdia ca-

nebant.item quãdo inquit chorus canebat choricis tibiis.i.choraulicis artifex concinebat.in cãticis aũt pyraulices reſponſabat.cũ igit̃ comœdiarũ mẽbra ſint tria.diuerbium:canticũ:chorus a choro & tibiis choraules dicti.Longa.per anguſtos ſigamus pulpita vicos:ita em̃ nuptiis ſe ſolẽni apparare.

Longa per anguſtos ſigamus pulpita vicos
Ornẽtur poſtes:& grandi ianua lauro:
Vt teſtudineo tibi lentule conopeo
Nobilis eurialũ:aut mirmillonẽ exprimat ĩfans
Nupta ſenatori comittata eſt bippia ludum
Ad pharon:& nilum famoſaq; mœnia lagi
Prodigia:& mores vrbis: damnãte canopo.
Immemor illa domus:& coniugis atq; ſororis
Nil patrię indulſit: ploranteſq; improba natos
Vtq; magis ſtupeas:paridem:ludoſq; reliquit
Sed q̃q̃ in magnis opibus:plumaq; paterna
Et ſegmentatis dormiſſet paruula cunis:
Contempſit pelagus: famaq; contempſerat olim:
Cuius apud molles mima eſt iactura cathedras.
Tyrrbenos igitur fluctus lateq; ſonantem
Pertulit ionium conſtanti pectore.q̃uis
Mutandum totiens eſſet mare:iuſta pericli
Si ratio eſt & boneſta: timent: pauidoq; gelant̃
Pectore: nec tremulis poſſunt inſiſtere plantis

Figamus pulpita ꝓ ludis nuptiarũ gratia agendis. Ianua lauro.in nuptiis lauro dom⁹ ornabat̃.vñ Apeleius libro quarto ait.Dom⁹ tota lauris obſita: tædis lucida conſtrepebat hymenæum. Vt teſtudineo: ordo eſt.infans nobilis.id eſt.pulcher tibi o lentule in conopeo teſtudineo.id eſt. cuuo exprimat rep̃ſentet referat Eurialum aut Mirmillonẽ. Lentule.Lentulus bardiacus Laniſta fuit ſecundũ Plutarcum nobiliſſimus. ponitur hic ꝓ quocunq; Laniſta. Conopeo.Conopeum velũ erat: quo in ægypto adarcendos culices vtebant̃:vt ſcribunt Herodotus & Porpbyrio. κώνωψ ὠπός:culex dr̃. Euryalũ.retiarii nomen eſt. Rætiario pugnanti aduerſus Mirmillonẽ cantabat̃ nõ te peto piſcẽ peto.quid me fugis galle: qa Mirmillonicũ gen⁹ armaturæ gallicũ ẽ ipſiq; Mirmillones ante galli appellabant̃. In quor galeis piſcis effigies inerat: qđ feſtus ſcribit plura diximꝰ in ſatyra ſecũda.vicit & boc mõſtrũ tunicati fuſcina gracchi. Nupta ſenatori. hoc loco bippiæ immodeſtiã taxans alias quoq; hmõi carpit fuerat aũt nubta fatio veiẽtoni.de quo ſatyra q̃rta babuimus. Ludũ.luſorẽ ꝓ ludiũ ludii em̃ & ludiones ab ludo dicunt̃: ſic etiã Ludiæ mulieres. Ludiones aũt iſtriões dicti ſũt qđ latiꝰ ex liuio docuimꝰ ſatyra ſeptia ibi.Qđ nõ dãt ꝑceres dabit iſtrio. Pharon.pharos inſula q̃da ẽ oblõga oppoſita alexãdriæ.q̃ cõtineti adiacet:bicipitẽ ad eã portũ faciens.Nã cũ littorea regio ſit ſinuoſa duo ꝓmõtoria in mari emittit inter q̃ inſula iacet:q̃ portũ claudit.Eſt ibi petra q̃dam mari circũdata: q̃ turri babet multis tabulatis excelſam:& albo lapide mirifice ſtructã:eodẽ noie q̃ inſula.Eã Soſtratꝰ Gnydius regũ amicus poſuit:ob nauigantiũ ſalutẽ vt epigrãma declarat.Nã cũ ora ex vtraq; ꝑte impetuoſa & bũilis eẽt & cautes & breuia bẽt:ſignũ aliq̃d neceſſariũ fuit altũ & clar: q̃ nauigãtes ad portus ingreſſum dirigerent̃.Strabo ita edocet li.xvii.Solinus vero ſcribit ꝙ egyptii in portibꝰ machinas ad ꝓlucendi miniſteriũ fabricatas pharos dicũt. Famoſaq; mœnia lagi.i.alexandriã. Nã vt ſtrabo li.xvii.ſcribit Ptolomæus lagi filiꝰ Alexãdro ſucceſſit.Famoſa vero mœnia dixit:qm̃ vt idẽ Strabo meminit.Oẽs poſt tertiũ Ptolomæũ malevixerũt delitiis corrupti:oim vero peſſime q̃rtus:& ſeptimus & vltimꝰ Auletes:aut famoſa Põpeii cæde.Vel potius famoſa dixit ꝓpter luxũ & viror & mulier i foſſa q̃dã de q̃ iã dicemus. Prodigia: ſcelera ſeu ꝓdigioſos mores. Vrbis.i.romæ.Nã teſte fabio li.vi.Vrbis appellatione:etiã ſi nomẽ nõ adiiceret̃.Roma tm̃ accipi receptũ eſt. Dãnante Canopo.Canopus centũ ac vigínti ſtadiis diſtat ab alexandria pedeſtri itinere vadẽtibus.Eſt autẽ in quadã nili inſula.Ibiq; Serapidis templũ & cultu & religione excellens ad ſolẽnia cuiꝰ ingẽs turba ꝓ foſſam ex alexãdria deſcẽdebat.nã die ac nocte nauiculis plena eratvirorq; ac mulierũ impudẽter canentiũ ac ſaltantiũ cũ oĩmi diſſolutione:erãtq; diuerſoria foſſæ impoſita ad hmõi relaxationẽ & celebritatẽ idonea.Vt ſcribit Strabo li.xvii.Cum demũ apud alexandriã & canopũ ita laſciue viuerent. Damnabant tamẽ vrbis mores:tanq; turpiores.Indulſit.pepcit.Debuit em̃ reſpectu patriæ ſaltẽ id nõ agere. Paridẽ.is pantominus erat. Ludos:circẽſes vel quoſcũq;. In magnis opibus.ſcilicet eſſet.Hoc eſt q̃uis diues & nobilis cõtempto tamẽ pelago ſecuta eſt gladiatorẽ. Paterna. propria non aliena vt paupibus euenit. Segmentatis cunis.id eſt.zonis & cingulis quibuſdã depictis.Plini.em̃ libro ſexto.c.xxxiiii.Segmenta circulos ſignare oſtẽdit.His verbis:plura ſunt aũt bæc ſegmẽta mũdi:quæ noſtri circulos appellauere:græci paralellos. Molles cathedras.id eſt. apud illas quæ ſedẽt in cathedris impudicis.Martialis libro tertio inter fœmineas tota qui luce cathedras.Deſidet &c.Molles autem ait:quoniam ſunt & aliæ non molles. Tyrrbenos fluctus: mare tyrrbeniam radens tyrrbenum vocatur:ſed cum poſtea incuruetur ad orientem ſolem ſiculum dicitur. Cum iã ad Iapigiam vſq; reclinet:atq; inde ad boreã verſus dilatet ſeſe.Adriaci nomẽ accipit. Ac rurſus ad be-

MAN.
Conopeũ
κώνωψ
Retiarius
Mirmillo
Ludii
Ludiones
Pboros
Soſtratus
Pharos
Lagus
Vrbs
Canopus
Serapidis templum
Foſſa cunopi
Segmenta
Tbirrenũ mare
Adriaticũ mare

Ionium mare DO

sperĩam citeriorem conflexum Ionium efficit mare: quod Dionysius scribit. Ionium:fluctuum.s. Canopeium:velum erat: quo in ægypto ad arcendos culices vtebant: vt scribunt Herodotus & Porphyrio. Ego vero puto designari opus topiarium.id est.cum serpentibus:& textis ramis cubiculi camerati species effingit: vt ex Plinio discimus: tu ornas inquit fores ramis in speciẽ Topiarii: vt tibi nascat filius:vel Mirmillo vel retiarius:quasi dicat:vt tibi sit adulter in tanto apparatu gladiatorũ post citharœdos iam ait gladiatorẽ amari a mulieribꝰ. Lentulus bardiacus.lanista fuit Plutarci testimonio nobilissimus:bicꝑ quocũꝫ lanista accipit. Tu inquit o postbume lentulus eris bardiacus:paulopost & babebis familiã gladiatoꝝ:nã tibi nascẽt retiarii & mirmillones. Eurialis. nomẽ retiarii. Mirmillo.is dicit q pugnat aduersus retiariũ. in cuiꝰ galea piscis effigies inerat:vt scribit Festus & Tran.multis in locis ondit. Nupta senatori.Fabrio veientono. Canapo.Canopus gubernator Menelai nomẽ loco dedit:ibi fossã: vt scribit Strabo nocte dieꝫ plena cybarũ:in qbus mulieres impudẽter canũt & lasciuiũt:vt docuimꝰ apd Sylliũ. Papi. Curue tberapnæi lasciuia tota canopi Ludos.s.circẽses:qbus totavrbs tenet.boc aũt dicit in iuidiã Domitiani:vt etiã Paridẽ taxet.

VAL. Vt testudineo tibi lentule canopeo.nobilis euryalum mirmillonẽ exprimat infans.ordo est.o lentule ornent tibi postes & grandi lauro ianua: vt nobilis infans exprimat tibi euryalum mirmillonẽ canopeo testudinio.sensus est.ducis lentule vxorem:vnde tibi nascetur puer qui compressores quidem alicuius faciẽ geret:certe gladiatoris aut mimmi. Testudineo.camerario in modũ testudinis. Canopeo:canopeũ reticulũ:aut quoquomõ velũ qd arcẽdis culicibꝰ a facie ptẽdit. Nobilis.cognitus:nã illustris insignis pcipuꝰ singularis egregiꝰ nobilis cognitois nõ meriti & laudis noia sunt qa tã de flagitiosis ꝙ de claris dici iuenĩunt. Exprimat:referat euryalũ gladiatorẽ. Mirmillonẽ.gladiatorẽ dicit:boc em̃ noie gladiatorẽ veteres vocauerunt. Tran. de caligula. Mirmillonem e ludo rudibus secum batuentem & sponte prostratum confodit ferrea sicca:ac more victorum cũ palma discurrit. Festus Pompeius retiario inquit pugnanti aduersus Mirmillonẽ cantatur non te peto piscẽ peto:quid me fugis galle:quia mirmillonicũ genus armaturæ gallicum est: ipsiꝫ Mirmillones ante galli appellabant: vt quorum gallis piscis effigies inerat ꝙ genus pugnæ institutum est a pittaco vno ex septem sapientibus: qui aduersus pbrynonem dimicaturus propter controuersias finium quæ erant inter atticos & Mirmillenæos retæ occultæ latum impediuit pbrynonem. Nupta senaco.est bip.lu.ludum pro ludium.i.lusorem. Ad pbaron pbaros in ægypto obionga paruaꝫ ĩ sula est iuncta ad extremũ continenti portũ ore gemino efficiens. Ad pbaron.accusatiuus a nomi natiuo pbaros: vt inquit cæsar.pbarus est insula turris magna altitudine mirificis operibus extructa quæ nomen ab insula accepit bæc insula obiecta alexandriæ portum efficit:sed a superioribus regionibus in longitudine passuum nongentorum in mare iactis mulibꝰ angusto itinere & ponte cũ oppido coniungit. in bac sunt insula domicilia ægyptiorum & vicus oppidi magnitudine. Et nilum fluuium a nilo rege appellatum:vt locupletissimi tam latini ꝙ græci auctores scribunt: licet quidam a nouo inferendo luto id nomen babuisse putauerint:ꝙ sua inundatõe totam feracem reddat ægyptum. Famosaꝫ mœnia lagi τοῦ τὸ ægyptum siquidem significat. Famosa.flagitiis nobilitata.lagus enim Alexander ægyptiorum rex quem Ptolomæ. secuti sunt. Famosa.infamis vt bocipse ostẽdit. Prodigia.ꝙ par prodigio baberi debuerit romanam ciuem in ægyptum vsꝫ gladiatorem sequi. Damnante ca.nam cum libidine & omni flagitioso crimine famosa sit ægyptus a romanis tamen videtur superari.canopus ciuitas fuit iuxta Alexandriam: quam Alexander instar chlamidis suæ quæ fuit de ciuitate macedoniæ quæ pella nominabatur fertur condidisse. Vir.in.ii. geor.Nam quam pellæi gens fortunata canopi. Canopus autem dicta quibusdam putatur quasi conobus a conobo Menelai gubernatore illic sepulto.sunt qui a culicibus nomen traxisse malint:& binc conopæum appellatum tegminis genus ad arcendos culices quo maxime vtuntur alexãdrini: ꝙ ex nilo culices confiuant:quos græci κωνώπας vocãt. Nil pa.indul.nulla patriæ charitate cõmota est. Plorantesꝫ impro.na.improba peruicax.vt pluuiam cornix vocat improba voce. Ludos.qui romæ fiebant ad populi oculos auresꝫ mulcendas. Paridem.pantominimũ. Pluma delitiis:vt alibi ipe plumas sardanapali. Et segmẽ.dor.par.cu. segmentatis plumatis vel aurata veste adopertis:& est sensus.tanto libidinis furore ferebat: vt delicate & in magnis etiam opibus educata maris pericula & nauigationum incommoda vitare cõtemperit. Cuius subaudi famæ. Apd molles minima est iactura cathedras.i.matronas quæ in mollibus sedent cathedris ociosæ. Tyrrbenos igitur flu.tbusci maris procellas. Sonantem pertulit ionium.In scupulos sese confringẽtibus vndus mugientem. Pertulit ionium.ionium mare: vt ionia attica ab ione dicta acbei fratre filio zuti filii æoli & creuse que erectbtbeos fuit filia:& ionia regio asie.vnde & asiatici iones: in qua vrbes fuerunt.epbesus.androclus.miletus.priene.colopbon.lebedus.eritbre.pbocea.claomecbios:samos:ionia quidam primam babet breuem:secũdam vero longam.Proper. At tu seu mollis q̃ tendit ionia seu. Qua Lydia pactoli tingit aratra liquor & ionicus. Ho.in epodo. non atagem ionicus est enim dimetrum iambicum.necnon ionides.Rufus Festus in descriptione orbis.Nec minus attolluntur ionides insule ad alto.Ionius vero primam babet longam & secundam breuem: vt boc in loco. Iusta pericli.per maria tolerandi boc est que bonestatis causa nauigantes omnia formidãt eædem sivtilitatis necessitas:si bonestas postulet:vt cum marito per maria nauigent: tunc nauseã patiuntur:tunc periculum metuunt.

Fortẽ animũ pſtant rebus quas turpiter audent:
Si iubeat cõiunx: duꝛ eſt cõſcendere nauim
Tunc ſentina grauis: tunc ſummus vertitur aer
Quę mechũ ſequit̃ ſtomacho valet: illa maritũ
Cõuomit: hęc inter nautas & prandet & errat
Per puppim: & duros gaudet tractare rudentes
Qua tñ exarſit forma: qua capta iuuẽta eſt
Hippia? quid vidit: propter quod ludia dici
Suſtinuit? nam ſergiolus iam radere guttur
Cœperat: & ſecto requiem ſperare lacerto.
Præterea multa in facie deformia: ſicut
Attritus galea: mediiſq; in naribus ingens
Gibbus & ſacre malum ſemper ſtillantis ocelli:
Sed gladiator erat: facit hoc illos hiacyntos
Hoc pueris patrięq; hoc prętulit illa ſorori:
Atq; viro: ferrũ eſt qđ amant: hic ſergius idẽ
Accepta rude cœpiſſet veiento videri
Quid priuata dom? : qd fecerit hippia curas:
Reſpice riuales diuorũ: claudius audi
Quæ tulerit: dormire virũ quũ ſenſerat vxor
Auſa palatino tegetem præferre cubili
Sumere nocturnos meretrix auguſta cucullos

Sentina: nauis fundum quo tota de currit aqua. a ſentiendo dicta putet. n. maxime. Illa ſupple quæ. Maritũ. ſ. ſequit̃. Hæc quæ mœchum ſequitur. MAN. Sentina

Ludia. i. ludii & luſoris vxor vl̃ amica. Iam radere guttur. eum grãdeuum oſtendit. Cum hirſutus eſſet itavt gutturetiã raderet. & Tibullus inqt charior eſt auro iuuenis cui lenia fulgent Ora. nec amplexus aſpera barba terit Preterea. Gellius libro. iii. c. iiii. oñdit in annis. xl. publii Scipionis apbricani tẽporibus barbam viros raſitauiſſe Secto lacerto. i. tanq; ſi ſectus ei lacertus fuiſſet: mutilatio em̃ aliquo membro requiẽ & miſſionem impetrabãt gladiatores. Hiacintbos. i. ita pulchros vti fuerat byacintbus de quo late in metamorpbo. babetur. Ferrũ: gladiaturã. Cœpiſſet veiẽto videri. i. ſi rude donaret̃ videret̃ ꝓfecto veiento qiã ſenex: vel ſic poti?. Si ſergi? acciperet rudẽ boc ẽ ſi nõ amplius gladiator eſſet. relinqueret̃ ab bippia: ſicut relictus ẽ veiento: & ſic cõcludit bippiam ſola gladiatura captã. Rude: rudis virga erat q̃ gladiatores donati ceſſabant a gladiatura: vt ſcribit Priſci. lib. .vii. Diuoꝛ impatoꝛ. Claudi? audi. Claudius impator Valeriã meſſali nã conſobrini ſui filiam in mrimoniũ acceperat. vt teſtat̃ Suetonius Pli. aũt libro. x. c. lxxii. ſic ait. Cæteris ſatietas in coitu bomini pene nulla. Meſſalina Claudii Cæſaris coniunx banc regalem exiſtimans palmã elegit in id certamen nobiliſſimam e proſtitutis ancillam mercennariæ ſtipis eamq; die ac nocte ſuperauit quinto ac viceſimo concubitu. Tegetem lupanaris locum reſpectu regiæ imperatoris tegetem appellat. Palatino. imperatorio palatiũ: nãq; imperatores vt plurimũ babitarunt. Auguſta: imperatoris vxor. Sumere pro ſumebat. Rudes Meſſalina Meſſalina

Sergiolus iam radere guttur. ego ita intellígo Sergiolum exuiſſe omnem formam: cum barba ad guttur iam pueniſſet: atq; illic raderet̃: tunc enim os plane erat virile: ſed tamen: vt inquit videntur narciſci & iacynthi: quia ſunt gladiatores: quod affertur a nonnullis de raſitationis tempore: ex Aulo Gellio ita nõ cõuenit: ita vt ſit contrarium. Requiem. i. miſſionem: quam gladiatores impetrare ſolebant: membro aliquo mutilato. Mar. Nuper cum myrino peteret̃ miſſio læſo. Ferrũ. i. gladiaturam. Tranquillus de Nerone exbibuit ad ferrum. i. ad gladiaturã. Ferrum eſt quod amant: quaſi dicat. Hos amant: non quia formoſi ſunt: aut diuites: aut nobiles: ſed tantum quoniã ſunt gladiatores: perditæ em̃ nonullæ boc genus diligunt. Sergiolus. dictus in ſergii eius monumẽtum: qui & ipſe auctore Valerio matronã ꝓmiſſis pecuniis corrumpere tentauerat: damnatus a Metello celere DO.

Reſpice riuales diuorum. a meſſalina eſt exemplũ de impudẽtia: de qua bæc Pliní. Cæteris ſatietas in coitu: bomini prope nulla. Meſſalina Claudii Cæſaris cõiunx regalem exiſtimans palmã certam elegit nobiliſſimam ex proſtitutis ancillã mercẽnariæ ſtipis: eamq; die ac nocte ſuperauit quinto & viceſimo concubitu: & Tacitus iam meſſalina facilitate adulteriorum in faſtidiũ verſa ad incognitas libidines profluebat: de boc plura paulopoſt dicemus. Tegetem: fornicem meretricum. Vna ancilla: quam elegerat in certamine libidinis.

Fortem animum præſtant. exbibent gerunt: præſto: præbeo: & præſto excello verbum integrum. nam imperſonale melius eſt ſignificat. Vir. ſed motos præſtat componere fluctus. nam præſto ad uerbium cum verbo ſubſtantiuo iunctum adſum ſignificat. Tunc ſentina grauis. odorem ex ſentina exbalantem ſibi moleſtiam exbibere conqueritur. Tunc ſummus vertitur aer. ꝙ magni oriãtur flatus ingemit. nam ventus: vt Ariſtoteles etiam refert nibil aliud eſt q̃ aer multus & ſubitus defluens cum e terra ſiccæ & calidæ quædã formæ in ſublime tollunt̃: quas mediæ regionis aeris borrendiſſima frigiditas vebementi impetu deorſum propellit. Stomacho valet. ei a ſtomachus nõ ſubuertitur nauigatione. Gaudet tractare rudentes. funus nauis ita dicti ꝙ cum vento verberent̃ rudere exiſtimentur tam & ſi primæ ſyllabæ quantitas non ſeruatur. Qua tamen exarſit forma: in- VAL.

terrogando aerius lacerat. Ludia dici su.i. gladiatoris vxor. ludius & ludia sicut & ludo verbum a iudis inflexa sunt. Valerius maximus de institutis antiquis ea res inquit ludium ex betruria accersendi causam dedit. cui⁹ decora pernicitas vetusto ex more curetum lydorūq; a quibus tusci originē traxerunt. & quia lydius apud eos bistrio appellat̄ scænico nomen bystrionis inditum est. Sergius. gladiatoris nomen: sed diminutio vsus per contēptum est. Iam radere e guttur cœperat: guttur pro barba posuit: aut certe quod mentum & maxillæ citius pubescant: & gutture serius barbire soleamus. Secto. saucio. Requiem sperare. rudem sibi dari fractus labore desideret. Attritus galea. multis deturpatus vibicibus: vt mirum videri possit ab hippia tantopere dilectum. Semper stillantis occelli. propter oculi lippitudinem. & diminutiuo vsus: vt ob egritudinem minorē effectum oculum ostendat. quomodo Persius diminutiuo libidinem expressit patranti fractus ocello. Sed gladitor erat. hec est sylligismi pars secunda cui tertiam subnectit. ferrum est quod amāt: vt sit explicata sylogismi contextio hippia marito deserto sergium sequitur: non famosum non diuitem nō iuuenem. hocq; assumptum est syllogismi pars prima quam ipse exornans modo interrogatione modo amplificando affirmatione longius euebit. assumptio autem syllogismi pars secunda atqui gladiatus fuit. & quia gladiator vtpote armatus ab hippia adamatus est. vnde concludit. ergo non hominē sed ferrū amat sed pluralis numeri amant protulit: vt idem cæteris facere ostēdat. Facit hoc illos byacinthos. id est. videri formosos & est assumptionis approbatio. absolutissimū em̄ epichirema: vt Ci. putat: quinq; partibus constat. Facit hoc illos byacinthos. byacinthū inquit Pli. comutat̄ fabula duplex: luctum p̄ferens eius quē Appollo dilexerat: aut ex aiacis cruore ædiiri ita discurrentibus venis: vt græca; litteraq; figura ea legat̄ inscripta. Accepta rude. virga q̄ gladiatores donarēt̄

Cœpisset veiento videri. deformis & stultus aut maritus hippiæ. Respice riuales diuo &. i. impatoq; qui diui sunt dicti: dicunt̄ aūt riuini vel riuales alienæ mulieris vna proci. Telerit. passus sit. fa impator qui messalinā suā impudicissime viuere passus est. vt Tacitus in bystoria docet. Dormire virum. Claudiū. Vxor messalinā dicit q̄ octauiæ & britānici mater fuit. q̄ nouas cuiusdā silii speciosi iuuenis viuo Claudio nuptias adornasset interfecta est. Palatino tegetem præferri cubilli. tegetem fornicis & lustri tuguriū. Cubili palatino. lecto Claudii cuius regia in palatio fuit. Meretrix impudica. mulier vt meretrix quæ de turpi quæstu viuit. Augusta. quia impatoris vxor: qñ oēs ab augusto dicti sunt impatores augusti. augusta inquit. Tranquillus loca dicunt̄ religiosa in quib⁹ augurato aliquid cōsecrat̄: augusta dicunt̄ ab actu vt auium gestu gustuue sicut etiam Ennius docet scribens augusto augurio postq; indita condita roma est. binc augustus cæsar dictus. Cucullos. breue viliq; tegmen quo caput humeriq; ad pluuiam arcendam contegunt̄.

MAN. Linquebat. peccabat. Ancillavna de hac iā diximus ex plinio. Nigrū crinē. nigrū ait: qm̄ matronis nūq; flaua coma dabat̄: sed nigra. vt Serui⁹ li. .iiii. æn scribit. Centone. laneo pāno diuersis coloribus texto: sup quē coire solebāt bmōi tegmen mutatis litteris cœlonē dicim⁹ ritq; a κέντω verbo græco: qđ ē pungo. Nā vt Strabo li. .vii. ondit. Cētones pilosi erāt & bispidi: ait em̄ sic. Nomades & em̄ tentoriis vtunt̄. Centonū instar pilo contextis: in plaustris vitā degētes. Galero. galerus ē vt volūt a galea: q̄ in modū galeæ esset. Titulū mētita lyciscæ Martialis li. iiii. ait: facere i lyciscā paule me iubes versus. Quibus illa lecta rubeat: & sit irata Titulū vero ait: qm̄ incellæ frōte apponebat̄. Martialis li. .xi. in cantbarū. Intrasti quotiēs inscripte noia celle seu puer arrisit siue puella tibi. Britānice. Suetonius de claudio inqt: q̄ ex Messalina octauiā būit & quē primo Germanicū mox britānicum cognominauit. britannicū vicesimo imperii die: inq; secundo consulatu natum sibi paruulū etiā tum & militibus p̄ concione manibus suis gestans & plæbi p spectacula gremio aut ante se retinens assidue cōmendabat. fuit postea inter cœnandū cū Nerone sūpto veneno ab locusta pato sublat⁹. Aera poposcit. i cypro pria fuit æris inuētio. Serui⁹ aūt rex prim⁹ signauit æs: ātea rudi vsos romæ Time⁹ tradit. Signata ē nota pecudū. vñ & pecunia appellata. Auctor ē Pli. li. xxxiii. &. xxxiiii Qđ potuit ē quoddā brodire tenus si non datur vltra. Inqt Hora. epl'a prima. Adbuc ardēs rigidæ tētigine vuluæ. Libido em̄ nunq; satiat̄: & extincta reaccenditur vsu crescit. nec rationi paret: qui in-

Linquebat comite ancilla non amplius vna
Et nigrum flauo crinem abscondente galero
Intrauit calidum vrteri centone lupanar
Et cellam vacuam: atq; suam: tunc nuda papillis
Constitit auratis titulum mentita lyciscæ:
Ostenditq; tuum generose britannice ventrem
Excepit blanda intrantes: atq; era poposcit
Mox lenone suas iam dimittente puellas
Tristis abit: sed quod potuit tamen vltima cellā
Clausit adhuc ardens rigidę tentigine vuluę
Et lassata viris nondum satiata recessit:
Obscurisq; genis turpis: fumoq; lucernę
Fœda: lupanaris tulit ad puluinar odorem
Hippomanes carmēq; loq̄r: coctūq; venenū

Cento

κέντω

Britānicus

Aæris inuentio

Pecunia

petu ducit: vt scribit Hieronymus in aureola. Puluinar. lectum Imperatoris. Hippomanes. scribit Plí. li. viii. equis amoris innasci venefícium bippomanes appellatum in fronte: caricæ magnitudine colore nigro: quod statim edito partu deuorat foeta: aut partum ad bubera non admittit: siquis præreptum habeat dicit autem ab bippon. i. equorū. & Mania furia insania. Est etiam bippomanes virus ab inguine equarum distillās quo tpe agitant amoris furore. vnde Maro. li. iii. g. ait. hinc demū bippomanes vero qđ nomine dicunt pastores lentum distillat ab inguine virus: bippomanes quod sæpe male legere nouerce. de eo igitur Iuue. intellígit. manes

Hippomanes

Præterea nouercas malas esse vt plurimum etiā Plutarchus innuit scribit em̄ Catonis senioris filium patre cōueníssse veniāq; deprecatū esse siquid in eum patrauíssset quo subiratus ac dolens sibi nouercam induxíssset Philosophus item li. vi. de animalibus scribit q; æque incensæ libídine aliquid emittunt: quod bippomanes appellat. eodē quo illud quod nascit nomine quod præcipue ad amoris venefícia petit: sed accipi eum humorem difficile esse aiunt q; paulatim admodum labit. Paulo item inferius ait. Qūum æqua peperit statim secundas deuorat: atq; etiā qđ pulli nascentis fronti adbæret bippomanes dictum: magnitudine minus carica parua specie latiusculum orbiculatum nigrum: siquis prupto odorē moueat equa expitatur furitq; agnito eo odore. quapropter id a venefícis petitur & percipitur mulierculis.

Flauo crine. nam matronis nigri crines dabant: vt nigrici calcei nobilibus: vt díximus copiosius in commentariis Mar. Titulum nam cellæ meretricie inscripte erant suis nominibus. Martia. In trasti quotiens in scripte limina celle. Generose britānice. Britānicus & octauia nati sunt ex claudia messalina: britānicū noiat in Claudii derisiōem: qui eū filiā in delitiis babebat: sic pecq; suis gestabat manibus: & plebi inter spectacula frequēter commēdabat. Britānice. qui. s. in tātis delitiis. es. DO

Fœda. Mar. de læda meretrice: qđ spurce moriēs lucerna lede. Hippomones. vt Plí. scribit. caro est in frōte pulli equini caricæ magnitudine colore nigro. qđ statim edito partu deuorat: aliqn partum ad vbera nō admittit: id ad amoris bñficiū innascit. Est item Hipponomes virus stillās ex inguine æque: ē pterea frutex. vt scribit Theocrius in cātatōe buccolica: quoq; insaniūt. ἱππώδες. equū ἔνια furorē distillātē nūc itellígit: cū addat priuigno. Virg. đ boc qđ sæpe male legere nouercæ. Aristoteles đ bippomene ait đ eo ambígi quū alii stillās ex inguie equæ: alii innatū froti eqni tradídert.

Linquebat. subaudi maritum. Ancilla non amplius. cum ablatiuo. sic Cæsar in. vii. cōmentario ita vt nō amplius quatuor dígitis ex terra eminerent & cum nominatiuo idem in quinto eiusdem libri volumine: quæ cum annotinis priuatisq; quas sui quisq; cōmodi fecerant amplius octingentæ vno erant tempore a littore discesserant: ac se in superiora loca abdíderant: et cum accusatiuo. Virg. in primo eneidos noctem nō amplius vnam falle dolo. eiusdem structure est plus. dícimus em̄ plus bac re. Oui. díi debet plura rogantis. & bāc rem Teren. in eunucho. nō plus triduum. vitruuius de archítectura libro. vii. asserens directi disponātur inter se nec plus spacium babētes pedes binos. & paulopost. & ita a pariete distent: vt ne plus pateāt palmū. in quo nostri acticos secuti víderi possunt qui & πλειῶνάς τρεῖς & πήνων τριῶν. dícunt. Licet in quibusdā aliis idē compertū babeamus comparatiuis superlatiuisq;: vt proprius illum. Cæsar cōmentario septimo. vercingētorix cū ad suos rediíssset ꝑditionis insimulatus q; castra ꝑprius romanos mouíssset: & ꝑximus illum. Ci. ꝑximus Pomgeium sedebam. & illí. Plí. secundus in epistolis. nam proxime frequēti auditorio inter se coram multi ordinis nostri clare iocabant intraui continuerūt: vt Ci. simílissimum deo iudico sed in comparatiuis vbiq; ablatiuum sicut & in superlatiuis genitiuum. plæriq; subaudiri noluerunt. Sed ἑλλέπτικῶς. est subaudiēdum em̄ ne agnoscerēt. VAL.

Nigrum flauo crinem abscōdere galero intrauit calipum veteri centone lupanar. abscondente crinem quia niger fuit: quia matronis flaua coma non concedebatur sed nigra. e diuerso meretrícibus flaua: ideo Virgi. in quarto æneidos dixit. Nondum illi flauum proserpina vertice crinem abstulerat. Galero. capitis tegmine rotundo qđq; in modum galeæ esset galerus dictus. vt ait Var. q; nomen genero galerum fronto protulit. Lupanar. a lupis. i. meretribus dictum. Centone. velo laneo quod lana aut tomento confertū: vt ictus nullos patiat: & vt exístimo a κέντω. i. pungo ínflexum: vt in cōmentariis apud cæsarē eamq; contabulationēm summam lateribus lutoq; constrauerunt neq; ígnis bostium nocere posset centonesq; inicerunt ne aut tela tormentis missa tabulatōem perfringeret aut saxa ex catapultis lateritium discuterent. sisenna bystoriarum li. iii. aceto madefactis centonibus integuntur. quos supra ꝑpetua clasi suspensa cilicia obteguntur. Cato rerum rusticarum. li. i. tres centones pueris sex culcitras nouem stragula. idem paulopost. vestimenta familiæ: tunica: saga alternis annis quotiēs cuiq; tunicā aut sagum dabis prius veterem accípito vnde centones fiant. i. interiora vestimenta quæ super subuculis supinduere solemus bombyce inserta. columella. cultam vestitāq; familiā magis vtíliter quā delicate babeat munitam diligenter avento frigore pluuiaq; quæ iuncta probibentur pellibus manicatis cētonibus confertis. & sagis cucullis. Atq; suam. sibi dicam. Nuda pa. synecdochos: vt nuda genu.

Auratis. pulcbris vel auro exornatis. Titulum mē. ly. lycisca canis est ex lupa caneq; progenita. Vir. multum latrante lycisca. sed bic aut proprium meretrícis formosæ nomen accípiendum est: aut affictum nomen ἀποτής λυκής quam græci prísci: vt Macro. etiam refert primam lucē quæ præcedit solis exortū appellabant. vñ & Appollo lycius & lycegenes est appellatus Ho. εὐεὸ λάπόλλωνι λυκηγένεικλυτότόξῳ proinde ita lucētem dictam meretricē ab boc crediderim sicut ab bora. formosus puer lycisc⁹ nominatus ē amor licisci me tenet: vnde expedire nō amicoq; queāt li-

bera consilia: nec contumelie graues. Ostenditq; tuum ge.bri.veñ. tuum vnde editus es. britãnicus autem hic messaline filius a Nerone postea veneno necatus est. venenum locusta suggerẽte: vt Tran. scribit. Atq; erea po. mercedem quo meretrix videatur sibi dari deposci. Suas di pu. prostibulas ad cellulas emittente lenono. Tristis. cur tristis ostenditur: nam nondum satiata recessit. de qua Plí. messalina inquit Claudii cæsaris coniunx hanc regalẽ existimans palmam elegit in id certamen nobilissimum e prostitutis ancillam mercenarie stipis eamq; die ac nocte superauit quinto ac vicesimo concubitu. Obscurisq; ge. tur. hoc dicit lucernæ quæ vt cæteris meretricibus: in eius cellua fuerat incensa fulgine nigroreq; inquinata decedit. Fœda lu. lupanar prostibulũ: vnde lupanarius. Vulpianus de petitione hæreditatis. licet a lupanario percepte sunt. nam & in multorũ bonestorum virorum: prædiis lupanaria exercentẽ. Obscurisq; genis. genas quidam intra extremum superioris inferiorisq; cilii ambitum esse voluerunt alii infra oculos quas malas appellamus: quas radi duodecim tabularum interdicto antiqui vetuerunt pudoris sedes esse arbitrari: qd ibi maxime ostendatur pudor. aliiubi primũ barba oriẽ. Tulit ad pul. maritale lectum sed deorum. vt Hora. ornare puluinar deorum aut eorum qui diis pares baberẽt vt hic. dicit aũt & hic puluinus vt ipse supra & de puluino surgat equæstri: vñ puluillus imminutũ. Hora. in epodo. Inter sericos iacere pulillos amant. Hippomanes car. lo. co. ue. ponit nunc quid de mulieribꝰ hactenus dicturus etiã sit. Hippomanes. virus ab equæ inguinibus ꝓfluens q; in humana viscera descendẽs furorẽ facit vnde & nomen habet: nam ἵππος equus dicit & μαίνομαι significat insanio. Virg. Hinc demũ hippomanes vero qd nomine dicunt Pastores. lentum distillat ab inguine virus. Hippomanes qd sæpe male legere nouerce. Miscuerũtq; herbas & non innoxia verba. Est itẽ hippomanes vt Suidas exponit: in pulli equini fronte caro in modum ficus nigra: lata circũquaq; contracta: quã mater e frõte dentibus conuellit: q; siqs prius abstulerit ipm pullũ mater amplius non est amatura: dicẽte etiam Virg. & fronti præruptus amor: hac carũcula mulieres mendicamenta componẽtes vertere bomies ferũtur in furorem. vnde & in hoc. cui totam tremuli frõtem cæsonia pulli insudit. licet Theocritus in carmine buculico hippomanes in archadia arborem esse scribat sic dictam: q; sub ea in furias vertantur equæ his verbis. ἱππομανέσφυ τόνεξι πᾶρ ἄρκάσι τῶλέπι πᾶσάι. κἀιπῶλοι πᾶιvόν τάι ἀνώρεᾶ κάι ἱππόι. nõ desunt: qui apud sophorlem in aiace furente dicãt hippomanes locum esse vbi equi in furorem agunt. Carmen. excantamentũ. Coacte imperio sexus. vtrũ viri lis sexus imperio: q; cum virorum causas habent ad scelera vires. seq; ostendant in omnia ꝓmptissimas: an certe imperio sexus sui q; fœminarũ mentes facilius metu: ira: odioq; corrumpant: ac quoniam non habent roboris tantum vnde vitia superent. sæpe infirmitate in flagitia decurrãt. vnde & grauiora q; viri faciunt. Minimũq; libidine peccant. si alia earum facinora inspicias.

MAN. Priuigno. priuignus dictus q; añq; mater secũdo nuberet ẽ ꝓgenitus: patri eñ antiqui ꝓpe dixerit. vt scribit. f. Optima sed q̃re. Indicat aut dote sũma: aut decore non aũt pudore diligi mulieres. Pharetris veneris. quibꝰ amare cogaẽ ꝓperti li. ii. d amore inqt. Et merito hamatis manꝰ ẽ armata sagittis. Et pharetra ex humero gnosia vtroq; iacet. Añ ferit qm̃ tuti q; cernimꝰ hostẽ. Nec quisq; ex illo vulnere sanꝰ abit. Vtq; Cic. li. iiii. tusc. edocet. Amore captꝰ abducẽdus ẽ nõ nunq; ad alia studia: sollicitudines: curas negocia: loci deniq; mutatõe tãq; ægroti nõ cõualescẽtis sæpe curãdus est. Etiã nouo quodã amore veterẽ amorẽ tãq; clauo clauũ eiiciẽdũ putãt. Maxime aũt admonẽdus q̃ntus sit furor amoris oĩbus eñ ex animi ꝓturbatõnibus est ꝓfecto nulla vehementior &c. hæc ille. Inde. ab his quingentis. Sagittæ. amoris. s. Emiẽ ab vxore diuite. Corã. pñte viro. Licet licitũ est.

Amoris remedia Priuignus

Iduare Vidua Innuat. amator. Vidua. i. libera ac si vidua eẽt & ab viro diuisa. Macrobius lib. i. sat. ait. Iduare betruscã lingua diuidere eẽ. Vnde vidua quasi valde idua. i. valde diuisa. Aut vidua ab viro diuisa. Bibulæ, sp bibẽtis Rugæ

Priuignoq; datum. faciunt grauiora coactæ
Imperio sexus: minimũq; libidine peccant.
Optima sed quare censonia teste marito
Bis quingenta dedit: tanti vocat ille pudicã
Nec pharetris veneris macer ẽ: aut lãpade feruet
Inde faces ardẽt: veniunt a dote sagittę
Libertas emitur: coram licet innuat atq;
Rescribat: vidua est locuples: quę nupsit auaro.
Cur desiderio bibulæ sertorius ardet?
Si verum excutias: facies non vxor amatur
Tres rugæ subeant: & se cutis arida laxet.
Fiant obscuri dentes: oculiq; minores.
Collige sarcinulas dicet libertus: & exi
Iam grauis es nobis: & sępe emũgeris: exi
Ocyus & propera: sicco venit altera naso.
Interea calet & regnat: poscitq; maritũ
Pastores & ouem canusinã: vlmosq; falernas:
Quãtulum in hoc: pueros omnes: ergastula tota
Quodq; domi nõ est: & habet vicinus ematur.
Mense quidem brumę: cum iam mercator iasonn

Clauſus: & armatis obſtat caſa candida nautis
Grãdia tollũtur criſtallina: maxima rurſus

ſemitule: pellis cõtractiones in fronte boc loco. Arida: ſanguie ſicca. Sarcinulas: reculas ſuppellectilia. Et exi &c. deſinente pulcbritudiue amicitia quoq; nõnũq; deſinit: vt ſcribit pbũs. li. viii. etbi. Grauis. moleſta. Interea dum iuuenis eſt. Calet formoſa eſt ſanguine eñ caleſcim⁹ & formoſi ſumus. Et regnat. boc ideo qm̃ dat facies animos facie violẽta corinna eſt. Vt ſcribit Naſo. li. ii. de amoribus: & li. iii. inquit formoſas ſuperi metuunt offendere leſi. &. li. i. faſt. faſtus ineſt pulcbris ſequiturq; ſupbia formã &c. Ouem canuſinã. Canuſiũ oppidũ eſt dauniorũ in apulia. vt docet Pli. li. iii. idẽ quoq; li. viii. ſcribit: Canuſinas lanas rutili velleris eſſe q̃s eritbras vocant. ἐρυθρός aũt ruber dr̃ ἐρυθράινω rubefacio. Vlmoſq; pbalernas. Secũda vini nobilitas pbalerno agro erat: q ager a ponte cãpano leua petẽtibus vrbanã coloniã Syllanã nup capue cõtributã incipit. Auctor ẽ Plinius li. xiiii. c. ix. Quãtulũ: minimũ poſcit. In boc in predictis. Ergaſtula. ſ. emanẽ. i. officine grece. ἐργάρτηρ: ὀν officina ἐργάζομάι operor.

Canuſium
Canuſina
ἐρυθρός
Pbalernus ager

Mercator iaſon. alluſio eſt ad eũ qui in pontũ velleris aurei gĩa nauigauerat. Ponẽ bic p quocũq; mercatore. Menſæ brumæ clauſus. p byemẽ ſiquidẽ mari claudi videẽ nauigaturis. Armatis accinctis & paratis ad nauigandũ. Candida. niuibus ſparſa: p qđ byemis ſeuiẽtis indiciũ habeẽ. Oñdit aũt poeta iminente byeme virum ab vxore cogi nauigare: vt ornamenta reportet. Cryſtallina. fit Cryſtallus gelu vebemẽtiore concreto: nec aliubi certe: q̃ vbi maxime biberne niues rigent glaci emq; eſſe certum eſt. Vnde & nomen græci dedere. Orientes & bãc mittit. Sed indicæ nulla præferẽ Hæc & plura Plinius li. xxxvii. κρυστάλλός aũt glacies interptatur.

Cryſtallus

Optima: oſtendit nullã diligi propter pudicitiam: ſed aut magnitudine dotis: aut forma. Mercator iaſon. iaſonem poſuit p omni negociatore qui nauigat. Et caſa candida. id eſt. niuibus cõſperſa indicium byemis ſeuientis. inepti multi boc loco ambages fingũt & congerunt: cum ſimpliciter dicat byeme impediente nauigationem negociatores maritum ab vxore cogi nauigare in externas nationes: vt emat ornamenta. Cryſtallina: cryſtallũ ex glacie cõgregari putauit antiquitas κρυόν nam gelu ſignificat: ex eo pocula fiebant maximo luxu. de quibus Plinius in vltimo ſcribit. DO.

Optima ſed quare cæſenia. antipopbora. boc enim dicit. cæſennia perinde ac ſi optima ſit laudaẽ. atqui ingente dedit dotem. non ergo laudatur ſed luditur. Bis quingenta. mille ſeſtertia vel talenta. Tanti vo. ille pudicam. reſponſio ad antipopboram. Nec pbare. vene. ma. eſt. non maceratur veneris cupidine qui pbaretratus pingitur. vt Proper. eleganter expræſſit. eruditiſſime vero alexander Aphrodiſius in problematis: quæ nos latina fecimus. Eſt autem inter plærosq; auctores controuerſia cuius ſit cupido filius. nam appolloni⁹ qui argonautica ſcripſit: veneris filium ſicut multi alii eſſe vult. Sappbo aũt cœli & terræ. Simonides vero martis & veneris bis verbis σχέτλιέπάι Δόλόμήδεσάφρόδι. τόστωνάρει Δόλόμήχάνω τέκεν. Ibicus aũt & beſiodus ex cbao genitũ volũt. Orpbeus aũt ſaturni inquiẽs. ἀυτρερω τακρόνάς κάι πνεύματά πάντετέκ νωσει. Aut lampade feruet: nũquid lãpade q̃ in nuptiis faces adbiberenẽ q̃ græce lampades appellantur: an q̃ libidinis incentiuis non exæſtuet? Veniunt a dote ſagittæ. amoris ſpicula. Libertas emitur. boc eſt vt illud plautinum. vxorem cepi dote imperium vendidi. Libertas emiẽ peccandi. nam addit. coram licet fas eſt innuat. i. nutu adulterium committat: aut corã marito adulter innuat: vnde Hora. & non ſine conſcio ſurgit marito. Cur deſiderio bibulæ ſertorius ardet: indotatæ & ẽ alia antipopbora. Et ſe cutis arida. ſicca anilis. Laxet. in rugas contrabatur: cum ſenectus q̃ſi intra cutem ſe receperit. Sic. ve. altera naſo. quæ ſe tantum non emungat. Inte. dum aduleſcentula eſt. Calet. libidine. Et ouem canu. poſſideat oues apud cauuſium. vel q̃ apud canuſium præcioſa lana naſceretur. Vlmoſq; faler. vlmos ad quas oblaquenẽ vites pro vitibus poſuit. Quantu. in boc. quod ſibi poſcẽ. minimum enim videbiẽ ſi cætera ſpectaueras. Pueros omnes ſeruitorũ multitudinem. Ergaſtula to. ad quæ damnati mittebanẽ: ergaſtulum & ergaſtulus Nonius Marcellus inquit vt genere ita intellectibus dr̃nt: nam neutro careris locus eſt. maſculino cuſtos pœnalis loci. Lucillius in. xv. non ergaſtulus vnus & alius iudicem appoſuit: vt nemo ſententiam libere magis q̃ ergaſtulus dicere poſſit. ἀπότοέργόν. i. ab opere & ξέλλώ. mitto deducẽ. Cum iã mercator ia. clau. aut ſatyrice. quia longa naue iaſonem primũ nauigaſſe ferũt vt pbiloſtepbanus auctor eſt: quia apud hunc merces ꝓponerẽtur: aut q̃ mercator fuerit & buius mercis negociatorẽ. ἀπότόυόνόμάτός tanq̃ ſatis notum dixit. Iaſon clau forte porticum agripparum dicit: in qua argonautæ picti ſpectati ſunt: q̃ in eadem porticu. vt refert Probus: quodam anni tempore nundinæ fiebant: cui ſane accedo ſententiæ: nã bic me Probi mouet auctoritas. Armatis nautis. ad nauigandum paratis. Obſtat caſa candida. p tempore enim caſas tumultuarias & linteis componẽtes cõſpectum illius picturæ ꝓbibebant aut clauſus frigora deuitans. Caſa candida. quod niue obruta ſit.

VAL.

Grandia tollunẽ. emunẽ. Cryſtallina vaſa de cryſtallo conflata. Mar. Frangere dum metuis cryſtallina frãgere peccas. Maxima rurſus myrrina. pocula de myrra facta.

Myrrina: deide adamas notiſſim⁹: & beronices
In digito factus preciosior; bunc dedit olim

Myrrina: ea primũ inurbem inuexit pompeius oriens myrrina mittit bũo rẽ putant ſub terra calore denſari: ſplẽdor iis ſine viribus nitorq; verius q̃

MAN. Myrrina

Barbarus inceſtæ: dedit hunc agrippa ſorori:
Obſeruãt vbi feſta mero pede ſabbata reges
Et vetus indulget ſenibus clẽmentia porcis
Nulla ne de tantis gręgibus tibi dignavidẽ
Sit formoſa decens: diues: fœcunda: vetuſtos
Porticibus diſponat auos: intactior omni
Crinibus effuſis bellum dirimente ſabina:

ſplendor. Sed in prætio varietas colorũ plura Pli. li. xxxvii. Adamas notiſſimus. maximũ in rebus bũanis nõ ſolum inter gẽmas p̃cium habet adamas: diu nõ niſi regibus: & iis admodum paucis cognitus bircino rumpitur ſanguine: ac ne aliter q̃ recenti calidoq̃ maceratus: & ſic quoq̃ multis ictibus: vnde & nomen indomita vis græca interp̃tatione accepit. Adamas diſſidet cum magnete lapide intãtum vt iuxta poſitus ferrũ nõ patit̃ abſtrahi: aut ſi admotus Magnes appræhenderit rapiat atq̃ auferat Adamas & venena irrita facit: & lympbationes abigit: metuſq̃ vanos expellit a mente. Plura Pli. li. xxxvii. Barbarus inceſtæ. Id ẽ. Antiochus cleoppatræ vxori ſuæ: q̃ quidẽ inceſta erat: q̃m vt ſcribit Ioſepbus. li. xiii. Mortuo Ptolæmeo demetrio viro ſuo: ſe iũxit mũimonio Antiocbo demetrii germano. Olim pri9 antioch9 dedit cleop̃e vxori ſuæ inceſte. Deide agrippa beronice ſorori ſue etiã inceſte vt iam dicemus. Nec eſt intelligendũ de duplici beronice: q̃m in textu beronices eſt ſingularis genitiui tantũmodo. Dedit hunc agrippa ſorori. i. Beronice. Nam vt ſcribit Ioſepbus libro viceſimo. Beronice poſt berodis mortẽ qui eius fuerat maritus & patruus multo tpeviduata fama diſcurrente cum Agrippa fratre coiuerat. Hunc dedit: dedit hunc. ſi volumus eundẽ adamanta intelligere datum fuiſſe diuerſis reginis vt cleopatre & beronice: vt diximus: quadrat & cõuenit expoſitio illa. Barbarus inceſte. id eſt. antiochus cleopatre vxori ſue. Si vero hunc dedit. i. talem exponere voles: diuerſos adamãtas fuiſſe intelligemus. Eritq̃ expoſitio bmõi hunc dedit olim Barbarus inceſtæ. id eſt talem adamanta olim dedit berodes patruus beronice vxori ſuæ. Et hunc dedit boc ẽ talem egrippa dedit beronice ſorori ſuæ: & ſic eidẽ beronice intelligemus duos adamãtas datos eſſe: & a patruo: & a germano: cum quibus oñibus concubuerat: vt oſtendimus ex Ioſepbo. Erat bic locus implicitus: iam vero explicitum credimus. Sabbata: Sabbatum iudeoꝝ lingua requies interp̃tatur: vbi reges nudis pedibus ſacris intereſſe ſoliti. Iuſtinus li. xxxvi. ſcribit Moyſen ab ægypto cũ ſuis pulſum ſacra ægyptioꝝ furto abſtuliſſe: itaq̃ Damaſcena antiqua patria repetita mõtem Synai occupauit: in quo ſeptem dierum ieiunio p deſerta arabiæ cum populo ſuo fatigat9 quum tandem veniſſet: ſeptimũ diem more gentis Sabbatum appellatum in omne æuum ieiunio ſacrauit: q̃m illa dies famem illis erroremq̃ finierat. Dicunt alii ſabbatũ bæbraice latine requiem interprætari: eo q̃ deus in eo requieſſet ab oñibus opibus ſuis. Eſt itaq̃ ſabbatũ dies ſeptimus apud iudeos feſtus: q̃ rum lingua vt aiunt Sabe ſeptem ſignificat. Senibus: ſeneſcunt em̃ cum non occidant̃. Vetus clæmentia: veteri em̃ lege iudeis probibitum eſt porcos comeſſe. quare autem videto in ſatyra. xiiii.

Nulla ne de tantis: oſtendit boc loco poeta vix inuenire poſſe mulierem dignam: quæ. ſ. formoſa ſit: boneſta diues: fœcunda: nobilis. Eamq̃ cui omnia illa conſtarẽt: intolerabilem eſſe docet. Porticibus: in atriis atq̃ porticibus magnarum domuum imagines ſtabant. vñ Seneca ait epiſtola. xliii. Non facit nobilem atrium plenum fumoſis imaginib9. Nemo in noſtram gloriam vixit: neq̃ quod ante nos fuit noſtrum eſt. Animus facit nobilem &c. Crinibus effuſis: de ſabinis bellũ dirimentibus inter Romulum & Lacium lege faſtos. li. iii. Ait em̃ Ouidius.

Iam ſteterant acies ferro mortiq̃ paratæ.
Iam lituus pugnæ ſigna daturus erat.
Quum raptæ veniunt inter patreſq̃ viroſq̃.
Inq̃ ſinu natos pignora cbara tenent.
Vt medium campi ſciſſis tenuere capillis
In terram poſito procubuere genu. &c.

Myrrina item ex bumore condenſato ſub terram conflabantur. primus pompe. id poculoꝝ gen9 attulit Petronius vnum tercentum ſeſtertiis emit. Cryſtallum etiam ex ægipto. Mar. Quum tibi niliacus portet cryſtalla cataplus. Adamas notiſſimus. Adamas diu nõ niſi regibus & iis admodũ paucis cognitus fuit: in etbiopib9 tm̃ naſci putabatur inter delubrũ Mercurii & inſulam Meroẽ. vt ſcrib. Pli. idẽ tanti p̃cii vt gaudiũ diuitiã diceret̃. Cum igit̃ Iuue. velit oñdere adamantẽ regib9 tm̃ in vſu fuiſſe: vt ſcribit Pli. & locũ deſignare vñ mittebat̃: ait adamãtem peti: qui notiſſimus eſt: boc eſt quod genus lapidis notiſſimũ eſt geſtatiõe beronicũ reginarũ. earũ vtraq̃ fratri nupſit: nã Ptolæ. beronice Ptolemei & Ariſtonis filiã duxit: cuius crines in cœlũ relati putant̃: pſuaſione etiã conomis matbematici. id Calimacus ſcripſit carmine elegiaco: quod adverbum interp̃tatus ẽ Catul. altera beronice Herodis filia nupſit Agrippe fratri. Fuerũt itẽ alie: quaꝝ vnius memit Pli. in vltimo. Barbarus Ptolemeus. Dedit ſo. ince. q̃ ei nupſerat. Catul. ex Calimacbo. At tu non orba luxti deſerta cubile. Sed fratris cari flebile diſcidiũ. Dedit hunc. i. boc genus lapilli. ſ. adamantẽ. nã qđ cõfingũt nõnulli de quodã adamãte: & vanitatis ſue teſtes afferũt grauiſſimos auctores cũ nibil de eo ſcribãt me ab bac ſnia nõ deterrẽt. Hunc. nõ bũc intelligas: quem ſibi afferri iubent vxores a maritis: quo mõ. n. oẽs vnũ eũ adamantẽ petere potuiſſent: ſed hunc expone. i. boc gen9 lapilli. q. d. talis lapillus

Adamas

Magnes

Antioch9 Cleopa

Beronicæ

Sabbatum Moyſes

Sabbatum

Statuæ in atriis Sabinarũ pax

DO

a reginis tantū ſolet geſtari:quales fuerunt due beronices:& Pli.vt diximus.ait adamas diu nō niſi regibus & bis admodū paucis cognit⁹. Sabbata:mero pede reges nudis pedibus incedunt: vt ſcribit Dio.Sabbatū lingua eſt iudeorū ſignificatq; quietem:nam dux iudeoꝝ Moyſes:cui⁹ meminit Stra. Taci.& Tro.montē ſynai occupauit:in quē venerat per deſerta Arabiæ magna famæ & ſiti.tandē inuento frumento & aqua ſeptimo die recreati ſunt:vnde ſabbatū.i.diem quietis dixerunt.q in omne æuum ieiunio a Moyſe ſancitus eſt:vt tradit Tro.Apion vero ſcribit ſabbatū appellatū:qm iudæi labore feſſi eo die dolore ſplenis correpti ſunt:a ſabbo q ſplenem ſignificat.ſabbatū deduci. Fidentin⁹ vero cum boc a nobis acciperet.Appianū dixit p Apion:quoniā.ſ.& neutrū legit:& quæ a nobis accipit ita cōfundit vt plane vbique ignorantiā ſuā & præceptoris ſcelus pdat alibi plura de boc dicemus. Porticibus diſponat auos.nam imagines maiorū in atriis diſponebanē:quæ ad fun⁹ alicuius gentilis pferebanē Sabina:nam Sabinæ bellum inter Romulum & Tacitū diremerūt.notiſſima byſtoria.& hæ laudanē a caſtitate:vt patauinæ a frugalitate:auctor Plinius in epiſtolis.

Deinde adamas notiſſimus.quo carior teneat.adamanti inquit Pli.magi putant nomen impoſitum ab eo q impetus hominū & iracundias domat. Et beronices in digito factus præcioſior.beronice regina ægipti ſoror Ptolomæi & cleopatræ annulū præciofiſſimū in matrimonio habuit.ab hac beronice vrbs creditur appellata.& beronice Ptolomæi philadelphi mater. Theocrit⁹ ἀλλὰ θέτις βαθυκόλπος ἀκόντισάν ἁ ἀχιλλεὺς Δαπάλᾳ ἐν δαιτὶ πτολεμαίθαις· μὴ τὰ πυόλε μαίω ἀρίζηλος βερονικά. Strabo autem.Cæſar inquit auguſtus berodis liberos magno proſecutus eſt bonore.ſimiliter ſororem ſolomen eiuſq; filiam beronicem. Hunc dedit olim barbarus.Ptolemeus ne rex an certe berodes filiæ ſororis ſolomenis. Incæſte dedit būc agrippa ſōrori:iuliæ quæ auguſti fuit neptis:cum qua cōmiſit inceſtum quāobrem ab auguſto ab vrbe relegatus eſt.poſt auguſtum tuſſu tyberii occiſus eſt.nam cum ex ſcribonia vxore auguſtus iuliam filiā tuliſſet primū marcello octauiæ ſororis ſuæ filio tantūq; e pueritia egreſſo:deide vt is obiit.M. agrippæ nuptum dedit.ex agrippa & iulia nepotes tres babuit gaium & lucium & agrippam:neptes duas iuliam& agrippinam.iulias filiam & neptem omnibus probris contaminatas relegauit.agrippam nepotem ob ingenium ſordidum ac ferox abdicauit ſepoſuitq; ſurentum poſt nibilo tractabiliorem immo indies amentiorem in inſulam tranſportauit:ſepſitq; inſuper cuſtodia militum.quidā beronicem aiunt berodis filiam & ſororem agrippæ regis iudeorum fuiſſe:quam Titus imperator adamaſſe dicitur:itaq; & bunc agrippā intelligi volunt. Obſeruant vbi feſta mero pedeſabbata reges. Et vet⁹ indulget ſenibus clæmentia porcis.longa periphraſi iudæos ſignificauit.apud quos quare bi ſunt ritus Tacitus exponit in biſtoria. Mero pede i.nudo Et vetus indulget. concedit vt diu viuant: idq; lege moyſis.apud iudæos em̄ inquit Tacitus ſeneſcunt porci:quoniam iudæa oīs illis abſtinet ob ſcabiem cuius boc animal perbibet maxime contagionem inferre. De tantis gregib⁹.quos memorauimus idq; ſubſananndo pronunciatione adiuuandum eſt. Sit formoſa venuſta. Decens.totius corporis geſtu lepido ac eleganti. Diues.magnam dotem ſecum ferat. Fœcunda.numeroſam prolem babeat. Vetuſtos. ac p boc nobiles & genere inſignes. Intactior.omni ſabina continenti or quæ romuli & Tatii pugnam ſparſis crinibus diremit:nam cum aqueſtri neptuno:vt Liuius inqt ludos finitimis gentibus romulus indicaſſet.circūſtantes populi cum familiis advrbem velut ad rem nouam ſimul & ludos conuenere tum ad ſpectacula intentis aduenis raptæ virgines ſabinorum:cæterarūq; turba:& in matrimonium abducte:raptarum parentes advltionem illati dedecoris arma parāt romam petunt:contra romani ingruunt.cunq; aliquā diu acerrime vtrinq; pugnatum eſſet:& in media conualle duorum montium redactum prælium:reſq; romana eſſet ſuperior ſabinæ mulieres: quarum ex iniuria bellum ortum erat:crinibus ſparſis ſciſſa veſte:victo malis muliebri pauore auſæ ſe inter tela volantia inferre ex trāſuerſo impetu facto dirimere infeſtas acies:dirimere iras:patres binc: bic viros orantes ne ſanguine nefando ſoceri generiq; reſpergerent.ne paricidio macularent partus ſuos nepotum illi.bi liberorum progeniem:ſi affinitatis inter vos:ſi conubii piget: in nos vertite iras: nos cauſa belli vulnerum ac cædium viris ac parentibus ſumus:melius perimus q̄ ſine alteris veſtrū viduæ aut orbe viuemus.mouit res tum multitudinem tum duces:ſilentium & repentina fit quies: inde ad fœdus faciendū duces prodeunt:nec pacem modo ſed ciuitatem vnam ex duab⁹ faciunt:regnū conſociant:imperium omne conferunt romani ita geminata vrbe:vt Sabinis tamen aliquid daret romani quirites a curibus appellati. Rara auis in terris boc eſt inſignis ea babenda mulier eſt quæ bis predita virtutibus eſt aut rara auis ad illud ptinet:q; raro poſſis inuenire caſtiſſimā:prouerbio em̄ ita veteres locuti ſunt.vt Perſius. Non ego cum ſcribo ſi forte quid aptius exit. Quādo bæc rara auis eſt ſiquid tamen aptius exit:Laudari metuam.

VAL.

Rara auis in terris:nigroq; ſimilima cygno
Quis feret vxorem: cui conſtant omnia? malo
Malo venuſinā:qua te cornelia mater
Graccorum:ſi cum magnis virtutibus affers

Rara auis in terris i.rara mulier erit formoſa decens diues fœcunda intacta &c. Omnia prædicta ſ. Venuſinam.boc ideo Iuuenalis ait.quia Horatius non alias vxores optandas q̄ ſabinas aut appulas oſtendit. De venuſio autem late diximus ſatyra prima. MAN.

Cornelia mater graccorū ſcribit Pli. Cornelia

li.xxxiiii.c.v.q̄ cornelíæ graccborum matri.quæ fuit Aphricani prioris filía ſedens ſtatua poſita eſt in Metelli publica porticu: quæ ſtatua tempore ſuo erat in Octauíæ operib⁹.De bac eadē Quintilian⁹ li.i.ſic meminit. In parentib⁹ vero q̄plurimū eſſe eruditiois optauerim:verum nec de patribus tantū loquor. Nam graccborum eloquētiæ multum contuliſſe accepimus corneliam matrem.Cuius doctiſſim⁹ ſermo in poſteros quoq; eſt epiſtolis tradit⁹

Lælii filía Sypbax

Et lælii filia reddidiſſe in loquendo paternā eloquentiā dicit̄:& Quinti Hortenſii filiæ oratio apud triumuiros babita legit̄.Sypbacem.Scipio maior cognomento Aphricanus in aphricā tota mole cōuerſus Aſdrubalis copias & Sypbacis exercitus fudit vtriuſq; caſtra facibus illatis vna nocte deleuit Quod florus ſcribit. Parce præcor pæan: Mulierum ſuperbiam intolerabilem exemplo niobes oſtendit: quæ q̄dem ſe latonæ præpoſuerat. Vnde apud Ouid li.vi.met Quis furor auditos inquit præponere viſis:

Grande ſuperciliū:& numer⁹ in dote triūphos.
Tolle tuū præcor annibalem victūq; ſypbacem
In caſtris:& cum tota cartagine migra:
Parce precor pæan:& tu depone ſagittas:
Nil pueri faciunt:ipſam configite matrem:
Ampbion clamat:ſed pæan contrabit arcū
Extulit ergo gregem natoq;:ipſumque parentē
Dum ſibi nobilior latonæ gente videtur:
Atque eadem ſcropba niobe fœcundior alba

Cæleſtes aut cur colitur latona per aras: Numen adhuc ſine thure meum eſt: mihi tantalus auctor.
Cui licuit ſoli ſuperorum tangere menſas &c. In quaſcunq; domus aduerti lumina partem. Immenſæ ſpectant̄ opes: Accedit eodem digna dea facies: huc natas adiice ſeptem. Et totidem iuuenes. & mox generoſoſq; nurus q;. Quærite nunc habeat quam noſtra ſupbia cauſam &c Hæc propter iratus appol lo Iuuenes ipſos ſagittis ſtrauit. Diana vero puellas. De Niobe item multa Diodorus li.v & Homerus libro vltimo iliados. Pæan: apollo dicit̄.q; ſagittarū ictu nocere putabant: πέαν ἐπὶ ἰὸν ἐμὴν ferio dicit quam ſententiā feſtus me docuit. Et tu diana.ſ. Ampbion.vir niobes. Contrabit in natos amphionis. Extulit.ad funus tulit. Gregem natorum.De borum numero varia eſt opinio bic Gelli⁹ li.xix.c.vi.ſic ait. Mira & prope adeo ridicula diuerſitas fabulæ apud græcos poetas deprebendit̄: ſuper numero niobes filiorum. Nam Homerus pueros puellaſq; eius ſenos dicit fuiſſe. Euripides bis ſeptenos: Sapbo bis nouenos: Bacchilides & pindarus bis denos quidā alii ſcriptores tres fuiſſe ſolos dixerunt. Hæc ille. Latonæ gente: fuit enim latona filia Cæi: ex gente tytanorum: de ipſa nāq; ait Ouidius. vi. genitam tytanida Cæo. Scrofa alba: bæc triginta filios peperit. quum æneas eam voluiſſet immolare. vt tradit Dioniſius libro primo.

Niobe
Pæan
Niobes liberi.
Latona

DO. Cornelía mater. Hæc olim habebat̄ inſignis pudicitiæ. Scipiōis aphricani filia: nuptit cornelio graccbo: cui genuit. C & Tyberium Graccbos advtriuſq; filii eloquentiam plurimum contulit præceptis ſuis: vt ſcribit Quintilianus His ſublatis per ſeditionem popularem miſſenum præ dolore conceſſit ex hac exemplo vtitur Iuue. ſupbiæ matronarum: qm̄ vt ſcribit Plutar Ei gratiſſimum fuit facta Scipionis patris cōmemorare & iactare. Malo ven. alludit ad carmen Horatii quo collaudat appulas & ſabinas: Sipbacem vicit Scipio in caſtris una cum Haſdrubale numidarum regem eadem nocte cum prius coniunctus amicicia per nuptia ab alienatus eſſet: ſcribunt Liui⁹ & Syllius. Parce. Ampbion vxorē Niobē babuit: quæ quatuordecim filiis fœcunda thebanas mulieres Latonæ ſarificantes redarguit: iuſſitq; ſibi exbiberi ſacra: qm̄ eſſet anteponenda Latonæ. Diana & apollo iniuria materna commoti: niobes filios confixerunt advnum ſagittis. quo dolore mater in ſyplum ſaxum verſa eſt. Gellius de numero filiorum Niobes varias refert ſententias. Iuue. banc inſerit fabulam: vt mulierū ſupbiā redarguat. Scropba al quæ peperit xxx. porcos Aeneæ. quorū ſimulacra poſita ſūt in publico ab ænea iuxta albam in loco: q Tūgurium dicebat̄ & mater ſcropba ſingulis annis oſtendebat̄ a ſacerdotib⁹ exadito auctores ſunt Varro & Dionyſius. Rancidius: mulieres quæ blandæ videri volebant laydis ſcorti antiquiſſimi æmulatione verba græca vſurpabant. quibus etiam inculcabant obſcœna. Id autem carpit Iuue. in anu preſertim vt etiam Mar. in geliam. cum tibi non effuſus aut ſit rbodos. Hœmo. comœdo & magiſtro pſaltriarum. Papi. Huc intrant faciles bœmi puellæ.

VAL. Nigroq; ſimilima cygno. cum nullus omnino niger inueniat̄. Similima cygno. ſic Virg. ſimilima ſomno: & Cicero ſimilimū deo iudico. Cui conſtat omnia præcioſa ſunt aut conſtant ſuppetunt. Sic Vir. Poſtq; cuncta videt cœlo conſtare ſereno. Venuſinam. pauperem de venuſio oppido. Cornelia eloquens mulier. nam & Cicero legimus inquit epiſtolas corneliæ matris graccborum: apparet filios nan tam in gremio educatos q; in ſermone matris Mater graccborum. quorum Titus: vt Cicero inquit: ſummus orator nonnullas ſcripſit orationes quæ licet nondum ſatis ſplendide vernis eſſent p̄pter illam rudem adhuc vetuſtatem acute tamen & prudentiæ pleniſſime fuerūt: fuit ſiquidem hic diligentia corneliæ matris a puero doctus & litteris græcis eruditus: nam ſemper habuit exquiſitos ex græcia magiſtros in eis iam adoleſcens diaphanem mytilenæum græciæ temporib⁹ illis diſſertiſſimū

Supercilium. ſuperbiam. Numeras in dote triumphos. quos maiores tui ſibi parauere: vnde apud Propertium cornelia. Quid mihi coniugium pauli quid currus auorū Profuit aut famæ pignora tanta meæ Tolle tuum præcor bannibalem. qui a ſcipione ſuperatus cum velut vltimo virtutis opere ad

rumentū perfugiſſet attrituſq; inde cartbaginem ſexto ac triginta p⁹ anno q̄ puer inde profect⁹erat: rediiſſet:faſſus in curia eſt non prælio mō ſe eſſe ſed bello victū:nec ſpem ſalutis alibi q̄ in pace eē ipe trādā. Victūq; ſipbacem i caſtris.iuuāte eī maſimiſſa ſipbacē p̄benſū in caſtra Scipio p̄duxit:cū vero p̄cedētem ſipbacē vinctus ſeq̄rē grex nobiliū numidarū:quantū quiſq; plurimū poterat Scipionis augendo victoriam aiebat illū eſſe regē cui⁹tantū maieſtati duo potētiſſimi in terris tribuerunt popu li romani cartbaginē ſiſq;:vt ſcipio imperator ſumm⁹ ad amicitiam eius petendā relicta prouincia bi ſpania exercituq; duabus quinq; remib⁹ in aphricam nauigari:& babuiſſe aſdrubalem pœnoꝝ impera torem romanorūq; ſcipionem vno tempore apud quē pacis fœdera poſcerent:iam & tantas babuiſſe opes vt maſimiſſam regno depulerit q in latebris ferarum modo in ſiluis degere inuentus eſt:bis ſer monibus effuſa multitudine velut ad ſpectaculū triumpbi rex ad pretoriū ad ſcipionem eſt perductus poſtq; multa ſcipionis ad regem regiſq; ad ſcipionē dicta demum lælius ſipbacem ipſum cum priori bus numidarū captiuis romā ducit quæq; in aphrica geſta eſſent omnia expoſuit ordine patribus in gens omniū & in præſens lætitia & in futurū ſpe.cōſulti inde patres regem in cuſtodiā albam mitten dū cenſerunt. Et cū tota cartbagine migra. cartbago a Teucro primū condita: vt Silius italicus. Vt colitur theucro quondā fundata vetuſto. Nomine cartbago:vt alii putant a pbœnicib⁹ annis quinq̄ ginta ante illū captum.conditores xorus æ carchedon fuiſſe exiſtimant:vt alii putāt dido mulier e ty ro in libyam p̄fecta.cartbaginenſes maris magnā primū partem tenuerunt.inde in ſiciliam ſardiniam & ad inſula s.omnes penetrarunt & bello eas ſibi ſubiecerunt.ſeptingentis deinde annis: exquo vr bem romani cōdiderant ſiciliam cartbaginenſibus abſtulere.inde ſardiniam.ſecundo aūt punico bel lo biberiam omnē pœni italiam omnē duce banniba le depopulati ſunt.romani cōtra cornelio ſcipio ne maiore duce cartbaginem cœperunt reddideruntq; tributariā:poſt facta ſunt fœdera quæ ad quin quaginta vſq; annos perdurarunt poſt tertiū incboatū bellum in minore ſcipione romano duce car tbago ſubuerſa eſt id eſt qđ ait.cū tota cartbagine migra. Parce præcor pæan:apollo dict⁹ pæan.ἀπὸ τοῦπαίνειν τὰσάνιὰσ.q̄ medicine fuerit inuentor:vel ἀπὸ τοῦπαίξειν.i.a feriendo q̄ radiis fe riat.i.peſtem immittat.vt Homerus in primo iliados oſtendit. Nil pue fa delinquunt. Amphion. pater maritus niobes. Sed pæan contrabit arcū in filios.diana in filias & occidit:q̄ niobe auſa fuiſſet dicere.ſobolis claritate nō ſe latona videri inferiorē. Homerus.τοὺσ μὲν ἀπόλλονπέόφε ἀ πάρΥυρέοιό βιόιό χώόμένόσνιόβ τὰΔάρτέμισιόχέάιρόυνεάραλήτόιισάσκετό καλλήπάρήώφΔόιώ.τεκέοιν.ήΔάυτήΥεινὰτόπολλόυσ. Nil pueri faciunt. ſic Luca. crimine quid parui cædem potuere mereri. Extulit ergo greges natorū mira diuerſitas bui⁹fabulæ apud poetas eſt ſup filioꝝ niobes numero:nam Homer⁹ in vltimo iliados libro ſex mares & todidez fœminas fuiſſe ſcribit:& Proper. Nec tantū niobe bis ſex ad buſta ſuꝑbæ Sollicito lachrymas defluit aſipylo.erupides aūt quatuordecim.ſapbo decem & octo.bacchillides & pindarus vigīti:qdam alii tres ſolos fuiſſe dixerūt aiunt mares fuiſſe archenorum antegorū tantalū pbadimū ſipylum xenarchū epinitum fœminas aſtycratiam pelopeiam cbelorim deodoxen ogymen pbtbiam nebæram. Atq; ea. ſcro.nio.fœcun.al porcam illā quā æneas ædificandæ vrbi babuit augurium.ſane niobē qdā pelupis alii tantali.nonnulli zetbi multi alalco menei filiam fuiſſe ferunt. Latonæ.diana & apolline. Fœcū dior.buberior binc fœtus.vtrunq; vero a ferendo ductū. Oui.forda ferens bos eſt fœcūdaq; dicta fe rendo. Hinc etiam fœtus nomen babere putant.

Quæ tanti grauitas.que forma vt ſe tibi ſemper
Imputet:buius enim rari ſummiq; voluptas
Nulla boni:quotiens animo corrupta ſuperbo
Plus aloes:q̄ mellis babet:quis deditus autem
Vſq; adeo eſt:vt non illam quā laudib⁹ effert
Horreat:inq; dies ſeptenis oderit boris:
Quedā parca quidē:ſed nō tolerāda maritis
Nam quid rancidius:q̄ q̄ ſe non putat vlla
Formoſam:niſi quæ de tuſca græcula facta eſt
De ſulmonenſi mera cecropis:omnia græce
Cum ſit turpe magis noſtris neſcire latine.
Hoc ſermone pauent:boc iram:gaudia curas
Hoc cuncta effundunt animi ſecreta:quidvltra
Concumbunt græce:dones tamen iſta puellis:
Tu ne etiam quā ſextus & octogeſimus annus:

MAN.

Quæ tanti grauitas.boc eſt q̄ grauitas q̄ forma tanti eſt:vt debeas eis ſubire.Huiꝰ boni grauitat⁊ & formæ.Nulla ſ.eſt. Corrupta.vxor ipa nobilis & formoſa. Plus aloes.i.amaritudinis.

Aloe

Aloe ſcylle ſimilitudinē babet:maior & pinguioribus foliis caulis eiꝰ tener eſt:rubens mediꝰ:radicevna ceu palo i terra demiſſa.graui odore.guſtu ama ra laudatiſſima ex idia affert plura etiā Plī li.xxvii. Plus aloes q̄ mellis babz eſt em̄ mulier natura ipſa querula inui da magis q̄ vir:& maledicentior præterea anxia & deſperās magis q̄ mas. atq; impudentior:qn etiā facilior deci pi meminiſſeq; aptior.Et minꝰ cibi de ſiderans:vt ſcribit pbūs li.i.de aialibus Et Hieronymꝰ in aureola inqt. Nociuū genꝰ fœmina:ianua diaboli via iniquitatis.ſcorpionis pcuſſio. Dedítus vxori ſ.Septenis boris.i.maiori parte diei. Quædā pca.referā ſupple. Rācídius.amarius:putidiꝰ. Sulmonēſi.ita

la. Mera cecropis: pura atheniēsis. Dones. cōcedas. Ista p̄dicta. ſ. Pulſat. vexat. Adhuc græce. ſ. cōcubis & loqueris: ζώΗ κάι ΦΥΧΗ i. vita & aia. Catulus etiā ait. Verboſa gaudet venꝰ loqla. Mar. itē li. x. læliā repbendit q̄ græcis verbis in venere vteret. Relictis. ſ. verbis. Lodice. Mar. lib. vltimo de lo dicibꝰ ſic ait: Nudo ſtragula ne toro paterent: Iunctæ nos tibi venimꝰ ſorores bis em̄ lecti totꝰ apparatꝰ cōtegebat: erāt aūt gæmine. In optoriū coeūtes: qđ ex ipſo martiale palā eſt

Lodix

Pulſat adhuc græcæ: nō eſt hic ſermo pudicus:
In vetula quotiens laſciuium interuenit illud
ζώΗ κάι ΦΥΧΗ modo ſub lodice relictis
Vteris in turba: quod enim non excitet inguen
Vox blanda & neq̄ digitos habet: ut tñ omes:
Subſidant pennæ: dicas hæc mollius oemo:

Vteris in turba: Oui. li. iii. de amoribꝰ idem quoq̄ arguit his verbis. Quis furor eſt: quæ nocte latent in luce fateri: Et q̄ clam facias: facta referre palā. Nequā laſciua hoc loco: A nequā nequicia fit. Eſt aūt nequicia laſciuiæ vicium fragilitati i. temperantie contrariū. Eſt itaq̄ laſciuiæ incontinentia quod Ci. oſtendit li. iii. tuſc. Gellius aūt li. vii. c. xi. ſcribit Antiquos Nequā appellauiſſe boiem nibili neq̄ rei: neq̄ frugis bonivt p̄digum libidinoſū: inutilem: improbū ſceleſtū Claudius li. i. annalium. Nequitiā appellauit luxūvite p̄digū. Vt tñ: quāuis. Mollius laſciuius. nam cum iuuenes ſolerent græce loqui bæc etiā vt iuuenis videret idem agebat. Oemus aūt & carpopborus mimi erant: Carpopborus quidam fructifer interprætat. De oemo latius ſupra. Tabellis. matrimonio legitimo.

Nequitia
Nequam
Nequitia

Carpopborus

VAL. Quæ tā gra. deeſt ē. Vt ſe ti tibi ſemp imputet. vt patiaris totiens eiꝰ iurgia atq̄ cōtumelias. Hūius. n. ra. ſummi voluptas. Nulla boni buiꝰ. de bac. & eſt ſenſus. nulla vnq̄ voluptas: quātūcunq̄ ali quod bonū eueniat baberi poterit vbi bæc adſit mulier. Sūmi bo. bonū illud nōdū p̄fectū appellat: quo eueniente: vt inquit Ari. nos alio indigemꝰ bono: vt iuſtitia: p̄fectum verovbi ſecū oia tulerit bona vt fœlicitas: exaggeratio igit poetæ eſt: in ſummo inquit em̄ bono nedū in minimo nullo erit voluptas cū boua oīa voluptatem ſpectare videant. Animo corrupta ſup deeſt eſt. Deditus ſubaudiendum vxori. Horreat. auerſet. Inq̄ diem ordo eſt. in die. eſt aūt temeſis. Septenis oderit boris more romano dies inquit Paulus iuriſcōſultus a media nocte incipit: & ſequentis noctis media pteſinit. itaq̄ q̄ in bis vigintiquatuor boris i. duabus dimidiatis noctibꝰ & luce media actū eſt. perinde eſt q̄ſi quauis bora lucis actū eſt: cur ergo ſeptem borarū ſpacio odium p̄ducī mulier dixerit coniectemꝰ & numeri ſeptenarii p̄fectionē videamꝰ: primū infra decimanū limitē oīs numeri partim ipſi alios pariunt. partim ab aliis pariunt. partim & pariunt alio. & pariunt ab aliis ſolus ſeptenarius numerꝰ neq̄ gignit ex ſe numerū infra decimanū limitem: neq̄ ab vno quoquā ipſe naſcit: ꝓptereaq̄ minerua a veteribus eſt cognominatus. Alia buiꝰ numeri p̄fectio eſt quæ in hominis vita cognoſcit. primū ſeptimani partus ante cæteros agunt: ſeptimo deinde anno mutant. ſecunda poſtea bebdomade puberta tem affert gignendi atq̄ pariendi maturitatem. tercia oſtendit lanuginē & florem circa mentū & genā quarta ſtature incrementa finit quinta plenā iuuenalē efficit ætatē: in ægritudinibus quoq̄ iuxta eundem numerū vſus experientiaq̄ motus eſſe edocuit. in capite ſeptem ſunt oim ſenſuum meatus: vitalia quoq̄ paris numeri cerebrū. pulmo: cor: lien: bepar: duo renes. ſunt & alia quæ in cōmētariis devniuerſitate tradidimus in Ci. & alia quæ cōſulto ne longū faciā p̄tereo: erit aūt alias hæc referendi locus: quæ ſiqs interea noſce cuperit legat plutarchū in phyſicis & anatoliū in aritbmeticis: illis: illa igit nunc contenti ſimus ꝓprietate huius numeri quæ corpori ſimul & animæ tribuit: quando non videt a propoſito aliena cum corpi quaternarius & animæ trinariꝰ numerus deputet. nec ſane me præterit ſeptenariū numerū animæ a Platone in timæo deputari homini ſeptenariꝰ maxime aſcribendꝰ videt dicente Auguſto in ſexti pſalmi cōmentario bis verbis Manifeſtū eſt aūt ad corpus quaternariū numerū p tinere ꝓpter notiſſima elementa quatuor quibꝰ cōſtat & quatuor qualitates. ſiccā humidā calidā: frigidam. vnde quatuor etiā temporibꝰ adminiſtrat. vere: æſtate: autumno: byeme. ad animūvero trinariū numerū ptinere pōt intelligi ex eo q̄ ſimpliciter deū diligere iubemus ex toto corde ex tota ania ex tota mente ſic ſeptenario numero tranſacto. quiavnūquodq̄ tpaliter agit quaternario in corpore trinario in animū diſtribuo veniet octauus iudicii dies: ſeptenis ergo boris in die oderit boc eſt corpus & animā ipſius totos dies babebit inuiſam. Septenis p̄ ſeptem: ſic Luca. ſepteno gurgite nilus: & Vir. cetena q̄ arbore fluctꝰ Verberat aſſurgens. ꝓprie aūt Ci. in verrem inter binos ludo: quia ludi q̄n ſpectacula ſignificat ſemp pluraliter dicunt: Liuius bina æqueſtria arma. Quædā parca quidē. ignobilia. Sed non toleranda maritis. vt ſi græcū ſermonē affectet. Quid rancidus. putidius. Tbuſca romana. qđ corintbius demararbus e græcia in betruriā primus literas tulit: aut certe a finibꝰ tuſcbis Græcula. diminutiuū p̄ contemptū vſus eſt. De ſulmonenſi. & bæc p̄ romana capit: ſulmo vrbs a ſolemo æneæ ſocio dicta. Ouid. ſerus ab iliacis & poſt antenora flammis. Attulit æneas in loca noſtra deos. Huius erat ſolemus pbrygia comes vnus abida: A quo ſulmonis mœnia nomen babent. & Silius italicus. Nomine rbeteo ſolemꝰ nam dardana origo. Et pbrygio genus a proauo q̄ ſceptra ſecutꝰ Aneæ claram muris mundauerat vrbem. Et ſeſe dictam ſolmon celebrata colonis. Mox italis. paulatim attrita nomine ſulmo. Cecropis. a cecrope atbenienſium rege a quo vel inſtauratas vel conditas fuiſſe atbenas ferunt: Concumbunt græce. in græcum morem. Dones. concedas. Pulſat. cōcutit minuit tremulam facit. Adhuc græce ſubaudiendum loqueris aut concumbis. ζώΗ κάι ΦΥΧΗ vita

& anima græcor̃ ita loquendi mos fuit cũ blandiri volunt: vel tunc præcipue cum coirent. Lodicele cti ſtragulo. Quod em̃ nõ excitat inguen vox blanda. equidẽ ꝓprie inguen excitat. ſic Perſius. cum carmina lumbum intrant & tremulo ſcalpunt̃ vbi intima verſu. ſicut em̃ tactus mulierũ mouet intima ita vox effœminata nõ animũ mouet ſed inguen. Et nequam digitos habet. iõ ꝙ manu quoq; poſſit libido excitari. Vt tamen omnes ſubſidiant pennæ vel tuæ libidinis prurigines iaceant. ab auibus tranſlatio ſumpta quæ immenſæ aquæ tardius volunt. Oemo. cinædo.

Quã ꝙ & carpophoro facies tua cõputat annos
Si tibi legitimis pactam iunctamq; tabellis
Non es amaturus: ducendi nulla videtur
Cauſa: nec eſt quæ cœnam: & muſtacea pdas
Labente officio crudis donanda: nec illud
Quod prima pro nocte datur: cum lance beata
Dacius: & ſcripto radiat germanicus auro
Si tibi ſimplicitas vxoria: deditus vni
Eſt animus: ſubmitte caput ceruice parata
Ferre iugum nullã inuenies quæ parcat amanti
Ardeat ipſa licet: tormentis gaudet amantis
Et ſpoliis: igitur longe minus vtilis: illi
Vxor quiſq; erit bonus optanduſq; maritus
Nil vnq; inuita donabis coniuge: vendes
Hac obſtante nihil: nihil hæc ſi nolit emetur:
Hæc dabit affectus: ille excludetur amicus:
Iam ſenior: cuius barbam tua ianua vidit.
Teſtandi cum ſit lenonibus atq; laniſtis
Libertas: & iuris idem contingat harenæ
Nonvnus tibi riualis dictabitur heres
Pone crucẽ ſeruo: meruit quo crimine ſeruꝰ:
Supplicii: quis teſtis adeſt: quis detulit: audi
Nulla vnq; de morte hominis cũctatio longa ẽ
O demens: ita ſeruus homo eſt: nil fecerit eſto
Hoc volo ſic iubeo: ſit pro ratione voluntas:
Imperat ergo viro. ſed mox hæc regna relinquit
Permutatq; domos: & flamea cõterit: inde
Aduolat: & ſpreta repetit veſtigia lecti
Ornatas pauloante fores pendentia linquit
Vela domus: & adhuc virides in limine ramos
Sic creſcit numerus: ſic fiunt octo mariti
Quinq; per autumnos. titulo res digna ſepulcri
Deſperanda tibi ſalua concordia ſocru:
Illa docet ſpoliis nudi gaudere mariti.
Nil rude: nil ſimplex reſcribere: decipit illa
Cuſtodies: aut ære domat: tunc corpore ſano
Aduocat archigenẽ: oneroſaq; pallia iactat.

MAN. Si tibi legitimis pactã. pſeuerat poeta Vrſidio pſuadere nullo modo vxorẽ ducendã. Cũ nequaq; amari poſſit ob eius ſupbiam maloſq; mores. Muſtacea: Muſtacea: Cato capite. cxx. ſic ait. Muſtaceos ſic facito: farinæ ſiligineæ modiũ vnũ muſto cõſpergito: aniſum: cymĩ adipis pondo duo: caſei librã: & devirga lauri deradito: eodẽ addito: & vbi defrixeris lauri folia ſubtus addito: dũ concoques. Labente officio. in fine nuptiarũ. Crudis: crudus bõ dicit̃ q Crudus adhuc nõ digeſſit: Itẽ cuius ſtomachꝰ nũ facile concoquit: hunc aũt antiquũ morẽ muſtaceor̃ adhuc mea in patria ſeruat̃. in nuptiarũ ſiquidẽ fine muſtacea cõuiuis donãt̃ poſt epulas adhuc ad menſã ſedentibꝰ. Nec ſ. eſt q̃re pdas. Prima nocte. Plutar. in proble. q̃rit. quid eſt ꝙ maritꝰ primo ſpõſe nõ i luce ſed in tenebris iũgit̃. An quia eũ pudet ꝙ anteq; coeat alienã putat: An quẽadmodũ Solon ſcripſit. Sponſam malo cydonio deguſtato thalamũ igredi ſolitã: vt primꝰ cõplexus nihil triſte aut iniocundũ haberet. Sic romanꝰ legiſlator: ſiqd abſurdũ ac deforme corpori aderat occultauit. Beata: diuite: aurea em̃ vaſa vt hic oſtendit: ſeu argẽtea auro ornata ſponſis donabant̃ prima nocte: In quibꝰ qdẽ impatores imagines erant Domitianꝰ em̃ Dacius dictus ẽ a dacis victis: & Germanicꝰ qm̃ vicit germanos vt Suetoniꝰ oñdit. In antiqs codicibꝰ dacius eſt. Si tibi ſimplicitas vxoria. Si amaturus es vxorẽ ſimpliciter inquit mlta pati optebit ab illa: binc oia pãdit inferius. Si tibi. placet ſ. Amanti viro. ſ. Cuiꝰ barbã tua ianua vidit. Vñ Simo Terentianus ait Per ego te deos oro: & p noſtrã amicĩã cbreme: quæ incepta a paruis cum ætate accreuit Et Cicero ad Lentulũ. Sed pſta te cũ q mihi a teneris vt græci dicunt vnguiculis cognitꝰ Teſtandi legandi. Arenæ: mimis & gladiatoribꝰ. Tibi. teſtãti ſ. Dictabit̃. ab Furciferi vxore Pone crucẽ. vxoris verba. Obleue aũt delictũ cogebant̃ ab dñis Serui circũ vicinos ferre in collo furcã ſub ligatis ad eã manibꝰ: & pdicare peccatũ ſuũ: ſimulq; monere cæteros: ne qd ſimile admitterent. Vnde pamphilꝰ ait Dauo: Ego tibi credã furcifer. Meruit Serui vir inquit Detulit. accuſauit. Cũctatõ mora: O demẽs. vxor loquit̃. Ita ſer

Muſtacea:

Crudus

Coniuges cur noctu coeunt

Dacius do.

uus bō est: boc est talis seruus bō est: vel ita boc pacto: quia dixisti de morte bois seruꝰ bō est: & sic nō interrogatio eēt verū affirmatio. Mac aūt li. i. sat. de seruis plurima & quidem miranda tradit: aitq; nō esse fastidio dispiciendū seruile nomen: Cū & iouē tetigerit cura de seruo: & multos ex bis fideles ꝓuidos fortes & pbilosopbos etiam extitisse cōstet. Seneca aūt epla. xlvii. eadē fere oia de seruis refert quæ Macro. Inde igit̄ Macro. sūpsit exceptis exēplis p eū positis. Dicit aūt Sen. Serui sūt imo boies. Serui sūt imo cotubernales. Serui sūt imo būiles amici. Serui sūt imo cōseruí: si cogitaueris tantundē in vtroſq; licerę fortune. Vis tu cogitare istū: quē seruū tuū vocas: ex iisdem seminibꝰ ortū: eodeꝫ fruí cœlo æque spirare æque viuere æque mori: tam tu illum ingenuū videre potes quā ille te seruū nescis: q̄ ætate becuba seruire cœperit: qua crœsus qua darii mater: qua plato qua diogenes. Viue cū seruo ſdæmenter: comiter quoq;: & in sermonē illum admitte & in consilium & in cōuictū. Homo est. Gelliꝰ li. bro. iiii. c. i. docet boiem esse mortale animal rationis & scientie capiens. Imperat g̃ viro. Diodorus libro primo tradit ꝙ apud ægiptios mulier dominari dicit̄ ꝓfitentibꝰ in dotis cōfectiōe viris oībꝰ esse vxoris arbitrio parendū. Et pbūs li. viii. etbi ait. Interdū aūt dominant̄ vxores ob amplitudineꝫ patrimonii: nō igit̄ fiunt imperia ob virtutem: sed ob diuitias & potentiam Plutarcbus præterea scribit Catonem seniorē de vxoria potestate ita dixisse. Oēs boies vxoribꝰ imperant: nos oībꝰ bomibꝰ. Nobis aūt vxores. Dixerat & prius temistocles ita. O vxor atbenienses græcis imperant. Ego atbenienſibus. Tu mibi. Tibi filius. Regna. imperia. Flamea. de bis diximus satira secunda. Numerus. maritoꝝ. ſ. Octo mariti. ad octauū em̄ maritū licebat vxori nubere: binc Martia. ait li. vii. Iam sex aut septem nupsisti Galla Cinædis. Dum coma te nimium pexaq; barba iuuat. Item libro nono. Funera post septem nupsit tibi Galla virorꝝ picentine: sequi vult puto Galla viros Et li sexto ait. Aut minus: aut certe non plus tricesima lux est. Et nubit decimo iam Tbelesina viro. Quæ nubit totiēs nō nubit adultera lege est. Titulo res digna sepulcbri. Maritorꝝ em̄ nomina sepulcbris vxorū inscribí solebant quod etiā Martia. apud Lucanum optabat. ait em̄ in lib. secundo. liceat scripsisse Catonis Martia. & libro nono Martialis ait. Inscripsit tumulo septem celebrata virorum Se fecisse Cloe. quid potē simplicius? Nudi mariti. multi em̄ vxoribꝰ vestimenta parantes magna nudi fere incedunt. Tunc. quū. ſ. custodes fallere volet. Corpore filiæ. ſ. Archigenen. medicū aliquē. seu ipsum vere Archigenen. q optimus fuit medicus græcus quidem Domitiani tempore: contra quē dicūt Galienum sæpe inuectum fuisse. De medico aūt Martialis etiā ait libro sexto. Vxorē Charideme tuam scis ipse: sinisq; A medico futui: vis sine febre mori. Iactat. superponit velut infirmæ. Interea dum medicus aduocat̄ per custodes. ſ. adulter abditus latet. fuerat aūt abditus per socrum custodibꝰ amotis ne forte aventuro medico & custodibus redeuntibus videretur.

Homo

Vxorum Imperia

Maritorum numerus

Archigenes

DO. Carpopborus. notus carmine Martialis fortissimus: bicvero comœdus fuit. Si tibi. argumentum bipartitū quo ostendit vxorem nō ducendam esse: aut inquit es amaturus eam: aut nō: si nū amabis q̄ revis frustra cōsumere neptias: & inire impensam temere: si amabis multis afficeris incōmodis & eris seruus. Dacicꝰ: Domitianus: qui dacos vicit. Et Germanicus. idem Domicianus quia Germania deuicta sedatis seditionibus Lu. An. Germanicus est appellatus. in assentatione autem temporꝝ imperatores in populis effugiebant̄. Si tibi simpli. i. omnino simpliciter vis amare vxorem. Riualis. di. dictabit tibi scribenti testamentum nomina eorum: a quibus amaturvt scribas eos bæredes Ita. ſ. b. ē negat seruum esse bominē insolentia & superbia sua: quod afferē ex Macro. de seruis non conuenit: bic em̄ loquitur simpliciter. Octo. m. ad octauū vsq; maritum licebat vxori nubere: præterea negabatur: Martia. Funera post septem nupsit tibi Galla virorum. Picentine. alibi. Inscripsit tumulo septem celebrata virorum. Se fecisse Cloe. Si crescit numerus. sic pneniē ad numerum octo maritorum concessum. Decipit cu. nam adbibebant̄ custodes. mater aūt docet filiam admittere adulterꝝ custodum oculis deceptis: vel certe bis corruptis pecunia. Domat. i. docet corrumpere pecunia. si minus aliter potest fallere. Aduocat at. Hæc est vna via fallendi oculos custodum. Archigenen pro quocunq; medico. Mar. vxorem charideme tuam scis ipse: sinisq; a medico futui. Pallia. o. i. vult ostentare vestes q̄s induunt ægroti. Martia. zoilus ægrotat faciunt banc stragula febrem. ſ. ille morbum simulans volebat ostentare.

VAL. Et carpopboro. œmū & carpopborum molles aut certe bistriones voluit intelligi. Pactā. spōsam. Iunctamq; ta dotalibus. i. legitimo tibi iunctā matrimonio. Hec est quæ re cœ. & mu. p. sensus est licet eam non sis amaturus nō est tn̄ causa cur quæ in nuptiis eueniunt iocunda amittas. ita em̄ persuades. Mustatia per. quæ ad conciliandum stomacbum dant̄ lenia cibaria. Labente. abeunte boc est quando iam recedunt pransores. qui officii causa conueneruut. Cū lam. bea. ampla aut plena. Dacius & scí. ra. germa. au. in auro vel argento cælato imperatores vel soliti ista donare: quibus ꝓ castita te, deposita noua nupta donat̄. Dacicꝰ. qui dacos vicerit imperator. & dacos & dacas dici testis zonara sde traiano locutus. Germanicus. a germanis victis domitianus dictus: frontiuus in primo strategematon. imperator cæsar domitianus augustus germanicꝰ eo bello quo victis bostibꝰ cognomen germanici meruit. Simpli. vxo. stolida mulierositas. Parcat amanti. marito. Hæc da. affe. exbibebit molestias. Cuiꝰ bar. iuuenilē ætatē in qua primū barbire consuescimus. Testandi. testamenta cōficiendi laniſtis q̄ gladiatoriam docent. boc est q̄ laniſtis & arenariis libertas testandi est iam vxor tibi erípier. aut certe libertas q̄ ante nō fuit illis nunc data. Iuris. ptātis. Contin. bare: gladiatoribus.

No vnus. sed multi qui erunt riuales & adulteri vxoris tuæ dictabunt̄ bæredē abvxore tua aut a te

neſciente ſint riuales an non. Po cru. ſcribe. vxoris ad maritum verba. O demens. ſubaudi vxor. & blandientis nox eſt & vxorē palpantis mariti. Nil fece. eſto. deē etiā non deliquerit. Hoc volo ſic iubeo. nunqd poſſit mnlier marito imperare recte oſtendit. Flammea cōterit. boc dicit tam libenter nubit vt flāmea cōterat: ſunt vero flāmea qbus die nuptiarū mulieres operiunt. Pendentia inquit vela domus: aulea & periſtromata dicit. Quinq; p autumnos i annos. nec id byperbolicos dictū a poeta videri debet: qñ & beatꝰ Hieronimꝰ rem dicturus inquit incredibilem multoꝝ teſtimoniis ap probabo: ante annos plurimos cū in chartis eccleſiaſticis iuuarem damaſum romanæ vrbis epiſcopum & orientis atq; occidentis ſynodicis cōſultationibꝰ rñderem viri duo inter ſe paria vliſſimoꝝ e plebe hominū comparata vnū q viginti ſepeliſſet vxores: alteram que viceſimū ſecundū habuiſſet mari tum extremo ſibi vt ipſi putabant matrimonio copulatos. ſumma oim expectatio virorū pariter & fœminarū poſt tantos rudes quis quē primꝰ efferret vicit maritus & totius vrbis populo cōfluente co ronatus. Titu. res digna ſepulchri. iuuandū pnunciatione: qm̄ irronicos dictū. Nil ſimplex. nil ſtul tum. Tunc corpore ſano. ſimulat ſocrus ægritudinem vt habeat facultatē filia adſe veniendi. Archi genem: medicorum optimū. vnde & nomen habet. aut proprium nomen eſt.

Abditus interea latet: & ſecretus adulter
Impatienſq; moræ pauet: & præputia ducit:
Scilicet expectas: vt tradat mater honeſtos:
Aut alios mores: cꝫ quos habet: vtile porro
Filiolam turpi vetulæ producere turpem
Nulla fere cauſa eſt: in qua nō fœmina litem
Mouerit: accuſat manilia ſi rea non eſt
Componunt ipſæ per ſe formantq; libellos:
Principium atq; locos celſo dictare paratæ:
Endromydas tyrius: & fœmineum cæroma
Quis neſcit: aut quis nonvidit vulnera pali
Quem cauat aſſiduis ſudibus: ſcutoq; laceſſit
Atq; oēs implet numeros: digniſſima prorſus
Elorali matrona tuba: niſi ſiquid in illo
Pectore plus agitat: veræq; paratur arenæ
Quem pſtare poteſt mulier galeata pudorem
Quæ fugit a ſexu: vires amat: bæc tamen ipſa
Vir nollet fieri: nam quantula noſtra voluptas.
Quale decus rerum ſi coniugis auctio fiat:
Balteus: & manicæ: & criſtæ: cruriſq; ſiniſtri
Dimidium tegmen: vel ſi diuerſa mouebit.

Abditus interea: Ordo eſt. Interea adul. abdi. latet: & ſecretꝰ & impatiens moræ pauet &c. Vtile facile eſt. Por ro. i. valde vel certe. Producere educa re. Manilia. ea fuit meretrix: quæ quidem. A. boſtiliū mancinū ædilem curu lem lapide noctu peuſſit vt ſcribit Gel lius li. iiii. c. xiiii. qua de re boſtilius ei diem ad populū dixit vulnuſq; ex eo lapide oſtentabat. Manilia vero ad tri bunos plæbis pnocauit: apud eos di xit. Mancinū cūvi irrumperet in ædes ſuas: lapidibꝰ depulſum &c. Ab ea igit Iuue. idē nomen aſſumpſit. Si rea nō eſt quāuis nocens non fuerit aliqua.

MAN.

Manilia

Libellos. i. actiones quibꝰ aut petimꝰ aut accuſamꝰ. Principiū. exordium.

Locos. loci dicunt ex quibꝰ argumē ta eruunt: vt inqt Cicero li. ii. de orato re Et in topicis ait: q; quuꝫ pueſtigare argumentū aliqd volumus locos noſ ſe debemꝰ: ſic em̄ appellatæ ab Ariſto. ſunt bæ quaſi ſedes e quibus argumē ta promunt. itaq; licet diffinire ait: lo cum eſſe argumenti ſedē. Vtq; fabius li quinto edocet: eſt argumentū ratio probationem præſtans: qua colligitur aliud per aliud. & quæ qd eſt dubium per id qd dubiū nō eſt cofirmat. Cel ſo fabius li. xii. de oratoribꝰ loqns ſic ait. Quid plura: cū etiā Cornelius Cel ſus mediocri vir ingenio nō ſolum de bis oīb9 cōſcripſerit artib9: ſed ampli

Loci

Argumentum

Celſus

us rei militaris & ruſtice præcepta reliquerit: diguus vel ipſo propoſito: vt eū ſciſſe oīa illa credamus.

Endromydas tyrias. Arguit boc loco mulieres: quæ quidem in gymnaſiis vt viri exercebant: vte banturq; veſtibus atbletarū & Ceromate vnguento. Arguit item illas: quæ tyronum more in campo martio ad palum exercebantur. Endromydas tyrias. i. purpureas & lanæ mollioris Mar. libro vltimo inquit. Pauperis eſt munus ſed non eſt pauperis vſus: banc tibi pro togula mittimus endromyda. Ea autem in gymnaſiis ſumebatur ab illis qui ſe exercebant in palæſtra poſt certamen ne refrigeſcerent de qua endromyde latiſſime diximꝰ ſatyra tercia. Cæroma. unguentum erat ex oleo & terra in ſpeciem luti. quo quidem in palæſtra vngebat. de quo etiam ſuperius ſat. iii. Et Mart. li. v. ait. Et caſtigatum li bycæ Cæronia paleſtræ. Vulnera pali. Vegetius li. i. ſic ait de Tyronibus: Eoq; modo non tm̄ mane: ſed etiam poſt meridiem exercebant ad palos: palorū em̄ vſus non ſolum militibꝰ ſed etiam gladiato ribus plurimū prodeſt. Nec vnq; aut arena aut campus inuictum probauit virum niſi qui diligenter exercitatus docebat ad palum. A ſingulis autem tyronibus ſinguli pali defigebant in terrā ita vt mi nare nō poſſent: & ſex pedibus eminerent. Contra illum palum tanq; contra aduerſariū Tyro & Cra te illa & clava velut cum gladio ſe exercebat & ſcuto: Vt nunc quaſi caput aut faciem peteret: nunc ab lateribꝰ minaret. Interdum cōtenderet poplites & crura ſuccidere: recederet: inſultaret: inſiliret: & qſi

Endromys

Cæroma

Pali exercitio:

preſentem aduerſariũ ſic palum omni impetu omni bellandi arte tentaret. Sudib⁹. clauis ligneis. Scuto. crate rotundata: de vimine em̃ in modũ cratium ſcuta texebant. Omnes numeros. nihil omittebat ex legitia exercitatiõe. Digniſſima. Prorſus: Dicit poeta bas mulieres: quæ ad palum exercebaṫ dignas quoq; vt nudas ſe floralibus exponerent: ſicut olim agebatur. Ad floria autem per tubam mere trices accerſebantur. De floralibus vero latius Ouidius li. v. faſt. fiebant enim a fine aprilis in calen-
Floralia das maias: hinc floræ ait Ouidius. Incipis aprili tranſis in tempore maii. Alter te fugiens cum venit alter habet. Inde ait Turba quidem cur bos celebret meretricia ludos. Nõ ex difficili cognita cauſa mihi. Non eſt de tetricis non eſt de magna profeſſis. Vult ſua plæbeio ſacra patere choro. Veræ arenæ veræ pugnæ. Pudorem. boneſtatem. Vires virilia officia. Nam quantula noſtra voluptas: fabula eſt apud Ouidium in met. de Tbyreſia aſſerente maiorem eſſe voluptatem mulieríb⁹ q̃ viris in coi-
Voluptas. tu. Vt autem Cato maior in Cicerone ait. Diuinus plato æſcam malorum voluptatem appellat: q̃ ea videlicet homines capiantur vt hamo piſces. Gellius item libro octauo. capit. v. ſcribit: q̃ Critolaus peripatheticus & malum eſſe voluptatem ait. & multa alia mala parere ex ſeſe: iniurias deſidias: obliuiones. ignauias Zeno cenſuit: voluptatem eſſe indifferens. id eſt neutrum. Neq; bonum neq; malum. De voluptate vero etiam plura dicemus ſatyra. xi. Rerum ſ. erit: Si coniugis auctio fiat ordo eſt. Si coniugis, id eſt vxoris baltheus & manicæ & criſtæ: & dimidium tegmen cruris ſiniſtri fiat auctio.
Auctio Auctio. id eſt publica venditio rerum priuatarum. quia vendentes auget & ementes dicta. Baltbe-
Baltheus us: q̃ cingulum e corio habebant bullatum baltheum dictum inquit Varro. Manice: quibus man⁹
Manice muniuntur & contra pugnantes & contra frigus: Vegetius lib. i. c. xx. ait. Vt ſagittarii ſiniſtra brachia manicis munirentur Plinius item ad Macrum. Ad latus notarius cum libro & pugillaribus: cui⁹ manus byeme manicis muniebaṫ. Cruriſq; ſiniſtri dimidium tegmen. Macrobius li. v. ſat. ſcribit. Morem etbolis fuiſſe vno tantũmodo pede calciato in bellum ire vt oſtendit Euripides: quem Maro. li. vii. imitatus ait: de bernicis. Veſtigia nuda ſiniſtri inſtituere pedis: crudus tegit altera pero. Dimidius tegmen hic intellige quod a pede vſq; ad genu tm̃ aſcendebat. nam reliqua pars nuda erat: quoniã dypeo tegebatur quum ſubſidebãt dypeum ictibus opponendo. Crus autem proprie eſt a genu vſq; ad
Crus pedem Martialis li. ix. in ædilum. Nil eſt tutius edili lacernis. Nec crus compede lubricum decenni. Pro coxa etiam reperitur. Idem prædicto libro. Nec viuat vllus in tuo pilus crure. Et Plinius li. xxviii. c. xxi. ſic ait. bulcera ſanat in tibiis cruribuſq; adeps vrſinus admixta rubrica. Dimidium quo pacto dimidium & dimidiatum differant lege Gellium. libro. iii. c. xiiii. Diuerſa: q̃ pali ſ. Tu fœlix. ſ. eris loquiturq; ironice.

DOMI. Abditus: ad illud domat ære. ſcit enim corruptis pecunia cuſtodibus habere rem cum medico ſi aliter non poteſt. Manilia: hæc meretrix fuit. quæ vt Gellius ſcribit. ab boſtilio mancino ædile curuli ac cuſata: q̃ ambulans ex domo eius noctu lapide ictus eſſet: prouocauit ad tr. pl. illum quæ eſt re criminata q̃ vi in domum irrumpere voluiſſet: & cum lapidibus depuliſſet: bic pro muliere litigioſa ex eo nomine accipitur. Celſo. Cornelius celſus temporibus Auguſti floruit. libroſq; edidit de re militari re ruſtica: medicina: ratione dicendi: buius tamen retboricem multis in locis damnat. Quintilianus: & in fine ſcribit eum fuiſſe mediocri ingenio: & tamen dignum propoſito ſuo. vt omnia ſciſſe putetur bic pro rbetore accutiſſimo accipitur. Per ſe. id eſt non adbibito pragmatico nam pragmatici libellos litigantibus dictabant. Endromydas: nunc reprebendit gymnaſium mulierum: nam cum ſolis viris: & bis quidem moliſſimis exerceri in gymnaſio datum eſſet mulieres, caſdez artes exercebant: endromis veſtis quæ in gymnaſio ſumebatur verbo græco ita dicta. tamen ex gallia texta aliquãdo mittebatur parui quidem præcii: ſed tamen in vſu luxurioſorum. Martia. Pauperis eſt munus ſed non eſt pauperis vſus. Pollux vero apud græcos ait endromydem eſſe genus calciamenti: quo currentes vtebantur in ſtadio a Δρόμος: quod curſum ſignificat. Cæroma. vnguentum paleſtritarum: de quo in commentariis Martia. ſatis dixímus: bic pro paleſtra Martialis in pbilenem & putri luculenta de paleſtra. Vulnera pa. exercebantur ty. ones ad palum: vt ſcribit Vegetius: exercebantur item in gymnaſio. Martialis. Aut nudi ſtipitis ictus bebes. Implet nu nihil omittit ex legitima exercitatione.

Elora tu nam in floralibus. de quibus Ouidius nudabantur: vt ſcribit Valerius. Veræ ba. boc irridendo dicit: fortaſſe inquit exercentur ad palum: vt ita gladiaturam diſtant: quam aliquando exbibebunt in barena vero certamine. Eidentinus vero multa a nobis accepta confundit: nec intelligit: q̃ quis pro ſuis recitet. Dimidium tegmen: boc eſt quod ait Vir. Hernicos veniſſe in bellum crure ſiniſtro nudo: boc eſt ſemitecto & altero nudo: in quo mutuat⁹ e uerſs Euripidis ex meleagro: qui duces in aciem deſcendentes eo armaturæ genere deſcribit: vt docet Macrobi. boc ait vt inuidioſe oſtendat vxorem omnem armorum genus babuiſſe.

VAL. Impatienſq; moræ pauet. vrbane Sílii Italici verſiculo abutitur. Vocat Hannibal boſtem: Impatienſq; moræ fremit vt ſit copia martis. Et præpu. du. virilia tractat membra: ſed bic verſiculus in quibuſdam codicibus non: inquit Probus. Accuſat. rem ad iudices defert. Formantq; libel. formulam accuſationis componunt. Principiũ. exordiũ vel inſinuationẽ. Atq; lo. argumentorũ ſedes. nã cũ omis quæſtio duas babeat partes: affirmatiõis vnam: alterã negatiõis: ex alterutra parte ſemper defenſio eſt vt affirmantis alter: alter vero negantis defendat partes: & bic ad ſtruendã: ille ad deſtruendã affirmationẽ argumenta pquirit: q̃ ex ſuis locis baud difficulter eliciunt: cũ aũt oĩs q̃ſtio ſit aut deſinita aut infinita: quam græci bypoteſim & tbeſim vocant: bypoteſim latini cauſam: tbeſim vero propo

ſitum:in vtroq; queſtionū genere peculares ſunt loci de quibus in commentariis topicorum Cicero nis & expetendis fugiendiſq; rebus de rbetorica locuti ſumus. Celſo di.para. Junio celſo oratori q illius tempotis in arte dicendi præſtaus ſeptem libros inſtitutionum oratoriarum reliquit. Endromydes.pallia atbletarum. Et fœmineum.quo inungebantur fœminæ. Cæroma.vnguentum.

Aut quis noui.vul.palum fuſtem dicit ad quem in armis gladiatores exercentē.nam palorum vſus non ſolum militibus: vt Vegetius inquit:ſed etiam gladiatoribus plurimum prodeſt:nec vnq; aut barena aut campus inuictum armis virum probauit niſi qui diligenter exercitatus docebatur ad palum a ſingulis autem tronibus ſinguli pali fingebantur in terram:vt mutari non poſſent vt ſex pedib⁹ emi nerent.contra illum palum tanq; contra aduerſarium tyro cum crate illa & claua veluti cū gladio ſe exercebat & ſcuto vt nunc quaſi caput peteret aut faciem:nunc lateribus minaretur interdum contēderet poplites & crura ſuccidere recederet aſſultaret inſiliret:& quaſi præſentez aduerſarium ſic palū omni impetu omni bellandi arte tentaret:in qua meditatione ſeruabatur illa cautela vt ita tyro ad inferēdum vulnus inſurgeret:ne qua parte ipſe pateret ad plagam:ergo quis nō vidit vulnera pali quæ mulier gladiatoris more infert. Sudibus.fuſtibus præuſtis.& eminus & comīus tanq; res cum boſte ageretur petentibus. Omnes implet numeros. id eſt præceptorum omnem ordinem. Digniſſi. prorſus. Florali.matro.tubavbi pugnabant meretrices. Ouidi.in faſtis. Tuba quidem curbos celebret meretricia ludos. Non ex difficili cauſa petita fuit. Tuba.tuba inquit Hier.ad Dardanum diuerſis figuris & formis efficitur.aliter enim eſt tuba congregationis populi.aliter victoriæ.aliter perſequendi inimicos.aliter conductionis.aliter concluſionis ciuitatum.tuba conſuetudinis apud rerū peritiſſimos ita babetur.anguſtatur in capite per quatuor voci ductas & nimium mugitum væbementiſſimumq; profert. Quem præſta poteſt mu.ga.pu.poetæ exclamatio eſt. Galeata.vt triumphata appellatio nō participium eſt. Vir.nol.fie.ratio.nam quantula noſtra voluptas: viri inquit cito mulieres nunq; voluptate ſatiantur. Si coniu.au.fiat bal.ſi mariti arma auctioni dentur,balteus eñ militare cingulum a bulis dictum. Var balteum q cingulum e corio babebant bulatum balteum dictum

Et ma.ferrea digitalia. Et cri.quæ in galeæ cono defiguntur. Cru.ſini.dimi.tegmen. crus enim ſiniſtrum telum in boſtem librare volentes porrigētes proni in ipſum quo minus lederentur obtegebant:ac dextrum latus ad leuam colligebant ne pars aliqua pateret ad vulnus dimidium tegmen corporis partem diuidiam tegens ne maximum fuiſſet pondere præmeretur. itaq; poſitis genibus intra ſcuta ſolebant ſubſidere ne venientibus telis ſtantes ſauciarētur & cum neceſſitas poſtulaſſet vebemētius q; quieuiſſent in boſtem ingruerent.biq; triarii milites q in acie tercio ordine extremis ſubſidio deponerētur appellati:vnde Plautus.agite nunc ſubſidere omnes quaſi ſolent triarii. Vel ſi di.moue.prælia vt ſi aliis armis muniatur & more græco in pugnam prodeat.vel certe prælia venerea intelligi voluit.

Prelia:tum fœlix ocreas vendente puella
Hæ ſunt quæ tenui ſudant in cyclade: quarum
Delitias & panniculus bombycinus vrit
Aſpice quo fremitu mōſtratos pferat ict⁹
Et quanto galeæ curuetur pondere: quanta:
Poplitibus ſedeat:q; denſo faſcia libro
Et ride poſitis ſcaphium cum ſumitur armis.
Dicite vos neptes lepidi cæci ve metelli
Gurgitis aut fabii quæ ludia ſumpſerit vnq;
Hos habitus:qñ ad palum gemit vxor aſyli?
Semp habet lites: alterna q; iurgia lect⁹
In quo nupta iacet: minimū dormitur in illo
Tūc grauis illa viro tūc orba tigride peior
Quum ſimulat gemitus occulti conſcia facti
Aut odit pueros:aut ficta pellice plorat
Huberib⁹ ſemper lachrimis: ſemp q; paratis
Iuſtatione ſua:atq; expectantibus illam
Quo iubeat manare mō:tu credis amorē
Tu tibi tunc curuca places: fletumq; labellis
Exorbes:q; ſcripta:& quot lecture tabellas

MAN. Ocrea. Ocreas.dicta eſt ocrea q opponebatur ob crus vt ſcribit Varro Vegetius autem libro.i.c.xx.ſic ait:pedites ſcutati præter cataſractas & galeas etiam ferreas ocreas in dextris cruribus cogerentur accipere. Sic erant muniti illi qui in prima acie pugnātes principes:in ſecūda baſtati:in tercia triarii vocabantur: ſed triarii genibus flexis ſolebant intra ſcuta ſubſidere ne ſtātes vulnerarentur venientibus telis. Cyclade. veſte muliebri rotunda & tenuiſſima. Alexander romanus imperator auctore Lampridio dicere ſolebat: matronas regias cōtentas eſſe debere cyclade quæ ſex vnciis auri plus non baberet. Bombycinus in aſſyria bombyces vermes quidā telas araneorum modo texunt ad veſtem luxumq; fœminarum:quæ bombycina appellatē. Auctor eſt Pli.lib.xi. Tamē latius videto ſaty.ſecunda Marcialis item libro. viii.fœmineum lucet ſic per Bombycina corpus. Calculus i nitida ſic numeratē aqua. Quo fremitu Cicero li.ii tuſc.ſic In ſtadio curſores exclamāt q; maxie poſſunt: vt ſe intendāt ad firmitatē faciūt idem quū exercentur atbletæ. Pugiles vero etiam quum ferunt aduerſarium in iactis cæſtibus ingemiſcunt non q doleant:animoue ſuccumbāt ſed quia in profundenda voce omne corpus intendit venitq; plaga vebemētior p

Cyclade. Bombices. Pugilū voces.

pterea igit Iuuen. ait: Aspice quo fremitu &c. Quātaq; parua. Poplitib⁹. flexur genū ad euitādos ictus. Fascia. supple sit

Si tibi zelotypæ retegantur scrinia mœchæ.

Denso libro. i. volumie vestiū: nā succinctæ ludebāt. quūq; subsiderēt fascia ipa replicabat Mar. li. vii. in pbilenem: barpasto

Sed iacet in serui coplepib⁹: aut eqtis dic

Scapbium. q; subligata ludit. Scbapbiū: Iuli⁹ pollux scribit: Scbapbiū fœminaꝝ vas ee i qđ mingerēt. Dicite vos neptes lepidi. Censoꝝ neptes boc loco citat: vt de mulierib⁹ iudicēt lepidus

Dic aliquem sodes: dic Quintiliane colorez.

Hæremus: dic ipsa. olim conuenerat inquit

Vt faceres tu quod velles: necnō ego possem

enim & Metellus & Fabius iurges censores fuerant. De metello autem cæco videto in satyra tercia.

Lepidus Lepidi. li lxviii epitomatis liuii sic legitur: Marcus Aemilius lepidus qui princeps senatus sextis iam censoribus erat lectus: anteq; expiraret præcepit filiis lecto se strato sine linteis: sine purpura efferrent: in reliquum funus ne plus q; æris denos consumerent. imaginum specie non sumptibus nobilitari maximorum virorum funera solere. Diximus etiam de eodem in satyra. viii. alia quædam.

Fabius gurgee. Gurgitis fabii: In li. xi. epitomatis liuii sic legitur. Cum fabius gurges cōsul male aduersum sannites pugnasset: & senatus de remouendo eo ab exercitu ageret: fabius maximus pater deprecatus banc filii ignominiam eo maxime senatum mouit q; iturum se filio legatum pollicitus est: idq; præstitit: atq; eius cōsiliis & opera filius consul adiutus cæsis sannibus triumpbauit: Catum pontium imperatorem sannitum ductum in triumpbo securi percussit Macrobius vero libro tertio. In eo capite vbi tractat. Quæ scientissime prolata &c. sic ait: Ergo boc prætermisso ad viros venio triumpbales: quos victores gentium luxuria vicit: & vt taceam gurgitem a deuorato patrimonio cognominatum: quia isignibus virtutis secutæ vicia prioris compensauit ætatis: in quam foueam metelius pius peruenit continuatione successuum &c. Val. quoq; libro. iiii. de continentia & abstinentia buius fabii gurgitis meminit.

Gurges fabii.

Tigris. Lydia: ludii & istrionis vxor. Hos babitus: endromydas cristas galeas: ocreas. Gemit: fremit: dixit ei superius: Aspice quo fremitu monstratos perferat ictus. Asyli id gladiatoris nomen erat. Grauis molesta est. Tigride: Tigrin bircani & indi ferunt animal velocitatis tremendæ: at vbi vacuum cubile repent fœta fertur præceps odore vestigans ingresso demum raptore in nauim irrita veritas seuit in littore. bæc & plura Plinius libro. viii.

Pellex Pellice: de pellice superius satyra scda babetur latius ibi. scilicet borrida quale facit residens in codice pellex. Aut ficta pellice plorat: Ouidius libro. ii. de arte inquit. Sed neq; suluus aper media tam sæuus in ira est fulmineo rabidos quum rotat ore canes: Nec lea quum catulis lactentibus bubera præbet: Nec breuis ignaro vipera læsa pede: Fœmina q; socii de prensa pellice lecti Ardet: & invultu pignera mentis babet. In ferrum flammaq; ruit: positoq; decore Fertur vt aonii cornibus icta dee: Et libro iii. ait: Accedant lacbrymæ: dolor & de pellicæ fictus. Plorat. Naso libro primo. de arte inquit. Et lacbrime prosunt: lacbrimis adamanta mouebis. Hubere ribus semper lacbrymis: Mulier enim misericors magis & ad lacbrymas propensior q; vir est: vt scribit pbylosopbus libro ix. de animalibus. Quo iubeat manare modo: Pbyllis ouidiana ait: Demopbonti: Credidimus lacbrymis an & bæ simulare docentur bæ quoq; babent artes: quaq; iubent eūt

Cruca. Cuculus Curuca id est nutriens vt curuca pro tuis alienos filios amplectensq; vxorem tuam ab aliis possessam: vt curuca oua cuculi sua esse existimans scribit enim Aristo. libro. vi. de animalibus interpræte tbe odoro q; cuculus in curucæ nido parit illaq; fouet. & excludit: & educat: Parit item interdum in nidis minorum auium & oua quæ aliena repererit edit: maxime vero nidos palumbium petit: quarum oua esu absumens sua relinquit: parit maiore ex parte singula oua raro bina: Idem pbūs. libro. ix. animaliuz ait: q; cuculus timiditate aues excedit: quippe qui ab auiculis vellatur: & præ metu earum fugiat. Sz iacet: Arguit mulierum argutas & impudentes defensiones. Sodes: si audes: vti sis pro si vis: Terētius. in Andria: dic sodes quis beri Cbrysidem babuit? Auctor est festus. Scrinia. ibi enim scripta seruabantur. binc Martialis etiam libro quarto inquit: Plena laboratis babeas cum scrinia libris. Emittis quare sobiniane nibil.

Rationem. Colorem: boc loco rationem intelligit: de qua quidem Cicero in partitionibus sic ait: Sed distinguendi gratia. Rationem appellamus eam quæ aufertur ab reo ad recusandum de pellendi criminis causa: quæ nisi esset quod defenderet non baberet: Latius tamen videto Satyra. vii. ibi: Quis color.

DO. Ocreas: vtriusq; cruris tegmen: quas inuenerunt cureres. Cyclas: vestis muliebris in rotunditate formata: cuius meminit Plau. Mostratos: dictatos a magistro gladiatorū. Denso. li. i. volumineve stium. Nam succincte ludebant. Mar. Harpasto quoq; subligata ludit. Neptes nominat tris censores sed iudicio ad uersus mulieres citat eorum neptes: boc est ex posteris: vt mulieres de muliebrib⁹ iudicent. Lepidus: de lepido intelligit. q bis cōsul fuit & censor cum flacco. Fabius gurges a Ptolæ legatus idem censor. Metellus cæcus: qui elepbanto primo bello punico ostendit: & oculos amisit cum paladium raperet ex æde vestæ: bis consul. dictator. magistri equitum censor. Asi. gladiatoris proprium est: vt eridamus & burias apud Pe d. quamuis Fiden. præcepto. doctrina instructus scribat asilium gladiatorem bene in olympico cucurrisse. Diodo. tradit cum gladiatores vnq; in olympo fuerint: nec magis currat i certamine q; Fidentinus. mouet cū incedit ventris molle oppressus. Sensus e ne vxoris quidem gladiatoris arma aliquando gladiatoria in gymnasio tractasse. Tygri. pe. tygris amissis catulis in præcipuam leuitiam excandescit. Papianus. Citius me tygria abactis fœtibus, orba-

tiq̄ velint audire leones: & vt Pli. ſcribit. tũc notæ ẽ celeritatis Flaccus dũ ſæua relictis mater in aduerſo catulis venat̃ a mano. Curruca: apud ſolũ Iuue. ẽ auicula. Pli. ꝓtermiſit. Ariſt. appellat. bypolaida: bæc oua cuculi fouet nã cuculus in alieno nido fœtificat: Curucæ inde iducunt̃ viri. q̄ vxores ab aliis poſſeſſas amplectuntur æ fouẽt: vt curuca oua cuculi ſua eſſe exiſtimans: Zelotype: quæ ſimulat zelotypiam tui. Sed ia. nunc accuſat impudentes: & argutas defenſiones mulierum. Hæremus. id ẽ nos viri; neſcimus defendere tam turpem cauſam.

Tum fœlix ironicos. Ocreas vendent. puel. ocrea vt inquit. Var. q̄ ob crus opponebatur appella ta. Hæ ſunt quæ tenui ſudunt in cyclade. quæ laborem vllum pati nequeunt. In cyclade. genus ẽ veſtimenti mulieris. cyclas. Proper. Quæ modo per viles inſpecta eſt publica noctes. Hæc nunc aurata cyclade ſignat bumum. Panniculus bombyci. vrit. bombices vermes ſunt: qui apud æthiopas indos & ſeras in aranearum morem tenuiſſima fila deducunt: vnde & ſericum nominamus. Monſtra ios. a magiſtro: Quam de. ſa. li. faſcia volumine facta in ſpeciem libri quaſi gyro. Et ri. o marite. VAL.

Scaphium cum ſumitur. matuali ſpecies boc eſt vas ad ventris onus excipiendum aut lotium faciendum. Cæci ve metel. de quo ſupra Seruauit trepidam flagranti exæde mineruam. Gurgibilis nomen. Aut fabii quorum neptes & nobiles & pudicæ: quia in primis vrbis conditæ annis fuerũt

Quæ ludia. gladiatoris vel biſtrionis vxor. Vxor aſy. nomen gladiatoris aſylus. Alter. iur. iurgium leuis contentio & inter beniuolos aut propinquos diſſenſio ac concertatio: inter inimicos vero lis appellatur. Tullius de rep. admiror nec rerum ſolum. ſed etiam verborum elegantiam iniurgant inquit beniuolorum concertatio lis inimicorum non iurgium dicitur & in ſequẽti. iurgarei ergo lex putat inter ſe vicinos non litigare. Tunc or. tigri. pe. nam mari ſobolis cura non: vt ſcribit Plini⁹ q̄ animal bircani & indi ferunt velocitatis tremendæ & maximæ cognitæ dum capitur: totus enim fœt⁹ qui ſemper numeroſus eſt ab inſidiante rapitur equo q̄ maximæ pernici. atq̄ in recẽtem ſubinde trãſfertur: at vbi vacuum cubile repperit fœta odore præceps fert̃ veſtigans. raptor appropinquante fremitu abiicit vnum ex catulis. tollit illa morſu & pondere etiam otior acris remeat iterumq̄ conſequit̃ ac ſubinde donec in nauim irrita feritas ſeuit in littore. a celeritate autem nomen inditum ſicut & flumini velut Strabo & curtius ſcribunt q̄ lingua perſica tigris ſagitta dicatur. Inſtatio. ſua in ocul' cuj ſtationes proprie ſint militum a ſtando appellatæ. & planetarum ſtationes primæ & ſecundæ cum ſtare ſpectantibus videantur: in oriente aut occidente. Tu ti. tunc bu. placas. Hæc eſt vera lectio buruca non curuca. eſt buruca beſtiola breuiſſima quæ in folia berbarum vel bolerum rapit abroditq̄ præſertim braſſicas. burucam igitur ſtipidum vocat maritum & cõmotione vxoris torpentem: vt buruca cum a foliis decutitur braſſicarum: de quibus columella. vbi apricis inquit regiõibus poſt pluuias noxia buiuſmodi inceſſere animalia: quæ a nobis: appellantur: burucæ: græce autem κάωπάι nominãtur. ſi matutinis temporibus frutices bolerum concutiantur atq̄ dum adbuc torpent nocturno frigore ſi deciderint non amplius in ſuperiorem partem prorepunt: itidem maritus mulieris ſemel in clamãtis voce territus obtorpeſcit: quin & paulo poſt ait columella. democritus inquit in ea quæ græce inſcribitur περὶ κνπάθόΗ affirmat ipas beſtiolas enecari ſi mulier quæ in menſtruis eſt ſolutis criníbus & nudo pede vnamquamq̄ areæ porcam ter circũeat: poſt boc decidere omes vermiculos & ita emori: quapropter & burucam poeta maritum vocat q̄ ab vxore increpitus miro ſilentio obticeſcat. perinde ac ſi ab eadem ſit enectus. Zelotypæ rete. ſcri. moe. ordo & eſt ſenſus. ſi ſcrinia mœchæ zelotype. i. vxoris tuæ quæ mœcha zelotypa eſt retegantur patefiãt. Scrinia. vbi ſcripta cõcludit̃. Equitis. in ſerui cõplexibus linerti aut equitis romani. Dic Quin q Iuue. tpibus de inſtitutione oratoria libros ſcripſit quos babemus. Dic co. quo depbenſa in adulterio mulier ſe purget: colores autẽ dicit tropos & ſcbemata quãdo: vt ipe quoq̄ Ci. ingt: ſunt actori vt pictori ad variandũ colores. Hæremus reſpondentẽ inducit Quintilianũ ambigimus quo pacto poſſum⁹ id facere. Olim conuenerat bis ſe vxor defendit argumentis.

Indulgere mibi: dames licet & mare cœlo
Confundas: bomo ſum. nibil ẽ audacius illis
Depbẽſis: irã atq̄ animos a crimine ſumunt:
Vñ bæc mõſtra tñ: vl' de quo fonte reqris:
Præſtabat caſtas bumilis fortuna latinas
Quondam: nec vitiis contingi parua ſinebat
Tecta labor: ſomniq̄ breues: & vellere tuſco
Vexatæ duræq̄ manus: ac proximus vrbi
Annibal: & ſtãtes collina in turre mariti.
Nũc patimur lõgæ pacis mala ſæuior armis
Luxuria incubuit: victũq̄ vlciſcitur orbem:

Vnde bæc monſtra tamen. vult Poeta oſtendere luxuriæ cauſas quæ quidem romanos inuaſerat. Vnde ſcilicet venerint MAN.

Vellere tuſco. de eo intelligit quod in tuſco vico vrbis Romæ tractabatur ſicut & ſericum: Vnde Martialis. libro. xi. ad flaccum ait: Nec niſi prima velit de tuſco ſerica vico: Aut centuj aureolos ſic velut æra roget Liuius autem libro. ii. ſcribit omiſſo romano bello porſenam cum parte copiarum filium Aruntem Ariciam oppugnatum miſiſſe: demum amiſſo duce in prælio betruſcorum partem exiguam Romã ſponte petiiſſe: quibus locus ad babitãdũ datus: quem deinde. Tuſcum vicum appellauere meminit & feſt⁹. Proxim⁹ vrbi Liui⁹. li. xxvi. ſcribit q̄ babito nũcio aduẽtus Annibalis in vrbẽ plorat⁹ mulierũ nõ Tuſcus vicus.

Annibal vrbi proximus.

ex priuatis ſolū domibus exaudiebat̄ ſed vn dicq̄ matronæ i publicū effuſæ circa deū delubra diſcurrebant crinibus ſparſis aras verrētes nixæ genib⁹ ſupinas man⁹ ad cœ lū ac deos tendētes: orāteſq̄ vt vrbem ro mā e manibus oſtiū eriperent matreſq̄ ro manas & liberos paruos inuiolatos ſerua rent. Demū Annibal ad terciū ab vrbe ro ma lapidē ſup anienem caſtra poſuit. ipſe vero cū duobus milib⁹ equitū a porta col lina vſq̄ ad berculis templū: vt vrbis ſituꝫ exploraret obequitauit & cū triduū i aciē vtrinq̄ exercitus ois deſcēdiſſet: certamē tempeſtas diremit: nam quū in caſtra redi iſſent ſtatim ſerenitas erat. Hinc ſyllius. li. xii. de Annibale inqt: Nunc aditus luſtrat clauſas nunc cuſpide pulſat infeſta portas. Id aūt Syllius dixit: quoniā Pli. li. xxxiiii. c. v. de ſtatuis ſic ait Et adeo diſcrimē oīe ſublatum: vt Annibalis etiam ſtatuæ tribus locis viſitantur in ea vrbe: itra cui⁹ muros ſolus boſtū emiſit baſtā. Collina. in turre volūt collinā portā fuiſſe q̄ nūc ſalaria dicit: q̄ p eā ſabini ſalē ab mari deferebāt ſic dicta vt feſtus ait. Varro docet Collinā dictā ab va rietate colliū quā qrinalis habuit collis: ea ei ad quirinalē ducebat. Liui⁹ li. xxvi. ſcribit: q̄ in Tumultu aduentus annibalis fului⁹ flaccus porta capena cū exercitu romā igreſſus media vrbe p carinas exqli as cōtendit. Inde egreſſus iter exqlinā collināq̄ portā poſuit caſtra. Aediles plæbis cōmeatū eo com portarūt. Cōſules ſenatuſq̄ i caſtra venerūt. ibi de ſūma reipu. cōſultatum: Placuit cōſules circa portas collinā exqlināq̄ ponere caſtra. C. calpburniū ptorē vrbanū capitolio atq̄ arci pēſſe: & ſenatū frequē tē i foro cōtineri: ſiqd in tam ſubitis reb⁹ cōſulto op⁹ eēt. Inter hæc annibal ad anienē flumen tria milia paſſuū ab vrbe caſtra admouit &c. vt paulo ſupius patuit. Ex quo pauptas romana perit. Liui⁹ etiā in plogo ſuo dixit. Quāto re⁹ min⁹ tāto min⁹ cupiditatis erat. Nup diuitiæ auaritiā & abundātes vo luptas deſideriū p luxū atq̄ libidinē pereundi pdendiq̄ oīa iuexere. Vlciſcit orbē: ac ſi diceret meli⁹ fuiſſe nō ſupaſſe totū orbē ne romā luxuria occupaſſet. Hic: ab vrbe. Fluxit luxuria. Iſtros. i ipo Italiæ ambitu pmos illyrici: littoris Iſtros eē edocet. Stra. li. vii. Sybaris colles ab achiuis conditū oppidū ſybaris ē: iter duos ſitū fluuios cratbidē & ſybaridē. Eoq̄ excellētiæ & fœlicitatis ea ciuitas excreuit. vt q̄ternas pximas rexerit gētes: & qnq̄ ac vigiti vrbes ſuo ſubdiderit impio & cōtra crota niatas. ccc hominū miliū exercitū duxerit: tota aūt fœlicitatē itra dies. lxx. Crotoniate illis iterceperūt adeo delitiis & luxuria intēperātes defluebāt: vrbe ei potiti iducto flumie cūcta demerſerūt. Auctor ē ſtrabo. li. vi. Rhodos i lycia iſula: in q̄ tres vrbes quondā erāt: lyndos camyros lelyſos vt ſcribit Mela. Solin⁹ addit q̄ nūq̄ ita cœlū nubilū ē: vt i ſole rhodos non ſit. Plinius etiam ait q̄ rhodos habitata eſt trib⁹ vrbib⁹: ſed nunc rhodo. Miletos ioniæ caput: Cadmi olim dom⁹: illi⁹. ſq primus inuenit pſæ orationis diſciplinā. Soli. c. xxxvii. edocuit plura tn Stra. li. xiiii. & nos. li iii g. Hic & rhodos & mi letos. i ex romanis ē luxuria rhodia & mileſiorū. ii ei molles euaſerāt. Coronatū. Vale li ii. de inſtitu tis antiquis: vbi de ciuitate ſpartana loquitur: ſcribit Ionas primos vngenti coronarumq̄ i conuiuio dandaꝝ & ſecūdæ mēſæ ponēdæ cōſuetudinē aut parua luxurie irritamēta reperiſſe. Petulans. laſci uum. Madidum propter cōuiuia potus & vngenta. Tarentum. Florus ſcribit tarētum calabriæ quondam & apuliæ caput poſitum in ipis adriatici maris faucibus. Vtq̄ ſtrabo libro. vi edocet Am pliſſimæ tarentinorum opes aliquando fuere: inde poſteriorib⁹ annis illecebroſæq̄ inuoluere delitiæ propter fortunas nimium ſecundas adeo vt plures totius populi ludos feſtaſq̄ celebritates quotan nis agerent: q̄ reliquos anni dies eam ob rem in deterius vrbanum regimen ferebatur. Prima. pro primum. Peregrinos. externos & impudicos dixit enim ſuperius ſaty. tertia iampridem in tyberim ſyrus defluxit orontes & linguam & mores & cum tibicine chordas obliquas: necnon gentilia tympa na ſecum vexit & ad circum iuſſas proſtare puellas. Obſcœna mala & immunda. Molles mollici em cauſantes. Venus. Cicero in libro de. n. d. ſic: Quæ autem dea ad res omnes veniret venerem no ſtri nominauerunt. atq̄ ex ea potius venuſtas q̄ venus ex venuſtate. Venus ebria. Ebrietas hominis mentem mutat ac furorem gignit: tunc animi ſecreta proferuntur: ſolem orientem non vident. ac mi nus diu viuunt: Hinc pallor genæ pendulæ: oculorum bulcera: træmulæ manus furiales ſomni: & in quies nocturna. Præmiumq̄ ſummum ebrietas libido portentoſa ac iucundum nefas. Poſtea die ex ore habitus fœtidi. ac fere rerum omnium obluuio morſq̄ memoriæ & bibendi cōſuetudo auget aui ditatem. Tergilla Ciceroni Marci filio binos congios ſimul baurire ſolitum obicit. Sed nimirū banc gloriam auferre Cicero voluit interfectori patris ſui. N. Antonio. Is enim ante eum auidiſſime appē benderat banc palmam edito etiam volumine de ſua ebrietate bæc & plura Plinius libro. xiiii. Hora. quoq̄ libro. i. epiſtola ad Torquatum ſic: Quid non ebrietas deſignat: opera recludit Spes iubet eſſe ratas: ad prælia trudit inermem. Sollicitis animis onus eximit: ac docet artes fœcundi calices quē non fecere diſertum.

Nullū crimen abeſt: facinuſq̄ libidis: exquo
Paupertas romana perit: bīc fluxit ad iſtros
Et ſybaris colles: binc & rodos: & miletos
Atq̄ coronatum petulās madidūq̄ tarentū
Prima pegrinos obſcœna pecūia mores
Intulit: & turpi fregerunt ſæcula luxu
Diuitiæ molles: quid em̄ venus ebria curat?
Inguinis & capitis quæ ſint diſcrimīa neſcit.
Grādia q̄ mediis iā noctibus oſtrea mordet
Cū pfuſa mero ſpumant vngenta falerno:
Cum bibitur concha: cū iā vertigine tectum
Ambulat: & geminis exurgit mēſa lucernis

Annibalis baſta in vrbem. Collina. porta. Salaria porta. Romani ad portam collinam contra Annibalem. Diuitiæ quid Iſtri. Sybaris

Rhodos Miletus

Coronæ conuiuiis Menſæ ſecundæ. Tarentum

Ebrietas quid

Inguinis: uuluæ. Capitis: oris. Diſcrimina. Differentiæ. Que. mulier.

Ostrea.pisces in concha degentes. Perfusa:corpori sparsa. Spumant:sudant Mero.puro. Pbalerno.optimo vino.de quo superius ibi vlmosq; pbalernas. Concha.amplo vase. Vertigine.gyro volubilitate.Quum iam vertigine tectum ambulat: Alexander apbrodiseus scribit in ꝓble. Ebrios cuncta vertiginosa videre:quoniam ex multo vino plurima fit exaltatio spiritus euaporantis ad cerebrum.qui cum diuirabi nequeat ante concoctionem:vniuersum concutit & circūuertit cerebꝝ & ita conuersus per videndi neruum & pupillam euadit ad ea quæ videntur. Gemínis lucernis scribit idem Alexander apbrodiseus circa principium in proble.q; aliqui valde ebrii dupla vident:quoniam ex multa humiditate oculorum repleti musculi plus aut minus:& molles effecti atq; cōtracti:diuertūt atq; distrabūt oculos:alterū quidem.sursum:alterum vero deorsum:proinde supest vt oculorū radii nō in eundem pariter locum ꝓferantur.sed in distantes locos & corpa:atq; ita vterq; oculus sua spectans:duplam efficit visionem. Exurgit.exurgere videtur. Ebriorum visio.

Ho.sum:mulier sum. Tusco vel.facere lanam est seruare pudicitiam qđ fecit Penelope:quæ lanificio & tela procos eluſit. Velle.tu.nam in vico tusco lanificium exercebatur: quod indicat Mar.& in eodē serica texebantur. Tusco.igitur ex vico tusco. Collina.nam ꝓximo bannibale placuit senatui vt scribit Liuius:consules inter collinam & exquilinam portam ponere castra.Sillius de ro.re.in eadē trepidatione.Hæc tunc Roma fuit post te cui vertere mores.Si stabat fatis potius cartbago maneres DO.

Vlci.or.sumit vindictam & supplicium luxuria de romanis: quia vicerunt totum orbem. quasi dicat melius fuisset non superatum fuisse orbem ne luxuria orbem occuparet. Histros:bistri ex littore illyrico occurrunt:domiti olim a tuditano:ab bis missi sunt bistriones in vrbem: si Pompeio credimus vt inde apparet eos molliter vixisse quamuis Liuius:& Tacitus bistrionem ex bætruria accitum fuisse contendant:& ea voce ludionem significari. Sybaris:a crotonicis euersa est septuaginta diebus amisitq; opes ingentes propter luxum:vt docet Stra.eiusdem nominis flu.vt scribit Herodotus.Fiden.labitur miser & præceps fertur.nam cum Iuuena.dicat luxuriam non fuisse illatam ab aliis populis in vrbem:sed ex vrbe alio fluxisse.bic repetit paupertas fluxit eum repetendum sit. Hinc & rbo. binc miletos.q.d.aliæ gentes vrbis exemplo luxuriant. Rbodos id est luxria tbodia ex vrbe ro.est nata rbodios fœlices fuisse scribit Home.Pindarus ex fabula ait aurū pluisse in eam insulam:quo tempore nata est Pallas ex capite Ionis:auctor Stra. Miletos vrbs Ioniæ condita a Neleo nobilitate cū epbeso certat. Tarentum.Tarentini:vt Stra.& Plu.in pyrrbo docent:omnibus delitiis affluētes intra paucos annos factum imperium amiserūt. Madidū.nam illic cōuiuia celebrabantur:& soluti potus in quibus sumebātur coronæ. Inguí.& ca.repræbēdit in mulierib? ꝙ sint selleratrices & lingāt cunnos.qđ in pbilene notat Mar. Vndenas volat in die puellas:ꝓterea ꝙ sint tribades.i.mutuo fricēt se. Venus ebria.id est mulier ebria venerem exercens.

Et ma.cœ.con.si rerum fœmina elementa cum cœlo misceas. Quod de bis dici solet qui rerum ordinem subuertunt sicut græci dicunt κάτω κατὼ.id est sursum deorsum menander in cbera. ΝΩ ΚΑΤΩ ΦΑΣΙ ΤΩ ΔΑΝΩ. Quo de fon.qua origine quibus de causis. Nec vi.con.ordo est nec bumilis fortuna sinebat parua tecta contingi vitiis nec labor & quæ sequuntur. Somni.bre.& vel. tbu.vexa.du.ma.sic Virgi.Indevbi prima quies medio iam noctis abacte Curiculo expulerat somnū cum fœmina primum.Cui tolerare colo vitam tenuiq; minerua impositum cinerem & sopitos suscitat ignes.Noctem addens operis famulasq; ad lumina longo.Exercet penso:castum vt seruare cubile.Coniugis:& possit paruos educere natos:& Terentius:primo bæc pudice vitam parce ac duriter agebat lana & tela victum queritans. Ac proxi. vr.anni.id est qui vrbē obsideret dux aliquis exercitus:vt bannibal:Liuius.Cum ad tercium vsq; lapidem castrametatus esset bannibal ploratus mulierꝝ non ex priuatis solum domibus exaudiebatur:sed vndiq; matronæ in publicum effusæ circa deū delubra discurrunt crinibus sparsis aram verentes nixæ genibus supinas manus ad cœlum ad deos tendentes oranteſq; vt vrbem romane manibus bostium eriperent matresq; romanas & liberos paruos inuiolatos seruarent. Collinatur.ma.ad collinam portam in muris excubātes.Luca. Aut collina tulit stratas ꝙ porta cateruas.& Oui.Tecta frequentari colline proxima portæ. Victum.subactum a romanis orbem. Flu.ad bi.victos a romanis populos ē autem bister fluuius qui & danubius a quo bistria dicta:& bistricus dux apud Plautum. Et sybaris colles.sybarum comites pbilotectæ vrbez in Italia affluentem luxuria condiderunt & sybaris flumen est cuius apud tbeorritum fit mentio. Hinc & rbo.& mille subaudiendum delitiis ac opibus in omnem luxuriam proflueret sunt enim nominatiui casus. Atq; coro.q; vngentis delibuti coronari in conuiuiis cōsuessent. Et petulans ꝙ aduersus romanos bellum sæpe mouerint:& se pyrrbo tarentini sociauerint. Medi.ebrium sicut cōtra sicum sobrium.Plautus in asinaria dixit. Pere.vt supra. Iampridem syrus in tyberim defluxit orontes:Et linguam & mores & cum tybicine cbordas:Obliquas necnon gentilia tympana secum: Vexit aut certe mores peregrinos ꝙ cum rationis & nostri intellectus perfectio ex quibus humane actiones virtutis nomen adeptæ sunt & bis ad deum propius accedant bomines ratiocinandi atq; intelligēdi verum q; perscrutādi bumani appetitus proprius est.cupiditas porro & iracundia aliæq; animi perturbationes irrationabilium animalium sunt proprie. quod sensus illorum multomagis exbulcerent q; bominum:quando sola cupiditate aut ira feruntur ædem bomini extrariæ externe & peregrinæ merito dici possunt. Inquí.& ca.quæ sint discri.ne.de buiusmōi fœminis Hora.ꝙ vt superbo ꝓuotes ab inguine ore allaborandum est tibi. Ostrea mox.comedit. Cum perfu.me.spu.vnguen.

cum ſudat vnguentis perlita vel q̄ vnguentis miſceretur. Cum bi.con.vaſe in quod e dolio bauritur vinum etiam concubus dicitur. Cū iam ver.te.am ſicut furentib⁹ ebriiſq̄ videri ſolet. Et ge.ex.men.lu.menſa quoq̄ ipſa ſurſum verſus tollit videtur & lucernarum numerus augeri. ſic Hora. Saltat mutonius vt ſemel icto. Acceſſit feruor capiti numeruſq̄ lucernis: huius autem rei cauſam in lib problematio alexandri apbrodoſei: quem latinum fecimus amplexi ſumus.

MAN. I nunc & dubita: Arguit modo mulieres fellantes & cōnilingas. Sorbeat aera reſpiret occupato ore. Sanna: querela & ſonitu narium. Collactea: eode⁊ lacte nutrita dicitur. Collactanea vero eiſdem mā mis. Collactea: mulieris proprium hic.

Mauræ ancillæ ſuæ. Pudicitiæ vetere⁊ aram: Docet feſtus: q̄ plebeiæ pudicitiæ ſacellum romæ vt ſacra cætera colebatur.

Hic. ad aram pudicitiæ. Sipbonibus.

Sipbones. Sipbones tibiæ dicuntur à ſono vocis ſi ſi ſi: vt quidā aiunt: binc Iuuenalis boc inqt ob mingendi ſonitum. Dicunt alii eſſe tubos. id e canales quoſdam per quos emittitur aqua binc Iuuenalis velicæ meatus: per quos vrina exit Sipbones appellauit: Sipbonum vero figuram Seneca li. ii. queſtionum naturaliū oſtendit bis verbis. Solemus duabus manibus accipere interiunctis: & compreſſa vtrinq̄ palma in modu⁊ ſipbonis exprimere. & Pli. li. v. epiſtola ad appollinarem ſic ait: Eſtibadio aqua velut expreſſa cubantium pondere ſipbumculis effluit cauato lapide ſuſcipitur &c. Luna teſte: putantes enim ille non videri: a luna tamen conſpiciuntur. Calcas vrinam

I nunc & dubita qua ſorbeat aera ſanna
Tullia: qd dicat note collectea maure
Maura pudicitiæ veterem cū præterit aram:
Noctibus bic ponūt lecticas: micturiūt bic
Effigiemq̄ deæ longis ſipbonibus implent:
In quevices equitant: ac luna teſte mouentur
Inde domos abeūt: tu calcas luce reuerſa
Coniugis vrinam magnos viſurus amicos.
Nota bonæ ſecreta deæ cui⁊ tibia lumbos
Incitat: & cornu pariter vinoq̄ ferūtur
Attonitæ: crinemq̄ rotant bululante priapo
Mænades: o quātus tūc illis mētibus ardor
Cōcubitus: quæ vox ſaltāte libidine: quātus
Ille meri veteris per crura madentia torrens
Lenonū ancillas poſita laſella corona
Prouocat: & tollit pendentis præmia coxæ.

Magnos amicos: nobiles & diuites qui ad templa confluunt. Nota bonæ ſecreta deæ: portentoſam mulierum laſciuiam arguit: quam in bonæ deæ tēplo admittebant. Nota: ſunt. ſcilicet præterea de bona dea latius vide ſatyra ſecunda: Multa etiam in Plutarcbo de vi cæſaris. Secreta deæ ſcribit Macrobius borum ſacrorum ritum occultiorem fuiſſe: dūq̄ deæ ipſi ſacra celebrarentur: vt Plutarcbus ſcribit in cæſare: neq̄ eo virum accedere: neq̄ domi adeſſe fas erat In eis ſacrificiis ipſæ inter ſe multeres multa orpbicis conſentanea facere tradebātur. Ibi maxima ſacrorum pars noctu peragabatur promiſcua ſonis & cantibus ioca longas q̄ exercebant vigilias. Diximus & plura in ſaty. ſecunda. Tibia lumbos: ſcribit enim Plutarcbus: q̄ ſonis & cantibus p̄miſcua ioca longaſq̄ exercebant vigilias in ſacris bonæ deæ. Lumbos incitat: in lumbis enim libidinis ſedes eſt: binc Perſius: Quum carmina lumbum intrant. Cornu: ſonante. ſcilicet. Vinoq̄ in ſacris enim bonæ deæ vino vtebantur quod non ſuo nomine lac nuncupabant: Vas autem Mellarium nominabatur auctor eſt Macrobius libro. i. ſat. Crinem ſparſum ſcilicet bacbantum more. Rotāt circūducunt. Bululante priapo: reſonante priapo: eum ſiquidem clamando ſæpius nuncupabant. Dixit Plutarcbus mulieres inter ſe multa baccbanalibus ſimilia feciſſe in bis ſacris. Et Herodotus: li. primo ſcribit: q̄ in baccbanalibus ſtatuas cubitales e neruis compactas fœminæ circūferebant per pagos Mentula quæ fere inſtar erat reliqui corporis innuente & tibia præeunte: quam fœminæ bacbu⁊ canentes ſequebantur. Mænades: dicūtur a μαίνομαι quod ē inſanio: binc furioſæ ſeu inſanæ mulieres illæ dicebantur: quæ baccbi ſacra capillis ſparſis: bincinde curſitabant. O quantus: exclamatio eſt. Quæ vox: quanta vox. Saltante. exiliente. Libidine. tentigenæ ſeu priapo: nam vt dixit Herodotus ferebantur ſtatuæ mentula innuente dum baccbanalia celebrabant: quibus quidem bonæ deæ ſacra maxime conueniebant. Laſella: de bac eadem meretrice. Mar. libro. iii. Meminit: appellatq̄ fatuam. Prouocat ad libidinem ſcilicet ſolebant enim aliquæ cum aliis mulieribus venere⁊ exercere: Hinc Mar. libro. ii. ad Baſſam tribadem ait. Inter ſe gemınos audes cōmittere cunnos: Mētituq̄ virum prodigioſa venus. Tribas autem mulier alias ſubagitans a τρίβω quod eſt tero frico: Marci. libro. vii. in pbilenen ait. Pedicat pueros tribas pbilenis. Et tentigine ſeuior mariti. Vndenas vorat in die puellas. Et paulo inferius iterum ait. Ipſarum tribadum tribas pbileni. Recte quā futuis vocas amicam. Tollit tanq̄ victrix. Pendentis coxæ id eſt ſublatæ: quæ nanq̄ ſubit coxam eleuat Marci. libro. xi. de læda ait: Protinus accedunt medici: medicæq̄ recedunt: Tolluntur q̄ pedes o medicina grauis.

Bonæ deæ. ſacra

Lumbi

Bonæ deæ Lac Bacchana lia Mænades.

Tribas. τρίβω

DO. Qua ſanna ſorbeat. boc eſt quo pacto poſſit expirare dum occupata eſt in lingendo cunnum: nam dum lingit naſo tantum reſpirat ore occupato. Collactea. nomen eſt mulieris lingentis.

Implent nō intellīgo lotium in os pudicitiæ deæ iactum fuisse a mulieribus: sed mulieres iuxta aram minxisse: vt postea vicissim coirent: Poeta autem alludens ad veterem morem: q̄ cū simulacrū dei contaminabatur perfundebatur vrina: vt Tran. in Nerone docet: cauillando ait mulieres id egisse deā cō temnentes. Sypbonibus. sypbones tubi dicunt. i. cānæ plumbeæ vñ fluit aqua: hic accipit pro vulnis manatibus vrina: quas & Mar. cubos viscer appellat. Inq̄ vices. lesbiæ mulieres mutuo fricari primo instituerūt: vñ apud Arist. λεσβιάζειν id agere ē Mar. tribadas appellat τριβάς q̄d ē frico: qualis fuit Sapho: vt ipa fatet. & Porpbyrio docet. Tu cal. vrinā cōiugis. i cū vis surgere ad salutandos diuites amicos: tu priꝰ vis coire cū uxore. sed nibil spermatis in ea repperis. nam exbausit lumbos nocturno tpe cū aliis mulieribꝰ tu igit tantū calcas eius vrinā & nō sperma. Lumbos: na vt plu. scribit in cesaræ ad tybiā saltabāt in bis sacris mulieres multa bacbannalibꝰ similia pagentes. Laufellꝫ impudicā apud Mar. fuisse legimꝰ: nā sumpto noie eandē tribadē accusat: cōqueriturq̄ q̄d cū corona olim daretur bis: q̄ seruassent virginitatē: & q̄ semel nupsissent: nūc ꝓponebat tribadibus. Pendentis eo. nam quæ succumbit sublimi coxa tribadem incumbentem excipit.

Nunc & du. qua sor. aera sanna tullia: ipam deridens pudicitiaꝫ naso suspendit adunco & fastidiose sannā facit: vel vt alii stertens grauē p nasum spiritū ducit. Notæ cognitæ ac famosæ. nā vt notæ illegitime natæ dicas: vt quidā existimarunt carmē nō patitur. Collactea. eodē alta lacte. Micturiunt bic ad aram pudicitiæ. Effugiemq̄ deæ longis sypbonibus implēt. sympbonibꝰ vrinarū sonitibꝰ q̄si concentibꝰ in antiquis tame & emēdatis codicibꝰ legitur sypboniбꝰ. i. cicutis sypbon. n. ἐκκαλάμη τοὺς ὑρικαλάμους. i. canalis auena columella. quibꝰ liquoribꝰ mundā lanam imbuere oportebit: vt insistētes apes quasi p sypbonem succū euocēt idem paulo post. optimū ē per aditum vestibuli sypbonibus dulcia liquamina imittere. ita apud græcos vt alexandrū aphrodiseū in libro problematō & berorem alexandrinū geometrem in libro qui de spiritibus inscribitur. Inq̄ vices equitāt. ceuēt. id ē supra se palpitāt aut crissant: nam & dicūtur fœmine inter se libidinis coitum obire. quæ id facit tribas solet appellari. Plato in legibꝰ ἐννή τε ὀνότι τὴν θηλείαν καὶ τὴν τῶν ἀρρένων φύσει εἰς κοινωνίαν οὐσήντης γεννήσεως ἣ περὶ τὰ τῆς ἡδονῆς καὶ τὰ φύσιν ἀπὸ δὲ δόξαι δοκεῖ ἀρρένων δὲ πρὸς ἄρρενας ἢ τῆς θηλείων πρὸς θῆλυς παρὰ φύσιν καὶ τότ' ἔπρωτων τολμῆσαι δι' ἀκρασίαν ἡδονῆς. & paulus aplus ad romanos. nam fœminæ eoq̄ immutauerūt naturalē vsum qui est contra naturā: quē locū beatus Ambrosius ita interptatur. Hæc irato deo propter idolatriā humano generi puenisse testatur: vt mulier mulierē turpi desiderio ad vsum appeteret: q̄d quidā aliter interptantur nō pcipientes vim dicti. quid ē em̄ imutare naturalē vsum in vsum qui ē contra naturā nisi sublato cōcesso naturali vsu aliter vti: vt vna atq̄ eadē pars corpis vnusq̄ inter se inuicem sexus aliter se ad vsum p̄beat q̄s cōcessum est. Acluna teste mouent. ἀνθυπόφορά. si noctu id faciūt nec quēq̄ suis facinoribus testē habere se credūt: fallunt: siquidē luna erit oim testis: Visurus. salutaturus. Magnos amicos. nobiles q ad templa conueniūt. Cum tybia lumbos incitat. naꝫ nō sacroꝝ causa sed cōcubitus cōuenerunt. veterem tangit morem qui postea abolitus fuit. baccbanalia em̄ romæ celebrari mente p̄rsus insana cœperunt: in quibus omnis generis flagitii fuerat licentia: vt quisq̄ ad omnem explendam libidinem paratā haberet voluptatem: nec em̄ vnū genus noxe tantū fuit: sed stupra p̄miscua ingenuoꝝ & fœminarū: tum inter se: tum cū maribus falsi testes falsa signa etiā & testimonia ac falsa iudicia ex illa exibāt officina. venena quoq̄ & intestinæ cædes ita vt & corpa iaꝫ sepulta e sepulcbris ad icantamēta eruerunt: cuiꝰ mali labes & betruria i orbē cōuecta ē icōtagiosis more. Nemo ad bæc sacra natu maior annis vigiti admittebat: q itroducebatur & velut victia sacer dotibꝰ tradebat itroductꝰ aūt a sacerdotibꝰ priapi & cybelles p̄ducebat in locū q bululatibꝰ circūsonabat multorū qui cymbaloꝝ & tympanoꝝ & buiusmodi musicorū modulatores instrumētorū in penitiora eiꝰ loci agebantur ne queritantis vox cum per vim stuprum inferebatur posset exaudiri. quod cum multis palam factum fuisset idq̄ nouum & inusitatum sceleris genus per mulierem bispanā nomine fescēniam & adolescentem ebuciū ad senatū delatum & expositū ē. in quos morum subuersores bonorū a posthumio consule animaduersum ex quibus alii fugientes comp̄bensi neci dati sunt: alii sibi mortem consciuerunt. erant autem virorum ac fœminarum supra decem milia. Cornu. sacerdotis poscēte eas. Vino. quia baccbo ea sacra agebantur. Crinemq̄ rotant. in orbem voluūt non componūt sed quoquomodo circūducunt vtpote festinantes. Hululante gemitu quodā deposcente. est enim bululo vtputo a græcis inflexum q̄ illi ὀλολυξῶ dicunt. Priapo. qui priaperia festa celebrabat.

Mædes. furentes baccbæ. μαίνεσθαι q̄ furere significat. Saltante libidine. i. ipsis libidinis æstuantibus incentiuis & exultantibus tropicos dictum est. Per crura madentia. vino. Torrens byperbolicos profusionem ingentem vini. Posita lausella corona tanq̄ ad præmium. Tollit pendentis p̄mia coxe. legitur a probo pernæ: vt præmio perna dari videatur: alii coxam p podice ponūt q̄ ē pars iuxta ipm fœmur gcqd sit libidinē ipiaꝝ ac erat mulieꝝ.

Frictū. fricationē: prurigīnē tentiginem MAN.
Crissantis. apte se motantis dū futuit de quo latiꝰ sat. ii. Adorat. fricādo ei icūbit Adoro.
tāq̄ adorās. Est aūt adorare ab ore quod ē Oro.
oro p̄cor: & tñ adorare sine ore p̄ē sine voce fit: ñ sine plicatōe genuū & gestu corpis
Palmā. victoriā. Dñas. ipas fœias victri-

Ipsa medullinæ frinctum crissantis adorat
Palmā inter dominas virtus natalibꝰ æquat
Nil ibi per ludū simulabitur: omnia fient

Natales. ces. Virtus.potẽtia libidinis. Natalib⁹. id ẽ nobilitati:ea em̃ nobilior etiã babetur q̃ potentior est in libidine. Natales autem significant generis nobilitatẽ auctore etiã Diomede. vel æquat palmã natalibus.id ẽ ita celebrant pari lætitia palmã illã:ac si natales celebrent:in quibus maxime exultabãt. Hestoris bernia:is apud Oui.li.viii met.inquit. Vixi annos bis centũ. Nunc tercia viuit̃ ætas. De quo latius dicemus in saty.x. Hernia. Testiculoꝝ tunica in-

Neruia. terdum vel ex morbo primũ inflammat̃: deinde postea pondere abrumpitur: vl̃ ex ictu aliquo protinus rumpitur: tum pondere eo deuoluitur aut omentum aut etiam intestinum:id vitiũ cõmuniter apud nos bernia dicitur vt scribit celsus.lib.vii.

Prurigo. libido arrectio. Tũ fœmina simplex.libidinis furore imprudens: hinc simpliciter & aperte vocat adulteriũ mar. li.x.pueros simplices vocat:dicẽs ludi magister parce simplici turbæ. non enim prudentes sunt pueri. Antro templo ꝓpter clamorem & impudictiam dixit antrum.

Admitte s tu custos mulier. Dormitat adulter.indignatur mulier q̃ nullo pacto veniret aliquis. Iuuenem.aliquã puellam. Properate s.accitum viros. Cucullo.ne cognoscatur. Quo min⁹.vt nõ

Publica sacra.Bonæ deæ nanq̃ sacra pro populo fiebant:vt scribit Seneca i epistola lxxxxviii.de qua latius videto in sat.ix.ibi scilicet ꝓ populo faciens. Publica saltem puata em̃ & specialia sacra si corrupta ẽnt

Psaltria. & impudica minus mali esset. Psaltria. dicebatur illa:quæ sectaretur amaretq̃ bystriones a ψάλλω quod est canto.hic autem Clodius intelligitur:scribit em̃ Plutarchus in vita cæsaris Clodiũ assumpto psaltriæ amictu apparatuq̃ illo in domũ cæsaris ingressum fuisse nocturno tempore dum ibi pompeia cæsaris vxor bonæ deæ sacra celebraret:hinc & inferius ait:sed nunc ad quas non Clodius aras?

Penes Anticatones Penẽ.i priapum.penẽ caudam vocabãt.vt scribit festus.dicit̃ autem a pendendo: Anticatones.i.pugillares membrani replicati & teretes.Duos autem anticatones reliquit cæsar:quos Suetonius scribit eum fecisse sub tempus mundensis plii:De quibus latius Plutar.in cæsare:scribit em̃. Cæsarem aduersus defunctum ia vita.Catonem librum edidisse:Indignatũ q̃m Cicero catonis laudationẽ scripserat: Cui operi nomẽ catonis indiderat:Itaq̃ multa in catonem crimina obiurgationesq̃ cæsar complexus est. Qui liber inscribebatur Anticato. Illuc.in aedem bonæ deæ. Mus.nõ enim maribus ibi inesse licebat. Mam in sacris bonæ deæ Auctore Seneca in epistola.lxxxxviii.ita submouebant̃ oẽs viri vt picture quoq̃ masculoꝝ animaliũ contegerent̃:videto tamẽ latius in sat.ix.Et plutar.in probl. scribit sacrũ flore quam bonã deam nominãt fieri solitũ a castis ac puris mulieribus:nõ solum em̃ viros excludebant cũ solenne sacrificiũ facerẽt:sed quicquid masculũ esset domo exigebãt. Alterius.i.virilis. Tũc pauptatis scilicet tpe. Contẽptor.s.erat. Simpuuiũ.i.calicẽ erat em̃ vas paruũ nõ dissimile ciatho:quo vinũ i sacrificiis libabant.vñ & mulieres rebus diuinis deditæ simpulatrices dicũt.Qđ festus scribit. Varro au-

Simpuuiũ. tẽ docuit q̃ vinũ sumebãt minutatim a sumẽdo Simpulũ noiauerũt.In antiquo Iuuenalis textu Simpuuiũ legi.Et Pli.li.xxxv.c.xi.sic ait In sacris quidẽ etiã iter bas opes nõ murrinis chrystallinis ne:sed

Simpuuiꝰ. fictilib⁹ plibant̃.Simpuuiis innocẽtius. Numæ eo em̃ tpe fictilib⁹ plibabant̃ vt dixim⁹.

Vaticanus Vaticano mõte.vbi fictilia fiebãt Mar.li.i. In vaticanis cõdita musta cadis. Vaticanus collis appellatus inqt festus q̃ eo potius sit porro.vatũ responso expulsis betruscis.Gellius vero li.xv.c.xvii.inqt. Et agrũ vaticanũ & eiusdẽ agri deũ pũsidem appellatũ accepamus ab vaticiniis:q̃ vi atq̃ instinctu eius dei in eo agro fieri solita essent.Sed.M. Varro vaticanũ deũ penes quẽ essent vocis humane initia appellatũ scribit a vagitu quoniã pueri simulatq̃ parti sunt.eam primã vocem edunt:q̃ prima in vaticano syllaba est.Ic-circo q̃ vagire dicitur exprimente verbo sonum vocis recentis. Nunc:in diuitiis s. Clodius. is eĩ in domũ Cæsaris vbi sacrificabat̃ bonæ deæ ingressus ẽ ꝓ pompeia cæsaris vxore de quo late Plu.in

Ad verum:quibus incẽdi iam frigidus æuo
Laomedontiades:& nestoris bernia possit.
Tũc prurigo moræ ĩpatiens:tũ fœcia simplex
Et pariter toto repetitur clamor ab antro
Iam fas est admitte viros.dormitat adulter
Illa iubet sumpto iuuenẽ ꝓperare cucullo
Si nihil est seruis incurritur abstuleris spem
Seruorum veniet conductus aquarius:hic si
Quæritur:& desũt boies: mora nulla p ipam
Quo minus ĩposito clunem summittat asello
Atq̃ vtinã ritus veteres:& publica saltem
His intacta malis agerent̃ sacra:sed omnes
Nouerunt mauri:atq̃ indi:q̃ psaltria penem
Maiorem q̃ sint duo cæsaris anticatones
Illuc testiculi sibi cõscius vnde fugit mus
Intulerit:vbi velari pictura iubetur
Quæcũq̃ alterius sexus imitata figuram est.
Ecquis tũc boim contẽptor numis aut qs
Sympuuium ridere numæ:nigrũq̃ catinum
Et vaticano fragiles de monte patellas
Ausus erat?sed nũc ad quas nõ clodius aras.
Audio quid veteres olim moneatis amici
Pone seram.cohibe:sed quis custodiet ipsos
Custodes?cauta est: & ab illis incipit vxor.
Iãq̃ eadẽ sũmis:pariter minimisq̃ libido:

ceſare:& nos plura ſat.ii.ibi Clodius accuſet mœchos. Cauta eſt:& ab illis incipit vxor:Hinc etiam naſo li.iii.de amoribus ait.Dure vir impoſito tenere cuſtode puelle Nil agis ingenio queq; tuenda ſuo eſt.Si qua metu dēpto caſta eſt:ea deniq; caſta:vt ſeruaris corpus:adultera mens eſt.Nec cuſtodi ri ni velit vlla pōt.Nec mentē ſeruare potes licet oia claudas.Oibus excluſis intus adulter erit. Eadē.ſ. Summis.diuitib⁹ nobilibus. Minimis.pauperibus ruſticis.. Que cōtinet.i. ruſtica & paup Adorat.adorare eſt flectere genua:tribus aūt flectit genua dum incumbit. Oia ad verū.i.vera luxuria libidinanē. Dormitat adulter.verba ſunt dne coquerētis adulterū nimiū ceſſare. Sacra pu. id eſt ſacra bone deæ:q̄ p ppl'o fiunt:vt ſcri.Ci.& nos in cōmentariis trā.docuimus. Anticatones. Cæſar duos libros edidit in Catonē vticēſem:cū in illius aludem Ci.libellū ſcripſiſſet:borū meminit Trā.in Cæſare:& Plu.q̄uis ſignificare videat vnū tantū fuiſſe anticatonē. Duo anticatones.i. pugillares mēbrani plicati in teretē formā anticatones Cæſaris cōtinētes bululāte priapo in bacebana libus porcū mactāt in ſequēti die Baccha ſacrificāt:ſed pro veretris ficulenis e col'o ; ndētibus ſta tuas cubitales e neruis copactas fœminæ p pagos circūferunt mentula parí magr tudine cū reliquo corpore:quā fœminæ ſequunē baccū canentes:quē ritum tradidit Melāpus Ampbitrionis filius Adorat.laudat & tanq; rediuiuā colit frictū criſſantis.i.cōmotionē auidiſſime coeuntis. Īpe me due inquit Probus medulinæ eodē fuerūt tpe ex quibus vnā Vale.Clau.nuptā fuiſſe ait alterā Neroni.priorem notā oibus ꝓbris:quā hic ſignificat.poſteriorē fame boneſtioris. Criſſantis.criſſari mulierū ceuere viroꝝ eſt:hinc ceueres:vt ait Probus molles & obſceni appellanē. Virtus. criſſandi.potētia. Aequat pal.na.vt generoſa ea exiſtimeē q̄ melius criſſet. Natalibus.nobilitati.natales.n.ſanguinis conditionē ſignificāt. Iā frigidus æuo.ſænio confectus ac p hoc frigidus. Lao. medontiades.i.priamus laomedōtis filius.addiē aūt a neceſſitate metri:vt in multis aliis fieri ſolet ſicut anchiſiades telamoniades chacoldōtiades.aliq̄n ſubtrahiē ſyllaba.vt atbemides pro atbemonides.deucalides pro deucalionides:ænides pro æneades:licet & vtrūq; in vſu ſit. Et ne.ber.q̄ decrepitos plerūq; p̄mit:neſtoris bernia.i.bernicus neſtor:dicti aūt bernici etiā ppl'i:vt feſt.Pompe. inqt: a ſaxis q̄ marſi berna dicūt. Tūc.f.ſ.nil.tegens aut ſimplex fatua. Repe.clamor,ſacerdotis. Ab an.templi.vbi mulieres incūbebant.Iuue.adulterū. Cōdu.a.lixa ægerenda aqua adeptus nomen. Atq; vti.ri.v. & pu.ſa.bis in a.ma.age.ſal.vtinā inqt priuata & nō etiā ſacra publica polluerenē. Sed oēs no.at huius turpitudinis teſtes etiā ſunt exteræ nationes. Indi. in oriente ab indo flumine dicti. Mauri.in occidente.Rufus Feſtus in coſmographia. Propter ꝓceras zephyri regione colūnas mauri babitāt. Nouerūt ma.atq; indi.ordo eſt mauri atq; indi nouerūt q̄ pſaltria pennem maiorē q̄ ſint duo cæſaris anticatones intulerit:vbi q̄cunq; pictura imitata figurā alterius ſexus iubeē velari.Vnde mus cōſcius ſibi teſticuli fugit.Pſal.πσάλλό cano:vñ pſalterium.differre aūt a cithara pſalteriū voluerunt quidam: vt ſit citbara lignum illud cōcauū cui ſuperiacēt: cui quodammō incumbunt corde:vt ex illo cū tangunē tremefacta ex illa cōcauitate ſomnū cōcipiētes magis canore reddanē. boc ergo lignum citbaram in inferiore parte bærere dixerunt. pſalterium in ſuperiore: binc pſalmi dicunē q̄ cantarenē ad pſalteriū:quo vſum fuiſſe dauid ꝓpbetam in magno myſterio p dit biſto.binc pſalma.diapſalma & ſympſalma vt ſit pſalma. q̄ pſallitur.diapſalma vero interpoſitū in pſallēdo ſilentium:& vt ſympſalma vocum copulatio in cātando:ita diapſalma diſtinctio.pſaltria autē a paſſiuo p̄terito naſciē:vt ſuperiora quēadmodū & pbarmaceutria poetria: & quæ ſunt id genus alia. Pennē.priapū.pennē aūt primū:vt Feſtus inqt caudam vocabant:vñ & offam porcinā cū cauda offam pēnitā dicebāt.binc etiā pēniculos dicimus quibus calciamenta tergunē:qui de caudarum extremitate fiunt:poſt autē pennis virile membrū dici cœptum:ſicut & ſalax cauda. Maiorē q̄ ſint duo cœ.an.anticatones dicit duos cæſaris libros cōtra catonē:in quibus Cicero laudatio continēt ad marci Cato.vituperationē. Fugit mus qñ ne mus quidē in templo bone deæ vllus appareret. Tunc apud veteres.& eſt ordo quis tunc hominum contēptor numinis.aut quis auſus ridere ſympiniū nume.ſympinius vas fictile q̄ veteres in ſacrificiis vſi ſunt pro patera vel calice ſacro . ipſa aūt q̄ vas porrigit:vt inqt Probus.ſympiniatrix dicebaē. No.Mar. ſympiniū inqt modus matulæ. Var.in prometheo nō vides ipos deos ſi qñ volūt guſtare vinū diripere ad boium fana:& tñ tu ipſi vili libet ſympinio vinitari.videē aūt verbū nōnullis deductū a συμπινώ q̄ ſimul bibo ſignificat niſi q̄ Var.de origine lingue latinæ p.v.lram ſcribendū docet inquiēs:vt vinū minutatim funderēē a guttis:guttū appellarūt:q̄ ſumebāt minutatim a ſumēdo ſumpiniū noiarunt. Et va.fra.de mon. pa.vaticanus collis romæ fuit ſic appellatus.vt ait Feſtus q̄ eo potius eſt ppl's romanus vatum reſponſo expulſis betruſcis.prima autē ideo corripiē q̄ in verſu beroico aliter ſtare nō potuerit cū ſe quēs ſit breuis & penultima longa. Ad quas nō clo.aras.ſubaudi intrat. Clo.impudicus mulieris habitu:vt ſupra memorauim⁹.Probus aūt legit ſed non ad quas nūc lodius aras:vt habitu ludionis ad aras accedi dicat:vt ſit lodius ꝓ ludius veterū more qui.v.lram oro.o.ſepe poſuerūt. Ludio autē ludionis apud aliū nō memini me legiſſe. Pone ſe.cobibe.intra cōtine. Sed quis cu.ip.cu. ne corrumpanē. Hora.Induſam danabē turris abena.Robuſteq; fores &vigilum canum.Triſtes excubie munierant ſatis.Nocturnis ab adulteris.Si non acriſium virginis abditæ.Cuſtodem pauidum Iuppiter & Venus.Reſiſſent.fore.n.tutum iter & potens.Conuerſo in precium deo.

Caſtitas mulierum

DO.

VAL.

Longoꝝ ſyrorū:Syri eñ magni ſunt viri & fortes ſerui Mar. Grandes octo tule

MAN.

Hec melior pedibus ſilicē q̄ cōterit atrum:

Quã que longorũ vehit ceruice syrorum
Vt spectet ludos cõducit occulnia vestem:
Conducit comites: sellam: ceruical: amicas:
Nutricẽ: & flauam cui det mandata puellam
Hæc tñ argenti supersit quodcunq; paterni
Leuibus athletis: ac vasa nouissima donat.
Multis res ãgusta domi ẽ: sed nlla pudorẽ
Pauptatis bẽt: nec se metit ad illũ (sit
Quẽ dedit bæc: posuitq; modũ: tñ vtile quid
Prospiciunt aliquando viri: frigusq;: famẽq;:
Formica tandẽ quidã expauere magistra
Prodiga non sentit pereuntẽ fœmina cẽsum
Acvelut exbausta rediuiuus pululet arca
Nũmus: & e pleno semp tollatur aceruo
Nõ vnq; reputant quanti sua gaudia constẽt
Sũt quas eunuchi ibelles: ac mollia semper
Oscula delectent: & desperatio barbæ:
Et q; abortiuo non est opus: illa voluptas
Sũma tamẽ: q; iã calida & matura iuuẽta
Inguina tradunt medicis: iã pectine nigro
Ergo expectatos ac iussos crescere primum
Testiculos: postq; cœperunt esse bilibres
Tonsoris damno tantum rapit heliodorus.
Conspicuus longe: cũctisq; notabilis intrat
Balnea: nec dubie custodem vitis & horti
Prouocat a domina fact⁹ spado. dormiat ille
Cum dña: sed tu iam durũ postbume: iamq;
Tondendũ eunucho bromiũ cõmittere noli
Si gaudet cãtu: nullius fibula dura est
Vocem vendẽtis ptoribus: organa semper
In manibus: densi radiant testudine tota
Sardonicbes crispæ nũerant pectie chorde

reſyri. Oculnia: q̃ omnũ oculis cõſpici vellet. Ceruical puluinar q; ſub ceruice ponat. Flauã impudicã. flauis & cultis crinibus. Hæc tñ alia. ſ. mulier. Leuibus formoſis & ſine pilis. Vaſa nouiſſima. nõ ſolum vetera vaſa donat. ſed etiam vltima & recẽtiora: q̃ vel vir ei⁹ vel ipa emerat paraueratue. Athletis. pugilib⁹ & luctatoribus ἀθλέω certo ſignificat.

Formicæ natura

Dedit bec pauptas ſcilicet. Tamẽ vti le qd ſit: Victorinus in rbet. ita inquit.

Vtilitas porro duobus generibus comprebendit: ſi mala ꝓpellamus ſi proſpera ꝓſequamur. Formica magra: Hora. etiam ſatyra. i. inquit. Nã exemplo ẽ magni formica laboris: Ore trabit qd cunq; põt. atq; addit aceruo. Quẽ ſtruit baud ignara ac nõ incauta futuri Pli. aũt li. xviii. c. xlii. ſcribit formicam interlunio. i. lunæ coitu qeſcere: plenilunio etiã noctibus operari Sed li. xi. c. xxix. dixerat formicis eſſe reip. rationẽ memoriã: curã: & q; ſemina arroſa condũt ne rurſus in fruges exeant e terra: maiora ad introitũ diuidũt. madefacta imbre ꝓferunt: ac ſiccãt: Silices itinere earũ attritos videmus inquit & in opere ſemitã factam. Prodiga. cõſumptrix ꝓdigere em̃ cõſumere: vt docet Feſtus. Et pbũs li. iiii. etb. ait: Eos boies: qui ſunt in continentes: & ob intẽperantiã pecunias

Prodigus

ꝓfligant Prodigos vocitamus. Cice. itẽ li. ii. off. ſic. Prodigi ſunt qui epulis & viſcerationibus & gladiatorũ munerib⁹ ludorũ venationũq; apparatu pecunias ꝓfundunt: in eas res quarũ memoriam aut breuẽ aut nullã ſint relicturi oino. Prodiga non ſentit &c. inquit Ci. li. ii. off. ita:

Pecunia ſeruanda

Pecuniæ querẽde non ſolũ rõ eſt: ſed etiã collocãdæ: q̃ ꝓpetuos ſumptus ſuppedítet: Et li. iii. ſic: Sapientis eſt habere rationẽ rei familiaris: neq; em̃ ſolũ nobis diuites eſſe volumus: ſed liberis ꝓpinquis: amicis: maximeq; reip Cenſum. gazam. Rediuiuus: in antiquis textibus

Rediuiuus

Rediuiuus legit. Feſtuſq; exponit rediuiuum ex vetuſto renouatũ. Eunuchi. de iis videto ſatyra. i. Imbelles. non fortes. Mollia: leuia: caret em̃ pilis eunuchi quod ſaty. prima legito. Abortiuo non eſt opus. Martialis etiã libro ſexto: inquit: Cur tantũ ennuchos habeat tua gellia queris Panice: vult futui gellia non parere. Summa ſcilicet eſt mulieribus.

Matura. perfecta. Tradunt: vt caſtrentur. ſ. Expectatos. a mulieribus Primum q; primum.

Heliodorus Ἀώσεά

Damno tonſoris. nil enim lucrabitur ab illo imberbi. Heliodorus. medicus caſtrandi peritus: interpretatur autem ſolis donum. Ἥλιός enim ſol dicitur Ἀώρ ἐάρ ſ fœminini generis donum dicitur. Conſpicuus longe: ordo eſt factus ſpado ab domina intrat balnea longe conſpicuus & notabilis cunctis: nec dubie &c. Conſpicuus. nam bene mentulati & drauci conſpiciebantur: Martialis

Priapus

libro primo ad maternum. ſed ſpectat oculis deuorãtibus Draucos. Cuſtodem vitis. id eſt priapũ qui non ſolum in vrbium templis. ſed in agreſtibus quoq; locis tanq; vinearum atq; hortorum cuſtos colebatur fructuum fures caſtigans: ei ſacra cum riſu & ludo fiebant. fabulantur antiqui Dionyſii ac veneris filium fuiſſe aſſeruntq; nonnulli priſcos illos cum vellent hominum pudenda occultius nominare priapum dixiſſe. Diodorus auctor libro quinto. nos plura libro quarto. g. Iamq; tõdendum. intelligit iam grandem puerum & exoletum: Quid ergo in tenellum fieret. Bromium

Bromius βρόμιος

formoſum puerum: qualem Bromium. i. bachum dicũt. βρόμος crepitus tonitrus ſtrepitus dicit.

binc Bromius dictus est bachus ꝙ cū tonitru aduenīente ioue semele mater eū peperit. De quo late in met. Noli. per id multominus tutam vxorē significat. Fibula. qua. s. vtebant seruande vocis gratia. De qua latius superius ibi. s. soluit bis magno comœdi fibula. Testudine: cheli citbara.

Crispo. cælato. Sardonices. Romanorum primus sardonice vsus est prior Aphricanus: & inde romanis banc gemmam fuisse celeberrimā tradit demostratus auctor est Plinius libro. xxxvii. Sardonix

Flauam puellam impudicam flauis crinibus. Quis custodiat ipsos custodes. Martia. Sed positis custodibus ingens: Turba futurorū est ingenioſus homo es. Vasa nouissima. quia nihil restat Sippuuium vas a sumendo dictum: vt inquit Var. Formica. ad æmulationē Horatii. Exēplo magni nobis est formica laboris. Nummus. denarius argenteus: nummi primum pecus insigne fuit vñ pecunia dicta: denarii bige & quadrigæ: vñ bigati & quadrigati apud Liuium legunt. denarius dictus: quod decem libras æris valeret. Sunt quas eu. Mar. cur tautū eunuchos habeat tua gellia queris &c. Matura: que creuerunt ad legitimam sortē. Balnea: nam illic bene mentulati deligebantur. Martia. Oculis deuorātibus draucos. Tondendū. nam qui iam viri erant deponebant crines: vt est apud Martia. sæpe. Si gaudet cantu. boc notat in mulieribus ꝙ citbarœdos pdite amēt: quorum certamina instituit Domi. vt scribit Tranquil. Victores quod corona querna donabantur: vt in cōmentariis Martia. diximus. cantui. i. citbarœdo: canere cum citbara docuit Amphion: vel vt alii aiunt Liuius auctore Pli. Sardones. in vsu Aphricani olim fuerunt & Claudii cæsaris candorē præ se ferunt in sarda lapillo: vt scribit Pli. Ptole. a sardonice monte indiæ deriuat. Tibicines autem & citbarœdi gemmis vti primus docuit Ismenias choraules & Dionysiodorus equalis eius & emulus & vicomachus eodem tempore. auctor Pli. DO.

Silicem pe. quæ con. atrū. quæ nudis incedit pedibus vel quæ suis it pedibus: nō equo aut vehiculo vebitur. Atrum. scabrum. & genere masculino silicem protulit: vt Ouidius. Aut vbi terrena silices fornace soluti. cum & fœminino dicat. Vir. Stabat acuta silex pcisis vndiq; saxis. Quam quæ lon. ve. cer. sy. Διφρόν significat inquit Probus. apud bitbynos autem vsus lecticæ inuentus est. VAL.

Oculnia. nomen humilis mulieris. Ceruical. puluinar super quo ceruice strati in lecto iacemus. Flauam. pulcbram. Leuibus. sine barba. Atbletis. pugilibus. nam ἆθλος certamē significat Nouissima. postremo. nouissimo loco aut quæ conflatu nouissime fuerāt. vñ nouissimum ꝓ vltimo dici cœptum Aulus gelius docet. Sed nul. pu. pau. babet. paupertatē conditionem. pauperiē damnum dicimus: vt in digestis ait prætor pauperiem fecisse pauperies est damnū sine iniuria facientis datum. nec eñ pōt dici animal iniuriam fecisse quod sensu caret. Quem dedit bæc paupertas.

Prospiciunt ali. vi. subaudiendū prodigi cum fœminæ nunq; prospiciunt. Formica tā. quidā ex pa. ma. Vir. atq; inopi metuens formica senectæ. Hor. Nam exēplo est magni formica laboris. Ore trabit quodcunq; potest atq; addit aceruo. Prodiga nō sem. exclamatio est poete ꝓ degere cōsume re bonaq; sua decoquere. Rediuiuus pul. tanq; in arca renascant pecuniæ. Reputant: animo volutant considerant: sed bic versus in quibusdam non est: vt inquit Probus: Imbelles. inutiles ad coitum. vt illud Vir. & si qñ ad prælia ventum est. Vt quondā in stipulis magnis sine viribus ignis. Incassum fuerit. Mollia oscu. que dant molles viri. Et quod abor. non est opus. deest poculo: vt sit abortiuo poculo nō est opus quo enecent inventre filios. dicimus abortus & aborsus: sed ita distinguunt: Nonio marcel. docente: ꝙ aborsus is est: qui in primis mensibus est cum conceptui exordium factum est. abortus ꝓ prie ante tempus pariendi. tunc eñ moritur quod nascitur: sane nō est te etiam donato latinum abortum esse: vt siquis dicat vidi abortum esse: sed abortum fecit. abortū eñ esse vbi dicas deest natum vel factum vel abortus est mibi ex illa. binc abortiuum quod abortum potest facere. Quod iam ca. ma. iu. ingui. tra. me. ordo est & sensus: quod iuuenta calida feruente sanguine matura inguina ad ꝓcreandum indonea tradunt medicis. vt spadones fiant. Pectine. pube Tonsoris tantum damno: quia barba non excrescit. Heliodorus. medici nomē. Conspicu. omnium conspectu insignis. Custodem vi. & borti. priapum. Horatius. Olim truncus eram ficulnus inutile lignum. Cum faber incertus scamnum faceret me priapum. Maluit esse deum: deus ego furum auiumq; maxima formido. Bromium. concubinum puerum vt fiat eunuchus. vel bromium quem tu amas tondendum tali eunucbo sine custode ne commiseris. Fibula. subligaris. Vocem vendentis prætoribus. qui ludos edunt. Organa semper in manibus. per excellentia dicta musica instrumenta quod multis meatibus quasi cicutis imparibus. vnde vox erumpat consurgant & concentum cum bombulo emittant. veteres tamen organa fidibus obtensa dici voluerunt: at vt bic Iuuenalis ita Lucretius. Constare elemētis leuibus æque. Ac musæa mele per chordas organicis. Nobilibus digitis expergefacta figurant. Densi radiant testudine tota sardonicbes. lapides præciosi in testudine organi collucent & est sensus cytbaræ gemmis fulgent & quod a sardibus primum reptus sardonix est appellatus: vt auctor est Plinius qui in pleriscq; aliis locis postea compertus est.

Crispo. lato: seu quod neruos agitet cum eas tangit.

Quo tener bydymeles opā dedit: būc tenet
Solatē: grtoq; īdulget basia plectro (boc se
Quædā de nūero lamiaꝝ ac nominis alti

Quo: pectine. s. Tener. Iuuenis & mollis atq; lasciuus. Hidymeles. citbaredi nomen. ἥδυς suauis dicitur μέλος cā tus dicitur. Hunc: pectinem. s. nam cum citbaredum non babeat. eius instrumētis Hydymeles

Plettrum

oblectatur. Plettro. πλήττω percutio significat: Inde plettrū quo quidē chorde percutiuntur. Id vero sapho dicitur inuenisse. Quædam de numero. Illas arguit: que pro adulterorum salute & commodis deos orabant. Lamiarum nobilium: De quibus in fine satyre quartæ.

Alti. generosi superbi. nam si ignobilis nō adeo mirū esset. Cum farre & vino ianū: Cato in re rustica capi. Cxxxiii.

Sani sacra

docet: ꝙ iano farre & vino sacrificabatur vt esset ꝓpitius liberis domui & familiæ. aliisꝙ etiā rebus. apud Ouidium item libro primo fast. Sic ianus loquit̄. Ara mihi posita est paruo coniuncta sacello hæc adolet flammis cum sale farra suis. Ipē vero Ouidius inquit: Mox ego cur ꝙuis aliorum numina placem. iane tibi primū tura merumꝙ fero?

Vt possis aditū per me quī limina seruo
Ad quoscūꝙ voles inqt habere deos.

Idem quoꝙ prius dixerat.

Quicquid vbiꝙ vides cælum mare nubila terras.
Oia sunt nr̄a clausa: patentꝙ manu

Vesta

Vestam. Cicero in libro de. n. d. scribit. Vestæ nomen a græcis esse: Ea est enim q̄ ab illis hestia dicitur. Vis aūt eius ad aras & focos pertinebat. Itaꝙ in ea dea: ꝙ est rerum custos intimarum: omnis & precatio & sacrificatio extrema est. Dixerat autem paulo superius in omībus rebus vim habere maximam prima & extrema: & ꝙ

Cum farre & vino ianum vestamꝙ rogabat
An capitolinam deberet pollio quercum
Sperare: & fidibus ꝓmittere: qd faceret pl⁹
Aegrotante viro: medicis quid tristib⁹ erga
Filiolum: stetit ante aram: nec turpe putauit
Pro citbara velare caput. dictataꝙ verba
Protulit: vt mos est: & aperta palluit agna:
Dic mibi nūc q̄so: dic antiquissime diuum
Respōdes bis iane pater? magna ocia cœli:
Nō est vt video: nō est quid agaṫ apud vos:
Hæc de comœdis te consulit: illa tragœdū
Cōmendare volet: vaticosus fiet batuspex.
Sed cantet potius: q̄ totam peruolet vrbē
Audax: & cœtus possit q̄ ferre virorum.
Cūꝙ paludatis ducibus præsente marito
Ipsa loqui recta facie: strictisꝙ mamillis:
Hæc eadem nouit: quid toto fiat in orbe:
Quid sers: qd thraces agāt: secrta nouercæ
Et pueri: qs amet: quis decipiaṫ adulter:
Dicet qs viduam prægnantē fecerit: & quo
Mense qbus verbis cōcūbūt q̄ꝙ mōis quot
Instantē regi armenio: partboꝙ cometē

Ianus

principem in sacrificando ianum esse voluerunt quod ab eundo nomē est ductum. Vtꝙ Dionysius scribit libro secundo. Erat vesta vrbis rome custos: quā virgines seruabant perpetuo ignī: cuius extinctionē super grauia omnia romani timebant: interitum vrbis signum id assumentes. quacūꝙ acciderit cā. Et Oui. lib. vi. fast. ait. Vesta est eadē & terra: subest vigil ignis vtriꝙ. Significat sedem terra focusꝙ suā. Nec tu aliud vestam: q̄ viuā intellige flāmam. Nataꝙ de flāma corpora nulla vides.

Vesta

Focus

Stat vi terra sua: vi stando vesta vocaṫ. Causaꝙ pars graii nois esse pōt. At focus a flammis: & ꝙ fouet oia dictus. Qui tn̄ in primis ædibus ante fuit.

Capitolia certamina

Pollio. citharedi nomen. Capitolinam quercū Domitianus tranquillo auctore instituerat quinquēnale certamen capitolino ioui triplex Musicum Equestre: Gymnicū Certabatur etiam & prosa oratione græce latineꝙ. Ac ꝑter citharedos chorocithariste & psilocithariste. bec ille. Quercum: querceam coronam. Martia. O cui tarpeias licuit cōtingere quercus. Antiquitus quidē nulla nisi deo corona dabatur: feruntꝙ primum omnium liberum patrē imposuisse capiti suo ex bedera. Ciuica iligna primo fuit: postea magis placuit ex æsculo ioui sacra variatūꝙ & boc cū quercu est: Plura Pli. li. xvi. Et Gellius de coronis multa. li. v.

Coronæ

Fidib⁹ citbare chordis. festus sic ait: fides genus citbare dicta ꝙ tantum inter e chorde eius quantū fides inter bomines concordet: cuius diminutiuum fidicula est. Promittere. coronam ipsam. Dictata. a sacerdote. scilicet vel baruspice. Velare caput. Mos iste ab enea sumpt⁹ est. de quo late habeṫ li. iii. æneas enim enee sic loquitur: Purpureo velarel comas adoptus amictu. Nequa inter sanctos ignes in bonore deorū Hostilis facies occurrat: & omnia turbet. Hunc socii morem sacrorū būc ipe teneto: Hac casti maneant in religione nepotes. Palluit. nibil enim ad votū inspexerat. Antiquissime diuum. li. fast. Janus ait. Me chaos antiqui. nam sum res prisca vocabant: Et Macrobius li. sat. ostendit ianum in Italia primum diis templa fecisse: & ritus instituisse sacrorum ideo eum in sacrificiis prefationē meruisse perpetuam. Iane pater. in sacris ianum geminum: ianum patrem: Janum iunonium inuocabāt. Patrem autem quasi deorum deum. Plura Macro. li. i. sat. Magna ocia celi. Eiusdem poete verba. Magna. s. sunt si respondebitur eis: Cicero in li. de. n. d. sic ait: At enim minora dii negligunt: neꝙ agellos singulorum: nec viticulas persequuntur.

Fides

Caput velare in sacris

Ianus

Ianus

Dii quid

Varices

Varicosus. plenus varicib⁹ Varix vena in suris inflexa vel obtorta dicitur: Inde vari dicuntur obtortis plantis. Quod Marcellus scribit legimus autem pre nimio pondere nasci varices: aut si stantes poplitibus innixi fuerim⁹? varicosos fieri Plinius li. xi. c. lxvi. scribit varices in cruribus viro tantum mulieri raro accidere.

Fiet. stando. s. nimium dum exta cōsulit. Haruspex. de boc latius sat. ii. Et bac eadem satyra infe

rius poeta dicet. Armenius vel comageñus baruſpex pectora pullorũ rimatur & exta catelli: Interdum & pueri. Sed cantet potius vagas mulieres hic carpit & verboſas atq; audaces: aitq; melius eſſe eas cantãdo delinquere: & cantu gaudere vt dictum eſt: q̃ nimium multa ſcire. Paludatis ducibus. paludamẽto indutis: ſeu armatis & ornatis: feſtus em̃ ſic: paludati armati ornati: oĩa enim ornamenta militaria paludamenta dicunt. Marcellus aũt ſic: paludamentũ eſt veſtis: que nũc Chlamis dicitur. Seres: vt ſcribit Plinius li. vi. c. xvii. Regionem inhabitant: que ſpectat eſtiuum orientem: & primi ſunt hoĩm qui noſcunt: Lanicio ſyluarum nobiles: perfuſam aqua depectẽtes frondium canicie. Solin⁹ etiã plura. Et nos plura li. ii. g. Pueri. i. priuigni. Inſtante: iminente minitante. Armenio. Armenia borealis eſt regio: Cilicie: & medie iuncta: Armenia ad orientem iacet Media ad occidentem: vtraq; ad aquilonem: plura Strabo. li. xi. Partho. partborum imperium orientis erat. Trogi euo: De quibus li. xli. meminit. Nos vero latius. li. iii. g. Cometen. Plinius libro ſecundo in quit: Cometas greci vocant: noſtri crinitas borentes crine ſanguineo: & comarum modo in vertice biſpidas: fit candidus cometes argenteo crine ita refulgens: vt vix cõtueri liceat: De Comete autem Lucanus ait. Et terris mutante regna cometen: Et Suetonius in Nerone ſic: Stella crinita: quæ ſummis poteſtatib⁹ exitiũ portendere vulgo putat̃ p cõtinuas noctes oriri cœperat. Plinius item inqt. Terrificũ magna ex parte ſidus eſſe: atq; nõ leuiter piatũ: vt ciuili motu octauio cõſule. Phũs aũt libro primo metaurorũ dicit Cometã nõ eſſe ſtellã: ſed quandã aeris impreſſionem.

Paludati

Paludamẽtum

Seres

Armenia

Media

Partbi

Cometes

Hedymeles. nomẽ eſt fictum citharœdi: nam ἥλυ ſignificat dulce & μέλος cantũ: ¿Pretorib⁹. i. in eis: ludis quibus. ſ. preſunt pretores. Cum farre & vino. Fidentinus vbiq; occurrit. hic ſurripit illic cõfundit mea: mox ſua immiſcet: quibus omnia cõtaminat: in ſuperioribus: & in bis q̃ ſequunt̃ far dabat̃ in ſacra Iani: vt eſt apud Ouĩ. Mulier pro adulterio raro farre ſacrificat. nam legitima matrimonia farracea dicebant̃: vt ſcribit Diony. Iano aũt & veſtæ ſacra facit. qm̃ hec duo numina generationi pſidere putant̃. Pollio. nomẽ citharœdi. Mar. here de theatra Pollione cantante. Quercũ ca. i. corona ex quercu. q̃ dabat̃ in certamine capitolino citharœdis a Domi. Mar. O cui tarpeias licuit contingere quercus. & alibi: Quid pro tarpeiæ frondis honore poteſt. Velare ca. ſacrificare. nam velato capite ſacrificabant ſiue ex inſtituto Aeneæ: ſiue vt ſcribit Plu. ne pares honores mortalibus exhiberent̃ quibus caput aperimus. Pater. hoc verbũ eſt ex ritu. nam pater dicebat̃ in ſacris quaſi deus deorũ. Idem geminus & Iunonius. auctor Macro. Varicoſus: varices ſunt venæ eminentes & obtorte in cruribus. mulieri raro accidunt: vt ſcri. Plu. Tumeſcunt nõnunq̃ in bis qui diu ſteterit. Inde illud vatinii in Cice. varicoſum cũ gloriaret̃ humeris Italiæ ſe reportatum eſſe ab exilio: vnde ergo tibi varices. Appi. ſcribit Marium paſſum eſſe ſibi extrabi vatices: quibus vtroq; crure laborabat. Plu. alterum tantũ crus ei ſanatũ fuiſſe ſcribit. Varicoſus. ſtando cum conſulit exta diu Seres. de bis ſatis multa diximus in commentariis Silii.

DO.

Quo te. be. operã dedit. tener mollis bedymeles a cãtus ſuauitate nomẽ inuentum ab. ἥλυς. & τὸ μέλος. Plectro. pectine. De nu. la. nobiliũ vt ipſe ſupra. hoc nocuit lamiarũ cæde madenti.

VAL.

Rogabat. conſulebat. Veſtam. quã græci. ἑ ſ ἱάν dicũt mutata aſpiratione in. v. æoliũ digamma. An ea. apiano inquit Probus. an capitolinã ſignificat: quã de rebus boneſtiſſimis primum cõſulebãt: capitolinam puto quod ex ea aquila q̃ ioui dicata fuit qui in capitolio p̃cipue colebatur dicta ſit euolaſſe: vt Ci. de legibus primo. quare glandifera illa quercus ex qua olim euolauit nũcia fulua iouis miranda viſa figura nunc ſit bæc. Pollio. citharœdi nomẽ. Capitolinam quærcum. qua victor coronaret̃: aut quas haberet adiutricẽ. Fedibus ꝓmit. ſibi in cantu policeri. Quid fa. plus ægro. vi. poetæ exclamatio. Dictataq; ver. ab baruſpice. A parta pal. agna. ſummum mulieris expreſſit deſiderium. Dic an. di. reſpondes bis iane pater: Orpheus in hymnis. Χαίριάνε πρόπάτ ὁρξεύ ἀφθι τέΧαιρ υπάτέξεύ & Ouĩ. in faſtis. Me chaos antiq. nã ſum res priſca vocabant. Aſpice q̃ lõgi tpis acta canã. Licet Migidius ianum appollinem & dianam quaſi ianã dici voluerit ianum ab eũdo dictum idem voluit: quod mũdus ſemp eat dum in orbem voluit & exſe initiũ faciens in ſe referet̃. binc & bifrons pingit̃: vñ Perſi. O iane a tergo quẽ nulla ciconia pinſat. duas em̃ facies an̄ & retro habere dixerũt: cp annus ex ſe initiũ faciens fini occurrat. bunc etiã quadrifrontẽ fecerunt & ianum geminum vocitarũt ad quatuor mundi partes hoc interptati: ita Var. deos a conceptione bois exorſus enumerauit: & eam ſeriem a iano producẽs ad bois decrepiti mortem puenit: quã in næniam deam claudit: quæ in ſenum funeribus cantabat̃. Magna ocia cœ. ſi matronarũ cupiditatibus in ſacrificiis ſeruire coguntur. Varicoſus fiet baruſpex. põt inquit Probus nomen eſſe abiecti cuiuſpiam: ac vari appellant̃ retortis introrſum pedibus. Aurelius vero valgos em̃ inquit qui diuerſas ſuras habent ſ cute contrario vari dicunt̃ incurua crura habentes. inde varicoſus: binc vt quibuſdam videt̃ præuarico: q̃uis vlpianus de bis qui infamia notant̃ dicat preuaricator autem eſt quaſi varicator qui diuerſam partem adiuuat prodita cauſa ſua quod nomẽ labeo a varia eũctatione tractum. binc varicare deflectere. Quinti. Dextra aut attollitur aut ſummis digitis ſuſpenditur: varicare ſupra modum & inſtanto deforme eſt. Peruolet: decurrat. Audax & cœtus poſſit q̃ ferre virorum ſed ſatius eſt inquit illã cantando delinquere q̃ nimiũ ſapere. Paludatis. militarẽ veſtẽ indutis. paludamentũ inquit nonius militaris veſtis quæ nũc chlamys græca appellatione dicitur. Salu. in. iii. biſto. & eodẽ tpe lentulus duplici acie lõgum edictum multum ſanguine ſuorũ defenſus poſtq̃ ex ſarcinis paludamenta obſtari & delecte cobortes intelligi cœpere. Strictiſq; mamillis. cõ

preſſis vt ex ſinu exiliant.in aliis non ſtrictis ſed ſiccis legiť. itaq; legit Probus ac interpretať ſiccis adhuc extantibus:vel ſine ſudore. Hec eadē:que ſe cœtibus inſerit virorū. Regi barmenio partho q.vtpote boſtibus romanorum. Inſtantem regi barmenio partho q cometem. ſtellam crinitā: quid tamē ſit apud doctos & ſapiētes viros diſputatum eſt.nam anaxagoras:democritus & Apollonius multarū ſtellarum cōiunctionem cometem efficere voluerunt.pythagorici vaporem ſtellæ erraticæ:quam greco verbo planetem nominamus:adherentē:ſicut cum ſolem mane cū vaporis colore emergentem cernimus. hippocratem ſecuti aiunt eam comam eſſe ſtelle cuiuſdā in aere humido ſicut in ſpeculo faciei vmbratā ſimilitudinē:Philoponus Damaſcenus & Seneca eos diuinitus mitti crediderūt.Ariſtoteles autē cometem flammā ſicci craſſi & in ſublimen aera eleuati vaporis eē exiſtimat.qui cum ad regionem inquit ignis aeriſq; ſupremam peruenit partem igni incendiť: ſuccedentibuſq; cōtinue tenacibus:ſiccis:craſſiſq; vaporibus in lōgum producit profilientibuſq; eiſdem quaſi crinibus:tam diu ea flamma durat quoad omnis eſt abſumpta materies. qui aūt: vt albumaſſan:regnorum mutationes ꝓpter cometem fieri crediderunt:fallunť:nec nos fugit mutantē regna cometem ex vulgari opinione dixiſſe videri poſſe Lucanum.ſiquidē ſtelle non facere que bene male ue ꝓueniunt boibus ſed futura ꝓnunciare dicunť:itaq; mutationes:vt inquit albumaſſan in libro quē de planetarum cōiunctionibus inſcripſit:comete predicunt:martis cōiunctionem mortē violētam elemētorum commotionibus:cum in periodo dominať.ſignificante:tunc enim ob nimiā ficcitatem calorēq; ingētem ira in mētibus hominū fuſcitatur:incenduntť animi:& de re leuiſſima arma capeſſunt:hinc bella oriunť:hinc cedes fiunt:at cum potentiſſimi plus ceteris habeant inuidiæ inſtigatis animis facile ſibi bellum indicunt.nec minus delitie ac nō victe libidines ipſis minanť mortē regibus.nō defuerunt etiā qui ex pleiadibus vnam cometem eſſe dixerint.Rufus Feſtus in aratro. Pars ait ideæ deflētem incendia troiæ.Et numeroſa ſue lugentem funera gentis. Electram in terris mœſtum dare nubibus orbem.Sepius obſcuris caput vt ſit cincta tenebris. Nōnunq; oceani tamen iſtam ſurgere abundis.Inconuexa poli ſed ſede carere ſororum.Atq; os diſcretim procul edere deſtitutam.Germanoq; choro ſobolis lacerata ruinis.Diffuſamq; comas cerni criniſq; ſoluti.Mōſtrari effigiem.diros bos fama cometas. Cōmemorat.triſti procul iſtos ſurgere forma. Vultum ardere diu perfundere crinibus æthram.Sanguini ſub pingui rutiloq; rubere cruore.multiplex tamē eorum forma multiplices euentus portendere fertur a pſello aliiſq; philoſophis.denæ ſiquidē eorum ſpecies eſſe perhibentur pyrodes prima. ſecunda pogonias. tertia acontias.quarta xiphias.quinta diſceus.ſexta pythus.ſeptima ceraſtes.octaua lampadias.nona hippeus.decima ſalpingus. cuiꝰ meminit ptolemeus.ſunt alii non inter cometas annumerati birci & typhones:& quāuis iuxta Ariſtotelem cometæ ſemper in ſeptentrione & iuxta lacteum circulum orianť:typhones tamen in polo auſtrali apparent:vertunt aūt cometæ omnes ad aliquē planetem caudam qui ad iouis ſidus regiaſdemos turbari portendunt.ad martem conuerſi cædes & bellorum motus. ad venerem mulierum & reginarum mortem.ad ſaturnum frugum paucitatē & annone caritatem.ad mercurium motus & inſanias.nam circa ſolem ac lunam ꝯlucere cometem impoſſibile ducunt.

MAN. Fama Rumor

Famā rumoreſq;: Fama eſt opinio fm cōſuetudinē: famoſus vero infamis:auctor eſt Marcellus: qñq; tamē in bonam quoq; partē legimus At Fabio quidem auctore li.v.fama cōſenſus ciuitatis velut publicū teſtimoniū vocať. Rumor vero fmo ſine vllo certo auctor diſperſus: cui malignitas initiū dederit: incrementū credulitas.

Nipbates

Nipbatem: Nipbates mons ē in armenia maſio monti oriētem verſus iminens:quod Strabo.lib.xi. edocet. Eſt etiā fluuius vt hic & in Lucano ibi.Armeniuſq; tenēs voluentē ſaxa nipbatem.

Nutare:huc illuc declinare. Humiles pauperes viles. Rapere:trahere. Cōcidere:pcutere. Loris:zonis:flagellis.

Exorata: ab aliquo orata ne id faceret tamē imanior erat. Dñm: canis ſcilicet.

Suauis.ſ.eſt. Occurſu:dū occurrit.

Conchas: in quibus lauari ſolebat.

Sudantes in balneis

Caſtra: comites & ſarcinulas ac inſtrumēta pro balneis. Tumultu:ſtrepitu & clamore variarū vocū. Laſſata:defatigata. Graui maſſa.i.plumbea maſſa:ſudaturi eī in balneis ſe exercebāt: Vñ Seneca epſa lvii.hæc ait.Eccevndiq; mevarius

Prima videt:famā rumoreſq; illa recentes
Excipit ad portas:quoſdā facit iſſe nephatē
In populos:magnoq; illic cūcta arua teneri
Diluuio:nutare vrbes:ſubſidere terras
Quocūq; in triuio cuicūq; eſt obuia narrat:
Nec tñ id vitium magis intolerabile:q̄ q̄
Vicinos humiles rapere & concidere loris
Exorata ſolet:nam ſi latratibus alti
Rumpuntur ſomni:fuſtes huc ocius inquit
Afferte:atq; illis dominū iubet ante feriri:
Deide canē:grauis occurſu : teterrima vultu
Balnea nocte ſubit: cōchas & caſtra moueri
Nocte iubet:magno gaudet ſudare tumultu
Cum laſſata graui ceciderūt brachia maſſa.
Callidus & criſtæ digitos impreſſit aliptes:
Ac ſummū dñe fœmur exclamare coegit.
Conuiuæ miſeri interea ſomnoque famecq;

Vrgentur:tandē illa venit rubicundula totū
Oenophorū sitiens:plena quod tendit vrna
Admotum pedibus:de quo sestarius alter
Ducitur ante cibū rabidā facturus orexim
Dum redit & terram luto ferit intestino
Marmoribus riui properāt: aut lata falerno

clamore circūsonat supra ipm balneū babito. ꝓpone nūc tibi oīa generavocū q̄ in odium possunt aures adducere:quū fortiores exercent:& manus plūbo graues iactāt:quū aut laborāt:aut laborante imitant:gemitus audio quoties retentū spiritum remiserunt sibilos & acerbissimas respirationes. Et postea inquit audio crepitū illisæ manus in humeris q̄ ꝓut plana ꝓuenerit aut cōcaua ita sonū mutat: bæc

& plura ille. Aliptes:vnctor ἀλείφω em̄ vngo dicit. Cristæ:tentigini ipsius vulue. Femur: coxe parte superiore. Exclamare:resonare manibus percutiēdo. Mar. li. vii. de pbileni: Vnctiverbere vapulat magri. & Seneca: Audio crepitū illise manus in humeris &c. Oenophorum:id vas est vinarum οἶνος vinū dicit φόρων portās. Tendit:implet. Admotū pedibus. i. seruis p quod malū vinū significat: quale. s. seruis dat qui etiā pedes appellant. malū em̄ vinū vomere cogit sicut optimū reprimit. Hinc ait Horatius in epod. Vel quod fluente nauseā coerceat metire nobis cæcubum. Et pbilosopbus particula tertia probl. scribit q̄ ea maxime vomitū mouent q̄ insuauia fastidiosaq; sunt. Merum aute reprimendi vim obtinet. Sextarius:sexta pars congii dicitur:nam sex capit congius vnus vt Priscianus edocuit. Alter. i. duo sextarii. Rabidam orexim: id est rabidum appetitum. Orexis em̄ appetitus dicit:ex vomitu aute appetitus nascit. ὀρέγομαι appeto significat ὄρεξις appetitus dicit. Plinius aūt orexim pro vomitu etiā posuit: libro em̄ septimo epistola ad Priscum de fannia ægrotanti si ait: Hoc discrimine implicita est insidens febris tussis orexis summa macies summa defectio &c. Intestino:intimo & viscerali. Riui vomitus scilicet.

Aliptes

Oenopborum

Sextarius

Orexis

Nipbates mons est in armenia inter eos qui gordiei appellant: vt scribit Strabo:eiusdem nominis fluuius. Luca. Armeniusq; tenens voluente saxa nipbaten. Populos:vt circeos tapiros amardos. Sudare:elicere sudorem. Magno tumultu. i. tumultuosis exercitationibus q̄ magno fiunt strepitu & robore. Lassata brachia:de balteribus intellīgit:nā balteres pōdera erāt quibus ambabus manibus compbensis & salientes vtebant:& quivolebāt sudare antecq; lauarent. Aristo. saltās pōderibus susceptis innitit:ꝑterea cur plus prosilit balteres tenēs q̄s nō tenēs. Mar. Qui stulto pereunt sortes balteræ lacerti. Graui massa. i. graui pōdere balteris. Aliptes:id est vnctor:nā vngebat qui volebāt lauari. Callidus:vafer & astutus:nam dum vngit mulierē fœmora p̄sertim tractat: & illic digitos imprimit:denicq; cum pulsat vnctam:fœmur p̄sertim & nates cedit. Ita turpitudinem mulierū notat dum vngunt: Exclamare: resonare:vt illud Mar. de pbileni vncti verbere vapulat magistri. Admotū pedibus. Mar. pedes vocat seruos discūbētes ad pedes:multis in locis qui volebant vomere in balneis vinū pessimū bauriebāt:qualē. s. serui bibūt:quod appellabāt τρόπιν: nā τρόπι significat versionē:q̄. s. ꝓturbabat stomachū:id verbū apud Mar. bibit ergo tropin vt vomat

DOMI.

Admotū pe. i. vinū mense seruorū admoueri solet. nā pessimum est. Sestarius al. duo sestantes. nam sestantes & quicūces erant vasa vinaria a mensura sic dicta.

Quosdā facit isse nipbatē in populos. nipbatē fluuium inundasse ꝑ barmeniā. est em̄ fluuius. Silius italicus. qui gange bibit & pellæo fonte nipbatē. Diluuio nutare vrbes. terremotu cōcuti q̄ diluuio erūpat. Subsidere terras. introrsum ire & sub aqua latitare. nē ꝑ terremotū multa solent obuenire: quā & terremotus: vt Aristo. in libro qui de mūdo inscribitur. & Apuleius docet: multe sunt species. Quocunq; in triuio. vbi cōsistere & occurrere solent multi. Loris. scuticis & est a grecis vtrūq;. Exorata. pro orata aut cū iam impetrasse sibi viderent ne cederent: illa tn̄ cedit. in vetustissimo tn̄ codice legit exbortata Grauis occursu. q̄ obuios quoquo modo ꝓpellat. Teterrima: trux facie. Concbas. tubas q̄ ex concbis fiunt. Luca. Audit ventosa ꝑ flante murmur concba. Tumultu. subaudi seruorū. Graui ceciderūt brachia massa. quasi plumbeis pōderibus exerceat que alteres dicunt Mar. alteres facili notat lacerto. & rursum. Quid perdunt stulto fortes altere lacerti. Exercer melius vinea fossa viros. Et cristæ. obscœno naturali. Digitos impressit. ad coitū puouocās.

VAL.

Femur summum. circa inguina. Sitiēs. exiccās. Oenophorū. ab οἶνος vinum & φέρω.

Plena quod tendit vrna. quod vrna complet. Admotū pedibus ante pedes positum. Sextarius quod sic congii sexta pars appellatus. Rabidā facturus orexim. vebementē appetitum. vsus græco est. quia latinum in versu heroico stare non potuit ὀρέγομαι græce appeto: vnde ὄρεξις Aristoteles. ὀρέξεως ἓξις ἐνέδη τριάκοντα θυμιάματος βούλησις. Dū redit. dum exit e sto macho dum reuomitur. Luto intestino. cibo iam decocto. Riui. quasi riui.

Peluis olet:nā sic tanq; alta in dolia longus
Decideritserpēs bibit & vomit:ergo marit?
Nauseat:atq; oculis bilē substrīgit opertis:
Illa tamē grauior:quæ cū discūbere cœpit

Dolia. vasa grandia sunt quibus vinū conditur: quod etiam Marcellus edocet.

MAN.

Serpens

Serpens. pbūs lib. viii. de animalib⁹ ait. ꝙ serpentes vini incōtinentes sunt: perinde viperas aliqui vino cum fictilibus ad sepes dispositō venant: ebrie enim capiuntur. Nauseat. uomit. Bilem. amari-

Vipera

tudinem ipſam & Cholerã bilis em̃ ꝓprie eſt humor fellis. Suſtringit: vomendo em̃ conatus quidã fit clauſus oculis ſi vomitus aſper fuerit. Ignoſcit. miſeretur: parcit. Periture. digreſſu videlicet æneæ priſcianus vero inquit. Qua regnãs felix Dido p ſecula viuit. Atq; pudicitiã nõ ꝓdit carne ficto. Cõmittit. cõparat. Maronem. Maro dictus eſt Vergilius a Marone patre: Priſcianus em̃ libro. xvii. docet Vergilium Maronis filium fuiſſe.

Dido

Maro

Trutina. ſtatbera dicit̃ Victruuius lib. xi. Id aũt ex Trutinis: q̃ ſtatberæ dicũtur licet cõſiderare. Vñ & Trutinari deducit̃ perſius. Atq; exporrecto trutinant̃ verba labello. Nec. ſ. loquat̃. Tot quot verba ſunt. Aera. enæa vaſa. Laboranti. eclipſin patiẽti propter cantus: vt theſſali putaant: Tibullus elegia octaua. Cãtus & e curru lunã deducere tentat. Et faceret ſi non æra repulſa ſonent. Finem. modũ mẽſuram terminũ. Imponit finẽ ſapiẽs. ſnia hæc generalis eſt: q̃ ſapiẽtiſſimus quiſq; imponit modũ etiã rebus honeſtis: nõ ſolũ turpibus. Dotta nimis: vt viri ſunt. Debet ſicuti oratores.

Trutina

Oratoris tunica,

Laudat vergilium: periture ignoſcit eliſſæ
Cõmittit vates: & cõparat inde maronem
Atq; alia parte in truntina ſuſpẽdit homerũ
Cedũt grãmatici: vincunt̃ rhetores: omnis
Turba tacet: nec cauſidicus: nec p̃co loquat̃
Altera nec mulier: verborũ tanta cadit vis.
Tot pariter pelues: & tintinnabula dicas
Pulſari: iam nemo tubas atq; æra fatiget.
Vna laboranti poterit ſuccurrere lunæ
Imponit finẽ ſapiens & rebus honeſtis
Nam ſi docta nimis cupit: & facũda videri
Crure tenus medio tunicas ſuccĩgere debet.
Cedere ſyluano porcum quadrante lauari
Nõ habeat matrona tibi quæ iuncta recũbit
Dicendi genus: aut curtũ ſermone rotato
Torq̃at enthymema: nec hiſtorias ſciat oẽs
Sed quædã ex libris & nõ intelligat: odi
Hanc ego q̃ repetit: voluit palæmonis artem

Crure tenus medio. Fabius libro. xi. de cultu oratoris ſic ait: Cui lati clauſ ius nõ erit: ita cingat̃. vt Tunice prioribus oris infra genua paulũ poſterioribus ad medios poplites vſq; pueniat. Nã infra mulierũ eſt: ſupra centurionũ. Et paulo inferius ait: Ipſam togam rotundã eſſe: & apte cæſam velim: pars eius prior mediis cruribus optime terminat̃: poſterior eadẽ portione altius q̃ cinctura. Syluano. is deus erat aruorũ & pecoris. Hinc Vergilius libro. viii. ait: Syluano fama eſt veteres ſacraſſe pelaſgos Aruorum pecoriſq; deo lucũq; diemq;: Qui primi fines aliqñ habuere latinos. Syluano aut̃ porcum Mares mactabant: vt etiã hic locus indicat. Quadrante lauari. Mares em̃ loturi quadrant̃ ſolucbant Horatius in ſatyra tertia: Dum tu quadrante lauatũ rex ibis. Dicendi genus. id eſt rhetboricen eſt em̃ Rhetorice benedicendi ſcientia. Aut rhetorice eſt inueniendi recte & diſponendi & eloquendi cum firma memoria & dignitate actionis ſcientia. Quæ omnia fabius lib. v. edocet. Enthymema. vt Cicero in topicis edocet: quãuis omnis ſententia Enthymema dicatur: proprie tamen dicit̃ ſententia acutiſſima q̃ ex contrariis conficitur. Eius generis eſt: Id quod ſcis prodeſt. Nihil id quod neſcis obeſt. Et Fabius ſcribit lib. v. q̃ enthymema alii rhetoricum ſyllogiſmũ alii imperfectum ſyllogiſmum vocauerunt: quia nec diſtinctis: nec totidem partibus concluderet̃: habet em̃ rationem & propoſitionem: nõ habet cõcluſionẽ: ita eſt ille impfectus ſyllogiſmus: Vt quem iure quem loco quem tempore non eſt auſus: hunc iniuria iniquo loco: alieno tempore cum periculo capitis nõ dubitauit occidere. Idem quoq; Fabius libro. viii. ait. Enthymema quoq; eſt: quod omnes mente concipimus: proprie tamen dicit̃ quæ ſententia eſt ex contrariis: propterea q̃ eminere inter ceteras videtur: vt Homerus poeta: Vrbs roma ἐνθύμιόν ἐστι autem animaduerto: cõſidero cogito reminiſcor ſignificat. ἐνθύμημα cogitatio interpretatur. Curuum vel curtum. Curuum dixit: qui in ſe recurrit. Curtum vero quia imperfectus eſt ſyllogiſmus. Rotato. volubili: veloci. Palæmonis artem. palæmon grammaticus fuit ætate Quintiliani: quod li. i. Fabius ipſe meminit. Euſebius etiam Claudio regnante ait. Palæmon vicentinus inſignis grammaticus romæ habetur qui quondam interrogatus quid inter ſtillã & guttam intereſſet: Gutta inquit ſtat & ſtilla cadit. M. Antonius. liberalis latinus rhetor grauiſſimas inimicitias cũ palæmone exercuit. Preterea Suetonius in libello de grammaticis ait q̃. Q. Rhemnius palæmon vicentinus militaris verna dum berilem filium comitaret̃ in ſcholam litteras didicit. Poſtea manumiſſus docuit Rome: & principalem locũ inter grammaticos tenuit: q̃q; infamis omnibus vitiis: ſed capiebat homines tum memoriã rerum: tum facilitate ſermonis Necnon etiã poemata faciebat ex tẽpore. Scripſit vero ex variis: nec vulgaribus metris. Arrogantia fuit tanta: vt. M. Varronem porcum apppellaret: ſecum & natas & morituras litteras iactaret. Nomen ſuum in bucolicis non temere poſitum: ſed præſagiente Vergilio fore quãdoq; omnium poetarum ac poematum palæmonem iudicem: Gloriabatur etiam latrones quondam ſibi ꝓpter nominis celebritatem parſiſſe luxurie ita indulſit: vt ſepius in die lauaretur hæc ex Suetonio.

Palæmon
Gutta
Stilla

Rhetorice
Enthyme
ma

DOMI.

Bibit & vomit. Mar. Nec cœna prius aut recumbit antequam ſeptem vomuit meri deunces. Perituræ. perit Dido: ſi Vir. credimus: diſceſſu Aeneæ: ſed grauior hyſtoria habet eam periiſſe cum ſo

cii hortarent: vt nuberet biarbæ qui nuptias petierat sub denūciatione belli in media pyra testificās se ad virū ꝓficisci. hoc est Sichæum coniugē iam mortuū. auctor Trogus. Maronem virgiliū. qđ nomen sumptū est a Marone Apollinis sacerdote Hismarii Euanthei filio: cuius meminit Home. Lunæ menander fabulam composuit. q̄ thessala inscribit: q̄ hunc morē retulit. Aerea fati. Tibu. Catus & e curru lunam deducere tentat: & faceret si nō ærea repulsa sonet. Imponit finē. ego hūc locum ita interpretor: ꝙ mulieres q̄ sapiētes videri volebant nouā quoꝙ instituebant sectam & habitū. & sacra sua habebāt peculiaria. Imponit finē. i. mulier q̄ sapiens videri vult: pscribit modū & legē docēs quid sit bonestū: nam q̄ volunt sapiētes & docte videri tunicam succinctam ad mediū crus sument. s. habitū peculiaris sectæ. Doga aūt oratoris: vt scribit Plotius ad talos demitti debet. Mactat porcū Syluano. more veteri & egyptio: nam egyptii quoꝙ auctore Herodoto porcū tantū mactant Bacho. & Dyanæ siluarū parenti: vt Syluanus est: alius q̄ pan. & latinis tantū. vt verisimilis sit: qđ fabulose scribit Probus. Syluani numen in Italia primū institutū fuisse porcū ita mactabant veteres latini in sponsalioꝝ cōiunctione. vt scribit Var. accepto ab ætruria more. Lauri qua vt delitias asperari videat intenta litteris. nam paupes & inculti publici balneis quadrāte lauabant. Syluano: vt videat seq syluas: vt philosophi & poetæ solēt. Enthymema. enthymena cōmentū aut cōmētationē dixerunt latini: vt scribit Fabius. Alii impfectum syllogysmū: maxime vrget aduersarium nunq̄ ferme nisi per interrogationē quæ expugnātibus constet: vt illud. Antonium priuatum non ferre potuistis. hunc imperatorem feretis? Quædam ex libris. vt Mar. Sit non doctissima cōiunx? Artē pa. apte insolentem mulierem dicit dare operam Palæmoni: nam ramius Palæmon grāmaticus tantæ superbiæ fuit: vt litteras secum natas diceret: & secum morituras: appellaretq̄. M. Var. porcū litteratum: is Vincentinus fuit temporibus Tiberii & Claudii impatoris tantæ prodigalitatis: vt demum coactus sit colere vitem. vt scribit Tranquil. momentaneum fertile reddidit: vt tradit Plí. in diuisione partium orationis Aristarchum est secutus Fabio auctore.

Peluis concha. Ergo ma. nau. marito stomachus subuertit. Oculis opertis. occlusis. Bilem VAL.
substringit. guttur comprimens ac ne euomatq̄ ingessit totus concutitur. vel substringit bilem. irā compescit. Quæ cum discūbere cœpit. vtcunq̄ inquit priores ille in delitiis ferendæ sunt: hæc quæ litterata grauissima est. Perituræ ignoscit elissæ. ꝙ ab ænea destituta in amore mori destinauerit.

Committit nates. ac si eos velint inter se confligere. In truciana. in lancæ quæ a græcis τρυτάνη nominatur. Cœdunt grammatici. litteratores silent licet clamosi. Vincuntur rethores: licet clamore populares strepitus superare aliquando dicantur. Præco. qui clamosus. Altera nec mulier. apud hanc nullum habet loquendi locum altera. Verborum tanta cadit vis. poete exclamatio est: & proprie cadit quo ostendat loquentis imprudentiam. Vis. copia. Tot pariter pelues conchas. Tintinabula. e sono fictum nomen: tintinale & tintinabulum secunda longa proferuntur: cū verbum corripiatur: vt tintinatur aures apud Catullum in carmine sappbico. Vna laboranti poterit succurrere lunæ: nec excantantium carminibus moueatur: quare id consuessent facere Alexander aphrodiseus in libro problematon rationem reddit. Crure tenus. ad crus vsq̄. Tunicas succingere debet. id est. pro viro haberi. Non habeat matrona tibi quæ iuncta recumbit dicendi genus vllam facundiam. Dicendi genus. charactera: vt grandiloquum tenue & medium: aut acutum argutum graue: aut deniq̄ dicendi genus diserte loquendi formam vllam. Aut curuum sermone rotato torqueat enthymema: quod enthymema græci vocant latinorum alii cōmentum: alii cōmentationem. quidam rōcinationem imperfectam. nonnulli contrarium vocauerunt. est autem enthymema argumentationis genus quod aut ex assumpto aut ex assumptione solum cōcluditur. hinc syllogismus imperfectus dicitur. nam cōmentum vocat quia ab ἐνθυμοῦμαι enthymema deriuatū est: ꝙ mentis actio omnis atq̄ sententia enthymema nominet: vt Cice. docet in topicis. ea vero q̄ ex cōtrariis nascit: quoniā acutissima est peculiare sibi hoc defendit nomē: vt cum dicimus. vltor huius es quem si viuat mortem obire desideres. vel ledere hunc metuis cuius domus ne intereat nihil allaboras & similia. interrogationeq̄ acutius adhuc dicitur hoc pacto. quod scis prodest & quod nescis nihil obest: & hunc de te benemeritum putas & eundem male mereri: potest & subaudita altera pars reticeri: vt hunc de te benemeritum putas: tacite em̄ intelligitur non putas quando de te potius male mereri videt. Curuum. subobscurū aut anceps quando ex duobus sensibus compositum ē cōtrariis: vt græci iouem ἀγκυλόμητα ꝙ eius mentem scire aut scrutari difficile sit Sermone rotato. breuibus cōprehenso. vnde & rotunda constructio quod rotatu facilior q̄ quadrata structura: & illud Horatianum gratis ingenium gratis dedit ore rotundo musa loqui hoc est non de lumbi & fracta oratione: sed que in se contracta rem oēm exactissime complecteretur. Torqueat. iaculetur vtpote breuem & acutissimam sententiam. Voluitq̄ palæmonis artem: sui temporis grammatici cuius & Quintilianus meminit.

Antiq̄ria: antiquaꝝ rerū inuestigatrix. MAN.

Opicæ. id est. barbare & inepte loquentis: de opicis autē plene dictum est satyra tertia. Et diuina opici rodebant carmina mures. Solœcismū vitiosam verborū cōpositionem vt inter: nobis: pro inter nos

Seruata semper lege: & ratione loquendi:
Ignotoscq̄ mihi tenet antiquaria versus:
Nec curanda viris opicę castigat amicę

Verba ſolœciſmum liceat feciſſe marito.
Nil non pmittit mulier ſibi: turpe putat nil
Cum virides gemmas collo circūdedit: & cū
Auribus extenſis magnos cōmiſit elēchos.
Intolerabilius nihil eſt q̄ fœmina diues:
Interea fœda aſpectu: ridendaq; multo
Pane tumet facies. aut pinguia popeana
Spirat: & hinc miſeri viſcant labra mariti
Ad mœchum veniet lota cute: quādo videri
Vult formoſa domi? mœchis foliata parant
His emit quicqd graciles huc mittitis indi.
Tandē aperit multū: & tectoria pria reponit
Incipit agnoſci: atq; illo lacte fouetur:
Propter quod ſecum comites educit aſellas:
Exul hyperboreum ſi dimittatur ad axem.
Sed quę mutatis inducitur: atq; fouetur
Tot medicaminibus: coctæq; ſiliginis offas
Accipit & madidę: facies dicetur an bulcus.
Eſt operę precium penitus cognoſcere toto
Quid faciant agitentq; die: ſi nocte marītus
Auerſus iacuit: periit libraria: ponunt
Coſmetæ tunicas. tarde veniſſe liburnus
Dicitur: & pœnas alieni pēdere ſomni

Solœciſm⁹ Diomedes ſcribit q̄ ſolœciſmus eſt incōueniens romano ſmoni iunctura verborum contra regulā artis grāmatice poſita

Stribilis Et Gelius libro quinto. c. xx. ſcribit q̄ ſolœciſmus a vetuſtioribus latinis Stribiligo dicebat a verſura videlicet & prauitate tortuoſe orationis tanq̄ ſterobiligo q̄dam Aſinius capito ſolœciſmus eſt inqt impar & inconueniens cōpoſitura partiū oratiōis. Fabius quoq; libro primo multa de ſolœciſmo ſcribit: & nos in carmine figurarū. Liceat marito. id ē. ſaltem marito parceret: ſi vitioſe loqueret. Virides gēmas. ſmaragdos intelligit Plinius ēm libro. xxxvii. ſcribit: q̄ nullius coloris aſpectus iucundior eſt. Nā herbas quoq; virentes frondeſq; deſpectam⁹. Smaragdos vero tanto libentius: quoniam nihil oīno viridius comparatum illis viret. Præterea ſoli gemmarū contutu oculos implent: nec ſatiant: quin & ab intentiōe alia obſcurata aſpectu ſmaragdi recreatur acies. ſcalpentibuſq; gemmas nō alia gratior oculoꝝ refectio eſt.

Smaragd⁹

Elenchi Elenchos. Plinius libro. ix. de vnionibus ſcribit: q̄ procerioribus ſua gratia eſt. Elenchos appellant faſtigiata longitudine: bos digitis ſuſpendere & binos ac ternos auribus fœminarum gloria eſt. Intolerabilius &c. Martia. etiam libro octauo ad priſcū ait.

Vxor diues Vxorem quare locupletē ducere nolim.
Queritis: vxori nubere nolo mee. Diximus & plura ſuperius ibi. ſ. imperat ergo viro. Interea: dum. ſ. omnia ſibi fœmina permittit. Eſt autem ordo. Interea facies fœda aſpectu & ridenda tumet multo pane. Fœda. turpis. Aſpectu: dum aſpicitur.

Popæa neronis Popeana: vngenia a popæa vxore Neronis dicta Plinius libro vndecimo de lacte loquens ſcribit: q̄ aſinæ prægnantes continuo lacteſcunt: quarum lac conferre aliquid & candori in mulierum cute exiſtimatur: Poppæa certe Domitii Neronis coniunx: quingentas per loca omnia ſecum fœtas trahens balnearum etiam ſolio totum corpus illo lacte macerabat: ex tendi quoq; cutem credens.

Quando videri vult formoſa domi. id eſt. apud maritum: placet enim vt interrogatiue ſm Domitium legatur: ſic enim conueniet ſuperiori ſententiæ. Nam dixerat faciem tumere multo pane: aut ſpirare popeana: hinc miſeri viſcantur labea mariti. Sed mœcho lauabatur: parabanturq; foliata vngenta quidem præciſſima. facies autem pane tumebat aſinæ lacte perfuſo: vt cutis tantum candorem & extenſionem acciperet: poſtea enim alio fuco ornabatur. Quando videri vult formoſa domi? Hinc Tibullus ait. Tu ne putas illam pro te diſponere crines? Non tibi ſed cuidam cupiet formoſa videri. Itaq; vt diximus exponendum eſt: aliter enim nullo pacto ſenſus procedet ſi recte aduertes o lector.

Foliatum vngentum Foliata. Plinius libro. xiii. ca. i. de vngentis ita ait. Nardinum ſiue foliatum conſtat ompbacio balanino: iunco coſto: nardo amomo myrrba balſamo. Graciles indi. i. tenues macri ſolis videlicet æſtu. Nā humor pinguedinis cauſa maxima eſt. Hinc Ariſto. octaua particula ſuorum problematum petens. Cur maris animalia maioraq; ſint q̄ terræ. An inquit: q̄ vis ſolis conſumendo quæ terram ambiunt copiam detrahit nutrimenti: q̄obrem quæ abdita vitam agūt vegetiora ſunt: bis igitur omnibus incommodis eum genus maritimum ſit immune. merito tum adoleſcere poteſt corpore ampliori & vegetiori.

Maris animalia

Indiæ opes Graciles huc mittitis indi. ſcribit Dionyſius q̄ in pleriſq; indiæ locis aurum eruitur: q̄q; multi ex eis inde quæſtum aucupantur: alii telas lineas contexunt: alii ſectos elephantum dentes abradunt. Alii per fluminum decurſus incedentes perquirunt Berillos adamantas iaſpides amethiſtos. Tectoria. vngenta ipſa: nam dixit pane tumet facies.

Hyperborei Incipit agnoſci: remoto enim fuco propria facies apparet. Hyperboreum axem: habitant hyperborei ſuper aquilonis flatum: dicti q̄ humanæ vitæ modum excedant viuendo vltra centeſimum annum: vt ſcribit teſtus. Solinus etiam ſcribit hyperboreos incolere vltra aquilonem: aput quos mundi cardines eſſe creduut. Domus ſunt nemoravel luci. In diē victum arbores ſubminiſtrant: diſcordiam neſciunt. Egritudine non inquietantur ad innocentiam omnibus æquale votum. Si dimittatur exul. Senſus eſt: q̄ ducit aſinas lactis cauſa ac ſi ei exulandum eſſet apud hyperboreos: vbi homi

num caro ingenti frigore findit exuriturq. Mutatis.i.variis. Offas.partes fruſtra. Madidæ. lacte.ſ.aſinino. Siliginis.de ſiligine latius vide ſatyra quinta. ibi.ſ. Sed tener & niueus mollicq ſiligine factus ſeruæ domino. Facies dicet an bulcus:bocait propter vngenti tumorem. Hinc ſuperius inquit ridendaq multo pane tumet facies. Facies.ponitur hic facies pro ore & genis & oculis:quod græci πρόσωπων.i.perſonã dicunt. Cum facies proprie ſit forma omis & modus:& factura quædam corporis totius:& a faciendo dicta:vt ab aſpectu ſpecies:& a fingẽdo figura:hæc ex Gel.li.xii.c.xxviii. Hulcus:bulcus traxit aſpiratione ab græco. illi em ἕλκος dicunt ἑλκόω vero bulcero ἑλκω trabo. Eſt aũt bulcus tecta & clauſa malignitas. Vulnus vero hiatus patens. Marcellus eſt auctor: Operæpreciũ.laboris præcium & cõmodum atq vtile. Libraria ſerua ad libran do penſo. Ponunt:exuunt. Coſmetæ.κόσμεω orno.κόκόσμόσόυ.ornamentũ:quẽ & latini mundum vocant. Et mũdus.i.orbis. Coſmetæ igit ornatrices dicunt erant em ancille curantes ornatum dominæ. Liburnus.miniſter vel aliquo miſſus ſumptum eſt nomen a liburnia. Alieni ſomni.i.mariti:qui dormiendo auerſus fuerat. Pendere pœnas.i.pati pœnas. Pendere pœnas proprie dicitur:vt feſtus ait:qui ob delictum pecuniam ſoluit.quia penſo ære vtebant. Hic alius ſeruus.

Facies πρόσωπων Species Figura Hulcus Vulnus κόσμεό Pendere pœnas

Amice opicæ:quã.ſ.appellat opicã.i.barbarã & agreſtẽ:vt añ diximus opici mures. Fidẽtinus qđ illic negauit hic tandẽ a nobis doctus fatet. Soloeciſmus.Martia.iocans in hoc genus mulierũ. ſæpe ſoloeciſmũ mentula nra facit. Virides gẽmas.i.ſmaragdos.Pli. Magnus ele.pceros vniones quos mulieres auctore Pli.binos & trinos auribꝰ & digitis ſuſpendebãt:& a ſtrepitu idẽ dicebant crotola nã κρόυω ſignificat pulſo. Poppæanea.poppæana dicebant panis offæ oblite lacte aſinarũ a poppæia vxore Neronis:q id primũ docuit:quẽadmodũ coſmiana vnguẽta a coſmio dicimus & niceroniana a niceroto magro. Plinius aũt in facie erugari & tenereſcere: & candorẽ cuſtodire lacte aſinino putat:paulopoſt.poppeia hoc vxor Neronis principis inſtituit. Balneaq q ſic ſolio tẽperato aſinaq gregibꝰ ob hoc etiã comitãtibus: Domi.i.apud maritũ. Foliata parant.m.id eſt.ſe vngit foliato cũ accedit ad mœchos:vt placeat foliatũ vnguentũ pcioſiſſimũ.idem nardinum fiebat auctore Plinius ex ompbaton balammo iuncto coſto nardo amomo myrrha balſamo. Tectoria. tectoriã calcem antiqui dixerunt q parietes exteriori pte oblinunt:& opus rectoq qđ extra ſpecioſum eſt & leuigatũ. Prima reponit.i.illas offas. Coſmetæ.ancillæ curantes ornatũ dominæ.nam κόσμεω ſignificat orno. Alieni ſomni.i.mariti qui dorminit.nec rẽ cum ea habuit.

DO.

Seruata ſemper lege.& ra.loquendi.lege quam veteres nobis loquendi relinquerunt:vt illoq ſequi veſtigia debeamus.ratione aut ἐκτούάγάθόυ maioris expreſſiõis cauſa dictum:aut certe ratione anologia & deriuatione. Antiquaria.rerũ pita antiquarũ.nouatũq a poeta verbũ nõ illepide aut ſicut cũ ſuo loco vtit tranſlatis aut ppriis aut antiqs q in ſingulis verbis:vbi cõcine velis loq aiaduerti debet. Nec cu.vi.vtpote e mediis antiquitatis tenebris eruta. Opicæ ca.ami.verba inepte loquẽtis & ſordide aut nõ q lege debet pnunciãtis hoc eſt barbariſmũ ſoloeciſmũq cõmittẽtis.

VAL.

Opicæ.indocte ruſticæ.nam opicum oſcum.id eſt.imundũ veteres dixerũt.cintinus oſce & volſce fabulantur nam latine neſciunt. Soloeciſmum liceat feciſſe marito ſoloeciſmum inquit ſtra. facere vel ſoleorum vrbe vel aliunde nomẽ effictum & tam ſoloeciſmus q ſoloecon ſicut barbariſmꝰ & barbaron dicitur:& tam ab idoneis græcis autoribꝰ q latinis quos legere quis põt: quicquid dicat Gelius:latine quidem ſoloeciſmus ab aliis imparilitas dictus:ab aliis vero ſtribiligo a verſura & prauitate tortuoſæ orationis:vt idem inquit. Magnos con.elẽ.cõmiſit comparauit elẽchos quos magnarum gemmarum gerebant matronæ:quos:& titulatos appellabant inquit Probus Pli.elenchos appellant:faſtigiata longitudine alabaſtrorum figura in pleniore orbe deſinentes.elenchos autẽ neutri generis cauillatorum dictum ſignificat. Aut pin.pop.ſpi.popæana ab vxore neronis quã.xii. dies poſt diuortiũ octauiæ matrimonio accepit.& vnice dilexit:& tamen ipſam quoq ictu calcis occidit:q eum aurigatione ſero regreſſum grauida & ægra conuicio laceſſerit.hæc curam formæ expoliandæ præcipuam habuiſſe dicitur: inde forſitan medicamina quoq popæana dicuntur ab eadem popæa. Spirat.redolet.ſic Virgi.Ambroſiæq comæ diuinum vertice odorem Spirauere. Et hic mi.ob adulteram vxorem. Quando vi.vult.adulteris quandoquidem vel quãdo vult videri formoſo parantur ab ipſa quæ venuſtam reddunt faciem. Mœchis.non maritis:nec eſt mea ſententia interrogatiue legendum quando videri vult formoſa. His emittur. ab his mulieribus. Quicquid gra.huc mit.indi.graciles molles.Hora.quis multa gracilis te puer in roſa. aut graciles tenues corpore ac macitenti. Quicquid mit.quia apud ipſos multa præcioſa cõparant. Et te.pri.re. deponit operimenta quæ prius habuerat capitis & tectoria irridendo vocat:cum tectoria parietibꝰ intendant Neracius vſufructuarius nouum tectorium parietibus qui rudes fuiſſent imponere nõ poteſt:tametſi meliorem excolendo ædificium domini cauſam facturus eſſet non tamen id iure ſuo facere poteſt: & etiam adiectiuum inuenitur:columella: ſed ea tota maceries opere tectorio leuigatur extra intraq ne veles aut vipera prorepat. Propter q ſe.co.edu.aſel.multæ banc aſinæ ſequebantur quarũ lacte fota candorẽ corpis prouocabat. Pli.de aſine lacte locutus:conferre aliquid & cãdori in mulierum cute exiſtimatur.poppæa certe Domitii neronis coniunx quingentas per omnia ſecum fœtas trabens balneaq etiam ſolio totũ corpus illo lacte macerabat:extendi quoq cutẽ credẽs.

Exul.vt fortuna afflicta voluptates nullas admittere debere videatur. Hyper.ad axem.ad ſeptẽtrionem. axem vero q plus borreus currũ habeat: vel q vt axi omnem globum cæleſtem ſuſtine-

re ac circũagere videat. Facies di.an vl.qđ græce ἑλκός tractum ſignificat ſanies cõcreta intra cutem latitans quæ: vt prope abrupta cute erumpat emplaſtris ſuperne alligatis ſolet cõfoueri ita mulieris facies medicaminibus videtur foueri. Eſt opere pre. alluſit id illud Hora. eſt opere precium duplicis pernoſcere iuris naturam: vtrunq; vero de illo enniano eductum videtur. Audire eſt opere precium procedere recte. Qui rem romanam latiumq; augeſcere vultis. vrbane igit illud intulit qđ agerent mulieres ſi noctu maritus iacuerit aduerſus. Periit li.lãnipendia. Ponunt: p deponunt apberesis patbos. Coſmetæ.ornatrices exuunt iuſſu beræ tunicas: vt vapulent. Liburnus.nuncius aliquo miſſus aut lecticarius. Alieni ſon.quia per noctem dormiuit maritus nec ipſam attigit ita illud plaut num: voluit in cubiculum abducere eamus non bonus ſomnus eſt de prandio apage

clanculum ex ædibus me ædidi foras tota
turget mibi vxor ſcio nunc domi.

MAN. Ferulas: ferulis a præceptoribus diſcipuli napulabant. De quibus latius ſaty.i. Et nos ergo manum ferulæ ſubduximus

Flagella Ille: alius. Flagellis.i.virgis. Nam flagella dicuntur ſummæ arborum partes: ab eo q; ventorum crebros flatus ſuſtinent. Virg.lib. ii.g. Neue flagella ſumma pete. Scutica. Zona aliqua. Tortoribus: cruciatoribus quæſtoribusq;. Annua.ſtipendia.ſcilicet. Præſtent: ſoluãt.

Obiter: interea. Linit.inungit: colorat. Amicas: amicarum iudicium.

Veſtes pictæ Pictæ veſtis aurum. Plinius libro.viii. de generibus lanarum & veſtium ſcribit. Pictas veſtes iam apud Homerum fuiſſe Vnde triumpbales natæ. Acu facere idæi pbryges inuenerunt. Aurum intexere in eadem aſia inuenit attalus rex. vnde nomen attalicis. Colores diuerſos picturæ intexere Babylon maxime celebrauit: & nomen impoſuit. Cædens. verberans:

Relegit: requirit: retractat. Tranſacta præterita: In antiquo textu legitur. Trãſuerſa. ſicq; expones delicta. Diurni. temporis. ſcilicet. Cædit. cædere facit.

Cædentibus percuſſoribus. Cognitione peracta: fuita cognitione præteritorum. Non minor. ſupple eſt.

Profectura domo: ſic eſt in antiquo textu: & ita legendum nõ autem præfectura domus: nam ſententia inferius nõ bæreret: quæ eſt apertiſſima. Qui autem dixit in metro eſſe barbariſmum: non ritæ quidem. Nam & propertius libro ſecundo: ait. Hæc quoq; profecto ludebat Iaſone Varro. Sicula aula. Duo de quadraginta annos tyrannus ſyracuſanorum fuit

Dyoniſius ſuperior Dyoniſius cum quinq; & viginti natus annos dominatum occupaſſet. De quo Cicero libro vltimo tuſc. plura etiam meminit. Et Plinius libro ſeptimo ſcribit: q; poſt theſeum tyrannus primus fuit pbaleris Agrigenti. de quo legito etiã Naſonem nona elegia tertii libri de triſtibus. Duo autem Dionyſii tyranni fuerunt: pater ſcilicet & filius. De filio Iuſtinus libro.xxi. ſcribit. q; extincto in ſilicia Dionyſio patre iſidiis ſuorũ in loco eius milites maximum natu ex filiis eius Dionyſium ſuffecere: maturam eius ætatem ſecuti. Is aũt non cognatos tantũ

Cogit: bic frangit ferulas: rubet ille flagellis.
Hic ſcutica: ſunt quę tortoribus annua pſtet.
Verberat: atq; obiter faciẽ linit audit amicas:
Aut latum pictę veſtis conſiderat aurum.
Et cędens longi relegit tranſacta diurni.
Et cedit donec laſſis cedentibus exi
Intonat horrendum: iam cognitione peracta
Profectura domo ſicula non mitior aula
Nam ſi conſtituit ſolitoq; decentius optat
Ornari: & properat: iãq; expectat in hortis
Aut apud iſiacę potius ſacraria lenę.
Componit crinem laceratis ipa capillis
Nuda bũeros pbecas ifœlix: nudiſq; mãillis
Altior bic quare cincinnus: taurea punit
Cõtinuo flexi crinem facinuſq; capilli:
Quid pbecas admiſit: q̃ nã ẽ bic culpa puellę
Si tibi diſplicuit naſus tuus: altera lęuum
Extendit: pectitq; comas & voluit in orbem
Eſt in conſilio matrona admotaq; lanis
Emerita quę ceſſat acu: ſententia prima
Huius erit: poſt banc ętate: atq; arte miores.
Cenſebunt: tanq; famę diſcrimen agatur:
Aut anime: tanti eſt quærendi cura decoris
Tot pmit ordinib⁹: tot adbuc cõpagib⁹ altũ
Aedificat caput: andromachẽ a frõte videbis.
Poſt minor ẽ: aliã credas: cedo ſi breue paruí
Sortita eſt lateris ſpacium breuiorq; videtur
Virgine pigmea nullis adiuta cotburnis
Et leuis erecta conſurgit ad oſcula planta.
Nulla viri cura interea: nec mentio fiet
Damnorum: viuit tanq; vicino marito:
Hoc ſolo propior: q; amicos coniugis odit.
Et ſeruos: grauis eſt rationibus: ecce furentis
Bellonę matriſq; deũ chorus intrat: & ingẽs
Semiuir obſcœno facies reuerenda minori:
Mollia qui rupta ſceuit genitalia teſta

fratrum: ſed & ipſos fratres interfecit tyrannidē in ſuos priuſq; in exteros auſpicatus. Deinde nec vti pater carcere nexis: ſed cædibus ciuitatem repleuit pulſus tandem a ciuibus in Italiam ad locros confugit. Inde etiam pulſus ob eius ſæuitiam Corinthum ſe contulit: vbi pueros litteras docuit: nā ludi magiſter effectus eſt. Iſiacæ lenæ. de hac vide Ioſephum libro. xviii. ca. x. Ouidius etiam libro primo de arte inquit. Nec fuge niliacæ: ſeu linigeræ mempbitica ſacra iuuencæ. Multas io facit quod fuit ipſa ioui. Erat autem romæ iſidis templum iuxta campū martium. Iuuenalis ſatyra ſexta. A merore portabit aquas. vt ſpargat in ædem iſidis: antiquo: quæ proxima ſurgit ouili. id ē. campo martio: vbi locus erat qui ouile appellabat. Lucanus de ſylla libro ſecundo. Et miſere maculauit ouilia romæ. Crinem domine ſcilicet. Pbecas: ſic eſt in antiquis codicibus: eſt autem ancillæ nomen aliqui pſecas legunt: nil tamen referret. Nudūq; mamillis: dixit eā ponūt Coſmetæ tunicas. Altior bic quare cincinnus? Verba ſunt dominæ ad ancillā. Cincinnus. capillus criſpus & dependens. Martialis quoq; libro ſecundo in lalagen ait. Vnus de toto peccauerat orbe comarum Anulus incerta non bene fixus acu Hoc facinus lalage. ſpeculo quod videratvlta eſt. Et cecidit ſectis icta fleguſa comis. Taurea: ſcutica taurino corio. Verba ſunt poetæ. Flexi. curuati & male diſpoſiti.

Altera ancilla: ſ. Leuum: crinem videlicet. Pectitq;. comas: & voluit in orbem. Apuleius li. ii. met. de crinibus mulierum ſic ait. Licet inquam Venus ipſa fuerit licet omni gratiarum choro ſtipata: & tota cupidinū: populo comitata: & balteo ſuo cincta cymnama fragrans & balſama rorans. Cal ua proceſſerit: placere non poterit: necvulcano ſuo. Itē tanta deniq; eſt capillamenti dignitas: vt quāuis auro veſte gemmis omniq; extero mundo exornata mulier incedat: tamen niſi capillū diſtinxerit. ornata non poſſit videri. In orbem. in anuli formā muliebres capillos reuoluebat. Eſt in conſilio. ordo eſt. Matrona quæ ceſſat e merita acu. & admota ſupple eſt lanis. Eſt in conſilio. E merita acu. vocationem habente. Ceſſat fuere. ſ. quia anus. Admota lanis, mulieres eā poſt acum lanificium exercebant. Diſcrimen. periculum iudicium. Animæ vitæ. Tanti eſt: tanti exiſtimat. De coris: ornatus. Compagibus: coniunctionibus. Andromachen. dares phrygius ſcribit. Andromachen bectoris vxorem fuiſſe oculis claris candidam modeſtam longam formoſam ſapientē pudicam. Ouidius etiā libro tertio: de arte inquit. Parua vebatur æquo. q; erat longiſſima nunq; Thebais bectoreo iuncta reſidit equo. Cebo. dic. ait autem quidam aliter Iuuenali. Illam caput ædificare &c. quia natura parua eſt. Pygmea: pygmei montana indiæ tenent: teſte Pli. libro. vii. ſalubri cælo: ſemperq; vernante. Et auctore Gellio libro nono q longiſſimi ſunt non excedūt duos pedes & quadrantem latius tamē dicemus ſat. xiii. Cotburnis. i. altis calciamentis ſubere confectis. Interea dum ſe linit & colit. Cura erit ſupple. Tanq; vicina. id eſt. ſine aliqua viri cura. Grauis: moleſta.

Rationibus: domeſticis & viri impenſis: quas aggrauat nimio cultu. Ecce furentis: mulierum ſuperſtitionem damnat: quæ quidē futurorum ſollicite ſacerdotes bellone cybeles & iſidis adibant: vt expiarent. Bellonæ furētis. Mineruam principem & inuentricem belli ferunt: vt ſcribit Cicero in li. de. n. d. Bellone autem ſacerdotes non alieno ſed ſuo cruore ſacrificabant: vt Lact. libro primo. ca. xxi. ſcribit. In ipſa autem ſanguinis effuſione diuinum afflatum capiebant. ita vt p̄ſentia explicaret futura vaticinarent. Vnde & Tibullus ait. Hæc vbi bellonæ motu eſt agitata &c. Matriſq; deū. & Apuleius li. xi. ſcribit q; rerū naturæ parens elemento; omniū domina. ſumma numinū regina manium: prima cælitum deorum: dearumq; facies vniformis. Cuius numen vnicū multiforme ſpecie ritu vario noie multiuago: totus venerat orbis. A phrygibus noiat peſſimūtica dñi mater Ab atticis cecropeia minerua a Cypriis papbia ven? a Cretenſib? Dictinna diana. Ab ſiculis trilinguib? ſtygia pſerpina ab eleuſinis vetuſta dea Ceres ab aliis Iuno. ab aliis bellona. ab aliis becate. ab aliis rbamnuſia. ab æthyopibus & ægyptiis vero noīe regina iſis. Diodo. etiā libro. i. ait: q; quidam iſidem. alii Cererem: quidam tbeſmopborā: alii lunam nōnulli Iunonem: alii alio nomine appellant. Chorus: ſacerdotum cœtus. Intrat templum. ſ. Ingens ſemiuir. Antiſtes gallorū: nec vir: nec fœmina abſciſſa enim ſibi erant virilia. Obſcœno. turpi. nā vt ſupius patuit ſat. ii. ante cybeles lectīcam ſpurciſſima quæq; cantabant: audiente frequētiſſima multitudine: eo potiſſimum die: quo lauabat in albone fluuio. Facies appoſitio ē. Secuit genitalia teſta. Samia teſta Auctore Plinio Galli ſacerdotes virilia abſcidebant de quibus late lib. quarto faſtorum.

Secas. nomen ancillæ ſumptum ab vno ex comitibus dianæ cuius meminit Oui. κεκάξω ſignificat irrora: nam irrorat dominam ſe componentem. Sicula aula. i. valuride: qui primus in ſicilia tyrānidem inſtituit: vt ſcribit Plinius. repræbendit autem inſolentiam mulierum: quæ cum ſibi diſplicerant: verberant ancillas quod Mar. notauit in lalage cum vidiſſet ſe in ſpeculo. In Hor. duobus in locis adulteriorum erat occaſio in bortis. ſcilicet & in templo iſidis deæ: de bor. byſtoria apud Tacitū: de templo iſidis carmen extat Oui. in li. de arte. Lenæ iſiace: lenæ quæ in templo iſidis ea expectat.

Virgine pygmea. i. breuior tribus ſpithamis: nam pygmei intra tres ſpithamas babent ſtaturam: vt ſcribit Pli. boc eſt intra tres dodrantes. nam dodrantalis menſura eſt vnius ſpithamæ. Grauis eſt rationibus. id eſt. affert ſumptum. Ecce ſuperſtitionem mulierum carpit cum aliis religionibus cum in cybeleos ſacerdotes & iſidis.

Hic frangit in ſuo dorſo. Hic ſcutica. loro a græcis qui σκυτόσ coriū vocāt. Annua anuas mercedes: vt parati ſint ad torq̄ndū. Obiter. interim. Et cædit verberat. Relegit. repetit oculis. Trāſuerſa diurni. dixit qa diurnæ rōnes trāſuerſa charta ſcribūt: & qm̄ lōgi diurni dixit adiecit trāſ-

Iſidis templum

Capilli mulierum

Andromache

Pygmei

Minerua

Minerua Venus Diana Proſerpina. ceres. Iuno Bellena Hecate Rbamnuſia. Iſis Luna DO.

VAL.

uerſa:vt impenſarum rationem velocius percurreret aut certe referr̃ ad ea q̃ obuenere aduerſa Intonet borrendū.pro borrende nomen pro aduerbio. Lan.cognitiõe peracta. quaſi in lite deſcepta uerit. Præfectura domus:hæc eſt vera lectio:vt ſit domus genitiui caſus. Præfectura domus.familie gubernatio ac regula nimiū crudelis dominæ ſctā impio ẽ: pfectura autẽ domo ne legas tam ſenſus incõcinitas q̃ in metro probibet barbariſmus:& in emendatiſſimo vetuſſimoq̃ codice pfectura domus legit̃. Sicula nõ mitior aula:rem rei comparat. Sicula.pbalaridis Dionyſii & bmõi alioꝝ qui trucis fuiſſe legunt̃ ingenii. Si cõſtituit.deliberat. Apud iſiace poti⁹ ſacraria lenæ.Iſiace.qa & ipſe iſis boc ẽ io vacca fuit & impudica. Sacraria.vbi facta ſunt repoſita. Alpianus de regꝝ diuiſione illud notãdū inquit ẽ aliud eſſe ſacrū locum aliud ſacrariū:ſacer locus ẽ locus cõſecratus ſacrariū eſt locus in quo ſacra reponunt̃:qđ etiã in ædificio priuato eſſe põt. Diſponit.comit ſuo loco vnūquẽq̃ exornat. Ipſa pſecas laceratis capillis domine manibus furiatæ.Pſecas.ab aſſiduis lachrymis nomen videt̃ impoſitū.pſecas em̃ gutta ſiue ſtilla dici poteſt:apuleius in li.de mũdo ab Ariſtotele ſumẽs & pſecadas interptatus ſtillicida vocat. Cincinnus:crinis calamiſtro cõtort⁹. Taurea punit:ex corio bubulo ſcutica. Si tibi diſplicuit naſus tuus quã vbi in ſpeculo turpẽ ſpeculata es irata in ancillã proruis verberibus. Altera ancilla. Læuum.crinẽ. Pectitq̃ comas.cæſariẽ.nã ſicut a cedẽdo cæſaries:ita coma ἀπὸ τοῦ κόπτειν.eſt dicta. Eſt in cõſilio.ordo ẽ matrona: & q̃ emerita aculanis admota ceſſat in conſilio. Admota lanis.i. lanipendia effecta. Ceſſat otioſa eſt: ita Hor.in libro ſermonũ:neq̃ & ceſſator dauus & cæſare errare Hor.in arte poetica.ſic mihi q̃ multũ ceſſat fit cherilus ille. Emerita acu.q̃ ſuendi lõgos ſuis maritis laborat exuit. Aedificat.amplificatio p irriſionẽ ac ſic domũ cõſtruat.Andromachẽ.Hectoris vxorẽ q̃ a virili pugꝰ nomẽ videt̃ adepta. Cedo.da Breuiorq̃ vī virgine pigmæa q̃ pigmea gẽs corpe breuiſſima ſit: dicti vo pigmæi videri poſſunt ἀπὸ τοῦ πυγμῆς.i.πῆχυς.hoc eſt cubitus qđ cubitum non excedant: licet quidã a rege pygmæo nomen inditum putauerint.hæc gens cũ gruibus ſæpe bellũ gerit:ſed vincit̃.Home.in.iii. ilia.Ἡυτέ τε σὲ ὀκλάσσῃ γεράνων πέλειόν θ̓ προάτεπει οὐ χείμωνά φυγόν καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον κλάγγῃ τάι γε τόν τάι ὅ τ̓ ὠκεάνοι ὀρόαων ἀνδράσι πυγ λάισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσάι. Cothur.altis calcis. Conſurgit ad oſcula mœchi. Nec mẽtio fiet dãnoꝝ:q̃ domi eueneṙt. Grauis ẽ rõibus moleſtat:ẽ rõcinatib⁹:vt neminẽ velit exaudire Ecce furẽtis bellonæ:aliã fœminaꝝ tãgit ſtulticiã:q̃ ſuperſtitioſe ac nimis crædulæ videret̃. Furentis ꝓpter bella.a bello em̃ bellona ſicut & duellona a duello dicta ẽ:vt ait Var. Matriſq̃ deũ chor multitudo ſacerdotũ matris deoꝝ.i.telluris quam matrem magnã:vt Var. inquit: veteres nominarunt.

Ingens ſemiuir:ſacerdos antiſtes. ideo aũt ſemiuir q̃ ſibi genitalia lapidibus acutis vel teſta aliq̃ ſubſecarẽt vnde catul.de atbi.ſtimulatus vbi furenti rabie vagus amnis. Itaq̃ vt relicta ſenſit ſibi membra ſine viro.Deuoluit ille acuto ſibi pectore ſilices. Itaq̃ vt relicta ſenſit ſibi membra ſine viro.

Obſceno.turpi qa libidinoſis. Facies referẽda miori:qñ ātiſtes fuit. Mollia.ad mollicie cerata.

MAN. Iam pridem:a pueritia: binc dixit mollia genitalia.Rauca:propter cantum.ſcilicet Ariſtoteles in octaua & nona particula problematum ſcri. Spadonibus vocem ineſſe & tenuem & acutam:& illis oibus qui expertes ſeminis ſunt: vt pueris fœminis:decrepitis.Et Alexãder aphrodiſeus ſcribit vocẽ ſonoram eſſe illis: qui ſuapte natura ſunt calidi:trabit em̃ ſpiritũ calor & maiorem efficit. Vocis autem ſonoritas fit in eo quod aerem multũ mouet. Acuta vox in eo q̃ celeriter mouetur Grauis autem in eo quod tarde ꝓpter humiditatem multam eunuchis: & fœminis & pueris & decrepitis in latitudinem arteria non extenditur. Caliditate enim opus eſt ad diducenda in latitudinẽ ſpita mẽta: quẽadmodum igitur auguſtorum ſpiramentorum tibia invocem acutã exit ita & arcta arteria. Patet itaq̃ iis verbis ſpadones non raucam ſed tenuem & acutam vocem emittere. Ergo rauca cobors Iuuenalis ait propter cantum: non ꝓpter auulſos teſtes: vt quidam voluit. Tympana plebæia: quib⁹ in ſacris vtebant̃ cybeles ex plebe ſacerdotes:nõ.n.egregiiviri:ſed ifimi illa pulſabãt. De tympanis au

Spadonibus vox.

Iã pridẽ cui rauca cobors:cui tympana cędũt
Plæbeia: & phrygia veſtitur bucca tiara
Grãde ſonat:motuiq̃ iubꝫ ſeptẽbris & auſtri
Aduentum: niſi ſe centum luſtrauerit ouis
Et xerapelinas veteres donauerit ipſi
Vt qcqd ſubiti q̃ magni diſcriminis inſtat
In tunicas erat: & totũ ſemel expiet annum
Hibernum fracta glacie deſcendet in amnem
Ter matutino tyberi mergetur & ipſis
Vorticib⁹ timidum caput abluet:inde ſupbi
Totũ regis agrũ: nuda ac tremebũda cruẽtis
Erepet genibus: ſi candida iuſſerit io
Ibit ad ægypti finem calidaſq̃ petitas
Ameroe portabit aquas:vt ſpargat in ædem
Iſidis: antiquo quę proxima ſurgit ouili
Credit enim ipſius domine ſe voce moneri.
En aĩam & mẽtẽ cum qua dũ nocte loquũt̃.
Ergo hic pręcipuũ: ſummũq̃ meret̃ bonorẽ
Qui grege linigero circũdat⁹:& grege caluo

tem latius Satyra tertia. ¶ Et phrygia vestiē bucca tiara: sicuti mitra & caput: & metum vestiebaē ita fere & tiara vt hic Iuue. oñdit. de mitra aūt byarbas. li. iiii. æn. ita inqt. Mœonia mentū mitra crineq; madentē. Subnixus. Phrygia tyara. phrygio pileo: nā vt Satyra tertia oñdimus e phrygia cybeles statua in vrbē venerat. De tiara aūt Hiero. in epla ad fabiolā deveste sacerdotali scribit ita. Quartū genus est vestimenti rotundū pileolum: qle pictum in Vlysseo conspicimus: quasi spbæra media sit diuisa: & pars vna ponaē in capite. Hoc græci & nostri tiarā nōnulli galerum vocāt. Nō habet acumē in summo: nec totū vsq; ad comas caput tegit: sed tertiā partem a fronte inopertā relinquit. Atq; ita in occipitio vitta cōstrictus est. vt non facile labaē ex capite ē autē byssimū. & sic fabre operatum lintheolo vt nulla acus vestigia forinsecus pateāt hæc ille. Grāde sonat. altavoce canit. Austri aduē tum: saluberrimus omnium aquilo: noxius auster: vt scri. Plinius libro secūdo. Aristoteles vero particula. xvii. problematū scribit q; auster humida & calida corpora reddit. q̄ maxima putredini oportuna sunt. Scribit item q; spirantibus austris homies grauiores inualidioresq; sese reddūt: q; humor corporis flatus eius calore tabescens multus ex pauco redundat: atq; humor grauis leui ex spiritu cōsistit qs ob res vires boies debilitari necesse ē. Ait etiā q; austri sicci & aquæ oio exptes febres cōtrahunt qm̄ humorē calidū alienū in corpibus creant: quippe qui natura humidi & calidi sunt: q̄ quidem qualitates febrificæ sunt: febris enim eaꝝ consistit exuperantia. Septembris. Aristoteles particula prima problematū ait q; ver atq; autumnus morbis infestant: quia mutationes graues oēs oc currūt: sed autumnꝰ vere grauior est. quia corpore calido refrigescente q; frigido incalescente potius ægrotamꝰ. Vt igiē vere frigidū recalescit sic autūno calidū refrigescit. Lustrauerit: purgauerit se ipa mulier. Ouis. Apuleius li. xi. metamorphoseos suæ d̄ sacerdotibꝰ ysidis sic ait. Summus sacerdos tæda lucida: & ouo. & sulphure solēnissimas præces de casto præfatus ore q; purissime purificatā. s. nauim deæ nūcupauit. Vtebaē igiē tædis & ouis & sulphure in purificatoibꝰ. Hinc etiā Naso li. ii. de arte: vbi amica ægrotauerit in autumno ait. Etveniat quæ lustret anus lectumq; locumq; præferat & tremula sulphur & oua manu. attamen textus aliq habent sulphura viua manu. Xerapelinas veteres: sic legendum est: ita em̄ in antiquissimo textu legi. Xerapelinas. Merula sic ait. Has vestes atra baticas inuenio latine appellatas bis verbis apud Suidam. diebus festis & in victoria. aut astātibus legatis induebaē tunicas. & chlamydes auro ac purpura variatas: aut alio quouis modo p̄cios as. in quotidianis vero cōuentibus Xerapelinas: sic a colore dictas: q̄s vocabāt Atrabaticas: de colore videlicet: atrū em̄ nigrū vocāt. Vnde coiicimꝰ Nerapelinas nigras fuisse. nō aūt virides. vt quidā somniauit: hæc ille. Discriminis. periculi. Descendet ipsa mulier. s. In tunicas eat. Festus sic ait. Pilæ effigies viriles & muliebres ex lana compitalibus suspēdebaē in compitis. quod esse deoꝝ inferiorū quos vocant lares putarent: quibꝰ tot pilæ: quot capita seruoꝝ: tot effigies quot essent libri ponebaē: vt viuis parceret. & essent bis pilis & simulacris cōtēti. Macro. aūt libro primo sat. inducit Albinum ita dicētem. Qualem nunc pmuotatinē sacrificii pretextate memorasti inuenio postea compitalibus celebratā: quum ludi p vrbem in compitis agitabaē: restituti. s. a Tarquino superbo laribus ac Maniæ ex responso apollinis: quo præceptū est: vt capitibus pro capitibus supplicareē. Idq; aliquā diu obseruatū: vt p familiarū sopitate pueri mactarenē Manie dee matri larium. Quod sacrificii genus Iunius Brutus consul pulso Tarquino aliter constituit celebrandum. Nam capitibus allii & papaueris supplicari iussit: vt responso appollinis sariffieret de nomine capitum. remoto. s. scelere infauste sacrificatōis factumq; ē vt effigies Maniæ suspense p singulos foribus periculum si qd̄ immineret familiis expiarent ludosq; ex vīs compitoꝝ in quibus agitabaē compitalia appellauerunt.

Tyberi. mane aqua tyberis expiabaē. Vnde & Persius satyra secūda sic ait. Hæc sancte vt poscas tyberino in flumine mergis Mane caput bis terq;: & noctē flumine purgas. Apuleius in hmōi purificarionibus libro. xi. met. numerū septimū ponit: ait em̄ sic. Meq; protinus purificandi studio marino lauacro trado: septieq; submerso fluctibus capite: q; eum numerū p̄cipue religionibus aptissimū diuinus ille pythagoras prodidit &c. Timidum caput. ita legendū est: qd̄ etiā antiqui textꝰ habent: noli igitur tumidum per u legere. nam sententia nō quadraet superiori dixit enim: vt quicqd subiti & magni discriminis instat vt tunicas eat propter id igiē timidū caput ait. Supbi regis agrū .i. campū martiū. De quo latius satyra secunda ibi. Vade q̄ & cede seueri iugeribus campi. Nuda ipsa. s. mulier. Expiret. circuet. Candida io. id est isis: que olim in cādidā vaccā versa fuerat anteq; in egyptum confugeret: de qua late Ouidius li. primo met. A meroe. Nilus facit ysulas in etbiopia maximas. Vnam insignē nomine Meroen: in qua est vrbs insignis insule nomine. quā cambyses cōdidit a matre eius denominatam. Effodiunē in ea aurum & argentū æs ferrum. Hebenum insuper fert lapidū q; multiplex genus: bec & plura Diodorus libro primo Isidis. Diodorus lib. i. scribit q; asserunt egiptii isidem plurium inuentricem ad morbos medicamentoꝝ: & medicine arti admodū contulisse: quam imortalitate quoq; potitam gaudere bominum cultu: inq; eoꝝ valitudine p̄cipue versari. Qui etiam in somnis opitulaē palam eis: quos censuerit dignos. Omnis fere orbis hāc deā colebat ꝓpter manifestas eius morboꝝ curas. Etenim in somnis illam dicebant nō recte valentiū auxilia morbis præbere. Et qui eius monitis obtemperarent. Præter opinionē curati etiā quorū medici salutē desperarint. Tradunt aliqui isidis & osiridis sepulcra in nysa arabiæ sita: est aūt vtriq; dicta columna sacris sculptam litteris: inq; isidis hæc scripta esse. Ego isis sum ægypti regina a mercurio erudita: q̄ ego legibꝰ statui nullus soluet. Ego sum osiridis: ego sum prima frugū inuētrix. Ego

Aquilo Auster

Ver Autūmus

Oua Tæda sulphur Xerapelinæ

Vestes incōpitis Lares Tyberis aquas

Mania dea Lares

Effigies in cōpitis tyberis aqua Septenarius

Meroe

Isis

Isidis columna

ſum ori regis mater. Ego ſum in aſtro canis refulgens: mihi Bubaſtia vrbs condita eſt. Gaude gaude ægypte: quæ me nutriſti. In colũna vero oſiridis hæc ſcripta dicunt. Mi pater ſaturnus deorũ oim iunior. Sumvero oſiris rex quivniuerſum peragrauit orbem: vſq; ad deſertos indorum fines ad eos quoq; pfectus ſum qui arcto ſubiacent vſq; ad iſtri fontes: & iterum alias quoq; orbis adii vſq; ad mare oceanum partes. Sum ſaturni filius antiquior: neq; vllus eſt in orbe ad quem nõ acceſſerim locus: docens omes ea: quarum inuẽtor fui. Ouili. ouile locus erat in campo martio de quo ſuperius late. Domine: iſidis. En animã. exprobantis eſt. Ergo hic precipuum. Ordo eſt. Ergo hic. i iſidis antiſtes: q circũdatus linigero grege: & grege caluo populi plangẽtis: currit deriſor anubis: metur bonorem pcipuum & ſummum. Anubis: hoc loco genitiui caſus. Vnde Rufus feſtus in arato: vbi de virgine meminit ait. aut peluſiaci magis es dea littoris iſis. Digna poli conſors & cura latrantis anubis. Variabit itaq; hic anubis hui⁹ anubis vel anubidis ſicut odonis hui⁹ adonis vel adonidis: hic oſiris huius oſiris vel oſiridis: hæc ſerapis huius ſerapis vel ſeripidis: hinc apuleius libro .xi. ſic ait. Inuicti oſiridis. Item de ſerapis principalis dei nocturnis. Grege linigero. Apuleius li-

Iſidis corus

brovndecimo ait. De iſidis ſacris. Tunc influũt turbe ſacris diuinis initiate viri fœmineq; omnis dignitatis: & omnis ætatis lintee veſtis candore puro luminoſi. ille lympico tegmine crines madidos obuolute. Hi capillum deraſi funditus verticem prænitentes: magne religionis terrena ſidera ereis

Siſtra

& argenteis immo vero aureis etiam ſiſtris argutũ tinnitum cõſtrepentes. Et Antiſtites ſociorum proceres illi qui candido linteamine cinctum pectoralem aduſq; veſtigia ſtrictim inicti potentiſſimorum domini proferebant inſignis exuuias. Grege caluo. diximus ex apuleio q iſidis ſacra celebraturi viri capillũ funditus deradebãt. Et Plinius li. viii. cap. xliii. vbi de Api boue meminit ait: q

Apis bos

bos in ægypto etiam numinis vice colebat: apin vocabãt. Non erat fas eum certos vitæ excederet annos. Merſum in ſacerdotũ fonte enecabãt: queſituri luctu & aliũ quẽ ſubſtituerẽt: & donec inueniſſent mœrebant deraſis etiã capitibus. Nec tñ vnq; diu q̃rebatur: inuentus deducebat a ſacerdotibus Mempbin &c. Cunq; ſe pprumpebãt in cœtus incedebat ſummoto ſtrepitu lictor⁹ iuſſu grex⁹q; puer⁹ comitabat carmen bonori eius canentiũ. intelligere videbat & adorari velle.

DO. Tympana plæ. i. tympana iſiaca & alexãdrina. Bucca: veſtis eſt. vnde buccula & ſubbucina pater Tranquil. & Not. verbũ vſurpant. Xerãpellinas: xerampellina dicunt togæ raſæ virides: bas ſupra appellauit Galbana raſa. & Mar. Tunicã praſſinã. i. viridẽ Πρᾶσος ſignificat aridũ & ξηρώδελος ſignificat pampinum. vnde xerãpellidæ. id eſt. raſæ tunice virides. Eat in tu. hoc tractum eſt ex ritu compitalino: nam pilæ. i. effigies hominum veteribus veſtibus induite ſuſpendebantur in compitis: vt manes cõtenti illis imaginibus & ſimulacris abſtinerẽt viuis: auctor Feſtus. Hiber. fra. gla. hæc de ſacerdotibus iſiacis qui idem faciebant. Deſcẽ. in amnẽ. ex ritu egyptio hoc fit: nam ſacra iſidis in egypto igne & aqua in primis celebrant in monumentum priſtinæ nauigationis iſidis: quæ in egyptum eſt delata: auctor Euſebius. Candi. io. ioinachi argiuo⁹q; regis filia a phœnicibus rapta eſt. vt Hero. credimus & abducta in ægyptũ Oſiris eam duxit vxorem: quo mortuo regnum tenuit. di ctaq; Iſis poſt mortem habita pro dea eius ſacra romam tranſlata ſunt templo iuxta campũ martiũ erecto ſacerdotes linea veſte vtentes euagabant lugentes. mox ad lætitiam cõuerſi ſacra pficiebant id erat monumentũ Iſidis: quæ Orum quoq; filium ſollicite pquirebat amiſſo marito: verita ne ei accidiſſet quod patri: mulieres hæc ſacra frequentabãt: nepbaſq; bis erat illis diebus cõiungi cum vito. Meroẽ: lege Plini. & Stra. de meroe. Linigero. Oui. ne fuge linigeræ mẽphitica templa iuuentæ. Mar. linigeri fugiũt calui ſiſtrataq; turba linigeri ſacerdotes iſidis qui veſte linea vtebant. vt Hero. ſcri. præſertim xylina. vt auctor eſt Pli. nec alia inducte fas erat calceis itẽ papiraceis calui dicũtur: qm̃ eodẽ auctore cũ alibi ſacerdotes pmittant comam in ægypto eor⁹ capita radunt: immo & tertio quoq; die totum corpus radit ne tinea vel aliud aliquid ſordidum inter ſacra offendat.

VAL. Rauca cobors: propter auulſos teſtes: vt tam alexander aphrodiſeus q̃ Ariſtoteles docet. Cui Tympana cedunt plæbeia. cui cum tympanis vulgares cedunt: ideo autẽ tympana matri magne data ſunt: q illis orbem terræ referr⁊n: vt ſcri. Var. ſententia auguſtinus. Et phrygia veſtit bucca tiara: phygia quoniã a phrygib⁹ maxime hæc dea culta eſt: & apud fluuium gallum qui fuit in phrygia auctore Catullo ſecabant ſibi genitalia. in cauſa autem fuit q qui ſeminæ indigeant terram ſequi debeant q in ea omnia reperiant. Veſtitur alligat. Bucca p buccis poſuit: nam ita hic alibi: & quidã alii bucca ſingulari numero hebræum verbum. vt Hierony. inquit ad dardanũ: tubam ſignificat. ide buccina diminutiuũ. buccæ autẽ intra malas ſunt faciei. Pli. hilaritates riſumq; indicãtes buccæ licet Apuleius bucculã a bucca diminutiuũ protulerit. Veſtit bucca tiara. pileo phrygio Hiero. ad fabiolam quartum inquit genus eſt veſtimenti rotũdum phyleolum quaſi ſphera media ſit diuiſa. & pars altera ponat in capitæ hoc græci & noſtri tiarum nonnulli galerum vocãt. dicit & tiaras. Vir. ſacerq; tiaras non habet accumen in ſummo nec totum vſq; ad comam caput tegit ſed tertiam partem a fronte inopertum relinquit atq; ita in occipitio conſtrictns eſt vitta vt non facile labatur ex capite. Luſtraue. ouis Oui. Etveniat quæ luſtret anus lectumq; locũq; Preferat & tremula ſulfur & oua manu

Et xerã. vete. hæc em̃ vera eſt lectio & vetuſſimo ex codice approbata. xerampelinas ſubaudiendũ veſtes: quæ ad vſum matronarum. inquit Probus fuerunt ampellini coloris qui inter occinũ & muriceum medius eſt. xeron vero ſiccum ſignificat: itaq; xerampellinus coloris eẽ credit quem lingua vernaculam roſam ſiccam nominam⁹: idq; Probus etiam cõfirmare videt. Ter matutino thyberi

mergeť matutino thyberi.i.ipſa matutino veniens tpe. &'eſt figurata & honeſta locutio. Thyberi mergeť.huic ſimile illud Hor.Frigida ſi puerũ quartana reliquerit illo Mane die quo tu inducis ieiunia nudus in Thyberi ſtabit caſus medicuſq; ſeuarit Aegrum & p̃cipiti mater delita necabit ingelida fixum rippa febremq; reducit. Tumidũ.ſuperſtitioſum. Superbi:ſubaudiendũ tarquinii: dicit autem:vt inquit Probus:tarquinium cãpum boc eſt inſulam thyberis. Si candica iuſſerit io.i. iſis.candida autẽ pulchra.vt Home.iunonem λεύ ὠνένόν vocat.A meroe.inſula ad tractum egyptium idq; nomen a cambyſe regis ſorore habuiſſe ferunt.cũ eũ cambyſes egyptum oẽm occupaſſet meroen vſq; ſecum ad egyptios ducens ꝓceſſit.cũ ibi montẽ obiiſſet vrbi nomen ab ea indidiſſe exiſtimãt.vltra ſyenem autẽ eſt ad torridam zonam & inde per meroen prima appellata zona eſt.

Antiquo quæ ꝓxima ſurgit ouili.vtrũ regie romuli an palatio:an certe:vt & Seruius putat ſepta q̃ in cãpo martio incluſa tabulatis erant in quibus ſtans p̃fectus ſuffragia ferre cõſueuerat ſe qũ ſæpta ſimilia ſunt oculib⁹ duo bec pro ſe inuicẽ ponunť.vñ & Luca.Et miſeræ maculauit ouilia rome.

Ipſius do.iſidis. Ipius do.ſe.vo.mo. q̃ a ſacerdote audierit. _En aiam.ironicos legendũ. En aiam & men. aia eſt qua viuimus animus quo ſapimus quia mẽte nõ dicit. vt Lucretius putat bisverbis Nunc animũ atq; animã dico cõiuncta teneri.Inter ſe atq; vnã naturã cõficere ex ſe. Sed caput eſſe quaſi & dominũ in corpore toto.Conſilium quod nos animũ mentemq; vocamus. ſed ſecus arbitrať Auguſtinus qui de ſpiritu & anima ſcribens animus inquit eſt ſubſtantia quædam rationalis particeps regendo corpori accõmodata.mens vero inquit dicit a mene:mene aũt grece luna & luna ſicut creſcit & decreſcit & deficit & variavicíſſitudine cõmutať:in id tñ quod fuit pfecta quadam nouitate ſe reſtituit.ſic mens nũc caput ſummis inſerit nunc deficit in infima nũc ſeſe referẽs ſibi veris falſa redarguit modo ad corpalia regẽda deflectit modo eternis rationibus inſpiciẽdis vel cõſulendis adberet. Ergo bic pra.ci.ordo eſt ergo bic anubis qui grege linigero & grege caluo populi plangentis circũdatus currit deriſor p̃cipuũ ſummũq; bonorem mereť.ſubaudiendum apud mulieres. Qui rege linigero. circumdatus. Ouidi.Ne fuge linigere membitica templa iuuencæ.

Plangentis populi currit deriſior anubis.
Ille petit veniam quotiens nõ abſtinet vxor
Concubitu ſacris obſeruandiſq; diebus
Magnaq; debetur violato pœna caducco.
Et monuiſſe caput viſa eſt argentea ſerpens
Illis lacrymis:meditataq; murmura pr&ſtãt
Vt veniam culpæ nõ abnuat anſere magno
Scilicet & tenui popano corruptus oſiris
Cum dedit ille locũ copbino:fœnoq; relicto
Arcanam iudæa tremens mendicat in aurem
Interpres legũ ſolymarũ & magna ſacerdos
Arboris:ac ſummi fida interuntia cæli.
Implet et illa manum:ſed partius ære minuto
Qualiacunq; voles iudei ſomnia vendunt.
Spondet amatorem tenerum:vel diuitis orbi
Teſtamentũ ingẽs:calide pulmone colũbæ
Tractato:armẽius vl' comagenus haruſpex
Pectora pullorum rimatur: & extra catelli:
Interdum & pueri:faciet quod deferat ipſe
Chaldæis:ſed maior erit fiducia quicquid
Dixerit aſtrologus:credent a fronte relatum

MAN.

Plangẽtis populi. iam diximus ex Plinio ꝙ q̃ituri apin bouẽ lugebant mœrebãtq; deraſis etiã capitibus:Et Diodorus libro primo ait.ꝙ Hypbon frater oſirim occidit quẽ in ſex ac viginti partes laniauerat.Iſis tamẽ oſiris mortem auxilio ori filii Typbonem interemit:& cedis cõſcios:inde egypti regnum cæpit.Oſiridis patres omnis diſperſas. p̃ter pudenda cũ inueniſſet:ex aromatibus: ac cæra ſingulas in formã hominis viro ſimilẽ compoſuit:cõuocatis: Deinde egypti ſacerdotibus ſingulis dedit oſiris imaginẽ iubens vt eruarẽt in abditis: & vt deũ colerent: eiq; animal ex ſuis quod mallent dicarẽt. illudq; colerẽt veluti oſirim dum viueret: atq; poſt obitũ ſimili cerimonia obſeruarẽt. ſacerdotes obſecuti ſunt iſidis iuſſis & animãtia a principio ei dicata in bonorem babẽtes:cũ moriebanť in eorũ funere renouabãt oſiridis luctum.Tauros autem ſacros. hunc Apin alterũ Membin nominatos ſacrificabant oſiridi. Quos etiã velut deos egyptii omẽs colebãt.Lactantius vero libro primo capi.vigeſimo primo:ſic ait. Iſidis ægyptia ſacra ſunt. quatenus filiũ paruulum. vel perdiderit: vel inuenerit.Nam primo ſacerdotes eiꝰ deglabrato corpore ſua pectora tundunt Lamentanť ſicut ipſa quum perdidit fecerat.Deinde puer producit quaſi inuentus & in lætitiã luctus ille mutatur &c.

Oſiris mors

Apis

Anubis: ſcribit Diodorus li.primo.ꝙ Anubis.& Macedon oſiridis filii fuerunt:quorum vterq; armis vſus eſt inſignibus aliquo animali haud eorum nature diſſimili. Nam Anubis canem.Macedon lupum inſigne armorum tulit.Qua ex re bæc animalia egyptii ſummo in bonore babebant:& borum animantium formis apud egyptios colebantur & Anubis & Macedon.Idem quoq; Diodorus libro ſecundo ſic ait. Canis tum venationi.tum ad cuſtodiam prodeſt propterea deum qui apud eos Anubis vocatur capite fingũt ca

Anubis macedon

Canis in ægypto

nino: significãtes custodem corporis osiridis atq; isidis fuisse. Quidam asserunt isidis canes: quo tempore osiris quesitus est. & feras & ouios oẽs amouentes vna osiridis corpus inuestigasse. Ideo q; in festis isidis pire canes pompam veteri more antiquam erga canes gratiam ostentãte. Ille petit veniam: Adbuc p̃dictam mulierẽ superstitionẽ arguit: nam que ab cõcubitu sacris diebus nõ abstinue

Isidis sacra. rant isidis sacerdotes adibant: vt expiarentur. Ille. s. sacerdos & antistes isidis. Petit ab iside.

Vxor. alicuius videlicet. Sacris diebus: per nomẽ dies ab viris abstinebant mulieres: dum isidi sacra fierent. Vnde propertius libro secundo: Elegia vero. xxxiii. ait: Tristia iam redeũt iterum solennia nobis Cynthia iam noctes est operata nouem.

Atq; vt nilo pereat quæ sacra tepente
Misit matronis inachis ausoniis.
Quæ dea tam cupidos totiens diuisit amantes
Quæcunq; illa fuit: semper amara fuit

Violato caduceo. Non cadurco: sed caduceo legendũ est: quod etiã in antiquo textu legit̃. Nec te

Caduceus. mouerat prima syllaba. Nam vti in versilogo latius ostendi multa sunt babentia primã syllabã communem Macrobius etiam libro primo sat. scribit. q; argumentũ caduci ad genituram quoq; hominum: que genesis appellat̃: egyptii ꝓtendunt. Caduceus autem ipse duobus draconibus ornabat̃. mare & fœmina: in nodum obligatis parte media voluminis sui. Tũc p̃terea violari caduceum credi mus: quũ vetito tempore cõiuges coeunt. Et Apuleius libro vndecimo sic ait. Ille superum cõmeator & inferum nunc atra: nunc aurea facie sublimis attollens canis ceruices arduas Anubis. leua ca-

Anubidis forma. duceum gerẽs: dextra palmam virentẽ quatiens &c. Patet itaq; caduceo nõ cadurco legendum esse.

Serpens. Mouisse caput. assensisse precibus. Argentea serpens: quãuis in caduceo dracones essent. Licet

Draco. etiã de caduceo poeta dixerit paulo ante. Non tum de illis boc loco intelligendum: nam singulariter argẽtea serpes ait. Postea dicet corruptus osiris. Itaq; de dracone intelligit. qui erat in signo adiuncto simulacro Serapidis: scribit em̃ Macrobius libro primo sat. q; simulacro serapidis signũ trici pitis animãtis adiungebãt: quod quidẽ in medio leonis caput exprimebat. Dextera parte caput ca-

Osiris. nis exoriebat̃. pars vero leua ceruicis rapacis lupi capite finiebat̃. Easq; formas animaliũ draco con-

Serapis. nectabat̃ volumine suo capite redeũte ad dei dexterã. qua cõpescebat̃ monstrũ. Hæc ex Macrobio.

Dionysius. De capite igit̃ huius draconis oino intelligas. Serapis autẽ idẽ & osiris. Diodorus em̃ libro primo

Amon. sic inquit. Osiris vero tum serapis dicit̃: tũ Dionysius: tum pluto: tum ammon: tũ iuppiter. Illius

Iuppiter. sacerdotis scilicet. Murmura: videlicet sacerdotis. Anserc. Herodotus libro secundo scribit de sacerdotibus egyptiacis: q; e re domestica nibil cõferebant: sed eorũ singulis quottidie cibi sacri cocti

Egyptii sacerdotes. p̃sto erant. Et carnis bubule & anserine satis abundeq;. Vinũ quoq; vineale tradebat̃. Vniuersi aũt egyptii isidem & osirim precq; colebant. Tenui popano: greci πόπανόν dicunt nõ recte igit̃ pe

Popanũ. pono legit̃ a quibusdã. Suidas apud grecos scribit Domitio referente. Popanum esse placentã latam tenuem rotundã. Pollux etiã placente genus popanon scribit esse: qua in sacrificiis vtebantur.

Cuius dictionis vsus est freques apud aristophanem. vt Merula edocet. Corruptus: seductus a priori sententia: Hinc Persius satyra secunda ait. Funde metũ genio. nõ tu prece poscis emaci. Quæ nisi seductus nequeas cõmittere diuis. Ille sacerdos. videlicet. Dedit locum: discessit. Copbino

copbinus. fœnoq; relicto. id est negociis omissis: per Copbinum sed em̃ seruilia opera significant̃ Auctore etiam Augustino sup psalmũ. lxxx. ita em̃ inquit. per Copbinũ significant̃ opa seruilia mũdare sterco-

ra: terrã portare Copbino fit Erat p̃terea Copbinus vas exvirgultis: greca dictio. Priscianus Corbẽ interpretat̃. ex tenui aũt vili supellectili inopiam declarauit iudeorum: vt ibi satyra tertia. Quorũ Copbinus fœnumq; supellex. In fœno autẽ dormire solitos intelligimus. Iudea iudeorũ multitudo. Tremẽs vel inopia tremẽs vel superstitiosa & anxia futuris. Mendicat necessaria querit ac

Solymæ bierosolyma. postulat. Inaurem. mulierũ scilicet. Legum solymarum: Iosephus libro vltimo de bello iudaico scribit: q; primus conditor Solymarum fuerat cbananeorum potẽtissimus: qui patria lingua iustus appellatus est. erat quippe talis: id̃q; oq; sacerdotium primus exbibuit: & pbano primũ edificato bierosolymam ciuitatem vocauit. Cum ante solyma vocaretur. Cbananeorũ postea populo pulso: rex iudeorum leobius colẽdam suo tradidit. & Plinius libro quinto scribit bierosolyma fuisse lõge dari-

Moyses. ssima vrbium orientis. Nomen iudeæ. Legum solymarum. Diodorus libro secundo docet q; Moyses apud iudeos a Baio quem deum vocant: acceptas leges dare præ se ferebat. Vt citius ppli ob rei excellentiam deum timore legibus ob temperaret. Sacerdos arboris: alluso est ad dodone

Dodoneæ sacerdotes colũbe dodoneæ. as sacerdotes: nam vt scribit libro secundo berodotus. Erant similima inter se oracula & illud apud Tbebas egyptias. & illud apud Dodonam. vbi antiquissime sacerdoti nomẽ erat promeneæ: proxime timaretæ: minime natu Nycandræ. Iouis fanum in dodona erat sub pbago cõditum. Scribit idẽ geminas ex egypto columbas euolasse vtrãq; nigram: Vnam quidem in apbricam: alteram vero in dodonam epiri: quæ pbago insidens bumana voce elocuta sit: eo loci iouis oraculum cõdi debere: Eam vero que ad apbros abiisset columbã iussisse apbris vt Ammonis oraculum conderent: quod oraculũ & ipm iouis erat. Sed re vera columbas illas ait fuisse fœminas sacerdotes sorores a pbenicibus bis locis venditas &c. Magna sacerdos arboris. alluso est vt dixi ad dodoneas sacerdotes quoniã iudei etiam syluas: tunc colebant. Vñ dixit satyra tertia: Et eiectis mẽdicat sylua camœnis. Et ꝓpterea magna sacerdos ait quoniã vt diximus apud Dodonam erat magna. Erat minor: erat miñ

ma ſacerdos. Illa:vxorvidelicet alicuius. Sed partius ære minuto. Qualiacunq; voles iudæi ſomnia vendunt. Senſus eſt.q; mulier aliqua manū implebat iudeis. Illi tamē etiā mercede minima ſomnia interpretabant. Ære minuto:vtputa quadrāte. Qualiacunq;:vel bona:vel mala: vel vera vl̄ ficta:vel obſcura:vel clariora. Iudei ſomnia vendunt. Apuleius libro vndecimo ait.q; iſis ſibi dormienti apparens.ita dixit. Quæ ſunt cōſequētia ſacerdoti meo p quietē faciēda p̄cipio. Diximus & plura hic etiā cōueniētia Paulo ſuperius.vbi de iſide meminimus. Strabo quoq; libro decimoſeptimo ſcribit in Canopo fuiſſe Serapidis templū:& cultu & religione excellēs:vt etiam doctiſſimi viri crederēt:& pro ſe vel pro aliis inſomnia ibi captarent. Spondet amatorem.in eas inuebit̄ poeta q̄ haruſpices cōſulebant in rebus etiā improbis: Simulq; haruſpices ipſos armenios ſcilicet & comagenos taxat vti & iudeos pauloante: nā mulieres decipiēdo multa illis pollicebant̄: vt amatores diuitum teſtamēta & huiuſmodi. Tenerū adoleſcentē. Calidæ.nuper occiſæ:& adhuc palpitantis.

Iſidis ſomnia

Serapis

Comagenus. Strabo libro.xvi.ſic ait. Syriæ partes a Cilicia & amano incipiētes conimus comagenam.& eam q̄ ſeleucis ſyrie appellat̄. Poſtea inquit hoc in loco:nūc eſt Euphratis pons:apud quē ſita eſt ſeleucia. Meſopotamie caſtellum: Comagenæ a Pompeio adiectum. Comagena demū p parua regio eſt. Deferat.id eſt accuſet & reprehēdat. Caldæis ſed maior erit fiducia.id ē plus credēt Aſtrologis q̄ haruſpici. Strabo aūt libro ſexto ſcribit:q; olim diuinatores in prætio erāt.quēadmodū tyreſias:orpheus & muſæus:apud indos gymnoſophiſte:apud perſas magi:& qui necromātici & hydromantici appellant̄:apud aſſyrios chaldei:apud romanos hetrurie haruſpices. Chaldeorum aſtronomicorū genera multa erant qui tanq; per ſectas eiuſdē de rebus alias atq; alias opiniones ſequebant̄. Cicero libro primo de diuinatione ſcribit q; in ſyria chaldei cognatione aſtrorum.ſolertia q; ingeniorū antecellūt. Diodorus item ait libro.iii.q; chaldei peritiſſimi aſtrologie habiti ſunt multi diuinatione quadā futura p̄dicebāt:ac tum auguriis:tum ſacris:tum aliis quibuſdā incantationibus.& mala auertere ab boibus:& bona afferre:auguria inſup:ſomniaq; & p̄digia interp̄tati cō ſueuere. A frōte relatū Ammonis:vel a frōte vtrūq; em̄ legi pot. Antiq & diuinationē. & oracula plurimū venerabant̄:nunc earū rerum maxima negligentia eſt inquit. Strabo libro.xvii.de ſua tempeſtate. Nam romanis ſybille reſponſa ſatisfaciunt inquit idem.& hetruſca diuinatio p auguria per exta & iouis ſigna quapropter ammonis oraculum quaſi ex toto deficit:prius in honore maximo habebat̄: Vbi reſpōſa non vt apud delphos verbis dabant̄:ſed magna ex parte nutu & ſignis Vtq; mela ſcribit:in Cyrenaica prouincia erat Ammonis oraculum fidei inclyte & fons quē ſolis appellabant. Solinus item ait.q; Ammonis templo fons proximat ſoli ſacer: vbi & lapis legit̄: Ammonis vocant cornu:nam ita tortuoſus eſt:& inflexus: vt effigiem reddat cornu arietis: fulgore aureo eſt. Prediuina ſomnia repreſentare dicitur:ſubiectus capiti incubantium. Herodotus libro ſecūdo ſcribit:q; ægyptii Iouem Ammonem vocant.

Coma gena

ſeleucia

Diuinatores Caldei

ammonis oracula

Delphica oracula

Fons ſolis Ammon

Anubis:lingua egyptia Mercurius dicit̄:idem ſignificat canem:nā Mercurius capite canino vna cū iſide colebat̄:quoniā Diodorus teſte iſis canibus vſa eſt ad maritum inueniēdum canes ꝓpterea in eius ſacrorum pompa p̄cedebant:addit Diodorus Anubi fuiſſe filiū Oſiridis fratrem Macedonis:qui quoniā cane inſigni armorum vſus eſt ea imagine colebat̄:hoc loco anubi appellat ſacerdotum iſidis quando tanq; anubis id eſt Mercurius nuncius erat inter mulieres:& iſidem. Sacris diebus dicatis iſidi:nam tunc nefas erat mulieribus coire. Propertius.

DO.

Quæ dea tam cupidos totiens diuiſit amantes.
Quæcunq; illa fuit ſemper amara fuit.

Argentea ſerpens intelligit de ſerpente q̄ in imagine Oſiridis in ara iſidis cōplectabat̄ canem & lupū:pducto capite ad dexterā Oſiridis:Auctor eſt Macrobius de hoc magis placet intelligas quā de dracone qui eſt in virga Mercurii geminus. Anſere magno.nā & carnib⁹ anſerinis veſcebant̄ ſacerdotes ægyptii & bubulis:vt ſcribit Herodotus. Pepono tenui. Suidas apud grecos ſcribit peponū eſſe placentā latā tenuem rotundā de qua nūc intelligit. Sacerdos arboris:alludit ad ſacerdotes dodoneas inter quas etate preſtabāt prominea:tindarete:picandra.nā ad fagū arborē reſponſa dabant.vt Herodotus & Sillius ſcribunt. Qualiacūq;.nā ſomnia in templo Oſiridis de quo loquit̄ captabant:vt Strabo ſcribit pro ſe vel pro aliis. Comagenus:ex ſyria tñ aruſpices excelluerūt in telineſſo vrbe cariæ. Comagene vero pars ſyrie:vñ Comagenum dixerūt iecur anſeris maceratum niuibus:quod medimentū eſt & comageni inuenerunt. Pulmone columbæ. cū eo conuenit quod dixit auruſpicem comagenum:id eſt ſyrium:nā ſyrii ſacras colūbas autumāt. putātes reginam ſuā in columbā couerſum fuiſſe quaſi dicat ne auibus quidē ſuis ſacris parcūt. Quod deferat ipſe id eſt q; accuſet ipſe & obiiciat aliis.ex hiſtoria eſt:nam q̄ filiā bareæ ad magicā bortati ſunt: eam poſtea ſunt inſectati accuſationibus. Caldeis:caue coniugas deferat chaldeis.ſed ita legas. ſed maior eſt fiducia chaldeis.i.plus credunt chaldeis.i.aſtrologis q̄ auruſpicibus.

Currit deriſor anubis.ordo eſt.hic q deriſor anubis: q; anubis portaret ſimulacrū grege linigero & grege abraſi capitis ppli plāgentis propter amiſſum oſirim. Currit.curſu luſtrat vrbē meretur p̄cipuum ſummūq; bonore:eſt em̄ oſiris qui & anubis. Rufus Feſtus in aratro. Aut peleuſiaci magis es dea littoris iſis digna poli conſors & cura latrātis anubi. Sacris obſeruādiſq; diebus in quibus a venere abſtinendū eſt. Magnaq; debet̄ violato pœna cadurco. vt ſi hæc pœna cadurco debeatur mēbrum mulieris:inqt Probus intelligit̄ cum ſit mēbri muliebris velamen:vel vt alii eſt inſtita

VAL.

qua lectus incendit. vñ ait Sulpicius ne cadurcis restitutis fasciis nudum calœno concubentẽ proferat: nam caducens vt quidam legunt primam producit vt caducifer. Ouidius in fastis.

Tartara iussus adit sumptis caducifer alis.

Argentea serpens. id est æsculapius quoniã cum romani oraculo admoniti in epidaurum insulã misissent: vt inde æsculapium afferrent serpens ex templo eius progressus nauem legatorum cõscẽdit quem illi numen credentes esse romam adduxerunt. nisi sit serpens. de qua Ouidius de isside locutus Pigraq; labatur circum domaria serpens.

Illius sacerdotis. lachrymæ & murmura. Culpe. Mulieris. Tenui popano corruptus osiris. popano sacrificio de pane facto: inquit Suidas placenta fuit lata quam diis veteres offerebãt boc latini vt reor bellarium nominarunt. Sed pro quocũq; libro capit. Corruptus. quippe qui immutat sententiã: boc sibi libo oblato. Copbino fœnoq; relicto. id est relictis: q̃ agebãt & negociabant exquo iudeorũ mẽtes angustas paruas & sordidas voluit intelligi sicut & supra. Copbinũ fœnũq; suppellex. Augustinus octogesimi psalmi dauid exponẽs bec verba. si diceres quibus oneribus manus eius in Copbino seruierunt: per copbinos inquit significant opa seruilia. mundare stercorare: terrã portare. Copbino fit: seruilia sunt opa: fœnũ sup quo forte strati dormierunt iudei. Iudea tremẽs decrepita vel tremẽs supstitiosa. Mendicat in aurem: petit sibi elemosynã dari dũ secreta illi ac suã aperit inopiam. Interpres legũ solymarum. vtrũ salomonis an bierosolymæ ciuitatis. Magna sacerdos arboris. quod syluas aut longe ab vrbe incolerent vt ipe supra nũc sacri fontis nemus & delubra locant iudeis. Fida internuntia cœli. quæ dei videri vult internuntia q̃ ferat & referat quid boies optent quidq; deus velit. Qualiacunq;. ex boc fallacia videri vult que de somnis iudei dixerint. Spondet. quasi id in eius potestate sit. Diui or. diuitis carentis oino sobole. Harmenius vel comagenus. barmenius ex barmenia. Comagenus ex comagena que regio cappadociæ ꝓprius adiacet monticq; amano. Pectora pul. ri. scrutat licet rimari ꝓprie dicant sues cũ pascẽtes cibi gratia terram vertunt. Fa. quod de ipe cbal. vtrum deferat vt comparet q̃ facit cum cbaldeorũ scientia: an certe deferat accusat. binc delatores. cbaldeis apud cbaldæos apud quos didicerit sicut fecit inq; Probus egnatius pbilosopbus: cuius filia botre quã bortatus erat ad magicam grandinem tulit ob quod iussa est mori. Cre. a fonte re. ba. perinde ac si bamon Iuppiter e fonte suo ꝓtulisset. cũ eñ Diony. quẽ baccbum dicimus exercitum in apbricam ductaret & aquarũ patere inopiã subito aries ex barena cõparuit & liberum baccbum ad aquã perduxit ex quo liber eum arietem iouem bamonem appellauit eiq; templũ cõstruxit vbi aquæ copertæ sunt. Abest aũt ab alexandria ad nouem dietum iter locus bareno sus: vnde nomen babet serpentibus plenus.

MAN. Delpbis oracula cessant. Strabo etiam libro nono sic ait: bodie profecto summa in mendacitate delpbicum est oraculum.

Delplicum oraculum Delpbici Erant autẽ Delpbi strabonis tpe circa tẽplum Apollinis ad fines castelliæ fontis in latere australi parnassi mõtis pbocidis. Cicero ꝑterea in diuinatione scribit euanuisse delpbicum oraculum ꝙ exbausta sit cœlestis cuiusdã spiritus vis. Caligo futuri. obscuritas & ignorantia futurorũ quia oracula cessant. Horum astrologorum scilicet. Exul. scilicet fuerit: sed futurorũ scientia ab exilio reuocatus. Conducenda. constituta mercede ducenda.

Ammonis: quoniam delpbis oracula cessant
Et genus bumanum dãnat caligo futuri:
Præcipuus tamen est borũ: qui sæpius exul:
Cuius amacitia conducendaq; tabella
Magnus ciuis obit: & formidatus otboni:
Inde fides arti sonuit si dextera ferro
Læuaq;: si longo castrorum in carcere mansit
Nemo matbematicus geniũ indẽnat⁹ bẽbit
Sed qui pene perit: cui vix in cyclada mitti
Contigit: & parua tandẽ caruisse serypbo.
Consulit ictericæ lento de funere matris:
Ante tamẽ de te tanaquil tua: quãdo sororẽ
Efferat: & patruos: an sit victurus adulter
Post ipam. qd eñ dare maius numina possũt

Tabella. in qua quidẽ cõputare solent astrologi. Magnus ciuis obit. Galba imperator intellig. Suetonis enim scribit ꝙ otbo conatibus Galbe primus accessit & spem imperii cœpit magnã quidem & ex conditione temporum: sed aliquanto maiorem ex affirmatione Seleuci matbematici: q cũ eum olim superstitem Neroni fore spopondisset tunc vltro inopinatus aduenerat. imperaturum quoq; breui repromittens. Tulerat animo otbo cœnantem in palatio Galbam aggredi: sed medium tempus religio & Seleucus exemit: deinde destinata dies est. Vide & plura satyra secunda ibi nimirum summi ducis est occidere Galbam. Inde. ex boc quod sequitur scilicet. Fides adbibetur. Arti. astrologiæ & matbematice. Dextra. ipsius astrologi. Ferro. catbenis & manicis ferreis. Longo castrorum carcere: id est longis catbenis: catbene enim sunt castrorum carcer. Matbematicus. matbematicæ species sunt quatuor. Aritbmetica que de numeris tractat: ἀριθμέω numero dicit ἀριθμός numerus fertur. Musica. Geometria. Astronomia. μάθημά aũt & μαθησις. disciplina dicitur μαθητεύω doceo. μαθητης discipulus. Genium. Apu

Otbo Galba

Seleucus

Matbematica

ius de dæmonio Socratis ait. Eudæmonas dici beatos. quorū dæmon bonus id est animus virtute pfectus est: quem nostra lingua poteris genium vocare: quoniam is deus qui est animus sui cuiusq; quamq; sit immortalis, tamen quodammodo cum homine gignitur. Indēnatus. non damnatus. Eudæmones.

Vix. pene. Cyclada. de Serypbo intelligit: est em̄ cycladum insula teste Plinio libro quarto capitulo. xiii. in eam autem vti in Gyaron nocentes mittebant Gyaros vna sporadum est de qua latius satyra prima. Strabo aūt libro decimo plura de serypbo scribit. Cyclades vero dicte sunt quia in orbem iacent. Consulit ictericæ. Mulieres carpit: que quidem matris viri: sororis & patruorum mortem. Adulteriq; vitam optantes consulebant astrologos. Que vero optima scitu fuissent non curabant: vt scire quid triste Saturni sidus minaretur & huiusmodi. Consulit. astrologos. s. Lento funere. tarda morte. Ictericе matris. Icteros auctore Paulo morbus est: quum per totum corpus bilis suffunditur: que interdum nigra interdum flaua est. Plinius libro. xxvi. capitulo. xxxi. morbum regium appellat ait em̄ sic. Morbum regiū in oculis precipue mirari est tenuitatē illam densitatemq; tunicularū felle subeunte bippocrates a septimo die in febre mortiferum signum esse docuit. Marcellus vero, Arquatū morbum appellat qui regius dicit̄: a colore videlicet celestis arquus vel q; ita stringat corpora: vt in arquū ducat. Tanaquil tua. quæ videri vult auguriorum perita: vt fuit Tanaquil vxor Tarquinii prisci regis romanorū: que vt romam Venit Caia cecilia est appellata: vt scribit festus. Liuius primo libro scribit: quomodo Tanaquil perita erat: vt vulgo betrusci: celestiū pdigiorum mulier itaq; viro p̄dixit summū rerū culmē: vbi aquila illius capiti reddiderat pileum: quem prius abstulerat: p̄dixit itē & Seruio tullio regnū: quū puero dormienti caput arsisset. Efferat ad sepulcrum ferat. Icteros. Regius morbus. Arquatus morbus. Caia cecilia tanaquil.

Quoniam delpbis oracula cessant: boc ait in irrisionem omnium oraculorū: Nam delpbica oracula amplius non dabantur quia scilicet nunq; fuerant: quod Cicero ita scribit. Cur isto modo delpbis iam oracula nō edunt̄ nō modo nr̄a etate sed iam diu iam vt nibil possit esse contemptius. Lucanus. Siluit postq; reges timuere futura: & superos vetuere loqui: extat Plutarcbi libellus quo disputat quare siluerunt oracula: Amonis oracula instituit puella a pbœnicibus diuēdita: vt egyptii tradunt. Pausanias bamonem pastorem auctorem fuisse scribit. Diodorus amonem regem. Herodotus amum lingua egyptia iouem significari scribit: Vnde Iuppiter amon. Magnus ciuis. damnat astrologorum scelera sumpto exemplo a Seleuco astrologo cuius cōsilio mors Galbæ dilata est ab Otbone: vt scribit Tranquillus. banc inquit operam prestant astrologi: vt rebus nefariis consulant. Fidentinus stultam prius opinionem de pisone recitat. mox addit a nobis edoctus: quidam volunt de Galba intelligi. Ego is sum itavolo & interpretor Fidentine: recte tu quidē in boc quod bāc opinionē ad alias reiecisti: nam veram sententiam nunq; dixisti ex te. Magnus ciuis: id est Galba: Obit. consilio scilicet Seleuci astrologi. DO.

Parua serypbo. serypbus inter duodecim cyclades est: vbi Perseus educatus capite orgonis incolas in lapides couertit: quoniam bis adiutoribus Polydectes rex persei matrem ad nuptias cogere voluit. Strabo auctor. graue illic erat exilium. post serapion ē tenos dicata Neptuno: inde emenda carmen Virg. vndarū tenos æquorumq; regi. Ictericæ. ictericum morbum regium Celsus & Pli. appellant: quoniam vt ait Celsus: regio cubiculi apparatu curatur. Idem arcuatus a colore arcus celestis Var. regium dictum putat: quod mulso præciosissimo remedio curatur. serypbus

Quoniam delpbis oracula cessant. delpbos locus apollini sacer: dictus sane delpbos: vt quidā asserunt: q; illic delpbinem draconem apollo sagittis confixerit: alii q; apollo quæ obscura sunt claritudine lucis & oraculū ostendat ἐκτοῦ ΔήΔοῦνάφάνή: velvt aliis placet: q; vnus & solus sit. nam prisca grecorum lingua. Δελφός solus dicebatur: vnde & ἀΔελφός quasi nō solus frater adbuc appellatur. Homerus in bymno quem inscripsit apollini ait delpbon dici & delpbicum apollinē nominari q; delpbinis facie cretensibus in mari nautis visum sibi aram ab eisdem fieri mādauerit. Proinde apud eum sic apollo loquit̄. ὡς μὲνἐυὠιὸ ϖρώτονἐν ΗρόειΔεῖ ϖόντωἐιΔόμεΗός ΔελφιvιθόΗσέϖινΗος όρουσάὡσέμοιἐυΧεσθαιΔελφιvιὼ ἀυτάρόβὼμός ἀυτός Δελφειὸς κἀιἐϖόποιόσέσθετάι ἀιέι. Delpbis ora. cessant. nunquid cessant q; vt Cice. scribit pyrtbi quidem temporibus vestibus: postea vero omnino forte dare responsa apollo desierit: aut q; eius ara ab imperatoribus fuerit obstrusa: ne quis futura ex oraculis posset amplius ꝓspicere. vnde Lucanus. Non vllo secula dono. Nostra carent maiore deum q; delpbica sedes. Quod siluit postq; reges timuere futura. Et superos vetuere loqui. Et ge. bu. dā. cali. fu. i. damnat̄ quisquis rerum futurarum insscius est. Qui sæ. exul. qui scietia futurorum se ab exilio videat̄ reuocasse. Concidendaq; ta. quā pinacē dicunt matbematici: quæ in orbiculum facta est: in qua astrologi astra cōponunt: quam neoterici figuram cœli vocant: vt astrolabium dicit. quidam legunt conducenda: & est sensus ob cuius amicitiam & tabellam potens aliquid aliquis obiit ciuis: q; eū imperatoribus accusarit. cuius boroscopio emenro imminere imperatori malum ꝓtulerit. Magnus ci. obit. pentimemeris est vt ideo & syllaba producit̄ q; syncopa sit patbos. Et for. otbo. quē otbo formidare potuerit añq; Vitellius ip̄m sibi mortem consciscere compulerit. Inde fi. ar. scientia datur a fœminis. Sonu. si dex. fer. læuaq;. boc est si abusus arte ob flagitia sua vinculis ferreis teneantur astrictus. Nemo matbe. ge. in dē. babe sensus est: qui nō fuerit damnatus videt̄ genium. id est fœlicem vel infœlicem cuiusq; naturā intelligere nō posse. Matbematicus: qui matbeses didicit disciplinas: sunt aūt per excel

VAL.

lentiã mathematicæ appellatæ arithmetica geometria musica & astrologia: q primũ in demõstratione teneaut gradũ a μάνθάνω quod disco significat: quod vt Plato vult primo dicende sint. Genium indemnatus babebit. i. tenebit quæ bois fœlicitas infœlicitasue nã quos eudæmonas grecivocãt nostri fœlices dicũt. q quẽ illi dæmona id est apulei sentẽtia animum virtute pfectum nominarunt: latine genium: quoniã inquit is deus qui est animus sui cuiusq quãuis sit immortalis tamẽ quodã modo cum boie a deo gignit. In cyclada mitti cõtigit. mutauit versus necessitate casum vt pro eo quod cycladem dicendũ fuit cyclade scripserit: in ægæo sinu insula aliqua: nam cyclades q circulum efficiant: q q dispersæ per mare sint: sporades etiã sunt appellate. Et parua tandẽ caruisse syripho. insula in quã delati non reuocabunt. & est sensus. Sed astrologorum peritissimus ille est qui tale aliquid admisit vt eius facinus nõ exilium: Sed sensum mereatur exitium vel certe is doctissimus: cui quin interierit parum admodũ defuit quod euenisse astrorũ peritia a fatuis creditur fœminis.

Consulit. astrologos aut magos filia. Hicte. lẽ. de fu. ma. bicterici sunt oculos babentes liuidos & quasi cum quodam vitore pallentes. auis: inquit Pli. bictereus vocatur a colore: que si spectẽ sanari morbum regium tradunt: & auem mori. bãc puto latine vocari galgulam. Tardo de fune. qd sit q tantũ differat occasum. Tanaquil tua. vxor tarquinii prisci que & Caia cecilia dicta est: de q Pli. tarquinio prisco inquit regnãte tradũt repente in foco eius cõparuisse genitalem cinerẽ masculini sexus: eamq q insederat ibi Tanaquillis regine ancillam ocreatã captiuam cõsurrexisse grauidã: ita Seruium tullum natum qui regno successit. ignẽ in regia accubanti & caput puero arsisse visum: & ob id tanaquilem illum futurum regem pdixisse memoriæ pdiderunt: creditũq laris familiaris filium esse ob id cõpitalia ludos laribus primum instituisse. Tanaquil igit tua. i. saga sicut tanaquil.

Quando sororem efferat. de morbo matris cõsuluit: sed tamẽ ante de tuo sororis & patrui obitu.

Quid enim maius date numina possunt q si mœchum relinquat superstitem.

MAN. Tnmen. cum predicta inquireret. Optima scitu. sequẽtia videlicet nõ curabat.

Saturni

Saturni sidus. id gelide ac rigentis est nature vt inquit Plinius libro secũdo: & Cicero libro primo de diuinatiõe scribit. q stella Iouis aut veneris cõiuncta cũ luna adortus puerorum salutaris sit: Saturni Martisue contraria. Ptolomeus libro primo quattuor partium scribit. q scientia virium stellæ Saturni: cæterarũq etiã stellarum procedit ab experimẽtis suarũ figurarũ: que sunt in earum collatione cũ sole & luna. De stella autẽ Saturni latius diximus libro primo. g. ibi scilicet frigida Saturni sese quo stella receptet.

Iouis stella veneris stella Martis stella

Hæc tamẽ ignorat quid sidus triste minatur
Saturni: quo læta venus se proferat austro.
Qui mensis damno: q dentur tempora lucro
Illius occursus etiã vitare memento:
In cuius manib9 ceu pinguia succina trintas
Cernis ephemeridas: q nullã consulint: & iã
Consulit: quæ castra viro patriãq petente:
Non ibit pariter numeris reuocata tbrasylli:
Ad primũ lapidem vectari cũ placet: bora
Sumitur ex libro: si prurit fictus ocelli.
Angulus: inspecta genesi collyria poscit:
Aegra licet iaceat capiendo nulla videtur
Aptior bora cibo: nisi quã dederit petosyris:
Si mediocris erit spatium lustrabit vtrũq
Metarum: & sortes ducet: frontẽq manũq
Præbebit vati crebrum popysma roganti
Diuitib9 rñsa dabit phryx augur: & indus
Conductus dabit astrorum mũdiq peritus
Atq aliquis senior q publica fulgura cõdit

Succinum

Quo astro. quo sidere. Pinguia succina. nascit succinum defluẽte medulla pinei generis arboribus vt gummi in cerasis. Resina pineis erumpit bumoris abũdantia: densatur rigore vel tẽpore quod arboris succum esse etiam prisci nri credidere: ob id succinum appellãtes pineæ autem arboris esse indicio est pineus in attritu odor: & q accensus tædæ mõ ac nidore fragret. Trãspadanæ fœmine monilium vice succina gestabant: maxime de coris gratia q autem destillet primo succinum argumẽto sunt quedã intus translucentia: vt formice aut culices: lacertæq: quas adbesisse musteo nõ est dubium: & inclusas indurescenti. Genera eius plura: Candida odoris præstantissimi: sed nec iis. nec tetris precium. fluluis maior auctoritas. Cæterum attritu digitorum accepta ui caloris attrahunt in se paleas: & folia arida: vt magnes lapis ferrum. bec omnia ex plinii libro. xxxvii. Epbemeridas. libellos in quibus acta quottidiana continentur epbemeridas appellant. In quibus item annotationes eorum que die quoq accidunt ἐφήμερις enim diarium dicuntur ἐφήμερός vero quottidianus. Gellius libro quinto capitulo decimoctauo ait Annales esse quũ res geste plurinm annorum obseruato cuiusq anni ordine deinceps componuntur. Quũ vero non per annos: sed per dies singulos res geste scribuniur ea bistoria greco vocabulo ἐφήμερις. i. diarium dicitur. Asconius libro tercio de pura vrbana scribit. q moris fuit vnumquẽq domesticam rationem sibi totius vite sue per dies singulos scribere: in quo appareret. quid quisq de redditibus suis. quid de arte. fœnore: lucroue sepo-

Annales Epbymeris Diarium

ſuiſſet. Et quē item ſumptū damnūue feciſſet. ſed poſtq̄ aſſignādis litteris reorum ex ſuis quiſq; tabulis damnari cœpit. hec vetus cōſuetudo ceſſauit. Pariter. vna cum viro. Numeris. calculationib⁹

Thraſylli. Tranquillus ſcribit q̄ Tyberius Thraſyllum mathematicum vt ſapiētie ꝓfeſſorem contubernio admouerat. Fictus angulus. vexatus: exaſperatus digitis vel re alia. Geneſi. i. genituræ numeris & calculatione. Geneſis enim genitura interpretatur auctore Mac. libro primo ſatur. Collyria medicamina ſunt oculorum. Horatius ſatyra. v. hic oculis ego nigra meis collyria lippus illinire &c. Petoſyris. fuit is aſtrologus inſignis & egyptius. de quo Pli. lib. ſeptimo capitu. quinq̄geſimo primo ait. Durat ea ratio quā petoſyris ad necopſos tradiderūt. Si mediocris erit. mulier inqt. mediocris conditionis ſortes adibit. Luſtrabit circuibit. Metarum: circulorū: cōſtituebat ēm circulus quē ſortilegi luſtrabant. deinde ſortes educebāt. Frontē. lineis. n. frontis & manus vētura no ſcebat frontiū inſpectores metopoſcopi vocabant. nam μέτωπον frons: ὀκόπος inſpector.

Genesis

Popyſma ionitus eſt illiſæ manus ſi cōcaua fuerit: ſed ꝓprie ſibilus & pulle ceruicis equine plauſus: hinc Mar. li. vii. in galla coeuntiū ſonitū popyſma vocauit. Quis nā ferre poteſt, fatui popyſmata cunni: Quū ſonat hic cui non mentula menſq̄ cadit. πόπυσμα ſibilo ſignificat. Crebrum popyſma. coitum intellige in quo ſonitus quidam creber fieri ſolet. Pro manuum palpitatione non cōuenit: quis ēm ſibilus aut ſonitus in tractatione manuū fit nullus certe.

Popyſma

Pbryx augur. ſcribit Cicero libro primo de diuinatione q̄ pbryges & cylices & arabum natio auium ſignificationibus plurimum obtemperant: quod idem factitatum in vmbria ſe accepiſſe inquit.

Pbryges

Et indus. ordo eſt & dabit reſponſa indus conductus peritus aſtrorū & mundi. Strabo libro. xv. vbi de india loquit̄ ſcribit bragmanes pbōs pbyſiologiam. i. nature rationem & aſtronomiam exercere.

indi pbi loſopbi

Qui publica fulgura condit. ſcribit Seneca priſcos romanos cum crederent niſi fato fulmina non decidere cæſis boſtiis extructiſq̄ aris adhibito ſacerdote velut in procuratiōne malorum illa condere. Publica. erant ēm & priuata: Plinius nāq̄ libro ſecundo ſcribit hoc pacto. Cæterum exiſtimant nō vltra decem annos portendere priuata: preterq̄ hæc quæ matrimonio primo facta: aut natali die publica non vltra triceſimum annum: præter q̄ in deductione oppidorum.

Fulgura
Fulmina

Ephemeridas. Sempronius aſelio ſcribit eſſe diaria in quibus ſingulorū dierum acta continent: quā interp̄tationem alii hoc loco ſecuti ſunt: ſed ex verbis Plinii planū eſt. ephemeridas eſſe ſupputationem numerorum in aſtris: quid quoq̄ die immineat. Plini. crinas maſſiliēſis arte geminata vt cautior religioſiorq̄ ad ſyderum motus ex ephemerida mathematica cibo dando boraq̄ obſeruando eum auctoritate preceſſit. Succina: nam hæc manibus tractabant & tenebant matrone vt bene olerent: vt eſt apud Mar. Thraſillus hic mathematicus fuit ætate Tyberii principis: vt plane oſtēdit Tranquillus. Petoſiris: & necepſus celebrabant teſtimonio. Pli. in. ii. naturalis hiſtoriæ. Petoſiris. i. ratio aſtrorum tradita a petoſiri. id genus medicine inſtituit crinas maſſilienſis de cibo ſcilicet dando egrotis ex bora aſtrorum. Si mediocris erit: ſi inquit mulieres ſint mediocris conditionis conſulunt ſacrilegos: qui ſunt minoris auctoritatis q̄ aſtrologi: Sortes inuenit numerus ſuffuſius prænestius ædem pendebat rome: hoc genere diuinationis bumiliores vtebant Cicero: quis ēm magiſtratus aut quis illuſtrior vtitur ſortibus?

DO.

Vtrunq̄ ſpacium. i. vtrunq̄ caput pendentiū ſortium Frontē. i. abibit & etiā metopoſcopos: qui fronte inſpecta futura p̄dicunt: & cbironomātas qui ex manuū inciſuris vaticinant. Popyſma: nonnulli ꝓ coitu acceperūt: ſed nulla rōne confirmati. nam græce πόπυσμός ἐστιν. eſt manu tractare adhibito etiā leuiore ſono vocis māſuefaciendū: vt ſolem⁹ equos indomitos: quē ſonum: quoniā cinnus facit in coitu. Mar. dixit futui popyſmata cunni. hic igitur ita intelligit: cbiromanta diu differt ſententiā ſuā vt mulierem conſulentē diu palpitet & tractet: nam popyſma vt dixi eſt tractatio manuū. Pbryx augur hoc ait: quoniā: vt ſcribit Cicero: Arabes: Cilices: Pbryges: cantus auiū notauerūt diligenter & auguria. Publica fulgura: hoc eſt qui habent publicā curam fulgurū: nā cū cadebant fulgura aderant q̄ locū expiarent: ceſis bidentibus: que clauſum & ſeptum bidental appellabant. Perſius. Triſte iaces lupis euitandūq̄ bidental.

Quid ſidus triſte minet ſaturni hoc inſultās dicit poeta: quia licet conſultāt aſtrologos hec tamen ignorant. hec que poſcunt ſibi exponi non intelligunt: aut tollerabilius eſſe ait q̄uis coſulant q̄ ipe neſciūt que aſtrologi ſciunt. Ceu pinguia ſuccina. ſuccina ēm matrone vt manus habeant molliores ſepe contractant. Tritas cernis ephemeridas: vel membranas mathematicorū vel actus dicit. ἐφήμερος ēm: vt Aulus gelius: inquit latinum interp̄tamentū ſcriptū habet in libro ſempronii aſelionis primo anales tantūmodo q̄ factum quoq̄ anno geſtum ſit ea demōſtrabāt. i. quaſi per diarium ſcribunt quas greci ἐφημερίδας vocant ephemerida quoq̄ ſcedulas appellaſſe veteres compertum habeo in quibus diurnas impenſas perſcripſerūt. Propertius in tertio elegiarum. Me miſerum bos aliquis rationē ſcribit auari. Et ponit duras inter ephemeridas. Nullum conſulit: interrogat. Non ibi pariter numeris reuocata thrarſylli. qui fuit & ipſe auctor mathefeos cuius mentionē facit etiā Porphyrius in muſica Ptolomei. Hora ſumit̄. vt habeat & ſoſpes redeat. Inſpecta genefi. hora qua genita eſt. Collyria poſcit. oculorū medicamina que modis multis fieri ſolent. Quā dederit petoſiris. nomen mathematici: quē Suidas egyptium ſcribit fuiſſe philoſophū: qui de diis quos egyptii & greci coluerūt ſcripſit: hunc & Pli. ſingulas partes in lunari circulo minimo. xxxiii. ſtadiis paulo amplius patere collegiſſe ait. Si mediocris erit mulier. non magnarū facultatum.

VAL.

Spacium luſtrabit vtrunq̄ mœtarum. q̄ circulatores: vel vt Probus inquit: hoc conſueuerint adbi

berevt delectis ſibi locis duobus eos luſtrent id eſt circuant: deinde per eos ſortes. i. taxillos iactitēt quo exinde q̄ ſue geneſeos ſignū ſe accōmodauerit inſpiciat nūqd viuet qñ & paucis ex verbis ibi dē cōſcriptis ſortes educūt ſuas. Frontēq; manuūq; præbebit vati. q ex ſulcātibus frontē aut manū lineis futura p̄dicere ſe pollicet. Crebrū poppyſma ro. i. coitum qñ & ex manus cæſuris libidinis etiā indicatur intēperantia. poppyſmata: inquit Suidas ſunt voces. ex ſono em̄ vt reor effictū vocabulū eſt: q̄bus indomitis equinis blandimur pullis. Diuitibus. ſubaudiendū fœminis. Phryxau. quod loge paritior habereē q ex phrygia in vrbem cōceſſiſſet. Conductus. a mulieribus. Dabit. ſubaudiendū reſpōſa. Aſtrorū mūdiq; peri. aſtrologus: & q rerū nature cognitionē habet. mundus em̄ a moueo dictus: vt Varro inquit: omne cū elemētis cœlum nominat. aſtrorum mūdiq; peritus. i. fati & fortunæ. Aut certe ſyderum & elementorū hoc eſt Aſtronomiæ & phyſicæ. Atq; aliqs ſenior q publica fulgura condit. ſenior quē greci πρέσβυτερόν vocant: vñ neoterci latini p̄sbyterum dixerunt cuius nominatiuū cum p̄sbyterus eſſe debuerit p̄sbyter vt veſper fecit. Qui publica fulgura cōdit. cōdi fulgura dicunt quotiēſcunq; pōtifex diſperſos ignes in vnum redigit. & quadam tacita præce locus aggeſtione conſecrat. Lucanus Aruus diſperſos fulminis ignes Colligit & terræ tacito cum murmure cōdit. Datq; locis numen: ſacris tunc admouet aris. Flecta ceruice marē. Nam diſcipline betruſcorum periti baruſpices adducti romā certis tēporib? trāſfiguratis fulminibus in lapides & infra terrā recōditis p eius rei apparatū oues immolabant: eumq; locum ſicut quidam fulmen bidental appellabant: q̄ vbi deciderit fulmen bidētes mactarent: vel q̄ id ipm fulmen duos haberet dentes: aut certe q̄ is locus ſecundo pcuſſus fulmine ab baruſpicibus cōſecrareē qui expiari nō poterat niſi immolata qualibet boſtia: eumq; locū calcari nefas fuit.

MAN. Plebeium fatum. i. reſponſa de fato mulierum plebeiarum poſita ſunt in circo & in aggere & in iis enim locis erant diuinatores: ad quos quidem plæbeiæ accedebant. In circo. apud quē meretrices erāt que de futuris conſulebantur. Plini. enim libro. xxx. c. ii. De Nerone ſic ait. Vtinā; inferos potius: & quoſcunq; de ſuſpitionibus ſuis deos conſuluiſſet: q̄; lupanaribus: atq; proſtitutis mandaſſet inquiſitiones eas: Iuuenalis etiā probat id q̄ meretrices conſuluerint ad circum quū ait.

Meretricum reſponſa.

agger tarquinii Que nudis longū &c. In aggere. placet intelligi de aggere Tarquinii ſuperbi Plinius em̄ libro tercio de vrbe ait. Claudiē ab oriente aggere Tarquinii ſuperbi inter prima opera mirabili: nāq; enim muris æquauit q̄ maxime patebat aditu plano. Que nudis longum meretricis circumlocutio eſt. Conſulit plebeiæ interroganti. Ante falas. fale vt inquit nonius turres ſunt lingue. quæ apud veteres propter ſpectatores e linguis erigebanē.

Falæ

Itaq; ante falas id eſt ante: ligneas turres in circo ſpectādi gratia fabricatas. Feſtus vero ſic ait: falæ dicte ab altitudine: a falando: quod apud betruſcos ſignificat celum. Delphinorūq; columnas. id eſt ante Templū Cnei Domitii: ſcribit enim Plinius libro. xxxvii. c. q̄ a ſcopa factus ē in maxima dignatione Cnei Domitii de lubro. in circo flaminio. Neptunus ipe & thetis: atq; achilles: Nereides ſupra delphinos & cete: & hippocampos ſedētes &c. Saga vendenti. Sagum veſtimentum erat militare: vs docet Nouius.

Domitii templum

Sagum

Nubat plebeia illa. He tamē. hæ plebeie ſcilicet eſt aūt ſenſus. q̄ paupes pariunt & nutriūt. Diuites vero: vt dicet infra cupiētes nō pariūt. nā abortiuos pcurāt. Fortuna: paupertate Puerpera pariēs. Huius q̄. ſ. ſteriles facit. Intelligit aūt de q̄cunq;. Coducit boies uecādos. i. accipit ad necandos. Infœlix vir. ſcilicet. Porrige. vxori tue. Quicqd erit. ſ. datum ab illa. De color. Niger ſine colore. q̄ deſit ei color. Tabulas teſtamēti. ſcilicet. Videndus. videri dignus:

Decolor

Plebeiū in circo poſitū eſt & in aggere fatū
Quæ nudis longū oſtendit ceruicibus aurū
Conſulit añ phalas: delphinorūq; columnas
An ſaga vendenti nubat caupone relicto
Hæ tamē & partus ſubeūt diſcrimen & oēs
Nutricis tolerant fortuna vrgente labores.
Sed iacet aurato vix vlla puerpera lecto.
Tantū artes huius: tantū medicamina poſſūt
Quæ ſterilē faciat: atq; boies in vētre necādos
Conducit: gaude infœlix: atq; ipe bibendū
Porrige quicquid erit: nā ſi diſtēdere vellet
Et vexare vterum: pueris ſaliētibus eſſes
Aethyopis fortaſſe pater mox decolor heres
Impleret tabulas: nunq; tibi mane vidēdus.
Tranſeo ſuppoſitos & gaudia vota q; ſæpe.
Ad ſpurcos decepta lacus: atq; inde petitos
Pontifices ſalios: ſcaurorum nomina falſo
Corpore laturos: ſtat: fortuna iproba noctu
Arridens nudis infantibus: hos fouet omēs
Inuoluitq; ſinu: domibus tunc porrigit altis.
Secretūq; ſibi minimū parat: hos amat hic ſe
Ingerit: atq; ſuos ridens producit alumnos
Hic magicos affert cantus: hic theſſala vēdit
Philtra: quibus valeant mentē vexare mariti

ne malũ præberet omen. Transeo ſuppoſitos.prætereo inquit referre ſpurios:qui p legitimis ſup poſiti & accepti ementito partu a nobilibus fœminis educanť. Hinc virorum gaudia & vota p pro priis filiis decepti ſunt ab vxoribus accipiẽdo ſpurios aliunde. Itaq; generoſis familiis inſeruntť bæredes futuri.& Salii martis ſacerdotes:qui quidẽ e generoſis dũtaxat eligebanť : vt latius ſatyra ſecũda oñdimus. Trãſeo ſuppoſitos:occũpatio eſt:fit eñ quũ dicimus nos pterire.aut neſcire:aut nolle dicere id qđ tunc maxime dicimus:hoc modo . Nã de pueritia quidem tua:quam tu oim intẽperantie addixiſti.diceremus:ſi hoc tempus idoneũ putarẽ:nunc conſulto relinquo. Suppoſitos aliorum pueros p legitimis poſitos. Occupatio

Ad ſpurcos lacus:ad velabrẽſem paludem:quæ iuxta auentinũ montẽ erat:nã olim paludibus mons erat ad reliquis diſcluſus.vt ſcri. Var.li.i.de lingua latina. Spurcus

Spurcos.Spurcũ inqt Nonius ſignificare obſcœnũ:obſcuꝝ:lutulentũ. feditum. Scauroꝝ nobilium. De ſcauris late ſatyra ſecunda. Fortuna improba. Virgilius de fortuna ſic: fortuna immeritos auget bonoribus: fortuna innocuos cladibus afficit. Juſtos illa viros paupie grauat. Indignos eadẽ diuitiis beat. Apuleius item libro ſeptimo ſic ait. Subibatq; me nõ đ nibilo veteris priſcæq; dotrinæ viros finxiſſe ac pnũciaſſe cecã & prſus exoculatã ineſſe fortunã:que ſemp ſuas opes ad malos & idignos cõferat. Necvnq; iudicio quẽq; mortaliũ eligat. Immo vero cũ bis potiſſimũ diuerſe tur quos procul ſi videret fugere deberet. Nudis. paupibus vilibus & expoſitis. Tunc. poſtq; ſinu inuoluerit. Secretum mimum.cum quo ſecreto ludat: eleuat eñ eum a pauptate ad ſummum vnde ſatyra tertia dixit.Cum ſint quales ex bumili magna ad faſtigia rerum extollit:quotiẽs voluit fortuna iocari. Hos.ſuppoſitos.ſ. Ingerit:immittit prebet. Producit.exaltat. Hic magicos affert cantus.Capit boc loco mulieres : que veneficiis viros furere & inſanire cogũt. Hic aliquis. Fortunæ vis

Hic.alius. Philtra.φιλτρόν amor dr: & res ipſa ad amorẽ inducẽs. Philtra amatoria interpretanť.De iis Oui.li.ii.đ arte ſic ait.Nec data profuerint pallẽtia philtra nocẽt puellis.Philtra animis vimq; furoris habẽt. Philtra

Theſſala.in theſſala ſiqdẽ veneficia fiebãt minime.Hinc Apulei⁹ libro ſecũdo metamorpboſis ſuæ inquit. Quid boc inquã comperior:biccine mortui ſolent aufugere. Tace reſpõdit ille ſcilicet ſenex quidam.Nam oppido puer & ſatis peregrinus es:meritoq; ignoras theſſaliæ te conſiſtere: vbi Sagæ mulieres ora mortuoꝝ paſſim demorſicant : eaq; ſunt illis artis magicæ ſupplementa.Et plautus in ampbitrione inquit.Ego pol bodie vlciſcar illum theſſalum veneficum qui perſe vertit familiæ mentem meæ. Theſſala veneficia

Plebeium in circo poſitũ.in circo flãminio Cnei Domitii delubro Scopæ manu ſculptæ erant nereides:ſup delpbines:& alia pterea magnum ac pclarum opus: etiam ſi totius vitæ fuiſſet: vt ſcribit Plinius:id appellať ad columnas delpbinoꝝ.iuxta item circum erat coloſſus bruti callaici.in templo proſtrabant mulieres ad circum.ſupra.ad circum iuſſas,pſtrare puellas. Pbalæ alta edificia dicunť auctore Pompeio:vel turres lingneæ:vt ſcribit Narcellus a pbalado : quod cœlum ſignificat apud betruſcos dicitť ergo ante pbalas.i.ad templum Bruti iuxta circum vbi erat coloſſus altiſſim⁹.Senſus eſt:paupes mulieres:& plebeias adire proſtãtes ad circum iuxta.ſ.delpbinos Cnei domitii & colloſſum bruti:& ab bis capere cõſilia.Fatũ plebeiũ.i.reſponſa de fato plebearũ mulieꝝ. In circo & aggere in mulieribus pſtantibus ad circum iuxta aggerem qui illic erat. Quæ oſtẽ. longũ aurũ peripbraſis eſt mulieris pſtantis. Conſulit.dat conſilium plebeiæ interroganti:q; aũt mulieres pſtitutæ darent reſponſa:locus ille indicat Pli.de Nerone:vtinamq; inferos potius & quoſcunq; de ſuſpitionibus ſuis deos cõſuluiſſet q; lupanarius atq; pſtitutis mandaſſet inquiſitiones eas. He.ſ. plebeiæ & paupes:nunc eñ inuebitur in diuites quæ medicamẽtis abortiua faciebant: DO.

Plæbeium fatum.i.quodcũq; plebis fato imminet. In circo.in tbeatro. Et in aggere.loco peremimnẽti:boc eſt in omniũ conſpectu. In circo & in agere:vbi conſulunt. Quæ nudis longũ oſtẽdit ceruicibus aurum:de tabernariis loquiť eiſdẽq; non nibil opulẽtis. Conſulit ante pbalas. pbalas turres in circo ligneas vel capita turriũ :vnde pbalaricæ tela ad modũ baſtæ quæ valido pfigunť ferro:binc ſulpbure rbeſina bitumine ſtpiſq; cõuoluunť infuſoq; oleo: qđ incendiarium vocant de eis turbibus pugnať.vnde nomen babuere. Vir. Sed magnum ſtridens cõtorta pbalarica venit Fulminis acta mo. Delpbinorũq; colũnas.locus in quo conſulebant. At ſaga vendẽti nubat.i.ſagario:nã q vendit ſagarius & ſagaria vedẽti exercitiũ noiať. Vlpianus de tributoria actiõe duas negociatiões exercebat puta ſagariã & lintearia.ſaga aũt fœmínino genere diuinã ſignificat mulierẽ: vnde pſagia pdiuinationes mẽtis.Cicero libro primo de diuinatione:neq; eñ temere illud verbũ conſuetudo approbaſſet ſi ea res nulla eſſet oino. pſagibat animus me ire fruſtra cũ exirem domo:ſagire eñ ẽ acute ſentire ex quo ſaganus: quia multa ſentire volunt.& ſagaces dicti canes: is igiť qui añ ſentit q; oblata res eſt diciť præſagire.id eſt.futura añ ſe ſentire. Caupone reli.ſenſus ẽ.cõſulit bæc vtrũ fatis ſibi datũ ſit relicto viro ſuo caupone nubere ſagario. Nec tñ.plebeiæ pariẽdi laborẽ nõ reſpuunt. Aurato lecto:ac p boc q; in magnis opibus eſt. Vlla puerpera.ſenſus eſt quæ dives eſt nunq; puerperio languere patiť: nã aut ſterilitatis aut abortus poculũ ſumit puerpera puerũ pariẽs mulier appellata:vnde puerperiũ:quod tã de puella q; de puero diciť:q; veteres puerã ſicut pueꝝ dixerunt. Tranquillus de caligula:cũ agrippina bis in ea regiõe filia enixa ſit:& qualiſcunq; ptus ſine vllo ſex⁹ diſcrimie puerperiũ vociteť:q; antiq etiã puellas pueras ſicut & pueros puellos dictitarẽt. VAL.

Atq; bomines in ventre necãdos conducit:anteq; e ventre eruperũt maturo fœtu. In vẽtre necãdos cõducit;confert mercedẽ illi q; facit ſterilem ne pariat:& cõducit necãdos,i. eam quæ necet bo

mines in ventre cõducit vt ſui iuris ſit. Infœlix.marite.Quicq̃d.medicaminis fuerit. Nã ſi diſtẽdere vellet & vexare vterũ.ſi cõcipere & parere. Nunq̃ tibi manevidẽdus.ne mali aliquid porten deret.Impleret tabu.teſtamenti quãdo tuos arbitrareris filios. Tranſeo ſuppoſitos.occupatio eſt hoc dicit nolo filios loco mulierib⁹ ſuppoſitos alios filios nũc referre. Et gaudia votaq̃: ꝓ filiis quos ſe maritus ab vxore ſua credidit ſuſcepturũ: ꝓ quib⁹ gaudia & vota cœperat:notbos & expoſitos educat alienos. Ad ſpurcos lacus: vbi exponebant infantes: aut ſpurcos ꝙ crebra illic fieret adulteria:vnde ſpurii aut ꝙ vulgo cõcepi & ſeminati a græco σπείρειν exponerent. Inde.a ſpurcis lacubus. Potifices ſalii.i.qui ex ſuppoſitis facti ſunt martis potifices q̃ ſunt dicti ſalii.Lucan⁹. Et ſalius læto portas ancilia collo. Scauros nobiliũ romanos. Improba. cæca vel ſtolida q̃ bominũ non ꝓſpicit merita. Arridẽs.ꝙ ex humilibus magnos:ex obſcuris nobiles:ex paupibus diuites faciat. Domibus altis optimatũ domibus vult eos nobilitari. Secretũ:cuius ſucceſſum nemo aduertiſſe videt potuiſſe. Mimũ quẽ mimi loco babet tam diuerſas fortunas eum cogit experiri. Vtq̃ ſuos ſemp ꝓducit alũnos. nam & vulgo fortunæ filii nominant. Horatius. Luſerat in campo fortunæ filius ꝙ paupe natus patre ad dignitatẽ euectus eã ſit. Hic magicos affert cantus eſt inquit qui excantationes necromãticas vendat mulieribus. Theſſala vendit pbiltra.ꝙ theſſalia veneficiis quondã abundauerit:vnde & theſſali venefici plærũq̃ dicti. Plautus in amphytrione. edepol bodie vlciſcar illũ theſſalũ veneficum qui puerſe vertit familiæ mentẽ meæ. Pbiltra. amatoria pocula. Theocrius in carmine bucolico.πάμιόι τάιλθναι φέρεθεξυ λιπάλε τάφιλ τρά. Quibus valeant: vxores. Mentem vexare.dementem reddere.

MAN. Et ſolea pulſare nates. Gelli⁹ libro.xii. ca.xx. ſic ait. Omnia em̃ ferme id genus: quibus plantarum calces tantum in fine teguntur cætera prope nuda & teretibus babenis iuncta ſunt.Soleas dixerũt.Nõnunq̃ voce græca crepidulas. Perſius itẽ ſatyra quinta ait.Solea puer obiurgabere rubra. Inde a pbiltris & cantibus magicis. Caligo obtuſitas:obſcuritas. Tolerabilẽ.ſ.eſt. Neronis auunculus.Germanicus ex Agrippina. M. Agrippæ & Iuliæ filia tulit:&.C.Ceſarem Caligulam & agrippinam:ex qua natus eſt Nero.vt ſcribit Suetoni⁹. Cæſonia.C.Caligula: vt Tranquillus ait.Cæſoniã neq̃ facie in ſigni: neq̃ ætate integra: matrẽq̃ iam ex alio viro trium filiarum:ſed luxurie ac laſciuie perdite:& ardentius & conſtantius amauit.Quam enixam vxorio nomie dignatus eſt. Quotiens præterea vxoris vl anicule colluin exoſculareť. addebat tam ceruix ſimulac iuſſero.demetur qn et ſub inde iactabat exquiſitorum ſemel fidiculis de cæſonia ſua.Cur eam tanto ope dili geret. De ſeuitia autem & ſceleribus caligulæ q̃plurima Suetonius vbi etiam ſic ait.Creditur potionatus a Cæſonia vxore amatorio quidem medicamento:ſed quod in furorẽ verterit. Frontem tremuli pulli. De hippomane intelligit: de quo latius ſuperius in bac eadem ſatyra ibi byppomanes carmenq̃ loquar. Quod.ſ.fecit. Principis imperatoris caligulæ. Vxor. Cæſonia. Ardebat cuncta:id ait: quia vti in tranquillo legitur. Caligula ſæuiſſimus fuit. Fracta cõpage:furore ſcilicet caligulæ. Agrippinæ boletus. De boc autem latius ſatyra quinta ibi. Boletus domino:ſed qualem Claudius edit Ante illum vxoris: poſt quem nil amplius edit. Præcordia præſſit.boc ait:quoniam caligula furens multos offendit. Claudius vero boleto illi nullos. Senis id eſt.claudii nam exceſſit anno ætatis ſuæ.lxiiii.Imperii autẽ anno.xiiii. Tremulumq̃ caput.Suetonius de claudio ſic.Riſus indecens ira turpior:ſpumante ictu: bumentibus narib⁹ plectra linguæ titubantia:caputq̃ cum ſemper tum in quantulocunq̃ actu vel maxime tremulũ. Deſcendere iuſſit in cœlum.i.ire ad inferos.Illi em̃ in cœlum deſcendunt:qui inferos petunt.Nam & ſub terris cœlum eſt.Nec vllo pacto ad biſtoriã aut fabulam aliquã referẽdum:cum res ſit apertiſſima. Similiter & Maro li.v.Lentuſq̃ carinas ẽ vapor:& toto deſcẽdit corpe peſtis.Nã & bic deſcendere deorſum ire ſignificat.Ignis.n.vrẽdo deſcẽderat licet flãma ipſa aſcedat ſemp.Quod autẽ deſcendere in cœlũ ire ad inferos ſignificet ſatyra.x.etiam patet vbi ait.Ad generũ cæreris ſine cede & vulnere pauci deſcendunt reges & ſicca more tyrãni. Manantia:eminentia ſenũ more. Ferrum.multos intereme rat caligula:ſed alios dũ clam interemiſſet citare nibilominus vt viuos pſeuerauit. quod Suetonius

Et ſolea pulſare nates: quod deſipis inde eſt:
Inde animi caligo: & magna obliuio rerum
Quas mõ geſſiſti: tamẽ boc tolerabile ſi non
Et furere incipias: vt auunculus ille neronis
Cui totam tremuli frontem cœſonia pulli
Infudit:quę non faciet:quod principis vxor?
Ardebant cuncta: & fracta cõpage ruebant
Non aliter ꝙ ſi feciſſet iuno maritum
Inſanum:minus ergo nocens erit agrippinæ
Boletus:ſiquidem vnius præcordia preſſit
Ille ſenis:tremulumq̃ caput deſcendere iuſſit
In cœlum: & longam manantia labra ſaliuã.
Hęc poſcit ferꝝ atq̃ ignes hęc potio torquet.
Hęc lacerat mixtos equitũ cũ ſanguie patres
Tanti partus equę quanti vna venefica cõſtat

Solea crepidulæ

Cæſonia Caligula

Claudii mors

ſcribit. Atq; ignes. Athellanen poetā ob ambigui loci verſiculū media amphiteatri arena igni cremauit caligula. Torquet quæſtorē ſuū in cōiuratione nominatū flagellauit. ac nonnunq; borreis p̄cluſis populo famem induxit: curatorē munerū ac venationū p cōtinuos dies in conſpectu ſuo cathenis verberatū non prius occidit q; offenſus putrefacti cerebri odore. Lacerat mixtos equitum cum ſanguine patres. Equitem ro. obiectum feris quū ſe innocentē proclamaſſet reduxit: abſciſſaq; lingua rurſus induxit. Quum diſcerpi ſenatorē concupiſſet: nec ante ſatiatus eſt: q; membra & artus & viſcera bois tracta p vicos: atq; ante ſe congeſta vidiſſet. Tanti partus equæ quanti vna venefica conſtat. Senſus eſt q; tanti conſtat hippomanes: quanti vna venefica. id eſt. hippomane tantū ſceleris euenit furēte caligula: quantū ſceleris ab vna venefica fieri poteſt. De ſeuitia aūt caligulæ ex hippomane ſūpto cōcepta iā dictū ē ab poeta. De ſeuitia vero veneficæ iamiā exordiē. Cōſtat. boc iō dicit: qm̄ multi veneficiis obeūt. Nec interrogatiue legaē vllo pacto. Nā tāti quāti correlatiua ſunt.

Athellames poeta caligulæ ſeuitia

Ad ſpurcos lacus: ad paludē valabrēſem: nam illic pueri exponebanē: eoſdem lacus gelidos dixit Mar. Falſo corpore: nam ſunt ſuppoſiti: nec nati ex nubilib⁹. Auūculus neronis: caligula frater agrippinæ mris Neronis: qa Cæſonia amatorio medicamēto potionatus ē: vt ſcribit Tranquil. qđ mox eū in furorē vertit dato Hippomene: cui⁹ in veneficio tāte vites ſunt: ut effuſum aeiris mixturæ in effigiē equæ olimpiæ admotos mares equos in rabiē coitus ageret. De Hippomene ſatis multa añ diximus Iuno maritū. nā Iuno. xix. iliados: vt ſcribit Ho. accepto a Venere ceſto intantū amorē ſuccēdit iouē: v faſſus ſit ſe nūq; adeo arſiſſe: ſed hic intelligit totū orbē non aliter mutaſſe in ſano Caligula: qui eū gubernabat q; ſi iuppiter verſus eēt in furorē: cuius nutu oia regunē: vt ita detrimētū veneficii mnlieri⁹ amplificet. Senis: nā ad ſexageſimū quartū annū puenerat. Deſcēdere: & Seneca ſcribit claudiū primū aſcēdiſſe in cœlū: ſed eundē cōi deo⁹ decreto deiectum ad inferos Papi. Nondū ſtelliger⁹ genitor demiſſum in axē Claudius. Hæc poſcit ferrū. i. bæc potio facitvt viri verſi in furorē poſcant arma & ignes. Mixtos. boc ait ꝓpter Caligulā: qui equeſtrē ordinem & ſenatoriū furens necauit: qđ factum fuiſſe videri vult Iuuc. ob poculum amatoriū. Trāquilus de Caligula. nihilo reuerentior leuiorue erga ſenatum quoſdā ſummis bonoribus functos ad eſſendū ſibi occurrere paſſus eſt. quoſdā cū clam interemiſſet: citauitvt viuos: p̄terea ab eodē. xx. amplius equites tumultu eliſos fuiſſe ſcribit: eundē deniq; in cūctos ſenatores ſæpe fuiſſe inuectū & in equeſtrē ordinē. Papi. de callígula. Nec ꝓmiſſus bæres immittis q; & furiis agitatus abæ git. Tanti pareque. legaē p epiphonema & cōiungaē cum ſuperiorib⁹: vt Fabius illud Vir. Tante molis erat romanā cōdere gentē. Tanti. i. tantarū viriū eſt. Partus equæ. id eſt. Hippomenes quod naſciē in fronte pulli equini. Quātū boc referaē ad inſequētia: nam bic orditur repbenſiōem in matres que exigua mercede cōducte filios veneficiis naſcant: vt vacuæ nubant adulteris: quantū conſtat vna venefica: interrogatiue quaſi dicat minima mercede inueniē etiam mater quæ veneret filium.

DO.

Et ſolea pulſare nates: q; ſolet bis euenire quo⁹ anim⁹ ſemp apud mulieres eſt occupatus. Perſi⁹. ſolea puer obiurgabere rubra id calceo⁹ genus quo plantaq; calces tantū obtegunē cæteris ꝓpe relictis nudis pedis ptibus teretib⁹ pedē ſupne vinciens anſis q̄s ligulas vocāt ſoleā veteres dixerunt nōnunq; voce græca crepidā. licet quidā bæc differre putent. Animi caligo dementia furor. Magna obliuio re⁹: quas mō geſſiſti qui ſunt furoris effectus: demētibus quippe cōſopiē integre ſentiendi oīs ꝓpe via: ꝓinde & ꝓteritor⁹ meminiſſe non pōt. Docet aūt Galienus medicus trifarie fieri vt quis in pte nō oino ſit inſanus: cum aut capiē memoria aut exiſtimatio: aut ſenſus cōis: nam aliq̄n duæ: aliquādo oēs etiā capiunē. Tamē boc tollerabile ſi nō ſemp aquā portes rimoſa ad dolia ſp Iſtud onus ſubeas ipſis minātibus vrnis. Quod rabidus noſtro pbalarim de rege dediſti: ſed bi tres verſiculi in multis nō ſunt codicibus: quos in antiqſſimo legimus codice: & Prob⁹ etiā refert. Et furere incipias: vt auunculus ille Neronis. C. caligulam cæſarē dicit qui vxorē ſuā cæſoniā licet neq; facie inſigni neq; ætate integra eēt: vt Trāquillus inquit: luxurie tamē ac laſciuiæ perditæ & ardētius & conſtātius adamauit: vt ſæpe clamyde pallaq; & galea ornata ac iuxta adequitantē militibus oſtenderit: amicis vero etiā nudā: ab bac crediē potionatus amatorio quidē medicamento: ſed quod in furorem verteret. Et furere incipias. i. ſi nō imitaris furorem tyranni quem paſſus eſt auūculus Neronis. Pulli ſubaudiendū equi. i. hippomanes. Vir. querie & naſcētis equi de fronte reuulſus: & Plí. & ſane equis amoris innaſci veneficiū hippomanes appellatū in fronte: caricæ magnitudine: colore nigro: qđ ſtatim edito partu deuorat fœta: aut partum ad bubera nō admittit: ſi quis p̄reptum adeat. olfactum in rabiem id genus agit. Quæ: deeſt mulier. Fracta cōpage: vt regendi nullus ordo eſſe videreē: namvt multa ſunt eius principis ſcæuiſſime facta: ita illa: vt Trāquillus inquit: quod poetā ob ambigui loci verſiculū media amphiteatri arena igni cremauit: & mirmillonē e ludo rudibus ſe cū batuentē & ſponte ꝓſtratū confodit ferrea ſicca: ac moreviēto⁹ cum palma diſcurrit: boc mortuo in ſecretis reperti ſunt duo libelli diuerſo titulo: alteri gladius: alteri pugio index erat: ambo noīa & notas cōtinebant morti deſtinato⁹: inuenta eſt arca ingens vario⁹ venenorum plena: quibus mox a claudio demerſis inſecta maria tradunē non ſine piſcium exitio quos enectos æſtus in p̄xima littora eicit: vnde & bic ſubiungit. Nō ali. q; ſi fe. iuno ma. inſa. i. nō aliter q; ſi inſania totius orbis regereē. Minus er. no. er. agrip. bole. exemplū de agrippina ē q̄ Claudiū veneno necauit maritum: quo Neroni filio ꝓferret imperiū. Siquidē. vna eſt pars. corripit em̄ primam. Vnius. claudii. Tremulum: ſenile. Deſcendere iuſ. in cœlum. eleganter alluſit: propter quod diuus appellatus eſt:

VAL.

& eum inde ridet quod de cœlo descendere & diuus homo fieri videat. Manã. labra saliuã: cp furẽtis aut veneno confecti signũ est. Hec po. quã cesonia dedit. Poscit ferrum: grassat. Tor. ipm excruciat caligulã: nam & ei somnũ eripuisse ferunt. Lacerat: trucidat & equites & senatores passim. cꝫ obrẽ ita bacchantẽ atcꝫ grassantẽ non defuit anim⁹ adoriri ac trucidare: inde per milites adeo sceuitum est: vt inquit Trãquillus: vt cesonia gladio a centurione confossa & filia iulia drusilla: quã nullo firmiore indicio sui seminis esse caligula crediderat: cꝫ feritatis q̃ illi quocꝫ tanta iam tum erat vt infestis digitis oculos simul ludentiũ infantium incesseret: parieti illisa est. Tanti par. æque. i. bippomanes caligule datum. Quanti vna venefica: q̃ & ipsa multos potest occidere: vt locusta fecisse pbibet. Constat. estimandum est periculi: quod sequitur ꝓ eo quod p̃cedit positum est.

MAN. Oderũt natos de pellice. Carpit mulierum sæuitiam et crudelitatem non solum in priuignos: sed in proprios etiã filios.

Nemo repugnet. cp. s. natos de pellice oderint. Fas est. boc ait poeta ex affectu quoniam & proprios natos necabant.

Papas Animas. vitas. Mensæ cibo. Adipata. cibi adipe conditi. Papas custos. pædagogus papas venerationis est nomen

Pappas Pappos Pappazi Nam πάππάς pater dicitur. πάππος auus. πάππάξώ inuoco auum vt infantes faciũt. Timidus ne. s. veneno obeat

t Fingim⁹ bæc: scripserãt tragici medæã ac proginẽ necasse ꝓprios filios: cũ itacꝫ Iuuenalis etiã boc loco latinas mulieres eo scelere dãnet: dicit relicta satyrarũ lege ac fine tragœdiã quodãmodo imitari: qđ priores satyrici minime fecerant. Fingimus. componim⁹. Altum cothurnũ. i.

Cothurni sublimen dicẽdi stilum. vtunt em̃ cothurno tragœdi: sicuti comœdi socco. Erant aũt cothurni calciamentorũ genera venatorum: quibus crura etiam muniebantur cuius calciamenti effigies erat in simulacris liberi & dianæ: vt inquit Prob⁹ in. b. binc ait Maro ad dianam i egloga. vii. Leui de marmore tota puniceo stabis suras euincta cothurno. Scilicet. certe. Finẽ legemcꝫ priorũ: vt lucilii. Horatii. Persii:

Sopbocłei quidẽ satyris suis baud imitati sunt tragicos: vt bic videt poeta fecisse. Sopbocleo biatu sopboclis boatu. sopbocles. n. tragœdiarũ scriptor fuit teste Eusebio: fuit aũt atbeniẽsis quẽ Cicero diuinũ poetã li. i. de diuiatõe vocauit: plura dixim⁹ in. b.

Poetæ foror Bacchamur. furẽtes cõponim⁹. Negat em̃ sine furore Democritus quẽcꝫ poetã magnũ eẽ posse: qđ idẽ dicit Plato. Auctor ẽ Cicero li. i. de diuinatõe. Mõtib⁹ ignotũ rutulis italiæ nãcꝫ nullæ adbuc ꝓprios necarent filiolos. Vtinam vani. i. vtinã mendeces essemus dixerat em̃ fingimus bec &c. ꝓpterea ingt nos vtinã vani

Aconitum Põtia. bæc duos filios venefício pdiderat: q̃ adultero facili⁹ obseqret. Mar. li. ii. in gallã etiã ait. O mr̃ q̃ nec põtia deteri-
or. Aconita constat qm venenoꝝ ocyssimũ esse Aconitum: & tactis quocꝫ genitalibus fœminini ni sexus animaliũ: eodem die inferre mortẽ. Hoc fuit venenũ: quo interemptas dormiẽtes a calphurnio bestia vxores. M. Cæcilius accusator obiecit. Ortum fabulæ narrauere e spumis cerberi canis: extrabente ab inferis bercule: ideocꝫ apud beraclam ponticã vbi montrat ei⁹ ad inferos aditus gigni folia habet cucumeris: nõ plura q̃tuor ab radice leuiter birsuta. Radicẽ modicã Cãmaro similem marino. Nascit i nudis cautib⁹: q̃s aconas vocãt: & ido aconitũ aliq dixere: bæc & plura Pli. li. xxvii. Prima aũt becate Aconitum inuenit: de quo latius Diodo. li. v. Solinus autẽ scribit in ponticis oris

Oderũt natos de pellice: nemo repugnet.
Nemo vetet: iã iã priuignũ occidere fas est.
Vos ego pupilli moneo: quis amplior est res
Custodite animas: & nulli crædite mensæ.
Liuida materno feruent adipata veneno
Mordeat ante aliquis qcquid porrexerit illa
Quę pepit: timidus pręgustet pocula papas
Fingim⁹ bęc: altũ satyra sumẽte cothurnũ
Scilicet egressi: finem legemcꝫ priorum.
Grande sopbocleo carmẽ baccbamur biatu:
Montibus ignotum rutulis: cœlocꝫ latino.
Nos vtinam vani: sed clamat pontia feci:
Confiteor: pueriscꝫ meis aconita parauí:
Quę deprensa patẽt: facimus tamẽ ipsa pegi.
Tu ne duos vna sæuissima vipera cœna?
Tu ne duos? septem: si septem forte fuissent:
Credam⁹ tragicis qcquid de colchide torua
Dicit: & progne: nil contra conor: & illæ
Grandia monstra suis audebant tpibus: sed
Non ꝓpter nũmos: minor admiratio sũmis
Debetur monstris: quotiens facit ira nocẽtẽ
Hunc sexũ: & rabie iecur incendente ferunt
Precipites: vt saxa iugis abrupta quib⁹ mõs
Subtrabitur: cliuocꝫ latus pendente: recedit.
Illã ego nõ tuleri: q̃ cõputat: & scel⁹ ingẽs
Sana facit: spectant subeuntem fata mariti
Alcestim. & similis si permutatio detur
Morte viri cupiant animam seruare catellæ:
Occurrent multę tibi belides: atcꝫ erypbyle:

aconem portum esse: qui puentu malorū graminū vsq; adeo celebris est: vt noxias herbas aconita illinc nominemus. Duos necasti. s. Seuissima vipera: hoc ait quoniā: vt scribit Pli. li. viii. In coitu viperæ mas caput inserit in os: quod illa abrodit voluptatis dulcedine. Sic & mulieres aliquæ filios necabāt vt adulteris oblectarentē gratificarenturq; illis. Septem. necassem videlicet. Colchide torua: Mædea Iasonis amore capta illum a colchis in thessaliam secuta ē. Cunq; decenniū corinthi secū fuisset. filiosq; etiā pepisset: spreta ob nouā nuptā creusam. s. vel Glaucam Creōtis filiā furore ducta domum incendit radice quadā a circe inuenta: ea virtute: vt incensus ignis nō quiret extingui. Iason tamen euasit. Glauca & pater igni absumpti sunt. Quidam tñ scriptores volunt medeæ filios dona quædā sponsæ attulisse venenis illita: quibus tactis sponsa & pater cōsumpti sunt. Irata aūt Medæa q; iason euaserat: eāq; spreuerat: in ei⁹ calamitatē oēs iugulauit natos excepto vno qui fugit Thessalus. s. De quibus oibus plura Diodorus li. v. de cuius Medeæ sæuitia Maro etiā ægloga. viii. sic ait. Sæuus amor docuit natorū; sanguine matrē Cōmaculare manus. Crudelis tu quoq; mater. Ouid. aūt medeæ tragœdiā scripsit: ait em̄ Fabius. li. x. sic. Ouidii Medæa videt̄ mihi ondere: q̄n tū ille vir præstare potuerit: si ingenio suo tpare eq; indulgere maluisset. Diximus & plura de Iasone & Medea satyra prima. Colchide: colchis regio terminat̄ a septētrione pte sarmatiæ: ab occasu ponti euxini parte: eaq; extendit̄ a corace amnevsq; in interiorē sinum iuxta phasim fluuiū. Ab meridie terminat̄ hinc pte capadociæ: deinde parte maioris arminie. Ab oriente iberia Auctor est Ptolemeus li. v. Et Strabo li. xi. scribit colchidis regionē sitam esse sub caucasiis ac moschicis mōtibus. Diodorus autē li. v. scribit Sybarin colchidis regiam fuisse. vbi Aeeta rex medeæ pater erat: quæ quidē Iasonē & argonauta ad tēplū deduxit martis lōge ab vrbe syberi stadiis septuaginta. Militesq; aptis ianuis vt regis filiā introduxerūt &c. vt supra in satyra prima. Progne. hæc pandionis athenarū regis filia thereo thraciæ regi iūcta fuerat: irata deinde in virū qa soror philomelā stuprasset: In viri vltionē itbim filiū pemit & mensæ paternæ apposuit. De quo late Naso in met. li. vi. Monstra scelera. Nō propter nūmos. vt nūc. s. Monstris scelerib⁹. Quoties facit ira nocentē hunc sexum. hoc pacto iungenda ē series. Et rabie iecur incendente. i. furore & ira: quod propter cholerā fit: q̄ calida ē & sicca & ab ipso epate ad fel trāsmittit̄: ex q̄ ira mouet̄. Hinc colerici facilius irascunt̄ ppter humoris tenuitatem. hinc & satyra prima ait. Quid referā quāta siccū iecur ardeat ira. Præcipites ad scelus prone Iugis. ab montium sumitatibus. Cliuoq; latus. Ordo est: & quibus recedit latus pendēte cliuo. i. pno colle. Recedit. ruit. Latus: ipsorū; videlicet saxorū;. Cōputat mente reuoluit anteq; scelus aggrediat̄. Sana. non furiosa vti Medæa ac progne. Spectant. aspiciūt mulieres ipsæ in theatris dū id agebat̄. Subeuntē fata. recipientē mortē. Alcestim. alcestis fabulā: fuit aūt Alcestis filia peliæ thessaliæ regis maior natu: quā Iason mortuo pelia nuptui dedit Admeto thessalo regi q̄d Diodorus scribit libro. v. Admetus tandē grauī morbo implicitus plegatos appollinē de salute consuluit. Is respōdit posse eum viuere si quem inueniss̄et: qui p eo fata subire vellet: tentatis igit̄ oībus ppinquis amicis clyentibus: & ipsis deniq; seruis: sola vxor inuenta est: quæ pro eo mori voluerit. Preterea scribit Cicero li. v. tusc. q; mulieres in india: quum est cuiusq; earum vir mortuus in certamē iudiciumq; veniunt: quam plurimū ille dilexerit: plures em̄ singulis solent eē nuptæ ea læta psequētibus suis vna cum viro in rogum imponit̄: illa victa mœsta discedit. Animā: vitam. Detur. concedat̄ mulieribus vt alcestidi concessum fuit appollinis sententia. Catellæ. potius. s. q; viri. Belides. eæ quinquaginta fuere filiæ danaī filii belli. quæ quidem quinquaginta ægypti filios: patrueles suos: ac viros: prima nocte occiderunt: præter vnam natu minimam hypmestram: que suo lino pepcit. De quo extat Nasonis epistola & in ibidē ait. Quæq; parare suis letum patruelibus ausæ Belides assidua colla præmuntur aqua. Erypbilæ. fuit hec amphiari vxor que latentē virū ne in thebas iret: prodidit monilis desiderio ducta: quod sane erat. Argiæ polinicis vxoris ab vulcano elaboratum. Vir postea biatu terre absumptus est. De quo statium legito.

Nemo repugnet. i. ego pmiserim vt babeā odio filios natos ex concubina viri. Iam cum scilicet filii veneno necent̄. Est fas: ego putauerim fas vt occidāt priuignū & filiis. s. abstineāt. Adipata. i. macteæ: nā mactee erant ptes carniū adipe cōdite apte veneficiis. inde scribit Trāquillus missas fuisse macteas venenatus ab impatore. Fingimus videmur fingere. Pōtia: nomen mulieris apud Tacitū: q̄ interfecta est ab octauio sagitta: dum viro necato ei nubere nollet. Pontia item duos filios veneno subtulit vt adulterio nuberet: huius meminit Martia in gallam. O mater qua nec pōtia deterior: de hac extat epigrāma q̄d circūfert̄ quo secelus fatet̄. Aconita. venena ociss̄ima: vt scribit Pli. quibus Calpburnius vxores dormientes necauit: nam tactis fœminibus fœminini generis aconitū mortē celere affert. Credamus: sensus est q̄ scribunt tragidi de mulieribus q̄ necauerint filios: vt d medea: fabulosa quidē sunt: sed tamen esto q; vera fuerint: nulla in eiusmodi fabulis mater fingitur: que mercede: & pecunia corrupta filium necauerit: sed propter irā aut aliū aliquē dolorē. Illā quæ cōputat. i. que certo consilio nō pturbato animo descēdit ad scelus. vt temporib⁹ nostris. Spectāt. s. quotidie in theatro dum repsentat̄. Alceste. Fabulā de alceste que p viro mori voluit.

Nemo repugnat. quin occidere liceat. ita em̄ incense secū loquunt̄ vxores. Vos ego pupilli moneo: verba sunt poete. Quibus amplior est res: quibus opes sunt vlle: & pupillos pueros vocat q; bi sub tutela sint. Animas: vitas. Leuida mīno feruēt adipata veneno: adipatū veteres honeste p pingui & succuleto & opimo posuerūt. Cice. de oratore. abstinere suis artibus opimū quoddā &

Viperæ coitus
Medea Iason
Colchis
Sybaris Aeeta
Iecoris natura
Alcestis ad meti. Admeti oraculum
Indicorum vxores
Belides
Erypbile Amphiarius
DO.
VAL.

tanc̄ adipatæ dictionis genus: adipata igitur pinguia edulia leuida lubrica dulci ſuffuſa ſuccovt lati tet venenū & leuida legit Probus. Mordeat an. ali. quicquid por. illa. Quæ pepit: tumidus p̄guſtet pocula papas: bi duo inqt p̄bus verſiculi in aliis nō ſunt. Præſtudet po. pa. pappas inqt Suidas nō is ē qui puer alit licet plerūc̄ p eo capiat vt boc loco: ſed ad altorē p̄clamatio & nōnunc̄ ad patrē: vñ πάππα ὦ Hom. confinxit verbū cū ait. ὀνδέτι μιν πάι δες πότι γούνασι πάππα ξόυσι. Inde pappare comeſſe. Perſius pappare minutū. Poſcis. Plautus in epidoco. nouo liberto opus ē qđ pappet dabit p̄bebo cibū. Fingimus. edimus vt fingere videri poſſum⁹ q̄ veriſſima fuere. Altū cothurnū. aut cp cothurni ppetuū ſit epitheton: aut altū cp tragœdis cōueniat q̄ tumidæ & altæ ſunt. Finem legēc̄ prio. finē ne ſatyra ad cothurnum vſc̄ cōſcēderet: ſed inter comœdiæ verbanitatem: & tragœdie aſperitatem & attrocitatem locaret. Legem prio. aut que ab aliis data Horatius lex eſt accepta coruſc̄ Turpiter obticuit ſublato iure nocendi: aut certe legem prior ne ſatyram ſcribentes ad cothurnū eueberemur. Bacchamur. furiale carmē & bacchante deſcribimus mulierē hoc autem ad ſcelus amplificandum dictum eſt. Hiatu ſophо. quo ſophocles vſus eſt in tragedia

Bacchamur. furiale carmen ſcribimus. Montibus ignotum rutu. latinis incognitum: quod nullus ante mevnc̄ ſcripſit in ſatyra. Cœloc̄ lati. τόσσυτό Sed cla. pontia. fe. confi. non egemus teſte cum ipſa vltro ſcelus confiteatur ſuum. bæc ē pontia: inquit Probus publii petonii filia quæ defuncto drymione marito filios ſuos occidit. ſed conuicta vt largo vino atc̄ epuleius ſe obruerat inciſis venis ſaltans: cuius rei ſtudioſa fuerat: extincta eſt. Pue. me. filiis more homerico. Aconi. pa. venena exhibui. aconitum autem vnde dictum Oui. oſtendit. quæ quia naſcuntur dura viuacia caute Agreſtes aconita vocant. Tu ne duos: deeſt necuiſti. Cre tra. verba ſunt poetæ. De chol. tor. de truci medea oetæ colchorū regis filia: cp filios quos de iaſone ſuſcepat trucidauerit. Et p̄gne. p̄dionis filia que marito terreo comedendum irym filium dedit. Non propter nū. vt pontia.

Minor admi. ſi ira incenſe fœmine in filios ſeuiant. Rabie ie. incen. quos diligere oportuit.

Vt ſa. iu. abru. nulla rationis vi in diuerſum agente ferunt ſicut ex preruptis ruunt rupibus ſaxa ad imas valles reuoluta. Que cō. reputat & verſat animo & cum conſilio & electione ad facinus patrandum agitur. Sana. nulla commobilitate ducta. Spe. ma. nū. talem ſortiri poſſint vxorem.

Subeuntem fata mariti alceſtim. ſponte ſe morti deſtinantem. alceſte em̄ admeti redis vxor que p marito ſe mori obiicere non dubitauit: vnde illud. Arſerit euadne flām̄is intenta mariti. Nec minus alceſtē fama ſub aſtra ferant. Occurrent quoquo te verteris. Multe tibi bellides. danaus & egyptus fratres fuerunt belli filii: danao fuit virilis ſexus quinquaginta numerus filiorū. e diuerſo par ægypto numerus filiarū: voluit ergo danaus fratris filias liberis ſuis matrimonio ſociare: at egypt⁹ oraculo cognouerat cp generi ſui manibus erat moriēdum: itac̄ iuſſit filiabus vt ſponſos occideret quod factum eſt: ſola aūt hypermeſtra lino pepercit. Atc̄ eripbyla vxor ampbari monilis prætioſiſſimi cupiditate illecta maritum latitantem ne ad thebanum bellū proficiſceretur cp illic eē ſibi moriendum oraculo nouiſſet: detexit.

MAN. Mane. nocte em̄ viris paratur cædes.

Clytemneſtrā. i. mulierē: q̄ virū occideret: ſicuti clytēneſtra Agamēnona ſuū Aegyſtbo ſacerdote atc̄ adulterio auxiliāte.

Mane clitemneſtrā nullus nō vicus habebit
Hoc tantum refert: cp tyndaris illa bipēnem
Inſulſam & fatuam læua dextrac̄ tenebat.
At nunc res agit tenui pulmone rubetæ
Sed tamen & ferro ſi p̄eſtugaret atrides
Pontica ter victi cautus medicamina regis.

Refert: differt in genere mortis. Tyndaris. Clytemneſtra tyndari & læde filia.

Inſulſam cp fatuā: p ipa inſulſa & fatua In antiq̄ textu legi inuiſam: & fatuā. At nūc res agit. nō tpe inquit mulieres occidūt viros nō ferro: vt clytēneſtra ægerat: furore quodā. Agamemnō. n. Caſſandrā priami filiā ſecū duxerat. At veneno perimūt. interdū & ferro ſi viri antidotum p̄guſtaſſent. Agit cōtra viros. f. Agit ab vxoribus. Rubetæ. de bac latius in ſatyra prima. Atrides. maritus vt fuit atrides. id ē. Agamēnon clytemneſtræ. Ter victi regis medicamina. Plini⁹ ſcribit li. xxv. cp Mitridateſponti Rex quotidie venenū bibebat p̄ſumptis remediis: vt conſuetudine ipſa innoxiū fieret. Et valerius ii. ix. ait. Mitridatē cum maximo cruciatu veneno repugnantē ſpiritū ſuum tandē ſuccūbere coegit. Gellius vero libro. xvi. capitulo ſextodecimo ſic ait. Quamobrē poſtea: cum prælio populi romani victus metu ſui in vltima regni refugiſſet: & mori decreuiſſet & venena violentiſſima feſtinādæ necis gratia: fruſtra exptus eſſet: ſuo ſe ipſe gladio trāſegit: buiⁿ regis Antidotus celebratiſſima ē: quæ Mitbridatios vocat. Hæc illæ. Lucanus ctiā veneno periiſſe aſſeruit dicēs. Prælia barbarico vix conſūmata veneno. Pontica medicamīa regis. Pli. li. xxiii. capitulo. xxiiii. ſic ait. In arcanis Mitbridatis maximi regis deuicti. Cn. Pompeius inuenit in peculiari cōmētario ipſius manu cōpoſitionē Antbidoti e duab⁹ nucibus ſiccis: item ficis totidē & rutæ foliis viginti ſimul tritis: addito ſalis grano: & q̄ boc ieiunus ſumat nullū venenū nocitur⁹ illo die: bæc ille.

Mitbridatis venenū

Mitbridatis Antbidotum

Tervicti regis. Lucius florus libro. iii. ſcribit Mitbridatē primū a Sylla victum fuiſſe. Deinde a luculo. Tertio a Pōpeio vno p̄lio cōfectum. Eamc̄ dimicationē nocturnā fuiſſe ait. Lucēte luna a tergo boſtib⁹ a facie romanis. Hinc pontici p errorē longius cadātes vmbras ſuas: q̄ſi boſtiū corpa petebāt: & Mitbridates q̄

Mitbridatis tres clades

dem nocte illa debellatus est. Idem quoq; libro. Cii. Epitomatis Liuii sic ait. Cneus Pombeius in p-uinciæ formam pontum redegit. Pharnaces filius Mithridatis Bellum patri intulit abeo Mithridates obsessus in regia cum veneno sumpto parum profecisset: ad mortem ab milite gallo nomine Bithocco, a quo vt adiuuaret petierat: interfectus est.

Bellides. id est quæ viros necauerint: vt Bellidæ fecerunt: sensus est: cū spectentur fabulæ in theatro earum quæ pro viris voluerunt mori: vt alcestis: & quæ necarunt: vt Bellidum & Clytemnestræ: nulla tamen Alcestem: sed Bellides immittatur. Si atri: si maritus: vt agamēnon Clytemnestræ. Pōtica medicamina. id est. antidotum quod mitridates rex ponti cōtra venena quotidie sumebat ex sale: ruta: nuce: fico conditum ter a romanis victus. Scilla. s. Lucullo Pōpeio: extrema clade: vt Gellius scribit: venena sempsit violentissima: sed cum non proficerent gladio se transfixit: huius compositionem scriptam inuenit Pompeius in eius scrinio: Iugulans eratvna, Fici duæ siccæ potissimo rute folia viginti salis granum in vnum contusa & deuorata ieiuno. DO.

Clytemnestram: que agamemona maritum a bello troiano reuersum cum adultero estigbo occidit. Hoc tantum refert in genere mortis differentia est. Quod tyndaris. clytemnestra: que tyntarei fuit filia. Bipennē dextra leuaq; tenebat: qa maritum occidit. Vñ etiā Horati. securi Diuisit mediū fortissima tyndaridarum: dixit & electra apud Sopboclem. τόν Δυσ ἡνόεμόή τρήνώ πάτερ ὸν κάτάμέν βάρβάρόνάιν φριόνισ άρής όυκέξείνισενμήρ ΔέμήχώμόιΥόλεχής άιχδόσό πώσ Δρυνυλότόμόι χιξόυσι κάράφόινιώ πέκάι. Dextra leuaq; tenebat. & boc a sopbocle sumptum apud quem electra inquit. ώΔείπών άρρήτών έκπά Υλάχθή τόυσέμός όιΔέπήρθάνάτόυσέι κείξΔιΔ υμάινχερόιν. cesum autem in conuiuio hic videri vult cū nō multo post die vindice oreste dicat. quippe ille deis auctoribus vltor patris erat cæsi media inter pocula: sed apud auripidem in oreste electra cum vestem induerent sine exitu vllo occupatum cæsumq; dicit ingens άΥάμέμνονόάνξώ πάρθένόιμέν τρέσέφυμέν έκμιάσχρισ όθέμισιφι Υένειά τήΔέκτρά τέΥώαρσήντόρεξσ όμρόξάνόσιώ τάτήσήπάσιν άμέιρώ πέριβάλόσόυσυφάσμάτιέκτέινέν όνΔέκάτι πάρ θένόνλέΥειν. όυκάλόν. VAL.

Rex agitur quasi pugnetur pulmone rubetæ: ex quo venenum conficitur. Sed tamen & ferro si pregustaret atrides: potica ter victi cautus medicamina regis: ordo est & sensus. Si atrides. id est maritus vxori q agamennon cōiunctus adulteræ cautus ne veneno abvxore necet pregustaret medicamina pōtica: mithridatica confecta a mythridate qui rex fuit ponti. Tervicti a sylla luculo a pōpeio. Tamen & ferro: deest necaretur: sensus igitur est: si videat vxor maritum veneno non posse necare audatior facta ferro ipsum agredietur. Pōtica ter victi cautus medicamina regis: mithridates rex ponti & armeniæ scytbas perdomuit capadociā occupauit: omnes asiæ vrbes bello illustrauit papblagoniam inuasit: gallociā occupauit: ariobazanem regem cappodociæ sororis suæ maritum dolo occidit: illius filium regem bello victum ex regno pepulit: vxorem sororem suam occidit nicomedem bythinie regem ex regno eiecit. dixit apud epbesum vt per asiam quicunq; compt i romanorū ciues fuissent vna occiderent die: q cum maximo bospitum luctu effectum est. Archelaum ducem cum centum & viginti milibus peditum equitumq; in acbaiam misit: qui cum lucio sylla conflixit: sed afflictus adeo vt vix decem milia ex tanto exercitu supfuerint: qua clade accepta rursum mithridates electissimorum militum. lxx. milia archelao subsidio misit ex quibus quinquaginta milia cæsa dicunt: & archelai filius saucius occubit: mythridates de summa sui regni desperans vrbes subuertere: ciues necare cœpit: quod cæteri animaduertentes in vrbes nō admittere eum cōtra moliti sunt idq; præcipue epbesii: smirnei: sadi. tbralienses. veritus mythridates cum sylla fœdera de pace contraxit. post rupto fœdere aliam quæ romanorum erant inuasit: & dum cottam consulem apud cakedona victum obsideret & cizicam vrbem: luculus alter consul ipsum obsedit mythridatem: mytridates rerum inopia causa tantum alere exercitum non posset partem abire iussit: quā lucullus aggressus cecidit supra quindecim milia bominum: deinde reliquis mythridatis exercitus peste fameq; in dies magis minuebatur: vt supra trecenta bominū milia periisse ferant. rex ipse nauigio e castris profugisse dicitur: inde bizantiū versus instructa classe nauigans tempestate correptus naues octoginta amisit in fluctibus. ipse in miopatonē conscendens effugit tempestatem: quem lucullus prosecutus non ex cæteris modo vrbibus: sed etiam ex autta fugauit regno. sinopem & amison pōti vrbes regia domicilia cœpit: mythridates trigane armeniæ rege acceptus quas ex vicinis potest secum auxilio trabens copias: luculli exercitium in ponto securius vagum & nibil bostile metuentem trucidat. lucullus rursum mithridatem inuadit. & armeniorum magnam partem sternit: inde apud cercam tigranis vrbem cum tigrane prælio iniens ipm prælio ac pæne bello atterit: cæsa em bostiū triginta milia fuere post lucullū pōpeius noua molientes reges adortus noctu improuisos inuasit ceciditq; ad quadraginta bostium milia. mythridates fugit nocte sublustri cum vxore: & duobus comitibus. mythridatis filius rabie flagrantem patrē intelligens adeo vt amicos ac filios necaret: exercitum quantūcunq; potest sibi conciliat: & aduersus patrem pergit: nec præcibus eius flecti potuit: vt ei traderet exercitū qua de re consternatus pater vxotem & pellices veneno necat: quod cū ipse postremo bausisset frustra: q a teneris annis sibi remedia aduersum vim veneni compasset: gallum quendam exorauit vt ab eo interficeretur: aliquando autem pharnaces eius filius a Iulio cæsare in bellis ciuilibus victus occisus est.

MAN. Argumentum Satyre. vii.

Septima demonstrat Romam nil ferre poetis.

Satyra septima. Li. III

T spes & ratio studiorum in cæsare tantum

e Solus enim tristes hac tẽpestate camœnas.

Respexit: cum iam celebres notiq; poete

T spes: & ratio. Laudatur hac Satyra imperator Domitianus. Arguuntur Romulidæ. Ille enim solus studiosis fauebat: ii vero tantum admirabañ: & laudabant diſertos nil cõferẽdo. Nec est vlla in principẽ ironia: si cautius lector inspexeris. repetit enim inferius. Nemo tamen studiis &c. Item si qua aliunde putas rerum expectanda tuarum præsidia. Itẽ spes nulla vltior: nisi in cæsare scilicet: quod quidem minime repetiisset si ironice loqueret. Quod autem de Domitiano vere intelligendum sit. Suetonius ostendit his verbis. Cupiditatis quoq; atq; auariciæ vix suspitionem vllam aut priuat⁹ vnquã. aut princeps aliquãdiu dedit: immo e diuerso magnæ sæpe non abstinentiæ modo: sed etiam liberalitatis experimenta: omnes circa se largissime ꝓsecutus nihil prius aut acrius monuit: q̃ nequid sordide facerent. Hæc ille. Fabius etiam Quintianus in ꝓlogo libri quarti sic ait. De ipso Domitiano. Nunc omnes in auxilium deos ipsumq; in primis: quem neq; præsentius aliud. Nec studiis magis propriũ numẽ est in vocem &c. Tales itaq; mores Domitianus habebat poeta scribente banc satyram. Postea vero sæuus. deinde cupidus effectus est. vt trãquillus late ostendit. Nec de alio impatore intelligendum: qm̃ & paris pãtomimus. Domitiani tempore floruit: de quo infra poeta. Spes. spes est expectatio boni. Metus vero mali expectatio. Qđ Cicero edocet libro quarto tusc. Varro aũt sic ait. Etiam spes a sponte põt esse declinata ꝙ tum sperat. Quum quod vult sic fieri putat. nã quod nõ vult: si putat metuit non sperat. Ratio. id ẽ. causa Est enim causa animi impulsus ad aliquid agendũ. Ratio aũt est gerendorũ ordo ex causa venientiũ vt quid quo loco facias: ac dicas intelligas. Auctor est Victorinus libro primo rhet. Quibus verbis colligit̃ Causam esse posse sine ratione. Rationẽ vero non posse sine causa esse. Itaq; ratio pro causa hoc loco ponit̃. Et Fabius libro tertio ait ꝙ Ratio est: qua quod factum esse constat defenditur. Vel ratio studioꝝ. i. cõsilium. Tullius em̃ in li. de. n. d. sic. Nunq; vidi inquit aiam rationis consiliiq; participem in vlla alia nisi humana figura. Inferius aũt Motum celerem cogitationis acumen & solertiã Rationẽ quoq; vocat scribit. n. ita. Sic baud scio an melius fuerit humano generi Motũ istũ celerem cogitationis acumen: solertiam quam rationẽ vocam⁹ &c. In cæsare. Domitiano. s. Camœnas muras de quibus late in satyra tertia per has aũt poetas intelligit. Tristes. ob nulla emolumenta laborum. Respexit deoꝝ more: qui etiam aspicientes fauere dicunt̃ Celebres. p̃clari & inclyti.

Domitiani largita

Spes q̃. Metus quid Ratio Causa

Ratio

Ratio

DO. T spes ꝙ ratio hæc satyra ciuium auaritiã notat. qui poetis nihil dabant cum tñ princeps cõtigisset qui studiis fauebat: idem sensus est Mar. in epigrammate: quo conquerit̃ non esse mecœnatem temporibus suis: cum sit augustus: legatur igitur satyra non per ironiã. sed apto sensu: vt ita laudet̃ Domitianus: si Quintilianum & Mar. sequimur eundem impatorem ita laudantes vel certe Nerua: quod magis placet: ex cuius principatu poetis Mar. quoq; congratulat̃. Contingit ausoniæ procerum mitissimus aulæ Nerua licet toto nunc Helicone frui: tota igitur obiurgatio est auaritiæ ciuium & laus principis. Solus. i. nullus ciuis sed solus imperator. Camœnas: antiqui dixerunt Carmœnas & Casmenas. vt neuius nos elysa littera Camœnas.

In iunii Iuuenalis libro satyrarum tertio Georgii Valle Placentini Cõmentaria.

VAL. T spes: & ratio studiorum in cæsare tantum In hac ad telesinum satyra de sterilitate studiorũ

e imperatorem palpat: ꝙ studio eius poesis reparata sit. Et spes & ratio studioꝝ in cæsare tãtum. est sensus vt dicat poeticæ artis industriam periisse diuitum culpa in diuersa studia mentes tenentium: sed dicit imperatoris subuenisse humanitatem. Ratio existimatio. Cice. sed nisi aliquem modum constitueris vitæ coges oblitum me nostre amicitiæ habere rationẽ. meæ dignitatis.

Solus enim tristes hac cempestate camœnas respexit: poetis fauit: tristes autem camœnas dixit tacentibus poetis. Camœnæ musæ a carminibus vt inquit Festus dictæ vel ꝙ canunt antiquoꝝ laudes vel ꝙ sint caste mentis præsides. Cum iam noti celebresq; poete balneolum gabiis rome conducere furnos tentarent. sensus. Cæsar prouidit poetarum miseriæ cum nonnulli & insignes iam tentassent quæq; sordidissima lucra subire.

MAN. Balneolum. non balneũ dixit ꝓpter eorũ inopiã: ꝙ oppiduli situ. Gabiis. de iis late satyra tertia. Furnos. id aũt tũ vt calerent: tũ vbi cibari possent: frigebant em̃: egeniq; erant. Fœdũ: deforme indecoꝝ

Præcones fieri. ii em̃ lucrũ cõsequebũt̃ Hinc Martialis libro. v. ad lupũ sic ait.

Cui tradas lupe filium magistro
Quæris sollicus: diuq; rogas.
Omnes grammaticosq; rethorasq;

Balneorum gabiis: romæ conducere furnos
Tentarent: nec fœdum alii: nec turpe putarẽt
Præcones fieri: cum desertis aganippes
Vallibus esuriens migraret in atri clio.
Nam si pieria quadrans tibi nullus in arca
Ostendatur: ames nomen victũq; macheræ:

Et vendas potius cōmiſſa quod auctio vēdit
Stātib⁹ œnopborū: tripodes:armaria:ciſtas
Alcyonem bacchi:tbebas:& terea fauſti.
Hoc ſatius q̄ ſi dicas ſub iudice vidi
Quod non vidiſti:faciant equites aſiani
Quāq̄ & cappadoces faciāt eqteſq̄ bithyni

Deuites moneo:nihil ſit illi
Cum libris ciceronis:aut maronis.
Famæ Rutilium ſue relinquat.
Si verſus facit abdices poetam
Artes diſcere vult pecuniosas
Fac diſcat citharedus aut choraules.
Si duri puer ingenii videtur.
Præconem facias:vel arbitectum.

Aganippes vallibus.i. ſeceſſibus aptis poetari volētibus. De Aganippe autē latius ſatyra tertia ibi.ſ. Ripa nutritus in illa. Clio:poeta ipe. De Clio aūt & muſis aliis ample in carmine de floribus edocuimus. In dictione Muſa. Migraret in atria: in domos diuitū: vt ibi viuere facilius poſſent mēdicādo fere:nā ſolo victu cōtenti aſſectæ fiebāt:& ſatellites:quod etiā nunc multi faciunt apud ꝓceres degendo. Pieria.poetica vel muſica:nā pierides muſæ a pierio mōte dictæ ſunt:vt ſcribit feſtus plura diximus ſatyra quarta. Quadrans ſimiliter Martia. libro ſecundo ait. Et quadrās mihi nullus eſt in arca. Nomē & victum. Machæræ ames.i. velis nominari Machæropboros.i. enſiger tanq̄ ſatelles: velis item victum cōſequi. qualē enſigeri cōſequunt̄. Qui ſenſus eſt ꝓfecto optimus nā quadrat ſuperiori dixerat em̄ poeta. Eſuriēs migraret in atria Bli o. Machera autem gladius dicitur. Et vēdas potius cōmiſſa pconem fieri bortat̄: potiuſq̄ iniqua teſtimonia per bibere gratia lucri. Quod etiā Ouidius libro primo de amoribus ꝓbibet bis verbis. Nō bene mendaces vendūt piuria teſtes. Et vēdas potius cōmiſſa. Ordo eſt: Et potius vendas cōmiſſa tibi appoſitio Oenopborum tripodes &c. Quod auctio vendit Stātibus. Vel ſic: Et potius vendas: quod auctio cōmiſſa tibi vendit. Stantibus appoſitio oenopborū &c. Auctio publica rerū priuatarum vēditio. Oenopborum de boc diximus ſatyra ſexta. Tripodes. menſas. Alcyonē Bacchi. Tragediam de Alcyone ceicis vxore: qui ambo in aues verſi fuere. De quibus Naſo in. met. libro. xi. Vtq̄ phūs libro nono de aialibus ſcribit. Alcedo auis nō multo amplior paſſere eſt. colore tum Cæruleo tum viridi. tum etiā leuiter purpureo inſignis. roſtrum ſub viride: longū & tenue: viuitq̄ piſcibus: libro vero quinto dixit idem q̄ Alcyon circa brumam parere ſolita eſt ſeptem dies añ brumam. & ſeptem a bruma. Septem primis diebus nidum cōficere auem banc fertur: reliquis ſeptem parere edu careq̄: pari Alcyon circiter quiq̄ oua. Omniū rariſſimū vidiſſe Alcyonem eſt: Columella libro duodecimo. c. ii. ſcribit ita. Octauo calendas Martii Sagitta crepuſculo incipit oriri: varie tēpeſtates: Alcyonides vocant̄. In atlātico quidē mari ſumma tranquillitas: nota eſt. Haud igitur bæc columellæ cū philoſopho cōueniunt. Tbebas & terea fauſti. tragediam de thebis: quomo laius occiſus eſt ab Oedipode filio: qui poſtea matrē locaſtā vxorem habuit. Inde ſe oculorū luce orbauit. Poſtea vero etheocles & polynices oedipodis filii mutuis cecidere vulneribus. Terea: tragœdiam de tereo: ꝓgne philomela & itbi. Bacchi & fauſti: noia erant tragicorum iuuenalis tempeſtate. Hoc ſatius: videlicet pconem fieri: & cōmiſſa vendere ſtantibus. Equites aſiani. bos populos poeta carpit: in teſtimoniis pbendis: nā falſa erant: Vnde & Cicero pro Flacco. Minoris aſiæ populis nullā fidem adbibendā clamat. Cappadoces. erat Cappadocia in decē pturas diuiſa iuxta armeniā regio. de q̄ plurima Strabo li. xii. Bythini. aſie ppli iuxta phryges & miſos auctore Strabone libro. xii.

Pierides

Machæropboros

Alcedo Alcyon Alcyonides

Oedipus

Cappadocia. Bythini DO.

Balneolum gabiis. cogitabāt inquit poete de cōducēdo balneolo & furno. nam q paupes ſunt tremere dicunt̄ Martia. & tremere & ſordes farris mordere canini: qui aūt frigebāt Horatii emulatione dicunt̄ cogitare de furno & balneolo conducēdo: vt illic caleant. Hora. Nec q frigus colligit furnos & balnea laudat: vt fortunatā plene preſtātia vitā. Balneolum aūt gabiis dī: vt oſtēdat id conduci ꝓpter frigus: nā gabii: vt ſcribit Hora. inter loca frigida numerabant̄. Præcones. boc ē extreme deſpationis & difficultatis viuēdi. ſubire. ſ. munus pconis. Mar. pconē iubeas vel arbitectum.

Machæræ: apud greco ſignificat enſem & cultrū: boc verbū plane græcum inſeuerunt carmini. vt panſam acontiō: vt auctor eſt Macro. non conuenit aūt cum pcore: de quo bic loquitur: ſi exponas Machæræ. i. enſis placet accipias pro nomine ꝓprio pconis tempore Iuue. vt Gellius & Eulogus pcones ſunt apud Martia. Ames victum & nomē. i. nō te pudeat q̄rere victum & appellari pconē.

Machere. i. pconis a machera. qui in eo munere tūc pbebat. Vendas cōmiſſa id eſt que data tibi ſunt a dominis vt vendas. Tripodas: menſas. poſtea inuenta ſunt monopio luxu aſiaco: vt ſcribit Liuius. Armaria. maiora repoſitoria librorum. Alcyonē baccbi. Baccbus & Fauſtus poetarum ſunt nomina tragœdias temporibus Iuuena. ſcribentiū. ſed inepte. vt Baſſus apud Martia. Alcyonem. id eſt tragœdiam ſcriptā de Alcyone. que vna ex pleiadibus ex neptuno peperit Ireū patrem orſonis: vt ſcribit Hyginus: a quo ira opidum fuit agri thebani. vt ſcribit Strabo. Tberea: regem daulidis. id eſt tragœdiam & Tbereo & philomela. Dicas ſub iudice: vanitatē teſtimoniorū carpit in quo notat in primis aſiaticos. qui vt ſcribit Cicero teſtimonia mutabāt. Equiteſq̄ bythini altera. id eſt gallogrecia. Nudo talo. cū equites dixiſſet: qui in bello operā ſolent pſtare. ſtatim addit eos etiā inutiles eſſe bello: quod notat ex more illorū. quibuſdam em̄ grecorū inſtitutum fuit olim prodire in bellum. altero crure ſeminudo: quod Macro. docet euripidis & antiquorū teſtimoniis: & Vir. in Hernicos tranſtulit. Veſtiga nuda ſiniſtri inſtituere pedis.

VAL. Balneolum gabiis: vt fierent mediastini. Rome cõducere furnos. vt furnariã exercẽt. Fœdum sordidũ. Nec turpe. inutile. Precones fieri cum desertis aganippes vallibus esuries migraret in atria Clio. hoc dicit cũ poetarũ multi haud essent ignobiles: oes certe ingenii libriq; animi putarunt fœdius mendicare aut se diuitũ mensis seruos subicere q̃ p̃cones fieri. Cum desertis aganippes vallibus. i. vbi vates poemata cõscribunt. p aganippem oẽm secessum & ab boim crebra consuetudi ne semotum locum significat: vbi musæ habitare dicerent̃: fuit em̃ Aganippe in boetia locus musis sacer: vel vt Callimachus vult: fons permissi fluminis. Solinus aũt helicon lucus inquit est citbæron saltus animus ismenus fontes aretbusa oedipodia pśmare dirce: sed añ alios aganippe & bippocre na vnde in fastis Ouí. aganippis denominatiuũ fecit. Dicite que fontes aganippidos bippocrenes grata medusæi signa teneris equi. In atria. in domos potentiũ. Esuriens clio. poetã omnẽ dedit intelligi qui in domos diuitũ petebant̃. vt opibus fierent auctores: vel vt custodes efficerent̃ atrie ses. Clio. musa. ὁ ὠ ὁ τὸ υ κ ε λ υ ς. quod poetis gloria compositis nascat̃ libris: saue clio dido: & oia greca fœminina noia in o terminãtia grecã apud latinos tenẽt declinationẽ. Vt diomedes focas & Quintilia. qui in primo institutionũ oratoriarum: mibi aũt placet inquit rationẽ sequi quoq; pa titur decor: neq; em̃ iã calypsonẽ dixerim vt iunonẽ q̃ q̃ secutus antiquos bac Cæsar vtitur rone. declinãdi. sed auctoritatẽ cõsuetudo supauit. sic em̃ vetustissimi declinabãt: vt Cesar Plautus ĩ aulularia quẽ ioni quondã iuno custodẽ dedit: quos sequi nos oportere Priscianus nõ recte duxit cũ iunio res grecã sequant̃ oes declinationẽ. Ouidi. No mibi sunt vise dio cliusq; sorores & miserãq; relin quere dido. Silius italicus. terq; suã dido ter cũ clamore vocarat. ita Vir. ita ceteri deniq; declinarũt.

Pieria in arca vbi recondunt̃ libri aut que poetarũ est. pieria em̃ tbraciæ locus musis sacer fuit. vñ pierides musæ: vt auctor est Strabo. Quadrans nullus. numus. sic Martialis. & quadrãs mibi nul lus est in arca. Nomen victumq; macbere: vt macberopborus & coquus appellare. est aũt macbe ra gladius: quod nomẽ a grecis impositũ: q̃ multo sanguine cõmaculet̃. Et vendas potius cõmis sa. quod auctio vẽdit stantibus. scbema est aleosis. Cõmissa. credita quo vendant̃ vbi fiant auctiõ nes bis qui astant: vt que exponunt̃ emant. Oenopborũ. vinariũ vas a ferendo vino dictum. Al cyonẽ. fabulam. Bacchi. quã Bacchus scripsit. Tbebas & terea fausti. de tbebis & tereo fausti fa bulas: nomina em̃ fabularum bec sunt & malorũ poetaiũ obscura siquidẽ sunt borum nomina.

Quã si dicas sub iudice vidi quod nõ vidisti. i. q̃ vt calumniam facias falso testimonio. Faciant eqtes asiani. asiani equites romani ex asiaticis facti. Equitesq; bythini. tbraces q bytythini dicunt̃ ppe bythina babitasse fluuium ferunt fame inde actos in bythiciam migrasse: & bythiã pro bebri cia a fluui nomine quẽ accoluissent nominasse. post nomẽ immutasse: boc plerique: non nulli vero by thin iouis & tbracies filiũ regẽ tbracum nomen dedisse existimant.

MAN. Altera quos nudo traducit Gallia talo
Ordo est: & quanq̃ faciant equites illi: quos altera Gallia traducit nudo talo. De Gallograecia intelligit iuxta bythiniã: & papblagoniam. Sed dicta est etiam Gala tia. lege Strabo. libro. xii. Traducit. in vrbem mittit. Nudo talo: nudis pedib⁹ ob inopiam. scilicet postea tamẽ equites fiunt paratis diuitiis malis artibus. Ne mo tamẽ studiis. Dixerat poetas tentasse conducere balneas & furnos: & q̃ solus imperator respexit camœnas tristes: pro pterea nunc ait: q̃ poetarum Nemo fru stra laborẽ studiis nunc impendet. Post bac: postq̃ imperator respexit camœnas tristes. Eloquiũ vocale. sonorũ poema. Modis. versibus. Laurumq; monor dit. boc ait: Quoniam lauro poetæ coro nabant̃. Vnde & Ouidius libro quarto. De ponto etiam inquit Tempora sacrata mea sunt velata corona. Publicus inuito quã fauor imposuit. Plinius libro. xv. ait quod erat laurus spectatissima in monte parnaso: ideoq; etiam grata apolini assue tis eo dona mittere iam & regibus roma nis. Cato duo lauri genera tradidit Del phicam. & cypriam. Delphica victores Delphis coronari. & triũphantes rome.

Hoc agite o iuuenes. id est impẽdite la borem studiis. Exbortatur aũtẽ poetas

Gallo grecia Galatia

Laurus poetarum

Laurus parnasi Laurus delphica

Altera quos nudo traducit gallia talo
Nemo tamen studiis indignũ ferre laborẽ
Cogetur post bac: nectit quicunq; canoris
Eloquiũ vocale modis: laurũq; momordit:
Hoc agite o iuuenes circũspicit. & stimulat
Materiãq; sibi ducis indulgẽtia q̃rit (vos
Siqua aliunde putas rerũ expectãda tuarũ
Præsidia: atq; ideo croceæ mẽbrana tabellæ
Impletur: lignorũ aliquid posce ocyus & q̃
Componis dona veneris tbelesine marito
Aut claude: & positos tinea ptunde libellos
Frange miser calamos: vigilataq; p̃lia dele
Qui facis in parua sublimia carmina cella
Vt dignus venias bederis: & imagine macra
Spes nulla vlterior: didicit nam diues auarus
Tantũ admirari: tantũ laudare disertos.
Vt pueri iunonis auem sed defluit ætas
Et pelagi patiens: & cassidis atq; ligonis:
Tædia tunc subeunt animos: tũc seq; suamq;

Terpsichoren odit facūda & nuda senectus.
Accipe nūc artes: nequid tibi conferat iste

de ipso impatore scribere: cū eis indulgeat ac faueat. Ducis indulgētia. Diximꝰ supra ꝙ sæpe magnæ liberalitatis experimenta domitianus dedit. Si qua aliunde petas: sensus est ꝙ si aliunde cꝫ ab impatore pīsidia expectas debes igni tradere potius carmina: nullus em̄ fauebit: nam diues tantū laudat disertos & admiratur. Ideo: vt aliunde fouearis. Tabellæ croceæ. id est cedrine. Martialis libro quinto ad Musas.

Cedrinæ Tabellæ

Nunc̄ grandia: nec molesta poscit
Quæ cedro decorata purpuracꝫ
Nigris pagina creuit vmbilicis

Veneris marito. id est vulcano & igni. Pertunde. pertundi sinas. Tinea. Ouidius de pōto etiam inquit libro primo Conditus vt tineæ carpitur ore liber. Pli. libro. xi. ca. xxxiiii. ait. ꝙ puluis in lanis & veste Tineas creat. Nascunt̄ & in cartis. Dicūt alii Tineam dictam ꝙ tineat: & eouscꝫ assideat quo erodat. Vt dignus venias ederis: Trabimur omēs studio laudis: & optimus quiscꝫ maxime gloria ducitur. Ipsi em̄ philosophi etiā illis libellis: quos de contēnenda gloria scribunt: nomen suū inscribunt. In eo ipso in quo p̄dicationem nobilitatecꝫ despiciunt: p̄dicari de se: ac nominari volunt Hec scribit Cicero pro Archia. Hederis. bedera em̄ poete coronabant̄: hinc Maro ægloga octaua ait: Pastores bedera nascentē ornate poetam. Et Pli. scribit: poetas coronari bedera babeti croceum semen: probus vero libro tertio. g. ait ideo poetis ex bedera coronam dari quia existimat̄ liber esse cū musis. Plura tn̄ diximus ode prima Horatii: Frange calamos. ne scribas. s. imagine macra. poetis em̄ in ede camœnarū dabat̄ statua macra: & bedera coronata. Pli. scri. li. xxxiiii. c. iiii. ꝙ notatū est a victoribus & luciū actiū poetā in camœnarū ede maxima forma statuā sibi posuisse. Cū breuis admodū fuisset. Disertos disertus dicit̄: qui p̄t satis acute atcꝫ dilucide apud mediocres boies ex cōmuni quadā opinione hominū mirabiliter dicere. Eloquēs vero dicit̄. qui mirabilius & magnificētius augere p̄t: atcꝫ ornare que velit: omniscꝫ omniū rerum: que ad dicendum pertinēt fontis: animo ac memoria continet. Auctor est Cicero libro primo de oratore. Iunonis auem. id est paunoem. De quo Naso. libro primo de arte ait laudatas ostendit auis iunonia pennas.

Hedera
Tinea
Hedera
Poetarū
Disertus
Eloquēs

Si tacitus spectas illa recondit opes.

Sed defluit etas: ortatur antecꝫ senectā veniat relicto studio alia via lucrandū esse. Aetas. iuuenta. s. que quidē tendit ad annos. xlvi. Pelagi patiens. vt mercator fieres. Cassidis galee. vt miles esses. Ligonis vt agricolturā exerceres. Tunc. in Senecta videlicet: Odit. boc quidem accidit nullo habito emolumento ex studiorū laboribus. Accipe nunc artes. diuitum astus exponit: ipsi & enim versus quocꝫ faciebant: ne aliquid traderent poetis.

Traducit. ridendos p̄bet & tradit nobis Martialis. Desine si pudor est miserā traducere caluā. Papinianus. Ego inquit traducor. Nudo talo: molli corpore & pene inermi. ex armatura enim gnere corporis molliciem notat. Altera gallia. id est gallogrecia. Nā q ad papblagoniā cōscenderūt olim duce Leonorio diuisi in tris gentes eiusdē tamē lingue erāt. Si qua binc. est initiū satyre. Telesine ad Telesinum scribit etiā Martialis. Quod mibi nō credis veteri Telesine sodali. Croceæ tabellæ. nam libri cito cuius color croceus est seruabant̄. Tinea. Ouidius roditur tinea carpit̄ ore liber

DO.

Macra imagine. nam vatibus dabatur statua macra coronata bedera in ede camœnarū post mortē Lucius vero actius poeta viuens eam sibi posuit: vt scripsit Pli.

Altera quos nudo traducit gallia talo. altera gallia. i. gallicagrecia. nā gallate bybinis olim & atticis regibus obnoxiam regione incursationibus vexantes ac illis tande permittētibus eā occupare q̄ postea gallia & gallogrecia dicta est. Traducit: nutrit fouet sustinet. binc in vitibus traduces dicunt̄. M. Varro. Arbusta vti traduces possint fieri vitiū. vt Mediolanenses faciunt in arboribꝰ quas vocant opulos. Nectit quicunꝫ canoris eloquium vocale modis. i. quicunꝫ eloquēs & eloquētia excellens poema pangit. Vocale sonorū grande. Modis: modulationibus. Laurumcꝫ momordit. eleganter sertum e lauro expressit: sertæ siquidem coronē pendentia folia leuiter tempora contingētia pruritum suscitāt quasi mordeāt: vt sit laurū momordit pro morsus a lauro trita apud poetas figura nisi sit momordit laurū mētis tanta leuatus cogitatione in cōponendis maximi sensus versibus: vt laureā sæpe suam dū minime vulgares sensus excogitaret momorderit: vñ Hora. vt in versu faciendo.

VAL.

Sæpe caput scaberet viuos & roderet vngues: & Persius.
Nec pluteum cædit: nec demorsos sapit vngues.

Hoc agite o iuuenes. sensus est. o iuuenes circūspicite si quā possitis deligere vobis ad laudandū impatore materiā q̄n id eius liberalitas postulat. Hoc agite. ad boc animū intēdite. Ducis indulgentiā impatoris libertas atcꝫ munificētia: q̄rit materiā suarū laudum quādo poetas fouet. Aliunde. cꝫ ab impatore. Præsidia. fomenta: cū ꝓprie presidia militum sint: dicta ꝙ extra castra p̄sidebāt aliquo in loco quo tutior esset regio. Cæsar in cōmentariis. Eo ope factu p̄sidia disponit castella cōmunit quo facilius si se inuito trāsire conarent̄ ꝓbibere possint. Auxiliū aūt appellatū ab aduentu: cū accesserint ei cui adiumēto futuri sint alienigene. subsidiū dictum a triariis q in acie tertio ordine extremis subsidio ponebant̄: ꝙ subsidebāt ab eo subsidiū appellatū a quo Plau. agite nūc subsidite

oēs quasi solēt triarii. inde subsidiū ad impetus hostiū sustinēdos cū sua nō possunt vi obsistere mit ti dicit. Cæsar in cōmentariis de gestis in gallia. Ad eū mitti nisi subsidiū sibi summitat sese diutius sustinere nō posse. multe tn sunt trāslationes: & in alienū migrationes locum: vt cū inquit. cæsar. bis difficultatibus due res erāt subsidio scia atq; vsus militū. sed nūc de ꝓprietate loqmur. suffragia em in cōcionibus & declarādis dñr magistratib⁹: opē ferre est pœne destitutos iumēto aliquo sublcuat sicut suppetias ire & occurrere suppetias est fere subsidio ire. Hircius de gestis cæsaris in africa Elephātisq; turris interpositis armatisq; suppetias ire cōtendit: & paulopost. Labienus cūvniuerso eqtatū fugiētibus suis suppetias occurrit. Atq; ideo croce mēbrana tabellæ. implet. atq; ideo scribis Mēbrana crocæ tabulæ: q̄ croceā & subauratā tabellā habet: aut q̄cunq; tabulis scripta sint in croceā dixit transferri mēbranā vt croceæ tabellæ dictum sit ꝓ mēbrana crocea tabelle. Dona veneris marito: vulcano boc est igni immerge. Telesine sui tpis quendā alloquit: vt Mar. Quod mibi nō credis veteri telesine sodali. Credis colliculis arboribusq; meis. Positos tinea pertunde libellos: boc est repone libellos & sine tinee absumāt q̄n nibil sis factur⁹ lucri tinea vermiculus est q de carie editus libros abrodit. Hor. ad librū suū Aut tineas pascētes taciturnos inertes. Aut fusies vticam: aut vinctus miteris ilerdam. In parua cella q̄n ad meditandū paruus locus magis suppetit: q̄ sensus minus distrabant. Vt dignus venias beredis: q̄ cū semp vireāt poete celebrē & diuturnā samā repsentant. Et imagine macra vtrū qa sic oēs pingant poete q̄si ad summā vsq; macie meditationis labore cōficiant. an suis vigiliis: vt imaginē nō ad tabellā mō. sed etiā ad viuos vultus referamus

Spes nulla vlterior: de futuro nulla est spes tpe: vt melius sit. Iunouis auē. pauonē. deest laudāt.

Defluit. abit in seniū q̄ sufficere potuit cōmutādis mercimoniis: reb⁹ bellicis: & agriculture. Suāq; terpsicborē odit. suū poema: est em terpsicbore e nouē musis vna ἀπὸ τοῦ τερπειν χόρους dicta. Accipe nūc artes. ordo est & sensus. accipe nūc artes. cū etas pmittit: ne iste quē colis relicta ede musarū & Apollinis derelicta. cōferat. i. cōparet. quid aliquid ex suis carminibus. tuis q̄n quidē te vult videri an poetica anteire: & suos in primis laudari quos tibi recitauit versus.

MAN. Musarum ædes Apollo palatinus Homeri ætas Hesiodi ætas

Et musarū & apollinis ede relicta. i. relicto pierio studio: nā colēdo illum nil componere poterāt: quod quidē in ede musarum recitaret: vt moris erat auctore porphyrione Musarum vero edes a Martio pbilippo cōstructa fuerat. Apollinis autem ab augusto in palatio cū porticu vbi erat bibliotbeca & greca & latina auctore Suetonio. Propter mille annos. Apollodorus atbeniēsis post. C. xl. annū euersionis ilii scribit bomerū fuisse Eratostbenes vero post. C. annū. Est aūt opinio varia vt refert etiā Eusebius Cicero ite in ꝓlogo tusc. scribit bomerū fuisse & besiodū an vrbē conditā. At si dulcedine fame. sensus ē q̄ siquis fama ductus aliqd recitare voluerit ei a diuitibus dom⁹ tantū mō cōmodabit. Amittetq; impensam oēm: quā fecerat pro ferendis reportandisq; subsellijs: & ceteris ad id necessariis

Quē colis: & musarū: & apollinis æde relicta
Ipse facit versus: atq; vni cedit bomero
Propter mille annos: at si dulcedine famæ
Succensus recites maculonus cōmodat edes
Ac longe ferrata domus seruire iubetur:
In qua sollicitas imitatur ianua portas
Scit dare libertos extrema in parte sedentes
Ordinis: & magnas comitū disponere voces
Nemo dabit regū quāti subsellia constent
Et q̄ cōducto pedēt anabatbra tigillo (dris
Queq; reportandis posita ē orchestra cathe-
Nos tn boc agimus: tenuiq; ī puluere sulcos
Ducimus: & littus sterili versamus aratro
Nam si discedas: laqueo tenet ambitiosi
Consuetudo mali: tenet insanabile multos
Scribēdi cacoetbes: & ægro in corde senescit

Maculonus. dives ille. Seruire tibi. s. Sollicitas. anxias timorosas: hostiū causa Extrema in parte sedētes: Suetonius scribit Neronē plures alexādria euocasse: & adolescētulos equestris ordinis. & quicq; amplius milia e plebe robustissime iuuentutis vndicq; elegisse: q diuisi plausuum genera cōdiscerēt. Cōmitum. plaudentiū. s. Regū. diuitū

Recitaturi cura Anabatbra.

Subsellia. sedilia ipa ꝓ auditoribus illuc allata. Nā vt etiā Tacitus oñdit. Recitaturus rogare vltro & ambire cogebat. vt essent q dignarent audire: & ne id quidē gratis. Nā & domū mutuabat: & auditoriū extruebat. subsellia etiā cōducebat. Pendēt: vt gradus solē. Anabatbra gradus vel scale: ἀναβαίνω em ascēdo significat. Cōducto tigillo. i. ligno & tabulis cōductis. vñ gradus fierent.

Orchæstra

Orcbestra. in orcbestra senatorū sedibus loca erāt designata: Cuius loci altitudo nō erat plus quinq; pedū ibi etiā saltabat dicit em ab ὀρχέομαι quod est salto latius dictū est sat. tertia. Posita parata & extructa. Reportādis. in loca scilicet vñ acceperāt. Catbedris. in qbus scilicet dignio-

Voluptas Sterilitas

res sedere solebāt. Tamē quāq; nil cōferat. Hoc animus scribimus & recitamus. Nā circa ea qui libet & in bis operat: q̄ & maxime amat. Et ꝓpria voluptas auget operationē. Vt inquit pbūs lib. x. etbicorum. Tenuiq; in puluere sulcos ducimus. Martialis autem lib. primo ad. l. iuliū ait. In steriles campos nolūt iuga ferre iuuenci: pingue solum lassat: sed iuuat ipe labor. Discedas. a musis. s.

Tenet.te videlicet. Ambitiosi mali.i.cupidi laudis:ex qua nil boni cõseqūris is autē q in bonorū exuperat appetitione Ambitiosus vocat̄:vt scribit phūs li.ii.etb. Tenet insanabile ordo est in sanabile cacoethes scribēdi tenet multos est em̄ cacoethes neutri generis & terrasyllabō κάκόν autē malum dicit̄ τὸ ἦθιϛ mos τὸ vero ἐθὸϛ cõsuetudo. Scribēdi cacoethes.ita legendū est nō cacethos versus em̄ ō cõstaret:& cacethos volūt nec grecā vocē esse nec latinā:itaq; cacoethes legendū quod & politian? se legisse ait in vetusto codice logobardis exarato lr̄is. Aegro ābitioso & cupido laudis. Ambitiosus Cacoete

Relicta æde.hoc est contẽpto iudicio aliorū.q̄ solebat fieri in æde musarū: vt scribit Porpbyrrio VAL.

Sollicitas.admittunt vnūquēq; ea cura:qua solent admitti in vrbē tpe belli. In extrema parte sedētes:hoc Nero instituit:vt.s.iuuenes essent disposit̄:q plausuum genera cõdiscerēt & sibi applaudereť recitāti. Nemo regum.i.diuitū. Anabatra.i.gradus imitatio est Luciliana nā Lucilius integras voces grecas carmini inseruit.Pendēt:sublimia sunt:hæc eadē Cornelius.n.basso domi nascūtur pulchri quidē & iucundi:quoꝝ tñ hic exitus est:vt cū toto anno p oēs dies magna noctium pte vnū librū excludit & elucubrauit:regare:vltro & ābire cogat̄:vt sint q̄ dignent̄ audire. & ne id qdē gratis:nā & domū mutat̄ & auditoriū extruit & subsellia cõducit:& libellos dispgit &c. Cõducto tigillo.i.tignis cõductis a te. Posita est.i.cõstructa. Reportādis.in alienis & referēdis ad dñm:a q̄ cõduxisti eas. Ambitiosi mali malū ābitiosum appellat poeticen:q̄ boies vsant̄ cupidi laudis tm̄. Cacoethes:imitatio itē Lucilliana.i.malus mos. In egro.i.in ambitioso corde.multos suoꝝ tpm notat & in pmis Papiniū:q p ambitionē in poetaꝝ certamine cõcertauerat in quinquatriis mineruæ.

Musarum & apollinis æde.idē dicit.fuit em̄ vt porpbyrion inquit rome musarum edes in qua poete carmina sua recitabāt.musas orbium celestium cõtentus veteres dici voluerūt & singulos orbes muse nomē habere.vniuersarum autē vna concentum calliopem:quāobrem & orpbeus in bymnis musas p concisionē ab eo quod meluse noiate:vt nibil nisi melos.i.cantus barmonicus sint:dici existimat.tdeo sol q̄ omniū orbium temperet. barmoniam μόυσάγέτης est appellatus: Orpbeus μόυσάγέτάχόρό ϖόιέέκήβόλέτόξόβέλέμνέ.nec me pterit quosdam grāmaticos musæ vocabulum ϖάρά τόμώ id est ab inquirēdos:alios ἀϖό τόυ ὁμό ϭά declinasse. Ipe facit versus.sua opinione elegantissimos. Atq; vni cedit bomero:nec cuiq; alii. Propter mille annos.q̄ vetustissimus autor est: vt quo quis sit antiquior eo plus babeat auctoritatis apud ignaros. quod & Hor.in epistolis irridēs inqt.Est verus atq; Probus centū qui p ficit annos. Qui q deperit minor vno mese vel anno. Inter quos referēdus erit:veteres ne poetas. An quos & p̄sens & postea respuet ætas.iste quidē veteres interponeť boneste.Qui vel mense breui vel toto est iunior anno Vtor p missō caudeq; pilos: vt equine Paulatim velo & demo vnū demo etiā vnū.Cum cadat elusus rõne ruentis acerui. At si dulcedine fame.nō vt cõmodi aliquid assequare. Lõge valde vel pridem. DO.

In qua sollicitas imitat̄ ianua portas sollicitas capitolii dicit. quia eū galli capitolium oppugnassent porte templorum ereæ facte sunt:vt cum ingenti stridore aperirent̄. Scit dare ad sedendum. Magnas:magnorum virorū voces q applaudāt recitāti poetæ. Nemo dabit regū diuitū ac dominorū:ita Plautus in asinaria:nā ni impetro regē pdidi ex amore tantū est boi incendiū. Quanti subsellia cõstent:nedum quāti tota cõstabit impesa. Et q̄ cõducto pendēt anabatra tigillo anabatra pulpita gradus supiores scansilles.aut instrumēta scabilloꝝ:aut subsellia ab ἀνάβάίνω. Conducto tigillo..synecdochicos.i.cõducta cõtignatione.Queq; repor.po.est orchestra cathe.orchestra spacium in theatro in quo pantomimi saltitarent aut tibicines modularent̄:& in quo stans recitet poeta: aut tabulata:vt volūt quidā in ipso theatro ab ὀρχόυμάι salto dicta. Trāquillus deinde in orchestram senatūq; descēdit:& orationis quidē carmineq; latini coronā de qua bonestissimus quisq; cõtenderat:sumpsit. Reportandis cathedris: q̄ nō sicut in theatro sedilia essent ppetua: sed vt vsus posceret portarent̄. Nos tamē hoc agimus.allegoricos incassum laboramus emolumentum acceptur̄i nullum fatigamur. Nam si discedas a scribēdo declines atq; abstineas. Laqueo tenet ambitiosi cõsuetudo.mali quod laudari ob ea q̄ scripseras cõsueueris. Tenet insanabile multos scribendi cacobethes.ordo est cacobethes scribendi insanabile tenet multos sane cacobethes vitiū curatu difficillimum vnde & insanabile ait vitium paulus iurisconsultus ostendit cum inquit & quātū interest inter hæc vitia q greci κόκόήθή interq; λέξθάγ aut γόσόγ aut ἀργίάγ tamen inter talia vitia & eū morbum ex quo quis minus aptus vsui sit differt:id Plini. sanabile putat cū inquit. caro vituli recentia vulnera non patit intumescere. Fimū bibulum cū melle feminum vituli cinis sordida bulcera q̄ cacobethe vocāt lacte mulieris sanāt.bulcera aūt pulmonis sunt: vt idem scordotis farina carnes excrescētes per se insperssa cõsumit pulmonia bulcera quæ cacobethe vocāt sanat.declinat̄ autem cacobethes.vt bippomanes.neutri ideo generis est.quoniam noia græca in es correptam terminantia omnia generis sunt neutri & terrasyllabum scribēdum est:vt stet versus κόκόγ enim q̄d malum significat & ἦθόϛ.i.mos non ἐθὸϛ consuetudo deriuat̄:q̄ scriptura arguit græca licet.vt Aristoteles in primo magnoꝝ ethicorum inquit.nibil prsus sit mos aliud q̄ cõsuetudo. pinde scribendus est versus:cacobethes & ægro in corde senescit vt emēdatissimi babēt codices. Scribēdi cacobethes.insanabile.i.quæ semel in animo insedit ambitio amoueri baud facile pōt. Senescit vt aliud viuendi sectari nequeant ppositum. Sed vatem egregium.hoc dicit.hæc omia vatem faciunt insignem quæ pauper assequi nullo modo pōt.quare nō est q̄ banc scribēdi amet ambitionem cum ad laudem singularis in scribendo poete non possit aspirare.

MAN. Sed vatem egregiũ.oñdit egregios vates fieri mentẽ lætã & gaza exiſtenti:& oi remota acerbitate ſecus autẽ minime poſſe.licet oino ſcribant. Publica vena.i.cõmunis. Expoſitum:ab aliis ſcriptum.

Deducit Deducere:attenuare ꝓſequi. Naſo ad mea ꝓpetuũ deducite tempora carmen

Parnaſſu belycon Feriat.ſignet:metaphora eſt a ſignantibus ipſam monetam. Cõmuni moneta, cõmuni materia. Triuiale.rude:& quale faciebãt in triuiis ruſtici Vergi. in buc. Non tu in triuiis in nocte ſolebas Stridẽti miſerum ſtipula diſperdere carmen.

Baccbarũ poetarum Parnaſſus fœbo baccbo conſecrato. Hunc.talem. Syluarum vbi cõponere poſſit. Nam vt inquit Horatius libro ſecundo epſa ad Aug. Scriptorum chorus omnis amat nemus:& fugit vrbem.

Anidum muſarum. Sub antro pierio: boc ait quoniam Strabone teſte li. nono parnaſſus mons pbocidis vniuerſus cõſecratus exiſtebat & antra & alia loca bonore & ſanctitate digna continẽs. E quibus celeberrimũ & formoſiſſimũ extabat Corytiũ nympharum antrũ. Dixit idem in aonia boetiæ parte belyconem montẽ eſſe:quo in loco cõſecrata erat muſis ædes:fonſq; caballinus:& libetbridum ſpelunca nympharum. Tbyrſum furorem poticũ:baccbus ctiã fauere poetis dicit̃:byrſum poſuit:& baccbari poete dicunt̃:quũ furore cõcepto ſcribunt.

Tbyrſus quid. Papinius:bæc ego naſcẽtes lætus baccbatus ad aras Cicero item primo libro de diuinatione ſic ait. Negat enim ſine furore democritus quẽq; poetam magnũ eſſe poſſe:quod idẽ dicit Plato. & Macrobius libro primo ſat.inquit.cꝑ boetii parnaſſum montẽ apollini conſecratã eſſe memorantes. ſimul tamẽ in eodẽ & oraculũ delpbicũ:& ſpeluncas baccbicas vni deo cõſeeratas colebãt. Vnde & apollini & libero patri in eodẽ monte res diuina celebrabat̃. Preterea dicit idem Macrobius cꝑ libri patris ſimulacrum quum tbyrſum tenet quid aliud q̃ latens telum geritur:cuius mucro dedera labente ꝓtegitur:quod oſtẽdit vinculo quodam patiẽtie obligãdos impetus belli babet enim bedera vinciendi obligandiq; naturam. Contingere.concipere. Sana pauptas:q̃ ſanos bomines facit. Vnde ſuperius dixit. Nullum crimen abeſt facinuſq; libidinis ex quo pauptas romana perit. Atq; æris inops quo nocte &c. Scribit philoſopbus libro ſeptimo etb.cꝑ fœlix indiget bonis & corpis & externis ipſaq; fortuna quo non impediat̃. Idem etiã libro decimo dixit cꝑ & ſapiens & iuſtus: & cæteri rebus bis indigent que neceſſarie ſunt advitam. Et libro primo dixerat. fieri enim nõ pot aut non facile fit vt is agat p̃claras cui facultates deſunt:multa nãq; p amicos p diuitias per ciuilem potentiã tanq; per inſtrumenta agunt̃. Obe.legitur item. Euoe eſt autem lætantis interiectio:& vox baccbantiũ. Dixit aũt Horatius Ode.xix.libri ſecũdi Euoe recenti mens trepidat metu:plenoq; bacchi pectore turbidũ letatur. Euoe parce liber parce graui metuende tbyrſo. Donatus in pbormioe ait cꝑ Obe interiectio eſt ſatietatẽ vſq; ad faſtidium deſignãs. Quis locus.ſ.eſſe pot. Carmine ſolo.non alia cura domeſtica. Dominis cyrrbæviſe que ferunt̃.i.apolline & baccbo. Cyrrbe ſub cyrrbim parnaſſi rupem vrbs vetuſta iacebat Cyrrba ad mare locata a qua incipiebat ad delpbos aſcenſio ſtadiis fere.lxxx.quod Strabo edocet libro nono ait ſuo tpe dirutam fuiſſe. Nyſæ. Diodorus ſcribit lib.primo Dionyſum nutritũ in nyſa fœlicis arabiæ ꝓpinqua egypto & Dionyſum nyſeũ appellatum ab ipſa nyſa in arabia ſita idem quoq; Diodo li.v.ſcribit cꝑ iuppiter infantẽ Dionyſiũ Mercurio dedit ad Antrũ Nyſe qđ inter pbœniciã nilũq; erat deferendũ a nympbiſq; omi ſtudio curaq; educandũ. Vnde ab ioue nyſaq; Dionyſium dixerunt. Dominis cyrrbe nyſe que ferunt̃. Apollo eñ & Dionyſius poetis fauere dicunt̃. Nam apollo muſarum dux eſt vt ſcribit Strabo lib.x. & Dionyſius muſas virgines ſecum duxiſſe tradit̃ apprime eruditas. quibus tum ꝓpter cantus ſuauitatem tum quia bonis artibus eruditæ erant oblectabatur. vt ſcribit Diodorus libro quinto. Sed tñ libro primo dixerat cꝑ Oſiris qui ab grecis Dionyſius appellat̃ dicit̃ fuiſſe cupidior riſus: delectariq; muſicis & choreis:quapropter illum muſicorum multitudo ſequebat̃. Inter eos nouẽ fuiſſe virgines adoleſcẽtulas tum canere ſolitas:tum in aliis eruditas:quas deinde greci appellarunt Muſas. bas apollinem ducuiſſe dicunt:qua ex re muſicus eſt notatus Duas. ſcribẽdi.ſ.& viuendi.

Dionyſius infans Dionyſius vñ cõpoit̃ Apollo muſarum dux Dionyſius ſecum muſas babuit Oſyris idem & dionyſius Muſæ nouem virgines Apollo muſicus dictus eſt.

DO. Vena publica.æmulatio Horatii.nec qui circa vilem patulũq; morabitur orbem. Non feriar.i. non ſignet:metbapbora a ſignantibus pecuniam. Hora. Licuit ſemperq; licebit Signatum preſente non producere nomen. Carmen triuiale:q̃le ſolent cantare ruſtici in triuiis. Vir. Nũ tu in triuiis docte ſolebas ſtridenti miſerum ſtipula diſperdere carmen. Contingere tbyrſum id eſt concipere animo furorem bacchi. nam baccbantes comis ſerta: & tbyrſos manibus ſumere ſolebant id eſt baſtas pãpinis inuolutas:vt ſcribit Diodorus:& baccbari poete dicuntur: quo in furore concepto ſcribunt

Sed vatem egregiũ cui non ſit publica vena
Qui nibil expoſitũ ſoleat deducere: nec qui
Communi feriat carmen triuiale moneta
Hunc qualẽ neſcio mõſtrare: & ſentio tantũ
Anxietate carẽs:animus facit omnis acerbi
Impatiens: cupidus ſyluarũ aptuſq; bibẽdis
Fontibus aonidũ: neq; eñ cãtare ſub antro
Pierio:tbyrſumue poteſt contingere ſana
Paupertas: atq; æris inops: quo nocte dieq;
Corpus eget:ſatur eſt qũ dicit boratius obe
Quis locus ingenio:niſi cũ ſe carmie ſolo
Vexant:& dominis cyrrbæ: nyſæq; feruntur
Pectora noſtra duas nõ admittẽtia curas?

Papi. Hæc ego naſcentes letus baccbatus ad aras. Dominis Cyrræ et Nyſe id eſt Apolline cirreo et baccho niſeo. Cira vrbs vetuſta erat anteꝙ erat chryſea planities. vnde erat aſcenſus in delphos. Stra. ſcribit. inde cirreū Apollinem dicimus delphicum. Nyſa in parnaſo et arabia fœlici: vt ſcribit Diodo. vbi educatus eſt baccbus. Aſpicere. ingenio ſibi repreſentare. Currus: quos excogitauit. Virg. in iuturna et turno.

Sed va. egre de egregio poeta ſuum effert iudicium ita Hora. neꝙ em̄ cōcludere verſum. Dixeris VAL.
eſſe ſatis neꝙ ſiquis ſcribat vti nos. Sermoni propriora putes hunc eſſe poetam. Ingenium cui ſit cui mens diuinior: atꝙ os magna ſonaturū des nominis huius bonorem. Iccirco quidā comœdia nec ne poema Eſſet: queſiuere quod acer ſpiritus ac vis Nec verbis nec rebus ineſt niſi quod pede certo defert ſermoni ſermo merus. Sed va. egre. ordo verborū eſt. ſed animus carens anxietate omnis acerbi impatiens: cupidus ſyluarū aptuſꝙ bibendis fontibus aonidum: facit vatem egregiū cui non ſit publica vena. qui nihil expoſitum ſoleat reducere nec qui cōmuni moneta feriat triuiale carmen hunc qualem nequeo monſtrare & ſentio tantū. Cui non ſit pu. ve. ingeniū iudiciūꝙ vulgare quo & acute inueniat & inuēta prudenter collocet & de omibus: vt decor poſtulabit iudicet. Qui ni. ex. ſo. de. expoſitum nom̄ bic eſt accipiendum id eſt obuium in promptu cuilibet poſitū: vt acumine nouitatis probet̄ carmen: nec contineant̄ vtpute vulgares & tritæ omnibus ſentētie at elegāter adiecit deducere boc eſt ſubtile & nihil ſub ruſticū proferre & eſt ſpecioſe dictum. vt Hor. illud. Cum lamentamur non apparere labores. Noſtros & tenui deducta poemata filo Vir. etiam deductum carmen ſignificantiſſime dixit: quod quaſi filum de inuentione deducat̄. ſiquidem deducere eſt lanam purgare: & fila trabere. Var. carere idem boc verbū in oenotria neuii carendo ꝙ eam tum purgant ac deducunt: vt careat ſpurcitia ex quo ſcarmiari tum dicit̄ lana. Qui nihil expoſitum nihil ab aliis tractatum ne expoſueris: non em̄ id reprehendi poteſt: quod ab omnibus clariſſimis factum eſt poetis: quin id Hor. precipuit: vt facias potius ꝙ inducta pſcribas inquiens. Difficilem eſt proprie cōmunia dicere tuꝙ Rectius iliacum carmen deducis in actus. Quam ſi proferes ignota in dictaꝙ primus. Nec qui cōmuni fe. car. tri. mo. feriat carmen ꝙ in faciendo verſu verſu auriō iudicio fluentem cōpoſitionē & digitorum crepitu tēpora metiamur. Hora. digito callemus & aure. & Perſius atꝙ marem trepitum fidis intendiſſe latine. & Quinti. ꝙꝙ bæc & in metris accidunt maior tamē illic licētia eſt. & vbi tēpora etiā animo metiunt̄ & pedum & digitorū ictu interualla ſignāt quibuſdamvotis atꝙ æſtimant quot breues illud ſpatium habeat inde τετρσήμονπεδετάσήμ. ον deinceps longiores fiunt percuſſiones nam σημεῖον tēpus eſt vnum. idem paulopoſt. oratio non deſcendit ad ſtrepitum digitorum. Cōmuni mo. i. vulgaribus verbis. ꝙ etiam p̄cepit Hor. inquiens. Siluis deducti caueant me iudice fauni. Ne velut innati triuiis ac pœne forenſes. ſit ergo inquit de lectus in verbis: vt bomeſtiora ſublimiora nitidiora. iucundiora vocaliora deligant̄. item propria tranſlata: nouata: antiqua id em̄ oēs quibus pbilologiæ data eſt auctoritas precium. Carmē triuiale dignū vt in triuiis: vbi coii vulgus cantillet̄. Cōmuni mo. quæ a ſordidiſſimi cuiuſꝙ de plebe hominis manibus tractat̄. Et ſen. tā. quale velim poetam intelligere: ꝙ & Ci. de oratore nō potuiſſe craſſum facere: & ne quidem ſe verbis conſequutū oſtendit: vt quem vellet oratorem eſſe cōmōſtrarit: Anxie. ca. cuius mentē nihil anxiū ſauciet. Omnis acer. impatiens. qui pati acerbitatem nō queat. boc eſt qui naturā pturbationibus nō babeat obnoxiam. nec ſiquid moleſtiæ ſe offerat ſtatim afflictet̄. ſed qui affectibus noriturū ſare. Cupi. ſil. vt boiem ſtrepitus effugiat: vñ Ho. tu me inter ſtrepitus nocturnos atꝙ diurnos vis canere & contacta ſequi veſtigia vatum. qñ & ſeceſſus ipſi mentē multa reſarciunt materia vnde Ho. Baccbum in remotis carmina rupibus vidi docentē credi te poſteri. Aptuſꝙ bi. fon. ao. boc eſt cuius mētis excitario ſuapte natura ferat̄ ad carmen. Fontibus ao. i. muſarū qñ plures apud tbebanos dicati poetis fontes fuere. aonius vero tbebanus ab aone regi filio neptuni vel a monte boetiæ nā ipſa eſt aonia q̄ boetia & tbebe appellat̄: vt quidā putāt: vtcūꝙ tbebe ciuitas intelligat̄ et eſt patronimicō p poſſeſſiuo poſitum. Cantare ſub an. pi. qñ de ſiluis in vrbem egeſtate fugat̄: Tbyrſum ve. p. c. ſub baccbo eſſe in cuius tutela poetæ dicunt̄ ꝓpter ſpiritū quo affiari baccbantiū more dicunt̄. Tbyr. nā baccbus & ab orpbeo tbyrſopboros nominant̄. Sana pau. q̄ cogit poetā ſanū eſſe. vt ſibi ne mēdicare cogat̄ cōſulat. dixit em̄ Pla. et deocritus niſi in ſanū poetā eſſe nō poſſe. Ci. de oratore. ſæpe em̄ audiui poetā bonū neminem idꝙ a deocrito et a Pla. in ſcriptis relictum eſſe dicūt ſine inflāmatione animoꝝ exiſtere poſſe & ſine quodam afflatu quaſi furoris: vñ Ho. excludit ſanos belicone poetas democritus. cui ſnie Ariſ. quoꝙ aſtipulatur in li. quē de ſomniorū diuinatione inſcripſit. Atꝙ æris inops ſuperioris ſnie amplificatio ē.

Satur eſt cū di. bo. obe. qui in li. carminum inquit. Heu. obe. recenti mens trepidat metu. Plenoꝙ baccbi pectore turbidū. Lætantur. beu. obe parce liber. que vox contentū nec plura querentē videt̄ ſemp indicare. Perſi. Tum vetule auriculis alienis colligis eſcas. Auriculis qbus & dicas cute perditus obe. et Mar. Obe. iam ſatis eſt obe libelle. Jam puenimus vſꝙ advmbriculum Tu ꝓcedere aduc & ire queris. itē Plau. in aulularia. Abſcede: etiā nunc etiā obe iſtic adeſto. Quis. l. iuge. quis eſt qui laudāda faciat: vt locus poetarū detur ingeniis. Niſi cum. ſ. c. ſ. v. vt que nuſꝙ ſunt inueniāt. Vexāt. nā vt etiā. M. Tul. dicit ceterarū rerum ſtudia & doctrina et p̄ceptis et arte cōſtare inueniunt̄ poetā natura ipſa valere et mentis viribus excitari et quaſi diuino quodam ſpiritu afflari dixeruntveteres vt apud Plato. ſæpe Socra. et p̄ſertim de furore poetico diſſerēs. Et do. c. ny. fe. apolline & baccbo.

vñ Lu. Cardine parnasus gemino petit æthera colle. Mons bronio phœboq; sacer: phœbo cyrrha. baccho aũt nysa sacrata fuit. Pacto no. du. non ad cu. vno tempore non possunt sensus nostri duabus rebus in diuersum trahentibus rebus inseruire ne putes poetã res posse ꝓcurare familiares & eundem poeticæ vacare facultati.

MAN. Magnæ mentis opus: ordo est aspicere currus: & equos faciesq; deorũ & qualis erynnis rutulũ confundat est opus magne mentis: nec attonite de lodice paranda. Lodice. de hac vide sat. sexta ibi. Mõ sub lodice relictis. Aspicere. mẽte cõcipere. Currus & equos: Vergilius lib. xii. de turno sic ait. Poscit eqs: gaudetq; tucs ante ora fremẽtes. Pilũno quos ipa dec⁹ dedit Orithya &c. Et inferius in eodẽ libro poscit equos. atq; arma simul: saltuq; superbus Emicat in currum. & manibus molitur babenas &c. Faciesq; deorum: Maro. libro decimo secundo sic. At iuno ex summo qui nunc albanus habet &c. Exemplo turni sic est affata sororẽ. Diua deam &c. Nympha decus fluuiorum animo gratissimo nostro &c. Et libro secundo æne. Aeneas ait. Quum mihi sese nõ ante oculis tam clara vidẽdam obtulit: & pura per noctem in luce refulsit. Alma parens cõfessa deam &c. et Paulo inferius Neptunus muros magnoq; emota tridẽti fundamenta quatit &c. Sunt et passim exempla in æneide de diis ipsis. Et qualis. q; terribilis. Rutulum confundat erinnis. de hac libro septimo. Vergilius sic ait.

Magnæ mentis opus, nec de lodice paranda
Attonitæ: currus; & equos: faciesq; deorum
Aspicere: & qualis rutulũ cõfundat erinnys
Nam si virgilio puer: & tolerabile desit
Hospitium: caderẽt oẽs a criniq⁹ hydri (sit
Surda nihil gemeret graue bucina posciq⁹ vt
Non minor antiq; rubrenus lappa cothurno
Cuius & albiolos & lenã pignerat atreus.
Nõ bẽt infœlix numitor: qd mittat amico
Quintille qd donet habet: nec defuit illi
Vnde emeret multa pascendũ carne leonem
Iam domitum: constat leuiori belua sumptu
Nimirũ & capiunt plus intestina poetæ
Contẽtus fama iaceat lucanus in hortis
Marmoreis: & sarrano tenuiq; salcio
Gloria quãta libet: quid erit si gl'ia tantũ est?

Talibus Alecto dictis exarsit in iras.
At iuueni oranti subitus tremor occupat artus.
Diriguere oculi. tot erinnys sibilat hydris. Tantaq; se facies aperit: quum flammea torquens
Lumina: Cunctantem & querentẽ dicere plura Reppulit: & geminos erexit crinibus angues.
Verberaq; insonuit. rabidoq; hæc addidit ore.

Lucanus diues Puer. seruus. Acrinibus: scilicet electus erinnyos: nã dixit: tot erinnys sibilat hydris. Itẽ & geminos erexit crinibus angues. Gemeret: sonaret. Buccina: de hac Maro libro septimo sic ait. pastorale canit. s. alecto: signũ cornuq; recuruo Tartaream intendit vocem: qua ꝓtinus omne cõtremuit nemus & sylue intonuere ꝓfunde postea inquit. Tum vero ad vocẽ celeres qua buccina signũ Dira dedit: raptis cõcurrunt vndiq; telis indomiti agricolæ. Rubrenus lappa. inops poete tragici nomẽ Antiquo: cothurno. sophoclæo: seu antiqua tragœdia. Albiolos. albus inde albiolus. tabula gypsata erat vbi scribebat. Lænã. i. penulam ꝓprie aũt læna vestimentũ erat militare qd supra oia vestimẽta sumebat: vt docet Nonius. Atreus: fœnerator quidã. Infœlix ironice loquit. Plus. s. q; intestina leonis. Contẽtus fama iaceat Lucanus in hortis: poterat inqt Luca. sola gloria esse contentus: cũ diues esset at nõ sic alii poete: Lucanũ vero fuisse diuite. Tacitus ostẽdit libro. xvi. & Eusebius: de quo sic ait: Lanæus Melas Senecæ frater & Gallionis bona lucani poete filii sui ab Nerone ꝓmeret. Serrano. tenuiq; salcio noia sunt pauperũ poetarũ. Gloria scilicet sit.

DO. Caderẽt omnes a crinibus hydri. i. nihil ꝓfecisset allecto suis colubris: quibus bellũ latinũ fuscitauit: vt est apud Vergiliũ id est Virgi. nõ potuisset canere illud bellum. Buccina: alludit carmẽ Virgilii de allecto: Cornuq; recuruo tartareã intendit vocẽ. qua ꝓtinus omne cõtremuit nemus. Nihil gemeret. i. Virg. nõ potuisset excitare illud bellũ latinũ: si necessaria defuissent: Rubrenus lappa poeta eius tẽporũ pauperim⁹. Atrus. fœnerator. vt apud Martialẽ: Claudius Quintille. vt illud Mar. paup amicitiæ: cũ sis lupe nõ es amice. Vix possum iã diu stomachum cohibere toties occurrunt Fidentini Clunici ineptiæ. quas etiã refutare pudet: ne vlla ex parte me mouere videant vt hoc loco quod ait de caluo poeta intelligendum esse: & de numitore fratre Romuli Domitũ: Hãno pœnus primus docuit leonẽ domari: vt scribit Pli. Capiant plus. per ironiam legendũ est: Luca. ꝓ quo cunq; poeta diuite ponitur: qui tm scribit carmen ad laudẽ. Lucanũ diuitem fuisse scribit Tacitus: q tradit Melã eius patrẽ ꝓcuratione negocio⁹ imperatoris ingẽtis opes fuisse cõsecutũ: q̃rũ auiditate Nero passus est eũ falso crimine dãnari: occurrit igit̃ tacite obiectoni. possent eñ dicere ciues poetã cõtentũ esse debere laude: nec aliq̃d p̃terea q̃rere: ita est inquit: si sunt diuites vt Luca. Sed sarrano & salcio bassio sit quanta vis gloria: quid tamẽ facient si nihil præter gloriam habebunt: cũ sint paupe-

res:nam ſaranus nomen ē poete tēpoꝝ Iuue. Vt Vmber Baſſus Cluniꝰ apud Mar. & ſaleius Baſſus floruit tpibus Veſpaſiani: vt docet Cor. de rbetoribꝰ. Cor. ſecurus ſit inqt Ap & ſaleius & qſq; alius ſtudiū poetices & carminū gloriā fouet eiuſdē meminit Quinti. Vebemēs inquit et poeticum ingeniū & ſalei Baſſi pfuit: nec ipm ſenectus maturauit. Claruit in primis gīa impatoris. Codex meus & Manilii auditoris mei certiſſime fidei & ſumme vetuſtatis ſaleio habēt vt multis baćtenꝰ oſtēdi: p quo alii habent ſalino: in quo ineptimus ſenſus eſt: nā ſalinū nunq; noiaī a poetis: niſi in tenui menſa: quo mō aūt cōuenit bortis marmoreis & tenui ſalino. Sarrano. i. vitreo. Præterea quo pacto bene enūciaī hic verſus abſolute. Gloria quātalibet &c. Melius nos cōiungimus. Gloria ſit quātalibet ſarrano & tenui. i. pauperi ſaleio. Quid erit &c. Nūc me mouent aut fidentini eiulatus: aut eius p ceptoris nomen: q interponit. Facile em patior vtrunq; eoꝝ diſſentire: cum male ſentiant.

Magnæ mentis opus. ordo eſt & ſenſus: opus eſt ſubaudiendū poetæ: magnæ excelſæ mētis, quæ in minimis occupata rebus nō ſit. Nec attonitæ. grauiter pculſæ. De patāda lodice. re ad domeſticū vſum qualibet viliſſima: cū ſit lodix vili lecti ſtragulū. Aſpicere. ad aſpiciendū: vt cōuenit poetis Currus & equos faciesq; deoꝝ ἀφοκόινου dictū ad ſingula em referē. Et q̄lis: p quæ cum ſint tres. allecto. tiſiphone: megæra. aut certe q̄lis: vt veniat accinta. Rutulū. turnū vt apud Virgilium. VAL.

Cōfundat in ſui deſperationē pducat. Erynnis: furia ſic dicta q humanā corrūpant mentē: hoc ē ἀπὸ τοῦ ἐρίνειν τὸ γνοῦν. huius ē genitiuꝰ erinnyos. Latine erinnys: & p cōciſionē vl ſynereſyn erinnys quoniā in ys pductam terminata noīa ita declinanī. huius accuſatiuus eſt græcus erinna & erinny. latinus erinnym ſicut tethym. ita libentius, ptulerim q̄s errinyē: vt ypſilon nō obiiciat noīatiui quādo tethem aut thelē nemo dicit velut apud Lucanū verberibuſq; ſuis trepidā caſtigat erinnym. græcus pluralis noīatiuus ē erinnes & erinnys. latinꝰ erinnyes. quantū legerim ſolū Proptius. Tūc me vel traginæ vexetis erinnyes. & me inferno dānes æace iudicio: librariiq; vero impitia habēt codices quidā erinnydes. accuſatiuꝰ erinnyas & erinnys. ſophocles in aiace furēte. σὲ μνάσ ἐρινυσ τὰν υτόλαϛ μάθειν ἐμέ. Puer. qui beri mādata exequaī. Caderēt oēs a crinibus hydri. hydri ſerpētes aquatici ſunt: ſed hic p ceraſtis poſuit. dicunī em furiaꝝ capillis ſerpētes a vertice p pendere: orpheus in hymnis: νυκτερίαι κόυραι ὀφιόωλοκάμοι φοβερώπες. eſt g ſenſus. ſi deſinit Virgilio vite būane neceſſaria cadent oīa eloquētiæ ornamēta. cuiuſmōi furiaꝝ ſūt deſcriptiōes

Surda quæ neminē de ſe audiret prædicātem. Gemeret. canerēt: vt Virg. nec genere aeria ceſſabit turī ab vlmo. Buccina. tuba. Propertius. Buccinas coegebat priſcos ad verba quirites. a vocis ſimilitudine dictum nomē vt Feſtus quidē arbitraī at Hieronymus ad dardanū bucca inquit vocaī apud hebræos deinde p diminutionē buccina dicīt. at hic buccinā ſonorū carmen heroicum vocat.

Rubrenus lappa poeta tragicus. Non minor: non minoris eſtimeī q̄s veteres tragici. Cuiꝰ & albeo los. luſoriā tabulam. Cicero de finibus bonoꝝ & maloꝝ: aut albeolū poſcere. aut querere quēpiam ludum. buius primitiuum eſt albeus. Pli. M. meſſalla conſul pridie cal. n. octoberis die natalis ſui egit tranſtulit albeum cum teſſeris luſoriū egēmis duabus latū pedes tres longū pedes quatuor

Lænam. tunicam. Atreus. fenerator. Nō habet. ironicos aūt nō habet q mittat qđ velit mittere. Iuſælix: qui veram ignorat munificentiā. Quintillæ meretrici. quintilia vero caluī amica fuit proper. Hæc etiam docti confeſſa ē pagina calui. Cum caneret miſerie funera quintillæ. Nimirū & capiūt plus inteſtina poetæ. bella poetæ ironia. Iaceat. a nullo ſubleuatus. in bortis marmoreis: q̄s dicīt habuiſſe. Ac ſarrbeno tenuiq; ſaleio. noīa fuiſſe poetaꝝ pbus putat alii ſarrbeno: vt idē ait & ſalcio naſa accipiunt fictilia. iuniores vero ſalino legūt & ſarrano: vt p vas in quo ſal cōponīt quæq; viliſſima intelligamus. Gloria quātalibet. ſubaudiendū ſit. Tantum ſolum. Gloria, vana.

Currītur ad vocem iucundā: & carmē amicę
Thebaidos: lętam quum fecit ſtatius vrbem:
Promiſitq; diem. tanta dulcedine captos
Afficit ille animos: tanta q̄ libidine vulgi
Auditur: ſed quum fregit ſubſellia verſu:
Eſurit: intactam paridi niſi vendat agauen.
Ille et militię multis largītur honorem:
Semeſtri vatum digitos circūligato auro:
Qđ nō dant, pceres: dabit iſtrio tu camerinos
Et bareas: tu nobiliu; magna atria curas:
Prefectos pelopea facit: philomela tribunos.
Haud tn inuidias vati: quē pulpita raſcūt
Quis tibi mecēas: quis nūc erit aut, pculeius

Currīt ad vocē iucundā &c. ſupius dictum ē a Iuuenale. Lucanū potuiſſe contētum eſſe ſola fama: quia diues erat Sarrano vero & ſaleſo nō ſatis eſſe gloriā ſine premiis. quia paupes. Ad quod, pbandum Statii exemplū ſubiicit. Nam cum is optimus eſſet poeta & gratus oībus & maximā gloriam conſequereī: eſuriebat. Niſi pulpitis paſcereī. Cui ppter ea minime inuidendum fuiſſe dicit: q pulpitis paſcebaī: nō ab diuitibus. vti & Virgilius. & Horatius. Mecœnate hic certe ſenſus optime ſuperiori quadrat. Paridi. MAN.

Domitiani tpe floruit paris pātomimꝰ Trāquillus em De Domitiāo ſcribit. Qđ Vxorē ſuam Domitiā paridis Iſtrionis amore deperditā repudiauit intraq; bretēpus impatiēs diſſidii q̄ſiſſe eflagitante pplo reduxit. Et paulo inferius inqt. Diſcipulū paridis pātomimi puberē adhuc

etiã tunc maxime ægrum ꝙ arte formaq̃
nõ ad ſimilis magiſtro videbatur occidit.
Martialis li.xi.ſic ait.
Quiſquis flamineam teris viator.
Noli nobile prætexire marmor:
Vrbis deliciæ. ſaleſq̃ nili.
Ars & gratia luſus:& voluptas.
Romani decus: & dolor teatri.
Atq̃ omnes veneres cupidineſq̃
Hoc ſunt condita quo paris ſepulcro:

Aut fabi⁹: qs cocta iteꝝ? quis lẽtulus alter?
Tunc par ingenio prẽcium: tunc vtile multis
Pallere:& vinum toto neſcire decembri
Veſter porro labor fœcundior biſtoriarũ
Scriptores:petitur plus tpis atq̃ olei plus.
Nanq̃ oblita modi milleſima pagina ſurgit
Omnibus: & creſcit multa damnoſa papyro
Sic ingẽs rerũ numerus iubet:atq̃ opeꝝ lex.

Agaue pentbei

Agauen.i. fabulam cõpoſitã de agaue matre pẽtbei tbebaꝝ regis: q baccbi nuie aper viſus:& ab mẽ & materteris: lacera tis ẽ de quo late naſo lib.iii.met. Intactã.nouã nec dum recitatã p Agauẽ aũt potes intellígere tragœdiam aliquã de agaue:potes & tbebaida ipſius ſtatii intelligere: vbi ꝺ agaue & pentbeo meminit qd magis placet. Ille & militiæ.In paridẽ ipm nunc inuebit nã cum eẽt iſtrio:plurimũ valebat apd impatorem: ſicq̃ ipſum quoq̃ imperatorẽ tacite carpit debebat enim ad ſummũ tollere graues potius viros q̃ iſtrionẽ. Militiæ bonorẽ:pfecturam.tribunatum & equæſtrem dignitatem.Semeſtri auro.boc ait qm̃ tribuni etiam aurem geſtabant:vt oſtẽdit plutarchus. Et plinius nepos in epiſtolis pro Caluiſio ita rogat.bũc rogo ſemeſtri tribunatu ſplendiorẽ & ſibi & auũculo ſuo facias.Itaq̃ tribuni anulũ p ſemeſtri auro poeta intellígit. Quod nõ dant pceres.Dabit iſtrio.Senſus eſt nõ eſſe colendos pceres & nobiles vt. Camerinos & Bareas & iuſmodi:nihil em̃ cõferẽt.Tragœdiavero paridi pbitate et pfectum et tribunum faciet. Tu curas:tu poeta ſcilicet.iſtrio. iſtriones dicti ꝙ primũ ex iſtria venerunt vt inquit feſtus Liuius aũt prima facie libri ſeptimi ſic ait.Cæteꝝ parua quoq̃ vt ferme principia omnia et ea ipſa peregrina res fuit:ſine carmine vllo ſine imitãdoꝝ carminũ actu. Ludiones ex betruria acciti ad tibicinis modos ſaltãtes baud idecoros motus dabant.imitari deide eos inuẽtus ſim.l' incõditis inter ſe iocularia fundẽtes verſibus cœpere:nec abſoni ab voce mot⁹erãt Accepta itaq̃ res ſæpiuſq̃ vſurpãdo excitata vernaculis artificib⁹:qa iſter ruicovbo Ludio vocabaẽ nomẽ Iſtrioníb⁹ inditum:qui nõ ſicut ante feſcenio verſu ſimilem in cõpoſitũ temere ac rudẽ alternis iaciebant:ſed impletas modis ſatyras deſcripto iã ad tibicinẽ cantu motuq̃ congruenti pagebãt Valerius etiã li.ii.vbi de ludis meminit eadẽ fere dicit.Pelopea.tragœdia de pelopea filia tbyeſtæ cũ qua ipſe pater coiuerat. Vñ Aegyſtbus natus ẽ:qui agamẽnona occidit.Pbilomela. tragœdia detereo progne.pbilomela & iti. Haud tamẽ inuideas.inuidendũ ſiquidẽ eſſet ei ſi diuitũ ope. nõ pulpitis paſcereẽ vti Maroni & Horatio accidit. ii em̃ a mecœnate plurima acceperũt.Pulpita.recitationes & ſcæna:nõ aũt diuites. Quis tibi.ſ.eſt. Mecœnas.i.diues aliquis.liberaliſſimus. vti mecœnas Maroni & Horatio binc ait Martialis.Sint mecœnates:non deerunt flacce Marones.Proculei⁹ aliquis liberalis.vti & pculeius.qui eques romanus tante pietatis in fratres fuit:vt bona cũ iis iteꝝ equa portione diuiſerit.Cum bellis ciuilibus attriti paupes eſſent. De boc Horatius. Carminũ li.ii. ait.Viuet extento pculeius ævo.Notus in fratres animi fraterni:pculeii frẽs erãt Scipio & Murena.vt ſcribit Acro & porpbyrio fuit denicq̃ pculeius Auguſti amiciſſim⁹ de quo Plutarchus memínit in Antonii vita. Fabius.de fabii maximi liberalitate videto Valeriũ li.iiii.ca.viii.Et Plinium ꝺ viris Illuſtribus. Cotta de boc etiã ſuperius ait.ſaty.Quita:Quæ piſo bonus:quæ cotta ſolebat largiri. Lentulus alter.quaſi dicat nõ inuenies alterũ lentulũ.qui ſit ita liberalis: vt ille erat. Tũc par ingenio pcium.Ouidius itẽ lib.iii.de amoribus ait. Ingeniũ quondã fuerat pciosius auro. At nunc barbaria eſt grandis.babere nibil.Et Pli.li.iii.epiſtola vltima ſic ait: fuit moris antiqui eos q vel ſingulos laudes.vel vrbium ſcripſerant:aut bonorib⁹ aut pecunia ornare. Noſtris vero tpibus vt alia ſpecioſa & egregia ita boc in primis exoleuit.Nã poſtq̃ deſiimus facere laudãda laudari quoq̃ ineptum putamus. Par.ſ.erat. Vtile fuit. Toto decẽbri.eo quidẽ menſæ ſaturnialia fiebãt magna licentia poculoꝝ.Statius in ſaturnalibus.Et multo grauidus mero december.Qui aũt ſcribebant.vt eſſent ſobrii abſtinebãt illis voluptatib⁹:& merito:qm̃ ingenio par preciũ erat Martialis etiã li. xiii. In xeniis ait.Poſtulat ecce nouos ebria Bruma ſales.Ianus aũtvt ſcribit Mac.lib.primo ſat.Saturno aram cum ſacris tanq̃ deo cõdidit:quæ ſaturnialia nominanit:refert & plures opiniones.Celebrabãtur olim vno tantum die. id eſt.xiiii.Kalen.Ianuarii. Sed poſt in triduũ ppagata a.xvi.Kalen. Ianuarii cepta in.xiiii.deſinebãt:quo ſolo fieri ante cõſueuerãt. Sed ſagillarioꝝ adiecta celebritas in ſeptẽ dies diſcurſum publicũ & lætitiam religionis extendit. Veſcebantur aũtq̃ eo tempore domini paſſim cum ſeruis.Et vinum toto neſcire decembri.Horatius epiſtola ad Mæcœnatem libro primo contrarium ſcribit bis verſibus. Priſco ſi credis Mecœnas docte Cratino Nulla placere diu nec viuere carmina poſſunt.Quæ ſcribuntur aquæ potoribus.Item laudibus arguitur vini vinoſus Homerus Ennius ipſe pater nunq̃ niſi potus ad arma.Proſiluit dicenda. Item nec ceſſauere poetæ nocturno certare mero.putere diurno. Tullius aũt libro.v.tuſc.ait. Quid ꝙ ne mente quidem recte vti poſſumus.multo cibo & potione completi Homerus vero li.vi.iliados inducit becubã bectori ita dicere. Recreabit aũt te:mibi crede potus bois nanq̃ defatigati ac defecti ſuaui vino mire & animus excita

Tribuni aurum

Iſtriovnde

Iſte et qd Ludio Iſtrio vnde Pelopea Aegiſtus Proculeiuſ

Scriptorũ premia

Saturnalia Saturni ara. Saturnalia

tur:& robur exurgit. Qui:quoꝙ lib.vii.met.inquit Agitant cõuiuia patres. Et medium vulgus:nec nõ carmia vino ingeniũ faciente canũt &c. Vester porro labor.ostẽdit bistoricos etiã vti & poetas nibil emolumenti suscipere. Causidicos vero aliquid: parum tamen. culpa tempoꝛ.s. Fœcundior maior & copiosior ꝙ poetarũ. Porro certe. Atꝙ olei plus. Demostbenes orator atbenienſis: interrogatus quomodo orator factus sit: respondit plus vino impendens oleum quod Diomedes recitat. Modi mensuræ finis. Crescit.ipsa pagina.i.libellus ipse. Papyro.de papyro iam superiꝰ patuit. Sic iubet vt crescat pagina. Demostbenis oleum.

Currit̃. Statius Papi. Neapolitanus:vt ipse in siluis de se scribit:ꝙuis alter Sta. fuerit Tolosanus vt tradit Euse. ex certamine poetaꝛ a Domitiano instituto coronatus ẽ in quinquatrius Mineruæ: inde ita scribit ad Domitianũ. Qualis sub collibus albæ. Cum mõ germanicas acies mõ; daca sonãtẽ Prælia:palladio tua me munus induit auro. Idẽ ad Septimium. Hinc mea carmia regina belloꝛ Virago cæsareo perãcauit auro. Cũ tu sodalis dulce periculũ Connixus oĩi pectore coleres & advxorẽ Ter me nitidis albana ferentẽ dena comis sanctoꝙ induit Cæsaris auro. Viscerib⁹ cõplexa tuis. cũ bonorẽ eum insoleter iactaret aliis poetis erat inuisus. Iuuenalisꝙ p indignationẽ eum notat & Paridem pãthomimũ. cuius gra non carminis merito Papiniũ coronatũ fuisse innuit. ab bis versib⁹ totum satyricum opus inchoauit. Sed occultauit diu: mox cum magno succesſu audireẽ eos buic satyræ inseruit. Dici aũt bæc in Papyniũ ex stomacbo. vel ille versus satis indicat. Haud tamẽ inuideas vati:quẽ pulpita pascunt. Nisi vendeat agauẽ. carmen tbebanũ Paridi Panthomimo:non ꝙ ille alieno carmine vellet videri doctus:sed boc ait vt ostendat eum Paridis gratiæ seruire:cui spe mercedis dat carmẽ & omnẽ tribuit operã:buius Paridis apud Mar. est epbitbaphiõ. Vrbis delitiæ salesꝙ nili &c. Alter Paris tẽporibus Neronis fuit:quẽ ille interfecit:tanꝙ eiusdẽ artis æmulũ:erat.n.bistrio. DO.

Honorẽ militiæ.i.tribunatũ. Semestri auro:nã tribuni quoꝙ annulũ gestabant: vt oñdit Pu.& nepos in epistolis ꝑ caluisio ita rogat. Hunc ergo semestri tribunatu splẽdidiorẽ & sibi auũculo suo facias. binc Iuue. annolũ tribuniciũ semestrẽ dixit. Camerinos. nobiles:sed non gratos principi:qꝫlis:fuit Sulpitius camerinus:qui de ꝓconsulatu apbricæ accusatus est apud Neronẽ:sed tamẽ absolutus:vt Corneli⁹ scribit. Bareas.i.nobiles nõ gratos principi: qualis fuit Bareas Saranus ꝺ quo antea est dictum: Pelopeia:opus de Pelopeia vxore Tbyestis. Haud tamẽ inuideas vati:boc ex stomacbo ait in Papi.qui canẽs & recitãs carmia victũ quærebat:in quo ait nõ esse ei inuidendũ: nõ tans illius impudentiã & turpẽ quæstũ. Pascunt. nam Papinius accepit prædium a Domitiano in albano:qꝺ iactat. Ast ego dardaniæ:ꝙuis sub collibus albæ. Rus ꝓpriũ magniꝙ ducis mibi munere currens vnda domi. Fabius Lentulus. de bis ante dictũ est. Vinũ toto decembri:boc dicit ꝓpter saturnialia:q̃ mensæ decẽbri celebranẽ:magna licentia poculoꝛ. Papinius in saturnialib⁹. Et multo grauidus vero december. Sensus igit̃ est:vtile fuisse multis vino abstinuisse etiã eo tpe: quo oẽs indulgent.i.in saturnialibus toto decẽbri.i.totis saturnialibus. Fidentinus post tabulas suas tandẽ nostram refert opinionẽ:cui inuitus assentit̃. Olei plus.i.maiorẽ lucubrationẽ:vnde oĩones Demostbenis dictæ sunt lucernã olere:qm̃ noctu bæ erant lucubratæ.

Vocem iocundã:recitantis. Amicæ tbebaidos:quã diligunt auditores. Promisitꝙ diẽ recitã di. Versu recitatione. versu fregit subsellia ob coeuntiũ frequentiã. Intactam. nondũ recitatam. VAL.

Paridi. nisi vendat agauẽ. de agaue fabulã q̃ bacchi furore agitata filium suum pentbea discerpsit Horatius:quid caput abscissum demetis cum portat agaue Gnati infœlicis sibi non furiosa videtur

Paridi a quo ob nimiã pauptatẽ annuo salario sustentatus dicit̃:bunc primo Neroni iocundissimum:deinde ab eo quasi grauẽ aduersariũ fuisse interfectum:& Tacitus & Trãquillus scribũt. Ille & militiæ multis largit̃ bonorẽ. boc sub Claudio & aliquãdiu sub Nerone potuit. Semestri vatũ digitos circũligat auro.i.digitos anulis exornat qui semestris sil'itudinẽ lunæ ferunt. semestris autẽ luna dicit̃ cum mensis mediũ permensa est spatium:aut inquit Probus xymam dicit:boc ẽ cui vt plena sit parum admodũ deest. quidã seximestræ auꝛ sex mensium annonam pecuniariã volunt intelligi:sed sensus valde alienus est:longe igit̃ melius ad xymam referẽ lunã cum velut anulus in orbem collecta est:vt inquit probus. Tu camerinos & Bareas romæ insignes familias. Tu paris. Præfectos pelopeia facit sub Nerone præfecti ab bistrionib⁹ ꝓmouebanẽ. Pelopeia & pbilomela sunt notæ fabulæ. Haud tamẽ inuidias vati. quẽ pulpita pascunt. quãdo:ne ipsi quidẽ satis multa lucrãtur. Pulpita. scenæ. Quis tibi mœcenas:quis nunc erit aut ꝓculeius qui in poetas fuere largissimi. sane Proculeius eques romanus amicus augusti clarissime pietatis erga fratres suos scipionem & murænã fuit adeo:vt bona sua cũ bis æquis partib⁹ diuiserit quia illi bello ciuili erãt spoliati:vnde Horatius. Viuet extento ꝓculeius æuo. Notus in fratres animi paterni. Illum aget penna metuẽte solui fama superstes. bic Cæsaris augusti familiaris in maximo stomacbi dolore gypso doto conscium sibi mortẽ ferẽ. Tunc cũ bivixere liberales. Et vinũ toto nescire decembri totam byemẽ aquã bibere quo melancboliã augeat magis:& cerebro maior ad oĩa excogitanda in sytuis. Fœcũdior maior a fœtu. Olei plus noctu dũ scribis. Oblita modi:quæ modũ nescit inuenire. Milesima pagina multiplex volumen cõfurgit bistoricis. Atꝙ opis lex bistoriæ ordo.

Seges merces emtapbora est ab agricol' sũpta. Terre bistorie Apte. enucleate et descẽpte negocioꝛ q̃ in iudicio egũt: ordi MAN.

Quę tũ inde seges terræ quis fructus apertæ

nem eoꝝ modum & figuram continẽtes: debentq; semp per publicam scribi psonam. Acta ligenti. causidicum notat vt sequentia indicant. Sed genus ignauũ amici obiectio est: dicit enim historicos minime lucrari q intra parietes & in vmbra versentur. non autem in foro vti causidici

Ignauo gnauus

Genus historicorũ scilicet. Ignauum inutile. non aptum industriæ: industrios enim gnauos dicim⁹. Dic igit poetæ verba. Ipsi causidici scilicet. Sonant clamant dicunt. Creditor. creditor dicitur quia debitori credit: est enim Creditor qui alienam fidem sequitur mutuatam pecuniam numerando. est etiã creditor ille cui ob aliquam rem venditã quispiam debet. Libelli. in quibus .s. actor cãm & actionẽ expmit. Est aũt duplex libellus: quidã enim accusatoris & is in criminalib⁹ locũ bẽt. Et qdã cõuentoris & is in ciuilib⁹.

Ccreditor

Quis dabit historico: q̃ntũ daret acta legẽti.
Sed gen⁹ ignauũ: qđ tecto gaudet: & vmbra.
Dic igitur quid causidicis ciuilia prestent
Officia: & magno comites in falsce libelli?
Ipsi magna sonant: sed tũc quũ creditor audit
Precipue: vel si tetigit latus acrior illo
Qui venit ad dubiũ grandi cũ codice nomẽ:
Tunc immensa cauis spirant mendacia folles
Cõspuiturq; sinus: verũ deprendere messem
Si libet: binc centũ primonia causidicorum:
Parte alia solum russati pone lacertæ:
Cõsedere duces: surgis tu pallidus aiax

Latus. s. causidici. Acrior illo. i. pragmaticus Acrior illo creditore .s. Nã in foro causidici erant qui ad subsellia vocẽ tantũ clientibus accomodabãt erãt & pragmatici qui illis suppededitabãt iura vt Cicero scribit & Faustus libro. iii. ca. viii. quoꝝ quidẽ erat maior dignitas & fame discrimẽ. De pigramatico igit nũc loquit submonẽte & incitante causidicũ ad clamorẽ lege suppeditata. De pragmaticis vero paulo inferius videto latius. Ad dubiũ nomẽ. i. incertũ debitũ plærũq; em ex scriptis incertitudo aliqua nascit. Sæpe numero aũt nomẽ p debito ponit. Columella libro. i. cap. vii. Nec sane est iudicandũ nobis quicquid licet. Nã summũ ius antiqui summã putabant crucẽ. Nec rursus in totum remittendũ. Qm̃ vel optima nomina non appellando fieri mala fœnerator alphius dixisse seueriſſime fertur cicero item pro Roscio sic ait. Non refert parua nomina incodices imo ois summas. Et in epistola q̃dam ad atticũ. pfici inquit. vt Salaminii totũ nomẽ psoluerẽt. Et asconius li. tertio de prætura vrbana vbi tractat argumentũ accusationis sic ait. Tituli debitoꝝ. Noia dicunt̃ presertim in bis debitis in quibus bominũ nomina scripta sunt quibus pecuniæ cõmodate sunt cui rei cõtrarium est mutuas accepisse ergo nomina debita vel debitoris hæc illæ Codice codex liber est. in quo accepti & expensi rationes scribunt̃. De quo sic Cicero loquit̃. Quo modo sestertia. ccc. liii. in codice accepti & expensi non sunt. & alibi sic. Vtrũ cætera noia in codicẽ accepti & expensi digesta habes an nõ? hic aũt codex aliter accipit̃ p codice legum. s. aliter em̃ nõ quadraret sentẽtia: in qua significatione asconius pedianus in orone p cornelio De Maiestate vsus est. Ait em̃. Itaq;. P. Seruilius globolus tribunus plæbis inuẽtus erat qui. l. Cornelio obsisteret. Is vbi legis ferunde dies venit: & præco subiiciente scribaverba legis recitare populo cœpit. & scribã subiicere & præconẽ pnunciare passus non est. Tum cornelius ipse codicẽ recitauit hæc ille. Spirãt. emittunt. Folles. pulmones quibus inest spirãdi vis. Conspuit̃ sinus. id quidem verboꝝ copia & celeritate eueniebat. Rus satypone lacertæ: siue Russati. Satus lacerta ditissimus fuit vti poeta hic oñdere videt̃. Cuius sola villa centũ causidicoꝝ patrimonia superabat. Placet & illud pbi vt Russatus lacerta fuerit auriga sub domitiano. Placet item vt de lacerta milite intelligamus. Russati em̃ milites dicebant̃ a russata veste coccinea qua sub cõsulibus romani vsi sunt milites. Cõparare aũt & causidicoꝝ & militum patrimonia non absonũ est. Nam ita oratores in foro cõtendere solẽt sicut in castris milites: binc Cicero ad berennium libro primo ait. De iis rebus caute cõfligendũ est. Confligere. n. militare verbũ est. Dabant̃ etiam causidicis statuæ equæstres vt iam iam apparebit. Qui aũt sisapone legendũ censuit nullo pacto admittẽdus est. Cum nequeat id cõuenire. absurdum & em̃ esset tã longinquas petere cõparationes: fiunt nanq; ex p notiora g̃ &c. Consedere duces. ostendit hoc loco causidicos & si optime causam egerint minima tñ recipere ab defensis. Cõsedere duces. id ab Ouidio sumpsit. ait enim libro. xiii. met. Consedere duces. & vulgi stante corona surgit ad bos clypei domino septemplicis aiax is enim cum Vlisse de armis achillis causam babebat. Aiax. id est. causidicus tanq; aiax: qui aduersante vlisse de armis achillis ægit causam.

Nomen p debito

Ius sumũ

Nomina p titulis debitorum. codex.

Russati milites.

DO.

Sed genus ignauũ. pponit obiectionẽ & ei respondet: posses inquit dicere historicos nihil lucrari: qm̃ no pdeũt in foro: & agũt negociũ: sed sp in vmbra sunt. Ioue vero oñdit boies eiusdẽ instituti & artis no plus lucrari: si in negociis venisent: q; qui in vmbra fuerunt antiquoꝝ tpibus causidici inquit: qui exercẽt eloquẽtiã in foro nõ bãt tantũ diuitiaꝝ: vt oia eoꝝ bona possint comparari etiã cũ exiguo rure attici sati equites romani: quẽ ditissimũ fuisse scribit cornelius nepos: eloquentẽ testat̃. Cicero: appellatũ satum oñdit Suetonius. Cecilius inquit. Epirota Tusculi natus libertus: attici sati equitis romani: ad quẽ sunt Cice. epistolæ: qđ idem delectatus sit ocio: & vmbra ostẽdit cicero ad eũ scribens. Te inquit ociũ: me vero negociũ delectat. ditior igit olim in ocio & vmbra fuit atticus eqs & ei? etiã minia villa plus valuit q; primonia centũ causidicoꝝ: q nunc in negociis versant̃: & ita oñ-

dit culpa tempoꝝ hoc accidere: nō desidia hoīm: vt paupes sint. Creditōr q̄ pecuniā credidit debitori: creditor itē cuius pecunia aliud aliquid agit: vt hoc loco & apud Ciceronē. Res agit̄ per eosdē creditores &c. creditor. id ē. qui cōduxit patrimoniū pecunia sua. Qui venit ad dubiū nomē in foro erant causidici: qui ad subsellia vocē tm̄ clientibus accōmodabāt: & pragmatici: qui bis suppedita bant iura: vt cicero & fabius scribūt: quoꝝ erat maiori dignitas & fame discrimē: de pragmatico igit̄ nunc loquit̄ submouēte & incitāte causidicum. ad clamorē suppeditata lege. Acrior. i. vebemētior illo creditore. i. qui magis vrgit causidicū. Cum grādi codice. s. legum. Pone solum rus lacertæ: boc est solum rus exiguum: q̄si dicat non conferas omnes villas: sed vnum tantū rus ad id breue: nā lacerta est breuis mēsura terre. ante. Vnius sese dominū fecisse lacertæ. Saty. i. attici satis equis romani: qui eloquentiā nunc̄ exercuit in foro: cp Fideti. præceptorē secutus multa boc loco reseēseat deliramēta: & confingat fabulas: nec miror. nec moueor. illud vero rideo: cp ait p̄ceptori suo placere satam esse ꝑprium aurigæ. id ne a libris Sybillinis acceptum putes: ostendi multis Iuue. meū cuius margine id scriptum ē: sine vlla auctoritate: vt multa alia in bmōi codicibus reperiunt̄. Consedere dices Emysticbon ē Ouidii sumptum de certamine aiacis & Vlixis in iudicio armoꝝ. Dubia ꝑ libertate tanc̄ ageres causam de conditiōe tua. Bubulco iudice: boc est apud indicē rudē: boc dicit q̄m multi impatoꝝ indulgentia asciti fuerāt in decuri. iudicum externi: & barbari homines: quid Fidem. somniat de Vespasiano. Bone deus: c̄ ridiculum est. Scalarum. scalæ gemoniæ dicebantur in quas dānati trabi solebāt. Trā. nemo punitoꝝ nō in gemonias abiectus vncoc̄ tractus gloria scalarum erat: cum patronus reum dānabat. sensus est Esto qđ viceris & dānaueris reū ad gemonias: qđ p̄cium vocis erit tibi: alii putant scalas fuisse sorulos & armaria causidicoꝝ: quæ palmaꝝ foliis ornabant̄ cū illi vicissent causam. Cice. correpsimus scala: bæc ligni in margine mei Iuue nalis antiqui.

Quæ tn̄ inde seges. quis fructes: seges tamen: vt Var. inquit dicit qđ aratum necdum satum ē: iō VAL.
subiecit terræ quis fructus aptæ. i. ꝑficisse boc est cum laboraris multū quid nā emolumēti postea cō sequere? Quantum daret acta legenti cuius vulgari librario vel certe aduocato. Quid præstent in quo ante eant: qui plus videt̄ laboris subire videamus quid ipsi lucrent̄ aduocati. Et magno comites in fasce libelli. qui ad rei defensionē magnos clyentū secū libellos perferunt. Ipsi magna sonāt vtrū se locupletes glorianē an certeverbis terrere aduersariū nitunt̄ quo maiorem apud ignarem & stolitū vulgus fauorē aucupentur. Tetigit latus plura pollicitus est qui opibus præstat & qui multoꝝ cautionē tempoꝝ habet ad dubium nomen de quo dubium futurū erat iudiciū. Grandi cum codice. confirmationū refutationūc̄. Ad dubiū nomen: vbi quæstio atc̄ constitutio in ambiguo posita sit. Probus vero qui venit ad dubium nomen inquit argentarium significat qui instantius debitum petit si debitor cœperit esse suspectus. Ad dubiū nomen. eius qui ei debeat. Tūc in mensa caui spirant mendacia folles. temerariam aduocatoꝝ significat supbiam: qui cum iusta & vera dicendo obtinere causam nō possint in mēdacia mutuasc̄ iniurias descendūt. Caui folles. tumētia adeo guttura. vt folles credas quibus pflatur & suscitat̄ igni. Hora. Vt tu cōclusas birnicis follibus auras Vsc̄ laborantes dum ferum mollia tignis. vt maius immittare & p metapborā. Persius. Tu nec̄ an belanti coquit̄ eū messa camino. Folle præmis ventos nec clauso murmure raucus. Conspuitur c̄ sinus. ex garulitate. aut velut inquit Probus quia homines sibi nō pmittūt prospera ꝑpter pbascinū verboꝝ. ter em̄ sibi insinus inspuūt & vident̄ pbascinū arcere binc Persi[9]. Ecce auia vt metuēs diuū matertera cui[9]. Exemit pueꝝ frontēc̄ atc̄ vda labella infami digito & lustralib[9] ante saliuis Expiat. vrētes oculos inbibere perita. Verā deprēdere messem. verū laboris fructū si tibi libeat cognoscere. messis tamen ꝑprio: vt inquit Varro nomine dicit̄ a medio de bis q̄ metunt̄ & ab eo esse vocabuli inclinationē metior inquit & sub vrbe roma & locis plæriſc̄: vt testamentum medium subsecet̄ cp manu siniſtra & summum præbendūt a quo medio messem dictam puto: infra manuū stramentū quod terræ bæret postea subsecat̄. Hinc centum. ordo est binc pone centum causidicoꝝ patrimonia: alia parte solum subaudi patrimoniū russati lacertæ & ē sensus: solus russatus lacerta patrimonii tantum babet quātum simul centum causidici. russatus lacerta sub Domitiano auriga fuit: vt Probus ait. & apud Plinium: russeus legit̄ inuenit̄ in actis fœlicis russei aurige iam igne illato in rogum eis vnā e fauētibus iecisse sese. cōsedere duces. i. iudices ignari iudicii: alluſit aūt ad illud Ouid. cōsedere duces: & vulgi stante corona. surgit adbos clypei dns septēplicis aiax. Vtc̄ erat impatiens iræ segæa toruo Littora cōspexit classemc̄ in littore vultu. Intendesc̄ manus agimus prob iuppiter inquit. Ante rates cām & mecum cōuertunt̄ vlysses.

Dicturus dubia pro libertate bubulco
Iudice rumpe miser tensum iecur: vt tibi lasso
Figantur virides scalarum gloria palmæ:
Q đ vocis preciū? siccus petasunculus: & vas
Pelamidū: aut veteres aphroꝝ epimēdia bul
Aut vinū tyberi deuectū quinc̄ lagenę (bi

Dict̄[9] dubia ꝑ libertate. i. ita pallidus MAN.
ac si dict̄[9] esset ꝑ libertate patriæ: vt. s. patria liberaret̄ a tyrannis quod quū tractatur: quia dubius est euētus paleſcit qſc̄. Id aūt declarare videt̄ illud in Sat. viii. Et quos magnū aliquid dubia ꝑ libertate deceret. Placet itē & alter sensus. vt dicturus pro dubia libertate causidicus intelligatur acturus causam pro liberando reo & absoluēdo: đ q̄ dubiū eēt ob ingēs

Si quater egisti: si contigit aureus vnus
Inde cadunt partes in fœdere pragmaticorũ.
Aemilio dabitur quantũ petet: & meli⁹ nos
Aegimus. huius em̃ stat currus abeneus alti
Quadriiuges in vestibulis: atq; ipse feroci
Bellatore sedens curuatum hastile minatur
Eminus: & statua meditatur prælia lusca.

scelus admissum pallebat ergo causidic⁹ acturus talem causam ne succumberet. Et demum sensus Causidicum in agẽda cau maxime sollicitum & timorosum esse ne forte succumbat & tamẽ vbi victor fuerit paruã quidẽ mercedẽ habebit. Bubulco iudice boc ait. qm̃ vt refert Asconius libro secundo Verrinarum. Tribus vrba næ rusticæ omnes. xxxv. numerabañ ex quarum singulis vt dicem⁹ in satyra. xvi. terni eligebañ ad iudicandũ. Cunq; centum quinq; iudices essent centumuiri appellati sunt: quo facilius nominarenť: vt festus ait. Rumpe miser tensum iecur. boc ait quoniã vt scribit Alcinous. Iecur & ad excitandam & ad mittigandam animæ concupiscẽtiam dulcedinem ac densitatem habet. Scalarum gloria palmæ: de scalis intelligendũ quibus quidem actores ipsi causarum pulpitum aliquod ad dicendum constitutum ascendebãt. Potes etiam intelligere vt in domo victoris Causidici affigerentur palmæ. quæ quidem erant gloria scalarum scilicet pulpiti iam dicti.

Tribus rexxxv.

Iudices Cv. Centũuiri Iecur

Scalarum gloria. appositio est. Quod vocis præcium Causidicos parum lucrari etiã Naso libro primo de amoribus ostendit bis versibus. Nec me verbosas leges ediscere nec me ingrato voces ꝓstituisse foro. Plinius item li. secũdo epistola ad maximũ ita inquit beri duo nomenclatores mei habent sane ætatem eorum qui nuper togas sumpserunt ternis denariis ad laudandum trabebañ. tãti constat vt sis disertissimus boc præcio q̃libet numerosa subsellia implenť boc ingens corona colligitur. boc infiniti clamores cõmouenť &c. Petasũculus. ẽ petaso coxa porcina sallita. Inde petasũculus diminutiuũ. Siccus autem ingratus est: binc Martialis ait libro. xiii. Musteus ẽ propera: caros nec differ amicos. Nam mihi cum vetulo sit petasone nihil. Pelamidum. Plini⁹ libro nono scribit: ꝙ Tynni partus Cordyla appellať. Limosæ vero ab luto pelamydes incipiunt vocari. Et quum annuum excessere tempus. Tynni. ii membratim cæsi ceruicæ & abdomine cõmendanť. Cætera pte plenis pulpamentis sale asseruañ. Vilissima ex iis quæ caude ꝓxima quia pingui carent. Aut veteres aphroꝝ Epimendía Bulbi. ordo ẽ aut Epimendia appositio veteres bulbi aphroꝝ. Epimendia. est Epimendiũ vt Pli. scribit li. xix. tertiũ bulbi genus cibis gratum. Aphrorum. in aphrica em̃ Plinio teste li. xix. nati bulbi maxime laudanť sunt aũt bulbi cæpe non absimiles ascoloniæ. Tyberi deuectum: non romanũ. sed vile & externũ. Quinq; lagenæ. appositio ẽ. Si quater egisti. sensus est si quater egisti causam tu causidicus: indeq; babueris aureum oportebit ex illo partẽ tribuere pragmaticis. i. aduocatis. Pragmaticoꝝ. pragmatici teste Quintiliano libro tertio capitulo octauo iuris interptes a græcis dicunť qui parua mercede conducti iura oratoribus suggerebant. & Cicero libro primo de oratore sic ait. Itaq; nõ vt apud græcos infimi boies mercedula adducti mistros sẽbent in iudiciis oratorib⁹. ii q̃ apd illos pragmatici vocanť bæc ille. Hos pragmaticos. pedianus vbi Argumentũ Diuinatiõis tractat aduocatos videť appellare. Nã vbi Cicero ait. Quartũ ex illo grege oratoꝝ inqt ipse Obturbatores quosdã sordidosq; causidicos significat: qui adbibebanť ad morã faciendã: dũ meliores aduocati recrearenť: & se denuo compararent ad dicẽdum. πράγμα aũt res causa dicitť. πράγματευς negociator. Aemilio dabitť quantũ petet. Ostẽdit illud verum esse. Quantũ quisq; sua nũmoꝝ seruat in arca tantũ habet & fidei. Diuitibus em̃ causidicis plura q̃ pauperibus conferebant. Aemilio. diuiti causidico. Dabitť. a clyentibus. Aegimus. s. cãm nos pauperes. In festibulis satyra etiã. vi. dixit. Vetustos porticib⁹ disponat auos. Nã ibi maioꝝ imagines disponebanť: vt latius illic ostendimus & in principio satyre. viii. aliqua. Stat currus abeneus. Plinius li. xxxiiii. De origine & bonore statuaꝝ. scribit ꝙ in atriis bonos clyentiũ instituit colere patronos. Scribit itẽ sequenti capite ꝙ togata effigie antiquitus statuæ dicabanť: placuere & nudæ tenentes bastam. Cæsar quidẽ dictator loricatã sibi dicari in foro suo passus est. Equestres vero statuæ factæ a græcis orto exemplo. posteavero in bigis & quadrigis: vñ et nostri currus in iis q triũphassent Causidicoꝝ vero statuas eq̃stres fuisse Martialis ondit li. ix. bis verbis. Tam graue pcussis incudib⁹ æra resultant. Causidicũ medio quum faber aptat equo. Bellatore. i. equo. Lusca alter em̃ ex oculis daudebať quo certior fieret ictus. Philosopbus aũt particula. xx. suoꝝ ꝓblematum scribit. Vno oculo exquisitius cerni q̃ duob⁹: quia plures motus duob⁹ q̃ vno excitanť. Et quia radii oculi vtriusq; nõ sine pturbatione in idem concidũt: itaq; quum vno inspicimus ad rectum cõspectum tanq̃ regulam melius quod rectum est dep̃bendere iudicareq; babemus.

Statuæ in atriis
Statuæ eq̃stres
Statuæ causidicorum
Oculi vnius visus

DO.

Vt tibi lasso. i. esto ꝙ tibi lasso post multos labores. Fingunť virides: palmæ scalarũ. i. deť victoria de reo dãnato ad scalas in quas obtinueris eũ abiiciendũ. Qd vocis præciũ. i. quid præmii tibi erit exigue munera causidicoꝝ: deridet Mar. in sabello longo epigrãmate. salsamẽta bis mittebãť: vt ille & lucanica ventre cũ salisco. Hic luue. siccua petasunculus. Pela midũ. pelamides tbinni sunt intra annũ tẽpus: cum linũ erũt. nã τήλό significat linũ: vñ pelamides. Hæ in aliaca cocte particulatiq; cõsectæ in genera cibor⁹ dispartiebanť: vt scribit Pli. epimenia sacra dicunť menstrua: sed placet magis legas epimenida. nam epimenidũ scyllæ genus est ꝓximũ bulbis: quod Pli. scribit esse gratũ cibis &

Theophraſtus anguſtiore folio ac minus aſpero ab vſu ita appellatum. in Aphryca ꝑſtabant. Columella. & q̄ ſicca legit getulis obruta glebis: mittebant autē bulbi cauſidicis. Mar. Cū bulbis cocleiſq; caſeoq;. epimenida aphroꝝ: appoſitio ē veteres bulbi: qui apud aphros epimenida ſunt. Si quater egiſti. i. ſi apud quatuor decurias iudicū cauſam egeris: & tu demū datus ſit vnus aureus. Partes cadunt. i. diſcedunt a lite quā cōponūt arbitrio pragmaticoꝝ: quo adeunt tanq̄ pitiores iuris. Aemilio dabit idē apud Mar. eſt qui ait cauſidicos vt conducerent ſtatuas oſtētaſſe. Mar. Tam graue percuſſis incudib⁹ æra reſultāt. Cauſidicū medio cū faber aptat equo. Sedens bellatore equo. Deſcribit ſtatuā equeſtrē quā oſtētant cauſidici: vt cōducant. Luſca. nā in alterū latus & oculū incūbunt eqtes in baſtā pni. Pedo cauſidicus: alter poeta: cui⁹ meminerunt Oui. & Mar. Cōturbat. i. multa obiit negocia. Mar. cōturbabit atlas albi. Cōturbator aquilius eſurio. Deficit inopia perit: nihil em̄ lucrabat. Mar. Parua rogas magꝭ ſed nō dāt hæc q̄q̄ magni: vt leui⁹ pudeat iā matho magna roga.

Pro libertate dubia. vtrū ancipiti victoria ſicut ꝑ liberto victor ponit. Vir. Victoraq; vix volitare VAL.
ꝑ ora. an certe dubia ꝑ libertate q̄ ſit ne danda an non nondū iudicatū eſſe videat. Bubulco. iudice ruſtico indocto: ac ꝑ hoc ſub quo nō fuit tantope æſtuandū aduocatis. vel ſui temporis iudicis eſt ꝑ prium nomē. Rumpe miſer tenſum iecur. vt nullam tandē aſſequare mercedē: iecur aūt ꝑ pulmone poſuit: aut quia a iecore bilis ſumat initiū. Virides ſchalarū gloria palme. inſtar gladiatoꝝ: ideo autem ſchalarū gloria q̄ apud veteres aduocati ſchalas haberent barmaliola in quibus palmæ prefī gerētur velut q̄dam ſtationes: q̄ ſi ſennā intellexiſſe volunt qui in corneliana correpſimus inquit in ſchalas. Siccus petaſunculus. laridi perna: cuius primitiuū eſt petaſo. Mar. Nā mihi cum vetulo ſit petaſone nihil fruſtrū de perna præcidit & ſale obrutū deinde in fumo ſuſpenſum aſſeruat. Etvas pelamydū. pelamydes piſces ſunt: ἀπὸ τοῦ πηλόυ. i. a luto in q̄ volutant nomē habuerūt. Opian⁹ in libro quē de natura piſciū inſcripſit. πηλαῶυδνσ γόγγόρι τε καὶ ὀνκάλεόυſι νόλιδόν γειτόνα ναιέτα όυſιν ἀειπόταμόιſι θαλάσσαν ἡ λιμεάιſ όθι λάρον υδωρ μετάπα νεται ἁλμης. eſt autem pelamys fœminini generis vt chiamis. Veteres bulbi. piſces epbexegeſis. epimenia. i. munera meſtrua adbroꝝ: qui ex aphrica romā deferebant: vñ Mar. & ficus lybicæ gelata teſta cū bulbis cocbleiſq;. Aut vinū thyberi deuectum. nō trāſmarinū aut quodvis optimū: vt de campano euectum agro. Aureus vnus. ſolidus aureus in fœdere pragmaticoꝝ miniſtroꝝ oratoris Cicero in primo de oratore: itaq; nō apud græcos infimi boies vi crudela adducti miniſtros ſe præbent in iudiciis oratorib⁹ bi qui apud illos pragmatici vocant. & Quintilian⁹: neq; ego ſum noſtri moris ignarus obliti ſue eorū qui velut ad arculas ſedent & tela agentibus ſum miniſtrant neq; idē apud græcos neſcio factitaſſe: vnde nomen bis pragmaticoꝝ eſt. ἀπὸ τῆς πράγματείας em̄ boc eſt actione inditū nomē eſt. Aemilio. diuiti. Currus abeneus. ex quo maiores eius oſtendit triūphaſſe. Nos paupes. Bellatore. equo. Curuatū baſtile minat. ſubaudiendū ſedētis. Et ſtatua meditat prælia luſa. ita ſedet: vt prælia videat futura meditari luſca vetuſtate: aut quæ ſertoriū referat aut annibalem. Sic pedo. aduocatus ſua auctoritate terrori eſt. Matho. alius aduocatus.

Deficit. deficio verbū multis ſolet modis caſus aſciſſere: vt cū Virgi. in carmine georgico inqt. Cū iam glandes atq; arbuta ſacræ deficerent ſiluæ. boc eſt non ſuggererent glandes atq; arbuta. cæſar in cōmentariis. fruſtra inquit meæ vitæ ſubuenire conamini quē iam ſanguis viresq; deficiūt. deficere deeſſe abſolute poſitū. Hircius quare neq; tanti ſum animi: vt ſine ſpe caſtra oppugnāda cenſeā: neq; tanti timoris: vt ipſe deficiā: aliter idē alibi Martius Rufus inquit quæſtor in caſtris relictus a curione cohortatus ſuos ne animo deficiāt. i. terreant. & rurſum alibi: ſed poſtea q̄ nō modo ordeum pabulumq; oībus locis herbaq; defecta: ſed etiā fructus de arboribus deficiebat: ita cicero: prudētia nunq; deficit oratorē. boc ē deſerit: at Martialis deficit banc rē inquit byblæis madidas thymis placentas defici. columella. iam ipſe vero inqt fœcūditate ꝑſtant oībus quas añ rettuli: tum etiā patiētia quippe turbines imbreſq; ſuſtinēt & cōmode fluunt nec deficiūt macro ſolo: deficio aūt a te. i. rebello magis notū eſt quā: vt auctoritate cuiuſquā cōprobare neceſſe ſit: eſt etiā vbi deficio ſignificet idē q̄d deſiſcor: vt bic matho deficit. at tum neutrū. vt priſcianus etiā inquit actiuū vero in aliis ſignificationibus cuius paſſiuū ꝓtulit Martialis. Dulcia defecta modulat carmīa lingua cantator cynus funeris ipſe ſui. Quintilianus & aqua cinoq; defecti de faciēda ad boſtes deditione deliberēt: Et columella: reꝝ ruſticaꝝ li. iii. iugatū quadā pte deficit quadā ſuperat: deficit igit mihi hæc res quantū me legiſſe recolo nuſq; inueni niſi apud eos quibus nulla aut ꝑ exigua latinitatis cōcedit auctoritas.

Sic. quia diues. Conturbat alios ſcilicet cauſidicos. Matho deficit. ſuccūbit quia paup De Mathone lati⁹ Sat. i. Exi MAN.
tus bic eſt Tongilli. ſenſus eſt q̄ Tongillus vt cōturbet alios ſicuti pedo diues lecticavebebat. & lata purpura induebatur ſic. n. magis ei credebāt. Cū rbinocerote in balnea guttū cū oleo deferebāt Ditiores ex cornu Rbinocerotis habebant: alii vero ex taurino cornu bic Mar. ait li. xiiii Geſtauit mō frōte me iuuēc⁹. Veꝝ Rbi Rbinoceros

Sic pedo cōturbat; matho deficit: exit⁹ bic ē
Tongilli: magno cum rbynocerote lauari
Qui ſolet: & vexat lutulenta balnea turba
Perq; fotū iuuenes longo ꝑmit aſſere medos
Empturus pueros: argentum myrrina: villas:
Spondet enim tyrio ſtlataria purpura filo.

Et tamen hoc ipsis est vtile purpura vendit
Causidicũ: vendũt amethystina cõuenit illis
Et strepitu & facie maioris viuere census
Sed finem impẽsæ non seruat prodiga roma
Vt redeãt veteres: ciceroni nemo ducẽtos
Nũc dederit nũmos: nisi fulserit anulus ingẽs
Respicit hoc primũ qui litigat: an tibi serui
Octo decẽ comites post te an sit sella: togati
Ante pedes: ideo cõducta paulus agebat
Sardonyche: atq; iõ pluris q̃ cossus agebat

nocerota me putabas. Pli. autẽ scribit lib. viii. q̃ rhinoceros est vnius in nare cornu bestis elephanto cui in longitudine par cruribus multo longioribus color est in buxeus. ριν piu aũt nasus dicitur κέρας cornu. Diodorus etiã plura libro. xiiii. de Rhinocerote. Lutulẽta. id est. comitum cœtu lutulẽto. Longo assere ẽ asser hoc loco lignũ siue palus longus et eminens: quo lectica portabatur a seruis. De assere tamen latius Sat. iii. Medos. seruos ex media dicta a Mædo medeæ filio de qua multa strabo libro. xi. Vtq; Ptolome⁹ ait libro. vi. Media terminat̃ a septentrione parte hircani maris. Ab occasu maiori armenia: & assyria. Ab meridie perside. Ab oriente hircanis & parthia. plura diximus lib. ii. g. Myrrina vasa ex myrrhino de quo late Saty. vi.

Assér
Media

Spõdet ꝓmittit oñditq; emere posse p̃dicta. Stlataria purpura. i. lata & ampla nã festus sic inquit Stlata genus nauigii latum magis q̃ altum & a latitudine sic appellatũ. sed ea cõsuetudie qua stlocũ ꝓ locũ & stlitẽ ꝓ litẽ dicebant hæc ille. Tyrio filio. Apud tyrum purpuras piscatus hinc tyria purpura optia oim phibet̃ verba sũt strabonis li. xvi. Et tamẽ hoc quia. s. se diuites oñdũt. Vẽdit clyentibus. Vendunt. s. causidicũ Amethistina vestimẽta violacea. Plinius li. xxxii. scribit q̃ principatum Amethysti indice tenẽt perlucẽt oẽs violaceo colore. scalpturis faciles indicæ absolutũ purpuræ colorẽ habent ad banc q̃ tinguentium officine dirigunt vota. Idem quoq; lib. ix. dixerat sic. Nepos cornelius qui diui augusti principatu obiit. Me inquit iuuene violacea purpura vigebat cuius libra denariis centũ venibat. Illis causidicis. Strepitũ comitum. s. Facit apparentia. Finem. id est. modum fit em̃ vltravires & vltra modũ impensa: quo ditiores ac digniores appareant hinc ait Seneca qd etiã Sat. iii. diximus in epistola. li. Non ego ambitiosus sum: sed nemo aliter romæ potest viuere non ego sumptuosus sum sed vrbs ipsa magnas impensas exigit. Prodiga. cõsumptrix prodigere em̃ teste festo cõsumere est. Vt redeant veteres sensus est q̃ si Cicero oratoꝝ summus tpe suo fuisset: nihil ꝓfecto lucratus esset: nisi diues apparuisset. Vt quis. Serui octo. ii lecticã qd octophoron appellant ferebant a sex vero hexaphoron dicebat̃. Togati. ante ambulones. Agebat. causas. s. Sardonice. in Sat. vi. diximus banc gemmã romanis fuisse celeberrimam auctore plinio.

Stlataria purpura
Stlocus
Tyria purpura
Amethist⁹
Romæ viuere
prodigus prodigere
Octophoron
Hexaphoron
DO.

Hinc est exitus. id est bæc causa est q̃re codducat̃. Tõgillus. de quo Mar. Virgi. Tõgillus male dicit̃ bemytriteo: noui bomis mores. Esurit atq; sitit. Rinoceronte: rinoceros vas significat: quo in balneis vtebant̃ ex cornu Rinocerotis: de quo diximus in cõmentariis Mar. Inferioris cõditionis boies ꝓ rinocerote vtebant̃ gutto ex cornu tauri. Turba lutulenta. id est multitudine comitũ qui eũ p lutũ sunt comitati: & lauant̃ vna. Fidẽti. clinicus lutulẽta exponit ꝓ pediconũ: q̃si in eo possem opes sustentare Tõgilias: q̃ pædicones bret multos comites. Longo assere: de asseribus ante est dictum. Empturus pueros. id est tanq; velit emere pueros: qui in septis vendebant̃ quo qui se diuites iactabãt accedebãt tanq; oia empturi: qd in mamurra deridet. Mar. in septis mamurra diu. multumq; vagatus. Hic vbi roma suas aurea vexat opes. Spondet. i. ꝑbet auctoritatẽ q̃ possit emere.

Stlataria purpura: antiq stlatũ ꝓ latũ dixerunt. vt Pompe. scribit. & stlitẽ ꝓ lite. vt Fabius tradit vñ stlata latũ nauigiũ dictum ẽ. Purpura stlataria. nõ a nauigio. vt ego sentio dicit̃. sed est peripbrasis. lati claui: vt legas purpura stlataria. i. latus clauus purpureas: quẽ gestat. Tyrio filio. id ẽ. lanatyria

Sed finẽ impẽ. eos carpit: qui vt diuites viderent̃. & ita cõducerent̃ fœnore vestes: & comites cõducebant: in quo Mar. saufellum dederit. Cinctum togatis & post & ante saufellũ. Octo serui. nã hic erat iustus numerus: bis qui gestabant̃. Catullus. Octo boies parare rectos ad lecticã. Paulus. causidicus: cuius meminit Mar. Gratus sit tibi paule sit december.

VAL.

Natbo defecit. possumus etiã exponere ab auctoritate sua declinat. Exitus hic ẽ tongilli. vt ipe quoq; deficiat. nã cũ opulẽtiæ apparatu q̃n quærũt vel fingũt se q̃rere aliquid qd magni constet idq; se empturos iactitãt exitus tamẽ quales fuerint solet indicare quãdo breues & mutabilia rerũ vices esse & cõsueuerunt & fortuna nunq; simpliciter videt̃ indulgere vt vbi fauor. & auctoritas ꝑsertim nullis in nixa radicibus fuit sequat̃ infœlicitas. Exitus hic est tõgilli: qui incõtinẽs fuit aduocatus Mar. Omnes tongillum medici iussere lauari. O stulti febrẽ creditis esse gula. Magno cũ rhinocero lauari qui solent. id est magno gutto. inquit Probus. q̃ sicut rhinoceros sit ingentis nasi. aut certe q̃ tõgillus nasutus ipe fugrit quẽ tongilianũ appellauit Mar. Tongilianus habet nasum: scio nõ ego: sed iam Nil ꝑter nasum Tongilianus habet. Et plane rhinoceros. vt inqt Pli. vnius in nare cornu gemitus bestis elephãto: cornu ad saxa limato ꝑparat se pugnæ: in dimicatione se aluũ maxime petẽs quã scit esse molliorẽ: hinc sagacẽ & prudentẽ viꝝ nasum rhinocerotis bre dicimus Mar. Iuuenesq; senesq; Et pueri nasum rhinocerotis bnt. Cõpositũ vero nomẽ. ἀπὸ τοῦ ῥινὸς. qd nasum significat & κέρας cornu q̃ circa genitiuũ etiã rhicerotos mittit q̃n κέρας facit κέρατος sicut philero-

tos. Lutulenta tur. ceromatico⁹. Longo pre. asse longa lectica quæ asseribus cōpacta est. Premit: portantes assere medos: empturos pueros: proceꝛ filios q romam ducti captiui fuerant: aut q̄ illi potissimū in delitiis baberent vtpote venustiores & seruitio aptiores. Pueros. seruos. Argentum: vasa argentea: vt fidē vēditiori faciat. Myrrbina. pocula. vt ipe supius grandia tollunt crystallina maxima rursus myrrbina. Spōdet em̄ tyrio statariā purpura filo: id ē pro eo fidē facit toga ipsi? Probus exponit illecebrosa. Ennius & melior nauis q̄ quæ statariā portat. i. multi sonalis: quæ dī vulgo batalaria. caper aūt de ortogrophia statariis inqt: sine clīa scribendū est statā rata piratica. statariā ergo purpurā dictam possum? accipe quæ e longings regionibus est. Festus vero statā: inqt genus nauigii latum magis q̄ latum est a latitudine sic appellatū. sed ea cōsuetudine qua stlocum pro locum & stlitem p̄ litem dicebant. Tyrio: muriceo. Et tamen est illis boc vtile: boc dicit: bāc opum ostentationem turpis q̄dem secutus est exitus: quando & causas q̄ exiguæ auctoritatis babeant agere deserint: sed tn̄ bæc ostentatio eis cōmodo cessit. Purpura vendit causidicū. facit vt pluris conducatur.

Vendūt amethystina gemme p̄ amethystum em̄ omnē debemus gemmā accipere. Strepitu longiore: comitum ordine vt oppulentiores videanē. Sed finem impensæ nō seruat prodigia rboma: at dilapidatores rbomani in impensis finem sibi imponūt nullum. An post te sella: in qua assideas si libeat antiquam & ingenuā scriptam q̄dam nō respicientes nunq̄ claudicet versus inuerterūt an posita sella. Togati an̄ pedes: rbomani g̃ togam vestē gestat: probus. tamen togati noiatiuū pluralē esse vult. vt sit sensus: an togati sint tibi ante pedes q litigant q te consultant. Agebat: orabat. Sardoni che gēma: quæ & sarda dicit. Plinius e diuerso ad bæc sarda vtilissima: quæ nomen cum sardonyche cōmunicauit ipsa gemma vulgaris: & primū a sardibus repta. banc polycrates samioꝛ tyrannus: ferē babuisse pulcherrimū: qui questus apud amicū de nimia fœlicitate ab eodem iussus fortunam expiri: abiecto in pelagus anulo aureo in quo ea gemma erat inclusa: satis piamenti arbitrat̄. q̄ ea regale fastigium esse iminutum ea voluit infœlix videri molestia: sed fœlix rursum in aliam fœlicitatē trabentibus satis visus est: cum is ipe anulus in p̄cordiis capti piscis inuētus est. exitumq̄ fortunæ suæ ex ea gēma recepit: captus siq̄dem ab bostibus secūdas patibulo cōmutauit: ea gēma rbomā postea portata cōcordiæ templo dicta est. Pluris agebat: in ausis agendis plura consequebat̄.

Quā basibus. rara in tenui facundia panno.
Quādo licet flentem basilo deducere matrē.
Quis bene dicentem basilū ferat? accipiat te
Gallia: vel potius nutricula causidico⁹
Africa: si placuit mercedē imponere linguæ
Declinare doces (o ferrea pectora victi)
Cum perimit seuos classis numerosa tyrānos
Nā quæcūq̄ sedēs mō legerat: bæc eadē stās
Profert: atq̄ eadē cantabit versibus iisdem
Occidit miseros crambe repetita magistros.
Quis color? & q̄d sit cā genus atq̄ vbi sūma
Questio: quæ veniāt diuersa parte sagittæ
Nosce volūt omnes mercedē soluere nemo
Mercedē appellas? q̄d ei scio? culpa docētis
Scilicet arguitur q̄ leua in parte mamillæ
Nil salit arcadio iuueni cuius mibi sexta

Rata: scilicet est vel esse creditur. Basilio pauperi causidico. Flentem deducere matrē: solebant Causidici mīes vxores & liberos ante iudices p̄ducere vt lacbrimis ad misc̄ricordiam mouerent̄. Vnde Ouidius libro tertio de ponto ad vxorem inquit. Gratia si nulla est lacbrymæ tibi gratia fiet: bac potes aut nulla parte mouere deos. Nec si tunc fletu sciendent̄ verba nocebit: Interdum lacbryme pondera vocis babēt Sunt autem cōmouendi affectus in peroratione vt docet Fabius libro quarto & sexto binc Pedianus libro tertio de prætura vrbana vbi argumentū accusatōnis tractat sic ait. Repræbendūt bominis stultissimi.

MAN. Lacbrymæ quid Lacbrimæ.

Epylogi affectus

Tulliū q̄ in filio Verris inoxiam lædat attamē ignorantes illum accusatoria arte p̄uidere ne in epylogis productis ab bortensio conciliet misc̄ricordiam. iudicium p̄ patri bæc illæ. Et in oratione pro scauro sic idem Asconius ait. Ipse quoq̄ scaurus dixit p̄ se ac magnope iudices mouit & squalore & lacbrymis &c. Gallia Quintilian? de eloquētia gallica bæc: Julius florus in eloquentia galliarū. qm̄ ibi demum exercuit eam princeps. Apbrica idē Quint. li. xi. scribit q̄ a se visi sunt. Domitius apber & Julius apbrican? longe præstantissimi oratores. Declamare doces. Docto⁹ labores in declamatōib? ostēdit atq̄ mercede nullā p̄beri ab discentib?. O ferrea pectora vecti. o bic admirādi est atq̄ stupendi. Ferrea: dura & patientissima in declinandi labore. Vecti pro vectii. de vectio autē Pli. li xxix. cap̄. i. sic ait. deinde est. Vectius valens adulterio Messalinæ Claudii Cæsaris nobilitatus: pariterq̄ eloquētiæ affectator &c. Ponit̄ autem bic pro quo cūq̄ declamandi magistro Declamare doces: erat declamatio forē sium actionū meditatio in scbolis certa quædam ponebant̄. quæ tbemata dicimus inqt Fabius libro decimo. Perimit: dignos supplitio asserit. Classis numerosa prisci tberores militari exemplo declamantes discipulos in classes distribuebāt: & dicendi ordinem fm vires ingenii dabāt & ita supiore loco q̄sq̄ declamabat vt p̄cedere p̄fectu videbat̄ binc ingens erat contentio palmæ ducere vero classem multo pulcherrimū nā victor classi præponebat̄. eratq̄. xxx. diebus in imperio deinde victo certa

Declamatoris ordo

minis erat poteſtas vt Fabius ſcribit. Claſſes nūeroſa diſcipulorū acies ac nūerus. Legerat ſcz claſſis ipa ſcribit Fabius q ipſi p̄ceptores prius materias cōponebāt pronūciabātq; vt ad eorū exemplum diſcipuli ſe formarēt. Proferet:ſic legī in antiquo textu:& ita legendū eſt. Verſibus.i.verbis verſus in p̄ſa etiam dicunt. Crambe. Trāgllus in libello vbi de grāmaticis & oratoribus ſcribit quū meminit de Declamatōe ſic ait. Veteres cotrouerſiæ aut ex hiſtoriis trahebant.ſicut ſane.nōnullæ vſq; adhuc aut ex veritate ac reſi qua forte recens accidiſſet.Itaq; locorū etiā appellatōnibus additis p̄poni ſolebant:& ſic certæ collectæ editæq; ſe habent:hæc ille placet aūt q Pollicianus ſcribit vt græcū puerbiū Iuuenalis exp̄ſſerit:Δις κράμβη θάνατός.quo ſignificat q bis poſita Crambe mors eſt Crambe aūt braſſice genus idq; expreſſit vt faſtidiū repetite ſæpius cōtrouerſiæ denotaret.Cum vulgo quoq; recalfacta braſſica iam in puerbium faſtidii cōceſſerit ipſius vero græci puerbii mentionem ſuida facit.Plī.autē libro.xx.ca.xxvi. vbi braſſicam in tris ſpēs diuidit.Sic ait.Tertia eſt pprie appellata Cambre tenuioribus foliis & ſimplicibus denſiſſimiſq; amarior ſed efficaciſſima. Crambe repetita:id eſt declinatio ipſa & controuerſia repetita offendit magiſtros vti Crambe:id eſt braſſica recalfacta cōuiuas. Quis color.ordo eſt.Noſle volunt oēs.Quis color &c. Color.Ratōnem intelligit ad recuſandum depellendi crīminis cauſa ſicuti in ſexta etiam ſatyra ibi dic. Quintiliane colorem .De ratōne autem Cicero in partōibus ſic ait.Sed diſtinguendi gra ratōem appellamus eam:quæ affertur ab reo ad recuſandum depellendi criminis cauſa quæ niſi eſſet quod defenderet nō haberet Firmamētum autem qđ contra ad labefactandā ratōem refertur ſine quo accuſatio ſtare nō poteſt.Exrōnis autem & ex firmamenti conſultatōne:& quaſi concurſu Quæſtio quædā exoritur:quā diſceptatōnem voco: in qua qs veniat in iudicium & de quo diſcepteſ.quæri ſolet.Nam prima aduerſariorū contentio diffuſam habet quæſtionem:vt in cōiectura cœpit ne pecunias decius: In diffinitōne. Minuerit ne maieſtatem orbanus: In eqtate iure ne occiderit oppinius gracchum: Hæc ille. Quæ qdem oīa hoc in loco optime cōueniūt.Tetigit eī Iuuenalis ratōem. Quū dixit.Quis color.Tetigit firmamentū. quū dixit:quæ veniant diuerſa pte ſagittæ Tetigit & reliqua. Quod cauſæ genus An demonſtratiuū.an deliberatiuū.an iudiciale.Siue boneſtum admirabile humile anceps obſcurum.de qbus late Cice.libro primo rbet.Et pedianus libro quarto de prætura vrbana ſic ait Genus cauſæ in oībus verrinarum libris.Admirabile ſtatus principaliter cōiectura: propter hæc igit verba ſumma quæſtio ſtatus intellīgitur ab Iuuenale.Et Cicero libro tertio tuſcu.ſic ait.Nimirū igit.vt in cauſis nō ſemper vtimur eodem ſtatu:ſic eī appellamus controuerſiarū genera &c. Cauſæ:cauſa eſt negotium oībus ſuis p̄tibus ſpectans ad quæſtionem. Aut cauſa eſt negotium cuius finis eſt controuerſia ſic eī finit apolodorus:vt ſcribit Fabius libro tertio capſo qnto. Hermagoras vero cauſam eſſe dicit rem.quæ habet in ſe controuerſiam in dicendo poſitam:cum certarū perſonarū interpoſitōe:auctor eſt Cicero libro primo rbet. Atq; vbi ſumma quæſtio id eſt ſtatus:an ſcz in cōiectura:an in diffinitōne:an in equitate:vt oſtendimus ex Ciceronis verbis.Qui etiam in tbopicis ſic ait.Quæſtionū autem quacunq; de re ſint: duo ſunt genera.Vnum cognitōnis.alterū actōnis.Cognitōnis ſunt hæ quarū finis eſt ſcīētia vt ſi queratur natura ne ius p̄fectum ſit:an ab aliqua quaſi contradictōne boīm & pactōne.Actionis autem huiuſmodi exempla ſunt:ſit ne ſapientis ad rempublicam accedere. Cognitōnis quæſtiones triartitæ ſunt:quū an ſit:aut qđ ſit.aut quale ſit querīt horum primū cōiectura.ſecūdum definitōne tertium iuris & iniuriæ diſtinctōe explicatur.Cōiecture rō in quattuor partes diſtributa eſt.Quarū eſt vna quū quærīt ſit ne aliqd.altera vnde ortum ſit.Tertia quæ id cauſa effecerit.Quarta in qua de mutatōe rei quærīt hæc.Cicero quæ qdem oīa hic cōueniūt proſeqtur idem plura etiam ſupradicta declarantia. ſed ne longior ſim reliquo.tu lector ipſe videre potueris. Queſtio.Cicero libro primo rbet.ſic ait. Quæſtio eſt ea quæ conflictōe cauſarum gignīt controuerſia hoc modo nō iure feciſti:iure feci.Victorinus autem ſic ait.Quæſtio eſt vox intentonis & negatōnis:id eſt feciſti:non feci:an iure feci. Quæ veniant diuerſa parte ſagittæ.firmamentum intellīgit. Eſt eī firmamentum firmiſſima argumentatio defenſoris vt ingt Cicero libro primo rbet.De quo etiam paulo ſuperius dictum eſt Mercedē appellas.i.poſcis:verba ſunt diſcipuli. Culpa docentis:poetæ verba eſt autē ſenſus:q docētis culpa arguitur cum obtuſus & bebes diſcipulus nil potuerit diſcere. Scilicet certæ. Leua in pte mamillæ. Plī. libro.xi.ſcribit.Cor.animalibus cæteris in medio pectore eſſe bomini tantū infra leuā papillā cordi præcipuus calor.palpitat certe & quaſi alterum mouet ibi mens habitat Bruta exiſtimant animalium qbus duræ riget audacia qbus paruū eſt pauida qbus p̄grande:Maximū eſt:portōem aſino vero lepori & qbuſdam aliis. Niſi ſalit arcbadico Iuueni.binc optime Fabius libro prio ſic ait. Illud tamē in primis teſtandum eſt nibil p̄cepta atq; artes valere niſi adiuuante natura.quapropter ei cui deerit ingeniū nō magis hæc ſcripta ſunt q̄ de agrorū cultu ſterilib? terris.Et Hieronymus in aureola ingt læditur diſcipulum magiſtrū ſi p negligentiā ſuam p̄cepta eiuſq; laborem diſpdat. Arcbadio iuueni:id ē aſinio ignauo & frigido. Arcbades aſini in acbia optimi & in italia rbeatini:vt ſcribit Plī libro ſeptimo.Jpm animal frigoris maxime impatiens:ideo nō generat in pōto.Et Strabo ſcribit in arcbadia fuiſſe pecori paſcua ptæſertim eqs atq; aſinis equarū ſuppoſitoribus.

DO Declamare doces:erāt q declamare docerēt ppoſita cōtrouerſia ex byſtoria aut orone Cice.ad p̄turam vſq; græce declamauit.latine ſenior. Vectius pro p̄ceptore quocunq; declamationū hic ponit. nam vt ſcribit Plī.Vectius valens adulterio.Meſſalynæ Claudii Cæſaris nobilitatus pariterq; eloquētiæ aſſector fuit. Claſſis:pars populi erat:vt apud Liuiū.Claſſis item nūerus diſcipulorū:q in claſſem

Crambe

Crambe

Color
Ratio
Firmamentum.
Quæſtio
Diſceptaton.

Genus cauſæ, cauſa.

Queſtionū genera

Cor.

distributi: vt scribit Quintili. ordinē dicēdi fm ingenii vires seruabāt: ea nobis inqt ingens palmæ cō tentio ducere vero classem multo pulcherrimū. nā victor classi p̄ponebaē: erātq; trigita diebus in imperio: deinde certamis erat ptās. Vecti legas gtō casu: vt dicat o q̄ patiens est vectius in eo munere.

Occidit miseros cābre. Cornelius de declamatoibus ita scribit. Declamatōes aut ex bostoriis trahebanē. sicut sane nōnullæ vsq; adbuc: aut ex veritate ac re: siqua forte recens accidisset: itaq; locoꝝ etiam appellatoibus additis ꝓponi solebāt & sic certæ collectæ editæ quæ se bnt. Cābre igit̄ inscriptōe declamatōis a loco. nā cābre oppidū est in Tbeutranea Troadis: vt scribit Pli. & e ꝓxima regiōe ē lesbos. i qua Mitylenē occuparūt tyrāni. vt auctor ē Strabo. Nigressilus & Magarogil⁹ Alceus poeta eos carmie ē insectat⁹ vñ aureū plectrum bebuisse dr. auctore Fabio de tyrānis eiectis cābre declamatio sæpe erat repetēda a mgris: bæc placet snia vt cōueniat cū eo q̄ dixit. cū præmit sceuos classis nūerosa tyrannos qđ alii a cābro Scytbaꝝ rege: cui⁹ meminit Diodor⁹. cābre declamationē deducūt: nulla ex pte ac cōmodatū est. Arcbadico iuueni. i. asino. nā in arcbadia optimi & maximi asini sunt. vt scribit Varro & Plin. & in Italia reatini. axius senator quadrigentis asinū emit. Mœcenas pullo asinino vesci docuit: sed eo mortuo desitum est.

Rara in tenui facūdia pāno boc dicit impium vulgos solos diuites existimat sapiētes & eloquētes. VAL.
at q tunicas attritas bnt fatuos. Basilio q paup fuit. Flentem mrem. filii sui casum vt cæteri diuites oratores quo auditores ad miscdiam moueāt. Flentē deducere mrem vsq; ad epylogos portare: in qbus maxie cōmouēde miscdiæ loci sunt. Accipiat te gallia: eas in galliā qñ rbomæ locus nisi voluptatib⁹ nō est. Si placet mercedē imponere: si velis tibi mercedē ob eloquentiā in cauē exerceas.

Declamare doces: ad sopbistas sermonē vertit: q declamare. i. se foro p̄parare iuuenes in scolis docebāt: & ē ordo & sensus: o pectora ferrea patiētissima vecti sopbystæ q doces declamare cū classis nūerosa pimit scœuos tirānos. i. cū tbema ꝓpositū & defendēdæ q̄stionis ps altera ꝓpositā sit. vtq; gs tyrānos ob liberandā patriā impune occidisse potuerit Classis: nūerosa multitudo declamātiū. ita em̄ veteres noīauerūt. Quiti. nō in vtilē scio sernatū esse a p̄toribus meis morem q cum pueros in classes distribuerēt ordinē dicēdi fm vires ingenii dabāt. & ita supiore loco quisq; declamabat vt ꝓcedere profectū videbāt bui⁹ rei iudicia p̄bebanē. ea nobis ingēs: plane cōtentio: ducere vero classem multo pulcherrimū. Sedēs classis. Legerat p̄ceptor iaut sedēs legerat p̄ceptor stās discipulus. Cātabit: vocem tollit. Versus iisdē verbis: q̄ in versus ordine cōscripta sunt: iā is ordo versus appellaē. Cicero ad brutū. Crues tuæ lr̄æ breues dico: imo nullæ tribusne versiculis bis ptibus brutus ad me dicti autē versus quia a fine ad initiū stilū vertimus: vel ab initio ad finē: vel q̄ alii a dextra pte in sinistrā vt scœuæ. alii ad sinistrā ad dextrā scribāt Occidit mi. grābe repe. mgros. bystoria vel fabula ab aliquo tum scripta tā frequēter exponebaē. vt ꝓuerbiū teste probo fuerit de grāma. & anatbo oibus tritū: cum nibil tā sibi fuisse cognitū significare voluerūt. Quis co. ordo est: oēs nosse volūt Quis co. & quod sit causæ genus atq; vbi summa: & quæstio: & quæ sagittæ diuersa pte veniat nemo soluere mercedem subaudiēdum vult: schema enexæ rumenos. Quis co. quæ dicēdi forma vē qs locus. Et quod sit causæ ge. demonstratiuū deliberatiuū iudiciale. causæ genus exordioꝝ bonestū turpe dubium: bumile admirabile. Atq; vbi summa quæstio: non tbesim vel bypotbesim infinitam: vel diffinitam quæstionem dicit: quæ in ea causa de qua agitur sit summa: vñ sumus nascatur status exempli causa accusatur millo clodianæ necis: fatetur crimen: sed se purgat q̄ struētem sibi insidias licuerit occidere: bic sūma quæstio an licuerit occidere: & binc status iurisdicialis assumptiu⁹: post quē: sunt alii plures: vt cū querit̄ vter vtri pararit insidias cōiecturalis & pariter inficialis. Quæ veniāt diuersa pte sagittæ: metapboricos sagittas vocat argumēta: boc ē nosse volunt: quæ nā in causa ꝓsint: quæq; noceāt: q d confirmandum: quicq refellendum eē videatur. Mercedē appellas: venuste inducit discipulū: a quo merces petita laboris fuit p̄ceptoris labores nullos: erga se reputātē: sed q̄ nibil sciat increpātē. arguit̄ em̄ inqt culpa docētis. Quod qm̄. Leua in parte mamillæ nil salitarcadico iuueni. qm̄ ipse merus ad discēdū asellus est. qppe q̄ in eius corde sanguis bebescat. vñ ingenii potissimū vis excitatur. empedocles: sanguine em̄ cordis nr̄ viget intellectus. Arcbadico iuueni: q̄ multo maximi in arcbadia sint asini. asinis vero frigidissimus inest sanguis. & ob boc parum sensus babere dicunē. Pli. animalium qbus fortior ac sanguis cassior sapiētiora: qbus tenuior timi diora: qbus nullus aut mimus bebetia: igitur boiem & qui ad asinos proxime accederet voluit annotari. Sexta quoq; die: qua eadē repetunē. Miserum: qđ de te eadem totiens obtundaē.

Quaq; die miserū pirus caput anial implet
Quicqd id ē de quo deliberat: an petat vrbē
A cannis: an pōt nimbos & fulmina cautus
Circūagat madidas a tempestate cobortes.
Quātūuis stipulare: & ptin⁹ accipe qđ do
Vt totiēs illum pater audiat: ast alii ex

Dirus. Hannibal. declamatio de Hanni bale. A cannis: e vico illo apuliæ. de cannis aūt latius videto in fine sat. ii. An petat vrbē a cannis. Liuius li. xxii. vbi de clade canēsi meminit sic ait: annibali victori: quū cæteri circūfusi gratularenē suaderentq;: vt tanto perfunctus bello diei quod reliquū esset noctisq; insequentis: qetem & ipse sibi sumeret: & fessis daret militibus: Mabarbal p̄fectus eqtum mime cessandum ratus MAN.

Et plures vno cõclamant ore sophystæ
Ft veras igitant lites raptor relicto:
Fusa venena silent:malus ingratusq; maritus
Et quæ iã veteres sanant mortalia cœcos.
Ergo sibi dabit ipe rudẽ si nostra mouebunt
Cõsilia & vitæ diuersum iter ingredietur
Ad pugnã qui rbetorica descẽdit ab vmbra
Sũmula ne pereat: qua vilis tessera venit
Frumẽti :quippe hæc merces lautissima: tẽta

Hannibal ad canna

ĩmo vt qd hac pugna sit actũ scias:die qn to inqnit. Victor in capitolio epulaberis: sequere cũ equite: vt prius te venisse q̃ vẽ tur ũ sciant. Præcedãt Hãnibal inquit ini mici:læta res est.sed via maior:q̃ vt eũ sta tim capere animo possim:itaq; voluntatẽ se laudare. Mabarbalis ait ad consiliũ prẽ sandum tempus opus esse. Tum Mabar bal:non omnia eidem dii dedere. Vincere scis Hannibal victoria vti nescis:hæc Liui

Hannibal ad vrbem:

us. Circũagat:reducat. Madidas a tẽ pestate. Cum Hannibal post cannẽsem cla dem ad tertium ab vrbe roma lapidem su per anienem castra posuisset. Cunq; per tri duũ in aciem vtrinq; exercitus ois descen disset:certamẽ tẽpestas diremit:nã quũ in castra rediissent statim serenitas erat. In religionẽ ea res apd pœnos versa ẽ:auditaq; vox Hannibalis fert:potiũdæ sibi vrbis romæ mõ mentẽ nõ dari:mõ fortunã

Tburia fluuius

bis motus ad Turiam fluuiũ castra retulit:sex milia passuũ ab vrbe:redditq; in cãpaniã. hæc oia scribit Liuius li.xxvi. Nos etiã plura diximus satyra.vi.ibi. Ac proximus vrbi annibal. Quãtũuis stipula re.poetæ verba sunt.est aũt sensus. Interroga q̃tũ vis:nã illico dabo:& age vt pater discipulũ totiens audiat:quotiens præceptor ꝓfecto mercedem oẽm relinqueret fastidio ductus:præceptori tamen ni bil tribuit. Ast alii sex:sensus est.q; aliqui alii qui erant declamatores fictas materias relinquẽtes ve ras in iudiciis causas agitabant. Erãt em effecti causidici vt aliqd lucrarent:sed tamẽ id minimũ erat:vt infra ostendet. Vno conclamãt ore. Clamat em a causidicis in foro inde clamosum forum dicit. Se

Sophystæ Rbetor

neca in bercule furente:bic clamosi rapiosa fori iurgia vendens:improbus iras & verba locat Sophy stæ:phyllostratus ait.q; antiqui Sophistas denominabãt rbetores declamãtes & illustres. Et Victorin9

Sophysta Orator

in prologo suo sup rbetoricis Ciceronis sic ait. Rbetor est q docet litteras:atq; artes traditor eloquen tiæ Sophysta est apud quẽ dicendi exercitiũ discitur. Orator ẽ qui in causis priuatis ac publicis: ple na & pfecta vtitur eloquẽtia

Sophystes

σόφια sapientia dr. σόφις ῶ doceo sapientiã σόφισμά fraus deceptio cautela cõmẽtũ captio: σόφισ ευό doceo σόφιστης orator p̃ceptor sapiẽs deceptor Socrates i gor gia Platõis inqt.q; idẽ ꝓfecto ẽ Sophista ac rbetor vel ꝓpinquũ aliqd atq; simile Raptore relicto:id ẽ ficta controuersia de raptore:boc est strupatore quæ frequẽs in scholis agebat:ad bunc modũ. Rapta raptoris aut nuptias indotatas:aut mortẽ optet. Vna nocte quidã duas rapuit:altera mortem optat: altera nuptias. Hæc loca meo quidem iudicio Merula optime interprætatus est:idcirco & ego secut9 sum:soleo em doctor9 viror9 iudicia sequi libenter quũ recta esse vident. vbi autem noui aliqd afferre possum:qd rectius visum fuerit:soleo quoq; libentissime a doctor9 etiam sententiis diuertere.qd pas sim & boc in ope & in aliis videri licet. Fusa venena silent.boc ẽ nõ agitatur a sophistis ficta cõtrouer sia de venenis:vt prius agitabat.sed veras agitãt lites. Fusa venena silent:actio hæc erat veneficii ꝓ iuuene contra meretricẽ. Fabius em sic facit argumentũ in declamatõe quadã. Meretrix amatori suo pauperi dedit odii potionem.adolescens desiit amare accusat illam veneficii. Cõuenit etiam actio illa pro filio contra patrem. Cuius argumentũ sic facit:idem Quintilianus filium ter abdicare voluit pa ter victus. Inuenit quodã tempore in secreta domus parte medicamentũ terentem. Interrogauit qd esset:cui parasset: Ille dixit venenum: & se mori velle. Iussit pater bibere. Ille effudit me dicamentum. accusatur a patre patricidii. Malus maritus. malæ tractationis actionem tangit: pro vxore con tra maritum. in argumento cuius sic ait Fabius male tractatõnis sit actio. Quæ amissum filium nocte videbit in somniis:indicauit marito:ille adbibito magno incantauit sepulcbrum. mater desiit videre fi lium. Accusat maritum malæ tractatõnis. Ingratusq; maritus: Actio ingrati:quæ talis inducitur a Seneca. Torta a tyrãno vxor an de viri tyrãnicidio sciret pseuerauit negare. Postea maritus eius tyrã num occidit Intra qnquenniũ nõ parientẽ sterilitatis nomie dimisit. Ait illa ingrati. Et quæ iam ve teres sanant mortaria cœcos Declamatio significat filii conterentis in mortario medicamia ad sanan dos cœci patris oculos:quæ nouerca venena esse dixit. & pater credidit testamentũq; mutauit. Hæ de niq; scholasticæ erant cõtrouersiæ:quæ quidem ob nulla laboris in docendo præmia desierant agi a so pbistis:iam veras causas in foro agentibus:vt aliquid lucrarentur:quod tamen erat minimũ. Ergo sibi dabit ipse rudem. Consuluit poeta amico pueros docenti:vt consueto officio seposito:aliud viuẽ di iter ingrediat.ex illo em nibil babet emolumenti. Ergo sibi:ordo est. Ergo si nostra mouebunt cõ silia dabit sibi rudem:& vitæ diuersum iter ingredie ipse qui ab vmbra rbetorica descendit ad pug nam ne pereat summula &c. Rudem:docendiquietẽ & finem De rude virga latius satyra sexta.

Diuersum:sc; ab arte rbetorica & declamãdi atq; modo. Ad pugnã i.ad forenses & veras causas nam dixit:& veras agitãt lites. Ab vmbra rbetorica a declamatõe & scholastica cõtrouersia ficto enim

Tbessera.

tbemate declamabãt. Sũmula:puula merces. Tbessera frumenti vilis erant tbessaræ qbus frumẽ torum nũerus designabat. Tbessera etiam dicebatur præceptũ ducis:quo vl ad aliquod opus vel bel lum mouebat exercitus. Quod Vegetius scribit libro secũdo capo septimo binc ait Maro It bello

Theſſera ſignū. Vænit.i.vendit.eſt em̄ ſenſus:q̄ tanti erat merces illa:q̄ti vendebat theſſera vilis frumenti. Nec aliter eſt intelligendū Mgr̄atibus autem licebat in vſus ſuos frumentū accipere:an vellent pro frumento prætiū quæ æſtimatio dicebat.auctor eſt Pedianus lib.tertio de p̄tura vrb. Merces:tum docēdi.tum agēdi. Lautiſſima: opulenta optima.

A cannis:cannæ in apulia nobiles buſto rbomanor̄:vt ſcribit Pli.Cannæ item loco⁹ oppidulum in Aſia:vt Strabo tradit. A cānis deliberauit em̄ Hannibal an duceret exercitū ad vrbem victis rbomanis ad cannas Marbale præfecto equitū ſuadente & hortante:pollicenteq̄ ei cœnā in capitolio die quinti. Læta reſpondit Hannibal res eſt:ſed via maior q̄ vt capeanio poſſim. Circumagat:id eſt reducat Sillius Cunctātem & vana minantem. Circumagit caſtriſq̄ ducem ſuccedere cogit. A tempeſta te:nam duplici tempeſtate cum eſſet ad tertium lapidem a pugna eſt reuocatus:vt apud Liuium:& alios ſcriptores eſt volentem tertio progredi reduxit Iuno:vt Silius cecinit. Aſt alii ſex:ex boc autem oſtendit nō eſſe ſubeūdum munus docendi:q̄m ſopbiſtæ:qui rbetoribus præſtare contendūt:iam magis audiūtur q̄ tbetores:nam falſis argumentatōnibus malas cauſas docent defendere. Sopbyſtæ apud græcos rbetores dicunt. Sopbyſte item erant q falſis argumentis malas cauſas tueri docebant. In eos ſcripſit Iſocrates perpetuam or̄onem:quæ inſcribit. τὰ τῶν σοφιστῶν. Iam ergo inqt vero rbetori nō eſt locus:ſed ſopbyſte tantū ſunt in p̄cio. Fuſa venena.ſ. Medea:id ē ſi accuſaret Medea:q̄ fuſco bitumie venenato:cuius meminerūt Plinius & Diodorus:Creontem regem cum Iaſone. qui eius filiam Creuſam:vt alii ſcribunt Claucam relicta Medea duxerat:& totam domum combuſſerit:vix euadente Iaſone. Sopbyſte docent quā arte poſſit defendi:vt abſoluat. Raptore relicto.cū aufugit a Iaſone incenſa domo Creontis. Silent:defendūtur & abſoluūtur. Malus ingratuſq̄ maritus:id eſt Iaſon cenſetur malus maritus.& ingratus & arte ſopbyſtarum dānatur tanq̄ malus maritus erga Medeam:cum ipſa debeat puniri q̄m ipſa reliquit Iaſonem combuſta domo & necatis filiis.

Et mortaria:quæ iam ſanat:id ē iam arte ſopbyſtarum iuducant venena prodeſſe.i.tantum abeſt:vt medea damnet:q̄ magicem exercuerit in Eſonē reſtituendo ad iuuentam.vt iam ars magica ſalutaris babeatur artificio ſopbyſtarum.

Dirus. Hannibal.ſæui Hannibalis byſtoria:aut dirus qui nulli aut iurigenti:aut diuino parendum vnq̄ duxit.veluti ſatis Liuius docet.De quo deliberat hānibal:aut qui adagendum ſibi ſumit materiam. An petat vrbē:rbomā iuuadat A cānis.vbi Terentii Varronis temeritate tū conſulis romana res ab vltima pnicie nō abfuio et ſi modo pœnus ſua vti ſciſſet fortuna:& in longius inſequēdi rbomanos nō p̄traxiſſe. Petat vrbē a cānis:vt a magone bortabat. Poſt nimbos & fulgura:q̄ tum aerem miſcebāt. Circūagat a tēpeſtate.incolumes circū vrbē ducat. Circūagat:bypbē eſt:ſiqdem.m.non obiicit. Quātū vis ſtipulare.ſubaudiēdū eſt a me:vt Priſci ait:inuenit & paſſiue dictū ſtipulor abs te p̄ interrogor.ſuetō.in quarto p̄to⁹ minor quoq̄ vigīti annor̄ ſtipulari nō pōt differt aūt ſtipulari & aſtipulari: q̄ ſtipulari ē interrogari vbi paciſci qs velit.aſtipulari aūt aſſentiri. Pli.li.vii.naturalis biſtoriæ.belanicus quoſdā in ætolia epyrotū gentis ducētos explere cui a ſtipulat̄ damiates memorās piſtoreū ex bis p̄cipuū corpe viribus q̄ etiā trecētis vixiſſe & paulo añ cōſecratus ē nimis ſentieſq̄ oraculi eiuſdē iuſſu & Iouis deor̄ ſummi aſtipulatu eutimus poeta ſemp olympiæ victor & ſemel victus Cicero in academicis falſum eē ſtoici dicūt.& eor̄ aſtipulator antiochus. & an qntū frēm:ānos tredecim natus:cuiꝰ annus fuerit argētarius aſtipulator p̄ vterq̄ vero præcariū quæſtū fecerit. Et p̄tinus acci qđ do aduerte q̄ dicā.ſunt q exponāt accipe flagella:qđ valde abſurdū videt.nec quare ita velint poſſum ſcire qñ non filiū verberari:ſed eruditi p̄ libenter audit:præterea ſubiungit vt totiens illum p̄ audiat non flentem filium:ſed magiſtro reddentem quæ præcepta acceperit. Legimus & in quibuſdam antiqſſimis codicibus accipe qddam:vt ſit ſenſus:interroga.vt in ſtipulatōnibus ſolet quo aliquid a me conſequare & accipias quod tecum feras aliqd. Vno conclamant ore ſopbyſtæ:qui rbetoricam docebāt:in quos ſingularis eſt Iſocratis oīo:& Platonis plericq̄ dialogi quando lucri aucupandi cauſa ea de ſe pollicerentur quæ minie præſtare poſſe videbantur. Veras agitant lites:re nō verbis.

Raptore relicto:tbemate de Iaſone q medeam rapuit. Fuſa venena:vt gbus Iaſonem punxit quo vellus aureum ſine periculo rapet.vel gbus Creuſam Iaſonis vxorem abſumpſit aut certe gbus peliam neci dedit.nam ſequtur veteres ſanant mortaria cœcos. Silent:de eis nulla fit mentio: Malus q fœdera non ſeruauit. Maritus.Iaſon. Et quæ iam veteres ſanant mortaria cœcos.gbus venena contriuit quo ex ſene puerum peliam faceret. Plautus in mercatore.Iē in medea peleum concoxit ſenem quē medicamento & ſuis venenis dr̄ feciſſe rurſum ex ſene adoleſcētulū.Item ego te faciam ſed fabula tum p Diodor̄ tum p alios notior eſt q̄ vt ip̄am pluribus neceſſe ſit explicare.nec cur de Iaſone accipi bæc dicta oia non poſſint:baud ſatis intelligo:q̄ ſi ad quēuis vel etiā plures referat modo tbema intelligamus laborandum nō puto. Dabit ſibi rudem:finē imponit a gladiatoribus ſumpta trāſlatione:vt ipſe ſupra accepta rude cœpiſſet vegento videri. Ad pugnā ad verum certamen. Rbetorica deſcendit ab vmbra:ab inſtitutōne & ſcbola declamandi. Sūmula ne pereat:tibi vtpote ciui. Qua vilis tbeſſera venit:frumenti.qua vilis tibi frumenti portio datur:quod viritim partiū eſt.diuidebant em̄ & frumenta & pecuniæ:& id genus alia in populū. Plautus:in aululatia.nā noſter:qui eſt mgr̄ curiæ diuidere argenti dixit nummos in viros.aut qua vilis tbeſſera venit frumenti:quæ ex tuis ita neglectis prædiolis redditus venit. Hæc merces:quæ rome tradit. Lautiſſima:ironicos.

MAN. Chrysogonus: in sexta satyra cytharœdi nomen est. ibi scz. Sunt quæ Chrysogonū cantare velent. Pollio etiā Citharœdi nomen ibidem. dicit em̄ An capitolinam deberet pollio quercū sperare. Quapropter miror illos: qui voluerint hoc loco eē rbetorum nomie. Cum pro citharœdis accipi debeant: ii em̄ maxime lucrabant. Vnde Martialis libro qnto ad lupum ait: de filo.

Artes discere vult pecuniosas fac discat citharœdus aut choraules. quod qdem latius dictum est in principio huiusce satyræ Per citharœdos: denicꝫ exēpla probat Iuuenalis sophystas debere ingredi diuersū viuendi iter cum illi q longe eis inferiores essent multo plura consequerent. Lautorum: diuitum. Scindes: dens lacerans vituperans. plus em̄ citharœdi lucrabantur q̄ rbetores. cꝫ autem scindere pro illis significatis poni soleat. Ouidius quo cꝫ ad inuidum scribēs vltima elegia de pō to innuit his verbis. Ergo summorum patria proscindere liuor Desine. neu cineres sparge cruente meos. Vbi & prius dixerat Inuide quid laceras Nasonis carmina rapti. Non solet ingeniis summa nocere dies. Et Plinius li. xxxvi. cap̄. vi sic ait. Hic nancꝫ est Mamurra catulli veronensis carminibus proscissus. Tbeodori. Tbeodorus cadareus fuit rbetoricæ præceptor: vt Suetonius tradit in Tyberio. Et Quintilianus libro tertio. Balnea sexcētis oñ dit poeta oīa pluris constare parentibus q̄ filios: in illis em̄ erudiendis minimū qdem exponebant. Sexcentis: constabūt supple. Sexcētis scz sextertiis. Pluris videlicet illis sexcentis. Dominus ipe emptor An ne serenū. Amici verba An ne serenū expectet. quasi dicat expectare debet. Et an ne spargat iumēta luto recēti q̄si dicat minime spgere debet. Hic potius. in porticu potius gestet dū pluit. Recēti. nup facto ob pluuiā. Nitet. nō em̄ luto spargit. Numidas colūnis. In numidia lapis optim⁹ ad colūnas. Vñ Suetoni⁹ de bonore Cæsari a pplo collato. Postea inqt solidā colūnā ppe viginti pedū lapidis numidici in foro statuit scripsitꝫ parēti patriæ. Pli aūt li. xxxvi. ca. vi. scribit: Marcū Lepidū Catuli in cōsulato collegā primū oim Liminia ex Numidico marmore in domo posuisse magna reprebēsione aitꝫ hoc primū inuecti Numidici marmoris vestigiū se inuenisse: nō in colūnis tm̄ crustisue ab illo positū vt Mamurra caristiū posuerat. sed in ianuis & vilissimo liminū vsu. Fulta. munita. Pli. li. xxxvi. ca. vi. sic ait. Colūnis demū vtebant in tēplis: nec lætitiæ cā. nō dū em̄ ista intelligebant. sed quia firmiora aliter statui nō poterāt: postea inqt cꝫ Mamurra prim⁹ totis ædibus nullā nisi e marmore colūnā habuit oēs solidas e caristio aut Iunēsi Algentē solē id ē bybernū. Columella em̄ li. i. ca. vi scribit: cꝫ cœnatōes brumales spectare debēt æquinoctialē occidentē. cœnatōes vero æstiue ꝓspectent bybernū orientē. hoc autē dixit. quia æstate cœnat ad vmbrā: byem ad solē. Cœnatio: Varro scribit: cꝫ vbi cœnabāt: Cœnaculū vocitabāt. sed posteaꝫ in supiore pte cœnitare cæperūt supioris dom⁹ vniuersa cœnacula dicta. Et Apulei⁹ li. ix. sic ait. Nec oblitus ille veteris amicitiæ prōpte suscipit. meꝫ p scalas cōplicitis pedib⁹ in superi⁹ cœnaculū attracto &c. Idem aūt cœnatio ē: vt hic locus ostēdit: cœnādi videlicet locus. Quāticunqꝫ domus. s. cōstabit. Veniet s. quāticūqꝫ: est aūt sensus. cꝫ in ædificiis & coqs parādis plurimū diuites impēdūt. In filiis vero erudiēdis pene nihil: & id qm̄ illoꝝ minimā curā gerūt cū oppositū eē deberet Adbibere scz oēm curā & diligētiā circa filios vt optime & diligēter edocerent. qđ quidē fieret si ꝑceptorib⁹ satisfieret. Fercula. iura Apulei⁹ li. x. met. scribit diuitē quendā babuisse pistorē dulciarium qui panes & mellita cōcinnabat ædulia. Habuisse etiā coquū q sapidissimis nutrimētis succū pulmēta cōdita vapore mollibat. Pulmētaria obsonia sapores dicūtur aūt a pulte. Pli. em̄ li. xviii. ca. viii. sic ait Pulte aūt nō pane lōgo tpe vixisse romanos manifestū: qm̄ inde & pulmētaria bodieꝫ dicunt. hæc il Erat aūt puls cibus ex farina fact⁹. De qua Varro sic ait. Puls appellata vel cꝫ ita græci. Vel ab eo vti scribit Apolodor⁹: cꝫ ita sonet quū aqua feruēti inspicit. postea inqt: cꝫ a pulte pulmētū hinc pulmētarium dictū. Q đ aūt pulmētum ꝓ obsonio ponatur: ostendit etiam Cicero. libro. v. tuscu. bis verbis. Cubile terra pulmētū fames erat Anacharsi pbylosopho. Quintiliano: acsi diceret fūmo rbetori. Vñ igit

Tbeodor⁹

Numidicū Marmor

Cœnaculū

pulmētaria puls

pulmentū.

Chrysogonus quanti doceat: vel pollio q̄ti
Lautorū pueros artē scindens tbeodori.
Balnea sexcētis: & pluris porticus: in qua
Gestetur dñs quotiens pluit: an ne serenū
Expectet: spargatqꝫ luto iumenta recenti?
Hic poti⁹: nāqꝫ hic mūdæ nitet vngula mule
Parte alia lōgis numidarū fulta colūnis
Surgat: & algentē rapiat cœnato solem
Quāticūqꝫ domus: veniet qui fercula docte
Componit: veniet qui pulmentaria condit.
Hos inter sumptus sextertia Quintiliano
Vr multū duo sufficient: res nulla minoris
Constabit patri q̄ filius: vnde igitur tot
Quintilianus habet saltus? exempla nouoꝝ
Fatorū transi: fœlix & pulcer & acer:
Fœlix & sapiens & nobilis & generosus
Appositā nigræ lunam subtexit alutæ.
Fœlix orator quoqꝫ maximus & iaculator
Et si perfrixit cantat bene. distat em̄ quæ
Sydera te excipiant: mō primos incipientem
Edere vagitus: & adbuc a matre rubentem:
Si fortuna volet: fies de consule rbetor

tot:amici verba. Igit̄ ſi paruā mercedē recipit. Exempla.poetæ reſpōſio. Nouoꝝ. magnoꝝ Fœlix & ſapiens. Quintiliani diuitias & fortune & fatoꝝ benignitati imputat.hinc ait. Fœlix ille tamē coruo quoq; rarior albo:eſt em̄ cōcluſio boꝝ oim. Fœlix.i.qui fœlix ē & fortunat⁹ eſt pulcer eſt acer & fortis. Pulcher:pbūs li.i.etb.ait.nō ſatis ad fœlicitatē idoneus ē qui pelitus ē deformis aut ignobilis:aut ſolitarius ſine ple. Fœlix.i.q fœlix ē & fortunat⁹ eſt ſapiēs:ē nobilis:ē generoſus. Subtexit: ordo ē fœlix.ſubtexit.i.inſuit. Lunā appoſitā nigre alutæ.i.calceo. Martia.li.xii.in auaꝝ amicum. Quid petiſ̄ rupta quū pes vagus exit aluta. Et ſubitus craſſæ decidit imber aquæ. Appoſitā lunā. Nobiles calceos nigros cū luna inſcripta geſtabāt:qua qdem nō ſyderis formā:ſed notā centenarii numeri ſignificabāt:q̄ initio ſenatores centū fuerūt. quoꝝ filii patritii bmōi calceis vtebant̄. hinc Statius ait. Primaq; patritia clauſit veſtigia luna. Plutar. vero aliter refert in ꝓblematis. Sed qđ dixim⁹ magis q̄ drare videtur. Fœlix.i.g fœlix ē & fortunat⁹. eſt maxim⁹ orator. eſt maxim⁹ iaculator: qualis ſ. fuit Quintilian⁹ & licet pfrixerit bñ cantat. Orator:qs ſit orator:paulo ſupius dictū. Iaculator:argumētator vel dialecticus:vel ſophyſta. Perfrixit:refrigerat⁹ eſt. q aūt pfrixerat raucus erat amiſſa vocis grā. Martialis libro tertio in maximū. perfrixiſſe tuas quæſta eſt præfatio fauces. Quintilian⁹ vero etiam ſi perfrixerit fatorum beneficio vocis grām ſeruat. Diſtat. differt. Sydera te excipiāt. hoc ait q̄ Manilius libro tertio ita ſcribit:fata quoq; & vitas hominū ſuſpendit ab aſtris:ſic fœlix. aut triſte venit per ſingula fatum. Si fortuna volet fies de rbetore conſul:vt Quintilian⁹ quem Auſonius ſcribit ad conſulatum peruenīſſe. Et Suetonius de rbetoribus inquit. Magna etiā profeſſorum atq; doctoꝝ profluxit copia:adeoq; floruit:vt nōnulli ex infima fortuna in ordinem ſenatorium:atq; ad ſummos honores proceſſerint. De conſule rbetor. vt Valerius Licinianus. De quo Plinius libro quarto epiſtola ad Cornelīū Minutianū ita ſcribit. Audiſtine Valerīū Licinianū in ſicilia profiteri. Nondū te puto audiſſe:eſt em̄ recēs nūtius. Prætorius hic mū inter eloquētiſſimos cauſaꝝ actores habebat̄. Nunc eo decidit:vt exul de ſenatore. Rbetor de oratore fieret. Itaq; ipſe in præfatōne dixit doleter & grauiter. Quos tibi fortuna ludos facit:facis em̄ ex profeſſoribus ſenatores. ex ſenatoribus profeſſores &c.

Deformis.

Aluta.

Luna in calceis.

Fata.

Rbetores. Valerius Licinian⁹.

Chryſogonus:citharœdus de quo ante. ſunt quæ Chryſogonū cantare vetent. Pollio:alter citharœdus ſupra. An capitolinā deberet Pollio quercū ſperare:& fidibus promittere. Martialis here de theatro pollione. cantante citharœdi inquit:quales ſunt chryſogonus & pollio:maiorem mercedem conſequūtur ſua diſciplina q̄ rbetores. Theodorus:gadareus rbetor fuit:de quo Suetoni⁹ in Tyberio ſcæua ac lenta crudelitas:ne in puero qdem latuit qua Theodorus dadarcus rbetoricæ preceptor &c. Eiuſdem meminit Fabius:hic dicebat rbetoricem eſſe artem:ſed non virtutem. Scindens.i.lacerans & deridens:nam pollio inquit deridet artem rbetoricē cum plus ipſe lucretur diſciplina ſua. Scindere id eſt aliquando couiciis lacerare:Plinius:hic nanq; eſt mamurra Catulli veronenſis carminib⁹ pſciſſus. Fidentinus autē exponit. Scindens:id ē diuidens lectiones more præceptorum. nam hic rudiſſimus accipit pollionē & Chryſogonū pro rbetoribus:eadē ſcz ipe rbetoricæ imbuti⁹. Solē algentē:aut algentē ſolē dicit intrare in cœnatōem. ꝓpter lapides ſpeculares oppoſitos:quoꝝ luxū inſectat̄ Plini⁹ nā bis ſol ita arcet̄ vt q̄uis intus luceat nō admodū caleat:aut certe ſitū cœnatōis deſcribit:q̄ columelle præcepto ita edificat̄. vt æſtate bibernū orientē ſpectet:& hoc placet:vt exponas algentē id ē bibernū

DO.

Quintiliano:id ē ſi ita parci ſunt romani erga p̄ceptores:quo pacto Quintilian⁹ eſt locupletatus:nā hic Romæ rbetoricæ ꝓfeſſus ē. xx ānis:vt ipe ſcribit primuſq; mercedē publicā eo nomine meruit:vt tradit Euſebius:ex byſpania a galba ductus. Nigræ lu. ſubte. alu. nobiles lunatis calceis vtebant̄ more arcbadū:euandro duce:quaſi bi eſſent qui genus recta linea ſoli ab illis deducerēt:auctor eſt Plutarchus in quæſtionib⁹:ex cuius auctoritate plura de eo diximus in cōmēta Martialis:ps aūt calcei excauata operiebat̄ corio:qđ appellarūt ligulā:nam ſpēm linguæ habebat:& græce σλῶττα:id ē lingua dicit̄:vt ſcribit pollux:nigros fuiſſe calceos in nobilib⁹ ſcribit Hora. nam vt quiſq; inſanus nigris medium impedit crus pellibus. Subtexit:id eſt operuit ligula appoſita. Papinus. Primaſq; patritia clauſit veſtigia luna:pudet & piget inſectari Fidentinū hoc loco:qui lutā ſcribit eſſe genus terræ:nec qđ patiatur ſatis intelligit.

Chryſogonus:ſophiſtes. Lautoꝝ:diuitum. Artem ſcindēs:oratoriam explicans & in ſpēs pticens. Theodori:rbetoris. Expectet:quoniā metuat pluuiam:cauit em̄ ne nullæ vngula luto ingnetur:& ſane recte diuitum inſana inceſſit faſtidia. Numidarum:& ob hoc quæ conſtent pluris. Et algentem rapiat cœnatio ſolem:vbi cœnitare in porticibus velint locum apricum habēt:q ſeptentrionalem plagā ſpectet:Columella rerum ruſticaꝝ libro primo. vrbana rurſus in bibernacula:& æſtiua ſic digerat̄:vt ſpectent byemalis tēporis cubicula brumalē orientem:cœnatōnes eq̄noctium orientē. rurſus æſtiua cubilia ſpectent bybernū orientem. Quanticūq; domus:prout lauta cuiuſlibet fuerit dom⁹ talem habebit ſtructorem ferculorum:at filiorum quo eruditores & magis morati ſint nulla prorſus eis fuerit cura. Veniet qui pulmentaria condat:quæ græci vocant obſonia:a pulte vero nomen impoſitū Pli. Pulte autē nō pane longo tpe vixiſſe rbomanos:manifeſtum quoniā inde pulmētaria boq; dicunt̄. Quintiliano:vtpote ſummo rbetori. Nouoꝝ fa quæ multa tribuerūt ei commoda

VAL.

Fœlix:diues aut cui aſpirat fortuna. Pulcher:oratōne ſpecioſus. Acer:in argumentis. Sapiēs prudens moratus:aut multum eruditōnis habens. Appoſitam ni.lu.ſub.a.quæ calceoꝝ forma nobilem rbomanoꝝ ciuem indicauit. Martialis:Nō externa & ſed lunata ligula planta:coccina nō leſum pingit aluta pedem. Plutarchus:quid eſt q̄ qui nobilitate præſtare videnī lunulas in calceis ferunt:an

vt dicit castor: signū est eius quæ in luna esse dicit habitationis: & q̄ post mortē animi rursus lunā sub pedibus habebunt q̄ antiquissimis præcipuū fuit qui fuerūt arcadeo ab euandro proselines appellati an sicut alia multa: sic & hoc elatos homines ab supbos admonētes rerū humanarū instabilitates cui⁹ rei luna exemplo sit. quæ ab obscuro primū prodit: tum progredies luce ac splēdore os suū replet: & cū clarissima facta fit rursus defloresc it & ad nibilū redit an hoc potius modestiæ & obediētiæ disciplina quedā erat vt dictu audietes ense & imperiū æquo animo ferre condiscerent: & quēadmodū luna meliori obsequi & solē: vt inquit Parmenides semper intueri solet: sic homines secundū locum tenere contēti duci primas ptes relinquere vt honore ac potestate per illū fruerent. alutæ propriæ pelles caprinæ sunt. cæsar in tertio cōm. de gestis in gallia. anchoræ pro funibus ferreis catbenis reuinctæ pelles pro velis alutæq̄ tenuiter confectæ. Orator ad agendū diserteq̄ loquendū. Jaculator ad argumentandū & quicquid in causa positū sit acutissime inuestigandū. Et si perfri. can. be. q̄ si fortuna aduersetur virtute admirabilis etiā existimabit. quod tropicos est enunciatū. Distat. differt. Distat eni quæ si de. te. exci. prospera ne an aduersa. Modo pri. inci. ede. vagi. vel ex boc humani generis ostēditur infœlicitas: vt nemo futurā prosperitatē sibi polliceri: vbi in hominis ipso nascentis exordio: in ipso vitæ vestibulo nibil citius q̄ fletus occurrit. Et adbuc a ma. ru. cū primū de aluo matris excidit infans. Si for. vo. modo dixit. Distat enim quæ sidera te excipient. nūc ait, Si fortuna volet. ostendit igitur bumanā fœlicitatē tum fato tum fortuna euenire: quo pacto autē distinguanē inter se fatum fortuna casus quantū veteres tradiderūt in commen. quem in libello Ci. qui de fato inscribit fecimus pluribus a nobis expositū est. Si fortuna velit. vt multi. Si velit bæc eadē: vt Vale. lucinianus Pli. epistolis. Audisti ne Valeriū Lucinianū in sicilia profiteri nondū te puto audisse: est enim recens nuncius prætorius. bic modo inter eloquentissimos causarū actores babebat: nunc eo decidit vt ex iudice senatore rbetor de oratore fieret: atq̄ ipse in præfatione dixit dolenter & grauiter quos tibi fortuna ludos facis. facis enim ex professoribus senatores ex senatoribus professores.

MAN. Vētidius quid enim: per exemplā quod de fortuna dixerat probat. Valerius autem lib. vi. c. x. scribit: q̄ asculo capto. Cn. Pompei magni pr. Ventidium ætate puberē in triumpbo suo populi oculis subiecit. Sed postea romæ ex partbis triumpbum duxit itaq̄ qui captiuus carcerem exborruerat: victor capitolium fœlicitate celebranit. i dē eodem anno prætor & consul est factus.

Ventidius

Gellius autem libro. xiiii. c. iiii. De boc Vētidio basso latissime scripsit. Quid enim. s. fact⁹ est Tullius. i. Marcus Cicero: qui bumili loco natus erat: tantū tamen fortuna potuit: vt romāi populi patronus senator consul esset. In eoq̄ vno omnis status romanus esset: Vnde prim⁹ omniū pater patriæ appellatus: Magis autem conuenit de Seruio tullio intelligere propter illā seruis regna dabunt &c. Aliud s. fuit. Sidus. bonum. s. & prosperū. Seruis regna dabunt: In boc seruius tullius testimoniū præbet: de eo enim li. iii. sic Valerius In tullo vero seruio fortuna præcipue vires suas ostendit: Vernam buic vrbi natum regem dando &c. Legito & liuium lib. i. Seruis regna dabunt. fit in dñatu seruitus. fit i seruitute dñatus: vt inquit Cicero pro rege deiotaro. Captiuis: vt de Ventidio basso dictum est. Fœlix ille tamen. concludit Quintilianū ex fœlicitate & fortuna & doctrinam & diuitias consecutum fuisse. Fœlix ille tamen: Ille Quintilianus videlicet. fœlix. s. est & rarior albo coruo: quoniam quidem rari rbetores vti Quintilianus fuere fœlices. Vnde optime sequitur: Pœnituit multos vanæ sterilisq̄ catbedræ. Pœnituit multos: exēplo ostēdit multos docendi artē reliquisse: cum labori nō satisfieret: vt Thrasymachus: & secūdus catinas: rbetbores. Thrasymachi. thrasymachus cartbaginensis inter sopbistas a pbilostrato scribit. Exitus finis reliquerat enim docendi studiū. Secundi carinatis: Tacitus libro. xv. In Nerone scribit. secūdū carinatem græca doctrina oretenus exercitū: q̄q̄ animū non bonis artibus imbuerat. Pbilostratus in vitis sopbistarū. secundum atbenienſem sopbistā commemorat: Dion vero tradit Caligulam adeo inuidum & suspicionsum ad omnia vt secundū carinatem rbetora in exilium egerit: q̄ aliquando orationem quandā per exercitationē in tyrannos dixisset. Cicutas: Cicuta venenum est: publica atbeniensium pœna inuisa semini & solus refrigeratoria vis: qui eni sic necantur: incipiunt algere ab extremitā-

Seruius Tullius

Thrasimachus Secundus Carinas

Cicuta

Si volet bæc eadē fies de rbetore consul.
Vētidius q̄d em̄? q̄d tulli⁹? an ne aliud q̄
Sidus? & occulti miranda potentia fati?
Seruis regna dabūt: captiuis fata triūphos:
Fœlix ille tamē: coruoquoq̄ rarior albo.
Pœnituit multos vanæ sterilisq̄ catbedræ.
Sicut trasymachi probat exitus. atq̄ secundi
Carinatis: & būcinopem vidistis atbenæ
Nil pter gelidas ausæ cōferre cicutas (terrā
Dii maior⁹ vmbris tenuē: & sine pōdere
Spirantesq̄ crocos: & in vrna perpetuū ver:
Qui præceptorē sancti voluere parentis
Esse loco: metuens virgæ iā grādis acbilles
Cātabat patriis in mōtibus: & cui nō tunc
Eliceret risum cytbaroedi cauda magistri.
Sed rufum atq̄ alios cædit sua quæq̄ iuuet⁹
Rufum qui totiēs ciceronē allobroga dixit

tibus corporis. Venerem extinguit teſtibus circa pubertatem illíta: Hæc ex Plínii libro.xxv. ſocrates autem inter alios athenis damnatus publice venenum cicutæ bauſit: quod latius ſat.xiii. oſtendemus. Socrates

Dii maiorum vmbris. Maiores laudat: q̄ præceptorem loco ſanctí parentis eſſe voluerunt. Vmbris ſ.dent. Perpetuum ver.continuos flores. Qui præceptorē. Fabius.lib.ii.de diſcipulorum officio ſic ait. Diſcípulos in vnum interim moneo: vt præceptores ſuos nō minus q̄ ipſa ſtudia ament: & parentes eſſe non quidē corporum: ſed mentium credant: Multum hæc pietas confert ſtudio: Nam ita & líbenter audient. & dictis credent &c. Id autem Fabius a Cicerone mutuatus eſt: Aít enim Cicero ad filium ſcribens epiſtolā. Non minus præceptorem amare babes q̄ ipſa ſtudia: Cum ipſe alter exiſtat pater: non dico corporū: ſed mentium multo magis illis excellentiū: libenter velis audire: & dictis credere: & illí vt ſimilis fias deſiderare: & tandem inter alios ſtudentes te lætum & alacrem reddere: & ſi quando emenderis: non te iraſci: & ſi lauderis te inde clariorem ſtudio prebere: quía præceptoris officium eſt docere. Diſcipuli vero eſt: ſe docilem reddere quum opus ſit &c. Diſcipuli Officium

Metuens virgæ. Naſo lib. i. de arte ſic aít: De achille. Achillis Laus

Qui totiens ſocios: totiens perterruit boſtes
Creditur anno ſum pertimuiſſe ſenem.
Quas bector ſenſurus erat poſcente magiſtro
Verberibus iuſſas præbuit ille manus.

Patriis in montibus. Ideſt theſſalis vt in pelio monte: Thetis enī apud ſtatii achilleida ſic aít: Quid enim cunabula paruo Pelion. & rorui cōmiſimus antra magiſtri. Citharædi magiſtri. ideſt chironis centauri Naſo líbro primo de arte: Phillírides puerum citbara perfecit achillem. Item aeacidæ chiron ego ſum præceptor amoris. Cædit percutit verberat. Rufum is rbetor erat: qui quidem in declamationibus ſuis fingebat cicerone cum allobrogíbus ſenſiſſe ſumens ex biſtoria tbema. ſcribit enī Salluſtius q̄ catilina legatos allobrogum ad ſocietatē belli patrii ſollicitauit. Illí tamen incerti quid agerent: tandem rem omnē. Quinto fabio ſangæ aperuerunt. cicero poſtea per ſangam conſilio cognito: legatis præcepit vt ſtudium coniurationis ſimularent &c. Rufus allobroges

Allobroga. Allobroges galliæ populi ſūt iuxta Rbodanum. quorum metropolis eſt Vienna. Auctor eſt ſtrabo lib.iiii. Allobro. Vienna

Ventidius quid enim. qui genere picens loco bumili cuius mater a pompeio ſtrabone. pompei magní patre capta eſt cum ſubegit aſculanos puer ante currum triumpbantis pompei ductus: qui ſordiſſime victum ſibi mulio cōparans in. C. Cæſaris beniuolentiā peruenit: vt ad multas euectus ſub eo ad miniſtrationes fuerit: inde pontificatum conſulatūq̄ adeptus eſt: inde q̄ hunc Ventidiū baſſum agentem mulos multi vidiſſent vulgo per vias ſparſi verſiculi. Concurrite omnes augures haruſpices. Portentum inuſitatū conflatum eſt recens. Nam mulos qui fricabat conſul factus eſt. eundem baſſum ſcribit Suetonius partbos tribus prælíis fugaſſe in ſyriam introrumpētes & eum primum omniū de partis triumpbaſſe: & mortuum publico ſepultum fuiſſe funere. Quid tulli. qui ſua virtute domum ſuam nobilem fecit: vt ipſe in ſalluſtium. ego meis maioribus virtute mea proluſi: vt ſi prius noti non fuerunt a me recipiant initium memoriæ ſuæ. DO.

An ne aliud q̄ ſidus in quibus multi facta eſſe voluerunt. Occulti. non intellecti nobis. Seruis regna dabunt. vt ſeruio tullio regi romanorum. Captiuis. ſatrium. vt ſupra ventidio eueniſſe oſtendimus. Pœnituit multos. vanæ ſteri. catbe. qui ex interpretamentis quæ pueris effecerunt nullū aſſecuti ſunt q̄ catbedram conſcenderint emolumentū: & iam de grammaticis incipit loqui. Sicut tbraſimachi. pauperis grammatici. Probat exitus: quoniā nimia periit inopia. Atque ſecundi carri. qui patrem carrinatē babuit. & binc veneno neci datus. Pariis in montibus: in pelio monte tbeſſaliæ. Citbaredi cau. magiſtri chironis qui centaurus fuit. Cædit. vberat: Quo totiens cice. allo. di. gallum non romanum qui in catillinæ coniuratione in nōnullos romanos tantū infrenderet: & Criſpus Saluſtius ei etiam obiicit. Quis gremio enceladi. ideſt celado grammatico. Fies rbetor de conſule. Idem ſcribit Cornelius. Magna inquit profeſſorum atq̄ doctorum profluxit copia Adeoq̄ floruit: vt nonnulli ex infima fortuna in ordinem ſenatorium: atq̄ ad ſūmos bonores proceſſerint. VAL.

In eundem ferme ſenſum Pli. De conſule: vt Silus nouarienſis qui poſt ædilitatem factus eſt rbetor. Ventidius. ex captiua aſculana natus. ductuſq̄ in triumpbum a Strabone Cnei Pompei patre primo redarius: deinde mulio: demum conſul primus de partbis triumpbauit: tanta admiratione bominum vt portentum dicerent iactatu verſu. Mulos qui fricabat conſul fact? eſt: Maſſurius ſcribit eum bis in triumpbum ductum eſſe: auctores ſunt Plinius. Cicero: Gellius: Valerius. Seruis: vt Tullio nato ex captiua. Captiuis triumpbos: vt ventidio particum triumpbum qui olim captiuus fuit Stranonis Cnei Pompei patris. Pœnituit multos: Fidentinus bunc totum locum peruertit: vt alia omnia. Nos ita exponimus. Iuue. ab exemplo oſtendit quamuis aliquis inſtituerit munus docendi: tamen eum debere deſiſtere: quod & Traſimachus: & Secundus rbetores fecerunt: cum paruam aſſequerentur mercedem. Traſimachus carthaginenſis rbetor in bitbynia fuit: qui primus periodo. quam Cicero ambitum & comprebenſionem interpretatur: & membrū repperit diſcipulus Platonis & Ioſocratis rbetoris artem generis deliberatiui perſcripſit: cum cœpiſſet rbetoricem profiteri deſtitit ob mercedem exiguam. Secundus: carrinas Athenis eruditus rbetoricem cœpit illic profiteri. Sed ob paupertatem deſeruit munus: peruenitque Romam & atria Neronis moxque Otbonis coluit. vnde eſt locupleatus. Tacitus miſſis in eas prouincias atto: de ſecundo carrinate. ille libertus erat cuiq̄ flagitio promptus: bic græca doctrina eruditus: animum non bonis

artibus imbuerat. Plutarchus itē meminit. Secūdus inquit rhetor qui Othonis epl'as legerat hæc narrabat. Exitus: id est finis cōsiliorū: nā tandē destitit. Alibi: exitus hic est Tongilii: id est hoc cōsiliū tongilii & finis consiliorū: vt sēs conducat nō autē exitus. i. mors: vt Fidenti p ignorātiā secutus p̄ceptorem interp̄tat. Inopē notat secūdū qui athenis erat inops: sed in vrbe malis artib⁹ locupletatus

Nil præter: hic versus referēdus est ad ppetuū crimē athenarū: nō aūt ad scḋum. Præter cicutas: p̄ter venenū vt dedistis socrati: quem falso crimine accusatū veneno sustulerūt. In vrna perpetuū ver: nā intra herbas odoratas condebant more Pythagoreorū: foliis oleæ nigræ populi & myrthi qualem vrnam voluit habere Varro: vt est apud Plinium. Ruffum: multi hoc nomine apud Tacitum legūtur Sed de Vergino Ruffo videtur intelligere: de quo hæc Tacitus. Vergīnum ruffum claritudo nominis expulit: & paulo post nam Verginius studia iuuenum eloquentia Musonius præceptis sapiētiæ fouebat: posses suspicari dictum de Satrio ruffo: cum in nōnullis codicibus Plinianis ita legatur. Satrius ruffus: cui est cum Cicerone æmulatio: & qui nō contentus est æloquentia seculi nostri. Ruffus inquit Iuuenalis: qui tantum sibi in eloquentia tribuit: vt Cicero audeat tam̄ꝑ superfluentem & eloquacem accusare a discipulis suis contendit. Allobroga: hoc est gallicæ loquacitatis & tumoris: sed potissimū dixit allogobrem cum gallum vellet dicere. notans hystoriam consulatus Ciceroniani in quo allogobrogū populorū galliæ legati de catellinaria cōiuratione nō nihil egerūt: fuisse preter ruffum qui superfluentē Ciceronē dicerent: auctor est Cornelius. Brutus appellabat eum elumbē & mollem Caluus attritum & exanguem.

MAN. Quis gremio enceladi: hactenus de rhetorum parua mercede dixit. Nunc autem ait. grāmaticos etiam multominus lucrari Enceladus vero grāmatici nomen est: sicuti & palæmon de quo latius satyra sexta iā dictum est. Quam rhetoris æra scilicet sint

Discipuli custos: ostendit grāmaticorū mercedem nunq̄ dari integram. Nam plures portiunculam auferunt soluendo. Custos pædagogus: aut fidelis libertus. Præmordet: p̄accipit de mercede tua. Acoenetus sic est in antiqssimo textu: dicturq̄ ab ἀ quod est sine. & κόινότης cōmunitas propriam em̄ spectabat vtilitatem.

Et qui dispensat i oeconomus. est enim oeconomus tam pecuniæ q̄ frugū & omniū quæ dominus possidet dispensator. Vtq̄ Fabi⁹ libro tertio meminit. oeconomia est cura rerum domesticarū. Diximus & latius sat. i. Franget sibi: aliquam partē surripiet: quū mercedem pædagogo dabit vt præceptori ferat. Cede: cōcede. Palæmon: id ē o grāmatice. Inde. a constituta mercede. Instītor: venditor mercēnarius q quidē patit̄ de prætio prius petito aliqd detrahi. Hibernæ tegetis. i. lodicis & culcitræ. hinc ait. Niueiq̄ ea durci i. niuei veli ac culcitræ. scribit em̄ Plin. li. xix q̄ī culcitris præcipuā gloriā cadurci obtinent nam nullū linū est candidi⁹. Laneue simillius. Galliaꝝ hoc ad tormenta pariter inuētum: & vniuersæ galliæ vela texūt. Peneat penitus scilicet labor ipe docēdi post noctē mediā. Martialis libro ix. Quid tibi nobiscū est ludi scelerate magī Infœlix pueris virginibusq̄ caput.

Cadurci

Ludi mgr. Ludus.

Nondū cristati rupere silentia galli
Murmure quū scæuo verberibusq̄ tonas.

Vtq̄ Asconius libro. i. verrinarum scribit Omnē scholam ludum dixere rhomani: & magistri ludi dicūtur: q primas lras docēt

Deducere: trahere attenuare carminare. Oblīq̄ ferro: hamis qbusdā ferreis i tabla fixis: qd passim videre l⁹. Olfecisse lucernas

Quis grēio enceladi: doctiq̄ palomōis affert
Quātū grāmatic⁹ meruit labor: & tñ ex hoc
Quodcūq̄ ē (minus est aūt q̄ rhetoris æra)
Discipuli custos præmordet a cœnetos ipe:
Et qui dispēsat franget sibi cede palæmon
Et patere inde aliquid decrescere: nō aliter q̄
Instītor bibernæ tegetis: niueiq̄ cadurci:
Dūmō nō pereat mediæ qd noctis ab hora
Sedisti: qua nemo faber qua nemo sedebat
Qui docet obliquo lanā deducere ferro.
Dūmodo nō pereat totidē olfecisse lucernas
Quot stabant pueri: cum totus decolor esset
Flaccbus. & bæreret nigro fuligo maroni.
Rara tamē merces: quæ cognitōne tribuni
Nō egeat: sed vos sæuas imponite leges:
Vt præceptori verborū regula constet:
Vt legat hystorias: auctores nouerit oēs
Tāq̄ vngues: digitosq̄ suos: vt forte rogat⁹
Dū petit aut termas: aut pḥœbi balnea: dicat
Nutricem anchisæ: nomē patriaq̄ nouercæ
Anchemoli: dicat quot aceste: vixerit ānos
Quot siculus pḥrygib⁹ vini donauerit vrnas
Exigite vt mores teneros ceu police ducat
Vt si quis cæra vultū facit: exigite vt sit
Et pater ipius cœtus: ne turpia ludant:
Ne faciant vicibus: nō est leue tot puerorū
Obseruare manus: oculosq̄ in fine trementes
Hæc inquit cures: & quū se verterit ānus
Accipe victori populus quod postulat. auꝝ

docendo videlicet pueros. Flaccus. Horatii liber añ pueros. Maroni. bucolicis. Georgicis. Aeneidi. Tamen & si ab media nocte labores. Merces: præceptoris scilicet. Vos discipulorum parentes. Tberme
Constet: certa sit: & cõueniat: quo bene & recte pueri doceantur. Termas θερμαίνω calefacio. θέρμη calor. caliditas θερμός calidus. Inde loca aut aquis aut igni calentia lauandi sudandiue vsibus deputata Thermas vocauere: quæ qdem in vrbe plures fuerũt. Petit. adit. Balnea pbœbi credimus hæc in vrbe fuisse nõ extra vrbem. Intus in qua dum quis vagatur sæpenumero accidit: vt de aliquo scriptorum obscuro loco interrogetur. Nutricem anchisæ. Que illa fuerit a nullis scriptum est. Solebant autem grãmatici huiusmodi quæstionis obscure exigere. Et Suetoni9 scribit Tyberium cæsarem grãmaticos: quod genus hominũ præcipue appetebat eiusmodi fere quæstionib9 ex periri. quæ mater becubæ: quod achilli nomen inter virgines fuisset: quid syrenes cantare sint solitæ. Gramma/ticus.
Nouercæ Anchemoli: De hoc Virgilius libro decimo ait. Hinc sthelenũ petit: & rheti de gente vetusta anchemolum thalamos ausum incæstare mouercæ. Abienus autem Seruio referente scripsit anchemoli nouercam dictam fuisse Casperiam. Acestes. De hoc Maro libro qnto ait. Senioris acestæ id est valde senis. sic em̃ exponendũ est quotiens absolute ponitur. Quot vnas. quot cados. legit̃ em̃ libro primo æn. Vina bonus quæ deinde cadis onerarat acestes &c. Exigite: petite. Ceu polli ce: tanq̃ digito. Ducat: formet est autẽ metaphora ab cæra: quæ digitis ducit̃ ad aliquam formam: quam teneram teneris pueris comparat. Ne faciant vicibus. Pli. idem ferme admonet. libro em̃ tertio epistola ad hispulam de Ilius filio sic ait. Iam studia eius extra limen proferẽda sunt. iam circũspiciendus rhetor latinus. Cuius scholæ: seueritas: pudor. In primis castitas constet &c. In fine. s. libidinis. In qua qdem oculoꝝ birqui & anguli tremere solent. Cures: sic legitur in antiquo textu: & ita legendum est: nõ autẽ curas. Hæ inqt cures. inqt pueri pater tibi præceptori. Cures hæc. videlicet vt iis pater ipsius coetus: ne turpia ludant. Ne faciant vicib9. finito deniq̃ ãno mercedẽ minimã sumes quãtula certaturis offerebat̃. Anchemo/lus.
Et quũ se verterit ãnus: solaris ãnus & vertẽs & magnus vocat̃. Vertens quia dum ad id signũ se denuo vertit: exquo digressus est. pagit cursum suũ numero dierum. ccc. lxv. & quadrante. Magnus vero babet̃ propter lunarem annũ: qui mensis est: quia luna paulo minus q̃ mensem in zodiaci circuitõe cõsumit. Hoꝝ Virgilius vtrũq̃ cõplexus. Interea magnũ sol circũuoluitur annũ. Hinc ateius capito: annũ a circũitu tẽporis putat dictum: quia veteres An pro circũ ponere solebant. vt an terminũ pro circũ terminũ: & ambire pro circũire. Hæc ex macro. li. i. sat. Et quum se verterit ãnus accipe &c. poetæ verba sunt. Scribit autẽ Macrobius li. i. sat. cp finito ãno mercedes exoluebant magistris: ait em̃ sic de martio. Hoc mense mercedes exoluebãt magistri quas completus annus victoribus. quod qdem & Tranquill9 ostendit bis verbis de Claudio loquens. Nec vllo spectaculi genere cõmunior: aut remissior erat adeo: vt oblatos victoribus aureos prolata sinistra pariter cũ vulgo voce digitisq̃ numeret. Est autẽ intellígendũ cp sicut bodieq̃ certaturis pmia ꝓponunt̃. aut ex pãno: aut ex moneta aliqua &c. eodẽ modo olim agebat̃. Victori vero populus faues a præfecto ludorum postulabat illi oblatos aureos dari: quod idem & nũc fieri solet in certaminib9: populũ sc̃s victori oblata præmia postulare. binc ludorũ præfectus victori propria manu: vti & Claudius faciebat: oblata munera tradit. Annnus vertens. Lunæ vnde An. Preceproꝝ merces.
Enceladi. hic grãmaticus fuit eiusdem nominis. L. Enceladus libertus augusti. Tegetis bibernæ vineiq̃ cadurci. Cadurci populi galliæ sunt: quod quos lini præstantia palmam obtinet in culcitris ob præcipuũ candorem: auctor est Pli. Inde Iuue. cadurcũ culcitrã appellat: nõ aliter inqt Palemon: & grãmaticus patit̃ aliquid detrahi de mercede sua quã si esset institutor extreme suppellectilis vt culcitræ: & lodicis. Supra cũ voluit ostẽdere curam extremæ suppellectilis: ait nec de lodice parãda. Hibernã tegetẽ vocat appatũ lecti quo frigus arcet̃. Fidẽtinus cum hæc legisset in scriptis nostris: sua tentauit emẽdare: sed tã inepte: vt nec illa nec nostra integro sensu illic appareãt. Pbœbi balnea: quæ erant in vrbe: pbœbus libertus: cuius meminit Cornelius. Ferebãt inquit Vespasianũ: tanq̃ somno cõsuret a pbœbo liberto increpitum: vel balnea pbœbi cumas intellígit: vbi pbœb9 colebat̃. Mar. pbœbi vada appellat. Nutricẽ anchisæ. eiusmodi quæstiões p obscuræ a grãmaticis exigebant̃. Inde Trãqllus scribit. Tyberiũ solitũ esse fatigare grãmaticos: querẽdo q̃ fuerit mr̃ Hecubæ. qd achilli nomẽ inter virgines &c. Anchemoli: alii interptant̃ de archemoro filio licurgi q desertus ab Hypsipbile nutrice morosu anguis extinct9 est: sed nõ placet. supfluũ em̃ erat q̃rere de nouerca archemori cum nullã babuerit aut certe si Hypsipbilẽ tanq̃ nouercã interptant̃ nõ cõuenit: nã nomẽ Hypsipbiles notissimũ est. Iuuena. vero res prorsus incognitas ꝓponit. de archemoro ígit̃ intellígo. de quo Virg. binc Sthelenũ petit: & rheti de gẽte vetusta anchemolũ thalamos ausum incestare nouercæ. cui9 nouercæ nomen nr̃i incognitũ fatent̃. q̃uis abienus iãbicis versib9 græcã esse dicat Caspiriã noie. Pollice. s. tanq̃ digito sũ ptũ est de Perseo. & pmit̃ rõne animus vicinioq̃ laborat. Africẽq̃ tuo ducit pollice vultũ. Trementis oculos: nam cũ ad virilitatẽ pueniũt birquitballi dicunt̃ pueri. vt scribit Põpeius. qm̃ id ẽ germinãt birquis: id ẽ extremis oculoꝝ angulis. Tremẽtibus. s. in libidine. Quod victori populus: bistorias & fabulas boc loco nõnulli somniãt: ego puto cõiungendũ cũ eo quod dixit. Rara tamen merces: quæ cognitõe tribuni nõ egeat: vt dicat. nullã babebis mercedẽ post tot labores nisi per li tem: & quã iusserat dari tribunus po. iudex. Victori: id ẽ tibi victori litis. popvlus: id ẽ tribun9 iudex Postulat: iubet dari tibi. Fidentinus: id præceps imo iam dudum totus corruit miser. Hic nescio q̃ somnia per carpulã refert de ludis circensibus. DO.

VAL Doctiq; palæmonis grãmatici de quo Quintilianus.alii tamẽ inqt ex idoneis dũtaxat auctoribus octo ptes secuti sunt.vt aristrachus:& ætate nostra palæmon:q vocabulum siue appellatõem nois sub iecerũt tanq; spes eius Minus est q; rbetoris æra:minus est q; grãmatici q; q; lucrantẽ rbetores. Di scipuli cu.peda gogus. Præmordet.præcedet sibi ptem vendicat ex eo q; mgro tradendum fuit.

Acœnus.fictum a poeta videt verbum q; propriã nimirum spectet vtilitatem. Qui disposat:boc est domus atriensis aut vicarius. Institor biberuæ tegeris.merciolarius tygurii qd ad arcendas pluuias erexit linteoq; texit vnde & niuei dixit sed cadurcũ ob silitudinem noiauit.cum vt supra dixim? sit q; supra lectum obtendit.& tegit vndiq;:& cũ xpi corpus aut sancti alicui? viri ossa p vrbẽ cõportãtur cadurco.boc ẽ supne qd plures sustinẽt operiũt.qd supra intelligi voluit vbi inqt:violato pœna cadurca.Institor bybernæ tegetis sane q; institoris nomẽ late pateat Paulus iurisc5sultus de institoria actione ostendit ingens. Institor appellatus est ex eo q; gerendo instet:nec multum facit tabernæ sit præsuppositus:an cuilibet alii negociatõi.cuicũq; igit negocio ꝓpositus sit institor recte appellat.sed etiam eos institores dicẽdos placuit.qbus vestiarii vel lintearii dant vestem circũferendã & distrahendam.quos vulgo circitores appellamus.sed & muliones qs proprie institores appellat. Itẽ Fullonũ & sarcinatorũ ꝓposit? stabularii quoq; loco institorũ babẽdi sunt:sed & si tabernari? seruũ suum pgere mitteret ad merces compandas & sibi mittendas loco institoris habendum labeo scripsit. Dũmodo nõ pereat.boc est vt saltem q; tum quilibet lucrarẽt faber tu q; pnoctasti nõ pereat. Obliquo lanam deducere tenuem facere vt supra exposuim?. Olfe odorasse boc est diu in lucubratõe constitisse.

Decolor assidua tractatõne. Flaccus.flacci boratii liber.Fuligo sub lucerna diu multũq; lectitãdo Quinti Et vigilande noctes:& fuligo lucubrationũ bibenda:& in sudata veste durãdum. Cognitione tribuni q magistris cõpellat exoluere postq; ei deberi reciuerit. Sed vos diuites qñ bis tot malis admoniti deterreri nõ possunt qn liberos erudiãt vestros.Scæuas eis leges imponite. Verborũ regula.vt de oibus verbis regulã det vnam:sed vt boc ita cætera quæ sequũtur factu impossibilia.

Vt legat bystorias:subaudi oẽs:nã id verbum ἀπόκινόυ.enũciatum est. Dum petit:sibi mercedem dari Tbarmas.a tberos æstus quo ad exciendũ de toto corpe sudorem inuentæ sint. Nutricẽ anebi:g inter pastores feram educat?. Nouercæ:nõ bypsipbilẽ dicit:qppe quæ nouerca non fuit.sed potius eius interritum ægerrime tulit. Archemori.lycurgi tbracũ regis filii.fuit archemorus a serpente occisus:vt apud Statium in tbebaide archemorus vero credit dictus q; futuꝝ apud tbebas regibus ostenderit primus exitiũ. Aceſtes.troianus in sicilia rex de quo apud Virg. Mores naturas Teneros.pueroꝝ. Ducat.instituat. Cæra multũ facit quæ vt vis in quacũq; verti pot efficiẽ Vt sit pr tanq; pr ipsius. Cœtus turbæ pueroꝝ. Ne turpia ludãt:ne lusus turpitudinẽ vllam afferant.

Ne faciãt vicibus:ne se vicissim corrumpãt. Oculosq; in fine trementes.vt Virg.trãsuersa tuẽtibus bir quus.& p Eus.patrãti fractus ocello.sed bic duo versiculi Iuuenalis nõ sunt Hæc inqt curas bæc inqt tribunus aut pr curato.pro modo modus positus scbema metalepsis. Et cũ se verterit.boc ẽ ãni est ꝓprium vt in se vertat. Acci.victo.popu.qd postu.au.oẽs siqdẽ ꝓmeritũ facile debẽt: null? tñ qcq; tradit aut victori tibi.i.tui ꝓpositi effectori.sic Virg victorq; viꝝ violare p ora aut victori ptinaci.ita Hor.ego vt cõtẽdere duꝝ cũ victore sequor:& rursum.victor ꝓpositi sil'ac pueneris illuc.

Argumentũ satyræ octauæ

Nobilis octaua propria virtute vocatur.

MAN. Temmata quid faciũt? Illos arguit præsertim ponticum q maiorum virtutibus se iactant. Cũ ipsi ignaui sint. Itaq; consulit eis Vt virtutem ipam viribus totis amplecti conentur: boc ẽ modo vere nobiles & generosi fient. Nã genus & proauos:& q nõ fecimus ipsi vix ea nostra voco inquit Vlisses contra aiacem li.xiii.met.Nasonis Tullius item contra Sallust ita scribit Satius ẽ tamẽ meis gestis florere:q; maiorũ opinione vti:& ita viuere vt ego suꝝ posteris meis nobilitatis initiũ & virtutis exemplum. Et Seneca epl'a.xliii. ait. Non facit nobilem artiũ plenũ imaginibus:nemo in nĩam gloriam vixit.Neq; quod ante nos fuit nostrũ est animus facit nobilẽ. Quis est generosus:ad virtutẽ bñ ab natura cõpositis.

Nobilis

generosus

Stemmata

Satyra Octaua.

Temmata quid faciũt? quid prodest pontice longo
Sanguine censeri:pictosq; ostendere vultus
Maiorũ? & stantes in curribus æmilianos?
Et curios iam dimidios? nasumq; minorem
Coruini? & galbam auriculis nasoq; carentẽ
Quis fructꝰ generis tabula iactare capaci
Famosos equitũ cum dictatore magistros?
Si corã lepidis male viuitur? effigies quo
Tot bellatorum.si luditur alea pernox?

Stemmata:dicũt stemmata coronæ & ornamenta. Dicuntur item lineæ seu ramusculi:quos in genere faciunt.quum gradus cognationũ partiũtur vtputa ille filius:ille pater:ille auus Ille proauus Ille abauus Ille atauus. Ille tritauus Persius satyra tertia. Stẽmate q; tusco ramum millesime ducis.Et Suetoni? de Galba scribit.q; impator etiã stẽmata i atrio

ꝓpoſuerat:quo paternā originē ad Iouē maternā ad paſiphaen referret. Mar.itē libro quarto ad poſt bumū:atria piſonū ſtabant cū ſtēmate toto Seneca quoꝙ epla.xliiii.inquit. Siquid eſt aliud boni in pbyloſophia:boc ē ꝙ ſtēma nō inſpicit. Platonē nō accipit nobilē pbyloſophia:ſed fecit. Longo.antiquo. Cenſeri:iudicati. Pictoſꝙ ondere vultus maiorꝝ. Pli.in principio libri.xxxv.bæc ait. Aliter apud maiores in atriis bæc erāt quæ ſpectarentē:non ſigna externorꝝ artificum nec æra aut marmora. Expreſſi cæra vultus ſingulis' diſponebantē armariis:vt eſſent imagines: quæ cōmitarentē gentilitia funera ſempꝙ defuncto aliquo totus aderat familiæ eius.qui vnꝙ fuerat populus. Stēmata vero lineis diſcurrebāt ad imagines pictas:tabulæ vero codicibus implebantē & monumentis rerꝝ in mgīatu geſtarꝝ:aliæ in foribus & circa limia anīorꝝ ingentiū imagines erant affixis boſtium ſpoliis:que nec emptiori refringere liceret:quæ etiam dnīs mutatis domus ornamenta erāt:bæc ille. Paulo tamē ſuperius ita ſcribit. Imaginū quidē pictura ēmaxime ſimiles in æuū propagabantē figuræ.quod in toto exoleuit &c. Et ſtantes in curribus æmilianos.i.triūpbales viros. Nā paulus æmilius filius eius q apd cannas cecidit de liguriis triumpbauit.pſen rege macedonū apud ſamotbracas cœpit.in triūpbumꝙ duxit. Eiuſdē pauli filius Scipio æmilianus a ſcipionis apbricani filio adoptatus. Cartbaginem intra ſex menſes deleuit. Numantiā in byſpania vicit.bæc & plura Pli.de viris illuſtribus. In curribꝰ de ſtatuis & curribus triūpbalibus legito Pli.libro.xxxiiii. Nos etiā diximus ſatyra ſeptia.ibi Stat curꝰ abeneus &c. Curios legito in ſatyra ſecūda. Dimidios:id autem longā propter antiqtatē. Coruini. Valerius. Coruinus tribunus militum aduerſus ingentē gallum ꝓuocatorem ſolus territis oīmi bus proceſſit Coruus ab ortu ſolis galeæ eius inſedit.& inter pugnandū ora oculoſꝙ galli verberauit boſte victo Valeri. Coruinus dictus eſt.auctor ē Pli. Naſum minorē.fractum intelligit ob vetuſtatem. Galbam. Meroni galba ſucceſſit nullo gradu contingens cæſarū domū. Sed baud dubiæ nobiliſſimus.magnaꝙ & vetere ꝓſapia.vt qui ſtatuarꝝ titulꝰ pronepotē ſe. Q. Catuli capitolini ſemp aſcripſerit.impator vero etiam ſtēma in atrio ꝓpoſuerit:quo paternā originē ad Iouē maternā ad paſipbanem minois exorē referret:familiā illuſtrauit. Seruius galba cōſularis tēporꝝ ſuorꝝ eloquentiſſimus. bæc Tranqllus. Generis:genus triplicem ſignificatōem babet. Eſt genus.i.patria pentes origo ſanguis. Quo modo eſt illud. Vnde genus ducis. Eſt itē genus ſub quo multa ſimilia ex eodē deſcēdentia cōtinentē. vt anial genus.etiā boc modo piſcis equus anialia ſunt.ſed borꝝ oīm genus anial: eſt tertiū illud genus quo cuiuſlibet rei qualitas indicatē.ſi dicas cuius generis veſtis &c. Auctor eſt Victorinus in rbet. Tabula capaci.diximus ex Plinio:ꝙ tabulæ codicibus implebantē.& monumētis rerꝝ in mgīatu geſtarum. Diximus itē ꝙ expreſſi cæra vultus ſingulis diſponebantē armariis &c. Famoſos equitū mgīos:id eſt illuſtres. Pli.li vi.epiſtola ad Triariū ſic. Impenſe petis vt cām agam ptinentē ad curam tuā pulcbram alioquin & famoſam.faciam ſed nō gratis &c. Apuleius libro nono bic vxoram generoſam & eximia famoſitate prædita mira cuſtodela munitā domi ſuæ ēcautiſſime cobibebat Idem paulo inferius ſic ait.atꝙ bac ipſa potiſſimū famoſa caſtitate & inſignis tutelæ nimietate inſtinctus atꝙ inflāmatus &c. Libro aūt.x.ſic. Tunc tbeſſaliā etiā acceſſerat nobiliſſimas feras & famoſos inde gladiatores compaturus. Libro vero.xi.ſic. At ille vir alioquin grauis & ſobriæ religionis obſeruatōne famoſus &c. Patet is igitē famoſum etiā illuſtrem denotare contra illorꝝ opinionē qui tantum modo infamē ſignificare ſcripſerūt. Vt illud plauti. Qui etiā me miſerum famoſum fecit flagittis ſuis: & ſaluſtii illud largitōem famoſam impudentēꝙ. Equitū magīos:Quales tribuni celerem apud reges tales ferme apud dictatores Magiſtri equitū fuere.nam eis ſumma ptās in equites erat. Dictatoribus vero quibus ſemp addebantē ſumma ptās & ius in populū. Vegetis aūt in li.ii.capꝰo nono ſic ait. Sed legati impatoribus ex conſulibus ad exercitus mittebantē qbus legiones & auxilia vniuerſa obtemperabāt in ordinatōne pacis vel neceſſitate bellorꝝ in quorꝝ loco nūc illuſtres viros conſtat mgīos militum ſubſtitutos a qbus non tm binæ legiones.ſed etiam plures nūero gubernabantē. bæc ille. Vbi etiam aduertendū ꝙ ſicuti Iuuenalis ait famoſos mgīos equitū ita vegetinus illuſtres viros mgīos militum dixit. Si corā lepidis:Caper ſic ait.Coram illo dicendū eſt nō palam illo:nā palā ad multos refertur.bæc Caſper Priſcianus aūt li.xiiii.ſic ſcribit. Sed corā magis ad perſonas palam ad oia accipit Priſcianus igitē longe melius ꝙ caper inquit.quod qdem Iuuenalis bic oſtendit.& Satyra.xi.dicens. Et coram dns conſumitē. Item Coram aliis Horatius ſaty.iiii.Corāue quibuſlibet. Seneca epla xi.Coram pluribus erubuit Lepidis.probis viris.qualis fuit æmilius lepidus.qui puer etiam ꝓgreſſus in aciem boſtem interimit ciuem ſeruauit:qua de re ei in capitolio ſtatua bullata & incincta pretexta ſenatuſcōſulto poſita fuit. Auctor ē Valerius li.iii.de indole capite prio. Diximus & alia de eodē in ſat.vi. ibi ſcr. Dicite vos neptes lepidi.vt li.xlvii. Epytomatis Liuii legitē. M. æmilius lepidus pontifex maximus fuit:fuit & princeps ſenatus lectus. Si corā lepidis.i.coram ſtatuis proborꝝ virum:qualis fuit lepidus. Quo ad qd. Si luditē alea pnox.ſenſus eſt qd tibi poſſunt maiorꝝ imagines ſi nocte tota luditur alea. Vel ſi etiā econtrario ante ſolis occaſum dormire incipis:quo tempore ſæpe numero caſtra mouebant duces. Pernox nocte tota vigil.

Temmata:libertini locupletis alūnus incertū an filius Iuue.cum male audiſſet de ignobilitate ſua ſatyram orſus eſt in eos qui ſola maiorum auctoritate efferūtur:& bic nactus occaſionem eorum notant ſcelera.ad ponticum vero ſcribit: quem docet quid ſit vera nobilitas. Stemmata græce:latine coronæ dicūtur. Vnde latini idem verbum acceperūt pro ſtatuis maiorꝝ qui coronam aliquādo meruiſſent. In atriis expreſſi cæra vultꝰ aurorꝝ ſingulis diſponebantē armariis & in gētiliū ſu

Philoſophia

Imagines in atriis ſtemma

Paulus æmilius

Scipio. minor.

Valerius coruinus

Galba imp.

ſergius Galba.

Genus tripliciter.

Eamoſus

Coram Palam

Pernox

DO.

nus adducebanꝫ. Stemmata cædem ſtatuæ erant: ſed tantū coꝝ auoꝝ: qui coronā in bello meruiſſent bæc ſole line lineis deſignabanꝫ, vt quaſi picte vigerenꝫ ad aliarum differentiā. Plini. ſtemmata lineis diſcurrebāt ad imagines pictas. Vultus pictos. i. ſtemmata malorum. Nam vt ait Pli. erant imagines cæreæ pictæ. Aemilianos. i. triumpbales viros: quales fuerūt paulus æmilius Macedonicus: cui data eſt veſtis a ſenatu triūpbalis ludis circenſibus. Scipio æmilianus: qui Cartbaginē & numantiā deleuit. Curios: de curio ante dictum eſt. Naſum minorem: laus ſtemmatis eſt a vetuſtate. Coruini: id eſt meſſalæ coruini. de quo ante dictum eſt. Galbā. i. ſergium galbā conſularem & oratorem.

Tabula capaci. i. amplo armario: ita cōiunge. Quis fructus generis eſt famoſus. i. infames bomines iactare. i. oſtentare. Magiſtros equitū. ſ. maiores ſuos: qui fuerūt magiſtri equitū. Coram lepidis: id eſt coram pclaris viris qualis fuit Lepidus: qui auctore Valerio tantæ indolis fuit: vt ei ex ſenatuſcō ſulto poſita ſit ſtatua bullata cum prætexta: qm puer progreſſus in aciem boſtem inter emiſſet. Effugies quo. i. ad quem vſum babes tot ſtatuas maiorum: ſi nō emularis eoꝝ virtutes. Si ante numam. i. ante ſtatuas triumpbaliū: qualis fuit Scipio numantinus: ludis tota nocte alea. vt ita coniūcti legas.

Si luditur alea pernox ante numantinos.

VAL. Temmata qd faciū t: qd prodeſt pontice longo ſanguine cenſeri. Hanc ad ponticū ſatyram Iuenalis de natalium claritate ſcribit: quæ nam vera ſit nobilitas oſtendēs: quam & plato ita definiuit vt tris ei limites tribuerit vnū quidem vt maiores cōſumate virtutis fuerūt dignitate preſtantes: & rei alicuius claræ adminiſtratōne inſignes: alteꝝ autem ipſi: vt liberaliter educati moribus bene inſtituti: & Diſciplinis vt bonos prudenteſqꝫ ciues decet eruditi. Tertium vere vt ſuis factis illis ſe dignos oſtendant agantqꝫ qd & ipſi laudari mereātur. Stēmata quid faciūt. ſtemmata ſuut ex multis compoſita ſerta floribus. Homerus σεμνὰτιν Χέρσιν ἐχὼν ἐκ Ηβόλου ἀπὸ λλάδὼγάσ. ē vbi claram ſignificēt familiā in qua inſignes viri: vt inſertis flores eluceſcant. Perſius. Stēmate. quod tbuſcbo ramū mileſime cis. Ramulos. Itē veteres ſtēmata dixerūt quos aduocati in iure faciūt: vt puta ille filius: bic iſtius ſunt g & rotū das imagines ſtēmata dici velint. Lōgo ſanguine: longa maioꝝ ſerie. In curribus. triūpbantes. Dimidios: vetuſtate exeſos. Et galbā: oratorē in dicēdo cōcitatiſſimū lingua volubilē & vebementiū: vt ſcribit Cice. Tabula iactare capaci: ampla pictura. ſed bic verſicul⁹ in vetuſtiſſimis codicibus fere nō inueniē Famoſos eqtum cū dictatore magiſtros. qd ſum mum in vrbe fuit imperiū. Pōponius populo deinde aucto cum crebra orienē bella & quædā acriora a finitimis inferentur interdū re exigente placuit maioris poteſtatis mgīatum conſtitui: itaqꝫ dictatores proditi ſunt a qbus nō prouocādi ius ſint: & qbus etiam capitis aniaduerſio data eſt: bunc mgīm. qm ſummā poteſtatem babebat: non erat fas vltra ſextum menſem retineri: & bis dictatoribus mgīi eqtum iniūgebātur ſic quomodo regibus tribuni celerum: quod officiū fere tale quale bodie præfectorum prætorio. mgīat⁹ tamē babebātur legitimi. Lepidis nobiliſſimis: quoꝝ virtutes decebat emulari potius qꝫ ſe ad aliorum res clare geſtas iactare. Alea pernox: boneſta locutio cum quod bomiuis ē rei plærumqꝫ tribuitē. Pernox. p noctem vigil.

MAN. Ante numātinos ortus luciferi. id eſt ante ſolis occaſum: poſuit em luciferum pro beſpero. propterea numātinos addidit ortus: vt beſperū deſignaret. Nam ſtella veneris pboſpboros græcæ lucifer latine dr. quū antegreditur ſolem. quū ſubſequitur autem beſperos. quod Cicero in libro de æn. d ita edocuit. Et Pli. libro ſecūdo capl'. octauo de venere ſic ait. Præueniens quippe & ante matutinū exoriens luciferi nomen accipit. vt ſol alter. Contra ab occaſu refulgens: nuncupatur Veſper prorogās lucem vicemue Iouæ reddēs. Numantinos ortus: id eſt byſpanos. Nam vt ſcribit Mela vrbiū de Mediterraneis in Terraconenſi byſpania clariſſime fuerunt Pallantia & Numantia. Vtqꝫ Ptolomeus ſcribit libro ſecūdo. Occidentale latus Terraconēſis eb occiduo alluitur oceano. Cū itaqꝫ ad occidentem eſſe Numantia: biſperi ortus Numantinos poeta appellauit. De numantia autem plurima diximus: in boratio libro ſecūdo. ode vero. xii. Quo ſigna duces & caſtra mouebāt. qꝫ ſub occaſum ſolis ſæpe id fieret pluribus in locis & paſſim legitē. Preſerti li. xv. epl'aꝝ Ciceroīs eaqdem epiſtola: quæ incipit Suma tua auctoritas fecit. Vbi Cicero impator. M. Catoni ſcribēs inter

Lucifer pboſpboros.

Veſper Numantia

Ciceronis Imperatoris aſtus.

Ante numantinos ſi dormire incipis ortus
Luciferi: quo ſigna duces & caſtra mouebāt
Cur allobrogicis: & magna gaudeat ara
Natus in berculeo fabius lare: ſi cupidus: ſi
Vanus: & euganea quātū vis mollior agna?
Si tenerum attritus catbinenſi pumice lūbū
Squalentes producit auos: emplorqꝫ veneni
Frangenda miſerā funeſtat imagine gentem
Tota licet vetetes exornent vndiqꝫ cæræ
Atria: nobilitas ſola eſt atqꝫ vnica virtus
Paulus: vel coſſus: vel druſus moribus eſto
Hos ante effigies maiorum pone tuorū.
Præcedant ipſis illi te conſule virgas.
Prima mibi debes animi bona. ſctūs baberi
Iuſtitiæqꝫ tenax factis dictiſqꝫ mereris.
Agnoſco procerem: ſalue getulice: ſeu tu

plurima ſic ait. Quumq; me diſcedere ab eo monte. ſ. Amano: ſimulaſſem. & alias partes Ciciliæ petere: abeſſemq; ab amano iter vnius diei: & caſtra apud epypbaneam feciſſem ad. iiii. ydus octobris quũ q; adueſpaſſet expedito exercito ita noctu iter feci. vt ad. iii. ydus octobris quũ luceſceret in amanum aſcenderem: diſtributiſq; cobortibus & auxiliis &c. plæroſq; necopinantis oppreſſimus: q occiſi capti q; ſunt &c. Et Frontinus libro prio. Strate gematon capite vero qnto ſic ait. Cneus fonteius craſſus in byſpania cum tribus milibus boim prædatum pfectus: ad baſdrubalem & ad prios tantum ordines relato conſilio. Incipiente nocte quo tpe minime expectabaẽ p boſtium ſtatones prorupit. Idẽ Frontinus libro ſecũdo capl'o prio ſic inqt. Iugurtbam autem conſtat memorem virtutis rbomanorum: ſemp inclinato die cõmittere prælia ſolitum: vt ſi fugarent ſui oportunam noctem baberent ad deliteſcendũ. Hmõi autem exempla innumera ſunt Quapropter ante Numãtinos ortus luciferi: id eſt anteq; beſperus oriatur exponendũ eſt: vt ante etiam diximus. Quicunq; igit boc pacto nõ intelligerit maximo eſſe in errore. Quis dubitet. Cur allobrogicis. Oſtendit bic vitioſos maiorũ laudibus geſtis: & imaginib? gaudere minie poſſe: nec vllo pacto nobiles eſſe: qm̃ ſola virtus nobiles efficit. Allobrogicis: id eſt tytulus ſuorum maiorum: ſunt autem allobroges in gallia. vt patuit ſat. ſeptima. Valerius autem libro ſexto: de mutatõne morum ſcribit. q; Fabius maximus gallica victoria cognomen allobrogi ſibimet ac poſteris peperit. Cuius adoleſcentia fuerat valde infamis: ſed nibil eodem ſene ornatius: aut ſpecioſius illo ſeculo rbomana ciuitas babuit. Sed tertio libro capl'o qnto ſcribit: q; predicti Q. Fabii maximi allobrogi filius. Q. Fabius maximus iam preditam luxuria vitam egit. q; ei. Q. Pompeius prætor vrbanus paternis bonis interdixit. ergo quem nimia partis indulgẽtia bæredem reliquerat publica ſeueritas exbæredauit. Magna ara. ſuo noi Hercules inſtituit aram: quæ maxima apud pontifices babebatur. quũ ſe ex nicoſtrata euandri matre. quæ ab vaticinio carmẽtis dicta eſt imortalem comperiſſet auctor eſt Solinus. præterea Macro. libro tertio Sat. ſcribit. Rbomæ Victoris Herculis æues duas fuiſſe. Vnã ad portam trigeminã. alterã in foro Boario. Victor autem Hercules dictus eſt q; oẽ anialium genus vicerit. Hinc Maro libro octauo ait. bæc inqt lamina victor alcides ſubiit. Herculeo lare. Herculea domo. Ouidius libro ſecũdo faſt. Fabiæ gentis auctorem berculeum oſtendit bis verſibus.

Vt tamen berculeæ ſupeſſent ſemina gentis.
Credibile eſt ipſos conſuluiſſe deos.

Euganea agna. Pli. libro tertio capl'o. xx. ſcribit Euganeoꝝ oppidum eſſe Veronã quæ qdem vrbs diſtat a patauio milibus paſſuũ. l. Capite vero ſequenti de gentibus alpinis ſcribit idem: q; Euganeæ gentis oppida. xxxiiii. Cato enumerabat. Et paulo inferius ait. Graiaꝝ alpium incolas præſtãteſq; genere euganeos inde tracto nomie εὐγένειαν nobilitas dr. εὐγενὴς generoſus. Liuius autẽ in principio ait. q; euganei inter mare alpeſq; incolebant: quo tẽpore antenor in intimũ maris adriatici ſinum venit. Euganea: agna. ad oues altinates reſpexit. quæ mollitie lane laudãtur. Columella eñ lib. octauo ſic de ouibus emendis. Generis eximii calabras appulaſq; milites noſtri exiſtimabãt: earumq; optimas tarẽt. nus. Nunc gallicæ præcioſiores baberenẽ earumq; præcipue altinates vt aũt Strabo li. v. ait. Altinũ in palude oppoſitum eſt. ſi'em rbauendæ ſitum babens. Plinius etiã Altinũ in Venetia ponit. Et Strabo libro. v. Patauinos pannos laudauit. Martialis quoq; ait libro. xiiii. Velleribus primis Apulia pria ſecũdis Nobilis. altinũ tertia laudat ouis. Tenerum: id eſt laſciuũ. In lumbis eñ libidinis eſt ſedes. Hinc ait Perſius Quũ carmia lumbum intrant. Attritus: attritum babens corpora & membra. Catinẽſi punicæ: id ẽ ætnæo. ætna eñ mons iminet Catinæ oppido. ab ipſa diſtans ſtadiis lxxx. ab ætnæ autem Craterib? petræ liquefactæ cum riuis igneis in agrum catinenſium deferebãtur. quod Strabo libro ſexto edocet. Et Pli. libro. xxxvi. ſcribit. q; in punices q; ſunt in vſu corporum leuigãdorum fœmis iam qdem & viris. atq; vt ait Catullus libris laudatiſſimi ſunt in Melo: & æoliis inſulis. Squalentes auos: auorum imagines ſqualidas: ſic eñ ſunt natura ipſa. Producat: ita legitur in untiqſſimo textu. Producat: id ẽ palam ducat: atq; oſtendat gloriæ cauſa. Imaginæ: ſuæ. ſ. ſtature.

Funeſta inqnat. Veteres cæræ. cæreæ imagines veteres. De qbꝰ ſuperius in bac ſatyra dictum ẽ.

Virtus: de bac latius dictum eſt in pricipio borum cõmentarioꝝ. Et Cicero libro nono epiſtolarum Dolo bello ſcribens ait. Nibil eſt eñ mibi crede virtute formoſiue: nibil pulcbius: nibil amabilius. Et in libro de. n. dicit ſic. Propter virtutem eñ iure laudamur: & in virtute iure gloriamur. Hinc etiam in oõne pro. L. cornelio idem de cartbaginẽſibus ait ita. Vndiq; ſorores viros aſciuerũt: & boim ignobiliũ virtutem pſæpe nobilitatis inertiæ prætulerũt. Libro vero ſecũdo off. de virtute ait. Virtus ois in tribus rebus fere vertitur. Quarum vna eſt in proſpiciẽdo qd in quaq; re verum ſincerũq; ſit. alteruꝫ tobibere motus animi turbatos appetitõneſq; obediẽtes efficere rõni. Tertiũ bis qbus cõgregamur: vti moderate & ſcienter. Diximus vt plura in ſatyra pria ibi ſcꝫ. Vt colitur pax atq; fides victoria virtus. Idem Cicero libro ſecũdo rbet. ait. Virtus eſt animi babitus: naturæ modo atq; rõni conſentane?. babitus vero vt idem ſcribit libro prio tbet. Eſt animi vt corporis conſtans & abſoluta aliqua in re perfectio. Paulus: pauli filis: & ſic coſſi aut Druſ. ii eñ virtute prediti fuerũt. Conſulit itaq;: vt virtutem aſſequaẽ. Hos ſcꝫ mores probos. Vnde Pli libro qnto cpl'arum ait. Inuenio autẽ apud ſapientis: boneſtiſſimũ eſſe maiorum veſtigia ſequi ſi modo recto itinere proceſſerint. Illi mores videlicet. Te conſule virgas. Duodeci erã licto̊res. id ẽ miſtri. q; cum faſcibus virgarum ſecurim cuiq; cõſulum præferebãt. Vtq; conſulũ inſignia erant duodecim faſces: ita prætoꝝ ac præſidũ ſex tantũ. Lictor autem ab

crauſſus
fonteius
Iugurta
Fabius allobrog⁹.
Herculeis ara.
Fabia. gens
Euganei verona
Euganea
Euganei
Lanarum
Nobilitas.
Altinates oues.
Altinum oppidum
Lumbi
Catina
Aetna
punicer
Virtus
Habitus
Lictores
Lictor.

ligando dictus: ꝙ quũ magistratus populi rhomani virgis quempiã verberari iussissent crura eius & manus ligari: vinciriq; a viatore solita sint. Isq; qui ex collegio viatoꝝ officium ligandi haberet. lictor sic appellatus. ita Valgius dixit De lictore vt refert Gellius li. xi. ca. iii. Plutarchus aũt in ꝓbleumatis sic ait. Quid est: ꝙ prætoꝝ virge securib⁹ alligate præferunt: an signũ est: nõ oportere magistratus iracundiã prõptam ac dissolutã esse. an virgaꝝ dissolutio mora & tarditate irã frangit & impetũ moderatur. Sed malitia qm̃ ptim medicabilis est: ptim curari non põt. Virgæ qd̃ mutari potest corrigũt. Secures aut̃ quod emendare nõ potest abscidunt. Hæc illæ. Virgæ tamẽ ille magistratũ ex berula arbore fiebant: quæ eximio est candore & tenuitate vt scribit Pli. Prima. pro primum. Animi bona. prudentiam: iusticiam: fortitudinem: tempantiam: alia em̃ sunt corpis bona: vt velocitas: vires: dignitas: valitudo. alia sunt rerum externarum. quæ qdem casu: aut fortuna accidere possunt: vt genus. edificatio: diuitiæ: potestates: gloria: ciuitas: amicitiæ. & quæ huiusmodi sunt. Sanctus baberi: ordo est Mereris supple si tibi erunt animi bona factis & dictus baberi sanct⁹. Iustitiæq; tenax &c. Phyloſoph⁹ libro. v. etb. ait. ꝙ prouerbio dicere cõsueuimus. Iusticia in sese virtutes cõtinẽt omẽs. Et Cice. li. ii. off. sic fundamentũ em̃ ppetue cõmendatõis & famæ est iusticia sine qua nihil põt esse laudabile. & libro secundo rbe. ita scribit. Iusticia est habitus animi. cõmuni vtilitate conseruata suam cuiq; tribues dignitatem. eius initiũ est a natura ꝓfectum. Factis dictisq; phyloſoph⁹ libro quarto etb. inqt. Qualis est vnusquisq; talia: tam dicit q; agit. Agnosco ꝓcerem: sensus est ꝙ poeta uidens nobilẽ virum: & ciuẽ aliquẽ egregium exclamabit læticiæ causa: vti ægyptii faciebant inuento api boue luctum deponẽtes Si tamen viderit degenerem aliquem. generoso nullo pacto appellabit Procerem. id est virum egregium: ꝓceres em̃ principes ciuitatis dicuntur. quia æminent in ea: sicut in edificiis mutili quidam. boc est capita trabium. quæ proceres nominantur. Getulicæ: tanq; getulos vicerit Getulicum appellauit procerem illum.

Secures

Virgæ. lictorum

Iusticia.

Proceres

DO. Et si incipis dormire ortu luciferi. id est si tandem ad auroram is dormitũ versatus tota nocte in alea quo tpe illibant in aciem: q; ridiculi sunt qui cõiungunt ortus numantinos luciferi. & de Astrologia disputant boc loca: nõ tam a nobis est ostendendũ: q; ab oibus facile cognosci põt. & tamẽ Fidentinus opinionẽ nostram sequi noluit: rarditate ingenii impeditus. Eabius Quin. Fabii maximi allobrogis ciuis: & impatoris clarissimi filius perditam luxuria vitam egit: & maioribus indignã: adeo vt Põpeius prætor Vrbanus paternis bonis ei indixerit: p hunc oẽs intelligit quia maioribus degenerarũt Fuit itẽ Fabius valens: cuius meminit Tacitus. Allobrogicis: id est cur vendicet sibi titulos maioꝝ. nam Fabius vt scribit Valerius victorica gallica cognomẽ Allobrogis: & sibi & posteris pepit. Magna ara: id est cur babeat boc decus familiæ: nam fabia gens babebat sacra berculis bæreditaria: quæ ipa colebat: vt scribit Liuius. Magna aũt dicit: vt ꝓpter aram berculis maximã: cuius meminit Plinius & Virg. & Ouid. vel certe qm̃ auctore Plutarcbo: in quæstionibus duæ erant in templo Herculis aræ. maior ex qua viri gustabant minor ex qua fœmine. Agna: alludit ad cognomen auitum. Nam Fabius dictus est ouicula ab oue. quia baberet leuitatem & grauitatem ouis: vt scribit Plutarcbus: quasi dicat si nõ ouicula: est: alludens. sad cognomen: sed plane agna mollior. Catinẽsi. i. siculo nã catanæ ætnei incẽdii cineribus eiectis pumicibus olim onerabat. punices tamẽ q in vsu erant corpoꝝ leuigãdoꝝ laudatiores erat in melo & Cysiro. & eoliis insulis: vt scribit Pli. Traducit: ridiculos facit Cossus: id ẽ talis qualis fuit Cossus: q lartem tolũnium manu sua interfecit: ducem bostium:. Vnde spolia opima in capitolium reportauit: altera post rbomulũ. Vel drusum: id est imitare Drusi mores: drusorum generis auctor a drauso bostium duce interfecto cognomẽ in familia propagauit: Idem dr̃ ex gallia retulisse aurum quod in obsidione capitolii bostibus datum fuerat: nam quod de camillo scribunt nõnulli nõ est vna annalium fides.

VAL. Ante numantinos si dormire incipis ortus luciferi: id ẽ stelle veneris quæ vesper siue vespurgo: etiam vocat̃ Victruuius de arcbytectura li. nono: id aũt ita esse maxime cognoscit̃ ex veneris stella: qd̃ ea cum solem sequat̃ post eius occasum apparens in cœlo clarissimeq; perlucens vespurgo vocitatur. Aliis autem tẽporibus est antecurs̃es: & oriens ante lucẽ lucifer appellat̃: at vt tbeon alexandrinus: vt etiã Pli. cæteriq; q de bac re scripsere inqunt ortuũ: & occasuum quoꝝ sol auctor est: boc est effulsionũ & occultationũ: qdam matutini qdam vespertini sunt: matutinus ortus dr̃ quotiens solis splendore præuento stella quepiam ante ortum eius apparet vt canicula: vesperlinus cum post occasum solis primitus exoriens astrum videt̃. vt lunam nouam dicimus exoriri: sed cæteris erraticis stellis quas græca appellatõne planetas vocamus. sole longo interuallo recedẽtibus: vt plærũq; dyametro distet: mercurius quem stilponta vocãt græci & lucifer circa solem semp videnẽ. Mercurius qdem. xx. portionibus: siue vt nũc loqmur gradibus nõ amplius: id est duabus vnius signi ptibus: vel ad aqlonẽ vel nõnum q; ad astrũ propẽsior: veneris vero qnquaginta: vel vt alii quadragita: & sex ad orientẽ occidentemq; discedẽs est. Igit̃ ordo pariter & sensus: no est ꝙ de natalibus suis glorieris Si incipis dormire: eas dormitum: añ ortus: adortus cum oriri velit lucifer. numantinos id est vesptinos a numantia quæ in occidente est. vbi cũ lucifer solem sequtur vesper noiat̃. ne luciferi vesptini plane paꝝ diceret̃. Ideo lucifer vt eũ tum cũ solem añcedit significet: ortus aũt vesptinos cũ post solis occasum imo post noctem mediam & ante lucano tempore lucifer oriatur: siqdem alium vespertinũ non babet nam cum solem sequitur occidentem: non ortus potius q; occasus dici potest. vt si numantinos serotinos: ꝙ numantinus sero lucifer appareat. vtpote q in occiduis sint ptibus. apud quos mane serius colluceat Ante nu-

mātinos lucifer exoriat̄. Cur allobrogicis.quos bello ſupauit. Et magna gaudeat ara. Vir. Hāc aram luco ſtatuit q̄ maxima ſemp Dicet̄ nobis:& erit q̄ maxima ſemp. Natus in berculeo ſabius lare.q ab bercule generis duxiſſe origine dicant̄. Euganea.patauina:vbi lane naſcunt̄ moliſſime. Luca.Euganeo ſi vera fides memorātibus augur Colle ſedens apponi terris vbi fumifer exit. Atq; antenorei diſpgit̄ vnda timaui:qa p̄ſtanti genere ſic dicti ſunt. Plinius graiaꝝ alpiū incolas p̄ſtāteſq; genere euganeos inde tracto noīe. Mollior.effœminatior. Teneꝝ:mollē parū virilē. Cantineſi.a catine ciuitate ſicilie. Lumbum attritus:genitalia labefactauit: Squalētes:ſcelere,ſorditatis.

Emptorq; veneni:pīnde atq; emiſſet venenū quo oēs ſuos occiderit. Veteres cæreæ. imagines ceree. Nobilitas ſolā eſt atq; vnica virtus.ita Home.in.vii. Odyſſeæ.:ὀὐμεν λάρκᾶδόσάνερόϛ ὀφρά̓κεν ἦσιν ἠὸἸτώθι τέρεξνκάι Χέρτινένϛιν.:moribus vt eorum mores teneas. Hos mors ſemp añ oculos geras.Pone añ effigies maioꝝ tuoꝝ boc eſt plus laudis exiſtima ex iis te aſſe cuturum quā ex maiorum tuoꝝ ſtatuis: Illi mores. Virgas lictores. Prima mihi debes animi bona plane bonoꝝ alia externa:alia corpis.animi alia ſunt.externa quidē vt opes.dientelle.amicitie.affinitates corpis aūt vt robur.,p̄ſpera valitudo. venuſtas.pulchritudo. animi vero bona alia ſūt bonorabilia.alia laudabilia.alia bonorabilia & pariter laudabilia.bonorabilia quidē vt ingeniū:memoria.iudiciū.prudētia.laudabilia aūt vt iuſtitia fortitudo tpantia.cōtinētia:q̄ vero tum bonorabilia:tū laudabilia ſunt:vt q̄ ſapientie ſubiacēt ſcie & diſciplīne omnes quemadmodum grāmatica rbetorica:dyaletica:matbematice ſcientie pbiſica.& id genus alia q̄ laudem de nīo labore nobis pariunt bonorem vero de ipſarum p̄ſtantia. at præcipua animi bona morales ſunt virtutes qñ ſole beā nos deo cōiungunt eſt ergo ſenſus.debes mihi boc eſt abs te exigo prima animi bona.virtutes iuſticiā. fortitudine continentiā & temperantiā.aut prima ,p primū.nomē ,p aduerbio.vt ſit ſenſus ſi exteri us aut corpis bonis laudari velis bona animi babeto: vt ea primū. Nā cetera bis maxie,pbari debēt

Sanctus baberi mereris.vt merearis a cūctis exiſtimari ſanctus q a virtutis via nō diſcedas nec ſi totus illabat̄ orbis a iuſto ,ppoſito moueare. Factis ne dicta factis erubeſcant. Dictiſq; ne opa abſq; ſermone ſint tacita & tibi ſoli ,pſis. Agnoſco ,pcerē.ſi de te bæc p̄ſtiteris nouero in vrbē. primū te eſſe.at poetice ,pcerē.dixit cū ,pceres dicere ſoleamus.Cætuli tanq; ꝙ getulos deuiceris.

MAN.

Syllanus quocunq; alio de ſanguine rarus
Ciuis & egregius patriæ contingis ouanti
Exclamare libet populus quod clamat oſiri
Inuento:quis em̄ generoſum dixerit hunc q
Indignus genere: & p̄claro noīe tantum
Inſignis:nanū cuiuſdā atlanta vocamus.
Aetbyopem cignū paruā extortāq; puellā.
Europen:canibus pigris ſcabieq; vetuſta
Leuibus & ſiccæ lābentibus ora lucernæ
Nomē erit tigris pardus:leo ſi qd adbuc eſt
Quod frēit ī terris violētius:ergo cauebis
Et metues ne tu ſis creticus aut camerinus
His ego quē mōui:Tecū ē mihi ſmo rubelli
Plāce:tumens alto druſorum ſanguine tanq;
Feceris ipſe aliquid ,pter qđ nobiles eſſes
Vt te conciperet que ſanguine fulget iuli.
Non quæ ventoſo cōducta ſub agere texit.
Vos humiles inquis vulgi pars vltia noſtri
Quorū nemo queat patriā monſtrare parētis
Aſt ego cecropides: viuas & originis huius

Syllanus.is quidē nobilis fuit.Suetonius em̄ in claudio ait Triūphalia ornamenta Syllano filie ſue ſponſo nondū puberi dedit.inde ſubdit Octauiā Neroni priuigno dediſſe añ Syllano deſponſatā. De ſupple ſeu. Oſyri inuēto.i.api boue qui in egypto numis vice colebat̄:tanq; oſyris ſic em̄ iuſſerat iſis oſiridis vxor agendū.q̄rebat̄ autē abis anno quoq; cū luctu iuuentū vero ppl's mira,applaudens letitia magna cūvoce ſalutabat.Eundēq; per vrbē incedentē grex puerorū cōmittabatur carmē bonori eius canentiū de qbus oibus late dictū eſt in ſatyra.vi.ibi.ſ.Cum grege caluo plāgentis ppl'i currit deriſor Anubis.Cur aut apis bos coleret̄ videas in ſat.xv. Generoſum Quis eſt generoſus inquit Seneca epl'a.liiii.ad virtutē bene ab natura cōpoſitus: fabius item li.v. Qui generoſiſſimis nōne.q optimus: nō q celebritate naſcendi ſed q virtute maxime excellit.Indignus gñe.i.eſt. Pbiloſopbus particula octaua probl.q̄rit cur proles ceterorū animātiū magis quā bois ſuis parētibus gerit naturā. An q bō vago varioq; plurimū anio in coitu eſt,put aūt pater materq; in conceptu effecti fuerūt. ita partus euariant.Cetera vero animātia oia aut certe plurima rei tm̄ ipi intendunt totaq; ſeſeveneri dedūt.Nanū.νάνοϛ græci vocauerunt breui atq; humili corpore bois paulū ſupra terrā extantes. latini pomiliones appellāt.vt ſcribit Gellius lib.xviii.c.xiii.

Genere

Filii cur paretib9 diſſimiles

Nanus pomili.

Nanum atlanta vocamus: oſtendit bic q ſicuti ironice nanum aliquem vocamus atlanta eodem modo generoſus dicitur indignus genere & ſolo nomine inſignis. Leuibus expilatis. Pardus: pardi vt ſcribit Plini.libro.viii. mares ſunt pantherum vtq; ſpbiloſopbus libro.viii. animalium ait. fœmine omnes minus q̄ mares ſunt animoſe:excepta panthera & vrſa.feruntq; pantheram ſeſe ab

Pardus

ſcondentem venari propterea ꝙ ſuo odore beluas delectari intelligat propius.n. ita accedunt quas corripiat. Adhuc etiã. Ergo quoniã. ſ. ironice nani gigantes vocant & nigri albi. Canes etiã pigri dicunt pardi aut leones. aut tigres cauebis eodẽ mõ ne ironice dicaris Creticus aut camerinus. i. generoſus & egregius. Vel aliter cauebis ergo. i. ꝓpter predicta metues ne ſis creticus: aut Camerin⁹ id eſt vitioſus vt illi fuere. Dixerat em̃ ſat. ii. Cretice pelluces dedit hanc contagio labẽ. Sulpitius aũt camerinus reus accuſatus ꝓconſul ex ꝓuincia aphrica in vrbem rediit. de quo tacitus. libro. xiiii.

ſulpitius camerinus

Ergo cauebis & metues ne tu ſis creticus aut camerinus bis ego quẽ mõui. Ordo eſt Ergo tu quẽ ego bis monui cauebis & metues ne ſis creticus: aut camerinus hic locus hactenus latuit nũc profecto patet. niſi em̃ talis ordo daret nullo pacto quadraret ſnſa eſt ꝙ iam manifeſtũ ponticũ & rubellium diuerſos eſſe non vnum vt quidã voluere. Tecum eſt mihi ſermo Rubelli plance: dimiſſo põtico ad rubellium ſe vertit poeta. qui nobili ſanguine tumebat. atq; illũ vere nobilem & generoſum dici poſſe qui per ſe laudãda effecerit quod quidẽ exemplis ꝓbat. præterea apud tacitum Rubellius plautus legitur. Rubelli plance vel plaute huic nobilitas fuerat per matrẽ. ex iulia familia ſcribit em̃ Tacitus lib. xiii. Rubellium plautum p maternã originem peri ac nero gradu a diuo auguſto fuiſſe. Hinc ait poeta inferius vt te conciperet que ſanguine fulget iuli. Quem quidẽ iulũ generis auctore gens iulia iactabat. Sed aduertendũ multos in hoc eoꝝ pace dixerim errare putantes iuliũ aſcanium ipſum intelligi iulie gentis auctorem cũ fuerit iulus aſcanii filius. cui regni loco apud albam ſacra ẽ ptãs attributa atq; bonor cuius familia fuit maxima atq; clariſſima olim. quod dionyſius li. i. ſcri. Ex eadẽ familia iulius cæſar fuit vnde & maro ait iulius ab magno demiſſum nomen iulo. quod non de aſcanio intelligendũ eſt. ſed iulo aſcanii filio qui magnus fuit q̃tum ad ſacrã ptãtem & bonorem vt oñdimus.

Rubellius. Tacitus

Iulus Iulia gen

Sermo. Amplificatio. Druſus tyberii.

Sermo cice. li. iii: ad berenniũ ſic ait. Sermo eſt oratio remiſſa. & finitima quotidiane locutioni Contentio eſt oratio acris ad confirmãdum & confutãdum accõmodata Amplificatio eſt oratio que aut in iracundiã inducit aut ad miſericordiã trahit auditoris animũ. Tumes. Supbia em̃ cõmune: nobilitatis malũ vt ait Salu. in iug. Druſorũ ſanguine. M. liuius druſus genere & eloquẽtia magnus fuit de quo plinius plurima fuit aũt is druſus e leuiorũ familia in qua druſus boſtiũ duce druſo cominus trucidato ſibi poſteriſq; ſuis cognomẽ inuenit in banc familiã adoptatus fuit maternus auus tyberii cæſaris & druſi fratris quẽ in germania amiſit. Qui tyberius & druſus gen⁹ ducebant a tyberio nerone q aſdrubalem vicit bec oia ex trãquillo in tyberio. Vt te cõcipet q̃ ſanguine fulget iuli hoc ad illud refertur. tanq; feceris ipſe aliqd ꝓpter quod nobilis eſſes. eſt em̃ hic ſenſus ſi ipſe aliquid feciſſes ꝓpter quod vere nobilis appellari poſſes nobilitas em̃ eſt ſola atq; vnica virtus merito mater tua quæ ortũ habet ex clariſſima iuli familia te cõcipere debuit & nõ mulier aliqua vilis. ꝓpter quod innuit nullo pacto ignauum aliquẽ ortum mereri in nobili genere inſignicq; ſobole.

Aggere quini.

Ventoſo ſub aggere de agere tarquini intelligendũ. de quo latius in ſat. vi. diximus intelligendum quoq; ibi textrices cõductas texere ſolitas. Humiles. ſ. eſtis. vulgi pars vltima noſtri appoſitione eſt

Athenienſium origo

Aſt ego Cecropides. Senſus eſt alii ſunt aduene atq; aduẽtitii ita quidẽ ꝙ nemo parentis patriam mõſtrare queat. Ego aũt αὐτόχθων. i. indigena quod atheniẽſes dicebãt iactãtes ꝙ nõ aliunde veniſſent. quã rem Tucidides tãgit. Iuſtinus etiã libro. ii. ita ſcribit de origine atheniẽſum. Et quia nõ vt certe gẽtes a ſordidis initiis ad ſummũ creuere ſoli em̃ ꝑterq; incremẽto etiã origine gloriantẽ quippe nõ aduene neq; paſſim collecta ppli illuuies originẽ vrbi dedit: ſed in eodẽ nati ſolo quod incoluntː & que illis ſedes eadem origo eſt. Poſtea ſubdit Deucalionis aũt tpa regẽ habuere.

Cecrops

Cecropem ab illo itaq; Cecropide ipſi atheniẽſes dicti ſunt. Viuas poetæ ſunt verba.

DO.

Silianus. quiſilã domo referas q dictatorẽ ſe fecit q̃diu voluit. Rarus ciuis. cui ſimilẽ rarũ inuenias. Populus ꝙ clamat oſiri inuento. iſidis aũt egyptie ſacra ſunt: q̃tenus filiũ paruulũ vel pdiderit vel inuenerit: nã primo ſacerdotes eius diglabrato corpe p̃ ora ſua tõdunt: lamẽtant̃ ſicut ipſa cũ pdidit fecerat: deinde puer ꝓducit̃ quaſi inuẽtus & in lætitia luctus ille mutat̃. Ideo Luc. nunq; ſatis q̃ſitus oſiris. ſiquidẽ ſemp ipm pdunt ſp inueniũt. Nanũ cuiuſdã atlanta vocam⁹. nanos vt inqt. A. Gel. greci vocauere breui atq; humili corpe boies paulũ ſupra terrã extãtes: atlas vero vñ Pelagus atlanticũ: mauritaniæ rex fuit ꝓprimus. vt Pla. inſcribit q humeris dicit̃ ſuis cœlũ ſuſtinuiſſe ꝙ primus curſum ſolis & lune ſiderũq; oim verſationũ rõnes vigore animi ſolertia q curaſſe oib⁹ tradẽda. vñ Vir. citbara crinitus iopas. Perſonat aurata docuit q̃ maximus atlas. alii in fabulis ſcribũt gigantẽ iappeti & æthræ oceani nymphæ filiũ Timeus refert. quẽ dũ in libya venaret̃ ſerpens necidedit: quidã nero gorgonis viſo capite in mõtẽ celſiſſimũ ſui nois conuerſum ferũt. boc ꝙ dicit. idẽ eſt boiem nequã a claris laudare parẽtibus, pinde atq; ſi gigãtis filiũ dicas aliquẽ q nanus ſit. ꝙ cum tam diſſimiles ſint valde uidebit̃ alienũ. Aethiopẽ. nigrũ. Cignum. q cãdidus eſt vt nigri ſit alicuius aiantis filius vel ſi videas nigerrimũ aliquẽ eũ voces cãdidi noie: vt ſi cygnũ dicas. Paruã extortãq; puellã europẽ. europe agẽoris filia fuit. quã iuppiter in taurũ verſus rapuiſſe ſcribit̃ in fabulis. & ex ea europe nominata orbis pars tertia. Hora. Vxor inuicti iouis eſſe neſcis. Mitte ſingultus bñ ferre magnã. Diſce fortunã tua fectus orbis Numina ducet. Bella igit̃ erit ironica ſi quiſq; turpẽ & extortã puellã europem vocet q̃ fuit pulcherrima. lõge vero pulcherrima ſi nihil boiem clariſſimi parẽtis filium dicas. Leuibus glabris: depilatis a græco λεῖος q̃ p antiphraſin dicta ſunt omnia.

Ergo cauebis. ne in culpã incidas. Et metues. metus. vt Vulpianus inquit eſt. inſtantis periculi cauſa mẽtis trepidatio. Ne tu ſis creticus, cauebis: de quo ſupra ipe. Cretice pelluces dedit hec cõ-

tagio labem. Et metues ne sis camerinus. qui reus accusatus ex ꝓuincia ꝓconsul africa romam reuersus. Tanꝯ feceris ipse aliquid. ꝓpter quod esses nobilis. Que sanguine fulget iuli. ascanii filii ænæ. q̄ ab ænæ sanguine ducit genus suū. Conducta. qđ vilius est. Sub aggere. in colliculo.

Vos humiles inquis ais subsannans. Vulgi pars vltima: qui de infima estis plebecula. Patriā mōstrare. vñ primum descenderitis. nā ego ab athenienſi sanguine duco originē. Cecropides: a cecrope athenie̅sium rege sub quo vel instauratā vel conditā vrbem ferunt.

Syllanus ad historiam suorum tēporum alludit. Nā scribit tacitus Syllanus sup claritudinē iuliæ familie sue. Octauiū quoꝯ inter auos nomiabat: & alibi Syllanus inquit eximia nobilitate. Quod clamat Osiri: apta similitudo. nā cū inciderit in bonum ciuem ait se ita letari vt sacerdotes solēt cum Osiridem inuenerint: quem manantibus lacrimis pauloante q̄rebant: quasi & ipe dicat si optimum ciuem inuenerit se tandē incidisse in cum quē luges iam dudum requebat. Nanū cuiusdā: sensus est: non si te aliquis appellet africanum ꝓpterea es africanus: aut si Syllanum dicit. es Syllanus nam id cognomen posset esse tibi impositum in ludibrium: & a contrario: vt æthiopem aliq̄n cygnū dicimus: & nanum Atlantē. Ne tu sis creticus. i. ne tu eadem irrisione appelleris vel creticus vel camerinus: creticus ex familia metelli cretici: quia a creta deuicta creticus est dictus: scribunt boc Liuius & Ouidius. His ego quē monui. i. cuius causa bæc scripsit: nā a pontico ad quē scribit discediti & rubellium Plancum alloquit: mox ad ponticū redibit. eum dicet paulopost: bæc satis ad iuuenem. q Rubellium Plancum & ponticum eundē esse putarunt: vt Fidem. & alii sua stultitia decepti sunt. VAL.

Rubelli Plance. codices mendosi habent blandē pro plance: de boc ita scribit Tacitus in Nerone: omnium ore Rubellius Plancus celebrat: cuius nobilitas p matrem erat ex iulia familia: ipe placita maiorem colebat babitu seuero casta & secreta domo quantoq̄ metu occultior. tantoplus fame adeptus. non magis autem in bunc qui temporibus: Neronis fuerat: q̄ sub eius psona in omnes: qui efferunt nobilitate inuebitur. Sanguine iuli. nā per matrem erat ex iulia familia. Cecropides: nō dicit boc quia sit athenie̅sis. Rubellius: sed quoniā cum Athenis familie. de nobilitate certarēt alie dicebant se a cecrope oriundas. & ex bis cecropides dicebantur. aliæ ab alcmæone: vnde alcmeonii: aliæ ab erictheo: vnde erichthidæ. Sed cecropidæ genere p̄stabant. Ego cecropides: ego inquit præsto genere. vt cecropidæ. Athenis prestabant.

Facundū inuenies: solet hic defēdere causas
Nobilis indocti: veniet de plæbe togata
Qui iuris nodos: & legū ænigmata soluat
Hic petit eupbratē iuuenis domitiq̄ batauī
Custodes aquilas armis industrius. at tu
Nil nisi cecropides: trūcoq̄ simillim⁹ bærme
Nullo quippe alio vincis discrimine: q̄q
Illi marmoreū caput est: tua viuit imago.
Dic mibi teucrorū ꝓles animalia muta
Quis generosa putet nisi fortia: nēpe volucrē
Sic laudam⁹ equū: facili cui plurima palma
Feruet: & exultat rauco victoria circo
Nobilis hic quocūq̄ venit degramie: cuius
Clara fuga añ alios: & prim⁹ in eq̄re puluis.
Sed venale pecus corithæ posteritas &
Hirpini: si rara iugo victoria sedit.
Nil ibi maiorum respectus gratia nulla
Vmbratū: dominos pretiis mutare iubentur
Exiguis: tritoq̄ trabunt epirbædia collo
Senipedes: digniq̄ molā versare nepotis
Ergo vt miremur te nō tua: primū aliqd da
Qđ possim titulis incidere. q̄ter bonores
Quos illis dam⁹ & ededim⁹: q̄bus oīa debes

Tamen quāuis alto sanguine natus fueris & boc Gaudia lōga feras: tamen ima plebe quiritem te lactes. Ima plebe sup ple ex. Plebe togata. i. vilissima. Nam toga viliorū erat. vt scribit Asconius. qđ etiam latius patuit supra. Nodos: difficultates: sentētias q̄ latētes: & simplicitas MAN.

Aenygmata. velatas q̄stiones & obscuras: Gellius lib. xi. ca. vi. sic ait. Quæ greci dicunt. Aenygmata: boc genus quidam e nr̄is veteribus. Scirpos appellauerūt & cetera. Aenygmata.

Eupbratem. bunc vt scribit Solinus maior fundit armenia: lōgisq̄ excursibus Babyloniā diuidit tādem in sinum persicum defertur. Eupbrates

Domitiq̄ batbaui. Cornelius tacitus de Germania sic: Omnium barū gentium virtute p̄cipui Batbaui: non multum ex ripa: sed insulā Rbeni amnis colunt: Catborum quondā pp̄us. & seditione domestica in eas sedes transgressus. In quibus pars Romani imperii fierēt. Hos aūt puer domitianus domuit batbaui

Custodes aqlas. Pli. li. x. ca. iiii. sic ait: Romanis eā. s. aquilā legionib⁹. C. Marius in scdo cōsulatu suo ꝓprie dicauit. Erat & antea prima cū quatuor aliis: lupis: minoraturis: eqs: apris: quæ singulos ordines anteibāt. Paucis an annis sola in aciē portari cœperat: reliqua in castris relinq̄bant. Marius in totū ea abdicauit: ex eo notatū nō fere apud legiones vnq̄ biber natū eē in castris vbi aquilarū nō sit iugū. Aquila in vexillis

Aquila legionis

Hæc ille Vegetius vero li. ii. ca. xiii. sic. Primū signū totius legionis est aquila: quā aquilifer portat: Dracones etiam

Hæc ſatis ad iuuenē: quē nobis fama ſupbū
Tradit & inflatū: plenūq; nerone ꝓpinquo
Rarus enim ferme ſenſus cōmunis in illa

ꝑ ſingulas cohortes a Draconariis ferun
tur ad prelīū. Sequenti vero capite ſic ait:
centuria Quēadmodū inter pedites Centuria. vel
Manipulus appellaē. Ita inter equites
turma dicīē. Et babet vna turma equi
tes. xxxii. Huic q ꝑeſt Decurio nomiaē:
Centū em̄ pedites ab vno Centurione ſub vexillo gubernanē. Similiter. xxxii equites abvno De
curione ſub vno vexillo reguntur. At tu. ſ. es. Cecropides. i. indigena: & alto ſanguine cretus.

Trunco bermæ id eſt Mercurii: quí dicīē bermes. id eſt interpres: quod nomē aſſumpſit teſte Dio
doro libro ſexto: qm̄ deorū mādata diligēter ꝓficiat: Mos aūt erat athenis: vt tbucidides indicat: vt
illis: qui p̄clarum aliquid egiſſent. mō bini: mō terni: mō plures pro meritorum dignitate Mercurii
darenē expreſſi marmore. vbi ſolū caput eminebat: reliquo corpe rudi: atq; ita ſupra fores diſpone
bantur. Plutarcbus etiā in vita Alcibiadis ſcribit Athenis fuiſſe magnā copiā ſtatuarū Mercurii. Vt
q̄ cœſar lib. vi. de bel. gal. ſcribit: Galli etiā plurima ſimulacra Mercurii babebāt: dicit em̄ ſic de Gallis
Deum maxime Mercuriū colunt. buius ſunt plurima ſimulacra. Hunc omniū inuētorem artiū ferūt
Hunc viarum atq; itinerum ducem. Hūc ad quæſtus pecunie: mercaturaſq; babere vim maxima ar
bitranē. Teucrorum ꝓles: dixit em̄: vt te conciperet q̄ ſanguine fulget iuli. Fortia. ſcilicet ſint. Fa
bius etiam ait: Qui generoſiſſimus. Nonne qui optimus: &c. vt ſupra. Rauco. plauſu videlicet
ſpectantium. Nobilis. ſcilicet eſt. Clara. ſupple eſt. Aequore. cāpi planicie. Venale. ſ. eſt: boc
Hirpinus eſt exponiē venditioni. Coritbæ: optimū nomen eque. Hirpini. optimi equi: Martialis lib. iii. in
equus. cotilum: Hirpini veteres quí bene nouit auos. Nil: ſupple facit. Ibi. in equo deſide & de genere.
Epirbe Nulla ſcilicet eſt. Vmbrarum. maiorum & mortuorū equorū. Dominos pretiis. ordo eſt Se
dia gnipedes & digni molam verſare nepotis exiguis pretiis iubenē mutare dominos: tritoq; trabunt
epirbædia collo: Epirbedia id eſt vebicula. Fabius libro primo ca. v. ſcribit: Epirbedium ex duo
bus peregrinis cōpoſitum. Epi enim græca ꝓpoſitio eſt. Rbæda gallicum nomē. Nepotis. viri ꝓ
prium: cui piſtrinum erat. Non tua. no genus cuum: tuorūq; facta. Titulis. ſolent em̄ geſta titu
lis notari. Hæc ſatis ſcilicet dicta fuerint. Ad iuuenem: Rubellium. ſ. Nerone ꝓpinquo. Dixe
rat em̄ ſupra Tumes alto Druſorū ſanguine. Item vt te cōciperet que ſanguine fulget Iuli. Exiulia
em̄ domo oriundus erat Rubellius. ex qua item fuerat Julius Cæſar: qui Auguſtum Octauium ſo
Ceſarium roris ſue nepotem in familiam nomēq; adoptauit. Is vero tyberiū priuignū coactum prius Germa
ſeries. nicum Druſi fratris filiū adoptare Tyberius beredes equis partibus reliquit. Caium ex germanico
& Tyberium ex Druſo nepotes. Caius Caligule nomē caſtrenſi loco traxit. Huic mortuo Tyberio
a ſenatu ius arbitriūq; oim rerum pmiſſum eſt: Quo cæſo Claudius Druſi fratris tyberii filius fra
terq; germanici patris ipſius Caligule a militibus impator effectus eſt. Vxoremq; babuit inter alias
Agrippinā Germanici fratris ſui filiā: q̄ ex alio viro Neronē genuerat. Neroni Octauiam filiam ex
Meſſalina vxorē dedit: eūq; etiam adoptauit vndecimo etatis anno. Ipſo mortuo ſeptēdecim natus
Nero annos Nero impator cōſalutatus eſt: in quo quidē cæſarū ꝓgenies deficit. Neroni em̄ Galba ſuc
ceſſit nullo gradu contingēs cæſarū domū. Autor eſt Tranquillus. Nerone ꝓpinquo. i. cognato
tyberio Nerone: vel tyberio cæſare de Neronū familia: ſeu Nerone cæſare filio agrippine filiæ ger
manici filii Druſi germani tyberii ceſaris: nā vt ſuperius dictum eſt Rubellius pari ac Nero gradu p
maternā originē a diuo Auguſto diſtabat. Rarus em̄ ferme: ſenſus eſt: q̄ rari generoſi ſapiunt: &
diſcernunt vera bona: ꝓpterea rubellius inflatus erat & ſuperbus maioribus ſuis. Senſus cōmu
nis. i. communis quedam omnium intelligentia. Vel ſenſus communis. i. qualem cōmuniter babēt
bomines: Nobili em̄ genere orti ſuperbi ſunt: & ſuperbia cōmune nobilitatis malum eſt. Ferme:
vniuerſaliter & fere ſemper boc loco: Alibi quaſi pamphilus in Andria Ter Iam ferme moriēs me
DO. vocat. Acceſſi &c. Rarus. ſ. eſt.

De gēte togata. i. dictibus & plebis: q togati comites ſunt. Batauí domiti. ſ. a Domitiano. nā eos
puer domuit Domitianus: vt ondit Tacitus Syllius: at puer auricomo iā formidāte batauo. Her
me trunco: bermis grecæ latine Mercuriū ſignificat: mos athenis erat: vt Tbucidides & Demoſtbe
nes docēt: vt bis q vel triumpbū duxiſſent: vel p̄clarum geſſiſſent. mō bini: mō terni: mō plures pro
meritorū dignitate Mercurii darenē: expreſſi marmore vbi ſolum caput eminebat: reliquo corpore
nō efficto ſed rudi. atq; ita ſupra fores diſponebanē. Apte igiē Iuuenalis eū quí ſe cecropidē dixit
cū inutilis ſit ciuis patriæ: ſtatue Mercurii trunce & ſine mēbris cōparat: qs nō derideat boc loco Fi
dentinum & eius preceptorē quí Ormū legit ꝓ liberto Ceſaris: deprauato verſu: vt nullum ſenſum
afferat. Hermæ. i. ſtatue Mercurii: cuius corpus truncū eſt in p̄miis maiorū tuorū Teucrorū ꝓles:
q iactas te ab Iulo oriundū. Coritbæ & birpini. Hirpinus nomē equi eſt. & coritba eque nobiliſſi
me vt Atlas durius Aſtur equí apud Syllium in certaminibus. Maiorū: & Mar. Hirpini equi me
minit. Hirpini veteres quí bn̄ nouit auos: nomē babuit a Hirpinis ppl'is Sānitum. vn venerat Hir
pus illorum lingua lupum ſignificat. vt Strabo docet. & Corita a Corito oppido. Etruriæ. Syllius
Hos prime fauor bos accēdit nobile nomē Antiqui ſtabuli. Epiredia. epiredium ut ſcribit Fabius
currū ſignificat cōpoſito verbo ꝓpoſitione græca & dictione gallica: Gellius refert quoſdā ſenſiſſe:
totū eſſe barbarū Nolā nepotis. nepos propriū nomē eſt. de quo Mar. Bis vicine nepos is priſti-

num babebat quod quum omniũ in ore eſſet:eius meminit Iuuenalis.

Quiritem facundũ.Inuenies romanũ de plebe & poetice quiritẽ.vt Horatius eſt qs te redonauit quiritẽ diis patriis:italoq; celo:cũ viſitarius quirites tantũ dicere teſte Diomede ſoleamus. Defendere cauſas.vt Cicero q; te facere ignoras qui tãtopere natales tuos iactas. Iuris nodos.vbi leges cõtrarie eſſe videanẽ. Et legũ enygmata ſoluit:dubias aperit leges cũ quẽ ſenſum habeant non ſatis colligit. Hic alius. Euphratem.orientẽ.Domitiq; batauí cuſtodes aqlas:vexilla batauũ cuſtodientia.batauiũ gallie oppidũ.Luc.et qui te laxis imitantẽ ſarmata bracis. Vagiones batauiq; truces quos aere recuruo.Stridentes acuere tube:qua cinga pererrat: Nil niſi cecropides genere inſignis.Simillimus berme.Statue Mercurii q grece bermes ab ἑρμηνευω.i.interptor:q deorũ interps ſit dictus.Mercurius aũt a nris:q̃ſi medius currẽs q; ſermo currat inter boies medius alas ei in capite & pedib9 dãt.qbus ſignificãt volucrẽ p aera ſermonẽ nunciũ nominarũt:q; oia cogitata enũcient:g̃ hoc dicit.bois quide facie babes corporis,animi vero minime niſi q; viuis. Teucrorũ p̃les.nã ſupra dixit:vt te cõciperet q̃ ſanguine fulget iuli. Animalia muta qs generoſa putet niſi fortia.argumẽtatio indictio eſt quã poetico more pluribus exornãt verbis ſi dicas:qd pomũ generoſiſſimũ puto q; optimũ:equũ vel mulũ clitellariũ q grauiſſimũ ſubnectet onera:equũ vel mulum dorſuarium q̃ velociſſimus:qui ſine vitio ſit:q domini nutibus obtemperet.ita boiem nõ qui celeritate naſcẽdi ſed qui virtute maxime excellit. Nẽpe volucrẽ ſic laudamus equũ. hec p̃poſitionis eſt p̃batio. Feruet:frequẽter euenit. Exultat.victoria exultare boies facit.Circo:cõuentu boim. Rauco.ob fauentium victorie clamorẽ. Quocũq; venit de gramine:ſunt q legãt germine. Cuius clara fuga velocitas.Sic Vir.fuga p̃uertit bebrum. Et primus in equore puluis.qui primus in bippodromo currit.in eqnore in ſolo.Ac prius ignotum ferro q̃ ſcindimus equor. Nobilis.bic quocũq; venit de gramine cuius clara fuga añ alios:qd & Vir.dicit.Aequus vterq; labor: eque iuuenẽq; magiſtri Equirũt calidũq; ais.& curſibus acrẽ.Quãuis ſepe fuga verſos ille egerit boſtes. Et patriã epirũ referat fortiſq; mycẽas,neptuni ip̃a deducat originẽ gentẽ.Venale.pe.venales eq. Coritbe po.& bir.non dubium quin p bec loca oĩa velit intelligi:vñ quales velimus equi naſcerenẽ. Trito col.ad currũ.Ducunt epi.epiredium.vt Quin.inquit ex duobus pegrinis romani fecerunt ſuũ:nam cũ ſit ἐπι p̃poſitio greca:& redagallicũ latini epiredium dixerũt vehiculũ. Segnipedes:torpens:ſi cut cõtra ſonipedes acres. Digniq; mo.ver.ne.mola inqt Valer.maximus q̃ vocabaẽ & ſale cõſtat & farre.Nepotẽ veteres & p̃digum & luxurioſum dicebãt q; ſolutioris delicatioriſq; vite ſoleãt eẽ q ſub auo nutriunẽ.Nõ tua.genus tuũ. Fama.maiorũ gloria elatũ facit Nerone p̃pinquo.boc eſt inflatẽ qñ imperatoris p̃pinquus eſt. Rarus em̃ ferme ſenſus cõmunis in illa fortuna:ſenſus eſt raro prudẽtia diuitias comitatẽ.Idẽ em̃ ſenſus cõmunis qd prudẽtis inſpectio.Hora.Simplicior eqs eſt: qualẽ me ſæpe libẽter Obtulerim tibi mecœnas:vt forte legentẽ.Aut tacitum impellat.quo vis ſermone moleſtus.Cõmunis ſenſu plane caret inquimus: Quin.in primo inſtitutionũ. ſenſum ipſum qui cõmunis dicit:vbi diſcet cũ ſe a cõgreſſu qui non boibus ſolum ſed mutis quoq; aialibus naturalis eſt ſegregarit. Aut rarus ſenſus cõmunis.præcipuus ſicut creditur.

VAL.

Fortuna,ſed te cenſeri laude tuorum
Pontice nolucrim ſic vt nibil ipſe futuræ
Laudis agas miſerũ eſt aliorũ incũbere fame
Ne collapſa ruãt ſubdictis tecta colũnis:
Strat9 bumi palmes viduas deſiderat vlmos
Eſto bonus miles.tutor bonus.arbiter idẽ.
Integer ambiguæ ſi quãdo citabere teſtis
Incerteq; rei:pbalaris licet imperet:vt ſis
Falſus:& admoto dictet periuria tauro.
Summũ crede nefas animã p̃ferre pudori
Et propter vitam viuendi p̃dere cauſas
Dignus morte perit:cœnet licet oſtrea centũ
Gaurana:& coſmi toto mergatur abeno.
Expectata diu tandem p̃uincia quum te
Rectorem accipiet:pone iræ fræna: modũq;
Pone & auaritiæ:miſerere inopum ſociorũ
Oſſa vides regũ vacuis exbauſta medullis.

Fortuna videlicet generis illuſtris Sed te cẽſeri:ad põticũ redit dimiſſo rubellio. de quo dixerat:bæc ſatis ad iuuenẽ. Cẽſeri:iudicari. Subductis tecta columnis. Metapbora eſt:ſumpta ab domib9: q̃ ſub dictis colũnis ruunt. Deſiderat: ſic itaq; illis etiã euenit.quivirtute carẽtes maioꝝ laudib9 inbereſcunt. Palmes. dictus eſt palmes.vt Feſtus ait:q; in modũ palmaꝝ virgulas quaſi digitos edit.Eſt autẽ vitis materia mollis.q p nouella brachia emiſſus fr̃actũ affert.Hinc Maro in Thyrſide ait Iã læto turget in palmite gẽme. & columella li.iiii.ca.vi.inquit:q; maleolus nouellus eſt palmes innatus prioris anni flagello &c. Stratus bumi palmes viduas deſiderat vlmos. Cicero etiã in ſenectute ait. Vitis q̃ natura caduca eſt. & niſi fulta ſit ad terrã ferẽ: eadẽ vt ſe erigat clauiculis ſuis:quaſi manib9 quicqd eſt nacta cõplectit. Arbiter.is eſt iudex p cõſenſum litigantũ electus ad eoꝝ litẽ ſua ſnia dirimẽdã. Integer.ſ.eſto. Nõ bñ cõductivẽdunt mẽdacia teſtes inquit Ouidius li.i. de amoribus. Pbalaris.poſt Teſecum tyrãnus primus fuit pbalaris agrigẽti.pli

MAN.

Palmes

Maleolus

Vitis natura.

arbiter

nio teste libro septimo de quo etiã sic ait. perillum nemo laudat seuiorẽ phalaride tyrãno: Cui taurũ fecit mugitus bois pol licitus igne subdito. & primus eum exp tus est cruciatũ iustiore seuitia: Meminit & Naso lib. iii. de tristibus Cicero vero li bro scdo off. phalarim cæteris crudeliorẽ ondit his verbis. Nec vero vlla vis imperii tãta est: q̃ pmente metu possit esse diuturna. Testis est phalaris: cuius est pter ceteros nobilitata crudelitas: qui nõ ex insidiis interiit. nõ a paucis: sed i quẽ vniuersa agrigẽtinorum multitudo impetũ fecit. Animã: vitã. est em̃ vita reciprocus spiritus Pu dori bonestati. i. male turpiter viuere q̃ bonestẽ mori. Est itaq̃ sensus: q̃ potius deberes tauri tormẽ ta subire: q̃ falsus esse. propter vitam. vt viuere possis. Viuendi causas. i. bonestarẽ ipsam. Ait em̃ Tullius libro tercio off. sic: Ad bonestatẽ nati sumus. Et in libro de. n. d. dicit q̃ bõ ortus est ad mun dum cõtemplãdam. Et lib. primo off. sic: in primisq̃ bois est ꝓpria veri inquisitio atq̃ inuestigatio.

Oſtrea. gaurus Vngẽtoꝝ luxuria. Dignus morte. id aũt ꝓpter scelera est. perit. mortuus em̃ dicit̃: qui vitiosus est. Gaurana ostrea Lucrina intelligit. Lucrinus em̃ sinus captãdis ostreis buberrmus: vt scribit Strabo lib. v. Et Pli. lib. iii. docet littora iuxta mõtes Gauranos Massicos & surrentinos Cõchylio & pisce nobili annotari. Et Lucanus lib. ii. de Gauro ait: Vel si cõuulso vertice: Gaurus decidat in fundũ penitus stagnantis auerni. Cosmi. vngentarii nomẽ. De Cosmo aũt Latius in sat. vi. Mergaẽ: dũ. s. vngit̃. Hinc Pli. lib. xiii. ca. iii: sic ait: Liniq̃ iã nõ solũ: sed & pfundi vngẽtis gaudẽt. Vidim⁹ etiã vestigia pedum tin gi: quod. M. Othonem mõstrasse Neroni principi ferebãt. Credo vt equaliter sentiret̃ iuuari ab ea parte corpis. Necnõ aliquẽ ex priuatis audiuimus iussisse spargi pietes balnearũ vngẽto. Expecta

auaritia ta diu: auaritiæ fugiẽde admonet. pfectos ꝓuintiarũ. pone ire frena. phũs lib. i. etb. ait impossibibile esse indignantẽ opari bona. Et Cice. li. i. off. inquit Sed tamẽ ira ꝓcul absit: cũ qua nihil recte fieri ni hil cõsiderare pot. Modũq̃ pone & auaritiæ Nullũ em̃ vitiũ tertius q̃ auaritia: pserti in principib⁹ & rẽp. gubernãtibus. Vt inquit Cice. li. ii. off. Itẽ nulla aũt re cõciliare facilius beniuolentiã multitu

pietas dinis. pnt bi: q reipu. pfunt: q̃ abstinẽtia & cõtinẽtia. Miserere inopũ socioꝝ. Pietas em̃ fundamen tũ est oim virtutũ: vt Cicero ꝓ plãtio inquit: Et ꝓ. Q. ligatio aut ita: bones em̃ ad deos nulla re ꝓpri⁹ accedũt: q̃ salutẽ bonibus dãdo: Et li. iii. off. Detrabere inquit aliqd alteri: bonem bois incõmodo suũ

Leges augere cõmodũ: magis est cõtra naturã: q̃ mors. q̃ pauptas. q̃ dolor. Respice quid moneãt leges. Constat ꝓfecto ad salutẽ ciuiũ: ciuitatũq̃ incolumitatẽ: vitãq̃ bonm quietã & beatã cõditas eẽ leges. Vt inquit Cicero li. ii. de legibus. Et Hieronymus in areola scribit: omi oblatione & bostia pcioꝝ

obtempe ratio est obtẽperãtia mãdatoꝝ: dicẽte ꝓpbeta: Ecce obedictia melior est q̃ sacrificiũ. Et alibi initium bone vite facere iuxta q̃ pcepta sunt. apud deũ: magis q̃ immolare bostias & alibi: Qui cõseruat legẽ mul tiplicat oblationẽ: sacrificiũ salutare est attẽdere mãdatis: & discedere ab omi iniqtate. Oſſa vides

Capito regũ. Sensus est. vides ꝓuinciaꝝ reges: seu diuites bonis ex hausto a pfectis ꝓuinciarũ. Fulmine.

cõsutianus pœna. Capito. Tacitus lib. xvi. scribit. Cõsutianũ capitonẽ Tigillini geneꝝ pter animũ ad flagitia

Tutor pcipitẽ fuisse Trascæ inimicũ: q̃ auctoritate eius cci⁹ dissset iuuãtis cilicũ legatos dũ Capitonẽ repe

Iulius tundarũ interrogãt. Tutor. Iulius Tutor treuir ripæ rbeni a vitellio pfectus est: vt scribit Tacitus

Senatus lib. xx. Iuuenalis hic ondit tutorẽ ipm cilicas spoliasse & repetundaꝝ dãnatum. Dãnante Senatu:

pirata Senatum maiores nri appellarunt: quia in senibus esset cõsilium: rõ snia. Vt inquit Cicero in sene

Cilices ctute. Diximus & plura sat. i. ibi. Patritios oẽs &c. Pirate Cilicum: quasi dicat spoliatores pdonum. Pirata apud nos pdo dicit̃ cilices vero olim pdatoriis nauib⁹ mare infestarunt: quos tandẽ Põpeius domuit. Est aũt cilicia iuncta syriæ. Dãnatio. s. pcõsulum & pfectoꝝ. Quid quasi dicat nihil: nõ em̃ ꝓuincialibus pecunia restituebaẽ: quãuis illi dãnati essent: Hinc ait superius. At tu victrix ꝓuincia ploras. Vel quid dãnatio cõfert: quasi dicat nihil: Cum alii pfecti surripiant: quicquid tibi reliqrant precedentes. Confert: pdest sociis. s. quibus pecunia non restituit̃.

DO. Quibus oĩa debes ex quibus tc⁹ pẽdes & nihil babes ex te laudandũ. Hæc satis ad iuuenem absoluta quã fecit ad Rubellĩũ digressione ad põticum redit. Phalaris licet imperet vt sis falsus & ad moto phalaris sæuissimus tyrãnus qui in Sicilia primus tyrannidẽ exercuit: paulorã filiũ sepe cõ mõ nefaciens ne eundẽ principatũ optaret. ad sæuitiã natus. quã matri somniũ portendit. nã visa est facem parere cum pgnãs esset. Tãtum a perillo æneum fabricatũ babuit in voluptatẽ: cum illic indu si boies qui puniebanẽ in gemiscendo p machinæ meatus delinita voce canere viderent̃. Dignus morte perit: boc est q ꝓpter scelera dignus est morte. oino & cãs viuendi pdidit. Gaurana. i. baiona a Gauro mõte ꝓximo Bais: & insula ciusdẽ nois papi. Gaurus naualibus apta. Expectata diu in aua ros pfectos ꝓuinciaꝝ inuebit̃. dum monet põticum. qualẽ se debeat pstare. Oſſa vides regũ. i. tu vides iam reges ipos spoliatos & exhaustos vsq̃ ad medullas a pfectis ꝓuinciaꝝ. Capito. Capito nis meminit Hora. in sermonibus. Alterius: qui dictus est Cossutianus Capito meminit: Tacitus. is fuit gener Tigillini. soceri pcibus ascitus in ordinem senatoriũ dãnatus. qm̃ Ciliciã ꝓuinciam: cui pfuerat. spoliauerat. Tacitus: q̃ oblitterari nõ sinebat capito cõsutianus pter animũ ad flagitium pci pitẽ iniquus Thraseaq̃. q̃ auctoritate eius cõcidisset. iuuãtis cilicum legatos dum capitonẽ repetũ darũ interrogant. Tutor item gallus ordinem in exercitu romano gessit. de q̃ hæc Tacitus: Cerealis

postero die coloniã treuirorum ingressus.est auido milite eruẽde ciuitatis. bãc esse classici bãc tuto ris patriã:& alibi sæpe eiusdẽ meminit. Pirate cilicũ.i.qui fuerãt tanq̃ pirate inter cilicas quos spo liarunt.pirata a πέρω qđ est transeo:quasi dicat pirata inter piratas.nã cilices pirate facti sunt:vt scribit Stra. Tripbonis & regũ qui successerũt ignauia:sed spe potissimũ lucri.cum captos boies ꝑ mancipiis ad Delon venderẽt.inde eñ multi Romam seruí adhibebanẽ.pompeius cilicas victos ex parte reduxit solos:vrbẽ cilicie quã põpeiopolim appellauit. Quid damnato.bis tribus versibus publicorum iudiciorum carpit auaritiã:velata tamen reprebensione.nam prouincialibus accusanti bus presidem suum repetundarum sæpe numero preside damnato.pecunie restituende prouinciali bus principum auaritia in publicũ ærarium inferebanẽ.quod scri. Plini.factum esse in damnatione Martii prisci.de quo antea damnatus inani iudicio:& paulopost victrix prouincia ploras. Damna tio.s.prefectorum. Quid confert.s.sociis quibus non restituitur pecunia.

Sed te censeri laude tuor põtice noluerim.nolim sic te babeas:vt iudicaris. Collapsa.iã extincta VAL. Ruant.nullã sui relinquant memoriam:tecta allegoricos maiores vocat. Stratus bumipalmes. per similitudinẽ argumentat. boc eñ dicit.sicut vitis nõ alligata pedamẽtis.aut bulmis sed bumi strata in ordinẽ disponẽda ablaqueãdaq̃ est.itaq̃ maiorũ virtus morte ꝑcta nra virtute ne culpa extin guat nra sustinẽda est. Palmes viduas desiderat vlmos.palmes vñ erũpit vua vitis est.ac quod po sterius ad vuas pariẽdas imittat primũ.a pariẽdo pari lemes videt ex immutatis litteris. vt sæpe so let palmes dici cœptus. Pbalaris licet iperet.pbalaris fuit agrigentinor tyrãnus: qui boies tauro abeneo torq̃bat inclusos. Dictet.exponat. Animã.vitã.præferre pudori. existimare potiorẽ pu dore:boc est vt putes satius turpiter viuere q̃ boneste mori. Viuendi perdere causas.virtutes ob quas ania inclusa corpori est. qñ sine corpore nec mereri nec laudari põt:aut causas viuẽdi propter quas apud posteros fama ꝑpagat. Dignus morte perit.qui secus agit. Perit.fama. Cœnet li cet ostrea centũ.licet laute epulẽ. Gaurana.baiana a loco. Cosmi toto mergat abeno: qui luxuri osus fuit.Martialis.Postillos cosini luxuriosa voras:qui soliũ in quod descẽdebat multis diuersis q̃ odoribus pfudisse fertur. Abeno:coquobo aut æreo quouis vase. Pone iræ frena animũ rege

Quid moneant.quid pscribãt leges.est eñ lex:vt Papinianus inquit cõmune ꝓceptum:viror pru dentiũ consultũ.delictor q̃ & sponte vel ignorantia cõtrabunẽ coertio: cõmunis reipublice spõsio.

Quid:curia mandet.romã tradunt ipm romulũ:vt inquit Pomponius in triginta partes diuisis se:quas partes curias appellauit. ꝓpterea q̃ tunc reipublice curã p sentẽtias patrũ carũ expediebat: vt leges quasdã & ipse curiatas ad ppl'm tulerit.quid g̃ mãdet curia q̃libet vel vna oẽs: boc est quid cõsensus velit publicus. Fulmine iusto:diuina pœnã. Et capito & tutor. q cum capitone damna tus est.cossutianũ aũt capitonẽ cilices detulerãt maculosum fedũq̃:& idẽ ius audaciæ in prouincia ratũ:q̃ in vrbe exercuerat is peruicaci accusatione conflictatus:postremo defensionẽ omisit. ac lege repetundar dãnatus est. Ruerint dãnati sint. Dãnante senatu:accusantib9 puincialibus. Pirate cilicũ.spoliatores velut piratæ cilicũ.qa cilices pirate fuerunt g̃ principes piratar cilices. nã q̃ rupto fœdere cũ romanis maria cuncta ad bellũ nauibus:quasi tẽpestate ꝓcluserãt audaciã aũt pditis furio sisq̃ dabat latronib9 inquieta mythridatis preliis asia qui dũ sub alieni belli tumultu exteriq̃ regis inuidia impune grassarenẽ.ac duce Isidoro ꝓximum mare decurrentes:interq̃ cretam & cirenas & achaiam sinumq̃ maleã:quem a spolior copia & ea opima aureũ vocauerunt:latrocinarenẽ. missus Publius seruilius a romanis qui eos nõ increcta supauit victoria.validissimas vrbes eor: & multa ꝑda refertas pbaselim & olympũ euertit.missus postea ad eã gentẽ oino extinguendã põpeius clas se munitissim9 & inexpugnabilis vtraq̃ põti & oceani ora cõplexus p oẽs equoris portus:sinus:la tebras:recessus:pmõtoria. freta etiã insulas. quicqd vsq̃ piratar fuit:quadã occlusit indagine op p̃.sitq̃ deinde in cilicią ipam originẽ fontẽq̃ tãti belli classem oẽm cõuocauit:cui9 naues hostes ipsi a duẽtare cõspicietes telis oibus abiectis supplices sese Põ.dedidere.Põpe.eos receptos lõge a mari se mouit: & mediterraneis quasi alligauit aqs.inde laudes Põ.ciuitas a Mediolano distãs ad .xx.M. pas.nec multo locus a placẽtia.Confert.cõmodi fert cũ non desinat aliena rapere.

Preconem cberippe tuis circũspice pannis.
Cũ pansa eripiat:quicquid tibi natta reliquit
Iãq̃ tace:furor ẽ post oia ꝑdere naulum
Nõ idẽ gemitus olim.nec vulnus erat par
Damnorũ sociis florẽtibus.& mõ victis.
Plena domus tũc ois: & ingẽs stabat aceru9
Numorũ:spartana cblamys:cõcbylia coa
Et cum partbasii tabulis: signisq̃ myronis
Pbidiacum viuebat ebur:necnõ polycleti

Pręconẽ cberippe: bũc pro quocunq̃ MAN. puinciali posuit:dicitq̃.q̃ videat & circũ spiciat preconẽ vẽdere pannos suos. Cũ pansa eripiat ei q̃cunq̃ alia natta reliquerat:vidẽdo taceat:ne forte vitã etiam per dat. Hic quidẽ sensus & verus & apertus est. Pansa.i.recens pfectus ꝓuincie spo liator. Natta ꝓuincie prefectus pr̃us. Seneca epla.c.xxiii. de quodã natta Ty berii tpe meminit. Iamq̃ tace.id admo net ne magis iratus prefectus residua bo na:vel ipsam vitam ei forte eripet. Potest quoq̃ intelligi lãq̃ tace.i. noli ampli9 ac cusare prefectũ prouinciæ. Cũ illius dam natio nil tibi cõferat: & in illo accusando

ſenatuiulterius impẽdas Per qđ naulum intelligit eſt νάυθόν pretium quod naute pro vectura ſoluitur. Hinc a marinis mercatorib⁹ ſumpta eſt metaphora: ii em̃ vendẽtes merces minoris q̃ conſtiterint curant ne illud etiã penitus amittant: qđ pro naulo & vectura naute ſoluerant. potes etiã intelligere poſt omia. i. poſt amiſſam nauim perdere etiam naulum. Naulum. Furor eſt poſt omnia perdere naulum Naſo etiam dixit obſiſtere fatis nemo poteſt: damnis addere damna nefas. Non idẽ gemitus. oſtendit ſpoliatos prouinciales ac ſocios a præfectis olim fuiſſe longe ditiores. Hinc Facilius quã nunc toleraſſe bonorum damna & rapinas. Gemitus damnorum id eſt querela & dolor. Vulnus par: ſimile hodierno. Spartana chlamys ſcilicet ſta-

Multus vbiq; labor: rarae ſine mẽtore meſae.
Inde dolobella eſt: atq; hinc antonius: inde
Sacrilegus verres: referebãt nauibus altis
Occulta ſpolia: & plures de pace triumphos
Hũc ſociis iuga pauca boũ & grex pu⁹ eq̃⁹
Et pater armenti capto eripiet̃ agello:
Ipſi deinde lares: ſiquod ſpectabile ſignum
Siquis in ædicula de⁹ vnicus: hec etenim ſunt
Pro ſummis nã ſunt hec maxĩa. deſpicies tu
Forſitã ibelles rhodios: vnctãq; corynthon

Cõchilia. bat id eſt laconica purpura: quam quidem in europa plini. laudat lib. nono capitulo. xxxv. Conchylia coa. conchilia ſunt ex genere purpurarum vt oſtendit Plini. libro nono capitulo. xxxv. & lib. Bombaces vndecimo ait q⁹ Bombices telas araneorum modo texunt adveſtem luxumq; fœmiarum: que bombicina appellatur patria eas retorqueri: rurſuſq; texere inuenit in Co mulier pampbylæ platis filia. et in Co inſula naſci traduntur cupreſſi terebinthi fraxini quercus. Quarum florem imbribus decuſſum terre halitus animat fiunt autem primo papiliones parui nudiq;: mox frigorum impatientia villis inborreſcunt: & aduerſus byeme tunicas ſibi inſtaurant denſas. demum ex iis fiunt veſtes Parraſius leniſſime quibus etiam viros vti non puduit. Parrbaſii tabulis: parrbaſius pictor epbeſi natus primus dedit argutias vultus elegantiam capilli venuſtatem oris confeſſione artificum in lineis extremis palmã adeptus. auctor Pli. lib. xxxv. ca. ix. Suetonius etiam in tyberio de quadam parrbaſii tabula meminit: De parrbaſio etiam Fabius libro. xii. Miro Signiſq; mironis: bic ſtatuarius fuit numeroſior in arte q⁹ polycletus: De quibus ambobus Pli. multa lib. xxxiiii. capitulo ſeptimo. Pbidiacum pbidias viuebat ebur. Minoribus ſimulacbris ſigniſq; innumera prope artificum multitudo nobilitata eſt: ante omnes tamen pbidias atbenienſes ioue olympie facto ex ebore quidem: & ſed & ex arte ſigna fecit. Ac preter iouem olympicum: quẽ nemo æmulat̃ fecit ex ebore æque mineruam atbenis. Hec & plura Plinius lib. xxxiiii. cap̃. ſeptimo. Fabius etiam lib. xii. ſcribit pbidiam in ebore cœlando longe citra emulum valuiſſe. Mentor. Sine mentore menſe: boc ait: quoniam Mentor in vaſis cælandis mirus artifex fuit: De quo Plinius libro. vii. ca. xli. Martialis itẽ lib. nono pocula Mentorea nobilitata manu: Vtq; Pli. lib. xxxiii. capi. xiii. ſcribit: Craſſus orator duos ſcypbos Mentoris artificis manu cælatos ſeſtertius centũ emit. Dolobella Inde dolobella eſt pedianus in oratione pro. M. Scauro ſic ait: Scirevos oportet duos eodẽ tpe fuiſſe: & prenomine & nomine. & cognomine Dolobellas borum igitur alterum Dolobellam Cæſar accuſauit: nec damnauit. Alterum. M. ſcaurus & accuſauit & dãnauit. idẽ pedianus lib. ii. Verrimarũ ſcribit: Verrẽ fuiſſe Dolobelle legatũ & proqueſtore: & Cæſarẽ dolobella accuſatorẽ. Inde dolobella eſt: Ordo eſt inde dolobella eſt ſacrilegus. Atq; hinc Antonius eſt ſacrilegus: inde Verres eſt ſacrilegus ad omnes em̃ ſacrilegus referẽ: nõ ad verrem dumtaxat. Secus enim qui ſenſus eſſet. Antonius pedianus in oratione contra. C. Antonium et. L. Catilinã competitores ſic ſcribit. Clientem autem negabit babere poſſe. C. Antonium. Nam is multos in acbaia ſpoliauerat: Nactus de exercitu ſyllano equitum turmas: Deinde greci quos ſpoliauerat eduxerunt Antoniũ in ius ad. M. Lucullũ p̃torem q⁹ ius inter pegrinos dicebat &c. poſtea ſubdit: hunc Antonium Gellius & lentulus cẽſores ſexennio. quo bæc dicerent̃ ſenatu mouerũt: cãſq; ſubſcripſerũt q⁹ ſocios diripuerit: q⁹ iudicium recuſauit &c. Verres: de boc late dictum eſt in ſatyra ſecunda. Si fur

Occulta ſpolia diſpliceat Verri. Occulta ſpolia. occulta vltimã ꝓducit boc loco ꝓpter ſequentem poſitum. Dixit autẽ occulta ſpolia: qm̃ bellica ſpolia palam feruntur non occulta. Plures de pace. q̃. ſ. de bello: pacis em̃ tempore ſocios depredabant̃. Iuga pauca boum. ſ. arripient̃ a prefectis ꝓuinciarum. Pater armenti. i. admiſſarius. Lar Ipſi deinde lares. ſ. eripientur. Lares. deos penates intelligit boc loco quod ſequentia indicant. Et Apuleius de deo Socratis ſcribit: q⁹ qui pacato & quieto numine domum poſſidet lar dicitur familiaris. De laribus autem ſuperius latiſſime. Si quod ſcilicet eſt.

Aedicula Spectabile. conſpicum pulcbrum inſigne. Signum ſimulacrum. Aedicula: ediculam appellat loculum vbi ſimulacra reſident: binc etiam Apuleius libro. iii. ſic ait: In ipſo vero meditullio bipone deæ ſimulacrum reſidens ædiculæ &c. quæ verba latius repetam inferius: vbi de bipona dicetur.

Rhodos. Deus vnicus. ſ. eſt. Imbelles rbodios. Rbodos inſula in lycia. quæ nauibus multo tempore mari dominata eſt: & piratas ſubſtulit: & romanis amica fuit. Hæc & plura Strabo lib. xiiii. Diximus & alia ſat. vi. ibi: binc & rbodos & Miletos: atq; coronatũ petulans madidũq; tarentum. Vbi oſtendit rbodi incolas luxurie deditos: & a virtutibus deſciuiſſe: & propterea boc etiam loco imbelles

Coryntus rbodio dixit. Vnctamq; corinthum. Corinthus ſita erat in iſtbmo peloponenſi ꝓmontorio locu

pletiſſima qūidē. Vbi Veneris etiā tēplū adeo locupletatū extitit: vt ſupra mille dex ꝓſtitutas puellas caperet: quas veneriviri mulieresq; addixerāt. ꝓpter bas igit frequēs in vrbē multitudo turbaq; cōueniebat: vñ ciuitas mirū immodū ditabat. Corinthus demum ab. L. Mummio ſolo æquata eſt: q̄re deſerta diutius mancus ab diuo Cæſare poſtea reſtituta ē: ꝓpter bonū terre ipius ingeniū miſſis eū colonis freq̄ntib⁹ generis libertinor; &c. Hæc & plura Strabo li. viii. bæc eadē olim dicta ē Epbyre vt docet Pli. l. iiii. Vnctaq; corinthū. Vnctā appellat ꝓp luxū: & tot ꝓſtitutas puellas ꝓpter q̄s. vt dictū ē freq̄ns in vrbē multitudo cōueniebat. binc ait. Deſpicias merito: quid. n. reſinata iuuētus &c. Veneris tē plum. L. Mummius. Epbyre

DO.

Cherippe. Cherippum ponit pro Cilice: qui obtinuit factum ſuū dānandū. Circumſpice p̄conē. tu inquit o cherippe vendentē pānos præfecti dānati: qui tibi denē: ſed id agit vt pecunia inferaē in ærarium: non reſtituaē tibi. nā qđ alter fur. ſ. præfectus tibi reliquit: boc eſt qđ extorſiſti ex præfecto damnato: alter fur. i. ærarium publicū eripit. Panſa. i. fur q̄lis fuit panſa: ſed pro ærario bic ponit.

Nacta fuit notiſſimus verſu Horatiano. Hor. non quo fraudaris imundus nacta lucernis: ſed bic accipit pro præfecto q ſpoliat prouinciā. Iāq; tace. ſ. poſtea q̄ res puenit ad ærariū: quaſi dicat nō potes accuſare iudices ne: laceſſas principē. Naulum. metapbora eſt a mercatoribus: qui cum nauigant ſi minus quātum cupiunt lucrari poſſunt: ſtudent vt ſaltē recuperent ex mercibus diuidentis quātum prouectura nauali ſoluerunt: idem eſt prouerbiū in eum qui cum multa amiſerit reliqua etiā velit pdere. Amentia inqt eſt velle pdere vitā poſt bona. naulum itē tybia eſt: vt ſcribit pbilemō quæ nō inflaē ſed pulſaē. vt cytbara: auctor pollux. Nō idē gemitus. i. nō erat tātus dolor olim ſpoliatis: q̄ntus nūc: q̄m tūc erāt diuites. Ebur pbidiacū. i. ſtatuæ eburneæ ſculpte a pbidia: q claruit ebore prelertim celādo: de parraſio & Mirone & polycleto vlibi dictum ē. Polycleti. is formā būanā ſupra verum expreſſit. ſed deorum auctoritatem nō expleuit in quo claruerunt pbidias & alcamenes.

Dolobella: dolobelle: cuiuſdā meminit Tacitus: ꝺ boc nō intellīgit. Fuit itē dolobella qui aſie prefuit ꝓconſul dānatuſq; ē repetundæ; accuſante. M. ſcauro: vt ſcribit Pedianus. Alterū dolobellā ac cuſauit Cæſar: ſed nō dānauit. Antonius: nec de antonio. cuius meminit Tacitus: nec de. M. Antonio triūuiro loquiē: neuter em̄ prouinciā ſpoliauit: ſed de Caio Antonio loquiē: de quo bæc Pedianus bunc antoniū cenſores ſexēnio quam bæc dicerenē ſenatu mouerūt: cāſq; ſubſcripſerūt q̄ ſocios diripuerat: eiuſdē exulis meminit Stra. Verres cum in ſicilia prætor triennio fuiſſet: nō ſuccedente. Qu. Ario accuſante Cī. patrono ſiculor; dānatus eſt repetundarū: plura apud pedianū & nos ſecunda ſatyra. Occulta pace ſpolia. i. opes: quæ reuera erant ſpolia bellica occultata ſub noīe magiſtratuum. Corinthus vncta molliſſima dicit ob multas opes: & emporium aſiaticor; q̄ illic erat ibi vt inquit Stra. mercatores bona ſenſim cōſumebant: iactato prouerbio: nō omniū ē Corinthū nauigare. erat & templum veneris locupletiſſimū: in quo ſupra ducentas puellas ꝓſtrabant deæ.

Cherippe. puppille: q̄ equis gaudeat fictū a poeta verbū quaſi qui venandi magis voluptates cō ſectareē q̄ ſua obſeruaret. Cum panſa. tutor tu⁹ qui rome libitinā exercuit. Quicqd tibi natta reliquit: nattā ꝓ luxurioſo poſuit: fictum em̄ verbum eſt: vt apud Horatium. vngor oliuo. Non quo fraudatis imundus natta lucernis: & Perſium. Nō putet ad morē diſcincti viuere nattæ. quidā putāt nattam fuiſſe quendam luxurioſum qui patrimoniū ſuum ꝓdegerit & nobilitatē male viuēdo funditus ſuſtulerit. Poſt oia perdere naulum. ꝓuerbium vetus. boc dicit. amentia eſt poſtea q̄ tantum a miſeris patrimonii. q̄ reliquum eſt adbuc velle amittere: ſunt qui putēt dictum pdere naulū quod das: vt romā abactus aduenias: boc eſt bar; reg; quas in ꝓuincia reddere cōpelleris: & quas in vrbē cōportaueris repſentare cogaris. Nec vulnus erat par dānor;. nō erat quantū nunc eſt dāni q̄ rerū omniū affluerent copia: & modo quaſi mō victi eſſent. ita illor; diripiūt bona vt ſit ſenſus nō illa prior a incōmoda bis comparanda ſunt qui accipiāt modo victus: tum cum victi ſunt. Plena domus opibus. Spartbana cblamys. quod præcioſum fuit militare indumētū. vt Iulius polideuces putat

VAL.

Conchylia coa. ꝓpter. & tenus coa veſte mouere ſinus. Et cū parrbaſii tabu. ſignis. i. ſtatuis myronis quæ oēs inſignes fuerunt artifices multor; laudibus autorū notiſſimi. Inde dolobella atq; binc antonius. in bellis ciuilibus direptores. Sacrilegus verres. Cice. in bunc verrē dico te maximum pondus auri argenti: eboris: purpureq; plurimā veſtem meūtenſem: plurima ſtragula: multam deliacā ſuppellectilē: plurima vaſa corinthia: magnū numerū frumēti vini mellis maximā exportaſſe copiā ſiciliæ em̄ p̄fectus fuit: vñ bæc diripuerat. Occulta ſpolia. prima ſecūdi pedis ſyllaba naturæ correpta ꝓpter ſequētis dictionis principales conſonantes duas ꝓducit. Et pater armenti. taurū dicit vel admiſſariū. Spectabile. aſpectu venuſtū. Signū. ſtatua. Siquis in ædicula deus vnicus. i. domi in aliqua cellula: ita Plautus in epidico. duce iſtāc mulierē intro cōcludi volo: atq; audin: quid vis: Caue ſis cum filia mea copulari bāc: neq; cōſpicere: iā tenes i ædiculā iſtæc ſeorſum: diuertūt mores virginū eæ lupæ longæ. Hæc eteni ſunt p ſumis: cū ſint inopes. Imbelles rbodios: nō mir; ſi deſpicias quia imbelles. Vncta. vnguētis pfuſam aſiæ ciuitatē oībus voluptatibus delibutam.

Deſpicias merito. nā quid reſinata iuuentus
Curaq; totius facient tibi leuia gentis?
Horrida vitanda eſt biſpania: gallicus axis

Reſinata. Pli. li. xiiii. ſcribit ex arboribus quibuſdā reſinā defluere. i. liquorē quendā: & oleo diſſolui. Inde ait. pudetq; cōfiteri maximū iā bonorē eius eē in euellendis ab virorū corpibus pilis. Reſinata. depilata. Horrida vitanda eſt biſpania.

MAN. Reſina.

boc ait: qm̃ eſt grauiꝰ ſpoliari fortunis q̃ꝫ non augeri dignitate. Vt Cic. ſcribit pro plantio. Horrida biſpania ſunt in biſpania. Calleci ppli nouiſſimi mõtana bitantes: vt plurimum. Vñ & bellaciſſimi: & ſubiugatu difficillimi. Eſt & luſitania inter biſpanos gens ãpliſſima: & annis plurimis romanoꝝ armis oppugnata. Cũq̃ Celtiberi ipſi quadrifariã partiti ſint fortiſſimi ad urnatũ ac meridie ſunt Vraci ad carpẽtanos ptinentes. fonteſq̃ tagi. Eoꝝ nobiliſſima ciuitas erat Numãtia: q̃ i bello Celtiberico: qđ aduerſus romanũ populũ geſtũ eſt virtutẽ ppriã oſtentauit qđ viceſimũ pdurauit ad annũ. Cõplures. n. exercitus cũ impatoribꝰ ad internitio ẽ detracti. Nouiſſime aũt Numantini obſidione cincti diuturna patia tolerarũt. paucis dũtaxat exceptis: qui cedẽtes muꝝ dediderũt. Hæc & plura Strabo. li. iii. Merito igit̃ horrida vitãda eſt biſpania. Iuuenalis ait. Gallicus axis. celtogallia q̃ & gallia dr̃. in quatuor diuiſa ẽ regiones. ſ. aquitaniã lugdunẽſem. Belgicam & Marbonẽſem. auctor ẽ Ptolæmeus li. ii. Strabo aũt li. iiii. ſic ait. Vniuerſa vero natio quã hec etas gallicãvꝫ gallaticã noiat mattis ſtudio: & animoꝝ ardet impetu: cõſerendæ pugnæ alacritate impigra. Gallicus axis Gallica regio. Dixit aũt axis qm̃ ipſius Galliæ pſertim lugdunẽſis latus ſe ptẽtriõem aſpicit iuxta britãnicũ oceanũ: qđ idẽ Ptolæmeus li. ii. edocet. Et Strabo li. iiii. ait: ꝙ aquitanos nũcupabãt: qui ad ſeptẽtrionalẽ pyrenes ptẽ bitant vſq̃ ad oceauũ. Illyricũq̃ latus: adriatici latus Illyris occupãt inquit Mela. Meſſoribus illis. apbros intellígit. ſcribit eñ Pli. li. v. in apbrica regiõe eſſe. ccl. M. paſſuum p circuitũ fertilitatis eximiæ: cũ centeſima fruge agricolis fœnus reddẽte terra. Circo. i. ludis & ſpectaculis: p qđ vrbis mollicie oñdit: puinciales laudans ex laboribus & cura.

Inde: a puincia. ſ. apbricæ. Tenues. paupes. Marius. Priſcus. ſ. de q̃ ibi. Exul ab octaua Marius bibit. Diſcinxerit. vſq̃ ad zonam prædatus fuerit. Relinquẽs: poterunt g̃ vlciſci: & iniuriis acceptis ab romanis deficiẽt. Sententia teſte Priſciano ex hermogenes. Sentẽtia eſt oratio generalem pronũciationem habens hortans aliquam rem vel deterrens. i. debortans. Vel demõſtrans quale ſit aliquis. Fabius vero libro viii. ſcribit. ꝙ ſententiam veteres quod animo ſenſiſſent vocauerunt. Cicero libro quarto ad herennium ait. Sententia eſt oratio ſumpta de vita: qua aut quid ſit: aut quid eſſe oporteat in vita breuiter oſtendit hoc modo. liberis ẽ exiſtimãdus: qui nulli turpitudini ſeruit. Folium ſibylle. i. vaticiniũ & oraculum quoddã Sibylla: enim Cumana: in palmarum foliis notas ſcribebat. Verg. foliiſq̃ notas: & noia mandat. Si tibi. ſ. eſt. Tribunal. i. tua iudicia. Vendit. alicui. ſ. e litigãtibus. Acerſecomes: capillatus interp̃tat̃. ab ἀ puod eſt ſine. & κάιρω tondeo quaſi ſine tõſura comarũ. Eius aũt verbi futurũ ſecundũ æoles eſt κάιρσω & κόμη coma. Inde acerſecomes in tonſus comã & capillatus: quales pueros præfecti prouinciaꝝ in delitiis babebant eoꝝ nutu iudicia vendẽtes: qui ſimiliter vxoꝝ arbitrio multa adminiſtrabãt. In cõiuge. ſ. ẽ. Crimẽ. auaritiæ. ſ. vxores eñ præſidium prouinciaꝝ ſæpe auaritia notatæ ſunt. Mar. libro ſecũdo Gentibꝰ in libycis vxor tua Galle male audit. Immodicæ fœdo crimen auaritiæ. Per conuẽtus. i. p regiones prouinciæ: Vnde Pli. libro. iii. de biſpania Citeriore ait. Nũc vniuerſam puincia diuidit̃ in cõuẽtus ſeptem Carthaginẽſem. Tarraconẽſem. Ceſarauguſtanum. Clunienſem. Auſturum. Lucreſem. Bracarũ. Celæno. vxor tua: tanq̃ Celæno & barpya rapax κελαινόσ aute niger interpretat̃. A pico. generis nobilitatẽ oſtẽdit. Vergilium ſecutus: qui genus latini cõmendãs ſic ait lib. vii. bunc faumo & nympha genitum laurente marica Accipimus: fauno Picus pater: iſq̃ parentẽ. Te Saturne refert tu ſanguis vltimus auctor. Titanida pugnã inter maiores. ſ. tuos: quaſi illi fuerint debella tores titanũ & gigantũ atq̃ prometbei: ſicuti Iuppiter & alia numina. Seu inter maiores tuos Titanas et gigantas & prometheum fuiſſe dicas: qui quidẽ cõtra deos pugnarunt: tanq̃ magnanimi: Proauũ: aui pater

Illyricunq̃ latus: parce & meſſoribus illis
Qui ſaturant vrbem: circo ſcænęq̃ vacantem
Quãta aũt inde feres tam dirę prędia culpę?
Cum tenues nup marius diſcinxerit afros?
Curãdum in primis ne magna iniuria fiat
Fortibus & miſeris: tollas licet oẽ qđ vſq̃ eſt
Auri atq̃ argenti: ſcutum gladiumq̃ relinq̃s
Et iacula et galeam: ſpoliatis arma ſuperſunt.
Quod mõ propoſui non eſt ſententia: verum
Credite me vobis folium recitare ſibyllę.
Si tibi ſancta cohors comitũ: ſi nẽo tribunal
Vendit acerſecomes: ſi nullũ in cõiuge crimẽ
Nec p cõuentus: nec cuncta poppida curuis
Vnguibus ille parat nũmos raptura celæno
Tunc licet a pico numeres genus: altaq̃ ſi te
Nomina delectant: omnẽ titanida pugnam
Inter maiores ipſumq̃ prometbea pones
De quocũq̃ voles procuũ tibi ſumito libro:
Qđ ſi precipitẽ rapit ambitus atq̃ libido:
Si frangis virgas ſociorũ in ſanguine: ſi te
Delectant bebetes laſſo littore ſecures:
Incipit ipſorum contra te ſtare parentum
Nobilitas: claraq̃ facem prę ferre pudendis.
Omne animi vitium tanto conſpectius in ſe

Calleci
Luſitania
Celtiberi
Numantia
Celto gallia
Gallia aquitania.
Illyris.
Apbricæ
Fertilitas
Sententia
Acerſecomes
Cæno
Cõuentus biſpanie.
Celeno.
Picus
Rex
Proauus

proauus dicit: quasi ꝓpe auum Graduũ aũt ordo talis est pater. alius proauus. abanus. atauus. Tri tauus. Sic etiam nepos: abnepos. atnepos. trinepos: vt habetur in institutoĩbus libro. iii. de gradib⁹.

Præcipitẽ. ꝓnum & temere ꝓperantẽ. Ambitus. i. effectes ambitionis. ꝓprie tñ ambitio in animo est. Ambitus in actu. Nam qui ꝑter modũ cupit aut bonores: aut laudẽ ambitione peccat. Qui vero dilargit pecuniã: aut ꝑplo muneribus laudibusq; blãdit: aut cæteris artibus: q̃ legitime nõ sunt ad publicos bonores tendit. ambitũ cõmittit. Cuius sit is est. quã bodie symoniã vocãt a Simone magO. Hæc aũt oia q̃ ambit⁹ facit. Ambitio facere cõpellit. Libido. cupiditas effrenata Tullius li. iiii. tusc. sic ait. Volũtas ẽ: quæ quid cũ rõne desiderat. Quæ aũt ad aduersus rõnẽ incitata est vehementius. ea libido ẽ: vel cupiditas effrenatas: q̃ in oĩbus stultis inuenit. Socio⁹ in sanguine: a sæuitia damnat nunc ꝓuincia⁹ ꝑfectos. Virgas fasces littor⁹ intelligit. de quibus supra. Hebetes. obtusas nimia socio⁹ cæde. Parentũ. parens vulgo pater aut mater appellat: sed viri prudẽtes auos & ꝓauos: auias & ꝓauias: parẽtũ noie appellari dicũt auctor ẽ Festus. Oĩe animi vitiũ. Isidorus etiã inquit. Quãto spẽdoris bonore celsior qsq; est: tãto si delinquat pctõ maior ẽ. Itẽ peccata q̃ incipientibus leuia sunt pfectis viris grauia reputant. tãto eĩ maius cognoscit eẽ pctũ: q̃nto maior ẽ qui peccat habet. Crescit. n. delicti cumulus iuxta ordinẽ merito⁹ & sepe q̃ minorib⁹ ignoscit maioribus imputat. hec ille. Vitiũ. prauitates ai recte vitia dicũt: vt inqt Cice. i pad. Cõspecti⁹. aptius clarius Resinata. i. expilata. Pli. de resina. pudetq; cõfiteri tã maximũ bonorẽ eius in euellẽdis viro⁹ corpibilis. Mar. Resina veneto nec resecare luto. Gallic⁹ axis. i. gallia. nã in bis locis Otbonis Vitelli & Vespasiani tpibus: tumultus armo⁹ fuerunt. Messorib⁹ istis: apbros intelligit. vñ annona in vrbẽ mittebat. Vacantẽ scænæ. i. nõ sũt irritãdi apbri ne arma aduersus nos moueãt imbelles sumus: & in ludis desidemus: eo⁹ laboribus victũ pcipietes. alii de sabinis intellexerũt sed ridiculũ id esse oñdit qđ statim addit. Cum tenuis nup Maritus discinxerit apbros. Relinq̃s iacula & galeã: quib⁹ poterunt se vlcisci. Credite me vobis: cõiungendũ ẽ cũ supioribus: nã ex iniuriis illatis sociis vaticinat eo⁹ defectionẽ ab impio romano. Acersecomes. acersecomes nomen a Iuue. fictũ ita vt barbarũ intelligat: nã libertũ intelligit. vt Syrum capadocẽ Armeniũ. liberti eĩ m̃ apud ꝓuincia⁹ ꝑfectos tantũ gra valebat aliq̃n: vt res æquas & iniq̃. ꝑcio venderẽt: vt Statius apud. Qu. Cice. fratrẽ. Nemo acersecomes: i. nullus liber⁹ barbarus gratiosus apud te. Tribunal. i. sentẽtias & iudicia tua. Vendit. s. partibus litigãtibus. In coniuge crimẽ. nam vxores ꝑfecto⁹ auaritiæ sæpe notate sunt. Mar. Gentibus in libycis vxor tua galle male audit imodicæ fœdo crimine auaritiæ. Celeno. i. tanq̃ altera celeno harpya. In sanguine socio⁹. i. si te delectat crudelitas. Secures. babetes. i. bebetatæ sanguine cæso⁹. Stare cõ. te. i. nobilitas tua tibi nocet: nã facit vt facilius tua scelera cognoscant.

Qui Rbesinata iuuẽtus curaq; totius faciẽt tibi leuia gẽtis. pilos corpe rbesina veteres cõuellebãt Pli. rbesina ois dissoluit oleo q̃dã & creta fuliginariũ boc fieri arbitrant. pudetq; cõfiteri maximũ iam bonorẽ eius esse in euellendis e viro⁹ corpibus pilis. Leuia. glabrata. Horrida: bello aspera. Gallicus axis. ob multitudinẽ. Illyricũq; latus. ob ferociã. Messorib⁹: tritico abundãtib⁹: q romano⁹ bñt borrea. Cicero sænæq; vacãtem. in ampbitbeatro recitãtes audientẽ ex q̃ romani pplꝰ tum imbelliã: tũ luxuriã indicat. & inertiã dãnat. Quãta. ac si dicat pauca. Tenues: paupes. Marius. priscus. Discinxerit. nudauerit: discinctũ etiã negligentẽ & socordẽ veteres dixerũt. Hora. discinctus aut perdã nepos sicut ecõtrario cinctutum prudentẽ. Hora. cinctutis nõ exaudita cethegis.

Qđmõ ꝓposui nõ est snia. sniam inquit. Quintilianus veteres q; anio sensisse tvocauerũt: idq; cũ apud oratores freq̃ntissimũ sit tñ etiã in vsu q̃tidiano quasdã reliq̃s babet. vt iuraturi ex ani nri sententia & gratulãtes ex snia dicamus erit g̃ sensus. nõ est snia. i. mea bæc opinio: est etiã snia oĩo generalẽ ꝓnũciatiõem babes. q̃ vel bortat vl̃ debortat vel demõstrat. vt nil metuãt qui nõ delinq̃rũt. pœnas sp ante oculos versari putent qui peccauerũt. vt sit inde sensus nõ est snia quã exornãde locutionis: cã ptulisset. Credide me vobis soliũ recitare sibyllæ. diuinã mentẽ sibyllæ respõsa siquidẽ in foliis sæpe sibylla respõdebat. Vir. foliisne carmina mãda. Si nemo tribunal vẽdit acersecomes. i. crimínis puer in tuis delitiis: est vero boc appollinis epytheton. pindarus in pitbiis ἄλλφνάιν ἡσὲν γάμον κρυβλάν ϖάρὸσ ϖρὸσ δλὲν ἀκέρσεκόμη μιχφεῖσ ἀφόιβώ. & Homer⁹ in hymno ad apollinẽ. φόιβὸσ ἀκέρσεκό μητὲκάτηβόλὸσ & ĩ vigesimo iliados φόιβὸσ ἀκέρσεκ ὁμήσηλάρτελιυιὸχέαιρά ita dictus q̃si ὁμηκέιρόμένὸσ τηνκάμήνq; loge ꝓiicies radios longã bre comã videat. Nũmos raptura celeno: si vxor tua nõ rapiat q̃q; : vt harpyia vna siqdẽ harpyiar⁹ celeno ẽ apd Virg. licet Hesiodus i theogonia aello æ ocypetẽ tñ notarit. Home. vo pedagrẽ credit tertiã voluisse cũ inqt τόυσὲ τὲκὲξέφυρώ ἀνέμώ ἁρϖυιάϖόλάρλή. Tũc licet vt gen⁹ tũ extollas. cũ bæc bũeris. Apico: qui fauni fuit pr̃: qui fabulose a saga quadã in sui nomis aue cõuersus fert. Oẽm titanida pugnã. boc ẽ titanas ipsos inter tuos anumeres. qui bellũ iouidicunt intulisse notissima fabula ẽ. titanidã ꝓ titaniam patronymicum ꝓ possessiuo. Ipm ꝓmethea ponas. qui ignẽ ꝓm⁹ celesti surripuisse domo. vt ait Hor. fingit: qui i caucaso postea ligat⁹ mõtevultures iecore pauisse suo dicit: de qua re æschilli tragœdia nobilis ẽ. bic dymene & iapeti filius duos de triginta fratres. vt coprius scribit: fingit babuisse licet alii solos epimethea atlanta & mænetiũ putent. Hebetes lasso lictore secures: bebetes subtusæ sæpe feriẽdo. Lictore ministro pplꝰ quẽ a licio vel a lino deductũ tyro scribit: alii aũt a ligãdo. vt Marcellus & A. Gellius. Contra te stare. vt illorũ mentiri videare progenie. Carãq; facẽ. vt sis illustrior ac oĩbus nocior. Oĩe animi vitiũ: binc illud vulgatũ. Oĩs bo crimẽ tanto cõspectius in se. Quãto qui peccat maior habet. habet. nam sicut

Ambitus
Ambitio
Symonia
Libido
Voluntas
Parens
DO.
VAL.

generis turpitudo opprobrio multis fuit, ita quosdam claritas ipsa notiores circa vitia fecit.

MAN. Peccat. Peccat peccare ẽ tanq̃ trãsire lineas peccare certe licet nemini auctor idẽ i parad. Quoq̃ mõ. Mibi te supple iactas. Tabellas testamẽtorũ. s. Quo quo pacto inq̃ te iactas mibi tu q nobili natus genere vitiosissimus es. Santonico cucullo sanctiones ppli sunt in aquitania ad oceanũ spectantes. Aquitania tñ i gallia trãsalpina ẽ de q̃ multa strabo li. iiii. binc Tibullus ait Et oceani littora sanctonici. boc aũt ẽ tegmen bardocucullus aliter dr̃. Martialis li. xiiii. Gallia santonico vestit te bardocucullo. Cecropitheco⁹ penula nuper erat.

Santones

Aquitania

Crimẽ habet: quãto maior qui peccat habet
Quo mibi te solitum falsas signare tabellas.
In templis que fecit auus? statuamq̃ parentis
Ante triũphalem? quo? si nocturn⁹ adulter
Tẽpora santonico velas adoperta cucullo?
Prẽter maio⁹ cineres atq̃ ossa volucri
Carpẽto rapit̃ pinguis damasippus & ipsæ
Ipse rotam stringit multo: sufflamine consul
Nocte quidẽ: sed luna videt: sed sidera testes
Intendunt oculos: finitum tempus honoris
Quũ fuerit clara damasippus luce flagellum
Sumet: & occursum nusq̃ trepidabit amici
Iam senis: ac virga prior iuuet: atq̃ maniplos
Soluet: & infundet iumentis ordea lassis:
Interea dum lanatas: toruũq̃ iuuencum
More numẽ cẽdit iouis ante altaria: iurat
Solã biponã & facies olida ad pẽpia pictas.

Peccare certe licet nemini auctor idẽ i parad. Quoq̃ mõ. Mibi te supple iactas. Tabellas testamẽtorũ. s. Quo quo pacto inq̃ te iactas mibi tu q nobili natus genere vitiosissimus es. Santonico cucullo sanctiones ppli sunt in aquitania ad oceanũ spectantes. Aquitania tñ i gallia trãsalpina ẽ de q̃ multa strabo li. iiii. binc Tibullus ait Et oceani littora sanctonici. boc aũt ẽ tegmen bardocucullus aliter dr̃. Martialis li. xiiii. Gallia santonico vestit te bardocucullo. Cecropitheco⁹ penula nuper erat.

Præter maio⁹ cineres. i. in via flãminea atq̃ latina. Nobiles aũt arguit sub nomie Damasippi: ꝙs turpia ministeria exercere nõ pudet. Carpẽto: vehiculo. Pinguis supbus nobilitate & tumidus: vel eius in cõtinẽtiã luxus oñdit. Damasippus dimitor equo⁹ interp̃tat̃. Stringit: cõstringit. Sufflamine: sufflamẽ dr̃ illud: qd̃ rote opponit̃. ne recurrat oppositio auctore. P. Maniplos fœni. s. Lanatas. i. oues.

Damasippus

Sufflamen

Præter maio⁹ cineres. i. in via flãminea atq̃ latina. Nobiles aũt arguit sub nomie Damasippi: ꝙs turpia ministeria exercere nõ pudet. Carpẽto: vehiculo. Pinguis supbus nobilitate & tumidus: vel eius in cõtinẽtiã luxus oñdit. Damasippus dimitor equo⁹ interp̃tat̃. Stringit: cõstringit. Sufflamine: sufflamẽ dr̃ illud: qd̃ rote opponit̃. ne recurrat oppositio auctore. P. Maniplos fœni. s. Lanatas. i. oues.

Damasippus

Sufflamen

Numæsa.

More nume: boc ait: qm̃ teste Liuio Numa p. plurima sacra obibat: ea maxime q̃ libi tpe ad dialem flãminẽ ptinebãt. Hiponã equo⁹: stabulorũq̃ deã. ab bipos. qd̃ est equus. Apuleius li. iii. de asino aureo sic ait. Respicio pilæ medię: q̃ stabuli trabes sustinebat. In ipo vero meditullio bipponæ deæ simulacrũ residẽs aediculæ. qd̃ acurate corollis roseis equitẽ recẽtib⁹ fuerat ornatũ. Olida: putrida. q̃si olita. d. p t. Sed cũ puigiles: bic Damasippũ arguit luxuriæ ac gulæ & incontinentiæ.

Hipona

Olida

More numẽ cẽdit iouis ante altaria: iurat
Solã biponã & facies olida ad pẽpia pictas.

Sed cũ puigiles placet instaurare popinas
Obui⁹ assiduo syropbœnix budus amomo
Currit idumeæ syropbœnix incola portę
Hospitis affectu dominum regemq̃ salutat:
Et cum venali cyane succincta lagœna.

Placet. Damasippo. Peruigiles: vbi tota nocte vigilat̃. Popinas. Cauponas. Instaurare. repetere. Obuius. Damasippo. s. Syropbœnix: vnguẽtarii nomẽ. q̃si ex syria & pbœnicia oriundus. Amomo: amomi vua invsu ẽ. nascit̃ i armenia: i media in põto p ura pli. li. xii. & Dyascoridẽs & nos latius in buc. ægloga. iii. Currit: a popinis: s. Syropbœnix inq̃ supple. Idumeæ portæ: p quã. s. Vespasianus & Titus de iudeis triũpharunt. Idumea aũt pars ẽ syriæ iuxta iudeã teste Plinio lib. v. De idumea & palmis Idumæis plurima diximus li. iii. g. ibi. prim⁹ idumeas referã tibi mantua palmas. Hospitis: affectu. desiderio bospitis. boc ẽ vt bospitẽ recipiat lucrãdi cã. Et Cyane: popinaria illa: supple currit: vel salutat &c. Vænali quã vendere cupit. Succinta. suffulcta vt sit expeditior ad ministrãdum. Defensor: aliqs. s. Culpæ: buius. Desisti: p desiisti. Neculta. s. Iuuẽtam. Fouisti: secutus es. Indulge: cõcede. Indulge veniã pueris: binc ẽ illud pauld ante dictũ. qd̃ sæpe minorib⁹ ignoscit̃ maiorib⁹ imputat̃. Termæ⁹ calices: quib⁹ in termis bibũt. Inscriptaq̃ lintea. i. depicta ex varia textura. Cõspectius crimẽ. i. oñe scelus tãto a pluríb⁹ videt̃ & accusat̃ q̃nto ẽ nobilior & illustrior q peccat: nã nobilitas facit vt a pluribus cognoscat̃. Que fecit auus. nõ de Rubellio intelligit de q̃ iã ẽ dictũ. sed de oib⁹ posteris. Præter maio⁹ cineres: rep̃bẽsio ẽ eo⁹ qui a claris maiorib⁹ oriũdi ad turpia aliq̃n ministeria descẽderũt: vt multi tpibus Neronis: q aurigare didicerũt in pricipis gram qui eodẽ tenebat̃ studio & q̃uis in Neronis tpa excã descerevideat̃ tñ p hæc oñdit oẽm nobilitatẽ scænicis artib⁹ & minesteriis cõtamínatã esse. Damasippus. nomẽ fictũ ab equo⁹ studio. Cineres maio⁹. id est. in via flaminea & latina vbi sunt sepulti eius maiores. Sufflamen. dicit̃ quod opponit̃ rotæ ne exeat aut recurrat. alibi a similitudine sufflamen dixit p ambitu. nec res atterit̃ longo sufflamine littis. Sed luna videt. i. nõ deberet id minus vereri in occulto q̃ in publico. Hordea iumẽtis lassis: ordea primũ data sunt iumẽtis. vt scribit Plí. postea ex bis fact⁹ pãnis genicq̃ excogitata prisana. Morę numæ: q docuit molã infundi. vt scri. Diony. & alii. Sed dũ puigiles. popine loca erant desidiæ & luxuriæ apparata. nam vn-

DO.

Idumæa

gebant illic genio indulgētes: multorūq; opes absumebant. Salu. in historiis obiicit iuuentuti romanæ q; popinas frequēter. Lucilius idem insectatur Mar. Siriscum deridet: qui multa sestertia in selariolis popinis cōsumpserit. Idem carpit nūc in oibus suor; tēpor; Iuue. Instaurare. i. repetere. puigiles. i. noctu dieq; parentes: ppter multitudinē cōfluentē. Siropbœnix. nomē pprium est vnguētarii: ita fictum qđ ex Syria & phœnicia vnguenta mittebant. & nicerotes vnguētarius cuius meminit Laberius Syrius fuit. Vdus. id est pfluens vndiq;. Amomo. id est. pixidibus amomi & vnguenti. Currit: venit vt accipiat nobilē venientē: quæ salutat blandiens ei. Idumeæ. Idumea in Syria: vt scribit Pli. a meridiæ contermina arabie. a septentrione vero phœniciæ: a qua libanus eā diuidit. Idumeā portā appellat: p quam triūphārūt Vespasianus & Titus de iudeis: & fortasse arcū triūphalem Titi intelligit: iuxta quā erant popinæ. Cyane. nomē ppriū mulieris opinariæ: eiusdē nois in Scicilia nympha cōuersa in fontē: d. qua Ouidius. alia fluminis Menandri filia mater Cauni & biblidis. Succincta: nā ministrat aduenientibus. Venali lagena. i. vino venali: vt ostēdat illic bomines & vnge & potare. Inscripta lintea. i. sudaria thermarū: nam erant ita appellata a varia textura: qua inscripta videbant. Catullos. Sudariūq; setabū catbagraphoq; linon inscriptum linteum.

Falsas signare. ob signare. Quæ subaudi templa. Quo. qua fiducia qua fretus laude. Tēpora pā VAL.
no nico. quidā habent codices multi vero santonico: cucullo santonico a populo aquitanico qui santonis nomē habet. Plinius aquitaniæ sunt ambulatri anaguntes pictones: santones: nisi q; pbus interptat santonico cucullo: galero fusco & borrido ardeliunculo q̄les sunt larrunculor; aut ex lucerna turpi intincto. Carpento. curru. Rotam stringit: cobibet ne pcurrere labiq; quæat. Multo suffla mine: multo anbelitus: aut retinaculo: sufflamē em̄ inquit pbus illud machinæ genus ē quo in tatabatino boc ē in descensu vel p cursu nimio rota solet retineri. nā flāmen genere masculino sacerdos & neutro voci ducta foramia musicor; instror;. Hor. Cur berecyntbiæ. cessant flāmie tybiæ. Sed Juvivt n ūmē aut videndū oñdit. Virga pari. in salutabit nedū ei9 occursum nō metuet. Atq; ma. sol. vñ maniplaris miles. Ouid. Illa quidē fœno: federat reuerētia fœno. Quātū nūc aquilas cernis brē tuas. Pertica suspēsos portabat longa maniplos. Inde maniplari noia miles babet. Lanatas. i. oues Torumq; iu. qui venustissimi codices babent rursusq; iuuencū. More numæ: regis romanor;: sed ironicos: Solā bipponā: mulionū deam' Olida fœtida. Popinas. culinas. Hora. fornix tibi & vncta popina incutiūt vrbis desideriū: inde popino nomē. Obuius ingrediēti tabernā. Vdus amomo. pfusus vnguēto. boc dicit: Idumeæ sy. inco. por. portæ orietalis qua syri roma ingrediunt. idumæa gens est q̄ & nabatæa de qua Augu. in septuagesima primo psalmo. vbi inqt Dauid cū esset in deserto idumeæ. Idumæa gens erat q̄dam errātium bominū vbi idola colebant. Incola portæ. sicut inquilini sunt qui nō babēt ppriam domum: ita incolæ aduenæ & aduentitii peribent: inde in sacris libris. incolatus meus plongatus est. Hospitii affectu q; eū alias acceperit bospitio: aut q; cū cupiat salutat regem & dām: sunt qui dicāt affectu bospitis neronis salutati regem & dominū damasippū q; nerone susceperit bospitio. Cyane. p qualibet popinarice vel scorto cyane ponit. Succincta sufarcinata. Lateranus: a nobili lateranor; familia in quibusdā legit damasippus. Inscriptaq; lintea vadit. boc ē vt Probus inquit pictis velis popinæ succedit: vel vbi esculēta publice venditant.

Maturus: aptus: a pomis metapbora. MAN.

Maturus bello armenię: sirięq; tuendis
Amnibus: & rbeno atq; istro. pstare neronē
Securū valet bęc ætas. mitte bostia cęsar
Mitte: sed in magna togatū quęre popina:
Inuenies aliquo cum percussore iacentem
Permixtum nautis: aut furib9. aut fugitiuis:
Inter carnifices: & fabros sandapylarum
Et resupinati cessantia timpana galli.
Aequa vbi libertas: cōmunia pocula: lectus
Non alius cuiq;: nec mensa remotior vlli.
Quid facias talem sortitus pontice seruū?
Nēpe in lucanos: aut tusca ergastula mittas:
At vos troiugenę nobis ignoscitis: & q̄
Turpia cerdoni: volesos brutosq; decebunt:
Quid si nunq; adeo fœdis: adeoq; pudendis

Bello armeniæ. tpibus neronis bellū in armenia gerebat p domitiū Corbulonē: vt tacit9 scri. Syriæ amnib9. Eupbrates & borontes ibi insūt. Rbeno atq; istro. Rbenus & ister q etiā danubi9 dr. Germaniā oēm a gallis. Rbetiisq; & pānoniis separāt. vt scri. tacitus. Neronē: impatorē p q̄ nūc ipm Domitianū intelligere possum9 dixit. n. supi9 sat. iiii. & caluo fuiret roma neroni Securū: sine cura: & tutū a bellis. Hæc etas: in q̄. s. ē Damasipp9. Mitte bostia. p dimitte. baud em̄ ibi inueniret Damasipp9. vel mitte bostia. i. ad bostia. Mitte ātnaues supplēdū. Hostia: exit9 tyberis i mare tyrrbenū bic itelligit. Legatū. Damasippū. s. intelligit aūt νάυαρχόσ. Nauarcb9 nauarcb9: pfectus: vl classis ductor. Popina: copona. Percussore: gladiatore. Sādapilarū Sādapila pberetrūvīliū psonar;. Sandapila. Suetoni9 de Domitiāo cæso. Cadauer ei9 populari Sādapilia p Vespilones exportatū. Tympana galli: de gallor; impudētia vide sat. ii. Cessantia: qescētia. nō sonātia. Resupinari: tāq; sono vinoq; sepulti

Vtimur exemplis: vt non peiora supersint?
Consumptis opibusvocẽ damasippe locasti
Sipario:clamosum ageres vt phasma catulli.
Laureolum velox etiam bene lentulus ægit
Iudice me dignus vera cruce: ne tamen ipsi
Ignoscas populo: populi frons durior huius
Qui sedet: & spectat triscurria patritiorum

Lucania Samnites

Talẽ.q̃lis damasipp⁹ ẽ.in lucanos. lucania vt strabo docet li.vi.iter tyrenũ siculũq; iac⁹ iacet.qb⁹ samnites ꝓpinq. Est etiã sibi iuncta apulia binc ait Hor.satyra prima lib.ii.luca.an Appulus anceps. Nam venusimus arat finẽ subvtrunq; colonus

Apulia Venusia

Aut tusca ergastula Mittas. Sil⁹ Martialis libro.viii. Et sonet innumera cõpede tuscus ager.i.multis ergastulis. nã serui in ergastulis fodiebant agros: psertim in betruria binc & Iuuenalis ait aut tusca ergastula mittas. Idem Martialis li.ix. In edilũ sic. Nec tusca ligo vinea politus. De ergastulis autẽ latius sat.vi. Mittas ꝓpter vitia quidẽ: & si generoso sanguine ortũ. Cerdoni.i.plæbeio & vili. Cerdones em̃ dicunt̃ q artificio & lucro victũ q̃rũt. Nã κέρδος lucrũ dr̃ κερδάινω lucror. Volesos. Brutosq; p bos nobiles oẽs intelligit. Quid.dices supple. Vtimur: in damasippiũ.s. Cõsumptis: opibus. Damasippum arguit istrionicæ.

Cerdones

Siparium

Sipario. Siparii velũ erat ad scænas velandas. Apuleius.li.i. de asino aureo: Oro te inq; oro te inq; aulæum tragicum dimoueto & siparium scænicũ complicato. Merula in dicto loco apulei supparium legit in meo tamẽ apuleio legit̃ siparium. & in epistola prima li.xi.senece sipparum. Eius verba sunt. Et ex ipso genere veloꝝ alexãdrinos q̃uis in magna turba nauiũ intelligit: solis em̃ licet sipparum intendere quod in alto omnes habent naues nulla em̃ res equæ adiuuat cursum q̃ sumina ps veli illinc maxime nauis vrgent̃ &c. postea subdit sippaꝝ alexandrinaꝝ insigne indiciũ est. Id tñ Senecæ suppaꝝ vt puto eẽ debet Lucanus.n.li.v.ꝓ eadẽ velocꝝ summitate suppaꝝ posuit dicẽs. Et flexo nauita cornu obliquat leuo pede carbasa summaq; pãdens supara velocꝝ perituras colligit auras. Meus etiã festus siparii babet ibi em̃ sic legit̃: siparii genus veli mimicum. Domitius tñ minutum fecit. Magis mimicum placet. a mimo em̃ mimicum dixit festus. Itaq; sipbario nullo pacto legendũ est. Ageres recitares repsentares.

Pbasma

Pbasma catulli. id nomẽ erat fabulæ cuiusdam catulli: φάσμα autẽ monstrũ & apparitio apud nos dicit̃ Vnde & herodotus inquit tale pbasma aliquãdo apparuit in græcia in ea igit̃ fabula monstra repsentabant̃ quibus agendis clamore opus erat.

Laureolus

Laureolũ: laureatũ mimum intelligit. de quo quidem Ttrãquillus in Caligula vbi mortis illius prodigia recensetsic ait. Et cum in laureato mimo in quo auctor proripiens se ruina sanguinẽ vomit vt plures secundarũ certatim experimentũ artis darent cruore scæna abundauit bæc ille. Iosepbus item li.xxix.c.i.quum de caligulæ cæde meminit ita scribit. in illo siquidem spectaculo duo ei auguria ꝓuenerunt Mimus nanq; est introductus quo actum ẽ vt iudex depbensus crucifigeret̃. Et pantomimus fabulam saltauit Cynaræ in qua & ipe occisus & eius filia Mirrba videbat̃ atq; sanguis mimica arte diffusus. Et circa iudicẽ crucifixum & circa cynaram atq; Mirrbã.

Durior: quia nulla pudore afficit̃. Durior buius. id est. Durior fronte cuiꝰ Lentuli. Qui sedet & spectat seneca epistola.vii.ad Lucilliũ sic ait. Nibil vero est tam dãnosum bonis moribus q̃ in aliquo spectaculo residere: tunc em̃ ꝓ voluptatẽ facilius vitia surrepunt &c. Triscurria.i. ingẽtem scurrilitatem: Nam tris & ter ꝓ suplatiuo vtebant̃ binc mercurius dictus est τρισμέγιστος.i.ter maximus acsi diceret longe maximus. τρισ.n.ter & μεγιστος maxim⁹ dicit̃. Et plautus in aulularia inquit nõ fur sed trifur. Et Ouid.in ibim Magno ter ab hercule quintus.i.ter magno hercule. Non aũt ter quintus vt multi dicunt. Patritioꝝ qui scenæ operam dabant.

Spectacula Triscurria trimegistus

DO.

Armeniæq;: nam armenia infesta fuit Neroni vario tumultu donec Tiridatẽ illius regẽ inv rbẽ accersiuit. vt ẽ apud Trã. finitima ẽ cappadociæ. sortita nomẽ ab armeno iasonis comite. Rbeno atq; bistro.i.teutonibus & batauis populis qui in rbeno sunt & sæpe arma mouent. Istro.i. dacis coercendis qui istoꝝ accolũt: & infensi sunt nomini romano. Sandapillarũ. sandapila feretrũ ppl'are & vilissimorũ hominũ. vt in Domitiano ostẽdit Tran. Ergastula tusca. vbi serui vincti fodiebãt agros

Volesos brutos. d quibus ex Dionysio satis recitatũ est: nã ii eo auctore cũ Tacito mãserunt in vrbe ex sabinis Valerius Volesus talus cognomie tyrãnus. Peiora supsunt. longe inquit & maiora dicenda sunt de nobilibus: & ita in bis bistrionicã dãnat. Sifario. sifariũ nonulli ex nostris mercædem dixerunt esse q̃ detur bistrioni. sed id nulla ꝓbat̃ auctoritate. sifar. Hom. senectutẽ appellauit. & græci alii rugosam cutem. Festus scribit sifarium esse genus veli minutũ: ego vero accipio ꝓ nomie ꝓprio Pantomimi qui scæne pesset vt stepbanionẽ legimus. Pilladẽ appellem. Pbasma inscriptio est fabulæ. Catulli: nõ Veronẽsis: vt ego sentio. sed alterius paulo supra tempora Iuue. Pbasma autẽ significat aliq̃ portẽtũ: vt sæpe Herodo. scribit. tale inquit pbasma apparuit in græcia. in ea fabula igit̃ monstra repsentabant̃. quibus agendis clamore opus erat: alibi de eadẽ fabula. minimũ agit illi vrbani qualẽ fugitiuus scurra catulli. tu inquit o nobilis locasti vocẽ sifario Pãtomimo. vt pbasma Catul. ageres. in margine vero codicis mei antiquissimi ita est. Catullũ intelligit q minimos scripsit. vt Laberius laureolũ fabulã. & leontẽ scripsit Neuius poeta i carcere: in qua introducebat̃ Laureolus qui ob scelus cruce pendebat Domi ita voluit bãc fabula agi aliquãdo: vt alias. Vt qui ageret vera cruce penderet non fabulosa. Mar. de dãnato. Non falsa pendens in cruce laureolus. Lentulus: aũt ciuis nobilis eam ꝓ bistrione egit ita tamẽ: vt nõ pependerit vera cruce cum debuerit: vt ait

Iuuena.qm̃ histrionicã exercebat. Trîscurria.i. nec ignoscendũ ẽ populo qui põt spectare scurrilitatẽ patriciorũ Trîscurria verbum antiquũ est & scurrilitatẽ significat ingentẽ: nã tris ꝑ suplatiuo græci & latini vtebanť.qđ stra.affirmat de græcis cum exponat apud Homerũ.O terꝙ quaterꝙ beati.i.maxime.qđ & Vir.est imitatus nec ignoro.Macro.aliter sentire.

Armeniæ sy.tuen.am.barmeniã tygris:partbos eupbrates perluit. Et rbe.galliæ.bistro. q & danubius dicit̃.ab bis fluuiis germania alluit̃.quibus separať a gallis retiis & pãnoniis: vt a sarmatis daciscꝙ mõtibus dirimit̃ necnon & mutuo metu:rbenus quidẽ reticaꝙ alpium inaccesso ac præcipiti ventrice ortus modico flexu in occidentem versus:septẽtrionali oceano miscet̃.dãnibus vero molli & clemẽter ædito mõtis arbonæ iugo effusus plures populos adit donec in põticũ mare sex meatibus erũpat. Hostia.pro ad bostia fluminũ. Aliquo cum parcus. gladiatore siue siccario. Et sa.san. in quibus politiones deportãt cadauera:& ob boc abiectæ sortis bomines. sunt qui legant fabrum sardanapallum. id est infamem vt sardanapallus fuit.ac sandapillarũ fabros pberetrorũ & capulloꝝ. id enim sandapylla significat.Tran.de Domitiano occisus est Kalendis octobribus anno ætatis qua dragesimoquinto imperii quinto decimo cadauer eius populari sandapile per vespiliones exportatum.Re supinati. ventre subuersi. Cessantia:peractis sacris.Tympana gal. cybeles sacerdotis dicti galli a gallo flumine ꝙ qui ex eo biberint furere incipiant & se virilitatis partibus priuent: vt festus ait:& Catul.de athi.scribit quidam ideo putant sibi genitalia præcidere ꝙ nomẽ patris matriscꝙ violarint ne ipsi parẽtes fieri possint veluti scribit Lucre. Quid sa.talem sortitus regule sunt qui legant pontice seruũ respondet.Nempe in lucanos & rbusca.ergastula mittes : & tibi tantum ignosces. VAL.

Troiugene.nobiles. Vobis igno.nimia delinquitis licentia.Et quæ tur.cer.circũcꝙ vulgari. Vt non peiora supsint quæ vos quotidie inueniatis. Vocem lo.prostituisti vocem tuam. Vocẽ dalo.& Hor.ita desine cultum.Maiorem censu teneas damasippe tuis te.mille puellaꝝ. puerorũ mille furores. Locasti sypbario:sypbarium velum fuit: inquit Probus sub quo latebant paradoxi cum in scænam prodibant:aut bostium minimi.alii sypbarium aiunt esse omne quod ante cantantem minimum præmium suspendit̃.Clamosum age.vt pbasma Catulli. pbasma nomen mimici argumenti est. Catulli quintum luctatiũ Catullum dicit:qui voranũ seruum furacissimũ babuisse ferť. đ quo bic posteri⁹ scurra Catulli sane pbasma latine visio dici potest. Sopbocles in electra ἐιμὴ λέφάς μάνυκτος ἐυ ἀτόσχήσει.de visione non occisi a clitennæstra agamennonis loquit̃: quæ orestẽ patris cædem vltum irreportendebat.Laureolum ve.etiam bene lentulus egit. nec lentulum nobilẽ puduit laureolum repræsentare qui cruci suffixus est.Mar. Qualiter in scytbica religatus rupe prometbeus. Assiduam viuo pectore pauit auem.Nuda calydonio sic viscera præbuit vrso. Non falsa pendens in cruce laureolus. Viuebant laceri membris stillantibus artus. Incꝙ omi nuscꝙ corpe corpus erat.Denicꝙ supplicium fuit boc quia legerat aurum vel domini iugulum foderat ipse nocens. templa vel arcana demens violauerat auro.subdiderat scæuas vel tibi roma faces. Vixerat antiquæ sceleratus crimine famæ.In quo quæ fuerat fabula pœna fuit.Ex quo manifesto depræbenditur falsum fuisse Priscianũ vbi de diminutiuoꝝ formis inquit laurum laureolum.Iuue. laureolum velox etiam bene lentulus ægit.Indice me dignus vera cruce.nõ illa quam repræsentant laureolus. Populi frons durior.ad spectandum tolerans.

Planipedesqꝙ audit fabios: ridere potest qui
Mamercorum alapas:quãti sua funera vẽdãt
Quid refert:vendunt nullo cogente nerone.
Nec dubitant celsi pretoris vendere ludis.
Fige tñ gladios inde: atꝙ binc pulpita pone
Quid fatius:mortẽ sic qsq; exborruit:vt sit
Zelotyp⁹ tbymeles:stupidi collega coritbi:
Res baud mira tñ:citbaredo pricipe nat⁹
Nobilis bic cultra qd erit nisi ludus:& illic
Dedecus vrbis bẽs:nec mymillonis in armis
Nec clypeo gracchũ pugnãtẽ: aut falce supia
Damnat enim tales babitus: & dãnat odit.
Nec galea frõtẽ abscõdit: mouet ecce tridẽtẽ
Postq; vibrata pendentia rætia dextra
Ne qcq; effudit: nuduꝫ ad spectaculavultũ
Erigit: & tota fugit agnoscendus barena.

Planipedes fabios.i.recitãtes comœdias planipedes sic aũt dictas auctore Diomede: ꝙ actores planis pedibus.i. nudis ꝓscenũ introirẽt nõ vt tragici actores cũ cotburnis: neqꝙ vt comici cũ soccis olim. Planipes ab Diomede Mim⁹ grece appellať est aũt Mimus smõis cuisl̃bet motus sine reuerẽtia: vel factoꝝ cũ lasciuia imitatio.Do⁹at⁹ ẽt scribit ꝙ vilissime erãt planipedes & argumẽto & actiõe. Mamercorũ alapas.i.nobiliũ: q qdẽ mimi alapas & verbera patiebanť.binc Martial' li.v.in Marianũ ait.O ꝙ dignus eras alapis Mariane latini. te successurũ credo ego pãniculo. Quãti sua funera vẽdãt. Quid referť:Damnauit supius nobiles illos q mimicam artem exercebant. Nũc vero bos damnat: qui gladiaturæ munus subibant nullo nerone. id est. imperatore cogente sed sponte quidem:quod certe magis reprebendẽdum.Sed tamen potius esse ait eligendam gladiaturã ꝙ istrionicã. nam MAN. Planipedes Comœdiæ Mimus qđ

Credamus tunicæ: de faucibus aurea cum se
Porrigat: & longo iactetur spira galeto.

licet illi mors imicat huic tamen dedecus ineſt maximū. vtq; inferius apparet nobiles quoq; illos gladiature arguit. qui apto vultu. non recti galeis certabant: cum honeſtius tecti id agere potuiſſent. Quanti ſua funera vendant. Quid refert? Senſus hic eſt. Si digladiando mortis periculum ſubeunt: aut magno aut paruo ducti præcio nulla differentia eſt. oino em̄ damnandi ſunt & non excuſandi cum ſponte id periculum & dedecus ſubeant. Nec eos pudeat ludis pretorum ſe vendere: tanq; viles & ignobiles. hic profecto verus eſt ſenſus. licet ille aliter dixerit. Quanti: vel magno: vel paruo. Sua funera: ſuas mortes. Vnde ſeneca ad luciliū epiſtola. vii. ſic ait. Quicquid ante pugnatum eſt miſericordia fuit. Nunc omiſſis nugis: mera homicidia ſunt: nihil habent quo tegant: ad ictum totis corporibus expoſiti nunq; fruſtra manū mittunt. poſtea ſubdit. Non galea nō ſcuto repellit ferrum. Item exitus pugnaciū mors eſt. Quid refert quid differt. quid diſtat? quæ differentia eſt ad eorum excuſationē? quaſi dicat nulla: ſunt em̄ oino damnandi nobiles gliadiaturæ munus ſubeuntes: præſertim ſponte. Nullo cogente Nerone. Suetonius ſcribit Neronem in ludis exhibuiſſe ad ferrum etiam quadringētos ſenatores: ſexcentoſq; equites romanos: & quoſdam fortunæ atq; exiſtimationis integræ ex iiſdem ordinibus: confectoreſq; ferarū & varia barenæ miniſteria. Nec dubitant. audent ergo: omni ſpreto pudore. Celſi prætoris: de hoc etiā Sat. x. ſic ait. Quid ſi vidiſſet prætorē in curribus altis. Extantem: & medio ſublimē in pulue re circi. in tunica Iouis &c. poſtea inquit. Et ſibi cōſul ne placeat. curru ſeruo portat eodē. vbi videt & prætorem & conſulem p eodem accepiſſe. Quod etiam cōfirmat Aſconius pedianus. li. tertio de p̄tura vrbana: vbi em̄ Cicero ait. Coborti prætorie: ipſæ ſic ſequit. Comitibus conſularibus: veteres em̄ omnē magiſtra; cui pareret exercitus. p̄torem appellauerunt. Vnde & pretorium tabernaculum eius: & in caſtris porta prætoria &c. Gellius vero li. xii. ca. xiiii. ſcribit: prætores collegas cōſulū fuiſſe: ſed imperiū minus prætor. Maius bēbat conſul. Solebant aūt cōſules: & ductures exercitū babita victoria ludos facere hinc Maro li. iii. G. ait. Illi victor ego: & tyrio cōſpectus in oſtro. centū quadri iugos agitabo ad flumina currus. Et liuius li. i. de Tarquinio priſco ait: q; victis apiolis oppido latino; ludos opulētius inſtructiuſq; q̄ priores reges fecit. Tum primū circo qui maxim⁹ dicit deſignatus ē locus. Vēdere. ſ. ſua funera. Ludis: i ludis. Finge & fige & finge bene legit. ſi finge placet: ſic cōſtrue: tñ finge inde. i. ex illa pte: gladios. ſ. pone. Atq; hinc ex hac pte &c. Finge tñ gladios: ſenſus eſt q; ſi daret optio: vel gladiaturæ vel iſtrionicæ: potius ſubeunda eſſet mors digladiando: q̄ iſtrionicæ turpiſſimū dedecus. Pulpita: quæ quidē in ſcæna ponebant ad agendū. Quid ſatius? quid melius? quaſi dicat: ſubire mortem. Mortē ſic quiſq; Non ſi ſed ſic cum. C. Legendū ē: & ita etiam in antiquis eſt. Qui ergo Si legit & ſenſum & ordinem deprauauit. Sic. i. adeo mortē exhorruit: vt minus potius fieret? Zelotypus thymeles. i. ſimulans ſe thymeles zelotypū aliū alapis cædat: vti latinus faciebat quo riſum ſpectātibus moueret: pāniculum em̄ verberabat. hinc Martialis li. v. ait. O q̄ dignus eras alapis marione latini &c. vt ſupra. Id aūt ad mamercos alapas referēdum. Stupidi collega corinthi. i. ſocius corinthi mimi: q ab eo alapis cæſus ob zelotypiā ſtupebat: qđ etiā paſſim & romæ fieri vidim⁹ p̄ſertim ab illis qui faciē pſonis veſtiūt. Carniualios tpe. Res baud mira tñ: ſenſus eſt: nō eſſe mi;: ſi nobiles mimicā artē exercebāt: qm̄ Nero qui & nobiliſſimus & impator idem fecit. Nec nobilis aliquis natus citaroedo principe aliud erit q̄ ludus. Citharœdo principe natus: adeo quidē Nero muſica delectatus eſt q; nomē ſuū inter citharœdos iuſſit aſcribi: vt Tranquillus refert. Nobis hic: in antiquo textu hic legit. & illic. i. in eo q; ſequit. legit itē & illud Damnat autē Nobiles: qui aperto vultu in arena certabāt agnoſcendi. Citharedo principe natus .n.b.u.q.en.l. hinc optime Cicero. li. iii. de legibus ita inquit. Vt enim cupiditatibus principū. vt vitiis: infici ſolet tota ciuitas: ſic emēdari: & corrigi continentia: Item. Nam licet videre: ſi velis replicare memoriā tempo;: qualeſcūq; ſummi ciuitatis viri fuerunt. talem ciuitatē fuiſſe. Quæcunq; mutatio mo; in principibus extiterit: eandē in populo ſecutā. Et illic dedecus vrbis habes. Ordo eſt Et habes dedecus vrbis Illic: vel illud: appoſitio gracbū pugnantē nec in armis mirmillonis: nec clypeo: aut falce ſupina. Eſt aūt ſenſus: q; nobiles ipſi pugnātes in arena. nolunt eſſe mirmillones. qui galea vultū abſcōdunt: ſed retiarii q galerū bnt nudo vultu. coq; pacto agnoſcunt, qđ quidē ad dedecus accedebat. Mirmillonis. Mirmillo in galea piſcis effigiem habebat: hinc retiarius pugnans aduerſus mirmillonē cātabat. Nō te peto: piſcem peto: qd me fugis galle? de q̄ latius in ſat. vi. nobilis eurvalum: aut Mirmillonē exprimat infans: Graccbum: per hunc nobiliſſimū quenq; intelligit. Nobiles em̄ fuere gracbi: de quibus latius in ſat. ii. Quis tulerit gracchos de ſeditioe q̄rētes. Aut falce ſupina: qua mirmillones vtebant. Damnat: ipſe gracbus. Nec galea frontē abſcondit. Qđ Seneca ad lucillium paulo ante ſcribit: hic etiam cōuenit. Dixit enim. Non galea. non ſcuto repellit ferrum &c. Tridentem. i. fuſcinā & laculum retiarii: boc ē rxte. quod in aduerſariū iaciebat. Cantās vt dictum eſt. Nō te peto: piſcē peto &c. quo fruſtra iacto: & emiſſo fugiebat. Secutor aūt eum inſequebat. ſic em̄ dicebāt alter gladiator ab inſequēdo ipm retiarium: geſtabat em̄ cuſpidē quæ aduerſarii iaculū impediret. Vibrata dextra. i. concuſſa & extēſa. Pēdētia. In tridēti. ſ. Arena: theatri plantea. Credamus tunicæ. i. comittamus gracchū & nobilē tunicæ. Vel credamus tunicæ ſupple gracchum beſiſſe. Cū aurea ſpira. i. faſciola quedā de faucibus ſe porrigat. & iactet longo. i. alto galero. ē

Theatri pugnæ

Prætor

Nero muſicus

Principiū vitia.

Mirmillo

Secutor Retiarius

Rætia-

aũt ſenſus:gracchum voluiſſe potius eſſe retiarium tunicã ꝫ mirmillonẽ: ꝓpter aureã faſciolã: q̃ ab galero deſcendens ad fauces interum in galerum iactabaẽ. Retiarii autẽ tunica vtebanẽ: binc ſaty. ii. ait. Tunicati fuſcina gracchi. & Suetonius in Cal g. inquit Rætiarũ tunicati quinq; numero gregatim dimicantes ſine certamine vllo totidem ſecutoribus ſuccubuerãt: quum occidi iuberentẽ. Vnus reſumpta fuſcina omnes victores interemit. Rætiarii tunicati Secutores

Planipedes. id eſt recitantes comœdias planipedas: que viliſſime erant. vt ſcribit Dona. argumento & actione. Alapas mamercorũ. i. qui põt ridere & ſpectare mamercos nobiles imitãtes latinum mimum: q vt riſum ꝓuocaret paniculum alterum mimmũ alapis cedebat: tanq; ſuſpectũ ſibi ꝙ rẽ baberet cũ thymele vxore. Mar. Oq; dignus eras alapis mariane latini. Te ſucceſſurum credo ego pãniculo. Quid refert ſcilicet ad excuſationẽ eorum Nullo cogẽte Nerone nam Nero equites & ſenatores in gladiaturam iuſſit deſcẽdere: vt Tacitus & Tran. ſcribunt: nũc inquit non eſt Nero q cogat: ſed ſponte deſcendunt in barena. Finge tamẽ gladios. eſto ꝙ Nero cogat ꝓpoſito ſupplicio mortis: niſi deſcendant in pulpita & in theatrũ. Quid latius. hoc eſt nonne preſtat mori. ꝫ coſcẽde re pulpita. Zelotypus thymeles. i. vt ſimulãs ſe zelotypum thymeles more latini cædat alterũ alapis vt ante eſt dictum & hoc referẽ ad id quod ait mamercorũ alapas. Collega corinthi ſtupidi. i. aut ſocius Corinthi mimi planigedari in agẽdis fabulis. Stupidi hebetis & ignaui: & hoc refertur ad id quod dixerat planipedes audit Fabius. Natus cythardœdo principe. i. ſub Nerone de cuiꝰ ſtudio cythare ſatis dictum eſt. Illud dedecus vr. binc omnes aculei ſatyræ exerti ſunt: ꝙ nobiles turpes & ſordidas artes aliq̃n exercuerint. Inſectatur igitẽ omnes: qui volũt ibi videri nobiles: & tamẽ ita ſub eunt biſtrionicã & artem ſcæuicã vt illic cognoſci & ſpectari ſpectenẽ: cum itaq; deſcendunt in gladiaturam nobiles: vt ait: & in gladiatoribus alter ſit mirmillo: qui galea vtitẽ tecto ore. Alter retiariꝰ qui galerũ habet nudo vultu. Nolunt eſſe mirmillones inquit ne tegãt faciẽ. ſed retiarii vt agnoſcãtur. Gracchũ. i. nobilem ciuẽ. Falce ſuppina. nã falx qua vtebanẽ mirmillones ſuppina dicebatur, vt eſt apud Tran. in Caligula. Tridentem. i. fuſcinã quã habet. vt retiarius. Effudit. i. emiſit aduerſus mirmilonem: vt eum caperet. Credamus tunice: nã retiarii tunicati erant: & induebant galerũ. ita tñ vt vultus nõ tegereẽ. Sueto. pileũ inquit vel galerũ ſumebat. & alii retiarii tunicati quinq;. DO.

Secutor: nõ ꝓprium eſt: vt quidam autumant: ſed mirmilonem ſignificat: qui retiarium poſtq; ab eo captus non eſt: inſequitur. Tran. Retiarii tunicati quinq; numero gregatim dimicantes: ſine certamine vllo totidem ſecutoribus ſuccubuerant.

Et ſpectat triſcurria. patriciorũ triſcurras. i. maximos ſcurras: nã tertium gradũ q ſuperlatiuus eſt excedere nõ eſt: ſic Plautus in aulularia nõ fur ſed trifur. Planipedes audit fabios. mimica exercentes planipes aũt fabula dicta vbi nullo ꝓcedebaẽ cultu. Satyra cum motu agitabaẽ & iocis palliata vbi perſone erant grece: tegata vbi romane: ideo aũt planipes dicta ꝙ actores pedibus planis. i. nudis ꝓſcænia introirẽt: nõ vt tragici actores cũ cothurnis neq; vt comici cũ ſoccis. ſiue ꝙ olim non in ſuggeſtu ſcænæ ſed in plano orcheſtre poſitis inſtrumẽtis mimicis actitarẽt. planipedes igitẽ fabulã planipedẽ agẽtes mamercorũ nobilium alapas cũ porrecta manu percutimus. nã cõpreſſa eadem pugno ferimus. Sua funera corpora de quibus futura ſunt funera. Nec dubitant celſi prætoris vẽdere ludis. nec dubitant ſuã locare operam vbi periculum mortis immineat: vbi prætor: vt celſus ludos faciat. Finge tamẽ gladios inde. hoc eſt necem gladio fore. Atq; binc. alia in parte. Pulpita. ludos pone. Quid ſatius erit deligendum mori vtiq; preſtabit ꝫ mimum agere. Mortem ſi quiſꝫ exhorruit. ordo eſt res tamen haud eſt mira ſi quiſꝫ citharœdo principe natus nobilis mortem exhorruit. vt ſit zelotypus thymeles corinthi ſtupidi collega. Thymele: mimme nomẽ. Stupidi. fatui: Corinthi. hoc mimmi nomẽ eſt. non mirum ſi hec inquit mauult ſequẽdo ludium principẽ ꝫ mori quando ipſum imitatur Neronem. Hic nos iam deſerit Probus nec vltra hũc locum quantũ ad me peruenerit interptatus eſt quicq;. Citharœdo principe. nerone. nihil emꝫ vt Tranquillus inquit: æque doluit nero quã vt malum ſe citharœdum increpitum neq; eorum quicq; omiſit que artifices vel cõſeruande vocis cauſa vel augenda factitarent plumbeam chartam ſupinus pectori ſuſtinuit & criſtere vomituq; purgauit & aſtinuit pomis cibiſq; officietibus donec blandiente profectu ꝫꝫ exigue vocis & fuſce prodere in ſcænam concupiit. Niſi ludus. niſi gladiator. Nec mirmillonis in armis nec clypeo gracchum. ſubaudiendũ videbis cum nerone: ita & ſuperius quadraginta dedit gracchus ſeſtertia. myrmillo genus eſt piſcis de cuius ſimilitudine ſecutor galeatus mirmillo appellatus. Trãquillus de Caligula: mirmillonẽ e ludo rudibus ſecum batuentẽ & ſponte ꝓſtratũ confodit ferrea ſicca ac more victorum cũ palma diſcurrit. Mouet ecce tridentem. fuſcinam quam greci τριαίνον vocant. Credamus tunice. credamus in ceteris: vt dicitẽ infamem Neronẽ eſſe. vt gladiator videri vult. Credamus quotiẽs tunicã indutus prodit & nero eſſe aſſeritẽ. Conſtat emꝫ neronem vrbis itinera. vt Tacitus ſcribit: & lupanaria & diuerticula veſte ſeruili in ſui diſſimilationẽ compoſitum pererraſſe comitãtibus qui raperẽt ad venditionẽ expoſita: & obuiis vulnera inferent aduerſus ignaros adeo vt ipſe quoq; exciperet ictus & eſſe ſe Cæſarem ꝓferet. Et longe iactetur. eundo VAL.

Galero. a galero. Spira. funis. qui a pile. Ad fauces diſtendit & ſub mento alligatur. Spira inqt Feſtus dicit baſis columne vnius tori: aut duorum: & genus operis piſtorii. & ſuus nauticus in orbem conuolutus ab eadem oẽs ſimilitudine: Ennius vero hominũ multitudinẽ ſpirã vocauit. Nicãder aũt in theriacis ſpirã draconem pro draconis reuolutione poſuit.

MAN. Ergo.quia.ſ.galeam berebat & clypeū falcēq; ſupinam ſecutor ipſe & Mirmillo Rætiarius vero galerū tantū aperta facie

Cū gracebo.i.cū rætiario nobili imperito & fere inermi. Iuſſus: ab ipſo videlicet nerone: ꝓpterea ſtatim ſequit rēpbenſio in eum. Libera ſi dent: in neronis vitia diuertit: oſtendēs eum generoſiſſimū fuiſſe: attamē vitioſiſſimū. Suffragia: auxilia dicunt: que cōſilium preſtat. Senecā qui virtute quidē generoſum Neronem pſtabat cuius & ꝓceptor fuerat. & a quo ad necem compulſus. Nec culeus vn⁹. id ait ꝓpter plurima Neronis parricidia: parricidiæ em̄ puniebant culeo.i. ſacco in quo ſimia.ſerpēs canis: & gallinaceus cū parricida includebant. Vñ in inſtitutionibus li.iiii.de publicis iudiciis pagrapbo. Alia deinde ſic legit. Alia deinde lex aſprimū crimē noua pœna ꝓſequit. quæ popeia de parricidis vocat. qua caueturvt ſi qs parentis: aut filiæ aut oino affinitatis eius: que nūcupatio parricidii continetur fata perpetrauerit: ſiue clam ſiue palam id auſus fuerit. Nec nō is cuius dolo malo id factum eſt: vel cōſcius criminis exiſtit: licet extraneus ſit: pœna parricidii punit: & neq; gladio neq; ignibus: neq; vlla alia ſolemni pœna ſubiicietur: ſed inſutus Culeo cum cane & gallo gallinaceo. & vipera: & ſimia & inter eas ferales anguſtias cōprebenſus ſm q; regionis qualitas tulerit vel in vicinum mare vel in annem proiiciat. vt oim elementoꝝ vſu viuus carere incipiat & ei cælū ſupſtiti terra mortuo auferat &c. Agamēnonidæ.i.oreſti qui matrē occidit clytemneſtram illa em̄ patrē agamennona occiderat. Crimen.ſ.commiſit nero: Nam agrippinam matrem occidi iuſſit. Deis auctoribus. in odyſſeæ principio Mercurium ab ioue miſſum nunciaſſe egyſtbone agamēnonem occideret & alie na vxore abſtineret oreſtes enim vindictam acturus erat Itaq; diis auctoribus videt oreſtes & egyſtbum & matrem occidiſſe in patris vltionem. Electre ſororis ſue: nero tamē vt Suetonius tradit iunxit parricidio matris Amitæ necem. Antoniam claudii filiam a quo fuerat adoptatus interemit recuſantem nuptias ſuas. Spartani coniugii.i.bermiones ſororis ſue: nam menelai patrui filia fuerat ex belena: & ſibi deſpōſata. banc autem Antonie comparat Iuuenalis: vel pompeie quā vxorem nero calce peremit. Spartani. lacedemonii. nam ſparta etiam lacedemon dicitur. Nullis acōita propinquis Miſcuit vti nero qui Britanico claudii filio & fratri ſibi per adoptionem. Venenum per locuſtam tribuit Byrrbo præfecto remedium ad fauces pollicitus toxicum dedit libertos diuites & ſenes dominationis ſue fauores atq; rectores veneno partim cibis partim potionibus indito intercepit. Auctor eſt Tranquil. In ſcæna nunq; cantauit oreſtes: vt nero.ſ.qui cantare magni æſtimabat & nioben ſe cantaturum. p. Cluium ruffum c ſularem pronunciauit non dubitauit etiam in priuatis ſpectaculis operam inter ſcænicas dare. Inter cetera cantauit Canacem parturiētem Oreſtem in ſauum. bec & plura Tranquil. Troica non ſcripſit: nero vt tradit Suetonius ad poeticam pronus carinna libenter ac ſine labore compoſuit ſcripſit & poeſin quam troica appellauit de quo opere ſæpe meminit ſeruius ait. n. ibi & troiæ cyntbius auctor Cyntbium eſſe regem troie quem in troicis ſuis nero commemorat. Ibi etiam ſolus qui paridem ſolitus cōtendere contra ait bic paris ſm troica neronis fortiſſimus fuit. Et Euſtacbius titulos iliados explanans tradit idem eſſe troica quod illias fuiſſeq; tragicos non nullos qui non iliada bomeri opus appellarent ſed troica. Troica non ſcripſit: niſi intelligamus neronem in troicis ſuis verbis incendium deſcripſiſſe nullo pacto bic locus ad ſuperiora & ſequentia accōmodari poterit. Eſt igitur ſenſus Oreſtem non deſcripſiſſe patrie ſue incēdium cuius & ipſe fuerit cauſa. Vti egit nero: nam per ſex dies ſeptemq; noctes ea clade ſæuitum eſt vt Suetonius ſcribit ad monumentorum buſtorumq; diuerſoria plebe compulſa. tunc arſit quic quid viſendum atq; memorabile ex antiquitate durauerat. Quod incendium e turre Mecœnatiana proſpectans letuſq; flamme vt aiebat pulcbritudine ἀλώσιν ilii decantauit in illo ſuo ſcænico babitu boc eſt captionem ſeu captiuitatem et expugnationem ilii. Magis q; vrbis videlicet incendiū.

Virginius Virginius ruffus exercitum germanicum in gallia babebat deſciuit tandem a nerone ſicut Iunius vindex & galba Vindex prætor galliam prouinciam obtinebat. galba vero auctore

Culeus

Parricidæ.

Aegiſthus Neronis ſeuitia

Britannicus. Neronis ſeuitia.

neronis iſtrionica.

nero veri ficator.

Troica

Romane incendiū

Aloſis.

Virginius ruffus Vindex.

Ergo ignominiā grauiorē pertulit omni
Vulnere: cū gracebo iuſſus pugnare ſecutor
Libera ſi dent populo ſuffragia: quis tam
Perditus vt dubitet ſenecā præferre neroni?
Cuius ſuplicio non debuit vna parari
Simia: nec ſerpēs vnus: nec culeus vnus.
Par agamennonidæ crimē: ſed cā facit rem
Diſſimilem: quippe ille deis auctoribꝰ vltor
Patris erat cæſi media in pocula: ſed nec
Flectræ iugulo ſe polluit: aut ſpartani
Sanguine coniugii: nullis aconita ꝓpinquis
Miſcuit: in ſcæna nunq; cantauit oreſtes
Troica non ſcripſit: quid em̄ virginius armis
Debuit vlciſci magis: aut eū vindice galba?
Quid nero tā ſeua: crudaq; tyrānide fecit?
Hec opa: atq; bæ ſunt generoſi pricipis artes
Gaudentis fœdo peregrina ad pulpita ſaltu
Proſtitui: graiæq; apiū meruiſſe coronæ
Maiorū effigies babeant inſignia vocis

biſpaniæ defecerunt.plura de iis Tacitus:Fœdo ſaltu.turpi ſaltatione iſtrionica. Peregrina ad pulpita.muſicam exercuit Nero palem neapoli primum olympie quoq; p̄ter conſuetudinem muſicum agona commiſit.in certando vero ita legi obediebat vt nunq; excreare auſus. Victorem autē ſe ipſe pronunciabat. Eius deniq; certamina gymnica tota grecia ſpectauerat:vt Tranquil.ſcribit:Certamina demum omnia obiit. Hec opera ſupple fecit.Eſt enim reſpoſio ſuperioris petitionis: eſt aūt ſenſus q̄ nero in ſua ſæua tyrannide vacauit etiam muſice. procedit item ordo dicendo: hec opera atq; he ſunt artes &c.omnino enim interrogationi precedenti ſic quoq; cōmode reſpondetur. Neronis muſica.

Proſtitui:preponi. Apium grate corone.Plinius libro.xix.ſcribit q̄ bonos Apio erat in achaia coronare victores ſacri certaminis nemee.Et tranqllus refertq; in achaia:quā nero petierat: inſtituerant ciuitates apud quas muſici agones edi ſolebant omnes citharœdorum coronas ad ipſum mittere quas adeo grate recipiebat:vt legatos qui pertuliſſent:non modo primos admitteret. ſed etiā familiaribus epiſtolis interponeret. Maiorū ipſius videlicet neronis. Inſignia vocis. ornamenta & coronas de quibus diximus. Ignominiam grauiorem:id eſt ſecutor exploſus eſt & derſus a ſpectatoribus:qui nobilem retiarum imperitum per totā barenā inſequebatur. Apium

Libera ſi denē:exit in apertam impatoris rep̄benſionē:cū dicat Senecam:qui iuſſu neronis interemptus eſt:quāuis ignobilibus parētibus eſſet natus anteponendum Neroni qui nobilitatē vitiis p̄didit. Nō de vna.pa.ſimia:Nā ſimia ſerpente & gallo gallenaceo:vt Ci.ſcribit inſuti culeo patricida puniebanē:nō vna ſimia:quaſi dicat qui plura parricidia cōmiſit. De auctoribus:id eſt deis;ita volentibus:quos ita voluiſſe oſtēdit Homerus:qui introducit in principio Odiſſeæ Iouē dicentē ſe monuiſſe Aegiſtum p Mercuriū nunciū:vt nece Agamenonis abſtineret: & Clytemneſtra vxore aliena:qm̄ ſi id committeret Oreſtes filius aliq̄n vlciſcereē.& ita accidiſſe. Electre ſoro.vt vero.ſ.interfecit Antoniā Claudii filiā nuptias recuſantē.& Britanicum fratrē locuſtæ venefício. Spartani cōiugii.i.bermiones vxoris ſue ſpartane:vt Nero interfecit Pompeiā vxorē ictu calcis cum grauida eſſet.Miſcuit nō dedit bibenda venena Oreſtes aliqbus affinibus vt nero Burro. aliiſq; neceſſariis & amicis. Nunq; cantauit.ſ.more citharœdi:quod nero fecit Neapoli:& in achaia:Trā.& Tacitus auctores. Troica nō ſcripſit.i.non cecinit captiuitatē:Illi Oreſtes vt nero q̄ardente vrbe captiuitatē.Illi cecinit:vt ſcribit Tranquil.q.d.Nō incendit vrbem Oreſtes:vt Nero Virginius defecerunt a Nerone iunius vindex proprætor in gallia: & Galba in biſpania cum exercitu. Virginius item ruffus exercitum germanicum in gallia habebat: & p tumultum militarē: cū ruffus negaret ſe aſſenſurū galbæad imperiū aut alicui qui non eſſet electus a ſenatu. Vindex qui galbe fauebat manus cum eo conſeruit:ſibiq; mortem conſciuit inter viginti gallor̄ milia cæſa:inde virginius militaribus votis ad imperiū eligebaē:quod recuſauit deſcendēs tandē in partes galbæ hoc diſtichon inſcriptū eſt eius tumulo.Hic ſitus eſt Ruffus pulſo qui vindice quondā:Imperiū aſſeruit:nō ſibi ſed patrie.Ait igitur Virginiū:& galbam & vindicem merito deſciuiſſe a Nerone p̄pter eius ſcelera. DO.

Fœdo ſaltu ſordida & turpi biſtrionica ſaltatione. Peregrina ad pulpita:hoc damnat q̄ nero non tantū Rome ſed etiā in Peloponeſſo & externis nationibus pro cytharedo in certaminibus palmæ & victorie gloriebaē:nam vt ſcribit Tranquil.in achaia cum ſacra ad nemeam argiui celebrarent:ciuitates omnes cytharœdorum coronas ad ip̄m miſere. quæ erant ex Appio. Plinius de Apio:nos ipſi in achaia:coronare victores ſacri certaminis nemeæ.

Cum graccho:cum nerone quicunq; nobilis iuſſus fuit pugnare grauiorem tulit ignominiā ita cognitus q; ſi vulnere ictus concidiſſet. Senecam p̄ferre neroni.præceptorē diſcipulo.Cuius. neronis.Supplicio non debuit vna parari ſimia nec ſerpens vnus nec culeus vnus:quæ parricidis cōparata ſunt. Culeus in quo parricide torquebanē incluſi. Paragamenidæ crimē id eſt oreſte q & ipſe matrē occidi clytemneſtram. Quippe ille deis auctо.vl.patris erat vt ip̄e oreſtes:apud Sophoclem ἐγὼ λάβρηνι χικόμην τάὠυθικόν μάντει όνὼς μάθοι μότὼ τρόὠώ ὠάφρός δικάὸάρόι μην τὼν φόνεύβάντὼν ὠαράχρημόι τόιάυθόφόιβός ὼν ὠέυσητά χάαβκεύσόν άυτὼν άβὼι δὼν τέκάιβρά πόυδόλόισικλέφάι χειρόσ ἐνδι κόισόφά γάσ.Sed nero agrippinam matrē deis auctoribus minime occidit. Sed nec cle.iu.ſe pol.oreſtes ſororem nō occidit.electram vt nero fratrē britannicū. Aut ſpar.ſan.cō.bermionē menelai & belene filiā vxorē ſuā nō occidit. At nero octauiā cui vinclis reſtricte vene eius per oēs bartus exolute ſūt: & quia præſſus pauore ſanguis labebaē per feruidi balnei vaporē:enecatur.additurq; attrotior ſceuitia:q̄ caput amputatū latumq; in vrbem poppea vidit:aiunt autē adviſendum cadauer interfectæ accurriſſe neronē cōtrectaſſe membra alia vituperaſſe.ſitiq; interim oborta bibiſſe.vxores poſtea preter octauiā duas duxit popeam ſabinā queſtorio patre natam:& equiti romano antea nuptam quæ a nerone ictu calcis afflicta eſt:ſunt qui dicāt veneno extinctam:deinde ſtatiliam meſſalinam:quā vt potireē virū eius acticū neſtinū conſulē in honore ipſo occidit antoniam claudii filiā recuſantē poſt poppeie mortē nuptias ſuas quaſi mollitricē nouarū rerum interemit. In ſce.nū.cāta.ore ſicut nero:qui ingreſſus theatrū cunctis citbare legibus obtemperās poſtremo flexus genu cœtū illū veneratus ſententias iudicū operiebaē ficto pauore tragœdias quoq; in ſcena cantauit: canachē parturientem oreſtā matricidā œdipodē excecatū:berculem inſanum. Troica non ſciri.vt nero qui illi aloſym & ſcripſit & in illo ſuo ſcenico babitu cātauit:ac vt illiū cūflagrare ſpectaret cupiēs vrbem incēdit q̄ tam palam fuit vt eius cubicularii cum ſtuppa tedaq; deprebenſi fuerint: quod incendiū ip̄e te turre VAL.

mecœnatiana ꝓspectans letabat flamme. vt aiebat pulchrittudine. Qui ẽm vir. ar. quam exercitu cum galba Neronẽ ex imperio eiicere a senatu iussi sunt. Quid nero tã scæua. crudaq; tyran. fecit: ac si dicat incredibile videri põt. Pere. ad pul. ab exteris inuenta romamq; deducta: vt ipse supra iã pridem syrus in tyberim defluxit orontes & que sequunt. Saltu presti: non a prostino sed a ꝓsito ꝑteritum putat Priscianus inquiẽs: statuo. statui. ferio pcussi. sisto sisti: vel vt quidem statui: quod est a sto: sed iuuena. in tertio gaudẽtis fœdo pegrina ad pulpita cãtu prostitui ꝓsisti. Graiæq; appium meruisse coronæ ex boc datur intelligi: cur pegrina ad pulpita dixerit.

MAN. Domiti pro domitii atauí neronis: dignissimi viri de quo suetoni⁹ Tbyestæ

Syrma. Syrma: vestẽ q̃ tragœdi vtebant a συρώ quod est trabo. Nero ẽm bas tragœdias psonatus recitauit. Tbyesten: Antigonẽ: & Menalippen vt Iuuena. oñdit: Trẽllus vero alias refert. De quibus iam diximus. De Syrmate vero etiã Mart. lib. xii. In Tuccam sic meminit. Trãstulit ad tragicos se nostra thalia cothurnos Aptasti

Antigone. longũ tu quoq; syrma tibi. Antigones de Antigone oedipi filia intelligit: q̃ cæci patris dux fuerat. De qua tragœdia facta

Menalippe. est. Menalippes: de menalippe amata ab neptuno intelligendũ que filium boeotũ peperit de bac Varro de re rustica. li. ii. ca. v. ait ẽm sic de boue loquẽs. Preterea scio bunc esse in quẽ potissimũ iuppiter se cõuertit: quũ se ꝓstrauit p mare e pbœnice amãs Europam: bunc esse qui filios Neptuni a Menalippa seruarit: ne in stabulo infantes rex boum obtereret. De eadem Strabo li. vi. scribit bis verbis: bic sane de metaponto & menalippe in vinculis conIecta: & eius nato boeotho: multa fabulãtur. Et de marmoreo citbaram suspẽde

Neronis citbara Colossus colosso: non de neronis colosso: nã æreũ fuisse scribit Plinius lib. xxxiiii intelligẽdum sed de statua augusti: Trãquillus ẽm de Nerone sic: Citbarã autẽ ab iudicibus ad se delatam adorauit: ferriq; ad augusti statuam iussit. Id autẽ boc loco Neroni obiicit atq; imputat Iuuenalis. Colosso. Plinius lib. xxxii. sic ait: Moles qp pe excogitatas videmus statuarũ quos colossos vocant turribus pares. Vtq; Tranquillus ait. in vestibulo aureæ domus Neronis colossus. cxx. pedum stabat: de quo Plinius li. xxxiiii. multa etiam bic vero de statua oino augusti intelligendum: vt dixi: Imputat ẽm illud de citbara ibi suspensa

De colosso suspende: sic etiã Maro. li. xi. ait de patre camille: spiculaq; ex humero paruæ suspẽdit: & arcum. Quid catilina tuis natalibus: Catiline & cetœgi exemplo ostendit humili genere natos ꝓstare eos: si virtute prædíti erunt. ii enim & si generosissimi: tamen sceleratí fuere. De quibus quidem sat. i. dictum est latius. Salustius quoq; plurima: & Apianus lib. ii. de bel. ciuili. Tuis natalí-

Natales Narbonensis prouin. bus tuo nobili genere: Natales ẽm significant generis nobilitatem auctore Diomede. Vt bracba-

Bracbata gallia torum pueri: id est nepotes gallie bracbate: Plinius libro. iii. ca. v. sic ait: Narbonensis prouincia appellatur pars galliarum. quæ interno mari alluitur bracbata ante dicta. Senonumq; minores: id est posteri senonum. qui sunt teste Pli. li. iii. in gallia lugdunensi: Cesar de iis lib. v. de bel. gal. sic. ait. Tamen senones: quæ est ciuitas in primis firma & magne inter gallos auctoritatis &c. De senonibus item. L. Florus: sic galli senones gens natura ferox: moribus incondita: ad bec ipsa corporum mole

Senones perinde armis ingẽtibus. adeo omni generi terribilis fuit vt plane nata ad bominum interitum vrbium stragem videretur. ii quondã ab vltimis terrarum oris & cingente omnia oceano ingẽti agmine profecti cum media vastassent positus inter alpes & padum sedibus: ne iis quidẽ contẽti per italiam vagabant: tunc clusium vrbem obsidebant pro sociis ac fœderatis populus romanus interue

Senones in vrbem nit conuersis igitur a clusio Romamq; venientibus ad aliã flumẽ cũ exercitu Fabius consul occurrit non cremere fœdior clades postea subdit gallos apertã vrbem inuasisse occidisseq; plurimos: & iecisse facem tectis. totamq; vrbem igne ferro manibus exequasse &c. Ausi supple vos estis. Tu-

Tunica molesta nica molesta: bac tunica obuoluti coburebant viui. De qua quidem Seneca ad lucilium epistola secunda secundi voluminis sic ait. Cogita boc loco carcerem & cruces & culeos & vncum & adactũ per medium bominem qui per omnes artus emergeret stipitem: & distracta in diuersum actis cruribus membra. illam tunicam alimentis ignium & illitam & intextam: & quicquid aliud preter bec cõ

Ante pedes domiti longum tu pone thyeste
Syrma vel antigones: seu psonã menalippes
Et de marmoreo citbaram suspende colosso.
Quid catilina tuis natalibus atq; cethœgi
Inueniet quisq; sublimius arma tamen vos
Nocturna & flãmis domib⁹ tẽplisq; parastis
Vt bracbatorũ pueri senonumq; minores
Ausi quod liceat tunica punire molesta.
Sed vigilat consul: vexillaq; vestra coercet:
Hic nouus arpinas ignobilis & modo rome
Municipalis eques galeatum ponit vbiq;
Præsidium attonitis: & in omi gente laborat
Tantum igitur muros intra toga cõtulit illi
Nominis & tituli: quantũ nõ leucade quãtũ
Tbessaliæ campis octauius abstulit budo
Cedibus assiduis gladio sed roma parentem
Roma patrẽ patriæ ciceronẽ libera dixit.
Arpinas alius volscorum in monte solebat

menta ſeuſtia eſt: Mart.item li.x. Nam cum dicat̃ tunica p̃ſente moleſta Vre manum.plus eſt dicere nō facio. Conſul:cicero.ſ. Nouus arpinas ignobilis.ſcribit Appianus li.ii.de bel.ciuilibus:q̃ catilina in ignobilitatē ciceronis inuectus:Nouum boiem Cicerone appellabat:ſic enim eos: qui a ſe ipſis nulla maiorum dignitate claruere:romani ſolebant nominare boſpitalitatem p̃terea vrbis irrídens inquilinū nominabat:quo verbo dicunt̃ bi qui alienas edes incolunt. Vexillaq̃ veſtra cobercet.i.frenat:reprimit veſtras centurias veſtraſq̃ turmas. Namvt inquit Vegetius li.ii.cobortes in cē turias erant diuiſe:& ſingulis centuriis ſingula vexilla conſtituta erant:& ſicut inter pedites cēturia appellabat̃ vel manipulus ita inter equites turma continēs.xxxii.equites: q ab vno decurione ſub vno vexillo regebant̃. Preterea ſcribit Saluſtius:q̃ poſtq̃ catiline petitio cōſulatus in ꝓximū annū die comitiorum nō ꝓſpera euenit:Neq̃ inſidiari Ciceroni conſuli potuit:vti conſtituerat: Conſtituit facere bellum:& extrema omnia experiri.igitur.C.Mallium feſulas:atq̃ in eā partē betruriæ: Septimū quēdam camertem in agrum picenū.C.Iulium in apuliam miſit:p̃terea alium alio: quē vbi q̃ oportunum ſibi fore credebat. Interea ratione multa ſimul moliri cōſilii inſidias tendere: parare incendia:oportuna loca armatis boibus obſidere. Demum conſtituere cum armatis bomibus ſicuti ſalutatum introire ad Ciceronē:ac de improuiſo domi ſue imparatum confodere: Sed.Q.Curius q in ea coniuratione fuit:per fuluiam mulierē nobilem ipſius curii veterem amicam:vbi intellexit quā tum periculum Tullio conſuli impenderet:propere ciceroni dolum q parabat̃ enuntiauit:Ita illi ianua,pbibiti tantum facinus fruſtra ſuſceperāt:Id aūt Curius egit q̃m Cicero a principio conſulatus ſui multa pollicendo per fuluiā effecerat:vt ipe conſilia catiline ſibi ꝓderet. Interea Mallius in betruria exercitum parabat: Tunc ſenatus decreuit:vt darent operā conſules:nequid reſpu.detrimēti caperet. Et poteſtas p ſenatū more romano magiſtratui maxima pmiſſa:exercitum parare: bellum gerere:coercere oibus modis ſocios:atq̃ ciues:domi militieq̃ imperiū atq̃ iudicium ſummū habere: aliter ſine iuſſu populi:nulli earum rerum conſuli ius erat poſt paucos dies. L.ſenius ſenator in ſenatu litteras recitauit:quas feſulis allatas ſibi dicebat:in quibus ſcriptum erat. C. Mallium arma cœpiſſe cū magna multitudine:igitur ſenatus decreto.Q.M.rex feſulas.Q.Metel.creticus in apuliam:circumq̃ ea loca miſſi ſunt. Sed pretores:Q.P. rufus capuam.Q.Metel.celer in agrum picenū:iiſq̃ pmiſſum vti pro tpe atq̃ periculo exercitum compararent. Poſtea ſenatus decreuit vti conſules delectum haberent. Antonius cū exercitu Catilinam proſequi maturaret.. Cicero vbi præſidio eſſet. Hec neceſſaria viſa ſunt ad illud declarandū:Sed vigilat conſul vexillaq̃ veſtra coercet &c. Municipalis eques:oriundus ex municipio arpinate: Sed rome equeſtrem locum:qui medius inter pres & plebem habebatur:obtinebat auctor eſt plutar. Qui autem dicerentur Municipes late iam dixim⁹ ſatyra quarta:ibi:vendere municipes. Galeatum ponit vbiq̃ preſidiū attonitis: Scribit Saluſtius q̃ ſenatuſconſulto decretum fuit:vti gladiatoriæ familiæ in capuam:& in cetera municipia diſtribuerentur pro cuiuſq̃ opibus. Rome per totam vrbem vigilie baberent̃:iiſq̃ minores magiſtratus p̃eſſent. Quibus rebus permota ciuitas:atq̃ immutata vrbis facies erat:ex ſumma letitia atq̃ laſciuia que diuturna quies pepererat:repente omnis triſticia inuaſit:feſtinabant: trepidabāt neq̃ loco neq̃ boi cuiq̃ magis credebāt:ſuo quiſq̃ metu pericula metiebatur. Ad boc mulieres afflictabant ſeſe: manus ſupplices ad cælum tendebant:miſerari paruos liberos rogitabant:omnia pauebant:ſupbia atq̃ delitiis omiſſis ſibi patrieq̃ diffidebant. At catiline crudelis animus eadē illa mouebat: tam & ſi præſidia parabant̃:bec ex Saluſti. Et in omni gente laborat:id eſt pro omni gente ſollicitus eſt: pro ſummis:mediocribus & infimis.pro ſenatu populo:& plebe. Vel in omni gente laborat: id eſt fatigatur in omni gente ad vrbis rome tutelam:quoſcunq̃ enim poterat bortabatur orabatq̃ vt rei pub.fauerent potius q̃ catiline:bic per fuluiam mulierem quidē impudicam efficit vt.Q.Curius cōſilia catiline ſibi proderet. Et legatis allobrogum præcepit:vt ſtudium coniurationis vebementer ſimularēt:& Senatus decreto vt diximus.Q.M.rex feſulas miſſus eſt.Q.Metellus creticus in apuliam.Q.P.rufus capuam.Q.Met.celer agrum picenum vt pro tempore atq̃ periculo exercitum compararēt. Toga. Toga proprie romanorum erat:vt ſcribit Diomedes binc poeta ait.Romanos rerum dominos gentēq̃ togatam:& ex gellio & pediano multa diximus in ſaty.i. Toga autem ſæpe pro pace ponitur.quod item & buic loco conuenit:ea enim vtebant̃ in pace ſolum:cum in bello bellica veſtimenta ſumerent.vt clamidem læna &c.binc cicero ait.Cedant arma togæ concedat laurea lingue.Oui.item de morte Druſi ad liuiā.Occidit exemplū iuuenis venerabile morum. Maximus ille armis maximus ille toga. Nominis & tituli.Apianus lib.ii.ſcribit q̃ ciceronis conſilio Roma a catiline coniuratione liberata ſaluator pereuntis patrie viſus eſt extitiſſe. Gratiæ itaq̃ immenſe ab omnibus illi babitæ:varieq̃ laudationes. Nam cato patrem patriæ illum appellauit. quod decus ſubinde a populo confirmatum eſt.ac poſtea ad imperatores qui digni babebantur paulatim defluxit. Et Pli.libro.vii.capite ſecundo.Ciceronem alloquēs ait Salue prime omnium parens patrie appellate:prime in toga triumphū:lingueq̃ lauream merite:& facūdie litterarūq̃ latinarū parens. Saluſtius quoq̃ inquit:plebē coniuratione patefacta Ciceronē ad cælū tuliſſe & veluti ex ſeruitute ereptam gaudiū atq̃ leticiā agitaſſe. Leucade:Leucas epiri ꝓmontorium eſt ſinu ambraciæ apud actium teſte ptolemeo.li.iii.vbi auguſtus & Antum & cleopatram vicit naumachia:de quibus legito latius ſat.ii.ibi:mœſta nec iactiaca fecit cleopatra carina.Diximus & plura ode nona epodon. Theſſaliæ campis:Apud pbilippos macedonie vrbem Ceſar auguſtus & eius collega.M.antus pro pa-

Inqlinus Catilina patriā quod

Q.Curius fuluia

Cicero eques.

Roma norum timor Catilina

Toga

Cicero nis laus

Leucas

Auguſtus

tria cõtra brutum & cassium pugnarũt: qui victi sibi ipsis mortem cõsciuere: de quibus late Appianus li. iiii. Et nos Ode. xiiii. primi voluminis Carminũ boratii plene. Posteavero ipsum Antonium cũ cleopatra venientẽ contra patriam augustus apud actium promontorium naumachia vicit fugiẽ tesq; vsq; in alexandriam persecutus est: vbi antonius & cleopatra sibiipsis mortẽ manu propria perperere. Quantũ non leucade: quantũ &c. sensus est q̃. M. Cicero tantũ glorie & tituli (nã primus omnium appellatus est pater patrie) adeptus est eius consilio Romano a catiline coniuratione liberata: Quantum minime adeptus est Augustus octauus deuictis antonio: & Cleopatra naumachia: deuictus item bruto & Cassio terrestri prelio. quanuis ꝓpterea patriam ipse quoq; liberasset. Verũ vt scribit. L. florus poe Añtii & cleopatre cladem pacatis gentibus ferme cunctis Octauius ipse ausus est ianũ geminũ claudere bis ante se clausum: binc cõuersus ad pacem primũ in oĩa mala: & in luxuriam fluens seculum grauibus seueriscq; legibus coercuit: ob hec tot facta ingẽtia dictator perpetuus: & pater patrie: & Augustus appellatus est. Abstulit: rettulit a leucade &c. Arpinas alius: De mario exemplum præbet qui teste plutarcho lõge obscuro genere ortus paupes habuit parẽtes vixitq; in villa: que erat in agra arpinati: alienus ab vrbanis & lautis moribus: sed modestus: septies aũt postea consul fuit. vt scribit Pli. qui cimbros in gallia domuit. teutonos in italia: deq; iis triũphauit &c. Volscorum in mõte: volsci iuncti erãt latinis: vt scribit Mela: & Strabo li. v. qui etiã ait. Suessam fuisse Volscorum metropolim. Liuius li. ii. ponit corã & pometiã & Velitras inter volscos: De quibus etiã Diony. li. vii. sic ait. Vrbs Volscorum insignis velitre: magna ipsa & populosa. bæc ille: Nos vero plura li. ii. g. Iuuenalis aũt Arpinum quoq; Ciceronis & marii patriam: inter volscos hic posuit. Antium quoq; fuit illustrissima volscorũ vrbs vt Dionysius scribit li. vi.

Augustus pater patriæ
Marius arpinas
Volsi. Suessa Velitre

DO. Ante pedes domiti. pro domitii. vtrum patris an atauinã vterq; domitius est appellatus. Trãquillus. atauus neronis Cn. domitius in tribunatu: & paulopost: ex antonia maiore pater neronis natus decessitq; pyrgis morbo aque intercutis oĩi parte vite detestabilis sublato filio nerone ex agrippina germanico genita nero natus est: de cui⁹ genitura statim multa & formidolosa multis cõiectantibus ꝑsagio fuit etiã Domitii patris vos inter gratulationes amicorũ negãtis. quicq; ex se: & agrippina nisi detestabile & malo publico nisi potuisse. Lõgum tu pone thyestæ syrma: vñ tragœdiarũ actorem vel mimmũ neronem ostendas de atreo aũt & thyeste nota fabula est: syrma vestis tract⁹ eorum q tragœdias actitaren. Hor. Traxitq; vagus ꝑ pulpita vestẽ: & Martia. Transtulit ad tragicos. se nostra thalia cothurnos. Aptasti longũ tu quoq; syrma tibi. Vel antigone tu psonã menalippe quas forte fabulas in scæna egit nero. Et de marmoreo citharã susspen. colosso. qm̃ citharœdus fuit nero citharã eius monumentũ suspensam relinquat: sane colossus: vt Festus inquit: a coleto artifice a quo formatus est dictus: fuit em̃ apud rhodum insulam statua solis alta pedes cẽtum & quinq; que multis postea locis ab artificibus formata est: nam sicut telochanis. vel vt alii putant tymotheus in summo mausolei adeo egregiis opibus facto: vt in septẽ spectaculis nominet: ita rome Trãquillus de nerone in eius vestibulo domus inquit collossum. c. xx. pedum stetisse. Qui si catilina tuis natalibus atq; cethœgi inueniet quisq; sublimius: qui fœdis factis multam generi vestro iniecistis infamiã. cethœgũ carceri inclusum cicero occidit. catilinã vero: in quẽ Ciceronis tonãt oro̊nes: sub alpibus cõsul antonius vna: & exercitũ quẽ secum ad vigintí milia hoim ductabat cõcidit. Arma tñ vos. Lucan. Nec magis hoc bellũ q̃ cũ catilina parauit. Arsuras intecta faces sociusq; furoris Lentulus: exertiq; manus vesana cethœgi. Senonũq; minores: gallo⁹ filii. Tunica punire molesta culco cõsutos necare. Sed vigilat cõsul: exactis regibus cõsules cõstituti sunt duo: penes quos summũ ius vti esset lege rogatum est: dicti ab eo q̃ plurimũ reip. consuleret. qm̃ nec ꝑ oia regiã ptãtem sibi vendicarent lege lata factum est: vt ab eis ꝓuocatio esset: ne ve possent in caput ciuis romani animaduertere: in iussu populi solũ relictum est. vt coercere posset ĩ vincula publica deduci iuberet: qm̃ igitur sine lato iudicio ciues romanos: qui in patriã coniurauerãt occidit cicero. a clodio tribuno plebis ab vrbe ꝓscriptus est: q̃ ideo factũ ne catiline factio coniurata cũ legatis allobrogum q illi ferme consenserant rempu. pditum iren⁹. Hic nonus arpinas. cicero ignobilis ex arpinate oppido natus Galeatum. armatũ & est appellatio nõ particípiũ. Attonitis. romanis de catiline coniuratione. Muros intra. anastropbe est. Nominis ac tituli: q̃a pater patrie ac catone salutatus est. Quantum non leucade quãtum thessaliæ cãpis vbi cum bruto & Cassio Antonio & cleopatra cruentissimo bello conflixit cæsar augustus. Octauius abstulit: quia octauianus carmen dicere prohibebat: octauius q̃ patris augusti ꝓprium fuit nomen: vt Priscianus testis est dixit.

VAL. Ante pedes domitii. i. hec erũt insignia Nero: & spolia: poterũt collocari inter imagies Domi. & eius maio⁹. Longũ. s. t. Syrma vestẽ tragicã. q. s. vsus est Nero. dista a syro: qđ est trabo. Nam trabeã a tybicine: Hora. Traxitq; vagus ꝑ pulpita vestẽ. Nero aũt recitauit tragœdias Canacẽ pturientẽ. Orestẽ pricidã. Oedipodẽ excecatũ ber. insanũ. Syrma itẽ: vt scribit pausanias: locus iuxta thebas dicebaẽ: ꝑ quã tracta est Antigone ad tumulũ polynicis: qđ nonnulli ꝓ feriæ oro̊nis dixerunt accipi hoc loco ineptissimũ est: non em̃ Iuuenalis loquit̃ de oro̊ne vel de tragœdia: sed de habitu histrioni co q̃ Nero vsus est: Pone inquit: syrma atbyeste vel antigones. i. qua vsus ẽ: in recitãdis fabulis thyeste vel antigones. Menalippes soror fuit Antiopes regine amazonũ: sed de bac nũc non intellígit: Menalippe itẽ amata a nept. filiũ Betũ pepit: cõiecta in vincula obtrito pene fœtu a bobus in stabulo in quo pepit: de hac actius poeta scripsit: meminerũt Stra. & Var. in. ii. de re rustica, de huius tra-

gœdia intelligit Iuue. Cythare. cui vsus est: & delatã sibi a iudicibus adorauit: iussitq; ferri ad statuã Augusti. Colosso marmoreo: alludit ad colossum Nero. mire magnitudinis: quẽ fabricauit Zenodorus accitus Gallia. huius meminerũt Pli. & Trã. Vt bracatoꝝ pueri. i. posteri gallorꝝ q in italiã venerũt & incẽderunt vrbẽ notissima bistoria. Senonũq; senones finitimi remis inter treuiros vel suauitate vini allecti: qđ illuc Arõtẽ tyrenũ primũ detulisse scribit Plutar. vel suadẽte licone eluectio q ob artẽ fabrilẽ Rome cõmoratus ficũ siccã olei: & vini primitias in pñam rediẽs attulerat: vt tradit Pli. in italiã allecti: vrbe incensa capitoliũ obsederũt. Tunica: pipbrasis est supplicii: q̃ afficiebant ꝑditores. Nã ducebant ad supplicii induti tunica: quã molestã dixerũt: ad eius tunice: q̃ vtimur in ocio differentiã Mar. de mutio tunica põte molesta. Nouus ar. i. ignobilis Ci. quẽ ignobilẽ fuisse scripserunt nõnulli. ipse vero: & Euse. testant eũ ortum regio genere: q̃ & syli. canit de auctore eius gẽtis regia ꝑgenies dr̃ fuit eq̃stris ordis qđ & sæpe ipse iactat & Eusebius fatet. Vetustas tñ q̃ splẽdor gen⁹ deciderat: obtinuit vt ignobilis diceret. Municipalis eques. i. nat⁹ in municipio Arpino patre equestris ordinis. Octa. leu. Leucadẽ añ ambraciũ sinũ incõtinente olim a petra albicante q̃ in pelagus illic ꝑtendit Alcineonides vero scribi alizeũ: & leucadiũ fuisse filios icari: & a leucadio dicta esse Leucadẽ: Ponit autẽ ꝑ bello quod gessit augustus aduersus Antoniũ & Cleopa. in pxio.

Abstulit. reportauit. Patrẽ. p. i. cuius Octa. pr̃ patrie dictus sit post bella ciuila & cædẽ multorũ: tñ id roma dedit ea in assentationẽ: tanq; tyrãno: non sponte: & certo iudicio: vt Ci. quẽ patrem patrie dixit ob patriã liberatã. Arpinas a Marius de quo nunc loquit obscuro genere natus patre Mãlio: & matre fulcina ad. vii. cõsulatum puenit: triumphũq; gessit de lugurta & cimbris eundẽ fuisse arator: annales quidẽ nõ tradiderunt. Marius auctore Plu. vitã erit municipalẽ in villa agri Arpinatis. i. ætate. Militauit autẽ primũ sub scipione in bispania ad numantiã nullis ordinibus: qđ indicat dum ait eũ fuisse inter fabros: nã fabri castra seq̃bant: nullius rei participes: nisi operis castrorum mumendoꝝ. Volscorum Volsci metroplim bnt suessam oppidũ arpinũ: aquinum frabateriũ frusinonẽ: & alia. Arpinas alius. i. marius. Caius marius arpinas ignobilis tã insignis fuit virtutis vt speies fuerit consul vincit autẽ tyburinos ambrones cimbros & teutones gallorꝝ & germanorũ gentes ferocissimas: sex milia marsorum ꝑstrauit: ex ambitione deinde septimi cõsulatus syllam sibi grauem babuit aduersarium: sed sylla vrbem cum exercitu ingressus marium in fugam cõpulit: q in minturnensibus delituit paludibus ex quibus cum ignominia extractus in carcerem trusus: dein de liberatus in africam ꝑfugit & dum cum mitridate sylla confligit in asia: Marius romã rediens cũ cinna consule coniungitur: vbi septimum egit consulatum in quo libidinis omne genus auaritie & immanitatis exercuit. exinde febri lecto afflictus periit.

MAN.

Poscere mercedes alieno lassus aratro
Nodosam post hæc frangebat vertice vitem
Si lentus pigra muniret castra dolabra
Hic tamẽ & cimbros: & sũma pericula rerũ
Excipit & solus trepidantẽ protegit vrbem.
Atq; iõ postq̃ ad cimbros stragẽq; volabãt
Qui nunq̃ attigerãt maiora cadaucra coruí:
Nobilis ornatur lauro collega secunda.
Plæbeiæ deciorũ anime plæbeia fuerũt
Nomina pro totis legionibus bi tamẽ: & ꝑ
Omnibus auxiliis: atq; omni pube latina
Sufficiunt diis infernis: terreq; parenti.
Pluris enim decii: q̃ q seruant ab illis
Ancilla natus trabeã: & diadema quirint
Et fasces meruit regũ vltimus ille bonorum

Frangebat vertice vitẽ. i. vite a cẽturione in castris pulsabat: Pli. li. xiiii. c. ii. sic ait de vitibus. Quid q̃ inserte castris summã rerum. imperiũq; continẽt: centurionũ in manu vitis: & opimo pmio tardos ordines ad lẽtas ꝑducit aquilas atq; etiã in delictis pœnã ipam bonorat. Itẽ liui. li. lvii. ita ait de scipione æmiliano i bispania cõsule quẽ militẽ extra ordinẽ depbendit si romanus esset vitibus: & extraneus virgis cecidit. Si lẽtus. p. m. c. dolabra. scribit Vegetius li. ii. in legione debere eẽ fabros tignarios: instructores. Carpentarios: ferrarios. pictores. reliquosq; artifices ad machinas turresq; ligneas cæteraq; q̃bus vel oppugnant aduersariorum ciuitates vel defendunt ꝑprie. Itẽ illos q arma vehicula ceteraq; gña tormentoꝝ vel noua facerẽt vel quassata reparent: & ad fossarum opa facienda bidentes ligones palas rastra alueos copbinos quibus portetur terra. debere etiã esse dolabras secures ascias fras quibus mã ac pali dolant atq; secant Marius ergo dolabra vtẽs ad castrorum munitionẽ pigre & lente a centurí. vapulabat vite. p qđ. lu. oñdit illum vili gne ortum vilissima quoq; exercuisse officia sed virtute ascendisse postea ad consulatus & triumphos. Qua de re nobilis & generosus est appellandus.

Vitis centurionum

Castro oparii

Pigra pigritia em̃ est metus cõsequentis laboris vt ait Ci. li. iiii. tusc. Dolabra. id instrumẽtum ẽ: q̃ materia dolat. i. minuit: abradit: cõplanat. Tamẽ quãuis ignobilis. Cymbros: ii magno cor pore: borrẽdisq; oculis erant & apud germanos p̃dones appellabant vt scribit Plutar. Vtq; Florus ait: Cymbri & teutoni ab extremis galliæ ꝑfugi: Cum terras eorum inundasset ocean⁹ nouas sedes

Dolabra. Cimbri Teutoni

toto orbe ꝙrebāt excluſiq̄ gallia & biſpania: in italiā venerūt cūq̄ miſſi legatis ad ſenatū minimē īm petraſſent aliqd terre ſibi dari ꝙſi ſtipendiū relictis ꝑcib⁹ cōſtituerūt armis potiri voto. Itaq̄ nec pri mū impetū qdē barbaroꝝ ſyllan⁹: Nec ſcd̄m mālius: nec tertiū cœpio ſubſtinere potuerūt: oēs enim fugati: & exuti caſtris fuere. Actum erat niſi marius illi ſeculo cōtigiſſet. Is em̄ funditus Teutonos prius: deinde cymbros debellauit. Ideo: qa cymbros & ſumma reꝝ picula excepit: & ſolus defen dit trepidantē vrbē. Nobilis collega. i. Q. Catulus: q nobilis erat. ꝑterea marius cōſul erat: Catulus vero ꝑcōſul: ſcribit em̄ Florus. li. lxviii. Epitomatis liuii: q cymbri repulſo ab alpibus fugatoq̄. Q. Catulo ꝑcō. q fauces alpiū obſederat fugientē ꝑcōſulē exercitūq̄ ꝑſecuti in italiā traiecerūt: vbi iū ctis eiuſdē Catuli &. C. Marii exercitib⁹: plio victi ſunt ab eis: In q̄ cæſa tradunt boim cētū q̄dragin ta milia: capta ſexaginta. Lauro ſcda. i. ſcda laurea corona triūphi: Marius em̄ de teutonis triūphauit deinde. Q. Catulus de Cymbris. Nā vt Florus ſcribit dicto libro: Caius Marius cōſul ſumma vi op pugnata a teutonis & Ambronibus caſtra defendit: duobus deinde plīis: circa aquas ſeſtias eos bo ſtes deleuit in qbus cæſa tradunt boſtiū ducēta milia capta nonagīta. Marius abſens qntū cōſul cre atus eſt triūphū oblatū donec cibros viceret diſtulit: Quib⁹ victis vt dictū eſt cōiuncto ſibi catuli ex ercitu Marius ipe totius ciuitatis cōſenſu recept⁹: ꝑ duobus triūphis q offerebant vno cōtentus fu it & primores ciuitatis cōſeruatā ab eo rēp. fatebant: bæc ex illo: Etiā Plutar. ait: q Mario famam & gl'iam bui⁹rei totā tribuebāt: tn̄ cū Catulo triumphare aio inſtituit: populuſq̄ roma. tertiū rome con ditorē Mariū appellabat: q nō a minore diſcrimine tunc romā ſeruaſſet: q̄ cū exactus gallo⁹ furor.

Decius

Decio⁹ aie: Decius pater cōſul bel. latino laborātibus romanis ꝑ exercitu: p valeriū potificē ſe diis manibus deuouit: impetu poſtea in boſtes facto victoriā ſuis reliquit Publius itē decius decii filius cōſul cū fabio maximo: quū Galli: ſamnites: Vmbri betruſci cōtra romanos cōſpiraſſent: & exercit⁹ romanus in eo eſſet diſcrimine: exēplo patris ſe & boſtes telluri & diis manib⁹ deouuit: facto impe tu in boſtes victoriā ſuis reliquit: de qbus & Pli. de viris illuſtribus: & liuius plura li. quidē octauo: & li. x. Legionibus. i. romanis. Auxiliis. i. ſociis vegetius. n. li. ii. c. i. ſic ait. Verum ipſi pedites in duas diuiſi ſunt ptes: Hoc ē in legiones & auxilia. Auxilia a ſociis vel federatis gentib⁹ mittebant.

Pedites Legio. Auxilia

Romana aūt virtus ꝑcipue in legionū ordinatioe ꝑpollet. legio aūt ab eligēdo appellata eſt: qd vocā bulum eoꝝ deſiderat fidē: atq̄ diligentiā. quib⁹ milites ꝑbant: Sequēti vero capite ait. q legionib⁹ ſemp auxilia tanq̄ leuis armatura in acie inūgebant. Plæbe latina. ea em̄ in deditionē venerat poſt deuotionē decii prīs. Sufficiunt diis infernis &c. boc ait qm̄ deuouēdo ſe decii: oēs minas pericu laq̄ a deis ſuperis inferiſq̄ in ſe ipſos dūtaxat verterunt: & luēdis piculis publicis piacula fuere: q & liuius ſcribit. Ait. n. li. viii. in bac trepidatione Decius cōſul. M. Valeriū magna voce inclamat. De orum inqt ope Valeri op⁹eſt. agedū pōtifex publicus po. ro. præi verba: qbus me ꝑ legionib⁹ deuo ueā pōtifex eū togā ptextā ſumere iuſſit: & velato capite manu ſubter togā ad mentū extra ſup telū ſubiectū pedib⁹ ſtantē ſic dicere: lane: iuppiter Mars pr̄. Quirine: bellona: lares: dīi nouēſiles: dii in digetes: diui quoꝝ eſt ptās nroꝝ boſtiūq̄: diiq̄ manes: vos ꝑcor: veneror: venīa peto: feroq̄: vti po pulo ro. quiritū vim victoriāq̄ ꝑſperis: boſteſq̄ ppl'i ro. quiritū terrore: formidine. morteq̄ affica tis. Sicut verbis nūcupaui: ita ꝑ rep. qritū exercitu legionib⁹ auxilīs ppl'i ro. quiritū legiones auxi liaq̄ boſtiū mecū diis manib⁹ deuoueo. Hæc ita pcat⁹ lictores ire ad. T. Mālīū iubet. matureq̄ colle gæ ſe deuotū ꝑ exercitu nūtiare. Ipſe incinctus cinctu gabino armat⁹ in equū inſiluit ac ſe in medios boſtes imiſit. Terreq̄ parēti. Pli. li. ii. ſcribit: q terre eximia ꝑpter merita nomē indidim⁹ maternæ veneratōis: Illa em̄ naſcētes nos excipit: Natos alit: ſemelq̄ editos ſubſtinet ſemp nouiſſime cōple xa gremio vt mī opit bec ſola nunq̄ iraſcit boi. Aque ſubeunt in ibres rigeſcunt in grādines. tume ſcunt in fluctus. Aer denſat nubib⁹ fuerit ꝑcellis: At terra benigna: mitis: indulgēs: vſuſq̄ mortaliū ſemp ancilla q̄ coacta generat: q̄ ſpōte fundit: q̄s odores: ſaporeſq̄ q̄s ſuccos: q̄s colores: q̄ bona fi de creditum reddit fœnus: q̄ noſtri cauſa alit: Illa ſerpentē boie pcuſſo nō recipit amplius. Illa me di cas fundit herbas: & ſemp boi parturit &c. Enim: certe. Pluris. ſ. fuerunt Decii plæbæi q̄ nobiles ab illis ſeruati. Ancilla natus: Vale. l. iii. ſcribit Seruium. Tullium vernā natum a fortuna vrbi regem datum fuiſſe Liuius vero li. i. ait ſe⁹ magis ſentētie eſſe: q̄ ferunt Corniculo capto Grauidā vxo rem Seruii tullii occiſi qui princeps in illa vrbe fuerat: inter reliquas captiuas cognitā ob vnicā no bilitatē ab regina romana ꝑbibitā ſeruitio: & partum rome edidiſſe priſci tarquinii domo: binc ſer ua natum multos exiſtimaſſe. Demum occiſo Tarquinio priſco a duobus filiis Anci martii. Ipe ſer uius Tullius cum trabeo & lictorib⁹ ꝑdiit: ac ſede regia ſedit: regnauitq̄ annos quatuor & quadra gīta. Ita vt bono etiā moderatoq̄ ſuccedēti regi difficilis emulatio eſſet. Inde. L. Targnius regnare cepit: cui ſupbo cognomē facta indidēt qa ſocer gener ſepultura ꝑbibuit: Romulū q̄q̄ inſepultum periſſe dictitās Socer aūt ei⁹erat Seruius tullius quē mediū arreptū elatūq̄ e curia in inferiorē partē p gradus deiecerat: In de pcuſſores p eū miſſi illū interfecere.

Terra parens

Serpens in bominē

Seruii tulli

Fortuna

Tarqui nius ſu perbus.

Trabea

Trabeā erat trabea veſtis regia eſt pur pura & albo Verg. li. ii. g. Illū non populi faſces nō purpura regū flexit.

Diadema

Diadema τὸ Διάδημα τοῦ corona dicitur.

Prodita laxabāt portarū clauſtra tyrannis
Exulibus iuuenes ipſius conſulis: & quos
Magnū aliquid dubia pro libertate deceret.
Quod miraret cum coclite mucius: & quæ

Διὰ Δεῶ corono circūligo. Quirini.romuli:de quo latius Saty.ii. Fasces:de quibus late supius: eos aūt lictores.xii.ferebāt annexos securibus vt dictū est añ. Liuius scribit Romulū cū cætero babi tu se augustioré fecisse:tum maxime lictoribus.xii.sumptis:ob duodecim vultures qui sibi auguriū dederāt futuri regni:vel potius imitatus betruscos finitimos: q ex.xii.ppl'is cōiter rege creato:sin gulos singuli ppl'i lictores dabant. At Mac.li.i.Sat.ait q Tullus bostili⁹ rex romanoꝝ tertius debel latis betruscis sellā curulē:lictoresq;.& togā pictā atq; ptextā:q insignia magistratuū betruscoꝝ erāt: primus vt romæ baberent instituit. Regū vltimus ille bonoꝝ:quinq; reges añ Seruiū Tullio fue rant.Romulus.Numa pōpillius.Tullus bostilius.Ancus martius. Tarqnius priscus. Prodita laxa bant oñdit a nobilib⁹ patriæ ꝑdimēta parata fuisse:a seruo aūt occulta illoꝝ crimina ad patres ꝑduc ta & inde patriæ libertatē seruatā. Laxabāt.aperiebāt. Prodita laxabāt &c.pulsis tarquiniis ro mano regno Iunio bruto:auctore legati ab regib⁹ venerūt.sine mētione reditus bona tantū repetē tes:dūq; ꝑ aliquot dies expectarēt respōsum:clam recupandi regni cōsilia struebāt:binc nobiliū ado lescentiū aios ptentarūt:ac de accipiēdis clam nocte in vrbē regibus colloq̄bant. Itaq; vitelliis aquilliisq; fratrib⁹ primo cōmissa res fuit. Vitellioꝝ soror consuli bruto nupta erat: cui qdē peperat du os filios.Tytum & Tyberiū:eos quoq; in societatē cōsilii Auūculi assumpserunt: ꝑterea & nobiles aliquot adolescētes:cōscii assumpti sūt.Id demū vindicius ex seruis vn⁹ aduertit:q̄propter rē ad cō sules detulit capti fuerunt & legati & cōiurati:legatis pepcerūt iure gentiū,ꝑdictores vero dānarūt Stabāt itaq; ad palū deligati nobilissimi iuuenes.Cōsules in sedē ꝓcessere suā: missiq; lictores ad su mendū supplicīū:nudatos virgis cedebāt:securiq; pcussert. Iudici aūt ꝑmiū datū ē pecunia.s. ex æra rio:& libertas:& ciuitas. A quo quidē vindicte quoq; nomē tractum cē existimāt:bæc ex Liuio li.ii. Diony.aūt.li.v.scribit Marcū & Maliū fratres vxoris bruti vittellios Luciūvero & Marcū aquilios filios quidē sororis Colatini alterius cōsulis.Tyrānis exulibus.i.tarqniis regib⁹. Iuuenes ipsius consulis.i.Titus & Tyberius filii bruri cōsulis. Exactis.n.regibus duo consules creati sunt.Iunius brutus:& L.tarqnius collatinus lucretiæ maritus:is tū abactus fuit a mgr̄atu qa ex gente tarquinio rū erat.Inde brutus collegā sibi comitiis cēturiatis creauit.P.Valeriū:q̄ adiutore reges eiecerat. Et quos.i.& illi iuuenes:laxabant portaꝝ claustra:q̄s &c.Intelligit aūt vitellios & Aquilios fratres: & alios nobiles adolescētes cōiuratois conscios vt dictu est paulo añ. Dubia ꝑ libertate:adhuc.n.pē debat patriæ salus:& incertū erat:an libertatē habitura esset. Coclite:porsena clusii rex: vt Tarqui nius regnū restitueret. Romā cū infesto.exercitu venit.Pons sublicius iter pene bostibus dedit: ni vnus vir fuisset boratius.Cocles.id munimentū illo die fortuna vrbis romanæ babuit:q posit⁹ for te in statione pontis: quū captū repētino impetu ianiculū : atq; inde citatos decurrere boste.vidisset trepidāq; turbā suoꝝ arma ordineq; relinq̄re:mouebat:ꝑdicabatvt pontē ferro igni quacūq; vi pos sent:interrūperēt:se impetū bostiū:q̄ntū corpevno posset obsisti exceptuꝝ. Vadit inde in primū adi tū pōtis:duos tū cū eos pudor tenuit.Sp.laertiū:ac Tytum berminiū ambos claros genere: factisq;. Cū bis primā piculi ꝓcellā parūp sustinuit.deinde eos quoq; ipsos exigua pte pōtis relicta:reuocāti bus q rescindebāt cedere in tutū coegit:bostes clamore sublatovndiq; invnū bostē tela iaciebāt:q̄ cū in obiecto cūcta scuto besissent:iā impetu detrudere conabāt vir:quū sil' fragor ruptī pontis:sil' da mor romanoꝝ alacritate pfecti opis sublatus.pauore subito bostiū impetū substinuit.Tū codes Ty berine inquit pr̄ te sctē p̄cor:bæc arma:& bunt militē ꝓpitio flumīe accipias:ita sic armat⁹ in tyberim desiluit multisq; sup incidētib⁹ telis incolumis ad suos tranauit.Grata erga tantā virtutē ciuitas fuit statua in comitio posita agri:q̄ntū vno die circū arauit datum bæc ex liuio li.ii.Pli.aūt li.xi.c.xl.ait:q̄ q altero lumīe orbi nascerēt.Doclites vocant. Mutius.porsena pr̄io conatu repulsus:obsidere vr bē cōstituit:itaq; p̄sidiis in laniculo locatis:ipse ī plano ripisq; tyberis castra posuit sperās sedēdo ex pugnatuꝝ sevrbē.Tunc.C.Mutius adolescēs nobilis vrbis obsidionē ægre ferēs.Senatū adiit.Trā sire inqt tyberim pres & intrare si possim castra bostiū volo:nō p̄do maius si dii iuuāt in aio ē facin⁹: approbarunt pres:abdito intra vestē ferro ꝓfectus ē:cōstituitq; ꝓpe regiū tribunal:ibi cū stipēdium forte militib⁹ dare:& scriba cū rege sedēs pari fere ornatu multa ageret: cum milites vulgo adirēt: scribā ꝓ rege obtruncauit:vadēte inde p trepidā turbā cruēto mucrone sibi ipse fecerat viā: regii ve ro satellites cōp̄hensum retraxere.Anteq; regis tribunal Destitutus:metuēdus magis q̄; metuēs. Ro man⁹ sum inquit ciuis.C.Muciū vocāt:bostis bostē occiderevolui:nec ad mortē min⁹ animi ē:q̄; ad cedem fuit.Et facere:& pati fortia romanum est: nec vnus ego in te bos animos gessi.Longus post me ordo ē idem petentium decus post bæc & plura.Et tibi inquit vt sentias q̄; vile corpus sit iis:qui magnam gloriam petunt dexterāq; accenso ad sacrificium foco iniicit Tunc rex amoueri ab altarib⁹ iuuenem iussit:aitq;. Tu vero abi in te magis q̄; in me bostilia ausus : nunc iure belli liberū te intā ctum inuiolatumq; binc dimitto. Tunc nunci⁹ q̄si remunerās meritum.Qñ quidē inquid ē apud te virtutis bonor:vt bāficio tuleris a me qd̄ nimis nequisti. Tercētū cōiurauim⁹ pricipes iuuētutis ro manæ:vt in te bac via crassaremur.mea prima sors fuit.cæteri suo quisq; tpe aderunt: post bæc Mu tius in patriā rediit:cui postea scæuolæ a clade dextre man⁹ cognomētum inditum. Pres.C.Mutio virtutis cā trās tyberi agꝝ dono dedere:q̄ postea sunt Mutia prata appellata:bæc ex dicto li.ii.Liuii.

Frāgebat vertice vitem.i.pulsabat vitæ a Cēturione in castris : nam Centurionum gestantē fuisse latiam ad puniendos milites testat Plinius Centurionum in manu vitis Luca.Latiā longo gerit or dine vitē.Syl.Plu.Mar.& nos plura illic diximus. Cymbros ex. cymbri fabulosi ferme sunt longa

Dyadeo.

lictores cur.xii.

Bruti filii in patriam

Vindicius seruus

Vindicta

Porsena

Horatius Cocles

Cocitis oratio.

Mutius scæua a porsena.

Mucii verba ad porsenam

Scæuola vnde DO.

Plu.diſputatione eoſdē dictos fuiſſe cymerios ſcribit Dio.qui ad trecentū milia in italiā irruperunt qua in trepidatione populi romani.Marium.ii.conſulē elegit: q̄uis paulo ante primū geſſiſſet: nec lege creari poſſent.vt venientibus barbaris occurreret:quarto conſul creatus cum Luctatio. Catullo magna ſtragelilos deleuit: & cū orta eſſet contentio vtri conſuli victoria deberet legator parmēſiū iudicio Mario decreta eſt cum triūpho. Solus pro.quaſi.d.aliis ceſſantibus & excluſo Catullo Luctatio. Lauro.ſe.i.ſecundo triūpho:nam priorem geſſerat de lugurtha. Collega ipſe Mari. collega Luctatii. Plebeiæ decior aiæ.i.Decii q̄uis ignobiles eſſent:nāvt ſcribit Vale.Decius primū detulit cōſulatū in domū ſuā:tamē opē prīæ tulerunt:nā pater Decii: bello latio bene ſe deuouit p reipu. ſalute carmine:qd extare ſcribit Pli.Filius prīs exemplū ſecut⁹ in bello aduerſus betruſcos vmbros.

Sufficiūt diis infernis.i.potuerunt placare morte ſua inferos q̄uis plebæi eſſent. Vltimus regū bonor:nā Seruio ſucceſſit Tarquinius peſſimus. Prodita exactis regi.Titus:& Tyberius Iunii conſulis Bruti filii Marcus & Manilius Gelii vxoris Bruti fratres.L.M. Aquilii Colatini ſororis filii cum apud Aquilios cōueniſſent de reducendis regibus cōmentati ſunt. Vindex Cecinēſis aquilior ſeruus ad Publium Valerium rem detulit: a quo depræbenſi iuuenes pœnas dederunt Bruto filiis non parcente:quor ſuppliciū conſtantiſſime iuſſit & ſpectauit:auctores Plutar.& Diony.Cœlia inter vigiti obſides Porſennæ data eſt:q̄ duce reliquæ virgines deceptis cuſtodib⁹ ſuos ad enatarunt:inde ſtatuam equeſtrem patria meruit. Lucius tī piſo in annalibus ſcribit ſtatuā equeſtrē contra iouis ſtatoris ædem fuiſſe publitiæ.Vale:cōſulis filiæ:quæ ſola ad ſuos redierit reliquis virginibus quæ obſides erant interpretis Lucii Tarquinii inſidiis. Cocles. eodem bello ſtatuam meruit equeſtrē cum impetum boſtilem ſuſtineret:& in ponte ſoluēdo quædā difficultas fuiſſet inſtitutū ē: ne ferro & clauis deinceps pons cōpingeret:inde appellatus ſublicius: p totus ex ſublicis eſſet nā
VAL. ſublica longiorem perricam. vt apud Catonem ſignificat auctor Pli.

Frangebat vertice vitem boc eſt a cēturione vapulatus qui vitē inſignem geſtabat in manib⁹ Pli. Centurionū in manu viris.Luca.Latiam longo gerit ordine vitem:& ipſe in boc:aut vitē poſce libello. Pigra.ipſe piger. Muniret caſtra:p collonum & lyxar fuit. Dolabra. qui a dolandis lignis nomen inuenit. Hic tamen & cimbros: de quibus triūphauit: ſextus Proper.Cimbrorūq̄ minas & benefacta mari. Maiora cadauera:quādo magna germanor corpora. Nobilis ornatur lauro collega ſecūda.Luctatius qui cum mario iniit cōſulatū. Plebeiæ decior aniæ: decii tres p exercitu ſed deuouerunt melius arbitrati ipſi q̄ vt vniuerſus periclitaret exercitus.Ci.de finibus bonorū & malor.publius decius princeps in ea familia cōſulatus cum ſe deououeret & equo admiſſo in mediā aciē latinor irruebat aliquid de voluptatibus ſuis cogitabat:vbi aut eam caperet aut quādo cum ſciret confeſtim eſſe moriendū: aut quidē eius factum niſi eſſet iure laudatū non eſſet imitatus quarto cōſulatu ſuo filius neq̄ porro ex eo natus cū pyrrho bellū gerens conſul cecidiſſet in prælio. Suffi ciunt diis infer.ter.pa. Plūtoni nam ſe deuouetes dii paterne iouis inquiebant manes ſiue quo alio noīe fas aſt noiare.Plebeiæ decior animæ:ipi fuere plebæi. Plebæia fue.no.& ear familia plebæia fuit. Ancil.na.ordo eſt.illæ bonor regum vltimus natus ancilla meruit. Trabæiam & pia. & fa. quiri.ſeruiū tullium dicit qui ex captiua a cornículo oppido grauida deducta in Tarquinī priſci domo natus eſt.& adultus cum veientibus & betruſcis primū bellū ſumpſit quibus victis cenſum primus inſtituit quo & paci & bello oportea redimerenē in claſſes centurias populūq̄ diuiſit domi pa ci tranquille & foris in armis qd neceſſe fuerat ſolentiſſima ſtatuit Induſtria ciues oēs pedites æqui teſq̄ qui arma ferre poſſent in campū martium cōuenire edicto iuſſit ibiq̄ exercitū ordine inſtructū porco oue & tauro luſtrat:inde ad poſteros luſtrū nuncupatū credit quo octoginta milia cenſa referrent duo colles vrbi tum addidi vimialis & qrinalis:poſtremo a lucio tarqnio genero ſuo regni anno.xxxiiii.in vico cypo obtruncat. Trabeā:trabeis vſos inqt Pli.accipio reges. Diadæma. a diadæo circūligo. Regū vl.ille bonor:nam vltim⁹ omniū tarquinus fuit ſupbus nulla in parte probatus vir de quo ipſe ſupra. Et ne te teneam romanor oia regū Friuola. Tyrānis.exulimbus tarquinio & filiis. Iuuenes ipſius conſulis bruti filii. Dubia pro libertate:cum adbuc nutaret romana res ſub regibus ne an ſub cōſulibus gubernāda eſſet. Qd mirarē cum coclite.qui porſennæ exercitus impetum tamdiu detinuit quoad pontem a tergo romani diſſoluerēt quo ingreſſus boſtis facilius ab vrbe arceret. Mutius.qui ſecta manus vola ſcæuola dictus eſt: ſed nota ſatis eſt biſtoria. Et quæ imperii fines tyberinumvirgo nauauit:cloeliam dicit de qua Sillius italicus ſic.cloelia ſæuos nondū complerat primæui corporis annos. Vna puellar laurentum & pignora pacis inter virgineas regi trāſmiſſa cateruas:facta virum fileo rege bæc & fœdere & annis. Et fluuio ſpretis mirantem interrita tybrim Tranauit frangens vndam puerilibus vlnis.

MAN. Virgo natauit: porſena territus Mucii dictis: & timēs ꝓpterea ſibi illorum.ccc. Iuuenum inſidias pacem cum romanis ægit:acceptq̄ obſides: aliter enim præſidium ab ianiculo deducere non volebat quibus habitis exercitum ab ianiculo de
Cloelia duxit & agro romano exceſſit. Cloelia virgo vna ex obſidibus cum caſtra

Imperii finem tyberinum virgo natauit.
Occulta ad patres produxit crimina fuus
Matronis lugendus:at illos verbera iuſtis
Afficiunt pœnis: & legum prima ſecuris.
Malo pater tibi ſit tberſites:dummodo tu ſis

Aeacide ſimilis: vulcanſaq; arma capeſſas:
Quam te theriſitę ſimilē producat achilles:
Et tamen vt longe repetas longeq; reuoluas
Nomen ab infami gentem deducis aſylo:
Maiorū primus quiſquis fuit ille tuorum
Aut paſtor fuit: aut aliud quod dicere nolo.

betruſcoꝝ forte haud procul ripa tyberis locata eēnt: fruſtrata cuſtodes: dux agminis virginū inter tela boſtiū: tyberim tranauit. ſoſpiteſq; oms romā ad ꝓpinquos reſtituit. Quod vbi regi nunciatū eſt ꝓ legatos repetita fuit & ab ſenatu remiſſa: tunc rex obtulit ei obſidū partē quos vellet eligeret: eliget illa impuberes: eo ꝙ ea ætas maxime oportuna iniuriæ eſſet. pace redintegrata Romani nouam in fœmina virtutē nouo genere bonoris ſtatua eq̄ſtri donauere: in ſumma ſacra via fuit poſita virgo inſidēs æquo. Hæc ex li. ii. Imperii finē tiberinū. Tibris. n. romani imperii finis erat. Nā vt ſcribit Strabo li. .v. Tuſci cāpos vſq; ad amnem tyberim poſſidebant. Seruius. Vindicius. ſ. de q̄ iā dictū eſt. Matronis: nobilibus: Lugēdus: vrbis em̄ ꝓdimēta aperiens libertatis romane cā extiterat. Lugēdus aūt ceu brutus ſcribit. n. Liuius li. ii. ꝙ matrone annū vt parentē brutum luxerunt: ꝙ tam acer vltor violatæ pudicitiæ fuiſſet. Illos. ſ. iuuenes bruti filios. & alios nobiles cōiurationis conſcios vt dictum ē. Et legū prima ſecuris: pria ſecuris legū: ait qm̄ in ciuitate iam libera leges obſuabant̄ ſecundum g̃ leges ꝓditores illi ſupplicio affecti ſunt. & ſecuribus cæſi Tyranni aūt ſuopte arbitrio & dānāt & indulget. Hinc. Adoleſcētes illi nobiles aſſueti cū filiis tarquinii ſupbi more regio viuere. Exactis torquiis cū priſtina eoꝝ viuēdi libertas in ſeruitutē verſa eēt inter ſe conq̄rētes ita dicebāt. Vt ſcribit Liuius li. ii. Regē boiem eſſe: a q̄ impetres vbi vis vbi iniuria opus ſit: eſſe gr̃æ locū eſſe: bñficio: & iraſci & ignoſcere poſſe: inter amicū & inimicū diſcrimē eſſe. Leges rē ſurdā inexorabilē eē: ſalubriorē melioreq; inopi: q̄ potēti. nihil laxamēti: nihil veniæ br̃e ſynodū exceſſeris piculoſum eſſe in tot humanis erroribꝰ ſola innocētia viuere. Legum: lex ē recta rō impandi ac ꝓhibēdi: vt ſcribit Cicero li. i. de legibus. Et li. ii. inquit cōſtat ꝓfecto ad ſalutē ciuiū ciuitatūq; incolumitatē vitāq; oim quietā & beatā conditas eē leges. Theriſites. De boc Homerus in iliade li. ii. ita ſcribit: bic tū therſites: quo nō deformior alter. Venerat ad troiā. Linguaue ꝓteruior alter. Bella gerēda negat: patrias bortat̄ ad oras Vertere iter. quē cōſiliis illuſtris vlyſſes Correptū dictis ſceptro pcuſſit eburno. Fuit aūt Meleagri patruelis. Nā oeneus ætbolię rex melagrū genuit. Agrius vero therſiten. Aeacide .i. Achillis aeaci nepotis: nā pelei filius fuit cui quidē vulcanus arma fabricauit Homerꝰ lib. xviii. in iliade id ſcribente mortuo patroclo: ait. n. Poſt bæc accēſus furiis decurrit ad æquor. Fortiaq; arma thetim ſupplex rogat. illa relictis. Fluctibus: auxiliū Vulcani ꝓtinus orat. Excitat aeneos caldis foruacibus ignes. Mulcifer: & validis fuluum domat ignibus aurū. Mox effecta refert diuinis artibus arma. Euolat & thetis: q̄ poſtq̄ magnus achilles. Induit: in clypeū vultus conuertit atroces. Illic ignipotens mūdi celauerat arcē. Speraq;: & liq̄das redimitas vndiq; nympbas &c. Et tñ vt longe repetas. Nomē. i. generoſitatē & gloriā. Ordo aūt talis eſt. Et vt. i. q̄uis longe repetas & longe reuoluas nomē. Tamē deducis gentē ab infami aſylo Cōcludit tādē romanos oēs æque ignobiles eē. Cū a paſtoribꝰ: furibus: parricidis: & ſceleratiſſimis originē babuerint. illi em̄ ad romuli aſylum cōfugerant: Nā vt ſcribit Liuius li. i. romulus adiiciēde mltitudinis cā locū quēdā Aſylum aperuit: eo ex finitimis populis turba oīs ſine diſcrimine liber an ſeruus eſſet: auida nouarū rerū perfugit. Idq; primū ad cœptā magnitudinē roboris fuit. Dr̃ aūt ab ά q̄d ē ſine & συλάω vel συλέω prædor: diripio: nullus em̄ illinc vi aliqua diuelli poterat. Iuſtinus itē lib. xxxviii. de romanoꝝ origine ſcribit: romanos tales reges babuiſſe: quoꝝ etiam nominibus erubeſcant. aut paſtores ab originum aut baruſpice ſabinoꝝ. aut exules corintbiorū. aut ſeruos vernaſq; tuſcorum: aut ſuperbos. Atq; vt ipſi ferunt conditores ſuos lupæ buberibus alitos ſic oēm illū populū lupoꝝ animos inexplebiles ſanguis: atq; imperii diuitiarūq; auidos ac ieiunos br̃e &c: Plutar. de Aſylo ſic ait. primis deinde vrbi fundamētis iactis: ſacꝝ quēdā locū eo cōfugiētibus ꝓfugiū ſtatuerūt aſylū vocāt: eo ꝙ oēs ſine vllo diſcrimie excipiūt. Nec dño ſeruus. nec debitor creditoribꝰ: nec homicidia magiſtratibꝰ dedit̄: cū diceret firmū ac ratū id oibus pythico oraculo eē oportere: vt q̄s celeriter vrbs cōpleret. Vtq; Tacitus li. xviii. oñdere videt̄: fuit aſylū non longe a capitolio: ait em̄ ſic: Tum diuerſos capitolii aditis inuadūt: iuxta locū aſyli & q̄ tarpeii rupes. c. grad. adit̄. Diony. etiā de aſylo li. ii. plura refert.

Tybris Tuſcie finis

Bruti luctus per ro.

Regis imperium

Legum imperia.

Lex quid

Therſites.

Achillis. arma.

Romanoꝝ origo.

Aſylum.

Romanoꝝ reges.

Prima ſecuris. id eſt primū ſupplicium: quæ in conſulatu primo poſt exactos reges fuit in filios. Securis pri. le. i. conſulatus primus. qui fuit inter leges exactis regibus. Vulcania: quæ fabricauit Vulcanus: vt ſcribit Home. longo carmine. Therſites. quē pugno Achilles interemit: vt ſcribit Quintus. Tamē vt repe. qđ ſequit̄ exſtomacbo dictū ē in conſolationē eius nobilitatis. affirmat. n. romanos oēs eē pari cōditiōe ignobiles: cū aut a romulo paſtore duxerūt genꝰ: aūt a ſceleratiſſimis boibus. qui ad aſylū Romuli cōfugerāt. Aſylum. nono tantū locū ſignificat quēcunq;: ſed tēplum ſolum. cuius datū erat: ne quis inde diuelli poſſet vllo crimine: id cadmū ferūt inſtituiſſe cū ad thebas condendas multitudinē deſideraret inde fabula eſt nata: boies terra genitos: in grecia templū dianæ epheſiæ id iuris babuit. qđ Alexander ad ſtadium ꝓfuit. Antoniꝰ: amplicauit. Auguſtus ſuſtulit. cū ſceleratoꝝ multitudo ꝓterea augeri videret̄. Virgilius Romulum ait retuliſſe aſylum. id eſt. a græcorum imitatione feciſſe. a particula negatiua: & συλέω diripio aſylū dictū eſt. qa nemo inde poterat

DO.

diuelli. Occulta ad pres eduxit crimina seruus: ergo domini seruus nobilior fuit vindicus qui ꝑditionis coniurationē indicio suo detexerat. vnde vindex ꝓcurator & vindico verbū & vindicta virga: vt in cōmentariis topicoꝝ Ciceronis docuimus. Lugedus. cū luctu adhuc petendus. Et legū prima securis: qa primus cōsul brutus qui fasces & secures quas lictores ferrēt habuit. Malo patri. sit etbersites œneus ætoliæ rex cui fuit frater agrius. filius meleager agrio fuit filiꝰ tbersites: quē ꝑter oēs græcos q ad bellū troianū ierūt ridiculū habitū & lōge deformissimū Hom. scribit ingens. ἀισχιστος ἀνηρ υωὸ ιλθονηλθεφολκοϛεην χωλοϛ δετ ρονωοδατωδε οιωμω κυρτωεωιϛηθοϛ στνο χωκοτεαυταρ υωερθεν φοξοσεη ſι κεφαλην φελνηδεωενη νοθελαχηνεχθεϛος δαχιλληι μαλιϛαην ηδολυσηι.

VAL. Aeacide achilli. ab auo æaco q iouis & ægines filius endeida chironis filiā duxit vxoē: ex q̄ pelea & telamonem suscepit filios: tbelamon quidē salamine achati filiā eriboeā compſſit: vnde natꝰ aiax. nā teucer ex captiua natus est besione priami regis sorore: peleus vero ex tbetbide achillem babuit.

Vulcaniaq; ar. capessas. i. achillis q̄ tbetidis iussu vulcanus achilli ꝓcudit: vt Home. αυταρεωειτ ωανθοωλακαμεκλυσαμφι γυηειοι μητροϛ αχιλληοσθηκε ωροωαροιθεν αιρ αϛ ηδρηξωϛαλτοκατουλυμωουνι φοεντοϛ τευχεα καλα φερουσα ωερ ηθαιοιο ἀιακτοϛ. Plautus in epidico. mulciber credo arma fecit q̄ babuit stratipbocles trā suo lauerūt ad bostes. tum ille prognatus tbetisine ꝓdat allia apportabūt ne rei filiæ. Nomē. genus. Ab infa. gen. dedu. asyl quē de siccariis & furibus romulus cōstituit vnde postea romanæ tribus. Aut pa. fuit. vt primi oēs qui romā coluere. Aut al. q̄ di. no. dicit si ad originē generis tui redeas erubescas ne cesse est. populus siquidē romanus de sceleſtis cōgregatus est exulibus & asyllo constituto p romulum. numerosum aūt fecit ppl'm impunitas criminū: aut igit̄ qui maiores alioꝝ fuerint tam acute de spicere desinito cum cuius vis ꝓprias virtutes laudare satius sit: aut qui nā tibi fuerint maiores suspicito: vt cum cæteris te quoq; vituperes.

MAN. Argumentum Satyræ. ix.

Turpia q tolerāt Nona carpunt̄ auari.

Satyra Nona.

Cire velim quare. Ad næuolā scribit̄ hæc Satyra: vbi quidē grādiū cinædoꝝ mores & auariciam Næuolus ipse accusat. Petit aūt poeta a Næuolo cur tristis eat ꝑter solitū Respondet næuolus: qm̄ fere nibil recipiebat vt olim ab viris illis quibus abutebat̄: & quorū vxores grauidas reddiderat: rogatus quidem a viris ipis. Scribit̄ vero satyra velut dyalogus. Poeta em̄ & næuolus vicissim loquunt̄. Fronte obducta: opta & cōtracta Pli. li. xi. scribit: q; frons boi tm̄ tristitiæ: bilaritatis. clementiæ seueritatis index est. Præterea olim bic frons dixerunt sicuti bic pons. mōs. fons. Cæcilius. Nā bi sunt inimici pessumi. frōte bilaro. corde tristi &c. Auctor est. Gel. li. xiiii. c. ix. Ceu marsia victus. Marsyas pbrix fuit & tibicen vultu ferino trux bispidus multibarbus: spinis & pilis obsidus: cū appolline certauit. dissimulādi gra iudices astitere. ad deridendā. s. mōstri illius barbariā. Nec minus ad stolidita tē puniendā. Sed prius q̄ tibias occipet inflare mꝛta in appollinē dixit: quē certamie supatū. corio erecto nudis & laceris viscerib⁹ reliq̄t: hæc & plura Apule. li. i. floridoꝝ scribit itē Ouidius fast. li. vi. circa finē. & in met. li. vi. Fuit aūt Satyrus. Pli. aūt li. xvii. c. lxvi. refert: q; in regiōe aulocrene: p quā ab apamea i pbrygiā itur: platanꝰ oñdebat̄ ex q̄ pepēdit Marsya victus ab appolline. quæ iam tum magnitudine electa est. Tibi. s. est. Cū vultu tali. s.

Frons

Marsyas

DO. Cire velim. sui temporis bomines insectat̄. qui cum barbati essent & baberent vxorem: drauscorum & metulatorum cōmertio prose & vxorevtebant̄. Næuolumq; draucum ex eo solitū facere questum alloquit̄ & Quasi per dyalogum introducit auariciam accusantem eorum quibus operam præstabat: deniq; buic stanc ferme omnes partes in cinædis barbatis exagitandis & deridendis Marsia: signum erat in foro ad quod litigantes vadimonia faciebant. vt Porpby. in Hor. suspicat̄. Marsiæ item meminit Pli. quem ait coronari solitum a filia Augusti. fuit item marsya fabula notus qui niseis bominibus iudicibus: vt scribit Diodo. cū appolline certauit. & superatus est: quoniā cum Apollo in certamine deficeret: addit vocem ores & cantum: id cum obiiceret Marsia. s. artem musice non cantum esset contēnendū. Respondit ipsum quoq; vti ore quo. s. tibiam inflabat: victus excoriatus est cōuersus in marsiam flumen: cuius Stra. ad bystoriā boc referēs scribat id factū esse qm̄ ad marsiæ ripas arundines nascunt̄ apte tibii.

VAL. Cire velim quare totiens mibi næuole tristis occurras. Neuolum impurū & impudicum bominē alloquit̄. qui dñi libidine insanietis seruus spurca depromit flagitia. Frōte obdu. in rugam coactu. Ceu mar. vi. pro marsyas stra elisa. marsyas byagnis inuctoris tibierū filius ausus cū appolline cātu contendere lato a musis iudicio in pœnā cecinit & cecidit suam: exectus em̄ corio nudis & laceris viscerib⁹ relictus ē: vt vero interptes Plato. sympossii olimpi filiꝰ cū abiectas a pallade tibias q; ipsam deboneſtarēt: sustulissent. cū appolline d̄ musica contēdere ausus ē: itaq; & superatus est & pœnas luit quas diximus: a cuius sanguine fluuius emersit qui postea marsyas appellatus.

Rauola:dū rhodopes buda terit īguīa barba
Nos colaphū incutim⁹ lābenti cruſtula ſuo.
Nō erat hac facie miſerabilior crepereius
Pollio: qui triplicem vſurā præſtare paratus
Circuit:& fatuos nō inuenit:vnde repente
Tot rugę? certe modico contētas agebas
Vernam equitē: cōuiua ioco mordēte facet⁹
Et ſalibus vehemens intra pomœría natis
Oīa nunc contra:vultus grauis.horrida ſiccę
Sylua comę nullus tota nitor in cute:qualem
Prę̄ſtabat calidi circūlita faſcia viſci.
Sed fructificāte pilo neglecta & ſqualida cru
Quid macies ęgri veteris? quē tpe lōgo (ra
Torret quarta dies:olimq; domeſtica febris.
Deprędas animi tormenta latentis in ęgro
Corpore: deprędas & gaudia ſumit vtrūq;
Inde habitum facies igit̄ flexiſſe videris
Propoſitum: & vitę contrarius ire priori.
Nup.n.vt repeto phanū iſidis: & ganymedē

Rauola.hunc cunnilingū oñdit:plures enim lucrabant̄ propterea:deprehenſus tñ expalluit. Rhodopes. pro meretrice poſuit:ſui temporis.Nam fuerat rhodope altera meretricula æſopi fabularū phiſoſophi cōſerua quodā cotubernalis:que tātas opes meretricio q̄ſtu cōqeſerat. vt i ægypto pyrhamidē laudatiſſimā fecerit. Auctor ē pli.li.xxxvi.c.ix. Strabo aūt li.xvii.inter pyramides apud mēphin olim exiſtētes regū ſepulturæ. Tres noiat exímias.Quaq; due inter ſeptē ſpectacula an numerabant̄. Singulæ altitudine ſtadii figura q̄drata:altitudinem habentes paulo maiorem quolibet latere: & paulo altera altera maior. Erāt aūt eæ inter ſe proxime in eodem plano. Viterius vero in maiore montis altitudine erat. Tertia:multo primis duabus minor:maiore tamen impenſa ſtructa. hæc dicit̄ meretricis ſepultura ab amantibus effecta.Eam mulierem Sapho doricam vocat: & fratris ſui charaxi amicam. Aliam eā rhodopen nominant & regis vxorem deinde fuiſſe: poſt mortem vero banc ſepulturam habuiſſe: hæc & plura ſcribit Strabo li.xvii. Terit linge bat enim. Colaphum: κόλαφιξώ cædo ſignificat. κάλόφόσ pugn⁹ vel alapa dicit. Lābenti cruſtula: rauola tamē lambit cunnos.Cruſtula.Erat cruſtulū dulciarii genus teſte porphyrione.Horati⁹ libri.i.ſermone.i. Vt pueris olim dant Cruſtula blandi Doctores elemēta velint vt diſcere prima.Seneca item epła.C.ait. Sic cōſolamur cruſtulo pueros:ſic infantiū fletum infuſo lacte cōpeſcimus. Varro aūt ſcribit. Cruſtulū a cruſta pultis:ea q̄ vt coriū exurit̄ cruſta dicta. Hac:tua.ſ. Præſtare reddere:ſoluere. Conuiua ioco mordente facetus. Varro vt ſcribit Gellius li.xii.ca.xi.in ſatyris Menippæis dixit.Nec loquaces cōuiuas.nec mutos legere oportere:quia eloquētia in foro & apud ſubſellia.Silentiū vero nō in cōuiuio.ſed in cubiculo eſſe deberet. Sermones igit̄ ad tempus babēdos cenſet.nō ſup rebus anxiis aut toruoſis.ſed iucundos atq; inuitabiles:& cū quadā illicebra & voluptate vtiles.ex quibus ingenium noſtrū venuſtius fiat & amœnius.& Cicero li.i.de oratore ita. Quid eſſe poteſt in ocio aut iucundius aut magis ꝓprium humanitatis q̄ ſermo facetus ac nulla in re rudis? hoc em̄ vno præſtam⁹ vel maxime veris:q̄ colloquimur inter nos:& exprimere dicēdo ſenſa poſſumus. Fatuos. qui ſibi fœnerent Fatuos:inſulſos. Vnde.ſ.ſunt. Agebas vernā equitē.i.eques & dīues videbaris inter paupes & ſeruos. Ioco mordente:iocū id accipimus q̄d eſt cōtrariū. Serio: nā effingere & terrere:& ꝓmittere interim iocus eſt.Fabius auctor li.vi. Et philoſophus li.iiii.etb. ait q̄ q neq; diceret̄ quic̄q; ridiculi:neq; alio dicere paterent̄:ruſtici duriq; eſſe videnť. At is: qui cū moderatione iocat̄: comis atq; vrban⁹ vocat̄. Salibus intra pomœría natis Vrbanitatē ſignificat. Vrbanitas em̄ dicitur ſermo præferens in verbis & arte & vſu ꝓprium quendam guſtum vrbis:& ſumptam e cōuerſatione doctor̄ tacitam eruditionē. Deniq; cui contraria ſit ruſticitas. falſum inconſuetudine ꝓ ridiculo tantū accipim⁹. Et catullus cum dicit:in tanto nulla eſt corpe mica ſalis. hoc dicit:nihil in corpe eius eſſe ridiculum.Salſum igit̄ erit:quod nō erit inſulſum:velud quoddā ſimplex oīonis cōdimētum.quod ſentitur latente iudicio:velut palato:excitatq;:& tedio defendit orationem.Fab.libro.vi.

Vebemēs.ſ.eras.i.acutus:vebemēs aūt a ve particula:quæ hic auget:& mēte cōponit̄. Vnde Macrob.li.vi.Sat.ſic ait. Væ particula:ſicuti quædā alia:tum intentionē ſignificat:tū minutionē. Nā vetus & vebemēs alterū ab ætatis magnitudine cōpoſitū:elíſumq; c̄. Alterū ab nimio impetu & vi mētis inſtructū. Vecors aūt & veſanus priuationē ſignificat ſanitatis & cordis. Intra pomœría.Liu⁹ libro primo de ſeruio tullio ſic ait.Aggere & foſſis & muro vrbem circūdat.Item pomeriū profert: pomœrium verbi vim ſolum intuētes poſt mœniū interꝑtan̄ eſſe. Eſt autem magis circa murum locus. quem in condendis vrbibus quodam betruſci. qua murum ducturi erant: certis circa terminis in augurato conſecrabant:vt neq; interiore parte edificia mœnibus continuarent̄: quæ nunc vulgo etiam cōiungunt.Et extrinſecus puri aliquid ab humano cultu pateret ſoli:hoc ſpaciū q̄d neq; habitari:neq; arari fas erat:nō magis q̄ poſt mur̄ eſſet:q̄ q̄ murus poſt id pomœriū Romani appellarūt & in vrbis incremento ſemp quantū mœnia præceſſura erant: tantū termini bi cōſecrati profereban tur. hæc illæ. Contra.ſ.ſunt tib. Siccæ: non vnctæ vnguento vti quondā. Horrida ſylua: biſpi-

MAN.

Rhodope meretrix

Pyramides

Rhodopes meretrix

Colaphus. colaphizo

Cruſtulum

Conuiuæ quales Faces

Sermo

Iocoſus. vir

Vrbanitas

Salſum

Vebemēs Væ

Pomœriū

Viſcum. Reſina Næuolus

di crines & inculti.p metaphorã. Calidi viſci. Viſcum cum reſina & cæra pannos in cute mitigat ois generis: vt ſcribit Plí.li.xxiiii. Idemq; lib.xiiii. dixit reſina euelli pilos. Circumlita: circũnncta. Sed ſunt tibi. Squalida: non lucida ac leuia vti prius. De næuolo aũt Martialis li.iii. ait. Sed p̃dicaris ſed pulcbre næuole ceues. binc arguere poſſumus næuolum cinædũ fuiſſe: poſtea adulteriũ: et pediconem. Frutificante: pululante: & renaſcente. Quid cur tibi eſt. Torret deſiccat vrit. Quẽ tempore longo torret quarta dies. i. quartana febris: quæ quidem pluribus etiã annis durare ſolet.

Febris quarta

Quos & auicena & Gallienus late oſtẽdunt. Et celſus libro. iii. ca. iii. ait q; quartanã patiẽtibus finita febre biduũ integrũ eſt: ita quarto die reuertit̃. Vtq; li. iii. ca. xv. aſſerit tarde admodũ finiri: niſi primis diebus diſcuſſa ſit. Olim iampridẽ. De preodas: deprendere & cognoſcere potes. oſtendit aũt ex animi qualitate mœrorem & lætitiam in vultu dignoſci & depbendi: qđ & de fronte diximus. Vtrunq; babitum. vtranq; qualitatem: leticiam. ſ. & mœronem. Inde: a tormentis & gaudiis.

Ganymedis ſtatua.

Fanum iſidis. vt. ſ. Inde te mulieres cõduceret. De quo lege ſatyra. vi. Ganymedẽ pacis: in pacis enim tẽplo a Veſpaſiano facto Ganymedis ſtatua erat & veneris bin Mar. li. vii. ait ſic tibi. laſciui nõ deſit copia furti. Siue cupis pace: ſeu ganymede coli.

DO.

Rauola: bunc ſui temporis cunuilingum notat. Rbodopes Rbodope in tbacia eſt a nomine regine mons. rbodope item meretricula. vt ſcribit Plí. conſerua. Aeſopi: que tantũ queſtũ fecit in egypto. vt tumulo ſuo priamidem extruxerit: eam ſapbo doricam appellat in carminibus: eius amore captum fuiſſe ſcribit Caraſſem fratrẽ dum leſbium vinũ negociator ad Naucratẽ cõpararet: eiuſdem minit berodo. ille tamen grece ſcribit rbodopis. Stra. in vltimo rbodope. Sapbo. Arſit inops frater meretricis victus amore. bic ponit̃ pro altera meretrice tempo; Iuue. cuius cunnũ lingebat rabula. ſed aliquãdo depbẽſus erubuit: & cõtraxit frontẽ qualem nunc babebat Neuolus. Nos colapbum incutimus. Cruſtulum opus dulciarũ eſt: vt porpbyrio in Horatium interp̃tatur. boc ait ex ſtomaco nos inquit cedimus ſeruos ſi labunt cruſtula noſtra. nam ſunt mellita: & tamen videmus rabulam & alios lingere cunnos. & id ferim? tpibus noſtri. Creperius Pollio. Pollionem nepotẽ. & luxurioſum inſectat̃ vt Horatius meuiũ: bic em̃ conſumptis opibus mutuo & in fœnus pecuniã quererecogebat̃ quod non agebat ſine magno pudore & cõtractione frõtis ob priſtinã fortunã a qua obgulã erat deiectus Creperei galli meminit. Tacitus i gubernaculis naulus Agripine Pollionis item Mar. An Pollionis dulce currit ad quartũ. Agebas vernã equitem. i. q̃uis eſſes inter vernas & ſeruos tñ nõ miore bilaritate viuebas: q̃ ſi equæs diues fuiſſes. Calidi viſci. i. pylotri: & dropacis: nã ea remedia ſunt ad pilos euellẽdos tenacia vt viſcus variis fiunt generib?: vt docet Plí. meges mago pſilatri vſum excoluit: quo pueros venales leuigabat. Frutificante pilo. i. fruticis inſtar ſubnaſcente. Nã frutificare dicunt̃ pili. cũ duriores ſubnaſcunt̃. Advanũ iſidis de boc añ dictũ ẽ. vt. ſ. illic cõducere ris a matronis futuivolẽtib?. Deprẽſus. i. adulterio rodopes meretricia. Plí. bec ſunt pyramidũ mira cula ſup̃mũq; illud ne qs regũ opes mitẽ minimã extitiſti laudatiſſima a rbodope meretricula factã æſopi fabula; pbiloſopbi cõſerua quondã & cõtubernalis bæc fuit maiore miraculo tãtas opes meretricio eſſe cõq̃ſitas queſtu. põt etiã videri poeta rbodopen p q̃cũq; meretricula poſuiſſe notiſſima

Nos cola. incu. lambẽti cru. ſer. ordo eſt: qđ tibi cũ vultu qualẽ ſubaudi is babet cui ſeruo lambẽti cruſtula colapbũ incutim?. colopbus græce latine alapa noiat̃. Triplicẽ vſurã. triplicatã fœnori pecuniã. eſt vbi vſum ſignificet Cí. p. P. ſylla. qd expectas amplí? lucis ne bãcvſurã eripe vis plenã lacbrymaq; atq; meroris. Modico contẽtus: vt plura nõ appeteret videre. Agebas vernã eqtẽ. cũ eſſes verna eques tñ videbare. Cõuiua ioco mordẽte facetus: iocoſus: at nõ tantũ circa ridicula facerẽ veteres eẽ noluerũt: ſed mollicie iocundũq; excultæ cuiuſdã elegãtiæ. Cí. Necvlli ſunt pedes faceti ac delitiis ingredieti molles & Hor. molle atq; facetũ Virgilio. iocum vero dicimus q; ſerio cõtrariũ eſt. dicax noiat̃ cũ riſu aliq; incẽſens: eſt g̃ ſenſus. elegans verbis cõuiua dicaci fmone tuo adriſum oẽs p̃uocabas. Et ſalibus vebemẽs. Cice. atticoq; eẽ p̃rium ait om̃e qđ in oone ſalem ſumpſit: & catullus nulla eſt in corpe mica ſalis: boc eſt nibil venuſtum & ſapienter dictum. eſt enim falſum quaſi oonis quoddã condimentũ quod latent; ſentit̃ iudicio: vel vt palato vt a tædio defendat orationem: ergo vebemens p̃mptus aut multum cõmouens ſalibus dictis ad riſum vel ad delectandũ compoſitis: & pluraliter declinant̃: vt bic & in ſingulari. vt Hora. quod ſale multo vrbem defricuit. &. C. P. Scipio qui eſt in conſultu mortuus nõ multum ille quidẽ nec ſæpe dicebat: ſed & latine loquẽdo cuius erat par & oẽs ſale facetiiſq; ſupabat. Intra pomeria natis. pomœrium inquit Liuius ẽ circa murũ locus quem in cõdendis vrbibus quondã betruſci qua murũ ducturi erant certis circa augurũ terminis in augurato fas eſt nõ magis q; poſt murũ eſt q̃ q; murus poſt id pomœriũ romani appellarũt. & Luc. feſto purgantes Imœnia luſtro. Longa p extremos pomœria cingere fines. nã pomaria vbi cõſcitæ pomi ſunt dicimus Hor. & vda mollibus pomaria riuis eſt igit̃ ſenſus. ſalibus vtebare nõ egreſtib? non ruſticis ſed vrbanis & quib? ciues ipſi vterent̃ vt intra pomœria. i. in vrbe nõ inter ruſticos nati viderent̃. Vultus grauis triſtis. Horrida incõpta. Siccæ ſine vnguẽtis. Silua co. multitudo Cæſariei quaſi in globos erecta: a græcis coma. a latinis cæſaries a cædendo. Qualẽ p̃ſta. te eminere facie bat. Calidi circũ. fa. vi. quo mollior videreris lubricã faciem cõmunicãdo. Fruticante: creſcẽte. Et ſqualli. cru. quæ glabella & leuia tibi antea fuere. Aegri ve. tanq; eius qui diu in mormo iacuerit. Sumit vtrunq; inde habitũ facies. lætitiæ ſimul & mœroris. Vitæ contra. ire prio. nã ſupra dixit. & ſalibus vebemẽs. Nup em̃ vt re. ordo ẽ nuper em̃ mœchus notior auſidio ſolebas vt repeto celebrare

Phanum isidis & ganyme.pacis & palatia matris aduecte & cererem.nam in quo templo nō prostat fœmina. Et gany.i.templū ganymedis quē fabule ferūt in celū a iouis aquila sublatū non ob corpis venustatē sed diuinā mentis aciem q̄ celetibus par videret. vt Xenophon. in pbō. symposito κάι ἐγὼ τὲφιμικάι γάνυμιδην ουσώμοτόσ ἀλλὰ φηχηρένεκα υώδιόσ εἰσόλυμό ώνάνέχθηναι μάρτυρέιδὲ κάι τόυνόμα ἀυτόυέρι μὲν γάρδώουκάι ὁμήρώ γάέυτάιδ ἀκόυμυτόυτόδέφράσότιη. δὲ τάιδετά κόυώνέρι δὲκάι ἀλλόθιώόυ ώυκινά φρέσι μηδέάέιδαρέσόυν συνάμφρότερών τόυτω ούχηδυσόμάτόσόν ὁμασδέισο γάνυμιδμρ ἀλλήδυ γναμών ἐνλεθέόισ τέτιμήτάι.

Pacis: & aduectæ secreta palatia matris
Et cererē (nā quo nō prostat fœmina tēplo)
Notior aufidio mœchus celebrare solebas:
Quod taceo: atq; ipos: etiā inclinare maritos
Vtile & hoc multis vitæ gen⁹: at mihi nullū
Inde opę preciū: pingnes aliquādo lacernas
Munimenta togæ duri crassiq; coloris
Et male percussas textoris pectine galli
Accipimus: tenu argentū venecq; secundæ.
Fata regunt homies fatū est & partibus illis
Quas sinus abscōdit: nā si tibi sidera cessant:
Nil faciet longi mensura incognita neruí.
Quis te nudum spumanti virro labello
Viderit: & blandę assiduę densæq; tabellę
Sollicitent. ἡόόυσ γαρ γλκέόσ ἀρδράκιμάι
δόμ

Qā tñ vlterius monstrū: q̄ mollis auarus
Hęc tribui: deīde illa ddi: mox plura tulisti.
Cōputat atq; cenet: ponatur calculus: ad sint
Cum tabula pueri: numera sestertia quinq;
Oīibus in reb⁹ numerent deinde labores.
An facile & pronū ē agere intra viscera penē
Legitimū: atq; illic hesternę occurrere cœnę
Seruus erit minus ille miser: qui foderit agrū
Quā dominū: sed tu sane tenes & puerum te
Et pulcbrū & dignū cyatbo: cœloq; putabas
Vos humili assectæ vos indulgebitis vnq;
Cultorí iam nec morbo donare parati

En cui tuviridē vmbellā: cui succia mittas:
Grādia: natal quotiēs redit: aut madidū ver
Incipit: & strata positus longaq; cathedra:
Munera fœmineis tractas secreta Kalendis.
Dic passer: cui tot mōtes: tot prędia seruas
Appula tot miluos inter tua pascua lassos
Tetripbolinus ager fœcūdis vitibus implet

M.AN

Aduectæ matris. i. cybeles: quæ a pbrígia aduecta fuit in vrbem. De qua re lati⁹ Sati. iii. diximus. Secreta palatia. Secreto enim ea fœmine vel adulteri frequētabāt

Cereris sacra

Et cererem: in cuius templo castæ solū modo esse solebant: at iam ibi quoq; prostant. Oui. libro. iiii. fast. sed si tura aberit: budas accēdite tædas. Parua bonæ cereri sint mō casta placet latius videto in sat. vi.

Paralepsis occupatio

Qđ taceo: paralepsis ē: ab oratorib⁹ dicit occupatio. ϖάρά aūt iuxta. & λήφισ captio: vel acceptio. De occupatione autē Cicero ad ber. li. iiii. sic occupatio est: quū dicim⁹ nos præterire: aut nescire: aut nolle dicere id quod tunc maxime dicimus: boc modo. Nam de pueritia quidem tua quā tu omniū intemperantie addixisti dicemus. si boc tempus ideoneū putarē: nūc consulto relinquo. & illud p̄tereo: q̄ rei militaris te infrequentē tradidisti &c.

Vtile & hoc multis. Mœuoli respōsio est. Vtile. s. fuit. ac est. Hoc maritos. s. inclinare. Nullū. s. est. Operæ preciū: cōmodū: vtile & operæ. i. laboris preciū. Pingues crassas. Mumimenta appositio est. Lacernas: penulas: quia dicit mumimēta togæ.

Gallorum Vestes.

Textoris galli. ii. em̄ viliores vestes texebant. Vnde Strabo. lib. iiii. de gallis sic ait. Sagis vestiunt: comasq; nutriunt: p̄missis vtuntur fœminalibus: pro tunicis vero scissos gerūt cum manicis amictus: vix pudenda: natesq; velantes. Iana quidem aspera. cæterum oblongis villis. Vñ & birsuta texunt sagula: quæ lenæ vocantur. bæc illa. Martial etiā ait. Me ginguis gallia vestit. Et li. iiii. Accipe seq̄nicæ pinguē textricis alumnā. Sequani aūt galliæ populi sunt. de quib⁹ multa strabo li. iiii.

Lenæ.

Sequani

Venæq; secūdæ. primæ em̄ venæ digni⁹

Fatum

Fata regunt homines: de fatis latius dictum est Sat. vii. &. ii. Varro aūt scribit: fatum dictum id quod pueris constituūt parcæ fando. bæ vt besiodus scribit. Nascentibus bonum & malum hominibus conferunt. De parcis vero latæ diximus ægloga quarta. Sinus: vestis. s. Maro li. .i. de venere. Nuda genu: modoq; sinus collecta flentes. Nā si tibi sidera cessant ostendit a sideribus fata esse: qđ & Manilius li. iii. asserit. dicēs. fata quoq; & vitas hominū suspendit ab astris. Sic fœlix: aut triste venit per singula fatum. Spumanti labello: pruriginis ardore significat.

Fata

Sabellæ: cinædi. s. virronis. Sollicitēt. s.

te. Eſt aũt ſenſus: ꝙ habentes immẽſum penem, licet appetant̃: a cinædis: niſi fata ꝓpicia habuerint ſine lucro aliquo fodient. quod & Næuolo acciderat. ἡθοὺς γὰρ γλυκερὸς ἀνδράκι νάιλον. ibus garglyceos andra cinædon. i. Moris ẽm dulcis vel ſuauis bominẽ cinædum ſupple autem eſſe decet. Verũ boc ait quia dixerat. Blande tabelle ad illud enim rettulit. Et vſus eſt ſermone græco ceu laſciuiore, grecis enim verbis impudicos affectus plerũq; exprimebant: & eiſdem blandiebant̃ vt illud in ſatyra. vi. vi ξὼή κάι φυχή. i. vita & anima. Vlterius. i. maius eſt. Mollis. id eſt cynedus.

Aſſedæ — Hæc tribui Virronis cinædi verba imputantis beneficia collata draucis. Cõputat. næuoli verba ſunt. Dignum cyato: vt dignus fuit ganymedes miſcere ioui. Vos: ſcilicet auari cinædi. bũili aſſe clæ viri ſeruo. Marcell⁹ ſcribit. Aſſeclas vocitatos ab eo ꝙ aſſint: & oĩbus iuſſis dominoꝝ ꝑſto ſint.

Cultori. ſ. diligenti vos & veneranti. Morbo. prurigini. i. draucis veſtrũ morbũ curãtibus. En cui tu viridem: poete verba ironica: dicit ẽm neuolum bre illum: cui diebus natalib⁹ vel Kalẽdis martiis donare poſſit. vt ſolebant mulieribus amatores hmõi diebus. binc tibulus in ipſo principio voluminis tertii ait. Martis romani feſte venere calende. Exoriens noſtris bic fuit ãnus auis. Et vaga nũc certa diſcurrũt vndiq; pompa. Perq; vias vrbis munera perq; domos. Et Mart. lib. v. ad gallam inquit. Scis certe puto veſtra iam venire. Saturnalia martias Kalen. Tum reddã tibi galla qđ dediſti. Vtq; Ouid. li. iii. faſt. ſcribit. Martii. Kalendas fœmine colebant. in bonorẽ belli cum ſabinis compoſiti: Vmbellã: velum ad arcendũ ſolem p̃ſertim in theatris. Marti. lib. xiiii. Accipe q̃ nimios vincãt vmbracula ſoles. Succina: de bis late in Sat. vi. Martis — Kal. — Natalis: ipſius. ſ. cinedi. Ver incipit: ꝓpter kalendas martias id ait. licet ſeptimo idus fe. Ver incipet vt ſcribit Varro li. i. de re ruſtica. & Ouid. li. ii. faſt. tpe ſuo quarto idus feb. principiũ veris oſtendit. Madidum ver: pluuioſum. Verg. li. ii. g. de vere. Tum pater oĩpo. fœcũdis imbribus æther Coniugis in gremiũ lete deſcendit &c. qđ quidẽ latius eo in loco iam declarauimus. Strata: tapedibus ornata. Poſitus cathedra: mos erat: vt binc colligere poſſumus: mulieres calendis martiis ornare domum: & ſedes ac cathedras tapetibus ſternere cũ ad eas eo die amatores dona mitterent. audirentq; etiã. Qđ quidẽ poeta neuolum quoq; ironice ſane: erga virronem cinedum ſuũ poſſe agere ſcribit. Munera ſecreta officia q̃lia in amicas amatores obibant. Mittendo eis dona: & eaꝝ tecta celebrantes. Secreta aũt bic dicit: q̃m ſecreto in virronẽ cinedum talia agenda erant non aũt palam: vti in mulieres agebat̃. Veris initium — Paſſer. i. mollis. laſciu⁹ ſalax vt paſſer eſt. Prædia agros. Miluos laſſos. Perſius itẽ ait. Diues arat curibus quantũ non miluus oberrat. Trifolinũ ager — Trifolinus ager Plinius libro. xiiii. c. ix. oſtendit in cãpania eſſe. Trifolinum agrum: Cãpaniãq; ipſa. Vinis trifolinis gloriatã ſuo ſæculo Et Mart. in exeniis ait. Non ſum de primo fateor Trifolina lyeo inter vina tamen ſeptima vitis ero:

DO. Ganymedem pacis. pacis tẽplum Veſpa. extruxit iuxta forũ in quo Syllã pictam a Nichomacho cum admiratione ſpectabant: & venerẽ incerti auctoris & ganimedẽ mira veritate expſſum. Palatia matris aduectæ. i. Cybelles aduectæ ex pergamo. Quo nõ proſtat: bic dicit. quia nominauit tẽplum Cereris vbi ſolent eſſe tantum caſte matrone. Aufidio. aufidius Cbius: multi aufidii fuerũt ſed bic adulteriis nobilis & matronaꝝ oĩm corruptor. notatus eſt etiam a Mar. pcuratorẽ multi quiꝓferat ipſo. Acrior boc cbius nõ erit aufidius. Maritos: erat ẽm draucus. Vti & boc mul. verba neuoli drauci reſpõdentis. ſub cuius pſona tota ſatyra exurgit. Munimenta togæ. lacernas quibus tegit̃ mibi toga. Texoris galli. nã galli violares veſtes & groſſiores texebãt. Stra. gallis lanã aſperã eſſe ſcribit: vnde fagula texunt̃ Mar. me pinguis gallia veſtit alibi. Accipe ſequanicæ pinguem textricis alũnam. Tenuæ argentũ. i. exiguũ vt ligulã. Venæ ſecũde: nam prime venæ optimũ argentum puſtulatum dicebat̃. Labello ſpumanti nam qui appetit labra mouet ſpumantia. & Mar. de appetente drauco draucum oculis deuorantibus draucos. ἡθοὺς κάι ὠὲρ γάυκυνάνδρ ἀκινόιλον. i. ſuauẽ moribus boiem cinædũ & dum bæc verba græce inſerit oñdit eoꝝ boim mollitiem effœminati ẽm erat grecis verbis grandiri. Hæc tribui: verba ſunt vironis cõputãtis cũ Drauco. Sed tu ſane: ironicæ boc dicit Draucus. vt oſtendat ſibi nullam fuiſſe voluptatẽ cum ille eſſet biſpidus. Vos bumidi aſſeclæ: quaſi dicat. Quid poſſunt ſperare clientes a vobis o diuites: cum nibil donetis draucis: qui veſtre ſeruiũt voluptati. Indulgebitis. i. dabitis ne aliquid clienti. Nec parati donare mor. i. cum nolitis libidini veſtræ aliquid dare. boc eſt draucis. En cui p irriſionẽ exagitat barbatum cinædũ. alloquit̃ ẽm draucũ. tanq; eius amicum. cum nibil inquit det cinædus tuus o Drauce nec tu debes ei mittere munera muliebria tanq; amicæ. nam mos erat vt die natali vmbella electra & buiuſmodi dona ab amicis fœmis mitterent̃. En inquit ironicæ drauce cui mittas & cætera. Vmbella: velum erat ad arcendũ ſolem inuſu p̃ſertim muſieribus Mar. Vmbellam iuſcæ ligde feras dñe.

Succina itẽ boc eſt electra mulierum erant delicie. Ouidius: ea a nutribus latinis geſtari dicit. & Plinius de ſuccinis in bis inquit vſus eſt aliquis in medicina. ſed boc fœminis placet: que falerni vini colorem habebant: preſtabant aliis fœmineis kalendis id eſt. martiis: nam tunc dabant̃ dona mulieribus: qđ in Veſpaſiano ſcribit Trãquil. & Tibul. ad neeram & vada nũc certa diſcurrũt vndiq; pompa. Orati. martiis celebs quid agã kalendis. & ſæpe apud marti. Dic paſſer. paſſer loci ꝓprium eſt Mar. Nõ moliis ſinueſſa ieruideq; fluctus paſſeris: aut ſupb⁹ anxur. Potes & referre ad diuitẽ quẽ appellet paſſerem ab ſalacitatẽ. Tot miluos intra: tam longũ tractum agroꝝ: in quo volãtes milui laſſant̃. emulatio eſt perſii. Diues erat curribus quãtum non miluus oberrat. Ager tripbolin⁹.

Fidenti. A tripbolio deducit: & a τέτρά quod eſt quatuor: ſed iam pudeat Fidenti. ſtultiti ſue

quē piget totiens eludere nos inſtitutos cōmentarios abſoluamus. ager tripolinus in cāpania eſt Pli. vina trabellica appellarunt ad quartum a neapoli lapidem & iuxta capuam Caulina mox tripbolina.

Pacis ſubaudi templū. Aduectæ. e phrygia. Non proſtat. adultera eſt: Inclinare. ad ſtuprū trabere vt ipſe alibi: quot diſcipulos inclinet anulus. Vti & boc mul. verba ſunt neuoli. Munimēta togæ: quas togis ſuperinduimus. Tenuæ argentū: parui præcii: Venæq; ſecum metallis imixte non puri purilatique. Sinus. veſtis. Nerui. pennis. Spumam label. vt libidinis impatientē furētis more notauit. Aſſiduæ denſæque tabellæ ſollicitent. vt ſæpe & multū ſcribatur. ΗΤΟΙΣ ΚΑΙ ΩΞΟ ΥΛΥ ΚΥΓΑΝ ΔΡΑΚΙΝΑΙΔΟΝ. boc eſt moris. licet ſuauem virum cinedum. Hæc tribui. verba molis auari. Computat atque ca. ne tradat alia: ſed longe emendatius ſinceriuſque legitur: cōputat & ceuet. ita enī vetuſtiſſimus codex habet: vt ſit ſenſus: computat quæ dedit ac iterum ad libidinis deuoluitur intemperantiam. An facile & pronum eſt agere intra viſcera pennem Legitimū atque illic beſternæ occurrere cœnæ. bi duo imundi & impudici verſus Iuue. non ſunt. Et dy. cy. menſa diuitū vel iouis: nam ſub iūgit cæloq; putabas. Hum. aſſe. vt ipſe ſum. Secreta mu. fœminarū efficit fœmineis tractas ſecreta calendis. calendæ enim preſertim martiæ dicatæ fuerunt cōnubiis. Ho. Martiis celebs quid agam calendis & Tibul. Martis vicini feſtæ veneræ calendæ. Exoriens noſtris bic fuit annus auis. Et vaga nūc certa diſcurrunt vndique pompa. Perque vias vrbis munera per que domos. Dic paſſer. ſalax per inde ac paſſer. Tot miluos inter tua paſcua laſſos. Sic Per. diues arat curibus quantū non miluus oberret. vetus autem prouerbium predia babet quantū non milui volant byperbolicos longe latæq; patientia. Tripbo. ager. locus ferax ſic dictu a Pli. ad quartum Neapoli lapidem trebellicis iuxta capuā caulinis & in ſuo agro trepulanis aliqui ſemper inter plebeia & trifolinis gloriata.

VAL.

Suſpectūq; iugum cumis: & gaurus inanis.
Nā quis plura linit victuro dolia muſto
Quātū erat exbauſti lūbos donare dietis
Iugeribus paucis: melius ne ruſticus infans
Cum matre & caſulis: & cū luſore catello
Cymbala pulſantis legatus fiet amici.
Improbus es cū poſcis ait: ſed penſio clamat
Poſce: ſ̄ appellat puer vnicus: vt polyphemi
Lata acies: per quā ſolers euaſit vlyſſes
Alter emēdus erit: nāq; bic non ſufficit: ābo
Paſcēdi: quid agam bruna ſpirāte? quid oro:
Quid dicā ſcapulis ſeruorum menſe decēbri
Et pedibus? durate atq; expectate cicadas?
Verū vt diſſimules. vt mittas cætera quāto
Metiris pretio: quod ni tibi deditus. eſſem
Deuotuſq; cliens: vxor tua virgo maneret?
Scis certe quibus iſta modis: cq; ſæpe rogaris
Et quæ pollicitus: fugientem ſæpe puellā
Amplexu rapui: tabulaſ quoq; ruperat: & iā
Signabat: tota vix bæc ego nocte redemi
Te plorāte ſoris: teſtis mibi lectulus: & tu
Ad quē peruenit lecti ſon?: & dominæ vox
Inſtabile ac dirimi cœptū: & iam pene ſolutū
Coniugiū: ī multis domib? ſeruauit adulter
Quo te circūagas: cq; prima aut vltima pōas.
Nullū ergo meritū ē ingrate ac pfide: nullus
Quod tibi filiolus: vel filia naſcitur ex me.
Tollis enī & libris actorus ſpargere gaudes
Argumenta viri: foribus ſuſpende coronas.

Suſpectum eminens & ſuſum aſpectum Cumæ enim ſuſpiciunt illud cū eis eminerat. Suſpectum iugum: miſenum promōtorium intelligit. Strabo enim lib. v. ſic ait Proximum cumis eſt miſenum promōtorium &c. Et inferius Inquit bactenus terminatur ſinus quem craterem appellant: duobus diuiſus promontoriis meridiem ſpectantibus Miſceno videlicet: & Atbenio: Totus vero ornamentis inſignitur: tum iam dictis vrbib?: tum ædificiis arbuſtiſque conſpicu?. bec ille. Et gaurus inanis Plinius libro. xiiii. c. ix. ſic ait. Certant maſſica æquæ ex monte Gaurano puteolos Baiaſque proſpectantia. Inanis: concauus. Linit dolia. i. vngit pice: vel reſina. iis enim rebus doliis perunctis vina cōdiebantur. vt ſcribit Plinius lib. xiii. Exbauſti: ſanguine vacui propter coitum. melius ne ruſticus infans ſic legi in antiquiſſimo textu. quod magis placet. Eſt autem ordo An ifans ruſticus melius fiet legatus. i. lenunculus Amici pulſantis cymbala: cū matre & caſulis & cum luſore catello: ſupple a gallo nutrīē & alitur: legatur. itaq; boc carmen per parentbeſim. i. iterpoſitionē. Melius nē ruſticus infans: Senſus eſt: cq leno-nes filii meretricum plus recipiūt a gallis: cq ipſe næuolus draucus ab birſutis cinædis. Illi enim cum matre & catulo a gallis nutriebantur ſoluta etiam penſione Cymbala pulſantis amici: ideſt galli amātis: Cybeles enim ſacerdotes laſciuiſſimi erant. Catello. ſolent enī meretrices catellos alere: Improbus es. eiuſdem næuoli verba: proſequitur enim ſermonem ſuū: ſuoſq; labores & curas. Ait paſſer ille: ideſt viro cinædus. Appellat: clamat: citat: vt ſoluam debitum. Fab. li. v. c. xii. Et magna pecunia appellabaris a creditorib?. Columella item li. i. c. vii. Nam ſummā ius antiqui ſummā putabāt crucē. Nec curſus in totū remittendū: Quū vel optima noia nō ap-

MAN.

Miſenum Cumæ

Maſſica vina.

Gauru

Appellat.

Summum ius.

pellando:fieri mala fœnerator Alphius dixisse feuerissime fertur. Vt polyphemi lata acies: sensus est: sicuti polyphemo vnicus oculus non satis fuit: quoniã illo effosso sibi ab vlysse cæcus restitit: ita mihi vnicus seruus non sufficit:fuit is cyclops in sycilia neptuni filius. De quo multa Vergilius libro.iii.æn.

Polipbemus quid. Solers

πόλυφημός autẽ & garrulus & illustris interpretatẽ. De polsipbemo etiã plura diximus ægloga nona. Lata acies erat enim pbœbæ lampadis instar. Euasit Vlysses:Maro lib.iii.æn.id late scribit. Solers:in omni re prudens dicitur. Cicadas:quæ quidẽ frigora aspernanẽ:hinc sub ardenti sole concinunt:de quibus plura diximus ægloga secunda. Oro: peto:postulo. Verũ vt dissimules:hic neuolus imputat molli diuiti & auaro:cp rogarus ab eo:eius vxorẽ impleuerit. Vt pro quamuis. Dissimules:celes:fingas nescire cp̃ mihi debeas. Metiris:æstimas. Quibus ista modis.s.facta sint. Rogaris:pro rogaueris. Tabula s testamẽti.s.Signabat.s.alteri. Porante:quia coire non poteras: Circũagas:voluas. Tollis:educas. Libris actorũ.acta dicunẽ publicæ scripturæ negociorum: quæ in

Acta

iudicio aguntẽ:de quibus etiã saty.vii. Seruius autẽ circa finem libri.ii.g.ubi:aut populi tabularia vidit: ait cp in templo saturni vbi ærariũ fuerat:reponebanẽ acta:quæ susceptis liberis faciebant parẽtes: Argumenta viri:filius enim Argumentũ est:cp pater est vir. Argumenta:propationes.

DO

Cumis de miseno potes intelligere quod cumis proximũ est promontoriũ vel de gauro mõte qđ placet:nam colles in campania mastici Gaurani surrentini vini præstantia & copia sunt nobilitati. Exausti lombos donare clientis exbausti drauci sanguine in opera tibi præstanda. Melius ne.ideſt posset ne viliore precio cibeleus sacerdos scortũ alere cum puero lenone. Cum lusore catello plano designat meretricem.nã catellus in delitiis scortorũ erat. Martia. Os & labra tibi lingit nanera catell⁹. Appellat vrget me vt alterum reperiam quia solus non potest seruire. Vt polypbemi lata acies arguta metapbora:non magis inquit vnicus puer mihi satis est cp̃ fuit vnicus oculus polypbemo.nam si alterum babuisset non euasisset Vlysses. duo polyphemi fuerunt:alter qui cum argonautis nauigauit ilati filius teste Apolonio.coniunx sororis Herculis. Alter in sicilia filius Neptuni cui post quincp̃ socios absumptos effosus est oculus ab Vlyxe austo stipite. euasit autem vt apud Homo.narrat. pendens sub vtero arietis.quem postremũ exeuntẽ retinuit Polypbemus. & est allocutus in consolationẽ cæcitatis. Verum sit dissimules.alteram operã explorat diuiti:qui cum mollis sit & operam vxori præstare nequeat.draucũ submittit loco suo.de ea imbecillitate eorum bominum Mar.ad gallam. Difficile est vero nubere galla viro. Dissimules.i.simules te nõ intelligere quãtũ debeas mihi p opa drauci.

Suspectumcp̃ iugum cumis.prominens super cumas. Et gaurus. mos. Victuro.diu saporẽ & calorem retenturo. Exbausti lombos coitu. Melius ne bic rusti.infans:qui primum significabilẽ ore

VAL.

emittit vocem fari dicitur:antequã vero id pueri faciant dicunẽ infantes.legitur tamen apud Pli.infantibus pulis & Hora:infantes statuas:item & Pli.infantium puerorũ dixit:vt iam adiectiuum facile intelligatur.est vbi infans non facundũ significet. Ci in bruto:ipsum scipionem accipimus non infantẽ fuisse anceps igitur bic sensus videri potest nunquid rusticũ infantem infacundum an certe puerũ. cui sententiæ magis accedo.dixerit. Melius ne bic rusticus infans:ordo est & sensus:melius ne bic infans rusticus fiet legatus amici pulsantis cymbala cum matre & casulis & cum lusore catello cũ longe pl⁹ impensæ illo faciam. Amici pulsantis cymbala.effœminati galli cybeles. Improbus es.petulãs pertinax Virgilius & plena cornix pluuias vocat improba voce: Sed appel.puer.seru⁹ familiariter poscit:sic Lucilius.cum mel me adeunt seruuli non dominã ago appellẽ meam.est quando appellare appellere significet.afranius appellat buc ad mollem nostrã nauiculã appellare nominare. M.tullius in officiis publiũ scipionẽ qui primus apbricanus appellatus est. & Plautus in amphytrione ne me appella falso nomine Vt polypbemi lata acies.polypbemus;vt Home scribit neptuni filius cyclops in sicilia pastor vnici fuit in fronte luminis:vt Virgi.inquit. Ingens quod torua solũ sub fronte latebat Agricoli clypei:aut pbebæ lampadis instar:Per quã so.eua.vlysses:per quã ppter quã effossam vel per quã in cõspectu cuius ad cuius ora vlysses antrũ exiliit & subterfugit:nã cum in ciclopis antro concluſus vlysses nulla de pte sibi sociisq̃ patere cerneret effugiũ quãdo vnicus esset exitus: & cũ polypbemus eruta iã sua illa monstruosa oculi acie occupasset:vnde oues & arietes sibillo ad se cõuocabat:cunctaq̃ que effugiẽdi occasionẽ p̃stare possent meditatus vẽtribus arietẽ socios primũ allligat duobus vtrinq̃ arietib⁹ medio colligatis:ipse vero sub magni arietis ventre postremis incedẽs cũ sociis ad antri bostiũ peruenit:arietum vero polypbem⁹ dorsum tractãs eos ita deceptus emisit.at vlysses cũ sociis postea alto iã in pelago vectis polipbemũ irridẽs indamat quod cyclops exaudiẽs beu inquit malũ boc mihi telem⁹ eurimides olim p̃dixit:vnde in ibim Oui. Pastor vt ætnæus cui casus ante futuros Telemeus curymides vaticinatus erat. Nãq̃ bic non suffi.nõ satis est.boc verbũ cũ infinito alterius verbi iunctũ vt cõuenit vacat decet & similia impsonale est:ita eni dicimus sufficit tibi buic rei inseruire vt conuenit:& vacat & decet me quod doceas audire:& sicut bec res mihi conueniũt:Illa tibi vacat:ista me decẽt:ita & sufficiũt verbo personali dicimus:quod aliquotiẽs sum ministro significat. Vir. Ipse pater danais aios vireſq̃ secũdas Sufficit. sufficio duro:idẽ in quinto æneidos. nec nos obniti contra nec tẽdere tantũ Sufficimus. & in.xi.nec sufficit vmbo ictibus.aliquãdo ab inficiẽdo significationẽ capit. Ci in bortensio: vt bi qui conuiuis purpureã tum sufficiãt:& sufficio satis sum.vt bic supra. Sufficiunt diis infernis terreq̃ parenti. & boc loco. Quid oro.oro te quid faciã. Quid di.scapulis.dorso a scandendo. Plau.in asinaria: mirabar quid dudũ scapulæ gestibant mihi ariolari cœperãt mihi in mundo malũ. Duratæ. verba sũt auari: Vxor tua vir.ma.quam ipse grauidã feci. Tabu.quo.ru.in quibus cõuenerãt marit⁹ & vxor.

vt & alii:nuberet. Quo te circun.vna pars ē. Et libris auctorū spergere gaudes argumēta viri.Seruius in georgicis.populi inquit tabularia vbi actus publice continent:significat aute templū saturni i quo ærrarium fuerat & reponebant acta quæ susceptis liberis faciebant parentes.iuuenalis.tollis & libris auctorum spargere gaudes:nō dubium igitur quin librariorū menda fuerit deprauat? vt ꝑ actorum iam in multis legatur auctorū codicibus.

Iā pater es dedimus qđ fame oppōere possis
Iura parētis habes: ꝓpter me scriberis heres
Legatū omne capis:necnō & dulce caducu;
Cōmoda præterea iungunt multe caducū.
Si numerū:si tres Impleuero Iusta doloris
Neuole causa tui:contra tamē ille qđ affert?
Negligit:atq; aliū bipedē sibi quærit asellū:
Hæc soli cōmissa ꝑtibi cælare memento:
Et tacitus nostras intra te fige querellas.
Nā res mortifera est inimicus punice læuis.
Qui modo secretū cōmiserat:ardet & odit
Tanq; prodiderim qcqd scio:sumere ferrū:
Fuste appire caput:cādellā apponere valuis
Nō dubitat.nec contēnas aut despicias qđ
His opibus nunq; cara est annona veneni
Ergo occulta teges:vt curia martis athenis
O corydon corydon secretū diuitis vllum
Esse putas?seruī vt taceāt:iumenta loquent
Et cāis:& postes:& marmora:clauđ fenestras
Vela tegāt rimas:iunge bostia:tollito lumen
Emedio:clamēt omnes. ꝓpe nemo recūbat
Quod tamē ad cantū galli facit ille secūdi:
Proxim? ante diē caupo sciet:audiet & quæ
Einxerūt pariter librarius archimagiri
Carptores:quid enī dubitāt cōponere crimē
In dominos:quotiēs rumoribus vlciscuntur
Baltea:nec deerit qui te per cōpita quærat
Nolentē:& miserā vinosus inebriet aurē
Illos ergo roges qcqd pauloante petebas
A nobis:taceāt illi:sed prodere malunt
Arcanū:q; subrepti potare phalerni:

Famæ:cū enī cinædus:& mulier sis filiū dedī: quo quidē vir appares. Scriberis ab vxore. Legatū.i.donatio quædā i testamento a testatore relicta.nō vt bæredi: sed cui placet. Caducū id dicit quod ab vno cadit in alterū per beredītatē. Seu est legatū relictū:sub cōditione:qua deficiēte vel viuo vel mortuo testatore id cadat: & perueniat:vel ad testatorē viuū.vel ad substitutū eo mortuo:Cōmoda multa: babēs enī ius trium natorū cōmoda multa accipiebant. Vnde vt scribit Apian? libro.ii. Cæsar agros in cōmuni partiri admonuit præcipue qui circa Capuam cæteris cultiores:& buberiores babebant patribus diuidendos esse quib? triū liberorū ius adesset:quibus præceptis ad viginti bominum milia in vnū venerāt trium liberorū alimoniam vltro deposcētes. Et Gellius lib.ii.c. xv.ait q capite.vii.legis iuliæ priori ex cōsulibus fasces sumendi potestas fiebat: nō quin pluris annos natus esset:sed qui pluris liberos q collegas:aut in sua potestate haberet.aut in bello amisisset. Si numerū. s.trium natorū. Tres.s.natos. declaratio est superioris:per epexegesin. Iusta dolorit.poetæ verba sunt. Dolor autē est mot? asper in corpore:a sensibus alienus.vt ingt Cicero.lib.ii.tusc. Ille cinedus scilicet.

Negligit næuoli verba sunt: Asellū: respectu magni penis ait asellū. Valuis. idest podici:seu inanæ domus:vt illā exura.Nec contēnas. Nec spernas inquit.diuitis cinædi secreta quoniā veneni copia apud eos est:nec curant.Sicarius cōstituerint venena ipsa.Annona:ab anno dicitur copia siue alimentū: Vt.s.tegit. Curia martis atheniēs. Areopagū itelligit. Vbi teste polluce.iudicia cædis:vulnerū:& veneficiorū:p populū exerceri solita sunt.Pli.li.vii. ait sic iudiciū capitis in Areopago primū actū est:Macrobi? āt circa principiū li.vii. sat.ita scri.Quæ tā silentiū ne cōuiuiis.an & oportun? sermo cōueniat.Nā sicut apd athenas. Ariopagite tacētes iudicāt:ita iter epulas oportet semper sileri &c. ἄρης ἄρηος vel ἄρεος mars dicit ϖάγος saxū & locus eminēs: ϖήγη vero fons dorice:binc pagi dicti sunt auctore festo.Suntq; pagi vici & cōuenienticula rusticorū vt inquit Diomedes.O Corydon corydon:poetæ verba dicētis nullo modo diuitū secreta celari posse.est autem Maronis bemistichion.Is enim ait Ab Corydon Corydon:quæ te dementia cœpit:O Corydon Corydon:ac si diceret:O demens secretū diuitis vllum esse putas:Sophodes etiā ait.Et cuncta audiēs omnia reuelabit dies:vt scribit gellius lib.xi.c.xi.Clament:ne scilicet diuitū facinus audiat.Finxerunt:composuerūt contra diuitē. Librarius:ipsius diuitis scilicet. Nam inter mācipia librarios babebant romani partiendis pensis præfectos. Archimagyri magistri & principes equorū. Carptores:qui carnes carpunt. Quid enī:quare.Cōponere:fingere. Rumoribus infamia. Baltea:balteorū verbera. Quærat:vt domini crimina referat:Nolentē:scilicet quæri. Inebriet:referendo videlicet domini crimina.Illos.librarium & coquos.Ergo quia in dominos crimen

MAN.
Legatum
Caducum.
ius trium natorum.
Areopagus
Areo. Pagos. Page. Pag
secreta
Archimagirus.

componunt. Petebas: dixerat enim: hæc ſoli commiſſa tibi celare memẽto. Potare ſcilicet tantum.

DO. Famæ dedimus. filiorum quo poſſis oſtendere te virum eſſe & maritum: cum ſis mulier & cinædus Caducũ: lex papia appellauit legatum relictum ſub conditione: qua deficiente vel viuo vel mortuo teſtatore id cadat: & perueniat vel ad teſtatorem viuum vel ad ſubſtitutum eo mortuo. Si tres imple uero: nam qui ius habebant trium liberorum: vt ſcribit Apianus teſſeram frumenti triplicem accipiebant. idem in petitione magiſtratuũ non habentibus filios eo numero anteponebantur vt innuit Plí. in epiſtola. horum habuit rationem lex iulia. vt refert Gellius. Apponere candela valuis. ideſt podici hoc ſupplitii genus notauit. Catullus. Ab tum te miſerum malicꝫ fati Quem attractis pedibus patente porta Percurrent raphaniꝫ mugilleſcꝫ: patentem portam dixit catullus podicem: vt valuam Iuuenalis. Nec contẽnas aut deſpicias. hoc eſt & veneficium poteſt timere ſi offendis diuitem: nam iter tantas opes nunc̃ deeſt copia veneni: qua vtuntur diuites in eos quos oderunt. Vt curia martis. ideſt tanc̃ agerem tecũ de re capitali: quemadmodũ agitur in curia Martis Athenis. nam iudicium capitis auctore Plí. primum conſtitutũ eſt Athenis in areopago. ideſt in curia martis. O corydon. verba iuuenalis reſpondentis: neuolo qui petierat vt taceret Hemiſtichion Virgi. quaſi dicat o ſtulte. Archimagirus: magiſter coquorum & coquus inter ſeruos erat: olim vero conducebatur ex Marcello: vt ſcribit Plí. Baltea. ideſt habenas & flagra quibus aliquando cæſi ſunt.

VAL. Legatum omne capis ꝙ ſine ſobole non faceres. Necnõ & dulce caducum: ꝙ ſub aliqua legatum conditione a cadendo dictum. quod ſiquis accuratius velit perſpicere legat vnicam in codice imperatoris iuſtiniani legem de tolendis caducis caduca veteres etiam auſpitia cũ aliquid in templo excidit veluti de manu virga. dici voluerunt: ſed adhuc locũ mihi. Si tres impleuero: ſi tres tibi filios genuero. Iuſta doloris neuole cauſa tui. hic ſe poetam facit rogantẽ neuolum & illum reſpondentẽ. Res mortifera eſt inimicus pumice læuis: effœminatus homo letbalis eſt ſi qua alicui ſecreta cõdederit. Hic opi. hoc eſt mali hominis qualis hic eſt. Nunc̃ cara eſt annona veneni: prouentus veneni nunc̃ videtur apud hos diuites carus tam large ſpargitur: qui careas annona veneni legunt nõ vident barbariſmum eſſe i metro. præcipue cum antiqua cara eſt habeat ſcriptura: Annona veneni. annonam veteres menſtruam vel annua: aliquando mercedẽ ac ſtipendiũ nominarunt. Vegetius de re militari: torquæs aureus ſolidæ virtutis premiũ fuit: quem qui meruiſſet preter laudem interdũ duplas conſequebaẽ annonas duplares ſimplares duplares binas vnam ſemper conſequebaẽ annonam: & annona ſignificat frugũ vnius anni prouentũ Plautus in captiuis His diem dicã irrogabo multã: vt mihi cœnas decem meo arbitratu debet cum cara annona ſciet. Vt curia martis athenis: areopagum dicit in quẽ qui confugerant tegebaẽ & ab omni incolumes erant periculo. Vt Ariſtoteles oſtendit. in quo areopago reipublicæ agebaẽ conſilia: & ea nõ omnibus: preuulgata in oratoris. vnde Iſocratis & lyſiæ areopagi titii Vt autem phædri platonis interpretes exponunt locus athenis in arce fuit qui pagus. ideſt villa dicta eſt: ꝙ in editiſſimo eſſet loco areos. i. martis: ꝙ ibi cædes iudicarenẽ. quarum videẽ mars auctor: vel ꝙ ibi figereẽ lancea cum iudiciũ fieret ꝙ mars fecit cõtra neptuni filiũ balirrhothiũ habens iudiciũ ꝙ alcipea volaſſet martis ipſius & agraulí que filia fuit cecropis filiã. O corydon corydon de illo ſumpta Virgi. ſimilitudo eſt. o corydon corydon que te dementia cœpit. cũ & hic & illic de libidinis intemperantia fiat mentio. Iunge boſtia. vt duplicentur. Nemo recũbat: adbæreat. Quod tamen ad cantũ galli ordo eſt ꝙ tamen ille diues facit ad cautũ ſecundi galli proximus caupo ſciet ante diẽ. Secundi galli: vbi ſecundo loco cantet gallus: Caupo. per cauponẽ quemcũ ꝙ vulgarẽ accipimus. Liberarí. vtæ qui de libris tranſfert exemplaria an certe ita dictũ librarius. vt ſupra periit libraria. Archimagiri. primi in coquinaria ab ἀρχός dux & magiros coquus. Cõponere. confingere. Rumoribus quos ipſi extulerunt. Vlciſcanẽ baltea. vlciſci videntur atterẽdo cum cædunẽ. eſt balteus ꝙ cingulũ e corio anti qui bullatum haberem. vt Varro putat. appellatus allegoricos autem pro opibus balteũ. Per poſuit illa ſubter Cæcum vulnus habes ſed lato balteus auro protegit. Nec deerit. ſyneceſis pathos. Qui te per compita quærat. compita ſunt vbi tres aut plures cõueniunt viæ vbi ſolebant ruſtici ſacrificare a compotando dicta. vel vt alii putanẽ ꝙ plures competant. i. cõueniant viæ. Illos ergo roga: ſeruos. Quã ſubrepri potare falerni. ꝙ c̃ auidiſſime faciunt.

MAN. Bonæ deæ ſacramentum

Pro populo faciens ideſt ſacrificãs ꝓ populo: quod ſacrificiũ bonæ deæ erat. Seneca enim in epiſtola. lxxxxviii. ait: Credat aliquis pecuniã eſſe verſatam in eo iudicio: in quo reus erat Clodius ob id adulterũ: quod cum Cæſaris vxore in aperto commiſerat: violatis religionibus eius ſacrificii Quod pro populo fieri dicitur: ſic ſummotis extra conſpectum omnibus viris: vt picturæ quoc̃ maſculorum animaliũ contegant. Laufella: vinoſa mulier: Viuendũ eſt recte vt linguas Mancipiorum contẽnas. hinc Cice. lib. ix. epiſtola ad Varronẽ In-

Pro populo faciens quantũ laufella bibebat
Viuendũ eſt recte cũ ꝓpter plurima: tũ his
Præcipue cauſis: vt linguas mancipiorum
Contẽnas: nã lingua mali pars maxĩa ſerui.
Deterior tamẽ hic q̃ liber non erit illis
Quorũ animas & farre ſuo cuſtodit & ære.
Iccirco vt poſſim linguã contẽnere ſerui
Vtile conſiliũ mihi: ſed cõmune dediſti.

Nũc mihi qd ſuades poſt dãnũ tpis & ſpes
Deceptas: feſtinat enim decurrere velox
Floſculus: anguſtæ miſeræq; breuiſſima vite
Portio: dũ bibimus: dũ ſerta vngẽta puellas
Poſſim⁹: odrepit nõ intellecta ſenectus
Ne trepida: nũq; pathic⁹ tibi deerit amic⁹
Stãtibus & ſaluis bis collib⁹: vndiq; ad illos
Conueniũt: & carpẽtis: & nauibus omnes
Qui digito ſcalpunt vno caput: altera maior
Spes ſupereſt: tu tantũ erucis imprime dẽtẽ.
Hæc exẽpla para fælicib⁹: at mea clotho
Et lachelis gau dẽt: ſi paſcit vnguine venter.
O parui noſtriq; lares: quos ture minuto
Aut farre: & tenui ſoleo exornare corona:
Qñ ego figã aliqd quo ſit mihi tuta ſenectus
Ategere & baculo? viginti milia fœnus
Pignoribus poſitis: argenti vaſcula puri.
Sed quæ fabriti⁹ cenſor notet: & duo fortes
De grege meſorum: qui me ceruice locata

quit: tibi autem idem conſilii do: q; mibi-met ipſi: vt vitemus oculos hominũ: ſi linguas minime facile poſſumus. Mancipiorum: ſeruorum. Contẽnas: contẽnere poſſis Lingua ſ. eſt Hic dominus]. ſcilicet.] Illis. ab illis ſeruis. Animas. vitas. Farre. far primus antiquis in latio cib⁹ vt ſcribit Pli. li. xviii. Iccirco Neuoli verba cõmune ad omnes pertinẽs: & ſi mibi ſoli deberis. Suades conſulis. Floſcul⁹. adoleſcẽtia vel iuuenta. Portio: appoſitio eſt. Obrepit clam venit. Repere eſt iuxta terram ire: vti ſerpens. Non intellecta venit enim tacita. Ne trepida: poetæ verba. Patbicus patiens: πάθος enim paſſio dicitur His collibus ſeptem videlicet Capitolinus ſeu tarpeius qui & ſaturnius olim. Item auentinus palatinus: Cælius Exquilinus. Viminalis. Quirinalis. Ad illos: colles ſcilicet. Carpẽtis Vehiculis. Qui digito ſcalpunt vno caput id eſt molles & impudici

Far

pathicus Romani colle.

Digito caput ſcalpe

Vnde Seneca Epiſtola. liii. ait. Omia rerum omnium: ſi obſeruentur indicia ſunt: & argumentũ morum ex minimis. quoq; licet capere. Impudicum & inceſſus oſtendit: & manus mota: & vnum interdum reſponſum: & relatus ad caput digitus: & flexus oculorum. Improbum interdũ riſus inſanum vultus habituſq; demõſtrat: hæc ille. Ammianus autem lib. xvii. ſcri. pompei obtrectatores etiam hoc in eo ludibrioſum & irritum ob

Pompeii digitus ad caput

ſeruaſſe: q; genuino quodam more caput digito vno ſcalpere ſolebat. Eruca veneris cocitatrix iccirco iungitur lactucæ fere in cibis: vt nimio frigori par feruor immixt⁹ tem

Eruca

peramentũ æquet Pli. lib. xix. Ouidius itẽ lib. ii. de remedio nec minus erucas aptũ eſt vitare ſalaces: & quicquid veneri corpora noſtra parat. Vtilius ſũmas acuentes lumia rutas. Et quicquid veneri cor

Ruta.

pora noſtra negat: Hæc exempla: Neuoli verba. Inguine. ſcilicet meo Vẽter: alicuis cinædi. boc ẽ meũ factum eſt: vt nullo emolumento pedicẽ. O parui: noſtriq; lares: Diuitias optat Næuolus: vt inſcipiens: paruo enim viuere neſciebat: quod ſapientis eſt Lares: erant lares dii cõpitales: Suetonius in auguſto. Cõpitales lares ornare bis in anno inſtituit: vernis floribus & æſtiuis. Erãt & familiares de quibus bic

Lares

ait Neuolus noſtri: Cato in re ruſtica: paterfamilias vbi ad villam venit vbi larem familiarem ſalutauit: fundũ eodem die ſi poteſt circumeat &c. Idem quoq; inferius de villicæ officio ait focum purũ circumuerſum quottidie priuſq; cubitum eat: habeat: Calẽdis nominis feſtus dies quum erit coronã in focũ

Villice officium

indiat. p eos itaq; dies lari familiari pro copia ſupplicet: bec ille binc neuolus ait Et tenui ſoleo exornare corona. Farre Pli lib. xviii. c. ii. ſic ait: Numa inſtituit deos fruge colere & molle falſa ſupplicare. Atq; vt auctor eſt bemina. far torrere. quoniã toſtum cibo ſalubrius eſſet. id vno modo conſecutũ ſtatuendo nõ eſſe purum ad rem diuinã niſi toſtum &c. Latius tamen de laribus diximus ode ſecũda Epodon: Figam: reponam vel fingam componã. A tegete & baculo: a paupertate & mendicitate Viginti milia: quando ſ. fingam. Fœnus appoſitio eſt. Poſitis. a mutuantibus pecuniã meam. Vaſcula: quando fingam. Fabricius cenſor notet. ſcribit gellius lib iiii. Caium fabriciũ luſcinum: & quintum æmiliũ papum Cẽſores p. Corneliũ rufinum qui bis cõſul ac dictator fuerat: ſenatu mouiſſe cauſamq; iſti note ſubſcripſiſſe q; eum compiſſent cœne gratia decẽ in pondo argenti babere ſcribit idem Valerius maximus lib ii. capite de cenſoria nota. Optat igit id ponderis: quod cenſores notent. Addit Pli. lib. xxxiii. c. xiii. eũ fabritiũ vetuiſſe: vt nebellici quidem impatores pluſq; paternam & ſalinum argenteum baberent. Et duo fortes. ſ. notent. Meſorum ſeruorũ ex meſſia Ceruice: eorum. ſ. locata: ad ferendam lecticam videlicet.

Farre. toſtum

antiquorum parſimonia.

Pro populo faciens. Laufellam ſuorũ temporũ ebriã notat. alii aliter ſunt interpretati. ego vero itelligo pro populo. i. in ſacris bone deæ: in quibus teſte Plutarco multa bacchanalib⁹ ſimilia interſe pagebant mulieres. ea appellat Tran. cerimonias publicas vt in cõmentariis Tranquilli expoſuimus: & Cicero. Clodiũ Appii filium credo te audiſſe cum veſte muliebri deprebenſum domi Cai Cæſaris: cũ ſacrificium pro populo fieret. i. in ſacris bone deæ. Fidentinus boc ex ſcriptis noſtris recitat ſed imperfectum: vt diſſimulet furtũ: aut certe quid ſcribat non intelligit. Farre. i. pane nam farre vixerunt romani tercentũ annis: vt ſcribit Verrius: auctore Pli. Quid digito. ſcalpunt. i. molles. quod Plu. oſtẽdit cũ ſcribat Cice. ſolitum dicere ſe non poſſe ſuſpicari aliquid de Cæſare. quem videret caput vno di

DO

gito ſcalpentẽ.ex quo ſcilicet coniiciebat:eum eſſe hominẽ mollem. Erucis:ideſt herbis ãd ſalacitatẽ Veneris incitandã:vt ſcribunt Varro & Appitius. Fœlicibus reſpondet Neuol⁹. propone inquit hæc præcepta his qui poſſunt aliquid ſperare. O parui noſtriq; lares. votum quod ſequit Neuoli optantis opes introducitur a Iuue. per irriſionẽ: vt oſtendat eum neſcire viuere contentũ paruo: & propterea exercere turpes artes quaſi innuat vitioſum hominẽ a ſapiente in hoc differre: q; hic multa cõcupiſcat ille paucis ſit contentus: Parui. loquitur ex affectu. nam ei parui videbant. Quæ fabritius: hoc eſt ſupra decẽ pondo. nam Fabritius Licinus cenſor ſenatu mouit Rufinũ qui bis cõſul fuerat & dictator: quoniam decẽ pondo argenti facti habebat: ſcribunt Liuius & Gellius. addit Pli. cum ſtatuiſſe: vt ne bellici quidẽ imperatores pluſq; paterã & ſalinum argenteum haberent. De gre. mœ. mœſi. duplex eſt miſia altera troadi pbrygiæ finitima ducta origine ex europa: vt ſcribit Pli. nam inde Miſi pbryges & tbyni profecti Miſiam frigiam Bitbyniam tenuerunt: altera europæ cuius meminit Ptolæmeus iuxta Pannoniam De grege mœſorum: ideſt de grege ſeruorum ex mœſia.

VAL. Pro populo faciens. ſacrificans ſic. Virgi. in carmine bucco. Cum faciã vitula pro frugibus ipſe veniro. & Plau. Sed: ſi repero o fides! mulſi congialẽ plenam faciam tibi fideliam: id adeo tibi faciam. Laufella. meretrix. vt ipſe ſupra. Lenonũ ancillas poſita laufella corona prouocat. Tum bis. m cum ſua vocali manet quia monoſyllabũ eſt: vt O vtinam cum lacedæmona claſſe petebat. aut ideo non elidit qa ſequitur aſpiratio quæ aliquotiens vim habet litteræ: vt apud ſerenum. Parua ſabucus item bircino cõdita ſcæuo. Deterior tamen hic qui liber non erit illis Quorũ animas & farre ſuo cuſtodit & ære. ſenſus eſt inter ſeruos ille adhuc deterior erit qui nõ erit liber. i. more liberi & honeſte viuet. cuius lingua procax eſt in illos qui domi alicuius alunt impenſis. Velox floſculus. vitæ noſtræ breue curriculũ: quod vt floſculus decidit Anguſtæ. cito tanſituræ Miſeræq; quæ animi perturbationibus gemitibuſq; plena eſt. Breuiſſima vitæ portio iuuentus. at quid vel lõgiſſima hominis vita eſt ſi eternitatẽ ſpectes: qd quæſo eſt? nonne aura matutina? Obrepit non intellecta ſenectus. b. d. i cõuiuiis vngimur: iocamur vitã libidine ducimus. cãtus ſuauitate trabimur oculorũ blandimẽtis irretimur. ambitione tumemus: & cæteris affectibus obcæcamur cũ omis nox boraq; per tacitos fallaceſq; curſus ad vitæ nos traducat exitiũ: & in hoc vitæ tam celeri curſu feſtinantiſq; æui momẽto centeis præmorimur. Nunq; patbicus tibi deerit amicus nunq; deerit quẽ in voluptatibus ſequi poſſis. Stãtibus & ſal. bis col. vrbe Roma. que bos includit colles. Et car vtpote in delitiis qui nõ ſuis veniant pedibus ſed curribus deuebantur Qui di. ſcal. vno ca. quæ infamiæ nota fuit apud romanos. vt in pompeiũ qui dictus eſt magnus ſicut plu refert in eo libro quẽ inſcripſit an quiſq; ab inimicis iuuet. Erucis impri. dem. quæ te efficiãt ſalaciorem. fœlicibus: diuitibus qui voluptatũ omne aucupant genus. At mea clo. & la. hoc eſt ab ineunte ætate vſq; in preſens tẽpus nequitia & immũdiſſim⁹ me delectauit vitæ curſus. quoniã ita fata voluerunt. dotbo ſiquidẽ preſens: lacbeſis vero preteritũ ſignificat tẽpus: vt tã Ariſto. q; Pla. oſtendunt. O par. no. la. quæ maxime cupiat ſibi precaṫ quãdo ego figã firmabo compabo mibi tot opes. Quo. vt. Sit mi. tu ſene. a te & ba. a mendicantiũ vita qui vrbes circuũt ſenes tegetes babitãt & vix baculo ſuſtineri poſſunt. Viginti. mi. fœ. vt ſit fœnus viginti mi. ſeſtertiorũ quæ alias mibi pariãt pecunias. ñã fœnus dictũ q; pecuniã foueat quaſi fœtura. ita græce τὸ γόϛ ἀπὸ τοῦ τέκνϒ dicit quodẽ percre. Var. libro. iii. de latino ſermone: fœn⁹ autẽ dictũ a fœtu: nã & catonẽ & cætetos antiquiores ſine. n. littera fœtus pronũciaſſe contẽdit: vt fœtus & fœtura. Sed quæ fa. cen. no. qui bonorib⁹ & auctoritate oi ciuitate tẽporibus ſuis maior cenſu par vnicuiq; pauperrimo: quoniã locupletẽ illũ faciebat nõ multa poſſidere ſed modica deſiderare: eſt ergo ſenſus ſint mibi bui⁹ opes: vt cẽſor qualis fuit. Fabriti⁹ notet me plura poſſidere q; cõueniat buius Fabricii cẽſoris Cĩ. in li. de oratore: & Gellius in. iiii. noctiũ attícarũ meminit. De grege mœſorũ a loco vnde venuſtiore bailoidæ romã veniebãt eſt enĩ regio mœſia de qua Rufus feſt⁹ in geographia: boreã ſubit altior agro Mœſus & extẽto poſt tergũ ceſpite thracas Plurimus excedit. Ceruice locata: ſub lectica qua me ferant.

MAN. Clamoſo: ob ludos. ſ. & plauſus. Curuus: dũ enĩ laborat curu⁹ e. Votũ. ſ. meũ ſuperius. Miſerabile eſt. ſ. His quæ ſoptaui

Affugit cæras: Apud Homerũ lib. xii. odiſſeæ refert vlyſſes a circe monitũ fuiſſe vt ſyrenas caueret: ait autẽ ſic. Ipſa nãq; primum diuinarũ ſyrenũ vocẽ. & floriferũ earum pratũ nobis euitandũ præcipit ſoli mibi vt eas audiã concedit: ſed vos me arcte ad malũ funibus ligabitis: q; ſi forte vt me ſoluaris iuſſero: tũ vos pluribus me & actioribus vinculis implicetis: boc ego pacto ſingula ſocios admonebã. Interea nauis cito curſu ſyrenũ inſulæ propinquauit: ſecũdo nanq; vẽto ferebamur: qui illic ſtatim ceſſauit: & placida trãquillitate deus vndas ſtrauit. at ſocii collectis in naui velis: remis ordine diſpoſitis mare ſulcabant: bic ego magno cæræ orbe in partes cõſecto: & manibus: & vi ſolis q; primũ mollito ordine oĩm aures abſtruſi: illi me viciſſim manib⁹ pedibuſq; ad malũ colligarũt: quũ vero tantũ ab inſula abeſſem?

Vlyſſis ſermo de ſirenibus.

Vlyſſes cæra Syrenum

Securum iubeant clamoſo inſiſtere circo
Sit mibi pterea curuus cælator: & alter
Qui multas facies pingat cito: ſufficiẽt hæc
Qñ ego paupero? votũ miſerabile: nec ſpes
His ſaltẽ: nã cum pro me fortuna rogatur
Affigit cæras illa de naue petitas:
Quæ ſiculos cãtus effugit remige ſurdo

quantū leni remorū pulsu vox exaudiri posset. minime cas e propinqua nauigātes latuimus: sed statim cantare prr quā suauiter orse sunt: huc ades inclite vlysse magna acbiuorū gloria bic nauem siste: vt nostrā vocem audias. nemo enī vnq̄ bac iter fecit: quin nostri cantus suauitate demulcerent: qua oble ctatus: & plura doctus a nobis dimittit: baud enim nos fugit quid apud magnā troiā græci simul & troiani deorū voluntate gesserūt. Scimus præterea quicquid in alma terra agit: sic suauissima voce canentibus ego audiēdi cupidus sociis vt me soluerent superciliis annuens iubebā. at perimedes & eurylocbus ab remis quibus incumbebāt properātes pluribus me vinculis implicuerūt ita tanto pcurso spatio vt non amplius earū voces audirent. amota a sociorū auribus cæra: ipsi me soluerūt &c.

Satyra decima Lib. IIII.

Mnibus in terris quæ sunt a gadibus vsq̄
Aurorā & gangen pauci dignoscere possunt
Vera bona: atq̄ illis multū diuersa: remota
Erroris næbula: quid enim ratiōe timemus
Aut cupim⁹? vel quid tā dextro pede cōcipis? vt
Conat⁹ nō peniteat: votiq̄ pacti? te
Euertere domos totas optatibus ipsis
Dii faciles: nocitura toga nocitura petuntur
Militia: & torrens dicendi copia: multis:

Argumentū satyræ. x.

Curæ hominū decima: rerūq̄ libido notantur.

Mnibus in terris. Vanas hominum mētes arguit: ostēditq̄ minime optandas esse diuitias: potentiā eloquentiā: famam: gloriam minime etiā senectutem: aut formā: iis. n. quæ bona putantur: multos periisse notat. Indicat docetq̄ postea: quid nam optare nos doceat ac iuuet. Omnib⁹ in terris: Sensus est: tanta cæcitas tanta bonorū & malorum ignorātia est: vt pauci sint ab ortu solis ad occasum qui discernere bonū a malo noscant: & ecōtra. Vnde etiā Seneca epistola. xlv. inquit res fallunt. illas discernere: p bonis mala amplectimur: Optamus cōtra id quod optauimus: pugnāt vota nostra cū votis: consilia cū consiliis. Res discernende sunt

Tullius item. lib. i de finibus ait. Ignoratione rerum bonarū & malarū maxime hominū vitam vexari. Ab gadibus. i. ab occidēte. Gades enim insula est in extremo nostri orbis in occidentē versus. De quibus legito Melam. lib. iii. & Pli. lib. iiii. c. xxiii. Diximus & latius in ode secunda. lib. i. Horatii flacci. Rerum ignoratio. Gades.

Gangen. ganges: vt Strabo. lib. xv. ait: a montibus descendēs. quum in planiciē peruenerit: ac orientē conuersus in mare progreditē: Vnū bostium babens: q̄q̄ omniū indicorū flumen maximū sit. Ganges.

Pauci dignoscere possunt vera bona. Socrates in gorgia Platonis censē: non esse cuiusq̄ viri eligere: quænam ex rebus quæ delectant. bonæ sūt: quæue male: sed potius artificiosi viri opus esse vtrūq̄. Vera bona: Stilbon: quem epicuri epistola insequitur. Capta patria: amissis liberis amissa vxore: quum excendio publico solus: & tamen beat⁹ exiret: interrogāti Demetrio. Nunquid perdidisset omnia: inquit: bona mea mecū sunt. Auctor ē Seneca epistola. ix. Bona autem mea mecū sunt Iustitia. s. ac virtus tempantia: prudētia: nibil enim bonū putabat: quod eripi possit vt idē scribit. Epistola vero. lxxvii. ita inquit. Bona illa sunt vera: quæ ratio dat solida ac sempiterna: quæ cadere non possunt nec decrescere quidē: aut minui. Cætera opiniōe bona sunt: & nomen quidē babent cōmune cum feris. Cicero item in oratione pro domo sua ad pontifices idem asserit bis verbis: Non me bonorū direptio non tectorū excisio: nō depopulatio prædiorū: non præda consulū ex meis fortunis crudelissime capta permouet: Caduca semp & mobilia bæc esse duxi. Idē quoq̄ pro rege Deiotaro sic. Quid de virtute eius dicā? Quid de magnitudine animi: qd de grauitate: constātia: quæ oēs docti atq̄ sapientes summa quidē etiā sola bona esse dixerunt. Et ipa rad. bæc scribit. Neq̄ ego vnq̄ bona perdidisse dicā: siquis pecus aut suppellectilē amiserit. Nec non sæpe laudabo sapientē illum biantem: vt opinor: qui numeratur inter septē sapientes: Cuius quum q̄ dam patriā prienam cœpisset bostis: cæteriq̄ ita fugerent & multa de suis rebus secū asportarent: quū esset admonitus a quodam vt idem ipse faceret. Ego vero inquit facio: Nam omnia mea mecū porto. Illæ bæc ludibria fortunæ ne sua quidem putauit. quæ nos appellamus etiā bona: Ibidē quoq̄ ita inquit idem Cicero: Si quid recte fit & honeste & cū virtute id benefieri vere dicitur: & quod rectum & honestum & cū virtute est id solū opinor bonum. Stilbonis dictum. Bona mea mecum sūt Vera bona bona vera biantis dictum. Omnia mea mecū porto.

Illis bonis. s. Multū diuersa. i. mala. Nā vti & pbilosopbus lib. vii. etbi. ait: Malo bonū contrarium est. Vtq̄ Cicero lib. ii. Tusc. scribit. Zeno nibil est inquit Malū nisi quod turpe aut vitiosum est. Erroris nebula ignorantiæ velo. Vnde Socrates apd Platonem in alcybiade secundo sic ait Illud autem cogito quantū malū sit hominibus ignorantia quandoquidem propter banc nos latet quum male quid agim⁹ & quod deterrimū est ob eam pessima nobis quandoq̄ precamur. quod quidem nemo putaret. Bonum verum. Malū quid ignorantie mala.

Concupis vel concipis legi potest. Conat⁹ nisus tētationis appetitus desiderii. Pœniteat: Socrates item in alcybiade secundo Platonis ait inter dum breue post tempus præterita vota damnant ad contratia recurrētes. Dii faciles: Lucan⁹ etiā lib. i. ait. O faciles dare summa deos. eadēq̄ tueri Difficiles. Domos familias. Nocitura toga & nocitura petuntur. Militia quænam petanē Seneca epistola. cxix. ostendit bis verbis. Sed magna illa in gbus alii bonores anniuersarios petunt: alii perpetuas potestates alii bellorū euentus prosperos trium Vota stulta.

phoſq; alii diuitias alii matrimonia ac liberos: alii ſalutē ſuā ſuorūq;. Inde ſequit. Quāti animi res ē ſolum nihil petere nulli ſupplicare & dicere nihil mihi tecū fortuna nō facio mei tibi copiā &c. Scribit eadē fere valerius. de quibus legito in fine huius ſatyre. ibi. ſ. Aptiſſima quæq; dabunt dii. Toga in pace. Militia in bello. Torrens. velox.

DO. Pingat cito: velocitate pingendi nemo anteiuit Nicomachū ariſtegni filiū & diſcipulū. Votū miſerabile: introducit eum ingemiſcentē huic voto: vt magis irrideat. Affigit cæras. Carmen eſt in. xii. odyſſeæ apud Home. vbi Vlyxes a Circe admonitus: ne pateret ſe allici cantu ſirenū præter quas erat nauigaturus: cæram imiſit auribus ſociorum hominū: iuſſitq; ſe ad malū alligari. apertis auribus. imperans: vt ſi forte. vel nutu vel clamoribus rogaret ſe ſolui. nō parerent cūq; illuc applicuiſſet nauis innuens vincula diſſolui iubebat. victus ſuauitate carminis. quod ſirenes orſæ ſunt. & Cicero eſt interp̄tatus. O decus argolicum. quin puppim flectis vlyxe.

VAL. Securū iubeant. velint intrepide oīa theatri ſpectacula proſpicere. Curuus: qui aſſiduus in opere ſit. ac per hoc in ea arte præſtans. Qui multas faciēs pingat cito. qui celeri manu pincilla contractet.

Quādo ego paup ero: proinde loquit̄ ac ſi omnia quæ enumerauit iam ſit aſſecutus. ita loquacis & ſtolidi hominis verba protulit: vt nulla etiā virtute nullo labore ſe maxima bona conſequi poſſe arbitretur. Affigit cæ. illa de na. pe. quæ ſicu. can. effu. re. ſu. Home. in. xii. odiſſeæ vlyſſem p ſiculum mare nauigantē ſcribit ne ſirenū cantu illecti ſocii nauim ad littora appellentes ſcopulis illideret primū cæra omniū aures occluſiſſe poſt ſe vinciri iuſſiſſe: ita ſirenū cantus fallaces effugiſſe oſtēdit. at earū vna parthenope in mare ſe præcipitē dedit quādo eā græcorū nauim ad ſe non potuiſſet aduertere: quæ Neapoli ſepulta vrbi poſtea nomē reliquit. Sili⁹ italicus. Huic molles vrbi ritus atq; boſpita muſis Otia: & exemptū curis grauioribus æuū. Sirenū dedit vna ſuū memorabile nomē Partenope moriens achelo ías æquore cui⁹ Regnauere diu cant⁹. cū dulce p vndas. Exitiū miſeris caneret nō proſpera nautis.

DO. Mnibus. Ignorantiā hominū accuſat: qui per imprudentiā ea ſæpe diis optāt. quæ pernitioſa ſunt docetq; quid hominē in vita expetere oporteat. Agadibus. i. ab occidente gades pheretides Erithram dixit. Inſula eſt extra colūnas herculeas ad boſtiū Betis erumpentibus in Oceanū ſtadiis centum longa opibus inſignis. nā ſupra quingentos ætate Strabonis: vt ille refert illic inuenti ſunt equeſtris cenſus paſcuorum ſertilitate preſtat. iccirco Gerionis armenta illic fuiſſe finxerunt Gangē Indiæ fluuiū: alii in certo orto eſſe dixerunt. alii in ſcythicis montibus habere fontes in eum decem & nouem amnes influunt.

In Decii Junii Iuuenalis Satyrarum libro quarto Georgii Vallæ cōmentaria.

Mnibus inter. quæ ſunt a gad. vſq; Auroram & gan. pau. dino. poſ. Vera bo. In hac ſatyra docet in optandis rebus bu. quanta feramur prope modum omnes animi caligine: & in ſū-

VAL. o mis contra diiudicandis malis. q̄ cæca cupiditate ducamur: & quot eluſerit fortuna mortales mutis probat exemplis: & humana gaudia metus dolores ſpes & quicquid caducum & mortale eſt niſi inſanum inſpicere neminem: Sane Plato beatum hominem dici voluit qui diuinarum rerum ſapientiam nactus eſt. necnon humanarū cognitionem tenet: quæ ſcientia quadam & arte. atq; opinione vera in biſq; totus ad inſpectionem arrectus gaudeat: exultans ſenſibus & voluptate animi fruantur quā ſapientia ſcientiaq; ingeſſerit: nec vllum inde impedimentū habet. Omnibus in terris ordo eſt in omnibus terris: quæ ſunt a gadibus vſq; ad aurorā & gangem pauci remota erroris nebula poſſunt vera bona atq; illis multum diuerſa diſcernere: quæ ſunt a gadibus vſq; auroram ab occidente in ortum ſolis vſq; gaddir vrbs in occidentis vltimo ſinu fuit. Rufus Feſtus de oris maritimis: ē atlanticus ſinus: hic gaddir vrbs eſt dicta tarteſus prius: gaddiricaq; regio dicta agaddirico: Pla in arantico. λιξιν δεκαρασ τησγησούωρω: ηραλγειωγει ηχο τιεωιτο ης γαδειρικης γυγχορασηατεηε γουτου τοωγομαζομεγ ηελληγι μεγευμης ουταδε ιχτριου γαδειρου: is locus continuſſa & tarteſſus duæ quæ Herculis dicuntur colūnæ Rufus feſtus in deſcriptione orbis terræ Gaddir prima fretum ſolida ſupereminet arce. Attollitq; caput geminis inſerta columnis. Hæc continuſſa prius fuerat ſub nomine priſco: Tarteſſumq; de hinc tyrii dixere coloni. Barbara quin etiam gaddes banc lingua frequentat: Pœnus quippe locum gaddir vocat vndiq; ſeptum: Aggere p̄ducto. Aurorā & gangem. fluuium in oriente eximiū qui a meridiana regione decurrit: vt indus q̄ tamen a caucaſo originē ducunt: poſt in meridiem deferunt̄: poſt ſe in ortum flectunt: vtriq; rubro deniq; excipitur mari ganges vero inter memorabiles amnis maximus dicitur. poſt quē indus tertius & quartus biſter & nilus eſſe creduntur: vt gangē facile detur intelligi pro oriente poſuiſſe: qui a gange æthiopū rede: vt ſuidas inquit nomen adeptus eſt. Illis multā diuerſa ſumma mala. Quid tam dextro pede ſecundo conatu. Cōcipis. capeſſis ſunt qui legāt cōcupis. Vt te conat⁹ nō pœniteat te conatū fuiſſe vt aſſequere nō p̄turbet. Nocitura toga: nocirura petunt̄ militia. toga & militia caſus ablatiui ſunt. eſt vero ſenſus tā in pace q̄ in bello petimus quæ nobis noceāt: togā eni pro pace poſuit. Et torrēs dicēdi copia verborū: ordo ita reſoluēdus eſt torrens copia dicēdi & facundia multorū eſt ipſis mortifera: niſi eni reſoluat̄ cōſtrui nō poteſt: vt illud apud Senecā. ſæpe in magiſtrū ſcelera redietunt ſua ſcelera magiſtri ſæpe redierūt in eum ſiue in ipſum: & id ſiue ſubſtantiuū ſit ſuū: vt ſuū cuiq; ſoluat̄ ſua cuiuſq; ſunt hoc modo. q̄ cuiuſq; eſt ei ſoluat̄. quæ cuiuſq; ſunt ipſius ſunt: ſiue abiecti ſuum ſit vt ſu⁹ eſt Homeri mos: ſunt hic etiā ſua p̄mia laudi: & dicas: mos Homeri eſt eius. p̄mia laudi ſūt illi. Torrens ingens dicendi copia. ſic Hora. rapido torrentius animi ingeniū.

Et ſua mortifera eſt facundia: viribus ille
Confiſus periit admirandiſq; lacertis.
Sed plures nimia congeſta pecunia cura
Strãgulat: & cũcta exuperãs patrimõia cẽſ⁹
Quãto delphinis balæna britanica maior.
Tẽporibus diris igitur iuſſuque neronis
Longinũ & magnos ſenecæ p̃diuitis hortos
Clauſit: & egregias lateranorũ obſidet edes
Tota cohors: rar⁹ venit in cœnacula miles:
Pauca licet portes argenti vaſcula puri:
Nec te iter ingreſſus gladiũ contũq; timebis:
Et motæ ad lunã trepidabis arũdinis vmbrã
Cantabit vacuus coram latrone viator.
Prima vere vota: & cũctis notiſſima tẽplis
Diuitiæ creſcant: vt opes vt maxima toto
Noſtra ſit arca foro: ſed nulla aconita bibũt
Fictilib⁹: tunc illa time quũ pocula ſumes
Gemmata: & lato ſetinum ardebit in auro
Iam ne igit laudas: qđ de ſapiẽtib⁹ alter.
Ridebat: quotiẽs a limine mouerat vnum
Protuleratq; pedem: flebat cõtrarius alter.
Sed facilis cuiuis rigidi cẽſura cachinni:
Mirandũ ẽ vnde ille oculis ſuffecerit hũor
Perpetuo riſu pulmonem agitare ſolebat

Mortifera ſicuti Ciceroni & pluribus. MAN.
Ille: vt Milo: de quo Gellius lib. xiiii. c. xvi. ita ſcribit: Milo crotonienſis athleta il luſtris. Quum iã natu grãdis artem athleticam deſiſſet: iterq; faceret forte ſolus: in locis italiæ ſilueſtribus: quercum vidit proxime viã: patulis in parte media rimis biã tem Tunc imiſſis in cauernas arboris digitis: diducere & reſcidere quercũ conat⁹ eſt ac mediam quidẽ partem diſcidit diuallitq;. Quercus autẽ in duas diducta partes quum ille quaſi perfecto quod erat connixus manus laxaſſet: ceſſante viredit in naturam manibuſq; eius retẽtis incluſiſq; ſtricta denuo & cohæſa dilacerãdũ hominem feris præbuit. Pecunia: Seneca itẽ epiſtola. v. ait: Multa bona noſtra nobis nocent. philoſophus quoq; lib. i. etbi. ſic. Complura bonis accidunt detrimẽta: iam enĩ quidam ob diuitias: quidã ob fortitudinẽ: periere. Et Cicero. lib. i. rhet. Maximũ malũ ẽ auaritia: multos enĩ magnis incõmodis affecit pecuniæ cupiditas. Apuleius itẽ ĩ oratione prima ſic: Et imodicæ diuitiæ velut ingentia & enormia gubernacula facili⁹ mergunt: q; regũt. Delphinis: Delphini adeſcunt celeriter deeẽ annis putanẽ ad ſummam magnitudinẽ venire: viuunt & tricenis: nutriũt buberib⁹ ſicut balæna: Pli. li. ix. id ſcribit Delphi. præter ea oim velociſſim⁹ eſſe creditẽ animaliũ: tũ aq̃tiliũ tũ terreſtriũ vt ſcri. philoſoph⁹. lib. ix. de aialibus. Balæna britãnica. Plin. li. ix. ſcribit plurima & maxia aialia eſſe ĩ indico mari: ex quibus Balæne quaternũ iugerũ. Temporib⁹ ditis exemplo oſtendit multis offuiſſe pecuniã & diuitias. Igitur: magnos ob cenſus. Longinum. Nero Caſſium longinum iuriſconſultum ac luminibus orbatum: Iuſſit interfici q; in vetere gentili ſtemmate Caſſii procuſſoris cæſaris imagines retinuiſſet Auctor eſt Suetonius. Meminit & Tacitus libro. xvi. Senecæ prædiuitis ortos: Tacitus libro. xiiii. vbi de Nerone meminit ita ſcribit: Et nero ad deteriores inclinabat: ſi variis criminationibus Senecam adoriuntur: tanq; ingentes & priuatim ſupra modum euectas opes adhuc augeret. qđ, q; ſtudia ciuium in ſe verteret hortorum quoq; amœnitate & villarum magnificentia quaſi principem ſupergrederetur &c. poſtea ſubdit q; Seneca criminantium non ignarus ita Neroni inquit: Quartus decimus annus eſt Cæſar: exquo ſpei tuæ admotus ſum: Octauus vt imperium obtines. Medio temporis tãtũ bonorum atq; opum in me cumulaſti: vt nihil fœlicitati meæ deſit: niſi moderatio eius &c. paulo vero Inferius ſic. Cum opes meas vltra ſuſtinere non poſſim: præſidiũ peto: iube eas per peuratores tuos adminiſtrari: in tuã fortunam recipi. &c. libro vero. xv. ſcribit idem Tacitus Senecam accepto nuncio Neronis iuſſu de morte: ſibi ictu ferri brachia exoluiſſe: crurũ quoq; & poplitum venas abrupiſſe: vtq; citius obiret venenũ quoddam bauſiſſe fruſtra: nam frigore iam clauſum erat corp⁹ ad uerſus vim veneni. poſtremo ſtagnum calidæ aquæ introiiſſe: eiuſq; vapore examinatũ: ſine vllo funeris ſolẽni crematum fuiſſe. Lateranorum edes: Tacitus. libro. xv. ſcribit in cõiuratione piſoniana cõtra Neronem Plautiũ lateranum cõſulem deſignatum etiã deprẽſum fuiſſe. qua de re cum Nero adnecem compulit adeo propere: vt nõ complecti liberos: nõ illud breue mortis arbitrium pmitteret: Raptus itaq; in locum ſeruilibus pœnis ſe poſitum: manu tatii tribuni trucidatus eſt: plenus conſtantis ſilẽtii: nec tribuno obiitiẽs eundem cõſcientiam. In Cœnacula. ideſt ad inquilinos occidẽdos: ſuperiora enim domus inquilinis locabãtur: quia pauperes: Cœnacula inquit feſt⁹ dicunt ad quæ ſcalis aſcẽditur: Varro tamẽ ſcribit: q; vbi cœnabãt. Cœnaculum vocitabãt &c Diximus & plura in Sat. vii. Cõtum: Conti haſtæ longiores & robuſtæ dicũtur: vt ſcribit Nonius. Cantabit vacuus: Latrones vt inquit Hieronymus in aureola: ſancto Hilarioni dixere: Quid faceres ſi latrones ad te venirent? eis reſpondit: Nudus latrones non timet. At illi: Occidi poſſes: poſſum inquit: quia ſum mori paratus.

Mithridatis ſecuritas. Diuitiæ Opes

Fere geraliter. Vota. ſ. ſunt. Diuitie creſcant: vt opes harum differentiam Cicero in lelio oſtẽdit: ait enim q; expetuntur Diuitiæ: vt vtare: Opes: vt colare: honores: vt laudare &c. Pocula gem-

ma:de iis videto ſat.v.ibi:Nam virro:vt multi tranſfert ad pocula gemmas: Setinum ardebit:ſetina vina cibos concoqui cogunt:vt ſcribit Plinius libro. xxiii.c.iiii.diximus & plura ſat.i. Alter redibat:ideſt democritus:ſcribit enim Hipocrates epiſtolam amico:vbi ait dixiſſe democrito:quum ille continue rideret:Quorum miſerandum eſt rides:quibus letandum pari modo rides: quare bonū & malum apud te differunt nihil:tum ille inquit.Iſta quidem probe narras:ſed noſtri riſus nondum cauſam tenes:tu mei riſus cauſas duas eſſe putas:bona ſcilicet & mala. Ego tantum rideo hominem ignorantia plenum ac recte factis omnino vacuum:qui omnibus ſuis cœptis pueraſcens:ſuperfluis & nocuis laboribus ſe conficit:poſt plurima demum inquit idem huiuſmodi anguſtias:quib? homines iugiter implicatur:quum aſpicio:riſus abunde effluit:poteris & pluta legere in dicta epiſtola: Vixit autem democritus annos.cix.vt ſcribit Laertius. Flebat contrarius alter:Ideſt heraclytus: is enim teſte etiam Seneca & pluribus fleuiſſe dicitur.

Democritus.

Heraclitus

DO

Balena maior delphine apte comparat magnitudinē cenſus duabus immanibus beluis:vt oſtendat in bis eſſe temeritatem & impetum fortunæ: Balena britannica.in britannico Oceano balena expreſſit:q̄uis inatet aliquando in noſtra maria.vt ſcribit Plinius. Caſſius longinus iuriſconſult?:cui Druſilam collocatam impator Caligula abduxit:interfectus eſt a Nerone:quoniam Caſſi percuſſoris Cæſaris imaginem in ſtēmate ſuo haberet:ſed per longinum diuites omnes ſublatos a Nerone intelligit:Plautius item lateranus in coniuratione Neroniana depræbenſus a Nerone iuſſus eſt mori:vt tacitus ſcribit:Tacitus proximam necem Plantii Laterani conſulis deſignati Nero adiungit &c. Idem Senecam præceptorem:quem Fœnius Ruffus & Tigilinus poſt mortem Buri variis criminationib? adorti ſunt:quaſi augentem opes euectas vltra priuatum modum:& bonorum amœnitate:ac villarū magnificentia:principem ſubgradientem ad necem contulit: Cœnacula numero multitudinis dicunt ſuprema tabulata domus quoniam vt Var.ſcribit.maiores aliquando illic cœnare inſtituerunt:eam p tem locabant inquilinis:qui pauperes ſunt:Rarus miles:ideſt rarus centurio & tribunus nuncius ab imperatore necis. Venit in cœnacula:ideſt ad inquilinos & pauperes: quaſi diceret paucis inquilinis immittitur percuſſor. Alter Democritum intelligit argiſtrati incertum:an Damaſippi:an Atheno dori filium. Thrax fuit ex abdera vrbe,vt Laertius ſcribit. Flebat alter.receptum eſt:vt Diogenē intelligimus:ſed nulla extat hiſtoria græci ad Heraclitum hoc referunt.quem fleuiſſe conſtat Plinius vero in.vii.ita ſcribit.Exit hic animi tenor in rigore quendam toruitatēq̄ naturæ duram & inflexibilem: affectuſq̄ humanos adimit quales ἀπαθείας græci vocant:& multos eius generis experti: quodq̄ mirum ſit autorē maxime ſapientiæ Diogenē Cynicum Pyrronem Heraclitum.de lachrimis vero heracliti etiam extat epigramma græcum.Solinus idem q̄ Pli. Prætexta deſcribit prætorem preſidentem ludis circenſibus habitu triumphali:& deridet. Viribus il.com.pe.vtrum generaliter hoc intelligendum:an certe milonem crotonienſem ſignificat quem vt Gellius in noctibus atticis & Stra.ſcribunt:contuberniū philoſophorū ruinam minitantē ſuſtinuiſſe quo ad omnes effugerint:quo membrorum robore fretus miſerandū vitæ exitum ſibi maturauit.aiunt enim cum per italiæ ſiluam quandam iter faceret & arborem multa parte ſibi diſciſſam conſpexiſſet hiatam ſciſſuram proſiliiſſe:ac vt omnia diſcerperet conatū cum eos quidē omnes excidiſſe:at arborē hiatu cocunte eum cōprehēſum feris pabulum præbuiſſe. Strangulat opprimit ſuffocat.Ballena bri.q̄ in britania maiores ſepectentē belua marina eſt q̄ græci φάλαινάν vocant:ſed Feſtus candē & piſtricē & cætum dici putat. Longinū: Caius.Caſſius:Longinus natus ex filia tuberonis quæ fuit neptis Seruii ſulpitii:q̄obrem & proauum ſuū ſulpitiū appellabat & neruæ fuit tēpore longius ex equeſtri ordine:vt ſcri. Pōpo.qui poſtea ad p turā puenit.hic autē longinus eſt cui:vt tran.inquit iuriſconſulto acluminibus orbatoq̄:q̄ in vetere gentis ſtēmate.C.caſſii pcuſſorie cæſaris imagines retinuiſſet:mori iuſſo nō ampli? q̄ horarū ſpatium nero dabat. Et magnos ſenecæ pdiuitis bortos:quos nero dedit: & idē poſtea ſūmouit:vt Tacitus ſcri.in hiſtoria. Lateranorū obſidet ædes ro.co.vt de Nerone Tacit?:proximā necē plautii laterani cōſulis deſignati Nero adiūgit adeo ꝓpere:vt nō cōplecti liberos:nō illud breue mortis arbitriū.pmitteret:rapt? in locū ſeruilib? pœnis ſe poſitū manu tatii tribuni trucidat plen? conſtātis ſilētii. Laterani etiā:vt quidā putāt ſūt appellati latrones.i.nō ſiccarii ſed ſatellites q pricipis alicui? latus tuent. Plau. in milite glorioſo:nā ego bodie ad ſeleucū regē niſi paſitū meū:vt latrones quos cōduxi hinc ad ſeleucū duceret q eius regnū tutarent:latrūculator autē ē quē rerū capitaliū iudicē dicim?.vt vulg? vero dicit indicē maleficiorū. Vlpian?.latrūculator de re pecuniaria iudicare nō pōt.Rar? ve.in cœ.mi. Veteres:vt inqt Var.ſicut pœnariū vbi pœnis.vbi cubabāt cubiculū:ita vbi cœnabāt cœnaculū vocitabant. hinc dom? vniuerſa cœnaculū dicta:vt eſt in caſtris ab hieme biberno.bibernaculū domū vocarunt.at hic cœnaculū p humili domo in qua boſpites qs accipiat.inde cœnacularia. Vlpian?.nā & ſiqs cœnacularia exercēs ipſe maximā parte cœnaculi habeat ſol? tenebit:ſed ſi boſpitalia bēt ipſe ſol? æq̄ tenebit:ſed ſiqs cœnacularia exercēs modicū boſpitiū ſibi retinuerit reſidiuū locauerit plurib?: omes tenebunt quaſi i hoc cœnaculo habitātes:vñ deiectū effuſum ve ē:& cœnacularī? bō idem de pignoratitia actiōe:videt autē tacite & cū dño ædiū hoc cōuenire:vt nō pactio cœnacularii pficiat dño diuitiæ crescāt:vt op? ſubaudiendū crescāt:diuitiæ ſunt quib? vtimur.opes quib? colimur Vt ma.to noſtra ſit arfo.nō ſit nobis diuitior argētarius quiſq̄.Sed nul.aco.bi.fi.i ſamiis inqt vaſis nō ſolēt dari venena aconitū:vt Pli.inqt:i nudis naſcit cautib?:quas aconas græci vocāt:& ideo aconitū aliq dixere nullū iuxta ne puluerē quidē nutrientem,aliqui bancrationē nomis attulere:alii qm vis eadē in morte eſſet q̄

VAL.

cotibus ad ferri aciem deterendam ſtatimq; admota velocitas ſentiret. Setinũ a loco vinum. De ſapientibus. i. philoſophis. nã qui poſt pytagoram philoſophi dicti ſunt pri⁹ ſapientes vocabant. Perpetuo riſu pulmonẽ agitare ſolebat Democrit⁹. vt Hora ſeptis. Si foret in terris rideret Democrit⁹. nã fleſſe qdã Heraclitũ ferũt. Ipſe ãt poti⁹ anachariſidẽ puto ſcytbã. nã & is fleſſe fertur bũani generis vanitatẽ.

MAN. prætexta

Prætexta: Liui⁹. lib. x. ſcri. Triumphãtes toga prætexta tunica palmata: & toga picta & corona triumphali laurea q; bonoratos: ſimulq; iouis optimi maximi ornatu decoratos curru aurato per vrbẽ vectos in capitoliũ aſcẽdere ſolitos. Erat autẽ prætexta toga: vi purpura prætexebat. vt ſcribit Mac lib. i. De qua latius dictũ eſt ſatyra prima: ibi & prætextatus adulter. Trabeæ. Trabea toga erat augurũ de cocco & purpura. Alia regũ ex purpura & albo. Alia diis ſacra: tantũ ex purpura. Vt ſeruius refert. Tribunal. Pedian⁹. lib. i. Verrinarũ inter Subſellia: & Sellas curules: ac Tribunalia differentiã bis verbis oſtẽdit. Sunt enim ſubſellia tribunorũ: triumuirũ quæſtorũ: & huiuſcemodi minora iudicia exercẽtiũ: qui nõ in ſellis curulibus: nec tribunalibus ſed in ſubſelliis conſidebãt. Quid ſi vidiſſet prætorẽ. Deſcribit bic prætor habitu triumphali ob victoriã ludos agẽs: Vel ludis præſidens. Deſcribit & cõſul: qui etiã prætor olim dicebat: Veteres enim oẽm magiſtratũ cui pareret exercitus: prætorẽ appellauerũt: vt refert pedianus. Quod lati⁹ aperuimus ſatyra octaua: vbi ſcilicet. Nec dubitãt celſi prætoris vendere ludis. Vbi multa bic facietia notanda. Quid ſupplegiſſet democritus. In tunica Iouis: potes trabeã intelligere: quæ & Iouis & triũphãtis erat & Liuius ſcri. Vt dixim⁹. q; Iouis optimi maximi ornatu triũphantes decorabant. Sarrana aulæa: ideſt purpurea & tyria: Tyrus enim Sarra quãdoq; dicta eſt vt Home. docet. Tyri autẽ nobilitas omis cõchylio atq; purpura cõſtat: vt Pli. lib. v. c. xx. Inquit. Strabo etiã lib. xvi. ait: quod apud Tyrũ purpurarũ piſcatus binc tyria purpura optima oim perbibet. De Tyro autẽ plura diximus. lib. ii. georg. vbi vt gẽma bibat: & ſarrano dormiat oſtro. Publicus ſeru⁹: Pli. li. xxxiii. ſcribit triũphanti cum Corona betruſca ex auro ſubtineretur a tergo: anulus tamen in digito fereus erat æqua fortuna triumphantis & ſerui coronam ſubſtinentis: Sceptro eburno: Liuius libro. x. ſecundi belli punici ſcribit. triumphantes ornari ſolitos: aurea corona: ſcipione eburneo: extante aquila in capite: toga picta: & palmata tunica Seruius autem egloga. x. ſcribit: q; palmata toga vtebantur illi: qui palmam merebantur. Illinc coronicines: bi enim præcedebant triumphantes. vnde & Plutarchus in Aemilii triumpho ſcribit. q; tertio die prima luce tubicines non mite nec ſuaue: ſed bellicum ſonantes primi ibant. Nitues ad frena quirites: Albis enim veſtibus induti triumphanti miniſtrabãt: Et vti Plutarchus in Aemilii triumpho ſcribit: populus romanus nitidis veſtibus ornatus triumphum ſpectauit Sportula. pecunia: ideſt centum quadrãtes. In loculis: ideſt crumenis. Inuenit democrit⁹ ſcilicet Craſſoq; ſub aere naſci: Laertius ſcribit: & hippocrates Democritũ fuiſſe abderitem ſiue vt alii putant mileſium. Abdera autem thraciæ vrbs fuit. quam Diomedis ſoror condidit: & a ſe nominauit erat autem vrbs libera teſte Pli. lib. iiii. Craſſoq; ſub aere. Seneca etiam epiſtola lxviii. ait põt ex cã vir magn⁹ exire: põt & ex deformi humiliq; corpuſculo formoſus anim⁹ ac magn⁹. Quoſdã itaq; mibi videt: in boc tales natura generare: vt approbet virtutẽ oi loco naſci: ſi poſſet p ſe nudos edere aios feciſſet. Mandaret laqueum: neq; enim fortuna illi: ſed ille fortunæ dominabatur. Medium vnguẽ ſpernit enim cui ſit digito ficus: tunc ſiquidẽ madius vnguis apparet: Ouidi⁹ libro. v. faſt. ſic id deſcribit: Signaq; dat digitis

Democritus: q; q; non eſſet vrbibus illis
Prætexta: & trabeæ: faſces: lectica tribunal.
Quid ſi vidiſſet prætorem in curri⁹ altis
Extantẽ: & medii ſublimẽ in puluere circi
In tunica iouis: & picte ſarrana ferentem
Ex humeres aulæa togæ magnæq; coronæ
Tantũ orbem q; to ceruix nõ ſufficit ulla
Quippe tenet ſudas bãc public⁹: & ſibi cõſul
Ne placeat curru ſeruus portet eodem
Da nũc & volucrẽ ſceptro q; ſurgit eburno
Illinc cornicines: binc præcedentia longi
Agminis officia. & niueos ad frena quirites
Defoſſa i loculis: quos ſportula fecit amicos:
Tũc quoq; materiã riſus inuenit in omnes
Occurſus hominũ: cui⁹ prudẽtia monſtrat
Sũmos poſſe viros & magna exẽpla daturos
Veruecũ in patria craſſoq; ſub aere naſci:
Ridebat curas: necnon & gaudia vulgi
Interdũ & lachrymas: cũ fortunæ ipſe minaci
Mãdaret laqueũ: mediũq; oñderet vnguem
Ergo ſuperuacua: aut pernitioſa petuntur
Propter quæ fas eſt genua incærare deorum
Quoſdã pcipitat ſubiecta potentia magnæ
Inuidiae: mergit longa atq; inſignis honorũ
Pagina: deſcendũt ſtatuae: reſtẽq; ſequuntur
Ipſas deinde rotas bigarũ impacta ſecuris
Caedit: & imeritis frangunt crura caballis

Trium⁹ phantium. Ornamenta.

trabeæ

Sub⁹ſellia ſellæ curules

Tribunalia

Prætor in ludis.

Conſul in ludis.

Prætor

Tyrus. Sarra

Purpura tyra

Triumphãtis corona & anulus triumphãtium. ornamenta.

Triũphantium miniſtri.

Democritus abdera

Viros in clytos vbique nasci Genua hominum potentia Inuidia DO.

medio cũ pollice iũctis: Occurrat tacito ne letis vmbra sibi. Fas est quohiã vota cõcessere. Incerare: apponunt enī cæreæ cãdelæ ignitæ. Pli. scri. li. xi. cp hominis genibus quædã religio inest obseruatiõe gentiũ: hæc supplices attingũt: ad hæc manus tendunt: hæc vt aras adorãt. Et Vir. lib. iii. æn. Inquit de Achemenide Et genua amplexus genibusq; volutãs hærebat. Quosdã præcipitat exemplo ostendit potentiã & honores fugiendos esse. nã sæpe maximo sunt exitio: Potẽtia. potentia est ad sua cõseruanda. & alterius obtinẽda: idonearũ rerum facultas: vt inquit Cicero. lib. ii. rhet. Inuidiæ: ad id. quoniã Inuidus alterius macrescit rebus opimis. inuidia siculi non inuenere tyranni Maius tormentũ Vt inquit Hora. lib. i. epistola ad Iollíũ. Et Cice. lib. iiii. ad berẽniũ O: virtutis comes Inuidia: quæ bonos insequeris plurũq; atq; insectaris. Impacta: impulsa.

Togæ pictiæ. i triumphalis quæ pendet ex humeris prætoris. Seruus pu. te. banc. i. adiuuat eũ ad sustinendã coronã. nam a tergo triumphãtis sernus erat: qui sustentabat coronam. Pli. & cum corona ex auro ætrusco sustineret a tergo: annulus tamẽ in digito ferreus erat: æqua fortuna triumphantis: & seruí coronã sustinẽtis. Da nũc & vo. triumphalia hæc erant ornamẽta: aurea corona sella curulis eburnea. Scipio eburneus extante aquila in capite: toga picta & palmata tunica. Liui scri. Da. i. adde. Cornicines sunt qui præsidebãt triumphãtes: quod polybius & Plu. in æmilio scribunt. Magna exem. & hoc pendet ex stomacho superioris satyræ: qua ignobilitatẽ suã est tutat⁹. Si inquit Democrit⁹ fuit tanta prudẽtia natus in thracia inter lactisagos & agrestes. possunt & alii cuius obscura patria magni viri esse. Fas est dii inquit permittũt se rogari: & concedũt etiã pernitiosa aliquãdo. Fas est licet mortalibus Incærare. i rogare deos: in genibus putabãt: vt inquit Pli. inesse religionẽ quãdam. nã in bis inest quædã vitalitas propterea supplices genua amplectebanẽ. Quosdã præci. nimii etiã honores homines inquit aliquãdo perdiderũt: cp exemplo seiani probat: hic enī præfect⁹ prætorii: vt scribit Philo & tradit Euse. tẽporibus tyberii tm valuit auctoritate apud principẽ: vt ei⁹ imagines aureæ passim colerenẽ: vt scri. Tran. natalisq; eius dies publice celebrarenẽ: & collega fuerit principi in quinto cõsulatu: sed cũ res nouas in eũ moliretur per coniurationẽ oppressus est. tractus vnco: & abiectus ingemonias statuisq; dilectis: id ægit tyberius senex datis ex capreis ad senatum litteris.

VAL. Et Tra. quibus reges vsi sunt. Quid si vi præto. exercitus imperatorem Medii sublimen puluere circi extantẽ in corona hominũ qui spectent admirati fastigiũ. In tu. io palmatã togam dicit Et pi far. fe. ex bu. au to. pictas vestes apud Homerũ iam Pridẽ fuisse constat. vnde natæ triumphales. Sarrana aulæa. cp tantũ paterent: vt videri aulea possent sarrana epirotica: nam sarra: vt Festus inquit: epiros insula est: vel certe a colore sarrana hoc est tyria. nam & tyros phœniciæ vrbs sarra etiã dicta fuerunt: sane loca plæraq; vrbiũ regionemq; quibus immutatũ olim fuit nomen: vt quæ boetia ãte fuit aonia dicta quæ ægyptus aeria. quæ creta eodẽ quoq; nomine aeria. quæ attica acte. corinthus ephyre. macedonia emathia. thessalia æmonia. thracia sython festos posidoniũ. itaq; tyros sarra noiata. Tenet sustinet apheresis pathos. Publicus: pro in publico. Curru ser: por. eodẽ. qui conuitiis insigne triumphis iminuat fastigiũ. Da dic. Volucrẽ. aquilã quæ in sceptri eburnei vertice consedit: Niueos ad frænum quiri. qui candicantẽ currũ candidati sequerentur. Defossa in loculis domestica Quos spor. vt sportula eius liberalitate videri posset tanta largitio. Cuius pru. mõ. sum. pos. vi. & ma. exem. da. ve. in pa. craf. sub aena qui obtusa reddit ingenia. Hora. in epistolis Iudicũ subtile videndis artibus illud. Ad libros & ad hæc musarũ dona vocares. Boetũ i crasso iurares aere natũ. præterea vnaquæq; regio peculiarẽ ferme naturã habet sicut cretẽses semp mẽdaces malæ bestiæ: vẽtres pigri: ad apostolo epimenide callimacho esse dicunẽ: vani mauri: at feroces dalamatas: latin⁹ docet historic⁹: timidos pbrygas oẽs pœne lacerãt poetæ. athenis optiora nasci ingenia philosophi glorianẽ: græcos leues & apud cæsarẽ incessit Tul. dicẽs. aut leuiũ græcorum. aut immaniũ barbarorũ: & pro flacco ingenita inquit leuitas & erudita vanitas stultos gallos pulsant multi: iudeos cordis duricia: peruicacia: inuidia flagrantes veteres cuncti fugillarunt. Ridebat curas sollicitudines vanas. Et gaudia: est tropus catbacresis: siquidem: vt inter verba stoici subtilius distinguũt: ita aliud gaudiũ esse cp lætitiã existimant. Gaudiũ quippe esse aiunt elationẽ animi super bi⁹ quæ digna sunt exultantẽ. lætitiã vero effrenarũ animi plausum qui modũ nõ inueniat. Mediũq; ostendere vnguẽ. pollicitis intra indicẽ & mediũ inserti: quo p cõtemptũ indignanter contẽnere aliquid nos ostẽdimus. aut mediũ vnguẽ synecdochicos p medio digito: quẽ per ignominiã proferrebãt: Mar. Rideto multũ qui te sextile cinædũ Dixerit & digitũ porrigito mediũ: hoc ideo: cp subductis duobus vtrinq; digitis & medio protenso pennẽ formare videbãtur. cõbrem infamem eum etiã dixerunt. Persi. Infami digito & lustralibus ante saliuis Expiat vrẽtes oculos inbibere perita. Propter quæ fas est. irronicos. Genua. quæ picta. Incærare. nouatum a poeta verbũ. Subiecta potentia magnæ inuidiæ inuidia enim alterius macrescit rebus optimis: in duplicem tamen hæc scinditur affectum: cum aut ipse est aliquis in eo in quo alium non esse cupit: aut meliorem se alium videns dolet ei se non esse consimilem: vnde & venuste quidam græcum transferens versum elegiaco metro de inuidia ita lusit. Iustius inuidia nihil est: quæ protinus ipsum Auctorem rodit: excruciatque animum. Inter inuidum autem & inuidiosum hæc differentia est. cp inuidus fœliciori inuidet. inuidiosus autem est qui ab alio patitur inuidiam & inuidiosa res dicitur: vt ipse inuidiosa dabit minimus solatia sanguis. Mergit longa atque insignis bonorum pagina in qua rerum gestarum alicuius describebantur tituli Ciceronis. ad atticum si vero. idest cp nescio an sit: vt non minus longas iam in codicillorum fastis futurorum consulum paginulas habeat quam facto-

rum. Descendũt statuæ. conflanẽ in massam. Impacta securis. ictu rotis infixa ab impingo. Frangunẽ crura caballis ex ære conflati dissoluunt equi: bumlli & satyrico vsus verbo. ita alibi. prædo caballorũ pretor sedet. & Persius: Nec fonte labra prolui caballino. & Horati. Offensus damnis media de nocte caballum Arripit.

Iam stridũt ignes: iã follibus atq; caminis
Ardet adoratũ pop'o caput: & crepat ignes
Seianus: deinde ex facie toto orbe secũda
Fiũt vrceoli: pulues: sartago patellæ.
Pone domi lauros: duc i capitolia magnũ
Cretatumque bouem: seianus ducitur vnco
Spectãdus. gaudẽt oẽs: quæ labra? quis illi
Vultus erat? nunq; siquid mihi credis amaui
Hũc boiem. sed quo cecidit sub crimine? qsnã
Delator? quib⁹ indiciis? quo teste probauit
Nil borũ: verbosa & grandis epistola venit
A capreis: bene hz: nil plus interrogo: sed qd
Turba tremens? sequitẽ fortunã vt sp: & odit
Dãnatos? idem populus si nortia tbusco
Fauisset: si oppressa foret secura senectus
Principis: bac ipsa seianũ diceret bora
Augustũ: iam pridem ex quo suffragia nulli
Vẽdimus: effugit curas: nam qui dabat olim
Imperium: fasces: legiones: omnia: nunc se
Continet atq; duas tantum res anxi⁹ optat.
Pannũ & circenses. perituros audio multos:
Nil dubiũ: magna ẽ fornacula: pallidul⁹ mi

Follibus: vulgo manticis. Caminis fornacibus Seianus: Aeliũ Seianum tiberius ad summam potẽtiam peruexerat: non tã beniuolentia: quã vt esset cuius ministerio ac fraudibus liberos germanici circũueniret. Nepotẽq; suum ex druso filium naturalem ad successionẽ imperii confirmaret. Eius seiani Natale publice colebat: & imagines aureas passim babebat: vix tandem astu magis ac dolo q̃ principali auctoritate subuertit Tyberius ipsum. Auctor est tranquillus. Facie: ipsius scilicet statuæ seiani. Toto orbe secunda: boc ait quoniã vt scribit: tyberius seianum collegã sibi assumplit: in quinto consulatu. Erat. item secundus ab impatore ab summã sibi potẽtiam ab illo traditã. Dion quoq; multa de seiani bonore apud Tyberiũ narrat. Pone domi lauros: In letitiæ scilicet argumẽtum: sunt autẽ populi verba seiano illudentis. Cretatũ: candidum. Gaudent omẽs boc ait. quia tyberius seiani familiares atq; etiam notos persequebatur. post cuius interitum vel sæuissimus extitit. Commentario quem de vita sua summatim breuiterq; cõposuit tyberius: ausus est scribere. inquit Suetonius: seianum se punisse: q̃ cõperisset furem aduersus germanici liberos filii sui. Nunq; amaui hunc bominẽ. Ita dicebant ne seiani amici viderentẽ sicq; ab impatore occiderunt. Nibil borum: suple fuit. Epistola venit a capreis: tyberius enim a Capreis senatui scripserat: sed lecta epistola statim tribuni & milites circũstetere runt seianum: victũq; ac mox per senatum condemnatum in gemonias scalas deiecere: vncoq; distraxerunt. vt scribit Dion. Capreis: Caprearum duo antiquitus fuerant oppidula: Nunc vero vnum inquit strabo libro. v. quod Neapolitani occupauere. Augustus cæsar magnificentissimis ibi structis ædificiis peculiare sibi fecit receptaculum. Et Suetonius scribit q̃ locus Capreis ostenditur. vnde damnatos per longa & exquisita tormenta præcipitari coram se in mari iubebat tyberius: excipiente classiariorum manu: & contis atq; remis elidente cadauera: necui resldui spiritus quicquã ineesset. Sed quid: cur: interrogatio est poetæ. Tremens scilicet est: in antiquo textu legi fremens. Turba animorum videlicet seiant Fortunam fœlicitatem. Ouidius quoq; in tristibus inquit. Dum fueris fœlix multos numerabis amicos. Tempora si fuerit nubila solus eris. Et. iustimus. libro. v. sic: principio belli omnes ab iis. etiam sotii desciuerant vt sit Nã quo se fortune: eodem etiam fauor bominum se inclinat. Et Cæsar libro. iii. de bel. ciuili sic plerũq; in calamitate ex amicis inimici existunt. Cicero item libro. iiii. ad berennium ait. ita vt birundines æstiuo tempore præsto sunt. frigore pulse recedunt. ex eadem similitudine nunc per translationem verba sumamus. Ita falsi amici sereno vitæ in tempore præsto sunt: simulatq; byemem fortunæ viderint: deuolant omnes. Populus Romanus scilicet. Nortia: Volsiniis templum erat nortiæ betruscæ deæ: vt ostendit Liuius libro. vii. Erat de sutrinorum numen. Tertiliano teste. Liuius libro. vii. in pricipio sit ait. Vlsiniis quoq; flauos indices numeri annorum fixos in templo Nortiæ betruscæ deæ comparere. diligens talium moumentorum auctor Cynthius affirmat Tusco. seiana. Oppressa a seiano. Senectus principis: obiit Tyberius octauo & septuagesimo ætatis anno: vt Tranquillus refert. Tertio & vicesimo imperii. Augustum imperatorem. Suffragia. populus creabat magistrat⁹ omnes: postea vero cum iulius cæsar oppressisset libertatem: non licuit. Lucanus ait libro primo sectorq; fauoris ipse sui populus: letalisq; ambitus vrbi. Annua venali referens certamina campo: Effugit: populus scilicet ostendit autem populum nil audere imperatoris timore: non enim liber vt olim erat.

Qui populus. Fasces: consulatus. Legiones: exercitus. Pannum & Circenses: Pannum le

MAN. Seianus

Nepos.

Seianus.

Seianus

Seianus Capreæ insulæ

Fortunæ bona

Nortia dea.

tyberii. vita annorum. lxxviii.

Suffra-

gia populi. pannus in ludis DO.

gendum est: erat enim præpositus pannus: quē aurigæ victores tollebāt: Irridet populū ipsum poeta Vnde alibi ait: Moestitia est caruisse anno circensibus vno. De panno autē cui maxime Romani fauebant quēcp amabāt maxime. latius videto in sat. xi. ibi. Seuentū viridis quo colligo panni. Fornacula: æstuans ira tyberii. Pallidulus: timore. s. Mi: pro mihi.

Pone domi. introducit populū insultantē Seiano dānato: quoniā timebat: nā vt refert Trā. Tyberius notos oēs & familiares Seiani persequebat. Nuncp amaui. boc dicit: ne videret familiaris Seiani. Indicibus. Indices sunt qui consciī sceleris accusant socios. Nursia. nō pro fortuna accipio: qđ nuscp legi: sed pro dea tuscorū: cuius meminit Liuius in septimo ab vrbe. Liuius: Volscinis quoq; duos indices numeri annorū fixos in templo Nursiæ etruscorū deæ cōparere diligens taliū monumentorū auctor Cintius. affirmat. M. Hora. consul ex lege &c. vt etiā Velleda numē quorundā germanorum: vt auctor est Cornelius. Pannū & circenses. codex meus antiquissimus habet pannū: & ita ē legendū. Est autem irrisio populi: qui ludis circensibus occupabat quorū spectacula auxerat Domitianus & Iuue. alibi. Pliniuscp ad Caluisiū deridet: propositus erat pānus quē aurigæ victores tollebant auratus & purpureus erat græcorū illic certantiū: viridis aliorū: qui ergo fauorē & plausum captabāt: solebant donare tunicā: ppterea ita scribit Pli. de spectatoribus: pāno pannū amant: boc est applaudūt alicui vt ille assequat pannū: & sibi det tunica: paulopost: tāta auctoritas in vna vtilissima tunica.

VAL. Et crepat ingens Seianus: ingēs statua seiani aut eius qui magn⁹ in vrbe fuit apud tyberium. de quo Trā. in omne inquit genꝰ crudelitatis erupit nuncp deficiēte materia cū primo matris: deinde nepotū & nurus: postremo seiani familiares atcp etiā notos persequeret: post cuius interritū vel scæuissimꝰ extitit quo maxime apperuit nō tā ipsum a seiano cōcitari solitū cp seianū querentē occasiones sumministrasse: & si cōmentario quē de vita sua summatim breuitercp cōposuit: ausus est scribere seianū se punisse quod cōperisset fuisse aduersus liberos germanici filii sui quorū ipse alterū suscepto iam alterū oppresso demū seiano interemit: & rursum seianū res nouas molientē: cuius iam & natalē eis publice celebrari & imagines aureas coli passim videre vix tandē & astu magis ac dolo cp principali auctoritate subuertit. Certatūcp bouē quē ioui imoles. Cretatū. albatū cp ioui boues candidi mactarentur: ita persius cretata ambitio dixit cū candidos intelligat populi suffragia deposcentes. Nuncp siquid mihi credis amaui hunc hominē: ita vulgus est mobile: vt cū fortuna cōmutet. Verbosa. minis plena.

Epistola venit a capreis: vbi animi causa sæpe considerat. vnde Trā. eius tangens scæuiciā in paucis inquit diebus cp capreas attigit piscatori qui sibi secretū agenti grandē mullū inopināter obtulerat p fricari eo dē pisce faciē iussit territus cp is a tergo insulæ per aspera & deuia repsisset ad se. Bene habet bæc est integra locutio vt græce κάλὸσέχάι dicit: ita Hora. in sermonibus. magnū narras vix credibile: atq sic habet: & pper. in quarto elegiarū: & bene habet nuncp mater lugubria sumpsi: & Ci. p milone: bene habet iacta sunt fundamēta. Sed quid turba tremens: pauida: vel vt vetustissimꝰ habet codex sed quid turba remi. qui romuli frater fuit: vt turbā remi romanū populū olim nō tam timidū: nec ea facere consuetū vocet. Si murtia tbu. fauisset. sunt qui legant norsia betruscā deā: legi codices fide dignos qui murciā babeāt. murcia inquit Augustinꝰ dea quæ præter modum non moueret ac faceret hominē: vt ait Pōpo. murcidū. i. nimis desidiosum ac mactuosum. vt sit sensus si paulo desidiosior fuisset nec tam cupidus fuisset gloriæ. Tbusco seiano. quæ tusca licet fuerit tbusco tamen non fauit. Hac ipsa seianū diceret bora augustū. mirā increpat plebis leuitatē. Augustū. impatorē ab Octaniano qui Augustus dictꝰ est: vt Trā. plana sententia cū quibusdā censentibus romulū appellari oportere: quasi & ipsum conditorē vrbis preualuisset vt Augustus potius vocaret non eo nouo sed ampliore cognomine. quod loca quoq; religiosa. & in quibus augurato quid consecrat augusta dicant. ab actu vel auium gestu gustiue: sicut etiā ennius docet scribēs augusto auguria postcp indita cōdita roma ē Iam pridē. subaud: factū est. Imperiū. vt dictaturū. sicut Fabio maximo cū consul dictatorem dicere debuisset. Fasces lictores. Legiones. quot cui esse oporteret. Atcp duas tantū res anxius optat pā. & circenses. in antiquis quibusdam codicibus panem legitur: vt per panē congiaria & sportulas accipiamus: sin autem pan dicas. irrisorie: boc est τὰπᾶν vt sit sensus: populum optare quæ antea dabat omnia: at vrbane subiunxit & circenses: vt nihil æque ac circenses ostendat optasse quod vbicp Iuue. reprehendit vt superius. Nec tamen ipsi ignoscas populo populi frons durior huius Qui sedet & spectat triscurria patriciorum: & in sequenti satyra: ille dolor patriā fugientibus illa Moestitia est caruisse anno circensibns vno: & paulopost. Totam bodie romam circus capit & fragor aurem percuttit euentum viridis quo colligo panni. Nam si deficeret mœstam attonitācp videres Hanc vrbem veluti canarum in puluere victis Consulibus. Pan & circenses. ludi circenses fuerunt in quibus equis concurrebant. Vlpianus de vsu & habitatione: equitii quoq; legato vsu videndum ne & domare possit: & ad vehendū sub iugo vti & si forte auriga fuit. Cui vsus equorum relictus est non puto eum circensibꝰ bis vsurum quia quasi locare eos videtur. Magna est fornacula. in multos incensa ira est ideo etiam diminutiuo vsus. Pallidulus mi pro mihi. ita Ennius. nec mi aurum posco nec mi precium dederis: &

MAN. Hora. Ego met mi ignosco meuius inquit.

Ad martis aram: ad forum iuxta ædem martis vltoris. Victus scilicet brutidius. Pœnas exigat. ideſt ne se occidat vt aiax fecit: multi enī sibi ipsius mortem cō-

Brutidius meus ad martis fuit obuiꝰ aram:
Quam timeo victus ne pœnas exigat aiax

Vt male defensus: curramus præcipites: &
Dum iacet in ripa calcemus cæsaris hostem:
Sed videāt serui: ne qs neget: & pauidū īius
Ceruice astricta dominū trabat. hi sermões
Tunc de seiano secreta hæc murmura vulgi
Vis ne salutari sicut seianus? habere
Tantundem? atq; illi sellas donare curules?
Illum exercitibus præponere: tutor haberi
Prīcipis angusta caprearum in rupe sedētis
Cū græge chaldæo: vis certæ p̄la cohortis
Egregios eqtes. & castra domestica quidni
Hæc cupias. & qui nolunt occidere quēquā
Posse volūt: sq; quæ præclara & ꝓspera tātuq;.
Vt rebus lætis par sit mensura malorum
Huius qui trahitur prætextaq; sumere mauis
An fidenarum gabiorumque esse potestas?
Et de mensura vis dicere vasa minora
Frangere pannosus vacuis ædilis vlubris
Ergo quid optandum foret ignorasse fateris
Seianum: nam qui nimios optabat honores:
Et nimias poscebat opes: numerosa parabat
Excelsæ turris tabulata: vnde altior esset
Casus: & impulsæ præceps immane ruinæ.
Quid crasso: quid pompeios euertit & illum

sciuere ex amicis seiani: ne torquerētur: vt scri. Dion: & Sueton. Male defensus ab græcorum. s. proceribus: dū peteret achillis arma vlysse cōpetitore. Cæsaris tyberii. Hostē: seianū. Serui nostri. s. Hi sermones. s. erant: Sellas curules: ex sellæ erant magistratuū: in quibus sedētes iura populo dabant. Curules magistratus appellati: inquit festus: quia curru vehebant̄: sed de sellis curulibus & tribunalibus & subselliis paulo supius dictū est. Cum gregæ caldæo Mathematicos intelligit: Sueto. enī sic ait: thrasillū quoq; mathematicū: quē vt sapientiæ professorē cōtubernio admouerant: tunc maxime expert? est De chaldeis autē late superius. Pila cohortis. i. primi pilaris fieri. pilū dictū q; hostē feriret. vt perlīū auctore Varrone. Erat autē pilū missile ferro triangulo vnciarū nouē: hastili pedum quinq; semis: nunc spiculū dicit̄ ad cui? iactum exercebant̄. præcipue milites: qđ arte & virtute directum & scrutatos pedites & loricatos equites sæpe trāsuerberat. Vt modestus inquit. Certæ cohortis: certæ dixit: qm̄ in legione erāt cohortes decem.

curules sellæ

Thrasillū.

Pilum.

spiculum

Et castra domestica. Et ꝓ. i. declarat enī illud egregios equites. Castra autē domestica: ꝓtorianas cohortes intelligit: quibus seianus p̄fuerat. Quidni: Cur non. Et etiā Qui nolunt. s. hæc cupe. Præclara. s. sunt. Prætextā sumere imperatoria ornamenta intelligim?: quib? etiā seianus vsus erat aut purpureā vestē accipere possum?: q̄ ille induerat: quo die in senatū venit. vt Dion scribit. Potestas magistratus: & oppidorum prætor dicit̄. De mensura: Aedilīū erat de pōderibus & mēsuris cauere: qui minimi erāt magistrat?. Vis dicere. s. magisq; sumere p̄ textā seiani. Pannosus: vili pāno indut? dicit̄. Vlubris: Vlubræuiens olim in latio. Crassos. M. Crassum & ei? filiū. p. Crassum: qui trucidati fuerūt a ptis: q; scribit lati? plutarch?. Appian? itē scribit: gloria belli gerēdi elatū Crassum: vt. s. ad indicū penetraret oceanū: & aurū artborū rapet. bellū iniuste In parthos mouisse. Pōpeios: Magnū pōpeiū cū duobus filiis: qui tris orbis ptes sua cæde inquinarūt. binc Martialis ait. li. v. pōpeios iuuenes asia: atq; æuropa: sed ip̄m terra tegit libyes: si tamen vlla tegit: Et illū. i. Cæsarē dictatorē: q in senatu tribus & viginti plagis cōfessus est vt scribit Trāquillus. Crassus autē: pōpeius: & Cæsar. inter se sibi ipsis orbem terrarū diuiserant.

Potestas

vlubræ

Crassi mons

Pomp. filii.

Cesaris cædes

Ad Martis arā. i. ad forū iuxta ædē Martis vltoris. q̄si dicat i vos ibat accusat?. Male defēsus. Aiax sibi mortē cōsciuit: superatus in iudicio armorū ab Vlyxe: multi autē tēporibus Tyberii cū vocarētur in ius sibi mortem consciuerūt: nihil dubitātes de dānatione futura: vel bauserūt venenū in media curia: vt scri. Trā. quā historiam boc loco designat. Ne quis neget: boc est ne quis ex seruis accuset vos: q; non calcauerimus seianū & simus illius amici: boc autē dicit: quod nulli delatiori apud tyberiū fides est abrogata vt scri. Trā. Rupe caprarū. i. tyberii qui delectat? est secessu caprearum: & illic sedebat.

DO.

Cū grege caldæo: per gregē chaldæū thrasillū mathematicū caldæū intelligit: cui? monitis & auctoritate tybe: multa vel legit: vel neglexit: multorū autē distulit supplicia: cū idē ei longiorē vitā pollicerētur: sperans sibi liberū fore aliquando eos punire. Castra domestica. i. castra prætoriana: quibus præfuit Seianus. De mensura vis dicere. i. esse ædilis: nā ædiles præsunt mensuris & minimi sui magistratuū: adolescentesq; prima cōmendatione ædiles creabant̄. Vlubre. vicus de quo Hora. Quod petis bic est. Est vlubris animus si te non deficit æquus. Vasa minora frangere: boc erat ædilis officium: Persi?. Latio quod bonore supinus Fregerit eminas areti ædilis iniquas. Quid crassos. i. marcū crassū & oēs similes: Crasso: nō ātpatrē & filiū: bos tres nominat qm̄ olim reip. imperiū iter se diuiserāt. Ad martis fuit obui? arā: vt ad martis videat arā occidēd? velut aboenomao tyrāno elidos occisi feruntˉ. supati filiæ proci: Ne pœnas exigat aiax. vt male defensus: achillæ mortuo: & iā capto ilio inter vlissē diomedem & aiacem de palladio surrepto cui adiudicandū esset: vt alii scribunt inter vlyssem & aiacem tantum de achillis armis oborta contentio: at cum vlyssi per odium in aiacem atridiæ adiudicassent

VAL.

furore correptus aiax atridis & ylyſſi necem minitatus: poſt reſpiciens: vt ſophocles ſcri. gladio ſuo in cumbens ſibi mortem conſciuit: eſt ergo ſenſus metuo ne brutidius ideſt tanq̃ brutus rempublicã in priſtinam volens libertatem reuocare ab impatore iniuſte condẽnatus de ſe: vt aiax ſumat pœnas. Vt videant ſerui impatoris. Illi. alicubi. Sellas donare curules: ædiliciam donare poteſtatem. Curules inquit Feſtus equi quadrigales curules magiſtratus appellati ſũt: quia curru veherent̃. ergo nunc. r. ſub tractũ eſt. Pompo. autem vt aliquo inquit plures partes baberent placuit duos ex numero patrũ conſtitui: & ita facti ſunt: ædiles curules. C. quoq; baſſus in veterũ inquit ætate qui curulem magiſtratum geſſiſſent curru ſolitos bonoris gratia in curiam vebi: in quo curru ſella eſſet ſupra quã cõſiderẽt quæ ab eam cauſam curulis appellaret̃: ſed eos ſenatores qui magiſtratũ curulem nondum cœpant pedib⁹ itauiſſe in curiam. propterea ſenatores nondũ maioribus bonoribus functos pedarios nominatos. Anguſta caprearũ in rupe ſedentis vbi omnia ſcelera cõmitteret. tran. de ipſo tyberio. in caſtris tyro eti am cum propter nimiã vini auiditatẽ pro tyberio biberius. pro claudio claudius: pro nerone mero vocabatur: ſeceſſu vero caprenſi etiam ſellariam excogitauit ſedem: arcanum libidinũ in quam vndiq̃ cõquiſiti puellarũ & exoletorum greges monſtroſiſq̃ concubitus repertores quos ſpintrias appellabat triplici ſerie connexi inuicem inceſtarent: coram ipſo vt aſpectu deficientes libidines excitaret. Cum grege cbal. quos de futuris conſulebat metuens ſibi: quod ei⁹ epiſtolæ colligit̃ tali principio: quid ſcribam. P. C. aut quomodo ſcribam aut quid omnino non ſcribam boc tẽpore dii me deæq̃ perdãt quẽ quottidie per ire ſentio ſcio. Vis certe pila miſſilia quibus pedeſtris vtebat̃ exercitus: quod loricã ſcienter ac fortiter directum facile perrumperet: quod poſtea ſpiculũ appellatum. pila autem pro munitis peditibus pilis dixit. Et caſtra domeſtica quæ ex domeſticis non alienis ſint coacta nationibus. Sed mauis ſumere prætextam buius qui trabitur quæ predara & proſpera tm̃: vt reb⁹ lætis par ſit mẽſura malorũ: buius qui trabit̃ prætextam ſumere mauis: ordo eſt: ſed an mauis predara & tm̃ catenus proſpera: vt rebus lætis ſit malorum par menſura: an fidenarũ & quæ ſequunt̃: ſenſus eſt nũquid prædara & totidem adiuncta mauis mala: an per quatenuiſſima: vt in eis ſine vllo fortunæ caſu cõſeneſcas. An fidenarũ gabiorumq̃: populorũ. Eſſe poteſtas eſſe qui preſis & merum babeas imperiũ. Vlpianus de iuriſditione omnium iudicum: imperium aut merũ aut mixtum eſt: merum imperium babere gladii poteſtatem ad animaduertendũ in facinoroſos bomines qui etiã poteſtas appellat̃. Et de menſura vis dicere vaſa minora. edilis fieri. Vlpianus ſi quis menſuras conduxerit eaſq̃ magiſtratus frangi iuſſerit ſiquidem iniquæ fuerunt. Sabinus diſtinguit vtrũ ſcit conductor an non: ſi ſcit eſſe ex locato actione: ſi minus non: q̃ ſi equæ ſunt ita demũ eum teneri ſi culpa eius id facit edilis: & ita labeo & Mela ſcribunt. Vnde altior eſſet caſſus: mali ſiquidẽ tollunt̃ in altũ: vt lapſu grauiore cadant. at ipi malorum caligine obruti opes magnas diu aliquãdo creſcere ignorant vnaq̃ bora corruere. præceps imane. inges precipuũ Impulſæ ruinæ. ruinã celſum vocat ædificiũ vel ruinæ impulſæ q̃ eius atria cõſtiterint cũ operis ruerit dominus Quid craſſos. Craſſi domũ qui a partbis occiſus ẽ. Quid põpeios Pompeii magni filios qui a Iulio Auguſtoq̃ tandẽ deuicti ſunt. Et illũ. Iulii Cæſarẽ dicit.

MAN. Deduxit. impulit. Locus: eos euertit. Nulla non arte. i. omni aſtu. Malignis: maligna numina appellat ea quæ quidem nocitura concedunt. Ad generum ceteris: ad plutonem infernũ regem: proſerpinæq̃ raptorẽ & virũ. Sine cæde & vulnere &c. Multi eni iniqui: atq̃ infideles regno: pauci boni ſunt inquit actius. vt ſcribit Ci. lib. iii. off. Eloquiũ ac famam: boc loco eloquẽtiam ac famam fugiendas eſſe exẽplo mõſtrat. Totis quinquatrib⁹: Quinquatria mineruæ facta erant: ſic dicta: a die. um numero. de quibus late Ouidius lib. faſt. iii. Celebrabat autem Domitianus in albano quotannis quinquatria Mineruæ: cui collegium inſtituerat. Erãtq̃ ibi oratorum & poetarum carmina. quod Trãquillus edocet. pueri Mineruam colebant: vt eis in diſcendis litteriſ dea faueret. binc Oui. dicto lib. fa. ait: pallada nunc pueri: tenereq̃ ornate puellæ. Qui bene placarit pallada doctus erit. Vno aſſe parua pecunia parũ eni rbetoribus ſoluebaut. Quiſquis adbuc colit &c. Ideſt quiſquis adbuc ſub rbetore diſcit. Vernula: ſeruus. Capſæ: i qua libri ſunt. Manus: Ciceronis videlicet de quo late Plutarcbus. In teſtoris autem & caput

Minerua a pueris.

Ad ſua qui domitos deduxit flagra quirites
Summus nempe locus nulla nõ arte petitus.
Magnaq̃ numinib⁹ vota exaudita maligniſ
Ad gener⁹ cereris ſine cæde & vulnere pauci
Deſcendunt reges: & ſicca morte tyranni.
Eloquiũ ac famã demoſtbenis: aut ciceronis
Incipit optare: & totis quinquatribus optat:
Quiſquis adbuc vno ptã colit aſſe mineruã.
Quẽ ſequit̃ cuſtos anguſtæ vernula capſae.
Eloquio ſed vterq; perit orator: vtrunq;
Largus & exundans læto dedit ingenii fons
Ingenio manus ẽ & ceruix caeſa: nec vnq̃
Sanguine cauſidici maduerunt roſtra puſilli
O fortunatam natam me conſule romam
Antoni gladios potuit contemnere. ſi ſic.
Omnia dixiſſet. ridẽda poemata malo
Quã te cõſpicuae diuina pbilippica famae
Volueris a prima quæ ꝓxima. ſæuus & illũ

Exitus eripuit:quem mirabantur athenae
Torrentē:& plenī moderantē frena theatrī
Diīs ille aduerſis: genitus fatoq; ſiniſtro
Quem pater ardētis maſſae fulgine lippus
A carbone:& forcipibus:gladioſq; parante
Incude:& luteo uulcano ad rhetora miſit

& manus ciceronis affixe ſunt. Ceſavide licet a: popilio lenate iuſſu .M. Antonii. plutarchus ſcribit vehemēs Antonii odium in ciceronē initium traxiſſe. qm̄ cicero.p.lentulum cum lucio catilina cōſpirātem ſupplicio affecerat. Cui lētulo nupta erat Julia ex cæſarum familia.ipſiuſq; antonii mater.O fortunatā:ſupple dixit Cicero poſt catiline coniurationē oppſſam: in quo carmie deriſus eſt Solebat autē & Carmia ſcribere Cicero.vñ lib.i.epla ad lentulum ita inquit:Scripſi etiā carmina quedā:nā ab oratiōnibus diſiungo me:referoq; ad manſuetiores muſas:que me maxime ſicut iam a prima adoleſcētia delectarunt:Scripſi etiā verſibus tres libros de temporibus meis:quos iam pridem ad te miſiſſem: ſi eſſe edendos putaſſem:ſunt enim teſtes & erunt ſempiterni meritorum erga me tuorum: meæq; pietatis. Me conſule:tempore videlicet catiline. Potuit cicero: Philippica: Demoſtenes in philippum macedonum regē orationes ſcripſit:quas quidē philippicas appellauit.Cicero autē in.M. antonium ſcribēs orationes quaſdā etiā philippicas nominauit.demoſthenē imitatus.Cum pprie antonianas debuiſſet appellare. Illum:Demoſthenē intelligit:qui orator optimus athenienſis:aduerſatus eſt philippo:Alexandro:& antipatro.regibus macedonum:tandē Antipatri timore fugiēs in quodā neptuni templo: e calamo veneno ſumpto ad aram cecidit:quod Plutarchus latinus explicat. Torrentem:eloquētem. Moderantem.tempantem. Frena theatri:pecunias publicas in theatris impendebāt athenienſes:auctore autem Demoſthene adhibita ſunt frena.vtq; in vſum militie impenderentē ſermonē fecit ad pplm. Genitus fuit. Pater ardentis maſſæ. Demoſthenis pater Demoſthenes cognominatus eſt Macheropius ab officina gladioꝝ:quā athenis egregiā:multiſq; artificibus ſeruis inſtructam habebat.Auctor eſt plutarchus Relictus aūt a patre ſeptem annoꝝ. abundāte patrimonio:demum omiſſis ceteris diſciplinis:ad vnum ſeſe ipſum cōparauit atq; exercuit: vt dicendi facultatē nanciſceret.ad eamq; rem p̄ceptorem habuit iſæum:q̄q; floreret tunc maxime Iſocrates. Luteo vulcano:ruffo igni.eſt em̄ luteus color ruffus dilucidior:vnde ei quoq; nomen eſſe factum videt ab luce.ſ.Auctor eſt gel.li.ſecundo.

Antonii odium in Cicero. Cicero. carmina Philippicæ dē Demoſtenes Demoſthenes Iſæus rhetor Luteus color.

Quinquatribus.Quinquatria dies ſacri Minerue:qui diebus quinq; celebrabant:vt Ouī.docet: ita appellata:qm̄ quinq; diebus poſt idus fiebāt.Dies em̄ poſt idus ater erat inde quinquatria: quaſi quinq; ab atro die:ea celebrabat Domitius q̄t ānis in albano.vbi erat oratoꝝ & poetarū certamē. de oratorib⁹ Palpburius Sura coronat⁹ eſt.Tradebant ātē p̄cepta eloquētie tūc rome: exigua mercede &vix ternis denariis:nā tāti cōſtabat:vt ſcri.Pli.vt eſſes diſertiſſim⁹:vtrūq; deſignat boc loco Iuue. Minernā partā.i.in cuius ludis quinquatrib⁹:vt poſſit certare adeptus eſt. Vno aſſe.exigua mercede. Cæſa iuſſu.ſ.Antonii ex pſcriptione a Polipio lenate Piceno:quē in cauſa capitis Ci.defenderat. O fortunatā.verſus quē oppſſa cōiuratiōe Catiline. Ci.cecinit: in q̄ deriſus eſt ppter ineptū tñ & irrogantiā. Philippica.Demoſthenes in philippū regē multis actionibus:q̄ extant inuectus eſt. Ci.cum in Antoniū ſcriberet Demoſthenē imitatus dicendi libertate:& eloquētia:in emolationem inſcriptione faſſus eſt.nā appellauit philippicas orationes:in quib⁹ vt ad Atticū ſcribit Demoſthenes enituit. Proxima a prima i.ſecunda:nā illic acerrime accuſat Antoniū & eū maxime cōmouet.

DO.

Seuus exitus:nā Demoſthenes cū ob ſuſpitionē corruptionis ab areopagitis dānatus eſſet:effracto carcere aufugit:pertulitq; exiliū in ægina:deinde cum bene de patria ſentiret & loqueret publico decreto reductus eſt naui lōga:ſed cū audiret Antipatrū & Caterū aduētare diuerſæ factionis prīcipes:vna cū hipperide oratore & aliis fugit:qui oēs a pplo dānati ſunt: miſſoq; archia Tyrio tragedo & hipperidis lingua eſt abſciſſa:& Demoſthenes cum in Calabriā thracie pueniſſet in tēplo Neptuni accepto nūcio dānationis:cum ſpacium ad ſcribendū peti⁹ſſet venenum e calamo bauſit:alius Demoſthenes impator fuit:qui mortē ſibi cōſciuit in Sicilia:vt ſcribit Iuſtinus. Ad rhetora miſit immo ad Iſeum rhetorē poſt mortē patris ſe cōtulit:allectus oratione:quā habuerat Calliſtratus ad pplm. Ardētis maſſæ.fuit em̄ Macheropius & ita cognominatus eſt a faciendis enſibus.

Numinibus vo.exau.ma.demonib⁹q malo⁹ boim mētes verſant. Ad ge.ce. Plutonē q cereris filiā rapuit pſerpinā. Sine cede & ſanguine.in aliqbus eſt libris vulnere. Eloquiū ac famā ordo ē. incipit optare eloquiū ac famā Demoſthenis aut Ci.& optat ſubaudiendū eā totis quinq̄tribus:qſquis ſubaudi ille eſt qui adhuc vno aſſe partā colit mineruā:quē vernula anguſte capſe ſequit To tis quinquatrib⁹.feſtis dieb⁹minerue poſt diē quintū iduum:vt Feſtus inquit:vt triatrus & ſexatr⁹ & ſeptimatrus & decimatrus in q̄ atrus ſupplementi cā adiungit.vt Gellius vulgus inquit grāmaticoꝝ ſeptētriones a ſolo numero ſtellaꝝ dictū putat:triones em̄ p ſe nihil ſignificare aiūt: ſed vocabuli eſſe ſupplementū ſicut in eo q̄ quinquatrus dicamus q̄ quinq; ab idibus dieꝝ numeris ſit atr⁹ nihil tā Feſtus q̄ Gellius.quinquatr⁹vt bon⁹dicūt.at diomedes in prima declinatione quinquatrie ptulit hic vero ab eo q̄ eſt quinquatrevt baccanale vulcanale & ſimilia ſi q̄n ſingulariter flectant qn quatrib⁹ q̄ pueroꝝ p̄cipue erāt feſta.Hora.in epliſ:neq; plura parare labores.Ac potius puer vt feſtis quinquatrib⁹olim.Exiguo gratoq; fruaris tpe raptim:nec abſurde totis quinquatribus qñ mi-

VAL.

neruæ dicatus hic fuit dies: Trã. in Domitiano: celebrabat in albano quotannis quinquatria minerue cui collegium cõstituerat ex q̃ forte ducti magisterio fungerent redderẽtq; eximias venationes ac scenicos ludos. supq; oratoꝝ ac poetaꝝ certamina cõgiarũ: ppl'o numoꝝ trecẽtoꝝ ter dedit. Idq; ꝓpterea q̃ festa solẽnitates eius deæ p hoc spatiũ tpis celebrabant mẽse maii ac martii: in quo de nuptiis habito certamine a minerua mars victus & obtẽta virginitate minerua neriene est appellata.

Vno asse. p assem tenuissimũ q̃ddã significat irrisorie: huius bas nomiatiuus est: nã assis asseris facit. vt puluis pulueris: est vero as quod libra: vt varo inquit. ab ære dictus est & nũmis. Hora. quẽ si diminuas vile redigat ad assem: vt triens & quadrans cũ eo q̃ tres dr̃ & as cõponit tressis. Persi. hic dama ẽ nõ tressis agaso. octo & as octusis. Hor. q̃ti empte paruí: q̃ti g̃ octusibus: & similiter p oẽs numeros vsq; ad centũ vt cẽtusis Persi. & centum grecos curto centusse licet. Custos. pedagogus.

Periit. vltima circũflectit quia syncopa est. Ingenio manus est & cexuix cæsa. Ci. cuí⁹ abscissum caput fuluia Antonii vxor intra genua detinens in tanti oratoris cõuicia faciens que potuit stulta postremo semel atq; iterum caput sputo fedauit. Sed maduerunt rostra: ꝓ quibus cocionatus est Ci.

Si sic. vt hunc cõposuit versum Iuue. snia ineptum. Volueris a prima q̃ ꝓxima. i. secunda: pipbrasticos. Quẽ mirabant atbene. Demostbenẽ. Moderantẽ frena: impetus populares & moderor tibi & te dicimus. Salu. in catilinario fortuna cuius libido gẽtibus moderat. Luca. Siderib⁹ q̃cunq; fugam moderant olympi. Diis ille aduersis genitus. q̃n tantus est tamdiu orator in vita vexatus Bellorꝝ exuuiæ: ordo est lorica affixa truncis tropbeis & buccula pendẽs de casside fracta & iugum currum temone pro ex temone & amplustre triremis victe & captiuus tristis in summo arcu. ἐφεξῆ

Ygio Bellorum exuuiæ. credunt maiora subaudi bona bonis humanis.

MAN. Bellorũ exuuiæ: bellorũ gl'iam multis offuisse oñdit: ceu anibali. alexãdro Xerdri &c. Truncis affixa tropbeis lorica: solebãt em̃ victis & exutis bostibus obtrũcare arbores: in tumulo vel colle aliq̃ ibiq; exuuias suspẽdere. Vir. li. xi. de enea contra mezentiũ. Vota deũ primo victor sol uebat beoo. Ingentẽ quercũ decisis vndiq; ramis Cõstituit tumulo. fulgentiaq; indut arma Mezẽti ducis exuuias: tibi magne tropbeũ Bellipotẽs abtat: rorãtes sãguine cristas. Telaq; trunca viri: & bissex tboraca petitũ pfossumq; locis. Lorica appositio est. Fracta cassidẽ: ita em̃ trũca oia in tropbæis affigebant. Buccula: bucæ tegmẽ terreum cassidi bærens. homeri interpres li. iiii. iliados. Excussa prius pilo buccula: celsisq; cristis. Ex li. vi. de Asty anacte expauerat em̃ clausam patris galea faciem micantẽq; ferro Bucculam. terribi lesq; sup conum & motu ipo minaces cristas. Curtũ fractũ. Temone supple cũ.

Tropbæa.

ampluſtra. Ampluſtre: Ampluſtanauium ornamẽta amplius q̃s essent necessaria vsu vt scribit festus. Captiuus: dux. In arcu summo Tropbea in locis eminẽtioribus figebant. Sallu. de pompeio. Deuictis bispanis tropbæa in pyrenæis iugis constituit.

Ex quo more tropbea in vrbibus figebant in arcubus exædificatis. Vt Seruius refert lib. xi. æn. Grauis: vt alexãder.

Virtus sine premio fugitur

Barbarus: vt anníbal. Quis em̃ virtutẽ &c. Ouidius id prius ad maximũ scripserat. li. ii. de põto. Ipse decor facti recti: si p̃mia desint. Nõ mouet & gratis peni tet esse ꝓbum. Olim q̃nq;: Annibal enim gl'iosus patrie ruine cã fuit: Sterilis fic⁹. i. caprificus: Fata: ruinæ: mortes Expende: põdera: Annibalẽ. i. eius cinerẽ. Aprica mauro pfusa oceano: Aprica ab oriẽtis parte nilo terminat: pelago a cæteris. A septẽtrione em̃ libyco mari cingit. ab meridie etbiopico. ab occidẽte atlãtico. Mauri vero in atlanticũ pelagus expositi sũt. auctor est mela. Alioſq; elepbãtos: boc ait q̃m auctore Oli. li. viii. Elepbãtes fert aprica vltra yluicas solitudines & in mauritania: ferũt etbiopes

Africæ termi. Mauri ꝫ Elepbãti:

Bellorum exuuiæ truncis affixa tropbæis
Lorica: & fracta de cassíde buccula pendens
Et curtum temone iugum: víctęq; triremis
Apluſtre: & ſummo triſtis captiuus in arcu
Humanis maiora bonis creduntur ad bæc ſe
Romanus graiuſq; ac barbarus induperator
Erexit. cauſas diſcriminis: atq; laboris
Inde habuit: tanto maior famæ ſitis eſt: q̃
Virtutis: quis enim virtutem amplectit ipſã
Præmia ſi tollas: patriam tamen obruit olim
Gloria paucorum: & laudis: titulíq; cupido
Hæſuri ſaxis cinerum cuſtodibus: ad quæ
Diſcutienda valent ſterilis mala robora ficus
Q̃nquidẽ data ſũt ipſis quoq; fata ſepulcbris
Expẽde annibalẽ: quot libras in duce ſũmo
Inuenies: bic ẽ quẽ non capit aprica mauro
Perfuſa oceano: niloque admota tepenti
Rurſus ad æthiopũ ppl'os: alioſq; elepbãtos
Additur imperiis: biſpania: pyrenæum
Tranſilit: oppoſuit natura alpemq; : niuemq;
Diduxit ſcopulos: & montem rupit aceto.
Iam tenet italiam: tamen vltra pergere tendit
Actũ inquit nibil eſt. niſi pœno milite portas
Frangimus: & media vexillum pono ſubura

& troglodite ſed maximos india. Addit imperiis biſpania: hanc almicbar prius infeſtare cœpit: de inde adrubal eius gener. poſtea vero annibal potius eſt om̃i ꝓpe biſpania vſq; ad pyreneū mont̃: q eā ꝓuinciā ab gallis diuidit. ſuperatis domū pyrenæis iugis ad rbodanū venit. demū alpes etiā di ebus quidecim ſuperauit. per ingentia ſaxa igni aceto q̃ putrefacta ſibi aperies iter. id plutarch. ſcribit. Liuius quoq; plurima. Opoſuit: annibali: ſcilicet atq; boſtibus aliis. alpes em̃ mōtes ſunt altiſſimi. qui italiam a germania ſubmouent. teſte Pli. lib. iii. Alpēq; niuēq; id eſt niuoſas alpes. Diduxit diuiſit. Portas: vrbis: ſcilicet. Subura de hac ſat. iii. vide.

Annibalis victorie Pyrenæus mons Alpes ruptæ Alpes

Summo in arcu. nā arc⁹ dabant̃ triumphalib⁹ viris: & vt puto notat tpa Domitiani q gl'iam arcuū ſupra q̃ decebat affectauit. nā habuit qndeci: vt ſcribit Trā. Sterilis robora ficus. i. caprifici. Nam enata caprific⁹ ſolet findere marmora: & delere titulos. Mar. Marmoro meſſale findit caprificus. DO.

Africa. duplici mauritania ab occidēte terminat̃. nō cōtent⁹ libya Hānibal i biſpania a pte & aſdrubale domitā petiit Aethiopū ppl'os. q ſūt in libya. ſunt itē ethiopes daritbite. Alios elephātes: nā in mauritanie ſaltib⁹ ſunt elephāti: vt ſcri. Pli. bos aūt noiat: qm̃ bannibal elephātib⁹ in bello vſus eſt.

Pireneū. mōtē inter biſpaniā & gallią latere vergēti in biſpaniā fertili & frugifero: altero ad galliā ſterili. Natura oppoſuit alpes. nā alpes dedit italie ꝓ muris natura aduerſus impetū barbaroꝝ. vt Pli. ſcri. & vt idē eſt auctor li. xxxvii. ꝓdigii loco habitū eſt cū bannibal eas ſupauit. Montē ru. ace. adhibito incēdio & infuſo acceto: vt ſcri. Liuius Sed polybius tanq; fabuloſum omittit.

Trūcis affixa tropheis. trūcatis: vt curiū temoe iugū & lacerū crudeliter ora tropheū ꝙ a τρέω ὠ tropæon greci dicūt vbi in fugā verſi boſtes. Cice. in ſcdo rhetoricoꝝ cū thebani lacedemonios bello ſupauiſſent & fere mos eſſet graiis cū inter ſe bellū geſſiſſent: vt bi q viciſſent tropheū aliq̃d in finibus ſtatuerēt. victorie mō in pntia declarā de cā: nō vt in ppetuū belli mēoria maneret abeneū ſtatuerūt tropheū. binc ſpolia capta fixa in ſtipitib⁹: vt nonius marcellus de doctoꝝ viroꝝ indagine inqt appellant̃ trophæa. De caſſide dicit̃ & caſſida. ꝓper. Aurea cui poſtq; nudauit caſſida frontem. Vicit victorē cādida forma virū. Buccula pendens in qua defingunt̃ criſte in ſummo galeæ cono ꝙ bucce parue habeat ſimilitudinē: nā & buccula bucca puſilla dicit̃. Apuleius tunc iuppiter p̄benſa cupidinis bucula manū q̃ ad os ſuū relata cōſaniauit: eſt aliq̃n & a boue diminutiuū. Vir. & buccula celum: Suſpiciens patulis captauit naribus auras. & Ruffus Feſtus in arato. Imber tortis cū buccula naribus auras Concipit. Et curtum temone iugū. currus quoveteres cōſligebāt. prius tn̄ equo q̃ curru fuit certandi cōſuetudo. Lucre. Et prius eſt armatū in equi cōſcendere coſtas. Et moderarier hunc frenis deſtraq; vigere. Quā biiugo curru belli tentare pericla. Et q̃ falciferos armatū aſcēdere currus. Victeq; triremis apluſtre. namachie ſignificat victoriā. apluſtra inqt feſtus ornamenta ſunt nauiū. q̃ quia erāt amplius q̃ eſſent neceſſaria vſui etiā apluſtria dicebā t̃. vtrūq; em̃ & apluſtra dicit̃ Cice. in arato nauibus aſſumptis fluitātia q̄rere apluſtra: & apluſtria idē in eodē. fulgēt argoæ ſtellis apluſtria puppis. Et ſumo. triſtis captiu⁹ in arcu. ꝙ ex fornice captiuus ꝓiiceret̃. Romanus vt Iulius Cæſar. graius. vt alexander. barbarus. vt bannibal. Induperator. p impator pathos epēthesis ꝓpter breuē inter duas longas: vt lucretii illud. ad quēcunq; q̄unt cōturbari inq; pediri p impediri. boc aūt in ꝓpriis nominib⁹ facere nō poſſum⁹. vt cū Hora. ætotuticum oppidi ꝓpriū nomē ſcindere nō poſſe ait. Māſuri oppidulo ꝙ verſu dicere nō eſt: & Lucillius in ſexto ſatyrarū. ſeruorū eſt feſtuſq; dies hic. Quē pœne bexametro verſu nō dicere poſſis. Hæuri māſuri. Cinerū eius: q tantū cupierat. Sterilis ficus. i. caprificus. Mala robora. quæ officiunt. & ne quidē vlla reproſūt Saxis. cuſtodibus figurate iunctū nō em̃ boc cuſtos dicit̃. Expende annibalē. annibalis cineres. VAL.

Mauro pfuſa oceano. occiduo alluēti terrā mari. Niloq; admota. q egyptum ſecat. Rurſus ad æthiopū ppl'os alioſq; elephātos qñ duplex eſt ethiopia: vt Home. in prio odiiſſe ἄλλόμε νάιθι ὀπάσ μετέκάθ νιτήλόθέντάσ άιθιόπάσ τόιΔιχθάΔέλάιά τοι ἐσχατόιάνΔρώγ

Addit imperiis. carthaginēſium deleta ſaguntbo. Piræneū tranſilit. qui a celtis diuiſos biberos ſpectat. Diduxit ſcopulos: vt Liui. & Sili. deſcripſere. Tamē vltra pgere tēdit. nō cōtentus ꝙ italiā vaſtauerit ſine plio capuā ſit ingreſſus romā ipam cupit inuadere. Et media vexillum pono ſuburra. q locus in vrbe celebris fuit. ſuburra Iunius ſcribit ab eo ꝙ fuerit ſub antiqua vrbe.

O qualis facies: & quali digna tabella:
Cum gætula ducem portaret belua luſcum:
Exitus ergo qs ẽ? o gloria: vicitur idem
Nēpe. & in exiliū ꝓceps abit. atq; ibi magn⁹
Miranduſq; cliens ſedet ad prætoria regis
Donec bytbino libeat vigilare tyranno:
Finē animæ: q̃ res bumanas miſcuit olim:
Nō gladii: nō ſaxe dabūt: non tela: ſed ille
Cannarū vindex: ac tanti ſannuinis vltor

O qualis: admirādi ſtupēdiq; aduerbiū

Digna tabella: mos erat pictoꝝ in tabulis ſepe deformes facies et diſtorta corpa pingere romæ potiſſimū riſus gra. Portaret belua luſcū Plutar. ſic ait. Superatiſq; apœninis iugis p ligures ea via qua ad paludē ac planicie fluminis Arni eſt iter in etruriā deſcēdit. Arnus vebemētius ex creuera p eos dies: atq; oēs: circūiacentes campos aquis inundauerat. Igit̃ annibal tm̃ exercitū ſecū trabēs: priuſq; e paluſtribus locis egrederet̃. vitare nō potuit: qn ingentē boim iumentoꝝ iacturā faceret: ipe quoq; dux & ſi elephāto qvn⁹ ſu-

O MAN.

annibal ſit luſcus

pfuerat:ex multis eminẽs veberet plures tamẽ dies ac noctes aeris intẽperie vigili ísq; cõfectus alterũ amísit oculũ. bæc ille.

Vincit idẽ. postq; scipio in aphricã cũ Romano exercitu iuerat: Annibal ab italia reuocatus est: vt patrie opitularet. itaq; apud zamã pugnatũ est: vbi supra vigiti milia hostiũ eo die ab romanis cesa toti dẽ ꝓpe capta dicunt. ipse annibal dux ad vltimũ pugne euẽtum moratus: e media

Anulus: idemens & seuas curre per alpis
Vt pueris placeas: & declamatio fias.
Vnus pelleo iuueni non sufficit orbis:
Aestuat infœlix angusto limite mundi:
Vt gyarae clausus scopulis: paruaq; seripho
Cum tamẽ a figulis munitam intr aueritvrbẽ

cæde cũ paucis effugit. Desperatis deinde rebus in asiã ꝓfectus. Exilioq; mulctatus ad antiochum annibalis mons puenit syrie regẽ. sed debellato antiocho Romani p̃ter alias cõditiones quas imposuerũt regi annibalẽ sibi tradi postulabãt. qđ annibal multo añ ꝓspicies ab antiocho discessit: & logis erroribus eua gatus tandẽ ad prusinã bithynie regẽ cõfugit. Demũ. T. flamínius. C. flaminii filius: q̃ ad trasimenõ ceciderat. annibalẽ a prusia petiit. q̃re milites regii ad eũ capiendũ missi: q in libyssa bithynie vico iuxta maris littus sito erat: sed oi spe euadẽdi abiecta: statuit morte volũtaria romanoꝝ manꝰ effugere: Anniba lis. lxx. Alii seruum ab eo iussum cõpsilla gula spm̃ intercluisse tradunt. quidã sanguinẽ tauri bibisse cũ dicunt: Liuius vero scribit: venenũ ad silẽs casus p̃paratũ popposcisse. eo q̃ sibi cõscisse mortẽ. lxx. etatis anno: vt quidã mẽorie ꝓdiderunt: hec ex plutar. Multa etiã Liuius li. ix. quarte decadis Prætoria regis. s. prusie: nã inqt: donec bithyno iubeat vigilare tyrãno. Nec legendũ est iugulare: sed vigilare: prusie. n. regia frequentãs annibal opperiebat plerũq; surgentẽ a somno: vt regẽ salutaret eliẽtis more: Anulus: Pli. li. xxxiii. de anulis scribit: q̃ aliq; sub gemis venena cludebãt. sicut demostbenes summꝰ oratoꝝ grecie: anulosq; mortis gr̃a habebãt. Declamatio fias. i. declamationis materia Vñ in sat. vii. dixit. Cũ mihi sexta quaq; die miserum dirus caput annibal implet. Quid id est de q̃ deliberat: an petat vrbẽ a cannis &c. Pelleo iuueni. i. alexãdro macedonico pella eñ vrbs macedonie est teste mela. quã maxime illustrẽ alumni efficiunt: philippus grecie domitor. Alexãder etiã asie

Anuli cũ veneno Pella. C. Orbes plures Alexandri orbis. Gyarus Seripbus Babylon Alexandri mons Sarcophagus Phago. Alexãdri sepulchrũ aurum. DO.

Vnus orbis: plutar. scribit alexãdrũ qũ audiisset anaxarchum de infinitate nundoꝝ differentẽ. fleuisse: amicisq; rogãtibꝰ: quid nã fleret: an nõ inquit dignũ est flere. si cum infiniti sint mundi: dñivni us vix facti fucrimꝰ Meminit & Vale. li. viii. de cupiditate gr̃ie. Aestuat furit: insanit. Limite termino & meta Mundi. i. terre Gyarae: insulæ q̃ vna sporãdum est im Sephirus vero insula est cycladum. de quibus latius sat. vi. in bas aũt insulas nocetes mittebant. A figulis munitam vrbem. babylona intelligit: quã semiramis cõdidit: murumq; vrbi cocto latere circundedit: arena: pice: bitumine interstrato. q̃ materia in locis illis passim e terra æstuat. Auctor est iustinus li. i. Babylone præterea obiit alexander Aristobolus tradit. quum p febris seuitiem sitim collegisset vinum potasse. q̃re mẽtis impotẽ factum suum obiisse diem pridie calẽ. quintiles. tũ nullaveneni extit suspitio: sexto post anno: quum de illo renunciatum est. Olympias cæsis cõpluribus iollæ pincerne regii p̃mortui cineres discipasse tradit. q̃ is venenum tẽperasse crederet: bæc & plura plut. Sarcophago. sola vna. Sarcopbagus lapidis genus est: a σάρκός. quod est caro: & φάγος vorax. φάγω vero comedo. Pli. li. xxxvi. sic ait. In asso troadis sarcophagus lapis fissili vena scindit. corpora defunctorum condita in eo ab sumi constat intra. xl. diem exceptis dentibus &c.

Quali ta. notat deformitatẽ. nã deformes in risum aliq̃n pingebant: vt bupalus & arctenus. Hipponactẽ poetã epbesium effinxerunt ob deformitatẽ oris. vt derideret. Belua elephas. nã vt scribit Liuius. Elephãto vectus est q vnus supfuerat. vt altius extaret in aquis paludstribus. Ducẽ lu. Annibalẽ carentẽ altero oculo. quẽ amiserat in trãsitu alpium apennini. In exi. fugit. vt alii scribunt statĩ post cladẽ acceptã a Scipione descẽdit ad litus nauigauitq; ad antiochũ regẽ Syrie. Alii scribũt eũ multo post fugis se & dãnatum exilio a suis. ab antiocho fugit ad prusiã regẽ bitynie: p quo bellum gessit aduersus Eumenẽ. Iugulare. assentiẽdo romanis qui annibalẽ reposcebãt p flaminũ legatũ. q̃ cum annibal audiuisset: bausto veneno sibi mortẽ cõscinit. Vltor anu. venenũ. quod gerebat in anulo. Vltor. s. romanoꝝ. Idemens & scæuas curre p alpis. bonesta inbibitio est p pmissionẽ. Pelleo. pella colonia est in macedonia & metropolis vbi milites recensebant equi: vt scribit Stra. Alexandro & Pbilip. regib9 claruit: vt scribit Pli. Pbilippus pelleus etiã dictus: Luc. pellei ꝓples vesana pbilippipelleus. itẽ Alexãdrinus significat ab Alexãdria: vrbe cõdita: ab alexandro

VAL.

Portaret belua luscũ. nã cũ in etruriã pueniisset annibal æger oculis ex verna: vt inquit Liuius: primũ in temperiẽ variãte calores frigoraq; elepbãto q vnus supfuerat q̃ altius ex aq̃ extaret vectus vigiliis tñ & nocturno bumore paluſtriq; celo grauãte caput: & qa medẽdi nec locus nec tps erat altero oculo captus est: Nẽpe & in exiliũ p̃ceps fuit annibal cuiꝰ patria triquadra caprariæ insule in mari biberico fuit pũi cartbaginẽsium impatori bamilcari cum nouẽ essẽt annoꝝ ad aras admotus iurauit se q̃ primũ posset aduersus romanos pugnatuꝝ. mortuo amilcare asdrubal creatꝰ impator annibalẽ etatis flore sibi cõciliatũ militiã docuit q̃ tpe magnis quidẽ virtutibꝰ sed paribꝰ vitiis excellẽs occiso asdrubale impator declaratꝰ saguntbũ bispanie opulentissimã ciuitatẽ ppl'o romano fœdere cõiunctã annũ agẽs vigesimũ diruit & captos incolas vltimis affecit suppliciis: pyrœnæos trãsiliit mõtes: inde in italiã quinto mẽse ab bispania puenit in q̃ itinere triginta boũm milia amisit & iumẽtoꝝ

ingentē numerū at q̄s adduxit incolumes eo⁹ & octoginta milia peditū & decē equitū ferūt: q̄bus copiis apud ticiū amnē cornelīū supauit Scipionē: inde alteꝝ cōsulē semproniū ad trebiam torretem placentiū cum magna romanoꝝ clade ꝓstrauit. Flaminium cōsulem apud trasimenum lacum insidiis & aeris caligine circunuentū cū vigintiquinq̄ milib⁹ romanoꝝ multo maxima parte cæsa cōsulem occidit: postq̄ missus in annibalē Fabius maximus a ppl'o solus dictator dictus q differēdo pugnā p̄ summa iuga & abditos montiū saltus recessuq̄ castrametat⁹ annibalis feruidam certādi auiditate mora elusit: mox cōperta etiā occasione vicit: vbi annibalē: nunqd non ipe dixisse ferunt: fuerā augurat⁹ nō fore quin bæc mōtana nubes nos largo imbri obrueret: post hunc atilius & seruilius delecti consules fabianis artibus annibalē ad cōmeatuū summā vsq̄ inopiā attriuerūt: post bos missi in annibalē paulus emilius q̄s ꝓpter bachantē Terentiū Varronē cōsules apud cānas in apulia vicit. nāq̄ Varronis amētia paulus cōsul & cōsulares viri viginti piere. senatores tū occisi tū capti triginta: equitū q̄dragintamilia ac si ea die ad vrbem annibal. vt mabarbal bortabat cōtendebat plena terrore vrbs capiebat: captiuos a romanis redimi recusatos annibal advnū oēs occidit. tres ānuloꝝ aureoꝝ modios cæsoꝝ in eo cōflictu romanoꝝ carthaginē misit: baud multo post Cneum fuluiū p cōsulē: & tribunos vndecim ac decē & septē milia militū in pugna occidit: inde cum ingenti omniū romanoꝝ metu p̄ suesanū agrū ad q̄rtū lapidē ab vrbe accessit: sed in cāpaniā se recipe cōpulsus est anno sequēti claudius martius dux romanis ab annibale occidit. at Claudius Nero a q̄ neronū domus. iuxta metauꝝ amnē consul cum salinatore collega suo asdrubalē annibali fratri suo in italia ex aphrica magnū adducentē exercitū deuicit cæsis supra quadragīta q̄nq̄ milib⁹: asdrubalis caput ad annibalē p̄fixū lācea deportatū ānibalis maxie aios fregit exclamātis: sum⁹ lupoꝝ p̄da rapaciū hic ef fugere opimus erit triūphus mox quartodecimo belli āno scipio cōsul creatus i aphricā missus prē clare multis bellis in hispania gestis aphroꝝ ducē bannonē a se victū pemit: sipbacē numidiæ regē captiuū remē misit: q̄obrē domū ire ānibal a carthaginēsib⁹ gemēs cogit: q cū carthaginē pueniisset initā p̄ scipionē cū romanis pacē fregit: inde ab vtroq̄ duce initū p̄liū. q̄le vix illa vnq̄ ātea ꝓdiderat mēoria: in q̄ romanus victor: & ānibal pœne captus cū quatuor tm̄ effugit militib⁹ inuēta i annibalis castris argēti pōdo. xx. milia auri nōigenta. ita annibalē tot regionū victorē de romanoꝝ clade multa variaq̄ exultantē tandē romana fregit virt⁹: q victorib⁹ facile cedens se p̄lio & bello victū fasus in exiliū spote q̄ insidias metuere se dedit: cui tota sordebat; aphrica: cui ¿bispanie ad immorandū non idoneæ vise sunt: cui fuerat gallia angustior q̄ vt aius ei⁹ expeteret: cui italie romaniq̄ impii indigna initi fœderis cōsociatio & amicitia videbat: ad antiochū fugit. quē romani legati assiduo lōgoq̄ collo qn res ei⁹ gestas soli corā extollētes antiocho reddidere suspectū. deinde in cretā fugit vbi cū aliq̄diu qete vixisset & ob ingētes q̄s cōgesserat opes metueret insidias: ampboras repleuit plumbo quas in tēplo diane fortune sue p̄sidia deponere se dixit vt de ipo insula minime sollicita esset: aurū cōsecum ferens ad prusiā bitinæ regē ꝓfugit ex duce summo fact⁹ diens: ex triūphis gl'oso fugitiuus: vbi postremo de regis fide q̄ nā futura esset trepidans & romanā metuens potentiā cū vt capere legatus ad prusiā a romanis missus esset flamīius: regiā obseptā militib⁹ sentiens cōtinuo venenū qd in anulo gestabat hauriens absumptus est: & ipe deniq̄ prosias regno eiectus pfidiā ab oibus desertus eū in latebris miserrime victitare a filio pemptus est: anibalis vero sepulcrum diu in libyssa oppido spectatū est. q̄ ex oraculo metuebat noīe deceptus est libya & oio ex aphrica effugerat illā ratus nō bāc in qua vita deceſſit. Que res būanas miscuit: qua aia būana oia subuertit. Ide: non satis qd ageres ꝓspiciēs cū tāta sæuiebas crudelitate Vt pueris pla. qui de te in scholis cōfingūt declamationes. Vnus pelleo iuueni nō sufficit orbis Alexādro inquit nō satis fuit vnū vicisse orbem q adhuc exquirit nō sint plures pellea macedonie ciuitas & colonia vt Pli. inquit Clau. quoq̄. Inde tibi macedū tellus & credita pœlle mœniavñ pelleū hic alexā. dicit. Aug. limite. exiguo termio: id em est limes. Statius Limes mihi cāris esto œdipodœ cōfusam domus: Vt gya. clausus scopulis puaq̄ seripho. q̄ p q̄ anguste sunt insule. Cū tn̄ a singulis munitā intrauerit vrbem. i. babylona quā semiramis regina cōdidit coctili laterculo bitumine interlito muro vrb̄m cinxit: quā vrbem auctore mazeo incruenta Alexander intrauit victoria ac sua eius gentis oi exceptus est luxuria.

Sarcopbago cōtentus erit: mors sola fatetur
Quātula sint boīum corpuscula: credit olim
Velificatus athos: & quicqd grecia mendax
Audet in bistoria: cunstratū classibus iisdem
Suppositū q̄ rotis solidū mare: credim⁹ altos
Defecisse amnes: epotaq̄ flumina mœdo

Sarcopbago cōtentus erit. ptolemē⁹ lagi filius Alexādri corpus perdicæ abstulit cū id ex babylone deferret: attulitq̄ alexandriā. eiq̄ parētauit: qd & adhuc ibi iacet. sed nequaq̄ in eodem alueolo. Nā q nūc vitreus est. prius aureus erat Coccas em̄ cui cognomēto fuit ptolomeus accersitus illū rapuit ex syria ꝓfectus. q postea cito excidit: quapropter parū ei spolia ꝓfuere. bæc & plura Sra. li. xvii. Velificat⁹: velis nauigatos. Athos macedoniæ mōs MAN.

quē xexes cōtinenti abscidit. vt scri. Pli. li. iiii. herodotus etiā lib. vii. scribit q athos mons est ingēs ac nobilis ad mare ptingens ab ac pte boibus cultus. ad cōtinētē desinens in spēm peninsule cū istbmo duodecim stadioꝝ. xerxem aūt athonis istbmon iussisse intercidi ad mare recipiendū in fossam Xerxes

tãte latitudinis. vt due triremes pariter illac tranſire poſſent. Catullus. p mediũ claſſis barbara venit athon. Et Lucan. li. ii. Nõ eurũ zẽphyrũq; timẽs. quũ vela rateſq; in mediũ deferret athon. Grecia mẽdax: incredibilia em̃ videnť. q̃ de xerxe dicunť. Satyra etiã. x. iiii. ait: Si grecia vera. Preterea vt ſcribit Ci. li. ii. de oratore pria biſtorie lex eſt: ne quid falſi dicere audeat. Deinde neq; veri tacere audeat

biſtoria

Ne qua ſuſpicio gratiæ ſit. in dicẽdo ne q̃ ſimulatis. biſtoria aũt teſtis eſt temporũ. lux veritatis. vita memorie magiſtra vitæ. nutia vetuſtatis. Conſtratũ claſſibus iiſdem. ſuppoſitũq; rotis ſolidũ mare

Pons in mari

Quedã maria põtibus ſternebat inquit Juſtinus li. ii. de xerxe. herodotus lib. vii. ſcribit ex abydo ad vlteriorẽ cõtinentẽ ſeptẽ ſtadi. traiectũ põtibus iunctũ fuiſſe. ſed ingẽs adorta tẽpeſtas ea oia diſſoluit q̃d quũ audiſſet xerxes indigne feres. iuſſit trecẽta beleſpontoverbera inflĩgi. & in eius pelagus par cõpedũ demitti. iam audiui inquit idẽ herodotus miſiſſe q̃q; cum bis qui etiã ſtigmata belleſpõto inurerẽt. certe mãdauit vt colaphos belleſponto incuterent. dicentes barbara verba atq; veſana.

Xerxes in pelagus

O aqua amara. Dñs hãc tibi pœnã irrogat: q̃ eum læſiſti. qui de te nihil malemeritus. erat

cõuitia in mare

Te tamẽ rex xerxes velis noliſue t. ãſmittet. Meritoq; nemo boium tibi ſacrificat. vt doloſo pariter & amaro

Amnes defecerunt xerxi:

flumini. hac pœna mare xerxes plecti iuſſit: põteſq; iterũ ibidem facti: ſed quo pacto herodotus ipſe edocet. Defeciſſe amnes. herodotus ſib. vii. ſcribit epotum fuiſſe ab exercitu xerxis ſcamandrũ fluuiorum. oim primum melenã etiã flumen Lacum item triginta in circuitu ſtadiorum potãtibus xerxis iumentis exicatum. & lyſum fluuium epotum.

DO.

Sarcopbago. i. tumulo ex ſarcopba lapide q vt ſcri. Pli. in affo troadis fiſſili vena ſcindiť: corpaq; defuncto⁹ condita in eo abſumi cõſtat intra quadrageſimũ diem exceptis dentinus: Mutianus autor eſt: q̃ illata ſunt vna. cũ cadauere fieri lapidea dicit a σάρκός: q̃d ſignificat carnẽ: & φάγω. quod eſt ædo: an boc genere lapidis cõditus ſit Alexander viderint alii. Strabo. certe in vltimo ſcribit in area vrna eum prius fuiſſe cõditum: vt ſarcopbagũ boc loco accipias p ſimplici vrna. Vrbem munitam a pbigulis. Babylonẽ intelligit in aſyria conditam a ſemiramide ex lateribus cum & aſpbalte. i. genus bituminis: vt Togus interptatur: ſcri. Diodo. in tertio. ſecutus Creſiam: & ditarchũ ſcriptores Alexandri: ex oñi regno cõueniſſe boies ad vrbẽ condendã: de cui⁹ magnitudine idẽ eſt actor: ſcribunt Trogus & Stra. i. xvi. Veneno illic perit alexãder q̃ antipater dedit p iolã miniſtrũ. cõſcio. vt nõnulli tradiderunt ariſtotele. Olympias mater cũ ſexto poſt anno id reſciuiſſet Iolæ mortui cineres diſſipauit: venenũ fuit aqua frigidiſſima q̃ manat ex nonacrina rupe Archadie. nec cõtineri põt vllo vaſe: niſi muli vngula. Plu. nomẽ ptermittit veneni. Pauſanias. & Pli. & berodo. id nominãt. Fidẽ. cũ bæc in cõmentariis nũis legeret piguit boiem ignauũ ea trãſcribere: & vt breui⁹ ſcriberet. ait de morte Alexãdri. Herodo. & alii ſcribũt. O ſtultũ boiem ego dico ſtigem venenũ apte ab berodoto noiari. Tu vo me eo teſte vti putas de Alexãdri morte: de q̃ nihil tradidit. Athos: macedoniæ mõs Tracius aliq̃n dictus ppter fines pximos. diuulſus a cõtinenti impio Xerxis: nõ tam neceſſaria expeditione. quã in eius potẽtie monumẽtum. vt berodotus auctor eſt: in longitudinẽ patet mille & qngentis paſſibus: circũduxit daſſem Xerxes ad radices facta fouea: vt berodotus tradit. Suppoſitũq; rotis boc dixit ppter pontem: q̃ ſtruxit Xerxes ad Athon. & ſexton in abido. p quẽ vtrumq; totum exercitum traiecit. vt etiã trogus berodotum ſecutus ſcribit. montes inquit in planum deducebat in cõnexa valium æquabat: quædã maria pontibus ſternebat. Defeciſſe amnes. exbauſtos fuiſſe q̃d berodot⁹ tradit. lacum. ſ. triginta ſtadiorum fuiſſe exbauſtũ cbidorũ. Onocborum. & Appidanum Tbeſſaliæ fluuios exbauſtos. Trogus vt non immerito ppditum ſit flumina ab exercitu ei⁹ ſic cata. Soſtratus boc noie ſacerdos veneris: apud tacitũ & ſoſtrati gnidii: q̃ barũ erexit. vt ſcribũt Pli. & Strabo: & ſoſtratus teſte plinio. qui ſigna ex ære. & alia materia faciebat. & ſoſtratus vates eſt: qui p furorẽ multa pdixit græcis. Nã baccbis muſeus ſoſtratus Atbenienſis Xerxis aduertum pdixerunt carminibus: pdigia canentes: q̃ appareret anteq; venirent. borum teſtimonio ſæpeviť berodotus: eorumq; verſus tanq; reſponſa Appollinea. recitat vaticinium baccis impetrauit ab Appolline cum ab eo amaretur. vt planum ſit de ea ſcribere Ouidium. Hec tantum clario baccis amata deo.

VAL.

Sarcopbago cõtentus erit. includi tandẽ ſepulcbro σάρξ σάρκός caro & φάγειν q̃ abſumere ſignificat. vim aũt veneni q̃ alexãder enectus eſt fuiſſe bumorẽ frigidiſſimũ aiunt in arcadie mõtib⁹ vt q̃dã macedone q̃ aqua ΤΥΔΙΟΣ ΥΔΟΡ appellať: quã nec ferreũ nec æneũ aut alteri⁹ materiævas põt ſuſtinere. difficit em̃ exuritq; oia cõſeruare aũt ſola: vt q̃dã cuiuſuis iumẽti vt alii mulivngula poteſt. bunc fontẽ ſucci ſtygem dictum exiſtimant. quidẽ ex quo id peſtiferũ virus emanat. creditť olim velificatus atbos. creditť quia biſtoria licet fabuloſum videať: Velificatus. vella feciſſe nauibus qñ pſciſſus admiſit mare. Atbos. Seruius in illud Vir. q̃tus atbos. q̃tus atbon inquit bæc vera ẽ lectiõ nã ſi atbos legeris os breuis eſt: & verſus nõ ſtat. atbon aũt debere dici accuſatiuus indicat: nã bunc atbona facit ſicut appollon appollana: q̃ aũt berodotus bũc atbon dicit attice declinationis eſt atbõ nõ atbos: ait Seruus legendũ quaſi in os terminãtia greca oia noia corripiant: at Priſcianus longe rectius. docet em̃ more ſyracuſio en on facere noiatiuũ q̃ in os pductum paſſim terminare inueniãt ut beros beron & minos minõ. Salu. in ſo biſtoria⁹. dedalum ex ſicilia pfectũ q̃ minõis fugerat iraatq; opes. p quã rariſſimũ vero vero eẽ q̃ vſurpauerit Ci. vt atbopatonis ptulerit q̃ in tertio de rep. q̃d g̃ illa inquit ſibi vult abſurda exceptio niſi qui atbone p monumẽto: vult funditus efficere. quis em̃ eſt atbos aut olympus tãtus. quid autẽ nos de bui⁹ noĩs declinatione ſentiam⁹ dicere nõ recuſabimus primum atbõ dici certum eſt: ſed legiť etiã atbos cui⁹ genitiu⁹ datiuuſq; eſt atbon more attico

& apud homer̃ tertiodecimo iliados ἀθόω vbi o addit̃ ἐξάθόω Δεῶι μὸνὲβήτὸκυμάνότὸ accusatiuus igit̃ erit atbon a noīatiuo atbos: vt apud herodotum. at in accusatiuo sublata n littera atbo legimus & vsu frequentissimo q̄ terminatio a noīatiuo est atbon cuius accusatiuus est atbona more attico. atbo theo critus in carmine bucholico. Ἠάθόνρὸλὸώάν Ἡκάυκάυὸν ἐνΧάτὸἐν-λά. Vir. Aut atho aut rhodopen aut alta ceraunia telo deiecit: vbi si atbon legas nō stabit versus. ned apd poetas mō hāc inuenis terminatōnem. sed & insoluta orōe. lysios oratore de xerse locutus ὡλὸύνΔἐλιάτἦσ ΥἦῆἦγάΥκάσἐ Υἐγἐῆλάάι ξἐυξάῆμἐγ τὸγἐλλἦσ ϖὸγτὸγ ΔἰὸγυξξΔ ξτὸγ άθὼ Valeri. max. de pdigiis montē atbo iusto trāsgresso abltūs q nūc latinus tm̄ casus est atbo. Oūi. in. ii. de arte. Quot lepores in atbo quot apes pascuntur in hybla. Et quicquid græcia mendax audet in historia. quia historiarum scriptores greci vt diodorus theopōpus: & herodotus plerūq; fabulas āmiscent historiis: vnde etiā Cicero: intelligo te frater: inquit alias in historia leges seruandas putare alias in poemata: quippe: cū in illa ad veritatē referat̃ in hac ad delectationem pleraq; q̄q̄ & apud herodotū patrē historie. & apud theopompū sunt innumerabiles fabule. Grecia mēdax. i. herodotus in primis q̄ de xerxis innumerabili exercitu in græciā copiosissime scripsit. Suppositūq; rotis. i. ita. per montem atbo inuectum perinde ac si curru quid conuebat̃. Solidū mare: q̄ inaudita classe ita constratum fuit: vt ppe modum vbiq; solidum videret̃. Credimus: qm̄ historia: Altos defecisse amnes: q̄ iusti. etiā scrib. & herodotus.

Prādēte: & madidis cātat quæ sostratus alis
Ille tamen qualis rediit salamine relicta?
In corum atq; eurū solitus sæuire flagellis
Barbarus æolio nunq̄ bæc in carcere passos.
Ipsum cumpedibus: q vixerat ennosigæum
Mitius id sane: quod non & stigmate dignū
Credidit: binc quisquā vellet seruire deorū?
Sed qualis rediit: nempe vna naue cruentis
Fluctibus: ac tarda per densa cadauera prora
Has totiens optata exegit gloria pœnas.
Da spatiū vitæ: multos da iuppiter annos.
Hoc recto vultu: solum hoc & pallid⁹ optas
Sed q̄ continuis: & q̄tis longa senectus
Plena malis? deformen & tetrū āte oīa vultū
Dissimilemq; sui: deformen pro cute pellem:
Pendentesq; genas: & tales aspice rugas:

Medo prādente. i. medoꝝ exercitu. qui cum xerxe erant. Sed p oī exercitu hic accipit̃ Medi. n. vt scri. herodotus eodē ordine natu istructi militabāt. Sostratus. is athenīēsis vates xersis aduentū p̄dixit caribd⁹ pdigia canēs: q̄ appareret̃ añq; xerxes veniret. De quo herodot⁹. fuit & sostratus gnydius regū ægyptiorum amicus. D: q̄ strabo li. xvii. Madidis alis: id ob furorem accidebat: hinc Maro de sylla ait. Nō vultus: nō color vnus: nō comptæ manserе comæ: sed pectus anhelum: & rabie fera corda tumēt. Vel potius madidis alis: id est ebrius: nā sat. xv. ait. Adde q̄ & facilis victoria de madidis: & Blesis: atq; mero titubantib⁹. Ille: xerses: Salamine relicta: Salamis insula e regione atticæ: iuxta ægynā: dara nobili victoria de persis: deuict⁹ em̄ xerxes a Themystocle vix vna naui in asiā augit. de q̄ herodotus. li. viii. MAN. Sostratus

Flagellis. i. remis secundū tor. quia remis ventos flagellarit. cū cōtrariū essent. Barbarus xerxes. Hæc: talia: Ennosigeum. i. mare. Ennosigeus em̄ cū duplici. n. vel simplici Neptuni est nomen ex ἐνυώ vel ἐνὸ q̄ est concutio: & Υάιά terra quia mare fluctibus terrā cōcutere dicit̃. Miti⁹ id. scilicet fecit Stigmate pūcto: nota: signo: Huic xerxi. Has: predictas. s. quales annibal: Alexander: & xerxes passi sunt. Nam vt birrius lib. iiii. de bel. alex. inquit fortuna plerūq; eos quo plurimis beneficii ornauit. ad duriorem casum reseruat. Exegit. petiit. Da spatium vite: damnat̃ hic longe vite votum: oñdit̃ em̄ quā multa mala senect⁹ subeat Loga senectus plena malis. Artabanus xerxis patruus xerxi apud Herodotum lib. vii. inquit. Ennosige. Stigma Fortunæ Mutatio Vitæ ion ge male Senectē mala. Mors oprima est Mecœnatis votum. Viuendū recte senes cur nigri Cutis corium Tabraca

Viuendo miserabiliora patimur: nam incidentes calamitates: & morbi vitam perturbāt: efficiuntq; vt cū breuis sit. tn̄ p̄longa videat̃: ita mors est optatissimū pfugiū erūnose vite. Seneca vero epla. C. ii. inquit Illud vide mecœnatis turpissimū votum q̄ & debilitatē nō recusat & deformitatē & nouissime acutā crucē: dūmō inter hec spūs progeat̃. debilē facito manu: debilē pede: coxa tuber. astrue giberum. lubricos quate dētes vita dū superest bn̄ est: hec mecœnas. Seneca aūt subdit q̄ bn̄ viuas refert nō q̄diu. Deformē & tetrū vultū. Aristoteles particula vltima pbl. scri. boies quū senescunt: nigriores reddi. An qa res oēs excepto situ nigriores quū putrescūt euadāte. senectus aūt nō nisi q̄dā putredo est ad hec quum sanguis sicceſcēs nigrior reddi soleat: merito senes sunt nigriores: sanguis & em̄ est: q nr̄a corpa colore attingere valeat naturali. Pro cute pellē. Apuleius li. iii. sic. Sed plane pilimel crassant̃ in setas: & cutis tenella durat̃ in corium: Tabraca: in regione: q a promontorio Metagonio ad aras philenor̃ ppre nomen aphrice vsurpat: oppidū est trabaca vt meta edocet. Strabo aūt: li. xvii. sic ait. Refert possidonius se quum ex gadibus in italiā nauigaret: in libye oram delatum esse: ac sylua quandā secus mare vidisse simiis plenā. quarū alie sup arboribd⁹: alie in terra: sederent: nonnulle catulos haberent: & hubera dependentia: risisse itaq; quum eas huberibus grauces

cernerent: nõ nullus etiã caluas: nõ nullas bernioſas &c. De ſimia autem ennius, vt refert Ci. in li. de
Simie in libya na. de. ſic ait. Simia q̃ ſimilis turpiſſima beſtia nobis:

DO. Madidis ſoſtratus aliis. i. furẽs & ebrius. q. d. nõ mõ q̃ tradunt in biſtoriis: ſed etiam ꝓdigia: q̃ ꝓdixit ſoſtratus furore cõcitus & madidus credimus. Fidẽtinus inſanit boc locovtvbiq̃: & cũ alia a nobis dicerit, bãc nõ ꝓbat ſentẽtiam & de ſoſtrato ſacerdote intelligendũ clamat: q multa prædixerit Veſpaſiano: O ineptum boiem: o temeritatẽ nõ ferendã: vide q̃ vecordie eũ deduxerit p̃ceptor. quõ de Veſpaſiano poſſumus intelligere: cũ bec oia de xerſe ſcribat Iuue. altos defeciſſe amnes & reliq̃ oia Salamine relicta ſalamin añ athenas inſula eſt dubioꝝ finiũ: nã & megarici & athenienſes de eiꝰ poſſeſſione ſepe diſcerptarunt victi añt ſunt megarici. verſu Homerico: q̃ athenienſes docuerũt. Aia cẽ cũ athenienſibꝰ na ues miſiſſet ad bellũ troianũ ex ſalamine: q̃uis verſus nõ eſſet in oibꝰ codicibus Homericis vt ſcribit Fabius, illic ſuperatꝰ eſt xerſes a themiſtocle poſtq̃ pugnã ſuadente: mardonio duce diffugit venitq̃ at pontẽ q̃ drageſimoqnto die: quẽ ad abidon ſtruxerat: vt ſcri. Herodotus & inde in aſiã traiecit exercitũ. Salamin p̃terea in cipro ẽ. Salamĩe relicta. i. pꝰ pugnã ad ſalaminẽ. Barbarus nõ ad ignominiã boc dr̃. ſed eſt ꝓpetuũ cognomẽ apud grecos: q nolẽtes xerſem ſignificare barbarũ dicunt: ſepe boc apud Tucydidẽ. & Herodotũ. Solittis ſeruire. inde bic themiſtocles: apud herodotũ in octauo. Dii inquit voluerũt boiem inſanũ impare toti aſie. & Europe q tanti ſacra ſacit q̃ti ꝓpbana deorũ ſimulacra incẽdit: & deiit mare ἐμάϛιγώσεν. i. flagellis diuerberauit: Tales pœnas: q̃libus docuimus affectos fuiſſe Hannibalẽ: Alexandrũ: & xerſen. Da ſpatiũ vite, alterũ votum cõfutat: & oñdit in longitudine vite quã multi extãt. nõ fœlicitatẽ ſed infœlicitatẽ ſummã eſſe

VAL. Epotaq̃ flumina bauſta. paſſiue q̃ raro eſt inuenire: at contra actiue ſepiſſime. Propter Heſterna mea lux cũ potus nocte vagaret: & rurſum. Altera tarpeios eſt interteia lucos. Cãdida ſed pote non ſatis vnus erit. Ho. Spectator functuſq̃ ſacris & potus & exlex. Plau. in ampbitrione. credo equidẽ dormire ſolent atq̃ appotum probe. Mœdo quorum multo maxima pars venit & venuſta vſus p ſinecdochẽ locutione a mede autem filio media regio vnde medus. rufus Feſtus de ſitu orbis de media ſcribens regione Nam media ferox fuit ollis ſanguinis auctor. Madidus cantat quæ Soſtratus alis: nunquid ariſtodemi fratrem ſoſtratus nyſſeum dicit aut cytbarœdon vocis inepte: Solamine relicta nam vaſtata pœne grecia, & dirutis athenis claſſem themiſtocles aſtu ad inſulam ſalamina omnem conuocauit. at victus xerxes turpiſſime effugit in aſiam, ſalamine relicta, inſula & ciuitas prope athenas a ſalamine aſopi filia in cypro quoq̃ ſalamis: quam teucer pater fugiens cõdidit quæ poſtea conſtantia dicta eſt. In eorum atq̃ eurũ ſolitus fœuire agellis: qui nauium multitudine nunq̃ antea audita vim etiã ventorum opprimebat. in eorum atq̃ eurũ. ſpem pro genere poſuit. ſchema metbaleſſis. corũ greci. vt Pli. & Gelius ſcribunt argeſtem nominãt. vt aquilonem boream auſtrũ notum. apbricum liba. ſubſolanũ appelliotem. fauonium zepbyrum & vulturnũ eurum. q ab eo quod eſt. ἑῶυϛ. i. oriens & ῥέω fluo. quidã ab ἄυριόν cras. nonnulli ἀώὸτῆϛ ἀυράϛ q̃ auras matutinas. quas cum ſol emergit de ſubterranea parte verſando p aeris bumorẽ pulſet & procedẽs exprimat aurarũ añ Luc. ſpũs flatuſq̃ qui cum orto ſole p mãſerint euri nomẽ teneãt. Barbarus ſcæuus aut q̃a ſermone barbarus. Aecolio nunq̃ bec in carcere paſſos. qui ventorum rex fingitur.

Carcere antro. ſic Vir. Imperio p̃mit at vindis & carcere frenat. Ip̃m cum pedibus qui vinxerat ennoſigeũ. i. neptunũ. tbeocritus. ovλιβυῆώόρέλωρόνόντέϛλέχόϛἐννόϛιγάι ὀυῆιέν. & Home. in iliade ἐννόϛιγάι ἐννόϛυμξθάφρεϛιγόῆϛόν: ſic dictus q̃ mare terrã cõmoueat. Qui ipſe tridẽte ſuo terrã pcuſſit. at illa intremuit. motuſq̃ vias patefecit aquarũ. Cõpedibus q vixerat ennoſigeũ. nã vt ſcri. Herodotus cum oborta in mari tẽpeſtas pontẽ quẽ ſupinſtruxerat diruiſſet. furiatus xerxes belleſpõ. plagis trecẽtis affecit. cõpedeſq̃ grauiſſimas in ip̃m deici voluit barbara porro & inſulſa adiicies verba dñs bac nũc tenœna plectit amata. Mitius id ſane q̃ nõ & ſtig. dignũ crederet. bella ſane & vrbana poete ironia ſtig. cãdentis ferri cbaractere aϱιζώ a verbo. Huic tã temerario. Nẽpe vna naue. at gd q̃ſo ſpectatu videri grecis fortunatius aut medis miſerius potuit & ceteris bumana ſorte incertii. in exiguo latitãte videre nauigio trepidũ fugientẽ. quẽ paulo ante vidiſſes ab equore vix capi audacẽ & boſtẽ tã ſibi imparem tũ verbis tũ relaceſſentẽ: gentiũ multitudine terrã quaqua iter babebat operientẽ. Mos omni ſeruoꝝ miniſterio caruiſſe. Deformem ꝓcute pellẽ. loco cutis q̃ tenuis & lubrica eſt pellẽ. obrugas videẽ babere deformẽ. Pendẽteſq̃ genas. feſtus genas inqt ennius palpebras putat cũ dicit boc verſu. Pandite ſubigenas & corde relinquite ſomnũ. alii eas partes genas dici q̃ ſunt ſub oculis. pacuuius genas putat eſſe qua barba primũ oriẽ boc verſu. Hunc primũ opacat flora lanugo. Pli. quoq̃ extremũ inquit ambitũ gene ſuperioris antiqui cilium vocare: vñ & ſupcilia boc vulnere aliquo obductum nõ coaleſcit infra oculos male bomini tantũ quas priſci genas vocabant: pẽdentes ergo genas aut peliculas quæ oculos operiãt aut dicit. Vbi pandit tbabraca ſaltus. ordo eſt. tales rugas aſpice quales ſimia iam mater ſcalpit in vetula bucca vt tbabraca ſaltus pandit vmbriferos.

MAN. Leue caput. i. caluum. Vſq̃ adeo. in tãtum. Torpente palato. i. rigente frigido & ſinẽ ſenſu. Ramice: Ramex morbus ẽ qui integris teſticuloꝝ tunicis iraſcit tũc q̃ vene intumeſcunt: ſi vero in ipſoꝝ te-

Ramex

Qualis vmbriferos vbi pãdit tbabraca ſaltus
In vetula ſcalpit iam mater ſimia bucca.
Plurima ſũt iuuenũ diſcrimina: pulcrior ille

Hoc:atq; ille alio:multo bic robuſtior illo:
Vna ſenũ facies:cum voce trementia mẽbra.
Et iam leue caput:madidiq; infantia naſi.
Frangendus miſero gingiua panis inermi:
Atq; adeo grauis vxori natiſq;:ſibiq;
Vt captatori moueat faſtidia coſſo.
Non eadem vini atq; cibi torpente palato
Gaudia.nam coitus iam longa obliuio:vel ſi
Coneris:iacet exiguus cum ramice neruus:
Et q̃uis tota palpet̃ nocte iacebit.
An ne aliquid ſpetare poteſt bec inguĩs ægri
Canicies:quid q; merito ſuſpecta libido eſt:
Que venerẽ effectat ſine viribus:aſpice ptis
Nunc damnũ alterius.nã q̃ cãtante voluptas
Sit licet eximius citbarœdus:ſit ve ſeleucus:
Et quibus aurata mos eſt fulgere lacerna:
Quid refert magni ſedeat qua parte tbeatri
Qui vix cornicines exaudiat:atq; tubarum
Concentus:clamore opus ẽ:vt ſentiat auris
Quem dicat veniſſe puer:quot nũciet boras.
Prẽterea minim⁹ gelido iã corpe ſanguis
Febre calet ſola circunſilit agmine facto
Morbo⁹ omne genus:quo⁹ ſi noĩa quæras
Prõpti⁹ expediã q̃t amauerit bippia mecbos
Quot tbemiſon ẽgros autũno occideritvno.
Quot baſilus ſocios:quot circũſcripſerit irus
Pupillos quot longa viros exorbeat vno
Maura die:quot diſcipulos inclinet amillus:

ſticulo⁹ tunicã inteſtinum deſcẽderit:ber nia dr̃.qd̃ Celſus li.vii. lati⁹ tradit. Aegri inguinis ꝓpter ramicem: ſcilicet. Canicies.caneſcete pilos ocius opertos:q̃ detectos difflatos. q̃ aduertimus:tpa boim & partes priores q̃ poſteriores celerius canicie ſentiũt.pubes nouiſſime caneſcit.

Hernia

Canicies

Auctor ẽ pbiloſophus li.iiii.de animalibus. Quid dicendũ? Suſpecta libido multi em̃ irrumatores erãt: cũ arrigere ne quirẽt. Martialis li.xi.in Mæuiũ. Summa petas.illic mentula viuit an⁹. Vtq; naſo li.i.de amorib⁹ ait. Turpe ſenex miles: turpe ſenilis amor. Et Cicero li.i.off. Luxuria vero cũ oĩ ætati turpis:tum ſenectuti fœdiſſima eſt. Cantãte.ſ.aliquo

Luxuria

Alterius partis.i. auditus. Seleucus: optimus tibicen:nõ tibicen: tubas em̃ audiunt oino ſenes:qd̃ etiã inferius aſſerit.

Aurata fulgere lacerna. Tibicines varia taveſte induti & ornatis gẽmis p tbeatrũ vagabant̃ canendo Horatius in arte. Sic priſcæ notũq; & luxuriã addidit arti Tibicen traxitq; vagus p pulpita veſtẽ. Morbo⁹ omẽ genus. Pli.li.vii.c.lii.ſic de ſenecta. Tot periculo⁹ genera, tot morbi, tot motus:tot curæ. totiens inuocata morte vt nullũ frequẽtius ſit votũ. Naturavero nibil boibus breuitatæ vitæ præſtitit meli us. bebeſcunt ſenſus membra torquent̃. præmorit̃ viſus.auditus.inceſſus.dentes etiã ac cibo⁹ inſtrumẽta. Tbemiſon:me dici nomẽ ſui tpis. nã fuerat tbemiſon optimus medicus ætate celſi de eo em̃ bis loquit̃ celſus in ꝓlogo: & Plinius ſcribit li.xxix.c.i.q; Tbemoſon fuit Aſclepiadiſ auditio & ſcripſit. Autũno.de boc lati⁹ dictũ eſt Sat.vi.ibi ſeptẽbris & auſtri. Baſilus. ꝓuinciæ ſpoliator. Circũſcripſerit.i.decerpſerit.q̃q; vero circũſcribere ẽ auferre. circũducere.p̃termittere. Vt ſcribit Aſconius li.iii.de p̃turavrbana. Irus bic pro paupe tutore ponit̃. fuit em̃ irus

Lacerñæ Tibicinũ

Senectutis mala.

Mors optima eſt.

Tbemiſon

Circunſcribere

Irus

ithacenſis mendicus. Vtq; Gellius lib.ii.ca.iiii.ſcribit ἰρὰσ attici aſpirant.interprætaturq; pauper.dicunt enim attici ἰχθὺν ἰρόν.id eſt.piſcẽ pauperem. Viros.priapos. Exorbeat.fellando.ſcilicet.

Amillus.Martialis etiam libro.vii.ait. Recluſis foribus grandes præcidis Amille.Et te deprẽdi quum facis iſta cupis.

Tbabraca.condita eſt in libya a tyriis.Syllius. Tbabracatũ tyriũ vulgus.in libya autẽ ſimiæ multæ ſunt & poſſidonius ſcribit cum ex gadibus in italiam nauigaret ſe in libye oram delatum eſſe:vidiſſeq; ſyluam iuxta mare ſimiis plenã:quarum aliæ arboribus inſidebãt:aliæ bumi:aliæ catulos ad bubera babebant pendentia.alicꝺ caluæ erant & bernioſæ. Simia Ennius:ſimia quã ſimilis turpiſſima beſtia nobis.Leue caput:expilatũ ꝓpter caluiciẽ & caniciẽ. Studioſius aũt ſenectutẽ deſcribit Iuue. ſue ætatis tedio:nã erat prope octogenarius. Captatori coſſo.Coſſi vt feſto placet dicunt̃ natura rugoſi a ſimilitudine vermiũ ligno editorum: bic proprium nomẽ eſt captatoris auariſſimi: de quo ante dictum eſt. Ramice.Ramicem Marcellus putat eſſe pulmonẽ adductus verbis plauti:q; ramicem inqt rupi dum tuſſim ex quo diligẽtius ſcribit Celſus ramices eſſe ptes inteſtino⁹: q̃bus diffractis bernioſi ſenes fiunt:q; & verba Plau.indicant:ei⁹ morbi duo ſunt genera:enterocellæ.& bidrocellæ. Suſpecta libido.nã eos q nequibãt p̃ſtare operam in coeũdo irrumatores eſſe ſuſpicabantur Martialis ſumma petas.i.os illic mentula viuet anus.i.illic mentula anilis poterit corrigere ꝓpterea de ſene paulo poſt dicet cũ deſcribit fellatricem quam irrumat.Tantum artificis valet balitus boris.

DO.

Alterius partis.i.auriũ. Sit ue ſeleucus. Seleucus grãmaticus fuit ætate Tyberii.ꝺ quo ſcribit Tranquil.boc loco propriũ nomen ẽ tybicinis: qd̃ inſequens quoq; verſus apertius indicat:nã ty-

bicines variata veſte induti & ornati gẽmis: qđ inſtituit biſmenias tibicẽ dionyſi odorus. & Nichomachus eiuſdem artis æmuli: per theatrum vagabanť canendo. Hor. Luxuriéq; addidit arti tibicen traxitq; vagus p pulpita veſtem. Scribunt præterea Pli. & Vale. in ſecundo. Decurrere aurata palla: ita codex antiquus habet: palla veſtis ꝓprie dicebať arte phrygionũ diſtincta. Plau. pallã ad phrygionem fert confecto prandio ita appellari putat Var. quoniã palam geſtareť. Decurrere: nam tibycen vagabať p theatrum: vt Hora. Tagum dixit. Selecus optimus tibycẽ: & Choraules: quaſi fuit canus temporibus Galbæ: inde: q; inepti ſunt qui de ſeleuco grammatico legunt. cum loquať hic de cythara hædis tantum & tibycinibus ac voluptate: quæ auribus percipiť in theatro: vbi grammatici non diſputant: nec clamant: vt Fidem. putat: qui non modo domi: ſed in compitis & popinis quottidie p ebrietatẽ vociferat. Themiſon: notus eſt carmine Mar. qui ſororem provxore: hic pro medico accipitur. nam themiſion medicus: apud herodotum: & apud pli. Aſclepiadis diſcipulus. Baſilus inter percuſſores cæſaris ab appiano recenſetur. Baſilus item latrociniis infamis: a cuius nomine ſpoliato rem prouinciæ baſilum appellat. Baſili item añ meminit: quãdo licet Baſilo. Irus mendicus: iraſcẽſis ab infantia arneus dictus teſte Home. quem Vliſſes domũ reuerſus ſub habitu mendici pugnis proſtrauit: p irum Iuue. intelligit pauperem tutorem. fiden. Irum ait fuiſſe interprocos penelopes & voratorem, quod in illo quidem falſum eſt. in ipſo autem: verum. nam Fiden. vita tota in voracitate poſita eſt. Quod maura exor. id eſt. quot viros vellet: vt in phílenum lingentem Martia. Vnde nas vorat in die puellas. Supra maura numerata eſt inter tribades. Amillus. in eundem Mar. præcluſis foribus grandes præcidis Amile.

VAL. Thabraca. quæ ſimiarum altrix eſt. Et iã leuæ caput: capillo defluente caluũ. Madidicq; infantia naſci. more infantis pendẽtes a naſo mucos habet. Gingiua inermi. edentula a gignendis dentib⁹ gingiua: vt Lactantius inquit dicta. Captatori. bæreditatũ. Coſſo. nõ dubiũ q p coſſum oẽs intelligat. Nõ eadẽ: q̃ prius gaudia. Vel ſi coneris alleoſis eſt figura mutata ſiquidẽ pſona iacet exiguus cũ ramice neruus a ramo ramex. Columella. deinde p trãſuerſa latex cauæ trãſmittunt ramices q exitus ferarũ obſerẽt: at ramices inquit Marcellus de doctor⁹ virorq; indagine dicunť pulmones vel hernia. Plautus in mercatore: tui cauſa rupi ramices atrum dum ſputo ſanguinẽ: cum ramice igiť cũ coleis ꝓxima ſimilitudine. Palpeť. a meretrice. Aſpice. partis. i. ſenſus. Nunc dãnũ alterius. Sit vel ſeleucus. litterator qui ad lyra verſiculos ſuos dicit ceciniſſe: & in eo ꝓbať: aut ſui tpis aliquẽ dicit. Vt ſentiat auris: vetuli illum quẽ puer dixerit aduentaſſe. Qđ nunciet bo. vt auris exaudiat quotã ſeruus borã eſſe nunciet. Agmine impetu calore vehemẽti. Themiſon. medicus cui⁹ ſxpe celſus meminit ſi modo illũ voluit intelligi. Quot baſilus ſocios. de quo Luca. Vt primũ aduerſæ ſocios in littore terræ. Et baſilũ videre ducẽ noua furta p equor. Exquiſita fuge. Circũſcripſerit fraudauerit. Quot longa: forma ꝓtenſa. Exerbeat. venere exbauriat. Maura. meretrix de qua ipſe ſupra: maura pudicitiæ vertere cum pterit ara: nec refert tñ bãc an aliã eſſe dixerim⁹ mõ impudicam fuiſſe accipiamus. Hamilus. quẽ pædicũ fuiſſe dať intelligi.

MAN. Quo tundẽte: de cynnamo tõſore intelligit: de q̃ latius Saty. i. Grauis: moleſta. Ad phialen: fellatricẽ ſui tpis notat. For nicis: lupanaris. Vrnæ aſpiciendæ ſunt.

Luctus Multis in luctib⁹: lectus eſt ægritudo ex eius. qui tbarus fuerit interitu acerbo. vt ſcribit Cicero. li. iiii. tuſc. Rex pilius. i. neſtor. pilos. n. neſtoris pria fuit in lacouica mari ſupincũbẽs. vt ſcri. ſtrab. li. viii. Apd

Pilos

Neſtoris anni. ouidiũ inqt Neſtor: vixi ãnos bis cẽtum nunc iſta viuiť ætas. qđ mlti interptãť annos. lxxxx. Cornice. heſiodus multa đ boium æuo referens cornici nouem nras attribuit ætates quadruplũ eius ceruis. id triplicatum coruis. auctor Pli. li. vii. Vitæ a cornice ſcde. i. ſcdo loco poſt cornicẽ. Dextra cõputat ãnos. Macro. li. i. Sat. vbi ſaturnalio⁹ orígo tractať ſcribit ꝙ iani ſimulacr⁹ plerũq; fingiť manu dextra trecẽtos: & ſiniſtra ſexagita & q̃nq; numer⁹ tenens ad demõſtrãdã anni dimẽſionẽ. Pli. aũt li. xxxiiii. c. vi. ſcri. ita ꝑterea Ianus geminus a Numa rege dicatus. q pacis belliq; argumẽto coliť: digitis. ita figuratus vt trecentor⁹ quinq̃ginta q̃nq; dier⁹ nota p ſignificatõnẽ ãni. tpis & æui ſe deũ indicaret. Vbi aduertẽdũ Pli. recti⁹ ſcpſiſſe q̃

Iani numerus

Percurram citius quot villas poſſideat nunc
Quo tõdẽte gũis iuueni mihi barba ſonabat
Ille hũero: hic lumbis: hic coſſa debilis: ãbos
Perdidit illæ oculos: & luſcis inuidet: huius
Pallida labra cibum capiunt digitis alienis.
Ipſe ad conſpectum cœnę diducere rictum
Suetus: hiat tãtũ: ceu pullus hirundinis: ad quẽ
Ore volat pleno mater ieiuna: ſed oĩi
Membror⁹ damno maior dementia: quę nec
Nomina ſeruor⁹: nec vultum agnoſcit amici
Cum quo pręterita cœnauit nocte: nec illos:
Quos genuit: quos educit: nam codice ſęuo
Hęredes vetat eſſe ſuos: bona tota feruuť
Ad phialen: tantũ artifices valet halitus oris:
Quod ſteterat mltis in carcere fornicis annis
Vt vigeãt ſenſus animi: ducẽda tamẽ ſunt
Funera natorum: rogus aſpiciẽdus amatę
Coniugis: & fratris: plenęq; ſororibus vrnę

Hæc data pœna diu viuentibus: vt renouata
Semper clade domis multis in luctibus: inq;
Perpetuo mœrore & nigra veste senescant.
Rex pilius: magno si quicq; credis homro
Exemplum vite fuit a cornice secundæ.
Fœlix nimirum quin per tot sæcula mortem
Distulit: atq; suos iam dextra cõputat annos
Quicq; nouum totiẽs mustũ bibit. oro parũp
Attendas quantum de legibus ipse querat.
Fatorum: & nimio de stamine: cũ videt acris
Antilochi barbã ardentẽ: nat; querit ab omi
Quisqs adest socio: cur hec in tẽpora duret:
Quod facinus dignũ tã longo admiserit euo
Hec eadem peleus raptum cuj luget achillẽ:

Macro. sed librariorũ culpa factũ eẽ existimo: nã p quinquaginta & quincq; scripserũt sexaginta & quincq: nõ respiciẽtes ad Numæ annum sed romuli. Diuus pterea Hieronymus cõtra Iouinianũ li. i. In ipso fere principio sic ait. Vt poma ex arbore: frumentũ ex stipula: ita virginitas ex nuptiis: cẽtesimus & tricesimꝰ fructꝰ q̃q̃ de vna terra: & de vna semẽte nascat: in multũ differt in nũero Trigita referunt ad nuptias: nã ipsa digitorũ cõiunctio: q̃si molli osculo se cõplexãs. & fœderãs maritũ pigit & cõiugẽ. Sexagita vo adviduas eo q̃ in angustia & tribulatiõe sunt positæ. vn & supiori digito deprimũt q̃to maior est difficultas exptæ quõdã voluptatis illecebris abstinere tãto maiꝰ ẽ pmiũ. Porro cẽtesimꝰ nũerus diligẽter q̃so lector attẽde q̃ sinistra trãsferẽt ad dexterã: & iisdẽ quidẽ digitis sed nõ eadẽ manu: qbus in leua nuptæ significat & viduæ circulũ faciẽs exprimit Virginitatis coronã: patet bis igit Nestorem rite sua dextra annos numerasse: qm̃ vltra nonaginta ãnos q numerus in sinistra numerabant vixerat qd etiã Venerabilis beda pbyter asserit. Nã vt mihi in vrbe roma ad hinc triẽniũ retulit Berardi. Gadolus brixiensis monachꝰ qdẽ & pitus et venerãdus. Nũerat ille digitis i sinistra ab vno ad nõagita i dextra vo cẽtũ & reliq̃. Indicis ãt sinistre flexivnguis radici pollicis erecti infixꝰ nonagita signat. Centũ vo i dextra numerat q̃tiẽs in medio artu pollicis vnguis indicis beret.

Possideat nũc. Cinamũ tonsorẽ intelligit: de q̃ in pma satyra dixim. Ad pbia. sui tpis fellatricẽ notat. vt Mar. gallã: nã cũ supra dixerit senẽ libidinosũ irrumatorẽ subdit eũ istituere beredẽ fellatricẽ. nã hæc opponunt fellator. s. & irrumator. balitus oris artifi. describit fellatricẽ. In carnere fornicis. fuit diu in sommenio cum ea irrumaret. Rex pilus. Nestor neli filius Pilon vrbẽ laconiæ tenuit imperio a pte conditã. eã appellat Stra. Pilon tripbyliacã. hic tertiã hoim vixit etatẽ. qd nisi fabulose accipientes tercentũ annos eum egisse dicunt: sed Pli. in. vii. & eustachii in pmo iliados interptatõe ad mouemur: vt sentẽtiam eum pueniss̃e ad nonagesimũ annũ: hic in bello troiano antilochũ filiũ ami sit interfectum ab hectore: vt nisi dixerunt. vl'a Mẽnone: vt cecinit qntus sepultũq; iuxta patroclum ad Sigeũ. huiꝰ mortẽ cum egerrime tulisse scri. ppter Monile antilochi vidisset corpꝰ bemari. Diceret aut o mors cur mihi sera venis Hora. at nõ ter æuo functus amabilẽ plorauit ois antilochũ senex annos. & Nestor apud Hom. i. ii. Odyseæ. illic iacet meꝰ carus filiꝰ fortis & clarus antilochus vt mirer. Quintũ poetã testari Nestorẽ filii obitum patiẽter tulisse. Laertes absente vlysse filio in agro se macerabat. qd Home. ita in. ii. quẽ aiunt nõdum in vrbem venisse. sed seorsum dolores pati cum anicilla vetula q̃ panẽ & vinum ei ministrat: & in qntodecimo. Laertes nunc viuit. rogat aũt assidue Iouem. vt aiam ex mẽbris soluat nã conq̃rit absentẽ filium. & anticlia mr ad vlixẽ in. xii. d laerte Perpetuusq; dolor circũ pcordia sæuit. Cui tua dãt lacbrymas incõmoda. Acor. nã cornici. vt scr. Hesi. fabulose dicta ẽ in nouẽ nras ætates quadruplũ eiꝰ ceruis. posuit ãt Bor. p re viuacissima. q. d. si nõ ẽ asse cutꝰ vitã Cor. certe sit fo loco pꝰ cornicẽ. Fœlix nimi. Ironice Dextera ego ita ita itelligo boc dici d ne store. qm̃ apd Home. iactat robur suũ iuuenile. & multis añ ãnis ait se pugnasse cum Piritho. Driãte Polyphemo & a dextræ robore suã añ actã ætatẽ designabat. Qui fas imitatio græcorũ ẽ. nã nos dicimus nobis eẽ fas. qd si cõmiserimꝰ dii nõ irascant. græci vero θεμιτὸν si boc ẽ fas. accipiunt p qd ẽ decet & par ẽ. Homerus penælope inquit lucet. ἐυθέμιτὸν ἐστι. boc ẽ fas est: & decet: virũ absentẽ.

Et luscis inuidet: q altero capti oculo sunt. Mar. Oculo pbilenis altero sp plorat. Quo fit istd mõ q ritis lusca ẽ. Diducere rictũ suetus biat tm̃. rictꝰ oris mẽsura a rigo dictꝰ. dr & boc rictũ vt acrõ ait. Cũ quo pterita cenauit nocte. ne dũ ei? quẽ pridẽ nõ viderit. Nã codice. testamẽto. Ad pbialẽ. merettricẽ Quo subaudiẽdũ ore artifici. In carcere formicis. i lupanari vbi meretrices tãq; i carcere noxii cogũt.

Vt vigeãt. i. vtcũq;. Sẽsus ai rõ qñ corpis vigere nõ pñt: plene sororibꝰ. sororũ cineribꝰ. Rex pilius: nestor pilorũ rex. Hom. τιόσι ΔένεϝὼρηΔ υέωσ ἀνόρούσεΔιόϝμυλιὼν αγόρητησ. Ex emplũ vite fuit o cornice scde: bocẽ q pꝰ cornicẽ nll'a aians plus vixit: boc ãt ex aggregatoris cã dictũ ẽ qñ & aialia ferũt aliã vitã lõgiꝰ. pduxisse aiũt qdã nouẽ scelus viuere cornicẽ. vt Oui. capitq; nouẽ cornicis secla passæ. Felix nimi. q tot p secula mor. destu. q ad triavsq; secla vixit. Ho. i prio Iliados de nestore locut. τόΔηΔήΔυόμὲυ γάινεάι μερόπων ἀνθρώάων εφοιάθοι πρόθει ά. μάτράφὲνηΔὲγενόντο ἐνπυλώηι γάθεὴ μέτάΔέτριτά τόισιν ἀνάπτὲν. Atj suos ia dextra pputat ãnos q sinistra mior: maior ãt dextra nũerꝰ pcurrat. d legibꝰ ipe q̃rat fatorũ q̃ i tã lõgũ tpsvitã suã euexerit. d stamnine. qd pceῦsãt. Cũ videt acris. i bel. fort. antbilochi barbã ardẽtẽ. i. barbari filii corpꝰ pcremari. qd facinꝰ dignũ tã lõgo admiserit æuo, gd nã dliqrit q̃obrẽ filii natu grãdi

oris mortem ſpectare coactus ſit: cuius interitū multum defleuit. vt Prop. Nam quo tam dubiæ ſeruet ſpūs oræ. Neſtoris eſt viſus poſt tria ſæcla cinis. Quis tā longeue minuiſſet fata ſenectæ. Galliacus illiacis miles in aggeribus. Nō ille antilochi vidiſſet corpus humari. Diceret aut o mors cur mihi ſera veni. Raptū cum luget achillem: raptū imatura morte ꝑuentum vñ Hora. Nihil eſt ab oi parte beatū. Abſtulit clarꝫ cita mors achillem. quē fabulæ ferunt ab appolline occiſum: vt apud Homethetis ipſo achille conq̄rēte ἀλλάφιλήμηή τρήμεφεύδεόι γεθέλ γένηλέφά τότρώωή-υώότει γέι ιώρήκτάώνλάφιρριοόλλέέδλάι άώόλλώνόσ βλλέέων. Nam pidis & deiphobi inſidiis in tymbræi appollinis templo inermis occiſus eſt dum polyxene nuptias promiſſa ſpetaret.

MAN. Laertes præfica

Atq; alius. i. laertes: quē vt ſcri. Ci. in ſenectute leniente deſideriū: qđ capiebat e filio: colentē agrū & eum ſtercorantē facit Home. Fas quia ſenex & filio ſuperſtes. Aſſarici. Tros genuit a aſſaricū. & ilionē Ilion laumedontē priami patrē. Hectore funus portante. filii eñ olim patrū funus efferebāt. Vñ Liui. li. lxviii. epit. ita ſcri. M. Aemilius lepidus qui princeps ſenat⁹ ſextis iā cenſoribus erat lectus anteq̄ expiraret ꝑcepit filius lecto ſe ſtrato ſine lintеis: ſine purpura efferrent &c. De metello item Macedonico. Q. Metelli filio. Pli. li. vii. c. xlvi. ſic ait: buiuſquoq̄. Q. metelli: quē illa de ꝑte dixerat filius inter fœlicitatis būane exēpla numerat. Nā præter bonores ampliſſimo cognomēq̄ macedoniæ: a quatuor filiis illatus eſt rogo. Vno ꝑtore tribus cōſularibus. Vno cenſorio &c. Caſſandra incipet q̄ ꝑfice erat. Vnde feſtus ſic ait. Prefice dicunt mulieres ad lamentandū mortuū cōducte quе ceteris modū plangēdi. ꝑberent: quaſi in boc ipſum ꝑfecte Palla. Idē feſtus ait. q̄ ꝑtexta palla: nulli alii licebat vti: q̄ ei qui funus faciebat. Paris edificare carinas: ꝑbereclus celeberrimus fabera minerua dilectus paridis naues fabricauit: qb⁹ belenā rapuit. Vt late ſcri. Home. li. v. iliados de belenæ aūt raptus latiſſime in ode. xv. Hor. dixim⁹. Añ arā ſummi iouis: bercei iouis. ſ. ē. n. berceus iouis epitbetheton. qm̄ intra vallū colebat. ἑρκεῖόσ ē iouis epitheton. ἑρκιόσ vero ſeptā dī ἑρκόσ circuit⁹ ſeptum monile vallū. Exitus priami. ſ. Vtcunq̄: qualitercūq̄ fuerit. Hois. ſ. fuit. Dannino rictu: debecuba priami vxore. in canē verſa. Vide li. xiii. met. Feſtino ad nros: plurib⁹ exēplis ſenectutē: multa mala ſubire oñdit. Regē poti. i. Metridatē. q vixit annis octo ſiue nouē: ſupra ſexagita: i qbus ꝑ ſeptem & quinq̄ginta regnū tenuit. at victis a ſe multis ppīs: & babita clade a ſylla luculo: & Pōpe. venenū ſūpſit: a q̄ quū no valeret extingui. Bittitū q̄ndā celta⁹ ducē ſibi familiarē orauit: vt ſibi mortē inferret ne viuus in pōpei triūpbum duceret. Apianus bæc & plura: nos q̄q̄ latius ſupra. Croeſum. is lydio rex ditiſſimus fuit: putabatq̄ ſe olim beatiſſimū. Vñ oñdens ei⁹ theſauꝝ ſoloni: interrogauit an vidiſſet aliquē ipſo Creoſo fœliciorē Solon dixit: vidiſſe telū cui inter alia bona obitus fœliciſſimus obtigerat. Vidiſſe itē Cleobē & bitbonē filios ſacerdotis iunonis arginæ qui iugū ſubeūtes plaſtro matrē duxerūt ad iunonis templū quieſcēteſq̄ in ipo delubro. nō ſunt āplius excitati: q̄ꝝ effigies: tanq̄ viroꝝ qui optimi extitiſſent. Argis factas: apd delphos collocaueret. Poſtea ſolon idē inquit Croeſo: ſes quid me iterrogaſti: nōdū te appello: priuſq̄ bn vita defunctū audiero tādē a ꝑſis captus ē Croeſus & Cyro ductus q iuſſit vt viu⁹ Pyræ ponerēt. tūcq̄ Croeſus recordat⁹ ē verboꝝ ſolonis q̄ accēſam pietate ductus Cyrus iuſſit poſtea extingui. Cū vero nō poſſent pluuia deſcēdit Croeſuſq̄ boc pacto ignē euaſit. ac degit exinde apud ipſum Cyrum: bæc & plura berodotus li. i.

Lepidus Aemilius

Metellus Macedonicus

Præfica

Paridis naues Pbereclus berceus Iuppiter

Metridatis anni .lxix.

Croeſus Tellus. fœlix

Cyrus.

DO.

Reli. fra. nā quiq̄ginta erāt priami filii: ſi bome. & Cice. credim⁹. Primus plā: tanq̄ præfica: nam ꝑfice dabāt ſignū lugendi aliis voce ſua. Palla nā præ. ꝛxta palla vtebant vt ſcri. Pompe. qui fun⁹ curabāt. Fuit ante arā. Ci. priamū tāta ꝑgenie orbatū cum in arā cōfugiſſet man⁹ boſtilis interemit: bic ſ. viuis filiis incolumi regno occidiſſet aſtante ope barbarica: tectis celatis: vtꝝ tandē a bonis an a malis diſceſſiſſet. Tremulus tu. ar. vt illud Vir. Arma diu ſenior diſſueta cremētib⁹ æuo circūdat ne quicq̄ bumeris. Exitus il. vtcū. Hecuba dimanti filia. vt ſcri. Home. mortuo priamo poſt mactatā Polix. nā filiā ad tumulū Achil. cū polidori mortē vlciſceret: & Polineſtoris q eū necauerat obcecaſſet. in ſeqntib⁹ eā tracib⁹ lapidib⁹ i canē verſa ē. Euripides eā filiā Ciſſei fuiſſe ſcri. Sed Aeſchylius Caſſi

Atq; alius cui fas ithacum lugere natantem
Incolumi troia priam⁹ veniſſet advmbras
Aſſarici magnis ſolennibus: hectore fumus
Portante ac reliquis fratrum ceruicibus inter
Iliadū lacbrymas. vt primos edere planctus
Caſſandra inciperet: ſciſſaq̄ polyxena palla:
Si foret extinctus diuerſo tempore: quo iam
Cœperat audaces paris ædificare carinas.
Longa dies igitur quid cōtulit omnia vidit:
Euerſa & flāmis aſiam ferroq̄ cadentem.
Tunc miles tremulus poſita tulit arma tiara:
Et ruit añ aram ſummi iouis: vt vetulus bos
Qui domini cultris tenue: & miſerabile collū
Præbet ab ingrato iam faſtiditus arato.
Exitus ille vtcūq̄ hominis: ſed torua canino
Latrauit rictu: quæ poſt hunc vixerat vxor
Feſtino ad noſtros: & regeꝫ tranſeo ponti
Et crœſum: quem vox iuſti facunda ſolonis

am matrẽ Menonis fuisse tradit. Solonis. Solon tarqnio prisco Romæ regnãte athenis claruit legibus ꝓmulgatis: cũ ex egypto reuertereꝫ ad Crœsum lidoꝝ regẽ diuertit quẽ oim ditissimũ fuisse fabulata ẽ antiqtas. hic cũ soloni ꝑ ministros thesauros suos ondisset: interrogauit an vnq̃ vidisset beatiorẽ. rñdit Solõ se telũ vidisse. q & liberos susceꝑit & viderit ex his nepotes mortuos bonetissime i bello ꝓ pria dimicãs interrogat⁹ an alteꝝ rñdit Cleobin & Bitho nẽ: q̃rũ pietas in matrẽ spectata fuerit & mors bonetissima rursus qđ de eo sentiret: te inqt multoꝝ boim regẽ arbitror. qđ vero iter rogas primũ nõ affirmauero q̃ audiuero te vitã bñ defunctũ eẽ: postremo captus Crœsus a cyro: cũ in rogũ cõiiceret ea i calamitate sentẽtiæ Solonis meminit scripta ẽ ab herodoto bistoria in primo.

Atq̃ alius nõ frustra ꝑis subticuit nomẽ q̃n alii lartq̃ filium vocant Vlixẽ alii vero sisiphi æolide. Itha vlysseim ithacæ oppidi dñm. Natantẽ decem annoꝝ errore ꝑ maria iactatum: vnde tota homeri nascitur odyssea. Incolumi troia: ordo est. si priamus foret extinctus diuerso tpe quo iam paris cœperat audaces carinas ædificare venisset magnis solẽnibus ad vmbras assarici icolumi troia nectore portante ac reliquis fratrũ ceruicib⁹: subaudiendũ portãtibus funus inter lachrymas iliadũ vt cassandra primos planctus edere incipet & polyxena palla scissa. Advmbras assarici. hoc ẽ mortẽ obiisset & maiores vidisset suos: siqdẽ dardanus iouis & electre filius: vt in vigesimo iliados Homerus docet filiũ genuit erichthonium qui rex fuit opulẽtissim⁹ troia vero erichthonius a quo troia trois aũt tri. fuere fili. ilus a quo ilon. assaracus: & ganymedes. ilus laomedonta genuit. lamedon ex zeoxippe: vt alcmam lyricus. vt aũt bellanicus scri. trymo thitonum priamũ lapũ clytium & bello insignẽ icetaona. assaracus capym. anchisen. capys. eneam. anchises. priamus ex hecuba hectora & cæteros legitimis natos nuptiis filios. Hectore. quẽ homer⁹ priami & hecubæ filium dicit. at ibycus alexãder milesius euphorion & licophron teste ꝑclo appollinis filiũ fuisse voluerũt. Fun⁹ morticini Ar reliqs fratꝝ ceruicibus quinq̃ginta. n. priamo filios: & duodeci filias fuisse homeri testionio cõstat. Primos edere planctus Cassandra q̃ fata ꝑuidisset. Scyllaq̃ polixyena palla. q̃vt decore caderet ad achillis tumulũ mactãda scidit vestem: genibusq̃ vt in hecuba scribit euripides obuuluit. Audaces paris ædificare carinas. quibus cum ænea & aliis sanguie sibi cõiunctis delectaq̃ troiana iuuẽtute menelao absente helenã cõiugem ætram & clymenã affines menelai cum multis opibus rapuit.

Et flãmis asiã ferroq̃ cadentẽ. q̃ multæ asiæ vrbes & flãmis conflagrarint: & cruẽtissimo bello excisæ sint. dicta aũt vt Varro putat. asia a nympha a qua & iapeto tradit ꝓmetheus. Tum miles tremulus: militem priamũ dicit: q̃ conflagrãti ciuitati plenæq̃ hostili manu succurrere cupiens arma induerit. Tremulus decrepitus. Posita. depositа apheresis pathos. Ante aram summi iouis. subaudiẽdũ bercii. Vt vetulus bos qa in bellis. Præbet: porrigit iugulandũ. Tt cunq̃ miserabile oibus Sed torua. atrox eius mulier hecuba. Canninos latrauit rictus. latrãdo in omnes canẽ referebat: nã post priami cædem & filiaꝝ filiorũq̃ tum rapinã tum neces domos incẽdio dirutas populũ incẽdio cædeq̃ extinctum tanto animi furore acta est: vt in rabydã canem versam fuisse poetæ confinxerint: sunt qui dicant ob multa maledicta infausta q̃ græcoꝝ exercitũ & eius duces q̃ depræcata est cõmotum militem lapidibus obrutam enecasse sepulcbrumq̃ apd abydum statuisse appellassecq̃ κιν-όσημα, oblinguæ proteruã impudentemq̃ petulantiã. Et regem transeo ponti. mythridatẽ: qui rabidissimo sæpius quidem festinãdæ necis causa sed sine noxa bausto veneno suo se traiecit gladio vel vt alii scribunt satellitẽ exorauit vt necaret. Et crœ. crœsus alyatici filius gñe lydus q prim⁹ græcos ptim subegit tributis impositis: partim sibi socios atq̃ amicos asciuit tm̃ imperio thesauris oimq̃ rerũ fortuna creuit vt se fœlicissimũ dicere nõ dubitaret: admonitus a solone ne tantũ confideret fortunæ vt vitæ suæ finem nõ metiret: eum irrisit putans non posse accidere vt vnq̃ ea minui fortuna posset: at cum bello ipsum cyrus captũ ingenti constructa pira cõpedibus victum simul & quatuordecim lydoꝝ dariissimos pueros supimponi iussisset crœsus memor q̃ olim dixisset solon sæpius solon solon exclamauit. q̃ cyrus exaudiẽs sibi significari id voluit boiemq̃ adduci quẽ viuũvri mãdauerat: qua re intellecta: vltionẽ aliq̃n & ipse futurã metuẽs crœso pepcit nibil firmi fortunã habere asserendo. adductũ vero ad se pcunctatus crœsum qs eũ se inuadere cõpulisset: vt essem inqt crœsus tibi fœlicitati mibi vero infortunio: ex insolutus apud cyrum. omniũ primus cõsilio semp fuit.

Exilium & carcer. De mario arpinate loquitur: quia syllæ armis victus. Mynturnis in palude latuit inuentus & in carcerẽ cõiectus. immissum pcussorem gallũ vultus auctoritate deterruit. acceptaq̃ nauicula in aphricã traiecit: ibiq̃ exulauit: sed monitus a sextilio illic ptore p lictorẽ: vt ideabiret: lictori dixit. Nũcia sextilio tevidisse. C. Mariũ in ruinis carthaginis sedentẽ exulẽq̃: & panẽ mẽdicantẽ. Nec plura dicẽs: ad nauẽ rediit. hæc ex Plut. Mynturnarũ paludes colonia Mynturnæ liri amne diuidit fm pli. li. iii. Est aũt i latõ adiecto seu nouo: c⁹ extremũ oppidũ ẽ. Suessa: vt

MAN. Marii exilium

Rcspicere ad longę iussit spacia vltima vitæ.
Exiliũ & carcer minturnarumq̃ paludes
Et mendicatus victa carthagine panis
Hinc causas habuere: quid illo ciue tulisset
Natura in terris: quid roma beatius vnq̃
Si circũducto captiuorum agmine: & omni
Bellorum pompa animã exhalasset opimã
Cum de teutonico vellet descendere curru?
Prouida põpeio dederat cãpania febres.

Optandas: ſed multæ vrbes & publica vota
Vicerunt: igitur fortuna ipſius & vrbis
Seruatum victo caput abſtulit: hoc cruciatu
Lētulus: hac pœna caruit: cecidítq; cethegus
Integer: & iacuit catilina cadauere toto
Formā optat modico pueris maiore puellæ
Murmure: cum veneris ſauū videt anxia mītes
Vſq; ad delitias votorū cur tamen inquit
Corripias? pulchra gaudet latona diana
Sed vetat optari faciem lucretia: qualem
Ipſa habuit: cuperet rutilæ virginia gibbum
Accipere: atq; ſuam rutilę dare: filius autem
Corporis egregii miſeros trepidoſq; parētes
Semper habet: rara ē adeo concordia formæ
Atq; pudicitię: ſanctos licet horrida mores
Tradiderit domos acveteres imitata ſabinas
Prēterea caſtuq; ingeniū: multūq; modeſtum
Sanguine feruentem tribuat natura benigna
Larga manu qđ enim puero cōferre pōt plus
Cuſtode & cura natura potentior omni
Non licet eſſe viros: nā prodiga corruptoris

Mynturne idē ait. Strabo itē li. v. ſcribit Mynturnas oppidū: ꝓpe mare: inter formios & ſueſſam: q̄s diuidit inqt lyris amnis. Victa carthagine. apud victā carthaginē: ſeu in victa carthagie. Hinc. a lōga vita. Animā opimā: alluſit ad ſpolia opima. q̄ Dux duci detrahit. Feſtus ait: opima ſpolia dici magnifica & ampla. ab ope. ſ. & boſtiæ opimæ. i. pingues. Theutonico curru. Marius theutones i italia vicerat: deq; iis triūphauit. vt Pli. ſcri. Et nos latius diximus in ſat. viii. Pōpa aiam: hic nō fit ſynaloepha. Prouida pōpeio: añ ciuile bellū egrotauerat neapoli pōpei?: vota publice facta ſunt. vt ſalutē recipet: q̄ de re reſeruatus ē ad multa futura mala: deuictus em̄ a cæſare: in ægyptū cōfugit. vbi a ptolemeo ſexaginta annos natus obtruncari iuſſus eſt ab Achilla pñte vxore Cornelia Caput deide ad ceſarē latū ē. qui i egyptū iuerat: ſed oculos ab ipſo auertit: gemmā vero pōpeii: quū ſuſcepiſſet. illachrymauit. achillā aūt atq; pbotinū enuchū potē tē apud ptolemeū & eius cōſultorē iugulauit. hæc & plura Plut. Igiē qa diu vixit. Et vrbis. i. romæ: q̄ oppreſſa fuit a cæſare. Victo a cæſare. ſ. Hoc cruciatu. id ē obtrūcatione. Lentulus. p. Cor. Lentulus ſura ſenatori ordinis. &. C. cætegus cū catilina cōiurauerāt: vt oñdit Saluſti. Tunc lentulus ꝓtor erat: & cethegus: vt oñdit Appianus. li. ii. ii ambo ſupplicio affecti ſunt cū aliis qbuſdā. Catilina vero deinde cū boſtibus: acriter pugnās: cōfoſſos eſt: ac longe a ſuis inter boſtiū cadauera reptus. Diximus & ſuperius late. Formā optat modico: pulchris & formoſis iminere picula mlta ꝓbat. q̄re formā optari nō debere oñdit. Veneris: que deaꝝ pulcherrima. Vſq; ad delitias votoꝝ. i. optat etiā delitias natis vt: vt. ſ. ſint diuites. regū gñi. & ſimilia. Perſius etiā de mulierū votis erga pueros ait ſat. ii. Nunc licini in campos: nūc craſſi mittit in ædes: huc optent generū rex & regina. puellæ hūc rapiant: quicquid calcauerit hic roſa fiat. Latona diana. alluſio eſt ad illud maronis li. i. æn. latonæ tacitū ptentāt gaudia pectus. Lucretia hæc ſua forma a ſexto tarquinio ſtuprata eſt: de qua videto liuium in fine primi libri. Videto faſtos Ouidii in fine ſecundi & Dionyſiū li. iiii. vbi aliquātiſper ab Liuio diuertit. Rurtilæ gibbū. Liuia rutilia nonaginta ſeptē annos exceſſit. vt Pli. li. vii. de ſpaciis vitæ longiſſime ſcri. Virginia. fuit hæc. L. Virginii filia: virgo plebæia: cuius ſtuprāde conſiliū Appius claudius decēuir cœpat: ſed cum pr̄a tali re eā tutari nō poſſet: cultro interemit: hoc tm̄ dicto. liberā te. & boneſtā filia ad manes ꝓgenitoꝝ mitto: nā viuēti neutro boꝝ p tyrannū tibi potiendū erat. Hæc & plura Diony. li. x. Corpis egregii: qđ multis placet. difficile cuſtodiē. inquit ſeneca. Concordia formæ. Ouidius etiā ait. iis ē cum forma magna pudicitiæ. & in faſtis. Fœdera ſeruaſſet ſi nō formoſa fuiſſet. Preterea. oſtendit formoſis. non licere eſſe viros: corrumpunt̄ etiā a dediconibus. Ingeniū animū: mentē. Sanguine feruentē. pudoris gratia rubore ſparſum. Larga liberalis. Cuſtode pedagogo & p̄ceptore. Non licet quia præcidunt̄ &c. Caſtrant̄ etiā. Qui aut̄ caſtrant̄. tranſeunt in fœminā hinc & eis vox etiā mutant̄ vt ſcribit Philoſophus li. v. de aialibus. Prodiga conſumptrix. pdigere em̄ conſumere eſt. vnde & prodigius fit. vt feſtus ait.

Exiliū. Marius victus a Sylla cum ad mynturnas confugiſſet a ſene in locis paluſtibus occultat9 ē vñ mox in libyam nauigauit ad opem implorandā ab iempſare rege numidaꝝ. cum aūt in carthaginenſi littore eſſet. fretus veteri familiaritate ad ſextiliū quā audiuit illic prætorem eſſe acceſſit: illæ p lictorē monuit vt ſtatim abiret: quoniā erat boſtis populi romani. interrogantiq; quid vellet renunciari Seſtilio rñdit Marius. nūciare vidiſſe Caiū mariū in ruinis carthaginis exulē. Carcer: carcerē dixit q̄m minturnēſes ciues eum captū in cuſtodiā fanæ mulieris dederunt: vnde poſtea eoꝝ iudicio eſt dimiſſus. Murmure. Minturnas olim ſcribit Stra. amplam vrbem fuiſſe. ſed poſtea redactum ad uicum. Opimam animam. alluſio eſt ad ſpolia opima. quæ dux duci detrabebat. Prouida pōpeio. Pōpeius ante bellū ciuile neapoli ægrotauit. Cicero. Pompeio noſtro familiari cū ægrotaſſet neapoli melius ē factum. Coronati neapolitani fuerunt nimirū etiam puteolani. vulgo ex oppidis publice

Prodigus prodigere DO.

gratulabantᵉ. ineptum ſane negociū & græculum: ſed tame fortunatu: vtrū igitᵉ ſi tum eēt extinctus
a bonis rebus an a malis diſceſſiſſet certe amiſeris non cū ſocero bellū geſſiſſet: deniqꝫ nō exercitu.
amiſſo in ſeruoꝝ ferrū & manus incidiſſet. Vrbes q̄ ſuſceperūt vota p eius ſalute Praxagore ſua
ſunt ſcri. Plu. Vicerūt pepererūt ſalutem Pōpeio aduerſus fatoꝝ ſerie qua immiſſus ei erat mor-
bus. Rutile gib. Rutila fuit puella deformis tpe Iuue. vt puto. Fuit itē liuia Rutila. q̄ ad nonageſi-
mū ſeptimū annū puenit. vt ſcri. Pli. Nō licet eē viros. i. nō pūt venire ad virilitatē. nā fiūt ſpadones.
Exiliū & car. de mario dicit arpinate ſepties cōſule; q ſylla victore exulauit in minturnenſibus lati VAL.
tans paludis: cōpertus carceri truſus: poſtea emiſſus aphricā petiit: inde reuerſus romā cine iunctus
cædē in vrbe incredibilē edidit poſt febri correptus occidit. Minturnarūqꝫ paludes. vñ Lucanus. Cū
poſt teutonicos victor libicoſqꝫ triūphos Exul limoſa maris caput adbibit vlua. Stagna auidi texere
ſoli laxæqꝫ paludes. Depoſitū fortuna tuū mox vincula ferri. Exedere ſenē longuſqꝫ i carcere pædor
Animā exbalaſſet opimā: fœlix mortē obiiſſet. Cū de teutonico. i. de cimbris parta victoria triū-
phans. Pompa lōgo captiuoꝝ ordine a πέμπω. eō q̄ emitto ſignificat dicta. πόμπη. Pro-
uida q̄ effugere ptolomæi manꝰ eū voluit cuius febris meminit etiā Plut. Optādas. ne cū ignomi-
nia moreret. Victo a iulio cæſare. Lentulus: qui cū cethægo & catilina vrbē ſe flāmis & ferro ex
ciſurā cōiurauerat. Cadaue. to qui iacuit in pugna. Formā optat. ordo ē ac ſenſus. mater anxia d̄
filioꝝ forma vebemēter ſollicita vſqꝫ ad votoꝝ delitias q̄ oībus ſuis fatiſſecerit cupiditatibus optat
formā corpis venuſtatē pueris modico murmure paucis ſecū verbis maiore puellis ſubaudiendum
adbuc murmure: & boc ſubaudi ſemp poſcit fanū templū videt veneris. Cur. ra. inquit cor. nō eſt
q̄ me rep̄bendas ſiqdem & latona gaudet filia ſua diana. Gaudet latona dia. vt ΥἘΥΗΘΕΤΕ φρε-
νάλήτω & Vir. Latone tacitū p̄tentāt gaudia pectus. Sed vetat optari faciē Lucretia q̄lē ipa būit
at lucretiæ exemplū p̄bibet ne cupias eius formā: qñ quidē ob formā a filio tarquinii ſup̄biviciata ſibi
gladio pectus traiecit. nota ſatis biſtoria ē. Rutilæ gibboſe: & deformis. Virginia. virginiā virgi
nii filiā apius Clodius: vt Pōponius inqt. Decēuir. violauit: quāobrē arrepto cultro d̄ taberna lanio
nis filiā interfecit q̄ caſtitatē filiæ ſuæ vitæ q̄qꝫ eiꝰ p̄ferendā putaret: & boc ſcelus i mortevirginis cō
tumeliā ſtupri arceret: ac p̄tinus recedēs a cæde madenſqꝫ adbuc filiæ cruore ad cōmilitones cōfugit
qui vniuerſi de mōte algido: vbi tñ belli gerūdi cā legiones erāt: relictis ducibꝰ priſtinis ſigna in auē
tinum tranſtulerūt: oīſqꝫ plebs vrbana mox eodē ſe cōtulit: ita rurſus reſpublica cbodio in carcere ne
cato ſuū ſtatū recepit. Sctōs. nulli ipudicitiæ obnoxios. Horrida. ſine delitiis. Ac veteres imitata
ſabinos quos ſine corpis cultu caſtos vixiſſe lectū ē. binc etiā fabini: vt qdā extimauere Pli. teſte a re
ligione & deoꝝ cultu dicti. ἀπὸ τοῦ σέβεσθαι. niſi qđ Silius italicus inqt. Ductorem gentis pars
laudes ore ferebant. Sabe tuas qui de p̄prio cognomie primus. Dixiſti paulos magna ditione ſabi-
nos. Sanguine feruentē. ob pudorē rubore ſuffuſum. Tribuatvt ſit ordo licet natura tribuat larga
manu q̄ diximus: tñ nō licet eē viros: reliq̄ interpoſita ſunt: quid em̄ puero conferre pōt plus ſubau-
di natura: q̄ natura potētior oīm cuſtode & cura. Natura benigna. facilis ad bæc tradenda. Larga
manu abūde. Natura potētior oīm cuſtode & cura. n. vero q̄ cōſuetudine nobis inſederūt vitia io
immutatu difficilima videt q̄ ad naturā p̄xime accedant: quæ igitᵉ natura p̄ueniūt vitioſa prorſus
emendari non poſſunt. Non licet eſſe viros: viri eſſe nō pūt ſed effœminantᵉ in fœminas. MAN.

Improbitas ipſos audet tentare parentes
Tanta in muneribus fiducia: nullus ep̄bebū.
Deformē ſæua caſtrauit in arce tyrannus
Nec prætextatum rapuit nero loripedē: vel:
Strumoſū atqꝫ vtero pariter gibboqꝫ tumētē.
Nunc ergo iuuenis ſpecie lætare tui: quem
Maiora expectant diſcrimīa: fiet adulter
Publicus: & pœnas metuet quaſcūqꝫ mariti
Exigere irati: nec erit fœlicior aſtro.
Martis: vt in laqueos nūq̄ incidat: exigat aūt
Interdum iſte dolor: pluſq̄ lex vlla dolori
Conceſſit: necat bic ferro: ſecat ille cruētis
Verberibꝰ: quoſdā mœchos & mugil' ītrat.
Sed tuus endymion dilectę fiet adulter
Matronę: mox cū dederit ſeruilia nummos.
Fiet & illius quam nō amat: eruet omnem

Tentare: vt ſibi filium tradat. Præte-
xtatā nobilem. Rapuit: ſtuprauit. Stru
moſum. Struma tumor eſt in quo ſubter
concreta quædā ex pure & ſanguie quaſi
glaudulæ oriunē: quæ vel præcipue fatiga
re medicos ſolent. Quoniā & febres mo-
uent: nec vnqꝫ facile matureſcunt: & ſine
ferro ſiue medicamentis curantur: plerū-
qꝫ iterum iuxta cicatrices ipſas reſurgunt
multoqꝫ poſt medicamento eſt opus: qui
bus id quoqꝫ accidit lōgo ſpacio detinēt.
Naſcuntur maxime in ceruice: ſed etiam
in aliis & inguinibus: & in lateribus: in
māmis quoqꝫ fœminarum. Id ſcribit cel-
ſus libro. v. Exigere pati. Martis qui fuit
ab vulcano cum venere deprenſus: & ca
thenis circundatus. de quo Ouidius In
meta. libro. iiii. Exigit infert pœnas & po
ſcit Dolor adulterii. ſcilicet mugilis intrat
Mugilum natura ridetur: in metu capite
abſcondito: totos ſe occultari credenti-
um. vt ſcribit Plinius libro nono ſole-
bant præterea mugiles mœchis apponi: Mugiles
vt inferiorem portam intraret. bic ait ca-

MAN.
Struma

tullus ad aurelium. Ab tum te miſerum malicꝫ fati. Quem attractis pedibus patẽ te porta.percurrẽt rapbanicꝫ Mugileſcꝫ. Philoſopbus li.ix.animaliũ ſcribit. Mugilem velociſſimum piſcẽ eſſe. Et lib.viii. ait. Mugilem omnium piſcium maxime guloſum eẽ:atcꝫ inſatiabilẽ:quo circa vẽtre diſtento graueſcit:ꝓpter eius igit̃ voracitatẽ credo olim mœchoꝝ pœnam fuiſſe. At ob ipam velocitatem:placet mugilem dictum: q̃ ſit multum agilis vt aiunt.

Corpis ornatũ qd em̃ vlla negauerit budis
Inguinibus: ſiue eſt bec bippia: ſiue catulla:
Deterior totos babet illic fœmina mores
Sed caſto qd forma nocet: qd profuit imo

Endimion. Endimion.i.formoſus puer Endymion em̃ lunam adamauit: dormienſcꝫ ab illa dilectus & oſculatus eſt. Vñ Cicero li.i.tuſ.ait. Endymion neſcio qñ in labio obdormiuit:qui eſt mons Cariæ.a luna conſopitus putat̃: vt eum dormientem oſcularet̃. Re aũt vera:vt Pli.ſcribit li.ii.c.ix.bominũ primus Endymion lunæ motum deprehendit:& ob id amore eius captus fama tradit̃.

Seruilia Bruti mater. Seruilia:fuit ſeruilia Bruti mater. Catoniſcꝫ ſoror cum qua. Cæſar cõſuetudinem babuit ſed ꝓ quacũcꝫ adultera bic ponit̃. De ſeruilia eiuſcꝫ filia iunia. Macrobius li.ii.Sat.ſcri.ita mater. M. Bruti ſeruilia:quum præcioſum ære paruo fundum abſtuliſſet a cæſare ſubiiciente baſtæ bona ciuiũ:nõ effugit dictum tale Ciceronis. Equidẽ quo melius emptum ſciatis. Cõparuit ſeruilia bunc fundum tertia deducta: filia aũt ſeruiliæ erat iunia tertia. eadẽcꝫ C. Caſſii vxor:laſciuiente dictatore tã in matrẽ cꝫ in puellam. Exuet:ſeruilia.ſ.atcꝫ adultera. Hudis inguinibus.buda vulua. Siue bippia.i.ſiue ſit auara vel prodiga vti illæ: de bippia paulo ſuperius ait: ꝓmptius expediam quot amauerit bippia mœchos. Deterior totos.i.quæ in rebus aliis deterior eſt.adultero moratam ſe & liberalem præbet.

DO. Nullus epbebũ.caſtrabant̃ enim pueri ante decimũ quartum annũ epbebi. In arcæ in prætorio nam ad voluptatem & libidinẽ principis fiunt ſpadones:id tñ Domitianus ꝓbibuit vt ſcri. Tran. Strumoſum:ſtruma apoſtema eſt vel abſceſſum: vt celſus interprætat̃. quod ex pituita in collo præſertim erũpit: vnde etiã nomen accepit. Nã ruma ẽ pars gutturis ſcrofulam vulgo appellat. Pluſcꝫ lex vl.do.cõ.boc pluſcꝫ ꝓ legem vlli dolori liceat. Necat bic fer. æmulatio eſt boratiana. Hode adulteris. Hic ſe præcipitẽ tecto dedit. ille flagellis. Ad montẽ cæſus fugiens bic deſilit acrẽ Pædonum in turbam. Cruentis ver. loris cædit mœchum vſcꝫ ad ſanguinẽ. vt cæſus eſt Salu. ab annio miſone qd ſcri. Var. & Gellius. Mugilis intrat. Mugilis piſcis eſt: cuius natura ridet̃ in metu. nam vt Pli. ſcri. capite abſcondito totum ſe occultari credit: antiquũ aũt ſupplicium eſt in adultero: qd a Catullo accepit Juue. Catullus. Ab tum te miſerum malicꝫ fati. quem attractis pedibus patẽte porta percurrent rapbanicꝫ mugileſcꝫ. Hoc fiden. ſupra negauerat: ſed nũc tandem edoctus a nobis accipit. Endymion nomẽ cõuenit adultero nocturno: nam bic dormiẽs amatus eſt a Luna. de quo plura alibi.

Seruilia.bic ponit̃ ꝓ notiſſima mœchia temporꝝ Juue. Fuit item ſeruilia filia Sotani vxor Pollionis: de qua ante dictum eſt ex teſtimonio Taciti. Siue oppia: boc eſt ſiue ſit auara: vt fuit catulla: ſiue ſit prodiga vt fuit oppia. omnino erit liberalis in adulterum. De Catulla Mar. O quam te fieri Catullam vellem formoſam minus & magis pudicã. Deterior babet illic totos mores. boc eſt mulier quæ in aliis rebus deterior eſt præſtat ſe erga adulterum bene moratã & liberalem.

VAL. Non licet eſſe viros: ſubaudiẽdus alius accuſatiuus eſt vt eos: veluti ipſe alibi: qualẽ cereris vult eſſe ſacerdos: ſubaudiendũ eſt: & apud Propcium: ſolus ero qm̃ non licet eſſe tuum. & Cæſar in cõmentariis tenuẽ ſectamini prædam quibus iam licet eſſe fortunatiſſimos vt vbicꝫ verbi qd cum infinito cõiungitur caſum accuſatiui loco ponere poſſis vt illi primo & buc poſteriori exemplo datiuũ accõmodes: alii aũt nominatiuũ. & per quam exigua eſt differentia ſicut contra nominatiuũ inuenis vbi vnũ aut duos poſſis ſublato nominatiuo adiicere accuſatiuos. vt apud Luca. tutũcꝫ putauit iam bonus eſſe ſocer: & apud Ouid. de ponto. Et quis in extremo poſitus iacet orbe tuoꝝ. Me tamẽ excepto qui præcor eſſe tuus & apud Propertiũ. Et nũcꝫ ꝓ te deneget eſſe miſer. & rurſum: me quocꝫ conſimili impoſitum torquerier igni. Iurabo & biſſex integer eſſe dies. Hor. vxor. inuicti iouis eſſe necis: idem quocꝫ loquẽdi modus ſine verbo ſubſtantiuo at cũ participio alterius verbi infinito tñ ſubſtantiui verbi intellecto vt ſpero viſurus illum & me viſucꝫ eſſe. Propertius. Vifura & cꝫuis nũcꝫ ſperaret vlixem. Illum expectando facta remanſit anus: & plæracꝫ verba nominatiuo iungi recuſant. non enim ſicut dicit Hora. vxor inuicti iouis eſſe neſcis: & ſicut dicas incipe mibi eẽ officioſus: & noli eſſe illi inuidus ita inuſitate præcipue illi eſſe familiaris mibi & buiuſmodi veluti: & accuſatiuo vti aliquãdo. latine nõ poſſis vt incipit ille doctum eſſe: & deſinit bic mibi eſſe infeſtum. Improbitas puicatia. Caſtrauit vt Nero formoſos. Loripedem. claudum & conturtũ. Strumoſum. pectore tumentẽ. Inunco Iuuenis ſpem lætare tui quidam legũt nunc ergo ſpem. Fiet adulter publicus: qui formoſus eſt. Nec erit fœlicior aſtro martis vt in laqueos nunc̃ incidat q̃ mars cum venere in adulterio compræbenſus a vulcano adamantinis irretitus vinculis diis omnibus fuerit ridiculo quæ nota ꝓ Homerũ in odyſſea fabula eſt. Necat bic ferro ſecat illæ cruẽtis verberibus quoſdam mœchos. ideo etiã Horatius. Hic ſe præcipitẽ tecto dedit: ille flagellis. Ad mortẽ cæſus. fugiẽs bic decidit acrem Pædonum in turbam: dedit bic ꝓ corpore nummos. Hunc pmiſerũt caſones qn etiã illud accidit vt quidã teſtes caudamcꝫ fallacem. Demeterent ferro. Et mugilis intrat Pli. mugilis & lupus mutuo odio flagitant: nigidius auctor ẽ prodere caudam mugili lupum: eoſdẽcꝫ ætatis

mẽsibus'cõcordes esse.oẽs autem viuere quibus sic caude amputentẽ.põt igit videri Iuue. adulterũ mugilem nominasse quod feminale mẽbrum ita ei vt mulgi amputet.aut certe adulteris datus mugilis pœna fuerit vnde Catullus. Ab tu te miserum mali fati quẽ attractis pedibus patente porta percurrent rhaphaniq; mugilesq;. Sed tu.en.tuus ille venestulus adulter:vt endymion quo captã diana ferunt.Proper.nudus & endymion pbœbi cœpisse sororẽ dicit.& nudæ cõcubuisse deæ:cum vt tã Plí.q; Alexãder aphrodiseus ait lune vias et motus scrutatus fuisse primus existimet. Cum de ser.impudilica mulier vt & sui tpis aliqua.Fiet & illius adulter. Quã non amat.sed pecunie causa. Vdis inguí non viro dixit qũ coitus causa ꝓdigunt acerbe ac satyrice dictum. Siue est hæc hippia audax & impudica mulier.Sine catula q̃ pro questu corpus suum publico obiicit,stupro:licet romani nobilissimi ciuis coniunx. Quid ꝓfuit ergo.in quibusdã legitur immo hippolyto graue ꝓpositum:qui cum a pbedra nouerca ob formã adamatus:& ad stuprum fuisse adhortatus ipam tales detestatus cõcubitus effugit.nouerca verso crimine in hippolitum thesei marito eum cõpellationis stupri accusauit:quo agnito patris oculus fugit hippolytus quem dum curru in maris littore exerceretur de tribus promissis vnum theseus ab ægro patre popossit ad interritum: ægeus e mari pbocas marinos emittens equos territat hippolyti:qui passim per inuios dilapsi saltus eum iactauerunt:laniarunt:occiderunt.diana vero speciosum venatorem amississe dolens ab æsculapio auctore medicine exorauit:vt illesum omnibus membris vite restitueret.quẽ acceptem ipsa suo luco consecrauit virbiumq; ꝙ bis in vitam prolatus esset appellauit.

MAN.

Hippolyto graue ꝓpositũ qd belloropbõti
Erubuit nempe bæc ceu fastidita repulsa.
Nec sthenoboeã mín?:q̃ cressa excãduit & se
Concussere ambæ:mulier seuissima tunc est
Cũ stimlos odio pudor aduouet: elige qdnã
Suadendũ cẽ putes:cui nubere cæsaris vxor
Destinat:optimus hic & formosissimus idem
Gẽtis patritiæ rapitur miser extinguẽdus
Messaline oculis:dudum sedet illa parato
Flameolo: tyriusq; palam genialis in hortis
Sternit.& ritu decies centeno dabuntur
Antiquo veniet cum signatoribus auspex:
Hec tu secreta:& paucis cõmissa putabas
Nõ nisi legitime vult nubere: qd placeat dic
Ni parere velis: pereundũ est ante lucernas:

Graue ꝓpositũ:cõstantia pudicitiæ:erga pbædram nouercam: a qua attẽtatus:& quũ obsequi: nollet illa postea falso eũ thesẽo patri insimulauit:dicens hippolytum eam attentasse:qd quidẽ ipa fecerat.

Belloropbõti.

Belloropbõti:fuit is glauci regis Epbyræ filius:& formosissimus. Hinc Sthenoboea præti regis vxor.apud quem ille degebat eũ blanditiis & illecebris agressa est,ꝓmittens mariti regnum: qui cũ te nuisset:accusat? ab illa est regi.q; sibi vim inferre voluisset.Multa demũ subire pericula coactus est ꝓpterea:at quum victor semper fuisset:gratiam meruit apd eurie Sthenoboeæ patrẽ.qua de re illa furore & ira ducta sibi ipsi mortem consciuit.auctor est bygínius de sideribus:& homer? lib.vi.iliados.quam rem latius scribit: appellatq; nõ Sthenobeam sed anteam.

Sthenoboea.

Erubuit nempe bæc ordo est:bæc appositio Sthenoboea ceu fastidita repulsa:erubuit nẽpe. Nec minus excãduit q; cressa id est pbædra cretensis. Fastidita.i.babita fastidio a belloropbonte:ac spreta.

Repulsa:quã.s.habuerat a belloropbõte. Concussere:in vltionem excitauere. Pudor dedecus. Suadendum scilicet illi. Cesaris vxor dum Claudius cæsar sacrificii gratia bostiam ꝓfectus esset:messalina.C. Syliũ consulem designatũ: iuuentutis romanæ pulcherrimũ spreto Claudio coniugẽ sumpsit. Neq; Sylius flagitii aut periculi nesius erat:sed quia certosi abnueret exitio oponebat:presentibus frui ꝓ solatio habeat. Illa non furtim sed multo comutatu sylí domũ petebat.largiebat opes & bonores. postremo velut trãslata iam fortuna paratus principis apud adulterũ visebant.Demum cuncta nuptiarum solẽnia celebrata sunt:Conuenerunt em̃ qui obsignarent:audiuit & auspicũ verba.sacrificauit.discubuit inter conuiuas.Osculataq; & complexa est syllium:nox deniq; acta licentia coniugali.Quapropter Marcisus libertus Caludio bostiæ morãti per duas pellices Calpburniam & deopatriã Messalinæ adulterium significauit.Ipse etiã accitus dixit.matrimonium syllii vidit populos:& senatus:& miles: ac ni ꝓpere agis:tenet vrbem maritus.Timens igit messalina lucillianos in bortes digressa est. tentauitq; postea marito occurrere vt veniam impetraret.Syllius tribunali admotus nõ defensionẽ: nõ moras tẽtauit p̃catus vt mors acceleraret.Ticius ꝓculus custos Messaline & syllio datus est. Interim Messalina lucilianis in bortis ꝓlatabat vitam:cõponebat p̃ces nõnulla spe.Ac ni cædem eius narcisus perauisset.Claudius pepcisset. prorupit em̃ narcisus denunciauitq; Centurionibus & tribuno qui aderant exequi cædem.ita impatorem iubere. qua de re in bortis lucilianis ictu tribuni transfixa est messalina. Narcisso vero decreta sunt quæstoria insignia.Hec oĩa ex tacití.li.xi.Meminit etiã Sueto. Extinguendus.a Claudio.s.redeunte ex bostia Dudum & iam dudum de paruo tpe dicuntur.

Messalina Syllius.

Flameolo:de boc videto fat.ii. Genialis matrimonialis torus:Geniales em̃ ꝓprie sunt,lecti, qui

Geniales

ſternunt nubẽtibus puellis: dicti a generãdis liberis: Ser. li. vi. In bortis. ſ. Iucilianis teſte tacito. li. xi. vbi meſſalina obuerſari ſolebat. Centena: ſeſtertia. ſ. Dabunt dotẽ videlicet. Ritu antiquo deos em marito dari inſtituta fuerat ꝓpter matrimonii onera. Signatoribus. ſ. dotis. nam vt tacitus ſcribit & Auſpicia. trãquillus. Meſſalina. C. Syllio nupſerat dote inter auſpices cõſignata. Auſpex. Valerius lib. ii. ſic. Apud antiquos nõ ſolum pũblice. ſed etiam priuatim nihil gerebatur. niſi auſpicio prius ſumpto. q̃ ex more nuptiis etiam nunc auſpices interponunt qui quãuis auſpicia petere deſiderint. ipſo tñ nomine veteris cõſuetudinis veſtigia vſurpantur. Legitime omnia em quæ ad verum matrimonium pertineret adeſſe voluit. Ante lucernas. ante noctis aduentũ. Tuo ſylli.

DO. De bel. notiſſima eſt hiſtoria apud Home. & Hygi. Cõcuſſere ſe am. i. exercere ſeſe in vltionẽ tractum a pugillibus: q̃ inituri certamẽ manus cõcutiunt. Elige q̃dnã. hiſto. a tacito ꝓſcriptũ affer in exemplũ: vt oñdat formã obeſſe nã meſſalina abſente Clau. marito ſyllio iuueni formoſo cõſule deſignato nupſit. Taci. Haud ſum ignarus fabuloſum viſum iri: paulopoſt. conſulẽ deſignatum: cũ vxore principis ꝓdicta die: adhibitis obſignarent velut ſuſcipiendoꝝ liberoꝝ cã cõueniſſe. atq; illã audiſſe auſpicũ verba ſacrificatũ apud deos diſcubitum inter cõuiuas: oſcula: cõplexus: noctẽ deniq; actã licentiã coniugali. Hic. i. ſylius iunenis cõſul deſignatus forma & dignitate ꝓcellens. vt ſcribit Taci. Rapiẽ mi. vel ad ſuppliciũ quo affectus eſt: vel ad nuptias iuſſu meſſalinæ. Extinguendus. & paulo poſt redeuntem ex boſtia ad vrbem claudio. Hortis vel lucilianis. nam illic interfecta eſt Meſſalina: vel Meſſaline hortis. Antiquo ritu: nam antiquo ritu inſtituta eſt deos: quaſi mulier ita videatur emere virum. vt ſcri. Var. Auſpex. auſpicies qui ſolent præeſſe legittimis nuptiis. Cum inſignatoribus. ſ. dotalium tabularum nã obſignatus fuiſſe tabulas dotis ſcri. Tran. Ante lu. ante lucernas dixerunt antiqui: ꝓ in mediis cõuiuiis & ludis nocturnis. i. in medio conuiuio nocturno. Pli. Loliã Paulinam ſe tanti apparaſſe ſcribit: vt ſpectaretur ad lucernas.

VAL. Quid belloropbonti q̃ bipponus primũ poſt ab interfecto corintbio bellero belleropbontes dictus. bic vt tragicus ſcri. aſclepides. genere neptuni noie glauci filius ne igitur ob cædem lueret pœnas metuens a neptuno: vt ſe celerius in pedes daret ex meduſe gorgonis ſanguine natũ accepit pegaſum alligerũ equũ ſic dictũ ꝙ ex meduſæ ſanguine ἐκ τῆς τῆ ἀ ηκή. i. euolauerit. vel vt quidam ἀπὸ τῆς πήγης. i. fonte q̃ vulga terrã fodiens bauſit. boc inq; argos belloropbontes equo peruenit. vbi regis peti acceptũ boſpitio. p q̃ formoſum vxor ardẽter adamauit. & ſibi nõ cõſententẽ peto marito eſt criminata. id facile credẽs maritus ſed tñ boſpitũ ſibi necare nefas ratus ei ad ſocerũ ſuũ iobatẽ litteras in lyciã dedit: vt occideret ꝓferẽdas: belloropbõtes aũt nil tale ſuſpicat? quo mittebat maturæ puenit. at iabates vt bome. ait: diebus noue ſacrorũ ritu exactis tũ demũ a peto datas litteras legit. q̃ iram odiũq; in belloropbontẽ ſibi cẽ diſſimulãs ipm ad pugnandũ primũ cũ cbimæra mittit exiſtimãs non fore vt ab ea euaderet: q̃ debellata in ſolimos ferociſſimũ bello ppm miſſus victor rediit: & deniq; ab amazonibus cum victoria redeunti delectos a rege ferociores lycie ex inſidiis vndiq; erũpentes ſuperat. fuga. cædit. cuius inuictum robur & aium ꝓſentẽ iobates admiratus caſſandrã filiã ſuã ei locat. ex qua & belloropbonte iſander bippolocbus & laodomia nati: ex laodomia porrbo & ioue ſarpedon. Quid belloropbonti: & belloropbontes belloropbontæ. vt anchiſes anchiſe dicit. Home. πάντας ἀρκείτενέα μυμών βελλεροφόντης & belloropbon: vt xenophõ. Tbeocritus in carmie bucolico ὡς καὶ ὀβελλερόφον πελόπος νάθοισιλάλειμέν. Mec ſtbenoboea minus q̃ creſſa excãduit. ſtbenoboeã peti vxorẽ fuiſſe Suidas ſcri. Home. vero antiã qui in ſexto iliados inquit. τὼ δὲ γυνὴ πρὸ τοῦ ἔτεμεν ἀντόλιάντειά. Quam creſſa. pbedraminois cretenſiũ regis & paſipbæs filiã q̃ ex creta a minotauri cede in græciã rediens rapuit tbeſeus. creſſa fit a cres cretis. nã cretes creteus & cretenſis & creticus. creſſa vero creſſeus & creſius facit vt tbrex tbrecis tbreſſa & tbrax tbreſſa tbracius & tbracus: tbraix vel tbreix tbraiſſa vel tbreiſſa & tbreicius & tbraicius & tbraicus. Rufus feſtus in arato andromedã tbraicinã ſub flabris aqlonis eadẽ rõne & tbreicius dici põt ſed ꝓ raro vtrũq; legit. eadẽ analogia libys libyſſa: vñ libyſſinus. Rufus feſtus de oris maritimis. ſunt maſſieni regna libyſſina ſunt feracis agri & diuitis tarteſſii: & libyſtis libyſtidis libyx aũt libycis facit a quo gtõ libycus libyca libycũ naſcit: & fere bæc ſunt q̃ ex maſculino fœmininũ ad ſimilem analogiam emittãt libyx libyſſa: pbœnix pbœniſſa: magnes magneſſa. Hora. magneſſam bippolyten dũ fugit abſtinens tbraix tbraiſſa & reliqua quæ diximus cres creſſa: vt tradit Herodianus. Elige quid nam ſuadendũ eſſe putes cui nubere Ceſaris vxor deſtinat. meſſalinã claudii impatoris vxorem dicit q̃ nouo furore inuſitatoq; amore in. C. Sylium iuuẽ tutis romane pulcberrimũ ita vt tacitus inquit exarſerat. vt iuliam ſyllanã nobilẽ fœminã matrimonio eius exturbaret vacuoq; adultero potiret: neq; filius flagitii aut periculi neſcius erat ſed certo ſi abnueret exitio: & nõnulla fallendi ſpe ſimul magnis ꝓmiſſis operiri futura & ꝓſentibus frui proſolatio babebat illa non furtim ſed multo comitatu ventitare domũ & congreſſibus adbereſcere largiri opes. bonores: itaq; ꝓfecto boſtiã Cæſare nuptiarum ſolennia celebrant adbibitus: qui obſignaret tabulas auſpicum verba ſubitum diſcubitum inter conuiuas nox deniq; acta licentia cõiugali. Ceſar q̃ facta intelligens veniã in ꝓteritum ſilio dari iubet: redderet vxorem rũperetq; tabulas. tum narciſſus an deſidium inquit tuũ noſtri: nam matrimonium ſilii vidit populus & ſenatus & miles. ac ni ꝓpere agis. tenet vrbem maritus ſatis cõſtat eo pauore offuſum claudium. vt identidem interrogaret an ipſe imperii potens, an ſilius priuatus eſſet: dum Meſſalina in procacibus baccbatur cboris: in-

greſſus vrbem Ceſar ad ſe adduci ſillū iubet. qui admotus tribunali nō defenſionem nō moras tentauit precatus: vt mors acceleraret occiſo ſilio meſſaline cedē narciſſus ꝓperauit. Parato flameolo: quo nubētes caput operiebāt. Tyrius genialis. thorus connubii ſtragulo ſternit purpureo. In bortis: ſubaudiendū lucianis. Decies centena. deeſt ſeſtertia. Signatoribus tabulorū. obſignatoribus. Auſpex: quoniam nuptie niſi auſpicato nulle fiebant. Ante lucernas. anteq nox aduentet.

Ille clodius. maritus ſciet domus infamiā vltimus.

Si ſcelus admittas: dabit mora puula: dū res
Nota vrbi & pplo contingat principis aures.
Dedecus ille domus ſciet vltimus: interia tu
Obſequere imperio: ſi tanti vita dierum
Paucorū: quicqd leui? meliuſq putaris (uix
Præbēda ē gladio pulchra hec & cādida cer
Nil ergo optabunt homines? ſi conſiliū vis
Permittes ipſis expēdere numinibus quid
Conueniat nobis: rebuſq ſit vtile noſtris.
Nam pro iucūdis aptiſſima quæq dabūt dii
Carior eſt illis homo q̄ ſibi: nos animorum
Impulſu & cæca: magnaq cupidine ducti
Coniugiū petimus: partūq vxoris: at illis
Notū q̄ pueri: qualiſq futura ſit vxor:
Vt tamē & poſcas aliquid: voueaſq ſacellis
Exta: & cādidula diuina tomacula porci
Orandū eſt vt ſit mens ſana in corpe ſano: NB
Fortem poſce animū mortis terrore carentē:
Qui ſpatiū vitæ extremū inter munera ponat
Naturæ: qui ferre queat quoſcūq labores
Neſciat iraſci: cupiat nihil & potiores
Herculis erūnas credat ſæuoſq labores.
Et venere: & cœnis: & plumis ſardanapali.
Monſtro qđ ipe tibi poſſis dare: ſemita certe
Trāquille p virtutem patet vnica vitæ
Nullum numen abeſt: ſi ſit prudētia: ſed te
Nos facimus fortuna deam: cæloq locamus

Imperio. Meſſaline videlicet. Nil ergo: alterius verba. Ergo: cū oia ſint pernicioſa Si cōſilium. poete reſponſio. MAN.

Expendere. excogitare. Nā pro iucundis: id eſt pro illis: que ad oblectationem & voluptatē petimus. Aptiſſima queq dabunt dii: ſeneca etiam epla. Cxi. inquit Quicquid nobis bono futurū erat: dominus & parēs noſter in ꝓximo poſuit. nō expectauit inquiſitionem noſtrā & vltro dedit. nocitura altiſſime preſſit. Valerius li. vii. c. ii. de ſapienter dictis ac factis: vbi de ſocrate meminit: hāc rem latiſſime: vti & iuuenalis edocuit. Vn baud dubiū eſt iuuenalem inde hec accepiſſe: ſcribit autē Valerius ſic extrema de ſocrate philoſopho. Socrates humane ſapiētie: q̄ſi quod dam terreſtre oraculum: nihil vltra petendum a diis immortalibus arbitrabatur: q̄ vt bona tribuerēt. quia ii demum ſcirent quid vnicuiq eſſet vtile: Nos aūt plerumq id votis expetere. quod non impetraſſe. melius foret. Etenim denſiſſimis tenebris inuoluta mortaliū mens: in quam late patentē errorē cecas precationes tuas ſpargis diuitias appetis. que multis exitio fuerunt. Honores concupiſcis qui cōplures peſſundederūt regna tecū ipſe voluis: quorū exitus ſepe numero miſerabiles cernunt ſplēdidis cōiugiis iniicis manus. at hæc. vt aliqñ illuſtrāt. ita nōnūq funditus domos euertunt. Deſine igitur ſtulta futuris malorū tuorū cais quaſi fœliciſſimis rebus inbiare. teq totū cæleſtium arbitrio pmittere quia qui tribuere bona ex facili ſolent: etiam eligere aptiſſime poſſunt. Hæc ille. Notum qui pueri: Socrates apud platonē de voto Alcybiadi ſic ait: inuenies: ꝓterea eodē pacto non nullos homines: qui filios votis exoptāt. At quū filios adepti ſunt in calamitates doloreſq maximos incidunt. Nā plericq quum nati per omnē ætatem improbi perſeuerent: vniuerſam vitam mœrore conficiunt. qui vero probos filios nacti. aduerſo quodam caſu illis orbant. nihilominus q̄ ſuperiores illi: miſeri ſunt vt prorſus eligerent nūq̄ ſe filios genuiſſe. Tomacula: edulia: quæ fere ex iecore. & pulmone porcino fieri cōſueuerunt τὸμὴ autē & τὸμὸς inciſio ac ſectio dicitur. inde itaq volunt Tomacula dici.

Optandum eſt &c. Prudens mihi videt poeta ille inquit ſocrates in Alcybiade ſecundo platonis qui ſic ait. iuppiter rex optima quidem nobis & vouentibus et non vouentibus tribue. Mala autē poſcētibus quoq abeſſe iube. ait etiā idem Socrates. q̄ lacedæmonii tam priuatim q̄ publice deos orabāt pulchra cum bonis ſibi tribuere: nec plura illis precari quis audebat. Ait quoq Magna prouidentia opus eſſe: nequis ſeipſum lateat: dum magna petit mala credēs bona ſe poſcere. Mens ſana: hec ait. qm̄ vt & Ci. inquit in li. de. n. d. Stultitia conſenſu omnium philoſopborum maius eſt malum: q̄ ſi omnia mala & fortunæ et corporis ex altera parte ponantur Sapientiam autē Nemo aſſequitur: in ſummis malis omnes ſumus. vtq philoſopbus: li. i. etbi. ait: Vt eſt in corpore viſus. ſic eſt in anima mens. Et Cicero in oratione de reſpōſis haruſpicum ita inquit. Quæ poteſt homini maior eſſe pœna furore atq dementia. Et li. iii. tuſc. ſic Omnes inſipientes inſaniunt. Sanitatem enim ani-

deus bona tradit vltro

ſocrates de diis Vota pua.

Filiorum. anxietatis

Tonacula. orandum quid.

ſtultitia Mens Foror Demētia Sānitas aiorū inſania

morum posita in tranquillitate quadã cõstantiaq; censebant: iis rebus mentem vacuam appellarũt in
Fortis Mors sania. Ite: Menti totius animi regnũ ab natura tributũ est. Fortem posce animũ: Is bõ fortis proprie
dicit: qui circa bonestam mortẽ: & ea oia: que repente eueniunt atq; afferunt ipam: interritus est: Vt
scribit philosophus li. iii. etbi. Mortis terrore carentẽ: Mors est animi discessus a: corpore. vt inquit
Terror. irasci. erũna. Cicero li. i. tusc. Terror aũt est metus concutiens vt idem ait li. iiii. tusc. Qui spatium vite &c. Pli. lib.
xxviii. c. i. ait: ex oibus bonis q̃ homini tribuit natura: nullum melius esse tempestiua morte. Nesci
at irasci: Idem phũs li. iiii. etbi. scribit: q; ille qui pro quibus: & quibus oportet: & quũ oportet. quar
to in tpe oportet irascitur: laudat. Qui vero nõ irascunt p quibus oportet: & vt oportet. & quum
oportet & quibus oportet. fatui esse videnẽ. Herculis erũnas: de iis dictum est in sat. i. Erumna autẽ
Sardana palos egritudo est laboriosa. vt inquit Cicero li. iiii. tusc. Sardanapali: fuit is semyramidis filius: vltimus
syriæ rex. Vir muliere corruptior: Arbactus pfectus ipsius medis ppositus: quũ inuenisset eũ inter
sororum greges purpuras colonentẽ: & muliebri habitu cum mollicie corporis: & oculorũ lasciuia
Sardana pali. oẽs fœminas anteire pensa inter virgines partientẽ. Indignatus tali fœmine tm̃ virorq; esse subiectũ
tractantiq; lanã ferrũ: & arma habentes parere. pgressus ad socios: quid viderit refert: Negant se ei
Sapiens parere posse: qui se fœminã malit esse q̃ virũ. sit igitur coiuratio: bellũ sardanapalo infertur. Victus
Dii fauent bene agentibus in regiã se recepit. vbi extructa incẽsaq; pyra. et se & diuitias suas incendiũ misit: boc solo virum imi
tatus: bec iustinus li. i. Cicero vero li. v. tusc. refert Sardanapalum iussisse in busto incidi: Hec habeo:
Dii recto res omniũ. que edi: queq; exsaturata libido. Hausit. at illa iacent multa & preclara relicta. Meminit & plura stra
bo li. iiii. ad tres chartas circa finem. Semina certe: alludit ad Ypsilon. Nullum numen abest. i. nul
Fortuna dea lus deorũ. oẽs emm̃ fauẽt prudẽti & sapiẽti. binc horatius prima epla Inquit. Ad summã sapiẽs vno
minor est ioue. diues. Liber: bonoratus: pulcher. rex deniq; regum. salustius itẽ ait in catil. Nõ votis
neq; suppliciis mulieribus auxilia deorum parant: vigilando: agendo bñconsulendo: pspera omnia
cedunt: vbi secordie atq; ignauie te tradideris: neqcq; deos implores. irati infestiq; sunt: Et cicero in
oratione de respõsis baruspicũ: ita scribit. Deorq; immortalium numine oia regis gubernariq; pspexi
mus. Lactãtius pterea li. iii. c. xxix. lege boc carmen ita: Nullũ nomẽ babes si sit prudentia sed nos te
facimus fortuna deã celoq; locamus inde subsequit stultitia igitur error cecitas vt Cicero ait igno
ratio rerum atq; causarum nature fortune noia induxit. Nos desides. s. ignauiq;. Facimus deã:
plinius item li. ii. c. vii. sic. Toto quippe mundo & oibus locis: oibusq; horis: oium vocibus fortuna
inuocat. & vna nominat vna accusatur vna agitur rea. vna cogitatur. sola laudat sola arguitur: & cũ
conuiciis colitur volubilisq;: a plerisq; vero & cæca etiam existimata: vaga: inconstãs: incerta: varia:
indignorũq; fautrix: huic oia expensa: huic ferunt accepta. & in tota ratione mortalium sola vtrãq;
paginã facit. A deoq; obnoxie sumus sortis: vt sors ipsa pro deo sit: q̃ deus probat incertus &c. Sa
lustius etiã in Catil. inquit: sed pfecto fortuna in omi re dominat In iugurtbino vero ait: sed dux at
Animus Fortuna q; impator vite mortaliũ animus est. quippe fortuna probitatẽ industriã: aliasq; bonas artes neq; da
re neq; eripere cuiq; põt. Et seneca epla. lxxxxviiii. ait. Errant emm̃ q̃ aut boni aliqd nobis: aut mali: iu
dicãt tribuere fortunã. Valentior emm̃ omni fortuna animus est & in vtrãq; partẽ ipse res suas ducit:
beateq; ac miseræ vitæ sibi cã est. At Cice. in li. d. n. deoq; sic ait. Ad rẽ aũt vt redeam iudiciũ boc oim
mortaliũ est. fortunã a deo petendã. a seipso sumendã esse sapientiã: fortuna autẽ vt scribit Lactanti
us libro. iii. c. xxviii. est accidẽtium rerum subitus atq; inopinatus euentus. simulacrũ eius cũ copia
& gubernaculo fingunt tanq; bec opes tribuat. & humanarum rerũ regimẽ obtineat. Cui opinioni
& Verg. assensit fortuã oipotentẽ vocat: & bistoricus qui ait: sed pfecto fortuna in omni re domi
nat. Quid ergo cæteris diis loci supereſt: Et philosophus li. ii. phisic. ait: fortunã esse cãm p accidẽs
Vnde Cicero libro. ii. de diuinatione sic. Quid est emm̃ aliud sors: Quid fortuna: Quid casus: Quid
euentus: nisi quum sic aliquid cecidit: sic euenit: vt vel non cadere atq; euenire: vel aliter cadere atq;
euenire potuerit:

DO. Vltimus sciet. referente ei calpburnia bostiæ etiã boc dictum est ei matrimonium scilii vidit popu
lus senatus & miles: ac ni propere agis: tenet vrbia maritus: imperio Messalinæ: cuius iussu multæ
cedes perpetratæ fuerunt: vt scribit Taci. Nil ergo optabunt homines. non debent petere & optare
aliquid o Iuue. cum omnia sunt pernitiosa: vt ostendisti. Si consiliũ vis. respondet Iuue. Pro iucũ
dis. i. loco eoq; que nos perimus ad voluptatẽ. Animorum. i. affectum & elationis. Attamen vt
poscas. Tomacula sunt farcimina porcinis carnibus cæsis & obuolutis pingui. Mar. Tomacula fi
gurate ptulit. meminit autẽ buius victime Iuue. potius q̃ aliarum: quoniam in nuptiis & reuxoria
cuius paulo antefecit mentionem: qualisq; fortuua sit vxor: porcus mactabatur: vt Varro in re rusti
ca scribit. Nullum numen babes si sit prudentia. boc dicitur ad fortunam que nullum numen. id ẽ
nullas vires & potentias in nos habet: si prudẽtes simus. id est si secundũ virtutem viuimus. Sed
nos. scilicet negligentes virtutẽ: & qui imprudentia ferimur. facimus deam & consecramus te celo.
quasi dicat fortuna ex imprudentia hominum nata est & censetur. Sardanapali. lege Diodorum: &
strabonem: qui de boc satis multa scribunt.

VAL. Quicquid melius leuiusq; putaris. sensus est. putaueris melius leuiusq; quidvelis bec tua pulcra
& candida ceruix est pbenda gladio. Nil ergo optabunt homines. antyphora. Voueasq; sacellis
exta sacrifices. Diuina. quæ diuinis rebus adbibent. sane quõ orandũ sit. Socrates apud Platonẽ
docet in alcybiade posteriore verbis cuiusdam poete inquiens. Iuppiter rex optima quidem nobis

& vouentibus et non vouētibus tribue. mala autē poſcētibus quoq; abeſſe iube. Thymatula porci. ἀπὸ τοῦ θύω quod valet ſacrifico: vnde: & thus: ſunt qui tomatula legāt. i. fartum ἀτμήνω cō cido hoc eſt contuſam carnem. Spatium vite extremum: vitæ exitium quando ſapientis eſt libenter ſubire quod vitare non queas. Et potiores Herculis erumnas. quas cum maxima Herculis ipius gloria fuiſſe conſtat. Scæuoſq; labores: crudeliter ab eurystheo iunonis iuſſu impoſitos aut ſæuos ingētes quos tam latini q; græci multi enarrarūt. Et venere & cœnis & plumis ſardanapali: q oēs delitioſa ſuperauit vita: vnde tritum apud grecos ꝓuerbium fuit plus tithono ſeneſcas ditior ſis ciniro & ſardanapallo delitioſior: fuit autem cinirus regis pbarnacis pronepos cipriorum rex: at ſardanapallus ita ꝓiectus in venerem. vt nunq; niſi inter eunuchos & fœminas videretur. Et venere: ꝙ inter meretricularum greges ſemp verſaret. Et cœnis: quando & epularū delitiæ venerē comitant. Et plumis: in quarum ꝓfundo ſinu recondat quicunq; vt ſardanapallus vixit: hec enim tria in primis fractum & effœminatum oſtendunt hominem: ſed de ſardanapallo nota eſt biſtoria: in cuius ſepulchro inſcriptum epigramma ferunt litteris aſſyriis: ſardanapallus anacyndarei filius anchialā & tharſum die vno condidi: vorauī: bibi: luſi ꝙ chirologū quidam ſcripſiſſe ferunt. Tibi poſſis dare ne aliunde ꝓimplores ſuffragia. Nullum numen abeſt ſi ſit prudentia. qua omnes animi ſedantur affectus: ideo Plato in alcibiade ſecundo. perſpicuum eſt inquit & apud deum & apud homines ſanæ mentis iuſticiam & prudentiam precipue bonorari. prudentes aūt iuſtiq; ſunt qui ſciunt quæ erga deum & homines agere atq; dicere deceat.

Satyra vndecima.

Tticus eximie ſi cœnat: laut⁹ bētur.
Si rutilus demens: quid em̄ maiore cachino
Excipit vulgi: ꝙ paupapicius? omnis
Conuictus: thermæ: ſtatiōes: oē theatrum
De rutilo. nā dū valida: ac iuuenilia mēbra
Sufficiunt galeæ: dūq; ardēs ſanguine fertur
(Nō cogēte quidē: ſed nec ꝓbibēte tribūo)
Scripturus leges: & regia verba laniſtæ:
Multos porro vides: q̄s ſepe illuſus ad ipm
Creditor introitū ſolet expectare macelli:
Et quibus in ſolo in viuēdi cā palato eſt:
Egregius cœnat meliuſq; miſerrimus borū
Et cito caſurus iam perlucente ruina
Interea guſtus elementa per oīa quærunt
Nunq; animo pretiis obſtantibus: interius ſi
Attēdas: magis illa iuuant q̄ pluris emuntur
Ergo baud difficile ē peritura arceſſere ſumā
Lancib⁹ oppoſitis: vel matris imagine fracta
Et quadringentis nummis condire guloſum
Fictile: ſic veniunt ad miſcellanea ludi:
Refert ergo quis hæc eadē paret: in rutilo nā
Luxuria eſt: in vētidio laudabile nomen
Sumit. & a cēſu famam trahit: illum ego in re
Deſpiciam qui ſcit quantum ſublimior atlas
Omnibus in libya ſit mōtibus: hic tamen idē
Ignoret quantum ferrata diſtet ab arca
Sacculus: e cælo deſcēdit γνῶθι σεαυτόν

Argumentum Satyræ. xi.

Arguit vndecima Vates cōuiuia Lauta Tticus eximie ſi cœnat. Senſus eſt MAN.
a ꝙ diues large cœnans habet laut⁹ & liberalis: paup vero guloſus & demens habebit. ſcribit aūt ad perſicum amicū: quē cōuiuā habitur⁹ erat: ꝓmittitq; ſe paraturū ea: q̄ ab luxu abhorret. Atticus: cognome eſt nobilis & diuitis. Mar. li. vii. Attice q renouas facūde noia gētis
Eximie: large: ſumptuoſe: apparate. Lautus Lautus: generoſus: honeſtus: liberalis: ſplēdidus. Rutilus. cognomē eſt nobilis effecti inops ob gulā. Apicius. i. guloſus effectus paup vt fuit apicius. de q̄ lati⁹ ſupra.
Ois cōuictus. oē conuiuiū. De rutilo: loquunt. ſ. Ardēs ſanguine: dū Iuuenis eſt. Cogente. ſ. eū ad militiā: romani em̄ ſe iam ad gladiaturā cōuerterāt: qđ quidem ſic dānat. Pretereavt habet digeſtis de re militari. Tribuno⁹ militariū erat milites i caſtris cōtinere: & ad exercitationē ꝓducere &c. Atq; ſicut ſcribit gellius. xv. c. iiii
Quū delectus antiqtus fieret: & militeſ ſcriberent in iuſiurandū eos tribun⁹ militaris adigebat &c. Ferē Scripturus. ſ. gladiatorib⁹: ꝙ qđ oñdit Rutilū iam iuuenē cōſumptis bonis. laniſtā factū. cui⁹ officiū erat gladiatores alere. vt munera edētibus mercede locaret: lucrādi gra. Multos: guloſos intelligit. Creditor: is eſt q Creditor: alienā fidē ſequit mutuo dādo pecuniā: vel aliquid aliud tribuēdo. vt inde ei ſoluat. Ideo aūt: Creditor dicit: qa debitori credit. Et qbus: ſupple. & multos vides
In ſolo palato: viuēdi cauſa: Socrates qui Socratis victus dē dicebat: boies multos ꝓpterea velle viuere: vt ederēt & biberēt: ſe bibere atq; eē vt viueret. Auctor eſt Mac. libro. ii. ſat.
Egregius: aduerbiū eſt: nā ſequit. Melius q̄. Melius. ſ. ꝙ diues aliqs. Hoꝛ. ſ. pauperū guloſoꝛ. Caſurus: vētur⁹ ad vltimā egeſtatē. Iā pellucēte ruina: traxit ab muro metapborā. Interea: dū aliqd habēt.

Elemẽta ꝑ oia quærũt. vt quadrupedia: pisces aues. Animo: desiderio & voluptati. Attendas cõsideres: Iuuãt delectant. Arcessere euocare ad se: & in fœn⁹ accipe. Sũmam: pitură. i. piture pecuniæ quãtitatem: gulæ. n. tota sũma impẽdet. Lancibus. argẽteis. ſ. Oppositis. oppignoratis.

Vel. ſ. oppoſita. Matris. ſ. deoꝝ. vel a matre relicta. Imagine fracta nõ. n. erat integra: ſed ad pectus vſq; bmoi. n. ſtatue pulcbriores quodãmodo videri ſolẽt. Imagine argẽtea. ſ. Et ſupple baud difficile eſt. Fictile in eo. n. veſcit oppignoratis argẽteis lãcibus. Quadringẽtis nũmis. Integro cẽſu equeſtri. Sic cõſumptis opibus: Veniũt ad miſcellanea ludi. i. apiunt ludi gladiatorii ad varia premia accipiẽda. Vnde Gellius circa finẽ Miſcellã doctrinam quaſi cõfuſaneã appellat in fine etiã libri noni Martiani capellæ ita legim⁹ babes ſenilem martiane fabulã. Miſcello luſit quã lucernis famie. Et ſuetonius ſcribit caligulã lugduni Miſcellos ludos edidiſſe: ſed boc certamẽ q̃ꝫ grece latine q̃ꝫ facũdie. Refert: differt. Quis: an guloſus diues: paup. Rutilo: paupe guloſo. Ventidio: diuite.

Miſcellanea. Miſcelli ludi. Vẽtidius

Taci. li. xii. vbi de claudio meminit: ſcribit: q̃ vẽtidio cumano galileoꝝ natio. fœlici veroi pallãtis liberti germano ſamarite parebãt. placet igit̃: vt de eo bic intelligat̃. Qui ſcit: &c. i. q ſciam babet rerũ q̃ ſibi ad bñ beateq̃ viuẽdũ nõ cõferũt. Atblas. Maro. li. iiii. ait. Oceani finẽ iuxta: ſolẽq̃ cadentẽ: Vltimus etbyopũ loc⁹ eſt. vbi cælifer atlas Axem humero torquet ſtellis ardẽtib⁹ aptũ Diſtet: differat.

Atlas

Ferrata arca. i. ab arca pecunie plena: & ſic ferrata. Sacculus: paruus pecunie loculus: Deſcendit: boc ait qm̃ ꝑ oraculo babitũ illud eſt: vt pli. oñdit: Γνῶθι σεάυτόν. i. cognoſce teipm̃ ſolebãt autẽ vt dion ſcribit in delpbico tẽplo apollinis ſapiẽtiſſimoꝝ viroꝝ ſnie ãnotari vt tã prudẽtiũ viroꝝ ꝑceptis: q̃ꝫ oraculis cõſulẽtes iuuarẽt. itaq̃ ſupior Cbilonis ſnia ibi erat aureis lris inſcripta. de q̃ Pli. lib. vii. ſic. Rurſus mortales oraculoꝝ ſocietatẽ dedere Cbiloni lacedemonio Tria ꝑcepta ei⁹ delpbis cõſecrando aureis lris. q̃ ſunt bec. Noſſe ſe quẽq̃: Et nibil nimiũ cupere. Comitẽq̃ æris alieni atq̃ litis eẽ ſponſionẽ Tbemeſtius aũt ait. q̃ aia ſcipam cognoſcẽs: digna eſt de alius facere fidẽ. Macr. li. i. de ſo. ait: q̃ bec vox Γνῶθι σεάυτόν delpbici oraculi ferẽ conſuleti ad beatitatẽ q̃ itinere pueniret. ſi te ipſũ cognoueris: ſed & ipius frõti tẽpli bec inſcripta ſnia eſt &c. lib. aũt prio ſat. ſcri. ita: ſed & cum poſti ſcriptũ ſit de pbici tẽpli: & vnius e numero ſeptẽ ſapientũ eadẽ ſit iſta ſnia Γνῶθι σεάυτόν: q̃ i me ſcire exiſtimãdus ſim: ſi nomen ignoro: cui⁹ nunc et origo & cã dicẽda eſt &c. Cicero item li. i. tuſc. ſic ait: Eſt illud quidem vel maximũ animo ipm̃ animũ videre: & nimirũ bãc baberet vtim̃ preceptum apollinis quo monet vt ſe quiſq̃ noſcat: non eñ credo id precipi vt membra noſtra aut ſtaturam figuramur noſcamus neq̃ nos corpora ſumus. Neq̃ ego tibi dicẽs boc corpori tuo dico ſed animo quum igitur noſce te dicit boc dicit. Noſce animum tuum Nam corpus quidem quaſi vas eſt animi aut aliquod receptaculum &c. Figendum. ſ. eſt gnotbi &c.

gnoti ſe autõ Cbilonis ꝑcepta tria. gnotbi auton.

Tticus. Ex ſecta Epicuri frugalẽ cœnã & trãquilli ocii mẽſam Perſico: quẽ inuitauerat polli-

DO. a ceri: ſed ſatyræ nõ oblit⁹ excã deſcit in gulã eoꝝ: q mẽſas lautius parãt. q̃ꝫ diuitiaꝝ modus ferat bãc menſe frugalitatẽ & otiũ Mar. Hor. & poete: q ex epicuri ſnia agebat vbiq̃ laudãt & amplectunt̃. nã Epicurus q verã vitã in mẽtis trãquillitate & virtutis exercitatione ponebat: talẽ laudabat mẽſam. ei vite. ſ. conuenientẽ: nõ igit̃ inuebit̃ in ſectã Epicuri Iuue. qđ Fidentinus Clunicus putauit. cũ tñ ipe ex ſnia Ariſtippi iã diu viuat boc eſt inter epulas qbus verã voluptatẽ diffiniebat Ariſtippus: vt in Fidentinũ potius inuebi videat̃ Iuue. q̃ꝫ in Epicurũ ex cuius ſnia deſcribit mẽſam. Atticus gẽtiliciũ nomẽ ducit ab attico equite Romano & litteris & familiaritate Ciceronis inſignis. ad hunc Mar. Attice quã renouas facũde noia gẽtis. alioꝝ atticoꝝ meminit Taci. bic vero diues erat.

Si rutilus. in rutilũ ex rutiloꝝ familia boiem inuebit̃: q cũ tenuẽ baberet rem familiarẽ: lautiſſimas parabat mẽſas. vt oẽs iã palã & ſentirent & dicerẽt eũ in extremã pauptatẽ delapſurũ: & cõſumptis rebus oĩbus fore laniſtam & gladiatorẽ: vt inde. ſ. ſibi pararet victũ. in q̃ alludit ad biſtoriã nã Publi⁹ Rutilius vnus ex maioribus bui⁹ rutuli. Collega Cnei Manlii in conſulatu eruditionẽ gladiatoꝝ & laniſtarũ tradidit: qđ maxim⁹ ita ſcribit: armoꝝ tractãdoꝝ meditatio a Publio Rutilio conſule Cnei Manlii collega: militib⁹ eſt tradita: is em̃ nullius añ ſe impatoris exemplũ ſecut⁹ ex ludo Cai Aurelii Scauri doctorib⁹ gladiatoꝝ accerſiꝫ: vitãdi atq̃ inferẽdi ictus. ſubtiliorem rõnem legib⁹ ingenerauit. Quã paup apitius. Apitius bic ꝑ omi guloſo accipit̃. Senſus eſt. nibil magis deridet̃ q̃ꝫ guloſus factus. vt erat Rutillus. Scripturus leges: veniet in pauptatem & ſcribet leges gladiatoribus: erit em̃ laniſta: nã laniſte dicebant̃ qui babebãt gladiatores q̃s mercede locabãt edentib⁹ munus: ipe inquit erit laniſta: & regulus inter gladiatores: quib⁹ imperabit. Dum iuuenilia membra irridendo boc dicit: q̃ſi dicat ꝑperat ad pauptatẽ: vt cũ ſit futurus laniſta ob inopiã ſit ſaltem iuuenis. Sufficiunt galeæ. i. eruditioni armoꝝ. Nõ cogente quidẽ. Tribunus plæbis cũ cõſules babebãt delectum ppli ad militiã: aut cogebat grites dare noia: aut ꝓbibebat obſeditionẽ & odiũ in prẽs: qđ lõga lectione Liuii exploratiſſimũ eſt. Suſpirans igit̃ ſatyrice Iuue. ait rutilũ laniſtã babitum̃ multos iuuenes ad gladiaturã q dabũt noia: tribuno plæbis nõ intercedente: nec cogente: vt. ſ. oñdat oẽm publice militie diſciplinã eſſe extinctã: & meditationẽ armoꝝ reſediſſe tm̃ in gladiatorib⁹. Matris ima. fra. boc eſt ex biſtoria: vt ego quidẽ ſentio. notat em̃ boiem ſui tpis guloſum: q partẽ ſtatue mĩne vẽdiderat vt cibos emeret delicatos. Miſcellanea. Miſcellus Crotonem ꝓdidit ex oraculo: vt ſcri. ſtra. Miſcelli item ludi erãt q̃s in gallia edidit Caius princeps vt ſcri. Trã. vñ miſcellanea ꝑmia q̃ in miſcellis ludis dabant̃ dicta ſunt. ſenſus Iuue. eſt q pẽdet ex eo q̃ dixerat de Rutilo. &. ſ. ꝑpter pauptatẽ aliq̃n cogeret̃ erudire gladiatores. Sic. i. cũ boies paupes fiãt ex gula. Ludi ve. ad. mi. i. ludi gladiatorii ab is

aperiunt ad ꝑmia ludoꝝ accipiēda: vt inde viuāt Vētidio: vētidiū ex infima ſorte cuectū ad ſūmos magiſtratꝰ:añ eſt dictū:fuit itē Vētidꝰ.de q̄ vtputo nūc loquit: q ꝑfectus galileoꝝ nationi: vt ſcrib. Taci.cū fœlice fratre Pallantis qui ꝑerat ſamaritis prouincias ſpoliauit. Ecce deſcen. Γνῶθι σεαυτόν.boc non deſcēdit de cœlo:ſed a Cbilone lacedæmonio dictum eſt. cuius reſponſa pro oraculis accepit antiquitas:vt ſcri.Pli.ea tria fuerunt cognoſcere ipſum:nibil nimis.comes eris alieni:atq; litis eſt miſeria:bæc conſecrata ſunt delpbis aureis litteris:nōnulli laertii verba in cbilone ſecuti:apud Pli.legunt non miſeriam:ſed ſpōſionem.ſponſioni inquit comes eſt iactura.

Tticus exi.ſi cœe:lau.bī.Hāc ſatyrā ad ꝓſicum ſcribit quē ſibi futuꝝ cōuiuā inuitat:veteꝝ ro
a manoꝝ perſimoniā ꝓbans.& ſui tpis increpās luxuriā. Atticus.q opulentus eſt:Eximie. VAL.
ſplendido appatu. Si ru.g tenui laborat paupie. Demēs.ſubaudi bī. Maiore ca.ſolutio-
re riſu.Quā paup api.q & paſanus de re colinaria libros cōſcripſerunt.Ois cō.oē.cōuiuiū.Tberme vbi ſolet coire turba lauādi corpus cā.Sed nec ꝓbi.quem ꝓbibere oportuit.Scri.le.colinaria ꝑcepta traditurus.Et re.ver.impoſa:vt facito tollito.Laniſtæ ꝑ lanionis.aut qbus vtit̄ qui inſtruit in gladiatura iuuenes. Illuſus cre.q; cū debitū exoluere ſæpe iurauerint ſp tñ tergiuerſent̄. & qui in ſo. vi.cā.pa.eſt.qui viuere vident̄:vt comedāt nō vt viuāt comeſſe. Egregius.magis egregie cōpatiuū a grāmaticis alienū regulis.ita Lucre. Nā nibil egregius q̄ res ſecernere aptas a dubiis. Iam p.ru. ſumptu futurā egeſtatē indicāte.Guſtus:q̄ comedāt. Elemēta ꝑ oia q̄ terra aere & aq̄:ḡ bypbolicoſ ꝓ oia elemēta dicta.ſane elementa quatuoꝝ illa nota pricipia. vt Hiero.in commentario epl̄e q̄ pauli ad bebreos inſcribit̄:q̄ſi eleuamēta:eo q; ex ipſis cetera originē ſumāt initia:videlicet & fundamenta creaturaꝝ:a qbuſdā etiā dñr elimēta ꝓ ilīam in ſcda ſyllaba q̄ſi fabricamenta ab eo qđ eſt elimo elimas:q; ex eis fabricata ſint oia. Periturā.ar.ſu.boc dicit nō difficile cuiq̄ eſt q̄tumvis pīmonium cōſumere dū oia ſtudet cariſſimo emere ꝑcio.Arceſcere euocare cōtrabereq; vt intereat.diſtat aūt arceſſo ab acceſſo ſine.r.q; acceſſere:vt Diome.inquit:euocare ſignificat. arceſſere aūt accuſare ab arceo:ñā aliū accuſare a maleficiis arcere eſt.arceſi vero:ꝙvt Dona.inquit dicit̄ mulier ad maritū abducta a marito ab diuortiū. Lancib9 op.pignori datis. Vel ma.ſubaudi deoꝝ.Cōdire gu.fi.boc eſt cō ſumptis gula aureis & argenteis vaſis ſamiis vtit̄.Sic.lu.luſores Veniūt ad mi.gladiatores cib9cō-ſumptis opibus fiunt:a miſcellanio gladiature ludos a nobili atbleta dictos. Refer.diſtat ne ſit pau per an diues.Acen.a ſumptu qa dī magnificus.Qui ſcit q̄.ſub.at.oī.in li.ſit mon.vtpote rē ſibi inutilem & extrariā. Ferrata.di.ab ar.ære.vt argento auroue munita.Ecæ.de qa Apolli. fuit mādatū. Pla.in li.de legib9 ΧαλέπωτόνεξιφισινἩμιν Γινώσκειν τὰἩμέτ ρὰαὐτν άιπρόσ ΥέἩμ άσαὐτόυσ ώσ πέρτό ΓΝῶΘΙΣΑΥΤΟΝ Υράμμά φρό ξεί τάνυν Γνώθησαὐτόν cognoſce te ipſum Pla.interpretes quidam aiunt boc preceptum cbilonis ꝓbi.alii autem labiis eunuchi iuuenis:alii autem aiunt q; interrogante cbilone Apolli.quid eſſet optimum pythia reſponderit cognoſce teipſum:quod ipſe quoq; Pla.confirmat.

Fingendū & memori tractādū pectore ſiue
Coniugiū quæras:vel ſacra in pte ſenatus
Eſſe velis:nō enim loricam poſcit acbillis
Tbeſites in qua ſe traducebat vlyſſes
Ancipitē:ſeu tu magno diſcrimine cauſam
Protegere affectas:te cōſule: dic tibi quis ſis
Orator vebemēs:an curti9:an matbo:buccæ
Noſcēda eſt mēſura tuæ:ſpectādaq; rebus:
In ſummis minimiſq;:etiā cum piſcis emetur
Nec nullum cupias cū ſit tibi gobio tantum
In loculis:quis enim te deficiēte crumena:
Et creſcente gula manet exitus ære paterno
Ac rebus merſis in ventrē:fœnoris atq;
Argenti grauis:& pecoꝝ:agrorūq; capacē?
Talib9 a dominis poſt cūcta nouiſſim9 exit
Anulus:& digito mendicat pollio nudo.
Non ꝑ maturi cineres:nec funus acerbum
Luxuriæ ſed morte magis metuēda ſenect9

Tberſites:de boc lati9in fine ſatyre.viii. MAN.
Ancipitē.prudēs erat vlyſſes: & magnificus. attñ dubitabat. an ſe deceret acbillis arma:de qua re legito.li.xiii.met.Magno diſcrimie:ꝑ magni diſcriminis. Protegere defendere.Te cōſule. Suſcipe onus officii:qđ te putas ſuſtinere poſſe:Inquit cicero ꝑ ſexto roſcio. Et li.i.off.ait.Neq; ei attinet:quicq̄ ſequi:qđ aſſequi nequeas. Itē.nibil decet in vita: vt aiunt: Minerua obſtante.i.aduerſante & repugnāte natura.& boratius in arte: Nil vnq̄ inuita dices.faciesq; Minerua.Quis qualis. Curtius.de curtio Mōtano intellīgit: de q̄ Tacitus li.xx.ſic: Cenſuit curtius mōtanus: vt piſonis quoq; Nemoria celebraretur. Inde ſubdit: Occurrit truci oīone curti9 montanus eouſq; ꝓgreſſus:vt poſt cædē galbæ datā interfectori piſonis caput obiectaret &c. Cōponebat & carmia idē curtius mōtanus.de q̄ quidem plura iā diximus ſat.iiii.ibi:Mōtani quoq; vēter adeſt An Matbo:De boc Marti.li.iiii.ait.declamans in febre Matbo. banc eſſe ꝓbreneſim ſi neſcis:non es ſanus amice Matbo. plura dixim9 ſaty.i. Gobio:piſcis eſt pui ꝑtii:De q̄ Martialis lib.xiii:ait: In nenetis ſint lauta licet cōuiuia terris: Principium

Modus in omni re.

Minerua .i.natura

Curtius mōtanus.

Matbo Gobius

cœnæ gobius cē ſolet. Et Pli. li. ix. de piſcibus terrenis ſcribit: in pōti regiōe appbēdi in glacie piſciū q̄ſdā: maxie gobiones nō niſi patinar̄ calore vitalē motū fatētes

Spectāda q̄ reb⁹ i ſūmis mimiſq̄. Mar. ait li. xii. Qui ſua metit pōdera: ferre pōt.

Anuli Pudor

Talib⁹. ſ. guloſis. Pollio. nobilis & guloſus: olim diues. Mēdicat nudo digito: anulo oppignorato: quē eques geſtauerat. Nā vt ſcri. Pli. li. xxxiii. anuli medium ordinē tertiūq̄ plebi & pribus inſeruere.

Hi plærūq̄ gradus: cōducta pecunia romæ
Et corā dominis cōſumitur: inde vbi paulū
Neſcio quid ſupereſt: & pallet fœnoris autor
Qui vertere ſolum baias & ad boſtia currūt.
Cedere nanq̄ foro iam non deterius: q̄
Aexquilias a feruenti migrare ſubura:
Ille dolor ſolus patriam fugiētibus: illa
Meſtitia eſt: caruiſſe anno circēſibus vno
Sanguinis in facie nō bæret gutta: morantur
Pauci ridiculū: & fugientē ex urbe pudorē
Experire bodie nūqd pulcherrima dictu
Perſice non preſtem vita: vel moribus: & re:
Sed laudem ſiliquas occultus ganeo: pultes
Coram aliis: dictē puero ſed in aure placētas
Nam cū ſis cōuiua mihi promiſſus babebis.

Prematuri: an tps. Cineres mortes. Luxurie ſenect⁹. i. luxurioſe vite Metuēda. ſ. eſt. Eſt aūt ſenſus: q̄ bona in iuuētute cōſumi nō debēt: vt illis ſenect⁹ cibari & nutriri poſſit. Vnde ait Mæuolus ſat. ix. Qñ ego figā aliqd: q̄ ſit mihi tuta ſenect⁹ a tegete & baculo? Hi plerūq̄ gradus. oñdit multos ob ſibi creditā: & ia cōſumptā pecuniā: exulare nullo pudore ſeruato. Hi plerūq̄: ordo eſt Rome plerūq̄ bi gradus ſunt: videlicet. cōducta pecunia: & coram dñis cōſumit &c. Dominis. ſ. pecuniæ. Pallet. ne. ſ. mutuū pdat. Auctor: dñs. Qui: guloſi cōſumpta pecunia: & bonis oībus. Vertere ſolū: fugere vrbem: liuius. li. iii. College eor̄ exilii cauſa ſolum verterunt. Ad oſtia. i. ad portus: vt inde nauiget. Foro a repetitione mutui: quod in foro accipiebant: vel quod in foro Creditor repetit. Feruenti: calida vel celebri: Ambæ tamē eæ regiones celebres erāt. ſed exquilina frigidior: q̄ altior. de qua ſat. iii. Sanguinis. i. pudoris. Macrobius oſtendit li. vii. cur rubor in facie pudenti apparcat. Diogenes vt ſcribit Iacertius: Vidēs adoleſcentulū rubore pfuſum cōfide ait fili: huiuſmōi eſt virtutis color. Morant retinent. Fugientē ex vrbe: ſicuti ex orbe fugerunt pudicitia & iuſticia ſorores.

Siliqua

Ganeo

Ganeus Ganeo

Puls

Placenta. Puls

Experiere bodie: ad pſicum ſe vertit amicum dicitq̄ ſe velle pulcherrima diu pſtare vita moribꝰ & re. Experiere bodie. Ordo eſt. O perſice experiere bodie: Nunqd. i. an: non vita mea vel moribꝰ & re. pſtem. i. oſtendā dictu pulcherrima. Siliquas: ſiliqua legumīnū folliculus dicit: ꝓprie tamen cu iuſdā arboris fructus lōgus. latuſq̄ etiā: de qua quidem arbore. Pli. li. xiii. videto. eſt aūt foliis ſemp comantibus: flore candido: cum vehementia odoris Ganeo guloſus: luxurioſus: edax: Tullius pro P. ſextio. Plura dixi q̄ dicendum fuit: in furioſiſſimū atq̄ egentiſſimū ganeonē. Dicitur autem Ganeo: ab ganeo loco ſubterraneo & abdito. Vnde & Ganeæ meretrices quæ morantur in occultis & ſubterraneis locis. Vel ganeo dicit a γάνόω verbo greco: quod eſt dulcifico: ſplendeo illuſtro. De ganeo loco feſtus ſic ait Ganeum antiqui locum abditum ac velut terra dixerunt. Terentius vbi illum quærā: credo abductum in ganeum: De ganionibus etiā nonius ſcribit. Pultes: cibos ex farina factos quales olim añ panis vſum latini babuere: qđ latius dictū eſt in ſat. vii. vbi pulmētaria poeta ponit Placentas: quæ quidē ſunt ipa pulte iocundiores. Cato in re ruſtica capite. lxxxv. de pulte punica ſic ait. pultem punicā ſic coquito. libra alicæ in aquā indito facito vt bene madeant. Id fundito in alueum purum: eo caſei recentis. p. iii. mellis. p. viii. Ouum vnum. oia bene pmiſceto, ita inſipito in aluam nouā Capite vero. lxxvi. Quo pacto fiat placenta docet.

DO.

An curtius. Curtius mōtanus cauſidicus: de q̄ Cornelius Tacitus. Occurrit trucī oīone Curtius mōtanus: & alibi. Cenſuit curtius montanus: & cætera. & ita coniungas: vt legas: tu cogitabis anſis orator vebemēs: an talis: quales ſūnt Curtius & Matbo. qui nō ſunt oratores: ſed buccæ: & vētoſa verba. Nec nullus. piſcis dictus eſt colore: vt ſcri. Feneſtella auctore pli. vt mēdoſi codices pliniani babēt mollior̄ calciamētor̄. vt aūt ſcribendū eſt mulcor̄ calciamētor̄: nā mulci calcei fuerūt regum albanor̄ prius: vt ſcribit Feſtus: & poſt patritior̄. Gobio. preciū ꝓ gobione piſce: q̄ vt ſcri. Theophraſtus in regione ponti captus ex glacie: nō oñdit motū vitalē: niſi calore patinæ: in venetas mensas recipitur licet exiguo precio. Ganeo. Ganeū locum recōditum: & quaſi ſub terra putat pōpe. ex bis Terentii: vbi illū quærā. Credo abductū in ganeum: ganeones ꝓprie dicti ſunt. q popinas gula ſectant. Anulus exit. Annulus inſigne equeſtris dignitatis: quē geſtare nō poterāt niſi quadringēta ſeſtertia baberent. & eo cenſu imminuto annulum deponere cogebant. Mar. Dum donas macer anulos puellis. Deſiſte macer anulos babere. Exit anulus. i. deponit anulus: inſigne equeſtre quem amplius geſtare nō poſſunt imminuto cēſu. Hi plerūq̄ gradus. boc eſt būc ordinē ſepe videas rome

Vertere ſolū: vertere ſolū eſt mutare patriā ob æs alienū. Siliquas. ſiliqua ab ionib⁹ ceratia dicta ē. eādē nōnulli p errorē ficū ægyptiā dixerūt: de bac Rutilius: Aſſueſcūt ſiliq̄ viridi moleſcere ſucco. & gremio paſcūt cætera poma ſuo. Pultes: pultē inconditū panē fuiſſe ſcri. Plini. qua Romani añ panis vſum diu vixerunt: teſtimonio etiā Enii ea ignota fuit grecie: veteri tn inſtituto poſt panis vſum

ſeruatū ē: vt dies natalis pulte fritilla celebrarē in priſtini victus monumētū pultes ꝑterea excogitæ ſunt multis cōdimētis. Cato punicā pultē cōdiri docet caſeo: ouo vno. Apitius pultes iullanas cōficit & pultes tractogalas. nūc Iuue. intelligit d rudi illa pulte: nō de hac cōdita. Placētas luxurioſæ gule eē Cato docet: q plurib⁹ ỽbis & magna cura cōfectūrā placētæ quā appellat placētā. Semo dialē ſcribit. Nec. n. loricā poſcit achill' therſites: quē docēte Homero ſupi⁹ ineptiſſimū fuiſſe oim q ad troianū ierint bellū oñdim⁹. at ne poſcere q dē potuit qñ achillis alapæ ictu concidit. Te cōſule qnti ſis eſtimādus. Qui ꝑ qs ſis buccæ noſcēda eſt meſura ſuæ ſubaudiē dū cuiq;. Cū ſit tibi gobio tm̄ in loculis. i. cū tm̄ habeas pecuniæ: vt piſcē vix qas emere gobionē. dr̄ etiā gobi⁹. opian⁹ in libro quē d piſciū natura ſcripſit κωβιὸς ὀφάμαθος ικαιος ωτρηις γεγηθε. Mar. Principiū cœnæ gobius eē ſolet. Crumena. marſupio Plau. in aſinaria: q verbere aſinos ſi forte clamare accœpint bīc ex crumena. Argēti grauis. magni pōderis. Et pecoꝝ agrorūq; capacē. ventrē q & pecora & agros decoxit. Talib⁹ a do. iranicos. Pollio: q bona ſua oīa ꝑfūpſit. Sed morte magis metuēda ſenectus: ſabaudi luxuriæ & ē datiui caſus: vt ſit luxuriæ ꝑ luxurioſis: & ē ſenſus. magis morte luxurioſis metuēda ſenectus: ne oibus deniq; ludibrio ſint. Cōducta: mutuo aut a fœnore ſūpta. Et corā dñis q eā tradiderūt. Cōſumiē. dilapidaē Qui vertere ſolū exulauere: id. n. ſolū vertere ſignificat. M. Tulli⁹ ꝑ cecina exiliū. n. nō ſuppliciū: ſed ꝑ fugiū portuſq; ſupplicii: nā q volūt penā aliq; ſubter fugere: aut calamitatē eo ſolū vertūt hoc ē ſedē ac locū mutāt. Illa mœſticia ē caruiſſe āno circēſib⁹ vno: vt ipe ſupra: atq; duas tm̄ res anxi⁹ optat pan & circēſes. Sāguinis i facile nō bæret gutta: nullo ꝑſus rubore ſuffundunē. Morantur tenēt pauci ridiculū. pudorē q oibus riſum exuſcitet. Effugiētē ex vrbe. q ipſos comitaē fugiētes. Sed laudē ſiliq;s. folliculos qb⁹ legumīa obtegūē. Vir. ſiliqua q̄ſſante legumē. & ſiliqua arbos quā genuēſes carubā vocant cui⁹ in leguminū ſiliq modū fructus ē & dulcis cordex mādit. Occultus ganeo. domi belluo a ganeis ganeones dicti: vt popinones qui vinolētie ac libidini dediti ſūt. Var. i modio intereſt iter epicuꝝ & ganeōes nr̄os. ganeū āt lupanar dixere. Plau. i aſinaria: credis nūc ꝓmū i ganeū ire aſſuetū ſenē. Occult⁹ ganeo pultes: d victu inqt Var. antiqſſima puls appellata: vel q ita greci vel ab eo vti ſcribit Apollodorius q ita ſonet cū aquā feruēti inſipiē.

Dictē puero ſed in ore placētas: q̄s melle illitas inter delitias veteres būerūt. Hor. vtq; ſacerdotis fugitiu⁹ liba recuſo. Pane egeo iā mellitis potiore placētis: bēbis euādrū. i. vt apd Vir. euāder fuit ita me hoſpitē modicis contētum.

Euandrū: venies tiryntbius: aut minor illo
Hoſpes et ipe tamē cōtingens ſanguine cœlū
Alter aquis: alter flāmis ad ſydera miſſus
Fercula nunc audi nullis ornata macellis.
De tyburtino veniet pinguiſſimus agro
Hedulus: & toto grege mollior: inſci⁹ herbę:
Nec dū auſus virgas būilis mordere ſalicti.
Qui plus lactis habet: q̄ ſanguis: & montani
Aſparagi: poſito quos legit villica fuſo.
Grandia præterea torto q̄ calentia fœno
Oua adſunt ipſis cū matribus: & ſeruatæ
Parte anni quales fuerant in vilibus vuæ
Signinum ſyrium q̄ pirum: de cordib⁹ iiſdē
Aemula picenis: & odoris mala recentis:
Nec metuenda tibi ſiccatū frigore poſtq̄
Autumnum & crudi poſuere pericula ſucci
Hęc olim noſtri iam luxurioſa ſenatus
Cœna fuit: curius paruoq; legerat horto
Ipſe focis breuib⁹ ponebat boluſcula: q̄ nūc
Squalidus i magna faſtidit compede foſſor:
Qui meminit calidę ſapiat qd vulua popinæ.
Sicci terga ſuis rara pendentia crate
Noris erat quondam feſtis ſeruare diebus

Euādrū qui berculē vili cōuiuio recepit poſtillū vero Aeneā. Quod habeē. li. viii. en. Viſcera toſta ferunt tauroꝝ: onerātq; camiſtris Dona laboratæ cæreris. bacchūq; miniſtrāt veſcīē æneas ſil' & troiana iuuētus ꝓpetui tergo bouis: & luſtralibus extis. Hoſpes. i. tāq; æneas: & ipe. i. etiā ipe æneas: vt hercules. Alter aqs Diony. ꝓmo li. ſcri. æneā quū regnaſſet tris ānos poſt latini obitū: q̄rto anno ꝑ bellū mortuū fuiſſe. Rutuli nāq; exvrbib⁹ oēs in eū militarūt q cum eis mezētius hetruſcoꝝ rex: q & regno ſuo metuebat: vñ cōmiſſo acri ꝓlio baud ꝓcul lauinio atq; miltis vtrīq; cæſis: exercit⁹ qdē ſupneniēte nocte fūt ſepata: æneæ autē corp⁹ nuſq; appens: alii in deos trāſlatū: alii in fluuio iuxta quē ꝓlium fuerat eē ſubmerſum putarūt. Eiq; latini tēplum cōſtruxerunt inſcriptōe tali ꝑditū ptis diui terreſtris: q fluuii Numici vndas gubernat. Tibullus etiā ait li. ii. de ænea. Illic ſanctus eris: quū te veneranda Numici Vnda deū cœlo miſerit indigetē De hoc late etiā Naſo li. xiiii. met. Vbi & de venere ait. Cōtigit os: fecitq; deū. quē turba quirini. Nuncupat indigetē. temploq; ariſq; recepit. Alter flammis berculeſ in Oeta theſſaliæ mōte cōſtructā pyrā adhuc viuus aſcēdit exuſtus tādem inter deos relatus ē ab Ioue. De quo late. viiii. met. Ornata: condita. Macellis: libis venalibus & obſoniis qualia in macellis vēduntur. Idem Satyta tertia. Plena domus libis venalibus. Et mōtani: ſcilicet

MAN. Euander
æneas
Aenæ. mons
Aeneas indiges Hercules: mors

At natalitium cognatis ponere lardum
Accedente noua: lí quã dabat hoſtia: carne.
Cognatorum aliquis titulo ter conſulis: atq;
Caſtrorum imperiis: & dictatoris honore
Functus ad has epulas ſolito maturius ibat

Aſparagus Oua,

venient. Moñtani vero ait. qm̃ ſunt hortẽſes ſuauiores. de qbus Plí. lí. xviiii. ſyluẽſtris tñ aſparagi vis efficacior ẽ ad medela: vt ſcrí. idẽ li. xx. Oua Plí. lí. xxviiii. c. iii. ſic ait. Nullus ẽ alius cibus. qui in egritudine alat: neq; oneret. ſimulq; vinivſum & cibi habeat ꝓdeſt: & tuſcíẽtibus ꝓ ſe luteũ deuoratũ liquidũ ita vt dentibus non attingãt. Vtq; Columella lí. viiii. ait. Oua in byeme paleis æſtate furfuribus p cõmode ſeruanť.

Pira Syria

Sígninũ. Syriũq; pírũ. Varia ſunt pírorum vocabula. de quibus líbro. iii. Mac: & Plí. lí. xv. vbí dícit colore nigro ſyria vocari. Celſus inter pira. q̃ reponunť maxime cõmendat tarentina atq; ſignina. Columella Tarentina ſyría dícit appellari lí. vi. ca. viii. vbí etiam multa pírrorũ genera numerat. Aemula picenís: tyburtia quidã intelligũt: ait em̃ Hor. lib. ii. Satyra vero. quarto picenís cedunt pomís tyburtia ſucco. Nã facie præſtant. Mala: aſſunt. ſ. Malo; genera Columella ponit lí. vi. c. viii. Odoris recentis. adeo quippe olebãt: q; recentia videbanť. Nec metuenda: ipſa videlícet mala. Frigore byemalí. ſ. luxurioſa: lautiſſima. Curius de. M. Curío dentato legito in ſat. ii. ibí. Qui curios ſimulant Compede: cõpedes dícte quia continent pedes. vt aliqui volunt. Marcellus vero: ſcríbit. Compedes nõ a pedíbus dictas: ſed ab impedimẽtis. Vulua: fœminis veſicæ iunctus Vtriculus: vnde dictus. Vterus quod alío nomine locos appellant: boc in reliquis animalíbus vuluam. Vulua eiecto partu melior q; edíto. Eiectitia vocať illa bæc porcaría plura Plí. lí. xi. Et Horatius epiſtola. xvi. líbri. i. dixit. Nil melíus turdo Vulua níl dultíus ampla. Sume vero: vt ídem oſtendit Plí. aliud eſt a vulua. ne forte decipíaris. Rara crate: ſolet enim ſupponí crates ſallitæ carni. Dixit aũt rara crate: quoniã rara eſt & rimoſa: nõ continua ac ſolida: ex pluribus em̃ conficiť vírgis: vel arundínibus. Nec vt aliquí dicas rara crate ſupple aſſanda: ſed ſuſpenſa rara crate. Natalítium: quo natalí díe vtebanť. Cognatis cõſanguineis. ſunt aũt cognati per fœminas ex eadem família orti. agnati vero patrem qui cognatus eſt & agnatus eſt: non tamen e contra. auctor eſt eſt paulus dígeſtis de gradíbus.

Cõpedes Vulua Vterus

Cognati Agnati DO.

An minor illo. i. tanq; æneas. Alter aquis nam vt ſcríbit Díony. Cum regnaſſet æneas tres annos poſt obítum Latíni: quarto & ípſe anno bello extinctus eſt nam Rutuli in eum omẽs cum Mezentío rege etruſco; impetum fecerũt prælioq; cõmíſſo nõ procul a Lauino multi cæſis eius corpus nuſq; apparuit. alíi quæ dixerũt eum ſtatim relatũ fuiſſe in deos: alíi numico ſubmerſum vbí templũ ei ædificatũ eſt bæc inſcríptione: patrí indígeti q fluuíi numící vndas gubernat alíi id templũ anchiſe ab ænea condutũ putant Tibullus: cũ te veneranda Numící vnda deum cœlo míſerit indigetem.

Ornata nul. ma. i. nullus obſoníis q̃ in macellis vẽdunť cõdita. Pinguiſſimus bædu. Mar. in cœna frugalí. Paruus in bis vna ponet cænula menſa. Hedus in bũaní raptus abore lupi. Montani aſparagi. ad drñtiam aſparago; altilíũ. q ſunt luxurioſæ gulæ. Plí. Silueſtres fecerat natura corrudas: vt qſq; demeteret paſſim ecce altiles ſpectanť aſparagi. & Rauenna ternis libris rependit: ſilueſtrẽ aſparagũ corrudã appellat Plí. Cato aſparagos ſeri & colí docet: eo loco quí nouiſſimas ẽ eius líbri: vt ſcríbit Plí. vt ex boc intelligam⁹ Catonis opus: qđ in manib⁹ ẽ pfectũ eſſe: nã pcepta de aſparagis eo loco leguntť quo Plí. ſcríbit. Torto fœno. in q̃. ſ. geſtanť. idẽ Mar. Sígninũ pi;. a patria dictũ eſt vt ſcrí. Plí. qđ alíi teſtaceũ appellarũt a colore. Syriũ. idẽ Mar. & nomẽ pyra q̃ ferũt ſyro; eadẽ lactea dixerunt nõnulli. colore aũt ſunt nigro. Mala æmula picenís. i. bæc poma ſunt rugoſa: vt oliuæ picenæ: q̃ cõditæ mẽſis apponunť: nã ita ſunt ſalubriora. picenæ oliuæ maxie comedanť cibis: & ſunt rugoſæ. Mar. Nec rugoſa; vimẽ breue picena;. Plí. in italía inqt picenæ & ſidicinæ ꝓferunť Mala emula. i. certãtia rugis. Picenís. i. cũ olíuis picenís. Siccatũ frígore. ex rõne naturalí oſtendit ea eſſe ſalubría. Vlua ex carnibus porcinis fiebat de q̃ in cõmẽtariis. Mar. dixim⁹. optimi ſaporis iu dicabať. Hor. Níl melíus turdo: vulua níl dulcíus ampla. Veniẽs tyrinthus: i Hercules q euandri ac ceptus fuit boſpítio: poſt illũ æneas. Et ipſe tñ cõtingens ſanguíe cælũ: qa fili⁹ anchiſæ & veneris dictus æneas q; veneri graue iníecavit curã. Hom. i. bymno ad venerẽ τόδεκάι ἀινείὰ ξόνόμε-ωτάι όόυνεκάεκάμ ἀινόνέσχεναχόσ ἐνέĦαβρό τόὺ ανέρόσ ἐμωσεσ όνευνĦ.

VAL.

Alter aquis. id eſt. æneas q lapſus in nunciũ fluuiũ iuppiter indiges eſt appellatus. Tibullus illíc ſanctus eris cum te venerande numící vnda deum cœlo míſerit indigentem. Alter flãmis ad ſidera miſſus. i. Hercules qui in oeta monte ſe imíſerint flãmis nota fabula eſt. Humílis viminalis. nam ad ſalicem vſq; rictum non potuit porrígere. Salícti: vbí ſalicũ ſunt ſaltus. Montani aſparagi. ſucci ſapidioris a loci aſpitate in quo. naſciť appellatus crediť aſparagus. Poſito quos legit vilica fuſo. ꝓ depoſito apberesís patbos. nec id temere poſitum quod vbí iter p rura facerẽt exiſtimauerint veteres fuſos torqueri nõ debere. Plí. pagana lege in plæríſq; italiæ prædíis cauet ne mulíeres pítíñera ambulãtes torq̃ant fuſos aut oino detortos ferãt. qm̃ aduerſet id oim ſpei pcipue frugũ. Tortoq; callentia fœno. q̃ e ſuis recetiſſíma tollenť nídis. Ipſis cũ matribus. pulaſtris & gallínis. Quales fuerant in vitib⁹. ita ſucculẽtæ. Sígninũ ſiriũq; pírũ: ſic dictũ vt cloatius inter piro; ſcríbit ſpes Aemula picenís: que ſucco cæteris pcedant. vnde Hora. Picenís cædunt pomís tiburtia ſucco & rurſum. Quid cũ picenís excerpens fæmina pomis. Luxurioſa ſi qñ luxurioſa cœnam aliq; ſenatus ap-

parabat. Ponebat bolusculà. imminutũ ab bolus. sic Hora. Vncta satis pinguí ponẽt boruscula lardo vt tenuẽ significet cœnã p diminutiuũ. ab bolere bolitor quí venditat bolus licet Apuleius bortulanũ vocet. Fossor. arator. aut qui legione fodit agrũ. Calidæ sapiat qd volua popinæ. sapiat. sapída sit voluã dicit quã multi ex porca in delitiis babet. Hor. Num miror si qui comedunt bona cũ sit obeso. Nil melius turdo volua nil dulcius ampla. & Mar. Si te forte magis capiat de virgine porca.

Me materna graui de sue volua capit. Sicci terga suis: ordo & sensus ẽ. erat quõdã moris suare terga pendẽtia suspẽsa succi sale macerati suis: & dieb⁹ festis ponere ꝑ apponere. Rara crate subaudi assanda: & ponere lardũ natalitiũ ꝙ natali die eo potissimũ vescerent. Sicci suis terga. i. pernas quæ sale cõcoctæ suspendí solent. Plau. in captiuis. ibo vt pfecturã & iusdicã lardo & q̃ pendent indãnatæ pernis auxiliũ vt ferã. Accedente noua: ordo est. aliqs cognator̃ functus titulo cõsulis ter atq; imperiis castror̃ & bonore dictatoris ibat ad eas epulas referens ligonẽ a monte domito accedente noua carne si quam bostia dabat. Accedẽte noua. carne. si nouam mactare animantẽ accideret. Si quã dabat bostia carnem: ꝙ carne in sacrificiis recenti solum viscerent. distat bostia a victima. Oui. Victima quæ dextra cecidit victrice vocat: Hostibus a domitis bostia nomen habet.

MAN.

Domito: effosso: olim nãq; romani etiã nobiles agriculturæ vacabant. Vñ Plí. lí. xvi. c. lxi. ingt: durant in linterno aphricani prioris manu satæ oliuæ. Item Myrtus eodẽ loco cõspicuæ magnitudis. Quũ tremerẽt aũt fabios: antiquo̊ frugalitate & parsimoniã laudat. argues atq; vituperans sui tpis homines: qui quidẽ ꝑ lectis ornãdis etiã testudinũ putamina seca bant. Tremerent: romani. s. Censoris mores. Censor inquit Varro ad cuius cẽsionem. i. arbitriũ censerẽt ppl's. Cẽsores vero duo erãt: quo̊ auctoritas maxima: eorũq; administratio per lustrum hoc est quinquẽnium tendebat: vt scribit Asconius. lí. iií. de prætura vrbana. plutarchus autẽ invita paulí Aemilii scribit. Censurã magistratũ fuisse maxime omniũ reuerẽtiæ: plurimeq; potestatis: cum aliis rebus: tum ad morum emẽdationẽ: nam in sena tu remouere immeritos poterat. & príncipem perscribere. auferre equos notare infamia cẽsum augere. lustrũ condere. Dí xit idem & plura in vita catonis senioris.

Censor

Censura

Seria: seriũ triste: & q̃si sine risu ait Marcellus. Testudo. Plí. lí. ix. inquit: ꝙ testudines tãtæ magnitudinis indicũ mare emittit vt singularũ supficie habitabiles casas integant atq; inter insulas rubri ꝓcipuæ maris iis nauigent cymbis. Testudinũ ỽo putamia secare in laminas: lectosq; & repositoria iis vestire. C. Aruilí⁹ pollio instituit. De eisdẽ Mar. lí. xii. ad Amœnũ ait: Gẽmãtes ꝓma fulgẽt testudie lecti. Et marisiaci pondere rara citri. Fulcrũ: lecti ornamẽtũ: pendẽs ipe aũt tabulæ qbus lectica cõficitur fulcra dicunt: qbus. s. fulcimur. i. substẽtamur. Virg. lí. vi. lucẽt gemí alibus altis Aurea fulcra totis. Nudo latere cũ. Nuda spõda: nll'a. n. adbibita erãt ornamẽta ĩ ipis tabulis: sed nude erant. í. sine pictura aliq̃. Paruis nõ sumptuosis & ãplis. Frõs ærea. Anqtissima fuit deliaci æris gloria: & prisci limina etiam ac valuas in templis ex ære factitauere: triclíniorum pedes fulcra item ære ornabant.

Seria

Testudines.

Fulcrum

Aeris vsus

Ereptum domito referens a monte ligonem
Cum tremerẽt autẽ fabios: durũq; catonẽ
Et scauros: & fabritios: rigidiq; seueros
Censoris mores etiam collega timeret.
Nemo inter curas & seria duxit babednum
Qualis in oceano fluctu testudo nataret
Clarum troiugenis factura ac nobile fulcrũ:
Sed nudo latere & paruis frons ærea lectis.
Vile coronati caput ostendebat aselli
Ad quod lasci ludebant ruris alumni.
Tales ergo cibi: qualis dom⁹: atq; suppellex
Tunc rudis & graias mirari nescius artes.
Vrbibus euersis prędarum in parte reperta.
Nagnoruꝫ artificum frãgebat pocula miles:
Vt pbaleris gauderet equus: cœlataq; cassis
Romuleę simulacra fere mansuescere iussæ.
Imperii fato geminos sub rupe quirinos
Ac vndam effigiem clypeo fulgẽtis & basta.
Pendentisq; dei perituro ostenderet bosti.
Argenti quod erat solis fulgebat in armis
Ponebant igitur tbusco ferrata catino
Omnia tunc: quibus inuideas si liuidus sis
Temploꝝ quoq; maiestas pſentior et vox
Nocte fere media: mediãq; audita p vrbem
Littore ab oceano gallis venientibus: & díis
Officium vatis pagentibus. bis monuit nos.
Hanc rebus latiis curam præstare solebat
Fictilis & nullo vilatus iuppiter auro.
Illa domi natas nostraq; ex arbore mẽsas.

legito Plí. lí. xxxiiií. Vile coronati caput ostendebat aselli. Coronati ait. qm̃ in agroꝝ limitibus asíni caput nudũ cute suspẽdebãt putãtes icõmoda sic arceri posse ab agris. Vñ ait columella. Nũc caput

Asíni capræ

arcadici nudū cute ferē aſelli. Thyrrenus fixiſſe tages in limite ruris. Vile caput. vile ait qa vacuū & cure nudum erat. Caput oſtendebat aſelli. Intelligēdum olim paterfamilias ruri ſæpe domiſſe in villici domo: vbi lectulos babebāt & paruos & erea tm̄ frōte fulcitos: nō enim teſtudine fulcra ornata erāt: vt Iuuenalis tēpore. In illa vero ænea lecti fronte coronati aſelli nudū caput: ſculptū fuiſſe vel appenſum innuit: & ſic frons ipſa aſelli caput oſtēdebat. Nam cum lectulus intra domū eēt: quo pacto poterat aſelli caput in agroꝝ limitibus ſuſpēſum oñdere. Neq; diſtātia cōueniret. Iuuenalis. n. ꝓ teſtudinū putaminib⁹ fulcra ornātibus. ait antiquos aſelli album caput ad fulcra babuiſſe. Nec ab nuo in limitibus agroꝝ caput illud aſelli etiam fuiſſe. Ergo cum lecti & parui & nudi ſeu inornati olim fuerint. Tales. ſ. erant. Tūc rudis. oſtēdit olim romanos mēſaꝝ ornamēta ſpreuiſſe: quæſiſſeq; illa in armis & equis potius. Graias artes: multi em̄ græcoꝝ optimi fuerūt artifices populorum.

Pbaleris Pbaneroo

Pbaleris: pbaleræ equorum ornamēta dicūtur a: φανερόω: quod ē manifeſto Illuſtro. iis em̄ ornamētis illuſtrari videē equus: græce φάλαρα dicit̄: ſicut τάλαντον latine vero talētum. de pbaleris Virgilius ait li. v. primus equū pbaleris inſignē dictor babeto.

lupa romuli.

Manſuefcere iuſſe: lupa. n. viſis romulo & remo adeo māſueta effecta eſt: ꝙ etiam bubera: præbuit de quo late Dionyſius. li. i.

Gemínos quirínos: romulum & remum. Sub rupe. Dionyſius in primo ſcribit ꝙ vbi lupa inuēta eſt prebere infantibus bubera: ꝓpe erat ſacer quidam locus ſylua denſa contētus. & petra fontes emittēs. dicebat̄ aūt ſaltus panos eſſe. eratq; ibi dei eiuſdem ara. quē in locum vadēs lupa: ſe cōdidit Antrum vnde liquor manat cōiunctum palatii edificiis oſtendit̄ ſecūdum viam. qua itur ad circum templumq; ei ꝓximum. In quo imago eſt buius caſus: lupa prebēs pueris duobus bubera: antique opere ſimulacra erea bec Dionyſius. Ea vero ſimulacra nūc apud capitoliū viſuntur. Pendētis dei. i.

Far

martis: extabat. n. in caſſide tanq; in aere: Farrata ex farre cibaria: populum romanum farre tm̄ e frumento. ccc. annis vſum. verrius tradit. Auctor eſt Pli. li. xvii. Tuſco catino: fictili vaſe. Intelli guntur autem arretina vaſa. Martialis li. xiiii. Arretina nimis ne ſpernas vaſa monem⁹. Lautus erat

Vox nocturna

tuſcis porſena fictilib⁹. Et li. i. ſic. Arretinæ violant cryſtalina teſte. Inuideas inuidere poſcis: nam paruo contēti erāt. Præſentior: ꝓpitior erat. Et vox nocte fere media. Liuius li. v. ſic ait Eodem anno. M. ceditius de plæbe nūciauit tribunis ſe in noua via: vbi nūc ſacellum eſt ſupra ædem veſtæ: noctis ſilentio audiſſe vocem clariorem bumana: quæ magiſtratibus dici iuberet gallos aduentare.

Gallorum aduentus

Id vt fit: propter auctoris bumilitatem ſpretum: & ꝙ lōginqua: eo ꝙ ignotior gens erat. His monuit nos. bis videlicet diis monuit nos Iuppiter fictilis &c. Seneca apoſtolo paulo ſcribens ait ſolue re deos ore innocentiū effari. Fictilis Iuppiter. Pli. li. xxxv. c. xi. ſcribit ꝙ Turianus a: fregellis: accitus tempore Tarquinii priſci iouis effigiem finxit in capitolio dedicandā: fictilemq; eā fuiſſe: ab boc eodem factum berculem: eæ em̄ tunc effigies deum erant laudatiſſime. Nec pœnitet nos illorū: qui tales coluere. Aur̄ em̄ & argētum ne diis quidē conficiebāt. Et in ſacris nō myrinis cryſtalliſue.

DO.

ſed fictilibus prolibabat̄ Simpliciis innocētius. bæc ex illo. Domi natas. nō enim querebāt ebur externum. & citreas menſes: de quibus alibi diximus.

Quum tremerent fabios: luxum nunc carpit lecti diſcubitorii. nam Gaius Aruillius Pollio prodigi & ſagacis ad luxuriæ inſtrumenta ingenii primus temporibus Neronis docuit ſecare putamina teſtudinū: vt ſcribit Pli. in lammas & lectos diſcubitorios ita opiri: ex teſtudinib⁹ aūt nōnullæ cberſinæ dicunt̄: de quibus in cōmentariis Mar. diximus idem. M. aruilius lectos operiri docuit argento mox auro. nemo inquit Iuuena. curabat operire lectos diſcubitorios lammis teſtudinū: cum cenſoris timebant. vt ſcilicet oſtendat luxuria irrepſiſſe corruptis & deprauatis iam morib⁹ publica negligentia. Clarum fulcrum. i. mobilem lectum diſcubitoriū. Vile caput aſelli boc dicit vt oſtēdat priſcos illos ſeruos rui ſæpe cœnaſſe: vbi in limitibus agroꝝ ſpectabat̄ caput aſelli veteri ſupſtitione nam etruſca diſciplina ita incōmoda agrorū arceri putabant̄. Columella. Nunc caput arcadici nudū cute fertur aſelli. Tyrrbenus fixiſſe tages in limite ruris. & apte ait ptes ꝓ putaminibus teſtudinum potuiſſe oſtēdere caput aſelli quot erat in limite ruris. id em̄ candore teſtudinū putaminibus ſimile ē quid rumpit̄ Fident. a noſtra diſcedens ſentētia. ait patres ex oſſibus aſinorum operuiſſe lectos: qđ cum q̄ ridiculum ſit: cum omnes intelligat: prætereo. Farraca: cibaria ex farre dicta ſunt: quorum mentionem facit: vt oſtendat ꝙ Verrius ſcribit trecentū annis Romanos farre victitaſſe. Catino tbuſco. id eſt. fictili: nam aretinæ ollæ ex etruria fictiles erant. Mar. Lautus erat tbuſcis porſena fictilibus. Et vox audita: ventris gallis in Italiam ita ſcribit Liui. in Quinto. eodem anno. M. Ceditius de plebe nunciauit tribunis ſe in noua via vbi nūc ſacellum eſt ſupra ædem veſtæ noctis ſilentio audiſſe vocē clariorē bumana: q̄ magiſtratibus dici iubere gallos aduetare. Fictilis iuppiter. Iouem primū in vrbe fictilem fuiſſe teſtat̄. Pli. Confecta ſtatua a tburio: qui & Hercu. fictilem formauit. Hæ. enim vt ille ſcribit effigies deum erant laudatiſſime. nec pœnitet nos illoꝝ: qui tales coluere. aurum em̄ &

VAL.

argentum: ne diis quidem conficiebant.

A monte domito: ꝓ ſciſſo ꝙ veteres romani deſidioſiores q̄ in oppido ſederent q̄ q̄ ruta coleret: exiſtimarint. inde nobiles familie romanoꝝ pleræq; traxerunt nomē: nā pilumni qui pilum in piſtrinis inuenerunt. piſones a pinſendo. bubulca familia ꝙ bos optime vteret dicta: deniq; cum bonum agricolam bonūq; colonū dixiſſent: vt ait Cato: ſe ampliſſime laudaſſe arbitrabant̄. Cū tremeret metuerent. Durum. ſeuerū. Teſtudo concbille: vnde oſtrum excipit̄. n. a cōcbyli marino ex quo purpura inficit̄. cuius vt victruuius ingt non minores ſunt q̄ cæteraꝝ rerū naturam conſiderātibus

admirationes ꝙ habet nō in omnibus locis quibus naſcit vnius generis colorem ſed ſolis curſu naturaliter tempetur: itaq; qđ legit in ponto & gallia: quia bæ regiones ſunt ꝓxime ad ſeptētrionē: & occidentē inuenit liuidum: qđ aūt legit ad æquinoctialem: orientem & occidentē inuenit: violaceo colore: ꝙ vero meridianis: regionibus excipit rubra ꝓcreat poteſtate: & iō in rhodo etiā inſula creatur cæteriſq; eiuſmodi regionibus q̄ ꝓxime ſunt ſolis: ea conchylia cum ſint lecta ferramentis circa ſcindunt equibus plagis purpura ſaneis: vt lacryma ꝓfluens excuſſa in mortariis terendo cōparat & ꝙ ex concha marina teſtis eximit. ideo oſtrum eſt vocitatū. Troiugenis. nobilibus romanis Fultrum. ſtragulum. ita Vir. Artæ laboratæveſtes oſtroq; ſupbo: & catul. Vincta tegit roſeo conchyli purpura pbuco. Nudo latere: ſpōda nullo tecta fulcro. Ruris alumni. alti. ruri. Et graias mirari neſcius artes græcor cælaturas. Vt pbalaris gauderet equus. ornamētis nō ad bellū neceſſariis: vnde & ꝓ beneficio fortune datis ponunt mulierib⁹. Perſius ad ppl'm pbaleras ego te intus. & incute noui. ſane. græci τὰφάλαρά genere neutro ꝓnunciant. Home. ἀσφάλαρεὐσθόιθ ὀλ ἀριξέρόν ὠμόν ἑκάμνεν. dictas vero pbaleras aiunt διά τόφανά άιναι καί λάμπρά. & ea eſſe ꝓpria ornamenta quæ in equor bærent rictu item latini a ſecundam ſyllabam in e vertunt ꝙ in plæriſq; aliis fecere noibus: vt in tarēto & talento. Romulæ ſimulacra fere. lupe quæ remū & romulū aluit infantes. Imperii fato. cū ad necem fuiſſent expoſiti nota eſt byſtoria. Nudā ſine ortu. Pendentis. e galea. Tuſcio. ficti. Farrata. pultes quæ ex farre & ē dictionū anacepbalæoſis.

Si liuidulus: aliquāto inuidētior: qm̄ pallor inuidia comitat. Oui. Pallor in ore ſedet & macies in corpore toto. Nunq; recta acies liuent rubigine dentes. Præſentior: fauentior & efficacior. Plí. & eſſe in arcadia tam pōtis veneni vt ſi qui dormiant ſub ea cibumue capiant moriant: & alibi de aconito ea eſt natura: vt boiem occidat: niſi inuenerit ꝙ in homine perimat cum eo ſolo colluctat velut præſentius inuēto. & alibi hoc p̄ſentaneum remedium erit. Mediāq; audita p vrbem. anſeris vox notiſſima ē biſtoria. Littore ab oceano. orbis vltimis finibus. Curam præſtare abibere.

Tempora víderuut. bos lígnū ſtabit in vſus.
Annoſam ſi forte nucem deiecerat eurus
At nunc diuitib⁹ cœnādi nulla voluptas.
Nil rhombus: nil dama ſapit: putere vident.
Vnguenta atq; roſę: latos niſi ſuſtinet orbes
Grāde ebur: & magno ſublimis pard⁹ biatu
Dentibus ex illis quos mittit porta ſyenes
Et mauri celeres: & mauro oſculor indus
Et quos depoſuit nabatbęo belua ſaltu
Iā nimios capitiq; graues: hinc ſurgit orexis.
Hinc ſtomacho bilis: nam pes argēteus illis
Anulus in digito quod ferreus: ergo ſupbū:
Conuiuā cauco: qui me ſibi comparat & res
Deſpicit exiguas: adeo nulla vnica nobis.
Eſt eboris: nec teſſellę: nec calculus ex hac
Materia quin ipſa manubria cultellorum
Oſſea non tamen bis vlla vnq; obſonia fiunt.
Rancidula: baud ideo peior gallina ſeccatur.
Sed nec ſtructor erit cui cedere debeat oīs:
Pergula diſcipl's tripberi doctoris apud quē

Latos niſi ſubſtinet orbes. Grāde ebur Menſarū luxum bic arguit. Ex maritania ſiquidē. Citreæ menſæ magno veniebāt: quas quidē eboreis pedibus fulciebant. Lucanus li. x. Dētibus binc niueis ſectos atlantide ſylua: impoſuere orbes: q̄les ad cæſaris ora. Non capto venere iuba. Et Mar. li. ii. in Candidū. Tu lybicos indis ſuſpendis dētibus orbes. fulcit teſta fagi na menſa mibi. Pardus. pardi ſtatua ex ebore. Eſt autē pardus pantberæ mars: vt alibi dictū ē. Porta ſynes: ſyne inſula eſt in finib⁹ etbyopiæ. vt docet Strabo. libro. xvii. Etiā Plí. li. v. c. xi. ait, Syenen i finib⁹ æthiopiæ inſulā eē. C. M. paſſum ambitu Elephantis inſula ſupra ſyenē. xvi. M. babitat nauigatiōis egyptiæ finis. Porta ſienes boc ait: qm̄ elephātes ab elepbanti vrbe ſupra ſynen mananti. p ipam ſyenen ad nos veniūt. Mauri celeres: oēs regiones nominat vbi ſunt elephātes. Bælua elepbas. Nabatbeo ſaltu. Nabatbei in arabia ſunt: oppidū incolūt petrā nomie Plí. li. vi. Meminit & Diodorus libro. iiii. Orexis: turbatio quædā & furor quod apertius per epexegeſin declarat dicens: binc ſtomacho bilis. De orexi autē latius videto ſaty. vi. ibi: rabidam facturus orexim. Bilis amaritudo & ira proprie bumor fellis eſt. Illis: menſis citreis. ſ. Nā quia. Pes argenteus: ſolebant aliqui triclinia & menſa etiam argento ornare. vt

MANI

Pardus

Syene

Elepban tis inſula

Nabatbæi

Orexis

late Plí. libro. xxxiii. c. xiii. oſtendit. Anulus in digito: qui ferreus. Triūpbanti cum corona ex auro betruſca ſubſtineretur a tergo: anulus tamen in digito ferreus erat: æqua forma trinnpbantis & ſerui coronam ſuſtinentis. bi quoq; qui ob legationem acceperant aureos anulos: in publico tātum vtebantur: intra domo vero ferreis. Quo argumento etiam nunc inquit Plinius. ſponſe anulus ferreus mittitur: iſq; ſine gemma. Hæc ex Plinio libro. xxxiii. Me ſibi comparat. id eſt. qui vult me eximiæ apparare: vt ipſe ſolet. Adeo certe. Tbeſſellæ: tali & tbeſſeræ eburneæ erant. Calculus: nunc ſcacbus dicit. Mar. li. xiiii. Hic mibi biſſeno numerat tbeſſera pūctos. Calculus binc ge

Triūpbantis corona

Triūpbantis anulus.

Ferreus

Calculus

Pergula

mino diſcolor boſte perit. ideo quia non ſunt eburnea. Structor inciſor ad menſam. Pergula. ea nō ſolum in vitibus dicit: ſed etiā vbi preceptores diſcipulos erudiebant: vel artifices alii opa. ſuave lut in propatulo babebāt. Suetonius de Craſſitio tarentino grāmatico. Deinde in pgula docuit donec cōmentario Smyrnæ edito adeo inclaruit. & Pli. li. xxxv. c. ix. de Apelle. idem pfecta opa preponebat in pergula &c. Triferi doctoris: in vrbe doctores erāt: qui ſcindendi obſonia artem tradebant vt etiam innuit Seneca epiſtola. xxxxvii. quod latius in Sat. quinta patet.

DO.

Grande ebur: nūc inuenit in luctum menſaꝝ citrearū: quas Mauri Romanis dederūt: ex citro arbore: que plurima apud eos naſcit: tanto pcio: vt duarum altera quindecim libris: altera paulo minꝰ diuendita ſit a iuba: eaꝝ tm latitudo nō excedebat quattuor pedes & ſemipedē a venis intercurrentibus & maculis. alie tricinæ dicebant: alie pantherinæ rotunde erant: & elepbantis dentibus: ſuſtinebant tanq̄ a diis nato lure. vt ſcri. Pli. vt eodē ebore & numinū ora ſpectent: & menſaꝝ pedes: plura de boc in Mar. diximus. Stra. in vltimo arboris quidem meminit & menſaꝝ: ſed non nominauit Syēnes: ſyennum eſſe in egypto ſcribunt Pli. Strabo. Ptolæmeus: & omnes: ſed illud querit quare dicat porta ego porta ſyennes dici exiſtimo: qm illic tres erant cobortes Romanoꝝ ad p̄ſidiū aduerſus æthiopes qui finitimi ſunt. qd ſcri. Stra. fuiſſe aūt elepbantos illic indicio eſt Elepbantis inſula: & vrbs q̄ ſupra Syennem eſt. xvi. milibus paſſuū. ita appellata ab elepbantoꝝ multitudine. Herodotus & Stra. elepbantinā appellant. Pli. elepbantidem. Et mauri celetes. loca oīa deſcribit in q̄bus fuere elepbantes: nunc de mauris & indis qui ſunt arabicis minores. vt ſcri. Pli. Iam nimios oīdit luxuriari romanos exq̄ſitis maximis quibuſq̄ dentibus ad pedes menſaꝝ. nam elepbanti aut ſenecta & caſu deciduos dētes deponūt: q pregrandes ſunt: aut obſeſſi a venatoribus eos arbori impactos frangunt: bi aūt ſunt minores. Ne tbeſelle: nā tali & tbeſſere eburnee erāt vt diximꝰ apud Mar. Manubria cultelloꝝ. bec eburnea ſolita fieri: illa Pli. indignatio oſtēdit: quid attinet inquit bec colligere. cū capuli militū ebore etiā faſtidito celent argento. Sed nec ſtructor ꝓprie dicit qui perite obſonia incidit ad gulam ptinere putabant: vt obſonia rite ſecarent qd Pli. oſtendit. cū de gallinis ſcribit: adeo vt iam doctores ſtructoꝝ ludum apirent: vt Tripberus ægit tpibus Iuue. qui ludū babebat iuxta ſuburrā bic tradens præcepta dicentibus feras & aues q̄ obſonia ex lingno formata babebat: & ferro cuius acies ebes eſſet: docebat quo geſtu bæc vel illa fera incideret: boc eſt q̄ cœnā que incidit apud doctores ſtructoꝝ vlmeam appellat: qm. ſ. vlmo & ligno formata erant obſonia: ridiculum em eſt ſentire magiſtrū emiſſe quottidie bas feras: præterea ait bebeti ferro. nā ſi veræ erant & incidebant: nō oportuit ferrum ebes eē: rumpat Fidentinus qui bæc nō percipit.

VAL.

Latos niſi ſuſtinere orbis. i. latas menſas. eſt em accuſatiuus pluralis qui in is plærunq̄ terminat productum in tertia declinatione in latinis græciſq̄ nominibus. nam noiatiuus in is facit græcorū tantū modo nominū ſicut & in es illorum omniū quæ in ei dyptbongū terminarint veluti tris neapolis ſicut tres & neapoles & id genus alia. quicquid Priſci. dicat nibil em obſtat cur & multa alia q̄ ratione tbralis ſyrtis & ſardis dicit enunciari nō poſſunt. Sublimis pardus. qui mēſam ſuſtineat.

Quos mittit porta ſyenes: vt bis apbricæ. Luca. Nā quis ad exuſtam cancro torrente ſyenem ibit: & Stra. in tbebaide inquit: & circa ſyenem: nequaq̄ imbres accidunt: & alibi in ſyene puteus ē ſolſtitia deſignās æſtiua: cunq̄ loca iſta circulo ſint ſubiecta tropico gnomones i meridie nullas edūt vmbras. Et quos depoſuit nabatbæo belua ſaltu. nabatbæa gens: vt ſuidas inqt arabū a nabatb qui nabatbas ad arabas miſit: vnde nabatba ciuitas & nabatbæi Rufus Feſtus in geograpbia ſed ꝓpter libanū terram ſecant nabatbei. Surgit orexis. appetitus inſurgit: vſus eſt græco quia latinū in beroi cum verſum egredi nō poterat. Pes menſam ſuſtinēs eſt pinde atq̄ ſi ferreū in digito babeas annulum. Nec tbeſellæ. quibus ludit in alea: eſt aūt ab eo qd eſt tbeſſeræ diminutiuū: eſt etiam tbeſſara belli & pacis future ſignum. Pompo. Q. mutius miſſus ad carthaginēſes legatus cum eſſent duæ tbeſſeræ poſite vna pacis altera belli arbitrio ſibi dato vtram vellet deferre vtranq̄ ſuſtulit: & ait carthaginenſes petere debere vtram mallent accipe. Calculus quo in albeolo luſitamus. Vlla vnq̄ obſonia fiunt rancidula: non inſipidior inquit eſca fit q̄ vilioribus cultris cōcidat. pclus in illo bomeri verſiculo χάλκειόν κάνεον ἐλεκρωπόν ὠοτώόφόν omne. qd manducatur ὀφόν. dicit appellari. buius diminutiuū obſonium eſt: a quo verbum obſonare apud comicos. Rancidula. rancore putida a rancido imminutū. Hora. Ranciduum aptum antiqui laudabāt nō: quia naſus illis nullus erat: credo ac mente q̄ boſpes tardius aduenies vitiatum cōmodius q̄ integrum edax domin cōſumere. inde vt a nigreo nigror: ab aceo acor. ab albo albor a tepeo tepor: a palleo pallor: verbale: ita a ranceo rancor: palladius in rebus ruſticis receptacula olei ſemp ſint munda ne nouos ſapores veteri rancore infecta corrūpant. Cui cedere debeat ois pgula: pergula aliq̄ copiariū opus ſignificat columella: vbi de vineis: in pgulis aūt inqt ſingulæ denas: amphoras peræquent: & rurſum illa enim pergulæ magis: q̄ vineæ: figuram obtinet: & pergula breue ambulacrū cameratūq̄ dictam puto: a pergendo: Vlpianus de iudiciis: & vbicunq̄ agere: vel conueniri aliquis debeat duriſſimū eſt quotquot locis quis nauiget: vel ter faciens delatus eſt tot locis ſe defendi: at ſi quo cōſiſtit non dico iure Domicilii ſed tabernulas pergulam: oreum: armariū. orficinā conduxit ibiq̄ diſtraxit ægit defendere ſe eo loco debebit: idem de bis qui deiecerint: nam & cum pictor in pergula clipeū vel tabulam expoſitam babuiſſet eaq̄ excidiſſet. & tranſeunti dāni quid dediſſet. Seruius reſpondit ad exēplum buius actionis dari oportere actionem. itaq̄ Prop. ſynecdocbicos videri poteſt dixiſſe. Atq̄

aiam íntegentes putrem expírare ꝑmas. Corruít algẽti ꝑgula curua foco. Diſci. tripheri doctoris, qui pulmenta ſtrui ad mẽſam docebat: vnde & a delitiis nomen adeptus eſt.

MAN.

Sumíne cũ magno lepus: atq; ap: & pygardꝰ
Et ſcythicę volucres: & phœnicopterꝰ ínges
Et gætulus oryx bebeti laudíſſima ferro
Cæditur: & tota ſonat vlmea cœna ſubura.
Nec fruſtũ capreę ſubducere: nec latus aphre
Nouit auis noſter tyrunculus: acrudis omni
Tempore: & exiguę fruſta ímbutus offellę.
Plebęios calices: & paucibꝰ aſſibus emptos
Poríget íncultus puer: atq; a frígore tutus
Nõ phryx aut lycius non a mangone petítus
Quiſq; erit: & magno: cum poſcis: poſſe latíe.
Idem habitus conctis tonſi: rectiq; capilli:
Atq; hodie tantum propter conuíuía pexi:
Paſtoris duri eſt hic filius ille bubulci
Suſpirat longo non viſam tempore matrem
Et caſulam: & notos triſtis deſíderat hędos
Ingenii vultus puer: ingenuiq; pudoris.
Quales eſſe decet: quos ardẽs purpura veſtit.
Nec pugillares defert in balnea raucus
Teſticulos: nec vellendas iam prębuit alas:
Craſſa nec oppoſito pauidꝰ tegit ĩguía gutto
Hic tíbi vína dabit diffuſa in montibus íllis
A quibus ipſe venit: quoꝝ ſub vertice luſit:
Nãq; vna atq; eadẽ vini patria: atq; miníſtri.
Forſitan expectes vt gaditana canoro
Incipiat prurire chboro: plauſuq; probatæ

Pigardus: genus ẽ capraꝝ. Plí. n. lí. vííí. de ſemíferis ait. Capræ tñ in plurimas fíguras tranſfiguranť. ſunt capræ: ſunt íbíces pnicitatis mirãdæ ſunt & Oryges cõtrario pilo veſtíti & ad caput verſo. ſunt & damæ & gygardi &c. vtq; phiſoſophuſ lí. íí. animaliũ ait. oryx vnicornis: & biſulcis pedíbus ẽ. Scythice volucres, i. pbaſiãi a pbaſide Flũo ad nos traducti. Mar. lí. xiíi. Argoa primũ ſum tranſportata carína. Vt te mihí notũ nil niſi pbaſis erat.

Pigardus
Caprarum genera.
Ibices.
Origes
Pbaſiani

Pbœnícopterus: pbœnícopteri. línguã pcipui ſaporis eẽ Apícius docuit vt ſcrí. Plí. lí. x. Mar. etiã lí. xííi. ait. Dat mihí penna rubens nomẽ: ſed língua guloſis Noſtra ſapit. Ariſtophanes vt aiũt refert paluſtrẽ eſſe auẽ: & rubeſcentíbus pennis. ruber dr̃ penna.

Pbœnícopterus.

Laudíſſima: pro lautiſſime. í. eximie & egregiæ. Hebeti ferro. i. obtuſo nã ſi acutum fuiſſet: aialiũ formas: q̃ ligneæ erant laceraſſet: hinc ait. Vlmea cœna: qa ex vlmo & ligno alíquo formata erãt obſania.

Sonat: dũ. ſ. incidendi ars diſcit̃. Subducere: demere. Apbræ auis. i. gallínæ numícidæ de q̃ Mar. lí. xííí. Anſere romano q̃uis ſatur annibal eſſet Ipſe ſuas nũq; barbarus edit aues. Var. líbro. ííí. ſic Gallínæ apbrícane ſunt grandes variæ: gilberíæ quas melagrides appellant græci &c. Tyrunculus: ſtructor rudis & miníſter nouítius. Imbutus doctus & inſtructus. Ofelle: offa: a qua Offella: cõſtabat ex carne porcína. Ofellæ ꝑterea ſaliendæ præcepta tradit Catovltimo capít. Tradit etiam columella lí. xííí. c. líí. vbí díminutiuũ etiã offulam fecit. ſícut & Varro. Plebæios calices. íídem audaces dícuntur: nam falſa ſpecie imitabanť chryſtalína vítreí erant. Mar. líbro. xíííí. Non ſumus audaces plebæía toreumata vítri. Noſtraneq; ardenti gẽmam feríť aqua. A frígore tutus: craſſo índutus panno. A mangone petitus: non babeo inquit elegantem miníſtrum quem emerim: ſed ruſticum: & in agro vatum. Mangones erant puerorum formæ magiſtri & mentiendi coloris artem probe callentes: quaſi manu agones dicti vt aiunt. Quiſq; e meis pueris. Et magno. ſcílicet præcio non petitus erit. Poſcis. ſ. aliquid. Latine. non græce. Conctis eſt. Tonſi. ſ. ſunt: nõ longí. Recti non criſpi: & calamiſtrati. Cõuiuía. Cato ſenior in Cicerone ſic ait. Bene. n. maiores acubationẽ epularẽ amicoꝝ. qa vítæ cõiunctionẽ bñet. Cõuiuium noíarunt. melius q̃ græcí: q boc idẽ tum Cõpotationẽ: tum concœnationẽ vocãt. ꝺ boc etiã latius in Sat. í. Ingenui: natiui ac naturales nõ aũt culti & fucati. Ardẽs purpura. í. ꝑtexta veſtis ſplendẽs & ornata purpura. q̃ nobiles pueri vtebanť. de q̃ lati⁹ ſupra. Nec pugillares díffert in balnea raucus Teſticulos nec vellẽdas ꝑbuit alas p bæc verba oñdit pueꝝ eẽ ſimplicẽ & puꝝ. nec pueníſſe adbuc ad pubertatẽ. Vñ pbũs lí. víí. de aialíbus ait. Mas primũ ſemen geuitale magna ex ꝑte íncipit ferre anno ꝑacto biſſeptimo ſimul etiã pubeſcere íncipit. Vox itẽ p id tp̃s mutari in ſonũ aſperiorẽ & inequabiliorẽq; incipit: q̃ nõdum grauent qđ caprire denoiant. Idq; potiſſimũ incipit iis: q rem venereã íncipiũt agere. Pugillares: ad pugilli formã. Raucus pp coitũ. ſ. vt dixím⁹. Nec vellendas alas. í. nõ laſciuus ẽ nec ꝑterea grandis ſed puer & ſimplex ait aũt Seneca i balneis fuiſſe alaꝝ vulſores: vt ſupius oñdim⁹. Vñ de alípte ínqt epiſtola. lvíí. Niſi dũ velit alas &c. Macro. aũt lí. víí. ſat. ſcrí. q̃ bũor naturalis in corpe: q̃n ætas trãſiit pueritiã fit durior: & acuiť in pilos: iõ tũc & pubes & gene & alie ꝑtes corpis veſtiunť. Gutto olearío vaſe q̃ in balneis vtebanť: de q̃ etiã late ſupra. Gaditana. ſ. puella: nã laſciuæ licentiæ: & ipudici mot⁹ puelle fuere gaditanæ. Mar. lí. vi. de Tbeleſina. Edere laſciuos & betica cruſmata geſt⁹. Et gadi

Maris ſemen
Pubes vox puberum.
Gaditanæ puellæ.

tanis ludere docta modi. Tendere quæ tremulum pelian. becubecꝫ maritū posset ad hectoreos solli
citare rogos. Prurite libidinem comouere. Plausum. astantium. s. Probate laudatæ.

DO. Pigargus. de genere capreæꝯ ē. vt scri. Pli. in. viii. eiusdē generis rupi: capreæ ibices strepsicerotes
Et volucres scy. pbasiani: & ponto allati. quos saginari docet columella. fidētinꝰ olim exposuerat
grues: sed a nobis edoctus mutauit licentiā. Pbenicopterus: cuius lingnā optimi eē saporis Api
cius docuit: de boc plura in Mar. diximus. cui omis pgula: pgula p loco accipiē: vbi Thripberꝰ mgr
structoꝯ babebat discipulos: vt legimus in augusto apud Sueto. q scribit eū venisse in pergulā The
ogenis mathematici: & Sueto. de crassitio grāmatico: deinde in pgula docuit Tinga placētinus bāc
dictionem pperam enunciabat ptulam p pergulam. qđ scri. Ci. repetit fabius Pli. eodē verbo de ap
pelle scribens vsus est comite Agrippa: cui omis pgula debeat cedere. i. peritior oibus aliis discipu
lis. Orix inter capreas numerat a Pli. cōtrariocꝫ pilo vestit & ad os verso. Auis apbræ. i. gallinæ
numidicæ. Hor. Non apbra auis non attagen ionicus. Porpbyrio illic recte interptat apbram auem
gallinam numidicā: quæ magnitudine alias superat guttis & maculis distincta. de bac multa diximus
in Mar. ex. Pli. & Columellæ testimonio. Lautissima cœna. q̄ est simulacbrū & imaginem babet lau
tissimæ cœnæ. nam bæc animalia ex ligno erant: vt diximus. Cœna vlmea. i. animalibus formatis ex
vlmo & ligno. Sonat dum illi versant animalia lignea. Offellæ. offella fiebat ex carnibꝰ suillis: pul
mentum pauperioꝯ vt doc t Var. Nec agebat arte strictoria. Calices plebæios. Calices plebæi idē
dicunt audaces: qm̄ falsa spē imitabant crystallina: vitrea erant ad circūcꝫ maximū vendebant. Mar.
Non sumus audaces plebæia toreumata vitri. Nostra necꝫ ardenti gemma ferit aqua. Non pbryx
aut lycius aut petitus a mangone. id est. non dabo tibi ministꝯ elegantem quales emunt a mango
nibus. aut pbrygii. aut lucii. nam ex oriente formosissimi ministri coemebant: aut delpbici. aut miti
lenei: aut pbrygii. aut lycii. atcꝫ id genus: ego inquit non babeo ministrū elegantem quē emerim: sed
rusticum & natum in agro. Fiden. ex Brotbei p̄ceptoris consilio intelligit. Lycius. i. iuuenis nomine
lycius: quem scribit Tran. Augustum in ludis exbibuisse nulla alia de causa nisi qđ erat vocis immē
sa intra bipedalem staturam. o bomines insanos & Lucio magis ridendos. Augustus illum exbibu
it tancꝫ monstrū. Iuue. aūt nunc de formosis ministris intelligit: quos vt inquit nō babēt: quo pacto
igitur cōuenit monstꝯ cum elegāti puero: de quo nunc loquit? Pugilares. i. nō babet inguina gran
diora: quæ propter libidinis vsum excreuerint testiculis in magnitudinē pugni prægrandib⁹. Rau
cus ppter coitū: qđ si legas. Draucus. nadrauci & in balneis potissimū spectant. & erant mentulati.
Mar. Oculis deuorātibus draucos: & alibi sæpe non placet. Nec præbuit alas vellendas. s. pilosas. i.
non ei ante ætatem orti sunt pili sub alis: qui solent fruticari. bis qui ante legitimā etatem p libidinē
viri fiūt. Mar. Inde tragus celerescꝫ pili mirādacꝫ matri barbara nec in clara balnea luce placēt. Gut
to. vase: olearío: quo in balneis vtebant. Gel. guttū samium ortemus imprudens inanem tancꝫ in
esset oleum affert. Gaditana: de qua distichon extat. Mar. Tam tremulum crissat: tam blandū pru
rit: vt ipsum Masturbatorem fecerit Hyppolitum.

VAL. Sumine cum ma. q calidū lautissimū babet: psius calidum scis ponere sumen. & py. pygargus aq
læ. vt Suidas inquit est spēs appellata ϖάϖάταϖυ γλνέχειν ἀργλν q cādidū babeat anum.
pclus aūt cum tria esse velit acri dolore oculoꝯ vtricꝫ soluant ac morientiū pœne similes abeāt. Et
scy. vo. i. pbasi amne pbasides auiculæ. Et pbenicopterus: ab alarū colore puniceo nomē bns pbœ
nix. n. rubꝯ & pteronalam significat. Et ge. oryx. gallina numidica. Hebeti. retusa acie. Lautis
sima cœna: epbexegesis est. Vlmea cœ. q̄ sub vlmoꝯ vmbra pata ē licet aliq̄nto remotius dicividea
tur qđ apud bunc poetā miꝯ mibi nō videri solet. Subducere: decerpe: & a lepore eleuare. Nec
la. apbræ: gallinæ: numidicæ sic Hor. in epedo apbra auis descendat in ventrē meū. Tyrūculus. ser
uus nondū solers in appatu. Et exi. fru. ibu. of. victu cōtentus pcissimo. Non pbryx aut lycius: q
epbrygia lyciacꝫ romā venustiores pueri puenirēt: pbrygia & lycia asiæ sunt regiones a pbrygia aso
pi & europæ filia pbrygia dicta: sicut lycia a lycanone pandionis filio cum prius solimi & termillæ &
minime dicerent lycii. Amangone: qui pueros vendicabat. Tran. in Domi. castrari inquit mares
vetuit spadonū qui resiđi apud mangones erāt p̄cia moderatus ē. Rectiꝯ capilli nō pexi. Quos
ardens flamigās purpura vestit: ac p boc nobiles. Pugillares. ad coitū tancꝫ in pugnā aptos. Rau
cus: qui venerē sit exptus. nam vt Ari. in li. pblematon ait cū ætate mutari aiantia soleāt: bō cū coire
incipit pubescit: ac in graue vocem pmutat idem Alexan. apbrodisius in li. pblematon q̄ nos latina
fecimus. Nec vellendas iam præbuit ala: pilos. Hic tibiviua dabit: diffusa in montibus: nā bacbus
amat colles. Vt gadditana: a gaddibus: vnde innumerabiles meretriculæ.

MAN. Irritamentū: appositio est. Vrticæ: irri
tationes: maior. s. est. Alterius. i. fœmi
nei. Ille fœmineus sexus. Extenditur
ad libidinē. Auribus: cꝫtum ad verba:
ba. Vñ ait inferius: ille fruat vocibus ob
scœnis: omiꝯ libidinis arte. Oculis cꝫtū
ad gestus. Concepta ex impudicis gesti
bus. Vrina mouetur: luxuriæ ardore:
Capit recipit. Nugas vanitates & libidi

Ad terrā tremulo descendant clune puellæ
Irritamentum veneris languentis: & acres
Diuitis vrticę. maior tamen ista voluptas
Alterius sexus. magis ille extendit: & mox
Auribus atcꝫ oculis concepta vrina mouet:

Nō capit bas nugas būilis dom⁹:audiat ille
Testarū crepit⁹ cū verbis nudū olido stans
Fornice mancipiū:q̄bus abstinet ille fruatur
Vocibus obscœnis:omiq̄ libidinis arte:
Qui lacedæmoniū pytismate lubricat orbē.
Nāq̄ tibi fortunæ veniā damus: alea turpis
Turpe & adulteriū mediocrib⁹ bæc eadē illi
Omia cum faciāt bilares:nitidiq̄ vocant̄
Nostra dabūt alios hodie cōuiuia ludos
Conditor iliados cantabit̄:atq̄ maronis
Altisoni dubiā facientia carmina laudem
Quid refert tales versus:qua voce legant̄
Sed nunc dilatis auerte negotia curis
Et gratā requiem dona tibi:quando licebit
Per totam cessare piem:non fœnoris vlla
Mentio:nec prima si luce egressa reuerti
Nocte solet tacito bilē tibi cōtrabat vxor:
Humida suspectis referēs multitia rugis
Vexataq̄ comas:& vultū:aurēq̄ calentem:
Protin⁹ ante meū quicqd dolet exue limen
Pone domū:seruos & quicqd frangit̄ illis
Aut perit:ingratos ante oia pone sodales.
Interea megalesiacæ spectacula mappæ
Idæū solēne colunt:similisq̄ triumpho

nes:Testarū crepitus.i.tympanarum:testa autē proprie cretea est. Cū verbis:inbonestis.s. Olido fornice putēti lupanari. Mancipiū:serua meretrix. Quibus.s. verbis. Fruat̄ delectet̄. Qui lacedemoniū Pitismate lubricat orbē. In anulatos hoc dictū est:senatores.s.atq̄ equites:qui anulis vtebant̄:nā pytizo signat sputo leui & crebro irrorare & pytisma e leui sputo irroratio dicit̄ ferentes autē annulos sæpi⁹ oblectationis ostētationisq̄ gratia extrabunt sputo addito ad lubricādos digitos:Sunt autem qui legāt pytilismate dicētes pitylisma esse exercitatiois gen⁹ sedm Gal. &c ego minime ꝓbauerim:nihil eni ad poetæ sensum:supior vero sentētia maxime cōuenit dicit eni poeta Mediocrib⁹ turpe habere:si turpis gestus voluptatis causa aspiciāt diuitibus vero licere videri:hinc ait oia cū faciāt bilares nitidiq̄ vocant̄: quæ quidē epithera humilib⁹ ac in ludis se exercētib⁹ minime cōueniūt:ipsis autē diuitib⁹ omia lucere vident̄. Hinc & Saty. viii. sic ait: At vos troiugenæ vobis ignoscitis & q̄ turpia cerdoni: Volesos brutosq̄ decebūt.

Pitisma

Pitylisma

Orbē lacedemoniū.i. anulū lacædemonen. anulo vtebant̄ ferreo tamē:vt Pli. scribit lib. xxxiii. e græcia autē anulis origo fuit. Lubrica lubricū facit. Ibi.i. in diuitib⁹ fortunæ.i. gazæ & bonoribus. Nostra dabūt alios hodie cōuiuia ludos:Idē fere Pli li. i. epistola ad septimū ait.n. inuidisti nescio an tibi:certe mihi:sed tamē & tibi. Quannos lusimus res.si essem⁹ studuissem vi potes apperatius cœnare apud multos nusq̄ bilarius:simplici⁹:incautius:in sūma experire. Dubiā laudē:dubitat̄ eni quæ magis laudanda sint:Homeri:ne an Maro Tales versus: homeri atq̄ Vir. Quando quoniā Cessare:ab regib⁹ gerēdis. Mētio:fiat. Bilē:amaritudinē. Contra bat:moueat.i.no sis zelotipus. Humida ꝓpter coitū. Multicia:vestimēta de quibus sat.ii. Frangit̄ consumit̄:Interea:dū nos cenabim⁹.arguit autē circēsibus deditos. Megalesiæ mappe:Megalesia ludi erāt magnæ matris.i. cybeles:de quibus late superi⁹. Mappæ:Cassiodor⁹ scri. q̄ mappa lōti.iæ signum Circēsibus dabāt:atq̄ ostēsa mappa certa videbat̄ ꝓmissio futurorū circensiū.in ea vero vt dicūt aliqui. Pictura erat & forma ludorū. De hac Mar. lib. xii sic ait. Cretatā prætor quū vellet mittere mappā prætori Mappā surripit bermogenes. Ideū solēne:appositio est. Idæū autē i.ideae cybeles:quæ in vrbē est phrygia ducta fuerat. Colūt:romani celebrāt. Similis triumpho:babitu similis triumphāti: Vt superi⁹ dictū est sat. x. ibi: Quid si vidisset prætorē curribus abis extantem.

Megalesia

Mappa ludorum

Has nugas.tā leues voluptates. Orbē lacedæmoniū:alii nescio quid finxerūt hoc loco de ludo & sultatione ego vero sentio hoc dictū esse inuidiose annulatos:senatores.s.& equite:annulis vtebantur nā ὠὺτιὼ græce latie ē sputo leui & crebro irrorare:& ὠυτισμὸς eleui sputo irroratio dicit̄: q̄ ãt gestant annulos vt ostendāt crebro induūt:& educunt quod vt facilius agāt sputo & pityſmate reddunt lubricos digitos. Mar. p cuius digitos currit lenis annulus. Pityſmate i. leui irroratione sputi

DO

Orbē lacedemoniū.i. annulū. nā a lacedæmoniis annulorū vsus manauit:quod indicat Pli. bis verbis hoc in tarquiniis maxime miror quorū e græcia fuit origo vnde hic annulorū vsus manauit: q̄q̄ etiā nunc lacedæmone ferreo vtunt̄ Lubricat:opto verbo vsus est cū pityſmate. nā lubricare est lubricum facere homectatione:sensus est. Senatores & equites qui annulos ostēdant habeant istos ludos: ego hanc sententiā excogitaui. Fidētinus in nostris:quidē scriptis legit:nec ausus est pro sua recitare: sed cū antiquas fabulas suas iactasset deniq̄ ait quidā de annulis intelligit ego ille sum:& būc sensum Iuue. esse affirmo. Fortunæ.i. diuitibus qui possunt frui hac voluptate. Omia cū faciant:cum dent operā adulteris & aleæ etiā ipsi. Quid refert.q d. nihil refert an ꝓbonasci voce:an rudi legant̄. Cōtrabat vxor:votat apulteria suorū temporū. Auremq̄ calentē:nā rubentes aures in muliere sūt indices admissi paulo ante adulterii:quod Anto. notauit in Octauia:fœminā.s. consulārē. Tridinio viri coram in cubiculo abductā rursus conuiuiū rubeuntibus auriculis incomptiore capillo reductā quod

ſcrī.in ſuſpitionē adulterii. Interea:iterū inuebitur in circenſes ludos:in quibus occupata erat tota ciuitas Megaleſia.mappæ:mappā intelligit:qui veteri inſtituto a pretore ludorū circenſium aurigæ victori demitti ſolebat: Tran.de Nerone:vniuerſorū ſe coculis in circo maximo prebuit aliquo libero mittēte mappam. Martia.Dretatā pretor cū vellet mittere mappā:pretori mappā ſubripit Hermo

Similis triumpb o.i. babitu ſimilis triumphāti:nā triumpbalia, geſtabat ornamēta circēſibus: vt ante eſt dictū. Et tremulo deſcendūt clune puellæ:bic maſculino protulit genere clunes:vt Hor. fœmino.cp pulcbræ clunes breue cp caput ardua ceruix. Acres.vebemētes. Vrticæ.pruritus veneris.

VAL.

Magis il.extē.in veterē cōmouetur:præſertim per æſtatē:vt Ariſto.exiſtimat & Heſio.vt illud. Fœmineo magis eſt venus effera ſexu.Mitior ipſa viris:& ſæpe accita relanguet. Auribus atcp oculis.audiendo & vidēdo quæ laſciua ſunt. Cōcepta vrina libidinis conſumatio.vt Per.patritiæ imeat vulnæ pro eo cp eſt coeant: vel cp vrina moueāt. Aue ar ille diues. Teſtatū:crepitus tympanorū. Nudū iops.Olido fornice.putido lupanari. Mancipiū meretrix. Qui lacedæmoniū pitiſmate lubricat orbem.luſu cū tbroco de arbore pinu fabricato:vnde & nomē babet:pytis .n.pyn? dicit:vnde pitiſma. Lubri aſſidua rōe oleo vncta mulier leuigat.Lacedemoniū cp lacedemōioy ciuitas ſpartba eo luſu maxie caperet .Proper.mlta tuæ ſpartbæ miramur iura paleſtræ.Sed mage virginei tot bona gymnaſii. Quod nō infames exercet corpore laudes.Inter luctātes nuda puella viros.cū pila velocis fallit p brachia iactus.Increpat & verſi clauiaduncba trocbi.Puluerulētacp ad extremas ſtat fœmia mœtas. Et patitur duro vulnera pancratio. Nūc ligat ad cæſtū gaudētia bracbia loris.Miſcile nunc diſci pondus in orbe rotat.Girū pulſat equis niueū latus enſe cruentat.Virgineūcp cauo protegit ære caput. Fortunæ quādo diuitibus licētioſe oīa agere liceat. Illi diuites:nos nō docet qui pauper ſumus tam licenter conuiuari. Alios bo.conui.lu.aliquāto boneſtiores:laudabilioreſcp. Condi.illa.bomeri ilias ſed bomerū pro libro poſuit. Dubiā fa.car.pal.Homer? ne an Vir.virtute poetica anteiret.nam ſext? propter blādiri credit Vir.cum inquit.Credite romani ſcriptores credite graui.Neſcio quid mai? na ſcitur iliade. Tales verſus bomeri atcp Virgi. Dilatis:dimotis curis. Et gra.re.dona ti. apud me.

Nec pri.ſi lu.ordo eſt:vxor egreſſa:deeſt domū:prima luce ſi ſolet reuerti nocte referēs bumida multitia rugis ſugis ſuſpectis & comas vexatas & vultū:& aurem calentē nec cōtrabat bilē tibi tacito. Bilem con.te.ira incēdat:cp ad mœcbos ierit. Humi.mul neſtes imunditia perfuſas libidinis. Vexataſcp co.& mul.aurēcp calē.quæ luctatiunculas & cōpreſſiunculas amantiū ſignificēt. Pone: depone: Domū:curā dom?. Aut perit amittit. Interea megale.ſpecta.mappæ idæū ſolē.co.megaleſia ludos matris magnæ vocabāt veteres:vt ipſe ſupra:atcp a plebeis longe megaleſia:vnde ſpectacula,nunc megalæ ſiaca ſpectacula mappæ picturæ ludorū.vnde & mappa mūdi. Ideū ſolē.co.vtrū ipſius cybelles ſpectrū dicit in certe die quo colebat in tbeatro.idæum cp romā ab ida pbrygia euecta ſit cybelle. Simileſcp triumpbo:triumpbanti.

MAN.

Prædo caballorū:prædo ait vel cp victores equos iuitis dominis ſibi emeret:baud æquo precio vl cp victoribus quis palmā eriperet:& imeritus daret:quod itē bodie fieri ſæpi? vidimus in vrbe pſertim Sedet in curru.ſ.Capit:recipit Fragor ſtrepitus.

Prædo caballorū præter ſedet:ac mihi pace:
Immēſæ nimiæcp licet ſi dicite plæbis
Totā bodie romā circ? capit.& fragor aurā
Percutit:euētum viridis quo colligo panni
Nā ſi deficeret:mœſtram attonitācp videres:
Hāc vrbem:veluti cannarum puluere victis
Cōſulib? ſpectēt iuuenes quos clamor & au
Spōſio:quos cīte decet aſſediſſe puelle(dax
Noſtra bibat vernū contracta cutícula ſolē:
Effugiatcp togam iam nunc in balnea ſalua
Fronte licet vadas:q̄q̄ ſoli da bora ſuperſit
At ſexā:facere boc non poſſis quincp die?
Cōtinuis:quia ſunt talis quocp tædia vitæ
Magna:voluptates cōmendat rarior vſus

Quo fragore. Colligo aiaduerto: conſidero. Euentū:euentus exitus eſt alicuius negocii in quo queri ſolet quid ex qua cp re euenerit eueniat euentū ſit vt ſcri. Cice.lib.i.rbet. Viridis panni: Viridus pannus premiū erat in circenſibus: Erant autē factiones quattuor Circenſiū ludorū a pāni coloribus denomiatæ & diſcretæ. Colores vero quadrifariā diuiſi erant in tēporum vicē.Praſinus virenti veri dicat? erat. Roſeus æſtati. Albus pruinoſo autumno. Venetus nubilæ byemi factio quælibet colori ſuo fauebat:binc ait Mar.li.xiiii. Si veneto praſinoue faues.qui coccina ſummis Ne fias iſta tranſfuga veſte vide. Nā coccinatus:pro tranſfuga iure babitus fuiſſet:vtpote qui relictis praſino atcp Veneto: ad purpurei panni factionē abiiſſet. πράσινος viridis dicitur. πράσινα.viriditas. Nam ſi deficeret ſ.viridis panni euentus:vt alterius eſſet factiōis.Quælibet eni vbicp factio ſuis fauebat:binc Mar. lib.ix.ait: Minor in magno clamor fuerit amphiteatro: Vincenti parme quum ſua turba fauet:eſt autem parma boc loco viri propriū: Et Sueto.ſcribit.C.Caligulam praſine factioni ita addictū: & deditū fuiſſe vt cœnaret in ſtibulo aſſiduæ & maneret:Mæſtam attonitācp videres banc vrbē: Pli.idem fere .libro.viii.epiſtola ad caluiſiū de circēſibus meintbis verbis,Quo magis miror tot milia virorū tam pue

Pannus in circenſibus.

Praſin?

rilíter ideptidē currentis equos inſiſtentis curribus bomines videre: Sed tamē velocitate aquorū: aut bominū arte traberentᵉ eſſet ratio nonulla: nunc fauent panno pannū amāt & ſi in ipſo curſu non mediocri certamine: bic color illuc: ille buc tranſferatᵉ ſtudiū fauorᵉ tranſibit: & repente agitatiores illos: equos illos: quos procul noſcitant: quorū clamitāt: nomina: relinquente: tanta gratia: tāta auctoritas: in vna vtiliſſima tunica &c. bæc plinii verba Juue. carina præſentia optime aperiunt: Cōſulibus: paulo æmilio: & Terentio Varro. Audax ſponſio. i. contētio & altercatio: quæ fiebat depoſitis pignoribus: quā alii aliū victorē aſſerent: Vnde Oui. in arte ait. Et quærit poſito pignore vincat vter. Aſſe diſſe: prope eſſe Oui. proximus ad daminā nullo probibēte ſedeto: Cōtracta. rugoſa. Vernū ſolē: ideſt tepentē: ſolebant eni in ſole ambulare: Vnde Plini⁹. lib. iii epiſtola. i. de ſpurinna ſic ait: Vbi bora balnei nunciata eſt: eſt autē byemæ nona æſtate octaua: in ſole ſi caret vēto ambulat nudus: deinde mouetur pila vebementer: & diu &c. Effugiatᵉ togā ideſt exuant & deponat balneorū videlicet gratia: Vel effugiat togam. i. togatorū curas tædia binc Mar. lib iii. ad librū ſuū ait Cur abſim quæret. breuiter tu multa fatere. Non poterat vanæ tedia ferre togæ. Iā nunc in balnea. i. ꝙuis non ſit bora ſexta potes attamen ſalua fronte: ideſt ſine pudore adire balnea: vt poſtea cœnemus boc autē ait: quoniā ſexta bora lauabantᵉ. Mar. lib. i modico ſexta Nerone calet: Pli. vero: vt oſtēdimus ait balnei borā in byeme nonam: æſtate octauā fuiſſe. Hoc. ſ. balnea frequētare. Voluptates cōmendat rarior vſus Mar. itē ait li. iiii. ad pudentē. Rara iuuant: primis ſic maior gratia pomis bibernæ preciū ſic meruere roſæ. At Cice. in lelio ſic & quidā omia preclara rara. Voluptates. voluptates quidē diuerſæ ſunt teſte pbiloſopbo libro. x. etbi. & quæ ab boneſtis rebus: & quæ a turpibus prodeūt. Gellius itē lib. xvii. c. v. ſic ait: puteolis eſtiuarū ludū & iocū eum in amœnioribus. & in voluptatib⁹ pudicis boneſtiſᵉ agitabam⁹ &c. Socrates quoᵉ in gorgia platonis aſſerit voluptates bonas & malas eſſe: Bonæ eni ſunt: quæ vtiles: malæ autē quæ noxiæ. plura etiā de voluptate dicta ſunt in ſat. vi. ibi ſcilicet. Nā quātula noſtra voluptas item in ſat. i. Prædo. i. iniuſtus & iniquus occupator. Caballorū. i. ornamētorū & inſigniū triumpbalium. q d. qui aſſumit ſibi caballos & triūpbalia inſignia. cū ei nō debeantᵉ. ſed triumpbāti. Colligo: ideſt colecto & dignoſco. Euentū panni viri: ideſt quiſnā inter auriga ſit adeptur⁹ pannū viridē premiū. ſ. in ludis circenſibus: vt ante eſt dictū. Fiden. mappā cortinā viridē intelligit: & pannū viridē aulæa quæ extendebantᵉ: deniᵉ oia confundit antiquitatis ignoratiōe. præter pauca quæ a nobis accepit: audax ſpon. Sponſio apud būc & Mar. dicit ea contētio & altercatio quæ fiebat depoſitis pignorib⁹: cū alii: aliū victorē fore affirmarēt. Mar. ſed cū. ſponſio fabulæᵉ laſſe de ſcropo fuerint & incitato. Togā ideſt labores togatorū & comitū. Iā nunc in balnea. i. ꝙuis nō ſit ſexta bora. poteſt tamē ſalua fronte ideſt ſine pudore accedere ad balnea: vt poſtea cœnem⁹: boc aūt ait: quoniā ſexta tm̄ bora lauabantᵉ: ante luxurioſi: aut diſſoluti babebaᵉ. Mar. in modico ſexta nerone calet. Salua frōte. ſixne pudore.

Pannus in circenſibus

DO.

VAL. Præda caballorū: pretor. ac ſi equos interceperit facta in bello de boſtib⁹ ſtrage ita repſentat: aut certe qui in bello multos compbendit caballos. Et fragor: multorū ingēs ſtrepitus. Euentū viridis quo colligo pāni quo fragore colligo adi viridē paunū ventū eſſe: quo in ſcænarū tegebantur vmbraculis ad varias deuoluti libidines. Nā ſi deficeret: interpretatᵉ Priſciau⁹ deficeret vinceretur: nā & ſubiūgit victus cōſulibus. ab annibale. In puluere. quod cū roma carthaginēſeſᵉ cōcurrere: vulturnus qui in cāpania ventus vebemēter flat in romanorū ora puluerē ferret. Audax: ad multa de ſe promittendū. Quos cultæ decet aſſediſſe puellæ. quib⁹ diuiti puellæ adbereſcere cōuenit. Noſtra mea bac tua qui iā ſenes: Cōtracta. in rugā Vernū ſolē. quo extrinſec⁹ caleat quādo bebeſcere iā cœpit ſanguis. Cuticula: ita ſecūda ſyllaba producta: vt Perſi⁹ canicula ꝓtulit inſana canicula ꝙtum raderet.

VAL.

Effugiatᵉ togā oēm releget ac remittat grauitatē qnādo in couiuiis animū licet remittere. Salua fron. ſine vllo pudoris diſcrimine. Solida integra. Ad ſex. q̄ id faciendū. Facere boc nō poſ nō poteris tm̄ ocio indulgere. Quinᵉ die. conti. quib⁹ perpetuo fiunt ludi & feriæ ſunt. Quia ſunt tædia quoᵉ tædia vi. quoniā & bmōi deſidioſæ vitæ tædia oboriuntᵉ. Voluptates cōmendat rarior vſus: boc dicit. quo rarius aliqua re vtere eo plus capies voluptatis. nibil ſiquidē ſiquidē tā iucūdo in vſu ꝓbumano eſt quod crebro repetitū faſtidiū & ſacietatem non pariat.

MAN.

Satyra Duodecima.

De Catulli reditu.

Argumentum Satyræ. xii.

Biſſena arguitur Satyra captator auarus.

A tali Coruine die. ſcribit poeta

c Atali coruine die mibi dulcior bæc lux
Qua feſtus promiſſa dies animalia ceſpes.

velle diis vota perſoluere: quæ q dem pro catulli amici ſui naufragi ſalute vouerat. Deinde illos arguit: qui auaritia ducti pro illi vouent dūtaxat: qui orbi ſunt. babentibus autē filios nil bōi cō ferunt. Promiſſa animalia. Tū præcipuus votorū locus eſt. quum ſpei nullus eſt: vt inquit Pli. vii. c. xv. Oui. item lib. i. de triſtibus: dii maris & cæli: quid enim niſi vota ſuperſunt: ſoluere quaſſatæ parcite mēbra ratis: Ceſpes: ara e ceſpite: eſt autē Ceſpes

Votorum Locus

Ceſpes

Expectat: niueam reginæ cædimus agnam:
Par vellus dabitᵉ pugnanti gorgone maura
Sed ꝓcul extenſū petulās quatit boſtia funē

herba cū propria terra euulsa. Oui.li.ii.de amoribus. Gramineus madidā cespes ob umbrat bumū. Reginæ.i. Iunoni. Ver. Aſt ego quæ diuū regina in cedo &c. Par vellus: etiā agna niuea. Pugnāti.i. minerue: quæ meduſæ gorgonis caput in ſcuto gerit de quo Home. lib. v. iliados ſic ait:

Tarpeio ſeruata ioui: frontemq; choruſcat:
Quippe ferox vitulus tēplis maturus & aræ
Spargēduſq; mero: quē iā pudet vbera matris
Ducere: qui vexat naſcenti robora cornu.

Aegis Palladis Gorgonis Caput

Tum ægida humeris acōmodat trilicē: borrendā: & vndiq; terrore redimitā: in ea robur: in ea contentio: in ea minarū vociferatio & atrox clamor: in ea deniq; ineſt gorgoneū ſcaput: dirum terribile: & quo nullū vlterius nouit iuppiter monſtrū atq; portentū: De meduſa autē videto in ſat. iiii. Petulans cornu petēs: ſeu iā laſciuus. Funem: Pli. lib. viii. c. xlii. ſcribit: Vitulos ad aras humeris hominū illatos: nō fere litare: ſicut nec claudicāte nec aliena boſtia deos placari nec trabēte ſe ab aris. Macrobi? vero lib. iii. ſat. addit obſeruatū eſſe a ſacrificātibus: vt ſi boſtia quæ ad aras duceret reluctata: oſtendiſſetq; ſe in vitā altaribus admoueri: abnueret quia inuito deo offerti eā putabant. Scribit idē in dicto libro. q? litare ſignificat ſacrificio facto placaſſe numen: Tarpeio ſeruata ioui. Nō ab re bæc tria numina quæ ſub eo dē tecto in capitolio colebanē poetauotis proſecutus eſt. Nam penates erant Romanorū. Vnde Macrobius: libro. iii. ſic ait. Sed qui diligentius erunt veritatē penates eſſe dixerunt: per quos penitus ſpiramus: per quos babemus corpus: per quos rationē animi poſſidemus Eſſe autē medium Aethera iouem. Iunonē vero imum aera cū terra Mineruā ſummū etheris

Penates

Penus

nus: ſiue ab eo q? penitus inſidēt: Ex quo etiā penetrales a poetis vocantē: Coruſcat: concutit: ait enim quippe ferox vitulus quippe: quia certe eſt. Spargendus: in fronte. ſ. aut vertice. Vir. lib. iiii. media inter cornua fudit: &c. Affectibus deſideriis.

A tali pro catul. qui fracto naufragio enatauerat vota ſe perſoluturū diis pollicē: mox in ſatyrā exit: reprehendēs captatores: qui vota ſolent nuncupare: non pro amico: qui baberet liberos: vt Catullus ſed pro orbo aliquo: cuius bæreditatē captant: propriis nominib? inſectatur Neuiū & iſtrū: quorū vterq; teſtamētorū captationib? erat locupletat?: Gorgone maura: obtinuit deprauat? vſus: vt beſperides & gorgones eædē cēſerentē: cū tamē gorgones alie ſint duę. ſ. q? inſulas gorgonas habitarūt: biduī nauigatione diſtantes a cōtinenti contra atlantem mōtem ad fines mauritaniæ: vt Xenophon ſcribit: in his fuit Meduſa: quā vt alii Perſeus: vt Euemenis ſcribit auctore Higino minerua interfecit: Heſperides vero hortos habuiſſe dicuntur ad Lyxon libiæ malis aureis: vbi Pli. nihil reſtare ſcribit preter oleaſtros. Maura: ideſt meduſa: quæ olim tenuit fines mauritaniæ. Vir. Aegidaq; borriferā turbatæ palladis arma funē: nam victima funibus ducebat: humeris geſtata nō litabatur: vt ſcribit Pli. Matu. exigebatur ad hoc: vt demiſiſſet caudā ad nodos vſq; ſuffragiū.

DO.

Atali coruī. die mi. carior bæc lux. ad coruinum de Catulli reditu ſcribit. ac q? tempeſtuoſum

VAL.

n euaſerit Catullus naufragiū ſe facturum ſacra polliceē nō vt multo maxima pars quo ab catullo ad ſe commodū peruenturum vllum ſperaret ſed ei vt amicū decet congratulatus. Feſtus cæ. ſolenis ara. quæ de ceſpite fuit: Niuea regi duci: agnam: albam ſumus iunoni daturi agnam quoniam iuno qui aer dicitur catullo deniq; ſerenus emicuit quod & æneam ventis feciſſe ſecundis ſcri. Virgi. Nigram bieni pecudē & zephiris fœlicibus albam. Par vel da. pu. go. mau. i palladi. perbipbraſticos: quæ in ſcuto mauræ gorgonis meduſæ caput babuit infixum: vt Ho. ad bellū deſcribens pallada. ἀμφὶ δὲ ῥώμοισιν βάλετ' Αἰγίδα θῆσ' ἀνὸ πᾶν δειὴ ἠν περιμετ πόγ τιφὸ βόσετεφάηό τάι ἐνδέπιξεν δάλκηέν δδόκρυόεπάιωκε ἐνδέτε γόργ ἔιήκεφαλὴ δεινόιό πελόπων Par vel ſubaudiendū iunoni: aqui. Ho. bouem voluit imolari inquiens. ἀυθάρφάηνάιήγλούκώπι διβούνάγελάιήν. Quatit. bo. fu. tar. ſer. Ioui. quando Romam reuerti licuit bic vitulum ioui. Vir. dedit taurum ſuperoq; nitentē cælicolum regi mactabant in littore taurum ſicut & neptuno & apollini: taurū neptuno taurū tibi pulcer apollo. Home. vero alpheo & neptuno: τάὐρόν λάλφ'ειώ τάὐρόν δεπόσει δάόνι Petulans quatit boſtia funē petulans & petuleus a petendo laſcinus. Quem iam pudet vbera matris ducere pro eo quod eſt fugere ſed bi duo verſiculi iuuenalis non ſunt.

Si res ampla domi: ſimiliſq; affectib? eſſet:
Pinguior biſpulla traeretur taurus: & ipſa
Mole piger: nec finitima nutritus in herba.
Læta ſed oſtendens clitumni paſcua ſanguis
Iret: & a grandi ceruix ferienda miniſtro
Obreditū trepidātis adbuc: borrēdaq; paſſi
Nuper: & incolumē ſeſe mirantis amici.

Pinguior biſpulla: mulierē ſui temporis obeſam carpit. Pli. lib. i. Epiſt. ad Caleſtriū meminit de biſpulla quadā vxore corelii ruffi clariſſimi viri: meminit & alibi credēdum deniq; Iuue. tempore plures buiuſcemodis fuiſſe: Inter quas bæc quam taxat obeſa erat: de qua ite dixiſſe puto ſaty. vi. ibi. ſ. biſpula tragedo gaudet. Mole ponderе. Sanguis iret. pro exiret. Ferienda. ſ. eſſet: Clitumni: in pbaliſco: Clitumni anis aqua pota candidos boues facit: in Boetia amnis Melas: Oues nigras. Auctor Plin.

Clitumnuſ ſ. Melas

Nam præter pelagi casus: & fulguris ictum
Euasi: densæ cælum abscondere tenebræ:
Nube vna: subitusq; atemnas impulit ignis:
Cũ se quisq; illo percussum crederet: & mox
Attonitus nullum conferri posse putaret
Naufragium velis ardentibus: omnia fiunt
Talia tam grauiter siquando poetica surgit
Tempestas: genus ecce aliud discrimis audi:
Et miserere iterum: q̃p q̃p sint cætera sortis
Eiusdem pars dira quidẽ: sed cognita multis
Et quam votiua testantur pbana tabella
Plurima: pictores quis nescit ab iside pasci?
Accidit & nostro similis fortuna catullo:
Cũ plenus fluctu medius foret alueus. & iã
Alternum puppis latus euertentibus vndis
Arboris incerto: nullam prudentia cani
Rectoris conferret opem: decidere iactu
Cœpit cum ventis imitatus castora: qui se
Eunuchum ipse facit cupiens euadere dãno:
Testiculi: atq; ideo medicatũ itelligit inguẽ.
Fundite q̃ mea sunt dicebat cũcta catullus:
Præcipitare volens etiã pulcherrima: vestem
Purpureã teneris quoq; mecœnatibus aptã
Atq; alias quarum generosi graminis ipm:
Infecit natura pecus: sed & egregius fons
Viribus occultis: & beticus adiuuat aer.
Ille nec argentum dubitabat mittere lances:
Parthenio factas: vrnæ cratera capacem:

lib.ii. & Vir. lib.ii g. sic: hinc albi ditumne greges: & maxima taurus Victima: sæpe tuo perfusi flumine sacro Romanos ad tẽpla deũ duxere triumpbos. Grandi mi-nistro: sũmo põtifice Amici. Catulli. s. Preter. vltra. Ignis fulguris. s. Conferri: comparari. Poetica. i. qualis & quãta ab Homero describit̃ in vlyssem: & a marone lib. i. æn: in Aeneã: Sortis tẽpestatis & periculi: Pars tẽpestatis. Dira. s. est: Fana plurima: in multis eni tẽplis periculorũ tabellæ ex voto apponebanẽ: non solũ in templo isidis: Ab iside: Naufragi enim vota isidi persoluẽtes tabellã pictã in eius templo affigebant: Puppis genitiuus est nõ nominatiu⁹. Erit eni ordo: Et iam vndis incerto arboris euertẽtibus alternũ lat⁹ puppis prudentia &c. Si vero incertæ legeris sic ordinato: Et iam vndis euertẽtibus alternum latus puppis arboris incertæ. prudentia &c. Arboris incerto. i. mali arboris incertitudine: infirmitate: & vacillatiõe Legit̃ item arboris incertæ. Iactu. bonorum iactura: Decidere. dissipare res suas Cũ ventis: nam vẽti etiã partem dissipauerãt. Castora in terris & in aqua victus est fibris: quos castores vocant & castorea testes eorũ: quos sibi ipsi amputãt: periculo vrgente: ob hoc se peti gnari. plura Pli. lib. viii. & lib. xxxii. Nos etiã plurima lib i. g. Apuleius lib. i. met scri. autẽ q̃ castor captiuitati metuens se ab insequẽtibus repreciſione genitaliũ liberat. Imitatus castora: vt. n. castor euadendi gratia sibi testiculos morsu amputat: eo dẽ modo Catull⁹ quo euaderet: bona e naui iaciebat. Vnde inqt fundite quæ mea sunt. Teneris Mecænatibus: viris mollibus quẽ locũ latius declarauimus sat. i. vbi. Et multũ referẽs de mecœnate supino: Quarũ generosi ordo est: vestiũ ipsum pecus infecit natura generosi graminis. i. generose berbe. Sunt enim berbæ quædã quæ pastæ natiuum colorẽ tribuunt: hinc in Buc. legitur. Sponte sua Sandix pascentes vestiet agnos. Egregius fons pluribus in locis aquæ inficiunt aialia. Clitun⁹ albos efficit tauros. Melas fluuius nigras oues. Xanth⁹ troiæ fluuius ruffas Auctor Pli. lib. ii. hoc autem loco de beti fluuio poeta intelligit. Vnde ait & beticus adiuuat aer Beticus aer: Betica lana rutila est: auctore: Plin. li. viii. Lacerna Betica apud Mar. lib. xiiii. ita loquit̃. Non est lana mihi mẽdax nec mutor abeno. Sic placeant tyriæ: me mea tinxit ouis. Et libro. viii. ad togã ait: An tarteſiacus ſtabuli nutritor iberi. Betis i bisperia te quoq; lauit aqua. Et lib. ix. in tarteſiacis domus est notissima terris: qua|diues placidũ Corduba Betin amat. Vellera natiuo pallent vbi flaua metallo. Et linit besperiũ bractea viua pecus. Et lib. xii. de Corduba sic ait: Albi qua superas oues Galesi. Nullo murice nec cruore mendax. Sed tinctis gregibus colore viuo. Item in fine eiusdem: lib. xii. Betis oliuifera crinem redimite corona. Aurea q̃ nitidis vellera tingis aquis Hispania autem tribus est distincta nominibus: pars eni ei⁹ Teraconẽsis in qua numantia clarissima vrbs erat pars. Betica: vbi corduba est: pars lusitania: vbi emerita. Auctor est Melas: Lances appositio est. Partbenio: laus ab artifice: partbenius autẽ natus ex matre: quæ virgo nupsit, pprie dicit̃: est & in arcadia mons. παρθενία virgo dicitur: παρθενυός virgo.

Castores: Fibri

Xanthus: Betica Lana Betis f

Hispaniæ partes tres Partheni⁹

Hispula: bispulam mulierem pinguem suorũ temporũ notat: vt Mar spatalem mamosam. bui⁹ ante meminit Hispula tragœdo gaudet. Clituni: bunc in pbalisci⁹ esse scri. Pli. cui⁹ aqua pota boues reddit candidos. inde eligebantur victimæ mactandæ ioui capitolino: Sil. ad meuaniam fluuium esse scribit in vmbria & sedet in gente pascens Meuania tauum dona ioui. Vir. Hinc albos ditũne greges & maxima taurus victima. Poetica. t. q̃ta describit Home. in Vlyxe: & Vir. in Aenea: Pars dira quidem: sed cognita multis. i. in quã calamitatem multi nauigantes inciderunt: vt. s. abiicerent bona. Ta-

DO.

bella:quæ ſeruari erant ex valitudine genus morbi tabella pingebāt quā dicabant in tēplo Aeſculapii: qui euaſerant naufragiū:tabella picta caſum exponebāt in tēplo neptuni:ſed aucta ſupſtitione ægyptia in qua antea eſt inuect⁹ tabellæ naufragiorū inſidiis pbano pendebāt.Decidere dicuntur pebitores cū aliquibus rebus datis cū creditore paciſcunt̄ & ſatiſfaciunt.quo verbo vſus eſt Mar.idem videbat̄ agere Catullus rebus eiectis. Imitat⁹ caſtora:caſtor idē fiber ponticus dicit̄:animal eſt cauda piſcium cætera ſpecie lutræ tāti morſus vt dētibus arbores nō ſecus ac ferro incidat:a venatoribus petit̄ ob inguem:ex quo fit medicamentū caſtoreū:id amputat periculo vrgēte:vt ita ſe a venatorib⁹ redimat:qđ ſcri.Pli. Veneris mœcenatibus.nā mœcenas mollitie veſtiū motatus eſt:& ob id appellatus. Malacinus ab bora:vt in prima ſaty.diximus. Et beticus aer.Fidentinus & alii boetios quoſdā fontes eſſe dixerunt:totū locum peruertētes:ego boc dici intelligo de veſte ex lana betica:boc eſt biſpana:nā in pecudibus beticis vellus eſt rutillū:ex quo nullo alio adhibito colore texebant̄ veſtes:inde lacerna betica apud Mar.ita loquitur:nō eſt lana mihi mendax:nec mutor:abeno:Sic placeant tyriæ me mea tinxit ouis Iuue.ratione naturalē addit quare talis illic fiat lana.ex potu ſ.illarum aquarū:& temperie cæli.Lances:grandiora vaſa erant eſcalia centenis quæ libris argenti aliquādo facte ſunt.Duſillanus rotundus lancē habuit quinquagenariā cum ſeruus eſſet Claudii impatoris:facte præſertim ſunt temporib⁹ etiā Domitiani magno impendio quod ſupra notauit:cum lance beata cicus inſcripto:&c. Parthenio:vel ab artifice ſculptore quē tamē Pli.non nominat inter alios:vel certe cubiculariū Domitiani intelligit:cui tantæ erant lances. Pinguior biſpula:ſatyrice pinguiorē biſpula taurū ſe imolaturū ſi poſcit quā nimio pinguiſſimā videri voluit. Nec finitima nutritus in berba:ergo gratior futurus. Leta.pinguia. vt ſata læta boumq; labores.& quid faciat lætas ſegetes. Oſtendes ditūni paſcua ditumnus fluuius vmbriā a tbuſcia diuidens quæ laueric animalia dicitur e cuiuſcūq; alterius coloris pilo in album vertere. Propertius. Qua formoſa ſuo ditūnus flumina luco Integit & niueos abluit vnda boues:& Virgilius. Hinc albi ditum ne greges & maxima tauri Victima ſæpe tuo profuſi flumine ſacro Romanos ad tēpla deū duxere triumphos. Et grādi ceruix feriēda miſtro.i.a pontifice mactanda.Seſe mirantis amici.catuli mirantis tantā vnq; euadere potuiſſe tempeſtatē. Nullū com.compari aut non putaret vllum poſſe cōferri naufragiū quādo nauum ſtatim abſumptū iri putarūt. Et quā votiua teſtanē pbana tabella in quibus ſuū qui euaſit pictum in tabula ſuſpēdit naufragiū. Ab iiſdē:cui deæ deprebenſi in tempeſtate multa voue quæ in eius templo cū euaſerunt pingui volunt.Arboris icer.ordo eſt cum rectoris cani prudētia nullā opem ferret cœpit ſaubedi catullus in certo biatu arboris qua ſe parte lapſum minaret decidere cum ventis iuuātibus caſum:eſt autē ſenſus cum prudentē rectorem de ſalute omniū deſperare Catullus aiaduertiſſet ac in medio æſtu pellagi nauim fluctuare proſpexiſſet arborē quæ ventorū flatibus in omnē partē proclinata quaſſataq; iā biare cœperat ſuccidit:quo ab huiuſmodi onere leuaret nauim. Imitatus caſtora animal.quod vt ſoſtratus tradit:in ſcythiæ deſertis inuenit̄ latorū teſticulorū vt apri.Medicatū:medicaminibus aptū. Et boetib⁹ adiuuat aer. boetis vt Stra.inquit biſpaniæ fluuius ex eiſdem naſcens locis ex quibus anas & tagus mediæ vero inter vtrūq; magnitudinis.Lances pertbenio factas:laus ab artifice.Vrne cratera capacē.ab eo quod eſt crater:vt græci.nam gratera etiā fœminini generis latini eſſe voluerunt.

MAN. Pbolus centaurus:

Pbolo.biſtoria bæc eſt:vt Diodo. libro v.ſcri.pbolus centaurus:quum domi berculem ſuſcepiſſet de foſſu antea vini doliū exulit. Verū eius odor ingens ad ppin quos centauros delatus ebrios reddidit. vna igitur pboli domū magno ingreſſi tumultu ad rapinā verſi ſunt quos bercules in fuga verti:multis corū peremptis tbeocritus autem ſcribit.Vini cupidum fuiſſe pbolū. Fuſci.viri ſui tēporis. Baſcaudas:baſcauda vas britānicus: inde.n.mittebatur.Mar libro.xiiii.Barbara de pictis veni baſcauda britannis.Sed me iam mauult dicere roma ſuā.In antiquo iuuenale legimus baſcandas.per.n. Aeſcarias. vaſa ad æſcas facta. Cælati ſ.auri.Biberat quo callidus emptor olyntbi i. Pbilippus rex. qui vt Plin lib.xxxiii.c iiii. ſcribit:poculo aureo puluino ſubdito ſolitus eſt dormire

Hereules in cētauros

Baſcauda.

Pbilippi Poculum Filippi. mores

Callidus emptor olyntbi.iuſti lib.ix.de Pbilippo rege ſic ait.Nulla apud eum turpis ratio vincendi blandus pariter & inſidioſus alloquio:qui plura ꝓmitteret q̄ p̄ſtaret:iſeria & iocoſa artifex.Amicitias nō fide;ſed vtilitate colebat:gratiā fingere in

Et dignum ſitiente pbolo:vel coniuge fuſci.
Adde & baſcaudas & mille eſcaria:multum
Cælati biberat quo callidus emptor olyntbi
Sed qs nūc alius:qua mūdi parte.qs audet
Argento preferre caput:rebuſq; ſalutem
Nō pp vitam faciunt patrimonia quidam:
Sed vitio cæci propter patrimonia viuunt.
Iactatur rerum vtiliū pars maxima:ſed nec
Damna leuant tunc aduerſis vrgētibus:illuc
Decidit vt malum ferro ſummitteret:ac ſe
Explicat anguſtū diſcriminis vltima quādo
Præſidia afferimus nauem factura minorem
Inunc & vētis animam committe dolato:
Confiſus ligno:digitis a morte remotus.
Quattuor:aut ſeptē.ſi ſit latiſſima tæda:
Mox cū reticulis:& panc:& ventre lagenæ.

Aſpice ſumendas in tempeſtate ſecures:
Sed poſtq̃ iacuit planũ mare tpa poſtquã
Proſpera vectoris fatumq; valentius euro.
Et pelago:poſtq̃ parcæ meliora benigna
Penſa manu ducunt hilares:& ſtaminis albi
Lanifice:modica non multo fortior aura:
Ventus adeſt:inopi miſerabilis arte cucurrit
Veſtib⁹ extenſis:& quod ſupauerat vnum:
Velo prora ſuo:iam deficientibus auſtris
Spes vite eum ſole redit:cum gratus iulo
Atq; nouercali ſedes prælata lauino
Conſpicit̃ ſublimis apex: cui cãdida nomẽ
Scropha dedit:letis pbrigib⁹ mirabile ſumẽ
Et nunquam viſis triginta clara mamillis
Tãdẽ itrat poſitas incluſa p æquora molles
Tyrbenãq; pharõ:porrectaq; brachia rurſuſ

odio:ſtruere inter concordãtes odia: inter hæc eloquẽtia & inſignis acuminis oratio ſolertiæ plena. Alexander filius huic ſucceſſit: Et virtute & vitiis patre ſuperior vini nimis vteroꝫ auidus. Sed ebrietatiſ diuerſa vitia patri mos erat: de conuiuio in hoſtes ꝓcurrere: periculis ſe temere offerre. Alexãder nõ in hoſtem. ſed in ſuos ſæuiebat &c. Callidus: callidi ſunt: qui dolo ac fraude exitũ virtutis imitanẽ: vt ſcrib. Victorinus in rhet. Cicero autẽ in lib. de. n. d ſic ait. Verſutos eos appello: quoꝫ celeriter mens verſat̃. Callidos autẽ quorũ tanq̃ manus in opere: ſic anim⁹ vſu concaluit:

Alexandri mores

Callidi

Verſuti

Emptor olyntbi. Demoſthenes cõtra æſchinẽ ſcribit. Laſchenẽ philippi amicũ pecunia corruptũ: illi olinthũ tradidiſſe. ſolebat eni philippus ſingularũ fere ciuitatum ꝓditores pecunia corrumpere. Caput: vitã. Vitio: auaritiæ. ſ. iactat̃: a catullo. Leuant. ſ. nauim. Illuc decidit. ad illud deuenit. Anguſtũ. arctũ ſtrictũ: & implicitum propter malũ arborẽ. Quãdo ſiquidẽ.

Olynthũ:

Dolato: leuigato: elaborato: fabricato. Quatuor: ſecundũ tabulæ craſſitudinẽ. Tæda: tabula. Mox: ſtatim: eſt autẽ ſenſus. Quũ nauigaturus panẽ ac vinũ parabis. aſpice ac etiã para ſecures: ſumendas quidẽ ad malũ incidendũ in tẽpeſtate. Reticulis reticulo panes geſtabant̃: hic ait Hora. ſaty. i. Ræticulũ panis venales inter bonuſto ſorte vebas humero. Sed poſtq̃ iacuit. exponit quidnã Catullus ægerit tẽpeſtate remota quo ad portũ veniret. Proſpera fuerũt. Victoris. Catulli. Valentius fuit. Staminis. albi dicunt̃ parcæ fœlicib⁹ alba ſtamina habere in manibus. infœlicib⁹ vero nigra: Mar. lib vi. ad Aulũ. ſi mihi lanificæ ducũt non pulla ſorores. Stamina: nec ſurdos vox habet iſta deos: Aura vẽtus adeſt Pli. item lib. v. epiſtola ad apollinarẽ ſic ait. Frequẽtius tamẽ auras q̃ ventos habet ꝓ quod aduertim⁹ Aurã eſſe paruũ ventũ. Veſtib⁹ appoſitio eſt Nouercali lauino. Aſcani⁹ abundãte lauini multitudine: vrbẽ Nouercæ reliquit nouã ipſam aliã condidit: quæ a ſitu longa alba appellata. inter Lauinũ autẽ & albã triginta fere interfuere anani Auctor eſt liui. Var. ait albã dictam ab alba ſue: quæ triginta peperit porcos: ex quo ꝓdigio poſt Lauiniũ conditũ ãnis triginta ea vrbs facta. Sumẽ. appoſitio eſt. Læris pbrigib⁹ mirabile ſumẽ boc per parentheſin legitur. Tandẽ intrat poſitas: hoſtiẽſem portũ deſcribit de quo Trãquillus in Claudio ſic poſt vndecim annos q̃uis cõtinuis xxx. hominũ milib⁹ ſine intermiſſione operãtibus portũ hoſtiæ extruxit: circũducto dextra ſiniſtraq; brachio: & ad introitũ profundo iã ſolo mole obiecta: quã quo ſtabilius fundaret: nauẽ ante demerſit: qua magnus obeliſcus ex ægypto fuerat aduectus cõgeſtiſq; pilis ſuppoſuit altiſſimã turrim. in exemplũ alexandrini pharí. vt ad nocturnos ignes curſum nauigia dirigerẽt. hæc ille. Qui autẽ de lucrino portu intellexerũt. haud rite quidẽ. Ratio eſt: quod poeta inquit. Tũ gratus iulo atq; nouercali ſedes prelata lauino conſpicit̃ ſublimis apex. deinde ſubſequit̃. Tandẽ intrat poſitas &c. A portu enim hoſtienſi non multũ Alba diſtat. A lucrino autẽ lacu. vltra milia paſſuũ centũ: quo pacto igitur Catullus trunca puppe. i. diminuta naui arbore & reliquis neceſſariis diſtantẽ. potius quã proximũ portũ adiiſſet ergo &c. Stra. lib. v. quod de diſtãtia diximus aſſerit dicẽs. Antiũ ſitum eſſe in rupe longe ab hoſtia ad ſtadia. cc & lx. poſt Antiũ circeium ſtadiis. cc. diſtans &. lxxxx. Deinceps circeio proximã intra ſtadia. c. Taracinã eſſe. hæc ex Strabone. Nos addimus a Tarracina diſtare caietã ſtadiis. cc. inde ꝓpe mare Sinueſſam eſſe. inde linternũ. inde cumas. poſt Miſenũ poſt Baias. inde lucrinũ de lucrino itaq; portu hoc loco minime intelligendũ. verũ de hoſtiẽſi. Tyrrbenãq; pharon. hoſtiẽſem turrim. Solinus ſcri. quod ægyptii in portibus machinas ad prelucẽdi miniſteriũ fabricatas. pharos dicunt. Porrectaq; brachia rurſus: rurſus ait: qm̃ in hoſtienſi portu dextra ſiniſtraq; brachia circũduxerat Claudius.

Parcarum ſtamina

Ventus. Aura

Alba. c.

Hoſtienſi:

Portus

Sitiente pho. i. quantã paterã debebat habere pholus vt eius ſitim impleret. is cẽtaurus berculẽ hoſpitio ſuſcepit: vt Dio. & theocri. ſcribunt: & ei vinũ propinauit: quod acceperat a baccho: ea admonitione ne ante berculis aduentũ depromeret: tũc eo odore reliqui centauri ebrii facti aduerſus hercu. impetũ fecerũt. Coniuge fuſci. coniugẽ fuſci ſuorũ temporũ notat ebriũ Baſcaudas: baſcauda vas nomine britanico eſt. Mar. barbara depictis venit braſcauda britanis. Fidẽtin⁹: ait lapides eſſe precioſos: mox ſententiã noſtrã inſerit tam inepte vt neutrã percepiſſe videat̃: Callid⁹ emptor olyntbi deſignat poculũ aureũ. nã Philippus rex nunq; dormiuit niſi poculo aureo puluino ſubdito: vt ſcri. Plin. Emptor olyntbi: omiſſe olynthũ dicit̃ a Iuue. nam olynthũ ciuitatẽ thraciæ allexit in ſocietatẽ: vt eſt apud demoſthenẽ: aduerſus athenienſes datis duobus oppidis atemõte. ſ. & Potidea. Fidentinus hanc ſen-

Antium Circeium Tarracina: Caieta Pharí

DO.

tentiam nostrã recitat. sed dicit nõ cõuenire. quoniã .s. percipit & insanit. Multũ cellati. s. auri: quod designat de philippo. per hoc quod dixim⁹. Vt malũ ferro submitteret. i. vt etiã incideret arborẽ nauis. Quando presidia vltima afferim⁹: vltimũ presidiũ & auxiliũ Nauem minorẽ: nã incidimus arborem: vt inde faciamus nauẽ leuiorẽ. Reticulis panes: reticulo gestabant apud antiquos. Hor. vt si reticulũ panis venales inter bonusto forte vebas humero: sensus est cũ nauigas parũ distans a morte & paulo post: cum incideris in tẽpestatẽ. oia quæ eieceris adeo vt tm̃ restent tibi panes & lagena cogeris incidere arborẽ nauis & facere nauẽ minorẽ: vt euadas: vt egit Catullus: qui malũ ferro submisit. Sumendas secures: vt. s. incidas arborẽ. Ite igit pue. exitum tẽpestatis in qua extremo o periculo laborauerat Catullus scrib. Sedata inquit tẽpestate Catullus vestẽ extendit pro velo: & alterũ minus velum: quod su perfuerat in prora extẽdit atq; ita flante aura ad portũ delatus est Vectoris. Catulli. Postq; parce mẽlio. i. postea q̃ fœlicitas est restituta Catullo vt in fatis erat. Inopi arte idest inopi presidio. s. vestibus extensis. Velo suo. quod in eo seruat ad differentiã veli maioris: quod solet esse in medio nauis & amissum erat. Lauino nõ post trigesimũ annũ. ex quo Aeneas tenuerat lauinũ. Ascanius mortuo patre relicto lauino matri vel nouercæ. nã id quoq; ambigit Liui. albamq; cõdidit ab alba porca huius memi nit Diony. & Varro de re rustica qui tradit scrofam peperisse triginta porcos in portentũ: & simulacra eorũ fuisse posita in publicũ. de hoc plura alibi diximus. Tandẽ intrat positas moles. porrũ bostiensem descri. iubi Claudius pbarũ erexit in æmulationẽ pbari alexandrine. xi. annorũ ope: vt ad nocturnos ignes cursum nauigia dirigerẽt: cuius meminerũt Trã. & Pli. pbarũ tyrrbenã fuit itẽ pbarus ad ca

VAL. preas: cuius meminit etiã Papi. Tele bouũq; domos trepidis vbi dulcia nautis lumina noctiuagæ tol lit pbarus æmula lunæ. Sitiẽte pbolo. cẽtauro. Et con. fu. acerbe & satyricus bibaces notat. Adde & ba. vasa britãnica. Marti. barbara depictis venit bascãda britãnis. Sed me iam mauult dicere roma suã. Et mil. in quib⁹ esca condit. Cælati bi. quo talli. emptor olyn. olyntbus in tbratia vrbs quã a calcide q̃ in euboœa fuit coloni cõdiderunt. Iactat rerũ vti. pars ma. vnde iactura dicta. Illuc recidit. in suũ recurrit damnũ ex re & cado quod vbiq; producit vt in illo. Recedit a cælo ignisq; & sulpburis amnis: & in propertii quarto elegiarũ. Recidit inq; suos mensa supina pedes: & apud Lucretiũ: frequẽter est inuenire. Inũc & ven. a cõ ita ꝓpter. Inunc tole aios & centũ finge triũpbos. Si sit la. tæda amplissima nauis quæ de arbore tæda fabricat. Mox cũ ræ. sensus est cũ nauigatur⁹ conscẽdis nauim & ad vi ctum cõparas necessaria memineris etiã securim tecũ ferre quo si vrgeat necessitas succidas malũ. Cũ ræ. reticulũ capitis tegmen muliebre: vt bic supra: reticulũq; comis auratũ ingentib⁹ implet: vt Var. in sequi vlysse suspẽdit laribus marinas mollis pilas reticula ac strophia est vbi significet saculũ: vt apud Hor. vt si reticuiũ panis venalis inter bonusto forte vebas humero: & bic. Staminis albi. propter diffla tas ex aere omni nubes. Nec multũ fortior aura vẽtus. attẽdenda locutio nec multũ fortior cũ multo dicere soleamus. Nouercali sedes prelata lauino conspicit sublimis apex. alba quam iulus creusæ & æneæ filius relicto lauino vbi nouerca & lauinæ ipsius ac æneæ filius domiciliũ babuit apollinis respõso condidit. Scropba lætis pbrygibus. scropba porca quidem quæ sæpius peperit: quæ vero semel porcetra nominat. Positas inclusa per æquora moles iulias,

MAN. Tyrrbenãq; pbaron turrim ad quã nauigantes noctu dirigunt iter. Magister. s. nauis Catulli. Interiora. s. ipsius portus bostiensis. Bianæ paruia cimbæ boc potissimũ illos decepit. putantes iuuenalẽ dixisse. Catullũ sua nauí lucrinũ portum adiisse petiis seq; loca interiora ipsius lucrini portus: ad quæ quidẽ Baianæ cymbæ adire solebant. Cũ aliter intelligendũ sit. Dicit enĩ poeta Catullũ sua trunca nauí adiisse interiora loca portus. s. bostiẽsis. ad quæ o dire cymba baiana potuisset. i. parua nauicula. quãtula. s. apud baias in Lucrino vtebant Stagnante sinu: imobili aqua & littoris & portus pene faciẽte stagnũ. Vertice raso sicuti seruí accepta libertate raso capite pilea accipiebãt: & rei absolutionem tonsi salutabant: sic nautæ raso capite erãt post elapsum periculũ. Itẽ igit: bortat pueros suos Iuuenalis ad sacra parãda ob reducem Catullũ. Igit. catullo reduce. Linguis animisq; fauẽtes. linguas ad verba & omia retulit. Animos ad mẽtes: Est enĩ sensus q̃ in sacris debẽt bona fari. meditariq; etiam bona: & boc boni ominis gratia fauere inquit festus bona fari. at veteres poetæ pro

Fauere Linguis

Que pelago occurrũt medio: lõgeq; rliquũt
Italiam: non sic igitur mirabere portus
Quos natura dedit: sꝫ trũca puppe magister:
Interiora petit baianæ peruia cymbe:
Tũc stagnante sinu gaudent ibi vertice raso
Carrula securi narrare pericula nautæ:
Ite igit pueri linguis animisq; fauentes:
Sertaq; delubris: & farra imponite cultris
Ac molles ornate focos: glebãq; virentem
Iam sequar: & sacro qđ prestat rite peracto
Inde domũ repetã graciles vbi pua coronas
Accipiũt fragili simulacra nitentia cæra
Hic nostrũ placabo iouẽ: laribusq; paternis:
Tura dabo: atq; oẽs violæ iactabo colores:
Cuncta nitent: longos erexit ianua ramos
Et matutinis operatur festa lucernis

Nec ſuſpecta tibi ſint hæc coruine: catull?
Pro cuius reditu tot pono altaria: paruos
Tres habet heredes: libet expectare qs egrã
Et claudẽtem oculos gallinã impẽdat amico
Tã ſterili: verũ hæc nimia ẽ impẽſa coturnix
Nulla vnq̃ pro patre cadet. ſentire calorem:
Si cœpit locuples: gallita & pactius orbi
Legitime fixis veſtitur tota tebellis
Porticus. exiſtunt qui ꝓmittũt hecatõben
Quatin? hicnõ ſunt nec venales elephanti:
Nec latio baud vſq̃ ſub noſtro ſidere talis
Baelua concipitur: ſed furua gente petita
Arboribus rutulis: & turni paſcitur agro
Cæſaris armentum: nulli ſeruire paratum
Priuato: ſiquidem tyrio parere ſolebant

ſilere vſi ſunt fauere. Similiter vt Iuuenalis ſ. Oui. lib. i. faſt. ait. Proſpera lux oritur: linguiſq̃ animiſq̃ fauere: Nũc dicenda bono ſunt bona verba die. Tibull? itẽ ſecũda epiſtola lib. ii. Dicam? bona verba: venit nata lis ad aras. Quiſq̃ ades lingua vir muliercq̃ faue. Cicero quoq̃ lib. i. de diuinatione ſic. neq̃ ſolum deorũ voces pythagorei obſeruauerũt ſed etiã hominũ quæ vocãt omina: quæ maiores noſtri: quia valere cẽſebãt. iccirco oibus reb? agẽdis: quod bonum fauſtũ. fœlix fortunatũq̃ eſſet: præfabant. rebuſq̃ diuinis: quæ publice fierent vt fauerẽt linguis impabãt. inq̃ feriis imperãdis vt litib? vt virginis ſe abſtinerent &c. Farra imponite cultris. Mola. quæ ſecundũ Valeriũ fiebat ex farre ſale. & aqua: cultri aſpergebant in ſacris: quod etiã aſſerit Seruius lib. vi. Molles focos. focus locus eſt: vbi ignis foueẽ. Tibull? Dũ meus aſſiduo luceat igne foc?. Molles ergo focos Iuue. ait ꝓpter ceſpites e quib? ara fiebat. hinc p epexegeſin ait: Gebãq̃ virentẽ. i. arã e ceſpite. potes & molles focos Iucundos exponere. Graciles corones Pli. lib. xxi. ſcribas propter gracilitatẽ corollas nominatas ſcri. item: cp coronæ deorum bonos erãt: & lariũ publicorũ priuatorũq̃ & ſepulcbrorũ: & manium. Omnes violæ colores. violarũ plura genera: purpureæ luteæ albe. Plin. lib. xxi. Nitent purgata ſunt & nitida. Erexit ramos: veluti fit in templis feſta luce. Operatur. operari eſt diis ſacrificare Vergil. in. g. Lætus operatus in herbis. Feſta ordo eſt. ianua feſta exegit &c. Nã operatur feſta nõ conuenit. operari enĩ pro ſacrificare abſolute ponitur. vel etiã addito ablatiuo. Suſpecta: vt putares forte me captatorẽ Gal. gallinæ ad rem diuinã luteo roſtro pedibuſq̃. pure non videbantur vt ſcribit Plinius lib. x. Tam ſte. quia ex habẽti hæredes filios nil ſperandũ eſt. Cotur. ea ẽ parua auis: & quum ad nos venit: terreſtris potius quam ſublimis: ponderoſo corpore: viribuſq̃ parũis: hinc volantis illa conqueſtio labore expreſſa: Plinius. lib. x. Vulgo autem qualea a ſono vocis dicitur. Pro patre: ideſt habente filios. Calorẽ: febris ſcilicet. Gallita & pactius: illa & is orbi erãt: & diuites: poetæ ſeculo: De gallita ſic ait Tacitus libro. xvii. per idem tempus poſtulata ad ſupplicũ gallita Criſpilina variis fruſtationibus: & aduerſa diſſimulantis principis fama. periculo exempta eſt. Magiſtra libidinum Neronis &c. Inde ſubiicit. Totius poſtea ciuitatis gratiam obtinuit cõſulari matrimonio inixa: & apud galbam. Otbonem vitellium: illeſa. Mox potes pecunia & orbitate: quæ bonis maliſq̃ temporibus iuxta valent. Aliqui vero textus habent galuia in dicto tacito. Pactius. Tacitus. libro viceſimo: de quodam pactio apbricano meminit: qui etiam iuuenalis tempore fuit: vt inde colligi poteſt. Et Mar. libro ait artis ebur. medicæ narteria cernis: babebis munera. quæ cuperet pacti? eſſe ſua. Porticus: templorum ſcilicet. Hecatomben. becatombe dicit ab ἑκάτόν: quod eſt centum & βόῦς dicebatur enim ſacrificium Centum boum. Vnde Strabo libro octauo ſcribit: Laconicam quum priſcis annis centenis præeſſet vrbibus becatompolin vocitatam: Inde quotannis per eos boues centenos imolari conſuetum fuerat. quod ſacrum becatombas appellabant. Quatinus: Quatinus: eſt quoniam. ſed quantum quatenus: aut vt. quod feſtus aſſerit. Furua gẽte. i. nigra vt a Mauris. indis: etbiopibus. Cæſaris armentum: appoſitio eſt.

mola falſa

Focus

Corone
Corollæ
Violarum genera

Gallinæ
Coturnix

Gallita

Hecatõbe

Longe italiam: quoniam procedunt in longitudinem: & procul videntur diſtare ab italia. Cymba baiana: boc dicit vt oſtendat nauem Catulli tempeſtate ita fuiſſe factam vt iam cymba videretur: quæ ingreſſa eſt interiorem aditum portus: Baiana: quali in lacu Luermo vtũtur. Farra ideſt molam: quæ fit ex farre. Coronas graciles: lares & publice in compitis colebantur tradito ritu a Seruio Tullio. quoniam ex lare conceptus ipſe putabatur: nam cum Ocreſta mater ſederet ad focum: tranquillis genitale apparuit in cineribus: vnde ea ſurrexit grauida. & cum poſtea flamma in capite Seruii conſpecta eſſet confirmata eſt opinio eum laris eſſe filium & priuatim inde erant in honore: coroniſque ornabantur. Plinius iam tunc coronæ deorum bonos erant & larium publicorum priuatorum que. Ne ſuſpecta tibi. non ſuſpiceris de me propter boc quod velis captare Catullum non enim eſt orbus: ſed habet tres filios. Impen. galli. ſacrificat gallinam: gallinæ autem ad rem ſacram idoneæ non erant: niſi eſſent luteo roſtro & pedibus: vt ait Plinius. Steriliſ: nam ſteriles dicebantur amici captatoris qui habebant filios: quia nihil erant ei daturi ſed filii. Gallita. gallita orba diues fuit circa tempora poetæ. Cornelius per idem tempus expoſtulata ad ſupplicium Gallita Criſpinula: Poſtea

DO

tutius ciuitatis gratiã obtinuit consulari matrimonio summissas: & apud galbam Othonem Vitellĩũ illesa: mox potens pecunia & orbitate: quæ bonis malisq; temporibus iuxta valent. Pactius: hic item orbus reat diues: de quo Mart. Artis ebur medicæ nartetia cernis. babebis munera quæ cuperet pactius esse sua. Fixis: nam qui nuncupabat vota pro alicuius rei euentu: ea libellis scripta templorũ porticibus affigebat: quod in Octauio scribit Tranquillus: ait enim eum voluisse nuncupare vota in proximum lustrum: cuius paratis iam & scriptis tabellis. Vestitur tegitur. Porticus. s. templorũ. Furua gente. segnitiem suorũ temporũ notat: nam elephanti qui olim in bellorum vsum ducebantur: nũc a Domitia. & aliis imperatoribus in voluptatẽ & theatrum exhibentur. quod Plinius scri. tradit] eni in ludis germanici elephantos edidisse quosdam motus in conditos in speciem saltationis: & hæc sæpe in spectaculis leguntur. Furua gente. a mauris indiæ & æthiopibus: nã ab his veniebãt elephãti.

VAL.

Interiora: læuorsum quo baias versus est iter. Stagante sinu. quasi stagnum faciente. Vertice raso garrula securi narare pericula nautæ: & qui in libertatem vindicarentur. idem quoq; passos constat q; seruitutis tempestatẽ effugisse viderentur. Plau. in ampbytrione: vt ego bodie raso capite caluus capiam pileum. Et farra imponite cultris pro impone cultros mole quæ ex farre fit. Molles. thure cõparsos. Glebam quæ virentẽ: ad aram. Quod præstat. melius est aut quod excellit: Graciles: tenues vt ipse supra. quicquid graciles buc mittitis indi: aut graciles molles. Hor. quis multa gracilis te puer in rosa. Fragili cæra: q; cum induruerit facile ictibus cedat. Et matutinis operatur festa lucer. operari sacrorum verbum est. matutinis quæ ad matutinũ vsq; tempus collucent. Paruos tres babet bæredes: vt eius sperare non possim bona. Libet expectare ironicos non est q; expectem ne moriantur.

Claudentẽ oculos. tunc moriturã: Impendat. impendium gallinæ faciat. Tam flerili pauperi. Hæc nimia est impensa. gallinam impẽdere nimium est Coturnix nulla vnquã pro patre cadet. nemo p patre ne moriatur coturnicis impendiũ fecerit. coturnix miliaria est auis aduena quæ alibi belleboro pascitur. Lucretius. Præterea nobis veratrum est acre venenũ: At capris adipes & coturnicibus augeti italia vero milio potissimum pascitur banc inscire querquædulã quidam vocant: cum sit querquædula multo maior: & vt anas aquis semper innatet. Gallica & paccius. bos pro quibuscũq; diuitib9 ponit. Orbi. sine vlla liberorum sobole. Legittime. ample. Fitis vestitur tota libellis portic9: votis aperitur quæ vouerunt: multi vt si diuites illi vixerint in eorum testamentis bæredes perscribantur. Existunt. comparent se proferunt. Qui promittunt becatombẽ qui ingens sacrum polliceãtur se facturos nam becatombem pro eximio ponit sacrificio: sicut Home. ἐρἀόν Δάϖόλλωνι τέμιεϖάσεκάτόμβάσ ab ἑκάτόν. quod valet centum & βόὺσ. bos q; constaret centum aureis solidis in q; bus bos celatum erat: idq; vt antiquos referrent redditus qui ex pecudibus fuere. Quatenus quoniã bic coniunctio est: nam est vbi modo loci modo temporis sit aduerbium sicut catenus & quoad. Nec venales: vt si emere volueris non facile inuenias. Nec latio pro in latio. i. italia licet italiæ pars latium sit a saturni latebra dictum Oui. & dicta est latium terra latente deo. Sub nostro sidere in regione nostra: quæ vt cæteræ subsidere vno est boc est signo q; ei in primis presidet. Tyrio. punico. Seruire solebãt annibali: cum italiæ bellum intulit.

Regi molosso: idest pyrrbo epirotarum regi. Elephãtos italia primũ vidit bello pyrrbi regis & boues lucas appellauit in lucanis visos. Auctor Plinius lib. viii. Ferre. p ferebãt Pli scri. in theatro: Cæsaris tẽpore. xx. Elephãtos turritos cũ sexagenis propugnatorib9: e diuerso dimicãtib9 peditibus quingẽtis: totidẽq; equitib9 fuisse Maiores: nobiliores indicat magnitudo: vt inquit Pli. Minores appellãt notbos.

MAN.

Annibali & nostris ducib9. regiq; molesso:
Horum maiores & dorso ferre cohortes
Partẽ aliquã belli & euntem in plia turmam
Nulla igit̃ mora p nouiũ: mora nulla pistrũ.
Pacuuium: quin illud ebur ducatur ad aras.
Et cadat ante lares gallitæ: victima sacra
Tantis digna deis: & captoribus borum:
Alter enim si concedas mactare vouebit.
De grege seruorũ magna & pulcherria q̃q;.
Corpora: vel pueris: & frontibus ancillarum
Imponet vittas: & si qua est nubilis illi
Ipbigenia domi dabit banc altaribus & si.
Non sperat tragicæ furtiua piacula ceruæ
Laudo meũ ciuem: nec cõparo testamẽto
Mille rates: nam si libicina euaserit æger:
Delebit tabulas inclusus carcere nassæ
Post meritũ sane mirandũ: atq; omnia soli.
Forsan pacuuio breuiter dabit. ille superbus

Partẽ aliquã. appositio ẽ: Igit̃ quia illi orbi sunt: vel quia in latio pascunt̃ elephãti. Nouium: is & ister pacuui9 captatores erant. Illud ebur: idest elepbas: ex cuius dentibus ebur efficitur. Ante lares gallitæ: diximus lares esse publicos & priuatos. Deis idest laribus gallitæ. Horum scilicet gallitæ & pactii: qui sunt ditissimi.

Altera: idest pacuuius. Ipbigenia: idest filia mactanda vti Ipbigenia ab agamemnone patre: vt Dianæ iram placaretur: pro qua quidem cerua ab ipsa dea supposita est: Captator autem inquit poeta: filiam quoq; sacrificaret etiam nulla babita spe supponendæ ceruæ. Tragicæ ceruæ de qua tragœdia loquit̃ Sopbocles, Lau

do meũ ciuem: ironice loquit: ait enim maius esse habere testamentũ orbi mactata filia: q̃ fuerit seruasse mille rates mactata ipbigenia. Meũ: Romanũ quidẽ: q̃ vouerit filiã. Testamẽto: illorũ. s. orborum. Mille rates: propter quas vota est ipbigenia apud aulidẽ. Libitinã: Plutarchus scribit Pompiliũ instituisse libitinã coli: quæ dea sit eorũ: quæ mortuis iusta præstanẽ inspectatrix: siue proserpinã illam: siue venerem crediderimus. Aeger: orbus ipse: Tabulas: vbi. s. alios scripserat bæredes: Inclusus carcere nassæ: ideſt obligatus pacuuio ob maximum votum: Nassa vt festus edocet: est piscatorii vasis genus: quo quum intrauerit piscis exire non potest: Solent autẽ poetæ pisces pro orbis ponere: & piscatores p captatoribus: Post meritũ: mirandũ ideſt post mactatã illius filiam.

Libitina

Nassa

Rege molosso. i. Pyrrbo: in cuius aduentu italia primũ vidit elephantos vt Varro: & Pli. scribunt. cclxxii. anno vrbis conditæ. In prælia turbã: q̃ vt verisimile videatur. Plinius scribit. xx. elephantos turritos cum sexagenis propugnatoribus certasse in theatro. Illud ebur. i. elephas. Nouium & istrũ pacuu. duo captatores erant quos notat. Deis captatorem: qui. s. rogant pro salute gallitæ. i. elephas victima digna est: qua mactetur ab bis qui volunt esse captatores: gallitæ: quæ est ditissima. Alter. s. pacuuius: de quo in superioris satyris diximus. Ipbigenia. i. filia mactanda: quemadmodum ipbigenia mactata fuit: pro qua suppositus fuit Diana ceruam: & puella translata in thauricam sacerdos Dianæ puella habita in summo bonore est: vt berodo. scribit: ea ipbianassa a Lucretio dicitur: & ab Home. apud quem Agamẽnon sibi tres filias esse dicit: Chrysotbemim Laodicem ipbinassam. Lucretius: Ausi de quo pacto triuia ad virginis aram ipbianasseo turparunt sanguine fœde ductores Danaum. Et si non sperat: q̃uis non feret captator deam supposituram ceruam pro filia. Nec comparo mille rates testamento. q. d. censeo pluris faciendũ testamentum. quod captat amicus meus: q̃ salus mille ratiũ p qua mactata est ipbigenia. inclusus carcere nassæ: nassa instrumentum est piscatorium quo pisces egressu p bibentur. Silius. Haud secus ad vitreas solers piscator ad vndas: Ore leuem patulæ texens de vimine nassam. Cautius interiora ligat: vota inquit bæc nuncupat captator vt cum orbus conualuerit eo merito captus & tanq̃ piscis i nassa conclusus nequeat euadere. quin scribat eum bæredem aliis repudiati: & Mar. piscem orbo comparauit: & piscatorem captatori: & piscatorem piscis amare potest. Regiq̃ molosso. pyrrbo qui cum Romanis intulit bellum. Regiq̃ molosso. theopompus quatuordecim epirotbarum gentes esse scribit e quibus celeberrime fuerunt chaones & molossi. Horum: elephãtorum. Ac dorso ferre cohortes. epbexegesis partem aliquam belli quo tam sequenti q̃ præcedenti connectitur. Et euntem in prelia turmam: quæ vt vegesius ait galli atq̃ celtiberi pluresq̃ barbaræ vtebantur nationes in prelio in quibus erant sena armatorum milia. turma inquit Var. vt terima e in u abiit quod terdeni equites ex tribus tribubus thatiensiũ rbannium lucerum fiebant. Nulla igitur mora per nouiũ: nulla mora per bistrum pacuuiũ: qui bæreditatũ fuere captatores. Quin illud ebur. i. elephas abusiue: nam barrus elephas nominatur Hora. quid tibi vis mulier nigris digniſſima barris. ebur autem os elephantiũ. Ante lares gallitæ: ante domum ditissimi alicuius ciuis vt gallita est. Tãtis digna deis, ironicos & cum stomacho vultuosæq̃ legendũ est. Et captatoribus borum: diuitum boc est digni diuites quibus tanta sacrificetur bostia & digni captatores qui pro illis tantũ faciant impendium. Et si qua est nubilis. illi captatori: Ipbigenia domi filia virgo: eam quoq̃ sacrificabit: vt agamennon olim filiã suã Ipbigeniã immolare voluit: nã vt Lucre. inquit. Sublata virũ manib⁹ temebũdaq̃ ad aras: deducta est nõ vt solẽni more sacrorũ. Perfectoq̃ posset claro comitari bymenæo. Sed castra incestæ nubẽdi tẽpore in ipso. Hostia cõcideret mactatu mœsta parẽtis. Exit⁹ in classi fœlix fastusq̃ daret: ea a quibus dã ipbianassa dicta est vt a Lucre. triuie ad virginis arã Ipbianassai turparũt sanguine fœde Ductores danaũ. Et si nõ sperat tragicæ furtiua piacula ceruæ: nã cũ virginẽ vt aiũt altaribus vlysses & menelaus & calchas admouissent cælũ repẽte cœpit nube tegi q̃ secutæ chorusca tiões fulmina marisq̃ & terræ ingens motus & aeris ereptũ omnino lumen: inde imbriũ grandinũq̃ vis inaudita nec borum prius vlla fuit quies q̃ qui se sacris accinxerat in proxima dilapsi effugerẽt: quũ in diuersa mẽtes agebant iminentia pericula ne sacrificarent virginẽ tã repente cæli aborta mutatione: ne autẽ ab hmõi sacrificio desisterẽt militũ interuẽtione & dimouẽde classis cõsilio mouebanẽ: in hac tã ancipiti sentẽtia eluco reddita vox est detestari numen sacrificii genus abstinendũq̃ a virgine dubitãtibus igitur cunctis quid demũ immolandũ esset creua forma mirabili ante ipsam arã cõstituit intrepida: eã vero sibi oblatã diuinitus bostiã arbitrati deprebẽsam immolauere quib⁹ peractis & pestilãs se latus morb⁹ & nauigãdi ois oblata facultas est. Tragicæ furtiua: piacula ceruæ: q̃uis non speret redimi filiã posse Ipbigenia suggerẽte se cerua de qua re cõscriptæ sunt tragediæ. Laudo meũ ciuẽ ronicos. Nec cõparo testamẽto mille rates cũ testamẽto ad quod ille inbiãt nõ cõparo mille rates q̃ cã me periditarẽt filiã dux grecorũ agamẽnon voluit suã immolare: qđ etiã Hor. exacrat. Tu cũ p vitula statuis dulcem aulide natã Ante aras spergisq̃ mola caput improbe falsa. Rectũ ai seruas. Nã si libitinã euaserit eger libitina mortẽ: sic Hor. non ois moriar multaq̃ pars mei vitabat libitina cũ pprie libitina sepeliẽdi cadauera ministeriũ sit Vale maxi. de gratis marco cornuto ptore funus bircii & pause iussu senatus locante qui tũc libitinã exercebãt: tũ rerũ suarũ vsum: tum misterium suũ polliciti sunt: qui libitinari⁹ & libitiniã exercet. Vlpia. de instito actione idem ait si libitinarius incautũ rerũ pollicitorem babuerit isq̃ mortuũ spoliauerit dandã in eũ quasi institoriã actionẽ. Delebit tabulas. testamẽti in quib⁹ bæres erat scriptus captat. Inclusus carcere nassæ: nassa est piscatorii vasis genus quo cũ intrauerint pisces exire nequeunt. Plautus vnq̃ ex illa nassa bodie escã petam. Ille supbus cacuuius.

DO

VAL

MAN. Neronis rapina

Mycenis.i.aliqua filia:vt fuit pbigenia Mycenis. Eſt aũt Micenis hic patronomi cũ fœminínũ. Rapuit nero:is quidẽ inter alia a ſarepta:tẽplis etiã cõplurib⁹ dona de traxit:nulliq; delegauit officiũ:vt nõ adiu ceret:Scis quid mihi opus ſit & bocagamus ne quis quicq; habeat Auctor ẽ Sueto. Quãtũ ra. Nero bẽbat infinitas opes nam Nero publicas & priuatas opes rapuit:vt ſcri. Tran. Fiedn. naſſam exponit p medico. O ridiculũ caput:nec q̃uis verã opinionẽ in nr̃is ſcriptis legerit hõ nullius ingenii infinitæ ſtultitiæ ſuũ voluit emẽdare errorẽ quod tamẽ multis in locis facere conatus eſt:ſed ita mea ſuis addit:vt nemo intelligat:quæ rectæ dicit:ſi qua ſunt aliena eſſe & male ab ipſo recitari.iam valeat. Fiden. cum præceptore.

DO

Incedet victis riualibus ergo vides q̃p
Grande opepræciũ faciat iugulata micenis
Viuat pacuuius quæſo:vel neſtora totum
Poſſideat quantũ rapuit nero mõtib⁹ auruꝫ
Exequet:nec ametq; quẽ nec amet ab vllo.

VAL.

Victis riualib⁹ q ſecũ illã captabãt bæreditatẽ. Iugulata mycenis filia illi⁹ vt agamẽnonis ipbigẽia q̃ mycenis:in aulidẽ plara ad ſacrificiũ eſt:aut Mycenis ntũs ſingularis ẽ vt ſit mycenis mycenidis compatiua forma. Vel neſto. to.i. oẽs neſtoris ætates. Quãtũ rapuit nero mõtibus aurũ exæquet: q̃tũ auri nero crebra effuſiõe hic poſſideat:nulli⁹ tñ merit⁹ amicitiã cũ bac opes nimias poſſidendi rabiæ afflictetur.

Argumentũ Satyre.xiii.

Tertia poſt decimã ſolaẽ damna dolentes

Satyra.xiii. Lib.V.

MAN.

Exemplũ:

Exemplo quodcũq; malo. Caluinum ſe cruciantẽ:q̃ depoſitũ ſibi denegatũ fuerat conſolaẽ:mlr̃is.n.idẽ accidiſſe ait:Appellatq; fœlices illos:qui vitæ incõmoda facile flerũt. Inde arguit eos qui dũmodo aliorũ pecuniã:retineant ſine timore aliquo deorũ peierant Ad conſolationẽ poſtea redit Caluini oſtẽdens malos oino a deis punitũ iri. Exẽplo:Exemplũ eſt:qđ rẽ auctoritate aut caſu alicui⁹ bois:aut negotii:cõfirmat: aut infirmat. Vt inquit Ci li.i rhet. Ipi diſplicet auctori:improbi nãq; pœnitẽtia ſunt refertí:nec etiã erga ſe quidẽ amice affecti eẽ videnẽ ꝓpterea q̃ nihil habẽt qđ ſit amabile:vt ſcri. Philo. lib. ix. etb. Auctori:id eſt peccãti: Vltio. pœna:vnde ait Cice. p milone. Et pœnã ſemp ãte oculos verſari putent:q peccauerint Videto tñ lati⁹ inferi⁹ de prauorũ conſcia. ſ. ibi. Quos diri cõſcia facti mẽs habet attonitos:improba gratia i.iniuſta Prætoris:q centũuiralib⁹ pſidet. Vñ pli.li.vi. Epiſt. ad ruffũ ſic ait. boc facto nepotis cõmotus ptor:q centũuiralib⁹ pſidet:deliberatur⁹ an ſequereẽ exemplũ inopinatũ nobis otiũ dedit &c. Vrñ.i.iudiciũ ipſum iudicũ ex vno forte lectorum boc ait qm̃ vt oſtẽdimus in vltia ſaty. Iudices erãt centũ quinq;. Vtq; indicat Aſconius oratione p Milone. corã accuſatore acreo pilæ in quib⁹ nomina iudicũ inſcripta eſſent:equabanẽ. deinde rurſus poſtera die ſortitio iudicũ fiebat. vnius &. lxx. qui numerus quum forte attigiſſet:illi ꝓtinus ſeſſum ibãt:tum ad dicẽdũ accuſator duas boras reus tres habebat. Reuſq; eodẽ die illo iudicabaẽ. Relinquebaẽ autẽ numer⁹ iudicum qui ſentẽtias ferrent Quinquagesim⁹ & vnus. Caluine:is quidem poeta fuit humilis. Mar. li. vi. æquales ſcri. verſus Caluinus:& vmber. recẽti:recẽs illud eſt:quod paulo ante dixerit:vt inquit Cicero. lib. iii. Tuſc. Deſcerere:Quicquid non oportet ſcelus eſſe. Quicqd nõ licet ne-

Iudices Cy.

Recens
Scelus
Nefas
Fides
Iuſiurãdũ:

Exemplo quodcũq; malo committitur ipſi:
Diſplicet auctorí: prima eſt hæc vltio q̃ ſe
Iudice nemo nocens abſoluit ẽ: ĩproba q̃uis
Gratia fallacis prætoris vicerit vrnam:
Quid ſentire putas omnes caluine recenti
De ſcelere & fidei violatae crimine: ſed nec
Tam tenuis cenſus tibi cõtigit. vt mediocris
Iacturare te mergat onus:nec rara videmus
Que pateris:caſus hic multis cognit⁹ ac iam
Tritus & emedio fortunæ ductus aceruo
Ponamus nimios gemitus:flagrãtior æquo
Nõ debet dolor ei ſe viri:nec vulnere maior
Tu q̃uis leuiũ minimã:exiguãq; malorũ
Particulã vix ferre potes ſpumãtibus ardẽs:
Viſceri⁹ ſacrũ tibi quod nõ reddat amicus
Depoſitũ ſtupet hæc qui iã poſt terga reliqt:
Sexaginta annos fonteio conſule natus
At nihil in melius tot rerum proficis vſu.
Magna quidẽ ſacris quæ dat p̃cepta libellis
Victrix fortunæ ſapientia:dicimus autem
Hos quoq; fœlices qui ferre incõmoda vitæ
Nec iactare iugũ vita didicere magiſtra
Que tã feſta dies vt ceſſet prodere furem:
Per fidaꝫ fraudes:atq; omni ex crimĩe lucrũ:

fas putare debemus: vt inquit Ci. in padoxis. Fidei violatæ perditissimi est hominis simul & aicinam dissoluere: & fallere eū: qui Iesus nō esset: nisi credidisset. Vt inquit Ci. pro sexto roscio. Et li. iii. off. ait: qui iusiurandū violat: is fidē violat quā in capitolio vicinā iouis optimi maximi vt in catonis oratiōe est: maiores nostri esse voluerūt: idē quoq; lib. i. rbet. inquit: vt locus in mari sine portu nauibus nō potest esse tutus: sic animus amicis sine fide stabilis esse nō potest. Necrara videmus quæ pateris Cice. ad Titi. lib. v. epist. famita inquit. Est autē cōsolatio peruulgata quidē illa maxime: q̄s semp in bore atq; in aio habere debem?: homines nos vt esse meminerim? ea lege nato omnib? telis fortunæ ꝓposita sit vita nostra: neq; esse recusandū: quo minus ea: qua nati sum? cōditione viuā. Neue tam grauiter eos casus feram?: quos nullo cōsilio vitare possumus: euectusq; aliorū memoria repetēdis nihil accidisse nobis noui cogitem?. Fortunæ aceruo multos eni casus fortuna babet. Flagrātio: ardētior ma ior vebemētior. Viri. i. prudentis & magnanimi vnde ab viro dicta est virtus: vt inquit Ci. & phlo. li. iiii. ethi. ait: q̄ Magnanim? neq; vebementer in prosperitate lætabit. Neq; nimiū in aduersitate dolebit: Quāuis ꝓ quātumuis leuiū. Vix ferre potes. Difficile est eni tacere: quū doleas: vt inquit Cic. pro sylla. Sacrū propter adbibitū. i. iusiurandū: in quo vt Ci inquit lib. iii. off. Non met? sed quæ vis sit debet intelligi est eni iusiurandū affirmatio religiosa: quod autē affirmatiue quādo deo teste ꝓ miseris: id tenendū est. Paulo item inferius sic ait. Nullū eni vinculū ad astringendā fidē iureiurando maiores arctis esse voluerūt. Id indicant leges in duodecim tabulis. Indicāt sacrate: indicāt fœdera: quibus & cū hoste deueniē fides. Indicant nationes: aiaduersionesq; censorū: qui nulla de re diligētius q̄s de iureiurādo iudicāt. Depositū Arist. particula. xviii. ꝓbie: petit. Cur depositū denegare iniqui? sit q̄s mutuū. An q̄ amico iniuria facere turpe est: depositū igit̄ qui negat amico iniuriā facit. nullus eni quicquid deponit nisi credēs confidēsq;. At is cui debet̄: amicus nō est: non eni mutuo cōcedit: sed vere dat qui amic? est. An quia maior iniuria cōmittit̄: præter damnū eni fides negligit̄. Cui? gratia q̄s uis nil aliud cogat: abstinendū ab iniuria ē. Stuper mirat̄ relicta secūda psona ad tertiā loquit̄: de eadē intelligēs ad quā illico redit dicēs At nihil i meli? tot rerū ꝓficis vsu. Fonteio cōsule nat? Sueton. de caligula inqt. C. Cesar: nat? est pridie cal. septē. patre suo & C Fōteio capitone cōsulib?. Et pli li. vii. c. xxi. sic nupq; fonteio: & Vipsano cōsulib? annos ix. genitū puerū a meridie ad vesperum. lxxv. Milia passuū cucurrisse: At nihil i meli?: Caluinū ignauiæ arguit: q̄ sibi nō redditū depositū stupuerit: cū sæpi? illud idē multis acciderit: cunq; iā senior sit: tā leuia nō didicerit pati. Magna sunt s. laudat aūt fortes viros qui dāna cūcta atq; incōmoda spernūt. Victrix fortunæ sapiā: binc sat x. ait de Democrito inquit. Quū fortunæ ipse minaci mādaret laqueū: mediūq; ostēderet vnguē. Et Sene. epi. ix. ait: Noster sapiēs vincit quidē incōmodū oē: Cice. vero in lib. de n. d. sic Stulti nec vitare venientia possūt: nec ferre p̄sentia. Qui i cōmoda vitæ: Epist. lxxxxix. ait Sene. & bocip̄m si itelligim? solatiū ē: æquo aio perdere qđ periturū ē: & Ho in sat. ii. lib ii. ait: Fortiaq; aduersis opponitæ pecta reb?: Et Ci. li. iii. off. magnitudis ai ꝓpriū ē: nil extimescere: oia būana despicere: nihil qđ boi accidere possit itollerādū putare.

Fides necessaria

fortunæ tela

Virtus vnde Magnanimus:

Iusiurandū

Depositū denegare

Fonteius Consul

sapientis patientiam

Fortitudis proprium:

Exemplo: Calui: qui abnegata sibi pecunia vebemēter augebat̄ ita consolādo lenit vt tēpora sua notet. quib? frequēter id accidebat. Prima cōsolatio est eū qui abnegauerit non esse liberatū cruciatu: q̄s uis iudices non dānauerint: cū conscientia ipsa hominē sceleratū torqueat. Vrnā preto is. nam sortes in vrnā coniectæ in dānatos ducebanē: Vir. Quesitor minos vrnā mouet. licet inquit per gratiā euaserit vrnā. s. iudicū & damnationē pretoris fallacis tamē non est absolut? cruciatu. Te mergat: boc est obruta: & cogat in desperationē: Quæ pateris. Altera consolatio a cōmuni. s. fortuna. Sexaginta annos: redarguit leuitatē caluini: qui cū sit natus sexagesimū annum nō didicerit vsu rerū ferre tā exiguā calamitatē, Caluini præterea meminit. Mar. mali poetæ. Fōteio fonteius capito cōsul: de quo Taci. Auaritiā fontei capitonis adimēdis assignādisq; suæ militie oridinibus integre mutauerat: nec cōsularis legati mēsura: &c. Pli. nup Vīsano & fonteio cōsuli. Trā. Natus est. C Cæsar patre suo & fonteio capitone cōsulibus. Victrix fortunæ sapiētia: eos inquit laudam? qui in aduersis sua prudētia victores fortunæ casum & temeritatē contēnunt: Que tam festa: boc dicit quoniā de scelere diebus festis agere nō licebat prodere furem: vt in ea non audiatur aliquid de sure.

DO.

D. Iunii Iuuenalis satyrarū libri quinti Georgii Vallæ Placētini cōmētarius. De fraudibus.

VAL.

Exemplo quodcūq; malo cōmittit̄ ipsi displicet auctori. Caluinon consolat̄ mœrentē & pariter indignantē q̄ depositū is quē amicū fuerat arbitratus tā audacter & constāti vultu suū apud se nullū esse iret inficias ac ostēdit eo scelerū multitudine impunita euectā esse hominū audaciā vt id mie mirari oporteat cōtra vero cauendū me in bmōi flagitia prolabat̄ q̄nqui. dē nō de futura tandē diuini? malorū sit vltio. Exēplo quodcūq; malo cōmittit̄ ipsi displicet auctori: prima est bæc vltio q̄ se iudice nemo nocēs absoluit̄: & Ci. nolit. n inquit putare quēadmodū i fabulis sepenumero videtis eos qui aliqui impie sceleratēq; cōmiserūt agitari & perterreri tædis ardentibus sua quēq; fraus & sus terror maxime vexat suū quēq; scelus agitat: amentiaq; afficit: suæ malæ cogitationis conscientieq; animi terret: eæ sunt impiis assiduæ domesticæq; furiæ. Falla. p̄to vice vr. p̄to ris se verū fugerit iudiciū vrnā pro iudicio posuit quod sortito veteres in vrna iudicarēt: vt in Plu. aristophanes: & in casina Plau. indicarūt. Et me. for. du. acer. boc dicit nō est: q̄ quæraris tibi id soli contigisset cum preter alios casus bunc sæpissime tuū fortuna imitata. Pona deponamus apbæresis patbos. Flaram: æquo quam res ipsa poscat. Spumantibus. ita estuātibus viscerib?. Qđ non red. ami. depo. depositum est: vt Vlpia. inquit, q̄ custodiendum alicui datum est: dictum ex eo q̄ ponitur præ-

po.n. de auget depositū: vt ostēdat totū fidei eius cōmissum ꝙ ad custodiā rei pertinet: differt autam a sequestro ꝙ vt paulus inquit ꝓprie in sequestro est depositū ꝙ a pluribus insolidū certa cōditione custodiendū reddendūꝫ traditē. Post ter. reli. sexa. an. qui annos sexaginta nat⁹ est. Fonteio cum. na. q augusti tēpore vixit. Hor. Interea mœcenas aduenit atꝫ Cocceius capitoꝫ simul fonteius ad vngue Factus bo antonii nō vt magis alter amicus: legit &. C. Fonteius crassus qui in hispania cū tribus milibus hominum prædatū profectus locoꝫ iniquo circūuentus ab asdrubale ad primos tm ordines relato consilio incipiēte nocte quo tēpore mie expectabat ꝑ stationes hostiū erupiat. at eum nō hoc loco dici certū est. Sacris quæ dat ꝑce: li quorū scripta tanꝫ res sacras tenaci deceat tenere mēoria. Victrix for. sa. i. philosophia quæ de hominū scripta ē morib⁹ quæ cū sapiētia primo noiaret pythagoræ auctoritate post philosophia dici cœpta: ac vt ita nominaret ꝓpetuo obtinuit. est Victrix fortunæ. ꝙ mens humana nullis fortune sit in cursibus obnoxia: nam fortunæ actiones duce regimus sapientia. Vita didi. ma sapienti consuetudine gubernata.

MAN. Bonus. quis

Tbebæ

Nili Hostis

Pyxide. veneno in pyxide prato. Rari quippe boni. Hor. lib. i. Epist ad quintiū ait vir bonus est quis: Qui cōsulta patrū: qui leges iuraꝫ seruat: quo multæ magne ꝫ secāt iudice lices: quo respōsore: & quo causæ teste tuent. Tbebarū porte. de tbebis in Boetia intelligit: quæ septē habuere portas Oui. lib. ii. tristiū. Cur tacui tbebas & mutua vulnera fratrū: &. vii. portas: cū duce quaꝫ suo: Est autē allusio ad. vii. sapientes: qui quidē bellum fuere. Thales Solō periander. cleobo. Cbilō. Bias. Pittacus. Hostia nil ea. vii. sunt peiusiacū. Canopicū: bolbiticū seu bolbitinū. Sebeniticū: pbatnicū vel phanniticū. Mendesiū seu mendesicū. tanniticū Aucto. Stra. libro. xvii. Et Plinius lib. v. Nona ætas agitur: quo nam pacto nona vere & aperte exponi possit: non babetur. Quorū seculorū. s. Nullo metallo: quarta. n. etas a scelere nomen accepit: nam dicta ē ferrea. Cum ferrū peius sit: ære: argento: auro. Clamore ciemus: dicimus enim pro deum atꝫ hominum fidem.

Quesitū & ptos gladio vel pixide nūmos?
Rari quippe boni: nūero vix sūt totidē quot
Tbebarium portæ: vel diuitis ostia nili:
Nona ætas agitur: pæioraꝫ sæcula ferri
Tēporibus: quorum sceleri nō inuenit ipsa:
Nomen: & a nullo posuit natura metallo:
Nos hominū: diuūꝫ fidē clamore ciemus.

DO

Vix sunt totidē quot Tbebarū portæ: aliud ad septē sapientes: quos antiquitas venerata est: portæ tbebarum in Boetii septē fuerunt. Ho. & tbebana simul nostris cecidere sub armis mœnia quis septē fuerant porte: & Oui. Et septē portas cum duce ꝯꝫ suo: idem Hesio. tbebæ præcepta in ægipto centum portis nobiles: quas inter miracula refert Pli. Tbebæ in cilicia patria Andromaa. meit. Tbebei Luca: vt Cato scri. Nona ætas agitur non numerū secutus est nostrorum de ætatibus: qui quattuor tantum esse dixerūt: sed græcorum qui ad octauā peruenerūt: heroicam & deorū & alias ætates interponētes: ad genera metallorū referre non placet: quæ septem sunt: non eni diximus ætatem electri: aut stanni: aut plumbi. Nos hominū diuumꝫ fidem. boc est desperati homis: quasi diceret. Tu damas quot tidie desperato animo. Prob deū & hominū fidem.

VAL.

Gladio vel latrones & ficcarii compant. Pyxide: veneficiis. Rari ꝙppe boni numero vix sunt totidē. quot tbebarū portæ vel diuitis hostia nili. bonos. vii. oino erāt ait: septē fuerūt quos græci sapientes dixere: tbales milesi⁹: solon athenīēsis: cbilō lacedemoni⁹: pittac⁹ mitelene⁹: bias cleobol⁹: lindi⁹ periāder: corintbi⁹: quos vt mea fert opinio bonos vocat: at quot tbebarū portæ inqt plane in ægypto tbebas centū portis fuisse cōstat vt bic paulo post. Atꝫ vet⁹ tbebe centū iacet obruta portis: q̄ vt ꝓdus auctor est a nilli regis filia tbebe nomē adepta est. Quidā vero epapbi alii ꝓtei: alii neptuni: quidā lybios: nūnulli epyri filiā tbebē dedisse nomē ferunt eiusdē quoꝫ nois alia fuit in sycilia vrbs Ho. in i. iliados. ὡχόν θ ὑβήν τ ὀλιθρόν quā ideo ita nominatā scri. dicæ arcb⁹ ꝙ cū cetion genere pelasgus e græcia in cilicia cōmigrasset vrbēꝫ atramition cū dedisset: ibi filiā noie tbebē genuit ꝯꝫ postea nubilē se neminē locaturū palā dixit nisi q eā in carmie qđ ꝓposuerat superasset: at cū p id tps adesset bercules eā victor adept⁹ est a cui⁹ noie vrbē in platio cilitiæ mōte a se cōstructū noiauit: sūt et non obscuri sane auctores qui tbebē alexādiri qui apud pbereos i tbessalia tyrannidē ocuparat vxorē occiso noctu cū cubaret marito in cilicia profugisse: & conditā a se vrbē tbebas de suo nomine vocitasse scribant: at si diligentius id perspiciāt se ꝓfecto tēporū argui cōperient inscitia. Cato autē auctor ē in lucania tbebas periisse a colonis aoniis olim cōditas. Bacch⁹ in apbrica vrbē quoꝫ cōdidit tbebas. Hiero. in cōmētario epist. pau. ad calatas masciliā: inquit pbocei cōciderūt: quos ait Var. trilingues esse: ꝙ græci loquant & latinæ & gallice. oppidū rbodā coloni rbodiorū locauerūt: vnde amnis rodanus nomen accepit. prætermitto cartbaginis conditores tyrios & agenoris: vrbē prætereo tbebas libri quas in apbrica cōdidit: quæ ciuitas nunc tbebestis dicitur: fuit etiam tbebe in italia ciuitas: fuere post remo in aonia tbebæ quas cadm⁹ fert cōdidisse: sunt qui ogynē dicāt: vnde res antiquas ogygas mīti noiarunt ꝙ vetustissimū id traditū sit fuisse opidū quæ solæ ꝯtum me legisset meminerim. vii fuisse portarū ferunt. Ho. ἠμὲι κάι θήβηϛ ἑλόϛ ιλόμενέ πτ᾽ πύλνιό. Vel di. boni. diuitis feraces reddētis suo limo agros: vñ & nilus credit a nōnullis dictis: licet a nilea re quidā. vt Dio. noiatum

exiſtimarint ꝙ cum longū vtiliſſimū incolis reddiderit: cum antea nielo nominarentur. nili vero oſtia omniū confeſſione ſunt. vii. Virg. in car. g. Et diuerſa ruens ſeptē diſcurrit in ora: quorum vnū auctore diodoro peleuſiacū vocitāt. alterū pānīticū: tum medeſiū & pbeneticum & ſedeniticū & voluerion. vltimū canopon a quibuſdam gerculanū. Nona ætas agitur. hoc exaggerandi cauſa magis dictum ꝫ ꝙ ita videatur: nam ſubiungit. Nomē & a nullo poſuit natura metallo cum Hora ferreū videri ſæculum voluerit dicens. Iuppiter illa piæ ſecreuit littora genti. Vt inquinauit ære tēpus eureum: Aere de hinc ferro durauit ſecula quorū. Piis ſecunda vate me datur fuga niſi ꝙ Plato in. viii. de repub. ait ſecula a principibus dicta prius metallis.. poſtea a compoſitis vt aes cum auro & argentū cum ferro mixtū ſæcula duo faciant ita videri poſſunt hæc ſæcula multiplicari potuiſſe ad nouem vſq; ætates. Peiora ꝫ ſæ. fer. tempori quo. ſce. nō inuenit ipſa ſubaudiendū ſæculis quæ lōge peſſima tam Oui. ꝫ Heſio. fuiſſe voluerunt. Nomē & a nul. po. na. metal. veluti cæteris vt cum ipſa nature metalla deficere videantur ſiquidē poſt octo annorū milia ab inchoato mundo ad eiuſdē interritū nullū ſupereſſe temp⁹ dixerunt non modo e veteribus a nomine chriſtiano propbanis multi: ſed & Augu. in ſextum ꝓpbete dauid pſal. a quibuſdam predicatum tum demū venturū diuinū eſſe iudicium: & Lucre. ſuo tempore mundū ſeneſcere conquerit in quo omnia oborti mala & contra bona interire exiſtimat. Idem quoq; bea. Cypri. putat ꝙ indicare hic quo Iuue. voluiſſe credi par eſt: nec magis nonam agi ætatē qui vltimam ꝙ nonus numerus triplici trinario qui numerus perfectiſſimus eſt conſtare intellīgat quaſi aliam ætate non ſit expectare ꝙ hoc numero abſolutum ſignificare limitem quendam veteres conſueſcere dicere nemini obſcurum ſit: nam quid aliud ſignificat tytium per nouem porrectū eſſe iugera ꝫ orbem vniuerſum occupaſſe libidinem. Lucre. Qui non ſola nouem diſperſis inbera membris. Obtineat ſed qui terat totius orbem: & ſubiungit Sed Titius nobis eſt hic in amore iacētem. Quē volucres lacerant atq; exit anxius angos. Aut alia ꝫuis ſcindūt turpedine curæ: & mille apud poetas ſimilia paſſim eſt inuenire: q̄ ne nimius ſim: ac ne meū egrediar interpretandi propoſitū in aliud tēpus commodius proferēda reitio quādo ſatis liquere opinor cur nonā eam ætatē dici voluerit. Nomē & a nullo poſuit natura metallo: dicta metalla ꝙ ea inter terræ venas ſcrutentē bois μετάλλάν. n. rimari ſignificat. Home. μὴτιόυτ ἀὐτάἐκάρά Διέιρεό μιΔέ μετάλλά nos hominū diuūq; fidem clamore ſciem⁹ nos qui hic tū audim⁹ tū intuemur exclamam⁹ ꝓpli deū atq; horum fidem.

Quanto clamore. ſ. Feſſidiū agentē cauſas agitantem. Sportula vocalis: poetæ recitantes. & cauſidici cœnam & ſportulā multis dabant: vt ab illis in actōnibus laudarentur. Marcia. libro. vi. Q d tam grande ſopbos clamat tibi turba togata. Non tu pōponi cœna diſcreta tua eſt. Vocalis i. reſonans & damās laudando aliquē: Senior caluine: Bulla digniſſime. in babitu puerili: Cum puerilis: & ſimplex tibi mēs & animus inſit. Veneres oblectationes. MAN.

Quanto feſſidium laudet vocalis agentem
Sportula dic ſenior bulla digniſſime neſcis.
Quas babeat veneres aliena pecunia? neſcis
Quē tua ſimplicitas riſum vulgo moueat: cū
Exigis a quoq; ne peieret & putet vllis
Eſſe aliquod numen templis areq; rubenti
Quondā hoc īdigenæ viuebāt more priuſq;
Sumeret agreſtem poſito diademate falcem:
Saturnus fugiēs: tunc cum virguncula iuno.
Et priuatus adhuc idaeis iuppiter antris.
Nulla ſuper nubes conuiuia celicolarum:
Nec puer iliacus formoſa nec berculis vxor
Ad cyatbos: & iam ſiccato nectare tergenes
Brachia vulcanus liparea nigra taberna:
Prandebat ſibi quiſq; deus: nec tuba deorū:
Talis vt eſt bodie: contenta q̄ ſidera paucis
Numinib⁹ miſerum vrgebant atlanta miori
Pondere nondū aliquis ſortit⁹ triſte ꝓfundi
Imperium. aut ſicula toruus cū cōiuge plutō
Nec rota: nec furie: nec ſaxū: aut vulturis atri
Pœna: ſ; infernis bilares ſine regib⁹ vmbræ

Exigis Petis peieret: Ci. libro. iii. off. ſic ait. Non enim falſum iurare peierare ē: ſed quod ex animi tui ſentētia iuraueris. ſicut verbis concipitur more noſtro: id non facere periurium eſt: Scite enim Euripides: iurauī lingua mētem iniuratam gero: Rubenti boſtiarum cruore: Indigene: latini quaſi inde geniti: Priuſq; i. ante ætatē argēteam Virguncula. ſ. erat & natu grandior fratribus quod ſcri. Ho. lib. iiii. iliados: Satur. fugiens: is iouem filium fugit: regnauiq; poſtea in latio ætate aut ea: latino ſq; docuit agriculturā: de quo latius in. g. diximus: & etiam ſupra. Priuatus adhuc. ſ. erat in antris idæis. i. ioue nondū regnāte: nā in ſecūda ætate argētea poſt aureā. ſ. cœpit regnare iuppiter. Qui vt ſcri. bom. lib. vii. iliados moti ideo preſidebat. Nulla. ſ. erat. Puer iliacus. Ganimedes ab ioue raptus ad mēſæ miſterū. Herculis vxor. i. bebe iunonis filia q̄ ante ganimedē ioui pocula miſtrabat de qua Hom. in prin. li. iiii. iliados ἥβη aūt pubertas dr ἡβάω pubeſco vigeo. Ad Ciatbos. ſ. erāt Siccato nectare: ex bauſta potōe nectar ei deorū potio ē vt ſcr. Fe. Et apulei⁹. lib. vi. met iqt. Tūc poculū nectaris: ꝙ vinū deorū ē &c. Lati⁹ tū ſupra. Siccato nectarī. i. expletis mēſis tergēs

Peierat:

Nebe

Nectar

Hiera

Iouis sortes Neptuni sortes Plutonis sortes

DO.

VAL.

sibi vulcanus brachia nigra erat in liparea taberna nō enim in cælo prādebat Nigra vero brachia ait quoniam iouis faber est Vulca. Tergens autem inquit: quoniam moris est ante & post mensas ablue re palmas. Liparea taberna: in liparea taberna. s. erat. Ex æolis autem insulis quæ etiā liparcæ dictæ sunt biera sacra est vulcano: De qua latius dictum est sat. i. ibi: Et æoliis vicinum rupibus antrū vulcani. Talis: erat. Vt qualis. Atlanta: is enim cælum humeris substinere fertur a poetis. Sortitus. s. erat bo. libro. xv. iliados inducit Neptunum talia dicere. Est enim tres liberi ex saturno nati sumus & Rhea Iuppiter Ego & Pluton: suam quisq; dignitatē sortiti. Nam cum trifariam vniuersa diuisissemus. sorti rē cōmisissemus. Mihiq; cessit mare. Plutoni infenæ tenebræ. Iouí cælum cum laxo æthere & nubibus. Terra autem & olympus non certi dei sed cōmunes omnium sunt &c. Profundi maris scilicet Aut nondum erat. Rota erat vbi ision nexus voluitur. Saxum. Sisyphi. s. Qui in met. Aut petis aut vrges: ruiturum sisypbe saxum: Pœna: quam Titius patitur apud inferos: cuius iecur vultur depascitur. Hilares erāt. Sportula vocalis: temporum suorum morē notat. nā poetæ & patroni multis dabant cœnam & sportulam: vt ab bis in actionibus laudarent: Mar. Quod tam grande sopbos clamat tibi tiba togata. Non tu pomponi: cœna diserta tua est. Sportula vocalis. i. bomies qui accipiūt sportulam a Fossidio. vt vocem accōmodet. Fassiduū. malum causidicū: & ambitiosum suorum temporum notat. Fessidii alterius meminit Hor. de quo bic intelligere ineptissimi bominis est. Bulla dignissimæ. i. digne babitu puerili. cum babeas animū puerilem. Exigis. i. nomen est: qui te nō derideat: cū detis ne aliquis peieret: & ne deos offendat. Deos enim nullus esse bomines iam credunt Rubēti sanguine bostiarum: Puer illiacus. i. ganymedes raptus ad locū. quē barpagū appellarūt ab ἁρπάζω quod est rapio inter cizicenos & priapenos fines: alii tum: vt scri. Strab ad Darbanum raptū fuisse tradunt. Paucis numinibus. id bomines putabant deos esse. in celum: cum pauci esse dicebanē: sed postea q; turbam deorum in cœlo esse traditum est nullos putarunt. Sicula cum coniuge pluto. cum proserpina quam rapit in sicilia. i. nondum bomines putabāt esse factum deū maris Neptunum: & plutonē: apud inferos: nec rotam ixionis nec saxū quod scilicet impendet Tantalo: vt ait Lucretius: vel si sipbo quod magis placet

Vocalis damosa. Sportula. i. qui sportulam petunt quæ a sporto dicta vt quidam putant ab asportando. Var. de vita patrum neq; enim obsoniū in tota cœna cœptum ex variis rebus cum cōiectum in vnam sportam perspicitur. Agentē: dispertiētē. Dic senior bula dignissime: boc est senex quē meri to liceat puerum appellare. nam bulla insigne prætextatorū puerorum fuit a græco sumptū verbum. Βόλη quod latine valet consilium q; a collo ad pectus porrigeretur in naturale manet consilium vel q; eam ætatem alterius regendam consilio ostenderet deposita romani adolescētia eam exuebant. Persi. Cum primū pauido custos mihi purpura cessit Bulaq; succinctis laribus donata pependit. Areq; rubenti: propter ignem ad sacrificia compatum. Quondā boc indigene viuebat more priores illi agrestes: & rupices: vnde geniti alii: Satruus fugiens: e certa in italiam a quo latius dictum: bic litteras imprimere: significare nummos in italia primus: vt Cypria. inquit: instituit: vnde ærarium saturni vocitatum & rusticatis bic cultor fuit: inde ferens fascem pingitur: quē fugatum bospitio excepit ianus profugum. Et priuatus adbuc idæis iuppiter antris: nondū arbea mare in antrem cretæ. vt capræ amalthææ facte aleretur missus. Nec puer iliacus: ganymedes quem pubescentē aquila iuppiter ministra: vt fabulæ ferunt rapturus in terras descendit. Formosa ve berculis vxor. i. bebe q; vxorem in cælum translat? Hercule duxit Hom. πόλλάμὲν αὐκός ερέξ γάτά δάλά πόλλάδαι ἐτλιν νύγ ΔΗΥ κάτάκάδόγέλός νιφόέγτός. όλύμπόυ γάι ἐι τέρπόμέγός κάιἐκέι κά Διός φυρόθγ βΗγ. Ad cyathos. in deorum mensa. Etiā siccato nectare. poto saluberrimo vino. nā id nectar verbum apud latinos valet sane qui nectar nō viderunt inquit Aristo. i. ii. magnorū ethicorum deos vinum bibere arbitrantē nec id proprie quicq; esse q; insita quædam euenit: vt ita crederetur. Nigra brachia fuligine & carbone. Liparea taberna: a lipare insula in freto siculo cui rex liparus nomē dedit omnes vero vulcano sacræ a græcis ephæstiæ: a latinis vulcaniæ sunt appellatæ. Prandebat sibi quisq; de us bæc ambitiosa sati poetæ sunt boc præsertim loco ornamēta. Totus atrox. Sicula cum coniuge Pluton. cum proserpina q; fabulose in sicilia fertur rapuisse. Sicula cum coniuge: quæ sicania eadem & sicilia dicta sicaniæ ante troiana bella siccanus rex nomen dedit aduect? cū amplissima bibernorum manu: sicilię autem sicule neptuni filius: vnde siculi & sicilienses siculi incolæ vel indigenæ sicilienses q; in alicuis negotianē ciuitatibus: vt corintbii corintbienses: romani & romanenses: bispani bispaniēses: vt Festus docet: inuenias tamen vbi rem altero veteres significem. altero at bominē: vt picens bomo & picenus ager. dicitur genuensis genuanus ilienses & ilianus: sardinensis & sardus: aliqn contradici inuenimus: vt græcienſe pelagus & bominē græcum & morem græanicū legas: vt pauimentum græcanicum q; a græcis inuentū ait Pli. vt a gallico gallicanū: est etiam vbi locorum significet differentiam: vt cumanus a cumis & comensis a como: Luca a lucania & lucensis a luco rbeginus a rbegio quod nō longe a siculo freto abest: & regiensis a rbegio nō longe a parma & mutina. ab alba quæ ab ascanio condita. ab albani ab aliquot buius nominis aliis albēses: & cum trinæ fuerint atbenæ ab vnis atbenæi ab alteris atbenienses: a tertiis atbeneopolite: proinde: vt in vsu esse lectum est ita bis vti nos oportet. Pluton: diis qui .i. a diuitiis dictus. Nec rota quæ dicitur apd inferos ixion voluí q; bospitii iura violare tētauerit. Nec furia. alecto tisiphone & megera: Nec saxum. i. sisypbus: Propertius: Vel tu sisypbeos licet admittere labores. Difficile vt toto monte volutet

onus:cuius fabule significationē Lucre.ita refert sisyphus in vita q̄q̄ nobis añ oculos est:Qui pete rela pp̄ro fasces scæuasq̄ secures imbibit & sp victus tristisq̄ recedit. Nec peteret imperiū q̄ inane ē nec dat vnq̄.Atq̄ neo sp duꝛ sufferre laborē boc est aduerso vi saxū trudere mōte. Saxūq̄ tandem summo iā vertice rursū. Voluit & plani rapti petit æquora cāpi. Aut vulturis atri pœna.tyrius quē sagittis diana cōfinxit:vñ & a callimacho tiryoctonos ē appellata q̄ eā stupri cāpellare ausus sit.

Improbitas illa fuit admirabilis æuo.
Credebāt boc grāde nefas: & morte piandū
Si iuuenis vetulo nō assurrexerat:& si
Barbato cuicūq̄ puer:licet ipe videret
Plura domi farra:& maiores grādis aceruos
Tā venerabile erat p̄cedere quattuor annis
Primaq̄ par adeo sacre lanugo senecte.
Nunc si depositū non inficietur amicus
Si reddat veterē cum tota ærugine follem
Prodigiosa fides:& tbuscis digna tabellis
Queq̄ coronata lustrari debeat agna.
Egregiū sanctūq̄ virum si cerno bimembri:
Hoc monstrū puero:& mirāti iā sub aratro
Piscibus inuentis:& fœtæ comparo mulæ
Sollicitus tanq̄ lapides effuderit imber
Examenq̄ apium longa conscederit vua
Culmine delubri:tāq̄ i mare fluxerit amnis.
Gurgitibus miris: & lactis vornice torrens.
Intercepta decē quereris sestertia fraude
Sacrilega. quid si bis centū perdidit alter
Hoc arcana modo:maiorem tertius illo
Summā:quā patulæ vix cepat angul⁹ arcæ:
Tā facile & ꝓnum est supos cotēnere testes
Si mortalis idē nemo nesciat: aspice quanta
Voce neget:quæ sit ficti constātia vultus.
Per solis radios:tarpeiaq̄ fulmina iurat

Illo æuo:videlicet aureo. Par.i.erat. MAN.
Tā venerabile erat p̄cedere quatuor annis. Vale.li.ii.sic ait: Senectuti iuuēt⁹ ira cumulatū & circūspectum bonorē reddebat tanq̄ maiores natu adolescentiū cōes patres essent quo circa iuuenes senat⁹ die vtiq̄ aliquē ex patribus ,centū aut ꝓpinquū aut paternū amicū ad curiā ducebant Affixiq̄ valuis expectabant: donec reducendi officio etiā fungerent &c. Gellius itē li.ii.ca.xv.sic.Apud antiquissimos romanoꝝ:neq̄ generi neq̄ pecunie p̄stantior bonos tribui q̄ ætati solitus. maioresq̄ nati a minorib⁹ colebant ad deū ꝓpe & parentū vicē atq̄ oi in loco: inq̄ oi specie bonoris priores potioresq̄ habiti. A cōuiuio quoq̄ vt scriptū est in antiqtatibus seniores a minoribus domū reducebant eūq̄ morē accæpisse romanos ab lacedæmoniis traditū est apud quos ligurgi legibus maior rerum oium ,bonos maiori ætati habebat. Erugine.pecunia erugino sa. Follē crumenā:ꝓdigiosa.s. erit qa cōtra huius tpis vsum.Fides illius. Libellis:a tuscis em ꝓcurādi ꝓdigii artē didicerant ex baruspicina. Bimem.semifero. Mulæ partus, Fœtæ mu.Mulas nō patere scri. Pli.lib. viii.sed esse in annalibus nostris inqt perisse sepe.verū ꝓdigii loco habitum:

Theopbrastus vulgo parere in capadocia tradit:sed esse id aial ibi sui gñis: Mulæ calcitratus inbibet vini crebriore potu pbūs item lib.vi. de aialibus scri. Mulā etiā gemellos pepisse ꝓ onto acceptum. Mula, cur non parit

Fœtæ mulæ. Alexā.in ꝓbl.scri. q̄ mule nō fetificāt.qm̄ ex differētibus specie aialibus cōstiteruut.Et ex differētibus p tpamentū & naturā seminibus,pinde mixtio aliud aliqd ꝓcreatur:p̄ter id qd prius fuit ꝓcreantiū naturā debet:veluti albioris & nigrioris mixtio extremos colores delēs Alterum colorē.i.fuscum.parit:q extremoꝝ nihil existit:ꝓgtūm igit tpamētum deletum est:& formarum ꝓprietas.bec ille. Lapides scri.Pli.li.ii.lacte & sanguine pluisse:& sepe carne.itē ferro:lana etiam:& lateribus coctis:Liuius quoq̄ lapidibus pluisse meminit. Longa vua. Pli.li.xi.scri.Apes oīta facere vua dependente in domib⁹ tēplis vt sepe expiata magnis euētibus:sedere in ore infātis platonis:tunc etiā suauitatē illā p̄dulcis eloqui portendentes. Torrens fluens:intercepta ablata tibi.Sacrilega:piura. Quid ageres. Hoc mō.fraudi etiā sacrilega. Pronum:decliue. Idē: q̄ dederis atq̄ crediderīs. Tarpeia fulmina.i.tarpeio ioui assignata.Pli.li.ii.scri.q̄ tuscoꝝ littere nouē deos emittere fulmina existimabāt:eaq̄ esse vndecim generū.ioue em̄ trina iaculari.

Prima pars prim⁹ locus dignitatis.Oui.Mgna fuit quondā capitis reuerētia cani:& Gelli⁹ itē scri. DO. a lacedæmoniis acceptū. Prodigiosa fi.i.,pdigi loco. Tuscis libel.i.aruspicina:ex q̄ ꝓdigia ꝓcurabant. Tuscis:qm̄ ex etruria primū aruspices venerūt.Sub ara.i.puto tāti pdigii esse:q̄ti si pisces reperirent sub aratro. Mulæ fœte.Mulā inqt Pli.pepisse in nr̄is est anialibus:sed in portentū:q̄uis theopbrastus scribat eā pere in arcbadia.Pepit:vt scri.Hero.sub expugnatione.Babilonis. Lōga cō.vua.apes oītum & ꝓdigium faciunt:vt scri.Pli.vua dependēte.vel domib⁹.vel tēplis cōsederūt m̄ in castris Drusi c ōtrario euētu.nā ꝓspere pugnauit ad athelonē.lōga vua:dicunt facere vuā apes cū cōnexi pedibus' pendēt in spēm racemi Vir.de apibus,imm̄esaq̄ trabi nubes:tanq̄ arbore sūma

Coñfluere & denſis vnã dimittere ramis. columella deide cũ examẽ glomeratũ in ꝓximo frõdẽtibꝰ arbuſcule ramo cõſederit aiaduertito. an totũ examẽ in ſpẽm vnius vue depẽdeat. Preceptor vero ſi dẽtuꝝ: cꝫ Pli. in centũ locis deprauauit vt in altera lucubratione oñdimus: & intra paucos dies edeꝫ hunc locũ apud Pli. inuenerint. nã vbi ille de apibus ſcri. ait. eas oñtum facere vua dependente ipſe deprauãdo vua dependẽs ſcripſit: cꝫ inficiari no põt nã eiꝰ manũ in margine Pliniano multis oñdimus impſſi ꝑterea codices plinii eo exẽplo: ita vt ille inuenerit ſcriptũ bñt: & tñ nõ puduit boiem ꝓditiſſimi ai nullius frõtis: infinite audatie: vt ſuũ errorẽ diſſimularet. epl'am in me ſcribere: q̃ accuſat cꝫ vua depẽdente legerim: cũ hunc locum Iuue. interꝑtaret. Tu boc audes bone pater. Tu bõ id dignitatis & etatis tã apte mẽtiris: tu qđ a nobis didiciſti in malũ vertis: ſed de te ſatis multa altera lucubratione: q̃ mihi crede: tuas calũnias cauillatiões ignorantiã in lucẽ ꝓferre tã & ſi oẽs iã mouerũt.

VAL. Admirabilis. qa nuſcꝫ audita. Vetulo etiã inepto ſeni: nã & diminutiuo vſus contẽptum ſignificat. Et maiores glandis aceruos: q̃ vetuſtiſſimi veſcebanꝫ: vñ & ipſe ſupra glandẽ ructante marito.

Nõ inficieꝫ abneget q nõ factũ cũ eo quicꝫ eſſe dicat: nam ꝓprie id eſt inficiari & reinficias: Si red datveterem cum tãta ærugine follem. figurate follem pro loculis & eruginem ꝓ pecunia. quã: tãdiu in arcis cõcluſam fuiſſe voluit intelligi: vt eruginẽ admiſerit. Ita Hor. erugo: & cura peculi. Prodigioſa loco ꝓdigi fides. dicta ꝓdigia vt inquit Ci. cꝫ porro dicãt. i. futura ꝓdicãt: vt a mõſtrãdo monſtra cꝫ aliqđ ſignificãdo demoſtrent: & ab oſtendo ac portẽdo oñta portẽtaꝫ dicta ſunt. Et tuſcis digna libellis: vt quidnã tã rara fides portenti afferat coiectent baruſpices. quoꝝ ſcia apud betruſcos dicitꝫ inuenta: ferꝫ em̃ tages in betruria in agro tarquinẽſi. vt inqt. M. Tullius cũ terra araretꝫ & ſulcus altius eſſet impreſſus extitiſſe repente & eum affatus q arabat is autẽ tages vt in libris eſt beruſcorum puerili ſpecie dr̃ viſus: ſed ſingulari fuiſſe prudẽtia eiꝰ aſpectum cũ obſtipuiſſet bubulcꝰ maiorẽꝫ cum ſe admiratione edidiſſet cocurſum eſſe factum totãꝫ breui tpe in eum locũ betruriã cõueniſſe tum illum plura locutũ audientibꝰ multis qui oĩa verba eius exceperunt lr̃iſcꝫ mãdarũt oñe aũt oronem fuiſſe eã qua baruſpicina diſciplina cõtineꝫ. eam poſtea creuiſſe rebus nouis cognoſcẽdis & ad eadẽ principia referendis: Coronata agna: ad ſacrificia parata. Luſtrari. circũiri. Egregium ſctm̃cꝫ virum: ordo eſt cõparo mõſtrum puero bimembri aut mirti inuentis piſcibꝰ ſub aratro & mule fœte ſi egregium & ſctm̃ virum cerno. Et fœtæ cõpo mulæ cꝫ raro contingit. Ci. nã ſi quod raro fit id putandũ portentũ eſt ſapientẽ eſſe portentũ eſt: nulla igitꝫ portenta ſunt. ſæpeius em̃ mulã peꝛiſſe arbitror qui ſapientẽ fuiſſe. & Var. ſubiicio magonem & Dionyſium ſcribere mulã & equã cum conceperint duo decimo mẽſe parere: quare nõ ſit hic in italia cum peperit mula ſit mõſtrũ aſſẽtiri omẽs terras: neꝫ em̃ birundines & ciconiæ q̃ in italia pariunt in oĩbus terris pariunt. Lapides effuderit imber pluuerit lapidibus. Examẽcꝫ apium longa conſcederit vua. Columella de apibus: ac deinde cum agmen glomeratum in ꝓximo frõdentis arbuſculi ramo cõſcederit animaduertito aut totum examen in ſpẽm vnius vue dependeat idcꝫ ſignũ erit aut vnum regem ineſſe: aut certe pluris bona fide recõciliatos patieris dũ in ſuum reuolet Domicilium: ſin aũt duobꝰ aut pluribus velut uberibus deductum fuerit examẽ ne pluris proceres & adhuc raros eſſe. Culmine delubri. cum de arborum ramis ſuſpendi ſoleant. Fraude ſacrilega. cꝫ piuriis vincat nil apud ſe tuum eſſe aut fraude ſacrilega pœna mulctãdus quã ſacrilegi puniri ſolent ſiquidẽ penã veteres fraudẽ. dixerũt paulꝰ capitalem fraudem admittere eſt tale aliquid delinquere propter quod capite puniendus ſit: veteres em̃ fraudem pro pœna ponere ſolebant. Tarpeiacꝫ fulmina. Iouis capitolini ideo aũt tarpeia q̃m tbu (ſcoꝝ lr̃e nouẽ deos emittere fulmina dixerũt.

MAN. Martis framea: dicũt frameã eſſe gladiũ vtrinꝫ acutũ. dictã vero qa ferrea eſt. Cor-
framea ne. vero tacitꝰ de germanis: ne ferrũ qdẽ inquit ſupeſt: ſicut ex gñe telorꝝ colligitꝫ: rari gladiis. aut maioribus lanceis vtunt̃. haſtas vel ipſorꝝ vocabulo frameas gerũt anguſto & breui ferro: & paulo inferius ait. ſcutũ cũ framea gladiocꝫ. Cyrrbæi va-
Cyrrbas tis. apollinis ſagittas. Cyrrba em̃ ad radices parnaſi vrbs fuit. vt docet Stra. Venatricis puellæ. i. diane. Pater ægei: diui ſa dipbtbongo ꝓ ægei dixit. Ouid. lib. ii. faſt. Vectã frenatis ꝓ inane draconibus ægeu. &c. Fuit is atbenarꝝ rex tbeſei pr̃.

Armamẽtaria loca vbi ſarma reponunt̃
Sinciput. Sinciput. dictũ q̃ſi ſemi caput: alluſio eſt ad illud. Et elixi veruecis labra: comedit eſt Sinciput capitis pars prior. Pbarico: aceto. i. egyptiaco vl' niliaco. qđ etiã Mar. li. xiii. Laudat bis verſibus. Ampbora niliaci nõ ſit tibi vilis aceti. Eſſet ſi vini vilior illa foret. De pbaro ãt inſula oppoſita

Et martis frameã: & cyrrbæi ſpicula vatis.
Percalamos venatricis: pbaretrãcꝫ puellæ
Percꝫ tuum pater egei neptune tridentem
Addit & berculeos arcus haſtãcꝫ mineruæ
Quicquid habẽt telorꝝ armamẽtaria cæli.
Si vero pater eſt comedã inquit flebile nati:
Sinciput elipſi: pbariocꝫ madentis aceto
Sunt q in fortunæ iam caſibus oĩa ponant.
Et nullo credunt mundũ rectore moueri
Natura volutevlces & lucis & anni.
Atcꝫ ideo intrepidi quecũcꝫ altaria tangũt:
Eſt alius metuẽs ne crimẽ pœna ſequatur
Hic putat eſſe deos: & peierat. atcꝫ ita ſecum
Decernat quodcunꝫ volet de corpore nr̃o

Iſis: & irato feriat mea lumina ſiſtro:
Dūmōvel cæcus teneā quos abnego nūmos
Et pbtbiſis: & vomicæ putres: & dimidiū cr⁹
Sunt tanti? paup locupletē optare podagrā
Ne dubitet laudas ſi nō eget anticyra: nec
Archigene. quid em̄ velocis gloria plantæ
Præſtat & eſuriens piſaeæ ramus oliuæ?

alexādriæ latæ in ſaty. vi. dictū eſt. ibi. ſ. ad pharon & nilū. Fortunæ: de hac lati⁹ in fine. x. ſat. Et nullo credūt: mundū recto re moueri Apuleius in cōuerſiōe trimegiſti ſic ait. Effector mūdi de⁹ & eo⁹ q̄ inſūt oīm ſil' cuncta gubernādo: cū ipo boīe gubernatore cōpoſita: qđ eſt totū ſuſcipies. Et paulo inferius ſic ſpū aūt miſtrant oīa & vegetant in mūdo. & q̄ſi organū vl' machina ſūmi dei volūtati ſubiect⁹ eſt. Alcyoni itē interp̄s de deo ita ſeri. Et bonū q̄ dē ē. qa oīa ſua potētia opat: vniuerſi bo-

Deus rector.

ni exiſtēs cā Ci. itē in li. de. n. di. ſic. Sunt aūt alii pbi: & ii quidē magni atq; nobiles q deo⁹ mēte atq; rōne oēm mundū adminiſtrari & regi cēſeant. Neq; vero id ſolū: ſed etiā ab iiſdē boīmvite conſuli & p̄uideri. Quecūq; altaria tāgunt. Legit q; litare nō poſſit oſo: niſi vt is q deos p̄cat etiā arā manibus app̄bēdat In Varro dicit Aras primū anſas dictas. q; eſſet neceſſariū a ſacrificatib⁹ eas teneri. hec oīa illo verſu Maro execut⁹ eſt. talib⁹ oranti dictis: araſq; tenentē audiit oīpotēs. Hec refert Macro. li. iii ſat. Intrepidi. Timēdus de⁹ eſt. Vñ Ci. in li. de. n. d. ſic. Quis em̄ nō timeat oīa p̄uidētē: & cogitantē: & aiaduertentē: & oīa ad ſe ptinere putantē: curioſum: & plenū negocii deū? Hic aliis. Ira ſecū. ſ. ait.

aram tenere.

Deus eſt timēdus

Siſtro. erat Siſtrū inſtrumentū & æreū: & argenteū: & aureū. q̄ in ſacris iſidis argutū timitū conſtrepebāt. Vt ſcri. Apule. li. xi. qđ etiā ſat. vi. dixim⁹: vbi etiā multa de iſide. Vel cæcus. i. etiā Pbtbiſis. φθίσις dr̄ corruptio: diminutio: tabes: macies: morb⁹ cōſumptiu⁹. φθινῶ. qđ eſt defido: corrūpo: facio deficere. Aliq vero legūt ptiſis. i. ſpuitio a πτυό qđ ē ſpuo: excreo: morb⁹ em̄ ē: vt aiunt: q̄ pulmo tabeſcit. i. exbulceratio pulmonis ex humo⁹ cōcurſu. Vomice putres: bulcera putrida. Vomica bulc⁹ latēs & tumor ē excreſcēs: ſanie ſp emittēs. ita a mouēdo dicta. Ci. in li. d. n. d. ſic nec p̄deſſe voluit pberæo laſoni. is q gladio vomicā ei⁹ apuit q̄ ſanare medici nō poterāt. iſtud idē Vale. circa primi volumis finē repetit. Sūt tāti. vt. ſ. ea timēs nūmos baud abnegē. Locupletē: q̄ vexāt locupletes

Pbtbiſis

vomica

climpia ludi.

Paup locupletē: piuri ſūt ẏba dicētis: q; laudare p̄ot ne paup dubitet optare locupletē podagrā: dūmō nō egeat elleboro. i. dūmō nō nimia ſit & vetuſta. Nig⁹ em̄ ellebo⁹ medet podagris veterib⁹ vt ſcri. Pli. p̄fecto hic ē ver⁹ ſenſus. de inſania nāq; mīme hic itelligendū: nā nihil ad podagrā. De elleboro aūt qđ italia Veratrū vocat. legito Pli. lib. xxv. Anticyra: inſula & vrbs eſt in pbocide. q̄ noie & alia eſt ad ſinū iacens maliacū: & Oetā mōtem. illic ellebo⁹ ſeu veretrū vrbanum naſci vulgāt bic aūt optime p̄parat q̄ circa frequēs iliuc aduene cōfluunt. inq; Stra. li. ix. purgationis & curatois gratiā. Pli. etiā ſcri. xxv. q; in anticyra inſula tutiſſime ſumit. ellebo⁹. Et Liui. li. xxvi. ait: q; ſita antycira eſt in locride: Leua pte ſinū Corinthiacum intrātibus breuis terræ iter. Archigene: medico de q̄ eti am ſuperi⁹. Quid em̄ velocis: qd p̄deſt inquit pedum velocitas paupi & nomē ac fama velocitatis.

Præſtat: melius eſt: q̄ habere podagrā locupletē. Exuriens ramus. i. corona illa oleaſtri nil p̄deſt: ſi exurit victor in ludis olympiæ oleaſtro victores coronabant: vt ſcri. Pli. li. xv. qđ latius ī odis explicuimus. Piſeæ oliuæ: piſa achaiæ oppidū fuit: p̄fluente alpheo amne: vt docet Pli. li. iiii. Stra. etiā lib. viii. ſcri. piſā ciuitatē eſſe & piſanā regionē in vrbes octo diuiſam ait ita q; nōnulli ciuitatē nulla piſā fuiſſe cōtendunt. Nā inter octo illas vrbes eē reperiret. Cæte⁹ fronte piſam dūtaxat affirmāt: q; be ſa tpe ſuo vocabat. Erat aūt in agro piſano iouis olympii tēplum ab Elide ſtadiis minus trecētis ab ſens: Añ illud vero luc⁹ agreſtiueſtitus olea ſurgebat in quo ſtadium iacebat q; alpheus abluebat ex arcoadia labēs: piſeæ vero regionis ps olipia erat vbi iouis tēplū inde dicti olympici ludi ab hercule inſtituti. erat aūt certamē & equo⁹ & paleſtre. vbi victores oleagina corona ſolūmō donabant: non em̄ pecuniæ certamē agitabat ſed virtutis: hæc aūt oīa latius ode prima horatii explicuimus.

Sinciput cli. na. alludit ad caput veruecinū: q; ædebāt exiliū aceto madefactū: vt añ eſt dictū. Aceto pbario. i. aceto optio niliaco: nā egyptiū acetū p̄ferebat cūctis. Mar. Ampbora niliaci nō ſit tibi vilis aceti. Eſſet cum viui vilior illa fuit. Sunt q fortuna iā lapſib⁹ ita codex antiqu⁹ habet. Alii inquit putāt deos nō eſſe. ſed mundū fortuna & caſu gubernari: & bi deos nō timētes pierāt. alii itē q putant deos eſſe perierāt: timētes quidē iram deo⁹: ſed tñ ei pecuniā añponentes. Quecunq; altaria. iurāt p q̄cunq; numina. etiā ſi falſo furant. Iſis: pūti numine ferire putabat piuros: q̄tiens p eā iurātes fidem non ſeruabant. M. iuro p Syrios tibi tumores. i. p iſidem. Vomicæ: vomica apoſtema eſt. Si nō eget anticyra. i. ſi non eſt omnino inſanus verba ſunt periuri. duplex eſt anticyra: altera ad ſinum maliacum & Oetā mōtem altera iuxta Chryſſam nō p̄cul a delphis ad ſuperiorem naſcit Helleboro purgādæ inſanie remediū de qua intelligit Oui. Quicquid & in magna naſcit antycira in altera bel leborum p̄parat ita vt illic tuto ſumi poſſit. vt ſcri. Pli. Propterea Druſus tribunus eo deſcendit: cū purgatus eſt. Anticyra olym cypariſſus dicebat: vt ſcribit Pauſanias: ſed mutauit nomen ab anticyro Herculis ſocio. Nec archigene: qui. ſ. eſt medicus curā de inſanie. Oliuæ piſeæ. i. oleaſtri. nā ad piſam in olympo athletæ victores oleaſtro coronabant. quā arborem ſeuit: Hercules primus: nō tā ad coronamenta. vt ſcribit pindarus q̄ ad arcendos radios ſolares.

DO.

Et martis pbrameā id germanū vocabulū ē. Tacit⁹ de germanis ne fer⁹ q̄dē inqt ſupeſt ſiē ex gñe

VAL.

tælo⁹ collígiť rari gladiis aut maioribꝰ lãceis vtunť haſtas vel íꝑo⁹ vocabulo pbrameas gerunt an guſto & breui ferro: ſed ita acri & vſum babili: vt eodẽ ꝓput rõ poſcit vel comíꝰ vel emíꝰ pugnẽt vt eques q̃dẽ ſcuto frameaq; cõtentꝰ ẽ. Augu. aũt ín octauũ dauid ꝓpbete pſalmũ gladiũ dei ínqt bis acutũ boc eſt pbrameã: vt pbramea mõ haſtã mõ gladiũ ſignificare poſſe videať. Et cirrbei ſpicula vatis ꝑ Apollínis arcus & ſagittas q̃ ín mõtis pnaſi colle cirrba colebať. Cirrbei ſpicula. bínc Apollo becatiuolos & becatebeletes dictus. Per calamos venatricís pbaretrãq; puelle: pbipbraſticos diã dícit ſic Ho. ϖάρθενόν ἀιδόι ἡνέλφηβόλον ἰόχέαιρά νήκατάρῆσι κιόεντά ἀι ἀκρι ά σ ἤνεμόεϭδά σ ά γρήτισ ϖόμένηϖά γρυσέα τόξα τιτάι ἐι ϖεμϖόυσά ϕάνόεντα βέλη τρόμέει δέκάρινά υφήλών όριών ιαχει δέϖιδάϕκιόφυλή. Perq; tuñ egei neptu ne tridentẽ q̃ fuſcína dř & attendẽdũ cũ dicať egeus. vt oíle⁹ & orpbeus nõ dcm egei: vt apud Vír. oílei. & furias aiacis oílei. & orpbei orpbei caliopeia líno formoſus Apollo. ſed dipbtõgi feciſſe die reſim pœnultimãq; ꝓdixiſſe iadi idíomate: vt ite Vír. Ilíonea petit dextra leuaq; ſereſtũ: & Home. τωδάρυϖό μήτήρμόυνόν τεκένθλεόνήά. Herculeos artus qb⁹ celũ ſuſtínuit. Haſtãq; mínerue: q̃ in bellũ ꝓdire pallas ac ordines bellantiũ dř cõfríngere Hom. λάζετόδεγχόϕβρι ἡμέ γάϕιβάρόν τώδάμνήσιϕιχάσ άνδρών ἡρώών triϕitε κότεϭδέ τάι όβάιμόϖάτρή. Armamẽ. cæ: vbi arma reponunť: vt donaria in tẽplis & carnaria vbi carnes aſſeruať. Plau. turbauit to tũ cũ carne carnariũ. Flebile. qđ deflere cõueníat. Sinciput nati. filíi caput ſinodocbicbos. ita Plau. nõ eſt tibí ſanũ ſincíput adoleſcẽs. Elíxi: ín aq̃ cõcocti. lixã. n. veteres aquã noíarunt a líquore: vt ait Var. aquæ elixũ factũ quícqd ex aqua moliť: vñ lixe dícti q̃ militib⁹ aquã ad caſtra vel tentoria ferre ſolẽt. vñ etiã lixíuũ. Plí. Cato iubet vína cõcinari. boc. n. vtiť verbo cíneris lixiui cũ de furto cocti lix q̃q; lígnoq; cinis. Pbarioq; madẽtis: aceto egyptío quíd valde ꝓbari ſolebat. Mar. Amphora nília cí nõ ſit tíbí vílis aceti: Atq; ita ſecũ deeſt ínqt. decernat qđcunq; volet de corpe nõ iſis. egyptiorũ dea. Et írato feriat mea lumia ſiſtro. i. írata mihí oculos ſiſtro eruat: q̃ tuba ægyptía eſt. Prop. Roma nãq; tubã creptãti pellere ſiſtro. Et ptyſis. inſputandi morbus ἀϖτυώ q eſt ſpuo: Et vomicæ putres. tabídũ tumori guttũr. ſerenus: ſunt alíi q̃s dura mouet natura tumoris: Nõ minus borrẽdi ſed nõ ita pnicioſi. Vomica q̃lis erit vel eidẽ ꝓxima q̃dã. ex q̃ arguiť primã & corripe & ducere ſyllabã.

Et dimidiũ crus. immunitũ ac ꝑ boc ſe claudũ cupit. Sunt tãti tãtope æſtímãdi. Laudas: q bæc refert. Si nõ eget anticyra belleboro: vt cureť q̃ ín anticyra paſſim naſcíť aut quẽ poſſis ín anticyra ſumere innoxium: vñ Hora. Dãda eſt bellebori multo ꝑs maxia auaris. Neſcio an anticyrã rõ íllis deſtínet omnẽ. & alíbi verũ ambitioſus & audax. nauiget anticyrã & ín poetica arte. Si tríbus anticyris caput ſanabile nũq;. Tonſori licíno cõmíſerit. Latine veratrũ noíať. Nec archígene. bũc ꝓ quolibet medico ponit erudíto. vt ſupra ípe: aduocat archígenem. & paulopoſt. ocius archígenẽ q̃re atq; eme q mythridates cõpoſuit: ꝓduxit vero ſyllabã vltimã cũ tertiæ ſit declinationis ablatiuus q ín græcis noíbus ſp fit niſi ín latinís ímutatis aut ſubtractís ꝓferanť ſyllabís: vt polluce hercule. Et eſu. pi. ra. olí. piſa a piſa fonte q ἀϖινώ qđ nibo ſignificat: i ſũmo mõtis vertice cõdita dř ínter oſſan & olympũ: qđã ciuitatẽ nullã fuiſſe piſam. ſed fontẽ tm̃ fuerũt: at ſteſicborus regionẽ q̃ piſa dř ciuitatẽ vocari ſcribit: a q̃ & a pelope ſiue antenucanis gente græca orta vrbs piſa ínter amnes auſerem & aruum dícta. banc quídam alíi íllam plurali tm̃ numero declínauerunt ín olympo ígitur ꝓpe piſas mõte ioui ſacra dícta olympía celebrabanť: ex quorum agone qui victores exíuerant oliua coronabantur: vt ín pythíis malo iſtmíis pínu. nemeis vero appio. vnde íllud nobile epígrãma ξήνι μένόι ϖξάτάι κότινόν κάιόλυμϖιάεγ τὸ κάι ϖυθέι μέτάτόυ δέτά ϖυθιά μήλάτέϕόιβώιϭδμιάκάιϖι τυνάά Τέκόριν θι όι ἐκνόσι γάιώ. άι νέμέά: νέμέά Τάι ἡράκλέι ἡδέ ἐλινά: & illud nõ minus argutum. τέϭδάρέσ ἐισινά γωνέ ξένέλλάδά ϖάντέσ άγανόι Δυό μένῦνή τώνόι Δυό Δάθανατών ξήνόσ λήτόι Δάόϖαλάι μόνόσ αρχέμόρόιό αθλά Δέτώνκότινόσ μήλασέλινα ϖιτυσ. Eſuriens piſeæ ramus oliuæ: quod preter coronam nul lo pmio ín tanta laude donarentur.

MAN. Deorum ira lenta

Lenta: Valerius etiam li. i. inquit: Lento enim gradu ad vindictã ſui diuina procedit ira: tarditatemq; ſupplicii grauitate compẽſat. Id autem ab bomero ſumpſit: ís enim ait: líb. iiii. iliados. Contemní numen olympi baud ímpune ſinunt ſuperi: ſcelera impía q̃q; diſtulerínt culpas bomínum grauiora morãt ſupplicia. His de

Diadema

lictis. Pretium appoſitio eſt Diadema coronam & laudem a: ΔιάΔέω quod eſt corono: circumligo. Sic poeta bic loquitur. Vocantem: ipm abnegantem depoſítum. Trabere: te ad delubra. Animũ cõfirmat. Apuleius ín oratione prima ſic

Peccati integratio

ait: Nãq; peccatum ſemel: vt bonus quíſq; poſtea ſolícitius cauet: ita qui ingenio

Vt ſit magna tamen certe lenta ira deorũ eſt:
Si curant ígiť cũctos punire nocentes
Quãdo ad meveniet: ſed & exorabile numẽ
Fortaſſe experíar: ſolet bís ignoſcere. multi
Committunt eadem díuerſo crímina fato
Ille crucẽ pretium ſceleris tulit: bíc díadema:
Sic animum diræ trepidũ formidine culpæ
Confirmant. tũc te ſacra ad delubra vocantẽ
Præcedit: trabere ímovltro ac vexare parat⁹
Nã cum magna malæ ſupeſt audacía cauſæ
Creditur a multis fiducia: mímum agit ílle:

Vrbani qualem fugitiuus scurra catulli.
Tu miser exclamas vt stentora vincere possis:
Vel potius q̄tum gradiuus homeric⁹: audis
Iuppiter hec: nec labra moues comitrē vocē
Debueras vel marmore⁹ vl̄ abene⁹: aut cur
In carbone tuo charta pia thura soluta
Ponim⁹: & sectū vituli iecur: albaq; porci
Omēta: vt video nullū discrimē habendū est
Effigies inter vestras: statuāq; bathylli.
Accipe quæ cōtra valeat solatia ferre
Et qui nec cynicos nec stoica dogmata legit

malo est confidentius integrat. ac iam de cetero quo sepius eo apertius delinquit.

Minimū agit ille. id est deridet te imitā do tua dicta: & gestus sine reuerentia ali- qua: vt scurra catullum quendā deridere solebat. Stentora: homerus li. v. iliados sic: hic candida iuno Magnanimo similis stentori: Cuius hiatus Tacitus erat: vocisq; sonus: sup aera quantus Quinquagin ta simul quum clamant oravirorum Gra diuus homericus: pcussus mars a diome de fuit: vt habet li. v. iliados Clamore in- genti pcussit ferreus auras Vulneris im- patiēs Mauors: non milia quantum Ora nouē ferrent: nec milia dena virorum. Si pugne impliciti fremerent crudelibus ar- mis. Quo teucrum: danumq; exercitus

Stento ris vox

Martis vulnus

borruit omnis: Omenta porci: Omentum medio ab ventre dependet: quod non nisi pinguis mē brana est. Auctor Aristoteles lib. i. de animalibus. Celsus item lib. iiii. c. i. scribit: Omentum ex interi ore parte lene & strictum esse: ex superiore mollius cui adeps quoq; innascitur: que sensu sicut cere brum quoq; medulla caret. Statuamq; Bathylli. Apuleius lib. ii. floridorum circa finem de fano iu nonis in Samo modica insula icarei maris. quod fanum vigīti baud Amplius oppido obest secun do littore sic ait. Ibi donarium deæ per q̄s opulentum. plurimum auri & argenti ratio in lātibus spe- culis: poculis & huiusce modi vtensilibus. Magna etiam vis æris vario effigiatu: veterrimo & spe- ctabili opere. vel tamē ante aram Bathylli statua a polycrate tyrāno dicata. qua nihil video effectius cognouisse quidam pythagore eam falso existimant. Adolescens est visenda pulchritudine. crinib⁹ fronte parili separata per malas reuulsis. pone autem coma prolixior inter lucentem ceruicem scapu larum finibus obumbrat. ceruix succi plena. male buberes gene teretes ac modico men to iaculatur. eiq; prorsus citharedicus status deam cōspiciens: canenti similis. Tuncam picturis variegatam de orsus ad pedes deiectus. scribit & plura. quæ sibi legere lector poteris. Accipe quæ contra sensus est. audi que tibi solatia ferre pōt de amissa pecunia. etiam qui nō legit Cynicorum stoicorum ve do- gmata vt epicuri. qui quidem opes spernebant. per quod ostendit eum facile tolerare posse quicqd amiserat: Cum parum fuerit. Cynicos. Antisthenes athenien sis socratis auditor: Cynicam prior se ctam inchoauit: princepsq; in ea fuit. Dicebat autem sufficere Virtutem ad beatam vitam nullo indi- gentem: nisi socraticis viribus primus pallium duplicauit. ipsoq; solo vtebatē. baculumq; sumpsit. ac peram primus item simplicis quoq; pallii vsum habuisse tradit̄. Auctor est Iaertius. Cynici autē dicti sunt quasi canini: vt quidā scribūt quia mordaces essent incusando vitia. Stoica dogmata. Ze- no stoicorum princeps extitit. qui patientissimus erat & simplicissimi victus. crudisq; tm cibis vte- batur. & tenui pallio. ita vt de illo diceret. q⁹ eum neq; sæua byems: nec gelidus imber: non dura vis morbi domuerit: neq; torridus sol. Auctor est Iaertius. Cicero p̄terea libro. iiii. de finibus scribit: Ze nonem beatam vitam appellasse eam solam: quæ cum virtute degatur.

Omentū

Samos

Anti stbenes

Cynici. Zeno. Beata vita.

Supereſt. i. abundat. Fiducia. i. recta conscientia. Minimum agit. nō exponas facis te mimum. vt nōnulli. sed ille clamat. quasi mimus recitaret phasma Catulli in quo clamore opus est. vt ante dixi- mus. Tu. s. ex altera parte o Caluine. Vrbani. cognomen Catulli est. Stentora: Stentor in græcorum exercitu & viribus & magnitudine vocis nobilis fuit. vt scribit Home. nam tātum clamabat solus. quantū alii quinquaginta. p̄pterea iuno obiurgatura græcos magnis vocibus Stentori assimilata ē Gradiuus homericus: Mars apud homerū a Diomede vulneratus clamauit quantū vocē vel decem milia virorum solent: cum pugnā ineunt: vt Ho. scribit Labra: nam cum iuppiter irascitur inflare buc cas dicit̄ & mittere fulmina magna vociferationc. Horatus Vt Iuppiter ambas inflatus buccas Ie cur. i. exta. nam iecur obtinet primū locum in extis Statuam batbylli. vilissimi hominis: de quo an te est dictum. accipe que contra hunc totum locum peruertit. Fiden. nec emendauit suas ineptias ex nostris scriptis: cum posset. sensus est: Audi quas rones possit tibi afferre ad cōsolandū in amissa pe cunia: etiā is qui non disputet ex snia: aut cynicorum: aut stoicorum. aut epicuri: qui scilicet omnes opes contempserunt. Qui nec cynicos. i. qui etiam non vtatur auctoritate cynicorum in te conso- lando: vt. s. doceat opes esse conten̄endas cynicorum snia: qui eas adeo neglexerūt: vt neveſtem qui dem habere voluerint: Stoica dogmata: distātia a cynicis sol tunica. i. q nō afferat tibi sniam stoico- rum: q dixerunt opes esse cōtemnēdas: appellātes diuitē q cunq; cælo tegeret̄: vt scribit Cice. Hi so- lum tunica distabant a cynicis: quoniā eiusdem erant sentētiæ in opibus conten̄endis: neq; earū vide bantur magis auidi: nisi hac vna re: quod ipsi habebant veſtem: qua carebant cynici.

DO.

Vt q̄uis: sit magna tn̄ certe lenta ira deorum est. vnde elegātissime & grauissime Cæsar cōsueſſe em̄ inquit deos immortales quo grauius homines ex cōmunicatione rerum doleāt quos pro scele- re eorum vlcisci velint bis secundiores interdum res & diuturniorem impunitatem cōcedere. For

VAL.

midine dirę culpe:ob metum culpe q̄ dirā ſe pro meriti ſciunt pœnam. Ad delubra vocantem:p̄ce dit fiduciā iactans. Minimū agit.refert vt mimus videat. Vrbani qualē fugitiuus ſcurra catulli. voranū dicit quinti luctatii Catulli libertum qui omni tpe furaciſſimus fuiſſe dicit: de quo etiam illud tradit cum depbenſus a numulario eſſet cui⁹ de mēſa numos ſubtractus in calceos ſibi infarcire rat quidam iocans in eum belle inquit ſi te numulari⁹ in ius voce tu ei æs ablatū ex calceo obiiceres Tu miſer exclamas vt ſtentora vincere poſſis.cuius facie apud Home.ſumit pallas:q̄ clamore quin quaginta homines ſuperaſſe clamitātes inquit.ἧς ἐντόρι εἰσάμενή μεγάλη τόριχαλκέοφώνω ὅσ τόσσον ἄλλοι πεντήκοντα. Vel potius q̄tum gradiuus homericus qui apud Homerū in bello a pallade ſanctus conſonuit clamore q̄tum nouē aut decem milia clamauerint bis verbis:ὁ δὲ βρᾶχε χαλκεοσάρηος ὅσσον τε ἐννεάχιλοι ἐτῶν ὀχόνη δεκάχ λοι ἀνέρες ἔν πολέμῳ ριδάξυνάγοντες ἄρηος τοῦσ δ ἄρ ὑπὸ τρόμος εἶλε ναχαιούς τετρωσάσθε δείσαν τ ὀσσόνε σράχαρησ ἀτος πολεμοῖο. Gradiuus.a gradiēdo:vel ἀπὸ τοῦ κεάτειν q̄ in bello domineť q̄ſi cratiuus vela corona gramínea quæ in re militari maximi bonoris fuit. In carbone tuo.in acerta tibi dicata. Charta pia thura.ſoluta charta. in quotus fuit obuolutum. Pia thura.diis dicata. Statuā q̄ batbylli.de quo ipſe molli ſaltante batillo: cuius ſtatua ſami in templo Iunonis a polycrate tyranno dicata aqua dependet citbara que balteo fuſtinetur. cuius læua diſtantibus digitis neruos lepidiſſime percurrere videbatur:dextra pſallentis geſtu plectrū citbaræ admouiſſet ceu parata percutere interim cumvox interquieuit cantū viſus oretereti ſemi bi antib⁹ in conatu labellis eliq̄ret. Nec ſtoica dogmata ſtoicorū opiniones. A cynicis tunica diſtātia. non equidē mibi ſatis liquet cur a cynicis ſtoica dogmata tunica diſtare dirat: niſi ſit q̄ de ariſtoppo & cynico Diogene inqt Hora.Alter purpureū nō expectabit amictū. Quidlibet indutus celeberrima p loca vadet:Perſonam q̄ feret non inconcinnus vtrā q̄. Alter mileti ceſtā:canepeius:& angue

MAN. Vitabit cblamidē morieť frigore ſi nō.Retuleris pannū.refert & ſiue viuat ineptus.

Tunica diſtantia. Cinici enim vt oſtē dimus:duplici palio vtebantur:Stoici vero tenui tātum.Omnes tamen ſummum bonū in ſola virtute ponebant. Dogmata.dogma ſententia: edictum: decretū dicitur: Lætum plantaribus borti: epicurus in epiſtolis aqua tātum & cibario pane ſe contētum eſſe teſtatur:vt ſcribit Laertius.Idem bortorum magiſter primus athenis inſtituit babere bortos in vrbe:vſq̄ ad eum moris nō fuerat in oppidis babere rura. Pli. id ſcribit lib.xix. Ipſe vero epicurus in epiſtola ad Herodotum ſcribit: Summū bonum eſſe in voluptate.ſ. non dolore corpore: animoq̄ tranquillū eſſe:& perturbatione vacare. Dubii egri oſtēdit Caluinum a quocunq̄ curari poſſe cū pauca amiſerit. Vel diſcipulo pbilippi:qui imperitus erat medicus. Tā deteſtabile qua tuum eſt. Taceo: te conſolari. Claudenda eſt ianua: In luctibus ſignum in boc caſu: pecunie amiſſione.

Deducere: diuidere in funere ſcilicet. Contētus.ſ.eſt. Vexare:in funere videlicet Tabellis:pugillaribus: vbi debitores manu ꝓpria ſcripſerant: adbibito etiam ſigillo.& tamen negare audebāt Vana:eſſe. Dñt debitores. Cbirographa: proprie manus ſcripturas.de quibus ſat. xvi. Ligui: cæratæ tabellæ: Sardonicus:de bac gēma.plura ſat.vi. Cuſtodiť in anulo ſignatorio nexa. Te nunc delitias:ironia:eſt:& appoſitio. Extra cōia cenſes ponendum.Nibil eſt p̄cipue cuiq̄ dolendum:in eo quod accidit vniuerſis.

Dolendū non eſſe

Vt inquit Cicero lib.vi. epiſtola ad aulum torquatum. Bile:amaritudine. Cōfert:compara tuo dāno.& periurio tui debitoris. Conductū:vt aliquem occidat: mercede ductū. Primos colligit ignes.i.

dogma Epicuricibus Hortí in vrbe.

A cynicis tunica diſtantia: nō epicurum
Suſpicit exigui lætum plantaribus borti
Curentur dubii medicis maioribus ægri
Tu venā vel diſcipulo committe pbilippi:
Si nullum in terris tā deteſtabile factum
Oſtendis.taceo:nec pugnis cædere pectus
Te veto:nec plana faciem cōtundere palma:
Quādoqdē accepto claudēdo ē ianua dāno:
Ft maiore domus gemitu:maiore tumultu
Plangunť nūmi:quā funera:nemo dolores
Fingit in boc caſu:veſtem diducere ſummā
Contentus:vexare oculos bumore coacto.
Ploratur lacbrymis amiſſa pecunia veris
Sed ſi cūcta vides ſimili fora plena querella
Si decies lectis diuerſa in parte tabellis
Vana ſuperuacui dicunt cbyrographa ligni:
Arguit ipſoꝝ:quos littera: gēmaq̄ princeps
Sardonicus:loculis quæ cuſtodiť eburnis
Te nunc delitias extra communia cenſes
Ponendum:quia tu gallinæ filius albæ:
Nos viles pulli:nati infœlicibus ouis.
Rē pateris modicā:& mediocri bile ferēdā
Si flectas oculos maiora ad crimina:confer
Conductū latronē:incendia ſulpbure cœpta
Atq̄ dolo:primos cum ianua colligit ignes.
Confer & bos veteris q tollūt grādia templi

Pocula adorandæ rubiginis: & populorum
Dona: vel antiquo posítas a rege coronas
Hæcibi si nõ sunt minor extat sacrileg⁹: qui
Radat inaurati femur berculis: & faciẽ ipam
Neptuni: qui bracteolã de castore ducat.
An dubitet solitus totum cõflare tonantem?
Confer &: artifices: mercatoremq; veneni:
Et deducẽdum coreo bouis in mare: cũ quo
Clauditur aduersis innoxia simia fatis:
Hæc quota ps scelerũ: q custos gallic⁹ vrbis

prima noctis bora: quũ lumen accendit.

Et bos: sic est in antiquo textu. Adorande. ꝓpter antiquitatem: vel quia sacra

Rubiginis: eruginis. Populorum dona. in templis pie et relígiose seruabantur dona ab regibus vel populis missa. Hec pocula & dona. Ibi: in templis: Sacri legus: is dicitur quasi sacra leges. i. furas.

Extat: apparet. Brateolam: tenuẽ auri laminam. An dubitet scilicet radere deos auratos. Cõflare: liquefacere. Tonantẽ: hic sit interrogandi punctũ. Deducendũ. i. parricido. Corio bouis. i. culeo: de quo satyra. vii. Aduersis fatis. ipa enim innocens id patit. Hæc. ꝑdicta. s.

Quota. minima est. Custos gallicus Rutilius gallicus intelligit. q apud Domitianũ secũdas dignitatis ptes obtinebat. ad eũq; oiavrbis iura ab aliis magistratib⁹ deferebant. Vñ custos vrbis est appellat⁹. de hoc rutilio syluã scribit Stati. Rutilius gallicus

Lætum plantaribus horti. i. ex sentẽtia Epicuri. qui vixit cõtentus exiguo horto. nã epicurus pri in vrbe habere hortos docuit. vnde hortorũ magister est appellatus. quod scri. Pli. Papi. Deserto se nior gargetius horto. & alibi. Quantum epicure tibi paruis sufficit in hortis. Curentur medicis &c. id est non afferam tibi rationẽ philosophicam in tã exigua iactura. sed si afficereris grauiore dolore indigeres. & esses curandus etiam doctiore consolatore. Vel discipulo Philippi. vt ab imperito medico: qualis est Philippus. potest curari id est dolor tuus etiam ab imperito consolatore potest leniri. Taceo id est non perbibebo te dolore. Tabellis: pugilares intelligit ligneos: quosvanos appellant debitores: q̃uis in bis manu eorum scriptum sit de pecunia bis credita. alibi: Debitore aut sumptos pergit non redere nũmos. Vana superuacui dicens chirographa ligni. Radat inaurati: nam solebãt fures lamas: vel aureas: vel argenteas ex statuis vel lectis discubitoriis vnguibus erade re: Mart. an magis astuti derasa est vnguæ ministri Bratea: de fulcro: quam reor esse tuo: vt in cõmentariis. Mar. diximus testimonio etiam Tran. de seruo eo crimine damnato. Custos gallicus: alii an serẽ exposuerunt. & Fiden. eundem errorem secutus in suis cõmentariis ita scripsit: sed postea addidit hanc sententiam nostram: que vera est: ei tamẽ non plane assentitur: sed de anſere affirmat intelligendum esse: O miserum hominem: qui nec in media luce oculis vtitur. sed cæcus fertur. Custos gallicus: ego Rutilium gallicum intelligo. pro quo Soteria scribit Papi. hic apud Domiti. secũdas dignitatis partes obtinebat ad eumq; omnia vrbis iura ab aliis magistratibus deferebantur. vnde custos vrbis est appellatus. Papi. Dubitataq; sydera cernit gallicus: Es cælodis es germanice cordi. Quis neget erubuit tanto spoliare ministro imperium fortuna tuum paulopost: Quippe manet: longumq; æuo redeunte manebit: Quæ penes intrepide mitis custodiat Romæ: audiebat. igitur gallicus plura scelera quã dixerit hactenus iuue. Nam cũ reddat iura foro cause nocentũ apud eum agebant. DO.

Non epicurum suspicit exigui lætum plantaribus horti. Proper. aut horti docte epicure tuis & Plini. iam quidem hortorum nomine in ipsa vrbe delitias agros villasq; possident primus hoc instituit athenis epicurus horto⁹ magister vsq; ad eum moris non fuerat in oppidis haberi rura. Curentur dubii medicis maioribus ægri: quorum vite salus dubia est. Tu venam secandã: ad exigẽdum sanguinem. Discipulo cõmitte Philippi. non satis erudito. Vana superuacui dicunt chirographa ligni. negat se vnq; eas scripsisse tabellas chirographa que nosmet pscripsimus ἀπὸ τῆς χειρός id est a manu & γράφω scribo. sane & chirographus & chyrographum & syngraphum & syngrapha. syngraphã nanq; Plau. in captiuis posuit. Arguit ipsorum quos lĩa. indicat. arguere enim veterũ consuetudine ostendere significat: vt ipse supra. Molles q; in aure fenestre Arguerint. vnde argumentum quasi premõstratio eorum que latent. est em̃ ratio que rei dubie facit fidem. Quia tu gal line filius albe. de prouerbio sumptum est: te nunc delitias: vt delitium & lanitium & delitia vt lana: vnde delitie: legitur: sed delitias facere apud Plautum sæpe legitur pro eo quod est ferme lasciuire aclusitare & se quodãmodo fastidire ac superiorem esse verbis aut gestu ostẽdere q; vulgus inquit delitiare vt Plau. in plæriscq; locis itaq; in menechmis. beia delitias facis mi menechme quin amabo bis intro. Nos viles pulli allegoricos in quibusdam legitur populi. Primos cum ianua colligit ignes: cum primum noctis tegi possunt tenebris & candele domi incenduntur. Ad orandæ rubiginis religione vetustatis. Minor extat sacrilegus b. d. nihil est magnum parua surripiunt ne frustra templum ingrediantur. Inaurati femur berculis. quo auferantur aurum Bracteolam de castore ducat: de castoris statua laminam diripiat cuius est bractea primitiuum. Mar. An magis astuti derasa est vngue ministri. Bractea de fulcro quam tuor esse tuo. Solitus totum conflare tonantem. Iouis statuam igni dissoluere. Confer compatiuus incommodis artifices veneni. Et deducendum corio bouis in mare, vtpote patricida. Hæc. que diximus. Quota parua, pars scelerum. VAL.

Que cuſtos gallicus vrbis: que anſer capitolinus cuſtos vrbis gallicum dicit quod gallos ſuo clangore iam capitolium pœne tenentes fugauit.

MAN. Vna domus: tot eſt mala qñq; domus
vna patitur ꝙ facile hominum miſerā vitam agnoſces: aduerteſq; damnum tuum
fere nihil eſſe. Conſume: in illa domo.
Meroe. Illinc: ab domo illa. In meroe. inſula & vrbe nili in etbyopia. de qua plura ſat. vi. vbi autem fœmine Mamillas habēt pares infantibus. vt Mela ſcri. Cærula: cum viridi nigra: qualis eſt marinus color.
Flauus color Germanorum come. Flauam ceſariem. flauus color ex viridi & ruffo & albo cōcretus eſt: vt ſcri. Gelli. lib. ii. Taci. etiam ſcri. Germanis eſſe truces & cæruleos oculos: & comas rutilas.
Pygmei Madido. ſ. vngento. Cirro: capillo dependenti & criſpato. Tbracum volucreſ grues intelligit apud Strymonaſlum.
Pygmeus: pygmei extrema in parte mōtium indie ſunt: longitudine ternos dodrātes non excedentes. ſalubri cælo: ſemperq; vernante mōtibus ab aquilone oppoſitis. quos ab gruibus infeſtari homerus quoq; Prodidit: fama eſt inſidentes arietum caprarumq; dorſis. armatos ſagittis veris temporevniuerſo agmine ad mare deſcendente. & oua pulloſq; earum alitum conſumere: ternis eam expeditionem menſibus confici aliter futuris gregibus non reſiſti. Caſas eorum luto penniſq; & ouorum putaminibus conſtrui. Ariſtoteles in cauernis viuere pygmæos tradit. bæc Plinius ſcribit: libro ſeptimo capitulo tertio. Et Gellio teſte libro. viiii Qui longiſſimi ſunt: non excedunt duos pedes & quadrantem. Philoſophus libro ſeptimo de animalibus ſic: Grues ex ſcythicis campis ad paludes egypto ſuperiore: Vnde nilus profluit: veniunt q̄s in loco pugnare cum pygmæis dicuntur: non enim id fabula eſt: ſed certe genus tū hominum tum etiam equorum puſillum vt dicitur eſt: degunt q̄q; in cauernis. Quā q̄q; eadem aſſidue ſpectentur prælia: id totum parentheſis cingat: Nullane. Caluini verba.
Pœna malorum Pœna erat: Plinius libro ſecūdo capitulo ſeptimo ſic: Verum in iis deos agere curam rerum humanarum credi ex vſu vitæ eſt: pœnaſq; maleficiis aliquando ſeras occupato deo in tanta mole nūq; irritas eſſe. Abreptum: poete verba: Protinus: facto periurio. Quid plus velit ira: parentheſis eſt: Sed corpore trunco: poſſunt eſſe poetæ verba per ironiā. pñt & caluini eſſe. Bonū. ſ. eſt. Vita: piuri. ſ. Nēpe: poetæ verba. Hoc. ſ. dñt
Flagrātia: ardentiā: qa frigēt & obtuſa ſunt. Vergil. li. ii. g. Sin bas ne poſſi nature accedere ptes frigid⁹ obſtiterit circū p̄cordia ſanguis: q̄ loco nos plurima enarrauim⁹. Adeo: certe. Occaſio: ea oportunitas tpis dī. caſu ꝓueniēs. auctore feſto Ire. ſ. in doctor: ad vindictā agēdā: Chryſippus: de boc videto i pricipio ſat. ii. Tbaletis: Tbales Mileſius prim⁹ ſapiēs vocat⁹ eſt: aiebatq; triū maxie rer cā: gras ſe fortune agere. primo: ꝙ nō bene ua. Deide: ꝙ vir nō mulier: Tertio ꝙ grecus nat⁹ eēt: nō Barbar⁹: Aiebat itē nō multa verba prudētis animi indiciū eſſe: interrogat⁹: quō optime ac iuſtiſſime viuem⁹: Si q̄ in aliis reprēdim⁹ ait: ipſi nō faciam⁹: Dulciq; ſenex: Socrates itelligit: quē melit⁹ accuſauit: ꝙ iuraviolaret: q̄q; deos cē nō exiſtiaret

occaſio Tbales Verba prudētis. Vita recta. Socratꝫ mors

Vſq; alucifero: donec lux occidat: audit
Humani generis mores tibi noſſe volenti
Sufficit vna domus: paucos conſume dies: &
Dicere te miſerum: poſtq̄ illincveneris: aude
Quis tumidū gutt̄ mirat̄ ī alpibus? aut qs
In meroe craſſo maiorē infante mamillam?
Cætula quis ſtupuit germani lumina flauam
Cæſariē: & madido torquentē cornua cirro.
Nempe quod bæc illis natura eſt oībus vna:
Ad ſubitas tbracū volucres nubēq; ſonorā
Pygmeus paruis currit bellator in armis:
Mox impar boſti: raptuſq; per aera curuis
Vnguibus a ſæua fertur grue: ſi videas boc
Gentibus in noſtris riſu q̄tiere: ſed illic
Quanq̄ eadē aſſidue ſpectent̄ prælia ridet
Nemo: vbi tota cohors pede nō ē altior vno
Nulla ne periuri capitis: fraudiſq; nefandæ
Pœna erit: abreptū crede būc ḡuiore cathēa
Protinus: & nr̄o (qd plus velit ira) necari
Arbitrio. manet illa tamen iactura: nec vnq̄
Depoſitū tibi ſoſpes erit. ſed corpe trunco
Inuidioſa dabit minimus ſolatia ſanguis.
Ad vindicta bonū vita iucundius ipſa
Nēpe boc indocti: quorū præcordia nullis
Interdū: aut leuibus videas flagrātia cauſis
Quantulacūq; adeo eſt occaſio ſufficit ire.
Chryſippus non dicet idē: nec mite tbaletis
Ingenium: dulciq; ſenex vicinus bymeto:
Qui partē acceptæ ſæuæ intervincla cicutæ
Accuſatori nollet dare: plurima fœlis
Paulatim vitia: atq; errores exuit omnes
Prima doceas rectū ſapiētia: quippe minuti
Semp & infirmi eſt animi exiguiq; voluptas
Vltio: cōtinuo ſic collige: quod vindicta
Nemo magis gaudet q̄ ſemia: cur tñ bos tu
Euaſiſſe putes: quos diri conſcia facti

quos ex maioꝝ instituto suscepat ciuitas athenarꝝ. Alia ꝙ noua demonia induceret. Contra ius & fas iuuenes corrūperet: fuerunt etiā accusatores duo alii. Anytus & Lycon. Damnatus tandē est ab iudicibus: & coniectus in vincula post paucos dies venenum bibit: anno etatis. lx. seu. lxx. auctor est laertius. Seneca vero epistola. lxxii. sic ait. Socrates potuit abstinentia finire vitam: & inedia potius ꝙꝫ veneno mori. Triginta tamen dies in carcere: & in expectatione mortis exegit &c. Cicero autem in Catone maiori laertio in annis socratis minime cōuenit: ait enim sic. Socrates eum librum: qui pā thenaicus inscribitur: quarto & nonagesimo anno scripsisse dicit: vixitꝙ quinquēnium postea. Hymeto dulci est bymetus in attica mons maxime nobilis: qui mel gignit optimū vt scribit Strabo lib. viiii. Cicutæ: de Cicuta late dictum est in Satyra. vii. Sapientia. id est. philosophia: ea enim est studium sapientiæ: vt inquit Cicero libro. ii. off. Et alcinous philosophia est inquit: affectio sapientiæ: quæ soluit ac reducit ad intelligibilia: couertitꝙ nos ad ea. quæ sunt ſm veritatem sapientia autem est scientia bumanarum diuinarūꝙ rerū cognitio. Cicero autem sic libro. i. off. prudētia: quā græci φρόνησιν vocāt: est rerū expetendarū fugiendarūꝙ scientia. Sapiētia vero: quā græci σόφιαν vocant: est rerū diuinarum atꝙ bumanarū scientia: in qua continet deorum & bominum cōmunitas & societas inter ipsos. Quippe minuti: philosophus libro. iiii. etiam ait: ꝙ magnanimus nec ē sibi mali memor illati. Non est enim magnanimi meminisse præsertim mala: sed potius despicere. Hos. i. periuros Quos diri conscientia facti mens babet attonitos. Seneca item ait epistola. xcviii. Tuta scelera esse non posse quia primo illa & maxima peccantium est pœna peccasse: secunde pœne sunt timere semper & expauescere: & securitati diffidere: postea inquit: bic consentiamus. Mala facinora conscientia flagellari: & plurimū illi tormentorum esse. eoꝙ perpetua illam sollicitudo vrget ac verberat &c. Iuue. itaꝙ bic sua dicta mutuatus esse videtur: veluti & in multis aliis ægit: quæ nos locis suis ostendimus Cicero item in parad. ait. Te conscientiæ stimulant maleficiorum tuorum. Te metus exanimant iudiciorum atꝙ legum. quocunꝙ aspexisti: vt furiæ: sic tuæ tibi occurrunt iniuriæ: suspirareꝙ te libere non sinunt.

Hymetus
Philosophia
Sapiētia
Prudentia
Sapientia,
Sophia
Magnanimus
Conscientia scelerū.

In meroe. insula egypti distans a Syēne quinꝙ milibus stadiorum. Timosthenes autore Plinio scribit id esse inter sexaginta dierum: insula ipsa: vt scribit Diodorus ambit tria milia stadiorum patet in latitudinem mille. incolæ dimidio plus aliis viuunt: & fœmine illic autore Mella: mamillas babent pares infantibus: vrbem condidit Cābices a nomine matris ita appellatā. Pygmæus: pygmæi montana indiæ incolunt. vt scribit Pli. Ternas spitamas in longitudinem non excedētes a gruibus infestantur: locus est in septimo naturalis bistoriæ: lege. Nulla: verba. Caluina ad Iuue. Periuri capitis: amici qui in me fuit piurus. Crisippus. Solensis. vel vt alii scribunt tarsensis fuit Appollonii filius subtilitate disputandi adeo acer: vt illæ iactatum sit. deos si dyalectice vterentē: pceptis Crysippi vsuros fuisse: binc ex sentētia stoicorum laudabat vacuitatem affectuum Socrates de bocante dictum est. Thales patre samio natus primus sapiens appellatus est: & inter septem principatum obtinuit: cum certamen gymnicū spectaret: siti: æstu: valitudine periit. Hymeto: bymetus mons melle & marmoribus nobilis iuxta Athenas.

DO.

VAL.

A lucifero: diei primo diluculo. Aut quis in meroe: insula & ciuitate egyptia. Cærula quis stupuit germani lumina: vnde Hora. nec vera cærulea domuit germania pube. Flauā cæsariē. Tacitus aceado inquit qui germaniæ populos nullis aliis aliarum nationū cōnubiis infectos propriam & sinceram & tātum sui similem gentem extisse arbitrant. vnde habitus quoꝙ corporum ꝙꝫ in tanto bominum numero idem oīibus. truces & cærulei oculi: rutilæ comæ: magna corpora. Et madido torquentē cornuo cirro. cirū capitis attonsum crinē a græco κείρω. i. attondeo dixerunt veteres. Cato de liberis educandis: itaꝙ arbitrare primū capillum puerilem demptum. item cirros ad apollinē ponere solent. inde Persius cirratos vocat pueros q cum comā nutrierūt eā veneri cōsecrant detōsam.

Torquentē cornua. ꝙ in cornu modū subuoluūt. Ad su. tbra. vo. grues repente cōparētes. Pygmeus par. cur. bel. in ar. q populus æthiopiæ ē. Raptusꝙ p aera curuis vnguibus a sæua ferē grue. boc ἑάτης ἑξόυσιάσ poetæ dictū: nā id dicit qđ est inauditū ac impossibile: qui pōt quæso p aera gruis vnguibus ferri: vbi nā in grue curui vngues: & si babeat porrectis longissime cruribus: quonam pacto id fieri possit nō intelligo. at Home. vt oia aptissima: ita longe secus loquit inquiēs. ἀυδρασιωυ μαιόισιφόνοκαι ηράφερόυσαι. Vbi tota cobors pede nō est altior vno. num & pygmei. vt pygmæi dicti sunt. inuidiosa dabit mimus solatia sanguis. quēadmodū met⁹ vt etiā inqt Quint. est duplex: quē patimur & quē facinus: ita & inuidia nāꝙ altera inuidū altera inuidiosum facit. boc aūt bois illud rei est. Quoꝝ pcordia: mentē. Quātulacūꝙ adeo ē occasio sufficit ire. furori. ad vindictam declinanti: est vero occasio tpis pars babens in se alicuius rei idoneam faciēdi aut non faciendi opportunitatē. Inde bippocrates in exordio apboniſmoꝝ. Vita breuis ars vero longa occasio velox quod inscite vertitur tēpus acutum. Crysippus nō dicet idem. secte stoice philosophus & acutissimus dialecticus qui sortitas sibi vendicauit argumentationes quas latini aceruos vocāt. & aceruales Cice. in bortēsio notat: itaꝙ Persius inuētus crysippe tui finitor acerui inquit. Nec mitte thaletis ingeniū: peripbrasticos thaletē dicit q de septē sapientibus fuit vnus. Dulciꝙ senex vicinus bymeto. i. socrates. bymetus mōtosus in artica locus. Qui ptē accepte scæua interuincla cicute: accusatori nollet dare. quin & mori maluit cum se lysiæ potuerit oīone defendere. Et apud Platonē semper disputat miseriorē illum esse qui facit ꝙꝫ qui afficitur iniuria. Prima doces rectū sapiētia philoso-

pbia que de moribus dicit. Vitia atq; errores exuit omnes. Sic Hora. Feruet auaricia miseroq; cupidine pectus. Sunt verba & voces quibus hunc lenire dolorem Possis. & magnã morbi deponere partem. Laudis amore tumes: sunt certa piacula quæ te. Tum pure lecto poterunt recreare libello inuidus iracundus: iners vinosus amator. Nemo adeo ferus est qui non mitescere possit. Si modo culturæ patientem cõmodet aurem. Sic colligę q; vindicta nemo magis gaudet q̃ fœmina. facilius em̃ hunc sexum metus: ira odium corrumpũt: & quoniã nõ habẽt roboris tantũ: vnde mentiũ vincant vitiat: plærunq; facinus infirmitate faciunt. Et surdo verbere cœdit. Vir verbere torto & luminis effosi dixit cum in plurali tantũ flecti soleant.

MAN. Cæditius: nomẽ iudicis: de quo scribit etiam Saty. vltima. Rhadamantbus: inferiorum iudex. Gestare in pectore testẽ. hæc vehemens est & sæua pœna. quã ait.

Mẽsa habet attonius: & surdo verbere cedit
Occultum quatiẽte animo tortore flagellũ?
Pœna aũt vehemens: ac multo seuior illis?
Quas et cediti? grauis iuenit: & rhadamẽthꝰ
Nocte die q; suum gestare in pectore testem.

Depositi exemplum

Spartano cuidã herodotus lib. vi. folio vero. xii. Exemplũ de deposito præbens scribit. q; ad Glaucũ Spartiatã. qui summis laudibus excellebat. iustitiaq; maxime. Vir quidam milesius venit. vt dimidium sui census in pecuniã redactum. penes eum deponeret: quia probe intelligebat deposita penes ipm̃ salua fore. Ionia autẽ semp obnoxia periculis erat. Accepit Glaucus pecuniã cum nota quadam: vt reposcenti & cum eadẽ nota venienti. depositum redderet. Multo deinde tẽpore interiecto filii eius. qui pecuniã deposuerat. Spartbã veniunt. Glaucum cõueniunt. Exbibitaq; nota. pecuniã reposcũt

Spartano cuidam respondit pythia vates
Haud impunitum quondã fore q; dubitaret
Depositum retinere: & fraudem iure tueri
Iurãdo querebat enim que numinis esset
Mens: & an bocilli facinus suaderet appollo.
Reddidit ergo metu nõ moribus: & tñ omnẽ
Vocẽ adyti dignã templo veramq; probauit:
Extinxtus tota pariter cum prole domoq;:
Et q̃is longa deductis gente propinquis:
Has patitur pœnas peccandi sola voluntas.
Nam scelus intra se tacitum qui cogitat illuꝫ
Facti crimẽ habet: cedo si conata peregit?
Perpetua anxietas: nec mensæ tẽpore cessat
Faucibus vt morbo siccis: interq; molares
Difficili crescente cibo: sed vina misellus
Expuit: albani veteris præciosa senectus
Displicet. ostẽdas melius: dediscima ruga
Cogitur in frontem: velut arci ducta falerno

Respõdit ille se nibil huius rei reminisci Tamen deberent ad quattuor menses redire. Milesi facta iactura. tanq; fraudati pecunia discessere. Glaucus v̊o delphos se cõtulit ad oraculum consultandũ. Cui consultanti an iureiurando pecuniã prædaret: pythia respondit. Glauce expedit ad breue tẽpus Orco. i. iureiurãdo vicisse interuertisseq; nũmos. At Orci natus rapide aduenit: vt pdat oẽm prolem & domũ: bis auditis Glaucus veniam sibi eoꝝ quæ dixisset: vt daret deum obsecrabat. Cui pythia inquit idẽ pollere tentare deũ & facere. Tunc Glaucus accitis milesiis hospitibus pecuniã reddidit. Cuius glauci nulla paruo tpe supfluit: neq; soboles: neq; domus: quæ illius censeret. Sed ex Sparta radicitus extrita. Ita bonũ ẽ nibil aliud d̃ deposito cogitare: q̃ vt repetẽtibꝰ reddat. hæc & plura herodotus dicto libro. Pythia vates: pytho serpens fuit: a q̃ interempto ab apolline pythia dicta sunt ludi apollinares. Ipe ãt dictus ẽ a: πυθὸ quod est putredo: q; ex terræ putredine post diluuium generatus est: de quo Naso li. i. met. Reddidit. s. depositum. Metu deos Moribus virtute. Has prædictas. s. Facti crimen habet. Interrogatus Zeno: lateret: ne deos homo male operans. ne cogitans quidẽ inquit. vt scribit laertius. Cædo. die. Conata cogitata: passiue dixit. Quid si patietur. Inter molares crescente: mandunt enim ægri: attamen sorbere non possunt hinc cibus inter dentes crescit. Albani: vini optimi. Albana vina neruis vtiliora inquit Plinius libro. xxiii. capitulo. iiii. Ostendas: ait illæ. Melius vinum scilicet acri acetoso. Continuo: templum

Pythia Pytho,

Deo patere oĩa.

Albana vina.

Pœna aũt vehemens: ac multo seuior illis?
Quas et cediti? grauis iuenit: & rhadamẽthꝰ
Nocte die q; suum gestare in pectore testem.

Spartano cuidam respondit pythia vates
Haud impunitum quondã fore q; dubitaret
Depositum retinere: & fraudem iure tueri
Iurãdo querebat enim que numinis esset
Mens: & an bocilli facinus suaderet appollo.
Reddidit ergo metu nõ moribus: & tñ omnẽ
Vocẽ adyti dignã templo veramq; probauit:
Extinxtus tota pariter cum prole domoq;:
Et q̃is longa deductis gente propinquis:
Has patitur pœnas peccandi sola voluntas.
Nam scelus intra se tacitum qui cogitat illuꝫ
Facti crimẽ habet: cedo si conata peregit?
Perpetua anxietas: nec mensæ tẽpore cessat
Faucibus vt morbo siccis: interq; molares
Difficili crescente cibo: sed vina misellus
Expuit: albani veteris præciosa senectus
Displicet. ostẽdas melius: dediscima ruga
Cogitur in frontem: velut arci ducta falerno
Nocte breuẽ si forte indulsit cura soporẽ:
Et toto versata toro iam membra quiescunt:
Continuo templum & violati numinis aras
Et quod precipuis mentem sudoribus vrget
Te videt in somnis tua sacra: & maior imago
Humana turbat pauidum: cogitq; fateri
Hi sunt qui trepidãt: & ad oia fulgura pallẽt
Cũ tonat: exaies quoq; primo murmure celi
Non quasi fortuitu: nec ventorum rabie: sed
Iratus cadat in terras: & vindicet ignis

Illa nihil nocuit cura grauiore timetur
Proxima tempestas: velut hoc dilata sereno
Pręterea lateris vigili cum febre: dolorem
Si cœpere pati: missum ad sua corpa morbus
Infesto credunt a numine: saxa deorum
Hęc & tela putant pecudem spōdere sacello
Balantem: & laribus cristam ꝓmittere galli
Non audēt quid em̄ sperare nocētibus ęgris
Concessum: vel quę non dignior hostia vita:

.s. videt. Sacra: terribilis: execranda. Maior imago. Vergilius item de Creusa li. ii. & nota maior imago. Exaies sunt. Illa: prima tempestas. Dilata sereno. Pli. lib. ii. scribit: ꝙ. M. berēni⁹ decurio: sereno die fulmine ictus est. Cristā galli. Pli. lib. x. c. xviiii. de gallis sic ait. Ex iis etiam fibræ sunt: quæ aut aliter q̄s optime victime diis gratæ. Dignior. s. q̄s nocentes. Gallus Victima

Animo tortore. id est. animo ipse præstante officium tortoris. nam conscientia punit eum. Cæditius. nomen iudicis est apud Iuuenalem vltima etiam Satyra qui acerbioribus supplicijs reos semper afficere cupiebat: de quo. vt ostenderet factam mentionē a tacito Fidentinus affert illius verba: de quodam Cecilio. & inepte & non necessario. Spartano cuidā per historiā ostendit fieri non posse: vt qui abnegauerit pecuniā euadat suppliciū: cum Glaucus lacedemonius tota prole interierit: non solum quia non reddidit depositum: sed ꝙ cogitauit aliquādo de eo non reddendo. hæc hystoria ab vno herodoto pscribitur in sexto: adducitur q̄s in exemplū apud athenienses a leuticbide. Glaucus inquit Epicidis filius iusticia insignis fuit. Lacedæmoniæ vir milesius permotus homis fama ad eum accessit: & cum patria assiduis bellis fluctuaret: diuendita dimidia parte bonor̄. pecuniā apud Glaucū deposuit: vt. s. illic tuto seruata: aliqn̄ vel sibi: vel suis. qui symbola afferent restitueret̄ huius filiis repetentibus post aliquos annos negauit Glaucus se meminisse: sed tamen melius cōsideraturū. re dilata in quatuor menses iuuenes abierunt: amissam existimantes pecuniā Glaucus delphicum oraculum consuluit. respōdit deus. Fortasse vtilius ad breue tēpus videri: & paulo post. iurisiurādi filius qui caret nomine pedibus q̄s & manibus ceter ad puniendū non desistit. priusq̄s periuri totam ꝓlem & domū perdat. Sancti aūt hominis nepotes ꝓpetuo vigent. petit veniā Glaucus qđ de scelere consuluisset Respondit oraculū tentasse deum & cōmisisse scelus idem esse. accersitis ergo filiis depositū restituit. eius tamē domus ita interiit vt nec lares sub illius nomine nec nepotes vllī reperirent̄. qui a Glauco oriundi esset. Pythia vates. i. delphicū oraculum græce dixit. Cuidā sparbano. i. Glauco lacedæmonio. Probauit veram: sensit verum esse quod audiuit ex oraculo. nam periit Cristam galli. gallorum inquit Pli. fibræ gratissime sunt diis: lares præcipuæ & penates bis placabant̄. Quæ nō dignior hostia vita q̄s ipsi sint: & ꝓpterea eas non mactant. DO.

Quas & cæditius grauis inuenit. Tacitus dum Vitellius inquit resignare imperiū voluisset: postremo inquit fletu præpediente assistenti consuli cœditius simplex erat exolutū a latere pugionē vel utius necis vitæq̄s ciuiū reddebat. Aut rba. quē apud inferos delectum iudicem fuisse existimant Sparthano cuidā. Glauco epicydei filio neganti lacedæmonio cuidam depositum & scisciranti ab Apolline num retinere id sibi liceret respondit: vt herodotus scribit pythia vates. Glauce epycides hoc mox est vtile factum. Vincere iurando atq̄s aurum fraudare receptum. Sed iuramēti sine nomine filius extat. Et manibus pedibusq̄s simul currit q̄s volando. Si quando pœnitus prolem radicitus oēm Diripens: omnēq̄s domum subuertat ab imo. ipsa viri iusti melior tum postea proles. ita em̄ in latinum neotericus quidam vertit: territus hoc responso glaucos depositū restituit. Vocem adyri: vnde dabant̄ responsa ab a priuatoria particula & Δυω ingredior. Faucibus & mor. siccis ob cogitatā crimen atq̄s pactum. Crescente: vt deuorare non quæat. Albani veteris. Præciosa sene. dis. quod multis placet vetustum huic displicet. Ostēdas melius: verba sunt anxii cōscientia flagitios̄ æstuantis. Velut aeri ducta falerno: pinde ac si acidissimū vinum ebibisset. Templum: in quo peierauit. Violati numinis: ꝙ testatus est. Sacra: qm̄ dei miraculo adest. vt terreat. Hi sunt sub audiendū mali. Ad oia fulgura: tanq̄s euestigio illis eos periclitari oporteat. Iratus. ab irato missus deo. Proxima tempestas: proxime futura. Velut hoc: ꝑsenti. Dilata sereno quæ vsq̄s tamē imineat. Infesto credūt a numine: vtpote sibi grauiter infenso. Pecudem spondere sacello balantē: ꝙ versa. m. littera in. b. a græco fictum verbum. Varro. etenim sua voce græci appellarunt mala: nec multo secus nostri ab eadem voce: sed alia littera vox ea⁹ non me sed bē sonare videt̄ oues vocē efferentes a quo post balare dicunt extrita littera: vt in multis. Cristam ꝓmittere galli non audēt. ne in se læsum iam numen adhuc magis irritent. VAL.

Mobilis & varia est ferme natura malorum:
Cū scelus admittūt: supest cōstantia: quid fas
Atq̄s nefas: tamen incipiunt sentire peractis
Criminibus: tamen ad mores natura recurrit
Damnatos: fixa & mutari nescia: nam quis

Ferme: certe. Malorum sceleratorum. Super est cōstantia constantissimi sunt in scelere agendo. Recurrit. id est. sæpi⁹ redeunt mali ad scelus. Attrita fronte. Mar. item li. xi. ad flaccum. Aut quū pfricuit fronte: posuitq̄s pudorem: hinc natu prouerbium: pfrica frontem hinc fabius perfrica frontem & dic te erubescere non MAN. Perfrica frontē

posse. Pli. in probemio naturalis historie
pfricui frontem: & nihil pfeci. De fronte
etiam Pli. li. xi. sic: frons & aliis: sed homi
tm tristicie hilaritatis. clementiæ. seueritatis index. In ania sensus eius. In laqueū
id est depbendet. Noster perfidus. i. q
tibi denegauit depositū. Omes aūt aliud
agentes: aliud simulantes: pfidi improbi
malicioſi sunt. Vt inquit Cicero li. iii. off.
Aegei rupes Maris Aegei rupem Pli. lib. iiii. ca. xii. sic
Aegeo mari nomē dedit scopulus inter
Tenū & cbium verius q̄ insula extracto
nomine a specie caprę: quæ ita ab græcis
appellat: repente in medio mari exilens.
Cernunt eum a dextra parte Andrū nauigātes ab acbaia dirum ac pestiferum &c.
Magnis exulibus. i. magnis ciuibus exulātibus. Nec surdum: vt nō audiat piuria:
Nec Tyresyam. i. cæcū: vti illæ fuisse dicit de quo Ouidius in met. latissime.

Argumentum Saty. xiiii.

In decimaq̄rta dant pua Exēpla parētes.

Lurima sunt fuscine. In parentes
p bæc Satyra scribit: qui male viuēdo agēdoq̄ turpia: sunt natis pessima exēpla. Itaq̄ optime plutarcbus inquit. Ante oia opus est: vt patres non solum nibil peccādo: verū etiā bonesta singula pagendo manifestū sese filiis exemplar exbibeāt. Vt in eo⁹ vitā: quasi qdā
Parentum exempla speculum intuētes. ab opm simul & sermonū turpitudine se penitus auertant. Nā siqs deliquentes obiurgat filios: tum is in eosdē illabat errores: bic ignorare vī. sub illo⁹ noie sua se incusare crimia
Et vt subcincte dicā: qui vitā improbe degūt. ii nullā in seruos aut liberos increpandi licentiā. Agūt
Filios Educare ad compandā filiis modestiā danda opa est. bæc illæ. Et Hierony. inquit. Non ē parui apud dīm meriti. bene filios educare. Et pbūs li. x. etbi. Si negligit publice ait: ad vnūquēq̄ attinere videbit: filios
suos atq̄ amicos ad virtutē dirigere: vel saltē velle dirigere. Vtq̄ laertius scribit: dicebat idē Aristoteles: parentes qui liberos erudiēdos curassent longe bonorabiliores esse bis: qui solū genuissent.
bos em viuēdi tm: illos etiā bene beateq̄ viuendi auctores esse. Quæ monstrāt ipsi pueris: tradūtq̄
Parentum Indulgētia pentes: binc optime Fabius li. i. sic ait. Vtinā liberor⁹ nr⁹ mores nō ipsi pderemus. Infantiā statim
delitiis soluit. Mollis illa educatio. quā indulgētiā vocam⁹. neruos ois metis & corpis frāgit. Quid
nō adultus cōcupisset: q in purpuris repit. Iā coccū intelligit. Iā cocbyliū poscit. Gaudem⁹ siqd licētius dixerit v̄ba nec alexādrinis qdē pmitēda delitiis risu & osculo excipim⁹ Nec mi⁹ nos docuim⁹
ex nobis audierūt. Nostras amicas: nr⁹ cōcubinos videt. Oē cōuiuiū obscenis cāticis strepit pudēda dictu spectanē: fit ex iis cōsuetudo: deide natura. Discūt bæc miseri anteq̄ sciāt vitia eē. Inde soluti ac fluētes nō accipiūt ex scolis mala ista: sed in scolas afferunt. Hæc ille. Bullatus. i. nobilis & aurea
Fritilus bulla ornatus: q̄ cordis figurā bēbat: de q̄ latius sat. i. ibi. s. & p̄textatus adulter. Eadē ar. talos intelligit & ludēdi instrumēta Fritillo. i. alueolo & tabula in q̄ tessere discurrūt. Vt porpby. ait. Mar. itē li.
Pyrgos xiii. bæc ē mibi cbarta nuces: bæc ē mibi cbarta fritillus. Volūt aliq̄ fritillū esse: nō tabulā luxuriosam
sed pyrgū. i. vasculū: quo cōiecti tali agitariq̄ mittūt. Cui⁹ effigies instar turiculæ ē. Vñ & nomē accipitur .n. nobis turris dr. de boc Hor. li. ii. sermonū sic ait. mitteret. i pyrgū talos. Vbi Porpbyrio dicit pyrgū significare qd nos fritillū dicimus. in q̄ cōiecte tessere agitataq̄ mittunt in alueolū. Id aūt. Mar. li. xiiii. videt asserere. scribit. n. Nec timet ædilē moto spectare fritillo. Paruo: ad pue
Tubera rum respexit. Melius de se: q̄. s. de patre. Iuuenis: filius ipse. Tubera: de bis videto sat. v. Mar.
aūt ait in xeniis Rūpimus altricē tenero te vertice terrā Tubera: boletis poma secūda sumus.
DO. Natura ma. i. sceleratoꝝ. Supereſt con. i. abundat constantia. q. d. constantissimi sunt in scelere pagendo. Finem. posnit sibi. i. quis vnquā cœpit peccare: vt postea sua sponte desistereret. Attrita de fronte. i. pfricata nam perfricare frontem est pudorem deponere. Pli. pfricui frontem & nihil pfeci. Mar. & si perfricuit frōtem: posuitq̄ pudorem: boc ait Iuue. vt spem iniiciat Caluinū pfidum illū daturum pœnas: quia cōmittet alia scelera in qbus depræbendet. Magni exulibus. i. magnis ciuilibus qui missi sunt in exilium. notat tpa sua. Tiresia. tbebanus. in alia parte fabule notus in morte nō satis. Pausanias vero scribit eum fuisse captiuū græcoꝝ cum filiis polynicis & cum duceret delpbos bibisse ex fonte Ebilfusa: vnde periit. Plura de boc scripsimus in cōmentariis propertii.

Pecandi finem posuit sibi? quando recepit
Eiectum semel attrita de frōte ruborem?
Quisnā boim est: quē tu cōtentū videris vno
Flagitio? dabit in laqueum vestigia noster
Perfidus: & nigri patiet carceris vncum:
Aut maris ægei rupem: scopulosq̄ frequētes
Exulibus magnis pœna gaudebis amara
Nominis inuisi: tandemq̄ fatebere lętus
Nec surdum. nec tiresiam quēq̄ esse deoruꝫ.

Satyra Quartadecima.

Lurima sunt fuscine & fama digna
p siniſtra
Et nitidis maculam: ac rugam figē
tia rebus:
Quæ monstrant ipsi pueris: tardūtq̄ parētes.
Si damnosa senem iuuet alea: ludit & bęres.
Bullatus: paruoq̄ eadē mouet arma fritillo:
Nec de se melius cuiq̄ sperare ꝓpinquo
Concedit iuuenis: qui radere tubera terrę:

Mobilis & va.eſt fer.na ma.vt qui per innocētiæ cōſuetudinem labunt̄: quēadmodū docet & in etbicis. Ariſt. Cum ſce.admit.ſu.co.nō amplius peccandi. Qđ fas at.ne.q̄ liceat aut miníme. Tā dem inſci.ſe.pa.cri.incōtinētes in q̄bus vis ipſa rōnis manet incurrupta: vt Ari. inquit rōne ferūtur ad crímen.non vt incōtinentes: qui conſuetudíne aut affectionibus obſiſtendi imbecillitate in vitia lapſi ſuccūbunt: vt tamē re pfecta vera rōne crimínū ſtímulos acuēte: & admiſſum ſcelus agitāte: pul ſato cōſcientia aío vehemēter afflictent̄. Tamē ad mo.na.re.dā. naturā habitu vocat qui crebra lon gaq̄ peccandi conſuetudíne adeo occulauit: vt imutarí: prorſus non poſſe videat̄ non ſecus q̄ ſi na turā ipſam induiſſet. Fixa & mu.ne. niſi alía illí oino contraría cōſuetudo ſūmoueat: q̄ cum mala aío pœnitus inſederit factum erit q̄ difficilimū. Attrita de fron.i. ipſe attritus in flagitiis. Dabit in la ue.tandē aliq̄n pœnā nō effugiet: & eſt ab auibus aut feris ſumpta tranſlatio. Patiet̄ car.vn.vñ de pēdeat moribūdus. Maris ægei ru.vñ mittet̄ p̄ceps: aut in rupibus ægæi maris exulabit. Freq̄n tes exu.vbi exulant multi. Magnis opulētis: aut qui in vrbe magnæ babebant̄ auctoritatis. Pœna gau.ama: q̄ ſui tandem peccati deum ſenſerit vltorē. Nomis inuiſi: cuius nomē niſi cum ingēti au díre neq̄as ſtomacbo. Nec ſur.q tuas nō audierit p̄ces aut illíus piuría. Nec ti. quēq̄ eē deoꝝ. i. cæ cum vt tireſías fuiſſe phibet̄: fabula em̄ ſic babet: tireſías gñe thebanus pícli filius vates fert̄ in cyle ne mōte coeūtes nō p̄uidēs calcaſſe dracones: ob id in mulieris figurā verſus deinde ſortibus admo nítus eum in eundē rediſſet locum: ac eodē anni tpe & adbuc coeuntes recalcaſſet: & in príſtinā figu ram mutatus eſſet: diſceptātibus porro Ioue & Iunone vtrū mas aut fœmina maiorem ſentiret coi tus voluptatē: nouē ptibus libidinis iudicauit fœminā potiorē: & vna virū videbat̄ ſane potuiſſe ti reſias: verū de ea re efferre iudiciū: qui vtrūq̄ ſexū fuerat exptus: vtrū tñ id nō paſſa iuno ē impune iudicaſſe: manus em̄ tireſiæ p̄cidit & imeritū excecauit: at contra iuppiter ob id dedit: vt ſeptē viueret ætates: ac ppetuo vates p cæteros mortales veraciſſimus baberet̄. De inſtituēdis liberis. VAL.

Lurima. Cauſam affert: bac Satyra quare tot exíſtant quottidie ſcelerati: & inuebit̄ in patres ipſos quoꝝ exemplo aít teneras liberoꝝ mētes ad vítia formarí inſcribat̄ ígit̄ Sat. De praua liberoꝝ inſtitutione: ad fuſcinū ſcri. amicū & quod maioꝝ vítio: ſequit̄ minores: nō in oībus codicibus bic verſus extat nec puto eſſe inſerendū: nam argumentū boc verſu & altero qui nō appa ret exmp̄bendebat̄: ſed temere inſertus eſt ſatyræ: q̄ ſeries elocutionis indicat bñ em̄ ſequit̄: & fama digna ſiniſtra. & nitidis maculā atq̄ rugā. Dānoſa alea: nam grandis pecuníæ aceruꝰ aleæ cōmitte bat̄ tpibus Iuue. ſupra. Poſita ſed ludit̄ arca. & boc carpit eo etiā inuidioſius. qm̄ domi quē ſæpe no tat vſq̄ ad rep̄benſionē ea oblectabat̄. Eadē arma eadem inſtrumēta luſoría. Fritillo. porpbyrio in terprætat̄ alueolum: boc ē tabulā in qua diſcurrunt teſſere. Var. magida etiā appellat. Prauo pue ro cōuenienti. Sperare melius: ſperare ſe fore frugaliorē & meliorem patre. DO.

Lurima ſunt fu. & fa.di.ſini. & ni.ma.ac ru.fi.re. Fuſcinū alloquit̄ narrās q̄ difficile ſit ex ma lis parētibus in liberos nō puētura & auctū iri flagitia: cōmouetq̄: vtvl tenerrime ætatis ma xima ratio habeat̄: qñ ad mala q̄ ad bona longe ꝓp̄ēſiores ſimus imitāda. Plu. ſ.f. & fa.di. ſi. inter hunc & ſequentē verſum quidā interpoſitū bnt verſiculū: & qđ maioꝝ vitio ſequiturq̄ mio res. quē nō eē Iuue. credere: licet qñ nec p̄cedētibus nec ſequētibus recte bereret. Fa.di.ſi. infamia nitidis: daris rebus nitidis maculā: ac rugā figentia rebus: q̄ res p̄claras turpitudine inquinent vitæ. VAL.

Si. da. ſe. iu. alea. quæ. rem patris & ſuam iminuit: damnū vtuar. putat adeptione dictum cōmínus de re factum detrimentū a detritu q̄ quæ detrita ſunt minoris ſint præcii ab eadē ē mēte interrimen tum ab eo q̄ duo inter ſe ſint diminuta ab detrimento diſtat q̄ detrimentū vel vnius ptis. vt pedi. in quit: dici pōt: interimentū vero ad vtriuſq̄ ptis ſpectat dantis accipiētiſq̄ cōmodū. Lu. & bæ. b. pu er bulla inſignis. Par. ea. m. a. f. arma talos dicit: fritillū inqt porpbyrioni bor. eſt in quo cōiecte teſ ſere agitateue mittunt̄: quē etiam pirgum vocari voluit ἀπὸ τοῦ πυργεῖν q̄ ſignificat eleuare. Plí. tñ & ennius inqt antiqſſimum vates obſidionis famē deſcribens offam eripuiſſe plorātibus li beris partes cōmemorat: & bodie ſacra priſca atq̄ natalium pulte fritilia conficiunt̄.

Boletum condire: & eodem iure natātes.
Mergere ficedulas didicit nebulone parēte:
Et cana monſtrante gula: cum ſeptimus annꝰ
Tranſierit puero nōdum omni dente renato.
Barbatos licet admoueas mille inde mgros
Hinc totidem cupiet lauto cœnare paratu
Semper & a magna non denegare culina.
Mitē aīm &: mores modicis erroribꝰ q̄ęs
Precipit: atq̄ aíos ſeruorum & corpa noſtra
Materia conſtare putat: paribuſq̄ elemētis.

Ficedulas. Gel. li. xiiii. ca. viii. ſcri. fuiſſe q̄ negarent vllā auē: ꝑter ficedulā totā co meſſe optere ſupiorē ptē auíū atq̄ alitum q̄ edūt: eos palatū nō bre. Eodē iure nā. Var. ſcri. li. i. đ lingua latina: q̄ prio maio res nīi aſſam carnē comederūt. ſcdo elixā Tertio iure cōditā: & pinde iucūdiorē cō ditōe ſucci. Nebulōe Par Nebulo dictus eſt: q nō pluris ē q̄ nebula: aut nō facile p ſpicui poſſit: q̄lis ſit. Neq̄. Nugator. Au ctor ē Feſtus. Cana gu. i. canis obſita. Se neca epiſt. vii. ait. Cōuictor delicatꝰ paula tim eneruat: & mollit. Dēte re. Plí. li. vi. ſcri. editis infantibꝰ ſeptīo mēſe: gigni pri mores dentes: priuſq̄ in ſupa fere pte. Se ptimo eoſdē decidere āno: alioſq̄ ſuffici. MAN. Carnis cibus Nebulo Dentium Ortus

Barbatos ꝓbos. Perſius. Barbatum crede magiſtrum dicere. Barbatos li. ad frãgas. n. citius q̃ corrigas: q̃ in paruũ induerunt. vt inquit Fabi. li. i. Cupiet lau. cœpa. adeo in teneris conſuefcere multum ẽ inqt. Mar. li. ii. g. Et Cice. li. iii. tuſ. ſic conſuetudinis magna vis eſt: pnoctãt venatores in niue vri ſe pariunt̃. Et Theopbraſtus li. v. ait. qđ mos ſolitus plurimũ valet fit em̃ tanq̃ natura. Quinti. itẽ lib. i. ſic. Et natura tenaciſſimi ſumus eoꝝ: q̃ rudibus ais pcipiem⁹: vt ſapor quo noua imbuas durat. nec lanaꝝ colores. quibus ſimplex ille candor mutatus ẽ: eluipñt. Et bæc ipſa magis ptinaciter berent: q̃ deteriora ſunt nã bona facile mutant̃ i peius. Hor. quoq̃ li. i. Epiſt. ad loliũ. Quo ſemel eſt imbuta recens ſeruabit odorẽ Teſta diu. Mitem ani. parentes arguit: q ſæuitiã potius q̃ clæmentiã natos docẽt. Præcipit: docet filios. Mores mo. erro. e. i. tales mores: q̃ modice errent nati q ſq̃. n. errat alíq̃ tiſper: q̃uis optimus ſit: vnde Proper. ait. Vnicuiq̃ dedit vitium natura creato. Nulla ſyrena: Nullũ cantũ: & oblectationem magis. n. gaudet ſæuitia & flagelloꝝ ſonitu. Antipbates: iũe rutibus ſimilis antipbatæ regis Leſtrigonũ: q bũanis carnibus veſcebat̃. Oppidũ aũt formiæ iuxta Caietam fuit antiq̃ leſtrigonũ ſedes: vt Pli. li. iii. Trepidi la. i. domo ob ſæuitiam: Polypbem⁹: ſimilis polypbemi trucis & ſæui: đ quo li. iii. æn. babet̃: & apud Ouí. li. xiii. met. Fœlix eſt rutilus. Vritur in fronte. ſ. Lintea q̃ forte ſurripuerat. Quid. q. d. ſæuitiã Iuueni filio. Lætus pater. ſ. afficiunt delectant. Inſcripta erga

An ſequire docet rutilus? qui gaudet acerbo:
Plagarum ſtrepitu: & nullam ſirena flagellis
Cõpat ãtipbates trepidilariſ: ac polypbem⁹?
Tum fœlix quotiens aliquis tortore vocato
Vritur ardenti duo propter lintea ferro.
Quid ſuadet iuueni lætus ſtridore catenæ
Que mire afficiunt inſcripta ergaſtula: carcer
Ruſticus? expectes vt nõ ſit adultera largæ:
Filia: quę nunq̃ maternos dicere mœcos
Tam cito: nec tanto poterit contexere curſu
Vt non ter decies reſpiret conſcia matri
Virgo fuit: cæras nunc bac dictante puſillas.
Implet: & ad mœcos dat eiſdeꝫ ferre cinędis:
Sic natura iubet: velocius & citius nos
Corrũpũt viliorũ exẽpla domeſtica: magnis
Cũ ſubeant animos auctoribus: vnus & alter
Forſitã bęc ſpnant iuuenes qb⁹ arte benigna
Et meliore luto finxit pręcordia titan.

Sed reliquos fugiẽda patꝝ veſtigia ducũt:
Et mõſtrata diu veteris trabit orbita culpæ.
Abſtineas igitur dãnis buiuſce: etenim vel.
Vna potẽs rõ eſt: ne crimina noſtra ſequant̃
Ex nobis geniti quoniam dociles imitandis
Turpibus ac prauis oñes ſumus: & catilinã

Conſuetudo.

Formiæ

vbi notis: inuſti ſerui opus faciebant de ergaſtulis videto Satyra. vi. Carcer: appoſito eſt. Large mœchæ: mulieris nomen eſt quam largam appellat ab re ipſa. Contexere: continuare. Curſu velocitate linguæ. Virgo filia. Cæras puſillas pugillares triplices membraneos: & vitellianos intelligit a tribus ſolſis ſic dictos. Sicut quincuplices a quinq̃: ii autem omnes rebus amatoriis & leuioribus ſeruiebant: ex membrana aũt charta tanta craſſitudine pugillares fiebant: vt nõ ſecutus q̃ ex tabella ſcripta deleri poſſent. Mar. libro vltimo de triplicibus Tunc triplices noſtros non vilia dona putabis quum ſe venturam ſcribet amica tibi: pugillares membranei ita loquũtur apud enndẽ. Eſſe putat cæras: licet hæc membrana nocetur. Delebis quotiens ſcripta nouare noles. De vitellianis idem ſic. Nondũ legerit bos licet puella. Nouit quid cupiant Vitelliani. Hac dictante. matre. ſ. nã vt fili am doceat ipſamet dictat ſcribenda amatoribus. Eiſdem quibus mater dederat. Cinædis. i. ſpadonibus: ii em̃ mulieribus ſeruiebant̃. Sic vt filius ac filia parẽtes imitent̃. Corrũpunt vi. exem. Seneca epiſt. vii. inquit. vnũ exẽplum: aut luxuriæ aut auariticiæ multũ mali facit. Et li. iii. Ci. de legibus ſic pluſq̃ exemplo q̃ peccato nocent. Eſt aũt exemplum alicuius facti aut dicti prætériti: cum certi auctoris nomine ꝓpoſito. vt idem Ci. ait li. iiii. ad berenniũ. Magnis aucto. nam qđ exẽplo fit: id etiã iure fieri putant: vt inquit Ci. li. iiii. Epiſt. ad Seruiũ ſulpitiũ. Finxit cõpoſuit. Titan. i. ꝓmetheus vnus e titanibus: qui primus bominẽ e luto formaſſe dicit̃: de quo latius ſupra. Reli. i. filios natu re ignauæ. Ducunt: trabunt. Orbia: via dicitur ab rota facta: bic vero metapbora eſt. Huius. ſ. culpæ. Vel. i. etiã. Doci. apti. Catil. catillinæ ſimilẽ: qui patriæ fuit oppreſſor.

Pugillares

Exempla mala Exemplũ quid

DO.

Ficedulas: ficedula auis interganeata obſonia ab apitio iure cõdit̃ ingẽti patina. Gula ea ĩ pte ſene guloſo. Renato. rẽ naturalẽ exprimit: nã vt ſcri. Pli. boĩ ſeptimo mẽſe naſcunt̃ dentes mutant̃ q̃ & renaſcunt̃ boĩ: cani leoni: iumẽte ruminãtibus. Barbatos: bonoꝝ moꝝ ſtudioſos Perſi. Barbatũ crede mgr̃m dicere. Mo. er. i. pater paulatim ducit filiũ ꝓ errores q̃bus ſit idone⁹ & aptus pp tenerã etatẽ. Ruti ponit rutilũ ꝓ quo cũq̃ cædẽte: q̃m laniſta docuit laniatores: quos cædebat. Antipba antipbates boies ſolitos veſci carnib⁹ bũanis tradiderũt nr̃i: & in ſcythia multa eoꝝ gña fuiſſe ſcribũt & in ſcicilia cyclopes idẽ factitaſſe: in quo miror grauis biſtoriæ auctores diſentire: nã thuſcidides in ſe

ptimo byſtoriarū Cyclopes fabuloſos fuiſſe ſcri. Plí.itē in.vii. ꝑ vera biſtoria tradit eos: & fuiſſe aliqñ & comediſſe homines in italia leſtrigones & caietā idem feciſſe phibentē teſte Home. qui ſcri. vliſſem pueniſſe domum antiphate regis læſtrigonū:quem vxor e foro acerſiuit: & vnum ex ſociis miſſis ab vlixe ab eo fuiſſe abſumptū:reliquis terrore diffugientibus. Propter.d.l. Emulatio ē ca tulliana nā & catul.in furē inuebitē lintei boc eſt ſudarí:quo tergebantē corpe in thermis. Inſcripta.í. notatis ſignis in fronte. Carcer.ru.í.in qbus ergaſtulis vinciunt ſerui tanq̄ in carcere ad opus ruſticum. Largæ mulieris mœchæ.& adulterioꝝ infamia notæ nomen ē tpibus Iuue. Fuit itē largoꝝ familia:cuius nonulli codices habeāt. Tytus largius cuius nunc̄ filias aduerbioꝝ legerimus: q̄.n. fuit filia indocte aut filia tūc:aut filia humaniter. Hac di.ego nō intelligo ꝙ mater dictaret quotidie: ſed & ipſa exemplo materno iam didicerit ſcribere ad adulteros & iam ſcribat tanq̄ mater dictaret. Puſillas cæras.in pugillaribus vitellianis. Cinedís.í.ſpadonibus mollibus: nā mulieres ſpadonibus ſeruis vtebantē.de quo extant epigrāmata Mar. Sic na.iu.natura inquit cōparatū eſt: vt potiꝰ forus memur ad ſcelera vitia q̄ ad virtutē:& legas cōiunctim cum inferioribus.Magnis auctо.i.qs non pudet cū videat eoꝝ ſceleꝝ eſſe auctores viros magnos & quos obſeruant.Catillinā būc ponit pro malo ciue:quaſi dicat ſponte ſua mali ciues naſcunt̄ & fiunt.

Et eo iu.na.mer.fi.di.boc eſt auiculas cōdite vt cōdiēda ficedula q̄ a fiſcis nomē habet.Mar.cū me ficus alat cū paſcar dulcibus vuis.cur potius nomē non dedit vua mibi. Quā & idē cōdiendā docet inquiēs cætera q̄ patulo lucet ficedula lūbo:cum tibi forte dat̄ ſi ſapis adde piper.cana.m.g.patre ca no donēte:q̄ irritent gulā. Nondū.o.de.re.dentire.n.infantes ſeptimo meſe deſinūt. ſeptimo aūt anno dentes immutant̄.Magna nō de.cu. nō a patriis diſſentire morbus quo minus quoqnā omibus pulmētaris habeat inſtructā. Atq̄.a.ſ.& cor.n.m.cō.pu. docet filios vt a ſeruo dns materia non diſtet nō inferiore ſpiritu nō corpe deterior ē ꝙ iiſdem cōſtet elemētis qbus & corpa oīa cōponunt̄ VAL.

Nullā ſi fla.cō.nibil æque ſuaue accedere ducit. ſirena.n.ꝑ q̄uis poſuit voluptate:ꝙ ſirenes cantu & reꝝ ſcia ad ſe nautas. vt Home.ſcribit allicerēt:& illectos ad naufragia pducerēt.Antiphates.immanitate ſiꝫis antephatæ dī aūt antiphates:vt Anchiſes & antiphateus vt theſeus:vtraq̄.n.Home. vtitur declinatione antiphates læſtrigonum rex vliſſis comitem trucidauit.Et vt Home. ſcri. Trepia.la. quorum adire domicilium quiſpiam tuto baud q̄q̄ poſſet. Ac poly. qui antiphate imanitate par fuit. Tūc fœlix:lætus vt ea crudelitate fœlicitatē videat̄ aſſecutus. Quid ſua.Iuue.boc dicit qd eſt ꝙ filio velit māſuetudinē ſuadere qui lætus eſt quotiēs atrociſſime de minima quaq̄ re videt in quepiā aiaduerti. Inſcripta erga q̄ aliqbus diffinita publico edicto ſunt. Car.ruſti.inexauſti labores villatici vñ Hor.ad ſeruū ocius binc te.Ni rapis ac cedes opa agro nona ſabino. Et ad mœ. dat eiſdē fer.cinæ.qbus & mater cinædis molibus & in turpē ꝓiectis libidinē. Magnis cū ſu. ani. a.cū cur ita faciāt magnos ꝓferat auctores: Vnus & al.í.duo ſicut alter & tertius vt tacitus:ſed & alter & tertius dies cōctiōe cœtuū abſumit̄:nā duos & tres dicim⁹ cū ſiꝫ qddā ſignificare volum⁹. Et me.lu.fin.p̄.titan. boc de fabula ſumptū eſt ꝓmetbei: aut ꝙ ſol & bō facere dicant̄ boiem. Emō. diu vete.trabit orbi culpe metaphoricos vitæ inſtitutionē orbitā vocat cū orbita: vt Pedianus ingt duas res ſignificet & rotam ipſam & rotæ veſtigiū. Et cati.ſimílē catilinæ in quē cí.inuectus eſt. MAN.

Quocunq̄ in pp̄l'o videas quocunq̄ ſub axe:
Sed nec brutus erit: bruti nec auūculus vſq̄
Nil dictu fœdum. viſuq̄ hęc limina tangat.
Vtraq̄ puer eſt: ꝓcul binc. ꝓcul inde puellę.
Lenonū: & cantus pernoctantis paraſiti.
Maxima debetur puero reuerentia: ſi quid.
Turpe paras: nec tu pueri contēpſeris annos
Sed peccaturo obſiſtat tibi filius infans.
Nam ſi quid dignum cenſoris fecerit ira:
Qñquidē & ſimilem tibi ſe non corpe tantū:
Nec vultu dederit:moruq̄ quoq̄ filius: & cū.
Omnia deterius tua p veſtigia peccet
Corripies nimirum: & caſtigabis acerbo
Clamore vt poſt hęc tabulas mutare pabis
Vnde tibi frontem: libertatemq̄ parentis
Cum facias peiora ſenex vacuumq̄ cerebro

Et catilinā quocunq̄ in po.&c. Seneca item ait.Epiſt.lxxxxviii. Omnes tempus clodios: nō omne catones fert ad deterio ra faciles ſumus:quia nec dux poteſt: nec comes deeſſe.Brutus.id eſt. patriæ libera tor vt brutus qui ceſarē occidit vrbis oppreſſorem fuit autē is bonarum artiū diſciplina: & philoſophie ſtudiis imbutus de quo plurima plutarchus. Bruti auum. id eſt ꝓato vticenſis. Brutus em̄ ex ſeruilia ſorore vticēſis ortus eſt.vt ſcribit Plu. Sed pec.ob.ti.fi.in. Scri.Plu.catonem ſeniorem averborū turpitudine p̄ſente puero filio ſic tempaſſe:quaſi veſtalibus virginibus arbitris locuturus eēt nec eo vnq̄ latuit. Ira iudicio & pœna. Fecerit filius tuus.Moꝝ quoq̄.ſ.ſimilem. Corripies nimirū ironia eſt. Tabulas teſtamētí.ſ.Vnde.ſ.habebis. Frontē caſtigandi audaciā:& ſe veritatē binc Hiero. ingt ad p̄ſidē eccleſiæ:in aureola ſua.Non cōfundant opa ſermonē tuū. ne cū eccleſia loq̄ris quiſq̄ rndeat. Cur bæc quæ dicis nō facis.Sacerdotis os eum mente cōcordet Nā quō p̄ſes eccl'ie auferre malum de me

Exempla præſidium

dio ei⁹ q̄ in delictum ſimile corruerit: aut q̄ libertate corripit peccātē. cū tacitus ipſe ſibi rñdeat ſe admiſiſſe q̄ corripit: ꝓdit. n. auctoritatē docēdi cuius ope ſmo deſtruitur. Vētoſa cū: boc vaſe medici vtunt ad educ ndū ſanguinē leuiter. atq; ad diuertēdos būores: erant cucurbitaꝫ gña duo æreū & corneū erāt & ex aliis reb⁹. Videto celſū li. ii. caput q̄rit Celſus li. iiii. c. xviii. ſcri. pbreneticis neq; alienū eē ſi neq; ſanguis antemiſſus ē neq; mens cōſtat: neq; ſomn⁹ accedit occipitio inciſo cucurbicula admouere: q̄ qa leuatꝫ būbū pōt etiā ſomnū facere. Plura aūt diximus ſat. vi. ibi. O medici mediā ptūdite venā. Preſea Pli. li. xi. c. xxxvii. ſcri. Cerebꝫ vni boi in ifantia palpitare nec roborari añ primū ſmonis exordiū. boc eē viſceꝫ excelſiſſimū: ꝓximūq; cœlo capitis bic bre ſenſuū arcē. buc venarū oēm a cordevim tēdere bic culmē altiſſimum. bic mētis eſſe regimē. Merito igit Iuue. ait. Iāpridē &c. Hoſpite ven. Illos arguit q vēturo boſpite domū totam expugnant. Nō curāt tn: vt eā filius ſine labe & vitio carētē aſpiciat. Seneca aūt epiſto. v. ait. Qui domū intrauerit. vi. de bel. gal. de gallis ait boſpitē violare fas nō putant: qui q̄q; de cā ad eos venerūt ab iniuria ꝓbibēt ſctos bēnt vſq; oūn domus patent. Ceſſabit ab labore & officio. Pauimentū: ſolū ipſius domus ſtratū: pauire vt Feſtus ait: ferire ē & pauimēta pœnica dicebant marmore numidico ſtrata. Apuleius li. v. ſic ait. Enimuero pauimēta ipſa lapide ꝑcioſo ciſim diminuto: in varia pictura gña diſcriminant vehemēter. Pli. li. xxviii. c. v. pauimētare verbū vſitat. Et li. xxxvi. c. xxxiii. ſic ait: pauimenta originē apd græcos bnt elaborata arte picture rōne &c. Arida ara mortua. n. eſt. Vel arida inqt: qm̄ aranea ſitibūda ē. Vñ Pli. li. xi. c. xxxiiii. ſic ait. Idē puluis in lanis & veſte tineas creat ꝑcipuæ ſi araneus vna includat ſitit em̄ & oēm bumorē abſcribēs ariditatē ampliat: boc & in cbartis naſcit: bæc illæ. Preterea vt pbiloſopbus libro. ix. de animalibus ait. Araneorū fœmina & texit & venatur. Mas comes fruendi nō laborandi eſt. Vaſa aſ. Anaglypta ſeu anaglypba intelligit. i. deſup ſculpta Virgāq; tenētis. Solent em̄ aliis ꝑfecti virgā ferre in officii ſignū. Se modio dicunt modiū eē mensuram librarum. xliiii. Scobis immundicici. eſt aūt Scobs id qd ab aliqua materia minutiſſimū decidit dum vel p ſerram ſecat vel p terrebram pforatur non ex attrione laterum ſcobs babet. Si facis vt patriæ ſit idoneus Amemus patriam pareamus ſenatui conſulamus bonis inquit Cicero pro. p. Sextio. Interit differre. Serpentem ciconia. Exemplis indicat: in teneris cōſueſcere multum eſſe. Eſſe itē difficile: mutare: animi babitu ſemel conſtitutū. Serpente ciconia. Pli. li. x. d ciconiis inqt bonos iis ſerpentiū exitio tantus vt in tbeſſalia capitale fuerit occidiſſe. cadē legibus pœna: q̄ in bomicidas: Diximus & plura ſupius. Vulē iumēto. Vulteurs triduo añ aut biduo volare vbi cadauera futura ſunt. Pli. ſcri. li. x. Plutarcbus in romulo ſcribit: berculē lætari ſolitū Vulture in re gerenda ſe oſtendente. Eſt em̄ animantiū innocētiſſimus omniū cum nibil veſcat ex bis q̄ ferunt boies aut plā tant aut alunt: ſed ex cadaueribus ſibi eſcā querat: interficit aut nibil nec deſtruit aiantiū: volucribus ob affinitatē etiā mortuis abſtinet. Nidos vultuꝫ nidos nemo attigit inqt Pli. nidificāt. n. in excelſiſſimis rupibus. Famulæ iouis. i. aqle q̄s iō armigeras iouis conſuetudo Iudicauit. qa negāt vnq; ſolā banc alitē fumine exaiatā. Romanis eā legionibus. C. Mariu⁹ in ſcdo conſulatu ſuo ꝓprie dicauit. erat & antea prima cum quatuor aliis lupis minotauris equis apris: quæ ſingulos ordines ante-

Cerebrum

Mens

Domi dominus Hoſpitium bonor

Pauire Pauimēta

Aranea

Tineæ

Anaglius pba.

Scobs

Patriæ mor.

Aquila

Ioui

Iam pridē caput boc vētoſa cucurbita q̄rat.
Hoſpite venturo ceſſabit nemo tuorum.
Vere pauimentū: nitidas oſtendere colūnas.
Arida cum cum deſcendat aranea tela
Hic lauet argentum: vaſa aſpera tergeat alter
Vox domini fremit inſtantis virgāq; tenētis.
Ergo miſer trepidas ne ſtercore fœda camio
Atria diſpliceant oculis venientis amici:
Nec pfuſa luto ſit porticus: & tamen vno
Semodio ſcobis bęc emendat ſeruulus vnus
Illud non agittas: vt ſanctam filius omni
Aſpiciat ſine labe domum vitioq; carentem.
Gratū ē quod patriæ ciuē populoq; dediſti.
Si facis & patrię ſit idoneus vtilis agris.
Vtilis & bellorum. & rebus pacis agendis.
Plurimū. n. itererit qb⁹ artib⁹ & qb⁹ būc tu
Moribus inſtituas: ſerpente ciconia pullos.
Nutrit: & inuentam p deuia rura lacerna
Illi eadem ſumptis querunt animalia pennis
Vultur iumēto & canibus crucibuſq; relictis
Ad fœtus ꝓperat: partemq; cadaueris affert
Hic eſt ergo cibus magni quoq; vultus & ſe.
Paſcentis propria cumam facit arbore nidos
Sꝫ leporē aut capreā famlę iouis et generoſæ
In ſaltu venantur aues: tunc pręda cubili
Ponitur inde autē cum ſe matura leuabit.
Progenies ſtimnlante fame feſtinat ad illam.
Quam primū prędaꝫ rupto guſtauerit ouo.
Aedificator erat centronius: & mō curuo
Littore caietę: ſumma nunc tyburis arce:

ībant:paucis ante annis sola in aciē portari cœperāt:reliqua in castris relinquebantē Marius in totū ea abdicauit. Aquilarum genera sex:primo & secūdo generi nō minorum tantū quadrudendū rapi na:sed etiā cū ceruis prelia. Pli.lib.x.hæc scri. Generosæ aues:vt accipitres:& huiusmodi: Matura adu. Ouo:ex quo nata est. Aedificator erat esse.per exemplum ꝓbat filios patrum vestigia sectari.

Curuo lit. Ca. distat Caieta a Tarracina stadiis. CC. Sinū vero illum Caietam nominarunt: cura eīm omnia Caieta appellauere lacones. Plericq; sinum ipsum ex Aeneæ nutrice cognomē duxisse ferunt Auctor est Strabo libro.v. Caieta

Brutus & auuncu.bruti.i. Cato:boc est non repbendit boni ciues quales fuerunt Brutus & cato. DO.

Tabulas mu.pa.bæ sunt mine paterne:nā patres solent filiis minari delinquētibus: se mutaturos testamēta:& alios scripturos beredes. Cucurbita ven.corneū est vel vitreū vasculum quo sanguis educit ventosam dixit:qm flamæ vento corpori & carnibus admouent.cucurbita fructum Vir.appellat seminosam. Celsus idem vas p diminutionē cucurbitulam dixit. Caput tuum.i. media ve nam que solet expurgari in sanientibus. Vasa asi.i.anaglypta & exculpta in asperitatem. Serpente cico.pul.per varia exempla ondit tales esse filios quales a parētibus instituunt. Serpente:egyptii ibyn habent:quā colunt aduersus serpentes. De bac ex snia Hero. multa diximus in commentariis Oui.in ibyn. Cyconia item ob exitium serpentium tāto in bonore babet in thessalia:vt eā occidisse illic sic capitale:vultur cadauera ita sectat.vt tridue ante dicat volare eo vbi futura sint.auctor est pli ni.Propria arbore. Atq nō in arboribus nidificāt vultures:sed in altissimis rupibus. Famule io.aq læ dicte famule iouis:qm fulmine nō tangunt. Auctor Pli.& id ꝓpterea dicunt ministrasse Ioni in bello giganteo. Centronius:bic impensis edificio; inges patrimoniū absumpsit. Filius patrē imitatus quod relictū erat sine vllo calcullorum respectu eadē effudit ꝓdigalitate.

Quocunq; sub axe.in quouis orbis loco quod cum sint diuersi globi & suos axes singuli babeāt multe orbis partes suos axes babere videant:aut certe quocunq; sub axe pro quacunq; parte orbis terrarū que axem spectet siue per lineā rectam id faciat siue obliquā. Bruti nec auun. cato boc est ita integris vt brutus catoq; fuit moribus. Puel.leno:meretrices vt ipsa supra. Leonū ancillas. Et cantus pno.par.q vigil per noctē totā absentē amicā canit positum nebulonē & cuius mens in corporis sit voluptatibus dicit. Maxima debe.pue.reue.si quid tur.paras.b.d.est pueri babenda ratio maxima si qn aliquid cōmittas:ne quid facias obseruans item ipse id aliqn facere moliat. Nec tu, pu.cō.an.qm etiā insident facili memoria:& in ipso postea tpe intellecta depromunt. Obsi.tibi fi. terga & alio versum se cōuertat e cōspectu tuo babeat. Tua per vesti.pec.reimitet. Tabulas testamenti. Vnde ti.fron.vnde tibi banc castigandi assumis audaciam. Vacuumq; cere.inane rōne. Vē to cucur.quæ:q; parum sanus cucurbitulæ stuppa vento; plenæ concisa rimatim cute ad exigendū sanguinē soleant admoueri:vñ & ventosa dicit q; ita demum cuti adberescant rarefacto p igne aere. VAL.

Cessa ne.tuo; apud te nullus erit ocioſus. Vere paul.ordo est vox dni fremit verre pauimentū. Arida ara.que & loca arida & sudū amat aerē. Vasa aspera anaglypba cælatura.n.fiunt aspiora.

Ergo mi.tre.festinas aut metuis: Et ta. vno semosco. boc dicit q; tantope festinas vnus tibi efficiet seruulus ferrendo scope quecunq; tuos offendunt oculos vt ramenta & rudum ea corbe auferendo est em semodius quasi semis modius. Mar.bos fastus animosq; dat sabello. Farris semodius fabæq; fræsæ. Et tburis pipisq; tres selibræ. Vt san.fi. omni aspi.sine la.domum sanctam incorruptam vitiis inuiolatā.est em vt Martianus ingt sctm q; ab iniuria boim defensum:atq; munitū est: dictū aūt sctm a sagminib9: sunt aūt sagmina quedā berba quas legati ppli romani ferre solebāt negs eos violaret in municipiis q; muros esse sanctos cassius refert:sed le.aut ca.famu.io.aquilæ e cunctis volucribus solæ nō pcutiunt fulmine.ob qd vt ꝓdit. Pli.ei9 teli iouis armiger fingit a poetis.

Cubili pullo;: Aedificator erat cætro.in cōstituēdis edificiis vebemēter sollicitus. Curuo littore caietæ verbi ætbimologiā epitbeto expsit.nā vt Strabo ingt caietam nominarunt veteres qm curua oia caietas lacones appellauere:nisi q; Virgilius inquit. Tu q; littoribus nostris æneia nutrix Aeternam moriens famam caiata dedisti. Tbyburis arce.q; in monte situm est.

Nunc prænestinis in montibus alta parabat
Culmina villarum:græcis longeq; petitis
Marmorib9 vincēs fortunæ ac berculis ædē
Vt spado vincebat capitolia nostra posides.
Dum sic ergo babitat centronius iminuit rē
Fregit opes:nec parua tamen mensura relicte
Partis erat:totā bāc tubauit filius amens
Dum meliore nouas atrollit marmore villas
Quidam sortiti metuentē sabbata patrem

Græcis:longe q; petitis marmoribus: e laconica petebāt marmor viride & pciosum cūctisq; birius.vt scri.Pli.li.xxxvi. MAN.

Et armenia quoq; & egypto vectum est marmor et numidia atq; e caristo & cbio. greca ergo erunt marmora lacedemoniū: atq; cbaristium & cbium. Lōge vero peta:Armeniū. Aegyptiū numidicū: de q; late superius. Fortune edē:in aurea domo

Nero cōplexus est fortune edem ex lapide pbēgite cādido & translucēti in cappadocia repto:quare etiā forib9 optis interdiu claritas ibi diurna erat band alio specularii mō:tanq; inclusa luce nō transmissa. Pli. auctor.li. xxxvi. φεν Yω vero Fortuna Neronis. Pbengis lapis

Herculis ædes

illumino. ſignificat ἐὸ γῶσ lumen. Herculis: æ. Martius philippus auguſti victricus extruxit herculis edē: & muſarum vt ſcri. Tran. in auguſto. Domitianus etiam herculis ædē magna impenſa cōſtruxit.

poſides

Vincebat ſuis domibus. ſ. Poſides. Sueto. de claudio ſic libertorum p̄cipue ſuſpexit poſidē Spadonē: quē & britannico triumpho iter militares viros baſta pura donauit. Is vero auctore Plí. balneas extruxit in balneo littore: que poſſidoniatevo cate fuerunt. Quidā ſor. illos arguit: qui iudeorū ſacra adibant: dicitq; eorū etiam filios veſtigia ſectari. Metuentem ſa. obſeruant enim illa vt iudei: ieiunio: & nihil agunt. Præter nu. & celi numen. Tacit⁹ lib. xxi. ſic ait. Contra egyptii pleraq; animalia effigieſq; compoſitas venerant. Iudei mete ſola: vnq; numē intelligunt. profanos qui deū imagines moralibus materiis in ſp̄s hominū effingant. Summū illud & eternū: neq; mutabile: neq; interiturum. Igitur nulla ſimulacra vrbibus ſuis: ne dum templis ſunt. Stra. vero li. xvi. de Moſe hoc ait. Moſes vnus ex egyptiis ſacerdotibus: quū partem quandā regionis haberet: ac moleſte ferret eoꝝ inſtituta: hinc eo cōmigrauit: eo aūt. i. iudeā: diſcere cū eo multí quibus diuina cure erāt. Docebat em̄ ille quo mō egyptii nō recte ſentirēt qui ferarum ac pecorum imagines deo tribuerēt. Nec greci qui deos hominum figuris inſignirent: & q̄ id ſolum deus eſſet qđ nos contineret: & terram ac mare: quod celum & mundum & rerum omniū naturam appellam⁹. Cuius profecto imaginē nemo ſane mētis noſtre ſimilem audeat effingere. Oportere itaq; relicta omní ſimulacrum effigie & digno ei templo conſtituto ſine forma colere &c. Vt aūt Cí. li. i. tuſc. ait: Deus eſt mens quedam ſoluta & libera: ſegregata ab omni concretione mortali: omnia ſentiens & mouens ipſaq; predita motu ſempiterno: Preter. nu. ironice loquit̄ tanq; iudei nubes adorent quum celum dei domicilium orantes aſpiciunt. Suillam: ſuilla carne iudeis moſes interdixit: vt dicūt aliqui. Strabo aūt li. xvi. ſcri. a ſucceſſoribus Moſe ex ſuperſtitione inſtitutā carniū abſtinentiam: a quibus abſtinent: & circūciſiones & exciſiones: & ſiqua ſunt huiuſmodi alia. Tacitus aūt lib. xxi. ſic ait de iudeis: ſue abſtinent memoria cladis: qua ipſos ſcabies quondā turpauerat: cui id animal obnoxium. Preputia ponunt. i. circūciduntur iudeorum more: atq; egyptio vt puriores eſſent in deorū cultu: De quo lege herodotum. Tacitus vero lib. xxi. de iudeis ſic ait: circūcidere genitalia inſtituere. vt diuerſitate noſcant̄. Arcano vo. mo. de moſe etiā ſat. vi. plura diximus: moſe aūt deus leges dedit q̄ ſeruabant̄ in arcanis: Non mōſtrare. ſ. tradit moſes. Queſitū ad fon. Tacitus li. xxi. ſcri. Moſen cum ingēti boim cœtu ex egypto ceſſiſſe: ſed nil eque q̄ inopia aque illos fatigabat. Qui grex aſinorum agreſtium e paſtu in rupē nemore opacam cōceſſit: Secutus moſes cōiectura herbidi ſoli: largas aquarum venas aperuit. Id leuamen & continuum ſex dierū inter emēſi: ſeptimo pulſis cultorib⁹ obtinuere terras in quibus vrbs & templum dicata ſunt: moſes quo ſibi in poſterum gentem firmaret nouos ritus cōtrarioſq; cæteris mortalibus indidit &c. Deducere tradidit: idē moſes. Solos ver. id eſt decorticatos & pellē non habentes: Scribunt aliqui. q; verpus dicit̄ impudicus digitus: q̄ iudei ferunt̄ ſabbato anum purgare. Vnde iudei Verpi dicuntur. Pater. ſ. eſt. Septima lux id eſt ſabbatum de quo plura in. vi. ſat. Et Tacitus libro. xxi. ait: q; ſeptimo die iudeis ocium placuiſſe ferunt: quia bis finē laborum tulerit. Ignaua: pigra iners inutilis. Vllam nihil em̄ ſabbato iudei faciunt Cætera ſupradicta & alia iubent̄ a parentibus. i. Fallit patres: Vitium auaritie: ſcilicet Specie: apparentia. Virtutis acquirere enim virtutis eſt: ſi iure fiat & diligentia dici poteſt. Auarus autem per fas & nefas acquirere nititur virtutis ſpecie: quod quidem vitium eſt. Vnde Cice. libro. iiii. ad berenniū de diffinitione optime ait: Non eſt iſta diligentia ſed auaritia: eo q; diligentia eſt: accurata conſeruatio ſuorū. Auaritia iniurioſa appetitio aliorum. et Saluſtius in Iug. ait: Maius dedecus eſſe parta amittere: q; omnino non parauiſſe: Et Cice. libro ſecundo off. inquit habenda autem eſt ratio rei familiaris: quā quidē delabi ſinere flagitioſum eſt ſed ita vt illiberalitatis auaritieq; abſit ſuſpitio Sit ipſum auaritie vitium. Frugi vtilis & cuſtos.

Moſes

Iudeorum Deus:

deus quid

deus quid

Sue cur iudei abſtinet.

Circunciſio

Fons moſes

Verpi

Diligētia

auaritia

Nil preter nubes: & cæli numen adorant:
Nec diſtare putant humana carne ſuillam
Qua pater abſtinuit mox & p̄pucia ponunt
Romanas autem ſoliti contemnere leges
Iudaicum ediſcunt: & ſeruant & metuunt ius
Tradidit arcano quodcūq; volumine moſes
Non monſtrare vias: eadem niſi ſacra colenti
Quæſitum ad fontē ſolos deducere verpos
Sed pater in cauſa: cui ſeptima quecq; fuit lux
Ignaua: & partē vitæ non attigit vllam:
Sponte tamē iuuenes imitant̄ cætera ſolā
Inuiti quoq; auaritiā exercere iubentur:
Fallit em̄ vitium ſpecie virtutis: & vmbra
Cū ſit triſte habitu: vultuq; & veſte ſeuerum
Nec dubie tanq; frugi laudatur auarus:
Tanq; parcus bō: & rerum tutela ſuarum:
Certa magis q; fortunas ſi ſeruet eaſdem:

DO. Curuo lit. caie. inde Stra. Caietā appellatā dixit a curuitate littoris: qm̄ lacedemones qui formias condiderunt illic curua oia appellant cum alii caietā a nutrice Anchiſæ dixerint. Græcis papi. Grais effulta metallis culmina. Aedem forme, nam fortunā ornauit tēplo Nero princeps ex mar-

more phēgite is est lapis repertus in capadotia duritia marmoris: vt scri. Plinius candidus & trāsluc ens:adeo vt foribus operis claritas diurna in templo existeret id est complexus domo sua aurea.

Herculis ædē Herculis intelligit cōditam a Martiale Philippo.vt est apud Ouī. in fastis & Sueto. vt in eius cōmentariis diximus. Possides spado libertus fuit Claudii imperatoris: de quo Sueto nius libertorū pcipue suspexit possidem spadonem quē vt britannico triūpho inter militares viros hasta pura donauit:& notat tempora sua:inuebiturq; inopes libertorum. Quidam sortiti.iudeos sepe tumultuantes rome religionis cultu coercuerunt supplitio:in primis Claudius & Nero:Inuisi quoq; fuerunt domitiano & ad tributum acerbe coacti nec tamen deerant q eorum sacris iniciarent & illoꝝ seruarent ritus Iuue.in vos inuebit publico odio adductus & eorum religionem subsanet ac deridet.Metuentē sab.id est obseruantē sabbata ieiunio vnde iudei sabbatarii a Marti. dicuntur.

Preter nu.& nu.cæ.nam iudei vt Tacitus scribit mente sola vnum tm̄ numē intelligunt pp banum qui deorum imagines mortalibus materiis in speties hominū effingat solum illud & eternum:neq; mutabile neq; interiturum igitur simulacra vrbibus suis ne dum tēplis suis babent.Fiden. bis a nobis acceptis deliramēta sua anteponit nubes exponens.i.legē obscurā iudeoꝝ. Preputia ponūt id est circuncidunt ritu iudeoꝝ & more egyptio.Nā egyptii soli:vt scri.Herodo. & q ab his didicerūt circuncidebant:vt puriores essent in deorum cul. Mosis vt scribit aduersarius Iosephi orsephus prius dicebat osiridisq; fuit sacerdos in neliopoli dux iudeis exeuntibus ex ægypto:legis bis promulgauit:ne deos colerent egyptios. Ne alialibus abstinerent:quæ in egypto sacra erant: & ne cum aliquo versarent:nisi qui eadem sacra coleret. Quesi.ad fon.boc dicit ex bistoria: nā vt scri. Tacit⁹ septimo die iudeorū multitudo.q̄ mosem sequebat penuria aquarum in primis laborabat: sed moses secutus gregē asinorū agrestium.qui e pastu in rupem nemore opacā concessit cōiectura berbici soli largas aquarū venas apuit sensus est legibus iudaicis adeo pbibent a Moseversari cum aliis:vt ne via quidem monstret ab iis etiā ad fontē illū quo sedarūt sitim. Nisi ea.sa.co.i.iudeis. Draco bistoria habet fuisse flexuosum sinū maris:q ambibat portos besperidū vt scribit Plinius.

Vincēs for.buius ædes trāsthyberi fuit quā coluere q arte aliqua viuebāt & fortuna dea incerta ē fors fortuna vt donatus inquit fortune euētus. Vt spa.v.c.n.pos.quē claudii liberū in britannico triūpho inter militares viros hasta pura donauit: Imminuit rem diuitias.sic Hora.nūq; rem facies nā & litem rem etiam dixerunt.Ho.tene relinq; an rē:sic em̄ tum loquebant: vt dicerent rem siue litem:Ci.p muræna cōtra Seruiū sulpitiū. Iam illud mibi quidē mirū videri solet tot boies: tot ingeniosos p tot annos etiā nunc statuere nō potuisse.vtrū diem tertiū an pendinum iudicē:an arbitriū: rem an litem dici oporteret. Fregit dilapidauit opes. Metuentē sab. patrem iudæū. Nec di.pu. bu.car.su.qñ non magis ea q̄ bumana vescunt. Mox & pputia ponunt pcidunt genitalis membri pelliculā:vnde & Hor.Gurtos eos vocat q̄ virile membrū curtatum babeant recisa pellicula sed p figuras oia posita a cerebrosa gente cum ipsoꝝ clade bactenus sunt obseruata. Iudaicū ediscunt: ita diuisit dipbōgom vt cū bebraicum & acaicum p bebreo & acheo dicit:& euboicum pro euboeo. VAL.

Tradidit ar.q.vo.m.quas a summo optimo deo accipiens iudeis dedit obseruādas. Arcano.p. vo.mo.moses mosæ dicimus:vt anchises anchisæ & pposito ypsilo littere.s. moyses & moseus: vel moyseus:vt Orpbeus & theseus: Nō mō.vi.ea.ni.sa.co.quod nullis nisi suis officiosi sint: Quesi. ad son.suarū rex originē. Solos de.ver.iudeos q̄ auersam ab aliis naturā babere videant dictos:

Sponte tū iuuenes imitant cætera solā inuiti quoq; auaritiā exercere iubent Hor. Cæreus in vitiū flecti monitoribus asper. Vtilium tardus puisor pdigus æris:sublimis cupidus & amata relinquere pernix:Fallit em̄.v.spē vir.psimoniā enim vocat q̄ vult auaritiā intelligi:Cum sit tri.bau. vt luxuriam euitare & virtutem obseruares velle videatur. MAN.

Hesperidū serpens:aut pōticus:adde q̄ būc de
Quo loquor egregiū pp̄s putat atq; verēdū
Artificē:qppe bis crescūt patrimonia fabris:
Sed crescunt quocūq; modo:maioraq; fiunt.
Incude assidua:semperq; ardente camino.
Et pater ergo animi fœlicis credit auaros:
Qui mirantur opes:bi nulla exempla beati
Paupis esse putant:iuuenes bortantur vt illā
Ire viam pergant:& eidē incūbere sectæ.
Sunt quædā vitiorū elemēta:bis ptin⁹ illos
Imbuit:& cogit minimas ediscere sordes
Mox acquirēdi docet in satiabile votum.

Hesperidum ser.aut pō.Draco em̄ besperidū bortos custodisse dicit:& aureū vellus apud colcos in pōto: de besperidū vero dracone et bortis late diximꝰ in.b.eloga.v.videto etiā in sat.vi.de dracone autē aurei velleris videto in sat.i.'Hunc auꝝ.s.

Verrendū bonorandū: His scilicet auaris. Quocunq; mō p fas & nefas: Incude:studio:cura:labore: Ardente ca.cupido & auido pectore:vnde seneca epistola lxxxxv.sic ait. Auarus animus nullo satiatur lucro:pbūs itē li.i. Polit.inquit: desideriū diuitiarum vadit in infinitū. Ergo qm̄ patrimonia crescunt: Beati pau. Epicurus bonesta inquit res est læta pauptas Auctore Seneca epist.ii.'vbi ipse ait. auarus animus

Qui cum pauptate bn̄ conuenit:diues ē Et epist.xvi. Si ad naturā viues nūq; eris paup:exiguum nam desiderat opinio im

mensum. Et Hieronymus in aureola sua ait. Exultare debet pauper: & deo grati as agere: quia multis patrimonii nexibus liberatus est: Non cupiatur in hoc seculo diues fieri ne mala plurima sibi acquirat. Et Hor. li. i. epist. ad Scæuam inquit. Nã neq; diuitibus contingunt gaudia solis. Apuleius itẽ oratione prima sic ait. Pauptas inq; priscas apud secula oĩum ciuitatũ conditrix omniũ artium reptrix oĩm pec catoꝝ inops omnis gloriæ munifica. Cũctis laudibꝰ apud oẽs nationes pfuncta. Eadẽ. n. pauptas apud græcos in aristide iusta. in Platone benigna. in epaminunda strenua. in socrate sapiẽs: in homero diserta. Eadem pauptas populo ro. impium a primordio fũdauit proq; eo inbodiernũ diis immortalibꝰ Simpulo & Catino fictili sacrificãt. Iuuenes: filios. Illã auaritiæ id est secte: auarorum. s. Sunt. q. v. e. parẽtes arguit: q paulatim ad auaritiæ summũ dicũt filios. Elemẽta principia & initia. Imbuit pater. s. votum cupidinem & desideriũ. Modio ini. tritici mensura minima: & citra æquũ. Sustinet cõ. s. seruos. Minutal genus condimẽt ex rebus minuti conciis: auctor apicio: fiebat inter cætera marino pisce: liquamine. oleo vino: porris: corãdro. Septẽbri: tunc eñ obsonia maxime putrescũt sicuti & boĩm corpora aere quidem nõ certo. Vnde Oui. in arte ait: de autũno: quũ mõ frigoribus præmi mur mõ soluimur æstu Aere nõ certo corpe lengor habet. Cochẽ. i. fabã viridẽ: de qua latius sat. iii. ibi. Cuius conche tumes. Signatã. signo ipam Aestiui la. dicẽdo æstiui eius corruptionẽ oñdit facile eñ estare corrumpiť. lacertus aũt cum conche apponebať Mar. li. vii. cum saxetani ponať cauda lacerti. Et bene si cœnas Conchis iuncta tibi est. Siluro: Siluro in egypto nilo maxime crescit: vt Pli. lib. xiii. hic vero de quis loquiť. Sectiui. p. Sectiuo porro autoritatem dedit princeps Nero vocis gratia ex oleo æstatis mẽsium oĩbus diebus. Est & alud genꝰ in capita excrescẽs Pli. li. xix. scribit.

Aliquis de põ. i. mẽdicus. in põtibus. n. mẽdici manẽt. Sed quo: ad quid babes & vis. Phrenesis volũt aliqui phrenetis legẽdum esse: furor inde & amentia nascitur. Serenus. Ex vitio cerebri phrenesis furiosa mouet φρενήτης phrenetes mẽte captus dicit. Notandũ vero serenũ penultimam corripuisse. Mar. aũt vti iuuenalis pduxit li. quarto dicẽs: Declamas in febre. Mathõ: banc esse phrenesim si nescis nõ es sanus amice Mathõ. Celsus aũt li. iii. c. xviii. sic ait: phrenesis vero tum demum est quũ continua demẽtia esse incipit aut quũ eger q̃uis adbuc sapiãt: tñ quasdã vanas imagines accipit pfecta est vbi illis imaginibus addicta est: deinde vero sic scri. neq; alienũ est: si neq; sanguis ante missus est neq; mens cõstat neq; sonus accedit: occipitio inciso cucurbitulã admouere: q̃ qa leuat morbũ põt etiã sonũ facere. Fato egẽ. i. statu & forte tali: ac si paup esses & indigeres Sene. epist. c. ix. sic ait: is minimo eget mortalis q minimũ cupit. Epistola vero. ix. sic stultus nulla re scit vti: sed omnibus eget. Et epist. xii. Malũ est in necessitate viuere. Et epist. lxxvi. Occurrent: qd genus ægestatis grauissimũ est in diuitiis inopes & Hor. li. i. epist. ad loliũ: Semp auarus eget certũ voto pete finem: idẽ sat. i. sic in auaꝝ cõgestis vndiq; saccis indormis inbias: & tãq; pcere sacris cogeris aut pictis tãq; gauderẽ tabellis: Nescis q̃ valeat numus quã pbeat vsum: Panis emať bolos vini sextariꝰ adde qs bũana sibi doleat nã negatis. Gellius lib. viii. c. viii. sic obseruato rerꝝ vsu sapietes viri dixere: multis egere: q multa bẽat magnaq; indigẽtiã nasci. nõ ex inopia magna: sed ex magna copia: multa. n. desiderati ad multa q̃ babeas tuẽda. Sacculus crumena Crescit amor nũmi Hor. itẽ li. iii. Odarũ sic crescẽ tem sequiť cura pecuniã. Et Cicero in paradoxis ait: Neq; eñ vnq; expleť nec satiať cupiditatis sitis neq; ea solum q̃ babẽt libidine augẽdi cruciañ sed etiã amittẽdi metu. Proferre elõgare.

Minutal genus cõdimẽti est q ex rebus minuti cõcisis fiebat vt docet Api. variis gñibus & nominibus inter cetera minutal vnũ fiebat marino pisce liquamine oleovino porris capitatis coriãdro & reliqs dicebať tarentinũ Apicia. Mari. dulce a varietate rerũ variũ dicit a Mart. autũno intẽpestinũ erat & sub exitu æstatis Fidẽ minutal partẽ & frustrũ cœne exponit: quũ ipse tñ vix totã cœnã sit cõtentus. Conchã. i. fabã viridẽ de q̃ diximꝰ in cõmentarijs Mar. Signatã custoditã etiã signo im-

diuitiæ mala

Pauperta tis laus.

Minutal. autũni. corruptio

Silurus

DO.

Seruorum ventres modio castigat iniquo.
Ipse quoq; esuriens: neq; n. oĩa sustinet vnq;
Mucida cærulei panis consumere frusta.
Hesternum solitus medio seruare minutal
Septembri: nec nõ differre in tempora cœnæ
Alterius conchemæstiui cum parte lacerti
Signatam: vel dimidio putriq; siluro
Filaq; sectiui numerata includere porri.
Inuitatus ad bæc aliquis de ponte negabit.
Sed quo diuitias bæc per tormẽta coactas:
Cũ furor baud dubiꝰ cũ sit manifesta phrene
Vt locuples moriaris egentiviuere fato. (sis
Interea pleno cum turget sacculus ore
Crescit amor nũmi: q̃tũ ipsa pecunia crescit
Et minus banc optat qui nõ babet: ergo pať
Altera villa tibi: cum rus non sufficit vnum.
Et proferre libet fines: maiorq; videtur
Et meliorvicina seges: mercaris & banc: &
Arbusta: & densa montem qui canet oliua:
Quoꝝ si q̃tio dominus non vincitur vllo:
Nocte boues macri: lassoq; famelica collo

preſſo.Mar.hæc ſignata mihi q̄nq̄ diebus erunt.i.ſeruabunt̄.Lacertus piſcis:ex bethica ſaxetanus dicit̄:a patria vbi capit̄ tenuis mēſe cibus & paupis cū concha aponebāt Mar.Cū ſaxetani ponatur cauda lacerti.Et bn̄ ſi cœnas cōchis iuncta tibi De pō.i.mēdicus:vt alibi expoſuimus. Qui non ba. hoc eſt quod ſcri.pli.ſed a nūmo inq̄t prima eſt auaritie origo excogitata fœnore:q̄ſtuoſaq̄ ſegnitia hec paulatim exarſit rabie quadā nō iā auaritia ſed fames auri. Arbuſta.arbuſtū habere folia ſimilia thamarici ſcri.theophraſtus arbuſta vero ſcri. Cato p̄dia eſſe in quibus arbores tm̄ conſitæ ſunt. Columella ex nouē generibus p̄diorū octauo loco ponit arbuſtū. nono ſiluā glandariā.Nocte bomacri:ex veteri iniuria loquit̄ de malo vicino:nam vt ſcri. Heſiodus: & repetit columella:ne ſi bos quidem amittendus eſſet vicinus malus eſt habendus:adeo vt eodē auctore multi prætulerint care re penatibus & ꝓpter iniurias vicinorum ſedes ſuas ꝓfugerint iberi achei albani aborigines:arcbades denicq̄ in ſuum inuehit̄ vicinum:qui nec araorem ꝓlixiorem ſtare:nec inuiolatum ſeminarium: nec pedamentū ad nexum vineæ.nec etiā pecudes negligentius paſci liniebat.

Heſperidum.ſer.qui per vigil mala dicit̄ aurea cuſtodiuiſſe.Lucanus.Et nunq̄ ſomno dānat⁹ lumina ſerpēs.Robora cōplexus rutilo curuata metallo: Aut pō.quē vellus aureū obſeruaſſe:aiunt: note vero ſunt fabule. Verendū artificē.q̄ tantā conſtruere ſcierit pecuniā. Incude aſ.ſp huic vni rei inuigilando oia tropicos dicta. Qui nulle.pau.b.e.pu.exiſtimāt pauperē omnē eſſe infœlicē: vt polynices apud euripidē phœniſſis ϖένης γὰρ ἀνὲυ γένης ἀγρ: Sunt quedā vitioꝝ elementa.primordia vn̄ auaritia ſumat initium. Seruoꝝ vē.famē. Modio ca.ini.nō.eq̄ cōmedēdi mēſura coercet. Nec.n.o.ſu.vnq̄ mu:ce.pa.cō.fru.hoc dicit tāta habendi rapie efferāt vt panis fuſtra q̄ mucorē vetuſtate admiſerunt nō patiat̄ vno abſumi tpe:ſed iubet in aliud tp̄s aſſeruari quomin⁹ comeſſe liceat: Solitus ſerua.mi.ſep.quo tpe quod frigora appetitum excidēt mordētia p̄ſertim cū antea eſtus corpora attenuauerit. Concbā:leguminis:ſpēm ꝓ genere vt ipſe ſupra:cuius cōcha tumes: Aeſtiui cū p.la.piſcis: Signata ne imminui occulte q̄at: Putriq̄ ſi.piſce: Filaq̄ ſe.nu.in por.ſingula ſunt auari amplificationes:ſimul aūt oia rapiē nō potuere magis exgerare: ſectiui autē ideo dicit porri.quia eſt & capitatū.Columella porrū ſi ſectiuū facerevelis denſius ſatū p̄ceperūt priores relinqui:& ita cū increuerit ſecari:ſed nos docuit vſus lōge melius fieri ſi differas & eodē more quo capitatū modicis ſpatiis:hoc Pli.ait nemorē vocis gīa ex oleo æſtatis mēſium oibus diebus vſum nihilq̄ aliud aſſumpſiſſe ac ne pane quidem veſcēdo. Inuitat⁹ ad hæc ali.pe.pō.ne vbi mēdicāt in pōte pauperes ad bas inuitati epulas ſe venturos negabūt. Tot ꝓ tormēta coactas. tot cruciatibus accumulatas: Cū fu.ba.du.ſic Hor.Dāda eſt bellebori multo pars maxima auaris:Neſcio an anticyram rō illis deſtinet omnem. Cum ſit ma.pbre.vt argumēto non indigeat. Phreneſis furor.armentia que ex aliquo naſcitur morbo:ſed nonvt hic longa penultima Serenus protulit inquiens.Ex vitio cerebri phreneſi furioſa mouet̄. Amiſſaſq̄ refert frendēs amentia vires. Viuian⁹ q̄q̄ interdū inquit vitiū corpale vſq̄ ad animū puenit & eumvitiat veluti cōtingit phenetico.qa id ei ex febribus acciderit.Egēti vi.fa:vt viuus egeas ac diues moriare. Pleno cū tur.ſac.ore. cū ad ſummū pecunia cumulum excreuit: Altera vil.ti.cū rus nō ſuffi.vnum.villa tibi habites: rura ſunt q̄ ꝓ ſcindas:& colas.vnde villicus q ville p̄eſt:ruſticus qui arua colit.villa ab eo dicta:vt Var.inquit:q̄ in ea cōuehunt̄ & euehunt̄ a quo ruſtici vellā villā dixiſſe & qui vecturis viuerentvelaturā feciſſe ait.rus autē iō appellatum putat q̄ in agris quotquot annis rurſum facienda eadem:vt rurſum capias fructus ſunt etiam qui.ἀπὸ τῆς ἀρόυρᾶς.eliſa prima littera deductum cenſeant.

VAL.

Armenta ad virides huius mittunt̄ariſtas
Nec prius inde domū q̄ tota noualia ſæuos
In vētres habeāt:vt credas falcibus actum.
Dicere vix poſſis:q̄ multi talia plorent:
Et quot venales iniuria fecerit agros.
Sed q ſermones? q̄ fœdæ buccina famæ
Quid nocet hoc inqt.tūicā mihi malo lupini
Quam ſi me toto laudet vicinia pago.
Exigui ruris pauciſſima farra ſecantē.
Scilicet & morbis & debilitate carebis:
Et luctū:& curā effugies:& tempora vitæ
Longa tibi poſt hæc fato meliore dabuntur:
Si tantum ſolus culti poſſederis agri:
Quantū ſub tacio populus romanus arabat.

Ariſtas:ſegetes. Inde do.ſ.redeunt. MAN.
Noualia.i.ſegetes: de noualibus aūt late in.b.diximus. Sæuos:famelicos. Sermones.ſ.ſunt de auaro. Buccina:tuba. Inquit auarus. Tunicā lu.hoc ait qa lupinoꝝ ſiliq̄ plene ſunt. Metaphoricos autē de plena arca itelligit.horat.in ſat.i. at mihi plaudo ipſe domi:ſimulac.nūmos contēplor in arca.Pago:villa:ϖήγη.n.fons dicit̄:inde pagus.nā iuxta fontes villæ fieri ſolēt.Scilicet & mor.oñdit poeta: pauca poſſidēti minus eſſe mali & curæ.Poſt hec:remotis morbis:luctu & cura. Subta tpe Tacii regis ſabinoꝝ:q̄ romulo iūctus eſt amicitia. Mox:deinde. Fractis eta.ſenio cōſumptis in militia dabant̄ bina iugera &c. Pirrhū:epiratarꝝ regē de q̄ legito Pli.de viris illuſtribus.Moloſſos: epiroticos.Stra.n.li.vii.docet:q̄ Theopō⁹ xiiii.epiratarꝝ gētes eſſe refert e q̄bus celebratiſſime erāt Chaones & moloſſi. Iugera bi.da.Pli.lib.xviii,c.ii,edocet:q̄ ro- Chaones: Moloſſi iugerū

Gratitudo ppli

Puls

Horti in vrbe

Epicuri horti.

Graſſari

Lætus ſorte tua Marſi.

Hernici Veſtini Paruum cõtentum eſſe

agricultura DO.

muli tpe bina iugera ppl'o romano ſatis erãt. poſtea inqt: iugerũ vocabaẽ qđ vno iugo boum in die exarari potuiſſet. Columella vero in ꝓlogo. lib. i. ſcribit: q. C. fabritius & Curius dẽtatus: alter pyrrbo finibus italiæ pulſo: domitis alter ſabinis. accepta q̃ viritim diuidebanẽ captiui agri ſeptẽ iugera. nõ minus induſtriæ coluerit q̃ fortiter armiſ q̃ſierat Merces ea ſan. populi grati eſt ꝑmiis efficere meritos bñ de rep. ciues: vt inqt cicero ꝓ milone. Haud ingra. Cur. fi. pa. ſic in antiq̃ textu legim⁹. dic aũt fides ingrate patriæ baud curta. i. pua. ſ. eis erat ingrate vero ait. qa tm̃ bina iugera darenẽ: Gebula: duorũ iugerum. Vnus ver. oñdit oibus ſeruulũ vnicũ fuiſſe: ſatis. Horum: dño q̃. A ſcrobe vel ſulco. i. a fodiendis vineis & arandis agris. Altera cœna: fa: nã prima parentum natorumq̃ fuerat Amplior. ꝓpter laborem. ſ. habitũ. Pultibus. oñdit nihil lauti patũ. Ante vſum panis pulte vixerũt lõgo tpe priſci. auctor eſt pli. li. xviii. c. viii. Modus hic. i. menſura duũ iugerũ. Horto: mime ergo aruis. Pli. li. xix. ſic. Jam quidẽ borto rum noie in ipa vrbe delitias. agros villaſq̃ poſſidẽt. primus hoc inſtituit athenis epicurus hortorũ magiſter: Vſq̃ ad eum moris nõ fuerat in oppidis haberi rura: Romæ quidẽ ꝑ ſe bort⁹ ager paupis erat &c. Inde ex cupiditate & auaritia. Cauſæ ſũt videlicet. Graſſaẽ: furit: ſæuit. Graſſari aũt latrones dñt vias obſidentes: Gradi ſiquidẽ ambulare eſt: Vnde eſt tractũ graſſari videlicet ab impetu gradiẽdi. Auctor eſt feſtus. Viuite cõ. ca. Antiquorũ pſimoniã laudat: puo enim cõtenti erãt: damnatq̃ poſtea ſui tpis bois. Viuite cõ. ca. & col. iſt. Hor. item de patre ſat. iiii. li. i. ait: quũ me hortareẽ: parce frugaliter atq̃ viuerẽ vti cõtẽtus eo quod mi ipe paraſſet. Et li. i. epiſtola ad lolliũ ait: Quod ſatis ẽ cui cõtingit nil amplius optet. Itẽ epiſtola ad Ariſtium eodẽ libro. Lætus ſorte tua: viues ſapiẽter Ariſti. O pueri: o filii. Marſus ſe. Marſi italiæ populi. qbus alba finitima eſt in excelſo locata ſaxo: ꝓpe fucinus ẽ lacus: lõgitudine parpelago: quo interdũ decreſcẽte: loca prius merſa deſiccanẽ: & agricolationẽ ruſticis exhibet. auctor eſt Strabo. li. v. Hernicus ſe. bernici & lauinio & albæ vicini erant: ac ipſi romæ: vt ſcribit Strabo li. v. ſunt aũt anagnini & eis vicini: Macrobius li. quinto ſat. ſcribit bernicos a pelaſgis oriundos: appellatoſq̃ ita a quodã duce ſuo: q bernicus nominabaẽ: Et bernicũ quidẽ boiem pelaſgum ducẽ bernicis fuiſſe Iulius hyginus in libro ſecũdo vrbiũ non paucis verbis ꝓbat. Veſtinus ſe. veſtini ſabinis & marſis vicini ſunt: vt Strabo libro quinto edocet: Panem q̃ra. ara. Seneca epla. cxi. etiã inquit. Ad veras potius te cõuerte diuitias: diſce: paruo eſſe cõtentus. & illam vocẽ magnus atq̃ animoſus exclama: habeamus aquam habeamus polentam. Et Lucanus lib. quarto ſatis eſt populis fluuiuſq̃ cereſq̃: Panem. quæramus aratro: oim em̃ rerum: ex quibus aliquid exqueritur: nihil eſt agricultura melius. nil uberius: nil dulcius. nil homine libero dignius: vt inquit Cicero. libro primo off.

Mox etiam fractis ætate: & punica paſſis
Prælia vl'pyrrbũ imanẽ: gladioſq̃ moloſſos
Tandẽ pro multis vix iugera bina dabantur
Vulneribꝰ: merces ea ſanguinis: atq̃ laboris
Nullis viſa vnq̃ meritis minor: baud ingratæ
Curta fides patriæ: ſaturabat glebula talis
Patrẽ ipm: turbãq̃ caſæ: qua fœta iacebat
Vxor: & infantes ludebant quatuor: vnus
Vernula: tres dñi: ſed magnis fratribꝰ borum
Aſcrobe: vel ſulco redeũtibus altera cœna
Amplior: & grãdes fumabãt pultibus bollæ
Nũc modus hic agri nr̃o nõ ſufficit horto
Indo fere ſcelerũ cauſæ nec plura venena
Miſcuit: aut ferro graſſatur ſæpius vlium
Humanæ mẽtis vitium q̃ ſæua cupido
Inpoſiti cenſus: nã diues qui fieri vult
Et cito vult fieri: ſed quæ reuerẽtia legum
Qnis metus: aut pudor eſt vnq̃ ꝓpãtis auari
Viuite cõtenti caſulis: & collibus iſtis
O pueri marſus dicebat. & bernicus olim
Veſtinuſq̃ ſenex: panẽ quæramus aratro.

Quid nocet: æmulatio horatiana: nam Hora. auarum ita loquentem introducit populus me exibilat at mihi plauto ipſe domi ſimul ac nũmos cõtemplor in arca. Scilicet & morbis ironiæ eſt poete reſpondentis auaro. q. ſi etiã ſi fueris diues non poteris carere aliis incõmodis: Quantum ſubtacio: ſub Romulo: vt inquit Pli. bina iugera ſingulis ſatis erant nullicq̃ maiorem modum agri attribuit populus Ro. Dona vero eodem auctore imperatorum & fortium ciuium ampliſſima habebaẽ quantum quis vno die plurimum circũarauiſſet: Liuio in ſeptimo auctore: lata demũ eſt lex: ne plus quingentis agri iugeribus alicui poſſidere liceret. Vel pyrrbũ immanẽ id eſt qui paſſi eſſent vulnera aduerſus pyrrbum regẽ epirotarum: qui ad Aſculum in agro piceno cum Dẽtato conſule bis prelium cõſeruit in quo ceciderunt ſex milia romanorũ vt Hiero. biſtoricus tradit: Diony. vero auctor eſt ſemel tm̃ pugnatũ fuiſſe cæſſaſſeq̃ ꝑlium vulnere pyrrbi brachio haſta tranſſixo: vtrinq̃ cecidiſſe ſupra quindecim bominũ milia. Bina iugera: immo ſeptem iugera accepit dẽtatus cuſul vt ſcribit Columella: Pyrrbo italiæ finibus pulſo: Haud ing. ꝓpterea quia tm̃ bina iugera darenẽ. Tres domini alludit ad communẽ habitationẽ: & ius trium natorꝫ. Noſtro nõ ſufficit borto. i. habemus

ampliores bortos nūc q̄ antiqui agros Pli. Viridaria & piſcinas iuuat babere maiores gratūq; ſi nō aliquē & culinas: bortus in legibus duodecim tabularum priſca dictione berediū dicit̄: vnde berediolum. apud Columellā. Marſus: Fidē. Marſum poetā intelligit & veſtinum: cuius in Nerone memi nit Taci. o ſtultum bominem & amentiorem futurū niſi bas ineptias ſuas ſnias nīa addita emēdare tentaſſet: Nos de Marſo ſene ex marſis populis & veſtino ex veſtinis intelligimus: nā Marſi: veſtini. bernici colēdis agris p̄ter cæteros olim intenti fuerunt: ex frugalitate igit̄ antiquorū: & boneſto diuitiaꝝ ſtudio ſui tp̄is luxū vitupat & cupiditatem: introducitq; verba marſi ſenis: & Veſtini ad filios. De marſis: & veſtinis populis alibi diximus ex ſententia Strabo.

Ad buius mittunt̄ ariſtas catacbreſis nā ab ariditate ariſte dīr. Quanto. noua. ſcæuos in ven. ba- VAL.
beant. bypbolicos ſane bas nouales & bæc noualia dicimus: ſunt vero cum prima arua p̄ſciſſa ſunt: vt inquit Seruius. Var. aūt ſeges inquit de quod ararū nec dum ſatum eſt: noualis vbi ſatum fuit an teq; ſcda aratio renouat̄. Falcibus. ſucciſum. Quid no. bec inquit. auarus turpi fama vexari. Tuni cam fol. mibi ma. lupini. boc eſt quid vis viliſſimū vt leguminū putamina. Quā ſi me. to. lau. vici. pago. tota villa q̄ ἀπὸ τότ ωήγών. i. a fontibus ad quos multi cōueniunt ruſtici dicta inde pagani ruſtici. Oui. in faſtis. Pagus agat feſtū pagū luſtrate coloni. Et date paganis annua liba. focis. Vlpia. de fugitiuis boc aūt ſenatuſconſultū additū etiā dedit militi uel pagano ad veſtigandū in p̄dia ſenatorum vel paganoꝝ. Scilicet & mor. & debi. & care. totus bic locus vultuoſe legedus: & p̄nūciatione iuuādus eſt ne affirmare videat̄ q̄ ironicos negare cōtendit. Quantū ſub ta. po. ro. arabat. quo tpe ſabinoꝝ regis tacii & romuli cōe fuit imperiū romanū & ſabinum. Fractis eta. ſenio cōfectis. Ac pu. paſ. pre. primū ſc̄m & tertiū q̄ carthago diruta ciuitas eſſe deſiit. Pyrrbū imma. epirotarū regē bello acrem. Gladioſq; molo. τόσουτό. nā moloſiæ fuit rex pyrrbus. Vix. iu. bi. da. iugerū: vt var. & Columella aiunt a iunctis duobus actibus quadratis dictum iugum vocant q̄ iuncti boues vno die exarare poſſint. Aut ingra. curta. p̄curata imminuta. Glæbula. agellus. Vnus ver. tres domini vt oibus ſeruus vnus ſatis eſſet: Funabant pul. bollæ. ex quo nibil laute paratū fuiſſe oſtendit̄.

Nunc mo. bic agri noſtro nō ſuffi. bor. b. d. tm̄ romana creuit luxuriavt q agellus familiā paſcebat vnam: nūc borto nō ſufficiat nō: Nec plu. vene. miſcuit. Aut fer. g. ſæ. vllum. Humane men. vi. q̄ ſe. cu. indomiti. eē. ſic Ci. intelligi facile p̄ot nullum eſſe offm̄ tam ſanctum atq; ſolēne: q̄ nō auaritia cōminuere atq; violare ſoleat. Marius dice: & ber. olim: populi ſunt monticulæ. Veſtinuſq; ſe. ppli veſtini quoq; ſunt nō longe ab vrbe: ſed bic p̄prium nomē accipiendū: cuius & Mar. ita meminit: Cū grauis beſternas veſtinus duceret boras: Et iam per ſtrygias eſſe iturus aques. Vltima volentes ora uit penſa ſorores: Vt traberent parua ſtamina nulla mora: Iā ſibi defunctus caris dum viuat amicis. Mouerunt tetricas tam pia vota deas. Tam largas p̄titus opes a luce receſſit. Seq; mori poſt bac credidit illa ſenem.

Qui ſatis eſt mēſis: laudāt bocnu mina ruris
Quoꝝ ope & auxilio grate poſt mun? ariſtæ
Contingunt boīes: veteris faſtidia quercus.
Nil vetitū feciſſe volet: quē nō pudet alto
Per glaciē perone tegi: qui ſummouet euros
Pellibus inuerſis: peregrina: ignotaq; nobis
Ad ſcelus atq; nefas q̄cūq; eſt purpura ducit
Hæc illi veteres p̄cepta minoribus: at nūc
Poſt finē autumni media de nocte ſupinum
Clamoſus iuuenē pater excitat: accipe cæras
Scribe puer: vigila: cauſas age. plege rubras
Maiorum leges: aut vitē poſce libello.
Sed caput intactum buxo: nareſq; piloſas
Annotet: & grandes miretur lælius alas.
Dirue mauroꝝ attegias: caſtella brigantum
Vt locupletē aquilā tibi ſexageſimus annus
Afferat: aut longos caſtrorū ferre labores
Si piget: & trepido ſoluunt tibi corouavētē
Cum lituis audita: pares quodvēdere poſcis

Numina ru. i. Tellus & ceres bic loco: MAN.
ait em̄ Ouid. li. i. faſt. placent̄ matres fru- Numina
gū telluſq; cereſq; : farre pio: grauidæ vi- ruris
ſceribuſq; ſuis: offm̄ cōe ceres & terra tuē- Tellus:
tur: bic p̄bet cauſam frugibus illa locum. Cereo
Conſortes operum per quas correpta ve
tuſtas: Quernaq; glans victa eſt: vtiliore
cibo &c. Pli. quoq; lib. vii. ſcribit: q̄ ceres
frumēta cū antea glande veſcerent̄. inue-
nit. Eadem molere & cōficere in attica: ita
lia: & ſicilia: ob id dea iudicata. Iuue. Ma-
ronem imitatus eſt dixit em̄ ille in. g. Li-
ber & alma ceres: veſtro ſi munere tellus
chaoniā pingui glandē mutauit ariſta: po
culaq; inuētis acheloſa miſcuit vuis. Bac-
chus. n. apud græcos primus docuit vim
vſum vt teſtis eſt capella libro de nuptiis
plura tm̄ diximus in principio. g. Contin
gūt: ſentiunt: aduertūt.. Perone pero ru- Pero
ſticū eſt calciamentū. Verg. li. vii. de berni Perone
cis. Crudus tegit altera pero. περόνη fi
bula dicit̄. περόνάω ſeu πάρόνέω fa
bula necto. Pellibus inuerſis. Maro li.
vii. de bernicis ait. fuluos q̄ inpide pelle
galeros tegmē babēt capiti veſtigia nuda
ſiniſtri inſtituere pedis: Crudus tegit alte
ra pero: id aūt calciamēti genus funiculis
quibuſdā pedibus circūdat̄. Peregrina
purpura: ex tyro em̄ potiſſima veniebat:

Pluris dimidio: nec te faſtidia mercis
Vllius ſubeant ablegandæ tyberim vltra:
Nec credas ponendū aliqd diſcriminis inter
Vnguēta: & coriū: lucri bonus ē odor ex re

Itē ex aphrica: ex laconica: vt ſcri. Pli. li. ix de quibus latius ſupra. Hæc ſupradicta videlicet. Præcepta: dabāt. ſ. minorib⁹. i. filiis: Poſt fi. au. byemis initio q̄ quidem quarto idus nouembris incipit. vt ſcribit Var. lib. i. de re ruſt. eo aūt tpe ſtudiis opa impendiē. Rubras le. ſunt. n. rubrice & tituli ex minio: & rubro colore. Ci. aūt de iuris ciuilis ſnia li. i. de oratore: ita ſcri. Et em̄ ſine cōtrouerſia & magna eſt. & late patet. & ad multos ptinet: & ſummo in bonore ſp fuit: & clariſſimi ciues ei ſtudio: & ſemp p̄fuerunt: & bodie p̄ſunt: Hæc ille. Nō ab re igiē. Iuue. ad talia ſcripſit pueros a parē tibus excitari. Aut vi. p. li. i. litteris cōmendaticiis ſeu libello in laudē impatoris a te cōpoſito: ab illo Centurionatū poſce: Centurio em̄ in caſtris in manu vitē habebat imperii ſignū: q̄ deſides milites caſtigabat de qua latius diximus ſaty. viii. Buxo: pectine. Nareſq̄ pi. biſpida mēbra quidē & duræ p brachia ſetæ: p̄mittūt atrocē animū. Vt ſat. ii. ait. Annotet. impator. ſ. Lelius. Grādes alas: pilis birſutas partes ſub ſcapulis. Marorū atte. i. mapalia: de quibus late in. g. Brigantū: Brigātes in britānia ppli: vt Strabo docet li. iiii. Cōtra bos aūt poſt Neronis mortē bella grauiſſima geſta ſunt. Locupletē aqui. q̄ facit locupletes aūt aī ſexageſimū ānū ab militia miſſio nō dabat: Soluūt tu. cor. vē. pbūs particula. xviii. pble. ſcribit: Metuentibus aluū ſolui: & vrinā p̄uocari q̄m calor inſitus nobis rem quācunq̄ tīmuerit defugit atq̄ in īma de ſuperis defluit binc efficitur vt alui veſicæ q̄ fundant. Nam & anethum & abſyntium & quecūq̄ vrinam moueāt. calida eſſe manifeſtū eſt. Et bircius li. iiii de bel. alex. ſic ait. Sed terror boibus mentē cōſiliūq̄ eripit: & mēbra debilitat. Subeāt offendant.

Ablegāde ty. vl. pelliū opus intellīgit: trāſtyberim nāq̄ aialia excoriabant. Mar. li. vi. Nō detracta cani trāſtyberina cutis. lucri odor: ad illud Veſpaſiani alluſit ſcribit. n. Trāquillus ita Reꝑbendēti filio tito: q̄ etiā vrine vectigal cōmentus eſſet: pecuniā ex prima pēſione admouit ad nares: ſciſcitans num odore offenderet: & illo negante: at qui inquit e lotio eſt: Poetæ. ennii. ſ.

DO. Quoq̄ ope & auxi. pipbraſis eſt Bacchi: & Cereris & carmine virgiliano: q̄uis macro. & Probus p liberū illic ſolē interptent: p Cererē lunā: q̄ſi dicat. cū liber: & Ceres dederint nobis panē & vinum ægre ferrent ſi nō bec coleremus. Vir. Caoniā pingui glandē mutauit ariſta. Pe. Pero ex crudo corio calciamentū erat quo & in bello vtebant. Vir. Crudus tegit altera pero. & inuenationibus aduerſus niues: vt ſcribit Hora. Poſt fi. au. quia tunc boies vigilare & lucubrare incipiūt. Rubras. i. mānatas. Nā miniunt: vt etiā Pli. ſcri. in voluminū ſcriptura vſurpabat. Poſce vi. i. cēturio natum in q̄ vitis geſtabat: vt aī eſt dictum. Poſce. ſ. ab imperatore libello ſupplici: Nares pi. nā piloſi homines maioris roboris exiſtimant. Lelius. Lelium ponit pro eo qui militie curā ſuis temporib⁹ habebat Fac inquit. vt Lelius a quo es ſcribēdus centurio & in militiā te negligentē cultū corpis. nam ita putabit idoneum militē. Quid ſuſpicat Eidentinus duce p̄ceptore ſuo Lælii accipi boc loco pro eo cuius meminit Martialis. nam ille loctius dicebat: & theatri nō militiæ curam habebat. Buxo id ē pectine: nā ex buxo fiebat Mar. Multifido buxus q̄ tibi dente dat. Grandes a. i. grādibus pilis biſpidas: nam virilitas indicium dat ex pulis: cū alibi fructicātib⁹: tum ſub alis: q̄ tpe adulti dīr bircoſi ob fetorē bircinū. Diruem. at. i. in mauritaniam extremā aut ad cap̄ rbeni vbi ſunt brigantes ppli. & illic euerſis oppidis age ingentē p̄dā qa. ſ. in bis locis tunc arma erant romana. Atteias: alii accip. digna maturoq̄ atteias: mappalia ſignificare ego potius intelligo bui⁹ ſig. mauritania ad extremā partem libye dio. ad ſumā libyē habitāt atteicos vndas alcide q̄ ſunt ſtatue Maruſia plebes Caſtella bri. brippli iuxta cap̄ rbeni. Prolæ. ad cap̄ rbeni tagetium bri. Sexageſimus an. nā ſexageſimo anno mittebantur a militia ante miſſio nō cōcedebat. Quod ven. poſ. nunc docet filiū exercere viliſſima etiā negociationē mō faciat lucrū. Soluūt vē. ex re naturali: nā ex timore aliqñ ſoluit vēter. Ablegāde etiā ſi ea merces ſit q̄ fuerit mittēda vltra tyberi: intelligit negociationē coriorq̄: nā aialia excoriabant trāſtyberim. Mart. Verū trāſtyberina cutis. Odor lucri. pot videri notare etiā auaritiā Veſpaſiani qui reꝑbendēti filio q̄ vectigal etiā vrine cōmentus eſſet: pecuniā ex prima penſione admouit ad nares: interrogās an odore offenderet. illo negāte. At qui inquit tibi lotio eſt.

VAL. Numi. ru. vt panes fanui ſatyri. Vete. fa. quare. q̄ glande homines veſcerent ante cererē & ſaturni traditū ſerendi modum. Nil ve. legibus vel conſuetudine aut nā fieri p̄hibitū. Alto p gla. pe. te. calciamenti gñe. Vir. crudus tegit altera po. a græcis πάρόνη anſa dicit qua ſuperne ne e pede facile elabatur calceus annectitur. Ad ſce. atq̄ ne. que. eſt pu. ducit. b. d. opes quecunq̄ malorū ſunt irritamenta. Poſt finem autumni. cum noctes longiſſimæ ſunt. Accipe cæ. tabulas ceraras Cauſas age. litiga. cauſas ſume defendendas vnde lucrum facias. Perlege rubras maiorum: quas veteres leges cōdiderunt earum rubricas perdiſce. Aut vi. po. i. primipilatum: nam ſubiungit. Vt locu. aqui tibi ſexa. an. af. & bis erat mus vitam in manu geſtare vt ſupra quoq̄ monuimus. Et vi. po. libello diſcendo: nā vt Vegetius de re militari inquit ſigniferi non ſolū fideles ſed etiam līati homines deligebāt q & ſeruare depoſita & ſcirēt ſingulis reddere rationē. Sed ca. in ta. buxo. pectine buxeo. Nareſq̄ pilo & grādes mireē lelius alas. i. pilos in manib⁹ demireē dux aliqs: vt lelius nec te vt glabellū vmbraticūq̄ cōtēnat Dirue mauroq̄ atteias donatus in barbariſmo atteias barbarum putat verbū eſſe quo ædificia aiunt ſignificari: legiē & attigua barbaq̄ nomē Rufus feſtus de ſitu or

bis. Alterius ſyriæ limes iacet vſq; ſinopē Gurgitis attiguam mediis hic impigra in aruis: quidā habent adtegeas. in cæſaris cōmentariis de geſtis in apbrica ita ſcriptum eſt: erāt oppidum infra caſtra ſcipionis nomine adtegea vbi præſidium equæſtre circiter mille militū: vt pluralem p ſingulari poſſe videri poſſit more poetico. Caſtellabri. populoꝝ: tacitus in hyſtoria: iam ventū baud procul mari ad hiberniā inſulam aſpectat cum ortæ apud brigantes diſcordie retraxere ducem. Vt lo. aq. vexillum cui tu præſis hoc eſt cum vexillo opes nam primū totius legionis ſignum eſt aquila. Sexage. an aff. i. vt cū ſexagenarius fueris opes ſis ingētes aſſecutus. Et trepi. ſol. ti. cor. vē. vt p formidie tubarū concētus audire non queas. Cum li. au. litus tuba inflex fuit: vt quidā exiſtimāt appellata eſt a ſonitu quē Hor. expreſſit. λιγβιόϛ. vtrum vero litus auguralis virga ab ea tuba an tuba a lituo dicta quidam ſubdubitarunt. Ci. tamen quid litus inquit ille noſter q̄ clariſſimū eſt inſigne auguratus vnde nobis eſt traditus nēpe eo regiones dixerit tum cum vrbem ediderī qui quidem romuli idem in curuum & leuiter a ſummo inflexum batillum q̄ ab eius lituī quo canitur ſimilitūdine nomen inuenit: binc qui eo canunt liticines dicti. Lucri bo. eſt od. ex requa: ad illud ſpectat: quod de Veſpaſiano Tranqllus inqt. Repræbēdēti em̄ inquit filio tito q̄ etiā vrine vectigal cōmētus eſſet. pecuniā ex prima pēſione admouit ad nares ſciſcitās nū odore offenderet & illo negāte atq; inqt lotiū ē.

Qualibet: illa tuo ſententia ſemper in ore
Verſetur diis atq; ipſo ioue digna poetę.
Vnde habeas quærit nemo: ſed oportet habē.
Hoc mōſtrāt vetulę pueris poſcētibꝰ aſſem.
Hoc diſcunt omēs ante alpha & beta puellę.
Talibus inſtantē monitis quēcūq; parētē
Sic poſſum affari: dico vaniſſime quis te
Feſtinare iubet? meliorem præſto magiſtro
Diſcipulum: ſecurus abi: vinceris vt aiax
Præteriit thelamonem: vt peleavicit achilles.
Parcēdū ē teneris: nōdū impleuere medullas
Naturę mala nequitię: cum pectere barbam
Cœperit: & longi mucronē admittere cultri:
Falſus erit teſtis: vendet periuria ſumma
Exigua cereris tangens aramq; pedemq;
Elatam iam crede nurum: ſi limina veſtra
Mortifera cum dote ſubit: qbus illa premet?
Per ſomnū digitis? nam quę terra q;: mariq;
Acquirenda putes: breuior via conferet illi.
Nullus. n. magni ſceleris labor: hęc ego nūq;
Mandaui dices olim: nec talia ſuaſi:
Mentis cauſa malę tamē ē & origo penes te.
Nam quiſquis magni cenſus præcepit amorē:
Et leuo monitu pueros producit auaros:
Et qui per fraudes patrimonia conduplicare
Dat libertatem: & totas effudit habenas
Curriculo: quem ſi reuoces ſubſiſtere neſcit
Et te contempto rapitur: metiſq; relictis:
Nemo ſatis credit tantum delinquere quātū
Permittas adeo indulgent ſibi latius ipſi:
Cum dicis iuueni ſtultum qui donet amico:
Qui pauptatem leuet: attollatq; propinqui:

Preſto: do p̄beo. Feſtinare ad auariciā docēdā. Vt aiax: ironia eſt. Aiax em̄ & Achilles parētes vincere benegeſtis: non aūt vitiis. Nōdū: impleuere: ordo ē. Ma nequitiæ. Nondum impleuere medullas naturæ. i. nōdum maturus eſt: & p̄fectus. Neqtiæ: iniqtatis & auariciæ. Quid aūt p prie ſit neqtia ſupius late patuit. Longi cultri. i. nouaculæ. Exigua ſūma: parua pecunia. Cereris aram. vbi ſanctiſſimū iuſiurandū babebaē: & bonis tm̄ ineſſe licebat: vt ſupra oñdimus. Elatā: ad fun⁹ latā p filiū. Mortifera dote. i. grandi. & ex q̄ mors ei pareē. Quib⁹ digitis: aconitum innuit: ſcribit. n. Pli. li. xxvii. q̄ conſtat olm venenoꝝ ocyſſimū: eſſe aconitū: & tactis q̄q; genitalib⁹ fœmini ſexus aliū eodē die inferre mortē: boc fuit venenū: quo intereptas dormientes a calpburnio beſtia vxores. M. Cæcilius accuſator obiecit. Nā quiſq; magni ordo ē. nam quiſquis p̄cepit amorē magni cenſus. Et pro. i. læuo. i. iniquo & ſiniſtro monitu p ducit pueros auaros. Et qui. i. etiā p ducit pueros auaros q dat libertatē cōduplicare p̄imonia per fraudes &c. Leuo iniq & ſiniſtro. Metis relictis. Circū ſeptē metas incitabāt equi: vt Caſſiodorus ſcribit Stultū: eſſe. Circū ſcribere: auferre. decipere. vt Sat. x. diximus. Decioꝝ in pectore: de iis ſupius late. fuere aūt & plurimi q p p̄ria vrbe roma obire voluerunt. quoꝝ q dē vnus. L. Tubero. de q Pli. li. x. c. xv. ita ſcribit. In capite p̄orisvrbani. L. Tuberonis i foro iura p tribunali reddē tis ſedit. ſ. picus ita placide. vt manu app̄bēderet. Rūderevates exitiū iperio portēdi ſi dimitteret. At ſi exaiaret. p̄tori. Et illi auē p̄tinus cōcerpſit. Nec multo poſt impleuit p digiū. Menœceus ſeu menœceus: is quū cognouiſſet p thyreſiā vatē thebas ſemper fore liberas & nūq; poſſe capi: ſi illic ipe occubuiſſet: vbi cauerna & cubile draconis erat: libens gladio incubuit clam p̄re: vt morte ſua libertatē p̄iæ daret. Cicero etiā li. i. tuſc. inqt. Menœceus vero nō p̄mittit; q oraculo edito largi

MAN.

Aconitum

Tubero

Menœceus

Græcia mendax

tus est patriæ suũ sanguinẽ. Si græciavera: Pli. itẽ li. viii. c. xxi. sic. Mirũ est q̃ ꝓcedat græcia credulis: nullum tam impudẽs mendaciũ est: vt teste careat &c. Et Cicero libro. i. de legibus ait: apud herodotũ patrẽ bystoriæ: & apud Theopõpũ esse innumerabiles fabulas. Legiones dentib⁹ anguis. Nascunt. Ad illud rettulit. Si græcia vera: vt ostendat græcoꝝ bistorias esse falsas. binc supius ait: in Sat. x. & quicqd græcia mendax audet in bistoria. Oui. aũt libro. iii. met. de Cadmo thebaꝝ conditore inquit. spargit humi iussos mortalia semina dentes. Inde fide maius: glebæ coꝛpore moueri. primaq̃ de sulcis acies apparuit bastæ. Tegmina mox capitum: picto nutantia conO Mox humeri: pectusq̃ oneataq̃ brachia telis: existunt: crescitq̃ seges clypeata virorum.

Et spoliare doces: & circũscribere: & omni
Crimine diuitias acquirere: quaꝝ amorĩ te ẽ
Quãtus erat patriæ deciorũ in pectore: q̃ntũ
Dilexit thebas: si græcia vera: menœceus:
In quarum fulcis: legiones dentibus anguis
Cũ clypeis nascunt̃: & borrida bella capessũt
Cõtinuo: tanq̃ & tubicen surrexerit vna
Ergo ignem cuius scintillas ipse dedisti
Flagrantẽ & late rapientẽ cuncta videbis

DO. Poetæ. scilicet Ennii. nam qui versus sequitur est ennii. Festina. id est. quid cogitte vrgere filiũ ad auariciam. Vt aiax: apertissima ironia. nam aiax non contendit vitiis cum patre telamone: sed virtute. Longi cultri: peripbrasis est nouaculæ. i. cum cœperit radere barbam Cereris. ad aram cereris nam illic babebat̃ sanctissimũ iusiurandum. vbi castis tm̃ & puris bominibus locus erat. Quibus digitis: veneficium per aconitum intelligit. nam aconitum xenenũ est. vt ante diximus ex Pli. sentẽtia: quod si genitalia fœmini sexus attigerit statim necat. Inde. M. Cecilius obiecit Calfurnio bestiæ q̃ vxores dormiẽtes necasset. & omnes mortuas esse eius digito: quo scilicet genitalia earum cum aconito tetigerat. Relictis metis: boc est vltra metas: nam aurigatum disciplina erat. vt a carcerib⁹ discedentes ad metam celerius peruenirent. quæ rotunda erat. & eam lustrarent septies. quem amnitum qui primum absoluerent. declarabant̃ victores indomiti equi ad metam nõ subsistebant filius inquit non solum ad metam peruenier: sed præteribit suo impetu elatus. Menicbeus Thebanus ꝓ salute patriæ morti se obiecit: vt scribit Cicero: sed Epaminũdæ Thebani gloria efficit: vt buius laus obscurior sit. nam Thebani solum Epaminũdam prædicant. In quoꝝ sulcis: designat fabulosam bistoriam Cadmi: vt & quod de Menicbeo dixit fabulosum oñdat: vel certe vt thebas designet eius patriam bac peripbrasi: qđ placet. Ante alpba & beta puellæ. anteq̃ lrarum discant elementa.

VAL. Præteriit telamonem: patrem. Parcẽdum est teneris: qui plærunq̃ acta paulo liberius adolescentia melius deinceps vitam suam instituunt: vt & Cicero ꝓ celio. equidem multos inquit vidi in bac ciuitate & audiui non modo qui primi laboris gustarent genus buius vitæ: & extremis: vt dicitur digitis attigissent: sed qui totam adolescentiam voluptatibus dedissent emersisse aliquando & se ad frugem bonam: vt dicitur: recepisse: graueq̃ bomines atq̃ illustres fuisse datur enim concessu omnium aliquis ludus ætati. & ipsa natura profundit adolescentiæ cupiditates. qua si ita erumpunt vt nullius vitam labefactent nullius domum euertãt faciles & tolerabiles baberi solent. Mala nequitiæ: cupiditatis. Nondum impleuere medullas. naturæ. Longi mucronem admittere cultri. nouaculæ cum rasorios cultros admittere. id est. radi incœperit. Vendet periuria summa: exigua tenui lucello peierabit. Elatam iam credenurũ. speciosa figura est vt præteritum pro futuro ponat. Leuo monitu: sinistra admonendo. Totas effudit babenas curriculo. propere confestim: est enim ad uerbium vt etiam apud Plautum in epidico: dii immortales te infœlicitent vt tu es gradibus grandibus: nam vt apud portum conspexi curriculo occepi sequi vix modo adipiscendi potestas data ẽ. aliquando a curru imminutum est: vt apud Hor. Sunt quos corriculo puluerem olympi cum collegisse iuuat. aliquando ad tempus etiam refertur Cicero pro Marcello in vestro curriculo illo æmulo & imitatore studiorum meorum. Et circunscribere: fallere. Quantus erat patriæ deciorum: quos tres supra se pro patria deuouisse diximus. Quantum dilexit thebas si græcia vera menœceus: nã sicut pro mœnibus romæ se curius deuouit. atbenarum codrus. ita thebarum mœneceus. nam cum inter argiuos & thebanos graue bellum trabetur & proximi exitio thebani sibi viderentur ab ipsis consultus apollo vter futurus victor esset respondit tum demum thebanos victores forte si regis creontis filius se neci dedisset pro patria q̃ cum se facturum negaret creon: mœneceus tamen filius gladio incumbens sibi mortem conscinit. quidam e thebanis mœnibus se præcipitem dedisse ferũt.

Si græ. ve. vt græca narrat bistoria si modo vera sit quæ solet in bystoria inueniri plærunq̃ mendosior. Si græcia ve. mœneceus. trium est syllabarum. nam vltima diptbougus est q̃ cum patrocli patrem significarit non est q̃ eius ostendit patronymicum mœneciades. In quarum fulcis legione dẽtibus anguis: id enim est cursi græcia vera dixit: nam & ferunt cadmum tuebas condentẽ serpentis a se interfecti seuisse dentes: vnde ad pugnam conferri milites oborti mutuis cecidere vulneribus: sed nota fabula est.

MAN. Genesis: genitura & vitæ meta. Graue est tuo filio. Obstas: filio molestus es.

Nec tibi parcet̃ misero: tredidũq̃ magistrũ

In caueā magno fremitu leo tollet alumnus
Nota mathēaticis genesis tua: ſ; ḡue tardas
Expectare colos; morieris ſtamine nōdum
Abrupto. iam nunc obſtas: & vota moraris.
Iam torquet iuuenē lōga & cetunia ſenectus:
Ocyus arcbigenē q̄re atq; eme qđ mitridates
Compoſuit: ſi vis aliam decerpere ficum:
Atq; alias tractare roſas: medicamē bn̄dū eſt
Sorbere añ cibū qđ debeat aut pater aut rex.
Mōſtro voluptatē egregiā: cui nlla theatra
Nulla æquare queas prętoris pulpita lauti:
Si ſpectas quanto capitis diſcrimine cōſtant
Incrementa domus: ærata multus in arca
Fiſcus; & vigilem ponendi caſtora nummi:
Ex quo marsvltor galeā quo q̄ ꝑdidit: & reſ
Non potuit ſeruare ſuas. ergo omnia florę:
Et cereris licet. & cybelles aulea relinquas:
Tanto maiores humana negocia ludi.
An magis oblectāt animū iactata petauro

Vota. ſ. filii in te filius ante diem patrios inquirit in annos ait Naſo. Moraris. vi uēdo quidē diutius. Ceruina ſenectus Pli. li. viii. de ceruis ſic. Vita ceruis in confeſſo longa: poſt centū annos aliqbus captis cum torqbus aureis: quos Alexāder magn⁹ addiderat: adoptis iā cure i magna obeſitate. Arcbigenē: medici nomē ſui tē poris. Sāt. etiā. vi. ait. Aduocat arcbigenē

Ceruorum vitia

Mitbridates is medicaminib⁹ aſſuetus erat ad venena ꝓbibenda: q̄ ad ætatē vſq; ſuā inqt Apia. Mitbridatica appellabant pbarmaca: de mitbridate vero latius in fine Sat. vi. & alibi etiā. Aut pr̄. aut rex: eo dē. n. mō pr̄ cauere debet a filiis venenū: vt & rex ſolet ab aliis cauere. mōſtro voluptatē: ſenſus ē: q; ſi auaro⁹ picula & labores ac curas & ſollicitudines aia dueteres maiori voluptate afficeris: q̄ in theatris: ſpectando ludos: būana em̄ negocia inqt poeta: ſunt maiores ludi. q̄. ſ. q fiūt i ipſis theatris. Lauti. diuitis: & qui exornare queat ſcænas & theatra pulcerrime. Fiſcus: pecuniæ ſacculus de q̄ latius Sat. iiii.

Ad vigilē ponēdi caſtora nūmi. i. in tē plo. caſtoris vbi vigiles erāt: & cuſtodes: vel apud Trapezitas: in foro em̄ romano vbi erat caſtoris ædes: fœneratores erant ibiq; pecunias quo tutiores eēnt depone

Forum auguſti.

bāt. Vti nūc & Venetiis fieri vidimus. Mars vltor. Suetonius ſcribit: auguſtum duobus foris nō ſufficientibus tertium forum conſtruxiſſe: cum ædē Martis vltoris. quam Marti bello philippenſi p vltione paterna ſuſcepto vouerat: in eo etiam foro fœneratores erant. Perdidit: furto. ſ. floræ aulea id eſt. florales luſus: iocoſus dulces & feſtiuos: cum vulgi licentia: a meretricibus em̄ ludi celebrabantur. de qbus late ſupius. Et Cereris: ludi. Cereris cerealia dicti ſunt qbus eq; curſus in circo celebrāt: primuſq; cos. C. Mēnius ædilis curulis fecit. Cybeles: aulea. Megaleſia dicit a iunio bruto iſtituta: facta ede magnæ matris deum in palatio. Auctor liuius. An magis oblectant animū. Cōparatio nē facit a petauriſtis. id eſt. illis qui p circulos corpus immittunt: & a funābulis ad nautas. oēs em̄ pericula ſubeunt. dicitq; magis oblectare animū mercato⁹ nautarū ſpectacula q̄ p̄dictorū: cum maiori perícula ſubiiciant. Petauro: dicunt petaurū ludum eſſe: quum ligneus circulus babet admodum anguſtus: p quē agiliter aliquis trāſuolat: manibus directis: nec nō pedibus: vt nibil tangat: & in terram pedibus cadit: binc deducunt a: πετάζω qđ eſt extendo: pando: vel a: πετάομαι quod ē volare em̄ videt. Mar. li. ii. Quid ſi per graciles vias petauri inuitū iubeas ſubire ladā. Idem li. xi. Quam rota tranſmiſſo totiens in pacta petauro. Petauriſte inquit Nonius ab veterib⁹ dicebant: qui vel ſaltibus vel ſænis leuioribus mouerent. Sunt & qui ſcribunt petaurū genus ludi: in quo homies per aera rotarū pulſu iactabant quod quidē veriſimile eſſe videt. Manilius em̄ aſtronomus libro vltimo ſic ait. Corpora quæ valido ſaliunt excuſſa petauro.

Petauriſte. Petaurus Petauro Petauriſte

Alumnus hoc dicit fortaſſe ex tempor⁹ biſtoria: nam leo manſuetus temporibus Domitiani in theatro magiſtrum a quo fuerat educatus lacerauit. Nar. Leſerat ingrato leo perfidus ore magiſtrū.

DO.

Nota mathemati. hoc eſt q̄uis ex aſtro⁹ ratione quam mathematici noueruntvita tua pendeat: tamen filius aſtrorum curſum interpellabit. nam te interficiet ante deſtinatum tibi diem a ſatis. Obſtas: moleſtus es filio tāq; obſtes quominus agat quicquid velit. Senectus ceruina: qua ei moleſta eſt ac ſi vixiſſes diu vt ceruus. Pli. vita ceruis incōfeſſo longa poſt centū annos aliquibus captis cū torquibus aureis: quos Alexander magnus addiderat adopertis cute in magna obeſitate. Quod mythridates. id eſt. antidotum de quo ante dictum eſt. Pater aut rex. id eſt. quo remedio non minus indiget iam pater in tanta filiorum prauitate q̄ qui habet regnum. Nummi ponendi ad caſtora: vigilem: oſtendit imprudentiam auarorū qui periculo vitæ pecunias acquirunt: quas ſæpe ſolent amittere depoſitas apud numularios: nam pauloante inquit meſſani q erant. in tertio foro: ad ædē Martis vltoris ſpoliari omnē depoſitam apud ſe pecuniam amiſerunt: adeo vt iam ad alterum forū ſint deponende vbi eſt ædes caſtoris: quod nonnulli dicunt de erario publico: quod prius fuerit in æde Martis: & poſtea tranſlatum ad ædem caſtoris: plane falſum eſt. nam ærarium publicum in æde ſemper fuit Saturni. nec hic de pecunia loquitur publica. ſed de priuata. Ad caſtora. i. apud nummulatios: q ſunt in altero foro ad ædem caſtoris in foro fuiſſe ſcribit Trāquillus & Strabo. Mars

id eſt. menſurari qui ſunt in tertio foro: vbi templum eſt martis vltoris: cuius meminit Trãquil. Galeam quoq; .id eſt. ornamenta etiã templi. Omnia flore. id eſt. relinque ludos Florales cæreris & megaleſiacos & ſpecta humana negocia in quibus maiores ſunt & ludi. & maior voluptas ſpectandi. An comparat nũc ludos qui exhibent in theatro cum iis q̃ in rebus humanis ridenda ſunt: & hoc oſtendit maioris eſſe voluptatis ſi ſpectent q̃ ludos theatrales. Petaurus: a marcello petauriſta etiam dicitur. is eſt qui corpus per circulos immittit a πυτέιμξ. quod eſt volo: nam volare videtur. Mart. quid ſi p graciles vias petauri. & alibi: qua rota tranſmiſſo totiens impacta petauro. meminit Firmicus in aſtronomico qui affirmat tales homines naſci ſub delphine. Fidẽtinus ſcripſerat petaurũ eſſe montẽ. & neſcio quas ineptias more ſuo. ſed ſcriptis noſtris nugas ſuas emẽdauit: vbi non oĩno vel pertinax fuit vel præceptore caruit: ſenſus eſt aũt. maiorẽ voluptatẽ affert Petaurus in theatro quum iacit corpus p circulos. vel Funabulus: qui incedit p funẽ qua mercator qui nauigat ꝓpter opes maiore periculo vitæ: quam petaurus: & funabulus in theatris ludant.

VAL. Tybicen ſurrexerit vua. qui eos ad pugnam incenderet. Ergo ig. cu. ſcin. id. ded. fla. la. & ra. cũ ui. ignis ſcintilla res eſt perexigua. & pœne ſpectando non videt ſed ſi fomitem comꝑhenderit mœnia vrbis patentes longe lateq; ſaltus abſumit. vt igitur ſcintilla emicuerit nocitura extinguẽda eſt. ita naſcentibus occurendum flagitiis. Et rapientem cuncta videbis. omnia flammis ſummittentem. Trepidumq; magiſtrum in caueam magno fremitu leo tollet. auferet. Alumnus. id eſt. quam aluiſti. filus te vt occidat aggredieſ: de leone aũt ſumpta ſimilitudo q̃ is magiſtrũ aliquãdo necet ſuum & Mar. Verbera ſecuri ſolitus leo ferre magiſtri: inſertamq; pati blandus in ora manu. Dedidicit pacẽ ſubito feritare reuerſa. Quanta nec in lybicis debuit eſſe iugis. Nota mathematicis geneſis tua. tuũ eſt aſtronomis cognitũ boroſcopi. & mathematicũ aſtronomũ vocat: cum ſit q̃tuor diſciplinæ q̃ mathematice dicunt. Sed graue tardas. diu moraris vt filio videt. Expectare co. fati vices ſubire Morieris ſtamine nõdum abrupto: nõ tua ſed violenta morte periclitabere: ſtamen a ſtãdo q̃ ſtet in tela velamentũ: ſed ſtamẽ hic p filo ponit: quæ ad ea referunt oĩa q̃ de fatis poetæ cõfinxere. Et vota moraris. filiũ tuũ tui auidum expectantẽ in teritũ in mora tenes. Longa & ceruina ſenectus. q̃ cerui diutiſſime viuant: & viuacis cornua cerui. Atq; eme qđ mythridates cõpoſuit. q̃ cõtra veneuum rex ponti mythridates inuenit remedia in eius captiſerimo cõperta Pli. baud magnifacit & ſerenus irridet: ita eũ reliquit. Antidotum vero multis mythridacia fert. Cõſociata modis: ſed magnus ſcrinia regis. Cũ raperet victor vilem deprẽdit in illis Synthesin & vulgata ſatis medicamina riſit. His denum rutæ folĩũ ſalis & breue granum. Iuglandeſq; duas: tereti cum corpore ficus. Hoc oriente die parco cõſperſa lyæo. Sumebat metues: dederat qđ pocula matri. Cõpoſuit: quia ſinthe ſis dicit. Nulla theatra. nulla theatri ſpectacula. Prætoris pulpita. luſus qui in pulpitis edebantur ab his quos prætores cõduxerant. Incremẽta domus: q̃ auarus ſtudeat accumulare. Aerata multus in arca fiſcus. multi in arca pecuniarũ ſacculi. Et ad vigilẽ ponẽdi caſtora nummi. ſolebant eũ in templis veteres theſauros ſuos recõdere arbitrati a numinibus melius aſſeruatũ iri. qđ Pla. tũ in aululariã tum etiam in baccbidibus nobis dat intellĩgi. Ergo oĩa flore & cæteris licet & cybel. aulæa reliq̃s. b. d. nibil ẽ q̃ cereris q̃ cybelles ludos ſpectes ſi quot ſint auari æſtus & iidẽ inanes ſpectãdum putes. Tanto maiores. ἀνάκόλόυθόν. deeſt eũ q̃nto. Tãto ma. bu. ne. lu. tanto cæteros ludos auarorum excellit luſus qui obeundis cernit negociis. lactata petauro corpa. excuſſa petauriſtæ eũ aveteribus dicebant qui ſaltibus in ſcænis leuioribus mouerent: & bæc ꝓprietas a græca nominatione deſcendit. ἀπό τόυ πετάω. Varro de vita patrum li. ii. nec minus alio in genere ſunt ludi velitis galli germani petauriſtæ: inde petaurũ is luſus.

MAN. Corycum Corycia puppe. i. Corycũ petẽte ꝓferẽdo croco cilicio. qđ optimũ in corico mõte. vt ſcri. Pli. li. xxi. & ſolĩn⁹ capite. xxxvi idẽ pli. li. v. c. xxviii. ſcribit ſyrie ꝓximã eẽ Cilicią in q̃ ẽ ꝓmõtoriũ Corycos: eodem noie oppidũ: portus: & ſpecus. Atq; habitas coro: de puppi ſicilią petente nũc intellĩgit. Nam & ibi crocum erat abunde vt docet Pli. ibidem & ſolin⁹ dicto loco.

Cilicia Corycos

Corus Argeſtes Cautus Coro: Corus q argeſtes aliter appellat: ab occum ſolſtitiali flat. Auctor Pli. lib. ii. Grandines importat vti Septẽtrio ſiccus ẽ Corus: ꝑterq; deſinẽs. Sũt aũt q ſcribãt Coꝛ dictũ qđ ipe ventoꝛ circulũ claudat & quaſi Corum faciat: Is antea cautus dictus. Auſtro. de hoc flante ad meridiæ: q notus græce appellat. i. humidus: latius ibi: velut vrgeat auſter in Saty. iiii. Perditus: peditũ dicit: qđ recuperari non po

Corpora: quiq; ſolet rectum deſcẽdere funẽ.
Quam tu corycia ſemper qui puppe moraris.
Atq; habitas coro ſemp tollendus & auſtro
Perditus: a ſiculis ſacci mercator olentis:
Qui gaudes pingui antiquæ de littore cretæ
Paſſu: & mũicipes iouias aduexiſſe lagenas
Hic tamen ancipiti fingens veſtigia planta:
Victum ille mercede parat: brumãq; famẽq;
Illa reſte cauet tu propter mille talenta:
Et centum villas temerarius aſpice portus.
Et plenũ magnis trabib⁹ mare: pl⁹ boĩm ẽ iã
In pellago: veniet claſſis quocũq; vocarit

Spes lucri: nec carpathium: getulaq; tantum
Aequora transiliet sed longe calpe relicta

teſt: pinguí: littore cretæ. Dionyſius inqt Nec longe ab iis ſita eſt. Creta inſula pulchra: & fœcunda nutrixq; iouis magni: ac frugū bubertate & paſcuis copioſiſſima: meraciſſimoq; inundans vino. Cretæ: eudoxus tradit Cretam in ægeo ſitam eſſe pelago. Strabo vero libro. x. ait: q; a ſeptētrione ægeo pfundit pelago ſimul & Cretico. Ab auſtro aūt aphricano alluitur. Et Pli. li. iii. ſcribit. Centum vrbium clarā fama fuiſſe. Maro item. Creta iouis magni centum digeſta p vrbes. Paſſum: a patiendo nomen acinis dat paſſis: vt ſcribit Pli. libro. xiiii. ca. ii. paſſum inquit. Nouius dicit liquoris: genus: quod ex vua paſſa cogitur. alibi quoq; dixit: paſſum eſt ppriе rugoſum vel ſiccum. Vnde & vua dicta paſſa ē. q; ſit rugis implicata: plura diximus libro. ii. g. Municipes lagenas iouis. i. eiuſdem patriæ & ex eodem municipio & loco. ex quo Iuppiter: qui in creta natus & nutritus a curetib⁹. vt oñdit Strabo li. x. ait. n. in cretēſi vero biſtoria Curetes iouis educto res nuncupant. Hic tamē ſcilicet ſcbœnobates & funābulus. Cauet vitat: fugit. Carpathiū: eſt Carpathos inſula excelſa: vrbibus quatuor pollens: aqua Carpathium pelagus: vt ſcri. Strabo li. xi. de ſporadibus. Qui etiam li. iii. ait. Carpathium mare eſſe vſq; Rhodum. Cretāq; ac Cyprū. Pli. li. v. docet. Carpathum vnam eſſe de inſulis rhodiorum. Getula æquora. i. lybicum mare: iuxta qđ vt mela docet: ſunt natio frequens multiplexq; getuli. Calpe oceanus ab occaſu ſolis irrūpens. Leuo latere europam radit. Aphricam dextro. ſciſſiſq; calpe & Abila mōtibus: quos dicunt colūnas berculis inter mauros fundit & biſpaniā. Auctor eſt ſolinus.

Carpatos
Getuli
Calpe
Abyla

Puppe coritia. i. erabunda & pyratica. Nam cilices piratæ erant: vt ante eſt dictum vel coritia expo nas nam permanet in ſimilitudine tbetri. Tbeatrum em̄ croco & vino ſpargebat: vt in cōmentariis Martialis diximus: & tunc lubricum erat. Martia. Lubrica corritio q̄uis ſint pulpita nymbo. ait igit. Petaurus & Funabulus non magis in lubrico loco ſunt quum ludunt & præcipiti ad fallenda veſtigia in mortem. quam tu cum es in naui. quæ quidem coritia eſt. & lubrica in morem: tanq; ſparſa croco: vt etiam tbeatrum. Sacci olentis. cro cum vt puto intellīgit. Nam ſiculi vt ſcribit Stra. frumentum crocū: mel pecora: pelles lanas: in vrbem mittebāt & ſiccanium crocum appellat Papinius in ſiluſis. Paſſum. paſſum vue genus eſt: qđ olim e creta mittebat ex vua quā ῥηκάτ. græci nos apiā: & cirpulam appellamus. fit pluribus modis: ſed diligētiores vuas ſiccant ſole donec paulo amplius dimidium pondus ſupfit: grana eximunt quæ malefacta vino donec intumeſcant exprimūt: vndevinum eſt paſſum Columella ex diſciplina Mangonis aliter conficit. Hic tamen. ſ. funalibus. Carpathiū mare quod eſt inter rhodum & ægyptum tempeſtate & naufragiis inſigne. Aequora getula. i. mare lybicum quod ſyrtibus p̄tendit aut ſcri. Strabo & ægypto finitur.

DO.

Quiq; ſolent rectum deſcendere funem: ſcbœnobatæ. Qua tu corycia ſemp qui puppe moraris: ſynecdocbicos nauē dicit. Corycia ſemp qui puppe moraris: totus inquit Stra. pernaſus cōſecratus eſt: q; antra & alia loca bonore & ſanctitate digna cōtinens ex quibus celeberrimū & formoſiſſimū eſt corycium nympbarum antrum vt a loco vbi cōpacta ſit nauis dici videat corycia: ſed id minime refert modo ſciamus corycian p quouis loco intelligi: vbi nauis fieri potuerit. Coro ſemp tollendus & auſtro: tropus eſt metalaſſis. coro qui agreſtes græce dicit: qui inter ſeptētrionē & ſauonium flat: auſtro qui græce notus a pluuia dicit oppoſitus apctie. Sacci mercator olentis: in quo aromata fuere. Antiquo de littore cretæ quæ iouem nutriuit infantem: ergo antiqua eſt ſi cum aliis conferat inſulis. Pingue paſſum. paſſum: vt Marcel. inquit dicit genus liquoris q; ex vua paſſa cogit. Varro paſſum nominabant ſi in vindemia vuam diutius coactam legerent eamq; paſſi eſſent in ſole audiri: & palladius paſſum inquit nunc fit ante vindemiā q; aphrica ſueuit verſa conficere pingue atq; iucundū & q; abſcondidū ſi vitaris mellis vice ab inflatione te vindices. legunt ergo vuæ paſſæ & in fiſcellis clauſæ iunco factis aliquatenus rariore contextu virgis primis fortiter verberant: deinde vbi vuaꝝ corpus vis cōtuſionis exoluerit cocleæ ſuppoſita ſporta cōprimit binc paſſim eſt quicquid effluxerit & condidū vaſculo mellis more ſeruat. Et municipes iouis aduexiſſe lagœnas. qm̄ in creta iuppiter & natas & altus ē in lagœnis nobile in primis vinum aſſeruari ſolebat. Plau in curculione: quaſi lagœnā dicas in qua vinū cbium ſeruari ſolet. Ancipiti figens veſtigia plata: dubius aut domū rediturus ſic incolumis. Brumāq; famāq; veſtē: vt ſibi coparet & eſcā. Illa reſte: boc eſt naui ſynecdocbicos. Tu qui affluis opibus. Propter mille talēta: q; nos talentū græci tala nō dicunt. Home. ἐωτάμ υρόυσ τριῳόλάσ δέκάδεχρόυσόέό τάλάντάτ quodā pōdere habet nomē: pōdus vero non vnū fuit ſed paruū & magnū & mediocre talentū. atbenienſe talentū paruum minas ſexaginta: magnū vero ferme octoginta tres & vncias q̄ttuor & timæus: & Ariſto. ſcribunt confecit. Temerarius aſpice portus. p temerarie: vt p noiatiuo vocatiuū. Perſius poſuit Cēſoremq; tuū vel quod trabeate ſolutas. Magnis trabibus nauibus. Plus bominū & iam in pelago ſubaudiendū q̄ in teneris pelagus mare: qm̄ græcū eſt cum generis neutri ſit in us terminatū ſecūdæ declinationis inuenit: vt chaos. Ouidius ereboq; chaoq; & melo quod etiā more græco declinatū inuenit Lucretius. Et cignæa mele pboebeaq; dædala cordis: & rurſum ac muſæa mele p cordas organicq;: excipit genusqđ alioꝝ analogiā nō ſeruauit quippe & tertie declinationis eſt: vt tbus tburis pus puris. vnde ſuppurare quicquid dicat Priſcianus: nam latinoꝝ nullum nomē generis ē neutri in us terminatum ſecunde declinationis præter vulgus: quod & maſculini generis eſt. Nec car-

VAL.

pbathium.icario mari carpathium cõiungit: vt ab austro ægyptium & ab occasu creticũ a carpbato e sporadibus insulis vna carpbathiũ dictum. Gætula lybica. Sed longe calpe relicta audiet berculeo stridẽte gurgite solem: calpe in bispania berculeis columna vt in mauritania abila. Rufus Festus de oris maritimis: bic berculanæ stant colũnæ quas monet. Vtriusq; baberi cõtinentis legim⁹. Sunt parua porro saxa ꝓminentia Abila atq; calpe: calpe in bispano solo. Mauriſiorũ est abila: nãq; abila vocant. Gens punicorum mons q; altus barbaro est. id latino dicti. vt Auctor Plau. est. Calpeq; rursum in græcia species caua. Teresq; visu nuncupatur & iugo. Athenienſis dicit euctemonitem: & subiungit. Ineſſe puippe dicit ollis berculis. Et templa & ara inuebi aduenas rates. Deo litare: obire

MAN. Solis occasus. festinopide. Nefas putatum demorari in insulis.

Herculeo stridẽte gugite solem. Possidonii sntia ẽ vt Strabo refert. Solẽ in finitimis oceani littorib⁹ maiorẽ occidere ingẽti cã strepitu: ac si in illo restringẽdo pelagus efferuescat. Statius itẽ in siluis i lucani genetbliaco ait: fœlix beu nimis: & beata tellus. Quæ ꝓnos bipionis meat⁹: summis. Oceani vides i vndis: stridorẽq; rotæ cadẽtis audis. Grãde ope pcũ. i. laboris pcũ ẽ aũt ironia latius tn supius de bac voce. Tenso solle: plena Crumena.

Oceani monstra. Inde ab oceano. s. Aluta tumida. Idẽ q; tẽso solle ẽ. Aluta vero pellis mollior dr: supra lati⁹ patuit. Oceani mõstra Pli. li. ix. scri. Vez esse quicqd nascat in pte nature vlla. & in mari esse: pterq; multa. que nusq; alibi rez qdẽ non solũ aialiũ simulacra. Turraneus vo ꝓdidit. Bæluã i gadita nalia cui⁹ inter duas pinas vltimæ caudæ cubita sedecim fuisse dentes eiusdẽ centũ viginti. Iuuenes marinos. Tyberio principi nunciatũ ẽ visum auditũq; quodã in specu cõcba canẽtẽ Tritonẽ. Et diuo Augusto gallie legatus cõpluris in littore apparere exanimes Nereidas scripsit. Vide derũt aliq in gaditano oceano: marinũ bominẽ toto tpe. absoluta sil'itudine ascẽdere nauigia nocturnis boris: statiq; degrauari q̃s insiderit ptes: & si diutius pmane at: etiã mergi. Pli. auctor lib. ix. Mo vnus mẽtes agitat furor. Varia stultie genera esse docet in qbus etiã esse dicit: q nauigãt auaritiæ cã. Illæ sororis. Soror appellata ẽ: q; q̃si seorsum nascit: separaturq; ab ea domo: in q̃ nata est. & in aliã familiã transgredit: vt inquit labeo iure consultus. Frater vero dictus est: quasi fere alter vt. p. Nigidius ait. Quæ omnia refert Gellius libro. xii. ca. x. Illæ sororis: orestem intelligit: qui postq; matrem occidit. Clytemnestram confestim in furorem deuenit. Cum videretur sibi occisæ matris iminere imaginem facibus & serpentibus armatam: & ei continuum minitantẽ exitium. vnde libro. iiii. Verg. Aut agamennonius scænis agitatus orestes. Armatã facibus matrem & serpentibus atris Quum fugit vltricesq; sedent in lumine diræ. In taurica tandẽ ab ipbigenia sorore liberatus ẽ. De quo latius Naso libro. iii. de ponto Suetonius etiã de Nerone scribit q; sæpe confessus est exagitari se mẽna specie: verberis furiaz: ac tædis ardẽtibus ꝓterea cælsus lib. iii. ca. xviii. Tria insaniæ genera ponit: prima insania & acuta & in febræ est græci pbrenesin appellant. Alterũ genus insaniæ est: quod fere sine febre incipit. leues deinde febriculas excitat & cõsistit in tristicia. Tertium genus est ex bis longissimũ adeo vt vitam ipsam impediat: quod robusti corporis esse cõsueuit: buius aũt ipsius species due sunt. Nam quidam imaginibus: non mente fallunt. qualem insanientem aiacem vel Orestem poetarum fabulæ ferunt: quidã animo desipiunt: bæc ex illo. Hic bone pcusso Aiax tbelamonis filius amissis armis achillis de quibus cum vlysse certauerat in furorem versus duos tauros domi alligatos scutica pcutiebat: quoz alterũ vlyssem: alterum vero agamẽ nomen dictitabat: de quo late sopbocles. Itbacum: vlyssem ab itbaca patria ita dictum. Parcat tunicis. id est. licet non laceret vestimenta: vti furiosi assolent. Curatoris æget: tanq; insanus. Curator cũ dicitur: qui curã alicuius gerit. Distinguitur: separatur ab naufragio & morte. Plutarcbus scribit catonem seniorem: tribus in rebus pœnitentiã egisse. Primũ si mulieri quisq; arcanũ aliquando credidisset fm si aliquo naui transmisisset. quo pedestri itinere sibi ꝓficisci licuisse. Tertium siqua dies ei p incuriam inanis

Audiret berculeo stridentem gurgite solem
Grãde opẽ pcium ẽ: vt tenso solle reuerti
Inde domum possis: tumidaq; supbus aluta
Oceani monstra: & iuuenes vidisse marinos
Non vnus mentes agitat furor: ille sororis
In manibus vultu eumenidũ terret: & igni:
Hic bone pcusso mugire agamẽnona credit
Aut itbacũ: parcat tunicis licet atq; lacernis:
Curatoris æget: qui nauem mercibus implet
Ad summũ latus: & tabula distinguit buda
Cum sit causa mali tanti: & discrimis buius
Cõcisum argẽtum in titulos facieq; minutas
Occurrũt nubes & fulgura: soluite funem
Frumẽti dominus clamat: piperisq; coẽptor
Nil color bic cœli: nil fascia nigra minatur.
Aestiuum tonat infœlix: ac forsitan ipsa.
Nocte cadet fractis trabibus: fluctuq; pmet
Obrutus & zonam læua marsuq; tenebit.
Sed cuius votis modo nõ suffecerat aurũ.
Quod tagus & rutila voluit pactolus barena

effluxisse. Concisum argentū: pecunie peripbrasis est. Soluite funem. scilicet nauigetē. Fascia nigra Nubium circulus Plī. em̄ libro. xviii. sic ait. Circuli noui circa sidera aliqua pluuiam (supple tu) significant. Postea vero de nubibus sic. Sole occidente si ex vtraq; parte eius cœlum petent: tempestatem significabunt. Vebemētius atræ ab oriente in noctem aliquam minanē. Ab occidente in posterum diem. libro vero scdo. ca. li. sic. Et in longam veluti fistulam nubes: aquā trahit. Aestiuum: vt estatæ solet. vt Zonam quia ligatus est pecuniæ sacculus vt quidam aiunt. Rectius tamen illud: vt Zonam nūmis aureis ornatam intelligas bmōi em̄ zonis quondā vsi sunt. binc Tranquillus memi- nit vitellium zonam se aureorum plenam circūdidisse. Apuleius item li. vii. ita inqt. Sed vxor eius plotina q̄dam rarę fidei atq; singularis pudicitiæ fœmina: q̄ decimo partus stipendio viri familiam fundauerat: cōtemptis vrbicæ luxuriæ delitiis: fugientis comes: & infortunii socia: tonso capillo in masculinam faciem reformato habitu p̄ciosissimis moniliū. & aureo monetali zonis refertis incincta inter ipas custodientiū militum manus & gladios nudos intrepida: cunctoq; piculoq; particeps & pro mariti salute peruigilem curā substinens erumnas assiduas ingenio masculo substinebat. hæc ille Gellius itē li. xiiii. ca. xiiii. scribit Gracchū: quū ex sardinia rediit in cōcione ad pplm inter alia dixisse hæc verba. Itaq; quirites: quū romam profectus sum: zonas quas plenas argeti extuli: eas ex prouincia inanes rettuli. Alii viri amphoras quas plenas tulerunt eas argēto plenas domo reportauerunt. Læua dextra em̄ natabit. Pāni. i. subligacula. Tagus solinus de hispania & lusitania loquens ait. Tagum ob arenas auriferas cæteris amnibus prætulerūt. Pactolus lydie falsus aurifer binc aliter. Chrysoroam vocant. Auctor est idem Sol.

Nubium circuli

Zone nummosæ

Tagus Pactolus

Sed longe calpe relicta sensus ē etiā exhibit in oceanū ex freto gaditano. Nam calpe mōs dextra parte occurrit nauigātibus in oceanum alto cacumine: ad radices habet oppidū. Calpem q̄ Thinotbenes scribit cōditum fuisse ab hercule: & olim appellatū heracleam. Stridētem solem. Nā posidonius auctore Strabone ait in oceani littoribus sole illic occidēte strepitum aquarum fieri. quasi eferuescāt igne salari imisse. Operæp̄cium irrisio est & ironia in auarū. Aluta tumida. id est. crumena quæ ex aluta ē tumēti & plena pecuniis. i. q̄d dixerat. Tenso folle. Fidem vero ex p̄ceptoris consilio legit. Aluta tumida quia nobiles aluta vtebātur tumidi: in boc bene mecum agit̄. q̄d ii cōtigerūt aduersarii: quoq; insania & ignorātia nō tam a me refellenda fuit multis verbis. q̄ breuiter ꝓponenda. ipsa em̄ se ex om̄i pte ostendit. Nonvnus mētes: multa inquit sunt stultoq; genera. Alii em̄ alia re insaniūt: vt etiā fidētinus falsa auctoq; interp̄tatione. & boc quoq; inqt insaniæ genus ē quod ii nauigant tot periculis. vt acquirāt opes. Illæ sororis. Orestæ furorem notat: q furias expauescebat. quum etiā in manibus ipbigeniæ sororis esset: a qua purificatus est alii electrā intelligūt: quū tamen id absurdū sit nec buic loco cōueniat. Igni. i. faucib⁹ furialibus. Hic. Aiax. aiax em̄ supatus in amoq; iudicio versus ē in furorē: & sumpto flagello boues cædebat quos p amentiā putabat esse mō agamennonem. modo menelaū. extat Sopbocles tragœdia. quæ aiax ferens flagellū inscribit̄. Tunicis & lacernis. i. q̄uis non insectet̄ lacernatos. & tunicatos iudices & bomies: & neminē cedat: tñ æget curatore qui nauigat. i. est insanus. Concisum argentū in titulos: bic totus versus ē peripbrasis pecuniæ. Nam pecunia signata est variis imaginibus & titulis: vt bigis quadrigis. naui iano. pecude victoria: vnde numi victoriati. q̄d Plī. scribit ne paginā illius recitem. Aestiuum tonat. i. tonitrua bæc nō minanē tempestatē ait. Auarus sunt tonitrua inqt qualia sunt æstate. Sufficiēt. i. necesse erit sit cōtentus pānis velātibus inguina. Sed longe calpe relicta. ablatiuus ē a noiatiuo calpe q semp ꝓducit̄: vt ipse supra penelope leuius torquetis arachne & Luca. tbetis maiorib⁹ vndis. Hesperiam calpe summoq; ipleuit atlante. fecit g̃ bic Iuue. systolem nisi sit a noiatiuo calpis. Herculeo gurgite gadditano. cur berculeo ex bis q̄ dicta sunt satis patet. Stridentē gurgite solem: q; oceanū ingredi vel ex oceano egredi & vulgariū opinione efferuescere videat̄. Grande opeꝑcium: magnum quiddam. Vt tenso folle: plenis pecunia loculis. Tumidaq; supbus aluta. boc supioris est expositio nisi tumentia ventis secūdis vela significari credamus q; velo loco galli pellibus olim vterent̄. Cæsar in cōmentariis pelles ꝓ vellis alutæq; tenuiter cōfectæ: bæsiue ꝓpter lini inopiam atq; eius vsus inscientiā: siue eo quod est magis verisimile q; tantas tempestates oceani tantosq; impetus ventorū sustinere ac tātopere nauiū regi velis nō satis cōmode posse arbitrabant̄. Oceani monstra. q; nunq; antea videri similia monstra videant̄. Iuuenes vidisse. marinos tritones. & id genus alia quæ humanam præ se ferant effigiem. Illæ. orestes. Sororis electræ.

DO.

Vultu eumenidū furiarū. Terret̄ & igni: quem furiæ agere videbat̄: id vero ob matris cædē factum scribunt quidā quod negat Hora. idq; probat. Quod exquo est habitus male tutæ mētis orestes. Nil sane fecit q; tu reprēdere possis. Non pyladē ferro violare aususq; sororē Electrā: tantū maledicit vtriq; vocādo Hāc furiā: boc aliud iussit q; splēdida bilis. Vultu eumenidū: q̄s dicim⁹ diras græci eumenidas noiant. Hic boue pcusso mugire agamēnona credit. aiax telamoni⁹. vt sopbocles in tragœdia quā aiacē mastigopboron inscripsit. palladis ita furore correptus ē: vt & boues: & oues passim q̄ occurrissent cedere se modo agamēnona mō menelaū modo Vlyssem arbitratus interfecere: qui cum resipuit sibi gladio necem cōsciuit: quem agamenon & Menelaus teucro ne fratrē sepeliret interminabant̄ interritum. sup bis rex inde argumētis vlyssis victus prudetissimis teucro aiacē sepeliendū permisit. vnde illud apud Horatium. Cur aiax heros ab achille secūdus. Putrescit totiēs seruatis clarus achiuis. Gaudeat vt pplus priami priamusq; inbumato. Per quē tot iuuenes patrio

VAL.

caruere ſepulchro. Mille ouium inſanus mori dedit inclytem vliſſem. Et menelaũ mecum ſe occidere clamans. Ithacum vliſſem. Parcat tunicas eas nõ diſcindat. Curatoris æget. & furioſus. Ad ſummum latus: vt plures non queat continere. Et tabula diſtinguitur vda. pro ab vda non longius a maris fluctibus eſt quam quod tabula diſtinguit vt ab extremo vitæ exitio parum admodum diſtet. Cõciſum argentũ in titulos faciesq; minutas peripbraſticos pecuniã dicit. Occurrũt nubes & fulgura quæ imminẽtem pferunt maris tempeſtatem. Nil faſcia nigra minaẽ. bæc in modum faſciæ nubes quæ cœlum cingit nullam aeris figuram oſtendit intemperiẽ: quod ideo dictum: q̃m in Ariſtotiles tradit. nubes aliquãto ante ſolem in trabis modũ caliginoſæ ptenta cũ ſolem compbendit futuram ſtatim oſtendit pluuiam. Aeſtiuum: vt p eſtatem ſolet. Infœlix qui ſe mari cõmittit irata. Et zonam læua morſuſq; tenebit. vnde pendet marſupiũ. Quod tbagus. biſpanie fluuius.

Pactolus lydiæ fluuius qui aureas inuebunt barenas.

MAN. Picta. ſ. in tabella. quã bumeris ſuſpenſam de more naufragii ferebant. Parta: acquiſita. Prædiues bamis. boc loco. ſ. adiuciẽ cũ. e. vocali p̃cedente p ectblypſin.

Hamis qbus. ſ. caperenẽ fures. Vigilare coborte &c. Quo nãq; magis abundat aliqs: eo magis piculis ſubiacet. Inqt pbũs. li. viii. etb. Et Hor. in auarũ ſatyra. i. Auaro-tum curæ. ait: an vigilare metu exanimem noctesq; dieſq; formidare malos fures: incẽdia. ſeruos. Nec te cõpilent fugientes boc iuuat Horũ ſemp ego optarẽ paupimus eẽ bonoꝝ. Pbrigiaq; colũna. Tibul. item. Qui due domus ꝓdeſt pbrygiis innixa colũnis. Lata teſtudine: qua ſcilicet lecti ornati ſunt. vt ſupius dictum eſt. Dolia: vaſa ſunt vinaria ingentia. vt ſcribit Nonius. Nõ ardẽt. i. nõ vtunẽ: nã cretea erãt. binc ait inferius ſi frigeris &c. Item ſenſit alexander: teſta cũ vidit In illa magnũ bitatorẽ. Atq; eadem plũbo cõmiſſa manebit ſenſus eſt. q̃ dolia nudi cynici. i. diogenis ſi frãgereẽ: poſſent illico eadẽ reparari ad bibito plumbo. eo eñ multa cõnectunẽ.

Diogenis dolium Senſit Alexãder Diogenes quũ ad quẽdã ſcripſiſſet: vt ſibi cellulã pararet: illæq; tardius id exequereẽ: dolium ꝓ domo babuit. Aeſtate ſeſe in feruida arena voluta-bat: byeme vero ſtatuas niuoſas cõplecte-baẽ. Ad ſolem ſedẽti aſſiſtens Alexãder ait. Pete a me qd̃ vis. At illæ: noli inqt mibi vmbrã facere: reſpondit alexander. Diogenes eſſe velim niſi eſſem alexãder De bis omnibus legito laertium. & Plut. in alexandro. Magnum babitatorẽ. id eſt. diogenẽ magnanimũ: diuitias eñ ſperne-bat Nullum numen abeſt ſi ſit prudentia. id eſt. nullus deorum: omnes enim fauent prudenti & ſapienti: quod quidem latius expoſitum eſt in fine Saty. x. Numen vero vt inquit Varro: dictum eſſe imperium: dictum ab nutu. Et feſtus ait. Numen quaſi nutus dei atq; poteſtas. Nos ſcilicet deſides & imprudentes. Sed te nos facimus fortuna deam: de fortuna videto in fine ſat. x. vbi bocidẽ carmen babetur. In quantum ſitis atq; fames. Horatius item Satyra prima ait. Eſt modus in rebꝰ ſunt certi denicq; fines. Quos vltra citraq; nequit conſiſtere rectum. Epicure. epicurus in epiſtolis aq̃ tantum & cibario pane ſe contẽtum eſſe teſtatur vt ſcribit Laertius: de quo plura ſuperius. Socratici pœnates: ſcribit laertius: ſocratẽ adeo parce ac temperate vixiſſe vt quum athenas lues ſæpe numero vaſtaret. ſolus ipſe nunq̃ ægrotauerit. dicebatq; qui ſuauiſſimæ comeſſet eum minime obſonio egere. itaq; in facilitate victus maxime gloriabaẽ. Aliud natura. Seneca epiſtola. l. inquit. Virtus ſm naturam eẽ vitia inimica & infeſſa ſunt. Epiſtola vero. lxxxxv. ſic. Nulli nos vitia natura conciliat: illa liberos ac integros genuit. Cicero autem libro. ii. tuſc. de natura ſic ait. Nibil enim praſtantius babet. nibil quod magis expetat: q̃ boneſtatẽ: q̃ laudem: q̃ dignitatem: q̃ decus. Idem quoq; Seneca epiſtola. cviiii. ait. Omnibus enim natura fundamenta dedit ſemenq; virtutum: oñes ad ea iſta nati ſumus. Vtq; philoſophus libro. ii. de cœlo ait. Natura nil irrationabiliter ne fruſtra facit Ci

Numen

Epicuri Victus Socratis Victus Virtus Vitia naturæ Bona Natura quid

Frigida ſufficent velantes inguina panni:
Exiguuſq; cibus merſa rate naufragus aſſem
Dum rogat. & picta ſe tempeſtate tuetur.
Tantis parta malis cura maiore metuq;
Seruantur: miſera eſt magni cuſtodia cenſus
Diſpoſitus prędiues bamis vigilare cobortẽ
Seruorum noctu licinus iubet: attonitus pro
Electro: ſigniſq; ſuis: pbrygiaq; columna:
Atq; ebore: & lata teſtudine: dolia nudi
Non ardent cynici: ſi fregeris altera fiet
Cras domꝰ: atq; eadẽ plũbo cõmiſſa mãebit
Cenſit alexander teſta cum vidit in illam
Magnum babitatorem: quãto fœlicior bicq
Nil cuperet: q̃ totũ qui ſibi poſceret orbem
Paſſurus geſtis æquanda pericula rebus.
Nullum numen abeſt ſi ſit prudẽtia: ſed te
Nos facimus fortuna deã: menſura tamẽ quę
Sufficiat cenſus ſi quis me conſulat: edam.
Inquãtũ: ſitis atq; fames: & frigora poſcũt
Quãtum epicure tibi paruis ſuffecit in bortis
Quãtum ſocratici cęperunt ante pœnates
Nunq̃ aliud natura: aliud ſapientia dicet
Acribus exẽplis videor te claudere: miſce

cero aũt in li.de.n.d.ſcribit.q̃ alii naturã eſſe cenſent. Vim quandã ſiue rationẽ cientẽ motus in corporibus neceſſarios. Alii autem vim participem rationis atq̃ ordinis (tanq̃ via) progredientem declarantemq̃: quid cuiuſq̃ rei cauſa efficiat: quid ſequatur: cuius ſolertiam nulla ars. nulla manus effi ciat. Nemo opifex: conſequi poſſit imitando. Et lib.iii.off.ſic. Nature ratio eſt lex diuina & buma- naturæ
na. Claudere reſtringere. ratio

Picta tabula.i.pendente ex collo more naufragii. Perſius Cantas quũ te in trabe pictum ex bume DO.
ro portes. Electo id eſt phialis ſuis ex electro: Electrum autẽ aurum eſt vbi ſint quinta argenti portia. Home. regiam Menelai fuiſſe ſcribit electro: auro argento. ebore. Columna phrigia.i.ex marmore ſinadico quod phrygium eſt: vt ſcribit Stra. Ebore. pro pedibus menſarum eburneis. Lata teſtudine.i.pro lectis diſcubitoriis tectis putaminibus teſtudinum: vt ante eſt dictum: Alexãder. Alexãder cum corinthum veniſſet: vt ſcribit Plu. illicq̃ eſſet Diogénes cinicus philoſophs: et ab eo nõ ſalutaretur: ipſe ad illum acceſſit: interrogauitq̃ an aliqua re indigeret: nulla inquit: niſi vt ne ſolem mihi occupes q̃ apricor. Mirantibus aliis reſpõdit Alexãder: Diogenes eſſe vellem niſi eſſem alexãder. Magnũ ba.i.excellenti animo opes cõtemnentẽ Diogenẽ. Nullũ nu.i.nullã potentiã. Nam numen ꝓprie dicit̃ dei potentia: vt ſcri. Var. Sufficiat.bi oẽs verſus q ſequunt̃ oſtendunt eum qui nõ ſit contentus rebus neceſſariis non poſſe expleri vlla diuitiarum magnitudine. Epicu. & Socra. rebus neceſſariis vixerunt cõtenti vt eſt apud Laertium Acribus exemplis.i. videto tibi fortaſſe q̃ velim te cogere ad nimiã frugalitatẽ dum ſuadeo. vt ſis cõtentus rebus nature neceſſariis.

Frigida ſufficient velãtes inguina panni. frigida quos crebro vnda aluit tempeſtatis. Et picta ſe VAL.
tempeſtate tuetur: quam ab humeris in tabula depinctã defert mẽdicans. Depoſitis prædiues bamis: alios opibus excedens. Diſpoſitis bamis quibus nocturnos intercipiat fures. Vigilare cohortem ſeruorum. numeroſam multitudinem: vt cobors eſſe videri poſſet: Licinus iu. de quo ipe ſupra: Quo tondente grauis iuuenì mihi barba ſonabat: ſed pro quocunq̃ ditiſſimo nuc Licinus accipiendis eſt. Attonitus pro electro quod fit metallo⁊ adulterio vt aurum cum auro confundatur auctore Plinio: & naſcit̃: vt pleriq̃ ꝓdiderũt ſed tam varii fuere inter ſe de hac re auctores: vt quicq̃ nõ poſſit affirmari: phaetontis. n. inquit pli. fulmine icti ſorores luctu mutatas in arbores populos lachrymis electrum omnibus annis fundere iuxta beridanum amnem quem padũ vocamus: & electrũ appellatum. q̃m ſol vocatus ſit electriõ plurimi poete dixere primiq̃: vt arbitror æſchilus polyxenus euripides ſatyrus necander: quod eſſe falſum. Italiæ teſtimonio paret: diligẽtiores eorum lectridas inſulas in mari adriatico eſſe dixerunt ad quas dilaberet̃ padus qua appellatione nullas vn q̃ ſibi fuiſſe certũ: nec vero illas ibi appoſitas eſſe in quas quicq̃ curſu padi deuehi poſſit adiicit & pleraſq̃ multo⁊ alio⁊: vbi nam naſcatur electrum ſentẽtias: quas nunc referre neceſſe nõ eſt cũ præſertim omnes vna falli eſſe videant̃. vt etiã ſecti orbis manifeſta quidam arguant̃ ignorantia q rbo danum & padum in adriatico littore confluere aut crediderũt. aut aliis ſe pſuadere poſſe ſperarunt. Signiſq̃ ſuis: ſtatuis ex auro argẽtoue conflatis: nã vt multarũ & ſignificationũ ita & ſtatuã ſignum ſignificat. Hora. Centum potiore ſignis munere donat. Phrigiaq̃ columna. quã aut loci diſtantia aut artificum labor precioſam reddit. Et lata teſtudine: num fornicatũ opus multa impenſa factum lecti vndiq̃ ſuperne ſuſpenſum tegmen dicit q̃ conopeum etiã appellamus: aut inauratam cõtignationẽ in teſtudinis modũ: aut certe lata teſtudine quã margaritis munitã habeat. Dolia nudi nõ ardent cynici. Diogenes cynicus qui. ἀμφίβιος vulgo appellatus eſt: q̃ cibum quo quotidieveſceretur a quouis mendicaret humanarũ contemptor diuitiarum in portarum veſtibulis & ciuitatum porticibus fertur habitaſſe: cunq̃ ſe torqueret in doliovolubilẽ domũ ſe habere iocabatur & ſe cum temporibus immutantẽ per frigus enim os dolii vertebat in meridiem. æſtate ad ſeptentrionem. & quacunq̃ ſe ſol inclinauerat Diogenis ſimul pretorium vertebat̃: quẽadmodum ampliſſime dion Chryſoſtomus libro quarto de regno expoſuit. Nõ ardent. q̃m exigui habent̃ prætii. Nudi: pauperis. Aut eadem plumbo cõmiſſa manebit. comparata ei quæ plumbo tecta eſt tam diu durare videri põt: aut cõmiſſa feruminata: vnde commiſſura: Senſit alexander: qui dixiſſe fertur vellẽ eẽ Diogenes ſi Alexander non ſim. Teſta. dolio. Magnum habitatorem: qui humanas rex vtpote caducas cõtemſerat: Quam qui totum ſibi poſceret orbem veluti ipſe fecerat Alexander. Paſſurus geſtis æquanda pericula rebus: q̃ in etatis flore veneno fit circũuentus. vt poſt ſummos belli labores metus & deniq̃ immatura mors põſto fuerit vt nulla videatur humana fœlicitas a magno eſſe immunis periculo: Nullum numen abeſt ſi ſit. pro ad ſit prudentia: qua omnes animi reguntur affectus & rationis manet vis immobilis nihil committas quod te pœniteat. Sed nos te facimus fortuna deam: quando non animi ſed corporis cæca ratione ducimur: nec immortalia ſed bis ſenſib⁹ ſubiecta errantibus & falſis plena imaginibus tanq̃ numen aliquod admiramur: Menſura tamen quæ ſufficiat cenſus. quem deniq̃ finem appetendi tibi cõueniat imponere. Quantum epicure tibi paruis ſuffecit in bortis: epicuri quem voluptatis aſſertorem norunt omnes exemplo comprobat: quo facilius quod cupit pſuadeat: vt ſi humanã voluptatem etiam conſectemur parua & pauca cupiam⁹ quãdo & multa & ampla: vt cõparemus ingens exhibeant nobis negocium. Quantũ ſocratici coꝛperunt ante penates: non em̃ plura fertur ſocrates habere voluiſſe q̃ natura ipſa poſcere vel potius efflagitare videret̃. Nunq̃ aliud natura aliud ſapientia dicit inuita nil dicas faciaſq̃ minerua id eſt repugnante natura q̃ in omnium ore verſatur.

MAN. De noſtris moribus:de opibus ipis:qs ardēt:& cupiūt noſtri tpis boies Summa biſſeptē ordinibus.i. quadringēta ſeſtertia qbus equites fiebāt: & in gradu.xiiii. ſedere poterāt:q latius dictum eſt ibi:Sic libitum vano.qui nos diſtinxit otboni.

Si rugā tradit.i.ſi diſplicet.cū nō ſuffici at tuo voto. Duos equites.i.octoginta ſeſtertia. Tertia quadringēta: vt ſint bis ſex cētena ſeſtertia. Si nondum impleui gremiū:ſi pandit vltra.boratius in auarū ſat.prima inquit.Denicq ſit finis quærendi quūcq babeas plus:pauperiem metuas minus:& finire labore incipias:parto qđ

Ergo aliquid de noſtris moribus efficeſūmā
Bis ſeptē ordinib⁹: quā lex dignat otbonis
Hæc quocq ſi rugā trabit:extēditcq labellū
Sume duos equites. fac tertia quadringenta:
Si nondū impleui gremiū:ſi pandit vltra
Nec croeſi fortuna vncq:nec perſica regna
Sufficient animo:nec diuitiæ narciſſi:
Indulſit cæſar cui claudius omnia:cuius
Paruit imperiis vxorem occidere iuſſus:

Diues quis

auebas. Tullius itē in parad.ſic ait.Quē em intelligimus diuitē:aut boc verbū in quo bomine ponimus:opinor in eo cui tanta poſſeſſio eſt vt ad liberaliter viuendū facile cōtentus ſit. q nibil quærat: nibil appetat:nibil optet amplius.Itē qui nibil ſibi deeſſe putat:nibil curat amplius:ſatiatus eſt: aut

Croeſus

contentus etiā pecunia:concedo diues eſt. Pandit.ſ.gremiū. Croeſi fortunā.fuit Craſus lydorum rex.q primus e barbaris græcoq alios ad tributū pēdendū.alios ſibi amicos cōciliauit.Subegit qdē Ionas:æoles:& qui ſunt in aſia dores.bæc & plura herodotus lib.i.Juſtinus etiā lib.i.ait.Babyloniis

pſarum victus

rex lydorum croeſus cuius opes diuitiæcq inſignes ea tēpeſtate erāt in auxiliū venit.Diximus & plura in ſat.x.Perſica regna.pſe lautæ cænāt:integra:& multa:& varia apponētes.Lecti & poculorū ornatus ſplēdidiſſimus auro & argēto refulget.Strabo li.xv.ſcri.Xenophon vero li.i.pſas pcevixiſſe oſtēdit. Sufficient animo:id ait qm vt ſcri.Cice.in paradoxis:Animus tuus oportet ſe iudicet diuitem.nō boim ſermo neq poſſeſſiones tue.Itē bois diues:nō arca appellari ſolet: cuis illa ſit plenadum te inanem videbo:diuite nō putabo.Itē contentū vero ſuis rebus eſſe maxime ſunt certiſſime cq diuitie.Itē Virtute prædīti qui ſunt:ſoli ſunt diuites.ſatis eſſe putant qđ eſt nibil appetunt: nibil requirunt.Improbi aūt qm incertas atcq in caſu poſitas poſſeſſiones babēt: & plus ſemp appetunt nō modo nō copioſi ac diuites:ſed etiā inopes ac pauperes æſtimādi ſunt. Narciſſi.is Claudii libertus ditiſſimus fuit vt late oſtendit trāquillus.ac tacitus de quo latius in ſat.i.&.x. Vxorem occide

Meſſaline cedes.

re iuſſus:bocait qm ni cædē Meſſaline narciſſus ꝓperauiſſe. Claudius pericliſſet ꝓrupit em Narciſus:denūciauitcq centurionib⁹ & tribuno q aderant exequi cædē. ita impatorē iubere. qua de re in bortis lucillianis ictu tribuni tranſfixa eſt Meſſalina:de quibus tacitus multa lib.xi. & nos latiſſime diximus circa finē ſatyræ decimæ.

DO. De moribus noſtris.i.ſm cupiditatē nīorum tempoꝝ. Bis ſeptē ordinibus.i.babeas tibi quadrī genta cenſum equeſtrē:ob quē pmittit Rboſcius otbo.vt in quatuordecim ſedeas. Duos equites id ē octingēta ſeſtertia.Pandit vltra id eſt:ſi adbuc plura quæris: Narciſi:narciſus libertus Claudii impatoris: cuius meminerūt Trā. & Taci. in inuidioſum diuitiaꝝ cumulū rapinis locupletatus eſt. Claudio pmittēte eodē auctore interfecta eſt Meſſalina impatoris vxor.nam depbenſe in adulterio cū ſillo & famoſis illis nuptiis veniā daturus erat Clau.ſed Marciſcus Cornelio auctore proſiliit & cēturionibus qui aderāt Meſſaline cædē imperauit:affirmauitcq impatorē ita iubere. Indulſit:conceſſit. Iuſſus.ſ.Narciſo.nam vſus eſt iubere.

VAL. Effice ſummā bis ſeptē ordinibus quā lex dignat otbonis:ſenſus eſt noli cupiditatē plura poſſidendi in infinitū ꝓducere.limitē tibi aliqn appone ne plura concupiſcas veluti ſi poſcas tibi quantū otbonis voluit edictum:quod ſuperius:quod nā eſſet ondimus:vt inter equites queas annumerari Sume duos equites:cqtum duobus ſat.videatur equitibus. Fac tertia quadringenta. fac ter quadragies ſextertiū. Nondū ipleui gremiū.nō expleui deſideriū. Croeſi.lydiæ regis ditiſſimi. Nec pſica regna q ſummis ſemp opibus redūdauere.Rufus Feſtus de orbis ſitu.Illudunt auro veſtes & cuncta tegunt.Auro mēbra viris auro veſtigia cōdunt.Tantus pſarū diſſoluit pectora luxus. Nec diuitiæ narciſſi. Tran.de Claudio:ſed ante oēs babuit inqt narciſſum ab epiſtolis & pallantē a rōnibus quos decreta quoq ſenatus non pmiis mō ingētibus:ſed & quæſtoriis pmiis ornamētiſcq bonorari libenter paſſus eſt tm:ꝑterea acquirere & rapere vt qrente eo quondā de exiguitate fiſci non abſurde dictū ſit abūdatuꝝ ſi a duobus libertis in cōſortiū reciperet. Cuius paruit impiis vxorem occidere iuſſus.nam vt ex Taciti biſtoria facile intelligi pōt:narciſſi opa in Meſſalinā q moreret oia pfecta ſunt:vt Cæſari nō licuerit parcenti q deliquiſſet eā amplius viuā intueri.

Argumentum Satyræ.xv.

MAN. Numina diuerſa Aegypti penultima monſtrat.

Vis neſcit Voluſi: Satyre buiuſce
q principio de egyptioꝝ ſuperſtitione
ſcribit.poſtea vero eorundē ſeuiti
am ſatyrico more inſectatur. Bitbynice:

Satyra Quintadecima.

Vis neſcit voluſi bithynice qualia
q demens
Aegyptus portenta colat crocodi-

Ion adorat
Pars hæc: illa pauet saturã serpentibus ibim
Effigies sacri nitet aurea cercopithecí:
Dimidio magice resonãt vbi mẽnone cordæ

Bitbynia in Asia est a septẽtrione põtico mari terminat. Ab occidẽte ꝓpõtide. Ab austro mysia & phrygia. ab oriẽte papbla gonia. Strabo id li. xii. scribit. Aegyptus antiqui id solũ egyptũ vocauere: qđ babi tatur: & a nilo irrigatur: a locis syenæ proximis incipientes vsq; ad mare. posterio res vero oẽs fere oriẽtales partes assumpserũt: q̃ inter arabicũ sinũ sunt: atq; nilũ. hec & plura. Strabo lib. xvii. lege etiã Diodo. li. i. Bitynia

Crocodylon. Crocodylus aial est quadrupes; terrestre & aquatile crescit ex minimo ad decẽ & septẽ & amplius cubitos. Quibusdã egyptio. crocodyli sacrosancti sunt: quibusdã nõ sunt: sed veluti bostes exagitant. sacros admodũ eos existimãt: q circa: thebas & Myrios stagnum incolunt. Quo. vtriq; vnũ ex oibus crocodylis: alunt cicurẽ: & edoctum manu tractari: appẽdentes eius auribus gẽmas: & etiã aurũ. Hec & plura herodotus li. ii. De crocodylo víde to etiã Diodo. li. i. Croco dylus.

Ibim: ibis nigra tota vehemẽter est: cruribus gruinis. rostro adunco. cũ serpentibus pugnat. & interimit & ob id ei ab egyptiis magnus honor exhibet. hec & plura herodotus li. ii. Ci. aũt in li. d. n. d. sic ait. Ipsi qui irridẽt egyptii nullã beluã: nisi ob aliquã vtilitatẽ. quã ex ea caperẽt: cõsecrauerunt. Velut Ibes: que maximã vim serpentũ conficiunt: cũ sint aues excelse: cruribus rigidis: corneo ꝓcereq; nostro auertũt pestem ab egypto quũ volucres angues ex vastitate líbie vento apbrico iniectas interficiunt atq; consumũt. Ex quo fit. vt ille nec viue morsu noceãt: nec odore mortuæ. bec ille. Ibis.

Cercopithecí: simiæ caudis inter se distinguunt. vt Plí scribit li. viii. Cercopithecus itaq; caudata simia dicit κέρκος em̃ cauda est. πιθήκος simia. Idem Plini. lib. viii. ca. xx. ait. Cercopithecos esse nigris capitibus piloq; asini. Dimidio Mẽnone: in egypto erãt thebæ portarũ centũ. longitudo vrbi erat. lxxx. fere stadio. erãt in ea tẽpla q̃ plurima: magna ex parte a Cambise mutilata. strabonis tpe vicatim habitabat: ac pars quedã in arabia: vbi ciuitas erat. pars etiam in vlteriore vbi Mẽnonium. i. mẽnonis sepultura bic duo colossi erant ex integris lapidibus inter se ꝑ pinqui: alter quidẽ seruabat: alterius vero superiores a sede partes corruerant: facto vt fama est terremotu. credebat etiã semel in die sonitũ quædã ictu baud magno effici a parte quæ in sede ac basi erat. atq; quũ ego ibi cum ælio gallo adessem inquit strabo: & cum reliqua multitudine amicorũ ac militum. qui cũ eo erãt: circiter borã primã sonitum audiui: siue a basi: siue a colosso: siue a circũstantibus de industria factum. Id. n. baud: quaq; affirmarim. Cum ꝓpter incertã causam oĩa magis subeant q̃ vt credam: ex lapidibus sic compositis crepitum edí. bec ex strabonis lib. xvii. Dimidio Mẽnone. dimidia statua Mẽnonis: vt dictum est. Magicæ chorde. i. sonitus qui magica arte fieri putatur. est enim incerta causa. vt dixit strabo superius. cercopithecus. Thebe egyptie Mẽnonis sepultura

Vis nescit. Ex egypto quo missus fuerat sub spẽ bonoris militaris duas sat. scripsit. & bac q̃ vltima est antiquis codicibus: & alterã de cõmodis militiæ. Inuebitur aũt nũc in mutua hominum odía & feritatẽ. Notans. s. paridem. cuius odio fuerat eiectus sumpta occasione ex tegesta: quã in ægypto viderat: Nã egyptii inquit cum pro numinibus bruta & res vilissimas colant tanto inter se laborant odio: Vt bostem finitimum captũ & discreptum membratim me spectãte ederint. Inscribat igitur satyra de vana superstitione egyptiorum: nã inde sumit argumentum de feritate egyptio. Hec em̃ prima pars satyre: q̃ est de superstitione egyptia sumit a Iuue. vt augeat inuidiam feritatis eo. q̃ cũ vilissima aialia colant in boiem morsu sæuiant: nec vt dixi superstitionem illo. insectatur: sed mutuum odiũ bumanũ & feritatem. Crocodilon adorat pars hec q̃m. s. non oẽs egyptii adorant crocodilon: nam tẽtiritæ eum necant: vt est apud Stra. & Plí. Animal est quod ex ouo símili anserino. ad. xxi. cubito. lõgitudinem excrescit: vt alíi scribũt viginti sine lingua in q̃ acutissime vídet: extra habet bebetes oculos: ab eius noie vrbs est in egypto q̃ vrbs crocodilo. dr̃: scribit de boc Hero. Diodo. Soli. Ibin Dio. interps male trãstulit ciconiã. Nã ibis egypti tm̃ auis est duplici gñe: vt scribit Hero. & diuersa a ciconia coit q̃ serpẽtes necat. bãc occidere illic est capitale: vt tradit Eusc. vt etiã Thessalía Ciconiã. Cercopithecí cercopithecus símia caudata est. κόρισός. n. significat caudã πυθήκος símiã. Dimidio mẽnone. bũc inter cetera loca nobis absumimus q̃ ab aliis vel neglecta: vel nõ intellecta exposuimus: nec Fidẽ. rudi ingenio. & discipulus quinquagenarius: q̃uis scripta nr̃a viderint: bic suũ potuit errorẽ emẽdare. Dimidio mẽnone: bec bistoria vix vno in loco a stra. subobscure tradita est. nãvt scri. Thebe vrbs in egypto: q̃ postea Diospolis appellata est: euersa p vicos habitabat: ita vt pars altera eẽt in arabia. Altera pars in vlteriore ripa: vbi mẽnoniũ erat. i. sepultura Mẽnonis. illic due erãt statue Colossi. quar altera mutilata: & dimidiata erat ruina superioris partis: in cuius basi exaudiebat quotidie sonitus quidam ignota causa. Aitq; Stra. se illic affuisse cũ bellio gallo: & sonitũ esse factum: sed se ignorare & cãm & auctore: nec posse credere. q̃ ex cõpone lapídum nullo impulsore fieret. Dimi. mẽ. i. dimidiata & mutilata statua Mẽno. vt scrí. Stra. DO.

De superstitionibus egypti.

Vis nescis vo. i. qualia demẽs egi. por. co. Volusium bitbynicum egyptiã superstitionem notam oibus: nõ vt ignarum docet. sed reprehendẽdi causa non egyptios cultus mo: verum efferatam hominũ in homines immanitatẽ cõiter detestatur: lucium vero hunc volusium libet credere eum qui nerone regnante rome decessit bonis artibus eruditũ p̃cipuis ornatum opibus qui in VAL.

offenſa tot impatorum malitia triũ & nonaginta annoꝝ cõfecit ſpatiũ. Qualia demens egi.por. eo Ambro.in cõmentario epl'e pauli ad romanos primi inqt babylonii deũ vocauerũt figmentum bel quondã bois mortui qui principatũ in eos dicit̃ egiſſe. coluerunt & ſerpentẽ draconem: quem occi dit Daniel homo dei cuius ſimilitudinẽ babent. egyptii aũt colebãt quadrupedẽ quã dicebãt apim in ſimilitudinẽ vacce quod malum imitatus eſt bieroboã vaccas inſtruens in ſamaria quibus ſacrifi carent iudei & volucres quæ coracina ſacra babent pagani q̃ omnia & ipi portenta eſſe confeſſi ſũt. Crocodilon adorat pars bec illa pauet ſaturam ſerpentibus ibim: quas nugas veſanam ſuperſtitionẽ Stra. & q̃ nã ſint ea aialia colit egyptius paulo pluribus q̃ bic referre opus ſit explicat. Saturam ſer pentibus ibim. ob id. ſ. colunt ꝙ ſerpentes inſectetur. Effigies ſacri nitet aurea cercopbitbeci ſimu lacbrum eius quæ animans ſimie ſimiliſſima eſt Martia. Callidus emiſſas eludere ſimius baſtas. Si mibi cruda foret cercopbitbecus eram.

MAN. Tbebæ in egipto Buſiris.

Vetus tbebæ. Tbebæ quidem ſe anti quiſſimos. oim. pfitebanť. Tbebas in egi pto Buſiris cõdidit: cuius menia centum quadraginta ſtadia cõplexa erant: vbi cen tum porte. Cambyſes aũt pſarũ rex vrbẽ diruit. Id Diodo. ſcri. lib. ii. Cæruleos. i. marinos piſces: Oppida: oppidũ britãni vocãt: quũ ſiluas impeditas vallo atq̃ foſ ſa munierũt. q̃ incurſionis boſtiũ vitande cauſa cõuenire cõſueuerãt. vt ſcrib. Cæſar li. v. de bel. gal. feſtus aũt ſcribit. oppidum dictum ꝙ eo boies ſuas opes cõferãt po nit̃ em̃ pro caſtellis & vrbibus: Oppida tota canẽ veneranť egyptii oẽs oxirinchũ piſcem colunt: nã quedã aialia ſunt: q̃ egy ptii vniuerſi colunt: vt ex terreſtrib⁹ tria bouẽ. Canẽ: felẽ. Ex volatilibus accipitrẽ atq̃ ibin. Ex aquatilibus duo: lepidotum piſcem & Oxirinchũ. Sunt alia: que qſq̃ ſeorſum colit: vt ſaitæ & Tbebãi ouem. la tum vero q piſcis quidã eſt in nilo latro politani. Lupũ lycopolitani. Caprã & bir cum Mẽdeſii: Murem & Araneũ. Atbri bite. Item alii aliud. bec ex ſtrabonis li. xvii. plura etiã ſcri. Diodo. li. ii. vbi etiã cauſas tradit. quare co lunt̃ aialia ipſa ab egiptiis. Dicitq̃ ꝙ ſicubi canis domi mortuus repertus eſſet: ſinguli eius domus corpus acta lamentatione radũt. canis tũ venationi tum ad cuſtodiã aptus eſt: ꝓpterea deũ qui. apud eos Anubis vocat̃ capite fingunt canino ſignificantes cuſtodem corporis oſiridis atq̃ iſidis fuiſſe Quidã aſſerunt iſidis Canes. quo tpe oſiris q̃ſitus eſt. & feras & obuios oẽs amouentes vna Oſiri dis corpus inueſtigaſſe. Ideoq̃ in feſtis iſidis præire Canes pompã veteri more: antiquam erga ca nes gr̃am oſtentãtes: ſcribit item: quia Bos fœmella & alios parit q terrã arãt: & ipa baud inutilis ad arandũ: Oueſq̃ bis edunt fœtus: lanãq̃ præbentes vario accomodatã vſui: lac caſeumq̃ abunde no bis præbent. propterea conſecratus fuiſſe: binc eis abſtinent: Accipitres bonorant quoniam ꝓſunt valde ad ſcorpiones ceraſtaſq̃: & paruaq̃ animalia delenda: quæ morſu nocent. Tbebæ aquilam ve nerãtur: quia regia videtur auis tum ioue digna. Honoris apidi boui impenſi cauſam tradunt: ꝙ de functi oſiridis anima in bouem tranſmigraſſet. Lupos venerari ferunt propter canum ſimilitudinẽ parum enim natura cum etiam mutua coeant: differunt. Crocodili pro diis babentur: quia videntur toti patriæ ſecuritatem afferre quos arabie libyeq̃ latrones veriti non audent nilum flumen tranſire populatum. Eſt & alia ratio de Mina rege a crocodilo tranſportato in alteram nili ripam: quare cro codilos voluit pro diis baberi: Nemo dianam. Diana dicta quia noctu quaſi diẽ efficeret: adbibeť autem ad partus. ꝙ ii matureſcunt aut. vii. nonnunq̃. aut plerumq̃ nouem lunæ curſibus: qui quia menſa ſpatia conficiunt. Menſes nominanť auctor eſt Cice. in li. de. n. d. Porrum & cæpe. Plini. lib. xix. ca. xviii. ſic ait. Cæpaſq̃ inter deos iureiurando babet egyptus. Diodo. vero li. ii. ait: ꝙ vtilitatis cauſa adinuentum eſt: quidam lentem: alii fabam: non nulli caſeum alii cæpe non edunt. Cum plurimos eiuſmodi fructus ferat egiptus. Gellius autem lib. xix. c. vii. ſic ait. Cæpe enim reuireſcit: & con germinat decedente luna: contra autem inareſcit adoleſcente. Eam cauſam eſſe dicũt ſacerdotes egi ptii: cur peluſiote cepe non edant: quia ſolum bolerum omnium contra lune aucta atq̃ damna vices minuendi & augendi babeat contrarias. Lanatis animalibus. Diodo. lib. ii. ſcri. de ſacerdotib⁹ egi ptiis. ꝙ cibo veſcebantur ſimplici: vt quorum menſe nibil preter vitulum & anſerem infertur. Al cinoo. de re bac videto bomerum li. ix. odiſſee. Aretalogus. ab ἀρετή. i. arte & virtute dicit̃. & λόγος quod eſt ſermo. orõ ratio verbum ſtudium. Eſt itaq̃ iactans virtutem tum ſuam tum alienã ac fabuloſus & garrulus. Leſtrigonas formie inquit Pli. apud Caietam antiquiſſima leſtrigonum ſe

Atq̃ vetus tbebe cẽtum iacet obruta portis
Illic cæruleos: bic piſcẽ fluminis: illic.
Oppida tota canem veneranť: nemo dianã
Porrũ & cæpe nefas violare ac frãgere morſu
O ſanctas gẽtes: qb⁹ bec naſcunť in bortis
Numina: lanatis aialibus abſtinet omnis
Menſa nefas illic fœtũ iugulare capellæ
Carnibus bumanis veſci licet: attonito eum
Tale ſuper cœnam facinus narraret vliſſes
Alcinoo: bilem: aut riſum fortaſſe quibuſdã
Mouerat: vt mẽdax aretalogus: in mare nẽo
Hũc abicit ſcæua dignũ vera q̃ cbarybdi.
Figentẽ immanes læſtrigonas: & cyclopas.
Nã citius ſcyllã: vel concurrentia ſaxa:

Oppidum

Aegyptiorum Numina

Canis in egiptio Anubis

Bos in egipto.

apis.

Crocodili

Diana

Menſes

cæpæ in ægypto

des diximus & ſuperius. Citius.ſ. q̄ polipbemum bominē alios boies comediſſe. Reſonat.ſ.in eius baſi Chorde magice.i.ſonitus q̄ arte magica fieri putaē. Nam nec cauſa.nec auctor agnoſcitur.vt tradit Stra.Pli.eandem biſtoriam bis verbis aliter retulit. Nō abſimilis:illi narratur in Thebis delubro Serapis.vtputo Mēnonis ſtatua dicatus:quem quotidiano ſolis ortu contractu radiis crepare dicunt. Effigies aurea.Nam ſimili multi.vt ſcri.Solinus iuxta nilum naſcuntur. & adorantur Cercopitbecus in Arabia ad Mēnonium. aretalogus Logos.

Vetus tbebæ.de cuius magnitudine ſcribunt ſtrabo & Plinius & Homerus diuitem appellat.Homerus.Nec quod diuitias ægyptia tbeba recōdit. Obruta ruinis. Nam erat euerſa: vt ſcribit Stra. cum centum portis.quas olim babuit.vt ſcribit Home. Cane canē adorant.vt ſcri.Herodotus.& cicero & alii adeo vt tota domus:in qua canis extinguiē toto corpore radaē:quod maximi apud illos luctus indicium eſt.eum colunt vt ſcrib.Diodo.q̄m canis dicitur adinueniſſe Iſidem indagando Oſiridis cadauere:qua de cauſa in ſacris iſidis canes præcedunt. Nemo dianam.boc falſum ē.Nā vt ſcri.Herodotus.Bubaſtis dea coliē in egypto:quæ apud græcos Diana eſt: ſed boc ait Iuuenalis alludens ad canes.quibus Diana vtitur in venatione. Porrum & cæpe. idē tradit Diodorus q̄ ait ægyptios id inſtituiſſe cauſa valitudinis:vt.ſ.lente:faba:porris:cæpis abſtinerent.Colunt etiam ſearabeum vt tradit Plinius. Lanatis animalibus.in delitiis vero babent vitulū & anſerē. vt ait Herodo. Carnibus bumanis.binc totius ſatyre indignatio aſſurgit:q̄ cū rebus viliſſimis abſtineant: ſæuiant in boies.Carnibus bumanis veſci libet:boc refert ad rem geſtam:quā eſt narraturus: vbi ſcilicet egyptii boſtē comederunt.Dicit aūt ex ſtomacho.nepbas putant veſci bis animalibus. & tamen carnibus bumanis veſcunē tanq̄ fas ſit.Fidentinus vero ex p̄ceptoris diſciplina ait ægyptios veſci parentibus.& boc affirmādo legit dignus fortaſſe ipſe:qui in epulas cedaē:ſi qua tamen etiam fera tam fœdis carnibus veſci poſſet. Vlyſſes in nono odiſeæ apud Homerum poſt cœnam narrat.Alcinoo:a quo fuerat ſuſceptus boſpitio curſum ſuum ex Troia:& vt primum peruenit ad ciconias populos in Tbraciam:deinde ad lotbopbagos:ad leſtrigonas:vbi ſociū abſumpſit antipbates: ad Polipbemū.vbi ſex amiſit. Tale facinus id eſt bomines fuiſſe abſumptos a polipbemo & antipbate. DO.

Aretalogus.is dicitur qui fingendis mendaciis auditores mouet ab arte verbo. Nā ἀρέτη ſignificat virtutem:& λόγος.verba vnde aretalogus.& Tran.ſcribit auguſtum poſt cœnam aretalogis delectatum eſſe:& Porpbyrio ſcri.Plocium criſpinum dictum eſſe aretalogum: qui garrula carmina ſcripſerit. Leſtrigonas ad cyçoplas.i.dederint bomines. Sillam qualem nobis narrat. vbi fecit naufragium:vt eſt apud Homerum. Saxa concurrentia.id eſt q̄ ſimplegades inter ſe concurrāt & colidantur:vt ſcribit Homerus & narrat Vlixes.

Dimidio altera parte diminuto Magicæ reſonant vbi mēnone chorde:vbi magica arte chorde in ipſius ſtatue mēnonis cytbara concinunt. Atq̄ ventus tbebe:more poetico ſingulari vſus p̄ plurali.centum iacet obruta portis: q̄ centū fuiſſe portarū & in ſingulis ducenti fuiſſe armati cuſtodes ſcribunē Home.in nono iliados.οὐδόσ᾽ ἡβάσ᾽ ἁιγυπτιάσ᾽ ὁθι πλεῖσθα δόμοισ ἐνκτήματα κεῖται ἀθεκὰ τὸ πωλοιεῖσι διηκόσιαι δὰνέκα᾽ ἥν ἀνέρεσ ἐξοιχνυσι φυτῶπόιν καὶ φιν. Porrum & cæpe nefas violare:& Pli.cepaſq̄ inter deos iureiurando babet egiptus. Attonito.rei nouitate:aut in tam atroci facinore perterrito. Cum tale ſuper cœnam: inter cœnam ipſi. Facinus narret vlyſſes alcinoo vt antipbates leſtrigonum rex:vt Polypbemus apud etnam paſtor eius ſocios pro epulis babuere:nam paſſus naufragiū vlyſſes cū vix tandē nudus euaſiſſet nauſicabe alcinoi regis filie frōdibus optus in venatione occurrit:quem amictu donauit.& ad patrē p̄ductum oibus expectandū exbibuit:isvero cœnanti alcinoo errores expoſuit ſuos. Narret vlyſ.al.pbeacum regi:dicit aūt Alcinus vltima p̄ducta alcionis:vt pantbus pantbois & alcinous alcinoius ſyllaba correpta. Bilem.ſtomachum irā. Vt mēdax aretalogus:qui virtutem in vrbis beat maximā ἀπό τησ ἀρέτησ & λόγοσ binc plotius criſpinus qui philoſopie ſtudioſus fuit: q̄m carmina:vt porpbyrion inquit gratule ſcripſit aretalogus eſt appellatus & Trā. Octauiano Auguſto Ceſare ad cōmunionem inquit ſermonis vel ſummiſſim fabulantes p̄uocabat:& aut a croma ta & biſtriones aut etiam triuiales ex circo ludos interponebat frequētius aretalogos et feſtos et ſolennes nōnunq̄ tantū ioculariter celebrabat. In mare.nemo bunc abiicit qui tam aperte mentiatur dicere merito quiſq̄ potuit. Veraq̄ charybdi.quaſi falſo ſe charybdim ſcopulū diceret euitaſſe:perinde ac ſi nulla inueniatur ita inclamet. Fingentē immanes leſtrigonas.italie oppidū formie antiqua:vt Pli.inquit:leſtrigonum ſedes fuit. Atq̄ cyclopas:quos poete etneos fratres vocant: latini veteres coclites quaſi oclites. Scillā naues in ſicilia abſorbentē. Vel concurrentia ſaxa cyanes or pbeus.n.& Apollonius cyaneas concurrere & in ſe redire portas in mari confinxerunt q̄ naues fluctibus immergāt ob aduerſos in ſe vētos confligentes.q̄ & a cōplodendo ſunt etiā ſimplegades appellate Luca. Vt pegaſea ratis peteret cum pbaſidos vndas.Cyaneas tellus emiſit in equora cautes. Rupta puppe minor ſubducta eſt mōtibus argo Vanaq̄ pcuſſit pontū ſymplegas inanem. VAL.

Cyanes:plenos & tempeſtatibus vtres
Crediderim:aut tenui pcuſſum ꝟbere circes
Et cū remigibus grūniſſe elpenora porcis.

Cyanes: Cyanee inſule ſunt in ponto: ſeu magis ſcopuli.mille quingentis paſſibus ab Europa diſtantes.vt teſtaē Mela: quas olim fuiſſe inſtabiles dicūt Oui.li.i. triſt. Tranſea inſtabiles ſtrenua Cyaneas MAN. Cyanee

Tã vacui capitis ppl'm phæaca putauit
Sic aliqs:merito nõdũ ebrius: & minimũ q:
De corcyræa temetũ deduxerat vrna
Solus.n.hoc ítbacus nullo sub teste canebat
Mos miranda quidẽ: sed nup cõsule iuno
Gesta sup calidæ referemus mœnia copti
Nos vulgi scælus:& cũctis ḡuiora coturnis
Nã scelus a pyrrba q̃p̃ oĩa syrmata voluas
Nullus apud tragicos ppl's facit accipe nro
Dira quod exemplũ feritas ꝓduxerit æuo:
Inter finitimos vetus atq; antiqua simultas
Immortale odiũ:& nunc̃p̃ sanabile vulnus
Ardet adhuc combos & tẽtira summ9 vtrĩq;
Inde furor vulgo:q̃ numina vicinorum
Odit vterq; locus:cũ solos credat habẽdos
Esse deos.quos ipse colit:sed tempore festo
Alterius populi rapiẽda occasio:cunctis
Visa inimicorũ primoribus ac ducibus:ne
Lætũ bilarẽq; diẽ:nec magnæ gaudia cœnæ
Sentirent positis ad tẽpla: & compita mẽsis:
Peruigiliq; toto:quẽ luce ac nocte iacentem
Septimus interea sol inuenit:horrida sane
Aegyptus:sed luxuria quantũ ipse notaui
Barbara famoso non cedit turba canopo

Simplegades. a nonnullis Symplegades etiã dicte sunt id est cõcurrentes. hic poeta ꝓ illis oibus hæc Cyane cyanes declinauit. Vtres: q̃s ab æolo vlysses vẽto plenos accepisse retulit alcinoo. de q̃ videto homerũ lib.xii. odisseæ. Et Nasonẽ li.xiiii.met. Elpenor fuit Elpenor vlissis comes: q a circe cũ aliis sociis cõuersus est in porcũ sumptis quibusdã poculis & tactus virga ab illa. de quo legito Ouid.li.xiiii.met. Tam vacui capitis ppl'm phæaca putauit: hoc per interrogationem legit. Est em̃ ordo:putauit ne vlisses ppl'm phæaca tã vacui capitis:vt p̃dicta oia crederet: Sic aliqs.s.dixit vel dicebat in cõuiuio alcinoi vbi vlysses talia narrauerat. Merito.s.dixit vel dicebat:nondũ ebrius erat:cũ minimum ad huc In alcinoi cõuiuio bibisset. Populũ phæaca: fuerũt phæaces Corciræ populi: sub ditione alcinoi regis. Corcira aũt insula est in mari ionio. Temetũ.horatius li. ii.Epistola ad Augustum primã secũdãq; syllabam ꝓduxit hoc versu pullos oua cadum: Temeti:nempe mõ isto & cætera. De temeto autẽ videto latius saty.vi.ibi: Quarũ nõ timeat pater oscula iuno. q̃ cõsule gesta fit res notauit ad facti veritatẽ. in antiquo textu legim9: Consule iunco.

Elpenor

phæaces

coptus vrbs: Sup.i.vltra. Calide ob ipsam regionẽ. Copti Coptus & egiptiorũ & arabũ cõis vrbs erat ac totũ indicũ & arabicũ tributũ & æthiopicũ:q̃d arabico sinu aduebebãt. coptũ deferebant nã eiusmodi mencium emporiũ erat.Strab.id.scri.li.xvii. Scelus.referemus.s. Cotburnis tragœdiis. Syrmata.voluas.i.q̃p̃q̃ longa tragœdiarũ volumina legas:nullũ compies ppl'm comedisse boiem.vt hic fecit:de quo loquar Quid aũt ꝓprie syrma sit.latius supra patuit. Simultas.s.est.i.odiũ latens. Ardet:ira.s.& furore. Combos:ægypti ciuitas:in qua Crocodilus colebat: vt belianus tradit:timẽt em̃ admodum hãc ferã: Vtq; Strabo ait li.xvii.in tentyra etiã egypti vrbe ꝓter ceteros egiptios supra modũ Crocodilus dedecorat:& ex oĩbus beluis inimicissimus habet: Sunt qui dicãt:q̃ quemadmodũ psylli Apud Cyrenaicam regionem naturalẽ quandã vim habent cõtra serpentes:sic & tentyritæ contra Crocodilos: vt nihil ab eis patiantur.hec & plura Strabo:Summus.s.est: Vtrinq;:hinc illinc: Numina vicinoꝝ odit vterq; locus:Diodorus:li.ii.scri.quendã prudentia pstantẽ in plures ægyptũ partes diuisisse:edidisseq; q̃ animalia separatim colerent:a quibusue cibis astinerent. Vt quum quiq; certa animantia pro diis haberent.que ab aliis colerent contemptis:alteri alteros perosi.nequaq; simul aduersus principes cõspirarent:quod & secutũ est. Nã diuersorũ finium boies inuicẽ dissentiebãt:mutuo sibi cultus impietatem obiicientes. Rapienda.s.esse. Occasio:Occasio est pars temporis. habens in se alicuius rei idoneam faciendi aut non faciendi oportunitatem.vt inquit Cicero lib.i.rhet.vet. Visa.s.est. Nelætum bilaremq; diem &c. Solet plerumq; letitie:ne plena sit:fortuna obesse. Vnde & Apuleius li. iiii.Floridorum ita inquit.Nihil quicq; homini tam prosperum diuinitus datum.quin & ramen admixtum sit aliquid difficultatis. Vt etiam in amplissima quaq; letitia subsit:quæpiam vel parua q̃rimonia coniugatione quadam mellis & fellis. Vbi buber:vbi Tuber &c.Quem.i.torum. Interdũ. ita legitur in antiquo textu:placet etiam interea Horrida:inculta: incompta. nec intelligas sine cultura. Nam vt inquit Plini.libro.xvii.c.xvii.in egypto omiserunt mense. Aegyptus:egipti pars vbi est combos& tentyra. Barbara turba.sic est in antiquo volumine.Barbara aute.i.immitis: aspera ferox:crudelis.Famoso canopo:de hoc videto latius in sat.vi.ibi: Ad pharõ & nilum: famosaq; mœnia lagi.prodigia & mores vrbis damnante Canopo.

combos

Occasio Bona malis mixta.

DO. Vtres plenos. Nam vlysses narrat Aeolum sibi descendenti dedisse vtrem:in quo erant venti omnes aduersi & liberum reliquisse zephirum:qui nauiganti secundus erat.socios q̃ suos eo dormiente arbitratos inesse thesaurum soluisse vtrem:& ventis exeuntibus se tempestate relatum ad æolum quo tempore:vt ait cogitauit de conscienda morte.Helpenora. Helpenor vt idem narrat vna cum

q̄busdā aliis sociis a Circe cōuersus est in suem: sed oēs restituti fuerūt ī pristinā formā p̄cussi tenui virga a circe. quod ipse p̄cibus impetrauit. De curcyræa. nam in corcyra hec narrabantur ab Vlyxe. Sub nullo teste. i. cum nullus antea tale monstrū vidisset. Consule iunco. quasi velit narrare verā historiam ponit nomen cōsulis: vt fides habeat. Mœnia copti: coptos cōis est ægyptiis: & arabis vrbis: vt Scri. Stra. Vltra copton in. nā erat in extrema egypto. Iuue. ad fines Arabie cum cohortibus. Calide. ob regionē calidam. Nullus ppls in tragœdiis inquit vnius tantū aut certe paucoꝝ scelus refertur: quod. s. boiem apposuerint sæpulas: sed ego ostendam ppl'm vno cōsensu boiem comedisse. Tentira. inde Tentiritæ incolæ dicti sunt post paruā Diospoli vrbs est: vt scri. Stra. ex qua homies a Crocodillis timent̄: vt psylli populi apbrice a serpentibus. quod in spectaculis: Rome sæpe visum ē vt ait Stra. Oui. Mutauit syllabam saltus tentira petenti Combos. medosa dictio apud Ptolemeum ombos p combos. Nomina vi. o. nam vt Diodo. scri. diuersorum finium boies inuicem dissentiūt mutuo sibi impietatē obiicientes. Horrida sane egyptus: sensus. hec pars egypti. in qua ego sum: & res gesta est: inculta quidem est & horrida: sed tamen non minus luxuriat̄ & lasciuit: q̄ ea pars egipti: que est ad canapū. namvt alibi ex Strabonis snia recitauimus: illic est serapidis templum: quo nauigatur p fossam: que die ac nocte plena est nauiculis mulierum & virorum impudentissime canentium & lasciuientium. Papinius: Curue tberapnei lasciuiat ora canopi. Fiden. ex p̄ceptoris snia intelligit: q̄uis tota ægyptus sit inculta: tñ ad canopū lasciuit. O p̄ceptorem amentissimo discipulo amentiorem: nō bic loquit̄ Iuue. de bis q lasciuiunt ad canopū. sed de combis & tentyritis: quorū lusum cōparat cum canopensibus. vt exponas egyptus: bæc pars ægypti vbi sunt tentirite.

Plenos & tempestatibus vtres crediderim: ventos em̄ eolus vlyssi vtribus dedit inclusos ne illis per maria errabundus p̄fugaret̄: sed ad id itbacā mature quo optat pueniret. at eius comites ab æolo aurum traditum esse arbitrati labore fesso ac sapori dato vlisse vtres excoluerunt: vnde venti vnaoēs erumpentes mari incumbūt mauisq̄ q̄ vebebant̄ q̄cunq̄ venti vis rapiebat longe ab eorum patria in varios dispulit fluctus. Aut tenui percussum verbere circes. i. in molitiē & effœminationē frā gente siquidē vlissis comites in brutas fingit̄ ab Home. aialia vertisse circe cuiusmodi poculis bomerus docet inquiens τὴν γὲ λικυ ἐὼν ἀχρεῶ λέ ωσι ὀφρ ἀ ϖι ὀι ε νὲν λᾶ ᾶ φ ρι ν τυρὸν τὲ κ ἀι μᾶ φ ι τα ἀι μὲ λι χλω ρόν ὀι σίω μρα ν ι ὼ ἐκφι ἀ νὲ ᾶ μι γὲ λὲ ᾶ ρι τω φ ᾶ ρμ ᾶ ἀ μυ γ ρι ν ᾶ ϖ ᾶ γχυ λᾶ θ ὀι ᾶ τὸ ϖ ᾶ τρι λὸ ᾶ ἰ ᾶ ς. quos inde virga pcussos suis capita vocem & pilos & ipm corpus ita statim induisse scribit vt tamen mentē bumanā tenuerint & bumi comedentes casus deflentes suos iacuerint. Et cū remigibus grūnisse elpenora porris. que apud circen ebrius dū sociorum strepitus abeuntiū exaudit & abire properat p̄nus e longis lapsus scballis collum fregit quod ipse apud inferos sciscitant vlyssi refert. vt Hom. fabulat̄ precaturq̄ vlyssem ne se dimittat in sepultum. Tam va. ca. tam sine cerebro. Populum pbæaca putauit. vt se bæc persuadere posse cō fidat. Gumnisse fictum a suis voce verbum est. Nondū e: cū sepius ebriari cōsuessent. De corcyria. terra pbeatia. Temetum de auxerat biberat. temetum em̄ veteres vinū dixerunt. Pli. Cato ideo p̄pinquos fœminis osculū dare vt scirent an temetū olerent. boc tū viuo nomē erat. vñ & temulētia appellata. Solus em̄ bec itbacus. q̄m solus euaserat naufragiū. Sup calidæ re. mœ. copti. calide propter solē. aut calide rixose. est em̄ rixantiū p̄priū: vt furore incaleant. Hora. Abstineto dixit irarū calideq̄ rixe: Mœnia copti: copos. vt Lactantius ait mareotica ciuitas egyti in qua in oversa i iisdē colitur cuius sacris sistro celebratis alius æstuat: Et cunctis grauiora cotburnis. & magis borrēda q̄s vllus vnq̄ tragicos poeta cōfinxerit. Omnia firmata. oēs tragicos ab babitu quo in scænicis tragœdi vtebant̄: vt superius a nobis dictum. Inter finitimos vetus: que non semel atq̄ iterum se obtulit: sed iam consuetudine cōsenuit. Atq̄ antiqua. iampridem incœpta. Ardet adbuc. odio flagrat. q̄ tentyra combos: egyptiorum & arabum cōmunis ciuitas illic isthmos in mare rubrum porrigit̄ illis proxi. sunt tentyrenses qui soli crocodilos non metuunt: quin & securi narrare: & per eos intrepide transire illesi solent alio audente nemine. Rapienda occasio. repente captanda oportunitas contra eos quibus grauissime infensi sunt. Nocte ac luce iacentem septimus interdum sol inuenit. ad septimum vsq̄ diem stratum sinunt lectum. Horrida: sordida fœda. Barbara ripa. arabum. Famoso nō cædit rippa conopo: sic ipse supra famosaq̄ mœnia lagi.

VAL.

Ade q̄ & facilis victoria de madidis: &
Blæsis: atq̄ mero titubātibus: inde virorum
Saltatus nigro tibicine: qualiacunq̄
Vnguēta & flores: multaq̄ in frōte coronæ.
Hinc ieiunū odiū: sed iurgia prima sonare
Incipiunt animis ardētibus: bec tuba rixe
Debinc clamore pari concurrit̄: & vice teli
Sæuit nuda manus: pauce sine vulnere malæ

Facilis. s. est. Madidis. i. ebriis & vnguētatis Blesis: in sermone titubantib⁹ propter vinū Aristoteles particula tertia p̄blematū scrib. vinolentoꝝ linguam ob errare: vel q̄ vti totū corpus in vinolētia titubat: ita etiā lingua labens oberrat: nec explanare p̄ot. an q̄m caro lingue mollis: & instar spongiæ est: ampliat̄ madescens atq̄ extollit̄: itaq̄ ob molem tardior fit: exprimereq̄ sincere non valeat. idem q̄q̄ lib. iii. etb. ait: q̄ ebrios duplici pœna afficiendos esse putarunt principium em̄ in ipsis est: quippe cum in ipsoꝝ sit potesta-

MAN. ebriorum lingua.

te ebrietatem vitare. Inde a Copti incolis. Nigro tibicine. i. æthiope vel arabe.

Vnguenta. Plí. lib. xiii. c. iii. sic ait. Cærum terarū omniū ægyptus accōmodatíssima vnguentis. Hinc a tentyritis est ieiunum odium: non enim ebrii erant: vt illi.

Hec. s. iurgia sunt tuba rixe Sine vulnere. s. sunt. Integer. s. est. Hiantia: aperta. Ossa: ipsius faciei. Sanaq; iā q; tot &c. putant exercere inquit pueriles acies quia neminē occiderit: & q; tot milia rixātis turbæ: Iam. i. adhuc sana. s. sint. Si. i: quia viuunt omnes. in antiquo legit̄: Et sanæ quod tot rixantis milia turbe. Sic viuunt oms. Erit autē ordo talis: & q; sic viuunt oēs appositio tot milia Sanæ turbe rixantis. Acrior. s. fit. Domestica. i. vrbana. Seditione: supple in. Tela appositio est. Nec. s. torquēt. Nunc. i. talem

Turnus in æneam

Se turnus & aiax. s. defenderūt contra æneā & hectora. Maro lib. xii. describens. Turni & æneæ singulare certamē: de turno ita inquit. Nec plura affatus: saxū circūspicit ingens. Saxum antiquū: ingens Campo qui forte iacebat limes agro positus litem vt discerneret aruis. Vix illud lecti bis sex ceruice subirent. Qualia nunc hominū ꝓducit corpora tellus. Ille manu raptum trepida torquebat in hostem

Aiax in hectorem

Altior insurgēs: & cursu cōcitus heros &c. Et aiax: hom. in iliade li. vi. hectoris & aiacis pugnā describēs inter alia. ita inquit. Acrius in pugnā rursus consurgit in hostem. Priamides iam nec ferro thelamone creatum Sed magno saxi iactu petit: at ferus aiax Ingenium dypeo septemplice reppulit ictum: Et iuuenē saxo percussum sternit eodem. Et quo tytides: Homerus in iliade libro sexto.

Diomedes in æneam

Diomedis & Aeneæ duellum scribens ait de Diomede: saxum ingēs medio qd forte iacebat i agro: bis septem quod vix iuuenes tellures mouerent. Sustulit: & magno conamine misit in hostem. Ille ruit prostratus humo cum fortibus armis: quem venus æthereas genitrix elapsa per aures Accipit & nigra corpus caligine texit. Sed torquent scilicet Illis id est dextris Turni aiacis & Diomedis. Genus scilicet humanum. Viuo iam decrescebat homero. Plinius libro septimo capi. xvii. ait q; in plenum cuncto mortaliū generi minorē staturā indies fieri ꝓpe modū obseruat. Rarosq; patribus ꝓceriores consumente hubertatem seminū exustione. Increta terremotu rupto monte inuentum est corpus stans. xxxxvi. cubitorum: quod alii orionis: alii Etionis fuisse tradūt &c. Postea inquit: iam vero ante annos ꝓpe mille Vates ille hom. nō cessauit minora corpora mortaliū q; prisca cōqueri: Augustinus item de ciuita. dei. li. xv. c. ix. de hac re plura meminit: Aspexit: malos & pusillos. ridet: deridet. A diuerticulo repetat̄ fabula: Vbi superius dixerat post pugnos certasse lapidibus interposuit pauca de turno: aiace: & Diome. Nuncvero ad ipsam pugnam reuertitur. A diuerticulo: ab loco vnde discesseram. Pars altera. i. tentyrite. Præstātibus. dantibus. Instant: iminēt.

Hominū decrescētia

Vmbrosæ. vicina Tentyra palme: de palmis apud thebas egyptias intelligit: de quibus Plini. lib. xiii. c. v. sic. In totum atentes thebaides atq; arabicæ macro corpore exiles: & assiduo vapore torrentes Hic tunc. Vsq; adeo id est valde.

DO. Nigro tibicine. ethiope. s. vel arabe. nā ad eos fines sunt tētyrite. Sanaq; boc est putāt neminem esse vulneratū nisi aliquem interfecerint. Domestica tela seditione. i. saxa cōtorquēt: q; sunt tera familiaria & in ꝓmptu agētibus seditionē. Vir. Iāq; fasces & saxa volant. Fidē. p ignorantiā exponit domestica: q; habent̄ domi, quasi vero alibi non reperiantur saxa. Tu expone vt dixi domestica. i. soli-

Vix cuiq; aūt nulli toto certamine nasus
Integer aspiceres iam tota ꝑ agmina vultus
Dimidios: alias facies: hiantia ruptis
Ossa genis plenos oculorū sanguine pugnos
Ludere se credunt ipi tamen: & pueriles
Exercere acies: q; nulla cadauera calcent
Sanaq; iam quod tot rixantis milia turbe
Si viuunt omnes: ergo acrior impetus: & iā
Saxa inclinatis ꝑ humum quesita lacertis
Incipiunt torquere: domestica seditione
Tela: nec hunc lapidē quali se turnos: & aiax
Et quo tytides percussit pondere coxam
Aeneæ: sed quē valeant emittere dextræ
Illis dissimiles: & nostro tempore natæ
Nā genus hoc viuo iā decrescebat homero:
Tera malos boies nunc educat: atq; pusillos
Ergo deus quicūq; aspexit: ridet: & odit:
A diuerticulo repetat̄ fabula: postq;
Subsidiis auctis pars altera ꝓmere ferrum
Audet. & infestis pugnā instaurare sagittis
Terra fugæ celeri ꝑstātibus oibus instant
Qui vicina colunt vmbrose tētira palmæ:
Labitur hic quidā nimia formidine cursum
Precipitās: capiturq; ast illū in plurima sectū
Frustra: ac pticulas: vt multis mortuus vnus
Sufficeret totum corrosis ossibus edit
Victrix turba: nec ardenti decoxit abeno
Aut verubus lōgūvsq; adeo tardūq; putauit
Expectare focos contenta cadauere crudo.

ta familiaria consueta in seditione. Turnus & aiax: hic locus pertimex. Virg. nota historia de saxo turni aduersus æneam partim ex homero vsq; ad emulationem. Nam home. in sexto iliados scribit aiacem multo maius saxum torsisse aduersus Hectorē: & in quinto: idem est auctor Diomedē torsisse in æneā q̄ntū duo boies mea inquit ætatem nō tollerēt. Percussit coxā: idē scrib. Hom. ιχιόν idem coxēdicē. Quē valeant. hoc dixit emulationē Homeri. Nam ille ait q̄ntū duo homines mea ætate nō tollerent. Decrescebat Nam Hom. ait ex psona nestoris. & alibi sæpe boies quotidie nasci minores quod ex illis auctoritate repetitū est a Pli. Palmæ. Nam palmæ ꝓ puentus illic est.

Facilis vide ma. ebriis Plau. in aululari a. ego te bodie reddam madidū si viuo ꝓbe tibi cui decretum est bibere aquam. Et blæsis. blæsus vt suidas inquit paralíticus dicitur. ergo blæsis atq; mero titubantibus idem prope modum dicit. Virorum saltatus. tripudia: & pedum plausus. Nigro tibicine. nam maurorum cōfine sunt. Hinc de parte ea: quæ vacua diebus festis in alios erumpit: vt eorum sacra perturbet. Sed iur. pri. so. inci. Iurgia leues contentionas quas verbis inter se iactitant. VAL.

Hæc tu rixæ: bis iurgiis tanq; tuba ad bellum incenduntē. Vix cuiq; aut nulli: ordo est. vix cuiq; est nasus integer: aut nulli subaudi est. Alias fa. crebris vulneribus immutatas. Qđ nulla ca. cal. quod mundum cadauera aliqua calcibus obterant. Qualē vel tur. in æne. cō. Vir. saxum circūspicit ingens. Saxum antiquum ingens. campo quod forte iacebat Limes agro positus lites vt discerneret agris. Vix illud lecti bis sex ceruice subitēt. Qualia nunc hominū producit corpora tellus. Et aiax: subaudi æneā: vt in sexto iliados Home. singulari certamine eos pugnātes inducit primumq; hectora in aiacē incassum iecisse vastæ magnitudinis saxum fm vero aiacē qui: vt ipse inqt. πόλὺ μείξόνα λάαν ἀείρας ἡκέωι. Δι κήσας ἐωέρεισε δείν ἀμελέθρον ἐισμᾶσωι. Δέρξεβάλων μυλόειδέ ιωεγρὼβλάφει ἐιφιλάγ ὀυνάθὸ Δυωτιόσ ἐξε τάνυδηήσωι. Διέγχριμφθεὶσ sed & in quartodecimo iliados ab aiace rursum scri. lapide in terrā stratū hectora. acvt fulminis ictu circūfusum fuisse odorem. & e certamine sublatum a comitib⁹ semi necē hectora. Vel quo tydides pcussit pondere coxam æneæ. Home. in quinto iliados. ὁδὲ χέρμαδιόν λάβε κεῖ ριτυδεὶ δήσ μέγαέργόν ὀνόυδυό γάνδρεφέρόιέν οι οἱ νυν βρότόιεισ ὁδε μιν ρεᾶ ωᾶλλεκάιόιόσ τω βάσεν άινεί άόήατιφχιόν ενῤρέφε τάικότσλόν ωρόσ δετέμ ινκάλεόυῤιθλάδηδεόιότλήνωρόσ δάμφὼρήξετένον τέγσε δάωόριν όν τριχυσ λιθόσ. Nam genus hoc viuo iam decrescebat home. quoniā inquit. ὀνόυδ υόάρεφερόέν οἱόόι νυν βρό τόιεἰσι. Adiuerticulo repetat fabula: hoc dicit redeamus. vnde digressi sumus. Post q̄ subsidiis aucti. quasi triariis auctum agmē est. & in festis. aduersis. Pugnā instaurare sagittis repare pugnam. Vmbrosæ tē. pal. q̄ indumæis vicina sunt. Nec ar. de. abēo. cocubo.

Hic gaudere libet q̄ non violauerit ignem:
Quē summa cœli raptum de pte ꝓmetheus
Donauit terris: elemento gratulor: & te
Exultare reor: sed qui mordere cadauer
Sustinuit: nihil vnq̄ hac carne libentius edit.
Nam scelere in tanto ne q̄ras & dubites an
Prima voluptatem gula senserit: vltimus autē
Qui stetit absumpto an toto corpore: ductis
Per terram digitis aliquid de sanguīe gustat.
Vascones vt fama est: alimentis talibus vsi
Produxere animas: sed res diuersa: sed illic
Fortunę inuidia est; bellorūq; vltima: casus
Extremi: longe dira obsidiones ęgestas.
Huius enim qđ nunc agitē miserabile debet
Exēplū esse cibi: sicut modo dicta mihi gēs:
Post oēs herbas: post cuncta aialia: quicquid
Cogebat vacui ventris furor hostibus ipsis
Pallorem & maciē: & tenues miserātib⁹ art⁹
Membra aliena fame lacerabant: esse parati
Et sua. quisnā hoīm veniā dare: quis ve deoꝝ

Prometheus: quum iuppiter iratus quidem mortalibus ignē eripuisset. Prometheus restituere cogitans cæteris remotis deuenit ad iouis ignem quo diminuto & inferulā cōiecto boies post ausi sunt. Hygi. hic latius. Re autem vera ipse docuit ignē ferula asseruare vt Pli. scri. li. vii. ꝑter ea Dio. li. vi. etiā scri. Ex iapetho ꝓmeteū natū quē nōnulli tradūt: ignē adūs furto sublatū: boibus dedisse. Sed ab eo constat illa qbus ignis aliter repta. De ꝓmetheo itē videto plura in sat. iiii. Te: o vo lusi. Sustinuit ausus ē: & tolerauit. Prima gula: primus edens. Vascones vt fama est: ii ppli sunt in iberia iūcti cantabis. Vt strabo li. iii. ait. Vasconū aūt vrbē ponit idē Calaguriū. At Apianus li. i. ponit Calagyrū: dicit. n. q̄ Sertori⁹ ad eos q circa calagyrū castra habebāt delatus: ad tria milia interfecit. Stra. vero sic. Quib⁹ in oppidis Sertorius pugnas gessit: extremas: & in vasconū vrbe calagurio. Florus etiā li. lxxxxii. Epit. Liuii sic ait. Obsessus deide calagurii. Sertori⁹ assiduis eruptōibus non leuiora damna obsidentibus tulit. obsederant autem ipsum Pompeius: & Q. Metellus quos inde depulit. Produxere elongauere. Animas: vitas: Diuersa. scilicet fuit a superioribus illic: apud vascones. Inuidia: odiū. Aegestas fames.

MAN. Prometbei Ignis

Vascones

Calaguriū

Huius ēm ordo est: enim certe. Exēplū

buius cibi: quod nūc agitur: miſerabile eē debet: loquit aūt ironice: quoniā nulla fame cogebant. Tentyrite vti vaſcones in obſidione. Gens: ſcilicet vaſconū. Vacui: ieiuni. Furor: fames. Zenonis p̄cepta: de zenone plura diximus in ſaty. ii. & alibi. Nec enim omnia. Seneca item epiſtola. lxxii. ſic ait. Non omni præcio vita emenda eſt. Et Pli. libro. xxviii. ca. primo ita ſcribit. Vitam quidem nō adeo extendēda cenſemus: vt quoquo modo protrabenda ſit. Vnde: ſcilicet eſſe poteſt. Metelli. de. Q. Metello dicit: qui a Pompeio ad oppugnādum ſertorium in iberiam miſſus e: vt tradit Apianus libro primo. Atbenas. id eſt. diſciplinas in athenis traditas a philoſophis: de quibus Cicero in oratione pro. L. Flacco ſic ait. Adſunt Atbenienſes. Vnde humanitas. doctrina. religio. fruges. iura. leges ortæ: atq; in omnes terras diſtribute putantur.

Atheneaq; inuenta

Viribus abnuerit dira atq; immania paſſis?
Et quibus illorum poterāt ignoſcere manes
Quorum corporib⁹ veſcant ſed melius nos
Zenonis præcepta monent: nec. n. oīa: q̄dam
Pro vita facienda putat: ſed cantaber vnde
Stoitus antiquí præſertim ætate metelli?
Nūc totus graias noſtraſq; b; orbis athenas
Gallia cauſidicos docuit facunda britannos
De cōducendo loquitur iam rhetore thule:
Nobilis ille tamē ppl's quē díxim⁹ & par
Virtute atq; fide: ſed maior clade ſaguntbus
Tale quid excuſat: meotide ſeuior ara
Aegytus: quippe illa nefandí taurica ſacri
Inuentrix boies vt iam quæ carmina tradunt

Gallia cauſidicos. ſuperius ait in ſatyra ſeptima. Nutricula cauſidicorum Gallia facunda autem inquit. Quia in lugduno exercebantur cauſæ. & ibi oratores certabant: quod latius explicuimus ibi. Aut lugdunenſem rhetor dicturus ad aram. Thulæ. apud Strabonem & Dionyſium. atq; Euſtachium. qui græce diligētiſſime orbis ſitum ſcripſerunt θόυλήν. id eſt thulæ legitur inſula in vltima ſeptētrionis parte. Thule in q̄ p th: & v ſequente. Strabo autem ſic ait. De thule item obſcura eſt hiſtoria propter eius in vltima loca re motionem. banc ſi quidem ad ſeptentrionem expoſitam locant. ſolinus quoq; de britannia loquēs ait multæ & aſiæ circum britāniam inſulæ. E quibus thule vltima: vltra thulen accæpimus pigrum eſſe & concretum mare. Nobilis ille. Ordo eſt: ille tamen nobilis populus &c. Et ſaguntbus par &c. Tale quid excuſat. Pli. præterea libro. vii. ca. v. ſic ait. Eſt inter exempla in vterum protinus reuerſus infans ſaguntbi: quo anno ab Hannibale delata eſt. Populus. ſcilicet vaſconum. Saguntbus: hæc vrbs vltra iberum ſita eſt in radicibus montis: qui biſpanos a celtiberis diuidit. circiter mille paſſus diſtans ab mari. Cuius incolæ & copia terreſtrium fructuum: & multitudinis incremento & virtutæ militari. cæteris biſpanie pupulus præſtabant: huius fines infeſto exercitu ingreſſus Hānibal perua ſtatis paſſim agris ad obſidionem vrbis omnis macbinas admouit. demum octo continuis menſibus animo & corpore fatigatus. Saguntbū vi cepit. Quæ ciuitas compluribus annis ante Hānibalis etatem fidei romanor; commendata fuerat. bec ex polybii libro tertio Meminit & Liui. libro. xxi. obſeſſa autem ciuitas maxima fame laborabat. attamē bumana carne abſtinuit paſſaq; eſt excidium vt romanis fidem ſeruaret. Quam rem Syllius in fine li. ii. ample deſcripſit. Tale quid excuſat: quoniam obſidione & fame coacti ſunt. Vaſcones veſci bumana carne. Meotide ſeuior ara Strabo libro. xi. Et Plinius libro. vi. ſcribunt Meotim lacum eſſe in ſcythia: qui tanaim recipit. iuxta erat templum Diane taurice: ad cuius aram viui boſpites immolabant. Eſt ibidem Albania regio vbi colebatur luna precipue: eiq; ſeruum mactabat ſacerdos. quem p annum ſumptuoſe alebat: vt idem Strabo meminit dicto libro.

Thulæ.

Saguntin⁹ infans Sagūtbus

Meotis taurica Diana

DO.

Hic gaudere libet. id eſt. in boc ego lætor q̄ non coxerint captiuū mortuū ne ſcilicet polluerent ignem tanto ſcelere. Qui ſuſtinuit qui primus auſus fuit iniicere morſus tanta auiditate comedit vt nunq̄ quicq̄ comederit auidius. Male dubitas: quaſi dicat vt certo ſciētias fuiſſe etia in eo gulæ voluptatem. Vaſcones: vaſcones biſpaniæ populi ſunt poſt montes ex taraconenſi biſpania ad oceanum: qui olim bellis ſertorianis obſeſſi extrema famæ ne fidem in populum romanū violarēt in ſuorum cadauera morſum iniecerunt. Quo tempore Qu. Metellus aduerſus ſertoriū bellum gerebat Syllius: aut vaſco inſuetus galeæ. Melius nos zenonis præcepta. id eſt. nūc fortaſſe id nō agendū eſſe a vaſconibus. vel a nobis etiā in extrema fortuna cum iam didicerimus a philoſophis ſtoicis nō oīa eſſe agenda pro vita ſed ea tantū quæ nō repugnant cum boneſto. Zenonis: zeno ſtoicorum princeps cicienſis fuit ex cipro ſtoice ſectæ auctor & magiſter Minaſſei filius: vel vt alii ſcribunt Demeæ. Quædā. q̄ ſcilicet nō repugnāt cū boneſto. Cantaber. cantabri biſpaniæ populi oceani refuſione ab aſturibus ſeparanē. ta imani feritate: vt plericq; ab boſpitibus capti & ſuffixi crucibus pœna cecinerint domiti ab Auguſto: auctor Strabo. vnde ſtoicus. boc ē ignorabāt præcepta philoſophiæ vaſcones. & cantabri: propterea ederunt bominem in obſidione Metella antiqui. ad differentiā aliorum metellorum. de quibus Plinius multa in ſeptimo. bic fuit qui aduerſus ſertorium pugnauit: extrema ætate luxuria notatus: de quo hiſtoriam ſcripſit Saluſtius. Athenas græcas. id ē. diſciplinas græcas & philoſophicas. q. d. iam omnes nouimus p̄cepta philoſophiæ. vt excuſatio nō ſit ſi boiem

edimus. Maior clade. nam ſaguntbus in byſpania ab Hannibale obſeſſa eſt: & ad extremam famem compulſa vt Liuius ſcribit: & Syllius cecinit. Ara meotide. meotis palus Scytbie, quã acole temerandã appellãt: qd ſignificat matrẽ maris: auctor Plí. in ea regione mactabanẽ boſpites ad arã diane notiſſima byſtoria: & albani: vt auctor ẽ. Strabo. ſupra pontũ ſeruũ ſaginatũ pannũ lune mactant.

Quem ſumma cœli raptum de parte de ſummo aere ſupra quem elemẽtum ignis inuebiẽ. Pro metbeus donauit terris. ratio & prudentia inuenit bumana. nam ꝓmetbeus: vt in fabulis ſollers ſcribiẽ. & eius frater epimetbeus improuidus: ita bic prudentẽ illevero imprudentem bominem nobis ſignificat. Claudianus nam q̃ gerunt geminos vno de ſemine fratres Iapetionidas generis primordia noſtri. Diſſimili finxiſſe manu: quoſcũq; ꝓmetbeus Excoluit. multũq; inuexit etbera limo. Hi longe ventura norant dubiiſq; parati Caſibus occurrũt: fabro meliore poliri. Deteriori luto paruus quos edidit autor. Quem merito gratii perbibent epimetbea vates. Et nibil etberii ſparſit per membra vigoris. Hi pecudũ ritu non impendentia nitant. Nec res ante vident: accepta clade queruntur. Et ſeri tranſacta gemunt. Vaſcoles vt fama eſt alimẽtis talibus vſi. vaſcones biſpanie populi a metello romano; duce obſeſſi in tantã famẽ compulſi ſunt: vt bumana carne veſcerenẽ. Produxere animes. Longius vixerũt. Veniã dare quisve deo; viribos obnueret. viris tanta plenis conſtãtia Melius. q̃ cantabros. Zenonis precepta monent qui ſummo fuit pbiloſopbus ingenio cuius inuentoꝝ emuli ſtoici nominanẽ. Non eñ oñia. ſubaudiẽdum putant: q̃dam putant pro vita facienda. Antiqui preſertim etatẽ metelli: quia & iuniores fuerunt multi. Nunc totus gratias noſtraſq; babet orbis athenas. boc dicit & grece & latine littere iam vniuerſum boc tempore orbem bonis inſtitutionibus imbuerunt athenas autem pro quouis celebri ad diſciplinas capeſſendas loco poſuit.

De conducendo loquiẽ iam rbetore tbyle. que in britãnia eſt vltima. Solinus multe & alie circumbritãniam inſule e quibus tbyle vltima in qua eſtiuo ſolſtitio ſole decãcri ſidere faciẽte tranſitũ nox pœne nulla. brumali ſolſticio. dies adeo conductus: vt ortus iunctus ſit & occaſus. Suidas vero tbulis egypti inquit rex ad oceanum vſq; bac ex eis inſulis vnam tbulem nominauit que ſi bec ſit non bypſilon ſed u litteram ſecundam babebit ſed maior clade ſaguntbus quam diruit Hannibal: cuius exitium Liuius exactiſſime: vt omnia expoſuit. Tale quid: bominum in bomines feritatem: vt ſe ſuaq; q̃ boſti dedere ferro igniq; maluerint abſumere. Meotide ſenior ara: egyptus: meotis in põto palus fuit ibi quoq; taurica fuit ara ad quã diane boſpites immolabanẽ: nota byſtoria eſt: ſed bos truces ritus egyptus ſuperat.

Dígna fide credas: tantũ ímmolat: vlteri⁹ nil
Aut grauí⁹ cultro timet boſtia: qs mõ caſus
Impulit bos? quę tanta fames: infeſtaq; vallo
Arma coegerunt: tam deteſtabile mõſtrum
Audere? an ne aliam terrã membpitide ſicca
Inuidiam facerent nolenti ſurgere nilo?

Qua nec terribiles cibri: nec britones vnq̃
Sauromataeq; truces: aut ímanes agatbyrſi:
Hac ſęuit rabie immane & inutile vulgus:
Paruula fictilibus ſolitum dare vel a pbaſelis
Et breuibus pictæ remis incumbere teſte.

Nec pœnã ſcęleri ínuenies: nec digna pabis
Supplicia bis populis ĩ quoꝝ mẽte pares ſũt
Et ſimiles ira: atq; fames. molliſſima corda
Humano generi dare ſe natura fatetur
Quę lacrymas dedit: bęc nr̃i ps optia ſenſus.
Plorare ergo iubet cauſam lugentis amici:
Squaloremq; rei: pupillum ad iura vacãtem
Circũſcriptorem: cuius manantia fletu
Ora puellares faciunt incerta capilli:
Naturę imperio gemimus: cuꝫ funus adultæ
Virginis occurrit: vel terra clauditur infans

Monſtrũ vt bominem eſſent. Terra mempbitide: mempbis ægyptiorũ regia: vrbs magna erat & populoſa. & ſecunda poſt Alexandriã. Auctor eſt Strabo libro. xvii. Inuidam odium indignationem ad irritandum nilum. Tbraſylus vt aiunt. Buſiridem docuit ímolare boſpites: quũ affirmaſſet nec bũana pluuias impetrari poſſe ab ioue: ſed primus occiſus eſt. binc ait Ouidius in ibin.

Vt q poſt longũ ſacri monſtrator iniq:
Eduxit pluuias victima cæſus aqua. Et libro. id eſt. de arte.

Dr̃ ægyptus caruiſſe iuuantibus arua
Imbribus atq; annos ſicca fuiſſe nouem.
Quũ tbraſyl⁹ buriſim adit: mõſtraq; piari
Hoſpitis effuſo ſanguine poſſe iouem.
Illi Buſiris fies iouis boſtia primus.
Inquit? & ægypto tu dabis boſpes aquã.

Noleti ſurgere nilo. Plí. li. v. ſcribit. q; vlus certis diebus auctu magno p totã ſpaciat⁹ ægyptũ fœcũdus innatat terræ. Diodorus autẽ libro. i. docet. Nilum incipere creſcere Solſtitio: æſtiuo. ceſſare aũt æquinoctio autũnali. de qua re plurima & Plínius & Diodorus. Qua: ſcilicet rabiæ. Nec ſcilicet ſæuierunt. Cymbri: populi ſunt germanorũ: qui lingua gallica teſte feſto: latrones dicũtur. bos marius ſolus fugauit: & caſtris exuit: magno corpe borrẽdiſq; oculis erãt vt ſcri. Plut. in Mariivita: diximus & plura in ſat. viii. Britones: germanie ppli: teſte Tacito. Sauromatæ

MAN. Mempbis

Tbraſylus

Cymbri

Britones

Et minor igne rogi. qs. n. bonꝰ: & face dignꝰ
Arcana: qualem cereris vult esse sacerdos:
Vlla aliena sibi credat mala: separat hęc nos
Agrege mutorum: atq; ideo venerabile soli
Sortiti ingenium: diuinorum q; capaces:
Atq; exercendis: capiendisq; artibus apti.
Sensum a cęlesti demissum traximus arce:

Agathyrsi de iis videto in satyra. ii. Agathyrsi: populi sunt in scythia: iuxta Sarmatas q ora artusq; pingebant vt q; maioribus præstarent. ita magis vel minus. Cæterũ iisdẽ omnes notis: & sic vt ablui nequirent: auctor ẽ mela ac sæuit rabie imbelle & inutile vulgus. sic iacet carmen in textu antiq: nec fit Synaloepha in rabie. Vulgus. s. tentyritarũ. Fictilibus phaselis Strabo li. xvii. scribit q; a septem nili hostiis partes quædam obruptæ & in totam insulã dispartite multos riuulos insulasq; fecerunt: vt tota insula sit nauigabilis fossis in fossas alias diuisis: quæ tanta facilitate nauigant: vt nonnullæ testaceas scapbas babeant. Insusula autem illa. Delta nominatur a mari duobusq; nili fluctis facta. Delta vero dicitur propter figure similitudinem: babet enim triangulum Ver. item li. iiii. g. ait. Et circũpictis vebitur sua rura phaselis: per id autem satyrus poeta eorũ molliciem ostendit & tamen bumana carne vescuntur. Ira atq; fames. similes sunt: ideo dicit: q; piram fecere id quod vix per famẽ ægissent. Mollissima: piissima. Hæc nostri pars optima sensus. sic iacet in antiquo textu. optima aũt pars dicit nostri sensus: q; pietatẽ lacrimando oñdimus. Plorare ergo iubet Seneca etiã epistola. cxvii. sic ait. Naturale est opinionibus boim tangi: & aduersis cõtristari. Iubet: natura. Causam ingentis amici: solebant causidici matres vxores: liberos ante iudices producere: vt lacrymis ad misericordiã mouerent. Quã quidẽ rem latius ostendimus in Saty. vii. ibi. Quando licet Basylo flentem deducere matrẽ? Circũscriptorem: bonoꝝ ipsius raptorẽ. Incerta: non enim discerni possunt: an maris: an puellæ sint ora ꝓpter crines &c. Et minor igne rogi: infans eñ prius genito dente non cremabat. Nascunt aũt dentes homini septimo mensæ: postq; natus est: vt docet Pli. li. xi. Sylla aũt primus e patriciis Cornelius voluit cremari: timens suo corpori accidere posse: quod mario acciderat ipse eñ erui fecerat. Auctor est Ci. li. ii. de legibus. Et face dignus arcana in festis cæreris matronæ pudicitia exigebat: & etiam viri integritas. qui eñ currentes facem tenebãt integerrimi & sine vitio eligebant. Nunc vero dicit poeta: nõ eẽ pium aliquẽ: qualis in cereris sacris reqrebat. Plura diximus de cereris sacris in sat. vi. ibi. paucæ adeo cereris victas cõtingere dignæ.

Delta ĩsula Phalesi fictiles

Dentium ortus Syllæ pyra

Cereris festa.

Hominũ affectio Hominũ figura cur recta.

Vlla aliena sibi credat mala. Chremes terẽtianus comœdia tertia inquit. Homo sum: humani nihil a me alienũ puto. Et Seneca epla. ciiii. ita inqt. Cõmodis oium læteris: mouearis incõmodis: & memineris q; præstare debeas: q; cauere. Hæc pietas. s. Soli nos Diuinorum q; capaces. Cicero in li. de natura deoꝝ: scribit. q; deus primũ boies bumo excitatos celsos & rectos cõstituit: vt deorũ cogitationẽ: cœlum intuẽtes capere possent. Sunt eñ ex terra homines: non vt incolæ atq; habitatores. sed quasi spectatores superaꝝ rerum atq; celestiũ: quaꝝ spectaculũ ad nullũ aliud genus amantium ptinet. Sensus aũt interptes ac nũcii rerum in capite tanq; in arce ad vsus necessarios & facti & collocati sunt. Nam oculi tanq; speculatores altissimũ locum obtinent &c.

DO.

An ne alia. id est. si dii irati ægyptiis nollent Nilum inundare ægyptũ. egyptii nõ possent vlla maiore ac magis impia vltione trabere eos in inuidiã q; vesci carnibus bumanis. Nolenti surgere nilo. i. inundare agros ægyptios: vnde feracitas ægyptia constat. Britones populi germaniæ a Britone filio terræ cuius Manus fuit filius: auctor est Cor. de sauromatis ante diximus. Agathyrsi: populi scythiæ ab agathyrso Her. filio. auro & opibus luxuriantur: vt scribit Hero. de bis plura alibi.

Phasellis fictilibus Strabo scribit. fossas esse in ægypto: quæ tanta facilitate nauigant: vt nõnullæ scapbas testaceas. id est. fictiles babeãt alibi præterea idem est auctor Pactonẽ esse in ægypto nauicularum genus textæ ex viminibus: bæc autem ait vt ostendat tanto minus bis ignoscendum est: cum molles & effœminati vascant carnibus bumanis: quid nõ faciunt feri populi. Dignus face arcana. cæreris. s. de qua multa diximus illic: qualia secreta coluerunt orgia teda. Papinius. Votiuã taciti lassamus lãpada mistæ: est autem peripbrasis hominis pii. nam impii voce præconis submouent a sacris Cereris. vt scribit Tranquillus in Nerone. q. d. Iuue. quis nunc ẽ pius qualem oportet esse in sacris cereris. Fidentinus vero clunicus bunc locum a præceptore suo non discedens ita interpretatur quod debemus existimare mala aliena nostra esse: quemadmodum mala cereris fuerunt mala atbenienſium qui laborarunt sterilitate rapta proserpina. Vide quo supplicio dignus sit qui bunc locũ ex malis exponit: quid enim bona diceret cum praue exponeret credo eum voluisse blandiri præceptori: ne eo doctior aut sapientior videret.

VAL.

Quis modus casu impulit: bos ægyptios. Tam detestabile monstrũ audere: vt bũana carne vescerent. Terra memphitide sicca no exundante nilo. pro tota ægypto nunc memphis accipienda & memphitide pro memphitica. Inuidiam facerent. quod neganti aquas nilo bumana carne velle prouocare viderent. Qua nec terribiles cimbri ordo est. scæuit bac rabie imbelle & inutile vulgus paruula fictilibus solitum dare vela phasellis & breuibus picte remis incumbere reste qua terribiles cimbri & q; sequuntur. Qua nec terribiles cimbri: quos Marius arpinas debellauit. Nec britones: qui olim gallicam dictam nunc britaniam colunt. Aut immanes agathyrsi: scyntbiæ populi

qui ad Herculis & echidnes filio agathyrsi sunt noiati: vt auctor est Herodotus. Phasellis: nauicu lis. Et breuibus pictæ remis incumbere teste. nauigio q̄ longe nauigantibus natari in mari testa vi deatur. Pictæ vario colore distinctæ. Mollissima corda: quæ miseratione commoueri soleant. at ægyptiis inata quædā videtur ad necādos homines crudelitas. Hæc nostri pars optima sensus na tura inquit duce laudamur. bonoramur. culpamur. contemnimur. Causam dicentis amici: se quis reus se defenderit. Squaloremq̄ rei: id est. reum ad iudices ꝓductum squalidum & formidine iu dicii perferendi perterritum. Circumscriptorem: deceptorem. Cuius: pupilli. Puelares capilli. in bos protensi sexum incertum videri faciunt. Et minor ignerogi. paruus ac pro hoc infans. Face dignus arcana. nocturna qua cereris vsi sacerdotes dum raptam quærerent proserpinam. Separat hoc nos a græge mutorum. vt aliorum mala in nos quoq̄ peruenire posse arbitremur. Venerabi le soli sortiti ingenium. ingenium est vis animæ siue intentio qua se anima explicat: ac ad incognito rum cognitionem exercet. exquirit ignota ingenium: quæ ratio discernit: & memoria recondit.

Diuinorum quæ capaces. nam nullum extat animali præter hominem quod notiam aliquam ba beat dei nulla etiam gens est neq̄ tam immansueta. neq̄ tam vera. quæ non etiam si ignoret qualem habere deum deceat: tamen habendum sciat. ex quo efficitur vt homo deum quasi vnde bortus sit agnoscat. Atq̄ exercendis capiendisq̄ artibus apti. Innumerabiles repertæ sunt artes docente na tura. quam imitata ratio necessarias solerter consecuta est ipsum autem hominem eadem natura nō solum celeritate mentis ornauit. sed & sensus tanq̄ satellites attribuit ac nuncios & rerum plurima rum obscura nec satis intelligenda enucleauit: quasi fundamenta quædam scientiæ figuram quoq̄ corporis habilē & aptam ingenio humano dedit: nam cū cæteras animantes abiecisset ad pastum so lum hominem erexit. ad cœli quasi cognitionē domicilijq̄ vnde descenderat ad loci conspectum ex citauit. Vnde & ait. Sensum a celesti demissum traximus arce. Cuius egent prona & tertam spe ctantia mundi: quod & Silius italicus inquit. Nonne vides nominum vt celsos ad sydera vultus Sustulerit deus: ac sublimia finxerit ora. Cum pecudes volucrumq̄ genus: formasq̄ ferarum. Segnem atq̄ obscœnam passim strauisset in aluum. Ad laudes genitum capiat si munera diuum. Fœlix ad laudes hominum genus: & Ouidius. Os homini sublime dedit. cœlumq̄ videre lusit. & quæ sequuntur.

Cuius egent prona: & terrā spectantia: mūdi
Principio indulsit communis conditor illis
Tātū aīas: nobis animū quoq̄ mutu? vt nos
Affectus petere auxiliū: & præstare iuberet:
Dispsos trahere ī populū: & migrare vetusto
De nemore & proauis habitatas liq̄re siluas
Aedificare domos: laribus coniungere nr̄is
Tectum aliud: tutos vicino limine somnos
Vt collata daret fiducia: protegere armis
Lapsum aut ingenti nutantē vulnere ciuem:
Communi dare signa tuba: defendier iisdem
Turribus: atq̄ vna portarum claue teneri
Sed iā serpentē maior cōcordia: parcit
Cognatis maculis similis fera: quando leoni
Fortior eripuit vitam leo? quo nemo vnq̄
Expirauit aper maioris dentibus apri?
Indica tigris agit rabida cum tigride pacem
Perpetuam: sæuis inter se conuenit vrsis
Ast homini ferrū lętale incude nefanda
Produxisse pa? est: cū rastra & sarcula tantū
Assueti coquere: & martis: ac vomere lassi
Nescierint primi gladios excudere fabri:
Aspicimus populos: quo? nō sufficit iræ

Indulsit concessit. Conditor: creator. MAN.
Illis. s. brutis animalibus. Animas quibus viuerent. Animum. mentem. intellectum. rationem. De iis autem late dictū est in Satyra. i. ibi paulatimq̄ anima calue runt mollia saxa. Affectus dicitur pas sio. volūtas fiducia amicitia. Dicitur itē ira & odium. De quo latius libro. ii. etbi. babetur. Collata cōiuncta. Protegere armis lapsum &c. Cice. libro. i. de oratore sic. Quid tam porro regium tam libera le: tam munificum: q̄ opem ferre suppli cibus: excitare afflictos: dare salutem. libe rare periculis: retinere homines in ciuita te? Cognati. id est. eiusdem generis: vt inquit Fabius. Defendier iisdem turri bus &c. Cicero quoq̄ libro. ii. off. idē as serit: dicens. hanc enim obcausam maxi me: vt sua tuerentur respu. ciuitatesq̄ con stitutæ sunt. Horatius item Sat. iii. li. i. ait. Oppida cœperunt munire: & ponere le ges. Ne quis fur esset neu latro: neu quis adulter. Sed iam serpentum. Pli. li. vii. sic ait de homine. Nulli rabies acrior. de niq̄ cætera aniantia in suo gne probe de gunt congregati videmus. & stare contra dissimilia. Leonum feritas inter se non dimicat. Serpentium morsus non perit sergentes. Ne matris quidem beluæ ac pi sces nisi in diuersa genera sæuiūt. At her cule homini plurima ex homine sunt ma la: bæc illæ. Seneca item epistola. ca. iiii. sic ait. Ab homine homini quotidianū peri culum aduersus hoc te expedi hoc inten tis oculis intuere. Nullum ē malū fre-

Affectus

Iuuare alios

Ciuitates curfactæ

Hominū sese sæuitia

quentius.nullū pertinacius: nullum blandius. Tēpestas minatur añq̄ surgat. Crepant edificia anteq̄ corruant. prænunciat fumus incendium. Subita est ex homine pernicies: & eo diligentius tegitur quo proprius accedit &c. Cicero item libro. ii. off. sic. Atq̄ vt magnas vtilitates adipiscimur conspiratione hominum atq̄ cōsensu: sic nulla tam detestabilis pestis est quæ non homini ab homine nascantur. Produxisse. extendisse.

Occidisse aliquā: sed pectora: brachia: vultū
Crediderint genus eē cibi: quid diceret ergo
Vel quo ñ fugeret: si nūc hec mōstra videret
Pytbagoras: cunctis aialibus abstinuit qui
Tanq̄ boie: & ventri indulsit nō oē legumē:

Pytagore staurata. Pytagoras. is necare vetuit: ne dum gustare animalia quæ commune nobiscum ius babeant animæ exercens atq̄ affuefaciens mortales ad facilioremvictum: vt cibos semper parabiles baberent: quibus igne ad coquendū opus non eēt. quiq̄ aquam simplicem biberent: binc & sanitatem corpori: & ingenii acumen acquiri. absonium illi erat vt plurimum cruda vel elixa olera marinis raro vtebatur. risu abstinebat & facetiis & iocis ferē discipulos admonere solitus: vt illa quotidie quum domum ingrederentur dicerent. Vbi nam excidi? Quid feci. Quid ex bis quæ facere debui omisi? In ira nibil aut dicendum aut faciendum porro

Fabis pyth. fabarum interdicebat vsu q̄ vēto essent plene atq̄ animato maxime cōuenirēt. Aristoteles ait ideo fabis eum abstinendum admouisse sine q̄ pudendis similes sint siue q̄ corrumpant. Deniq̄ magistrantus ipis eligunē: bæc ex Laertio. Plinius aūt libro. xviii. scribit. Fabam existimatā esse bebetare sensus insomnia quoq̄ facere ob boc pytbagorica sententia damnatam. Vel vt alii tradidere quoniam mortuoꝝ anime sunt in ea: qua de causa parētando vtiq̄ assumit. Var. & ob boc flaminē ea non vesci tradit quoniā in flore eius littere lugubres reperiant. Gellius vero libro. iiii. ca. xi. scribit Ciceronē libro. i. de diuinatione asserere pytbagoreis interdictum putari: ne faba vescerent quoniā fabe babent inflationem magnam bisq̄ cibus tranquillitatem mentis querentibus constat esse contrarius. Sex Aristoxenus musicus: nullo sæpius legumento pytbagoram dicit vsum qui fabis quoniam is cibus & subduceret sensim aluum: & leuigaret populis quoq̄ minusculis & bedis teneriorib⁹ victitasse idem Aristoxenus refert.

DO. Sed iam serpentum: verba sunt Pli. in būc sensum vt alter ab altero accepisse videat Pli. deniq̄ cera animantia in suo genere probe degunt: congregare videmus: & stare contra dissimilia: leonum feritas inter se non dimicat: serpentum morsus non petit serpentes: nec maris quidem belue ac pisces: nisi in diuersa genera seuiunt. at bercule homini plura ex homine sunt mala. Maculis cognatis. i. feris que babeant eiusdem maculas Pytbagoras. Samius cum sentiret animos hominū post mortem migrare in noua corpora: vel hominum vel brutorum carnibus abstinuit: ne scilicet edendo in anios būanos sæuiret. abstinuit & fabis: q̄uis Aristoxenus auctore Gellio Pytbagorā fabas edisse & ædis teneris porculisq̄ solitū vesci scribat. sed Callimachus & Cicero & laertius eū abstinuisse testanē. Nō oē legumē: nā faba abstinuit qm̄ vt scri. Cice. inflationē affert: vñ pturbat aius & mens.

VAL. Principio indulsit cōis cōditor illis tantū animas nobis animū quoq̄ animā q̄ græci ψυχην vocant dictavt Augusti. ingt vbi de spiritu & aia dixerit. q̄ ad viuēdum animet corpus boc est viuificet quidā aiunt ab ἀνεμός q̄ aer motus esse videat qñ intercluso spiritu viuere nō queāt aialia: ō pro vento aliqñ ponit. Hora impellūt aie linthea cbraciæ: animus aūt quē græci θυμόν vocāt substātia est: vt btatus Augusti. inquit rōnis princeps regendo corpori accomodatus. at bæc suo loco buberime psecuti longiore tractatu sumus. Mutuus vt nos affectus: ira cupiditas vnde cæteri nascuntur affectus. Dispersos trabere in populū migrare vetusto de nemore & proauis babitatas linq̄re siluas vt Cicero. fuit quodā ingt tps cū in agris boies passim bestiaꝝ mō vagabant & sibi vt victu fero vitā ppagabāt nec rone animi quicqd sed plæraq̄ viribus corpis admistrabāt inde subiūgit q̄ tpe qdā magnus videlicet vir & sapiēs cogitabit q̄ materia esset & quāta ad maxias res opportunitas in ais inesset boim: siqs eā posset ducere & pcipiēdo meliorē reddere q̄ dispsos boies i agros & i tectis siluestribus abditos roe q̄dā cōpulit vnū in locū & cōgregauit & eos vnā i quāq̄ rē inducās vtilē atq̄ bonestā. Tutos vicino lumie somnos vt collata daret fiducia vicinoꝝ vniuscuiusq̄ suæ iuncta potētiæ daret somnos. Lapsum in pugna. Cōi dare signa tuba. sub cōi vexillo tubæ cōcētu moueri ad pugnā. Sed iā serpentū maior cocordia: sed inter se iā serpentes melius q̄ boies cōueniūt q̄ & būani gms conq̄stus mala Pli. inqt. Deniq̄ cætera animātia in suo genere prope degunt cōgregarividem⁹ & stare cōtra dissimilia: leonū feritas inter se nō dimicat: serpentū morsus nō petit serpētes: nec maris quidē beluæ ac pisces nisi in aduersa genera sæuiunt: at bercule homini plurima ex boie sūt mala & Horatius. Neq̄ bic lupis mos: nec fuit leonib⁹ vnq̄: nisi in dispar feris. Indica tibris: p indicā & bircanas: & qcqd vsq̄ tigriū ē significat. Scæuis inter se cōuenit vrsis: cōcordia est. boc mibi vel nobis cōuenit & similia boc ē decoꝝ ē. Cōuenit boc inter nos. i. cōtrouersia caret: & cōuenit tibi me cum q̄ dicis. i. in boc qđ dicis inter me & te nulla cōtrouersia est. & cōuenit nobis inter nos. i. cōcordes inuicē sumus vt bic: vtimur & boc verbo boc pacto: vt si dicas portū petiui quāti nauis veberet interrogaui de pcio cōuenit. i. cōcordes sumus. Ferrū lætale mortiferū. Cum rastra & sarcula tantū assueti in coquere e marris & vomere lassi: rastrū: sarculū: marra: & vomis rustica sunt instrumēta.

Cum rastra & sarcula: ordo est: aspicimus pplos: quoꝝ iræ nō sufficit occidisse aliquē: sed pectora

brachia vultũ cibi genus eẽ crediderũt cũ primi fabri lassi & martis & vomere assueti castra & sarcula tantũ coquere nescirent extundere gladios: hoc dicit: veteres illi fabri rem rusticã exercẽtes gladios cudere nõ norunt: nũc vero non satis putant ire suæ satisfactum si quem occiderũt nisi eundẽ comedant. Quid diceret: quantũ detestaret̃. Vel quo non fugeret. vehementer abhorrens. Hec monstra: quæ pro monstris haberi possunt. Si nunc hæc monstra videret pythagoras cunctis aĩalibus abstinuit: qui quoniã hominũ animas brutorum corpora quo ad delictorum oẽm diluissent labem subire credidit. idem quoq; Plato in timæo confirmat quem locum vt quædam alia Cicero ita in latinum vertit. Atqui illæ qui & honestæ curriculum viuendi antea datum confecerit ad illud astrũ quo quo modo aptus fuerit reuertit qui autem immoderate & intẽperate vixerit eum secund⁹ ortus in figuram muliebrem transferet: & si ne tum quidẽ finem vitiorum faciet grauius etiam iactabitur: & in suis morib⁹ simillimas figuras pecudum & feraꝝ transfert̃: nec malorũ terminũ prius aspiciet q̃ illam sequi cœperit conuersionẽ quã habebit in se eiusdẽ & vnius simul innatam & insitã. Tanq̃ homine. ꝙ rectas sub brutis aĩalibus humanas animas existimarit. Et ventri indulsit. non oẽ legumen: eadem de causa: verũtamẽ Gellius noctium atticarũ. li. iiii. oẽia hæc falso dici de pythagora aristoxeni plutarchi ꝙ verbis ostendit: & nihil tam libenter q̃ fabas comedisse: vnde aiunt id multi opinati fuerint ꝙ auarsatus ipsas fuerit docet.

Satyra sextadecima.

Vis numerare queat fœlicis pręmia
q galle
Militiæ? nam si subeantur prospera
castra:
Me pauidũ excipiet tironam porta secundo
Sidere: plus etenim fati valet ora benigni:
Quã si nos veneris cõmendet epistola marti.
Et famia genitrix quę delectant harena.
Cõmoda tractem⁹ primũ cõmunia quoꝝ
Haud minimũ illud erit: ne te pusare togat⁹
Audeat: immo & si pulsetur: dissimulet: nec:
Audeat excussos prętori ostendere dentes:
Et nigram in facie tumidis liuoribus offam
Atq; oculos medico nil promittẽte relictos.
Bardyacus iudex datur hęc punire volẽti
Calceus: & grandes magna ad subsellia surę:
Legibus antiquis castrorũ: & more camilli
Seruato: miles ne vallum litiget extra:
Et procul a signis: iustissima centurionum
Cognitio est igitur de milite: nec mihi deerit
Vltio si iustæ defertur causa querelæ.
Tota cohors tamẽ est inimica: oĩsq; manipli
Consensu magno sofficiunt: curabit vt sit
Vindicta grauior: q̃ iniuria: dignũ erit ergo

Argumentum Satyræ. xvi. MAN.

Vltima militiæ fœlicis præmia narrat.

Vis numerare queat. Refert probus huiuscæ poetæ vitã enarrans: q qbusdã carmibus paridẽ istrionẽ offensum fuisse quæ quidem illa fuere in sat. vii. Qd̃ nõ dãt ꝓceres dabit istrio &c. Itaq; ꝑ honorẽ militiæ q̃q̃ octogenarius vrbe submotus est. missusq; ad p̃fecturã cohortis in extremã ægypti partẽ tẽdẽtis Id supplicii genus placuit: vt leui atq; ioculari delicto par esset. hinc poeta militiæ cõmoda gallo amico narrat. Incommoda itẽ eoꝝ: qui cũ militibus quicq̃ exerceat. Ne paris forte ipsius poetæ militia atq; tedio exultaret. Dicit autẽ militẽ fortunatũ esse debere: nã multũ valet hora benigni fati: secundiq; syderis. Militiæ: fuit militia sp̃ honorata. Vñ Aristoteles ꝑticula. xviii. ꝓl. q̃rit cur fortitudinem maxime honore ꝓsequuntur resp. q̃ tñ virtutũ præcipua nõ est. An qa semp̃ vel ipsæ bellũ aliis inferunt: vel ab aliis sibi illatũ patiunt̃. hæc aũt virtus putilis vtranq; in ꝑtem est. Honorãt vero nõ q̃ optima sunt: sed q̃ optima sibi existimẽt. Et Cicero li. i. de oratore inquit. Quid aũt tã necessariũ q̃ tenere semp̃ arma: qbus vel tectus ipse esse possis: vel ꝓuocare improbos: vel te vlcisci lacessitus? Nã si subeant̃: sensus est: quũ ꝓspera castra subeunt̃ q̃uis Tyro pauidus sim: bono tamẽ sidere excipiar.

Militiæ honor

Arma tenenda.

Me pauidũ. Pauor est metus mentẽ de loco mouens. Ex quo illud Ennii. Tũ pauor mihi sapientiã omnẽ ex animo expectorat. Formido est metus ꝑmanens. Timor est metus mali appropinquãtis. Terror est motus concutiens. Sollicitudo est ægritudo cũ cogitatione. Angor est ægritudo præmens. Dolor est ægritudo crucians: hæc omnia Cicero libro. iiii. tusc. scribit. Tyronẽ. Tyro dicitur nouus miles: qui fortis cum sit: ad militiam exercet̃. Plus & eñ plus valet inquit: & fauet hora boni syderis. q̃ mars licet sit belli deus. Iccirco itaq; doctores aduertere solent & expectare prosperam syderis horam: quum castra mouere vel ingredi oportuerit. Virgi. li. xi. vbi primũ vellere signa Annuerint supi: pubẽq; educere castris. Fati benigni. i. boni syderis. ait. n. Manili⁹ li. iii. sic Fata quoq;: & vitas hoĩm suspẽdit ab astris. sic fœlix aut triste venit ꝑ singula fatũ: de fato aũt plura superius. Veneris quã quidẽ Mars ipse adamat. Samia genitrix. i. iuno quæ martẽ peperit cõce

Pauor
Formido
Timor.
Terror
Sollicitudo.
Angor
Dolor
Tyro.
Fatorum statua.
Mars iunonis.

Samos

pit enim illico tacta flore: quodam lecto ab bortis flore deæ qui vnicus erat: vt habetur libro. v. fast. Samia arena iunoni eni ludi celebrabãt in samo icarei maris parua insula. Cuius templum oppido aberat vigínti baud amplius stadia secũdo littore. vbi donarium deæ per quã opulentum &c. Latius tamen videto Sat. xiii. ibi statuãq; Batbylli. Apuleius em̃ bæc & plura scribit. vt ibi ostendimus. Diximus & plura in Sat. iii. Lactantius præterea li. i. c. xvii. sic ait. Insulam Samũ scribit Var. prius partheniã notatam: q ibi iuno adoleuerit: vbiq; etiã ioui nupserit. itaq; nobilissimũ & antiqssimũ teplũ eius & Sami simulachrũ in habitu nubentis figuratũ & sacra eius anniuersaria uuptiar& ritu celebrãtur. Cõmunia toti. scilicet militiæ. Togatus: non exerces militiam. Toga enim domi vtebant: in militia vero sagis. Dissimulet: celet. Offam: carnis tumorẽ quendam obictum. Punire: vlcisci

Iudex militum

Volenti. s. togato. Bardiacus calceus. id est. ciliceus. dicunt enim Bardiacum esse sagum militare ex cilicio. hinc Bardiacus. ca. cũ. hoc loco. designat autem Centurio. qui calceis ciliceis quãdoq; vtebant. Iudex. Vegetius libro. ii. ca. ix. ait sic: proprius autem iudex erat præfectus legionis: habẽs continue primi ordinis dignitatem: qui absente legato tanq; vicarius ipsi vt potestate maximam re-

Centurio

tinebat tribuni vel centuriones: cæteriq; milites eius præcepta seruabant. Vigiliarum siue pfectiõis tessera ab eo petebatur. similes crimẽ aliquod admisisset auctoritate præfecti legionis a tribuno deputabat ad pœnam &c. Grandes suræ: tibialia grandia. id autem ait quoniã solebat eligi Centurio qui esset magnis viribus: & procera statura. quod & Modestus ostendit. Suræ aũt proprie dicuntur

Suræ

quæ carnis copia parte tibiæ posteriore complent. Vt interpres philosophi libro. ii. de animalibus scribit. Subsellia: de subselliis: tribunalibus &c. Latius supra. More camilli seruato. Camillus in

Miles

obsidione veios instituit. ne milites extra vallum litigarent: quo semp mandatis consulis contra bo-

Amatur

stes pugnaturi præsto essent. de quo Liuius li. v. Iustissima: alterius verba sunt. Cognitio inquisitio examẽ. Tota cobors. tamen est inimica poetæ verba. hinc optime Ennius teste gellio lib. xix.

Cobors

ca. ix. inquit: pellitur e medio sapientia: vi gerit res: spernit orator bonus: borridus miles amatur.

Manipulus.

Tamẽ q̃uis iustus Cẽturio fuerit. Cobors: vegetius scribit libro. ii. q prima cobors (nam decem erant in legione) pedites habebat. c. v. Equites loricatos. ca. xxxii. reliquæ pauciores habebant.

Legio

De coborte plura diximus in Saty. i. ibi. Curam sperare cohortis. Manipli. Manipulus auctore modesto & vegetio. libro. ii. dicebat. quia coniunctis manibus pariter dimicabant. Erat autem peditum

Centuriæ

cõtinebatq; secũdum alios peditos. cc. nam in legione erãt Centuriæ. lx. Manipuli. xxx. cobortes. x. vt cinthius li. vi. notauit auctore Gellio li. xv. ca. iiii. De Manipli præterea Ouidius li. iii. fast. sic per

Manipuli

tica suspensos portabat longa maniplos videlicet fœni. Vnde Maniplaris nomia miles habet. Cu-

Cobortes

rabitis vos togati & offensi. Ergo si talia forte curabitis. Vindicta grauior. Vindicta nomiatiuus est. vltima hic producit sequenti positu. Dignũ res digna. Corde: audacia & temeritate. quare miles non timeret. Pli. libro. xi. de corde ait. q bruta existimant aialium. quibus durum riget. Audacia quibus paruum est pauida. quibus pregrande.

DO.

Vis penultimo loco bæc Satyra edita est a Iuue. sed librario& culpa in finem translata: quem q errorem ex codicibus antiquis facile dignoscas: banc scripsit cum primũ venit in ægyptũ in Paridis pantomini inuidiam a quo legatus fuerat falsa bonoris specie cobortis præfectus primũ sub obscure calamitatẽ suam designat: tũ laudat cõmoda militiæ: ne paris miserũ eum putet: & infœlicem. quod maxime optabat ad Gallum amicum scribit. Militiæ fœlicis: nõ calamitosæ. qualis est mea. Subeant̃ pspera castra. i. si dare & iremus in castra. sine calamitate. vt nũc veni. Porta. nam duæ erant castro& portæ. quarũ altera decima dicebat̃. Excipiat. optantis est. Pauidum. epitheron tyronis Secundo sydere. nõ aduerso. vt nũc veni. Mar. a quo diligit̃ venus. Samia genitrix id est. iuno mater Martis. quæ colit̃ in samo. namvt scri. Oui. in Fastis Natus mars ex Iunone: facta grauida tactu flo&. Quæ delectat̃ barena. Alii aliter exposuerũt. ego intelligo eẽ allusionẽ nominis ad samũ. vt dicat Iuno samia. quæ delectat̃ samo: nam ἄμμος significat barenã. vnde samos. strabo tamen samum putat appellatũ a summitate. quia inde spectat̃ illa. & regia Priami. vel a sais priscis Thraciæ cultoribus: quo& etiam meminit Archilochus. Togatus. i. qui nũ est ascriptus in militiã Bardiacus. hunc locũ deprauatũ emendauimus: codices em̃ fermæ oẽs habẽt Bardiacus: vt etiã Fidẽtinus legit. affirmans esse pprium nomẽ iudicis & nescio quas fabulas afferens: licet demũ addiderit sententiã nostrã: sed confusam & impfectam: a veteri em̃ & stulta discedere non poterat: nos bardiacum legimus ex versu Mar. lassi bardiacus q euocati. Bardiacus em̃ est sagulum militare ex pilis capro&. vt ex Var. Virgi. Columella illic diximꝰ. discit ab birsuta iaculum torq're. capella. hic accipio bardiacũ epitheton calcei: vt ex babitu designet centurionẽ q & calceis ciliceis vtatur & grandioribus tibialibus tales calcei vdones apud Mar. inscribunt̃. Calceus bardiacus. i. ciliceus & grandes suræ datur iudex. i. centurio vtens calceis bardiacis & granbus tibialibus eligit̃ iudex tibi togato si volueris accusare militẽ a quo sis pulsatus. p. d. miles de milite erit iudex & ei fauebit. More camilli nam camillus post septimũ annũ veientanæ obsidionis cum illuc missus esset vt acrius obsessos vrgeret. quos decimo tandẽ anno redegit in ditionẽ: milites in castris diligẽtissime cõtinuit nõ patiẽs eos euocari vlla vel iudicii. vel alia& re& necessitate. Iustissima cognitia centurionẽ. i. merito igitur centurio eligit̃ iudex. quibus verbis ostendit se eo loco designasse centurionẽ, vbi ait bardiacus datur bæc & cætera vt exposuimus: nam boc & illud refert.

De militie cõmodis

Vis numerare queat felicis premia galle militie. ad gallum de militum cõmodis & incommodis eoꝝ qui cum militibus aliquid cõtraxerint. ſcribit licet tamen ſuſpicari hanc ſatyrã non eſſe Iuuenalis. nã in pleriſq; antiquiſſimis codicibus nuſpiam eſt. Proſpera caſtra mihi propicia. Me pauidum excipiat. tyronẽ rudem militem. Secũdo ſidere fauẽtibus fatis. VAL.

Quã ſinos veneris cõmendet epiſtola marti: que in fabulis a Marte dilectiſſima ſcribit. Et ſamia genitrix q̃ delectatur barena: martem iuno ex ioue ſuſcepit. vt in quinto iliados ad Martẽ iuppiter μήτρός τοι μέμάσε ἔξιν ἀάσχετόν οὐ ἐῴκτόν ἠμῆς Et ſubdit. ἐκγάρεμεύ γένός ἐσθιέμμέσε γεινυτὸ μήτηρ. at in faſti Ouidius ex iunone tm̃ genitum videri voluit. Que delectat barena. perbipbraſticos iunonẽ dedit intelligi q̃ ſami colubat. Vir. Quã iuno fertur terris magis oibus vnam. Poſt babita coluiſſe ſamo Que delectat barena. qm̃ ſamos arida & fabuloſa ẽ ea delectat q; locus ſit editus & multo aere circũfuſus. ergo ſamia barena pro barenoſa ſamo dictũ. Et nigram in facie tumidis liuoribus offam. carnis ob illatum ictum tumorẽ offam dicit. Atq; oculos medico nil ꝓmittente relictos. q; de eorum ſalute nil ſibi audeat polliceri. Bardyacus iudex datur hec punire volenti. qui boꝝ litem diſſoluat rerum ignarum & rudis iudex dat de militibus vn⁹ bardyacus a bardo quod per tranſpoſitionẽ littere. r. a greco βράλυς factum eſt qua & greci vtuntur figura Home. in tertiodecimo iliados ἀρλιῆοι μὲν γαρόιεσάν καλι τριχέό υωωόι. q; ad animũ tranſferẽ. Cicero de fato. quid ſocrate mi none legimus quemadmodũ Zopbyrus notauit phyſognomõ q ſe ꝓfitebat boim mores naturaſq; ex ex corpe: oculis vultu frõte pnoſcere ſtu⁹dium eſſe ſocratẽ dixit & bardũ q; iugula cõcaua nõ haberet obſtructas eas partes & obturatas eſſe dicebat. Plautus in pſa. nimis tandẽ equidẽ pro barda & pro ruſtica reor babitã eẽ. bs te. Calceus calceati milites ferro. Magna ad ſubſellia. ad tribunal. Sure ſurati & cruribus validi milites. Et procul a ſignis. a vexillis. Iuſtiſſima centurionũ cognitio eſt igitur de milite: deeſt ſi vt ſit: ſi iuſtiſſima: erãt vero centuriones vt inqt Vegetius q ſingulas ꝓcurabãt cẽturias q a numero militũ ita ſũt appellati. Si iuſte deferẽ cauſa q̃relle. ſi cui facta tandẽ recognoſcit iniuria. Tota cobors q̃ ſub eo ceturione militat. Omneſq; manipli. manus militũ manipli vel collecti viri Siſenna in tertio biſtoriarum cõmuniter tm̃ & tẽpora ſingula cõſtituit & ſicut ſteterat manipios obuerti iuſſit.

Declamatoris mutinenſis corde vagelli:
Cũ duo crura babeas offendere tat caligatoſ
Mila clauorum quis tam ꝓcul abſit ab vrbe
Præterea quis ta; pylades molẽ aggeris vltra
Vt veniat: lachryme ſiccent protinus: & ſe
Excuſaturos non ſollicitemus amicos:
Da teſtem iudex quẽ dixerit: audeat illæ
Neſcio quis pugnos vidit qui dicere: vidi
Et credam dignum barba: dignumq; capillis
Maiorum: citius falſum producere teſtem
Contra paganum poſſis: q; vera loquentem
Contra fortunam armati: contraq; pudorem
Prẽmia nũc alia: atq; alia emolumenta no
Sacramentoꝝ: cõuallem rutis auiti (temus
Improbus aut campũ mibi ſi vicinus ademit
Aut ſacrum effodit medio de limite ſaxum:
Quod mea cũ vetulo coluit puls annua libo:
Debitor aut ſũptos pgit non reddere nũmos
Vana ſupuacui dicens cyrographa liguí
Exſpectandus erit qui lites incboet annus
Totius populi: ſed tunc quoq; mille ferãda
Tedia: mille moræ. totiens ſubſellia tantum
Sternuntur: iam facundo ponente lucernas

Declamatoris vagelli: illi⁹ temerarii caſidici. malas em̃ cauſas agitabat. & periculo obiectãs: qualis bec foret ſi inermis militẽ accuſaret. Tot caligatos. i. tot manipulares milites. Erat em̃ manipulariũ caliga. Sueto. nanq; ſcri. boc mõ. Caligula cognomẽ caſtrenſi loco traxit: qa manipulario babitu inter milites educabat. Milia clauoꝝ. i. tot milites: q tibialibus vtuntur multis clauis impactis. Clauata inquit feſtus dñr. vt veſtimenta clauis intexta aut calciamẽta clauis infixa. Abvrbe. i. abvrbanitate & prudentia. vt putet id agendũ eſſe. Tã pilades. tam amicus vti oreſti pilades fuit ꝓ quo ſanãdo tauricæ ara periculum ſubire voluit. ibi em̃ decimus q; ſq; boſpes mactabatur: & furioſi ſani fiebant. Cunq; fuiſſet Oreſtes decimus: dicebat pilades non verum eſſe. nã ipſe decimus. Id aũt vt pro amico morerẽ agebat. Quã rem plene ſcribit Naſo li. iii. de ponto. Quis tã pilades &c. Contra hãc ſniam Lælius Ciceronianus eſt. ait enim. Ego vos bortari tantum poſſum. vt amicitiam omibus rebus bumanis antepona tis. Nibil eſt em̃ tam naturæ aptum: tã cõueniens ad res vel ſecundas vel aduerſas ſed boc primũ ſentio: niſi in bonis amicitiam eſſe nõ poſſe. Mollem aggeris vltra. id eſt intra caſtra. Protinus ſtatim accepta iniuria. Lachryme ſiccent. Nulla fiat querella. Nemo enim defendere togatos audebit contra milites. Nõ ſollicitemus: nõ vexemus. Amicos: ipos milites inter ſe amicos. Dicũt aũt Amicitiam

MAN.

Clauata

amicitia

Amiciti am quid

&

mutuã beniuolentiã eẽ.vt ſcri.Philoſophus li.viii.etb.At Cicero ſic. Eſt aũt amicitia nihil aliud:niſi omniũ diuinarũ humanarũq; rerum cũ beniuolentia & charitate ſumma cõſenſio. Excuſaturos ſe apud centurionẽ.ſ. Da teſtẽ:oſtẽdit q; togatus ſi poſſet teſtẽ ꝓducere.nullus ꝑbere auderet milites teſtimoniũ aliquod verum.Ipſi vero milites facillime falſos inuenirent in eoꝝ auxiliũ. Quẽ dixerit:ſupple admittere velle Audeat ille:ordo eſt.Ille neſcio quis:qui pugnos vidit:audeat dicere vidi. Vidi. Videmus ꝓprie animo:Oculis cernimus:cõfundunt aũt Cicero ad aulũ torquatũ li.vi. epi.fam.Summa tamẽ eadẽ eſt:idẽ exitus:quẽ ego tã video aio:q; ea q̃ oculis cernimus. Dignum barba & capillis maioꝝ.i.ſeueritate grauitateq; antiquoꝝ.Barba em̃ oſtẽdit atrocem animũ. qui qui dem pro ſeruãda iuſtitia nil metuit. Paganum id eſt togatum:& ruſticũ:& ab milia remotũ.Fortunam fœlicitatem:Pudorem boneſtatẽ. Sacramentoꝝ.i.legitimorum militũ.erat em̃ legitima eorũ militia:qui ſinguli iurabãt ꝓ rep.ſe eſſe facturos:nec diſcedebant niſi cõpletis ſtipendiis. id eſt militie tẽporibus & ſacramentũ vocabãt.latius tamẽ hec li.viii.æn.ſeruius meminit.Illis autẽ qui ſacramento nõ tenebanť.licet in caſtris verſarenť:tamẽ nec boſtes prælio laceſſere: nec ferire fas erat. qđ Cato ſenior in epla quadã ad filiũ ſcribens oſtẽdit. Monet em̃ ſi miſſus factus ſit: & militie tempus cõpleuerit:ad vrbem vt redeat:aut ſi remanere in exercitu velit.ab imꝑatore impeteret. vt ſibi aduerſus boſtẽ pugnare & eum interficere licet.Id An ideo eſt inſtitutũ:q; niſi neceſſitate coactũ hominẽ occidere nõ liceat:quod qui nec legitime:nec iuſſus faciat.homicida habendus ſit &c.Auctor ẽ Plutarchus in ꝓbl.Meminit & Cice.li.i.off.vbi quidẽ tractat duo genera decertãdi. Mihi:nõ militanti ſcilicet. Quod mea cũ vetulo coluit puls annua libo.hoc ait:qm̃ vt ſcribit Dionyſius lib.ii. Põpilius iuſſit vnũquenq; circũſcribere fundos ſuos:ſacroſq; finibus lapides apponere:lapideſq; ipos ſacrauit:ioui terminali:ſtatuit deinde eis ſacra quot annis oẽs die conſtituta facere ſuꝑ locũ ipm:coeũtes ſacrificabãtq; eis nõ animatũ aliquot:neq; em̃ pium eſt cruentare lapides.ſed pultes & liba atq; alias quaſdã fructuum primitias.hec ex Dionyſio.plura tñ diximus in carmine epodõ ode ſecũda. Chirographa:dicunt a χεὶρ quod eſt manus:& γράφη ſcriptura. Pedianus aũt ait.Inter ſyngrapbas & chirograpga hoc intereſſe q; in chirographis tantũ que geſta ſunt ſcribi ſolent. In ſyngraphis etiam cõtra fidẽ veritatis pactio venit & nõ numerata q̃q; pecunia:aut nõ integre numerata ꝓ temporalia voluntate boim ſcribi ſolent. Ligni tabelle:pugillares. Annus.i.anni terminus:vel lõga mora:vt fere annus videaťur:qua quidẽ oibus ius redderetť.ſed militibus omni tpe vt dicit inferius põſtabãt agendi tempus Totius populi id ait qm̃ ex oibus tribubus iudices eligebanť:qui totũ ppl'm regerebãt: Vnde Aſconius lib.ii. Verrinarum:vbi Cicero ait.Quinq; &.xxx.exponit ac ꝓ bas tot⁹ populus romanus.Dicte aũt ſunt tribus a tributo dando:Aut quia primo tres fuerũt.Vnde etiam tribuni dicti.Tacienſis vna a tacio rege Ramnes altera ab romulo duceres altera ab luco mẽte. ſiue lucretino.ſiue ab luco.quẽ aſylũ vocauerat romulus. Tunc.poſtq; venerit agendarũ litium & cauſarum tps. Subſella:iudicũ ſedes. Vnde & Pli.li.ii.epla ad Maximũ ita inquit hec põtio Cternis denariis.ſ.Cq̃libet numeroſa ſubſellia implenť.de ſubſellis centũ virum intelligẽs vti & hic Iuuenalis:ſed ſtus vero centũ quinq; iudices fuiſſe oñdit.ait.n.ſic:centũuirilia off. iudicia a Centũuiris ſunt dicta. Nã cum eſſent rome.xxxv.tribus.q̃ curie ſunt dicte:terni ex ſingulis tribubus ſunt electi ad iudicãdum.qui centũuiri appellati ſunt.& licet quinq; amplius q̃ cẽtum fuerint:tñ quo facilius nominarẽtur.Centũuiri ſunt dicti.De curis aũt.xxxv.idẽ feſtus late ſcribit.Quomõ vero forte eligebanť vide to in ſat.xiii.in principio. Totiens ſubſellia tm̃ ſternunť nec em̃ iudicia exinde dabanť. hoc aũt ait qm̃ ſepe numero accidebat:vt auctores cauſarũ noctis aduentu.Cauſe actionẽ explere non poſſent hinc ait Pli.li.iiii.epla ad vrſum.Actionẽ meã vt ꝓlia ſolet:nox diremit ægerã boris tribus & dimidia: ſuperat ſeſquibora.Nã cũ ex lege accuſator ſex boras nouẽ reus accepiſſet ita diuiſerat tpa reuſ inter me & eũ q dicturus poſt erat.vt ego quinq; boris ille reliqs vteretť &c. Iã facũdo ponente lucernas Cæditio lacernas:in antiquo textu legi ꝓ la.ſ.in pluribus tñ lucernas ꝓ lu.quod magis placet Eſt em̃ ſenſus q; cauſarũ actores noctis aduẽtu e foro diſcedebãt ſine actione aliqua:cũ parati ad dicendũ eſſent.q; aũt ita intelligẽdus ſit iſte locus:oñdit Plinius in epla advrſum vt patuit:dixit enim. Actionem meã:vt ꝓlia ſolet:nox diremit:inde ſubiicit hec verba:de Theophane cauſarũ actore:Dixit in noctẽ atq; etiã illatis lucernis patet igitur lucernas legendum non lacernas.

DO. Corde vagelli:vagellum ſui temporis audaciſſimum notat cauſidicum qui malas cauſas audebat ſuſcipere inquiens perſuaſio iſta & defenſionem vt.ſ.cum ſis togatus & inermis audeas offendere accuſando militẽ boni oratoris non eſt:ſed temerarii qualis eſt Vagellus mntinenſis. Tot caligatos.i.tot manipulares nam caliga erat manipularium:vt ſcribit Tran.Caligula inquit dictus eſt quoniam manipulari habitu inter milites eſt educatus. Tot milia clauorum.i.tot milites qui tibialibus vtuntur multis clauis fabricatis:quod in armis acbillis ſcri.Home.Tam procul ab vrbe.i.quis eſt tã rudis & ruſticus:vt boc ignoret non eſſe agendũ. Tam pilades.i.quis eſt tam amicus volens ſubire periculum pro amico:vt Pilades pro oreſte. Vltra molem aggeris.i.intra caſtra amici. Lachryme ſiccentur oſtendit nullum genus fauoris in iudicio eſſe togato aduerſus militẽ:eſto inquit omittamus:q; non poſſis flere & lachrymis tuam cauſam facere miſerabilem:eſto q; non poſſis adducere amicum:quia nemo audet venire ſi etiam iure agere velis:es deſtitutus omni ope.nam eſto q; iudex etiã velit admittere teſtem tuum:qui viderit te pulſari:nullus erit teſtis qui audeat illud teſtificari.Hunc totum ſenſum ignorarunt Fidentinus & eius preceptor legẽtes.da iudex dixerit: da teſtẽ.

videmus Cernimus

Militia. legitima

termini ſacra

Chirographa

Tribus vnde. tacienſis ramnes luceres Iudices cv. centum uiri

quẽ ſubaudi deas: & ita ſenſum cõfundentes. Nos vero ita exponimus da teſtẽ. i. eſto q̃ a te ſit producendis teſtis verbo⁹ tuo⁹: quẽ iudex dixerit ſe accepturũ: nã do dico addico: tria verba erãt iudicis: vt eſt apud Macrobium. Dignũ barba numerãdus inquit erit inter auos & maiores nr̃os: qui ſeueriſſimi fuere ſi auſus fuerit hoc teſtificari. Paganũ. i. nõ initiatũ militie: pagani em̃ dr̃ nõ initiati ſed ruſtici & rudes. Sacramento⁹. i. militũ qui in militiã iureiurando ſunt aſcripti: & hoc verbũ oppoſuit ei quod dixit paganũ. Expectandus erit hunc verſum male vtputo a Seruio acceptũ alii interp̃tes illũ ſequuti nouere expoſuerunt: morẽ em̃ fuiſſe aiunt: vt initio anni p̃ſcriberent: q̃ eſſent litigaturi toto anno quo⁹ cauſe niſi eſſent definite alii nõ poſſent nouas lites inchoare hoc & nuſq̃ repperi & pabſurdum videt: ſed & decepti ſunt quod ait poeta. Totius pp̃li: nõ intelligentes. hoc referri ad centũ viros iudices nam centũ viri ex triginta quinq̃ tribubus in quas totus pp̃s erat diuiſus eligebant̃ terni ex ſingulis: centũ dicti vt ſcri. Pompe. quãuis eſſent centũ & quinq̃: bi iudicabant de tutelis: agnationibus: depoſito: finibus: vt ſcribit Cice. aliiſq̃ ciuilibus cauſis: quales hic cõmemorat Iuuenalis ſed longis interuallis ad iudicãdum cõueniebãt: nec em̃ cẽtum iudices facile cogebant̃ oẽs: nec ꝑpetuo ius dicebant: iccirco lites que apud eos agebant̃ in multã differebant̃ diẽ: inde ita Tranquillus in Veſpaſiano: elegit qui iudicia centũ viralia: quibus pagendis vix ſuffectura litigatorum ætas videbat̃ extra ordinẽ diiudicarent: redigerentq̃ ad breuiſſimũ numerum: & in domitiano ambitioſas centumviro⁹ ſententias reſcidit. Lites totius pp̃li. i. que agunt̃ apud iudices electos ex tribubus & toto pp̃o. Annus non duodecim menſes hoc loco ſignificat. ſed longiſſimã morã & interuallum iudicio⁹ centũ viralium vt illud apud Terentium. Dũ comunt̃ dum ornãtur annus eſt: ſi inquit volo agere cauſam aliquã ciuilem. vt de finibus: de depoſitio. & id genus neceſſe eſt expectẽ diutiſſime anteq̃ cõueniant ad iudicandũ centũ viri: apud quos. ſ. litigandũ eſt. Sacrũ nã ſacra fiebant in finibus agro⁹: q̃ ambarnalia dicta ſunt: qualia celebrat Tibul. Quiſq̃s adeſt valeat fruges luſtramus & agros. Fiebant itẽ ſacra itra quintũ & ſextũ lapidẽ: q̃m illic fuit aliquã do finis agri Romani. locus eſt appellatus feſti ſacrũ amburbiale auctores Stra. & Pompe. Subſellia. ſ. centũ viro⁹ parant̃: & nihil ipſi audiunt. Lacernas: lacernas lege nõ lucernas: raro inquit iudicant centũuiri: & cũ quoq̃ cõueniunt iudicaturi ſedẽt ocioſi: donec ceditius: hic aũt fuit iudex tpibus Iuuenalis: de q̃ an̄ eſt dictum. q̃ oſtentat lacernas ſuas tedio more affectus eas deponere cupit: & Aurelius fuſcus alter iudex & potu obiectatus poſt longã morã cupit Meienus: huius iudicis ebrietatẽ notat vt Martialis Sextiliani. Sextiliane bibis quantũ ſubſellia quinq̃: & Cedicii oſtentationẽ in lacernis carpit. Fuſci meminit Plinius: aitq̃ eum fuiſſe notum equeſtri ordine.

Conſenſu magno officiunt: nocent & ſeſe opponunt & quaſi obſiſtunt Dignum erit g̃ declamatoris mutinẽſis corde vagelli: ſapiẽtia vagelli cum ſe veris parabat diſcendis cauſis. Cum duo crura habeas: cum ſis ſolus. Milia clauo⁹ & armato⁹ q̃ arma clauis cõpacta ſunt. Offendere tot caligatos armatos. Vlpianus de bis q̃ infamia notant̃: ait p̃tor q̃ ab exercitu demiſſus erit: demiſſum accipere debemus militẽ caligatũ vel ſiquis alius vſq̃ ad centurionẽ vel p̃fectum cohortis vel alie ſiue legionis. Quis tam ꝓcul abſit ab vrbe tã inurbanus & ruſticus. Quis tam piladis. amicus vt oreſte pilades. Molẽ aggeris: vallum. Dignũ barba dignũq̃ capillis maio⁹: dignũ grauitate maiorum quam p̃ſeferebãt intonſi. Contra paganum ruſticum. Improbus: petulãs miles. Medio delimite. termino agrorum. Puls annua: quam ſingulis annis in ſacrificiis adhibui. Libo vetulo. ſacrificio quod pridem inſtitutum eſt dum ruris numinibus ſacrificatur. Expectandus erit qui lites inchoat annus. b. d. erit expectandus qui cum milite litigat annus quo omnes diſſoluũtur lites ſolent. Incobet incipiat compoſitum: vt iulius modeſtus putat a chao rerum initio. Veris autẽ & flaccus in poſtrema ſyllaba aſpirandum probauerunt. cobũ. n. apud veteres mundum ſignificare inde ſubtractum inchoare. Totiens ſubſellia tm̃ ſternuntur: at iudex nullus venit. Ponente lacernas cæditio: quem ſupra iudicem fuiſſe diximus Fuſco iam micturiente: vtpote ebrio. Parati digredimur ne nobis obiiciatur q̃ tempori in iudicio non affuerimus. VAL.

Et fuſco iã micturiẽte: alio iudice. qui diutius actiones audiẽdo iam lotii podere grauabat̃ Vinoſum demũ oſtendit. Parati ad agẽdas cauſas. Digredimur: non em̃ agemus cauſam ipam. Lenta arena: hoc ait q̃m iudicum ſnie ꝓgabant̃: babebat̃ etiã ſepius cauſarum actiones. Preterea cauſe ipſe pene infinitæ erant: quod Plini. lib. iiii. epla ad valerium paulinum oſtendit bis verbis Proxime quum dictarus apud Cẽtumviros eſſem adeundi mihi locus niſi a tribunali: niſi per ipos iudices nõ fuit tanta ſtipatione cætera tenebãtur &c. Pugnamus: gladiatorum more inter ſe pugnant cauſidici. Balteus amicti: q̃ milites cingulum e corio habebant MAN. Balteus

Cedítio & fuſco iam micturiente parati.
Digredimur: lentaq̃ fori pugnamus barena
Aſt illis quos arma tegũt & balte⁹ ambit
Quod placitum eſt illis preſtat̃ tẽpus agẽdi.
Nec res atteritur longo ſufflamine litis.
Solis preterea teſtandi militibus ius
Viuo parte datur: nam que ſunt parta labore
Militie placuit non eſſe in corpore cenſus:
Omne tenet cuius regimẽ pater: ergo coranũ
Signorum comitem: caſtrorũq̃ æra merentẽ

Quis iã tremulus captat pr̃: hũc labor equũ
Prouebit: & pulcro reddit sua dona labori
Ipsius certe ducis hęc referre videntur:
Vt qui fortis erit: sit fœlicissimus idem:
Vt leti phaleris omnes: & torquibus omnes:

Sufflamen

bullatum: balteum dictum inquit Varro. Res gaza. Sufflamine oppositione. ab rotis est metaphora: que sufflamine atterunt̃. Est em̃ sufflamen qđ rote opponit̃ ne recurrat. Testãdi militibus ius. Vi uo patre dat̃. filius familias testari nõ põt etiã si pater consentiat: nisi de peculio castrensi vel quasi castrensi: de quibus etiã

Testandi ius filius familias.

Emancipatus.

Peculium castrense

Peculium quasi castrense

præter patris voluntat̃ testari põt: Vt in capiti licet de sepultu: in. vi. filius aũt familias dicit̃ qui est in ptãte patris vel parẽtis: sicut filius emãcipatus dicit̃: qui extra ptãtem patris est. Peculiũ castrense est quod Miles acquirit dũ militat in castris & illud est filii pleno iure: peculiũ quasi castrense dicit̃: quod aduocatus acquirit põstando clientulis patrociniũ in causis. Vel quod grãmaticus: vel logicus: vel rbetor in scholis sua lucrat̃ opa & labore. Signoꝝ comitẽ. i. vexilloꝝ. Merentẽ militantẽ & lucrantẽ. Captat: blanditiis: & põibus allicere tẽtat q̃ iure habere nõ poterat. Hunc militem. Aequus: iustus labor prouebit: auget: ad bonorem ꝓducit. Similiter fere Cicero li. i. de oratore inquit: scribit em̃. Iustus ac bonestus labor bonoribus: præmiis: splẽdore decorat̃. Vitia aũt boim atq; fraudes: damnis vinculis ignominiis verberibus: exiliis morte: mulctantur. Sua ꝓpria. Labori militari. s. Referre interesse. i. esse vtilitati: & attinere ad ipm ducem. Vtq;. Qui. s. dux. Fortis durus & robustus. Idem dux. Fœlicissimus. Cicero in oratione de laudibus magni Pompeii sic ait. Ego em̃ existimo in summo impatore quatuor bas res inesse oportere. Scientiã rei militaris. Virtutem. Auctoritatẽ. fœlicitatẽ. hinc & Cæsar li. vii. de bel. gal. ita inquit. Imperatorẽ res aduerse auctoritatem minuunt. Vt quo. Omnes. vel equi vel milites. ait em̃ superius vt phaleris gauderet equus. Et tacitus li. xvii. de vitellii ingressu in vrbem ait. Cæteri iuxta suam quisq; centuriã armis donisq; fulgentes. Et militum phaleræ torquesq; splendebãt. Vtq; in fine apparebit iamiã Dentatus phaleris sepius donatus est. ergo &c. Læti: supple sint. quod quidẽ euenit: quũ fœlicem habuerint impatorem: sic em̃ victoriã sæpe reportant.

Impatoris virtutes

Pbalere torqbus.

Pbaleris. pbalere equoꝝ ornamenta dicunt̃. Virgi. li. v. primus equũ phaleris insignem victor babeto. Latius aũt dictum est de phaleris in saty. xi. ibi. Vt phaleris gauderet equus. Torquibus: circulis aureis a colo: ad pectus pendẽtes. Vege. li. ii. scri. q; aliquibus Torquis aureus solidus virtutis premium fuit: quem qui meruissẽt: pter laudem interdum duplas consequebat̃ annonas. Pli. vero li. xxxiii. c. iii. scri. q; romani auxiliares quippe externos torquibus aureis donauere. At ciues nõ nisi argenteis. Preterea armillas ciuibus dedere. quas non babebãt externi. Gellius autem li. ii. c. xi: scribit ticinium Dentatum strenuum bellatorem ob ingentẽ fortitudinẽ appellatum esse Achillẽ romanum: pugnasseq; in bostẽ Centũ & viginti pliis. Donatũq; fuisse torquibus. lxxxiii. Armillis plus centũ. lx. phaleris itẽ quinquies vicieſq;. Oẽs videlicet milites. Gloria lausq; Deo.

armillæ

DO. Parati digredimur. i. discedimus a subsellis centũ viroꝝ non dicta causa: sed tm̃ parati ad dicendũ. Lenta barena. i. anteq; causam possimus agere in foro diu iactamur. quasi. s. meditemur pugnã & simulacra belli venturi tandẽ aliqn̄ in veram litem. Longo sufflamine. i. longo ambitu litis. Coranum: bunc ponit pro eo qui captatur æmulatione. Horatii. Horatius. Captorq; dabit risus nasica corano. Corani alterius meminit Mar. Sed bic pro eo tm̃ qui captatur. Merentẽ æra castroꝝ. i. qui locupletatur stupendiis laudat legem q;. s. bona castrensia sint tm̃ filiorum. Torquibus. Torques militares erant sumpto more a gallis: vnde torquati. Strabo in. x. ita scri. similia sunt & q̃ apud thraces celebrant̃. Quæ cocytia & mendida dicunt̃ apud quos & orpbica initium babuerunt: ipam sane Cocyn: q̃ apud edonios colitur. & eius instrumenta memorat Aeschylus. Hic manibus bombicam tornatam tenes digitis tactilem modulos implet. Quo ex loco planum est Aeschylũ appellasse Cererẽ Cocyn. quã Iuuenalis Cocyto dixit. nam vt testimonio Ouidii docuimus coniuncta erant Cereris cum Bacco sacra. Cocytia sacra commemorat etiam Porpbirio.

Domitii calderini Veronensis Secretarii apostolici in sat. Iuue. ad clarissimum virum Iulianum Medicẽ Laurentii fratrem. Petri cosmi filium Elorentinum editi romæ: quum ibi publicæ ꝓfiterentur. Calẽ. Septẽ. Mccccl xxiiii. Lentaq; fori pugnamus arena. q; q litigent pugne similitudinẽ babeant. ita Cice. in bruto phalerius em̃ successit eis senibus adolescẽs eruditissimus ille quidẽ borum omnium sed nõ tam armis institutus q; palestra itaq; delectabat magis atbenienses q; inflammabat ꝓcesserat em̃ in solẽ & puluerẽ nõ vt e militari tabernaculo sed vt e tbeopbastri doctissimi bois vmbraculis. Agendi litigandi. Nec res atterit̃ longo sufflamine litis longa rei mora. per translationem. nã currus sufflamen tenet ne ꝓcurrat longius. Non esse in corpore census eorum q̃ censẽtur. i. patrimonio relinquerent̃ q̃ bona iurisconsulti castrensia vocant. Ergo coranum. signorum comitem. de quo Hora. Tempore quo iuuenis partis borrendus ab alto Demissum genus ænea tellure marioꝝ. Magnus erit forti nubet ꝓcera coranno. Filia nasicæ metuentis reddere soldum. Tum gener boc faciet tabulas socero dabit atq; Vt legat orabit. multum nasica negatas. Accipiet tandem & tacitus leget inuenietq;. Nil sibi legatum pter plorare suisq;. Castrorumq; æra merentẽ: qui pro laboribus meritas in castris accipiebat annonas. Iam tremulus. senio cõfectus. Hunc labor equus ꝓuebit. sublimẽ facit. Hoc refere videt̃. ad ipm maxime ducem. attinere. Sit fœlicissimus idem: q;

VAL.

fœlicibus videatur imperare. Vt lœti phaleris omnes. & torquibus omnes: vt qui pro victoria cor pus suum totiens periculis obiectauit is meritis eminentioribus apud imperatorem excellat & excellentissimis muneribus eniteat:

Finis in Decio Iunio Iuuenale Aquinate cõmentarii domini Georgi valle Placentini.

DO.

Ibil mihi in toto opere pficiendo molestus fuit q̃ quod Fidentinus ita plerumq̃ occurre
n bat suis ineptiis: vt eas refellere pigeret. Nam quũ scripta nostra aliqñ legisset. q̃ a ducẽtis ferme auditoribus excepta sunt: hoc anno brotheo duce & preceptore suos cõmentarios quos olim ei dicauerat: emendare conatus est. Quos facile agnoscas. Nam vbi in verã incidit sniam quam a nobis accepit: suã illam veterem ꝓponit. falsam quidem & ridiculam tum aut me am nõ ꝓbat quã nõ percipit: aut alios aliter sentire affirmat. Recte quidẽ: nam quotiens bene sentiẽ dum est ad alios refert auctores. ipse em̃ bene nunq̃ sensit nisi quũ nuper ex acadæmia romana magno auditor cõsensu explosus in triuio ludũ apuit: ad prima rudimenta tradenda vix receptus. Sed ita me deus amet: pudet de boie verba facere. Est em̃ nõ mõ indoctus sed etiã. quod ex eius scriptis facile agnoscas: parũ prudens: ab oibus ludibrio habet. Brotheũ excipio. q similis ingenii. & doctrine boiem magni facit. Ridebamus nup cũ quibusdã iuuenibus doctissimis: quũ Fidetini paradoxa in manibus eent. Nã sponsione certa in prima pagina eius quinternionis. quẽ forte exciperẽt: tres errores incicaturũ pollicitus sum. qd ꝓfecto tam facile egi: vt ex primis decẽ versibus q̃ttuor sese obtulerint. Quid oẽs numer. Sunt em̃ ꝓpe infiniti. Vna litura totus liber emẽderi põt: vt lepidissimus poeta ait. Quod Choraules sit ꝓpriũ apud tranquillũ in Nerone. Quod Clunicus apud Mar. legat̃ a Clunia oppida hispaniæ: vbi nos Clinicus legim⁹ ꝓ medico. Quod Zelotæ sint armeniæ populi. idq̃ scribat Mar. trãscurrũt Zelotæ leuesq̃ lances. quũ illic Gabatæ legat̃. Quod Crispinus piscator fuerit Neronis fili⁹. Sed nolo aliis redarguẽdi & ridẽdi materiã omnẽ p̃cipere in iis q̃m aliter nos scripsimus: ait se centũ loca rep̃hẽdisse portenta sunt: q̃ multis etiã auctoribus aut falso aut nõ necessario notatis in Iuuenalẽ edidit: & plane paradoxa qd ipsa inscriptione ingenue fassus ẽ. Sũt em̃ ϖαράδοξα. Et snia Iuuenalis. Equidẽ hec nõ scripsissem. si in vrbe tm̃ de hoc ageret̃: vbi contemnit̃. Sed qm̃ ad alios hec fortasse aliqñ puenient: nolui eos ignorare quis sit Fidentinus: ne hominis ignorantiã academiæ romanæ vnde hec emittunt̃ ascribendã iudicent.

Domitii Calderini Veronensis Secretarii apostolici defensio aduersus Brotheũ grãmaticũ commẽtariorũ Martialis calumniatorẽ. cũ recriminatione retaxationis Pliniane: in qua Brotheus ducẽtis & septuagintaquinq̃ locis præstantissimũ scriptorem deprauauit.

Tinam Heli & marce cõsilio meo mihi vti licuisset: quod ab ineunte ætate sponte suscepi: & oñi tpe secutus sum libẽtissime: nulla em̃ nobis contentio esset cũ aduersariis istis.
v q nec suæ dignitatis vllam rõnem habent nec studior meor: & otii: quod me ꝓfecto tãtopere delectat. vix vt multis cõtumeliis cõuitiis clamoribus tandẽ aliqñ excitari potuerim: & in hanc disceptationem impelli turbulentissimã quidẽ & istorum odio incredibili anim. q̃ prauitate agitatã potius q̃ vlla litterarũ cura: vel susceptam: vel confirmatã. Nã vt sæpe ex me audiuistis nõ dissentiunt pditissimi boies: sed oderunt. Nõ docent: sed inuident. Nõ disputant: sed obiurgãt & insectant̃: Nõne videris q̃ sollicite sint. quãta cõcursatione oẽs p̃sent. p totã vrbem errãtes: duo leuissimi assecl: qui suã famã iãdiu pdiderut: vt nũc obesse meæ conarent̃. Hi brotbei grãmatici epl'arum inani numero glorianť: libellum p̃grandem fore denunciant: in compitis ostentant: deniq̃ due alieni furoris faces. ad optimi cuiusq̃ interitũ cõparatæ oium oculis sese obiiciunt. Hæc & si a multis quottidie mihi nunciabant̃. qui monebant & rogabant vt tam perditã maledicendi licentiã & temeritatẽ aliqñ coercerem. Tamen in animo erat dissimulare tantisper: dum tertiũ & quartũ lucubrationis nostre: que in manibus est: absoluerem libros: in quibus nõ solum que multis epistolis calumniãdo: & inuertẽdo obiiciunt facile cõfutauimus: sed ita eorum coarguimus ignorãtiam. vt in. cc. & lxxv. locis Plinianum codicẽ. quẽ Brotheus imprimi iussit deprauasse fateatur necesse sit. Sed quũ librarius mens nõ absit ab vrbe quẽ intra triduum spero affuturum: eor sententie & auctoritati nõ nibil concedendum fuit. Qui interea aliquid a nobis emittendũ censuerunt. q̃ suæ leuitatis & ignorantie moneatur. cuius dedecus & infamiã libris nostris editis vix ferre poterit miser rectis sensibus: nisi omnino dissolutus sit: & plane perditus: qualis si ẽ: quid aut in me: aut in alios dicat: nibil laboro. quũ in se quid dici possit: penitus iamdiu neglexerit. De assecl nibil nũc quidem scribo. Parum em̃ me mouet eorum dementia: cuius mihi credite: & pœnas dederunt hactenus & paulopost eos grauius pœnitebit. Brotheo tantum grammatico respondebo: qui s. me Thimonem nominat: quod vt ille omnes odio habeam. se Brotheum iustius appellari non ignoret quẽ neparentes quidem amare potuerunt. Huius epistole numero quidem multe grauitatevero & ponde re nulle feruntur. Ex iis septem sunt: quibus quantis contumeliis dei. maximi fidem: q̃ indignis p sona: quam sustinet: q̃ in bonestis etati iam ingraueſcenti: septem in commentariis nostris loca labe factare: euertere: tollere studet: & in eo omnes ingenii neruos contendit. De bis igitur nunc agem⁹: reliquis in alterum opus coniectis. Primus est de Talis ac Thessaris: de quibus quid aut nos scripserimus: aut Brotheus dãnet pauciſſimis explicabo. Thessara vt in nostris est commentariis quattuor laterum erat. Talus sex. in quibus canis afferebat iacturam. erat enim vnius puncti. vt scribit

Pollux: Venus & Senio lucrum Persi. Quid d exter senio ferret. Scire erat in voto damnosa canicu la quantum raderet. Augustus præterea ita scrib. Talis iactatis vt quisq; canē: aut seniorē miserat in singulos talos: singulos denarios conferebat in medium. quos tollebat vniuersos: qui venerē iece rat. Multa præterea ex antiquorum monumentis luculenter repetimus: que qui volet illic requiret. talus inq; κυβός græce dicit̄ tessaram greci nō habent: sed ἀστράγαλον. At inquies Aulus Gellius testimonio Var. ait κυβον tessaram dici latine. quod Festus quoq; affirmat. Festi quidē & Gellii auctoritas apud me plurimum valet. sed vide ne apud te nimium. Non em̄ a Talo tessaram distin xerunt: aut certe quid omnino esset Talus in ludo docuerunt: quū vero vtrumq; nomē apud Martialem legerem: ita vt semper tessara talo inferior designetur. Non mea magnanimo depugnat tessara talo. alibi: Non sum talorum numero par tessara. Iullium pollucem scriptorem apud grecos diligentissimū sequendū putaui. Nā vt Mar. talum & tessarā nominat. ille docet quid sit ὐός & ἀστράγαλος q; aūt Astragalus. quē puto esse tessaram. quattuor tantū latera haberet. vel ex eo docet Pollux. q; ait duo latera deesse in Astragalo hoc est duo puncta & quinq; que in hoc: vt scribit nō sunt: vt in κυβίσ. Astragalus quidē talus in pede dicit̄. sed idem in ludum: tranflatus a nostris. Tessara appellatus est: a quattuor. s. lateribus: quæ tantum habet vt ꝑspicere licet: in quibus iactatus cōsistat Tessara aūt quattuor significat. vnde Astralagus nomen tessaræ accepit. Occurret Brotheus in illa particula: quā ait. Nāq; Pollucem scriberem affirmat vno latere Astragali duo puncta altero quinq; nō esse: vt sunt in talo. aperte mentit̄. Remittas velim aliquid mihi de ꝑsona tua in hac altercatione: & æquo animo feras. Audes ne homo id ætatis. & dignitatis: q; vel nō legisti. vel nō percepisti: in eo clamare aliquē mentiri? Es ne tam dure frontis. vt si tibi Iulii Pollucis verba indicauero te non pudeas? Si Iulium pollucem habes. require in nono libro: vbi quum multa de Astragalo disseruisset Διὰσ φήσήσωτὲν τὰσὲνάσ τράγάλόισώσ ωὲρὲν κυβόισ ούκὲνέστιν. id est vt hec q̄q; ex nobis discas. qui grece nescis. Duo aūt & quinq; in Astragalis. vt in talis nō sunt. Recognosce hec verba & aude negare: aut verum esse q; nos tradidimus. aut falsum q; tu disputasti. tantis cōtumeliis & tam longa epistola: quæ tota hac vna pollucis sentētia explosa est: Quid em̄ aliud in nobis infirmare conatus es: q; q; diximus tessaram paucio⁹ laterū esse q; talum vt tu contrariū astrueres. Iullius Pollux aduersus te testimoniū dicit. Mar. accusat: ꝑuaricatio tua est deprebēsa. Quid in causa: aut mihi amplius est desiderandū: aut tibi preterea relinquit̄. Esto inquit Tessara: q; non sim par numero talorum: qui sex lateribus sunt. immo se imparem ait: si Brotheum audimus: qm̄ plures in ludum tali: q; tessaræ iactari soleant. nam Euripides, xl. talorum numerū in ludo instituit. O vecordiam: o ignorantiā non ferendam. Pollux a quo iste peruerse accipis. In tbessaris inquit aliquan do punctus fuit. qui octo significabat: sed quum Euripides inter. xl. electis. xxx. imperasset Atbenis numerum ad. xl. collegit & auxit. auctor em̄ fuit: q; pollux apertissime docet: vt puum olim punctus octo tantum significaret iam esset: qui pro quadringenta acciperetur: quem euripidium dixeruut. Tu vero quod de puncto ille scribit ad talorum numerum per lingue græcæ ignorationem & stultitiam tuam refers: que de cane senione Venere Turricula talo arrogantissime pronuncias: ea omnia in commentariis nostris perscripta sunt: cum tertii decimi initio: tū in sequentibus distichis. vt ea inde discere potueris: quod in Iuuenalis quoq; sentētia explicāda nō erubuisti: nā cum eo versu. Et latū media sulcum deducit harena. suppliciū designari tradidissem: eius qui vnco in gemonias abiicitur: cuius tractu media harena deducit & designat sulcum: addidissemq; duo esse pœnarum genera eo⁹ qui ad palum damnarent̄. repetitis illic multis antiquo⁹ monumētis. quod auditores nostri exceperūt. Tu cuiusdā sentētie me auctorē statuens qua nec dictaui vnq;: nec animo cōcepi: nostrā accipis pro tua: & a nobis in eum locū tradita ep'le tue inserere nō vereris ac pro tuis ostentare: que tamen iam depbensa sunt: & ad suum auctorem nō sine furti tui irrisione reuertunt̄. Sed iā de altero loco differamus. Is est ex eo versu. Hoc opus est subito fias vt sydere mutus & alibi.

Zoile pcussa est subito tibi sydere lingua: vbi nos sydus pro morbo accipiendū esse docuimus: a quo siderati dicunt̄. His: vt Pli. scribit. vrina pulli asinini nardo admixto p coniunctionem ꝓdesse dicit̄. Brotheus sydere pro fato expossuerat. nūc interꝓtatione nra admonitus aliquid addit ne oia discere videret̄. Syderatio inquit: quā greci ἀστρόόλήάν appellāt. nō sydus: est morbos. Quid deliras bone pater? Quid tergiuersaris? Quin mihi agis gras: q; te tāto errore liberaui: q sydere ꝓ fato illic acceperas: atq; vt altero q̄q; te liberem primum dicas: velim vbi ἀστρόόλήάν syderationem: que in homine aliquando est. morbum esse dideristi? Quis scribit. Theophrastus quidem ait ἀστρόόλήάν in arbores aliquādo cadere: in hominē minime. syderatio vero homini & arbori cō munis est: vt scribit Pli. Sed dictionem græcā inculcare voluisti: quā nō recte didicisti ab eo qui te nuper docuit id quod ipse dicere solet. De morbo inquam Mar. intellīgit: quē sydus appellat. Pli. aūt ex deriuato syderationē. Audias obsecro. subito sydere fias mutus: quo pacto interprætabamur nisi subito sydere. i. morbo: quē Plini. syderationem Mar. sydus vocat primitiuo vsus ꝓ deriuatiuo: vt Plinius quoq; carbunculum morbū appellat. & ex eo carbunculationē. Vermiculiū & vermiculationē. Quid clamas? Quid augeris añq; binc discedo tui erroris pueris te pudeat necesse est. Nam dum recte a nobis tradita auidius criminaris tuam ꝓdidisti ignorātia bone pater: cū syderationem quæ in hominē cadit a sydere nomē deducere ostendere velles. Hæc Plinii verba attulā

ſti. Syderatio tota e cœlo cõſtat. Tu ne ita Plini. verba intelligis? Tu ſenſum auctoꝝ ita interꝓtaris? Tu iſto ingenio ita elatus es? Hoc non de hominis: vt putas: ſed arborum ſyderatione ille ſcribit. Cõmunes enim quidam morbi ſunt: vt ait homini & arboribus: vt cum alii tum ſyderatio & carbunculatio mox addit. ſyderatio ſcilicet in arboribus tota e cœlo conſtat. id eſt. ex iniuria & intemperie aeris. Vnde grando in eius cauſis intelligi debet & carbũculatio: quid apertius & tamẽ nõ intelligis. ſed confundis. iactas. trãſfers. deriuas: peruertis: & quod ille de cauſis ſyderationis in arboribus dixit: tu de nominis deriuatione ſcriptum per ignorantiã putas: Videtis quam inanis quam arrogans: quam temeraria Brotbei de boc repræbenſio fuerit. Iam boc tertio loco de quo diſputabimus: nõ tam inſectanda eſt hominis ignorantia quam prauitas indicanda: & præuaricatio quæ facile ab oĩnibus depræbendi poterit: cum noſtroꝝ cõmentariorum particula: in qua calumniatur recitata fuerit. De corde bubulo eſt diſticbon in vltimo libro. Paup cauſidicus nullos reuerẽtia nummos. Carmina cum ſcribas. accipe cor. quod habes. vbi ita ſcripſimus de crumena puto intelligendũ eſſe in formam cordis: nam & bullam legimus formã cordis habuiſſe auctore Macro. quæ nonunqꝫ ex loro fiebat. Mittiẽ nũc cauſidico: qui poetice interdum operam dabat cauſis amiſſis.

Repræbenſor carminis. Mar. ſupra. Carpere cauſidicus fertur mea carmina. Datur ergo ei cor bubulum anguſtiſſima crumena: cum male ſcribens carmina nullã conſequaẽ pecuniã. Vel ii placet intellige de corde bouis. Cor quod habes. id eſt. accipe cor bouis: quia impudẽs es & alter bos

Brotbeus ex duabus ſentẽtiis in priore accuſanda longã epiſtolam cõſumit & multis quidem cõtumeliis additis: q̃ a nobis facillime refelli poſſunt. nihil enim diximus qđ vel ab auctoris ſenſu alienum ſit: vel teſte careat. ſed alteram tantũ ſentẽtiam probat: vt dicas cor: quod habes quia imprudẽs es. A nobis ſcriptam fuiſſe nõ refert: ac pro ſua recitat. O inſignem calumniã: o impudentiã ante hunc diem inauditam. ſexcenti ſunt codices cõmentariorꝫ noſtroꝝ qui ꝓ me teſtimoniũ dicũt. En hominẽ dignũ quo cum in tenebris mices cum tot tabellis obſignatis palam inficiari nõ erubeſcat. Speraſti te furto abuſuꝝ: at depræbẽſum eſt te coarguit: deriderís: & tamen eadem temeritate verba mea illic de alica ſcripta cõfundis atqꝫ inuertis. nam de eo quoqꝫ loco nõ nihil eſt ſcribendũ. Longam contumelioſam ſuperbiæ plenam epiſtolam compoſuit: quam obiurgat: qꝫ aquã mulſam in tãto præcio eſſe tradiderimus: vt Var. morbum regium dictum ſcribat: qꝫ ea præcioſiſimo remedio curaretur. vbi boc legiſti: in commenta. noſtris turpiſſime præuaricator? Ain tu nos ignoraſſe quod tribus in locis cõmentariorum perſcripſimus? De alica qꝫ affirmauimus ea dari ſolitam aqua mulſa elotam. Plini. ſecuti ſumus auctorem ita ſcribẽtem. Alica res romana eſt non pridem excogitata

Mox nõdum arbitror Pompeii magni ætate in vſu fuiſſe. tum eſſe qꝫ eximie vtilem nemo dubitat: ſiue elota detur ex aqua mulſa ſiue in ſorbitiones decocta. bæc Pli. Nos vero ita in cõmentariis. alica ab alendo dicit: vt ſcribit Feſtus. Tum ætate Pompeii magni nõ erat in vſum: vtilis tamen habita & ſaluberrima: ſiue potanda daretur in modum ptiſanæ ſiue aqua mulſa elota. Mox cum eſſet explicandum id verbum diſticbi. Mulſum poterit tibi mittere diues. Hæc verba ſubiecimus. in tãto præcio erat: vt Var. ſcribat morbũ regiũ dictum eſſe qꝫ mulſo pcioſiſſimo remedio curabaẽ. licet aliter antea dictũ ſit ex ſententia Cornelii celſi. require ꝑterea bæc in cõmen. noſtris ſcripta in. xiii. vbi de mulſo bæ cum de paſſo ſcriberemus. Dulce boc quidem: ſed minoris præcii quã mulſum: vt Var. &c. Ac ne omnino dubitares nos plane quid ſit mulſum intellexiſſe eodem libro ille locus te mouere potuit: vbi ita ſcripſimus. Mulſum vinũ: de quo paulo ante eſt dictum: magno impendio fiebat attico melle temperatũ: buius confecturã docent Col. & Pli. Nemo eſt. vt arbitror: q ex bis verbis nõ plane intelligat me quid inter aquam mulſam & mulſum interſit cognitum habuiſſe.

Brotbeus vero ita verba mea recitat: vt nõ tam error meus in bis aperiat: quam eius nefariũ calũniæ ſcelus. In tãto precio eſt aq̃ mulſa: ita nõ ſcripſi: nec in cõmentariis meis eſt falſariæ impudentiſſime: ſed quũ mulſum interꝓtarer illud addidi. in tanto precio erat. vt Var. morbum regiũ. Nec illic eſt aqua mulſa. de paulo ante eodem diſticbo ſcripſerã. Ex Plin. nõ modo auctoritate: ſed verbis: vt ita docerem qua re mulſum cum alica mitteret. Non poteſt enim non videri cõmertiũ mulſum cum alica cum ea eluereẽ aqua etiam mulſa. Tu vero homo ad inanem doctrinæ iactantiam: quã nullã habes cõparatus verba Pli. tota pagina recitas: quid ſit mulſum: qđ mellitites: de Polliõe romulo quid auguſto reſpõderit. Nec tamẽ indicas vnde ea acceperis vt inuẽtoꝝ gloriã: & doctrinæ laudem Plini. præripias. Nemo eſt qui impudentiã tuã nõ accuſet iactantiã nõ oderit furta nõ deridcat. Ego vero de mulſo ſatis babui digitum ad fontẽ intendere: vnde baurient q vellẽt ea oĩa quæ tu tanqꝫ libris ſybillinis legendis. Quindecim vir creatus recitas: & ꝓ tuis arrogãtiſſime vſurpas. Equidẽ oẽm tibi accuſationẽ boc loco remitto: tametſi ea obiicis q̃ ſine flagitioꝝ tuoꝝ repræbenſione diluere nõ poſſim. Nam vt me de mulſo recte ſenſiſſe & ſcripſiſſe demonſtrarẽ. calũnia tua indicanda fuit: qua verba mea in cõmentariis puertiſti. Illud vero quã ſtulte obiicit: & accuſat qꝫ apud Iuue. ita carmẽ illud legerim?. Contẽtus fama iaceat Luca. in bortis marmoreis: & Serano tenuiqꝫ ſaleio gloria quantalibet. Quid erit ſi gloria tantũ eſt. Ipſe eẽ Salmo legẽdũ cõtẽdit. Credo vt Fidẽtino blãdiret: ad quẽ ſcribit: quẽ iure & merito vatẽ ſuũ appellat. Is. n. terſites tali Home. dignꝰ eſt: an certe homini gratiã referre voluit: ob paradoxa & portẽta in Iuue. ei quæ inſcripſit & dicauit. bõ litteratoꝝ ludibriũ triuioꝝ dedecus. Ex academia romana riſu & ſybillis iã diu explo ſus. Sed quid me angit: ſi vterqꝫ ſim anus eſt. ſi alter alterũ ita extollit vt vterqꝫ ab oĩbus contẽnaẽ.

Nos q̄ in eo iuue.carmine interpretando ſecuti ſumus: vel inimicis iudicibus ꝓbaturos confido.

Atq̄ vt inde incipiam codex meus perantiquus: quē ex gallia attuli: vobiſq̄ ac multis aliis iā oſtē di. Saleio ſcriptum habet nō ſalino. Vidiſtis alterū eiuſdem vetuſtatis & fidei librum. quē Manilius auditor meus vobis aperuit. vbi eadē dictio ita vt in noſtro legit̄. Iccirco in commētariis noſtris in iuue. ita dictauimus. Poeta diuitibus reſpondet qui conquereti & indignanti nihil poetis dari. obii cere poterant: q̄ eos laude cōtentos eſſe oporteret. Diuitem poetam: qualis fuit Luca. fama con tentum eſſe poſſe. inter opes. quum rebus ad victum neceſſariis minime indigeat. nihil vero ꝓdeſſe laude ſerano & Saleio tenui ac paupi. ſi preterea nihil habeant. Seranus nomen poete temporum iuue. cuius ſcripta ad nos non peruenerūt vt Baſſi. Vmbri caluini: moltoq̄ præterea quos Mar. no minat. Salei meminit Quin. & Cornelius. qui quum eum oſtendat maximo in honore apud Ve ſpaſianum fuiſſe: hec quoq̄ eodem ait. Securus ſit aper & Saleius baſſus: & quiſquis alius ſtudiū poetice & carminū gloriā fouet. Brotheus vero ait Salino ſarano. id eſt. vitreo contentū eſſe opor tere Lucanum in bortis marmoreis. Enimuero Brotheu iſto ſalino tuo nihil inſultius eſt. Quin iſtam vocem compeſcis ignorātiæ iudicem: ſtultitiæ triſtem. Si lucanus diues eſt: & in poetæ diuiti exemplum afferē quo modo ſalino vitreo & tenui debet eſſe cōtentus quaſi vero victum Lucano Iuuenalis. illic præſcribat: & ei⁹ diuitias operibus paternis: quaq̄ etiā tacitus meminit nō potius cō memoret: vbi apud poetas legiſtiv nq̄ Salinū tenui ꝓ menſa diuitis. Omitto Horatiū. Papiniū. & alios apud quos ſalinū de frugali & paupe dici legere potuiſſes niſi ꝓuincialiū negociorū quæſtus te occupaſſet. Quid ꝓterea cōueniūt ſalinū vitreum & borti marmorei. O perditam audaciā & multorū annoq̄ impunitate cōfirmatā. Tu nobis interꝓtandi leges ſcribis. Tu tanta dignitatis tuæ iactura de Mar. nō tandem diſputare cœpiſti: in quo mihi crede parum vidiſti: quid te aut tuū or dinem deceat cuius niſi rōnem ducerē maximā: ea audires: quæ a verecundo inimico vix cōmemora ri poſſent: ſed iam ad eam quoq̄ epiſtolam reſpondebo: qua eius verſiculi. Siue leuem curſu vincere quæris. A tā. Interprætationem noſtram carpit & obiurgat. Ea eſt. A ta puer fuit. qui Viſpano cōſule a meridie ad veſperū. lxxv. milia paſſuum cucurrit magna omniū admiratione. Meminit hi ſtoriæ Pli. omiſſo pueri nomine. Si Pli. inquit nomē omiſit quomodo poteſt augurari. Domitius Aram illum eſſe: de quo Pli. ſcri. Ego ita ſuſpicor: qm̄ id ille ꝓ miraculo refert: & ait nuper. id eſt. annos. Hæc aūt erant. Mar. tempora: qui cum velociſſimū nominare vellet hunc magnæ admira tionis accepit: nec mirum ſi nomē ille ſuppreſſit: hic rettulit q̄ in multis aliis fieri videmus. Solet em̄ poete ſtudioſiſſime nomina vel repræſentare: vel ꝓ veris fingere. At qui inquit Brotheus no mē ab ata deductum putat: qui vt Feſtus affirmat terrā vix ſummis veſtigiis attingit: nec in hoc mē titus ſum: nōne ille ita ſcribit. Atæ qui attingūt magis terrā: quā ambulant: id inquies accidit ꝓpter vitium crurum: nec id me mouet. Ego hoc tm̄ accipio. q̄ ait terrā magis attingunt q̄ ambulant: q̄ in altero propter vitium: in altero ex velocitate accidere poteſt. Vt Solinus ait Ladā alexādri cur ſorem tantæ fuiſſe agilitatis: vt barenis pendētibus nulla iudicia relinq̄ret veſtigioq̄. Ego antiq̄rū ſequor auctoritate: tu nullius: ego quæ poetæ ſenſui cōueniant: tu quæ abſurda & alieniſſima ſunt.

Pudet em̄ referre: q̄ ſcribis legendū ee Atlā & banc fuiſſe filiā Scinei: vbi obſecro legiſti vnq̄ atlā vbi poetaq̄ oim boſtis & ignare? Atalantes duas fuiſſe: alterā Laſi alterā Scinei filiā ex Appollo nii interprete in Propertii cōmentariis recitauimus. Atalantā Apollonius in argonautis. Ouidius poetæ oēs græci latiniq̄ dixerūt. Tu Atla audes ꝓferre. Tu Atlam nominas: ſed demus hoc in fantiæ tuæ: verſum quoq̄ faciamus longiuſculū atq̄ vis legamus: ſiue leui curſu vincere queris At lantem: qui erit poete ſenſus. Certabat ne Mar. amicus vincere Atalantā: quæ poſt tot hominū ſæcu la vix ex tabula agnoſcebat? nimis vrgeo: iam vt puto erubeſcis. An vbiq̄ Brotheus vel calūniat̄: vel ſuam prodit ignorantiā. Illud me quoq̄ ad riſum in primis ꝓuocat: q̄ vbi pueriliter geſtit vbi ſi bi ipſi applaudit: vbi de curru victoriam ſaluat: in eo potiſſimū eſt ridiculus: nec ab ignominia vllo p̄ſidio vindicat̄. id quod ſtultis accidere aiunt. qui tum ſibi maxime ſapere videnē quum plurimū inſaniunt. idem niſi de Brotheo omni luce clarius demōſtro: me de tota cauſa deiectum ludibrio ba beri facile patiar. Per longam epiſtolam ſcribit in expoſitionē noſtram illius loci Sadonyca verum lychnitemq̄ teruncium: duaſq̄ ſimiles fluctibus maris gemmas. Dediſſe Baſſam ocliamq̄ iurabas

Vbi nos ita ſcripſimus. Lychnites lapides ſunt a lucernaq̄ ſplendore dicti: quē præ ſe ferunt. Cō tra lychnites dicitur marmur: q̄ lucernarū lumine ſub terra fodiebar. Tar. auctor & Pli. Codex anti quus habet lychnitemq̄ teruncium. Ego autem legendū puto peruncium: hoc eſt nitidum & ma xime ſplendentem. Nam λυχνός græce: latine dicitur lucerna: vnde & lapis ipſe lychnites dicit̄. Lychnus autem ſiue lucerna: quo magis vncta eſt: eo plus flamme emittit. Ex ea igitur methaphora lychnitem peruncium. id eſt. ſplendidum & flāmas lucernæ peruncte emittentē appellat in diſtichis Non notat parchos vncta lucerna patres. Gemmas. id ē. ſmaragdos intelligas. Quid hic accuſas Brotheu: an q̄ ſmaragdos illis verbis deſignari ſuſpicatus ſim: duaſq̄ ſimiles fluctibus maris gem mas potius q̄ ſaphyros: vt tu cenſes intelligendū: cur ambigendū mihi nō ſim. Nam multæ gāme ſimiles fluctibus maris eſſe poſſunt. Amethiſtus quū mare purpureū dicat̄: ſaphyrus quū cerule us ſit. Smaragdus quū viridis. Nā ceruleū dixi: nō tam vt ſmaragdi colorem: quā vt maris ſignifica rem. Frequentius em̄ mare ceruleum: quum vt purpureū: vel viride legimus: quum aūt ſmaragdi a Martiale ſæpiſſime inter præcioſos lapillos numerent. Saphyrus nuſq̄ apud eundē poetā lega

tur:malui de ſmaragdis:quam de ſaphyro interp̃tari: ſed hoc nō te mouet. Illud accuſas: q̃ lychnī ſcripſerim:pro lychnite. Ego nō ita ſcripſi:id q̃ multis ſtatim oſtendi: a Plinio ea accepi verba:in nullo aūt Pliniano codice lychnicus eſt. Sed lychnites in oīmbus. Qui igit̃ potui aliter referre. quam Plinius ex cuius præſcripto ea docebam? illud tantum explicaui diuerſis de cauſis marmur & lapillum lychnitem dici q̃uis ytunq̃ a lychno. id eſt. lucerna deducat̃: q̃ aliter flāmas lucerna præſeruat alterum lucernarum lumine: vt Varro tradit: ſub terra fodiebat̃. Plinius ex genenre ardentiū lychnites appellat a lucernaꝝ accenſaꝝ præcipua gratia. Naſcit̃ circa Orthoſiam: totaq̃ carnia acvicinis locis: ſed p̃batiſſima in diis: quam quidem remiſſionē carbunculum eſſe dixerūt: ſed in hoc nō verſatur Brotheus alibi habet accuſationis arcem: ex qua totam cauſam agit. Alibi eſt iurgiorum caput. alibi ei⁹ furoris ſedes: q̃ eum verſicui Sardonica verum lychnitemq̃ peruncturn ita legerim: vt verum & peruncturn p epithetis gemmaꝝ expoſuerim. ſardonica: ſcilicet verum & lychnitem peruncturn. Hic clamat multiſq̃ cōtumeliis vociferat̃. Verum & peruncturn eſſe p̃pria nomina a quibus ſe gemmam accepiſſe dicebat Mancinus: a vero ſardonicem a teruncto lychnitem. Dicas oro interpres verus quis fuit. An impator? An qui nunq̃ mentiret̃. Aut certe tādem expedi ſi potes quis hic fuerit? Hæres. os componis: manus demittis. O ineptum hominē. Nōne vides ſardonica frequenti epithcto a Mar. dici: quaſi primæ ſortis in ſuo genere: quum multi reperiant̃ non veri: nec eiuſdem præſtantiæ. Veros inquit Pli. non oīmno ſardonicas naſci. Idem de Onyce: vnde nomen deduxit ſardonis. Veram autem Onycē plurimas variaſq̃ cum lacteis yonis habere venas. Idem poeta alibi: veros ſardonicas ſed ipſa tradat. Alibi ſardonicas veros mēſes quæſiuit in oīmes. Non vides inquam per epithcton a Martiale ſardonica verum appellari. Non audis. quod ſi verū ſardonica per epithcton legit̃: ne tu quidem aduerſaberis quod ſequit̃ lychnitē q̃ peruncturn. Eodem modo eſſe accipiendū: ſiue aut peruncturn: ſiue teruncturn legas nihil impedio. nā vtunq̃ vim ſuplatiui habet: modo ad modum ſplendentem ex methaphora vt diximus exponas. Nam lychnites lapillus a lucerna dicit̃ cuius accenſæ fulgorem præ ſe fert. Inde quod lucernæ conuenit: ad lapillum qui ab ea nomen eſt ſortitus: poeta tranſtulit. Quid inquies? veſtes peruncta dicemus lucidas? Quid ni: ſi cædem lychnite appellarent̃. Nō em̃ punctum nitētem vbiq̃ ſimpliciter expono ſed vel in lychno. id eſt. lucerna vel in nomine ab ea deducto. Hic eſt illæ locus in quo me tātis cōtumeliis oneraſti. Vbi triūphum tibi finxiſti: vbi ſi deo placet etiam in me deridēdo facetus eē voluiſti. Nam peruncturn inquis būc appellabimus. Miror quum tam mihi infenſus ſis tanto odio: ſponte tua: nulla quidem culpa mea ſuſcepto inſecteris: cur peruncturn appelles nomie p̃xirno tuo gentilitio. Nam peruncta & peroſus finitima admodum ſunt: atq̃ eadem. Immo hoc planæ tuum eſt: Nam pogius vir eruditiſſimus: quum in te olim elegātiſſima epiſtola inueberet̃: peruncturn appellauit: alia vt puto de cauſa q̃ vt ſplendētem ſignificaret. Epiſtola in manibus eſt tuarū virtutum teſtis & eſtimationis. Itaq̃ qd̃ pogius tibi honorifice detulit nimium liberaliter ad nos remittis. Nam ſi eſt boneſtum: cur te eius pudeat? Si contumelioſum tibi tantum cōueniat. Vel ob nomen gentilitium: quod paucis litteris immutatis idem eſt. Hæc ſeptem in commētariis noſtris accuſat Brotheus: in quibus ſatis vt arbitror hominis & prauitatem refellimus & indicauim⁹ ignorātiam: in quam mihi credite nunq̃ tam turpiter eſſet lapſus: ſi ab officio non diſcedēs mecum de his diſputaſſet aliquādo: vt quotidie ſolebat: q̃ primū e prouincia rediit. Hectorē em̃ Pomilionē ſuum ſingulis pene horis ad me mittebat: cōſulebatq̃ de rebus nōnunq̃ in quibos docēdis me eiuſ vicem pudebat: adeo permulgatæ erant & perutiles. Nam vel negocioꝝ occupationibus oblit⁹ eſſe vel quod magis exiſtimo nunq̃ didiciſſe aliquid videbat̃. Renūciauimus ei more maioꝝ amicitiam an ipſius culpa an certa conſilii mei rōne acciderit: aliq̃n explicabimus. Nūc aliis eadē hac epiſtola reſponderē: niſi ad grauiorē illam actionē redeūdum eſſet. Vbi toto agmine nō modo leues brotbei incurſiones repſſimus: ſed oīnovictum ac fugiētem caſtris exuimus penetrauimus em̃ in cōmētationē illā plinianā: vbi tercētū ex locis irrurimus: quæ ſua impitia penitus concuſſerat & p̃ſtigauerat. Quo in genere nunc tm̃ ſeptē p̃ponam: vt cauſas agere a nobis diſcat: nam iudicioꝝ & fori rōnē non ſatis p̃fectam habere videt̃ quū ei aduerſarii obiiciat quæ & facillime diluí poſſint: vt eū grauioribus reū agant: id quod in p̃ſenti cauſa demōſtrauimus. Si quē accuſare vis Brotbeu: qd̃ a puero adamaſti: ea tibi colligēda ſunt carmina quæ nulla trāſlatione: inficiatione: diſputatione iuris: denicq̃ nullo defenſionis genere vel euerti poſſint: vel debilitari ne odio & nefario tuo inſtituto poui⁹ q̃ boneſto ſtudio in cām deſcēdiſſe videaris & nō tam potuiſſe accuſare: q̃ voluiſſe: quod ab oīmi viri officio alienū: timū ē in te vero etiā impiū baud quā ſimpliciter nos in te agem⁹. Pli. a doctiſſimis viris emēdatū tu inducētis & ſeptuagintaquinq̃ locis pueniſti. A p̃mio orſus libris de coſmographia intermiſſis. q̃uis attingere auſus es. Ad ſeptimū accurriſti. Inde ad opis vſq̃ exitum: alia inuertēdo: alia demēdo: alia addēdo pulcerrimā biſtoriā deprauaſti. Negas te i eo laboraſſe: at man⁹ tua i margine codicis Pliniani ē quē librariis p exēplo tradidiſti. Hic apd̃ me eēt in tue ignorātiæ teſtimoniū multis ad me veniētibus ſæpe p̃ferē: inficiaris. At q̃dringēti codices q ex tuo exemplo manarūt teſtes ſunt. Itaq̃ aut q̃ cōmiſiſti defendas neceſſe ē: aut culpā fatearis: cū nullus inficiāti locus relictus ſit. In principio ſtatim p̃mii vbi de Catullo. Hæc Pli. ille. n. vt ſcis pmutatis prioribꝰ ſyllab̃ duriuſculū ſe fecit: q̃ volebat exiſtimari a tuis vnaculis & famulis: ita codices oīs bnt & legēdū ē. Nā q̃ſi Pli. Catulli exēplo q duriuſculos verſus fecit vt alter quoq̃ Pli. in epla ſcri-

bit ſui operis obſcuritatē a familia imperatoria abhorrentem: cui expoſita & facilia præponēda erāt excuſare velit: illius obiicit & præponit verſus: ſed mutatis numeris non enim eo ordine verſum recitat: quo ille ſcripſit. Hinc ait: ille permutatis prioribus ſyllabis. Accuſabit inquit Catullus duritiē meam qui & ipſæ duriuſcule ſcripſit quam a tuis vernaculis & famulis exiſtimari vellet: quaſi dicat & ille dura ſcripſit: & inſolita tuis famulis & vernaculis vt ego. Tibi nō dixit nevidereť: aut poſcere vt legereť ab imperatore: aut illius ignorantiam damnare. Brotheus vero ſupercilio cenſorio: quū totum ſenſum ignoraret: ita inuertit: quā volebat exiſtimari: a vernaculis ſuis quod aut ſequæbatur & famulis deluit. O ſtultum hominem: ſcribebat ne Catullus vernaculis ſuis an ciuium auribus? Totum Plinii ſenſum eo errore cōfudiſti. Sed hoc & reliquos in prooemio errores omitto: in libris qui de coſmographia ſequunť pauca quædam immutare auſus es quevtinam præteriiſſes: ne in tot libris deprauata legerent. In tertio Proclyta: inquit Pli. nō ab Aeneæ nutrice ſed quia profuſa ab æneria erat. Apertum eſt quod ſentiat Pli. proclytam dici a βρόχεω: quod eſt profundo: Fuit ēm profuſa & diuuſa ab æneria: quæ eadem inarime & pythæuſa dicitur: quod & ipe alibi ſcribit: & docet Strabo. Nō aūt nutrice Aenea: q̄ proclyta diceret. Huius meminit Dionyſius Halicarnaſeus: qui ait proclyta muliere troiana ꝓclytā inſulā dici: cui ſentētiæ aduerſans Pli. occurrit Brotheus ita ſcripſit proclyta nō a Caicta Aeneæ nutricæ. Vidi bomīs imperitiā q putauit fieri poſſe vt a Caieta proclyre nomē dicať. Quæ malum hic Caietæ mentio eſt: aut quæ cum proclyta ſtra cognatio vel ſimilitudo? Caieta quidem ab Aeneæ nutrice Caieta dicta eſt: nō aūt proclyta. Tametſi illā quoq; Caietam nonnulli auctore Strabo. appellata putarunt quod κεκλῖσθαι curua lacones dicunt qui illic phormias in littore curuo cōdiderūt. & paulopoſt Pli. hæc inter pauliſippū & Neapolim Megaris. Brotheus vero ita inuertit. Inter puteolanū ſinum qui & Neapolim. Nimirū pauliſippū nuſq; terrarū eſſe putauit homo adeo locorum omniū ignarus: vt nec tibi terrarum ſit ſatis adhuc nouerit cum tamē oēs codices pauſilippū proferant: q; ſi de pauſilippo adhuc dubitas: lege Pli. in fine noui libri: vbi hæc reperies paſilippum nulla eſt campaniæ: baud procul Neapolim. In ea in Cæſaris piſcinis a pollione Vedio coiectū piſcem ſexageſimum poſt annū expiraſſe ſcribit āneus Seneca. Iam tuum errorem vel inuitus agnoſcis. Hoc nō eſt a Domitio in epigrammatis interpretatione diſſentire: cuius in eo quoq; turpiter labaris ac non accuſes: ſed tete accuſandū offeras. Pli. verba peruertis quæ non intelligis: vt cum illic ſententiam aliquam vel ridiculam præponere poſſis: hic ignorantiā tātum fateri habeas. Sed iam ad ſeptimum venio vbi tuæ deprauationis initium eſt: quod eadem temeritate in totius operis calcem perducit. Pli. vbi de homine generando & parcēdi tempore ſcribit hæc tradit ante ſeptimum menſem baud vnq; vitalis eſt ſeptimo nō niſi pridie poſtero ve plenilunii die: aut interlunio concepti naſcunť. Tranſlatitiū in ægypto eſt: & octauo gigni. Iam quidem & in italia tales partus eſſe vitales. Partus inquit octauo menſæ letalis eſt. Ita ēm eſt intelligēdum: ſed tamen in ægypto indifferens quod nec in aduerſum nec in proſperum magis accipiat euentū q; ſi alio tempore gigneret. Iam inquit in italia indifferēs eſt tales partus eſſe vitales. Nam nō habetur miraculi loco ſi octauo menſæ nati viuunt. Trāſlatitium indifferēs ſignificat: quo verbo Gellius vtitur & Tranquil. eo loco: ſed aduerſante conatibus ſuis Mar. Antonio cōſule: quem vel præcipuum adiutorem ſperauerat: ac ne publicum quidem & tranſlatitium vlla in re ſibi ſine pactione grauiſſime mercedis impatiēte ad optimates ſe cōtulit: vbi trāſlatitium ꝓ indifferētem dixit. Nec me fugit Pædianum ita ſcribere trāſlatitia veteres dixerūt nō noua nec nuper inuenta ſed aliunde trāſlata: vt etiā apud Pli. pro nouo poſſis accipere trāſlatitium: quaſi dicat nuper obſeruatum: nam ꝓ nouo accipi teſtať Pedianus: cuius antiquiores aliter accepiſſe idem affirmet. hæc q̄m Brotheus nō legerat: non intelligebat ita imutauit. Relatū in ægypto ē & octauo gigni: quod q; a Pli. ſenſu alienū ſit: alioq; ſit iudiciū. tu Brotheu codices oēs ita ſcriptos puertis magna ſtudioſoq; iactura: pacerba plinianæ dignitatis iniuria: grauiſſimo tuo dedecore & infamia. eodē volumie Pli. corpore veſco eſſe: ſed eximiis viribus. Veſcū quid ſit Feſtus docet. Veſcū inquit ꝓ puſillo vtebanť cuius lucillius edaceť Vescum dixerit. Mar. veſcum exiguū interptať & minutū Gellius. Ouidius idem Brotheus quū veſcū qd eſſet nō intelligeret ita inuertit. Corpore neruoſos cōſtat eſſe eximiis viribus. O temeritatem tu verboq; Solini tu nō percipis vmbrā quādam ſecutus a Pli. recte ſcripta in tuæ ignorātiæ leges ducere audes: ſi me audies operam dabis vt q; ex tua deprauatiōe ſunt edita exempla oia vel cōburātur vel ſiqs tātum laborē ferre poſſit. emēdent ne pliniane vigilie ſua dignitate p tuū flagitiū defraudate in poſteros ꝓpagent. Equidem vereor: ne ſi oia eius deprauatiōis teſtimonia ex ſeptimo tātum libro nūc ſumpſero: de reliquis ſilere videar: quod bene emēdauerit: quū multo grauius in ſequētibus peccauerit: vbi Pli. hiſtoria & magis recōdita eſt: & exqſitioris doctrinæ artibus inſtructa. Sed ita ꝓfecto res habet: vt initio ſcripſimus nos hanc epiſtolā quaſi feriates & ludētes ſcribere: nā in altero ope quod paulopoſt edetur tota actione ſinguli librorq; oīm eius errata pſecuti ſumus. Id quū nup Brotheus ex quodā cui operis particulā oſtēderam: audiuiſſet: fuiſſetq; ab eodē monitus: vt locū vndecimi emēdare: cuius repræbēſionē in libris noſtris forte ipſe legerat ſtatim trepidus ad malas artes cōfugit: & dolum nouūq; cōmētatus ē mendaciū: epiſtolamq; q; primū edidit: qua me in eo accuſat in quo ipm nō modo reū habeo: ſed damnaui cūctis doctorq; hoim ſuffragiis. Nam in vndecimo vbi de apibus Pli. ita ſcribit. Tunc oſtēta faciūt priuata & publica vua dependente in domibus ſemplis ve ſæpe expiata magnis euentibus. Brotheus non intelligēs quid ſit vua in apibus: ita de-

prauando ſupponit:vna dependẽtes pro vna dependente. Hunc autem locum apud Iuue.explicauimus eo verſu. Examen quæ apium longa conſederit vna. Culmine delubri. vbi hæc auditoribus dictauimus:recitatis primum Plí.verbis. Vuam apes facere dicuntur: quum connexis pedibus in racemi ſpeciem dependent. Vir de apibus. Immenſaſq; trabi nubes iamq; arbore ſumma Confluere & denſis vuam dimittere ramis. Columella.aiaduertito ante totum examen in ſpeciem vnius vuæ dependeat. Tu vero protbeu in margine codicis pliniani qui apud me eſt vna dependentes ſcripſiſti.Quadringenti codices iſtis mendis tuis impreſſi: ita babent. Theodorus vir doctiſſimus. Ioannes allerienſium præſul.Alii preterea etiam tui aſſeclæ:boc ſciunt:locum bunc legerunt:damnarunt ignorantiam:& tamen tu audes mentiri calumniandoq; affirmare vel te nõ ita ſcripſiſſe: ve me perperam auditores eum locum docuiſſe:ſed ad ſeptimum redeo.Eodem libro cum de prodigioſis partubus ſcribere vellet ita exorſus eſt. Tergeminos naſci certũ eſt Horatiorũ curiatorũq; exemplo.Supra inter oſtenta adducitur præter q̃ in ægypto vbi fœtifer potu Nilus:nã illic octo ſine oſtẽto vt Solinus expræſſit naſcunt. Vt vero Plí. demonſtraret plures tribus eodem partu naſci oſtentum eſſe.Addit proxime ſupmis diui auguſti annis fauſta quædam e plæbe.Oſtiæ duos mares totidem fœminas enixa:famẽ que ſecuta eſt:portendit baud dubie.At qui Brotbeus qui muſas ore ſuo locuturas fuiſſe.ſi ore bumano loquerent:exiſtimat.nec Plí.aliter ſcripſiſſe:q̃ ipſe ſolet.Vbi Plí.ait Supra boc eſt vltra ternarium numerum inter oſtenta adducitur.deprauando ita ſcripſit:ſed boc inter oſtenta adducit.Non vides tantũ abeſſe vt quæ vult Plí.ſentias:vt etiam aduerſeris.Nam q; ille ex biſtoria affirmat.Tu per ignorantiã negas.tergeminos inquit naſci non eſt portentũ.Nam Horatios rergeminos & curiatios in biſtoriis legimus.Tu vero a Plí.diſſentiens. Tergeminos quoq; naſci affirmas eſſe oſtentum.Et ne boc Plí.codices emendare:an eum vocare in ius & ignorantiæ accuſare:quod ex tua ſententia non ſcribat:Quid:nonne cum de ratione partium eodem libro præceperunt tu quaſi nouas naturæ leges & ex etruria accitus aruſpex promulgares:ita eius ſententiã ſuſtuliſti:vt nec quid ille voluerit:percipi poſſit:neq; quid aruſpicina tua præſcribat: vlla ex parte intelligamus:ille hæc de dentibus in ſeptimo.Quibus in dextra parte gemini ſuperne a canibus cognominati fortunæ blandimenta pollicent ſicut in agrippina Domitii Neronis matre. Contra in leua: quid ſibi velit. Plí.Satis percipimus:niſi tu hæc deprauaueris.Nam quum in bomine qui ſunt inter morales & priores dentes tendentes in acutum canini dicant: qui bos inquit Plí.babent geminos ſuper in dextra parte fortunæ fauor bis portendit. Contra qui in leua. idem Solinus ex Plí.verbis vt ſolet: quos cynodontas vocant quibus gemini procedunt a dextra parte fortunæ blandimenta promittunt:quibus ab leua verſa vice.Brotbeus bunc locum vna verbi labefactatione totum euertit.Nam ita bomo rudis emendauit:quibus in dextra parte genuine ſuperne a canibus cognominati:vbi vno vulnere duobus locis Plí.confundit.Nam ſi in dextra parte genuinos babentibus fortunæ fauor portendit:quis erit qui aliquid non ſperet. Nemo enim ẽ qui vel genuinis careat niſi quibus vel etate vl' caſu aliquo deciderint.Omnibus præterea tam in dextra pte q̃ in leua ſunt genuini: vt iiſdem ex brotbei ſentẽtia & blandimenta fortune & iniuria portendat. O ignorantiam: nec genuini a canibus nomen acceperunt:vt Brotbeus Plí.affirmare cogit.De caninis eum loqui: vel vno verbo ſolinus te monere potuit. Nam cynodõtas dixit quaſi κυνόσ ὀδόξάσ.i. canis dentes. In bis portenti diſcrimen eſt. Si aut in dextra aut in leua genuini fuerint & tamẽ tu genuinos duobus in locis vt multi apud me viderunt in media pagina & in margine ſcripſiſti:& quidem grãdioribus lris ne omnino dubium relinqueres ignorantiæ tuæ & temeritatis.Sed neſcio quo pacto propoſitũ tuorum errorum numerũ non ſeruaui. Nam qui ſeptem tm promiſeram nouem recenſui. Nimirũ bi duo me imprudente & inuito ex tanta turba elapſi ſunt. Properant in lucem venire omes: ſunt autem ducenti & ſeptuagintaquinq; vt cito audiant: nam incredibili conſenſu conſpirarunt: vt te tam præclari auctoris Sicarium accuſent & damnent:id vt celeriter fiat operam dabo. Opus noſtrũ iam pene abſolutum eſt quod ſimulac editum fuerit: circũſtabunt irati:& tanq; Eumenides:vt in fabulis eſt:faces admouebunt:ac flagitiorũ tuorum conſcientia te torquebunt & cruciabunt. Ego me bis patronũ profiteor. His adero:tam piam & iuſtam cauſam non deſertam:in qua nõ tam doctrinæ aut ingenii fructus a me quærendus eſt:quam officii in ciuem meum & pietatis: quem per ignorantiam de priſtina laudis dignitate deicere conatus es. Vos vero Heli & marce pboſpbore dabitis veniam ſi Brotbei inſolentia me a vobis abduxit:vt quum ad vos ſcripſerim in bunc tamẽ vnum omnem ferme contulerim orationem.In qua ſi aliquãdo acerbior fui:teſtor virtutem ipſam:me id non ſponte ſed neceſſario ægiſſe.Non quidem q; illius contumeliæ: quibus me inſolentiſſime inſectat quotidie:ſtomachum aliquem fecerint qui vel ipſa iniuriarum diuturnitate in eo iam mibi pœnitus conuulſus eſt:ſed quoniam ea quæ vel obiecit:vel cõmiſit eius ſunt generis:vt aliter nec refelli poſſe nec accuſari debere viderent. Valete.

Nurnberge impreſſum eſt boc Iuuenalis opus cum tribus commentis per Antonium Koberger.M.CCCC.XCVII.die vero.vi.Decẽbris.

K.K. UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK IN WIEN

BUCHBINDEREI
P. PUNZENGRUBER
WIEN
II., Taborstrasse 54.

